

201044 (A)

lyžařství

ROČNÍK 78
1992
Kčs 4,-

BOHEMIA CRYSTAL 1992

*Celkový vítěz Jiří Raška a vyhlášení výsledků závodu
v Harrachově na snímcích Pavla Charouska.*

Lyžařství

Ročník 78

Číslo 1

Časopis Československého svazu lyžařů. Odpovědný redaktor Karel Bláha, grafická úprava Miroslav Slejška. Časopis řídí pracovní skupina ve složení dr. Jaroslav Potměšil, CSc., ing. Miroslav Jedlička, CSc., ing. Ladislav Harvan, CSc. a ing. Luděk Šrajbr. Redakce: Československý svaz lyžařů, Na poříčí 12, 115 30 Praha 1, telefon 28 72 046. Vychází šestkrát za rok. Tiskne Typos, tiskařské závody, a. s., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs, celoroční předplatné 24 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá administrace PNS nebo poštovní doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, generála Píky 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky nevracíme ani se k nim nevyjadřujeme.

Uzávěrka tohoto čísla:

30. ledna 1992

NA TITULNÍ STRANĚ snímek Bohumila Hynka. NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY Vegard Ulvang na snímku Petera Pospíšila.

Autorem všech jinak neoznačených článků v tomto čísle je Karel Bláha.

„Zmrtvýchvstání“

aneb

2010-44

nepohřbili jsme LYŽAŘSTVÍ!

Naštěstí neměli pravdu pesimisté. Naštěstí se tentokrát zmýlil i pan Jaroslav Trousil, dlouholetý redaktor našeho odborného časopisu a dosud jeho pilný spolupracovník. Naštěstí můžeme dnes začínat parafrází názvu jeho článku ze strany 2 čísla 12/91. Zcela pravdu jsem neměl ani já v úvodníku v témže čísle. Teď budeme mít kratší výrobní termíny a tudíž i naše reakce na vývoj událostí budou aktuálnější než v minulém roce.

Koncem října 1991 jsme mnohé nevěděli. Slova o nutnosti časopis zachovat se v případě lyžařů, přesněji jejich představitelů, ukázala jako upřímná a motivující ke konkrétním činům. Jenom tři sportovní svazy v ČSFR udělaly pro svůj odborný časopis tolik jako předsednictvo ČSSL. Protože i zástupci republikových lyžařských svazů řekli jednoznačně ANO, budeme se na stránkách Lyžařství střetávat dál. Byl bych rád, kdyby to byly střety věcné a obsažné, které ani při polemice nezapomenou, že nakonec jde všem o totéž: O snahu přinést co největší prospěch lyžařskému sportu u nás.

Co se změnilo? Především: hospodářská situace neumožňuje lyžařským svazům zaplatit víc než šest čísel. Máme tedy dvouměsíčník s tím, že zlepšili se naše ekonomické možnosti, vrátíme se k měsíčníku. Nezapomeňte, že celou hospodářskou ztrátu musíme uhradit — a to při dnešních cenách papíru a polygrafické výroby nejsou malé částky. Bude-li nás časopis pravidelně kupovat víc lidí, bude zmíněná ztráta pochopitelně menší. Musíme však zdůraznit slovo „kupovat“, nikoliv pouze číst, jednotlivá čísla si vypůjčovat. Z každého čtenáře máme radost, ale v tržní ekonomice nelze uvažovat a vyjadřovat se jinak než jako obchodníci. Takže promiňte. Čtete ostatně nejlevnější časopis v celé ČSFR — žádný jiný nestojí pouhé 4 Kčs, žádný jiný nemá celoroční předplatné 24 Kčs!

Vydavatelem se po nakladatelství Olympia stává ČSSL, podílíky jsou oba republikové svazy — SL ČR a SLZ. Redaktorem zůstává Karel Bláha, který je nyní pracovníkem sekretariátu ČSSL. Adresa redakce: Na poříčí 12, 115 30 Praha 1, telefon 28 72 046. Všechny administrativní překážky spojené s převedením vydavatelských práv jsme překonali, ostatní údaje se dozvíte v tiráži časopisu. Dodáváme jenom, že distributorem zůstává PNS, u níž si lze časopis předplatit a která zajistí jeho prodej ve stáncích i v prodejnách na celém území státu. V oblastech, v nichž začínají být s distribucí problémy, jednáme se soukromými distributory.

Doufáme, že rok 1992 nebude nešťastným, naopak šťastným předělem v historii jednoho z našich nejstarších tělovýchovných časopisů. Záleží ale i na vás. Naše záměry mohou naplnit jenom aktivní spolupracovníci, jimž osud Lyžařství leží na srdci stejně jako nám. Ti, jejichž odměnou není skromný honorář, nýbrž pocit, že udělali něco pro společný zájem všech vyznavačů lyžování. Ať už budou psát o sportu závodním nebo lidovém, o Světových pohárech nebo o výuce lyžování. Právě v oblasti sportu pro všechny chceme konečně splatit svůj velký dluh. Aby náš časopis měl právo na místo v každé horské chatě, v každém rekreačním středisku, aby se z něj i vyznavači rekreačního lyžování — kterých pochopitelně vždycky bude většina — dozvěděli co nejvíc.

Lyžařství jsme tedy nepohřbili, přesto byl tento časopis zániku blízko. Podobně jako další odborné tělovýchovné časopisy z nakladatelství Olympia, které už vesměs neexistují. Několik málo lidí odvrátilo nejhorší. Mnohem víc jich bude muset vynaložit úsilí k tomu, abychom se do podobně nepěkné a nebezpečné blízkosti už nikdy nedostali. V našem státě lyžuje pravidelně tolik tisíc lidí, že by neměl být problém najít dostatek těch, kteří takové úsilí vynaloží.

K. B.

POZOR!

Díky pochopení našich lyžařských orgánů vyjde mimořádné číslo časopisu Lyžařství, věnované výhradně zimním olympijským hrám v Albertville. Přineseme v něm podrobné výsledky všech lyžařských soutěží ZOH 1992, komentáře našich odborníků, postřehy novinářů a další zajímavosti. Zvláštní, nečíslované vydání, očekávejte ve stáncích PNS ve druhé polovině března. Číslo bude mimo předplatné — zajistěte si ho včas!

Zvítězilo mládí a „věčko“

(40. ROČNÍK INTERSPORTTURNÉ)

Teprve šestnáctiletý finský středoškolač Toni Nieminen ukázal, že tradiční země vynikajících skokanů má talent snad ještě výraznější, než jaký pamatujeme u legendárního, leč hodně problematického Nykänena. Pokud letošní maturant z Lahti přidá k obrovskému talentu i nutnou dávku morálky a sebekázně, může mít světové lyžování jednu z největších osobností v dějinách. Nieminen vyhrál tři závody ze čtyř, jenom na Nový rok v Garmisch-Partenkirchenu přenechal nejvyšší stupeň na „bedně“ Felderovi. Další mladíček — jenom o rok starší Werner Rathmayr z Rakouska — sice začal sezónu v závodech SP nejlépe, na skvělého Fina přesto při turné neměl šanci. I tak byl vynikající, stejně jako třetí „dítě“ na skokanském nebi Martin Höllwarth, vítěz MSJ 1991, kde vyhrál před naším Goderem. Tentokrát byl československý junior daleko za ním...

V-styl

Ještě víc než Nieminenem vejde však letošní Intersportturné do historie ve vývoji skokanského stylu. Téměř všichni favorité už skáčou V-stylem, z těch lepších hájili barvy tradičního způsobu skákání snad jenom Sakala a Jež. Thoma sice při tiskovce po prvním závodě nový styl pomlouval jak mohl, jeho výsledky ale nesvědčí o tom, že by měl pravdu. V-styl vyvolá jistě ještě hodně diskusí a sporů — ostatně ani na Intersportturné se po večerech snad o ničem jiném nemluvalo — ale odpůrců ubývá se čtvercem metrů na kontě jeho vyznavačů. Trenér našich sdruženářů Seidl říká, že V-styl má podstatně lepší „nosné vlastnosti“ a poukazuje na to, že někdejší Boklovův výstřelek záhy ovládne i můstky v závodech „kombináků“.

Trumfem ve prospěch novinky bylo gesto Jense Weissfloga. Po první části turné odjel domů a ještě do ZOH, tedy za pouhých pět týdnů, se hodlal přeškolit na V-styl. Až budete článek číst, budete vědět, s jakým výsledkem. Já to dnes vědět nemohu, jedno je však zřejmé: přeškolení nemusí vždycky skončit dobře! Letos to prokázal třeba Kuttin, který se pro první část vůbec nekvalifikoval do rakouského výběru. To při kvalitě Rakušanů sice není vyloučeno, pro mistra světa na velkém můstku to však určitá potupa je. V rakouské části turné startoval v „národním skupině“, leč bez úspěchu.

Některí odborníci poukazovali na Kuttinovu mimořádně vysokou postavu v domnění, že na „věčko“ je zkrátka příliš velký. Jiní — a domnívám se, že byli pravdě blíže — zdůrazňovali spíše skutečnost, že zvládnout nový styl je tím obtížnější, čím déle závodník skáče klasickým způsobem. Prostě se zdá, že věčkařem se skokan musí už narodit, neboli učít se právě tento styl od prvních pokusů na dětském můstku. Vyhrávající mladíci potvrzují, že takové doporučení je zřejmě nejsprávnější.

František Jež — náš nejlepší na Intersportturné

Zatím je těžké předvídat, jakým směrem půjde vývoj dál. Jsou dvě možnosti: Buď rozdělí skok na lyžích na dva základní způsoby provedení, jako se stalo v běhu, nebo nechat situaci volný průběh a čekat, kdy z můstků zmizí poslední „klasik“. Asi jako v atletickém skoku do výšky, kde dnes už jinak než flopem neskáče snad nikdo.

A co naši?

Výsledky mluví za všechno. Mezi světovou elitu rozhodně patří Jež, jehož páté místo v Intersportturné i v klasifikaci SP po něm přesně vystihuje závodnickovy současné možnosti. Skáče dobře a vyrovnaně, ještě aby mu to někdy „uletělo“ mezi první — stačí přece i jediný skok... V případě Sakalově ovšem ten jediný skok rozhodl spíše proti němu. V Ga-Pa po prvním kole vedl, nakonec zkazil závěrečný pokus v soutěži tak, že celkově skončil dvanáctý! Inu, když se moc chce — aneb ne každý má takové nervy jako Nieminen. Také Goder bude vzpomínat s rozpaky — zatím patří na pomezí první patnáctky, a to i v celkovém hodnocení SP. Další nás nadchli a sportovní novináři se už v průběhu turné ptali, proč jsme tam posílali zejména Šidla, ale i skorejmenovce Rašku a Raszku. Pro další závod SP v Predazzu už je trenér Tanzos vyměnil.

Vzpomínám si, že před turné říkal vedoucí úseku skoku ČSSL Lánský: „Když tam pošleme Ploce nebo Parmu a oni nezaskáčou, tak nás novináři ‚sežerou‘.“ Leč těm se člověk nezavděčí — nakonec se ptali, proč naši osvědčení reprezentanti chyběli. (Dluho se po těžkém úrazu při finále SP na Štrbském Plese zatím do formy nedostal.)

Rád bych neměl pravdu. Dnes si ale myslím, že jsme především zaspali vývoj a skokana zrozeného V-stylem budeme dlouho hledat. Dá se něco zachránit alespoň u nejlepších juniorů?

Když si troufá Weissflog... Zbytek hodnocení raději přenechám odborníkům.

A co svět?

Svět se změnil. Weissflog jen naznačil, jaký býval závodník — asi nebyl po operaci ještě úplně v pořádku — Thoma to ani nenaznačil. Že kdysi vyhrával třeba Laakonen, to už snad ani není pravda. O Kuttinovi řeč byla, z mistrů světa ve Val di Fiemme výrazně víc uspěl Franci Petek. Závodil tady za Slovinsko a při vyhlášení výsledků nám ho vlastně přisoudili: tvrději mluvili o „Slowakei“ místo „Slovenien“. Chápat rozdíl mezi oběma názvy je zřejmě nad možností německých pořadatelů...

Těch zklamání bylo ze slavných borců minulosti hodně — za všechny připomeňme ještě Olyjnika, jenž ve Val di Fiemme také doskočil pro medaili. A zdá se, že mnozí už mají vrchol za sebou — v této souvislosti mne napadá třeba Vettori. Možná, že nepravě, nevím. V prvních závodech SP 1991/1992 ještě body sbíral, podobně jako Nikkola, kterého na turné také nebylo vidět tolik, jak jsme u jeho jména zvyklí.

Názory Josefa Lánského

Vedoucí trenér skoku ČSSL Josef Lánský nám na téma Intersportturné řekl: „Především nesouhlasím s názorem novinářů, že jsme zaspali vývoj. My jsme nezaspali, ale dlouho jsme váhali, nechtěli jsme spěchat. Dlouhou dobu se totiž za V-styl dávala taková bodová srážka, že se ani nevyplatil. A my jsme neměli srdce učit mladé kluky něco, na čem budou u rozhodčích prodělávat... Já si myslím, že s problémy kolem hodnocení tohoto stylu ještě není konec. Nemůže být na každé věčko jediný metr. Nemůže každý závodník dostat automaticky -0,5 bodu. To přece nejde, vždyť to každý skáče jinak. K některým bych měl jako rozhodčí velké výhrady. Ne proto, že skáčou věčko, ale proto, že ho neumějí!“

Je pravda, že nejlepší bude začínat s kluky od úplných začátků skákat jenom věčko. U nás to už dělá trenér Luděk Matura, který pochází z Lomnice nad Popelkou, nyní ale je trenérem lyžařského gymnázia v Jilemnici. Jinak si o novém stylu myslím toto: Nosná plocha se určitě zvětší, je však nutné zvládnout doskok. Když se to nepodaří, je bodová ztráta už moc velká! I naši kluci těsně před olympiádou zkoušeli V-styl, zatím nemohu říct, zda tak na olympiádě bude někdo z nich skákat. Určitě platí, že vynikající skokan, jako je třeba Weissflog, může věčko zvládnout za pár týdnů. Možná i Ploc. Zkrátka musí to být Pan Skokan.“

— Tolik tedy k věčku. A co dál?

„Měli jsme pro tuto sezónu solidní základ a chtěli jsme, aby každý závod-

ník měl stejné možnosti kvalifikovat se na ZOH. Každému z RDA jsme chtěli dát tytéž podmínky, každý také naskákal v přípravě alespoň 100 skoků na sněhu. Nakonec ale všechno nevyšlo. Jiroutek, Lukeš a Bielčík měli být za neúčast na Intersportturné odškodnění sérií závodů v Courchevelu a ve Svatém Mořici, správně tedy St. Moritz. Nemohli jsme předem tušit, že ze tří plánovaných závodů se nakonec uskuteční jediný. Ostatní odpadly pro neuvěřitelnou příčinu — bylo moc sněhu! Nikoliv málo, jako v minulých zimách, nýbrž moc! Pořadatelé to nezvládli. My jsme doma ale také všechno nezvládli a například Parma odjížděl na SP, ačkoliv neabsolvoval ani

jeden skok na devadesátce. Na to si musíme v příštích letech dát pozor..."

— *Nemohu nevrátit se k věčku. Říká se, že třeba Kuttin je na něj moc velký. Souhlasíte?*

„Souhlasím! I já si myslím, že je to styl spíše pro menší postavy, tak do 175 cm..."

— *Na závěr ještě drzou otázku: Při MSJ v Reit im Winkl vyhrál Rakušan Höllwarth těsně před našim Goderem. Na Intersportturné byl ale Goder hodně daleko za ním...*

„To je pravda, ale berte to takhle: za prvé — junioři skákali na malém můstku. Čím větší můstek, tím menší rozdíl mezi Goderem a Höllwarthem.

Za druhé: u nás nemá Goder mezi mladými konkurenci. V Rakousku je konkurence všeobecně mnohem větší a ten kluk z tréninků s vynikajícími skokany získal víc zkušeností. Má i větší motivaci, aby se v družstvu udržel. Prostě — lepší tým má také v individuálních sportech svůj význam. A potom: Vytýkám minulému mančaftu, že Godera mezi sebe právě nadšeně nepřijali! Starší asi příliš cítili konkurenci a kluka tam neradi viděli... Zkrátka, ve starém družstvu nebyl dobře přijat, což se o Höllwarthovi říci nedá! I to hraje roli. Myslím si ale, že dnešní situace je přechodná a že Goder se bude svému rakouskému soupeři zase blížit..."

RAŠKA PŘED RASZKOU

Jiří Raška mladší

Počasí na pokraji regulérnosti

Zatímco v minulé zimě největší starostí dělal nedostatek sněhu, letos činivá potíže opak. Bylo tomu tak i při 28. ročníku turné BOHEMIA CRYSTAL 1992. Oba dny závodů EP ve skoku na lyžích provázela podmračená obloha a téměř stále sněžení, navíc nárazový vítr. Proto i zkoušení a obětaví pořadatelé jak v Liberci tak v Harrachově měli problémy udržet alespoň nejnужnější regulérnost.

Škoda, že turné není závodem SP. Letos navíc v nahuštěné předolympijské termínovce nebyl volný jiný víkend a došlo ke kolizi se závodem Světového poháru ve Svatém Mořici. Z toho důvodu chyběl na obou našich místcích loňský vítěz Jež a trojice dalších reprezentantů — Sakala, Goder a Parma. O olympijskou nominaci bojoval Pavel Ploc, jenže...

Liberec 18. 1.: Počasí přímo strašné. Zataženo, stále sněžení, mlha. Druhé kolo bylo na pokraji regulérnosti a nakonec ho pořadatelé „pustili“ snad jenom proto, aby závod vůbec do tmy skončil. Na nárazy větru doplatil vítěz prvního kola Pointner, kterého vítr doslova sfoukl, ale i další. Co chvíli bylo třeba soutěž přerušit, potom nechat znovu projíždět stopu, skákat předjezdec... Kolik závodníků mrzlo nahoře na můstku, než je rozhodčí mohli pustit ke skoku!

V takových podmínkách se těžko dají dělat zázraky a pro nás je příjemné, že v Liberci je dělali především naši mladí. Diváci snad teprve tady zaznamenali jména Lasota, Berger nebo Krejča, nejspěšnější byl nakonec ale Jiří Raška mladší. Tentýž Raška, kterého trenéři po Intersportturné poslali pro špatné výkony domů, pro další závody SP ho raději vyměnili. Tady byl sympatický Jiří jako vyměněný — jako by chtěl dokázat, co může znamenat amatér v konkurenci se závodníky s nesrovnatelně lepšími možnostmi v přípravě.

Ploc skákal špatně. Po prvním kole byl dokonce na 37. místě — a to měl být kandidátem olympijského startu! Ve druhém kole se zlepšil, ale víc než celková 21. příčka z toho nebyla. Neoslnili ani Dluhoš, jemuž dlouhá přestávka v tréninku nadělala větší problémy než jsme původně připouštěli, v našich výsledcích vůbec nenajdete jména Šidlo (18.), Švaгерko (19.), Bielčík (36.) nebo Podzimek (44.), přičemž ale právě poslední z jmenovaných skočil velmi pěkně v prvním kole, po kterém byl na osmém místě. Inu — v závěru druhého

kola byly podmínky, o nichž už jsme se zmínili. A protože se skákalo v obráceném pořadí, právě ti nejlepší z prvního kola doplatili na počasí nejvíce.

Velká zahraniční jména chyběla, menší neuspěla. Až na nešťastného Pointnera, jehož první skok překonal jenom vítěz Raška, neoslnili. Ve výsledcích najdete Lunardiho i Neuländtnera, ale už ne například Steffana Horngachera, který skončil až 41. Oběti počasí se stal také Ital Samburago — po prvním kole 5, po druhém 24.

Harrachov 19. 1.: Jestliže v Liberci byly podmínky málo regulérní, potom ty v Harrachově snad ani nelze pojmenovat. Z oblohy se od rána sypal mokry, těžký sníh, dokonce i silnice v Harrachově byla téměř nesjízdná a chodci po ní klopytali jak se dalo.

Na můstku bylo „boží dopuštění“: Zataženo, stále sněžení, vítr. Nakonec organizátoři těsně před polednem rozhodli přeložit závod na relativně ještě krytou sedmdesátku, ale už tím celý podnik ztratili — v propozicích byla vlastně jiná soutěž! Jenže: Co měli dělat? To bohužel nepochopili pracovníci televize. Nebo bylo skutečně pozdě? Spor o tom, kdo zavinił neuskutečnění plánovaného nedělního přenosu, asi nerozřeší nikdo...

Jiří Raška šel do závodu s velkou motivací. Předem totiž bylo rozhodnuto, že vítěz Bohemie pojedje do Albertville. Pravda, čekalo se, že to bude Ploc, leč slovo je nutno dodržet a zázraky se někdy ve sportu dějí. Raška měl navíc náskok po prvním dnu („Včera mě táta snad poprvé v životě pochválil“) a i druhý den se prezentoval vyrovnanými skoky. Ve druhém kole ho sice nakonec přeskočil Berger, ale na konečném vítězství syna slavného otce to už nic nezměnilo. Do „střiací jízdy“ se pustil i skorojmenovec Jiřího Tomáš Raszka, jeho ztráta z prvního dne ale už byla moc velká. Nakonec zůstal nečekaně blízko za olympijskou branou, leč neprošel jí...

Ze zahraničních účastníků uspěl Nor Hansen, úspěšný i v prvním dnu. Další jména v první desítce byla hodně překvapivá a svědčí o nevyzpytatelnosti podmínek: Ital Pinzani byl totiž v Liberci 48. a Němec Lessner dokonce 51! Vidíte sami, jaká to byla loterie.

Ploc ani tentokrát nezářil. Skončil celkově až na 24. místě a stěžoval si: „Škoda, že jsem nejel na závody SP do Švýcarska! Tady jsem byl jako předskokan — pořád jsem projížděl zapadanou stopu. Už včera v Liberci to byla smůla. Dnes mně navíc přísoudili startovní číslo 12 a s tím se ve sněhové vánici výsledek udělat nedá...“

Celkové pořadí vyčtete z výsledků. Potom pochopíte i název článku.

Z výsledků, Liberec, 18. 1. 1992: 1. Raška 199,1 (99,5 a 114), 2. Lasota [oba ČSFR] 190,9 (109 a 104), 3. Myhrvold (Nor.) 176,5 (94,5 a 110), 4. Krejča 176,3 (94 a 110), 5. Raszka [oba ČSFR] 174 (95 a 107), 6. Lunardi [It.] 169,8 (94,5 a 107), 7. Neuländtner (Rak.) 163,5 (93 a 104), 8. Hansen (Nor.) 163,1 (91 a 105), 9. Lukeš (ČSFR) 156,9 (88,5 a 107), 10. Pointner (Rak.) 156,5 (111,5 a 88), 11. Berger 154,8 (95 a 99), 12. Jiroutek [oba ČSFR] 153,9 (93 a 100), 13. Jahr-Hans (Nor.) 152,8 (88,5 a 100,5), 14. Dluhoš 152,2 (92,5 a 95), 15. Vaško [oba ČSFR] 152,2 (92 a 101).

Harrachov, 19. 1. 1992: 1. Berger 213,8 (86,5 a 89), 2. Raška 208,9 (84 a 85), 3. Raszka [všichni ČSFR] 205,2 (87 a 82,5), 4. Hansen (Nor.) 201,1 (86 a 82,5), 5. Jiroutek (ČSFR) 197,4 (80,5 a 86), 6. Pinzani [It.] 186,9 (83,5 a 78), 7. Švagerko 183,9 (82 a 77), 8. Lukeš [oba ČSFR] 180,1 (80,5 a 78), 9. Lesser (Něm.) 178,8 (79 a 79), 10. Schuster (Rak.) 176,7 (80,5 a 76,5), 11. Lasota 176,5 (86 a 84), 12. Černý 176,3 (77,5 a 80,5), 13. Vaško 176,1 [všichni ČSFR] (79,5 a 76,5), 14. Lederer (Něm.) 173,1 (78 a 78), 15. Brendryen (Nor.) 172,8 (81,5 a 76,5).

Celkové pořadí: 1. Raška 408,0, 2. Raszka 379,2, 3. Berger 368,6, 4. Lasota [všichni ČSFR] 367,4, 5. Hansen (Nor.) 364,2, 6. Jiroutek 351,3, 7. Lukeš 337,0, 8. Krejča 336,0, 9. Švagerko [všichni ČSFR] 330,70, 10. Neuländtner (Rak.) 329,0, 11. Vaško (ČSFR) 328,0, 12. Myhrvold (Nor.) 325,1, 13. Černý 322,6, 14. Rydval 320,6, 15. Šidlo [všichni ČSFR] 320,6.

Vyhrál celník!

(SP v severské kombinaci — Štrbské Pleso 14.-15. 12. 1991)

K jedinému závodu Světového poháru, pořádanému v této sezóně na našem území, se dostáváme bohužel s velkým časovým odstupem. Proto jenom pro úplnost, pro váš archiv:

Počasí závodům přálo jenom první den. Při běhu se prakticky kompletní světová špička prodírala mlhou a pořadatelé měli hodně starostí se zajištěním regularnosti. Nakonec zvládli všechno bez chyby, stejně jako v prvním dnu, kdy síce při skoku svítilo slunce, leč pro změnu zlobil vítr. (Škoda — při běhu by tolik nevdal.)

Vzhledem k tomu, že jsme závod pořádali, mohli jsme k němu přihlásit víc závodníků. Naše „národní skupina“ šla na věc tak ostře, že po prvních šesti skocích ve světě dosud neznámých juniorů rozhodčí jejich výkony anulovali! Snížili nájezd, takže všichni účastníci skákali mnohem méně než v tréninku a naši „nešťastníci“ přišli na řadu až nakonec.

Celkové lze říci, že právě skok přinesl naší reprezentaci zklamání. V prvním kole nikdo v barvách ČSFR neoslňil, ve druhém přímo propadli [nejlepší z našich byl Beyer na 22. místě], na třetí pokus se chytil alespoň Kučera a skončil celkově 11., dále 19. Bayer a 20. Soldát.

Ani zahraniční hvězdy nezářily. Sulzenbacher se před startem netajil úmyslem opakovat vítězství z posledního závodu SP pořádaného v Tatrách, nakonec byl po skoku pátý — takovou ztrátu nelze vyrovnat. Zajímaví byli Francouzi, které zřejmě ZOH v domácím prostředí naladily zvláště bojovně, dobře vypadal Japonec Mikata, pozornost vzbuzovali další Estonci (Hell, Tiru) — Levandi zřejmě nemá zůstat sám.

Při běhu se František Mák pokusil o zázrak. Vlastně se mu podařilo, protože srovnat ztrátu ze skoku takovým způsobem je rarita. Ale se zázraky ve sportu „nejdál nedojdeš“. Běhalo se na zkrácené trati, okruh měl pouhé tři kilometry. Vlastně se vyběhlo ke Zmrzlému plesu a zase sjelo zpět. Vzhledem k tomu, že sněžit začalo až ve čtvrtek před závodem a s mrazem to také nebylo valně, neriskovali pořadatelé oblíbenou a kuriózní pasáž přes Štrbské Pleso. V neděli by se přes něj nakonec běžet dalo, ale už bylo pozdě. Vybíhat pětkrát nelidské stoupání však bylo utrpení, jak jsme mohli nahoře vidět a hlavně slyšet. (Škoda, že nerozumím estonským kletbám!...)

Třináctiletý francouzský celník Fabrice Guy měl už po skoku dostatečný náskok a ani v běhu se nenechal ošidit. („Jsem skutečný amatér. Věřte, že chodím do práce a záleží na pochopení nadřazených, kolik toho natrénuji. Trať byla dobře připravená, ale sněhu málo a profil obtížný.“)

Závěrem slova trenéra reprezentace Vladimíra Seidla: „Úvod se nám nevydařil, ztráty ze skoku byly příliš velké. Trend navíc směřuje ke skokanskému základu. Bruslením se trať běhu de facto zkrátila, teď snad začne hrát podstatnější roli v kombinaci skok na velkém můstku a 20 km běhu. Jenže i potom musí být sdruženář výborný skokan — jak jinak by si troufl na K-120? Ve stávající kombinaci se ztráta ze skoku vyrovnat nedá, důkazem byl dnes třeba Mák. Zajímavé je, že i mezi kombiňáky pronikl V-styl, o dvacet procent lepší „nosné vlastnosti“ tohoto progresivního stylu patrně v budoucnu rozhodnou.“

(Výsledky najdete v přehledu Světových pohárů.)

Kombinace v jediném dni

Současně s turné BOHEMIA CRYSTAL se letos konal v Harrachově závod EP v severské kombinaci. Vlastně — měl se konat. Původní termín byl pátek 17. a sobota 18. 1., skutečnost nakonec jiná.

V pátek byl v Harrachově tak prudký vítr, že jury závod odvolala, v sobotu se ráno skákalo a odpoledne běželo. K běhu však šest závodníků z 39 nenastoupilo a další dva při něm vzdali. Navíc ani účast nebyla uspokojivá: Kromě domácích přijeli zastupci pouze tři států — Německa, Švýcarska a Japonska. Jediný Japonec — Mori — nakonec zachránil situaci. Nebýt jeho, snad by se závod do EP ani nemohl započítat. Škoda — výborní harrachovští organizátoři by si sasloužili větší účast závodníků ze zahraničí.

Běh vyhrál doyen našich sdruženářů Miroslav Kopal výborným výkonem, jenže po velmi špatném skoku (až 19. v pořadí) sotva mohl pomýšlet na lepší konečné umístění. Inu, severská kombinace vyžaduje skutečnou kombinaci v osobnosti závodníkově. S jedinou disciplínou nikdo nepochodí. Vyrovnanost projevila naopak David Soldát. V obou disciplínách skončil čtvrtý a nakonec to stačilo na celkové vítězství. Škoda Pánkova běhu — po skoku byl druhý, v běhu až osmý. Ještě hůř běžel vítěz skoku Bayer — 16. místo mezi běžci ho stálo celkové prvenství. Na druhé straně jeho příklad [viz konečné umístění] ukázal, že skokanská složka má při současných disciplínách jednoznačnou převahu. Nezbyvá než znovu filozofovat, co se změní přechodem na velký můstek a 20 km běhu...

Počasí ani těmto závodům nepřálo. Sněhu sice dost, ale byl měkký, těžký, pod ním byla voda. Klimatické podmínky podobné jako v Liberci — viz článek o skokanském turné Bohemia.

Největší škoda, že EP a SP nelze termínově koordinovat. Potom diváci postrádají nejen světovou, ale i naši špičku. Těžko jim vysvětlujeme, proč tu nejsou Kučera, Mák a další, nemluvě o Guyovi nebo Sulzenbacherovi...

Z výsledků: 1. Soldát (208,9 — 43:50,4), 2. Pánek (214,5 — 44:38,2), 3. Bayer (221,0 — 45:48,2), 4. Prenzel (Něm.) (195,4 — 43:33,4), 5. Kraus (208,1 — 45:15,0), 6. Hörler (Švýc.) (204,3 — 44:52,5), 7. Donaubauer (Něm.) (191,5 — 44:10,7), 8. Kopal (178,8 — 42:46,4), 9. Feix (Něm.) (194,1 — 44:58,4), 10. Skopek (188,0 — 44:25,5), 11. Mrugala (213,0 — 47:42,3), 12. Schmidt (Něm.) (192,7 — 45:39,4), 13. Reichenberger (Něm.) (185,2 — 45:12,2), 14. Krause (Něm.) (187,1 — 45:44,4), 15. Leonhardt (Něm.) (171,6 — 44:14,7). Závodníci bez označení jsou z ČSFR.

Kloubové tyče (slalomové) oddílům nebo pořadatelům závodů půjčuje ZLINSPORT, Josef Šperka, Vodní 4204, 760 01 Zlín. Leasing je možný.

Máka letos suverénní

Usek severské kombinace se jako jediný rozhodl uspořádat mistrovství ČSFR ještě před ZOH v Albertville. Všechny ostatní šampionáty jsou na programu až po olympiádě.

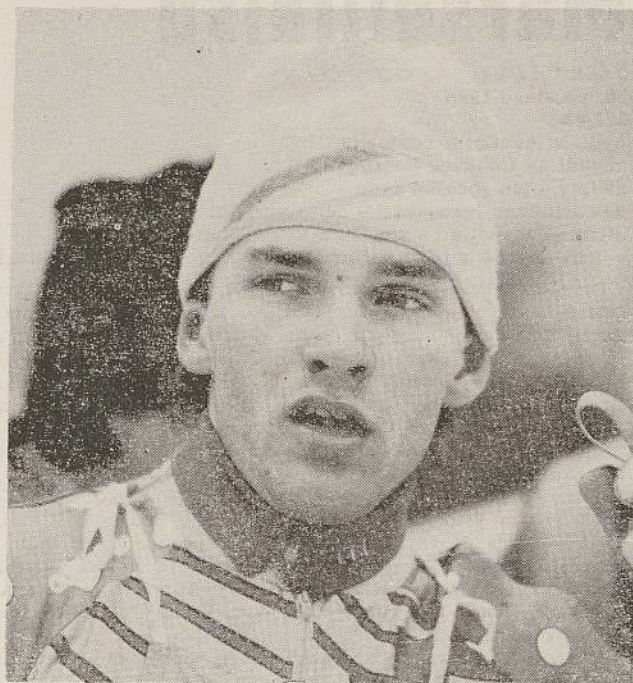
O víkend 25.–26. 1. měl prokázat zejména František Máka, že je letos zatím z našich nejlepší. V případě mladšího Kučery trenéři naopak rozhodli, že nic prokázat nebude. „Nebyla by taktická „utavit“ toho kluka před olympiádou“, vysvětloval reprezentační trenér Seidl.

Není divu – Milan Kučera je ještě junior a zejména běhat „patnáctku“ by skutečně přehnaně často neměl. Ostatně: Víme, jak vypadal v závěru minulé sezóny, když už toho na něj bylo opravdu moc. A výjimečný talent může také výjimečně rychle zapadnout...

Máka – do té doby čtvrtý v průběžném hodnocení SP – byl výborný už ve skoku. Skákal klidně – 82,5 a 83 m – a s převahou vyhrál. V tréninku sice skočil Bayer dokonce 87 m, v závodě to už bylo skromnější. Z těch, mezi nimiž se ještě rozhodovalo o konečné nominaci pro Albertville (Kovařík, Kopal, Pustějovský) byl ve skoku nejlepší poslední z nich. Kovařík měl ale za něj ztrátu pro běh nepatrnou, zatímco Kopal, senior naší reprezentace, v této sezóně jakoby skákat zapomněl. Marně pak v běhu dohání ztracené body, přepočítané na minuty odstupu na startu. Vybíhal až 12. se ztrátou –3:45,3! (1. Máka, 2. Bayer –1:10, 3. Kraus –1:43,3, 4. Fiurášek –1:45,3, 5. Pustějovský –1:47,3, 6. Kovařík –1:50,6.)

Máka měl tedy za sebou vlastně dva „skokany“, proto mohl být při běhu klidný. („Obavy bych měl z Kovaříka, ale ten byl za mnou skoro dvě minuty.“) Po první pětce bylo jasné, že favorit dojde do cíle sám. Z „vláčku“ za ním (Kovařík, Soldát, Pustějovský, Bayer, Pánek) překvapil Soldát nejrychlejšími během. (Kdyby prý měl víc diplomacie... – napsal Čs. sport.) Kopal útočil z pozice zcela beznadějně, navíc ani v běhu nebyl tentokrát nejrychlejší. Máka v cíli: „Bylo to strašně nudné, jet pořád sám. V závodech Světového poháru se obvykle za někoho zaháknou a je to lepší.“

K „případu Soldát“ říká Tomáš Kučera: „Nikoliv víc diplomacie, ale zkrátka chovat se slušně a kultivovaně!“

František Máka

Jeho občasně výbuchy, často pod vlivem alkoholu, považuje asistent našeho reprezentačního trenéra za neuvěřitelně vulgární! Navíc – podle jeho slov – rozbil svým chováním celý „mančaft“. Tedy známá věc: K velkému talentu patří skromnost a slušnost, umění chovat se a vystupovat na veřejnosti. Chápu obavy trenéra Kučery, co by takový závodník mohl způsobit na ZOH. Uražen všichni a všechno kolem sebe nesmějí ani ti největší. Jenže taková to také nedělají...

Jak hodnotíte mistrovství?

Kučera: „Máka byl tentokrát opravdu výborný. Dobře skákal, v běhu už od 5. kilometru zvolnil a šetřil se na další den. Za ním ale bohužel byla moc velká mezera, z dalších by se sotva někdo dostal na olympiádě nebo při SP mezi prvních 15. Celkově jsem tedy nadšen nebyl.“

A jakou šanci má syn?

„Milan musí mít štěstí. Když mu všechno vyjde, je to vynikající, jinak není ani poloviční. Musí dobře zaskákat a hlavně mít podmínky pro běh. On na tu patnáctku ještě přece jenom nemá, a tak hodně záleží na sněhu („rychlý sníh“), přípravě lyží, snad i na počasí.“ (Velký otec tedy syna hodnotí zatím dost kriticky.)

Pěknou podívanou přinesl nedělní závod družstev ve sprintu. Kučera mladší už závodil – při sprintech tolik nenaběhá – a dobře skákal. Všichni soutěžili s chutí a bylo na co se dívat. Překvapilo naprosté vítězství liberecké Dukly před domácími, kteří kupodivu tentokrát neměli na medaili. (L. DUL I., Máka – Kučera, 2. DUL III., Skopek – Kopal, 3. DUL II., Pánek – Kraus. Odstupy +2:02 a +2:40,9.)

Z výsledků: 1. Máka 0:00 (225,5 – 43:47,1), 2. Soldát –1:32,7 (205,6 – 43:27,8), 3. Pánek (všichni DUL) –1:51,0 (204,2 – 43:36,1), 4. Kovařík –2:12,7 (205,9 – 44:09,8), 5. Bayer (oba ŠKP) –2:22,2 (212,5 – 44:59,3), 6. Kraus (DUL) –2:29,7 (207,0 – 44:33,8), 7. Pustějovský (ŠKP) –2:34,1 (206,4 – 44:34,2), 8. Kopal –3:00,1 (194,7 – 43:42,2), 9. Skopek –4:08,9, 10. Kerda (všichni DUL) –4:20,3, 11. Repka –4:23,4, 12. Mrugała –5:38,6, 13. Krotl –6:07,6, 14. Fiurášek –7:12,1, 15. Hradil –7:47,9.

Sponzorské firmy ČSSL pro sezónu 1991-92

Generální sponzor MEMPHIS Time

Týmoví sponzoři ČESKÉ PERLIČKY skok
AQUACOOP severská kombinace
RENCAR akrobatické lyžování

Osobní sponzoři SOLITER Benc
TATRAN Buchta,
Havrančíková
Botas Korunka
Autobrzdy Janoušková
T + M Chroustovská
K M S Kučera – sev. komb.
Crystalex Korunka
Bohemia Crystal Nyč
Jablonec Kopal – sev. komb.
Tramal Zelingerová
Allbau Soldát – sev. komb.
(bez označení běh)

Nejraději má Marseillaisu

FABRICE GUY
30. prosince 1968
172/63

bydlí v Mouthe u Pontarlier
závodí za Douanes Besançon
ženatý, otec ročního syna
zaměstnanec francouzské celní policie
stříbrná medaile ve štafetu z Val di Fiemme
v této sezóně nejlepší závodník SP v severské kombinaci

Po vítězství v prvním závodě SP v letošním roce říká: „Mám radost, ale cítím se tak, jako kdyby sezóna končila. Zkrátka už nemohu.“ Další den přesto trénoval „jakoby nic“. Je psychicky až neuvěřitelně vyrovnaný a klidný. Pro trenéra ideální typ bezkonfliktního, bezproblémového závodníka. Ví, že navzdory vyčerpání po závodě zdaleka není na konci svých možností.

„Ještě nejsem úplně spokojen. Nemám stoprocentní odraz při skoku. Kdybych vždycky přistál do vzorného telemarku, byly by to pro mě další sekundy navíc.“ Mluví klidně a sebevědomě, s jistotou, s nedostatkem se mu podaří odstranit. „Základem je dobrý skok. Dodá jistotu pro další disciplínu. Ale běh se mně dnes moc líbí. Gunderssenova metoda udělala z druhé části našeho odvětví boj muže proti muži — a to mně vyhovuje. Mám rád taktiku, která dnes hraje při běhu v kombinaci značnou roli.“

Sympatický Fabrice pokračuje ve svém monologu: „Chci závodit do roku 1998. Potom bude synovi osm let a je nejvyšší čas, aby opravdu znal tátu, nejen jeho hlas v telefonu. Pokud jde o sport, rád bych překonal Sulzenbacherův rekord — 816 bodů ve Světovém poháru za jednu sezónu. Nechci skončit ve 25 letech, to je moc brzy. Když už jsem tomu tolik věnoval... Albertville je tedy pro mě jenom přestupní stanice. Když tam nevyhraju, budu sice litovat, ale zase ne tolik. Nebude to moje poslední olympiáda.“

Manželka má pro jeho sportování velké pochopení. Syn se narodil, když byl otec na závodech. Samozřejmě, kdy jindy... Fabrice trénoval i o vánocích, ačkoliv domů přijel jenom na tři dny. Potom už byly další závody. Když byl malý Samuel miminko, které v noci křičelo, posílala manželka Nadine Fabrice spát o poschodí výš. Přece potřebuje klid, na soutěž nemůže přijet nevyspalý!

Navenek klidný Fabrice je asi v soukromí a mezi kamarády jiný než na veřejnosti. Pro své věčné kousavé, ironické poznámky má přezdívku „vosa“ (la guêpe). Jeho kamarádi, to jsou kolegové z družstva Repellin, Girard a Guillaume, všichni svěřenci trenéra Gaillarda. „Chceme, aby francouzští lyžaři nebyli světu pro smích. Není důvod, proč bychom v severské kombinaci měli být horší než třeba Rakušané.“

Já strašně miluju Francii a její hymna je pro mě nejkrásnější pochod světa. Slyšet ji v Albertville by pochopitelně bylo nezapomenutelné. — Ročně strávím jenom na samotném speciálním tréninku asi 1000 hodin. Trenér mně před sezónou naordinoval 400 skoků, další práce byla v běhu.“

Ano, Guy má pověst velkého vlastence, který pro Francii udělá všechno. I jeho výzbroj a výstroj je výhradně francouzská, francouzští jsou i sponzoři. Na ty je Fabrice hodně odkázán.

„Letos poprvé nechodím pravidelně do práce, dostal jsem podporu na olympijskou přípravu. Ale nevelkou podporu, žít se z toho nedá, zvláště když živím rodinu. Něco poskytli sponzoři, jenže 60 procent odvádím svému zaměstnavateli jako odškodnění za to, že nechodím do práce. Inu, bohatý nejsem a trvale žít se z tohoto sportu nedá,“ vypráví o svých existenčních problémech. Vída, dřív by si asi leckdo u nás pomyslel, že je to propaganda, že to snad ani není možné. Nyní rád věříme. Budiž nám útechou, že ani sportovec z bohaté Francie na tom není lépe... „Ve Francii musíte nejméně tři roky předvádět, že jste ve svém sportu skutečně světová třída — jinak si vás nikdo z vlády nevšimne,“ dodává vedoucí muž letošního Světového poháru v severské kombinaci.

Francouzi se na zimní hry ve své vlasti vyzbrojili nečekaně dobře. Fabrice Guy není výjimkou.

Nechce být jenom sestrou

Děti nebo rodinní příslušníci slavných osobností to nemají snadné. Stále žijí ve stínu velkého jména, stále se o nich mluví jenom jako o příbuzných. Málokdo z nich najde odvahu vystoupit ze stínu, do něhož byl svým narozením odsouzen. Heidi Zurbriggenová ji našla: „Nechci být věčně jenom sestrou slavného bratra! Chci, abych prostě byla závodnice Zurbriggenová, bez stálého přídomku „Pirminova sestra“. Nevím ale, zda se mně to podaří.“

Ve sjezdařském světě se dnes zázraky nedějí. Neexistují zcela nové typy lyží, zcela nové druhy kombinéz. Nic, co znamená velký výkonnostní průlom. Každý musí pracovat a pracovat, postupovat krok za krokem. „Přesto věřím, že Heidi prorazí sama a televizní komentátoři přestanou věčně opakovat, či je to sestra,“ říká šéftrenér Jan Tischhauser. „Snad se jí novináři konečně přestanou ptát na bratra a bude řeč jenom o ní.“

Heidi: „Nemyslete si ale, že bratra proto nemám ráda. Naopak: Málokdy je vztah sourozenců takový, jako náš.“

V roce 1985 jsem — ve svých 18 letech — vážně onemocněla, tři měsíce nebylo jisté, zda nezůstanu do smrti na invalidním vozíku. Ta událost mně dala sílu na celý život. Teď vím, jak se prosadit, jak vzdorovat nepřízní osudu. A to se Pirminovi na mě líbí nejvíce.“

Bývalý vynikající sportovec je odborníkem na stavbu rychlých lyží. Pracuje pro firmu Authier a stálé se o nemožné — dokázat, že nové typy rychlejších lyží stále existují, že jejich vývoj nemusí být otázkou mnoha let. Sestru navíc doprovází na závody a vlastně je jejím servismanem i koučem v jedné osobě. Heidi mu oplácí neuvěřitelnou plácí při spolupráci. Zatímco jiní z velkých závodníků a závodnic si po sezóně dopřávají dva měsíce odpočinku, neúnavná Heidi nikdy. Testovat, testovat, testovat — to je její krédo. Možná, že i z něj vyrostla závodnická velikost Zurbriggenové. Oně Zurbriggenové, která v minulé sezóně právě nezářila. Pro neshody s tehdejším servismanem, ale i proto, že v jejím vývoji zkrátka přišlo hluché období. Sportovní výkonnost je nevyzpytatelná...

Po odchodu Walliserové a Figiniové se měla Zubriggenová spolu s další Heidi — Zellerovou — stát oporou družstva. Ke všemu se Zellerová zranila a podle názoru lékařů nejméně na polovinu sezóny vypadla ze závodního kolotoče. „Já přece nejsem žádná jednička!“, bědovala Zubriggenová. — „Vzpomeň si na to, jak ses v osmnácti postavila na nohy!“ připomínali jí rodiče i bratr. Nyní Heidi sama říká:

„Člověk se musí umět zbavit pocitu tlaku, jinak nedosáhne ničeho. Naštěstí přišla ještě Chantal Bournissenová, mistryně světa v kombinaci ze Saalbachu a vítězka SP ve sjezdu. Tím ze mne pocit tlaku spadl úplně. Nakonec si jeden zvykne na všechno,“ říká Heidi už s úsměvem.

Ostatně, nikdo nemusí pořad vyhrávat. Dvakrát jsi na stupních vítězů, počítá až desátá. Nevadí, to se ve sportu stává. Heidi o sobě říká líbeznou a pro nás zcela nesrozumitelnou švýcarskou němčinou, že „is ds glyche gebliebu“. (Němčinář! Víte, co to znamená?). Zůstala pořad stejná...

Vždy u ní převládaly pozitivní emoce. Nepotřebuje psychologa ani autogenní trénink. Nic si nepředstírá, nenamlouvá, neklame sama sebe. Nemusí! (Šťastná to žena! — říkáme si s Boženou Němcovou...) „Když pánbůh dopustí, tak to nějak půjde.“

I to je vyznání. I to je životní postoj.

Podle zahraničních materiálů K. B.

„Špagetové“ hole?

S technickou novinkou „těžkého kalibru“ se podle švýcarského tisku objevil na sjezdovkách v letošní sezóně Marc Girardelli. Jeho hole, které používá pro Super G a sjezd, jsou tak tenké, že skutečně připomínají špagety. Autorem novinky, vyrobené speciálně pro Girardelliho, je Gave Gode z Atlanty, rodného města Coca-coly. Ze takové hole neváží téměř nic a prakticky nekladou odpor vzduchu, je samozřejmě. Girardelli je chce používat především v sezóně 1992/93, do níž očekává posvěcení novinky orgány FIS. Zatím neví, zda ho se „špagetami“ některý technický komisař nevyhodí, i když přísně podle pravidel by asi neměl. Pokud nové hole obstojí v očích rozhodčích, nechá si je jejich konstruktér patentovat a hodlá být jejich výsadním výrobcem.

Proslul svým neuměním

Ve sportu se samozřejmě proslaví ten, kdo svou výkonností vyniká nad ostatními. Takovou „moudrost“ je až směšně opakovat. Jenže — mohou být i výjimky! V lyžování je jí například anglický skokan Eddie Edwards. Ten, který se proslavil svým neuměním.

Skáče velmi špatně. Dokonce tak špatně, že na dvě sezóny přišel o licenci a na můstky Světového poháru nebyl vpuštěn. Publiku se však stýskalo. I vynikajících výkonů se přesyty a také na sportovním jevišti chce někdy rozptýlení a zábavu. Takovou, jakou poskytuje ryšavý Angličan v brýlích s tlustými skly.

Směšné je na něm snad všechno. Počínaje jménem Edward Edwards, které samo je jako vypůjčené z románu ve stylu anglického humoru. Přes jeho pohyby, výroky, gesta, konče výkonností. Zpravidla „s převahou“ uzavřít výsledkovou listinu, přistává tam, kam se rozhodl dělekat ani nenaučil koukat. Analýza SP ozdobila skoky dlouhými třeba 45 m. Asi jako kdyby při GP v atletice někdo skočil do dálky 350 cm.

Ani v soukromí není nejméně úspěšný. Zkrachoval jako obchodník, jenže Anglie si tohoto muže natolik oblíbila, že mu podala pomocnou ruku. Ačkoliv právě Velká Británie nemívá ve zvyku pomáhat neschopným, spíše po americkém vzoru glorifikuje úspěch a do nebe vynáší supermanky. V Edwardově případě se vzhledla v opaku. A zase: Těžko říci proč...

Neúspěšný Eddie je na mnoha reklamách, vystupuje v televizních šotech, dokonce i v baru, obklopený polonahými krasavicemi. Ty se k němu vinou, ačkoliv ani vzhledem Eddie právě neimponuje. Měl sice dluhy a na čas dokonce nesměl opustit Anglii, reklamami však ztracené peníze vydělal. Najde

te ho na čokoládě, na prospektu letecké společnosti (stojí v nájezdovém postavení skokana na trupu letadla), na dětských hračkách. Zábavný Eddie je prostě jedním z idolů dnešní Anglie. Země tak přesycená úspěchem a výjimečností, že jednou — ale opravdu jenom jednou — dokáže zbožňovat neúspěch.

Nejlepší ve Velké Británii

Edwards o sobě říká: „Co chcete? Jsem pořád nejlepší skokan ve Velké Británii!“ Už to zní poněkud klaunsky — je totiž jediným skokanem ve Velké Británii...

Ano, ostrovy jsou sportu zaslíbené a v mnoha sportech závodníci s britskou vlnkou na dresech opravdu vynikají. Výčet slavných britských sportovců by vydal na několik stránek. Jenže zima se sněhem tam není a pojem anglický lyžař zní asi jako holandský horolezec. Eddie bydlí v Bedfordu, kde sněh sotva kdy uvidí. Někdy trénuje na polévané, zledovatělé stráni poblíž města Christchurch, 150 km jihozápadně od Londýna. Ve Velké Británii totiž není jediný skokanský můstek... Musí tedy stačit svah nad srázem, kde lze poněkud napodobovat skutečný skok.

Eddie Edwards tráví šest měsíců v roce cestováním po Evropě a klepáním na dveře závodů, na něž jsou organizátoři ochotni ho pustit. Startovat v Albertville asi nemá šanci, tam prý patří 50 nejlepších na světě. Pokouší se o účast na ZOH 1994. Tvrdí, že se zlepšuje, prý v tréninku skočil už 103 m. V závodech to ale stále vypadá, že taková informace patří do rejstříku Eddieho žertů.

„Rád bych, aby mne svět považoval skutečně za sportovce. Nechci zůstat jenom skokanským klaunem. Role šaška

mě už omrzela. Zkrátka chci dobře skákat a po skončení závodní kariéry se stát kaskadérem!“ — To praví zcela vážně, vzápětí si veřejně dělá legraci z dalších nepovedených výsledků. Při závodech je ho všude plno a lidé se s ním nechávají fotografovat raději než s kteroukoliv skokanskou hvězdou. Edwards o sobě rozvířil zvěst, že se připravuje film o jeho životní pouti za sportovním úspěchem. Hlavní roli ve filmu má hrát Schwarzenegger! Svět to přijal jako další z podařených vtipů...

Co o něm říkají?

Thoma: „S tím ať jde do cirkusu, na můstek patří výkon a ne klaunáda! Vy-dělává víc než my proto, že je nejhorší... Nechápu, jak někdo dokáže vydělat na své neschopnosti.“

Vettori: „Osobně proti němu nic nemám, ale neumím pochopit, proč je někdo slavný z toho, jak je neúspěšný. To je neuvěřitelné! Dělat to, co on, bych nedokázal. Asi by měl dělat něco jiného. Já také nejzdím formuli 1...“

Zünd: „Párkrát jsem s ním mluvil, je docela sympatický. Na olympiádu by ho měl pustit — stejně nikoho neohrozí. A ve skoku na lyžích nemůže jiným překážet nebo je dokonce zranit.“

Weissflog: „Vůbec nemá talent! Nejen ke skoku, k žádnému sportu. Sport by měl propagovat skuteční závodníci, klauny nepotřebujeme!“

Je to závist či nechápání? Asi víc to druhé. Nebo se svět úspěchy přesytil a začne fandit neúspěšným? Sotva — občas ale může někdo být výjimka. Jenom jedna. Jenom jediná. Jako například Eddie Edwards.

EP SKOKANŮ

Oberwesenthal (SRN) 14. 12. 1991 K 90 m: 1. Höllwarth 241,4 (94,5 a 94,5), 2. Goldberger (oba Rak.) 218,1 (90 a 86), 3. Winterhaler 206,2 (86 a 86), 4. Stebert (oba SRN) 198,2 (83,5 a 86), 5. Jean-Prost (Fr.) 195,5 (90,5 a 77), 6. Podzimek 193,0 (85 a 80,5). — 17. Parma 178,0 (81,5 a 78), 22. Raška 171,2 (75,5 a 81,5), 26. Kováč 167,4 (77,5 a 79), 41. Švagerko 138,3 (72 a 71).

Oberhof (SRN) 15. 12. 1991 K 90 m: 1. Höllwarth 235,0 (95 a 90), 2. Jean-Prost 219,6 (89 a 84,5), 3. Raška 195,7 (84,5 a 80), 4. Župan (Slov.) 194,8 (89 a 79), 5. Kováč 193,4 (82 a 82), 6. Neuländtner (Rak.) 187,7 (83,5 a 78,5). — 14. Švagerko 182,0 (80 a 89), 15. Podzimek 176,2 (80 a 77), 16. Parma 174,9 (79,5 a 77).

St. Aegyđ (Rak.) 29. 12. 1991 K 73 m: 1. Goldberger 214,0 (70,5 a 70,5), 2. Huber (Rak.) 210,9 (70 a 69), 3. Bielčík 210,3 (70 a 69,5), 4. Rauschmeier (Rak.) 210,3 (68,5 a 71), 5. Neuländtner 208,1 (68 a 70), 6. Schuster (Rak.) 206,7 (69 a 68,5). — 8. Jiroutek 202,0 (68 a 68), 26. Kašpar 181,7 (66,5 a 63,5), 25. Mikuláštk 181,6 (64,5 a 66).

Planica (Slov.) 10. 1. K 92 m: 1. Rauschmeier 230,1 (93 a 92), 2. Heumann 217,6 (89,5 a 90,5), 3. Bauer (oba SRN) 215,0 (87 a 92), 4. Kopač (Slov.) 214,2 (86,5 a 89,5), 5. Mojš 213,2 (88 a 90,5), 6. Rasmussen (Švéd.) 212,8 (87,5 a 89,5). — 9. Lasota 209,0 (86,5 a 90), 11. Podzimek 198,6 (84,5 a 85,5), 12. Berger 197,2 (84 a 87), 14. Kováč 197,0 (84 a 87).

Saalfelden (Rak.) 11. 1. K 85 m: 1. Kuttin (Rak.) 231,8 (84 a 89), 2. Rauschmeier 222,8 (81 a 87), 3. Podzimek 219,6 (81 a 82,5), 4. Langlois (USA) 216,1 (82 a 84), 5. Schuster 215,0 (79,5 a 83), 6. Lasota 214,3 (80,5 a 85). — 11. Kováč 206,7 (79 a 80,5), 21. Mojš 198,2 (80 a 77), 33. Berger 183,7 (74 a 78).

Ruhpolding (SRN) 12. 1. K 107 m: 1. Kuttin 221,4 (107 a 103), 2. Rauschmeier 210,2 (102,5 a 102), 3. Pointner 207,1 (107 a 96), 4. Haim (oba Rak.) 207,0 (96,5 a 102,5), 5. Heumann 196,9 (94,5 a 103), 6. Mojš 196,5 (100 a 99). — 20. Kováč 164,5 (92 a 89,5), 21. Lasota 164,4 (89,5 a 93), 22. Podzimek 161,2 (88,5 a 88,5), 61. Berger 49,6 (76).

MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Frenštát pod Radhoštěm 25.—26. 1. skok K 90 m: 1. Mikuláštk (15 let!) (MEZ Frenštát) 204,1 (83 a 88), 2. Ploc 196,0 (80,5 a 87), 3. Podzimek (oba Dukla Liberec) 192,0 (79,5 a 83), 4. Švagerko 187,8 (77,5 a 83), 5. Dluhoš 186,3 (77 a 83,5), 6. Donoval (všichni Dukla Banská Bystrica) 185,3 (78 a 82,5). — Družstva: 1. Dukla Liberec I. (Vaverka, Reichel, Podzimek, Ploc) 550,1 2. Dukla Liberec SVSM 516,2, 3. MEZ Frenštát 496,6 — z jednotlivců nejlepší Mikuláštk 192,7.

Boží Dar 26. 1. běh smíšených štafet (muž 10 km klasicky, žena 5 km volnou technikou a muž 10 km volnou technikou): 1. Elitex Jablonec (Hušek, Zurynková, Řezáč) 1:15:08,4, 2. Slovan Karlovy Vary — 2:07,5, 3. Pražská župa — 3:11,0.

Nade všemi září NYKÄNEN

Statistický pohled na historii Světového poháru ve skoku na lyžích

V roce 1979 se na 32. kongresu v Nizze narodilo Mezinárodní lyžařské federaci další dítě. Dostalo jméno Světový pohár ve skoku na lyžích a v prvních letech života prodělalo četné dětské nemoci. Teď už je však na světě 12 let a z dítěte se stala prestižní soutěž, jejíž vítěz je ceněn jako skokan, který po celou sezónu dokázal udržet nejlepší formu. „Vyhřát Světový pohár považují za to nejtěžší, co v naší disciplíně existuje,“ prohlásil loňský celkový vítěz Andreas Felder.

V průběhu dvanácti skončených sezón Světového poháru skokanů se uskutečnilo 275 závodů ve 14 státech, což nabízí obrovské pole pro statistiky:

NEJVÍCE BODŮ V HISTORII získal Fin Matti Nykänen — 1762. Další pořadí této historické tabulky: 2. Vettori 1421, 3. Felder (oba Rak.) 1350, 4. Weissflog (Něm.) 1275, 5. Ploc (ČSFR) 947, 6. Kogler (Rak.) 908, 7. Bulau (Kan.) 876, 8. Puikkonen (Fin.) 807, 9. Ulaga (Jug.) 789, 10. Parma (ČSFR) 763, 11. Nikkola (Fin.) 757, 12. Fidjestøl (Nor.) 702, 13. Tepeš (Jug.) 646, 14. Thoma (Něm.) 645, 15. Bergerud (Nor.) 628, 16. Opaas (Nor.) 625, 17. Neuper (Rak.) 607, 18. Bauer (Něm.) 470, 19. Ruud (Nor.) 449, 20. Kokkonen (Fin.) 403.

NEJVÍCE VÍTEZSTVÍ V JEDNOTLIVÝCH ZÁVODECH zaznamenal také Nykänen — 46. Za ním je obrovská propast, protože druhý v této tabulce je Weissflog s 22 vítězstvími. Následují: 3. Felder 21, 4.—6. Kogler, Vettori a Bulau po 13, 7. Ploc 10, 8.—9. Ulaga a Ruud po 9, 10. Neuper 8.

HISTORICKÉ POŘADÍ STÁTŮ je doménou Rakouska, jehož skokani získali za 12 sezón 7976 bodů. Další pořadí: 2. Norsko 6307, 3. Finsko 5879, 4. Německo 5255 (z toho skokani bývalé NDR 2776 bodů), 5. ČSFR 3240, 6. Jugoslávie 2210, 7. Kanada 1454, 8. USA 1056, 9. Švédsko 937, 10. Švýcarsko 815, 11. Japonsko 780, 12. Itálie 712, 13. Polsko 640, 14. SSSR 403, 15. Francie 217, 16. Bulharsko 36, 17. Maďarsko 4, 18. Španělsko 2.

Největší počet vítězství v jednotlivých závodech mají na kontě rovněž skokani Rakouska — 67, následují Finové (64), němečtí skokani (40), Norové (39 — ovšem už dva roky bez vítězství) a skokani ČSFR (20).

NA STUPNI NEJVYŠŠÍM stanuli reprezentanti 13 zemí. Nejpočetnější zastoupení na nejvyšším stupni má Norsko — už 13 skokanů z této země dokázalo vyhrát závod Světového poháru:

Ruud, Opaas, Bremseth, Fidjestøl, Bergerud, Johnsen, Stjernen, Berg, Braaten, Holmen-Jenssen, Sätre, Christiansen a Kjörum.

NEJOSPESNĚJŠÍM SKOKANEM ČSFR ve Světovém poháru je Pavel Ploc, který dosud nasbíral 947 bodů. Následují: 2. Parma 763, 3. Dluhoš 375, 4. Jež 261, 5. Podzimek 144, 6. Švagerko 128, 7. Samek 92, 8. Malec 67, 9. Vacek 55, 10. Škoda 42, 11. Polák 33, 12. Sakala 30, 13. Tanczos 23, 14. F. Novák 19, 15. Felix a Slušný 14, 17. Jelenský 11, 18. B. Novák a Pustka 10, 20. Hýsek 9, 21. Babiš a Daněk 4, 23. Brzuchanský 3, 24. Čáhlík a Novotný 2 body. O vítězství skokanů ČSFR v závodech SP se podělili Ploc (10), Parma (4), Jež (4), Švagerko (1) a Podzimek (1).

NEJVĚTŠÍ POČET VÍTEZSTVÍ V JEDNOM ROČNÍKU dosáhl — kdo jiný? — Matti Nykänen, který v sezónách 1982/83 a 1987/88 dokázal vyhrát vždy po 10 závodech.

NEJDELŠÍ VÍTEZNĚ SÉRIE mají na kontě Bremseth (Nor.), Felder (Rak.) a Weissflog (Něm.) — všichni dokázali zvítězit ve čtyřech závodech po sobě.

NEJVÍCE ZÁVODŮ v historii SP viděli diváci v Německu — 31 (z toho 6 na území bývalé NDR). Následují: Rakousko — 29 závodů, Jugoslávie 24, Kanada 24, Norsko 24, ČSFR 23, Švýcarsko 22, Finsko 22, Japonsko 22, USA 20, Švédsko 12, Itálie 8, Francie 7, Polsko 3.

ZE ZIMNÍCH STŘEDISEK se nejčastěji o body do SP skákalo v Thunder Bay — čtyřadvacetkrát. Na druhém místě jsou Sapporo, Lahti a Planica s 22 závody. Následují: Lake Placid — 18 závodů, Oberstdorf 14, Oslo 13, Garmisch-Partenkirchen, Innsbruck, Bischofshofen, St. Moritz a Engelberg po 8, Harrachov a Štrbské Pleso po 9, Vikersund a Gstaad po 6, Kulm a Cortina d'Ampezzo po 5 atd.

ZRUŠENO MUSELO BYT ve dvanáctileté historii SP celkem 17 závodů, z toho nejvíce v ČSFR — pět. V roce 1985 se 24. února pro silný vítr neuskutečnil závod na mamutím můstku v Harrachově, v roce 1988 byly pro absolutní nedostatek sněhu zrušeny závody v Harrachově a Liberci, 18. března 1989 byl opět pro silný vítr zrušen závod na mamutím můstku v Harrachově a konečně 31. března 1991 zůstal pro potíže s nájezdem nedokončen závod na Štrbském Plese.

VÝHODY DOMÁČÍHO PROSTŘEDÍ dokázali nejvíce využít Finové, kteří na svém domovském můstku v Lahti triumfovali už jedenáctkrát. Ani jednou se nedočkali vítězství v domácím prostředí skokani Francie a Polska.

„FINSKÝM MŮSTKEM“ zřejmě je velký můstek v Innsbrucku. Reprezentanti Finska tam z 12 dosavadních závodů v historii SP zvítězili sedmkrát (třikrát Nykänen, dvakrát Puikkonen a dvakrát Nikkola). Skokanům žádné jiné země se nepodařilo na zahraničním můstku zvítězit tak často.

JEDINÉ ZIMNÍ STŘEDISKO se může chlubit tím, že nechybělo na programu žádného z 12 dosavadních ročníků SP skokanů — kanadské Thunder Bay. Jednoletý výpadek měly Sapporo, Lahti a Planica.

NEJDRAMATIČTĚJŠÍ VYVRCHOLENÍ měl Světový pohár v sezóně 1980/81. Před posledním závodem v Planici vedl Ruud o jediný bod před Koglerem. Skákalo se jen jedno kolo, které muselo začínat natřikrát. Ruud nebojoval, Kogler byl druhý a tedy celkově zvítězil.

KŘIŠTÁLOVÝ GLÓBUS zatím drželo na konci sezóny nad hlavou osm mužů: čtyřikrát Nykänen, dvakrát Kogler, jednou Neuper, Weissglof, Opaas, Boklöv, Nikkola a Felder. Kdo to bude letos? Na pořadu je třináctý ročník...

TOMÁŠ MACEK

Oddíl házené TJ Praha-Vršovice 1870 otevřel v letošním roce v nové budově šaten v Heroldových sadech (10120 Praha 10) turistickou ubytovnu kategorie A.

Ubytovna má kapacitu 30 míst ve čtyřlůžkových pokojích, je vybavena ústředním topením, umývárny a sprchami s teplou a studenou vodou. V bufetu klubovny je možné obdržet kávu, čaj, nápoje, na objednávku zajistíme snídani, svačiny a večeře.

Do ubytovny je vhodné spojení městskou hromadnou dopravou, ze středu Prahy asi 15 minut. Možnost parkování v uzavřeném areálu vedle plochy hřiště. Telefon: 54 17 69 (Nerad), 40 10 71 8 (Bělik).

Okolo závodů Světových pohárů

První část Světových pohárů sezóny 1991/1992 ve všech disciplínách byla důležitou prověrkou výkonnosti lyžařů před ZOH v Albertvillu. Sněhové podmínky byly tentokrát příznivější než v závodních obdobích uplynulých tří let. Přesto však v alpských disciplínách muselo být několik závodů přeloženo. Všechny klasické soutěže SP byly usku- tečněny v plánovaných termínech a střediscích. Projevuje se neustále větší počet uchazečů o pořádání těchto závo- dů, ačkoliv jsou finančně nákladnější. Československý svaz lyžařů byl tentokrát organizátorem zahajovací soutěže nového ročníku SP v severské kombinaci 14. a 15. prosince 1991 na Štrbském Plese a připravuje MS v letech jako součást SP skokanů 20.–23. března v Harrachově.

Novinkou v alpských disciplínách je rozšíření bodování třiceti nejlepších závodníků a závodnic v každé soutěži, jakož i větší počet bodů (za první místo 100). Desetitisíc- cové návštěvy opět přilákaly tradiční sjezdy mužů ve Val d'Isère, Val Gardeně, Kandahar v Garmisch-Partenkirchenu, Hahnenkamm v Kitzbühelu a Lauberhorn na nejdelší trati (4250 m) ve Wengenu. Mistr světa 1991 v této disciplíně Švýcar Franz Heinzer v nich prokázal, že je nejlepším sou- časným sjezdařem. Zvítězil ve Val Gardeně, v obou sjezdech v Kitzbühelu a ve Wengenu největším časovým rozdílem 1,60 s před Wasmeierem, jemuž patřilo prvenství v Kanda- haru. „Bombou“ ve slalomu je Ital Alberto Tomba, vítěz SP 1990/1991 v obřím slalomu a druhý v celkové soutěži posledního SP v alpských disciplínách. Jeho razantní jízda mezi brankami budí zasloužený obdiv. Do konce ledna zvítězil v pěti slalomech a stal se již majitelem malého gló- busu. Dále vybojoval dvakrát prvenství v obřím slalomu. Nejvšestrannějším sjezdařem je vedoucí závodník SP Švý- car Paul Accola. Stanul na nejvyšším stupni ve všech třech kombinacích, jednou ve slalomu a obřím slalomu, čtyřikrát byl druhý a jednou třetí.

V soutěži žen Švýcarka Vreni Schneiderová po šestém místě v celkové klasifikaci SP 1989/1990 a loňském třetím pořadí je v čele letošního Světového poháru. Vybojovala již prvenství ve čtyřech závodech (po dvou slalomech a obřích slalomech), dvakrát byla druhá a jednou třetí. Ú- spěch ve slalomu v Mariboru byl jejím 39. vítězstvím ve Světovém poháru. Obhájkyň velké glóbusu Rakušanka Petra Kronbergerová je její největší soupeřkou. Zvítězila ve sjezdu v Serre Chevalieru, skončila druhá ve slalomu v Lech am Albert a superobřím slalomu v Santa Catarině, celkem sedmkrát bodovala v první desítce. Třetí je po led- nově části zkušena Francouzka Merleová, která oslavila 15. úspěch ve SP v obřím slalomu v Morzine. K překvape- ním první části patřilo vítězství Novozélandčanky Annelise Cobergerové (trenér R. Zalman) ve slalomu v rakouském Hinterstoderu, nečekalo se obsazení všech tří stupňů ví- tězek v čele s devatenáctiletou Katjou Seizingerovou při sjezdu v Morzine německými závodnicemi.

Z československých reprezentantů ve Světových pohárech byli před ZOH neúspěšnější skokani. V soutěži zemí byli čtvrtí za Rakouskem, Finskem a Švýcarskem. Po loňské slabší sezóně prokázali opět stoupající výkonnost. Trenér Ján Tanczos v první části závodního období se snažil vedle stálce Ježe a Sakaly dát příležitost především mladým sko- kanům. Junior Tomáš Goder s V-stylem potvrdil, že patří k čs. nadějším v této disciplíně. Bodoval v šesti závodech a zejména dvě čtvrtá pořadí v oberstdorfských letech byla úspěchem a měla by přispět k získání sebedůvěry. Zatímni páté místo Františka Ježe s 93 body a jejich získání ve třinácti z celkového počtu 14 závodů svědčí o tom, že patří do světové špičky, stejně jako jedenáctý Jaroslav Sakala. Účast v první garnituře si znovu vybojoval Jiří Parma, kte- rý přešel na V-styl a vrátil se do první garnitury jako Jiří Raška. Škoda, že Pavel Ploc, patřící k našim nejdohoda- nějším skokanům, je letos neúspěšný a marně hledal formu.

Zejména Intersportturné potvrdilo, že budoucnost patří „věčkarům“, kteří při délce skoků nalezají již i větší oce- nění stylavými rozhodčími. Novou vlnu včas pochytily Rakušané s kvalitním družstvem. Jejich výhodou vedle zku- šených Ernsta Vettoriho a Andraese Feldera je řada kva- litních mladých skokanů v čele s Wernerem Rathmayrem, vedoucím závodníkem SP (se 183 body) a vítězem letů

Alberto Tomba — stálce ve slalomu

v Oberstdorfu. Pět Rakušanů v průběžné bilanci první de- sítky SP svědčí o kvalitě jejich týmu. Novou hvězdou sko- kanských můstků, označovanou za zástupce Nykänena, se stal jeho krajan, šestnáctiletý finský gymnazista Toni Niemi- nen, který na Intersportturné pokořil všechny své sou- peře.

První část Světového poháru běžců byla ve znamení úspěchů norských reprezentantů, kteří zvítězili ve všech závodech. Vegard Ulvang v Silver Star byl první v desítce klasicky i v kombinaci, do níž se ještě započítávalo 15 km volnou technikou. Druhé pořadí obsadil v třicítce volnou technikou v kanadském Thunder Bay a v závodě 30 km klasicky v St. Petěrburgu. Na druhého Bjørna Dählieho má zatím náskok čtyř bodů. Ten vybojoval prvenství na 15 km volnou technikou v Silver Star i v Cogné a v třicítce volnou technikou v Thunder Bay a klasicky v St. Petěr- burgu. Třetí je další Nor Langli před obhájcem trofeje, Rusem Vladimírem Smirnovem. Z čs. reprezentantů Lubomír Buch- ta v Silver Star doběhl pátý na 10 km klasicky a v kombinaci skončil dvanáctý. Pavel Benc v USA v patnáctce volnou technikou byl devátý a Radim Nyč bodoval šestým pořadím v závodě na 30 km volnou technikou v Thunder Bay.

Z běžkyň obhájkyň Světového poháru Jelena Vjalbeová (SNS) má největší soupeřku v Italce Stefanii Belmondové, která ji porazila v kombinaci v Silver Star a zvítězila v ital- ském Cogné na 30 km volnou technikou. Vážnými soupeř- kami sovětských běžkyň jsou také Norky Nilsenová a Dy- bendahlová. Pěkným úspěchem Alžběty Havrančíkové bylo čtvrté místo na 5 km volnou technikou v Kanadě. Překva- pila Iveta Zelingerová dvanáctým místem v třicítce volnou technikou v Cogné, kde bodovala také Zora Simčáková (14.).

V severské kombinaci prokazuje stabilní formu Francouz Fabrice Guy vyrovnanými výkony ve skoku i v běhu. Zví- tězil ve čtyřech z dosavadních pěti závodů, pouze v Brei- tenwangu obsadil až páté místo po slabších skocích. Jeho největšími soupeři jsou Rakušan Sulzenbacher a loňský vítěz SP Nor Lundberg. Z čs. reprezentantů zasluhují oce- nění dobré výsledky Františka Máky, který čtyřikrát bodo- val (Štrbské Pleso 10., Courchevel 8., Schonach 7. a Brei- tenwang 8.). Největší překvapení připravil junior Milan Ku- čera, který v Breitenwangu po nejlepších výkonech ve sko- ku obsadil třetí místo a porazil i Guye.

Pro váš archiv

SVĚTOVÉ POHÁRY

ve výsledcích

Silver Star (USA) 7. 12. 1991 10 km klasicky: 1. Ulvang (Nor.) 26:22,9, 2. Smirnov (SNS) — 11,0, 3. Langli (Nor.) — 20,3, 4. Behle (SRN) — 28,6, 5. Buchta — 37,8, 6. Jonsson — 40,5, 7. Majbäck (oba Švéd.) — 41,9, 8. Skjeldal (Nor.) — 49,4, 9. Remy (Fr.) — 52,3, 10. Mikkelssplass (Nor.) — 56,8, 11. Fauner (It.) — 58,4, 12. Stadlober (Rak.) — 1:01,2, 13. Botvinov (SNS) — 1:03,5, 14. Dählie (Nor.) — 1:07,0, 15. Vanzetta (It.) — 1:08,5, — 23. Petrásék — 1:24,8, 29. Nýč — 1:34,1, 40. Korunka — 1:44,5, 43. Benc — 1:54,5.

Silver Star (USA) 8. 12. 1991 15 km volnou technikou: 1. Dählie 38:01,6, 2. Godioz (It.) — 4,8, 3. Polvara — 9,9, 4. Fauner (všichni It.) — 13,6, 5. Isometsa (Fin.) — 15,2, 6. Sasaki (Jap.) — 16,1, 7. Botvinov — 18,0, 8. Remy — 24,3, 9. Benc — 24,5, 10. Rein (SRN) — 25,5, 11. Barco (It.) — 29,3, 12. Rasanen (Fin.) — 32,4, 13. Skjeldal — 34,7, 14. Ulvang — 36,8, 15. Majbäck — 39,5, 17. Korunka — 41,1, 25. Nýč — 58,3, 30. Buchta — 1:05,1, 37. Petrásék — 1:18,2.

Silver Star (USA) 7. a 8. 12. 1991 kombinace (10 km kl. a 15 km vol. technikou): 1. Ulvang 1:05:01,3, 2. Dählie — 30,2, 3. Fauner — 35,2, 4. Remy — 39,8, 5. Majbäck — 44,6, 6. Botvinov — 44,7, 7. Jonsson — 46,2, 8. Langli — 46,2, 9. Skjeldal — 47,3, 10. Smirnov — 47,9, 11. Isometsa — 1:03,4, 12. Buchta — 1:04,1, 13. Rasanen — 1:13,4, 14. Mikkelssplass — 1:29,4, 15. Vanzetta — 1:31,4, — 21. Benc — 1:42,2, 24. Korunka — 1:48,8, 26. Nýč — 1:55,6, 30. Petrásék — 1:07:07,5.

Thunder Bay (Kanada) 14. 12. 1991 30 km volnou technikou: 1. Dählie 1:29:04,1, 2. Ulvang — 18,2, 3. Skjeldal — 33,1, 4. Mühlegg (SRN) — 33,2, 5. Kasin (Est.) — 35,2, 6. Nýč — 50,5, 7. Polvara — 56,2, 8. Behle — 1:04,0, 9. Morgen (Švéd.) — 1:18,5, 10. Hartonen (Fin.) — 1:23,7, 11. Langli — 1:25,5, 12. Hirojuki (Jap.) — 1:44,6, 13. Godioz — 1:39,9, 14. Korunka — 1:51,4, 15. Smirnov — 1:54,2, — 16. Benc — 1:57,4, 25. Buchta — 2:49,0, 32. Petrásék — 3:21,7.

St. Petěrburg (Rusko) 4. 1. 1992 30 km klasicky: 1. Dählie 1:22:46,7, 2. Ulvang — 59,3, 3. Smirnov — 1:36,1, 4. Langli — 2:07,0, 5. Kirvesniemi (Fin.) — 2:10,7, 6. Jevne (Nor.) — 2:34,9, 7. Botvinov — 2:36,0, 8. Skjeldal — 2:53,5, 9. Behle — 3:22,9, 10. Karačevskij — 3:26,4, 11. Prokurorov — 3:31,1, 12. Kirilov (všichni Rusko) — 3:36,0, 13. Silversten — 3:37,0, 14. Broers (oba Nor.) — 3:52,9, 15. Mykkyllä (Fin.) — 4:12,5, — Švanda, Buchta, Kvapil a Petrásék závod nedokončili.

St. Petěrburg (Rusko) 5. 1. 4 X 10 km: 1. Norsko 1:31:08,2, 2. Finsko — 1:17,6, 3. SNS — 2:03,8, 4. Rakousko — 2:41,4, 5. komb. Finsko a SRN — 3:01,1, 6. ČSFR — 3:12,0.

Cogne (Itálie) 11. 1. 15 km volnou technikou: 1. Dählie 41:18,05, 2. Mogren — 43,7, 3. Broers — 47,6, 4. Valbusa (It.) — 1:03,2, 5. Ulvang — 1:12,2, 6. Langli — 1:13,0.

Cogne (Itálie) 12. 1. 4 X 10 km komb.: 1. Švédsko (Otosson, Majbäck, Forsberg, Mogren) 1:46:03,6, 2. Norsko (Skjeldal, Mikkelssplass, Broers, Ulvang) — 0,4, 3. Finsko (Mykkyllä, Kirvesniemi, Isometsa, Rasanen) — 16,1, 4. ČSFR (Buchta, Petrásék, Benc, Korunka) — 1:03,2, 5. Itálie — 1:08,7, 6. Rusko — 1:30,9.

BĚŽKYNE

Silver Star (USA) 7. 12. 1991 5 km klasicky: 1. Vjalbeová (Rusko) 15:09,3, 2. Belmondová (It.) — 10,4, 3. Nagejkinová (Rusko) — 18,0, 4. Westinová (Švédsko) — 21,2, 5. Lukkarinenová (Fin.) — 22,4, 6. Jegorovová (Rusko) — 23,0, 7. Nybraatenová — 34,3, 8. Nilsenová (obě Norsko) — 35,0, 9. Pykkonenová (Fin.) — 37,7, 10. Savolainenová (Fin.) — 38,4, 11. Dybendahlová (Nor.) — 40,5, 12. Gorlinová (Švéd.) — 48,9, 13. Mettlerová (Švýc.) — 49,4, 14. Vanzettaová (It.) — 49,8, 15. Fidlerová (USA) — 50,1, — 17. Balážová — 59,8, 39. Havrančíková — 1:14,5, 49. Janoušková — 1:42,8, 59. Šimčáková — 2:02,4.

Silver Star (USA) 8. 12. 1991 10 km volnou technikou: 1. Belmondová 26:52,5, 2. Vjalbeová — 43,2, 3. Jegorovová — 47,7, 4. Nilsenová — 47,9, 5. Havrančíková — 56,0, 6. Tichonovová — 1:04,9, 7. Lukkarinenová — 1:11,6, 8. Westinová — 1:12,4, 9. Albrechtová (Švýc.) — 1:12,7, 10. Mettlerová — 1:12,9, 11. Di Centaová (It.) — 1:15,4, 12. Manciniová (Fr.) — 1:17,8, 13. Dybendahlová — 1:23,0, 14. Heggeová (Nor.) — 1:33,3, 15. Nybraatenová — 1:33,8, — 38. Balážová — 2:28,8, 39. Janoušková — 2:33,0, 59. Šimčáková — 3:58,1.

Silver Star (USA) 7. a 8. 12. 1991 kombinace (5 km klasicky a 10 km vol. technikou): 1. Belmondová 42:12,2, 2. Vjalbeová — 32,8, 3. Jegorovová — 1:00,3, 4. Nilsenová — 1:12,5, 5. Westinová — 1:23,2, 6. Lukkarinenová — 1:23,6, 7. Tichonovová — 1:50,5, 8. Mettlerová — 1:51,9, 9. Dybendahlová — 1:53,1, 10. Nagejkinová — 1:54,9, 11. Nybraatenová — 1:57,5, 12. Havrančíková — 2:00,1, 13. Di Centaová — 2:01,3, 14. Heggeová — 2:13,8, 15. Savolainenová — 2:14,0, — 31. Balážová — 3:09,2, 40. Janoušková — 4:05,4, 59. Šimčáková — 5:50,1.

Thunder Bay (Kanada) 14. 12. 1991 5 km volnou technikou: 1. Vjalbeová 16:50,5, 2. Jegorovová — 15,8, 3. Nilsenová — 38,0, 4. Havrančíková — 38,7, 5. Westinová — 44,7, 6. Lukkarinenová — 46,2, 7. Dybendahlová — 57,4, 8. Hessová (SRN) — 1:03,3, 9. Albrechtová — 1:07,8, 10. Savolainenová — 1:12,1, 11. Heggeová — 1:12,3, 12. Volkovová (Rusko) — 1:15,2, 13. Mettlerová a Nybraatenová obě — 1:15,6, 15. Nagejkinová — 1:17,0.

St. Petěrburg (Rusko) 4. 1. 1992 15 km klasicky: 1. Vjalbeová 43:58,2, 2. Lukkarinenová — 11,1, 3. Kirvesniemi (Fin.) — 49,1, 4. Jegorovová — 58,2, 5. Nybraatenová — 1:11,2, 6. Dybendahlová — 1:27,3, 7. Taraněnková (Rusko) — 1:32,0, 8. Määttäová (Fin.) — 1:35,6, 9. Vencenová (Litva) — 1:36,5, 10. Smetaninová — 1:41,7, 11. Černychová — 1:42,8, 12. Kirilov (všichni Rusko) — 2:14,5, 13. Pedersenová (Nor.) — 2:18,7, 14. Šalinová (Rusko) — 2:19,5, 15. Belmondová — 2:25,8.

St. Petěrburg (Rusko) 5. 1. 4 X 5 km: 1. Finsko 51:54,3, 2. Norsko — 17,9, 3. SNS — 30,8, 4. Švédsko — 2:20,6, 5. Švýcarsko — 2:36,2, — 7. ČSFR — 3:19,4.

Cogne (Itálie) 10. 1. 30 km volnou technikou: 1. Belmondová 1:35:03,3, 2. Nilsenová — 47,9, 3. Dybendahlová — 1:34,8, 4. Di Centaová — 2:04,2, 5. Savolainenová — 3:55,4, 6. Heggeová — 4:06,6, 7. Nybraatenová — 4:11,9, 8. Karlssonová (Švéd.) — 4:45,1, 9. Manciniová — 4:46,2, 10. Albrechtová — 4:57,5, 11. Kovalevičová (SNS) — 5:00,0, 12. Zelingerová — 5:09,4, 13. Westinová — 5:34,5, 14. Šimčáková — 5:44,3, 15. Honeggerová (Švýc.) — 6:50,0, — 18. Janoušková — 7:38,8.

Cogne (Itálie) 11. 1. 4 X 5 km volnou technikou: 1. Itálie (Vanzettová, Paruzziová, Di Centaová, Belmondová) 55:03,3, 2. Finsko (Määttäová, Kirvesniemi, Savolainenová, Lukkarinenová) — 16,8, 3. Norsko (Nybraatenová, Heggeová, Tiellevá, Nilsenová) — 1:02,6, 4. Švýcarsko — 1:24,6, 5. Švédsko — 1:29,5, 6. SRN — 1:30,7.

SKOKANI

Thunder Bay (Kan.) 1. 12. 1991 K 90 m: 1. Nieminen 253,3 (95 a 100,5), 2. Nikkola (oba Fin.) 224,8 (83 a 95), 3. Horn-gacher 217,2 (85 a 89,5), 4. Felder (oba Rak.) 215,6 (86 a 85), 5. Deloup (Fr.) 203,4 (84 a 82,5), 6. Berg (Nor.) 198,6 (85 a 81), 7. Martinsson (Švéd.) 193,4 (80 a 81,5), 8. Hunger (SRN) 191,9 (78 a 86), 9. Trunz 190,5 (76,5 a 86), 10. Freiholz (oba Švýc.) 188,1 (85 a 78,5), 11. Kasai (Jap.) 185,3 (77 a 81), 12. Olijnyk (Nor.) 179,4 (81 a 78), 13. Kuttin (Rak.) 170,1 (87 a 66,5), 14. Duffner (SRN) 166,4 (65 a 89), 15. Jež 165,5

(77,5 a 72,5). — 37. Raszka 47,8 (60,5), 38. Goder 47,4 (61,5), 53. Ploc 30,3 (53), 57. Sakala 28,8 (53).

Thunder Bay (Kan.) 2. 12. 1991 K 120 m: 1. Vettori (Rak.) 239,0 (122 a 123), 2. Holland (USA) 231,4 (122 a 119), 3. Zünd (Svyc.) 228,4 (114,5 a 126,5), 4. Jež 227,8 (118 a 121,5), 5. Ylipulli (Fin.) 224,9 (122 a 116,5), 6. Nieminen 223,5 (115 a 122), 7. Horngacher 222,5 (121 a 116,5), 8. Nikkola 221,5 (113 a 122), 9. Trunz 220,9 (120,5 a 118), 10. S. Tällberg (Svéd.) 219,0 (118,5 a 114), 11. Petek (Slov.) 216,2 (114,5 a 116), 12. Duffner 211,5 (120 a 115), 13. Kasal 210,8 (114,5 a 112,5), 14. Felder 199,5 (108 a 112), 15. Hakala (Fin.) 181,7 (112,5 a 100,5). — 17. Ploc 180,8 (106,5 a 105,5), 34. Raszka 138,9 (93,5 a 100), 38. Goder 61,8 (92), 40. Sakala 59,2 (90,5).

Sapporo (Jap.) 14. 12. 1991 K 90 m: 1. Rathmayr (Rak.) 231,3 (98 a 87,5), 2. S. Tällberg 208,5 (87 a 83), 3. Jež 206,2 (86 a 83,5), 4. Sakala 204,2 (86,5 a 83), 5. Freiholz 196,7 (86 a 81), 6. Martinsson 195,0 (84 a 81), 7. Vettori (Rak.) 191,7 (84 a 80,5), 8. Mollard (Fr.) 187,8 (84,5 a 78,5) a Bredesen (Nor.) 187,8 (85 a 78), 10. Halm (Rak.) 186,9 (82 a 79,5), 11. Kasai 185,6, 12. Kuttin 183,7, 13. Holland 182,1, 14. Sato (Jap.) 178,4, 15. Zünd (Svyc.) 176,9, 33. Goder 158,0 (81 a 71), 37. Raszka 81,7 (77), 50. Ploc 73,3 (73).

Sapporo (Jap.) 15. 12. 1991 K 115 m: 1. Rathmayr 229,2 (113,5 a 122), 2. Zünd 220,5 (109,5 a 120,5), 3. Halm 210,3 (107 a 112,5), 4. Vettori 204,1 (107,5 a 111,5), 5. Jež 199,7 (107 a 108,5), 6. Kasai 192,8 (105,5 a 104), 7. Freiholz 190,4 (103 a 110,5), 8. Kuttin 187,9 (105,5 a 103), 9. Suda (Jap.) 183,4 (105 a 103,5), 10. Berg 182,6 (101,5 a 105), 11. S. Tällberg 182,5, 12. Holland 178,3, 13. Goder 177,3, 14. Takeuchi (Jap.) 175,5, 15. Bredesen 174,0. — 17. Sakala 171,4 (99,5 a 101,5), 27. Raszka 155,7 (97 a 98,5), 30. Ploc 152,8 (103 a 89).

Oberstdorf SRN 29. 12. 1991 K 115 m: 1. Niemien 229,9 (117,5 a 111), 2. Rathmayr 218,0 (115 a 107,5), 3. Zünd 209,6 (110 a 106,5), 4. Höllwarth (Rak.) 209,4 (107 a 111,5), 5. Jež 205,6 (109,5 a 104,5), 6. Weissflog (SRN) 204,3 (112 a 100), 7. Sakala 199,1 (108 a 103,5), 8. Laakkonen (Fin.) 197,8 (110 a 99), 9. Nikkola 197,7 (109,5 a 101), 10. Petek 196,9 (107 a 101,5), 11. Scherer 195,8 (110 a 99,5), 12. Thoma (oba SRN) 195,7 (108,5 a 99,5), 13. Vettori 195,3 (116 a 93,5), 14. Martinsson 193,9 (108,5 a 100), 15. Halm 193,5 (107,5 a 100). — 36. Raška 88,4 (101), 38. Goder 87,0 (100), 54. Raszka 75,4 (93,5), 59. Sidlo 70,7 (93).

Garmisch-Partenkirchen (SRN) 1. 1. 1992 K 107 m: 1. Felder 218,5 (103 a 108,5), 2. Nieminen 218,0 (101 a 105,5), 3. Zünd 210,2 (100,5 a 101,5), 4. Petek 209,7 (96,5 a 103), 5. Holland 208,5 (99,5 a 104,5), 6. Nikkola 208,3 (96,5 a 104,5), 7. Jež 207,9 (98,5 a 101,5), 8. Halm 205,0 (97,5 a 99), 9. Rathmayr 204,0 (97,5 a 101,5), 10. Weissflog 202,9 (96 a 99), 11. Thoma 202,2 (96,5 a 100,5), 12. Sakala 198,9 (101,5 a 93,5), 13. Nölke (SRN) 198,2 (99 a 98), 14. Berg 198,0 (99 a 97,5), 15. Lunardi (It.) 197,6 (94 a 101,5). — 21. Goder 188,2 (90,5 a 101,5).

Innsbruck (Rak.) 4. 1. K 109 m: 1. Nieminen 229,0 (106,5 a 111,5), 2. Goldberger (Rak.) 215,6 (107,5 a 104,5), 3. Felder 213,9 (109 a 102,5), 4. Rathmayr 211,3 (105 a 102,5), 5. Höllwarth 211,1 (108,5 a 101), 6. Vettori 201,2 (103,5 a 100), 7. Jež 198,9 (101,5 a 100), 8. Petek 197,5 (99 a 101,5), 9. Pointner (Rak.) 197,3 (103,5 a 99), 10. Sakala 195,8 (100 a 100), 11. Holland 195,5 (102 a 98,5), 12. Gostiša (Slov.) 195,3 (102 a 100,5), 13. Berg 194,3 (100,5 a 99,5), 14. Halm 192,9 (99 a 97,5), 15. Martinsson 191,5 (99 a 99). — 44. Goder 75,5 (89), 53. Raška 65,2 (84,5), 55. Raszka 58,8 (81).

Bischofshofen (Rak.) 6. 1. K 111 m: 1. Nieminen 225,5 (118 a 122), 2. Höllwarth 221,9 (115,5 a 118), 3. Petek 213,6 (112,5 a 114), 4. Nikkola 205,3 (109 a 113), 5. Jež 205,2 (110,5 a 112,5), 6. Goldberger 201,4 (110,5 a 110,5), 7. Duffner 201,3 (116,5 a 110,5), 8. Martinsson 200,0 (111 a 109), 9. Rathmayr 199,6 (108,5 a 113), 10. Zünd 199,4 (110 a 111), 11. Felder 198,1 (109,5 a 112), 12. Gostiša 197,5 (109,5 a 110,5), 13. Berg 196,8 (108,5 a 111), 14. Sakala 194,1 (108,5 a 108), 15. Goder 193,0 (116,5 a 103,5). — 47. Raszka 76,5 (100), 56. Raška 68,2 (92,5).

Predazzo (It.) 10. 1. K 90 m: 1. Höllwarth 241,4 (94 a 92,5), 2. Martinsson 232,6 (94 a 87), 3. S. Tällberg 229,3 (91,5 a 89), 4. Lunardi 224,6 (89 a 89,5), 5. Sakala 222,6 (89 a 87), 6. Vettori 218,1 (88 a 88), 7. Goldberger 217,8 (89,5 a 86), 8. Mollard 216,0 (90 a 85), 9. Nieminen 215,5 (83,5 a 91,5), 10. Pointner 213,2 (88,5 a 86), 11. Holland 210,1 (87 a 84), 12. Lahtinen (Fin.) 209,3 (86 a 84,5), 13. Jež 209,1 (88 a 83), 14. Rathmayr 206,5 (83,5 a 86,5), 15. Petek 202,4 (79 a 87,5). — 20. Parma 196,3 (81,5 a 84), 25. Goder 191,3 (85,5 a 77,5), 41. Lukeš 87,4 (79).

Predazzo (It.) 12. 1. soutěž družstev K 120 m: 1. Rakousko (Rathmayr, Vettori, Höllwarth, Felder) 657,6, 2. Finsko (Nikkola, Ylipulli, Hakala, Nieminen) 632,5, 3. Švýcarsko (Vuillaume, Trunz, Freiholz, Zünd) 606,5, 4. Švédsko (Boklöv, Westman, S. Tällberg, Martinsson) 588,1, 5. CSFR (Parma, Goder, Sakala, Jež) 569,3, 6. Francie 559,4, 7. Slovinsko 528,4, 8. Norsko 511,3, 9. Itálie 450,5, 10. SRN 432,6.

Svatý Mořic (Švýcarsko) 17. 1. K 90 m: 1. Felder 214,1 (90 a 91), 2. Rothmayr 207,4 (86,5 a 92,5), 3. Höllwarth 200,6 (84,5 a 91,5), 4. Johansen (Nor.) 200,3 (88,5 a 87), 5. S. Tällberg 199,9 (87,5 a 86,5), 6. Martinsson 196,8 (86 a 87), 7. Zünd 196,3, 8. Zupan (Slov.) a Gostiša oba 196,2, 10. Hakala 195,9, 11. Vettori 195,8, 12. Goder 194,4 (83,5 a 90,5), 13. Lunardi 194,2, 14. Nikkola 193,4, 15. Jež 193,0 (85,5 a 87).

Engelberg (Švýcarsko) 19. 1. K 120 m: 1. Felder 231,1 (120,5 a 121), 2. Zünd 228,7 (119,5 a 118,5), 3. Rathmayr 225,0 (118,5 a 116,5), 4. Goldberger 221,5 (116,5 a 118,5), 5. Vettori 211,1 (115 a 111,5), 6. Sakala 208,7 (109 a 106,5), 7. Gostiša 206,8 (), 8. Freiholz 203,7 (), 9. Petek 202,2 (), 10. Jež 202,1 (112 a 109), 11. Martinsson 200,5 (), 12. Trunz 196,9, 13. Nikkola 196,4, 14. Goder 196,0 (110 a 107,5), 15. Zupan 195,9.

Oberstdorf (SRN) 25. 1. první den letů K 182 m: 1. Rathmayr 369,5 (167 a 184), 2. Felder 367,0 (173 a 182), 3. Martinsson 353,0 (165 a 172), 4. Goder 349,0 (171 a 173), 5. Goldberger 346,0 (170 a 171), 6. Gostiša 340,5 (150 a 183), 7. Zünd 339,5 (167 a 164), 8. Gebstedt 336,5 (160 a 162), 9. Nölke 334,5 (162 a 169), 10. Pointner 329,0 (159 a 169), 11. Sakala 327,5 (155 a 165), 12. Schuster 320,0 (155 a 165) a Duffner 320,0 (165 a 157), 14. Zupan 319,5 (152 a 166), 15. Halm 318,5 (149 a 170). — 16. Jež 317,0 (150 a 161), 18. Parma 309,0 (155 a 158), 32. Jiroutek 234,0 (123 a 131), 39. Lukeš 178,0 (96 a 112).

Oberstdorf (SRN) 26. 1. druhý den letů: 1. Rathmayr 365,0 (184 a 184), 2. Felder 364,0 (187 a 185), 3. Goldberger 363,0 (187 a 184), 4. Goder 355,0 (175 a 183), 5. Martinsson 353,5 (156 a 180), 6. Zünd 352,0 (175 a 180), 7. Halm 347,0 (171 a 177), 8. Trunz 341,0 (174 a 173), 9. Gostiša 332,0 (172 a 176), 10. Geostedt 328,0 (165 a 166), 11. Pointner 318,0 (154 a 160), 12. Jež 317,5 (161 a 166) a Duffner 317,5 (157 a 167), 14. Sakala 313,5 (156 a 160), 15. Parma 309,5 (148 a 173). — 30. Jiroutek 198,0 (118 a 121), 38. Lukeš 138,0 (96 a 95).

SEVERSKÁ KOMBINACE

Štrbské Pleso (ČSFR) 14. a 15. 12. 1991: 1. Guy (Fr.), 2. Lundberg, 3. T. E. Elden (oba Nor.), 4. Levandi (Est.), 5. Schaad (Švyc.), 6. Relichi (Jap.), 7. Dundukov (SNS), 8. Sulzenbacher (Rak.), 9. Ustupski (Pol.), 10. Mák, 11. Ofner (Rak.), 12. Leonhardt (SRN), 13. Girard (Fr.), 14. Dufter (SRN), 15. Repellin (Fr.). — 22. Pustějovský, 23. Kučera, 29. Giacko, 30. Bayer, 34. Kovařík, 36. Pánek, 39. Kopal, 46. Kraus. — Skok: 1. Guy 226,0 (87 a 90), 2. Heckman (USA) 216,9 (84,5 a 76,5), 3. Relichi 216,5 (84 a 88) a Dundukov 216,5 (83,5 a 86), 5. Sulzenbacher 214,9 (86 a 85), 6. Moen (Nor.) 211,3 (86,6 a 83,5) a Lundberg 211,3 (81 a 83,5). — 11. Kučera 205,2 (76,5 a 87,5), 19. Soldát 200,6 (80 a 88), 20. Bayer 199,5 (83,5 a 81), 27. Mák 193,5 (80 a 82), 35. Pustějovský 186,4 (76 a 82,5), 37. Kraus 185,8 (80 a 80), 49. Pánek 165,3 (76,5 a 73,5), 51. Kopal 165,0 (71 a 76), 52. Kovařík 164,5 (73 a 72,5). — 15 km: 1. Levandi 44:20,6, 2. T. E. Elden — 1:1, 3. Schaad — 23,4, 4. Mák — 25,2, 5. Lundberg — 27,0, 6. Ustupski — 36,7, — 11. Kovařík — 59,3, 13. Pánek — 1:07,4, 14. Kopal — 1:08,1, 21. Pustějovský — 1:46,3, 39. Giacko — 3:25,7, 44. Kučera — 3:56,3, 49. Bayer — 4:18,3.

Courchevel (Francie) 21. a 22. 12. 1991: 1. Guy, 2. Sulzenbacher, 3. Apeland (Nor.), 4. Levandi, 5. Lundberg, 6. T. E. Elden, 7. Kempf, 8. Mák, 9. Abe (Jap.), 10. Abratis (SNS), 11. B. J. Elden, 12. Moen (oba Nor.), 13. Leonhardt, 14. Ogiwara (Jap.), 15. Pohl (SRN). — Skok: 1. Sulzenbacher 224,5, 2. Guy 214,9, 3. Lundberg 214,7, 4. Levandi 209,2, 5. Abe 207,5, 6. Ofner 205,8. — 13. Mák 193,3, 29. Pustějovský 181,8, 41. Kovařík 170,4, 50. Kopal 160,6. — 15 km: 1. B. J. Elden 41:46,8, 2. Apeland — 36,6, 3. Repellin — 39,0, 4. T. E. Elden — 50,3, 5. Guy — 1:08,2, 6. Mák — 1:14,3. — 11. Kovařík — 1:56,2, 31. Kopal — 3:53,4, 32. Pustějovský — 3:54,7.

Schonach (SRN) 4. a 5. 1. 1992: 1. Guy, 2. Lundberg, 3. Sulzenbacher, 4. Kempf, 5. Apeland, 6. T. E. Elden, 7. Mák, 8. Borello (Fr.), 9. Pohl, 10. B. J. Elden, 11. Holland (USA), 12. Müller (SRN), 13. Dufter, 14. Deimel (SRN), 15. Schaad. — 22. Kopal, 25. Bayer, 33. Pustějovský. — Skok: 1. Deimel 222,5 (89 a 89), 2. Sulzenbacher 216,8 (88,5 a 84,5), 3. Guy 214,3 (88 a 85), 4. Ofner 211,7 (88,5 a 83,5), 5. Pohl 211,5

(85 a 85), 6. Holland 208,9 (84,5 a 87). — 10. Mäka 201,5 (82,5 a 85), 13. Bayer 196,5 (84 a 81), 33. Pustějovský 177,0 (83 a 75), 39. Kopal 170,6 (78 a 77,5), 53. Kovařík 155,1 (77 a 71,5). — 15 km: 1. B. J. Elden 45:40,2, 2. T. E. Elden — 23,5, 3. Kempf — 36,8, 4. Apeland — 53,5, 5. Guy — 1:37,2, 6. Lundberg — 1:40,5. — 13. Mäka — 2:53,3, 17. Kopal — 3:09,4, 26. Kovařík — 4:24,7, 39. Pustějovský — 5:14,0, 46. Bayer — 6:27,2.

Breitenwang (Rakousko) 11. a 12. 1. 1. Sulzenbacher, 2. Lundberg, 3. Kučera, 4. Ogiwara, 5. Guy, 6. Ustupski, 7. Schaad, 8. Mäka, 9. Ofner, 10. Mikata (Jap.), 11. Kreiner (Rak.), 12. Pohl, 13. Cecon (It.), 14. Levandi, 15. Tetreault (USA). — **Skok:** 1. Kučera 231,4 (82,5 a 80), 2. Sulzenbacher 220,8 (77 a 79), 3. Kreiner 215,7 (76,5 a 81), 4. Tetreault 213,3 (79,5 a 78), 5. Mikata 210,8 (77 a 76,5), 6. Ofner 209,5 (77 a 76). — 15 km: 1. Guy 37:45,2, 2. Ogiwara — 11,8, 3. Ustupski — 19,5, 4. Mäka — 23,7, 5. Schaad — 29,4, 6. Lundberg — 35,1.

Murau (SRN) 18. a 19. 1.: 1. Guy, 2. Sulzenbacher, 3. Ofner, 4. Guillaume (Fr.), 5. Csar (Rak.), 6. Lundberg. — **Skok:** 1. Demmel 226,0 (114 a 110,5), 2. Ofner 220,7, 3. Guy 217,3, 4. Vik (Nor.) 210,4, 5. Csar (Rak.) 206,6, 6. Sulzenbacher 206,5. — 15. Kučera 190,0.

ALPSKÉ DISCIPLÍNY

Muži

Park City (USA) 23. 11. 1991 slalom: 1. Tomba (It.) 1:43,38 (51,63 a 51,75), 2. Accola (Švýc.) — 0,16 (51,44 a 52,20), 3. Ladstätter (It.) — 0,34 (52,18 a 51,54), 4. Bittner (SRN) — 0,41, 5. Jagge (Nor.) — 0,64, 6. Gstrein (Rak.) — 0,71, 7. Gerosa (It.) — 0,77, 8. Bianchi (Fr.) — 0,83, 9. Grosjean (USA) — 1,04, 10. De Grignis (It.) — 1,25, 11. Mader (Rak.) — 1,30, 12. Furuseth (Nor.) — 1,44, 13. Girardelli (Luc.) — 1,45, 14. Polig (It.) — 1,71, 15. Locher (Švýc.) — 1,91.

Park City (USA) 24. 11. 1991 obří slalom: 1. Tomba 2:05,62 (1:02,76 a 1:02,86), 2. Accola — 0,14 (1:02,31 a 1:03,45), 3. Stampatti — 0,57 (1:02,79 a 1:04,40), 4. Senigaglia (oba It.) — 0,94, 5. Wallner (Švéd.) — 1,20, 6. Polig — 2,50, 7. Pieren (Švýc.) — 2,56, 8. Piccard (Fr.) — 2,57, 9. Barnessoi (SRN) — 2,72, 10. Exartier (Fr.) — 2,79, 11. Bergamelli (It.) — 2,87, 12. Salzgeber (Rak.) — 2,92, 13. Pesando (It.) — 3,10, 14. Furuseth — 3,16, 15. Tritscher (Rak.) — 3,38.

Breckenridge (USA) 29. 11. 1991 obří slalom: 1. Accola 2:17,23 (1:07,98 a 1:09,25), 2. Tomba — 0,95 (1:09,11 a 1:09,07), 3. Nyberg (Švéd.) — 1,63 (1:09,74 a 1:09,12), 4. Kälin — 1,70, 5. Locher (oba Švýc.) — 2,03, 6. Stampatti — 2,17, 7. Furuseth — 2,27, 8. Pieren — 2,29, 9. Piccard — 2,35, 10. Mader — 2,47.

Breckenridge (USA) 1. 12. 1991 slalom: 1. Accola 1:43,92 (51,92 a 52,00), 2. Tomba — 0,29 (51,53 a 52,68), 3. Fogdö (Švéd.) — 0,29 (51,21 a 54,00), 4. Jagge — 0,41, 5. Gstrein — 0,70, 6. Furuseth — 0,87, 7. Roth (SRN) — 0,98, 8. Girardelli — 1,17, 9. De Grignis — 1,21, 10. Gerosa — 1,42, 11. Grosjean — 1,49, 12. Tritscher — 1,74, 13. Polig — 1,83, 14. Bianchi — 1,91, 15. Locher — 2,52.

Val d'Isère (Francie) 7. 12. 1991 sjezd: 1. Kitt (USA) 1:55,69, 2. Stock (Rak.) — 0,49, 3. Heinzer 0,52, 4. Marcher — 0,53, 5. Gigandet (všichni Švýc.) — 0,89, 6. Ortlieb (Rak.) — 1,10, 7. Skaardal (Nor.) — 1,20, 8. Assinger (Rak.) — 1,29, 9. Huber (SRN) — 1,42, 10. Rzehak (Rak.) — 1,43, 11. Thorsen (Nor.) — 1,48, 12. Wasmeyer (SRN) — 1,53, 13. Moe (USA) — 1,60, 14. Höfleher (Rak.) — 1,64, 15. Girardelli — 1,73.

Val d'Isère (Francie) 8. 12. 1991 superobří slalom: 1. Girardelli 1:26,31, 2. Skaardal — 0,20, 3. Kälin — 0,58, 4. Accola — 0,61, 5. Hangl (Švýc.) — 0,80, 6. Heinzer — 0,91, 7. Piccard — 1,13, 8. Alphand (Fr.) — 1,30, 9. Eberharter — 1,39, 10. Salzgeber (oba Rak.) — 1,43, 11. Wasmeyer — 1,46, 12. Nyberg — 1,50, 13. Rzehak — 1,54, 14. Furuseth — 1,57, 15. Tauscher (SRN) — 1,58.

Val Gardena (Itálie) 16. 12. 1991 sjezd: 1. Heinzer 2:00,17, 2. Stock — 0,27, 3. Skaardal — 0,41, 4. Kitt — 0,61, 5. Ortlieb — 0,68, 6. Ghedina (It.) — 0,75, 7. Gigandet — 0,78, 8. Huber — 1,13, 9. Assinger — 1,16, 10. Tauscher — 1,26, 11. Rzehak — 1,30, 12. Thorsen — 1,42, 13. Lehmann (Švýc.) a Girardelli oba — 1,46, 15. Zehentner (SRN) — 1,49.

Alta Badia (Itálie) 16. 12. 1991 obří slalom: 1. Tomba 2:22,73 (1:10,80 a 1:11,93), 2. Locher — 0,37 (1:10,99 a 1:12,11), 3. Accola — 0,41 (1:11,20 a 1:12,54), 4. Pieren — 1,15, 5. von Grünigen (Švýc.) — 1,59, 6. Polig — 1,59, 7. Salzgeber — 1,92, 8. Holzer (It.) — 2,17, 9. Piccard a Mayer (Rak.) oba — 2,20, 11. Bergamelli — 2,23, 12. Sulliger (Švýc.) — 2,54, 13. Hangl — 2,58, 14. Stampatti — 2,79, 15. Nyberg — 2,87.

Madonna di Campiglio (Itálie) 17. 12. 1991 slalom: 1. Jagge 1:28,41, 2. Tomba — 0,09, 3. Fogdö — 0,56, 4. Furuseth — 0,92, 5. Accola — 1,78, 6. Girardelli — 1,82, 7. Tritscher — 2,01, 8. De Grignis — 2,09, 9. Stangassinger (Rak.) — 2,17, 10. Gerosa — 2,38, 11. Roth — 2,41, 12. Nilsson (Švéd.) — 2,69, 13. Ladstätter — 2,76, 14. Locher — 2,97, 15. Mader — 3,15.

Kranjská Gora (Slovenie) 4. 1. 1992 obří slalom: 1. Bergamelli (It.) 2:18,18 (1:09,15 a 1:09,03), 2. Pieren — 2,22 (1:11,03 a 1:09,37), 3. Tomba — 2,76 (1:10,42 a 1:10,52), 4. von Grünigen — 3,14, 5. Wallner — 3,37, 6. Furuseth — 3,45, 7. Accola — 3,52, 8. Sulliger (Švýc.) — 4,04, 9. Roth — 4,12, 10. Girardelli — 4,17, 11. Bittner — 4,54, 12. Holzer (It.) — 5,00, 13. Nyberg — 5,17, 14. Lecher — 5,20, 15. Stampatti — 5,42.

Kranjská Gora (Slovenie) 5. 1. 1992 slalom: 1. Tomba 1:40,84 (52,71 a 48,13), 2. Bittner — 1,78 (53,74 a 48,88), 3. Jagge — 1,94 (53,76 a 49,02), 4. Girardelli — 2,25, 5. Accola — 2,60, 6. Roth — 2,87, 7. Staub (Švýc.) — 3,29, 8. Ladstätter — 3,92, 9. Stangassinger (Rak.) — 3,93, 10. R. Pramotton a Ro. Pramotton (oba It.) oba — 4,49, 12. Berra (Švýc.) 4,52, 13. Gstrein — 4,63, 14. Künzli (Švýc.) — 4,73, 15. Marksten (Nor.) — 5,01.

Garmisch-Partenkirchen (SRN) 11. 1. sjezd: 1. Wasmeyer 1:50,58, 2. Ortlieb — 0,06, 3. Tauscher — 0,77, 4. Stemmler (Kan.) — 0,89, 5. Heinzer — 0,96, 6. Mahrer — 0,97, 7. Thorsen — 1,08, 8. Kitt — 1,11, 9. Accola — 1,27, 10. Girardelli — 1,31, 11. Podivinsky (Kan.) — 1,55, 12. Gigandet — 1,82, 13. Rzehak — 1,98, 14. Simonlehner (Rak.) — 2,00, 15. Höfleher — 2,08.

Garmisch-Partenkirchen (SRN) 12. 1. superobří slalom: 1. Holzer 1:17,09, 2. Accola — 0,03, 3. Rzehak — 0,07, 4. Senigaglia — 0,12, 5. Tauscher — 0,17, 6. Wasmeyer — 0,29, 7. Lehmann (Švýc.) — 0,45, 8. Stiansen (Nor.) — 0,68, 9. Thorsen — 0,75, 10. Girardelli — 0,81, 11. Mader — 0,84, 12. Čistakov (SNS) a Gentina (Fr.) oba — 0,85, 14. Sbardello (It.) a Assinger oba — 0,91.

Kitzbühel (Rakousko) 17. 1. první sjezd: 1. Heinzer 1:56,68, 2. Mahrer — 0,16, 3. Gigandet — 0,38, 4. Arnesen (Nor.) — 0,38, 5. Besse (Švýc.) — 0,39, 6. Höfleher — 0,55, 7. Mader — 0,66, 8. Thorsen — 0,74, 9. Colturi (It.) — 0,80, 10. Ortlieb — 1,06, 11. Stock — 1,16, 12. Sbardello — 1,25, 13. Wirnsberger (Rak.) — 1,34, 14. Wasmeyer — 1,43, 15. Kitt — 1,46.

Kitzbühel (Rakousko) 18. 1. druhý sjezd: 1. Heinzer 1:56,68, 2. Kitt — 0,35, 3. Ortlieb — 0,59, 4. Gigandet a Höfleher oba — 0,67, 6. Mahrer — 0,92, 7. Mader — 0,99, 8. Duvillard (Fr.) — 1,05, 9. Thorsen — 1,12, 10. Wasmeyer — 1,13, 11. Besse — 1,21, 12. Arnesen — 1,25, 13. Mair (It.) — 1,27, 14. Wirnsberger I. — 1,37, 15. Wirnsberger II. — 1,38.

Kitzbühel (Rakousko) 19. 1. slalom: 1. Tomba 1:35,47 (46,38 a 49,09), 2. Bianchi — 1,38 (46,81 a 50,04), 3. Bittner — 1,67 (47,62 a 49,52), 4. Strolz — 1,86, 5. Accola — 1,93, 6. Furuseth — 1,96, 7. Jagge — 2,01, 8. Girardelli — 2,22, 9. Staub — 2,53, 10. Roth — 2,65, 11. Stangassinger — 3,02, 12. Pramotton — 3,46, 13. Tritscher — 3,59, 14. Szikora — 3,72, 15. De Grignis — 3,88. — M. Bireš, A. Bireš a Vokatý závod nedokončili.

Kitzbühel (Rakousko) 18. a 19. 1. kombinace (sjezd a slalom): 1. Accola 31,990, 2. Girardelli 32,800, 3. Strolz 44,860, 4. Eberharter 53,130, 5. Polig 73,160, 6. Wasmeyer 73,350.

Adelboden (Švýcarsko) 22. 1. obří slalom: 1. Furuseth 2:36,89 (1:22,47 a 1:14,42), 2. Pieren — 0,76 (1:22,64 a 1:15,01), 3. Girardelli — 0,98 (1:23,19 a 1:14,68), 4. Aamodt (Nor.) — 1,43, 5. Wallner — 1,54, 6. Holzer — 1,84, 7. Knöri (Švýc.) — 2,13, 8. Locher — 2,31, 9. Marxer (Luc.) — 2,68, 10. Roth — 2,73, 11. Bittner — 3,44, 12. Polig — 3,48, 13. Mayer — 3,73, 14. Kroll (Rak.) — 3,81, 15. Nyberg — 3,99.

Garmisch-Partenkirchen (SRN) 11. a 12. 1. kombinace (sjezd a superobří slalom): 1. Accola 18,92, 2. Furuseth 48,63, 3. Strolz 51,37, 4. Eberharter 54,17, 5. Wasmeyer 63,27, 6. Polig 66,15, 7. Locher 67,67, 8. Kitt 70,43, 9. Salzgeber 72,18, 10. Arnesen 82,65.

Wengen (Švýcarsko) 25. 1. sjezd: 1. Heinzer 2:28,33, 2. Wasmeyer — 1,60, 3. Höfleher — 1,70, 4. Besse — 1,89, 5. Stock — 2,09, 6. Mader — 2,18, 7. Arnesen — 2,29, 8. Ortlieb — 2,42, 9. Girardelli — 2,82, 10. Gigandet — 2,97, 11. Zehentner — 3,00, 12. Mahrer — 3,20, 13. Wirnsberger — 3,34, 14. Tauscher a Lehmann oba — 3,51.

Wengen (Švýcarsko) 26. 1. slalom: 1. Tomba 1:34,34 (46,08 a 48,26), 2. Accola — 0,62 (46,39 a 48,57), 3. Bittner — 0,85

[46,28 a 48,91], 4. Wallner — 1,18, 5. Staub (Švéd.) — 1,22, 6. Jagge — 1,61, 7. Stangassinger — 1,71, 8. Strolz — 1,97, 9. Gerosa — 2,03, 10. De Grignis — 2,17, 11. von Grünigen — 2,5 12. Gstrein — 2,74, 13. Aamodt (Nor.) — 3,08, 14. Marksten — 3,09, 15. Roth — 3,18.

Wengen (Švýcarsko) 25. a 26. 1. kombinace (sjezd a slalom): 1. Accola 39,82, 2. Mader 44,07, 3. Strolz 53,96, 4. Aamodt 66,94, 5. Arnesen 68,06, 6. Strand-Nilsen (Nor.) 72,61, 7. Wasmeier 73,29, 8. Brunner 75,33, 9. Cretier (Fr.) 83,39, 10. Duval 87,93, 11. Salzgeber 89,18, 12. Wirnsberger II. 93,82, 13. Podivinsky 94,99, 14. Martin (It.) 96,17, 15. Furuseth 96,82.

ŽENY

Lech am Albert (Rakousko) 30. 11. 1991 slalom: 1. Schneiderová (Švýc.) 1:27,84 (44,79 a 43,05), 2. Kronbergerová (Rak.) — 0,08 (43,99 a 43,93), 3. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) — 0,09 (44,74 a 43,19), 4. Stroblová (Rak.) — 0,15, 5. Parisienová (USA) — 0,25, 6. Masnadaová (Fr.) — 0,37, 7. Anderssonová (Švéd.) — 0,48, 8. Buderová — 0,55, 9. Maierhoferová — 0,75, 10. Ederová (všechny Rak.) — 0,80, 11. Neuschwannderová — 1,24, 12. Zingreová — 1,29, 13. Mayová — 1,30, 14. Bonzonová (všechny Švýc.) — 1,45, 15. Bodenová (Švéd.) — 2,32.

Lech am Albert (Rakousko) 1. 12. 1991 druhý slalom: 1. Fernandezová-Ochoaová 1:26,69 (41,55 a 45,14), 2. Schneiderová — 0,42 (42,56 a 44,55), 3. Kronbergerová — 0,90 (41,84 a 45,75), 4. Wibergová (Švéd.) — 1,50, 5. Stroblová — 1,51, 6. Gintherová (Rak.) — 1,77, 7. Buderová — 1,89, 8. Compagnoniová (It.) — 2,06, 9. von Grünigenová (Švýc.) — 2,10, 10. Maierhoferová — 2,15, 11. Wachterová (Rak.) — 2,53, 12. Völkerová (USA) — 2,53, 13. Cobergerová (N. Zél.) — 2,77, 14. Bokalová (Slov.) — 2,90, 15. Bonzonová — 3,15.

Santa Catarina (Itálie) 7. 12. 1991 superobří slalom: 1. Seizingerová (SRN) 1:18,97, 2. Sadlederová (Rak.) — 0,02, 3. Vogtová (SRN) — 0,40, 4. Zellerová (Švýc.) — 1,02, 5. Lee-Gartnerová (Kan.) — 1,18, 6. Parisienová — 1,20, 7. Masnadaová — 1,83, 8. Gutensohnová (SRN) — 1,91, 9. Fjeldavliová (Nor.), Roffeová (USA) a Mösenlechnerová (SRN) všechny — 1,97, 12. Bournissenová (Švýc.) — 1,98, 13. Wibergová — 2,09, 14. Wachterová — 2,23, 15. Häuslerová (SRN), Kawabataová (Jap.) a Twardokensová (USA) všechny — 2,26.

Santa Catarina (Itálie) 8. 12. 1991 obří slalom: 1. Schneiderová 2:20,66 (1:12,73 a 1:07,93), 2. Compagnoniová — 1,80 (1:13,29 a 1:09,17), 3. Roffeová — 2,21 (1:14,17 a 1:08,70), 4. Merlinová (It.) — 2,62, 5. Merleová (Fr.) a Meierová (SRN) obě — 2,76, 7. Maierová (Rak.) — 2,77, 8. Wibergová — 2,93, 9. Wachterová — 3,32, 10. Ertllová (SRN) — 3,76, 11. Fjeldavliová — 3,89, 11. Salvenmoserová (Rak.) — 3,99, 13. Twardokensová — 4,05, 14. Haasová (Švýc.) — 4,13, 15. Nowenová (Švéd.) — 4,32.

Santa Catarina (Itálie) 16. 12. 1991 sjezd: 1. Bournissenová 1:29,04, 2. Seizingerová — 0,47, 3. Zurbriggenová (Švýc.) — 0,69, 4. Zelenská (SNS) — 1,00, 5. Merleová (Fr.) — 1,03, 6. Gartnerová (Kan.) — 1,18, 7. Vogtová — 1,21, 8. Gintherová — 1,34, 9. Gergová — 1,51, 10. Dedlerová (obě SRN) — 1,52, 11. Stangassingerová — 1,65, 12. Speschaová (Švýc.) — 1,73, 13. Kroneová — 1,92, 14. Lindhová (obě USA) — 1,95, 15. Gutensohnová — 1,96.

Santa Catarina (Itálie) 17. 12. 1991 superobří slalom: 1. Merleová 1:29,96, 2. Kronbergerová — 1,15, 3. Zurbriggenová — 1,33, 4. Gergová — 1,39, 5. Zellerová — 1,78, 6. Mösenlechnerová (SRN) — 1,80, 7. Masnadaová — 1,81, 8. Seizingerová — 1,87, 9. Ederová — 1,91, 10. Dedlerová — 2,05, 11. Stangassingerová — 2,08, 12. Maierová — 2,29, 13. Compagnoniová — 2,32, 14. Vogtová — 2,48, 15. Sadlederová — 2,48.

Serre Chevalier (Francie) 21. 12. 1991 sjezd: 1. Kronbergerová 1:25,97, 2. Zurbriggenová — 0,18, 3. Vogtová — 0,26, 4. Gartnerová — 0,48, 5. Wallingerová (Rak.) — 0,61, 6. Dedlerová — 0,74, 7. Seizingerová — 0,76, 8. Haasová (Rak.) — 0,79, 9. Zelenská — 0,88, 10. Sadlederová — 0,96. — **18. Milánová — 1,52, 31. L. Medzihradská, 37. Krnavcová.**

Oberstaufen (SRN) 5. 1. 1992 obří slalom: 1. Schneiderová 2:19,42 (1:10,62 a 1:08,80), 2. Compagnoniová — 1,24 (1:11,09 a 1:09,57), 3. Merleová — 180 (1:11,39 a 1:09,83), 4. Fernandezová-Ochoaová — 2,02, 5. Twardokensová — 2,37, 6. Salvenmoserová — 2,60, 7. Wibergová — 2,71, 8. Roffeová —

3,00, 9. Wachterová — 3,00, 10. Zurbriggenová — 3,10, 11. Seizingerová — 3,16, 12. Kronbergerová — 3,45, 13. Hächerová (SRN) — 3,55, 14. Maierová — 3,65, 15. Ederová — 3,86.

Schrunz (Rakousko) 11. 1. slalom: 1. Gintherová 1:53,32 (56,20 a 57,12), 2. Fernandezová-Ochoaová — 0,22 (56,00 a 57,54), 3. Cobergerová — 2,44 (57,90 a 57,86), 4. Maierhoferová — 2,74, 5. Parisienová — 2,75, 6. Ederová — 2,90, 7. Wibergová — 2,92, 8. Magoniová (It.) — 3,08, 9. Buderová — 3,34, 10. Perezová — 3,52, 11. Serraová (obě It.) — 3,59, 12. Bokalová — 3,64, 13. Fischerová (USA) — 4,32, 14. Bonzonová — 3,82, 15. Twardokensová — 5,07.

Schrunz (Rakousko) 12. 1. sjezd: 1. Seizingerová 1:18,01, 2. Gintherová (Rak.) — 0,11, 3. Gladýševová (SNS) — 0,16, 4. Zurbriggenová — 0,26, 5. Dedlerová — 0,75, 6. Vogtová — 1,12, 7. Haasová (Rak.) — 1,28, 8. Kronbergerová — 1,30, 9. Zelenská — 1,37, 10. Wallingerová (Rak.) — 1,48, 11. Gutensohnová — 1,61, 12. Merleová — 1,64, 13. Gergová — 1,83, 14. Cavagnoudová (Fr.) — 1,90, 15. Schusterová — 2,45. — **25. L. Medzihradská — 2,82.**

Hinterstoder (Rakousko) 14. 1. slalom: 1. Cobergerová 1:44,59 (52,99 a 51,60), 2. Schneiderová — 0,12 (52,66 a 52,05), 3. Parisienová — 0,31 (52,97 a 51,93), 4. Kronbergerová — 0,80, 5. Grünigenová — 0,92, 6. Wibergová — 1,45, 7. Bokalová — 1,50, 8. Ederová — 1,60, 9. Buderová — 1,93, 10. Fernandezová-Ochoaová — 2,43, 11. Salvenmoserová — 2,49, 12. Twardokensová — 2,82, 13. Pušniková (Slov.) — 3,17, 14. Neuschwannderová (Švýc.) — 3,25, 15. Planková (It.) — 3,53.

Hinterstoder (Rakousko) 15. 1. obří slalom: 1. Merleová 2:34,00 (1:16,15 a 1:17,85), 2. Compagnoniová — 2,72 (1:17,75 a 1:18,97), 3. Schneiderová — 3,44 (1:18,25 a 1:19,19), 4. Roffeová — 3,64, 5. Wibergová — 3,68, 6. Maierová — 4,08, 7. Gergová — 4,39, 8. Seizingerová — 4,73, 9. Twardokensová — 4,91, 10. Guignardová (Fr.) — 5,19, 11. Kronbergerová — 5,20, 12. Meierová — 5,21, 13. Ederová — 5,43, 14. Parisienová — 5,82, 15. Zurbriggenová — 5,85.

Maribor (Slovinsko) 19. 1. slalom: 1. Schneiderová 1:14,92 (36,51 a 38,41), 2. Compagnoniová — 0,88 (36,75 a 39,05), 3. Wibergová — 0,97 (36,35 a 39,54), 4. Cobergerová — 0,98, 5. Buderová — 1,10, 6. Horvatová (Slov.) — 1,17, 7. Ederová — 1,25, 8. Gintherová — 1,28, 9. Fernandezová-Ochoaová — 1,43, 10. Bokalová — 1,45, 11. Kronbergerová — 1,51, 12. Maierhoferová — 1,79, 13. Anderssonová (Švéd.) — 2,02, 14. von Grünigenová — 2,14, 15. Twardokensová — 2,60.

Morzine (Francie) 25. 1. sjezd: 1. Seizingerová 1:39,05, 2. Gutensohnová — 0,64, 3. Gergová — 0,77, 4. Kronbergerová — 0,95, 5. Haasová (Rak.) — 1,10, 6. Vogtová — 1,23, 7. 1,59, 10. Gladýševová a Gartnerová obě — 1,60, 12. Ginthe-Wallingerová — 1,57, 8. Merleová — 1,58, 9. Zellerová — 1,67, 13. Zurbriggenová — 1,78, 14. Dedlerová — 1,82, 15. Sadlederová — 1,94.

Morzine (Francie) 26. 1. superobří slalom: 1. Compagnoniová 1:11,02, 2. Maierová — 0,44, 3. Fjeldavliová — 0,59, 4. Roffeová — 0,62, 5. Zellerová — 0,64, 6. Mösenlechnerová — 0,65, 7. Merleová — 0,74, 8. Wachterová — 0,77, 9. Chedalová (Fr.) — 0,79, 10. Perezová (It.) — 0,83, 11. Gartnerová — 0,86, 12. Dedlerová — 0,99, 13. Hächerová — 1,02, 14. Ederová — 1,06, 15. Haasová (Rak.) — 1,18.

Morzine (Francie) 27. 1. obří slalom: 1. Merleová 2:16,97 (1:10,30 a 1:06,67), 2. Compagnoniová — 0,18 (1:10,30 a 1:06,85), 3. Roffeová — 1,23 (1:10,66 a 1:07,54), 4. Twardokensová — 1,73, 5. Schneiderová — 1,83, 6. Maierová — 2,69, 7. Guignardová — 3,78, 8. Wibergová — 3,94, 9. Auerová (Rak.) — 4,16, 10. Ederová — 4,19, 11. Wachterová — 4,39, 12. Gintherová — 4,41, 13. Belletoová (Švýc.) — 4,45, 14. Hächerová — 4,62, 15. Merlinová (It.) — 4,76.

(tr)

Znovu upozorňujeme čtenáře, že mimořádné vydání Lyžařství k ZOH v Albertville je mimo předplatněl Předplatitelé ho nedostanou, každý si ho musí obstarat...

Ulvang projel 550 km Grónskem!

Vegard Ulvang
10. 10. 1963 v Kirkenes
180/78, svobodný

Přední světový běžec na lyžích; celkový vítěz SP 1990, 3. na ZOH 1988 na 30 km K, na MS 1989 3. místo na 15 km a 30 km K, v témže roce celkově 2. ve SP, na MS 1991 zlato ve štafetě a 3. místo na 30 km K. Jak je vidět z výsledků, jeho předností je především klasická technika.

Sympatický norský sportovec — mimochodem mluvící výborně anglicky — zvolil pro letošní sezónu neobvyklou formu přípravy. Tvrdost a odolnost fyzickou i psychickou dokazoval každý týden dlouhými běhy za polárním kruhem, při nichž pravidelně absolvoval až 90 km v jednom tréninku. Zcela ojedinělá a u sportovce jeho formátu málo obvyklá však byla především cesta napříč Grónskem, kterou uskutečnil koncem května 1991. Jeho jediným partnerem byl Francouz Pierre Gay-Peret, který s Vegardem jezdí na závody obvykle jako servisman, sám však reprezentuje Francii.

Oba odvážlivci se vydali na cestu 22. 5. 1991 s batohy a saněmi. Po cestě mohli používat jenom to, co si vezli s sebou. Jak také jinak, když z grónských pláních je nepatrná možnost někoho potkat? Pouze po pátém dnu jízdy dorazili do osady, v níž doplnili svoje zásoby, dále už byli odkázáni jenom na sebe.

Zpočátku bylo přes den -5°C , přes noc ale až -25°C ! Jak spali? V pytlicích, v provizorních tglů, všelijak. Ve druhé

části cesty se oteplilo, ale sotva z toho měli radost. Bylo sice přes den až $+20^{\circ}\text{C}$, jenže sněh tál a ledy se daly do pohybu, takže odvážní sportovci často neměli kudy projít. Je paradoxní, že v jediném případě, kdy vážně uvažovali o vzdání, bylo zmíněných dvacet stupňů a počasí na ořalování! Jenže mezi ledem byly až desetimetrové trhliny plné vody. Nakonec k nejhoršímu nedošlo: Nepoužili vysílačku, kterou mohli kdykoliv přivolat záchrannou helikoptéru...

„Spát nebo běžet, nic jiného se tam nedá dělat,“ vypráví Ulvang. „Občas jsme také bloudili a připadal jsem si jako křeček při laboratorních pokusech v bludném kruhu. Ve skutečnosti jsme možná ujeli víc kilometrů než plánovaných 550. Když byl protivítr, bylo to nejhorší. Jednou jsme jeli 17 kilometrů celý den — v závodech uběhnu takovou vzdálenost za necelou hodinu... Další den jsme absolvovali dokonce jenom 10 kilometrů a poprvé uvažovali o tom, kdy bude mít tahle cesta konec. Zato v závěru jsme přidali. Počasí nám přálo a závěrečných 24 hodin jsme jeli bez zastávky. Kolik jsme ujeli non-stop, nevím. Vím jenom, že kdybych neměl tak dobrou techniku běhu, potřeboval bych na poslední úsek tři dny.“

V posledních dnech se také projevil výkonnostní rozdíl mezi mnou a Pierrem. Kolega už nestačil, saně s batohy jsem táhl sám. Bylo to 35 kg zátěže plus saně! Ale i Pierre vydržel a do cíle jsme dorazili společně. Ztratil jsem 12 kg váhy. Nevadí, za dva týdny byly zpátky. Vzpomínám si nejasněji na cíl naší cesty: Oba jsme dlouho leželi na

místě a jediný z batohů jsem dva dny neměl sílu zdvihnout ze země. Ale to je i psychika...

Taková cesta je úplně něco jiného než závody. Nemyslím si však, že je to menší výkon. Pokud jde o tempo běhu, tak určitě ano — vezměte však v úvahu psychické nároky! Závod trvá nejdéle dvě hodiny, po něm se mohu umýt, jdu na masáž, večer spát do postele. Na těch strašných pláních nemá člověk nic. Ani neví, jestli noc přežije. Vlastně teprve teď mne děsí představa setkání s hladovým medvědem. Pušku jsme sice také měli, ale než bych ji vyndal a namířil — nejsem zvlášť dobrý střelec — asi by bylo pozdě.“

Vegard Ulvang neví, zda podobnou cestu ještě někdy zopakuje. Z jeho slov je však cítit, že mu nekonečné bílé pláň učarovaly! (Ze zahr. materiálů)

Jak jezdí svět

Vedoucí úseku alpských disciplín ČSSR Pavel Zelenka se před ZOH 1992 podíval na dva závody SP, v Garmisch-Partenkirchenu a v Kitzbühelu. Zatímco první z nich, sjezd na proslulém Kandaharu, pořadatelé příliš nezvládli a důsledkem bylo vyřazení několika předních závodníků do konce sezóny (doplatil na to i takový jezdec, jaký je Nor Skamraal), v Kitzbühelu bylo naopak všechno v pořádku. Ti, kteří po prvním ze závodů měli strach dívat se přístě na sjezd třeba i jenom v televizi — několik těžkých úrazů za jednu hodinu je přece jenom trochu moc — druhý závod byl přehlídkou skutečné krásy alpského lyžování, přehlídkou umění sjezdařské elity.

Pavel Zelenka: „Přítom v Kitzbühelu také není trať právě nejsnadnější! Naopak, patří mezi pět nejnejnáročnějších na světě, do takzvané big five. (Kitzbühel, Wengen, Ga-Pa, Val Gardena, Val d'Isère). Byly tam však výrazně lepší sněhové podmínky a trať lépe připravená.“

Pro mne bylo nejzajímavější sledovat, jak skvělý servis v průběhu závodu má světová špička, kolik lidí pro každého závodníka pracuje a jak on umí pohotově využít poslední informace z trati při vlastní jízdě. Před startem má dokonale představu, jak pojedje který úsek, a také se tou představou řídí. Spojení vysílačkami je perfektní, závodník ví o každé sebemenší změně na trati. Třeba o tom, jak se kde změnila světelná podmínky, v kterém úseku se

vykytl nový problém. Že tyto jezdci mají trať dokonale v paměti a znají každou jejich záladnost, je samozřejmé. Tři tréninkové jízdy jim k tomu stačí — ostatně nikdo z nich není na známé sjezdovce poprvé.“

— Švýcarský tisk napsal, že Girardelli používá nové, supertenké hole, zvané špagety. Všiml jste si toho?

„Ne! A myslím, že ta informace je něco mezi novinářskou kachnou a nepodařenou reklamou. Podle mého názoru hmotnost holí nelze snižovat donekonečna. Ty dnešní jsou už tenké a lehké až dost — ještě lehčí si neumím představit. Nevšiml jsem si, že by Girardelli s něčím takovým jezdil. Ještě tenčí a lehčí hole už by mu při rychlostech dnešních sjezdařů bral vítr z rukou! Aby hůl plnila své poslání, nějakou hmotnost mít musí.“

Právě na Girardellim jsem si ale všiml jiné zajímavosti: Dopoledne, snad dvě hodiny před startem sjezdu, trénoval slalom! To mě překvapilo. Že závodníci od rána jezdí, je normální. Ale jezdí disciplínu, která je čeká. Už jenom změna lyží má význam — proto jsem se tolik divil.“

— Naši závodníci takovou možnost nemají? Myslím ty informace z trati...
„Prakticky ne, protože nás nikdy nejede tolik. Často je s nimi jenom trenér. A jeden člověk nestačí.“

— Pokud jde o výzbroj a výstroj, průj už nic nového čekat nelze. Alespoň ne přepratnou novinku, která by byla záležitostí jednoho, dvou závoďů.

„Souhlasím a změň jsem si nevšiml. Myslím si také, že na technické stránce vybavení se už nic zásadního změnit nedá.“

Zato na technice jízdy se dá změnit hodně. Například slalomáři, to jsou dnes prostě gymnasté na lyžích. Dokonalost jejich pohybu udivuje, ve všech brankách se ti nejlepší pohybují naprosto stejně. Jediné vybočení z rytmu, jediná odchylka v pohybu znamená ztrátu, jakou lze těžko vyrovnat. Rozdíl mezi časy jednotlivých jezdců jsou ve světové špičce stále menší.“ (Pomalu abychom snad měřili na tisíce sekund. — K. B.)

— Jak dlouho, tedy kolik měsíců v roce, musí vynikající sjezdaři nebo slalomáři strávit na sněhu?

„Budete se divit, ale sotva půl roku... Mají i několikaměsíční pauzu, pokud jde o trénink na sněhu, a při závodech to není znát. Velký talent se při přechodu na sněh rychle adaptuje, pohybový reflex u nich prakticky nevyhasíná. Před prvními závody ovšem stráví na sněhu zhruba šedesát dní. U dorostenců a juniorů podobně, ale tam by neměla být tak dlouhá přestávka, na sněh by se měli vracet častěji.“

— Mají i naši takové možnosti?

„Reprezentanti v podstatě ano — v přípravě na sezónu trénovali na sněhu 55 dní. To není velký rozdíl. U dorostenců záležel na finančních možnostech jejich klubů i rodičů. Do Alp se teď dá odjet trénovat kdykoliv, jenže na to člověk musí mít peníze...“ K. B.

Domáci INTERSKI

Otevíráme novou rubriku našeho časopisu, určenou lidovým lyžařům, rekreativním. Vůči nim jsme měli v minulosti dlouh největší. Časopis Lyžařství se orientoval převážně na vrcholový sport a „na lidi“ trochu zapomínal. Jistě, mnohé zajímavosti ze závodního lyžování zaujmou každého, kdo má hory a lyže rád. Pokud však chceme, aby náš časopis četlo víc lidí, musíme psát tak, aby co nejvíce lyžařů mělo důvod se o něj zajímat. Rozsáhlý servis tisícům vyznavačů rekreačního pohybu v zimních horách, který zatím chyběl, se má stát skutečností už v letošním ročníku. Od této pozornosti zájmům všech milovníků sněhu si naopak myslíme větší čtenářský zájem o náš časopis, především více stálých čtenářů, nejraději pravidelných odběratelů. Nezbývá než věřit, že na konci roku budou spokojeni čtenáři i redakce Lyžařství.

VRÁTILI SE DO SVĚTA

Na sklonku minulého roku došlo k události, která vejde do dějin našeho lyžování. Nikdo nic nevyhrál, nikdo se nezapsal do tabulek či análů Světového poháru, nikdo nezískal medaili. A přesto je to nezapomenutelný termín — toho dne — 20. prosince 1991 — se naše lyžování vrátilo do rodiny Interski. Znovu tedy patříme do společenství, z něhož jsme se v roce 1975 sami vyřadili. Ani základní lyžování nezůstalo ušetřeno direktivního řízení, i ve sportu pro všechny zavládla uniformita, navíc světu vzdálená také v metodické sféře.

Loni na podzim jsme i v časopise Lyžařství informovali podrobně o kongresu Interski, kterého se naši zástupci po dlouhé době opět zúčastnili. Pokud jste tehdejší malý seriál sledovali, nemusíme příliš napovídat, co je to Interski, jaké je jeho poslání a smysl. Samozřejmě, že i naše domácí organizace má stejný cíl: vytvořit optimální podmínky pro rozvoj základního lyžování, ucelený systém lyžařské výuky v návaznosti na její světové trendy. Rozvíjí a podporuje výhradně činnost nezávodní, sport pro všechny. Pod „domácí Interski“ spadají tedy veřejné lyžařské školy, výchova cvičitelů a učitelů lyžování, celá oblast, které jsme dosud říkali a vlastně stále říkáme „základní lyžování“.

Ohledně přijetí jsme se znovu přihlásili do mezinárodní organizace, jejímiž členy jsme sice formálně být nepěstali, ale jejíhož dění jsme se léta nezúčastňovali. Předseda mezinárodní organizace Interski, pan profesor Franz Hopfichler z Rakouska, naši přihlášku neformálně a upřímně přivítal. 20. prosince 1991 zároveň vznikl Český svaz lyžařských škol, jehož předsedou je Josef Tremel, a Slovenský svaz lyžařských škol, jehož předsedou byl zvolen Jaroslav Židek. Protože členem Interski nejsou svazy — s výjimkou tak malých zemí, jako je například Andorra — a protože navenek nás může zastupovat jediný orgán, byl ustaven též Československý svaz lyžařských škol, jehož předsedou je Igor Houdek.

CÍLE A PLÁNY

Nelze v prvním článku popsat všechny cíle a záměry. Na prvním místě je ucelený systém výuky lyžování. Má být podpořen výraznou propagací a popularizací, vytvořením moderního informačního systému — ani v oblasti propagace nelze zaostávat za světem. Z prvního rozhovoru s předsedou našeho nejvyššího orgánu pro propagaci a výuku lyžování Igorem Houdkem vybíráme:

„Máme připravenou koncepci lyžařské výuky ve veřejných lyžařských školách, ale i působnost na lyžařské výukové kurzy škol, kterou hodláme realizovat prostřednictvím ministerstev školství, mládeže a tělovýchovy obou republik. V této sféře také nebylo všechno v pořádku. Spolupráci školy nechtěly akceptovat proto, že naši cvičitelé nemají pedagogické vzdělání, na druhé straně však jezdili na kurzy jako cvičitelé lidé bez kvalifikace lyžařské, zkrátka všichni mladí učitelé, někdy dokonce proti své vůli. To chceme samozřejmě změnit především. Náš systém kvalifikačních tříd cvičitelů bude námětem zvláštního článku.“

Lyžování má mezi sporty opravdu neobvyklé postavení počtem těch, kteří s ním někdy v aktivní podobě přišli do styku. Nejméně tři a půl miliónu našich občanů někdy, alespoň příležitostně, lyžuje. Vzhledem k počtu obyvatel našeho státu, to je velmi vysoký počet — svým způsobem rarita. Který jiný sport se může pochlubit takovým počtem aktivních příznivců?“

CHCEME I ZASAHOVAT!

„Zmíněný fenomén masovosti lyžování má ale také nepřijemné stránky. Například: V důsledku zvyšování cen za všechny služby se dnes většina lidových vyznavačů lyží dostane do hor prakticky jenom na den! Ceny za ubytování jsou tak vysoké, že si málokdo může dovolit zůstat v horách na dovolenou, mnohdy ani na jednu noc ne. Navíc někteří podnikavci chtějí na lyžařích především vydělat a vymyšlejí si ceny zcela nehorázné, nesmyslné. Jinde jakoby doslova čekali na Němce, domácí rekreat pro ně není ekonomicky zajímavý. A Němci v důsledku současného kursu úplně ztrácejí přehled a zaplatí jakoukoliv, mnohdy doslova vyděračskou cenu.“

Vznikají „černé“ lyžařské školy, jejichž provozovatelé požadují až 850 Kčs za jednoho žáka denně!!! Přitom často ani nemají kvalifikaci vést výuku lyžování... V tom chceme urychleně zasáhnout a dostat situaci pod kontrolu. Nikdo by neměl podnikat na úseku lyžařské výuky bez našeho vědomí. Podobně jako v jiných oblastech, i tady si musí každý uvědomit mez, kde končí svoboda a začíná džungle...“

Změnilo se ještě leccos. Například: naši cvičitelé se ve výuce orientují na běh. Dříve si pod pojmem výuka lyžování každý představoval výhradně sjezdovky a svahy, teď je jiná doba. Časem bychom rádi uplatnili vliv na výrobce lyžařské výstroje a nástroje, aby vyráběli to, co lyžaři skutečně chtějí a potřebují. Neměla by se opakovat situace z atletiky, kde léta vyrábíme takzvanou běžecovou obuv, přičemž v mnoha druzích takových bot se běhat vůbec nedá a výrobci je to jedno!

„Zpočátku budeme trochu kopírovat svět, ano. Především musíme okopírovat sankce vyspělých států proti černému podnikání a vydírání v horách, zejména ve zmíněné oblasti výuky. Plánů máme hodně, schopných lidí však také. Takže se nám to snad podaří.“

Orgány INTERSKI

Předseda Igor Houdek, místopředsedové dr. Jaroslav Potměšil, CSc., dr. Jaroslav Židek, CSc., dr. Jiří Přerovský, CSc. Předsedové pracovních komisí: organizační — doc. RNDr. Jan Čermák, CSc. (sekretář), hospodářská — ing. Jiří Máj, právní — dr. František Kříž, propagační a tisková — ing. Pavel Borský (tiskový mluvčí). Garanti odborných komisí: metodická — ing. Miloš Fiala, péče o zdravotně postižené — dr. Dušan Kříž, terminologická — dr. Ladislav Krnáč, cvičitel'ská — dr. Josef Tremel, školská — dr. Jan Čtvrtečka.

Kontrolní a revizní komise: předseda dr. Jiří Soukup, členové ing. Peter Erdély, ing. Jaromír Pluskal, Peter Mišák, dr. Petr Vykoukal.

Rádnými členy Interski jsou: ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, ministerstvo školstva, mládeže a telesnej výchovy SR, Československý svaz lyžařů, Svaz lyžařů České republiky, Slovenský lyžařský svaz, Český svaz lyžařských škol, Slovenský svaz lyžařských škol, vysokoškolská pracoviště s lyžařskou specializací (FTVS UK Praha, FTVŠ UK Bratislava, FTK UP Olomouc) a další orgány, které o členství požádají.

Zlatá horečka a Interski ČSFR

V roce 1951 vzniklo mezinárodní sdružení pro výuku lyžování INTERSKI, které se nebyvalou měrou zasloužilo o lyžařský sport.

Bez INTERSKI by se lyžování po 2. světové válce nestalo zimním sportem pro všechny čísla jedna. Neprosperovala by tak dobře zimní střediska, nerozvíjel by se tolik lyžařský průmysl. Prostřednictvím pravidelných kongresů i celoročních činností INTERSKI velmi účinně propagovalo lyžařský sport a jeho výuku.

Propagace úzce souvisela s usměrňováním kvality výuky a jejího obsahu. Předávaly se zkušenosti, upravovala vyučovaná technika, prohlubovala teorie, zlepšovala se didaktika, mnoho práce bylo vykonáno v oblasti názvosloví. To vše vyústilo ve společný, celosvětový metodický základ, který jízdu na lyžích činí snazší, bezpečnější a atraktivnější.

Za zmínku stojí, že INTERSKI zvyšuje přitažlivost lyžařského školení také tím, že regulací metodiky umožňuje, aby žáci bez potíží mohli postupně absolvovat výuku v různých školách, případně i v různých zemích.

Radost z lyžování

Činnost INTERSKI vyústila na posledním kongresu v heslo: Hlavním znakem lyžařské výuky je radost! Radost z pohybu, z dobré party, z přírody, z fundovaného instruktora, ze solidnosti lyžařské školy, ze zvládnutí hor, svahů a samotné jízdy. Radost jako nálepka a výrobní značka lyžařského výcviku. Radost jako působivá obalová technika reprezentující celkový obsah práce lyžařské školy.

Současná výuka lyžování u nás

Lyžování a jeho výuka mají v ČSFR velmi bohatou tradici. Využívá ji a žije z ní mnoho milovníků pohybu v zasněžených horách. Lyžařská aktivita se však v současné době vyznačuje i některými jevy, které zasluží především kritiku.

Vlny „zlaté horečky“ jsou asi jedním z průvodních znaků politických a legislativních přeměn. Imunitou proti tomuto viru se může pochlubit málokterá z oblastí našeho života. Ve výuce lyžování se nákaza projevuje „lyžařským Klondikem“. Zasažena jsou především střediska přeplněná z důvodů zvědavosti a relativní lacinosti valutovými cizinci. Lyžařské školy a lyžařští cvičitelé v nich rostou jako houby po dešti. Úroveň je velmi pestrá: od seriózních lyžařských podnikatelů až po situace, které připomínají spíše vpád veksleklů do hor než realizaci bohumilných záměrů svobodného podnikání.

Ukazuje se, že dosavadní živnostenská oprávnění a nový živnostenský zákon i jeho výklad umožňují, pokud jde

o výuku lyžování, značně pestrou iniciativu. Valná část „profesionálních učitelů lyžování“ nemá požadovanou kvalifikaci! Zájem některých škol o momentální zisk převažuje nad snahou o solidní služby a perspektivní návěstivnost zimních středisek.

ČSFR a svět

Nutno přiznat, že ani naše organizované lyžování není proti uvedenému náskazu dostatečně imunní. Vznikají nová sdružení, jejichž záměry a představy se někdy dost liší. To je v podstatě zdravý úkaz. Na druhé straně však přispívá k nepřehlednosti metodiky výuky lyžování a kvalifikace cvičitelů.

Těžko bychom hledali jinou lyžařskou zemi, v níž jsou tak velké rozdíly ve výkladech teorie výuky sjíždění, jako u nás. Hlavní příčina je zřejmě v narušeném spojení se zahraniční lyžařskou výukou v nedávné minulosti. Důsledkem je „pedagogická neuróza“ jak cvičitelů školených, tak neškolených. Také seriózním vedoucím lyžařských škol to přiděluje starosti a vede je k nezávislé pedagogické iniciativě. Zmíněný jev vyvolává spíše nedůvěru k republikovým či federálním lyžařským organizacím a „dost bylo Prahy“ se začíná ozývat i z českých pohraničních hvozďů.

Jedna ze zřejmě prospěšných snah přichází z Tater. Nově vytvořená slovenská asociace lyžařských profesionálních učitelů lyžování sleduje pře-

devším záruku odbornosti a kvalifikace svých členů. Slovenský podnět nachází ohlas i v západní části státu.

Nur für Ausländer

Ještě jednu věc není možné opomenout. Nápís „pouze pro cizince“ by byl na řadě lanovek zcela na místě, poněvadž při cenách 15 až 25 Kčs za jednu jízdu nemají naše holky a kluci šanci. Věřím, že dnešní provoz lanovek je věc složitá a že to jejich majitelé nemají lehké. Přesto snad na nějaké řešení přijdou. Vždyť jinak by přece nepřišli ani lyžaři...

Centralismus ne, spolupráce ano

„Bez regulace a spolupráce není možné vytvořit podmínky kvalitní výuky“, je názor vyplývající i ze stanov mezinárodního INTERSKI. Podle nich každý stát, který aspiruje na členství v INTERSKI, je zastoupen sdružením všech organizací a institucí, jež se v příslušné zemi zabývají lyžováním. Účelem je, aby každý členský stát přicházel na mezinárodní arénu s integrovaným obrazem své činnosti. Požadavkem je, aby se každý člen v hlavních zásadách ztotožňoval s přijatými mezinárodními normami teorie lyžařské výuky. Důsledkem je, že v každém státě dochází v zájmu kvality a možnosti internacionální spolupráce k určité funkční regulaci cvičitelské erudice a činnosti.

V zájmu naplnění řečeného začíná pracovat sdružení INTERSKI ČSFR. Má před sebou dobrý mezinárodní vzor. Má možnost zasloužit se o rozvoj lyžování u nás, propagovat je a uplatňovat v zahraničí. Ani záležitost Klondiku, kvalifikace, lanovek, metodiky a živnostenského zákona by je neměly vést z míry.

JIŘÍ SOUKUP

SVĚTOVÁ LISTINA

(Weltrangliste)

Uvádíme bodové hodnoty umístění v závodech Světového poháru sjezdařů a sjezdařek. Na základě těchto bodových přidělů se budou hodnotit také umístění v dalších světových soutěžích (ZOH, MS, s určitou úpravou i EP a MSJ). K závěru sezóny tak bude možné vypracovat tabulku úspěšnosti ve všech závodech, nikoliv jenom ve Světovém poháru.

1.	100	11.	31	21.	10
2.	80	12.	28	22.	9
3.	60	13.	26	23.	8
4.	55	14.	24	24.	7
5.	51	15.	22	25.	6
6.	47	16.	20	26.	5
7.	43	17.	18	27.	4
8.	40	18.	16	28.	3
9.	37	19.	14	29.	2
10.	34	20.	12	30.	1

Ať nám dělají radost LYŽE VE VŠECH PODOBÁCH

lyžařství

2

° ROČNÍK 78
1992
Kčs 4,-

XVI. ZOH

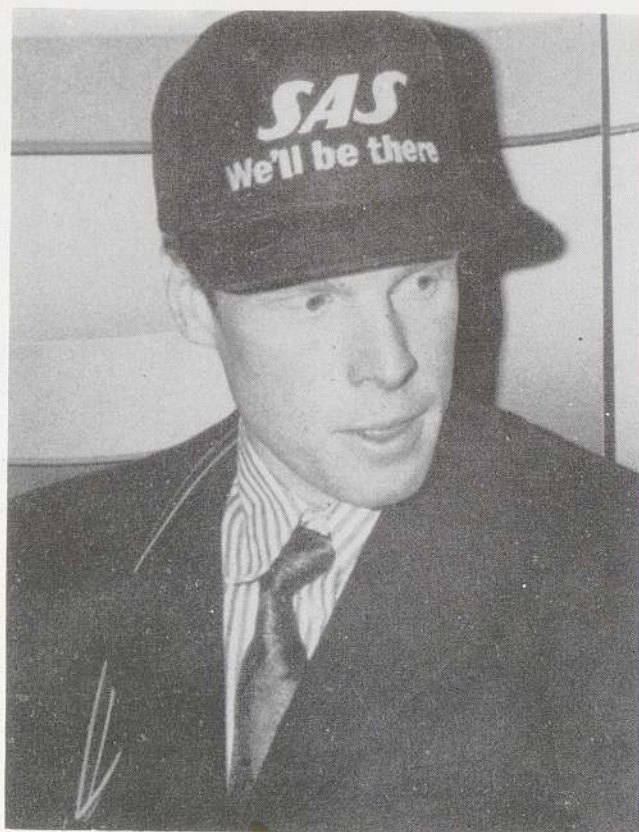

OSOBNOSTI LETOŠNÍCH HER

Ulvang, Daehlie a Belmondová

*Snímky Michaela Brachtlová
a Peter Pospíšil (2x)*

Časopis Československého svazu lyžařů. Odpovědný redaktor Karel Bláha, grafická úprava Miroslav Slejška. Časopis řídí pracovní skupina ve složení dr. Jaroslav Potměšil, CSc., ing. Miroslav Jedlička, CSc., ing. Ladislav Harvan, CSc. a ing. Luděk Šraibr. Redakce: Československý svaz lyžařů, Na poříčí 12, 115 30 Praha 1, telefon 28 72 046. Vychází šestkrát za rok. Tiskne Typos, tiskařské závody, a. s., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs, celoroční předplatné 24 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS nebo poštovní doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, V celnici 4, 110 00 Praha 1. Neobjednané příspěvky nevracíme, ani se k nim nevyjadřujeme.

Uzávěrka tohoto čísla:

1. března 1992

HRY SKONČILY PROBLÉMY ZŮSTALY

XVI. ZOH v Albertvillu jsou minulostí. Jejich obrovská atmosféra, účast 2200 sportovců ze 64 států, průběh soutěží a jejich výsledky — to všechno zaujalo statisíce diváků na sportovištích a nejméně miliardu lidí u televizních obrazovek. Prostřednictvím těchto her pořadatelé představili světu Francii, Savojsko a region Tří údolí, v němž se hry konaly.

Nikdy v historii jsme nezažili sedm olympijských vesnic a devět vzájemně dost vzdálených sportovišť. Nároky na organizaci a dopravu byly pochopitelně obrovské. Francouzští pořadatelé předvedli pověstný šarm, leč ne vždy všechno zvládli bez chyby. Rozhodně však projevíli elán a nadšení pro věc.

Na podrobnější hodnocení a rozbor především naší účasti je ještě brzy — vrátím se k tomuto tématu v příštím čísle časopisu. Už nyní však mohu říci, že v lyžařských soutěžích XVI. ZOH jsme obstáli. Naši reprezentanti získali jednu bronzovou medaili a 9 bodů do hodnocení států. Podle bodování prvních šesti míst se umístili na 14. místě. Při bodování prvních osmi míst, nyní zaváděném, jsme se 23 body na 11. místě. Získali jsme devět umístění do 10. a 21 do 15. místa. Chci poděkovat všem sportovcům, trenérům, členům realizačních týmů, ale i funkcionářům, oddílům a rodinám, všem, kdo k těmto úspěchům nějak přispěli.

Naším nejlepším lyžařem-olympionikem byl jednoznačně Jiří Parma, který podstatně přispěl k bronzové medaili družstva skokanů, v individuálních závodech skončil na 5. a 10. místě. V historickém bodování našich lyžařů na ZOH se posunul na 5. místo s 11 body. (Vede Květa Jeriová, 16 bodů.) Z disciplín byli nejlepší také skokani.

Přesto zcela spokojen nejsem. Ne všem se podařilo odvést své maximum, vrátit to, co do jejich přípravy bylo vloženo. Ukázalo se, že jsme dobří. Patříme ke státům, v nichž lyžovat dovedou, malá část naší reprezentace představuje světovou špičku nebo její těsný sled. Bohužel však nejsme tak světoví, jak jsme se domnívali, představovali si a jak nás někteří ujišťovali. To není tragédie — musíme si to však uvědomit, stát na zemi a podle reálné situace stavět své plány — zkrátka podle toho se chovat.

Hodnotit tedy budeme v příštích týdnech a s výsledky hodnocení vás seznámíme. Závěrem tohoto úvodníku chci poděkovat ještě jednou všem, kteří se na našich výsledcích podíleli a těším se na další ZOH, které budou tentokrát už za dva roky v Lillehammeru. Těším se na ně s těmi, kdo jsou ochotní se z případného neúspěchu poučit, vyvodit závěry, kteří chtějí pro nové úspěchy tvrdě pracovat.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL, CSc.
předseda ČSSL

Olympijské číslo vyšlo bohužel později, než jsme zamýšleli. Důvodem je především to, že maketa se štočky putovala z Prahy do Karlových Varů 8 dní! Ze by i pošta chtěla překonat olympijský rekord?

DENNÍ OLYMPIJSKÉ MENU

Neděle 9. února 1992

Nejúspěšnějším státem prvního dne lyžařských soutěží na XVI. ZOH v Albertvillu bylo Rakousko. Země našich jižních sousedů — počtem obyvatel i rozlohou ještě menší než Československo — dokázala, že je zemí lyžařů. První den jí vynesl dvě zlaté, jednu stříbrnou a jednu bronzovou medaili, dále jedno čtvrté a jedno šesté místo. Impozantní vstup!

Viděli jsme

V běhu žen na 15 km klasicky se potvrdila pravda známá už z MS ve Val di Fiemme: Nikoliv muži, nýbrž ženy nestárnou! Vítězství si zajistila nenápadná, avšak dostatečně zkušená Jegorovová z bývalého SSSR, nyní tedy SNS. Favoritka Vjalbeová, která v minulé sezóně vyhrávala skoro všechno, se musela spokojit se třetím stupněm, když mezi obě Rusky se vklínila nenápadná Finka Lukkarienenová. Také žádný nováček, i když výčet jejich úspěchů je zatím výrazně skromnější. Čtyřicátnice Smetaninová, jež vydržela ve vrcholovém sportu tak dlouho, jako dnes málokdo, může být jistě spokojena se čtvrtým místem.

První z extrémně náročných dvou okruhů pro celkem 54 účastnic na startu byl „normální“, ve druhém se projevila únava víc, než trenéři mnohých závodnic čekali. Pro ženy jsou tak náročné tratě opravdu přímo brutální! Od našich děvčat jsme víc chtít nemohli: Uplynulá sezóna ukázala, co je v možnostech naší současné ženské reprezentace, jejíž členky jsou navíc lepší na kratších tratích.

× × ×

Patrick Ortlieb z Rakouska ještě nevyhrál ani jeden závod SP — zato v **královské alpské disciplíně, sjezdu** při XVI. ZOH kraloval. Na trati dlouhé 3809 m, s převýšením 972 m, byl k vidění jako první ze všech startujících. Nikdo v té chvíli nevěřil, že taková bude i situace v cíli. Byla! Neuspěl vítěz ZOH z Lake Placidu Stock, snad jedině zklamání Rakušanů první den, ani slavný Girardelli. Oba trať nezvládli a předčasně skončili. Šťastnější byl Francouz Piccard, jehož druhé místo přijali diváci s nadšením opravdu fanatickým. Méně už byli nadšení komentátoři naší televize, ubytovaní v hotelu, který patří Piccardovu otci. Ti prý se v noci na pondělí příliš nevyspali...

Naši skokani měli určitě větší ambice než to, co předvedli. Čest praporem zachraňoval z reprezentace, původně vyřazený Parma, který byl po prvním kole dokonce na 5. místě a bojoval tedy o medaili. Druhým skokem o ni dokonale přišel — mistr světa 1987 tentokrát situaci nezvládl. Jež se nedostal ani mezi prvními 20, o Goderovi raději nemluvě... Raška po nezdařeném tréninku nebyl k závodu nominován, takže náš jediný žijící vítěz ZOH — jeho otec — syna nakonec skákat neviděl.

Objev sezóny Nieminen údajně neprošel blokem Rakušanů, ale nevím — ve skoku přece nebojují závodníci v kontaktu...? O Vettorim jsem po Intersportturné napsal, že má vrchol výkonnosti za sebou. Dobře mi tak, i ostatním novínářům, kteří ho odepisovali! Zkušenost slavila úspěch podobně jako mezi ženami v běhu. Také Kuttin se po nezdařeném první části sezóny vrátil právě včas.

Vettori

Slyšeli jsme

P. Ortlieb: „Nebývá zvykem, aby si vítěz na něco stěžoval. Já ano: Trať sjezdu byla zcela nevhodná a zkrátka jsem měl i štěstí. Kdo ho neměl, nedorazil, případně skončil hodně vzhůru. Horší než samotný závod bylo nekonečné čekání v cíli. Jel jsem první, a to je potom hrůza! Teprve když jsem byl lepší než startovní číslo 27 — Paul Accola — věřil jsem, že vyhraju.“

E. Vettori: „Pokud jde o V-styl, už není o čem mluvit: Vyznavači klasiky měli poslední příležitost a promarnili ji.“

F. Jež: „Bez formy nikdo zázrak neudělá. Těsně před olympiádou jsem začal zkoušet věčko, a to byla chyba.“

Rozbil jsem si techniku, ztratil cit pro vzduch. Snad to bude lepší na velkém můstku...“

Pondělí 10. února

Běh mužů na 30 km klasicky přinesl historický triumf Norům. Norský závodník v dosavadních dějinách ZOH ještě nikdy 30 km nevyhrál, teď si všechno vynahrádila hned trojice. A je tu další úkol pro statistiky: Kdy naposledy patřily všechny olympijské medaile v jedné běžecké disciplíně závodníkům (závodnicím) téže zeměž?

Dlouho vedl Daehlie. Na Ulvanga získal dokonce dvacetisekundový náskok, ani ten však nestačil. Mezi prvními hráli kromě Norů prim ještě Albarello a Kirvesniemi, zástupci bývalého SSSR rychle odpadli. Žel i naši.

Buchta byl jenom na jednom mezičase do 10. místa, v závěru však zcela „rupnul“. Po závodě sice tvrdil, že zná i těžší trať, ale ani tato jeho vysoké a mohutné postavě zřejmě nesvědčila. Z dalších našich se Teplý dlouho držel Švéda Ottossona, s nímž sice výrazně prohrál — Ottosson ho už v první části tratě dojel — přesto však to pro konečné umístění našeho závodníka mělo smysl. Podobně jako v prvním běžeckém závodě žen, i v soutěži mužů byla klasická třicítka poněkud „vykradená“, pokud jde o účast závodníků. Chyběly některé hvězdy, chyběli i nejlepší naši.

× × ×

Sjezd mužů pro alpskou kombinaci se málem nekonal. Po záplavách nového sněhu a dopolední vířivici měli pořadatelé ve Val d'Isère mnoho práce, aby trať dlouhou 2560 m vůbec dali dohromady. Podařilo se jim to až tři hodiny po původně stanoveném začátku a někteří nešťastníci se vydali na svah téměř potmě.

Po šestici z konce závodního pole (67 účastníků) startoval Girardelli, leč podobně jako den předtím ve sjezdu pohřbil své naděje velmi brzy. Záhy a na stejném místě potkala podobná nehoda bronzového sjezdaře Madera. To Rakušané ještě nevěděli, co je čeká druhý den ve slalomu! Lyžařská velmoc patrně vybrala přízeň šťastěny hned první den her. Specialisté se neprosadili.

Zklamal obhájce zlaté medaile v této disciplíně Strolz, ještě víc oba naši zástupci. Jurko skončil po pádu šestý od konce, M. Bireš ztratil na vítěze 5,64 s. Nečekaným suverénem byl nakonec Nor Thorsen. Oba Italové za ním byli také nečekáni: Colturri a Mar-

tin. Druhý z nich dokonce organizátorům „vypadl“ z počítače a novináři o něm marně sháněli informace. Utěšovali se tím, že první tři prý jsou především sjezdáři...

Slyšeli jsme

B. Rázl, trenér našich běžců: „Nejsem ani nešťastný, ani příliš spokojený. Před námi nebyl nikdo, kdo tam být neměl, k jásání to ale také není. Naše šance jsou na jiných tratích.“

V. Ulvang: „Absolvoval jsem perfektní závod! Všechno mně vyšlo. Přál jsem si čerstvý sníh a dokonale připravené lyže — dočkal jsem se obojího.“

L. Buchta: „Já jsem pro změnu nechtěl ani čerstvý sníh ani slunce — a taky jsem se dočkal obojího!“ reagoval náš závodník na Ulvangův výrok.

Úterý 11. února

Dosud velmi úspěšné malé země, Rakousko a Norsko, prožily svůj černý den — Rakušané ve slalomu pro alpskou kombinaci, Norové v závodě severovýchodních „kombiňáků“ ve skoku. Zejména rakouští novináři vypadali ten den velmi zkroušeně.

Slalom mužů pro alpskou kombinaci pořadím dokonale zamíchal a na nejvyšší stupně přivedl neznámé závodníky. Italský reprezentant s německým jménem Josef Polig oficiálně neměl mít nárok v závodě, v němž startovali Girardelli, Accola, Mader, Eberharter, Strolz a další slavní. Znamější jména najdete v pořadí až od 4. místa výš.

Minulý olympijský vítěz Strolz pokazil sjezd, přesto — po vítězství v prvním kole slalomu — nebyl bez šancí. Čtyři branky před cílem druhého kola však vyrobil tak strašnou chybu, že ani on závod „nepřežil“. Accola vyjel z branky hned po startu prvního kola a snad poprvé v dějinách ho lyžařský svět viděl vracet se, stoupat v protisměru. Samozřejmě, marně... O tom, jak slalom měnil pořadí, svědčí četné příklady z výsledkové listiny. Jurko ani M. Bíreš neprošli prvním kolem slalomu.

× × ×

Skok do druhé kombinace dne — severské — dopadl podobně, tentokrát bohužel i na náš účet. Nešlo to nikomu a nejllepší na 16. místě je slabá útěcha. Slabá útěcha je i skutečnost, že „výbuchy“ potkaly mnohá slavná jména posledních sezón: Neuspěli například Kempf, Levandi, Dundukov, Eldenové (starší z nich byl po skoku dokonce poslední!), za očekáváním zůstal i Lundberg a zpečetil tak norský neúspěch. Zcela nadšen asi nebyl po skoku ani Sulzenbacher, zatímco miláček domácího publika Guy si velkou nadějí pro běh uchoval.

Nejlépe skákal Ofner, který však je proslulý slabším během. Výsledky po skoku: Ofner (Rak.) 228,5, 2. Mikata (Jap.) ztráta pro běh — 16 s, 3. Guy (Fr.) —42,7, 4. Sulzenbacher (Rak.) —46,0, 5. Mantila (Fin.) —1:18,7, 16. Kučera —2:36, 27. Mák —4:29 atd.

Četli jsme

Na dokonalá bezpečnostní opatření při každých olympijských hrách jsme si už zvykli: Tentokrát na ně paradoxně doplatil sám předseda MOV J. A. Samaranch, který se v doprovodu M. Barniéra rozhodl navštívit soutěž sánkařů v La Plagne. Neměl však u sebe akreditační průkaz a stráž při vchodu do areálu pro závodníky byla neoblomná. Nepomohlo Barniérovo ujišťování ani dušování se Samaranchovo, že je skutečně hlavou světového olympijského hnutí. Předseda nepředsedá — nemáš průkaz, a konec! Takže pan Samaranch může být alespoň spokojen, že bdělost a ostrážitost ani na okamžik nepovolila...

Slyšeli jsme

J. C. Killy, předseda organizačního výboru ZOH: „Když jsem funkci dostal, považoval jsem ji za velké uznání a privilegium bývalému úspěšnému olympionikovi. Dnes považují šéfování hrám spíše za sebevraždu. Podobnou funkci už určitě nikdy nevezmu!“

Středa 12. února

Především se omlouvám, že nebudu komentovat závody v akrobatickém lyžování, které přenechám odborníkovi. V této oblasti se zatím tak „dokonale nevyznám“, že stěží mohu říci něco k výsledkům.

(K. B.)

Sjezd žen pro alpskou kombinaci byl už po trénincích ochuzen o několik zraněných závodnic. Sjezdovka v Méribelu si zřejmě nezadá s tratí mužů ve Val d'Isère, o níž i vítěz sjezdu Ortlib nepřestává tvrdit, že na takové tratě by se už nikdy závodit nemělo...

Nakonec kralovala Kronbergerová, která sice v dosavadním průběhu sezóny zůstávala za svým loňským standardem, leč v pravý čas byla nejlépe připravena. Jela velmi klidně a uvolněně, podobně jako Schmidingerová, jejíž německé jméno Američané vyslovují „Šmajdindžer“. Záludnosti tratě podtrhl měknoucí sníh, takže jsme opět viděli hrůzostrašné pády (Kroneová, Zelenská) — Vreni Schneiderová jistě nelitovala rozhodnutí raději kombinaci nejet. Naše závodnice nepřekvapily, ale ani neklamaly.

× × ×

Nerad přeháním, avšak **běh pro severskou kombinaci** byl doslova krásný závod. Gundersenova metoda skutečně této disciplíně pomohla. Tři těžké okruhy — navíc na těžkém, měk-

kém sněhu — však byly zážitkem pouze pro diváky. Pro nebohé závodníky už méně...

Ze Ofner v čele dlouho nevydrží, bylo každému jasné už před závodem. Nikdo ale nečekal, že nakonec vyhrají dva Francouzi, jejichž příjmení navíc ve výslovnosti znějí v první části shodně — Guy a Guillaume, neboli „Gy a Gyjom“. Radost vlastenecky založených Francouzů byla převeliká a zasloužená. Druhý z obou vítězů navíc neuvěřitelně stáhl ztrátu ze skoku — na trať vyjžděl jako 13. se ztrátou 2:16 min. Dobře běželi všichni Norové, včetně posledního ze skoku, staršího z bratří Eldenových. Sulzenbacher tentokrát porušil tradici druhých míst ve velkých světových soutěžích — na Guillaumea v závěru nestačil.

Pokud jde o naše, vzpomněl jsem si na slova trenéra Tomáše Kučery těsně před odjezdem do Courchevelu. Tenkrát mně řekl: „Naše mistrovství měla nevalnou úroveň a kromě Máky nemá v této formě nikdo na umístění do 15. místa.“ To hovoří za všechna slova i případné výmluvy. Mák se po tradiční stíhačce do patnáctky ještě dostal, solidně bojoval i po skoku 30. Kovařík, Kučera mladší po pádu nedokončil... Na 15 km běhu kondici nemá ještě a pokud nezaskáče, tak na závody dospělých takové úrovně nestačí. Bayer zřejmě vyznává zásady Corbertinovy — dojel předposlední.

Četli jsme

List Svenska Dagbladet zaznamenal, že norští běžci, tak úspěšní v klasické třicítce, používali těsně před startem lék proti astmatickým potížím, údajně kvůli rozšíření dýchacích cest. Tento přípravek, zejména ve spreji, sice vůbec nepatří mezi zakázané látky, přesto však komentátor švédského deníku považuje takový postup za odsouzený. „Je nemorální, když zcela zdravý sportovec bere léky s cílem zvýšit svou výkonnost,“ uzavírá autor noticky.

Slyšeli jsme

Trenér našich sdruženářů Vladimír Seidl: „Nechci kluky omlouvat, ale okruhy jsou to pro kombinaci zcela nevhodné! Ještě nikdy jsem neviděl, aby 15 závodníků na tratě běhu v severské kombinaci mělo pád!“

Dieter Krikow, Německo: „V životě jsem nejdříve mizernější jídlo než tady. V ubytovnách je málo místa, zato nadměrně teplo, navíc platíme za tři týdny pobytu, ačkoliv tu nebudeme ani celé dva.“

Čtvrtek 13. února

Byl to nepříjemný den. Předpověď sněžení vyšla a běžecké tratě, už tak dost strašné, se změnilly v mučírnu. Rozhodovalo namazání, především však dokonalý servis. A tady jsme viděli propastný rozdíl: Zatímco kolem Norů a Švédů se točilo po čtyřiceti lidech, naše skromné skupinky — navíc složené převážně z turistů, kteří

Kronbergerová

přijeli pracovat za vlastní peníze! — nedávaly nadějí. O informacích na tratě ani nemluvě. Když závodí muži i ženy v jednom dni, nemám zkrátka šanci...

Viděli jsme

Novinkou olympiády je kombinovaný závod lyžařů a lyžařek. První den běžely ženy 5 km, muži 10 km, v obou případech klasicky. Následují 10 km žen volně a 15 km mužů volně, přičemž první závod má samostatné pořadí, druhý nikoliv. Po něm se hodnotí jenom kombinace obou.

5 km žen mnoho nového nepřineslo. Snad jenom triumf Lukkarinenové, která jela velmi dobře už v zahajovacím dni lyžařských soutěží. Závodnice patřící loni na začátek druhé desítky účastnic SP se letos připravila skvěle, navíc ji olympiáda zastihla v pohodě. Uvedená informace o servisu platí u ní především: Snad na každém kilometru měla hlášení z průběhu závodu, stále věděla, kde se co děje. Napadlo mne, zda u nás má alespoň policie tolik vysílaček a takové spojení, jaké je k dispozici severoevropským lyžařům!

Loňská jednička Vjalbeová se po Ulvangově vzoru radovala z vítězství předem, nakonec ji ale porazila i Jegorovová. Ani Kirvesniemiová na tuto olympiádu v dobrém vzpomínat nebude. Stačila jenom na prvním mezičase, nakonec obsadila 31. místo. Naše reprezentantky zaslouží uznání, až na Havrančíkovou. Nezdálo se, že by za její propadnutí mohla jenom klasická technika...

X X X

10 km mužů prokázalo, že králem běžců bude asi Ulvang (informace o něm a dalších úspěšných z těchto her viz v Lyžařství 1/92!). Těsně před cílem mu zdvořile uvolnil stopu dokonce Mogren, který vyjel minutu před ním. Formu tady má patrně i Albarello, další vidno z výsledků. Teprve druhý závod ukáže, nakolik se klasik Ulvang vyrovná s volnou technikou.

Naši (bez nemocného Buchty) propadli. Nedaří se nám, nedaří... Těch potíží a bolestí je trochu moc! Snad jen Korunkovi patří uznání, další mají před volnou patnáctkou příliš velké

ztráty — většinou přes tři minuty (Korunka — 2:07).

Slalom žen pro alpskou kombinaci představil další královnu her — Petru Kronbergerovou. Schmidingerová a další se z tratě jakoby vytratily, až na domácí Masnadaovou na nejvyšších místech nic nového není. Bournissenová zabrala v pravý čas.

S výkony našich jsme tentokrát byli mnohem spokojenější než v případě běžců. — Za umístění zaslouží uznání, zvláště Medzihradská, ačkoliv skončila o dvě příčky níže než na olympiádě minulě. Škoda, že oběma našim závodnicím chyběla odvaha k razantnější jízdě. Vždyť kombinace je dnes prakticky naše jediná naděje...

Četli jsme

Je pěkné, když slavný sportovec umí odpovídat vtípně a inteligentně. Tomba to dokázal. Na banální otázku novináře, jak si představuje ideální závod, odpověděl: „Na startu bych musel mít skleničku koňaku, po cestě se zastavit na jednu cigaretu a v cíli oslavit vítězství šálkem silné kávy. Jinak je každý závod jenom dřina a nevím, co má na kterém být ideálního!“

Slyšeli jsme

P. Kronbergerová: „Jsem moc šťastná. Po slabé první části sezóny a nevýrazných tréninkových jízdách jsem nevěřila v medaili, tím méně ve vítězství.“

Pátek 14. února

Viděli jsme naši první medaili

Tolik jsem se těšil na to, že budu psát o medaili našich lyžařů! Teď píšu, a vlastně nevím, co psát... Sláva našim bronzovým klukům, kterým to ve valašských kloboucích a potmě na náměstí v Courchevelu tolik slušelo! Je zajímavé, že nejlepší z nich byl Parma, původně nikoliv člen reprezentačního A družstva. Individuálně předvedl dokonce třetí nejlepší výkon — kěz by ho zopakoval v neděli v jednotlivcích...

[Že jde o **skok družstev**, jsem samou radostí zapomněl napsat.]

Až na tu naši slávu to ale nebyl pěkný závod. Rozpačitost jury s výškou nájezdu měla na svědomí dvojí dlouhé přerušení, když zejména Vettori jí zamotal hlavu tím, že přeskočil kritický bod o pět metrů. Favorizovaní Rakušané se radovali předčasně. V posledních pokusech jim zmrzl úsměv po skoku objevu letošní sezóny Fina Niemina. Nakonec došlo ke sporu na téma, zda Toni je nejmladším vítězem v dějinách ZOH. Je — ale o jediný den. V den vítězství mu totiž bylo přesně 16 let a 259 dní, čímž je pouze o den mladší než americký bobista ze ZOH ve Svatém Mořici 1928!

Jiří Parma se stal v družstvu jedničkou už v prvním nakonec nezrušeném kole — 118,5 m! Höllwarth v první a Nieminen ve druhé sérii dali

pořadatelům najevo, že žádný nájezd pro ně není dost nízký: 123,5 a 123 metrů! Parmových 115,5 m v závěrečném, na délky už dost chudém kole, znamenalo dokonce druhé místo před Finskem. Ale — jak bylo řečeno — rozhodl Nieminen. Celkově však nutno uznat, že rozvíklý závod nebyl příliš dramatický.

Slyšeli jsme

J. Sakala po druhém skoku: „Já na to zkrátka nemám nervy! Nevím, čím to je, druhý skok vždycky musím zkazit...“

T. Goder na otázku, co bude dělat s autem: „Ne, řidičák nemám. Ale mám rodiče...“

Sobota 15. února

Po páteční radosti jsme v sobotu nic nečekali. Také jsme se ničeho nedočkali. Přesto byly k vidění krásné závody v běhu žen i mužů. Díky někdějšímu rozdělení na dvě techniky a navíc nové metodě závodění nabízí teď běžecké lyžování nejhezčí podívanou ze všech lyžařských odvětví. Ke sledování dramatického průběhu není třeba mít složité výpočetní vybavení...

Běh mužů na 15 km volně do kombinovaného závodu dokázal, že Ulvang je přece jenom lepší klasik než bruslař. Daehlie byl tentokrát od startu jasně rychlejší a svého kolegu předstihl na metě 3,8 km, ačkoliv vyběhl 25 sekund za ním. Ulvang, před něhož se na chvíli dostal i Albarello, se ve druhé polovině vzchopil a předvedl, že je přece jenom Pan Lyžař. Oba Italové, kteří žijí v nadmořské výšce tratí Les Saisies a navíc jsou lepší bruslaři než klasici, obsadili další dvě místa. Především Vanzetta, obyvatel Val di Fiemme(!), překvapil. Mogren s Majbäckem utvořili další dvojici z jednoho státu. Sedmý Fauner, opět jeden z Italů s německým jménem, podtrhl vizitku své země před štafetou. Z našich uspokojil ne zcela zdravý Korunka bodováním místem pro SP, umístění po prvním závodě si výrazně zlepšil Nyč.

X X X

10 km žen volně do téže kombinace vyneslo na nejvyšší stupeň podruhé a

Daehlie

k medaili potřeby Jegorovovou, jakéhosi Ulvanga ženských soutěží. I tento závod byl pěkný a dramatický, leč vítězka už v polovině ukázala, kdo je paní v domě. Lukkarinenové se patrně klasika daří lépe než skating, zato Švédka Westinová se hodně posunula ve srovnání s prvním v kombinovaných závodech, i když ve finiši prohrála s Nielsenovou. Výrazně se zlepšila také Manciniová (22 — 9), především však Havrančíková (35 — 17!). Další naše děvčata zatím vyznávají spíše klasiku a umístění v celkové kombinaci jim už tolik nesluželo. Škoda, že nám zcela chybí univerzální závodnice. I tak jsou naše juniorky nadějí do budoucna.

X X X

Sjezd žen byl předem ochuzen o Gintherovou, Zelenskou a další zraněné závodnice, například Američanky Kroneovou a Fischerovou. V samotném závodě spadla pouze Bournisse-nová. Sice bez zranění, ale dovršila neúspěchy Švýcerek na těchto hrách. Zurbriggenové ani Zellerové se také valně nedařilo.

Tipů na vítězku bylo hodně — nejspíše v nich kralovala Seizingerová — ale Leeovou-Gartnerovou netipoval vůbec nikdo. Ještě větším šokem bylo druhé místo Američanky Lindhové, jejíž jméno někteří evropští novináři vůbec neznali! Pro Evropu zachránila stupně vítězů Wallingerová, smutně ve srovnání s předpoklady dopadly Kornbergrová, Gladyševová, Merleová a další. Inu, favoritek je vždycky víc než stupňů, a když nakonec vyhrávají outsideři...

Neděle 16. února

V závodě **ve skoku na K-120** konečně prorazil finský zázrak Nieminen. Vítězství si tentokrát vzít nenechal, navíc už podruhé (poprvé v závodě družstev) připravil na poslední chvíli o zlato Rakušany. Ti přijeli se složením, v němž nebylo místo ani na Rathmayra, přesto si odvázejí jenom jedno zlato. Ukázalo se také, že kromě nich a Finů nikdo jiný dnes na vítězství nemá. Němci úplně vyklidili světovou scénu...

Závod začal později kvůli mlze a dlouho v něm kralovali Höllwarth a Kuttin. Umístění našich po prvním kole vypadalo slibně — 5. Parma, 12. Jež, 14. Goder a 21. Sakala. Jenže třikrát snižovaný nájezd nám neposloužil. Jež si pohoršil o jediné místo, Goder už o šest a Sakala dokonce o plných dvacet! (Tento závodník má přímo psychickou bariéru před druhým skokem!) Jenom Parma se držel. Byl to na XVI. ZOH jednoznačně náš nejlepší skokan.

Snižení nájezdu před zahájením 2. kola přineslo ve středu pole 59 závodníků skoky přímo začátečnické a jenom Nieminen se jakémukoliv snižování vysmaje... Ze zatím málo známých skokanů uspěli Japonci, zejména Harada se asi chce stát nástupcem kdysi slavného Kasaji. Při takové ú-

Parma

rovni skoků nepřekvapují ani výsledky jejich sdruženářů.

Superobří slalom mužů se stal překvapivě kořistí Norů. Jejich král sice na hry přijel, ale až přehnaně důvěřoval závodníkům z klasických disciplín. Tři Nory mezi prvními čtyřmi ve sjezdařském závodě na ZOH ještě svět neviděl — a to po zranění z nešťastného Kandaharu nezavodí Skardhaal. Ze na osmém místě je další Nor — toho si snad už nikdo nevschl!

Medaile se konečně dočkal Girardelli, který ale před hrami určitě čekal víc, zato vypadl domácí miláček Piccard a další černý den zaznamenali Švýcaři, z nichž dojel jenom Hangl. Polig ukázal, že kombinaci nevyhrál náhodou. Umístění našich vypovídá o krizi československého alpského lyžování.

X X X

Z tiskové besedy s Vegardem Ulvagem vybíráme: ...Nový způsob startu v kombinovaném závodě se mně na rozdíl od diváků moc nelíbí. Je to taková klukovská honička. Ale nemusíte mně věřit. Já jsem dost konzervativní, jak už Norové v názorech na lyžování bývají. Pro mě by ani volná technika nemusela existovat... Soupeře vždy respektuji a považuji za kamarády. Na tráti jim samozřejmě nerad něco daruji, ale, v cíli jsem schopen se pro ně třeba poprat.

Pondělí 17. února

Superobří slalom žen byl pro špatné povětrnostní podmínky (mlha, vítr) odložen.

Skok pro severskou kombinaci družstev přinesl mnoho překvapení, žel i na náš účet. Osmé místo z jedenácti zúčastněných týmů a ztráta —8:12 minut je horší než jsme čekali, ačkoliv po závodě jednotlivců už si nikdo iluze nedělal. Právě tak ale nikdo nečekal, že v čele závodu bude Japonsko (Kono, Mikata, Ogivara) a na čtvrtém místě USA. Tato kombinace jakoby přestávala být opravdu severská — hleďte Severoevropany ve výsledcích! Zmátořili se Norové a dotáhli to na šestou příčku, jinak po Seveřanech ani vidu ani slechu. Také domácí Francouzi po úspěchu z individuální soutěže nezafíli. Odstupy

pro běh: 2. Rakousko — 2:27,5 min, 3. Německo — 2:57, 4. USA — 4:29, 5. Francie — 5:33,5, 6. Norsko — 6:16.

Štafetu žen 4×5 km vyhrály po zasluzce reprezentantky SNS, které byly přece jenom o poznání lepší než druhé Norky. Norské běžkyně jsou především klasičky a volná technika na třetím a čtvrtém úseku jim prostě nedělá dobře. Naším dívkám zřejmě také ne. Balážová a Neumannová rozběhly závod nečekaně slibně a třetí příčka při předávce Havrančíkové vzbuzovala před závodem netušenou naději. Otázka je, do jaké míry máme tak kvalitní běžkyně v klasické technice nebo do jaké míry měly slabší soupeřky. Kvalita našich soupeřek se stoupajícími úseky gradovala — snad až na Vjalbeovou na prvním úseku, ale v týmu SNS slabší závodnice neexistují — takže udržet pořadí bylo čím dál těžší. Havrančíkové se už tolik nedařilo — Némka Opitzová na ni „udělala“ 10 sekund! — a Betka předávala s nepatrným náskokem Zelingerové. Za tou však nebyla jenom další běžkyně Německa, ale především sestava Belmondová, Lukkarinenová a Manciniová. Zejména na první dvě jmenované Iveta zatím nemá! Naše závodnice s vypětím sil uhájila alespoň šesté místo.

Neobvyklý tah našich trenérů, kteří na poslední úsek místo nejlepší závodnice postavili juniorku, tedy nevyšel. Přesto bych to Ivetě nevyčítal: Je totiž otázka, kolik by ztratila na úseku třetím a zda by Havrančíková v konkurenci s uvedenými závodnicemi Finska, Itálie (a nakonec i Francie) obstála lépe. Myslím, že víc než páté místo by to stejně nebylo a dokonce se domnívám, že víc si naše děvčata ani nezaslouží... Belmondová „mimočasem“ zaběhla vůbec nejlepší individuální čas ze všech účastnic štafety a Itálii vybojovala třetí místo především ona.

Četli jsme

Spotřeba toaletního papíru v Les Saïsis náhle výrazně stoupla a zdravotní komise ZOH pátrala, zda nedošlo k epidemii nějakých žaludečních obtíží. Objevil se dokonce názor, zda v olympijské vesnici není úplavice. Nebyla! Závodníci hojně používají toaletní papír při mazání lyží.

Slyšeli jsme

Neumannová: „Jsem spokojena a jezdím na třetí pozici byl pro mne fantastický zážitek. Nakonec snad budu jakýsi „štafetový typ“.“

Havrančíková: „Já moc spokojená nejsem. Od poloviny čtvrtého kilometru jsem vyšla z rytmu a náskok vlastně ztratila. Nečekala jsem, že Opitzová na mě udělá tolik...“

Úterý 18. února

První den s krásným sluníčkem, leč i značným mrazem (−8 až −10 °C).

Štafeta 3×10 km pro severskou kombinaci družstev smazala všechny dohady, budou-li Japonci stačit i v běhu. Stačili — jsou to dnes skuteční sruženáři, nejen skokani! Závod — zdaleka ne tak dramatický jak se čekalo — překvapení snad nepřinesl. Pouze celek USA potvrdil, že výsledek ze skoku byl trochu náhodný, za překvapení možno považovat i relativní neúspěch Francouzů. Mužem dne byl Lundberg, který posunul na druhém úseku norskou štafetu z 5. na 2. místo, a Elden pořadí udržel. Naši se zlepšili o dvě místa a skončili stejně jako Calgary.

X X X

Odložený **superobří slalom žen** skončil velkým překvapením: Merleové podpora publika nestačila, nakonec vedla jenom po prvních 15 závodnicích. Když už se nic nečekalo, přišel zázrak — Italka Deborah Compagnoniová jako 16. na svahu všechny odsunula o jedno místo. I Kronbergerovou, která tady už podruhé přísia o medaili v poslední cvičili. A všimněte si ve výsledcích, jakým rozdílem! Konečně se prosadila Seizingerová, Svýcarky — jako na XVI. ZOH tradičně — propadly. Ani naše děvčata nepotvrdila poměrně solidní výsledky z kombinace.

X X X

Obří slalom mužů měl vyhrát „pánbůh“ Tomba a stalo se! Je prvním sjezdařem, který na ZOH obhájil zlatou medaili z předcházejících her — investice do jeho speciální přípravy se vyplatily. Opět jeli výborně Norové. Stolz už má asi vrchol výkonnosti za sebou, poněkud zklamání jistě jsou Nyberh a zejména Mader. Nemluvě o Accolovi, který se do medaile asi už nestréfi... Takže si všichni kladli otázku, co se stalo se švýcarským sjezdovým lyžováním.

X X X

Štafeta mužů 4×10 km — opět království Norů, jejichž poslední běžec Daehlie tentokrát kupodivu nepadl obličejem do sněhu, jak má v cíli ve zvyku, nýbrž vešel do dějin malým žertíkem — do cíle docouval pozpátku! Za zmínku stojí ještě leccos: Například to, že Ulvang jako proslulý klasik běžel druhý úsek, dosáhl však na něm třetí nejrychlejší čas ze všech účastníků vůbec! Že by klasika nebyla pomalejší než volná technika? O italský úspěch se přičinil především Vanzetta na třetím úseku, zatímco na posledním dostal sice Mogren Švédy na třetí místo, ale v závěru mu síly chyběly a neuvěřitelným finišem ho předběhl o tři metry před cílem Fin Isometsää.

Naši začali velmi špatně, ale lepšího klasika na první úsek nemáme. 11. místo Nyčovo opravil až Buchta na 8. a posléze Benc na 6. Korunka byl v těžké pozici — držet šestou příčku je momentálně na pokraji našich možností. Jeho pád při dojezdu na stadión už vypadal jako „pád z únavy“ a nevím, zda jenom ten rozhodl, že jsme pozici neudrželi.

Četli jsme

Albertville — Les Saisies 33 km, A. — Val d'Isère 85 km, A. Courechevel 51 km, A. — Méribel 45 km. Novináři bydlí 21 km od Albertvillu v La Leclere, do televizního centra jsou další dlouhé kilometry. Takové hry dosud svět nepamatuje: Mnohé noviny dokonce píší, že ve Francii se vlastně pořádá několik mistrovství světa současně a po „setkání sportovců celého světa“ není ani stopy...

slyšeli jsme

B. Rázl: „Jsem zklamán, ale v jednom můj odhad vyšel: Bojovali jsme s Němci o šesté místo. Neúspěšně... Kluci jeli na doraz, pády byly důsledkem únavy. Marně hledáme typ na první úsek ve štafetě. Zklamán jsem ale jinou věcí: Proč se tu nedělají testy na krevní doping? Nechci omlouvat naše, ale často váhám, který výkon brát vážně. Třeba s Italy jsme před časem závodili ve stejné výšce a na stejné úrovni. Tady s nimi prohráváme o takový kus...“

V. Korunka: „Po dlouhých letech jsem při závodě spadnul, navíc před hlavní tribunou. Najel jsem na led pod sněhem a moje lyže už nemají nejlepší hrany, jezdím na nich příliš dlouho. Ale neberte to jako výmluvu. Víím, že mi odchází forma.“

Středa 19. února

Na programu byl jediný lyžařský závod, **obří slalom žen**. Vítězkou se stala — stejně jako loni v Saalbachu — Pernilla Wibergová. Rozhodlo mimořádně rychlé druhé kolo, když po prvním byla druhá za Maierovou. Ve druhém kole dlouho svítilo na nejvyšší příčce informační tabule jméno Američanky Roffeové, nakonec se na ní ale dotáhla Wachterová na setinu sekundy přesně. Při statistice tedy pozor — z této disciplíny jsou dvě stříbrné medaile a žádná bronzová!

Závod byl pohřebištěm nadějí několika favoritek: Schneiderová a Zubriggenová nasadily korunu švýcarským neúspěchům na těchto hrách, vypadla i Kronbergerová, která tu sice získala jednu zlatou, ale tím také řekla poslední slovo. Se zraněním nakonec v nemocnici skončila vítězka super G Compagnoniová, Milanová nezvládla branky úvodního kola, Medzihradská 20. místem sice neklamala, ale ani neoslnila. Při jejím málo razantním způsobu jízdy nelze čekat víc.

Četli jsme

Další neuvěřitelná informace na téma Věda a sport: Norský meteorologický ústav poskytoval svým sportovcům dokonalý servis. Před závodem v běhu mužů na 30 km volali z ústavu do Les Saisies, že za 15 minut začne v Savojských Alpách sněžit! Proto prý byli norští servismani nejlépe připraveni na sněhovou záplavu. Je to vůbec možné? Nebo že by novinářská kachnička...

Slyšeli jsme

V. Ulvang: „Podle výsledků si nemám proč stěžovat, ale zdejší tratě se ani mně nelíbí. Především jsou položeny příliš vysoko a záleží na tom, kolik která země mohla obětovat na trénink svých závodníků ve výškách kolem 2000 metrů. My jsme v nich trénovali 90 dní, jenže tolik si může dovolit Norsko. Obávám se, že chudší země jsou z bojů o medaile předem vyřazeny.“

Čtvrtek 20. února

Jediný bod lyžařského programu musím začít sebekritikou: Včera jsem „odepsal“ Petru Kronbergerovou, která dnes vyhrála! Závodníci vedou 2:0 — předtím jsem pohřbíval skokana Vettoriho...

Poslední z alpských disciplín — **slalom žen** — skončila nezdarem většími favoritek. Tipovat v tomto odvětví je opravdu riskantní. V prvním kole vypadly Wibergová, Masnadaová a Šarecová, ve druhém to bylo ještě horší — na oltář touhy po medaili položily oběi Chauvetová, Maierhoferová, Bokalová a dokonce i Vreni Schneiderová. Co vlastně potkalo švýcarské alpské lyžování?!

Největším překvapením bylo druhé místo novozélandské závodnice Cobergové, světenky trenéra Roberta Zalmana. První medaile ze ZOH pro Nový Zéland vůbec! Z našich se poměrně solidně umístila Medzihradská, ačkoliv její pořadí lze přičíst značnému výpadku favoritek. Chybí nám pořád totéž: Větší razance, odvaha, zkrátka více tréninku a závodění s nejlepšími, což je asi i otázka finančních možností.

Slyšeli jsme

P. Kronbergerová: „Takové druhé kolo jako dnes nezajedu snad už nikdy v životě. Teprve v tomto závodě jsem se definitivně zbavila zvláštní nervozity, která mne letos provázela při všech závodech SP, i taďy má trochu na svědomí některé moje nezdary. Ale řekněte, jaký by to byl sport, kdyby všechno vyhrávala nějaká Kronbergerová...“

Pátek 21. února

Jednou to musí vyjít i s tím tipováním: **30 km žen** — vsadil jsem na Belmondovou, opomněl Jegorovou i Vjalbeovou — Italka neklamala. Symptomatická Stefania vyrazila na trať (slunce, ale -11 °C!) jako raketa a na rozdíl od jiných „rychlíků“ jí síly stačily po celou trať. Jmenované zástupkyně SNS zaslouží i tak pozornost: Vjalbeová získala v Les Saisies čtyři bronzové medaile a pouze za štafetu zlato — ústup z loňské slávy. Zato Jegorová vyhrála třikrát a druhá skončila dvakrát — nejlepší výkon

Belmondová

v běhu na lyžích v dějinách ZOH, a to i když bereme v úvahu také muže! Belmondová zase získala první běžecké zlato žen pro Itálii a (kupodivu) teprve druhé vůbec; první byl Franco Nones v roce 1972.

Jinak to ale tentokrát moc vzrušující závod nebyl. Nebýt Norky Nilse-nové, neporušil by nikdo hegemonii SNS a Itálie, což odráží situaci v dnešním ženském běžeckém lyžování vlastně nejvěrněji. Pro Lukkarinenovou byla třicítka asi příliš dlouhá.

Bohužel i pro naše závodnice. Ti, kteří věřili Havrančíkové, se těšili jenom do 18. km, kde byla „Betka“ ještě na 5. místě. Do 23. km však klesla na 11. a na tom už zůstala... „Musíme přemýšlet, kde jsme s trenérem Rázlem udělali chybu,“ konstatovala v cíli. Myslím, že uznání zasluží Zelingarová, která takovou trať běžela poprvé a při jejím věku i nezkušenosti lze mluvit o dalším příslibu našeho ženského běhu. (Za největší považují všichni Neumannovou.)

Slyšeli jsme

S. Belmondová: „Před startem jsem si vůbec nevěřila. V noci mě bolelo v zádech, těsně před startem ale všechno zázkram přešlo. Je to vynikající. Zatím těžko říci, zda zkouším ještě jednu medaili za dva roky, ale hry lákají...“

Sobota 22. února

Slalom mužů skončil snad největším překvapením všech lyžařských soutěží XVI. ZOH: Tomba nevyhrál! Ještě po obřím slalomu se zdálo, že „bůh“ italských fanoušků opravdu musí kralovat, sobota ukázala, že i Alberto je jenom člověk.

V prvním kole skončil až na 6. místě. Ve druhém se pokusil o zázrak a ten mu málem vyšel — pád na sněhu několik sekund po projetí cílem tentokrát asi nebylo jenom dílo „showmana“, nýbrž projev skutečného fyzického i psychického vyčerpání. Nakonec byl ale ve hře ještě Nor Christian Jagge, pětadvacetiletý závodník, který se soustředil na jedinou disciplínu. Jinak na těchto hrách vůbec ne-

závodil... Ve druhém, technicky náročnějším kole, jehož stavitelem byl bývalý vynikající závodník Thoeni, Nor potvrdil, že první kolo nevyhrál náhodou. Za ním bylo pořadí Tritscher, Staub, Accola (tedy opět se začala jeho medailová pozice otřásat). Vypadl například Girardelli, který je velmi dobře, ale těsně před cílem zavádil lyží o branku a další minul.

Druhé kolo bylo náročnější nejen technicky, ale i proto, že měkhoucí sněh vytvořil záhy trať, jaká nevyhovovala silovým typům jezdců — takoví mají pochopitelně raději sněh zmrzlý a „rychlý“. Vypadli mimo jiné Bittner, Furuseth a Aamodt — tedy nebýt Jaggeho, Norové by tentokrát neuspěli. (Domácí Bianchin neuspěl už v prvním kole.) Z našich si Jurko ve druhém polepšil na 25. místo, v němž M. Bíreš pro změnu nedojel.

X X X

Závěr klasických disciplín, běh mužů na 50 km, přinesl konečně úspěch i nám. Škoda, že padesátkou běžecké soutěže nezačínají — v družstvu by určitě byla výrazně jiná nálada a pohoda. Závěr tedy dobrý, ale neměl by zakrýt skutečnost, že od mužů jsme v bězích čekali víc.

Kdž nevyhraje Ulvang, musí vyhrát Daehlie — tak lze stručně charakterizovat dnešní mužské lyžování světové úrovně. Norové vyhráli na těchto hrách všechny běžecké závody mužů a spočítejte si ve statistice, kolikrát by počtem medailí skončili Ulvang a Daehlie v hodnocení států!... Však také italský „oldtimer“ de Zolt potvrdil roli favorita na všech mezičasech jenom do doby, kdy se vydal na trať podstatně mladší a rychlejší Nor.

V první části závodu zasahoval do pořadí na prvních místech Ulvang postupně však ztrácel. Nakonec ho porazili i oba naši nejlepší, kteří kromě tohoto cenného skalpu nechali na štětě také Mogrena. Tomu se příliš nedařilo, 12. místo je pro něj velké zklamání. Zklamáním je však celá současná reprezentace Švédů, kteří po odchodu Svana marně hledají novou krev. I když se Svan vrátí, také už nebude nejmladší, a kdo ví... Ještě

k Ulvangovi: Víc se od něj v tomto závodě nečekalo. Je to přece jenom spíše klasik, navíc padesátku běhá výjimečně.

Z našich byl nejlepší Nyč, který projel značnou část tratě s Prokurorovem, zato Benc byl na trati skoro pořád sám, a to asi rozhodlo o horším umístění, než jaké zaznamenal ve Val di Fiemme... Tam se běhalo v Cavalese a jen několik set metrů od stadiónu bydlí Vanzetta, další z hrdinů závěrečného lyžařského maratónu. Překvapením byl Francouz Baland. Pro nás ovšem překvapením nemilým, protože do jeho příjezdu byl Nyč na pátém místě!

Norské vlajky tedy uzavřely běžecké soutěže. Za zmínku stojí kuriozita: V obou posledních závodech lyžařského programu vyhrál Nor před Italem!

Slyšeli jsme

R. Nyč: „Prokurorov mě dojel po 16,5 km a vlastně to bylo dobře. Zdálo se mi, že jede nějak pomalu, většinu zbývající části závodu jsem tedy byl před ním. Síly potom chyběly ve finiši, ale i tak si myslím, že to bylo lepší než být sám. Byla to jedna z nejtěžších padesátek, jakou jsem kdy zážil.“

P. Benc: „Vidíte, že přece jenom nejsme na odepsání!“

A. Tomba: „Můj nezdar v prvním kole má na svědomí především servisman. Ale nejen on — i já jsem si měl před startem všimnout, že lyže nejsou úplně v pořádku. Možná, že jsem si až moc věřil... Ve druhém kole jsem jel jako o život, jenže už bylo pozdě. Přesto nejsem s touto olympiádou nespokojen, jenom pořadí plánovaných medailí se nakonec obrátilo.“

Nyč

PRVNÍ DOJMY po skončení her

BOHUSLAV RÁZL: Především nezapomeňte uvést, že závěrečná padesátka mužů byla historickým úspěchem našeho běžeckého lyžování. Šesté místo v individuálním závodě ještě československý závodník na ZOH nevybojoval. Štafeta skončila na 6. místě, což je rovněž výborné; v dějinách ZOH druhé nejlepší umístění naší štafety.

Začal jsem tedy optimisticky, ale spokojen přesto nejsem. Netajíme se tím, že jsme odjížděli s většími ambicemi, podle minulého MS i podle závodů SP v této sezóně jsme si troufali na víc. Proč jsme víc nedosáhli, to má několik důvodů, a některé příčiny budou vyžadovat hlubší analýzu. Důvod vidím jednak v určitém psychickém tlaku, ve zmíněném očekávání. Když se hodně chce, často býváme zklamáni. To je ve sportu známá věc. Navíc se vyskytly zdravotní potíže, které zejména v případě Buchty a Korunky sehrály velkou roli. Buchta nakonec nemohl běžet klasickou desítku, svoji nejlepší trať. Škoda, protože případný úspěch mohl vnést do družstva úplně jinou atmosféru. Ani Korunka nebyl zcela zdravý před krátkými tratěmi, které mu sedí nejvíc.

Pokud jde o ostatní družstva: Prekvapili mne italscí muži, kteří loni při MS doma získali jedinou medaili, tady byli výrazně lepší. Norové mě nepřekvapili, zato Švédové zklamali. Podobně jako družstvo SNS. Tedy bývalého Sovětského svazu, nemají nikoho nového. Za Nory a Italy vzniká dnes určitá výkonnostní meze. A je třeba vidět ještě jednu věc: Norské družstvo, to zdaleka nejsou jenom Daehlie a Ulvang. Vynikající jsou také Langli, Skjeldahl...

Mám-li hodnotit olympiádu jako takovou, nejsem příliš spokojen. Chyběla jí atmosféra, odtržení jednotlivých sportů od sebe navzájem není dobrý tah. Navíc běh na lyžích Francouze příliš nezajímá a nebyť Norů a Italů, bylo by i diváků neobvykle málo. Ani ceremoniál vyhlášení výsledků nebyl to pravé — na jiných hrách bývá hezčí.

To jsou možná jenom moje pocity. Určitě však není můj pocit, když řeknu, že ubytování bylo pod úrovní vrcholné sportovní soutěže! Trenéři byli dokonce po čtyřech na pokoji, spali na palandách, pracovat se tam vůbec nedalo. Také bydlení sportovců bylo chudé, stejně jako olympijská vesnice. Stravování velmi špatné, to nás zklamalo snad nejvíc, a nejen nás! Na druhé straně nutno uznat, že organizace běžeckých závodů byla dobrá, ačkoliv Francouzi s tímto od-

větvím na nejvyšší úrovni moc zkušeností nemají.

PETR HONZL: ještě nebyla řeč o ženách, začnu tedy jimi. Naše děvčata splnila očekávání, při troše štěstí mohlo být ještě 5. místo ve štafetě. Nejlépe nakonec skončila Balážová, její 11. a 13. individuální místo a 6. ve štafetě — to jsou pěkné výsledky. Spokojena může být i Neumannová, ani Zelingerová a Simčáková nezklamaly. Pouze Anižce Janouškové se ve Francii nedařilo.

Simčáková navíc nebyla zcela zdravá při závodě na 30 km, pro Zelingerovou mluví do budoucna hlavně její věk. Máme perspektivní ženské družstvo, to je hlavní. Myslím, že naše ženy patří k šesti nejlepším reprezentacím světa. Za SNS a Itálii je trochu odstup, ale potom následuje nejméně deset vyrovnaných států a my jsme mezi nimi. Do této skupiny patří i země ne vždy tradičně lyžařské (běžecké), například Polsko, Kanada, Japonsko, také pořadatelci Francie. Na rozdíl od kategorie mužů nebyl v běžeckých soutěžích žen žádný tým vyloženě slabý, který na olympiádu nestačí.

Zvláštní kapitolou hodnocení bude Havrančíková, od níž se čekalo jedno lepší individuální umístění. Škoda, že při třicítce jí nestačily síly na celou trať. Více jsme s ní ale počítali zejména pro kombinovaný závod, v němž zklamala 36. místem na klasické pětce — taková ztráta se už nedala vyrovnat. Má na víc než kolik předvedla, příčiny špatné formy v prvním týdnu her bude třeba podrobně rozebrat. Ještě bych uvedl, že naše děvčata získala 18 bodů do SP — to je velmi slušné!

Pokud jde o muže: Nedá se říci, že naše běžecké lyžování na těchto hrách neuspělo, přehnaně jásat také není důvod. Z pozic jsme neustoupili, možná se nepovedl model vysokohorské přípravy, možná jsme měli jet o závod víc před OH... To je téma na rozbor, na jaký teď není čas.

O ubytování a stravě už byla řeč — zcela souhlasím! Dodal bych ještě počasí, které začalo příznivě, potom přišly teploty kolem nuly a časté sně-

žení, měkký, nepříjemný sníh. V souvislosti s tím závěr mého předběžného hodnocení:

Měli jsme na tak významnou soutěž příliš úzký realizační tým. Čtyři trenéři, pouze dva servismani, jeden masér a lékař napůl soukromě — to při olympiádě prostě nestačí! Závodilo nám v běžích šest mužů a šest žen, každý startoval nejméně dvakrát. Nechci mluvit jenom o tom, že Švédové měli 20 akreditovaných servismanů a Norové ještě víc — takových počtů nikdy nedosáhneme... Ale musíme si přístě uvědomit, že vrcholný sportovní výsledek není dnes jenom dílem závodníků. I vynikající příprava může v důsledku slabého doprovodu přijít nazmar. Nemluvě o zajištění při závodě, kdy na všechno zkrátka nestačíme. Snad jenom v československé výpravě dělala servis po trati děvčata při závodě mužů a napak!

PAVEL ZELENKA: Svůj pohled na hry musím nutně začít tím nešťastným bydlením a atmosférou. Byl jsem na ZOH potřetí a tyto byly jednoznačně nejhorší. V mojí tabulce vede s převahou Calgary, těsně následuje Sarajevo, zato Albertville je s odstupem nejhorší — mezi ním a Sarajevem jakoby ještě jedno místo chybělo...

V Savojských Alpách sice jsou vynikající horská střediska, ale ta roztržštěnost a vzdálenost mezi nimi vytváří něco, co se nedá překonat. Pořadatelé se snažili vlastně marně...

Ke sportovní stránce soutěží v alpských disciplínách: Došlo k přesunu

sil. Tradiční pozice opouštějí Švýcaři, i Rakušané byli vcelku horší než v Saalbachu, kde patrně vystříleli všechny prach. Ale přece jenom nakonec zachránili reputaci, kdežto Švýcaři o ni definitivně přišli. Nechci dělat proslulého generála po bitvě, ale Norové mě nepřekvapili. Já jsem jim věřil — mají závodníky pro všechny disciplíny, v každé najdete nejméně tři nebo čtyři Nory na světové úrovni. Skoro se divím, že zatím nepřivedli na stejnou úroveň ženy.

Výsledky našich budou potřebovat hluboký rozbor a jeho závěry uveřejníme v létě. Medzihradská potvrdila, že umí navázat na výsledky sezón dávnějších, když ty dvě poslední byly příliš poznamenány zraněními a zdravotními problémy. Přesto postupovala poměrně plynule a v kombinaci zajela výborně. Už slyším předem námitky, ale myslím, že bychom neměli tuto disciplínu pořád stavět na vedlejší kolej a považovat ji za méněcennou. I alpskou kombinaci jezdí skvělí sportovci, rýsují se specialisté na ni. Musí to být ale především slalomář, slalomářka, ovšem s kvalitním sjezdem. — Jinak vycházejte z toho, že jistou účast na těchto ZOH měla z našich dlouho pouze Tarasovičová která nakonec startovat nemohla.

S našimi muži moc spokojen nejsem, ale to bude téma pro jejich trenéry. Postrádám u nich větší koncentraci, více úsilí, vůli zaměřit všechno na sport. I alpské disciplíny jsou tvrdá práce a talent k vyniknutí nestačí. Žel, momentálně nevidím u nás mezi chlapci perspektivního závodníka.

Nemohu se nezmínit o rychlostním lyžování, které si zaslouží stát se řádnou olympijskou disciplínou. Uká-

zalo se, že svým způsobem je bezpečnější než sjezd. Na trati nejsou žádné nástrahy a záludnosti, pro případný pád je závodník předem vybaven. Jenže my máme jiný problém: Každý musí bezpodmínečně mít vlastního servismana...

Petr Kakeš neuspěl v semifinále, před nímž pokusy v tunelu ukazovaly něco jiného než závod. Rychle jsme přešli na starou techniku, vrátili se i ke starému vybavení — a dobře jsme udělali. Nezapomeňte opakovat, že je to jediný člen naší výpravy, který startoval na vlastní náklady! Také v tomto bodě ovšem váhám, kdo jiný bude moci do přípravy a vybavení tolik investovat, i kdyby to byla řádná disciplína ZOH.

TOMAS RENDL: Setkali jsme se s lepší organizací, než na jakou jsme zvyklí ze závodů Světového poháru. Škoda špatného stravování. Při jiných cestách do světa mívají i závodníci v akrobatickém lyžování větší výběr, navíc se mohou stravovat v různých restauracích. Zato atmosféra tu byla výrazně lepší, než na jakou se dosud pamatujeme. Zejména divácká kulisa — až 20 000 lidí na finálových závodech — přesvědčila o atraktivnosti tohoto odvětví.

Po sportovní stránce zhodnotil téměř všechno kolega Kamil Opletal. (Článek na straně 12.) Já bych dodal dvě věci: Za prvé — Příslná omezení účasti přispěla ke kvalitě soutěží. Na rozdíl od jiných lyžařských odvětví jsme neviděli v akrobatickém lyžování výkony vyložené slabě, nedůstojně olympijských her. To je cenný přínos a v podobném výběru kvality by se mělo pokračovat. Za druhé — Naši závodníci a závod-

nice mají předem horší pozici, protože svět nás stále ještě málo zná. V bodovaných sportech vždy hodně záleží na jménu a pověsti závodníka u rozhodčích. V tomto směru bychom potřebovali mnohem lepší kontakt se světem, jinak budeme věčně považováni za jakousi akrobatickou exotiku.

JOSEF LÁNSKÝ: Letos nám nikdo neurčoval výkonnostní cíle, my jsme ale jakési interní přece jenom měli. Chtěli jsme jedno umístění do pátého místa, dvě do desátého a dvě do patnáctého. To všechno se podařilo splnit. Třetí místo družstva a jediná naše lyžařská medaile je velký úspěch, vysoko hodnotím i Parmovo páté místo individuální. Ukázalo se, jak správné je nikomu předem nezavírat dveře — i původně nenominovaný závodník může hodně znamenat. Bronzová medaile družstva je úspěch proto, že na ni bylo pět kandidátů. Ze se některým z nich družstvo de facto „rozpadlo“, takovou věc považují ve sportu za normální. Nám se nerozpadlo, proto jsme medailovali! Ostatně, časem bude adeptů na kvalitní umístění přibývat. Vezměte si třeba Japonsko, které dělá velké pokroky, přičemž nejde o jediného člověka. Myslím si, že i Seveřané (Norsko, Švédsko) se budou chtít vrátit mezi elitu. Vždyť ještě na posledním MS měli Norové dvě medaile.

Skokanský svět jde tedy nahoru, podíl na tom má i V-styl. Všimněte si, jak zklamali kdysi vynikající klasci Weissflog, Thoma nebo Petek, kteří dnes nemají šanci. Z našich uspěl nejlépe Parma v neposlední řadě proto, že — ač tradiční klasik — rychle zvládl nový způsob skoku. Velký vývoj je i ve vybavení závodníků, což výkonnosti pomáhá, na druhé straně je sport stále více záležitostí komerce a ekonomicky slabší země budou možná značně znevýhodněny předem. Jenže proti technickému vývoji v tomto sportovním odvětví, tedy v celém lyžování, se nelze postavit.

Ještě se vrátím k našim: Zcela a se vším spokojen jsem pochopitelně nebyl. Při podrobném hodnocení se budeme ptát, kde jsme udělali chyby v přípravě a v počtu startů před ZOH. Proč jsme byli horší na K-90, kam se ztratila forma Ježovi, který skákal všechny závody SP a na olympiádě neuspěl tak, jak sám čekal. Možná i v případě Sakalové bude třeba něco změnit, ale to nelze zodpovědět mezi prvními dojmy.

Poznáte je?

SPÍPKY

Že bude olympijský oheň při zimních hrách zapalovat fotbalista — to bylo skutečně překvapení. Pořadatelé dlouho tajili, komu se této pocty dostane. Názory světového tisku i mnoha účastníků zahajovacího ceremoniálu však byly hodně rozpačité a v zásadě nesouhlasné. Nepřekvapí v Barceloně lyžařem nebo dokonce hokejistou? Ještě štěstí, že Španělsko v zimních sportech tolik nezárí...

Že při zahajovacím ceremoniálu zimních her bude někdo pochodovat v krátkých kalhotách — to bylo další překvapení. Vedoucí výpravy Bermudy, který „pečuje“ o jediného sánkaře a jeho trenéra, si řekl: Když Bermudy, tak v bermudách! Obdiv sklídl v každém případě — kolik hodin, včetně čekání, tam asi v těch bermudách strávil? Ale co — jinak by se o jeho „výpravě“ snad ani nevědělo...

Sportovci v Albertvillu a v dalších dějištích XVI. ZOH dostali zajímavou informaci ze 24. semináře gynekologů a porodníků, který proběhl před zahájením her v Rakousku. Sexuální radovánky v předvečer závodu prý svědčí ženám, nikoliv však mužům. Ti údajně ztrácejí agresivitu a vůli po vítězství, zatímco ženy sexuálním stykem získávají pohodu a vnitřní klid. Hned to potvrdila Ulrika Meierová vyprávěním o tom, proč vlastně vyhrála superobří slalom na MS ve Vailu! Ženy tedy mohou, muži ne — to je pěkná rovnoprávnost...

Zastánci skokanského V-stylu mají už jednoznačně navrch. Tím větší ironie, že jeho první velký průkopník Švéd Boklöv skončil v závodě na menším můstku jako 47. Dnes už není prorokem. Za zmínku však stojí, jak rychle se přeškolil zkušený Vettori, zatímco Weissflog a další podobný experiment vzdali. Nebo s ním začali příliš pozdě?

Velmi spokojen byl poslední závodník ve sjezdu mužů Lamine Gueye ze Senegalu, který se řídí ústlovím. Nejdůležitější je zúčastnit se. Za vítězným Ortliebem měl neuvěřitelnou ztrátu 22,47 s (!), přesto říkal, že doma bude stejně slavný, jako jsou v Evropě Girardelli nebo Stock. To proto, že závod dokončil a celou trať absolvoval. Nepomlouvejme však tohoto závodníka přesprávit: Vždyť od roku 1984 vůbec nezavodil, protože neměl příležitost trénovat...

Nejen rekreační lyžaři se mohou srazit na sjezdovce. V úterý 11. 2. se americká závodnice Geretyová střetla při tréninku s trenérem Norů Valakerem. Ten odnesl srážku zlomenou nohou a byl přepraven do nemocnice. Američanka vyvázla s odřeninami a její další účast ohrožena nebyla.

Další den měla historka pokračování. Američané přispěchali s příznámým, že nehodu zavinila jejich závodnice, která trénovala na uzavřené trati, na níž norský trenér vytyčoval dráhu k dalšímu tréninku. „Poskytneme Norům jakoukoliv asistenci, pomoc, spolupráci. Trenéra už tím nenahradíme, nechceme však, aby naši vlnou byl norský tým znevýhodněn,“ prohlásil tiskový mluvčí americké výpravy. Velmi sympatické gesto, upravdě sportovní!

Záplava tmavočervených vlajek s modrým křížem byla nejecharakterističtější obrázkem běžeckého stadiónu v Les Saisies. Norové navíc umějí být velmi temperamentní — kdepak chladní Severané! Avšak nutno poznamenat, že nebýt jich, bylo by kolem běžeckých tratí překvapivě málo diváků.

Gunde Svan — kdo to je, snad v lyžařském časopise ani nemusíme psát — se rozhodl ve Francii nestartovat. Tvrdí se, že kvůli divokým horským tratím. Definitivní konec závodění to ale neznamená. Svan chce rozhodně bojovat příští rok na MS doma ve Falunu. Tady byl jako odborný komentátor televizních přenosů, ve volných chvílích pracoval pro švédský realizační tým. Každé ráno ho bylo vidět projíždět trať a dávat poslední informace o momentálním stavu na nich.

Pro diváky tak atraktivní Gundersenova metoda má také svoje nedostatky. Všimli jsme si jich v sobotu 15. 2. Závodníci i závodnice se rozhodčím na startu doslova rvali z rukou a je otázka, co dělat v lyžování s ulitým startem?! Navíc: Když sněží, musí favorit závodu projíždět stopu! To sice nic nemění na kráse tohoto způsobu závodění, leč žádná růže není bez trní...

V roce 1980 vyhrál olympijský závod skokanů Toni Innauer, který se

dva týdny předtím stal mistrem Rakouska ve Villachu. Letošní vítěz skoku na K-90 Vettori jeho cestu přesně zopakoval: Stal se mistrem Rakouska ve Villachu a krátce poté olympijským vítězem. Že by nový recept na olympijské zlato?

Nic se neutaří: Najevo vyšlo i to, že při špatném počasí nepoužívají Norové na skluznici lyži vosk, nýbrž jakési mikrošupiny, které se v místech pod závodnickovou nohou osmirkují a natou silikonovým olejem. Náš trenér Rázl k tomu poznamenal: „Je to účinné, ale drastické — lyže se tím velmi rychle ničí. Jenže Norové si to mohou dovolit. Na rozdíl od nás mají lyži, kolik chtějí...“

Raisa Smetaninová se stala po štafetě 4x5 km neúspěšnější medailistkou v historii ZOH vůbec! Získala svoji desátou olympijskou medaili (4 — 5 — 1). Na druhém místě tohoto pořadí je švédský běžec Jernberg — 9 medailí, následují: běžkyně bývalého SSSR Kulakovová — 8, po sedmi medailích na ZOH mají doma norští rychlobruslaři Thunberg a Balandrud, ale i jinští lyžaři Hakulinen a Mäntyranta.

MOV bude muset patrně řešit otázku účasti na OH mnohem důsledněji než dosud a nevyházet z prostého práva účasti sportovců ze země sportovně zcela rozvojových. Například na lyžařských svazích jsou při těchto ZOH k vidění věci neuvěřitelné — někdy je to spíše klaunská vložka než jízda účastníka vrcholné sportovní soutěže. Historickým vrcholem, připomínajícím Járu Cimrmana, byla situace při super-G mužů, když Libanec Kairúz předjel beznadějně pluzičího lyžařského začátečníka — přesto však účastníka ZOH — Mahtu z Maroka, který vyrazil na trať 40 sekund před ním. Inu, předjíždějí na svahu při alpském lyžování se hned tak nevidí, otázku zůstává, má-li něco takového být k vidění právě na olympiádě. Nakonec byli oba diskvalifikováni pro minutí branky.

Italové (samozřejmě italsí turisti), dokázali, že je vůbec nezajímá lyžování, nýbrž výhradně Tomba. Ačkoliv to fanoušci mají na hry „přes kopec“, jejich nezáměr o první dny soutěží byl až zarážející. Nakonec se sjeli na Tombu, při jehož jízdě davy šlely, zatímco o běžce zdaleka takový zájem nebyl.

Olympiáda je slavná událost, přesto si však i v některých bohatých zemích začínají klást otázku, zda medaile stojí za takové peníze, jaké dnes na její zisk nutno vynaložit.

Dlouhá vysokohorská soustředění, supertechnika při přípravě vybavení závodníků, využívání aerodynamických tunelů a přetlakových komor, zapojení vědců do služeb sportu. Bývalou NDR svět proto odsuzoval, nakonec se však od ní nakazil! Zdá se, že přinejmenším kvůli finančním nákladům jsou četné země z bojů o medaile předem vyřazeny!

Naše trenérská dvojice sdruženářů Seidl—Kučera odjíždí ze ZOH bohatší o jeden důležitý poznatek: Dali jsme se novou cestou, zůstává otázka, zda ve vrcholovém sportu je něco takového žádoucí. Na mysl máme problém uplatňování demokracie v závodním sportu. Jsme „demokratičtí“ až nadměrně, sportovec málem rozhoduje o tom, zda a jak bude trénovat. Přitom například v družstvu francouzských sdruženářů platí, že trenér je absolutním pánem a závodníci nemají do přípravy co mluvit. Vida, a to právě Francie patří k zemím pro svou demokratičnost tolik chváleným! (A

Fabrice Guy je olympijský vítěz...)

Světlem sportu vládne fotbal, světem fanoušků fotbalové zvyky. Naštěstí ty přijatelnější...

Móda tváří pomalovaných reprezentančních vlajkou nebo zkrátka „klubovými“, v tomto případě tedy státními barvami, zasáhla i lyžařské areály. Nejen vlajky, řehačky a další rekvizity, ale především státní příslušnost na tváři publika se teď nosí. Jak se barvy zbavit, s tím nemám zkušenosti. Možná, že na hranicích není třeba předkládat cestovní pas...

A potom říkejte roztržitý profesor! Rakouský sdruženář Stejan Kreiner nejspíš profesorem není, leč do dějin olympijské roztržitosti vešel nesmrtelným činem: Ještě před odjezdem domů si uvědomil, že ztratil bronzovou medaili (družstva v severské kombinaci)! Medaile se už nenašla, pořadatelé poskytli náhradní. Podezření, že ji „zašmelil“ nepřichází v úvahu. Tak slavný závodník to zase není a me-

daili lze prodat zcela legálně. Až na to, že o ně na trhu téměř vůbec není zájem...

Ještě na téma medaile: Na těchto hrách byly po delší době zase kulaté, ale tvarově zcela originální. Z příslušného kovu byla jenom obruba, uvnitř plakety jednotný křišťálový symbol. Inu, také v tomto oboru lze ještě něco vymyslet! Byly to snad nejhezčí medaile v historii ZOH.

Anneliese Cobergová je po dědečkovi německého původu a v roce 1991 žádala o německé občanství. Domnívala se, že v Německu bude mít lepší podmínky pro přípravu na ZOH než na přece jenom nelyžařském Novém Zélandu. Nakonec byla odmítnuta. Doma tedy hledala sponzora, našla ho — a teď Němci litují. Patří k zemím, které v lyžování zdaleka neuspěly podle předpokladů, takže i jedna stříbrná medaile by se jim hodila.

Hodnotí Marc Hodler

Předseda FIS a člen MOV při tiskové besedě řekl mimo jiné:

„Po sportovní stránce jsou tyto hry stoprocentní úspěch. Některé potíže, zejména se vzdálenostmi, byly úspěšně překonány, pořadatelé odvedli dobrou práci. I divácká atmosféra se postupně zlepšovala, hlavně zásluhou Norů a Itálií.“

K diskutované otázce zkrácení programu, k jeho rozvleklosti: Myslím si, že to není reálné. Lyžaři běžci jezdí skoro všechno, a tak mezi závody musí být alespoň minimální pauza na zotavení, což jsou zhruba dva dny. V alpském lyžování zase musíme mít časovou rezervu pro případ přeložení některého závodu z klimatických důvodů, což se tu ostatně jednou stalo — a to ještě počasi těmto hrám relativně přálo. Naopak: Příští hry by měly nikoliv snad delší, ale programově ještě rozsáhlejší. Na řádném programu bude určitě curling a akrobatické lyžování má reálnou šanci na zařazení další disciplíny, baletu. Uvažujeme také o snowboardu, který je ve světě stále populárnější, spojuje rekreační a závodní sportování na sněhu téměř ideálně.“

1	BENO PAVEL	TCH	26 00 38
2	FROKOROV A	RUS	5 38
3	POLJARR G	FIN	7 18
4	NYC RPIDU	TBA	21 5
5	LANG I TERJE	NOR	42 9
6	POLJARR G	FIN	48
7	SOTROFF J	GER	48 01 4
	BELOU URIV		48 22 2

Před startem

BOJO UZNÁNÍ

(Akrobati na XVI. ZOH)

Akrobatické lyžování se v programu ZOH objevilo poprvé před čtyřmi lety v Calgary, kde ovšem byly všechny tři disciplíny pouze ukázkové. V témže roce přijal MOV rozporuplné rozhodnutí zařadit do programu následujících her jako řádnou olympijskou disciplínu pouze akrobatický sjezd. Balet a akrobatické skoky se tedy na XVI. ZOH představily opět pouze jako disciplíny ukázkové, které se znovu ucházejí o uznání za řádné disciplíny programu her.

Přesně uprostřed právě ukončeného olympijského cyklu bylo rozhodnutím konferencí ČSSL v roce 1990 zařazeno akrobatické lyžování do struktury ČSSL. Na rozdíl od let předcházejících mohl úsek akrobatického lyžování konečně uvažovat o účasti na nejdůležitější přehlídce zimních sportů.

ZOH 1992 se v disciplínách AL zúčastnili dva naši sportovci — Zuzana Smierčáková a Pavel Landa, oba v disciplíně balet. Během dvouletého období příprav potvrdili svou výkonnostní úroveň, splnili všechny limity spojené s účastí na ZOH (protože šlo o disciplínu ukázkovou, museli navíc splnit limity stanovené FIS, které byly mnohem přísnější než limity předepsané naším NOV) a prokázali oprávněnost nominace.

Balet, 9.—10. 2. 1992

AL na ZOH '92 začínalo naši nejsilnější disciplínou — baletem. První den se jelo tzv. semifinále (mezi námi akrobaty používaný výraz) nebo chcete-li eliminace (výraz používaný mezinárodně). Toto semifinále není, jak se mnoho našich sportovních novinářů ve svých reportážích domnívalo, jakýmsi předzávodem či nějakou kvalifikací pro vlastní závod. Semifinále je součástí závodu! Každý závodník jede jednu jízdu a je ohodnocen rozhodčími. Startovní pořadí závodníků v semifinále je určeno losováním. Nejlepších 16 mužů a 8 žen ze semifinálové jízdy postupuje do tzv. finále. V této jízdě startují závodníci v obráceném pořadí, než v jakém skončili v semifinále. O tom, že se nedá v semifinále taktizovat či považovat ho pouze za jakousi předehru, kvalifikaci, svědčí skutečnost, že v případě špatných povětrnostních podmínek, organizačních problémů nebo z důvodů „vyšší moci“ může být finále zrušeno (často se to také stává a výsledky semifinále jsou konečným výsledkem závodu!).

Protože balet byl na programu ZOH pouze disciplínou ukázkovou, stano-

vila FIS přísná pravidla účasti. Tato pravidla splnilo pouze 17 závodníků a 17 závodnic z celého startovního pole SP. Už to svědčí o kvalitě našich závodníků a o jejich příslušnosti k absolutní světové špičce v této disciplíně AL.

K samotným výsledkům našich závodníků:

Zuzka Smierčáková (1974) obsadila 16. místo a ve svém věku se dokázala prosadit mezi seniorskou světovou špičku. Její účast na ZOH je o to cennější, že se poprvé zúčastnila mezinárodních závodů v polovině loňské sezóny a teprve v této sezóně startovala v závodech SP. Přesto si dokázala vyjet právo účasti na ZOH. Ve své semifinálové jízdě jednou upadla, což jí v konečném pořadí pohoršilo o 2—3 místa.

Pavel Landa (1963) skončil ve finále na 14. místě. Do finále se kvalifikoval ze 13. místa. Bohužel, ve své finálové jízdě také jednou upadl. Celá jízda byla na velice dobré úrovni a bez pádu by jí odpovídalo 9.—10. místo. Landa potvrdil své kvality i výsledky ze dvou posledních závodů do SP (2× 13. místo).

V obou kategoriích závod nakonec skončil téměř podle papírových předpokladů. V kategorii žen vyhrála podle očekávání Švýcarka Conny Kisslingová, dokonce i s jedním pádem a velkým zaváháním ve finálové jízdě. O jejich předpokladech svědčí mimo jiné vítězství ve všech závodech SP v letošní sezóně. V kategorii mužů svedli podle očekávání tuhý boj Nor Rune Kristiansen (loňský vítěz SP a současný vedoucí závodník letošního ročníku SP v této disciplíně) a domácí závodník Fabrice Becker (dokázal se nejvíce prosadit v posledních závodech SP před konáním ZOH — v posledních čtyřech závodech SP se umístil dvakrát na 1., jednou na 2. a jednou na 3. místě). Nakonec vyhrál o 0,5 bodu Becker. Částečně díky domácímu prostředí, částečně díky skutečnosti, že Kristiansen nezajel dobře semifinálovou jízdu a ve finále útočil na prvenství až ze 6. místa.

Akrobatický sjezd, 12.—13. 2. 1992

Na tuto disciplínu se soustředila největší pozornost sdělovacích prostředků. Pochopitelně, protože šlo o řádnou olympijskou disciplínu. Ačkoliv úsek AL ČSSL navrhoval (vzhledem k silnému výkonnostnímu vzestupu v posledních dvou letech a z důvodů propagace tohoto sportu u nás) účast dvou našich nejlepších závodníků, nebyla pro nesplnění limitů sta-

novených naším NOV tato nominace schválena.

Také tento závod skončil bez zvláštního překvapení. V kategorii žen vyhrála Donna Weinbrechtová z USA, s výjimkou jednoho závodu vítězka všech soutěží letošního ročníku SP v této disciplíně. Za určité překvapení lze považovat pouze neúspěch domácích závodnic, které rozhodně nebyly bez šancí na medailová umístění.

V kategorii mužů vyhrál domácí závodník Edgar Grospron, mistr světa z let 1989 a 1991, vedoucí závodník letošního ročníku SP v této disciplíně.

Akrobatické skoky, 15.—16. 2. 1992

Nejatraktivnější a divácky nejsledovanější disciplína AL byla tradičně zařazena na závěr programu. Vítězem v kategorii mužů se stal nejvíce favorit Philippe Laroche z Kanady, úřadující mistr světa, několikanásobný celkový vítěz SP z minulých let a současný vedoucí závodník letošního ročníku SP v této disciplíně.

Pouze v této disciplíně došlo k určitému překvapení v kategorii žen. Třetí skončila německá závodnice Elfie Simchenová, která rozhodně nepatřila mezi aspirantky na první místo.

Soutěže v AL na XVI. ZOH lze hodnotit jednoznačně jako velmi úspěšné. Závodilo se v dobře vybudovaném areálu, uprostřed lyžařského střediska Tignes. Pořadatelé připravili a udržovali trať v perfektním stavu dlouho před zahájením soutěží. Díky tomu se mohli všichni účastníci dobře připravit a v samotných závodech byly vidět opravdu jen kvalitní výkony závodníků světové špičky.

Soutěže byly divácky navštěvovány ve velkém počtu, finálové závody byly dlouho dopředu vyprodány. Tim AL potvrdilo svou atraktivnost a diváckou přitažlivost. Není to nic překvapujícího. Je nutné uvědomit si skutečnost, že tento sport se do závodní podoby vyvinul teprve v posledních desetiletích. Vznikal postupně diváckým ohlasem na různá lyžařská show-vystoupení v Severní Americe, později také v západní Evropě, a snad díky tomu hledal stále atraktivnější podobu, jako je tomu u dalších lyžařských odvětví.

AL má už téměř dvacet let svůj SP, od roku 1986 se pravidelně koná MS. Zařazení všech disciplín AL do programu ZOH by mělo být zákonitým zakončením vývoje tohoto odvětví lyžování.

KAMIL OPLETAL

Autorem všech jinak neoznačených textů je Karel Bláha, za výsledkovou a statistickou část odpovídá Jaroslav Trousil. Autoři fotografií: Jaroslav Potměšil (obálky a 5 snímků v textu, Petr Pospíšil (3), po jednom snímku Michaela Brachtlová, Juraj Bobula a Bohumil Hynek).

Výsledky lyžařských soutěží XVI. ZOH 1992

KLASICKÉ DISCIPLÍNY

Muži

30 km klasickou technikou: 1. Vegard Ulvang 1:22:27,8, 2. Björn Daehlie — 46,2, 3. Terje Langli (všichni Norsko) — 1:14,7, 4. Albarello (It.) — 1:27,9, 5. Jevne (Nor.) — 1:39,9, 6. Majbäck — 1:44,3, 7. Jonsson — 2:49,8, 8. Ponsiluoma (všichni Švéd.) — 2:56,6, 9. Smirnov (SNS) — 2:59,8, 10. Kirvesniemi (Fin.) 3:00,7, 11. Ottosson (Švéd.) — 3:06,1, 12. Botvinov (SNS) — 3:09,1, **13. Buchta — 3:12,8**, 14. Goluběv (SNS) — 3:28,3, 15. Behle (Něm.) — 3:32,0, 16. Pulie — 3:34,6, 17. Valbusa (oba It.) — 3:39,3, **18. Teplý — 3:46,6**, 19. Stadlober (Rak.) — 3:54,9, 20. Polvara (It.) — 3:58,4. — **24. Petrásek — 6:03,0.** — Z 87 startujících bylo 82 klasifikováno.

10 km klasickou technikou: 1. Vegard Ulvang 27:36,0, 2. Marco Albarello — 19,2, 3. Christer Majbäck — 20,4, 4. Daehlie — 25,6, 5. Jonsson — 27,1, 6. Kirvesniemi — 47,3, 7. Vanzetta (It.) — 50,9, 8. Stadlober — 51,5, 9. Mogren (Švéd.) — 1:01,8, 10. Fauner (It.) — 1:17,8, 11. Botvinov (SNS) — 1:19,8, 12. Forsberg (Švéd.) — 1:33,0, 13. Smirnov — 1:37,1, 14. Myllyla — 1:41,0, 15. Räsänen (oba Fin.) — 1:49,2, 16. Isometsää (všichni Fin.) — 1:58,4, 17. Korunka — 2:07,4, 18. Aalberg (USA) — 2:11,6, 19. Marent (Rak.) — 2:13,9, 20. Langli — 2:15,0. — **33. Nyč — 2:55,5, 41. Benc — 3:37,6, 66. Petrásek — 4:51,4.** — Všechny 110 startujících závod dokončilo.

Kombinace (10 km klasickou technikou a 15 km volnou technikou): 1. Björn Daehlie 37:36,9, 2. Vegard Ulvang — 53,4, 3. Giorgio Vanzetta — 54,3, 4. Albarello — 55,4, 5. Mogren — 59,5, 6. Majbäck — 1:39,1, 7. Fauner — 1:57,0, 8. Smirnov — 1:57,9, 9. Forsberg — 2:14,5, 10. Stadlober — 2:19,7, 11. Kirvesniemi — 2:32,5, 12. Isometsää — 2:48,1, 13. Jonsson — 3:00,2, **14. Korunka — 3:01,6**, 15. Botvinov — 3:05,2, 16. Mühlegg (Něm.) — 3:09,9, 17. Kirilov (SNS) — 3:13,0, 18. Kasin (Est.) — 3:14,2, 19. Räsänen — 3:28,0, 20. Myllyla — 3:31,2. — **25. Nyč — 4:14,1, 33. Benc — 5:00,1, 55. Petrásek — 7:55,2.** — Ze 110 startujících 99 závod dokončilo.

4x10 km (první dva úseky klasickou technikou, další volnou technikou): 1. Norsko (Terje Langli, Vegard Ulvang, Kristen Skjeldal, Björn Daehlie) 1:39:26,0, 2. Itálie (Pulie, Albarello, Vanzetta, Fauner) — 1:26,7, 3. Finsko (Kuusisto, Kirvesniemi, Räsänen, Isometsää) — 1:56,9, 4. Švédsko (Ottosson, Majbäck, Forsberg, Mogren) — 1:57,1, 5. SNS (Kirilov, Smirnov, Botvinov, Prokurov) — 3:37,6, 6. Německo — 4:15,7, **7. ČSFR (Nyč, Buchta, Benc, Korunka) — 4:54,0**, 8. Francie — 5:25,1, 9. Rakousko — 6:30,5, 10. Estonsko — 7:07,3, 11. Kanada — 8:26,0, 12. USA — 8:49,8. — Všechny 16 startujících štafet závod dokončilo.

50 km volnou technikou: 1. Björn Daehlie 2:03:41,5, 2. Maurizio de Zolt (It.) — 57,6, 3. Giorgio Vanzetta — 3:00,6, 4. Prokurov — 3:24,6, 5. Balland (Fr.) — 3:36,2, **6. Nyč — 4:00,0**, 7. Mühlegg — 4:03,7, **8. Benc — 4:32,1**, 9. Ulvang — 4:44,0, 10. Polvara — 4:46,3, 11. Runggaldier (It.) — 6:21,6, 12. Mogren — 6:48,4, **13. Korunka — 6:49,2**, 14. Balland (Fr.) — 6:59,3, 15. Guidon (Švýc.) — 7:13,5, 16. Majbäck — 7:31,8, 17. Goluběv — 7:38,6, 18. Langli — 7:50,5, 19. Gutierrez (Šp.) — 8:00,6, 20. Skjeldal — 8:03,0, **21. Teplý — 8:18,7.** — Ze 73 startujících 67 závod dokončilo.

Závod jednotlivců ve skoku na můstku K 90 m: 1. Ernst Vettori 222,8 (88 a 87,5), 2. Martin Höllwarth (oba Rak.) 218,1 (90,5 a 83), 3. Toni Nieminen (Fin.) 217,0 (88 a 84,5), 4. Kuttin (Rak.) 214,4 (85,5 a 86), 5. Laitinen (Fin.) 213,6 (85,5 a 85,5), 6. Felder (Rak.) 213,5 (87 a 83), 7. Hunger (Něm.) 211,6 (87 a 84), 8. Mollard (Fr.) 209,7 (84,5 a 85), 9. Weissflog (Něm.) 208,5 (84 a 83,5), **10. Parma 207,9 (87 a 82)**, 11. Jesin (SNS) 204,7 (85,5 a 81,5), 12. Gostiša (Slovin.) 201,8 (84 a 84), 13. Holland (USA) 201,1 (85 a 81), 14. Harada (Jap.) 201,0 (83,5 a 84), **15. Sakala 200,8 (83,5 a 82)**, 16. Laakkonen (Fin.) 200,7 (85,5 a 79), 17. Martinsson (Švéd.) 199,9 (82 a 82), 18. Zünd

(Švýc.) 197,8 (83 a 80), 19. Župan 197,3 (82,5 a 83), 20. Petek (oba Slovin.) 193,5 (79,5 a 83). — **23. Jež 192,7 (82 a 80)**, **48. Goder 175,3 (76,5 a 79)**. — Všechny 59 startujících skokanů závod dokončilo.

Závod družstev ve skoku na můstku K 120 m: 1. Finsko (Ari-Pekka Nikkola 116,5 a 108,5, Mikä Laitinen 110 a 108,5) — tyto výkony se nezapočítávaly, Risto Laakkonen 111 a 110, Toni Nieminen 123 a 122) 644,4, 2. Rakousko (Kuttin 114,5 a 112,5, Vettori 113,5 nezapočítával se a 110,5, Höllwarth 123,5 a 117,5, Felder 115 a 109,5 — tento výkon se nezapočítával) 642,9, 3. ČSFR (Goder 117 a 110, Jež 113,5 a 104,5, Sakala 113 a 102 — tyto výkony se nezapočítávaly, Parma 118,5 a 115,5) **620,1**, 4. Japonsko (Kamiharako 107 a 108, Harada 117,5 a 109,5, Kasai 106 a 97,5 — tyto výkony se nezapočítávaly, Suda 109 a 107,5) 571,0, 5. Německo (Hunger 105,5 a 106,5, Thoma 109 a 104,5, Duffner 101,5 a 92,5 — tyto výkony se nezapočítávaly, Weissflog 107 a 104) 544,6, 6. Slovinsko (Kopač, Župan, Petek, Gostiša) 543,3, 7. Norsko (Olijnyk, Johansen, Ottesen, Bredesen) 538,0, 8. Švýcarsko (Gähler, Trunz, Freiholz, Zünd) 537,9, 9. Švédsko (Westman, S. Tällberg, Boklöv, Martinsson) 515,1, 10. Francie (Delaup, Jean-Prost, Mollard, Gay) 510,9, 11. SNS (Dudarev, Vodněv, Jesin, Vervejkin) 503,4, 12. USA (Holme, Langlois, Sanders, Holland) 482,4, 13. Itálie (Pertile, Cecon, Lunardi) 472,2, 14. Kanada (Allen, Richards, Bulau) 341,0.

Závod jednotlivců ve skoku na můstku K 120 m: 1. Toni Nieminen 239,5 (122 a 123), 2. Martin Höllwarth 227,5 (120,5 a 116,5), 3. Heinz Kuttin 214,8 (117,5 a 112), 4. Harada 211,3 (113,5 a 116), **5. Parma 198,0 (111,5 a 108,5)**, 6. Delaup 185,6 (106 a 105,5), 7. Lunardi 185,2 (110,5 a 102,5), 8. Petek 177,1 (107 a 99,5), 9. Felder 176,9 (105 a 103,5), 10. Jesin 176,5 (108 a 99,5), 11. Duffner 176,3 (112 a 100), 12. Holland 175,1 (105 a 101,5), **13. Jež 171,3 (105 a 99,5)**, 14. Freiholz 171,0 (99 a 105,5), 15. Vettori 170,9 (101,5 a 104,5), 16. Martinsson 168,5 (104 a 98,5), 17. Suda 168,1 (106,5 a 97,5), 18. Johansen 166,3 (100 a 104,5), 19. Laitinen 166,0 (109,5 a 95,5), **20. Goder 164,8 (106,5 a 95,5)**. — **41. Sakala 131,4 (103 a 83)**. — Startovalo 59 skokanů, všichni závod dokončili.

Severská kombinace jednotlivců: 1. Fabrice Guy 43:35,4, 2. Sylvain Guillaume (oba Francie) — 48,4, 3. Klaus Sulzenbacher (Rak.) — 1:06,3, 4. Lundberg (Nor.) — 1:26,7, 5. Ofner (Rak.) — 1:29,8, 6. Levandi (Est.) — 1:34,1, 7. Ogiwara (Jap.) — 1:57,5, 8. Ustupski (Pol.) — 2:28,1, 9. T. E. Elden — 2:43,8, 10. Apeland (oba Nor.) — 2:55,8, 11. Dundukov (SNS) — 3:16,1, 12. Duffner (Něm.) — 3:24,8, 13. Girard (Fr.) — 3:33,9, 14. Schaad (Švýc.) — 3:34,0, **15. Mára — 3:34,7**, 16. Pohl (Něm.) — 4:13,6, **17. Kovařík a Kreiner (Rak.)** oba — 4:13,7, 19. Kono (Jap.) — 4:18,2, 20. Saapunki (Fin.) — 4:35,3.

— **41. Bayer — 10:41,1 — Kučera závod nedokončil.** — Ze 45 startujících bylo klasifikováno. — **Skok:** 1. Ofner 228,5 (89 a 89,5), 2. Mikata (Jap.) 226,1 (87,5 a 89,5), 3. Guy 222,1 (87,5 a 85,5), 4. Sulzenbacher 222,1 (87 a 86), 5. Mantila (Fin.) 216,7 (85,5 a 88,5), 6. Ogiwara 215,3 (86,5 a 85,5), 7. Kreiner (Rak.) 214,8 (86 a 88), 8. Pohl (Něm.) 212,5 (84,5 a 84,5), 9. Lundberg 211,9 (85 a 85), 10. Duffner 210,8 (85 a 85,5). — **16. Kučera 205,0 (86 a 80,5)**, **27. Mára 197,1 (83,5 a 81)**, **39. Kovařík 193,3 (80,5 a 80)**, **37. Bayer 189,2 (80 a 73,5)**. — **15 km:** 1. T. E. Elden 42:01,2, 2. B. Elden (Nor.) — 30,9, 3. Guillaume — 59,3, 4. Apeland — 1:10,7, 5. Levandi — 1:33,6, 6. Guy — 1:44,2, 7. Savin (SSN) — 1:56,2, 8. Ustupski — 2:02,3, 9. Lundberg — 2:02,9, **10. Mára — 2:32,2**, 11. Kovařík — 3:45,9. — **40. Bayer — 8:41,3.**

Severská kombinace družstev: 1. Japonsko (Rejži Mikata, Takanori Kono, Kejži Ogiwara) 1:23:36,5, 2. Norsko (Apeland, Lundberg, T. E. Elden) — 1:26,4, 3. Rakousko (Ofner, Kreiner, Sulzenbacher) — 1:40,1, 4. Francie (Repellin, Guillaume, Guy) — 2:15,4, 5. Německo (Pohl, Delmel, Duffner) — 4:45,4, **6. ČSFR (Kovařík, Kučera, Mára) — 9:04,7**, 7. Finsko — 9:06,8, 8. USA — 9:08,3, 9. Estonsko — 9:40,4, 10. Švýcarsko — 10:01,9. —

Skok: 1. Japonsko (Ogiwara 90 a 88,5, Kono 86 a 80, Mikata 90 a 89) 645,1, 2. Rakousko (Kreiner 83 a 84, Ofner 84,5 a 85, Sulzenbacher 82,5 a 83,5) 615,6, 3. Německo (Duffner 81 a 30,5, Pohl 82,5 a 85, Delmel 93,5 a 86) 609,7, 4. USA (Heckman, Holland, Tetreault) 591,3, 5. Francie 578,4, 6. Norsko 569,9, 7. Finsko 561,2, 8. **ČSFR (Máka 81 a 79, Kučera 83,5 a 81,5, Kovařík 74 a 74,5) 546,7**, 9. SNS 545,3, 10. Estonsko 525,9, 11. Švýcarsko 521,9. — **3 X 10 km:** 1. Norsko 1:18:46,9, 2. Francie — 1:31,9, 3. Rakousko — 4:02,7, 4. Estonsko — 4:34,0, 5. Švýcarsko — 4:35,5, 6. Japonsko — 4:49,6, 7. **ČSFR — 5:42,3**, 8. Německo — 6:38,0, 9. Finsko — 6:57,4, 10. USA — 9:38,9, 11. SSN — 10:51,3.

Zeny

15 km klasickou technikou: 1. Ljubov Jegorovová (SNS) 42:20,8, 2. Marjut Lukkarinenová (Fin.) — 1:09,1, 3. Jelena Vjalbeová — 1:21,5, 4. Smetaninová (obě SNS) — 1:40,7, 5. Belmondová (It.) — 1:41,6, 6. Kirvesniemtová (Fin.) — 1:41,9, 7. Nybraatenová — 1:57,8, 8. Dybandahlová (obě Nor.) — 2:10,7, 9. Paruzzióvá (It.) — 2:23,3, 10. Westinová (Švéd.) — 2:39,7, 11. Venceneová (Lit.) — 2:52,1, 12. Martinová (SNS) — 2:55,3, 13. **Balážová — 3:01,8**, 14. Neumannová — 3:07,8, 15. Oschmannová (Něm.) — 3:08,0, 16. Honeggerová (Švýc.) — 3:12,7, 17. Määttäová (Švéd.) — 3:19,7, 18. **Simčáková — 3:24,7**, 19. Wezelová (Něm.) — 3:29,8, 20. Pedersenová (Nor.) — 3:30,5. — **33. Janoušková — 5:08,5**. — Z 53 startujících bylo 50 klasifikováno.

5 km klasickou technikou: 1. Marjut Lukkarinenová 14:13,8, 2. Ljubov Jegorovová — 0,9, 3. Jelena Vjalbeová — 8,9, 4. Belmondová — 12,4, 5. Nybraatenová — 19,5, 6. Danilovová — 23,4, 7. Lazutinová (obě SNS) — 27,9, 8. Pedersenová (Nor.) — 28,3, 9. Westinová — 30,8, 10. Nilsenová (Nor.) — 37,0, 11. **Balážová — 40,8**, 12. di Centaová (It.) — 41,6, 13. Neumannová — 45,3, 14. Gorlinová (Švéd.) — 47,0, 15. Honeggerová (Švýc.) — 49,6, 16. Hessová (Něm.) — 49,9, 17. Wezelová — 50,3, 18. **Zelingerová — 52,6**, 19. Venceneová — 54,9, 20. Albrechtová (Švýc.) — 55,7. — **34. Havrančíková — 1:30,8**. — Startovalo 63 běžkyň, bylo klasifikováno 62.

Kombinace [5 km klasickou technikou a 10 km volnou technikou]: 1. Ljubov Jegorovová 25:53,7, 2. Stefania Belmondová — 24,1, 3. Jelena Vjalbeová — 44,0, 4. Lukkarinenová — 58,4, 5. Nilsenová — 1:00,2, 6. Westinová — 1:20,5, 7. Nybraatenová — 1:27,4, 8. Lazutinová — 1:41,1, 9. Mancinlová (Fr.) — 1:45,6, 10. di Centaová — 2:02,0, 11. Danilovová — 2:16,5, 12. Opiťzová — 2:23,6, 13. Honeggerová (Nor.) — 2:24,0, 14. Hessová — 2:25,5, 15. Pedersenová — 2:32,9, 16. Paruzzióvá — 2:44,1, 17. **Havrančíková — 2:46,2**, 18. Savolainenová (Fin.) — 2:48,4, 19. Aokiová (Jap.) — 2:50,7, 20. Vanzettaová (It.) — 2:55,0. — **22. Neumannová — 3:03,0**, 24. **Zelingerová — 3:09,7**, 26. **Balážová — 3:17,3**. — Ze 63 běžkyň závod dokončilo 58.

4 X 5 km [první dva úseky klasickou technikou, další volnou technikou]: 1. SNS [Jelena Vjalbeová, Raisa Smetaninová, Larisa Lazutinová, Ljubov Jegorovová] 59:34,8, 2. Norsko [Pedersenová, Nybraatenová, Dybandahlová, Nilsenová] — 21,6, 3. Itálie [Vanzettaová, di Centaová, Paruzzióvá, Belmondová] — 51,1, 4. Finsko [Kirvesniemtová, Määttäová, Savolainenová, Lukkarinenová] — 1:18,1, 5. Francie [Stanisierová, Prousettová, Ville-neuveová, Mancinlová] — 1:55,9, 6. **ČSFR (Balážová, Neumannová, Havrančíková, Zelingerová) — 2:02,6**, 7. Švédsko — 2:19,7, 8. Německo — 2:47,8, 9. Švýcarsko — 3:19,3, 10. Polsko — 3:48,2, 11. Kanada — 4:03,7, 12. Japonsko — 4:34,5, 13. USA — 5:13,7. — Všech 13 startujících štafet bylo klasifikováno.

30 km volnou technikou: 1. Stefania Belmondová 1:22:30,1, 2. Ljubov Jegorovová — 21,9, 3. Jelena Vjalbeová — 1:43,8, 4. Nilsenová — 3:55,0, 5. Lazutinová — 4:01,7, 6. di Centaová — 4:34,3, 7. Westinová — 4:46,1, 8. Opiťzová — 4:47,3, 9. Dybandahlová — 4:59,7, 10. Lukkarinenová — 5:00,8, 11. **Havrančíková — 5:24,8**, 12. Paruzzióvá — 5:48,0, 13. Nybraatenová — 5:51,7, 14. Heggeová (Nor.) — 7:01,5, 15. Hessová — 7:13,7, 16. Venceneová — 7:15,3, 17. Albrechtová (Švýc.) — 7:24,2, 18. Villeneuveová — 7:44,4, 19. Honeggerová (Švýc.) — 7:46,5, 20. Danilovová — 8:00,6. — **22. Zelingerová — 9:09,0**, 27. **Janoušková — 10:13,8**, 30. **Simčáková — 10:40,2**. — Z 57 startujících 55 závod dokončilo.

ALPSKÉ DISCIPLÍNY

Muži

Sjezd (délka tratě 2905 m, převýšení 973 m): 1. Patrick Ortlieb (Rak.) 1:50,37, 2. Franck Piccard (Fr.) — 0,05,

3. Günther Mader (Rak.) — 0,10, 4. Wasmeier (Něm.) — 0,15, 5. Thorsen (Nor.) — 0,42, 6. Heinzer (Švýc.) — 1,02, 7. Tauscher (Něm.) — 1,12, 8. Arnesen (Nor.) — 1,26, 9. Kitt (USA) — 1,61, 10. Colturi — 1,70, 11. Ghedina (oba It.) — 1,91, 12. Alphan (Fr.) — 1,97, 13. Mahrer (Švýc.) — 2,02, 14. Martin (It.) — 2,11, 15. Gigandet (Švýc.) — 2,13, 16. Rasmussen (USA) — 2,34, 17. Höflechner (Rak.) — 2,73, 18. Belczyk (Kan.) — 3,00, 19. Huber (Něm.) — 3,01, 20. Moe (USA) — 3,03. — **34. M. Bireš — 5,84**. — Z 54 startujících 45 bylo klasifikováno.

Kombinace: 1. Josef Polig 14,58, 2. Gianfranco Martin (oba It.) 14,90, 3. Steve Locher (Švýc.) 18,16, 4. Cretiéř (Fr.) 18,97, 5. Wasmeier 32,76, 6. Ghedina 38,96, 7. Furuseth (Nor.) 40,47, 8. Gigandet 41,21, 9. Išioka (Jap.) 51,82, 10. Arnesen 51,93, 11. Thorsen 52,72, 12. Crossan (Kan.) 57,27, 13. Košir (Slovin.) 59,78, 14. Mullen (Kan.) 62,37, 15. Kimura (Jap.) 64,14, 16. Rasmussen 66,70, 17. Pujol Planella (Sp.) 72,07, 18. Moe 82,15, 19. Lee (Austr.) 85,05, 20. Andrejev (SNS) 85,07. — Čs. reprezentanti M. Bireš a Jurko soutěž nedokončili. — **Sjezd:** 1. Thorsen 1:44,97, 2. Martin — 0,51, 3. Colturi — 0,62, 4. Gigandet — 0,64, 5. Accola (Švýc.) — 0,76, 6. Polig — 0,81, 7. Wasmeier — 0,94, 8. Andrejev (SNS) — 1,04. — **37. M. Bireš — 4,64**, 52. **Jurko — 13,30**. — **Slalom:** 1. Furuseth 1:41,04 [50,59 a 50,45], 2. Locher — 0,40 [49,90 a 51,54], 3. Kimura — 0,51 [49,47 a 52,08], 4. Cretiéř — 1,05, 5. Polig — 1,12, 6. Išioka — 1,38, 7. Martin — 1,72, 8. Košir — 2,23. — Jurko i M. Bireš nedokončili již první kolo.

Superobří slalom (délka tratě 1810 m, převýšení 604 m): 1. Kjetil Andre Aamodt (Nor.) 1:13,04, 2. Marc Girardelli (Luc.) — 0,73, 3. Jan Einar Thorsen — 0,79, 4. Furuseth — 0,83, 5. Polig — 0,84, 6. Hangl (Švýc.) — 0,86, 7. Mader — 1,04, 8. Stiansen (Nor.) — 1,47, 9. Wasmeier — 1,54, 10. Accola — 1,56, 11. Nyberg (Švéd.) — 1,57, 12. Martin — 1,77, 13. Olson (USA) — 2,02, 14. Kälin (Švýc.) — 2,18, 15. Salzgeber (Rak.) — 2,27, 16. Alphan — 2,35, 17. Rasmussen (USA) — 2,54, 18. Ortlieb — 2,62, 19. Senigaglia (It.) — 2,66, 20. Grilc (Slovin.) — 2,67. — **37. M. Bireš — 4,43**, 39. **Jurko — 4,64**.

Obří slalom (převýšení 384 m, v obou kolech 47 branek): 1. Alberto Tomba (It.) 2:06,98 [1:04,57 a 1:02,41], 2. Marc Girardelli — 0,32 [1:04,70 a 1:02,60], 3. Kjetil Andre Aamodt — 0,84 [1:04,81 a 1:03,01], 4. Accola — 1,04 [1:04,81 a 1:03,01], 5. Furuseth — 1,18 [1:04,88 a 1:03,14], 6. Mader — 1,82 [1:05,42 a 1:03,38], 7. Salzgeber (Rak.) — 1,85, 8. Nyberg — 2,02, 9. Polig a Strolz oba — 2,47, 11. Pieren (Švýc.) — 2,59, 12. Mayer (Rak.) — 3,08, 13. von Grünigen (Švýc.) a Exarterier (Fr.) oba — 3,69, 15. Marxer (Licht.) — 4,17, 16. Grilc (Slovin.) — 4,82, 17. Bergamelli (It.) — 4,77, 18. Piccard — 4,95, 19. Feutrier (Fr.) — 5,02, 20. Parisien (USA) — 5,05. — **34. M. Bireš — 11,13** [1:10,98 a 1:07,13], 37. **Jurko — 12,17** [1:10,65 a 1:08,50].

Slalom (převýšení 220 m, v obou kolech 65 branek): 1. Finn Christian Jagge (Nor.) 1:44,39 [51,43 a 52,96], 2. Alberto Tomba — 0,28 [53,01 a 51,66], 3. Michael Tritscher (Rak.) — 0,46 [52,50 a 52,35], 4. Staub (Švýc.) — 1,05 [52,56 a 52,88], 5. Fogdö (Švéd.) — 1,09 [52,85 a 52,63], 6. Accola — 1,23 [52,64 a 52,98], 7. von Grünigen — 2:03, 8. Nilsson — 2,18, 9. Stangassinger (Rak.) — 2,26, 10. Grosjean (USA) — 2,55, 11. Gerosa (It.) — 2,71, 12. Simond (Fr.) — 3,10, 13. Strolz (Rak.) — 3,40, 14. Ericson (Švéd.) — 3,62, 15. Gytrein (Rak.) — 3,87, 16. Roth (Něm.) — 4,36, 17. Miklavc (Slovin.) — 5,08, 18. Okabe (Jap.) — 5,09, 19. Kosir (Slovin.) — 5,10, 20. Crossan (Kan.) — 5,47. — **25. Jurko — 8,41** [55,95 a 56,85]. M. Bireš nedokončil druhé kolo.

Zeny

Kombinace: 1. Petra Kronbergerová 2,55, 2. Anita Wachterová (obě Rak.) 19,39, 3. Florence Masnadaová (Fr.) 21,38, 4. Bournissenová (Švýc.) 24,98, 5. Bergeová (Nor.) 35,28, 6. McKendryová (Kan.) 39,02, 7. Bokalová (Slovin.) 42,60, 8. **Medzihradská 47,43**, 9. Vogtová (Něm.) 48,52, 10. Cavagnouová (Fr.) 51,13, 11. Schmidingerová (USA) 51,56, 12. Gladýševová (SNS) 61,25, 13. Kawabataová (Jap.) 66,10, 14. Zellerová (Něm.) 69,07, 15. **Milanová 76,28**, 16. Galliziová (It.) 93,21, 17. Carricková-Andersonová (Brit.) 107,61, 18. Lebeděvová 111,34, 19. Noviková (obě SNS) 122,48, 20. Heebová (Licht.) 164,25. — Bylo klasifikováno 22. závodnic. — **Sjezd:** 1. Kronbergerová 1:25,84, 2. Schmidingerová — 0,52, 3. Seizingerová (Něm.) — 0,58, 4. Lee-Gartnerová (Kan.) — 0,65, 5. Gladýševová — 1,04, 6. Zellerová — 1,06, 7. Bournissenová — 1,08, 8. Loedemellová (Nor.) — 1,11. — **17. Medzihradská — 2,05**, 23. **Milanová**

— 2,04. — **Slalom:** 1. Bergeová 1:09,29 (34,93 a 34,36), 2. Wachterová — 0,22 (34,79 a 34,72), 3. Kronbergerová — 0,31 (35,36 a 34,24), 4. Bokalová — 0,36 (35,05 a 34,60), 5. Masnadaová — 0,72 (35,19 a 34,82), 6. Bournissenová — 1,40 (35,33 a 35,36), 7. McKendryová — 2,50, 8. Carricková-Andersonová (Brit.) — 2,55, 9. **Medzihradská — 2,66 (35,52 a 36,43).** — 12. **Milanová — 4,97 (36,69 a 37,57).**

Sjezd (délka tratě 2770 m, převýšení 828 m): 1. Kerrin Leeová-Gartnerová 1:52,55, 2. Hilary Lindhová (USA) — 0,06, 3. Veronika Wallingerová (Rak.) — 0,09, 4. Seizingerová — 0,12, 5. Kronbergerová — 0,18, 6. Gutensohnová (Něm.) — 1,16, 7. Sadleirová (Rak.) — 1,26, 8. Gladyshevová — 1,30, 9. Vogtová — 1,34, 10. Zurbriggenová (Švýc.) — 1,49, 11. Kawabataová — 1,97, 12. Schmidingerová — 2,04, 13. Merleová (Fr.) a Zellerová obě — 2,18, 15. Loedemelová — 2,21, **16. Medzihradská — 2,23,** 17. Cavagnoudová (Fr.) — 2,39, 18. Gergová (Něm.) — 2,44, 19. Lebeděvová (Švýc.) — 2,60, 20. McKendryová — 3,06. — **24. Milanová — 5,30.**

Superobří slalom (délka tratě 1095 m, převýšení 625 m): 1. Deborah Compagnoniová (It.) 1:21,22, 2. Carole Merleová — 1,41, 3. Katja Seizingerová — 1,97, 4. Kronbergerová — 1,98, 5. Maierová (Rak.) — 2,13, 6. Lee-Gartnerová — 2,54, 7. Gergová — 2,55, 8. Twardokensová (USA) — 2,97, 9. Wachterová — 2,98, 10. Haasová (Švýc.) — 3,09, 11. Zellerová — 3,29, 12. Wibergová (Švéd.) — 3,36, 13. Perezová (It.) — 3,47, 14. Mösenlechnerová (Něm.) — 3,63, 15. Sadleirová (Rak.) — 3,69, 16. Merlinová (It.) — 3,91, 17. Lindhová — 4,15, 18. Vogtová — 4,18, 19. Masnadaová (Fr.) — 4,20, 20. McKendryová — 4,21. — **29. Medzihradská — 5,54. 36. Milanová — 6,39.**

Obří slalom (délka tratě 1095 m, převýšení 398 m, v obou kolech 48 branek): 1. Pernilla Wibergová 2:12,74 (1:06,36 a 1:06,38), 2. Anita Wachterová — 0,97 (1:06,43 a 1:07,28) a Diann Roffeová (USA) — 0,97 (1:07,21 a 1:06,50), 4. Maierová — 1,03 (1:06,16 a 1:07,61), 5. Parisienová — 1,36, 6. Merleová — 1,50 (1:06,67 a 1:07,57), 7. Twardokensová — 1,73, 8. Seizingerová — 2,22, 9. Bokalová — 2,31, 10. Anderssonová (Švéd.) — 2,49, 11. Meierová (Něm.) — 2,59, 12. Fernandez-Ochoaová (Sp.) — 2,67, 13. Ederová — 2,90, 14. Hächerová (Něm.) — 3,39, 15. Fjeldavliová (Nor.) — 4,49, 16. Merlinová — 4,58, 17. Reyová-Belletová (Švýc.) — 4,85, 18. Haasová (Švýc.) — 5,15, 19. Lefrancová (Fr.) — 5,93, **20. Medzihradská — 6,53.**

Slalom (převýšení 190 m, v prvním kole 54, ve druhém 56 branek): 1. Petra Kronbergerová 1:32,68 (48,28 a 44,40),

2. Annelise Cobergerová (N. Zél.) — 0,42 (49,02 a 44,08), 3. Blanca Fernandez-Ochoaová — 0,67 (48,25 a 45,10), 4. Parisienová — 1,72 (48,22 a 45,18), 5. Buderová (Rak.) — 1,00 (49,10 a 44,58), 6. Chauvetová (Fr.) — 1,04 (48,98 a 44,74), 7. Schneiderová (Švýc.) — 1,28, 8. Bergeová (Nor.) — 1,54, 9. Neuschwanderová (Švýc.) — 1,60, 10. Horvatová (Slovin.) — 1,82, 11. Anderssonová — 2,27, 12. Magoniová (It.) — 2,32, 13. von Grünigenová (Švýc.) — 3,05, 14. Guignardová (Fr.) — 3,63, 15. Ertlová (Něm.) — 3,73, **16. Medzihradská — 3,78 (50,08 a 46,37)** a Pušniková (Slovin.) — 3,78, 17. Pelletierová (USA) — 3,95, 18. Andersonová (Brit.) — 4,90, 19. Völkerová (USA) — 5,01, 20. Nowenová (Švéd.) — 5,16. — **24. Milanová — 7,10 (51,95 a 47,83).**

AKROBATICKÉ LYŽOVÁNÍ

Muži

Sjezd 1. Edgar Grospron 24,87, 2. Olivier Allamand (oba Fr.) 24,87, 3. Nelson Carmichael (USA) 24,81, 4. Berthon (Fr.) 24,79, 5. Smart (Kan.) 24,15, 6. Paajarvi (Švéd.) 24,14, 7. Brasard (Kan.) 23,71, 8. Persson (Švéd.) 22,99.

Ženy

Sjezd 1. Donna Weinbrechtová (USA) 23,69, 2. Jelizaveta Koževnikovová (SNS) 23,50, 3. Stine Hattestadová (Nor.) 23,04, 4. Mittermayerová 22,33, 5. Steinová (obě Něm.) 21,44, 6. McIntyreová (USA) 21,24, 7. Marciandiová (It.) 19,66, 8. Monodová (Fr.) 15,57.

UKÁZKOVÉ SOUTĚŽE

Balet na lyžích — muži: 1. Becker (Fr.) 28,15, 2. Kristiansen (Nor.) 28,0, 3. Spina (USA) 27,4. — **Ženy:** 1. Kisslingová (Švýc.) 25,3, 2. Fechozová (Fr.) 25,2, 3. Petzoldová (USA) 24,1. — **16. Smierčáková 17,65.**

Akrobacie skoky — muži: 1. Laroche 237,47, 2. Fontaine (oba Kan.) 228,88, 3. Međa (Fr.) 219,44. — **Ženy:** 1. Brandová (Švýc.) 157,51, 2. Lingrenová (Švéd.) 155,10, 3. Simchenová (Něm.) 153,94.

Rychlostní lyžování: 1. Pruffer 229,299 km/h (nový světový rekord), 2. Goitschel (oba Fr.) 228,717, 3. Hamilton (USA) 226,700, 4. Sistach 225,000, 5. Basile (oba Fr.) 223,464, **6. Kakes 223,325 (čs. rekord).** — **Ženy:** 1. Mulariová (Fín.) 219,245 km/h (světový rekord), 2. Pettersenová (Nor.) 212,892, 3. Kolarova (Švýc.) 210,526.

Medailové zisky

Alpské disciplíny

	zlaté	stříbrné	bronzové
Rakousko	3	2	3
Itálie	3	2	—
Norsko	2	—	2
Kanada	1	—	—
Švédsko	1	—	—
Francie	—	2	1
Lucembursko	—	2	—
USA	—	2	—
Nový Zéland	—	1	—
Německo	—	—	1
Španělsko	—	—	1
Švýcarsko	—	—	1

Klasické disciplíny

Norsko	3	3	—
SNS	3	2	4
Finsko	3	1	1
Itálie	1	3	3
Rakousko	1	3	3
Francie	1	1	—
Japonsko	1	—	—
ČSFR	—	—	1
Švédsko	—	—	1

Akrobatické lyžování — sjezd

Francie	1	1	—
USA	1	—	1
SNS	—	1	—
Norsko	—	—	1

Bodování států

Podle dosavadního klíče 6, 5, 4, 3, 2, 1 bod.

Alpské disciplíny: 1. Rakousko 53 (muži 15 — ženy 38), 2. Itálie 31 (25 — 6), 3. Norsko 29 (27 — 2), 4. Francie 19 (8 — 11), 5. Švýcarsko 16 (13 — 3), 6. USA 15 (0 — 15), 7. Německo 13 (5 — 8), 8. Lucembursko 10 (10 — 0), 9. Kanada 8 (0 — 8) a Švédsko 8 (2 — 6), 11. Nový Zéland 5 (0 — 5), 12. Španělsko 4 (0 — 4).

Klasické disciplíny: 1. Norsko 69 (57 — 12), 2. SNS 55 (5 — 50), 3. Itálie 50 (29 — 21), 4. Finsko 41 (23 — 18), 5. Rakousko 39 (39 — 0), 6. Francie 19 (17 — 2), 7. Švédsko 14 (13 — 1), 8. Japonsko 12 (12 — 0), 9. ČSFR 9 (8 — 1), 10. Německo 5 (5 — 0), 11. Estonsko 1 (1 — 0) a Slovinsko 1 (1 — 0).

Akrobatické lyžování: 1. Francie 14 (14 — 0), 2. USA 11 (4 — 7), 3. SNS 5 (0 — 5) a Německo 5 (0 — 5), 5. Norsko 4 (0 — 4), 6. Kanada 2 (2 — 0), 7. Švédsko 1 (1 — 0).

Celkové hodnocení států: 1. Norsko 102 (alpské disciplíny 29 — klasické disciplíny 69 — akrobacie 4), 2. Rakousko 92 (53 — 39 — 0), 3. Itálie 81 (31 — 50 — 0), 4. SNS 60 (0 — 55 — 5), 5. Francie 52 (19 — 19 — 14), 6. Finsko 41 (0 — 41 — 0), 7. USA 26 (15 — 0 — 11), 8. Německo 23 (13 — 5 — 5) a Švédsko 23 (8 — 14 — 1), 10. Švýcarsko 16 (16 — 0 — 0), 11. Japonsko 12 (0 — 12 — 0), 12. Kanada 10 (8 — 0 — 2) a Lucembursko 10 (10 — 0 — 0), 14. ČSFR 9 (0 — 9 — 0), 15. Nový Zéland 5 (5 — 0 — 0), 16. Španělsko 4 (4 — 0 — 0), 17. Estonsko 1 (0 — 1 — 0) a Slovinsko 1 (0 — 1 — 0).

DVAKRÁT VE FRANCII

Pokusím se na závěr tohoto čísla časopisu porovnat poslední dvojce ZOH, které pořádal Francouz. Těch prvních, jubilejních X. zimních olympijských her 1968 v Grenoble, jsem se zúčastnil jako zpravodaj ČTK, letošní XVI. ZOH v Albertvillu jsem dva týdny pilně sledoval u obrazovky. Ani to nebylo špatné. Přestože letošní olympijský program byl mnohem obtížnější, měl jsem příležitost vidět větší počet soutěží, jejichž dějiště byla vzájemně vzdálena desítky kilometrů.

XVI. ZOH se uskutečnil v osmi zimních střediscích Savojských Alp. Vedle Albertvillu to byly Val d'Isère, Les Saisies, Méribel, Courchevel, Brides-les-Bains, La Plagne a Tignes. Při X. ZOH se kromě Grenoble závodilo v Chamrousse, Autrans, Villard de Lans a Saint Nizier. Do všech těchto míst však vedly široké, vzorně upravené silnice, s dobře organizovanou dopravou z Grenoble. Podle československých i zahraničních účastníků horské silnice do jednotlivých dějišť letošních ZOH byly úzké, mnohem náročnější, dopravní spojení obtížnější. Výpravy jednotlivých zemí byly rozděleny do více dějišť olympijských soutěží a často se setkaly jen při slavnostním zahájení a zakončení na provizorním stadionu v Albertvillu. Při jeho výstavbě Francouzů zřejmě využili zkušeností z Grenoble, kde obrovský amfiteátr pro zahájení byl postaven z 330 kilometrů ocelových trubek a 400 000 šroubů.

Francouzští pořadatelé se mohou v obou případech pochlubit dosud největší účastí zemí. V Grenoble to byli reprezentanti 37 států, v Albertvillu bojovali o olympijské medaile již zástupci 64 států, mezi nimi byli i sportovci nově vzniklých zemí Estonska, Litvy, Chorvatska a Slovinska. Svědčí to o stále rostoucím zájmu o zimní olympijské soutěže. Zajištění dobrého uspořádání ovšem vyžaduje stále větší finanční nároky. Budování náročných sportovních zařízení znamená často násilné zásahy do přírody. Již při X. ZOH to byly hektary pokácených stromů a nečitelná „úprava“ hor. Stejně tomu bylo při výstavbě nové sjezdovky ve Val d'Isère; výstavba sáňkařské a bobové dráhy bez příležitosti k dalšímu používání stála 85 milionů marek, jen o 15 milionů marek méně vybudování skokanského areálu v Courchevelu! Bylo dost Francouzů, kteří takovými úpravami v pěkné turistické oblasti Savojských Alp nebyli nadšeni.

V celém světě se stále více ozývají hlasy o přílišné komercializaci olympijských her. Připomínají, že reklama a peníze hrají často podstatnější úlohu než výkony v olympijských soutěžích. Mezinárodní olympijský výbor v žádném případě nemůže naříkat na nedostatek finančních prostředků, proto také může přispívat jednotlivým národním olympijským výborům částkou 800 dolarů na každého startujícího sportovce. Příjmy MOV za poslední čtyři roky se odhadují na dvě miliardy dolarů, další miliardy získá za prodej práv na televizní přenosy z příštích tří her. Těžko vyčíslitelné peníze plynou do pokladny MOV z reklam. Také ubytování a náklady na pobyt novinářů jsou stále větší problém. O komercializaci olympijského hnutí se objevilo v souvislosti se XVI. ZOH hodně zpráv ve světovém tisku, často s veřejnou kritikou. Není bez zajímavosti, že Klub Pierra de Coubertina v Albertvillu má dvanáct sponzorů, kteří zaplatili 300 milionů marek za to, že mohli se svými reklamami vstoupit do olympijského dění.

Složitě je dnes samo přidělení olympijských her, rozhodování o jejich dějišti. Svědčí o tom nové rozhodnutí MOV, které výrazně omezuje propagaci kandidátů na uspořádání ZOH. Dříve vynaložili uchazeči průměrně deset až dvanáct milionů dolarů na propagaci. Kandidáti mohou nyní vyslat na zasedání MOV nejvýše šest delegátů. Je zakázáno pořádat výstavy, recepce a koktejly, dárky členům MOV nesmějí být dražší než 200 dolarů. Členům přípravného výboru je zapovězeno navštěvovat členy MOV, návštěvy zástupců MOV v kandidujícím městě nesmějí přesáhnout tři dny. Každé město, které pravidla poruší, může být vyřazeno ze seznamu kandidátů.

Do Grenoble jsem byl vyslán ČTK jako zpravodaj se zaměřením především na lyžařské soutěže. Měl jsem mimořádné štěstí, neboť jsem byl očitým svědkem toho, jak Jiří Raška vybojoval v Autrans na můstku K 70 m první

československou zlatou medaili na ZOH a v Saint Nizier na devadesátce k ní připojil ještě stříbrnou. Byla to velká zásluha trenéra Zdeňka Remsy, který dovedl Rašku k závodě dobře připravit. Remsova parta v sedmdesátých letech přivedla československé skokany do světové elity. Druhým největším lyžařským zážitkem byly tři zlaté medaile Jeana-Claude Killyho, tentokrát předsedy organizačního výboru XVI. ZOH, ve sjezdu, obřím slalomu a slalomu. Nelze zapomenout ani na cenné čtvrté místo Tomáše Kučery v závodě sdruženém. Raška i Kučera měli letos v olympijské soutěži své syny.

V Grenoble měli lyžaři na programu 16 soutěží, letos jejich program v klasických a alpských disciplínách byl rozšířen na 25. Před 24 lety vybojovali čs. reprezentanti jednu zlatou, jednu stříbrnou medaili a získali 14 bodů, letos jednu bronzovou medaili a jen 9 bodů. Situaci trochu zachraňovali běžci v závěrečné padesátce 6. místem Nyče, osmým Bence a třináctým korunky (tři v patnáctce).

Celkové výsledky mne však nutí k zamyšlení. V roce 1984 v Sarajevu se naši lyžaři čtyřmi medailemi a 22 body výrazně zasloužili o dobré výsledky československé výpravy. O čtyři roky později v Calgary vybojovali tři medaile a 26 bodů, což znamenalo jejich zařazení mezi světovou špičku. I když elita v jednotlivých disciplínách se rozšiřuje a soutěže jsou stále náročnější, přesto lyžařští experti očekávali, že reprezentanti ČSFR výrazněji zasáhnou do bojů na bodovaných místech. Přece jenom to je určitý ústup ze slávy...

XVII. ZOH se konají již za dva roky v norském městě Lillehammeru, jehož starosta Audun Trøn si z Albertvillu odvezl vlnku zimních olympijských her. Norští sportovci potvrdili, že se na ně svědomitě připravují: v hodnocení států v lyžařských soutěžích vybojovali prvenství. Překvapili zejména dvěma zlatými a stejným počtem bronzových medailí v alpských disciplínách.

Jednotlivé úseky Československého svazu lyžařů čeká náročné hodnocení olympijské přípravy a výsledků. Mělo by přispět k odhalení nedostatků a využití všech nových zkušeností, které přinesly XVI. ZOH v Albertvillu.

JAROSLAV TROUSIL

POTŘEBUJETE

POHOTOVÉ A MOBILNÍ SPOJENÍ?

Pomoc je zde — CB radiostanice fy ALBRECHT, DNT, ALAN a další — ruční, mobilní i základnové vám zajistí spojení od 1 do 50 km při sportovních a jiných akcích. Ceny 750 až 8600 Kčs od návrhu až po realizaci

Předváděcí prodejna JJJ-SAT & BESIE

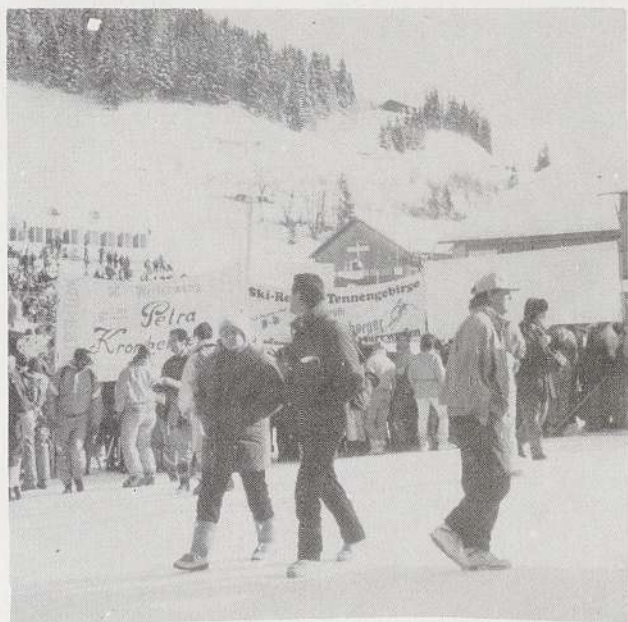
Na Hadovce

Evropská 37, 160 00 Praha 6

Telefon (02) 312 33 58, 312 34 91, fax 312 40 37

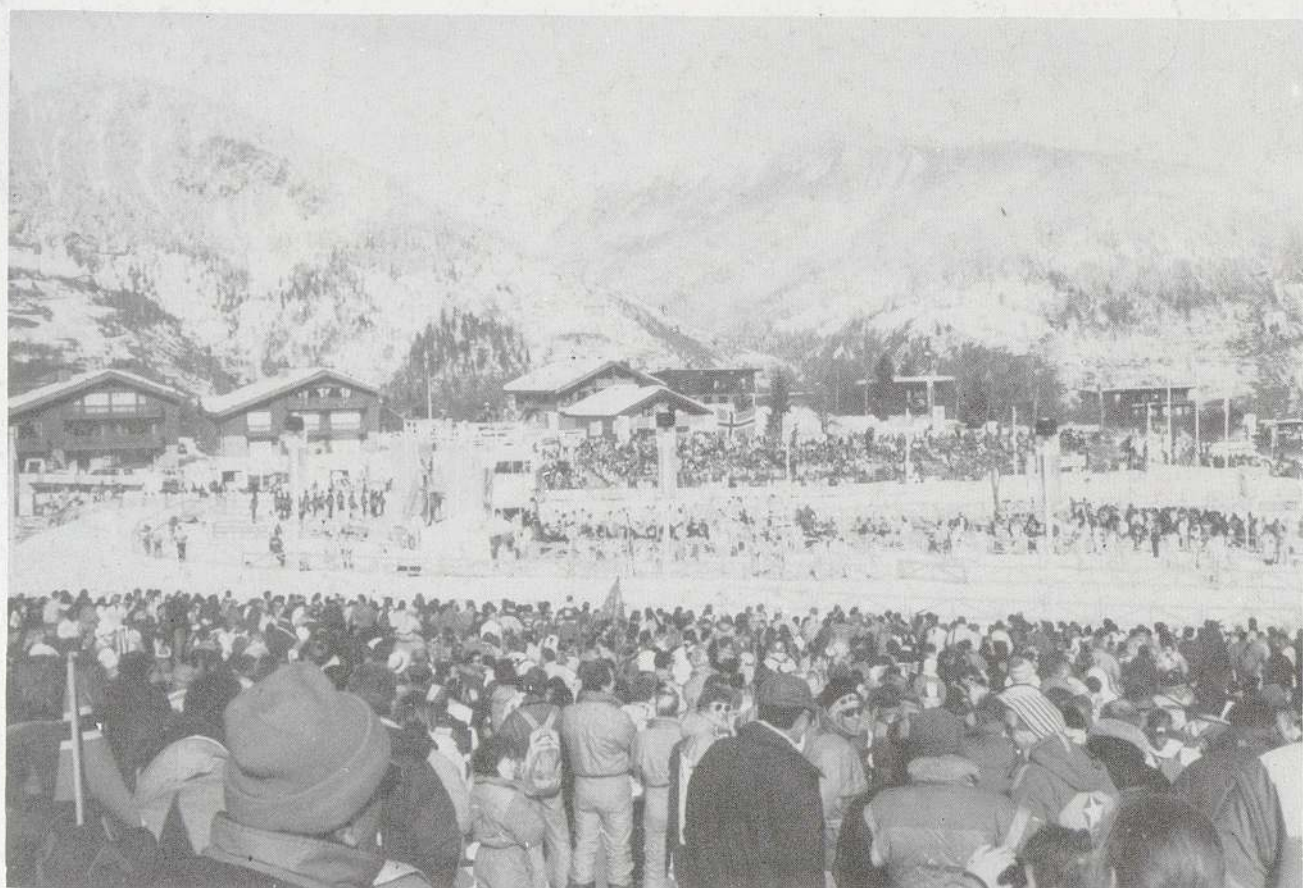

Olympijské žánry pohledem Jaroslava Potměšila

Les Saïses a Courchevel na snímcích Jaroslava Potměšila

lyžařství

ROČNÍK 78

1992

Kčs 4,-

2

**NORIAKI
KASAI
a
ANDREAS
GOLDBERGER
při MS
v letech
na lyžích**

Časopis Československého svazu lyžařů. Odpovědný redaktor Karel Bláha, grafická úprava Miroslav Slejška. Časopis řídí pracovní skupina ve složení dr. Jaroslav Potměšil, CSc., ing. Miroslav Jedlička, CSc., ing. Ladislav Harvan, CSc. a ing. Luděk Šraibr. Redakce: Československý svaz lyžařů, Na poříčí 12, 115 30 Praha 1, telefon 28 72 046. Vychází šestkrát za rok. Tiskne Typos, tiskařské závody, a. s., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs, celoroční předplatné 24 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, doručovatel tisku a předplatitelské středisko. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — administrace vývozu tisku, V celnici 4 110 01 Praha 1. Neobjednané příspěvky nevracíme, ani se k nim nevyjadřujeme.

Uzávěrka tohoto čísla:

27. března 1992

místo úvodníku odpovídám na vaše dotazy. Nezlobte se, ale časopis dělá jediný člověk, pověřený navíc i jinými úkoly, takže není v jeho (tedy v mých) silách odpovídat na každý dopis nebo dotaz zvlášť. Ze zájmu o časopis mám radost, ale jenom na dopisy čtenářů bych potřeboval ještě jednoho spolupracovníka.

Především omluva za mimořádné číslo k ZOH: Chtěli jsme ho vydat dřív, ale zásilka s maketou a štočky putovala z Prahy do tiskárny v Karlových Varech devět dní, takže jsme nakonec zaznamenali zdržení, naše pošta pak jeden ze smutných rekordů. (Až vám podobným způsobem přijde v balíku husa od ba-bičky z venkova, tak dobrou chuť...)

Další problémy u čísla k ZOH: Jak jsme upozorňovali, bylo mimo předplatné, což ovšem znamená, že si ho každý zájemce musí sehnat sám, nikoliv objednat v redakci! Viz informace o jediném redaktorovi, de facto ani ne na plný úvazek — navíc redakce není zavedena na hotovostní platební styk. Žádat tedy o zaslání časopisu na dobírku atd. nelze. Pokud máme, pošleme číslo zdarma, ale to si můžeme dovolit asi tak v patnácti případech u jednoho vydání. Časopis je už tak příliš ztrátový a angažovat další pracovníky nemůžeme. V případě čísla k ZOH se navíc „vyznamenalo“ Slovensko, konkrétně slovenská PNS, která neobjednala vůbec nic (!), zatímco zájem v Čechách a na Moravě byl neobvykle velký. Slovenští zájemci nakonec prodávali časopis prostřednictvím od-dílů, konference republikového svazu a podobně.

Ani v České republice však není v pořádku všechno. Minulý vydavatel si op-spíšil s oznámením, že časopis ruší, a nedomyslel, že lyžaři mohou být jiného názoru. V důsledku toho lze ve Středočeském a Východočeském kraji objednat Lyžařství až od druhého čtvrtletí, jinde — okres Píero, město Klatovy a okolí — dostávají zájemci objednávku u PNS zpět s poznámkou, že objednávají „zrušený titul“. Nenechte se odradit a útočte na pohodlnost některých zaměstnanců pošty! Lyžařství má celoroční smlouvu s PNS a tuto informaci na poštách uplat-ňujte! Poslat přihlášku k odběru přímo do redakce časopisu sice lze, ale já zase nemohu dělat nic jiného, než ji předat PNS. Sám časopis distribuovat nemohu, na to nemám čas, povolení ani kvalifikaci... Sháním též distributory — sou-kromníky. Nakonec i způsob, jak přece jenom čtenářům vyhovět...

K radám na téma zvýšení ceny: Samozřejmě jsme tuto možnost zvažovali, došli jsme však k závěru, že aby časopis nebyl ztrátový, musel by stát 16 Kčs! Zvýšení ceny o korunu nebo dvě nám není příliš platné — budeme jenom platit vyšší daně... Z jednoho čísla má 33 % rabat PNS, ze zbytku tržby musíme platit 11 % daň z tiskových periodik, dále daň z honorářů atd. Není divu, že ztrátové jsou téměř všechny časopisy, které nemají náklad minimálně 15 000 výtisků.

K barvě či barevné obálce: Především si uvědomte, že časopis by měl více než dvojnásobné výrobní náklady a ty by nezaplatili ani všichni naši lyžaři dohromady. Výroba jednoho čísla by stála asi 50 000 Kčs navíc a ještě bychom museli hledat novou tiskárnu. A upřímně: V zemi, v níž se o lyžování v jeho soutěžní podobě zajímá tak málo lidí, si nikdo nekoupí lyžařský časopis jenom proto, že má barevnou obálku. Švýcarský nebo finský odborný měsíčník je také černobílý, ale v obou případech vychází v zemích, kde je závodní lyžování jedním z nejpopulárnějších sportů. A v tom to je! Ostatně — kdo z vás si koupí časopis o šachu jenom proto, že má barevnou obálku?... Šachisté to je jedno a nešachista o ně stejně stát nebude. Najdete-li našemu časopisu sponzora, který nám zaplatí barvu, potom s ním samozřejmě budeme jednat. Zatím máme dost problémů zajistit sponzorsky alespoň reprezentanty, co potom časopis?!

Reklamám se pochopitelně nebráníme a radit nám v tomto směru je zbytečné. Potřebujeme jedině: reklamy sehnat! V tom potřebujeme vaši pomoc a radu. Kde brát inzerenty solventní a ochotné zaplatit tolik, aby nám to pomohlo. Zájemců o reklamu je totiž dost, leč nikdo z nich nemá peníze.

Jeden centimetr čtvereční stojí 9 Kčs. To je celostátní norma a pod tuto cenu ani nemá smysl jít, aby reklama pro nás měla žádoucí ekonomický přínos. Vý-robní náklady na jedno číslo představují nejméně 22 000 Kčs a 500–600 korun za reklamu nám příliš nepomůže...

Závěrem se omlouvám za svůj otevřený, nediplomatický tón, za to, že říkám všechno „na plnou hubu“. Za jakoukoliv konkrétní pomoc časopisu děkuji nejen za sebe, nýbrž především za jeho nemálo finančně zatěžovaného vydavatele — ČSSL — i za republikové svazy, které se na financování časopisu podílejí.

NA TITULNÍ STRANĚ Tomáš Goder na snímku Tomáše Macka. NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY žánrový snímek Richarda Grégra.

Mamut kontra vítr

12. MS V LETECH NA LYŽÍCH

O harrachovském mamutím můstku se říká, že prý je nejnebezpečnější na světě. Stromy na Čertáku odumírají a můstek se stále častěji stává hříčkou větru. Investice za více než čtyřicet miliónů korun je až příliš často terčem kritiky. „Udělalí jsme pro bezpečnost závodníků vše, co bylo v našich silách,“ řekl před 12. mistrovstvím světa v letech na lyžích ředitel závodu Ing. Balabán. Věřím mu ale větru organizátoři poručit nedokážou... Skoro celý týden dal vítr v Harrachově celkem pokoj, ale v neděli si vše vynahradil. Pojďme však popořádku. MS v letech začínalo v **pátek 20. března** oficiálním tréninkem za účasti 38 závodníků z 11 států.

Mafie v jury?

Především ve 2. kole to byly při oficiálním tréninku spíše skoky než lety. Předseda Československého svazu lyžařů dr. Jaroslav Potměšil obcházel novináře a sděloval jim: „Mafie v jury znemožňuje, aby se závodilo z vyššího nájezdu a diváci viděli atraktivnější lety. Mají to na svědomí především pánové, kteří se snaží aby Harrachov náhodou nesnížil prestiž můstků v Planici a Kulmu.“

Nicméně po zvýšení nájezdu jsme byli ve 3. kole svědky několika velmi hodnotných letů, řada teorií o favoritech byla postavena na hlavu. Superfavorit číslu jedna, suverénní vítěz letů z Oberstdorfu Werner Rathmayr, se trápil a nejdelší let měl jen 145 metrů. Rekordman harrachovského můstku Ole Gunnar Fidjestøl se nedostal přes 140 metrů. Ani československý rekordman Tomáš Goder na tom nebyl lépe. „Ani jeden skok nebyl ideální, dělal jsem chyby na hraně,“ svěřoval se. Přítom v týdně byl Goder v Harrachově v ohromné pohodě a při tréninku na vedlejším můstku K-90 se dostal až na značku 132 metrů. Asistent čs. trenéra Jindřich Mayer k jeho tréninkovým pokusům podotkl: „Chtěl hned doletět až někam na 180 metrů a přítom byl strašně nervózní.“

Někteří favorité v oficiálním tréninku zklamali, ale objevila se jiná jména. Slovinec Župan po dvou podprůměrných skocích 113 a 87 metrů doplchlil ve třetím kole až na 180 m. „Pomohl mu pořádně vítr,“ byl však souhlasný názor z tábora našich skokanů. Dvěma skvělými lety však na sebe upozornil Němec Duffner (176 a 180 m), ve třetím kole poslal vizitku Parma i Felder, v prvním pro změnu rakouský mladík Goldberger. O jediný páteční pád se postaral Ital Cecon, kterému při doskoku zahranila lyže. Jak rychle se z něj vzpamatoval, ukázala už sobota.

A ještě jeden hlas. František Jež po letech 136, 143 a 142 metry: „Nebylo to tak zlé, ale cítím, že bez věčka tu stejně nemám šanci.“

Kasai nejdál ze všech

Sobota 21. 3., první soutěžní den. Mistrovskou partii rozehrává nejlépe Japonec Noriaki Kasai, který doletěl na 182 metrů. V těsném závěsu za ním je dvacetiletý Rakušan s obličejem patnáctiletého kluka, Andreas Goldberger (175 m). Fouká to tam? ptám se Tomáše Godera. „Vít je trochu cítit, ale jde to. Horší je, že mně to nejde.“ Nejde... V prvním kole přistál Goder na značce 163 metrů, proč ta nespokojenost?

Potom se začalo padat. Se startovním číslem 9 se ve druhém kole zřítíl na 85

metrech František Jež. Z dojezdu se dostával s dopomocí, do buněk skokanů už přišel sám. Vzadu měl roztrženou kombinézu, v obličejí všeřikající výraz. V přestávce mezi druhým a třetím kolem vylezl z československé buňky Tomáš Goder a za Ježe prohlásil: „Franta už dnes skákat nebude.“ František Jež putoval vrtulníkem na kontrolu do nemocnice v Hradci Králové.

Vít 2-6 m/s občas zbrzdil závod, ale dvojboj dua Kasai-Goldberger pokračoval i ve druhém kole. Kasai zopakoval 182 metry, Goldberger se zlepšil na 179 metrů. Stále více lidí začínalo shánět informace o japonském překvapení. Jaroslav Sakala k tomu poznamenal: „Zase takové překvapení to není, skákal dobře už na Severu.“

Právě Jaroslav Sakala byl ve druhém kole z našich skokanů se 152 metry nejlepší. Goder se zhoršil na 143 metry.

Rakouský mladík Goldberger ještě po druhém kole poskytoval rozhovory novinářům a rozhlasovým komentátorům, dokonce jim poděkoval za to, že s ním vůbec hovoří. „Ve třetím kole chtěl Goldberger zaútočit na vedoucího Kasai. Sel na doraz, na odrazu neudělal chybu, potom ale špatně vedl lyže,“ komentoval později rakouský trenér Innauer události, ke kterým došlo ve třetím kole. Hrozně vypadající pád, Goldberger končí v kotmelcích a opouští dojezd na nosítkách. Opět musí přijít ke slovu vrtulník a převoz do nemocnice. Tentokrát to vypadá vážněji...

Dva pády jakoby se odrazily na psychice skokanů. Felder odstoupil ze soutěže, ke třetímu skoku nenastoupil Holanďák, zadržene skákal Parma. Po třetím skoku 132 metry oznámil: „Přežil jsem to, ale nemá cenu už dále riskovat. Na vítězství dosáhnout nemohu a boj o desáté místo za riziko nestojí. Mám už z můstku jistý respekt. Zítřka nenastoupím.“ Trenér Tanczos k tomu dodal: „Parma dělá technické chyby, nevěří si. Jak-

mile se jednou rozhodl, nemá cenu na něj naléhat. Ale nemám mu to za zlé.“

Kasai už skákal ve třetím kole na jistotu (146 m), nejdelší skok kola předvedl Ital Cecon (160 m). Při nízkém průměru si výkonem 154 metry výrazně polepšil pozici Goder. Po sobotě byl čtvrtý a při předpokládaném odstoupení Goldbergera blízoučko medaili. Když se bude v neděli léhat... A Goderova slova po třetím kole? „Třetí skok byl ze všech nejpovednější. Formu nemám, ale jsem spokojen. Po věčnějším tréninku jsem takové umístění ani nečekal.“

Následky pádů

V sobotu večer se všichni zajímali, jak to dopadlo s Ježem a Goldbergerem. Diagnóza z hradecké nemocnice zněla: „Jež má poraněný loketní kloub, dostal ho na tři týdny do sádky. Goldberger má zlomenou klíční kost, zlomenou vřetení kost, měl otřes mozku. Podezření z vnitřního krvácení bylo vyvráceno.“

Skokani jsou tvrdí chlapi a musejí s pády podvědomě počítat. I Jež a Goldberger se rychle vzbudili. MUDr. Aleš Mihula, který je šefem úrazového oddělení chirurgické kliniky v Hradci Králové, o nich později vyprávěl: „Jež měl kromě sádky ještě jeden problém: Po pádu měl strašlivě naražený zadek a v helikoptěře nemohl vůbec sedět. A Goldberger? S tím to bylo ze začátku trochu horší, po pádu byl v šoku, navíc jeho zranění nebyla ledajaká. Ale postupně se vzpamatoval a hrozně se mu líbilo létání v helikoptěře. Říkal, že něčím takovým letí poprvé v životě.“

Zážitky z helikoptéry potom vyprávěl Goldberger neustále i v hotelu Svornost, takže Toni Innauer mohl prohlásit, že už je psychicky v pořádku. Jež si dokonce s rukou v sádce vyrazil na Večer sponzorů ve Skicentru a dopřál si i nějaké to pivo. „Sezóna pro mne skončila, byla docela úspěšná, tak to mohu trochu zapít.“ Největší starost měl, aby mu

Toni Innauer při tiskovce

Bohužel se nepodařilo...

do čtyř týdnů sádra sundal — totiž do svatby...

Duffnerova fantazie

Zatímco v sobotu při závodě drobně přechávalo, v noci na neděli „vtrhl“ do Harrachova snh. S deseti centimetry čerstvě napadaného sněhu byly ráno pořádné starosti. Navíc se ke slovu přihlásil vítr... Začátek závodu musel být o hodinu odložen. Pak se — s velkými přestávkami — začalo létat na samé hranici způsobilosti.

Velké problémy ve vzduchu i na dopadu měli Zagrijskij, Voullamoz, Ratmayr i Johansen. Skoky byly průměrné, teprve Fidjestøl (161 m) a Trunz (172 m) se dostali přes stošedesátimetrovou hranici. A pak to přišlo!

Se startovním číslem 32 se odrazil pátý ze soboty Christoph Duffner. Bezvadně nalehl na lyže a věckem letěl někam strašně daleko. Vysoko přelétl hranici 170 metrů, překonal 180 m, kde je v Harrachově kritický bod. A pořád letěl. Byl to úžasný zážitek. Duffner přistál na 194 metrech v místech, kde byl na dojezdu neupravený sníh, probodil se do něj a upadl. Vzápětí se však zvedl a pod můstkem přijímal gratulace. Překonal o 11 metrů rekord harrachovského můstku a o 14 metrů kritický bod — to se ještě nikomu na světě nepodařilo!

„Ze začátku se mi ten let zdál dost plochý,“ svěřoval se Duffner. „Pak jsem pořád stoupal a stoupal... Šlo to všechno strašně rychle, ale strach jsem neměl. Když jsem viděl, jak daleko letím, nijak jsem se nesnažil skok přibrzdit, chtěl jsem doletět co nejdál. Bylo tam trochu neušlapalého sněhu, propadl jsem se. Jestli bych skok ustál, kdyby byl dopad tvrdý, to nevím.“

Na dotaz, jestli někdy může padnout hranice 200 metrů, Duffner odpověděl: „V Planici možná, ale tady ne...“ Přidal, že pád ho nijak nedeprimoval a že k dalšímu skoku nastoupí. Toni Innauer: „Měl příznivý vítr, který ho trochu nadzvedával... Můstek byl ale v místě dopadu špatně preparován, Duffner se propadl 20 cm hluboko (!). Na tvrdém povrchu by bylo možné ten skok ustát. Ale radím vám dobře: Už nikdy by se na tomto můstku neměl o podobnou vzdálenost pokoušet, je to příliš nebezpečné.“

Počasi reklo stop

Duffnerův superlet udělal za harrachovskými lety tečku. Jury se obávala o zdraví závodníků, okamžitě nařídila snížit nájezd a opakovat kolo. Téměř vzápětí však notně zesílil vítr a začala

sněhová vánice. Čekalo se a čekalo, ale podmínky se neměnily. Tomáš Goder si chtěl v neděli vyskákat bronz, teď chodil u buněk a říkal: „Když se bude skákat, tak se bude skákat.“ Pánové z organizačního výboru se snažili uskutečnit alespoň jedno kolo. Ale třeba Norové a Švédové už ani nečekali na definitivní rozhodnutí jury a začali balit. Trenéři rozhodně požadovali ukončení závodu. Jindřich Mayer se podíval na oblohu a pronesl: „Létat za takových podmínek by bylo šílenství.“

Ve 14.00 jury definitivně neděli závod zrušila. Sobotní vítěz Japonec Kasai byl vyhlášen mistrem světa, na Goldbergera i přes pád zbylo stříbro, bronz patřil Italu Ceconovi.

Na tiskové konferenci po závodě se Toni Innauer zeptal: „Proč tu nepostavíte lapač větru jako v Kulmu?“ Ředitel závodu Ing. Balabán odpovídal: „V Kulmu brání lapač převládajícímu směru větru. U nás bohužel jeden směr větru nepřevládá. Tím, že je stráž odlesněna, směr větru se mění.“

Vizitka mistra světa

Ještě ne dvacetiletý Noriakl Kasai je synem servírky a dělníka a sám pracuje jako úředník. Po jeho sobotním vítězství se však zdálo, že komunikace s ním bude obtížná, tlumočnick do japonštiny ne-

byl k dispozici a tlumočnice do angličtiny novinářům sdělila: „Bude to hodně komplikované, pan Kasai umí anglicky jen pár slov.“

Ke slovu přišly často i posunky. Z Kasale novináři „vytáhli“, že jsou to jeho druhé lety, až do Harrachova měl osobní rekord 151 metrů a že V-styl používá od ledna. Potom to vzdali.

V neděli se naštěstí sehnal tlumočnick do japonštiny. Dejme tedy slovo novému mistru světa: „Mám strašnou radost, je to můj první velký úspěch. Jsem ve formě, a kdyby se skákalo v neděli, určitě bych vyhrál také. V příštím roce mám za cíl porazit na MS Niemina.“

Plnou hlavu starostí měl Kasai z toho, jak dopraví do Japonska 120 cm vysoký pohár z harrachovských skláren, který za vítězství dostal. „Když se mi to podaří, tak ho doma celý naplním alkoholem saké a z radosti vypiji.“ Jen pro zajímavost: Když po sobotním vítězství telefonoval Kasai matce, ta radostí omdlela.

Zajímavý názor řekl o Kasalovi jeho trenér Kanno: „Je to zvíře. Je přírodní typ a má na Japonce hodně síly.“

TOMÁŠ MACEK

Z výsledků MS

První soutěžní den (zároveň konečné pořadí): 1. Kasai (Jap.) 392,5 (182 a 182 a 146), 2. Goldberger (Rak.) 377,0 (175 a 179 a 112), 3. Cecon (It.) 376,0 (162 a 177 a 160), 4. Goder (ČSFR) 347,0 (163 a 142 a 154), 5. Duffner (SRN) 337,0 (170 a 98 a 141), 6.—7. Gostiša (Slov.) 330,5 (142 a 162 a 138) a Trunz (Švýc.) 330,5 (164 a 143 a 142), 8. Martinsson (Švéd.) 327,0 (161 a 141 a 139), 9. Lunardi (It.) 316,0 (152 a 137 a 140), 10. Sakala (ČSFR) 314,5 (150 a 152 a 136), 11. Bredesen (Nor.) 312,0 (133 a 147 a 140), 12. Fidjestøl (Nor.) 307,5 (145 a 140 a 137), 13. Johansen (Nor.) 306,0 (148 a 135 a 133), 14. Parma (ČSFR) 302,0 (152 a 136 a 132), 15. Gebstedt (SRN) 299,5 (122 a 143 a 132). — 32. Jež 212,0 (153 a 85).

Druhý soutěžní den — nejdlejší lety v neukončeném prvním kole: Duffner 194, Trunz 172, Fidjestøl 161, Gebstedt 159, Martinsson 150, — Raška 122, Sakala 114.

Konečné pořadí SP v letech (započítávaly se výsledky z Oberstdorfu a Harrachova): 1. Rathmayr (Rak.) 50 b., 2. Goldberger 46, 3. Felder (oba Rak.) 40, 4. Goder 36, 5. Martinsson (Švéd.) 34, 6. Gostiša (Slov.) 27, 7. Kasai (Jap.) 25, 8. Duffner (SRN) 19, 9. Zünd (Švýc.) 19, 10. Trunz (Švýc.) 18, — 13. Sakala 13, 20. Jež 4, 24. Parma 3.

Třikrát Felder

„Můstek je super. Po provedených úpravách jsou zde teď lety mnohem plošší a když nefouká, je to vynikající mamutí můstek.“ (Andreas Felder po svém třetím tréninkovém skoku dlouhém 171 m.)

„Nevím, opravdu nevím, kde se stala chyba. Musím se klidu podívat na video.“ (Andreas Felder v sobotu po letech 119 a 129 m.)

„Když Felder viděl pád Goldbergera, sbalil lyže, prohlásil, že končí a odstoupil ze závodu. Měl obavu z můstku a navíc viděl, že je z formy.“ (Trenér Innauer o Felderovi při sobotní tiskové konferenci.)

Názor Josefa Lánského

„Harrachovský můstek má především špatnou pověst, proto ten strach předem. Myslím si, že jenom v Oberstdorfu je „mamut“ dobře krytý před větrem, jinde ne... Ostatní evropské můstky se mně nezdají bezpečnější než náš.“

Problém je možná úplně v něčem jiném: ani mistrovství světa by nemělo být tak pozdě. Po sezóně, když už toho mají všichni dost a skákat se jim moc nechce. V dřívějších stádiu sezóny by i psychický stav závodníků byl asi jiný — nebáli by se tolik, byli by ochotnější riskovat. To víte, lety na lyžích jsou dnes především pro odvážné mladíky.“

OPĚT S MEDAILEMI

(MSJ v klasických disciplínách, Finsko, 18. 3. - 22. 3.)

Na minulém mistrovství světa juniorů v klasických disciplínách jsme byli až nečekaně úspěšní (3 zlaté, 3 stříbrné, 2. místo v hodnocení států!), takže letošní Vuokatti mělo malou šanci překonat loňský Reit im Winkl. Přesto ani naše letošní výsledky nelze považovat za neúspěch. Naopak, kdyby tato generace měla stejné postavení mezi dospělými, byli bychom velmi spokojeni!

Vuokatti leží ve střední části Finska, asi 400 km severně od hlavního města. Je to velké sportovní centrum, zaměřené především na lyžování a orientační běh. Jeho vybavení je na nejvyšší světové úrovni. Za raritu lze považovat zejména tříkilometrový okruh v tunelu (!), používaný pro trénink na kolečkových lyžích.

Sněhové podmínky byly při mistrovství horší. Nejdříve sníh starý a zmrzlý, potom přišlo oteplení, napadl nový sníh, během závodů však spíše pršelo. Mazání bylo ještě větší věda než jindy a trenér Pavlata se vyjádřil lapidárně: „Na tolik druhů sněhu, kolik jich bylo na tratích, snad ani mazání neexistuje. Nám se povedlo, ale byla to loterie vyžadující i trochu štěstí.“

Zúčastnilo se 28 států, takže pořadatelé měli trochu problémy s ubytováním. Po loňském úspěchu jsme i letos odjížděli s očekáváním dobrých výsledků. Zejména medailové šance děvčat byly nemalé, takže skvělý úspěch Kateřiny Neumannové nakonec vyzněl málem jako splněná povinnost. Jenom televize ho náležitě ocenila a dala mu při zpravodajství přednost před obligátními výsledky z hokeje. „Ano, s děvčaty jsem spokojen. Přesto však nikdy není

Kateřina Neumannová

Iveta Zelingerová

všechno dokonalé — podle mého názoru mohla být lepší třeba Zelingerová v klasice,“ říká Vladimír Pavlata.

Jinak vycházíme z toho, že dvě z našich juniorek startovaly na ZOH, takže by podle toho „měly vypadat“. Má to však i stinnou stránku, protože vrcholem jejich sezóny byla především olympiáda, takže Vuokatti bylo jenom na okraj. Dívky však odvedly maximum, přivezly kompletní sadu medailí. Ta ze štafety má zvláštní příchut. Zcela nečekaně se před nás dostalo pořádací Finsko, jehož výsledky v individuálním závodě před štafetou za mnoho nestály: jediná běžkyně do 25. místa... Pozoruhodné je, že po štafetách byla zrušena dopingová kontrola (!), což pochopitelně vedlo k různým domněnkám.

Z našich chlapců — na rozdíl od děvčat — není ani jeden členem reprezentačního A družstva, takže očekávání bylo skromnější. Chlapci však ukázali, že také umějí a každé umístění do 10. místa je úspěch, nemluvě o Ježíkově medaili v nejdelším závodě. Špatně dopadli jenom ve štafetě, kde na prvním úseku náš běžec zcela propadl a ztráta se už vyrovnat nedala. Trenér Pavlata: „Myslíme, že jsme měli v nejhorsím na 6. místo.“

Skokani a sruženáři nezářili tak jako minule, kdy se postarali o většinu našich medailí. Při neúčasti Godera, který dal přednost letům v Harrachově, nemohla naše mládež reprezentace uspět — vzhdyt na prvních místech skončili skokani SP. Dlouho jsme se drželi ve skoku družstev, v němž sestava Mojš, Věchet, Mikuščík a Kašpar byla na třetím místě. Nepatrnou ztrátu za Německem má na svědomí nezdařený poslední skok nejmladšího z našich závodníků. Ale nevdá — máme družstvo perspektivní, nestavíme na dvacetiletých, jak je dnes při juniorských mistrovstvích obvyklé.

Ani sruženáři nebudou úplně spokojeni. Ač v téměř stejné sestavě jako minule — s výjimkou Soldáta — tentokrát neuspěli skokansky. Tedy stejná bolest jako u dospělých. V jednotlivcích i družstvech při skoku zklamali a ztráty vyrovnávali při běhu sice statečně, ale marně. Kučera vybíhal v jednotlivcích se ztrátou — 1:20,5 min, Pánek se posunul o více než deset míst, ale co je to platné: kombinace je kombinace, nikoliv běh. Dívky zaujal souboj mezi Norem Skardem a Finem Summanenem, v němž domácí závodník prohrál o pouhé čtyři desetiny.

Závěrem: Přes malý ústup můžeme být spokojeni, kontakt s nejlepšími v klasickém lyžování držíme. Pokud tato generace v dospělých „neodejde“, můžeme se na budoucnost těšit.

K problémům sruženářů se předběžně vyjádřil vedoucí úseku severské kombinace ing. Roman Kumpošt: „Po minulém sezóně se dospělí i junioři (kteří trénovali většinou s dospělými) zaměřili především na běh. A takhle to dopadlo... Ukázala se zkušenost, že když se v kombinaci příliš sáhne do jedné disciplíny, odnese to ta druhá. Ale berte to jenom jako můj osobní názor. Analýza tréninku a hledání chyb nás teprve čeká. Po ní se vyjádříme oficiálně.“

Junioři

10 km klasicky: 1. Matias Fredriksson (Švéd.) 25:11,9, 2. Thomas Alsgaard (Nor.) — 33,8, 3. Ryszard Labaj (Pol.) — 35,6, 4. Aukland (Nor.) — 40,3, 5. Gideonsson (Švéd.) — 44,3, 6. Pogorzelski (Pol.) — 54,7. — 7. Ježík — 55,2, 9. Chlum — 1:04,2, 15. Valenta — 1:21,8, 18. Fousek — 1:29,1.

30 km klasicky: 1. Matias Fredriksson 1:19:15,7, 2. Giorgio di Centa (It.) — 59,4, 3. Stanislav Ježík — 1:55,7, 4. Zorzi (It.) — 2:08,6, 5. Alsgaard — 2:10,5, 6. Schwienbacher (It.) — 2:44,4. — 12. Rüsler — 5:26,5, 34. Chlum — 9:01,6, 35. Valenta — 9:03,5.

4x10 km: 1. Švédsko (Gideonsson, Vikman, Göransson, Fredriksson) 1:54:30,2, 2. Finsko (Pylväs, Viitala, Mustonen, Partanen) — 2:16,0, 3. Itálie (Agostino, Schweubacher, di Centa, Zorzi) — 2:33,9, 4. Norsko — 3:09,8, 5. SNS — 3:48,5, 6. Francie — 5:35,9. — 9. ČSFR (Valenta, Chlum, Rüsler, Ježík) — 8:05,0.

Skok jednotlivci K 81 m: 1. Toni Nieminen (Fin.) 217,6 (79,5 a 78,5), 2. Sylvain Freiholz (Švýc.) 201,9 (74,5 a 79), 3. Martin Höllwarth (Rak.) 197,0 (70,5 a 81,5), 4. Ottesen (Nor.) 183,8 (71 a 72,5), 5. Skupien (Pol.) 179,4 (71 a 72,5), 6. Meglič (Slovin.) 168,7 (68,5 a 70,5). — **16. Kašpar 157,9 (65,5 a 70,5), 19. Mojš 156,4 (66,6 a 69,5), 20. Mikuláščík 155,4 (69,5 a 65,5), 32. Věchet 137,9 (63 a 68).**

Skok družstva K 81 m: 1. Finsko (Happonen, Nieminen, Salo, Väättäin) 570,4, 2. Norsko (Halvorsten, Heiestad, Müller, Ottesen) 510,7, 3. Německo (Hannawald, Hornschuh, Meinel, Wangler) 499,1, 4. ČSFR (Kašpar, Mikuláščík, Mojš, Věchet) 490,2, 5. Švýcarsko 463,0, 6. Rakousko 461,9.

Severská kombinace jednotlivců: 1. Halldor Skard (Nor.) 29:40,3, 2. Teemu Summanen (Fin.) — 0,4, 3. Jens Deimel (Něm.) — 1:03,2, 4. Kučera — 1:28,6, 5. Miettinen (Fin.) — 2:28,0, 6. Skram (Nor.) — 2:38,7. — **11. Pánek — 3:14,6, 17. Hradil — 4:22,8, 23. Mrugala — 6:03,5.** — **Skok:** 1. Skard 214,1, 2. Deimel 214,0, 3. Summanen 210,3, 4. Heckman (USA) 200,6, 5. Kakizaki (Jap.) 199,9, 6. Miettinen 198,5. — **7. Kučera 198,0, 18. Hradil 168,6, 21. Pánek 163,1, 23. Mrugala 159,1.** — **Běh:** 1. Pánek 28:39,9, 2. Bochmann (Něm.) — 17,8, 3. Čitčigin (SNS) — 23,0, 4. Vesteraas (Nor.) — 27,8, 5. Poschiavin (It.) — 29,8, 6. Baud (Fr.) — 31,3.

Severská kombinace družstev: 1. Norsko (Skram, Vesteraas, Skard) 1:28:01,0, 2. Německo (Deimel, Dold, Braun) — 2:14,8, 3. Francie (Ziglioli, Gouy, Baud) — 2:38,1, 4. Finsko — 4:57,8, 5. ČSFR (Hradil, Pánek, Kučera) — 5:44,6, 6. Rakousko — 6:11,0.

Juniorky

5 km klasicky: 1. Kateřina Neumannová 14:39,3, 2. Bente Martinsenová (Nor.) — 10,5, 3. Karin Säterkvistová (Švéd.) — 17,0, 4. Padmazová (SNS) — 17,9, 5. Moenová (Nor.) — 18,6, 6. Huggová (Švéd.) — 22,9. — **8. Vondrová — 24,7, 10. Zelingerová — 33,4, 29. Letenská — 1:20,8.**

15 km volnou technikou: 1. Olga Kornějevová (SNS) 38:31,6, 2. Anke Schulzeová (Něm.) — 11,4, 3. Iveta Zelingerová — 33,1, 4. Apelová (Něm.) — 51,0, 5. Mjoenová — 51,9, 6. Valbusaová (It.) — 56,6. — **10. Neumannová — 1:17,0, 11. Vondrová — 1:22,2, 20. Letenská — 2:11,8.**

4x5 km: 1. Finsko (Salonenová, Hyvärinenová, Ahlstrandová, Weckströmová) 1:03:26,3, 2. ČSFR (Vondrová, Neumannová, Chroustovská, Zelingerová) — 23,6, 3. Švédsko (Asklundová, Huggová, Eková, Säterkvistová) — 38,9, 4. Německo — 2:07,3, 5. SNS — 2:29,1, 6. Norsko — 2:39,8.

BEZ ÚSPĚCHU

(MSJ v alpských disciplínách)

Pouze jedno 10. místo Jana Holického zachraňovalo reputaci našich juniorských závodníků a závodnic na MSJ v alpských disciplínách pořádaném 23. 2. až 1. 3. ve Slovinsku. Závodilo se v Mariboru a v oblasti Velké Kopy, 70 km západně od Mariboru, na kvalitně připravených a rychlých tratích. Jenže ona kvalita měla i stinné stránky. Ač v nadmořské výšce 1000–1550 m, bylo málo sněhu a příliš teplo. Například slalom se jel při teplotě +28 °C! a jenom díky velkým teplotním rozdílům — v noci přece jenom trochu mrzlo — se závody uskutečnily. Ovšem za cenu nedostatku tréninkových jízd, přičemž na okolních svazích se nedalo jezdit vůbec. Tím byl zvýhodněni domácí, kteří v místě závodů trénovali dlouho předem a tratě dokonale znali.

Obavy z bývalé Jugoslávie jako dějiště mistrovství byly naštěstí zbytečné. Všechno v pořádku, se žádnými problémy nebo dokonce bojovnými akcemi se účastníci MSJ nesetkali. Přítomen byl i slovinský prezident Milan Kučan! K bydlení ani stravování nelze mít výhrady.

Zato k výsledkům našich reprezentantů ano! Navzdory optimistickým tvrzením trenéra Josefa Holického, že generace našich mladých může být v budoucnu lepší než jsou dnešní dospělí, nutno poznamenat, že umístění optimismu nenasvědčují. Kromě zmíněného 10. místa Jana Holického z výsledků vyplývá, že pozice do 30. příčky v pořadí byla úspěchem. Vyskytují se i umístění mezi 50.–60. místem, a to je pramalý důvod k radostnému pohledu. V našem alpském lyžování musíme bez nadsázky hovořit o krizové situaci. Zklamal zejména ročník 1973, na němž většina států stávl.

V oficiálním hodnocení se uvádí, že kromě Holického nedosáhli naši zástupci umístění odpovídající jejich schopnostem, psychologicky vesměs nezvládli důležitost závodů. Vedoucí výpravy Zdeněk Špringl dokonce doporučuje pro příště snížit počet závodníků, nebude-li reálný předpoklad předních umístění. (To ovšem může znamenat další ztrátu kontaktu se světem!). Poznátky získané z MSJ je

třeba pečlivě rozebrat a připravit návrhy na řešení. Musíme se snažit zvýšit kvalitu na úkor kvantity, zdokonalit technické zabezpečení, především však vyžadovat větší samostatnost a tím i odpovědnost závodníků už v nejmladších kategoriích.

Poměr sil ve světě

I v juniorech proniká mezi nejlepší Norsko, podobně Švédsko, jehož lyžařská síla také byla dosud především v klasických disciplínách. Domácí Slovinci — jak už bylo řečeno — těžili ze situace a objektivně jsou sice možná lepší než jejich dospělí, výsledky z Mariboru byly však až příliš lichotivé. Pozice ztrácí Švýcaři (jako celek), udržují si je Rakušané. Také o nich však lze říci, že vzhledem ke svým podmínkám by mohli předvést víc. Zajímavé je vítězství reprezentanta USA ve sjezdu, mimoevropští zástupci poměrně uspěli i v dalších soutěžích. To všechno vím jenom z ústní informace trenéra Holického. Agentury věnovaly MSJ malou pozornost, v našem

rozboru úplně chybí bodová úspěšnost zúčastněných států. (Bylo jich 28, celkem závodilo 142 chlapců a 91 děvčát).

Z výsledků (klouzavé disciplíny na Velké Kopě, točivé v Mariboru)

CHLAPCI: Sjezd — Makar (USA 1:19,48 ... 10. Holický 1:20,16, 23. Košek 1:20,74, 31. Jányš, 37. Slašťan, 49. Huřka. **Superobří slalom:** 1. Hellman (Švéd.) 1:08,11 — z našich 36. Holický 1:11,30, 49. Huřka atd. **Obří slalom:** 1. Stuffer (It.) 2:24,26 — z našich nejlepší 47. Holický 3:12,94. **Slalom:** 1. Hellman 1:13,55 ... 29. Košek 1:21,04 atd.

DĚVČATA — Sjezd: 1. Dätwylerová (Švýc.) 1:21,68 ... z našich 27. Erlebachová 1:24,05, 36. Kurková 1:24,88 atd. **Superobří slalom:** 1. Häuslová (Něm.) 1:20,66 ... 37. Rázusová 1:26,85, 41. Erlebachová 1:27,35. **Obří slalom:** 1. Häuslová 1:56,37 ... 47. Rázusová 2:05,12 atd. **Slalom:** 1. Hrovatová (Slovinco) 1:17,03 ... 23. Kurková 1:22,31, 27. Erlebachová 1:24,35 atd. (Podrobněji ve výsledkových přehledech).

Připravil K. B.

JEŠTĚ JEDEN SPONZOR

V čísle 1/92 jsme uvedli seznam sponzorů — skupinových i individuálních — kteří se podílejí na finančním a materiálním zabezpečení příprav našich lyžařů. Hlavní trenér úseku alpských disciplín ČSSR Pavel Zelenka upozornil, že v seznamu jeden sponzor chybí. Je to FIT-FAN junior hotel Harrachov, který se podílí na přípravě družstva juniorů v alpských disciplínách. Děkujeme za informaci a sponzorovi se omlouváme, že jeho firma „vypadla“ z původního seznamu.

Redakce

V mlze a vánici

Pokud si pamatujete článek, kterým jsme v březnu minulého roku komentovali tehdejší **M ČSFR v běhu na lyžích**, víte, že titulke zněl podobně, podobné bylo i počasí. Příroda se proti běžcům u nás spikla a klimatické podmínky jim při vrcholné domácí soutěži nepřeji.

Letošním dějištěm šampionátu bylo rekreační středisko Skalka nad Kremnicí, v nadmořské výšce 1200 m. Ještě začátkem týdne — mistrovství se konalo ve dnech 12. 3. až 16. 3. — bylo krásně, ale nedostatek sněhu. Pořadatelé už začali snít na tratě navážet, když tu se obloha roztrhla a nastalo „boží dopuštění“. Najednou bylo sněhu nejméně 60 cm a stále padal nový. Tratě byly přese všechno úsilí pořadatelů těžké, závodníci se místy doslova bořili. Organizátoři se i tak snažili maximálně zpříjemnit pobyt na Skalce, jenže dařilo se jim to jenom v chatách. Proti přírodě jsme stále bezmocní. Škoda, bylo to dobře připravené mistrovství.

Další problém byl s účastí závodníků. Na začátku chyběli Buchta a Havrančíková, kteří se vrátili později ze Severových her. Po prvních dvou závodech zase museli odcestovat junioři na MSJ do Vuokatti, takže zbývající část byla ochuzena například o Neumannovou, Zelingerovou, Chlumu, Ježíka a další výborné mladé závodníky. Zejména v kategorii děvčát to bylo citelně ochuzení, protože — jak vyplývá z výsledků — naše kvalita je především v juniorské kategorii. (Například šest mezi prvními deseti, respektive osm mezi patnácti...) U chlapců zpravidla přichází vrchol později, ale i tam vypadá mládež poměrně slibně.

Ten, kdo se o běh na lyžích zajímá hlouběji, bude především studovat výsledky a není třeba mu napovídat. Pro méně zasvěcené několik postřehů: Především všichni zaslouží uznání za to, jak bojovali a snažili se i v počasí, které s výjimkou prvního dne závodníkům nepřálo. To je velký klad.

Na druhé straně nového bylo málo, rozdíl mezi reprezentanty a výkonnostní základnou jsou v lyžování přece jenom velké. Proč — to snad v tomto časopise nemusíme opakovat... Překvapilo vítězství Kvapila na 10 km K, čtvrté místo juniora Chlumu v téže disciplíně, zlepšení Vondrové a Chroustovské mezi ženami (také jsou to juniorky!), v mužích na 15 km V se poměrně vysoko dostal zatím ještě

méně známý Gunar Havel z ŠKP Štrbské Pleso. Překvapením skončila štafeta žen 3×5 km (K, V, V), když dívky z Jizerské župy využily slabší formy favoritek, zejména Janouškové, a do cíle přijela jako první Jolana Rázlová, která přebírala pomyslnou štafetu se ztrátou 34 sekund! Ve štafetě mužů 3×10 km (K, V, V) byla naopak sestava Dukly Liberec I. podle očekávání bez konkurence. Však to také je sestava!

Mohu-li být osobní, zklamaly mne vytrvalostní závody dospělých. V juniorských těžko lze mluvit o něčem novém, protože několik jich jelo 15 km prvně v životě, a to je potom člověk překvapen sám sebou...

Zmíněné zklamání platí především o mužích. 30 km žen V vyhrála suverénně Havrančíková, která obětavě nastoupila hned po návratu ze severní Evropy a při neúčasti Balážové prakticky neměla soupeřku. Zato muži nastoupili v úplnějším složení, ale Korunka ani Nyč závod nedokončili. Při zmíněném výkonnostním rozdílu mezi reprezentací a „zbytkem světa“ se není čemu divit ani nad Bencovým šestiminutovým náskokem. Celkově však tento závod velkou úroveň neměl, i když v něm počasí hrálo roli největší a na výsledných časech většiny běžců bylo hodně znát.

Pro příští léta stojí za úvahu vrátit se k „normálnímu“ termínu a pořádat domácí mistrovství před vrcholnou světovou soutěží. Uvidíme, jaký názor bude mít běžecský úsek. K hodnocení mistrovství se vrátíme při bilanci celé sezóny.

Z výsledků — muži a junioři — 10 km K: 1. Kvapil (DULI) 26:58,1, 2. Korunka (DULI) 37:11,3, 3. Petrásek (DULI) 27:26,1, 4. Chlum (jEXJA) 27:28,8, 5. Benc (DULI) 27:33,7, 6. Havel (SKSP) 27:50,6, 7. Vaněk (NMNM) 27:52,2, 8. Zahradník (SKSP) 27:58,5, 9. Vašek (DULI) 28:02,5, 10. Nyč (DULI) 28:04,3, 11. Čáslavský (DULI) 28:06,5, 12. Ježík (jSKSP) 28:08,9, 13. Korsch (SKSP) 28:10,5, 14. Karlík (SLKV) 28:19,4, 15. Valenta (jSPVR) 28:25,7. **15 km V:** 1. Benc 43:29,4, 2. Nyč 43:38,1, 3. Korunka 43:47,3, 4. Havel 43:58,7, 5. Kvapil 44:18,0, 6. Valenta 44:25,2, 7. Korsch 44:32,8, 8. Karlík 44:40,1, 9. Matějka (SLKV) 44:41,9, 10. Zahradník 44:51,1, 11. Vašek (VTJV) 44:55,9, 12. Ježík 45:10,9, 13. Chlum 45:11,0, 14. Čáslavský 45:20,7, 15. Vaněk 45:21,5. **3×10 km:** 1. Dukla Liberec I. (Kvapil, Nyč, Benc) 1:43:10,2, 2. Dukla Liberec III. (Kučera, Hauer, Korunka) 1:43:51,0,

Vydařené mistrovství

Po uplynulých „zelených“ zimách se po několika letech vydařilo **mistrovství ČSFR v alpských disciplínách**. Sněhu byl dostatek, navíc ve dnech 24.—29. února bylo ve Špindlerově Mlýně ideální počasí — slunce, téměř bezvětří, přes den i poměrně teplo. Rádost na svahu pobývat. Jenže nic na světě není bez problémů a i tato pohoda měla stinné stránky. Jednu vnímali především závodníci: Sníh přes den měknu a tratě, jinak velmi pečlivě připravené, neposkytovaly stejné podmínky celý den. Dalším problémem byly školní prázdniny, které se sice postaraly o obecenstvo, ale na druhé straně vytvářely starosti s poněkud přeplněným „špindlem“.

Nicméně jsou důvody ke spokojenosti. Už proto, že poprvé od roku 1986 bylo rozděleno po pěti sadách medailí — všechny disciplíny se konaly, žádnou nebylo třeba překládat či dokonce zrušit.

Bylo to mistrovství mezinárodní. Zúčastnily se výpravy pěti států, ale příliš kvalitní zahraniční konkurenci jsme neviděli. Naši spěchali z olympiády, což se mužům podařilo jen částečně — M. Bireš chyběl na startu superobřího slalomu, Jurko přijel nemocen a zase odcestoval. Zajímavostí bylo, že jako předjezdec sjezdu se představil Petr Kakeš,

stěžoval si však na dlouhou trať. Inu, dnes už má raději kratší a ještě rychlejší. Škoda, že se vrcholného domácího závodu nemohli zúčastnit junioři a juniorky, startující v tomto termínu na MSJ v Mariboru. Bez nadějí na úspěch by určitě nebyli.

Ostatní vyčtete z výsledků. S výjimkou Mudrochova vítězství ve slalomu snad nelze hovořit o překvapení. Po Saalbachu v podstatě odepisovaný závodník našel útočiště v Bohemians a specializuje se výhradně na slalom. Snad si nyní ještě rozmyslí záměr po letošní sezóně skončit. V ženách nebylo překvapení žádné — Medzihradská vyhrála dokonce všechny závody (1) s převahou, z níž sama radost neměla. „Jaké je to závodění, když není konkurence? Víme, že stačí projet cílem, a určitě vyhraju! To je ale škoda...“ Ano, je to škoda, stejně jako skutečnost, že naši muži, kteří ze světových svahů v posledních dvou sezónách jakoby zmizeli, nemají doma konkurenci...

Počasí hrálo mistrovství do noty, ale tím důvody k radosti končí. Alpské lyžování je stále víc záležitostí peněz a finančních možností rodičů. Trenéři mládeže jsou propouštěni, nad dotacemi visí otazník, chmur na tvářích zainteresova-

ných odborníků přibývá. Investovaných prostředků je jenom relativně dost, se světem se po této stránce měřit nemůžeme.

Statisíce lidí jezdí na hory, navzdory nelidským cenám. Za lanovku zaplatíte nejméně 25 korun a spočítejte si, kolikrát denně by ji milovník sjezdovek měl platit. Vyrosté z tohoto podhoubí nadšenců a obětavých milovníků hor nová Charvátová, Gantnerová, Zeman...?

Závěrem slovo redakce: Pořadatelé vykonali dobrou práci, ale jako novinář mám závažnou připomínku. Proč neexistuje alespoň jedna verze výsledků s uvedením oddílové příslušnosti závodníků a závodnic? To je závažný nedostatek, pro který se novinář ve výsledcích nevyzná. Ke všemu chyběla i v hlášení místního rozhlasu. Uvádět každé domácí jméno závodníka s dovětkem „Československo“ je podle mého názoru přehnané. Zamyslet se musíme i nad důsledně „počítačovými“ výsledky bez důležitých znamének. Zejména kolegové z deníků, kteří mají na starosti několik sportů, mohou v labyrintu takto psaných příjmení snadno zabloudit...

Výsledky na straně 11

K. B.

3. SKP Štrbské Pleso I. (Havel, Zahradník, Korsch) 1:44:35,4, 4. SKP Štrbské Pleso III. 1:47:35,4, 5. SKP Štrbské Pleso II. 1:47:26,8, 6. Elitex Jablonec n. N. 1:49:36,2, 7. Dukla Liberec II. 1:51:27,4, 8. Univerzita Brno 1:53:45,7, 9. Dukla Liberec IV. 1:54:52,8, 10. SKI Jilemnice 1:55:52,4, 11. Elektrotech. fakulta Praha 1:57:24,4, 12. SKI Klub Šumperk 1:57:44,0, 13. VŠ báňská — Ostrava 2:00:23,9.

Ženy a juniorky — 5 km K: 1. Neumannová (jVTJV) 15:46,8, 2. Balázová (SKSP) 16:10,7, 3. Zelingerová (jSKSP) 16:10,0, 4. Vondrová (jEXJA) 16:23,6, 5. Chroustovská (jSKSP) 16:23,6, 6. Zurynková (EXJA) 16:34,6, 7. Rucková (jNMNM) 16:42,8, 8. Mihoková (LKLH) 16:43,6, 9. Douďerová (jEXJA) 16:46,6, 10. Janoušková (SKSP) 16:56,9, 11. Vyhnaníková (USKP) 17:02,8, 12. Bucharová (USKP) 17:03,2, 13. Rázlová Jana (jJIHA) 17:03,8, 14. Sabáková (LKLH) 17:07,7, 15. Ptáčková (jSLKV) 17:08,2. **10 km V:** 1. Zelingerová 33:27,3, 2. Balázová 33:39,7, 3. Vondrová 33:45,3, 4. Neumannová 33:52,7, 5. Letenská (jSPSK) 34:29,6, 6. Douďerová 34:32,0, 7. Nováková (SLKV) 34:39,4, 8. Chroustovská 34:44,3, 9. Mihoková 34:49,1, 10. Janoušková 34:51,8, 11. Rázlová Jolana 35:02,0, 12. Šimůnková 35:19,1, 13. Sabáková 35:36,2, 14. Rázlová Jana 35:36,7, 15. Zurynková 35:45,6. **3x5 km:** 1. Jizerská župa (Zurynková, Douďerová, Rázlová Jolana) 59:05,7, 2. SKP Štrbské Pleso (Balázová, Chroustovská, Janoušková) 59:37,2, 3. Lyžiarsky klub L. Hrádok (Jašicová, Sabáková, Mihoková) 1:00:18,5, 4. USK Praha 1:00:49,8, 5. Stredoslovenská oblasť (Bukvajová, Lesková, Gazová) 1:05:13,4, 6. Univerzita Brno (Kalovská, Gandelová, Bouchalová) 1:08:28,3.

Muži — 50 km V: 1. Benc 2:29:09,8, 2. Karlík (SLKV) 2:35:21,8, 3. Matějka (SLKV) 2:36:15,0, 4. Majliš (SKSP) 2:36:54,9, 5. Čáslavský 2:38:00,5, 6. Vaněk 2:40:15,3, 7. Vašek (VTJV) 2:41:08,2, 8. Marszałek (VSOS) 2:42:07,3, 9. Havel 2:42:54,9, 10. Krátký (USKP) 2:43:20,6, 11. Zahradník 2:43:51,0, 12. Kučera (DULI) 2:44:03,0, 13. Holeček (VTJV) 2:44:42,1, 14. Pecka (EXJA) 2:45:20,5, 15. Špičář (VTJV) 2:45:34,4.

Juniři — 30 km V: 1. Jurčo (SKSP) 1:31:00,5, 2. Hauer (DULI) 1:32:22,2, 3. Matouš (SKSP) 1:32:37,5, 4. Petřík (SKSP) 1:33:36,4, 5. Řezáč (EXJA) 1:35:01,1, 6. Petr (SKIJ) 1:35:29,0, 7. Pivnička (USKP) 1:37:13,6, 8. Pupal (USKP) 1:37:13,6, 9. Brada (SKIJ) 1:38:57,7, 10. Metelka (DULI) 1:39:25,4.

Ženy — 30 km V: 1. Havrančíková 1:42:02,0, 2. Šimůnková (USKP) 1:44:09,3, 3. Mihoková 1:44:37,6, 4. Nováková 1:45:43,2, 5. Sabáková 1:45:51,8, 6. Zurynková 1:50:15,4, 7. Cupáková (VTJV) 1:50:56,0, 8. Fejfarová (FELP) 1:52:16,5, 9. Bucharová 1:52:28,0, 10. Vyhnaníková 1:56:04,2, 11. Sýkorová (USKP) 1:56:08,0, 12. Paričková (LKLH) 1:57:31,0, 13. Benešová (SOSY) 1:59:07,8, 14. Bouchalová (UNBR) 1:59:28,2, 15. Pokorná (VTJV) 1:59:57,4.

Juniorky — 15 km V: 1. Douďerová 51:21,2, 2. Jana Rázlová 51:57,2, 3. Jolana Rázlová 52:29,2, 4. Jiřina Rázlová (SKIJ) 54:23,4, 5. Jašicová (LKLH) 54:35,3, 6. Tučková 55:28,9, 7. Lešková (SPDU) 56:01,9, 8. Rucková 56:32,0, 9. Gažová (SLBB) 58:15,6, 10. Kutílková (SLBB) 58:27,4.

S označením „j“ před názvem oddílu — junióri.

Parma potvrdil formu

Náš neúspěšnější skokan na XVI. ZOH potvrdil formu i doma. Šampionát se stal záležitostí Jiřího Parmy, který vyhrál na obou můstcích. **Mistrovství ČSFR ve skoku** se konalo 21.—23. února, dějištěm bylo Štrbské Pleso.

Na středním můstku (K-88) startovalo 46 závodníků ze čtyř oddílů. Reprezentanti podle očekávání obsadili první místa, pouze Sakala na 9. místě nesplnil předpoklady. V prvním kole skončil pouze 79 m a ani zlepšením v kole druhém už mnoho nezachránil. Parma (29 let) skočil v obou kolech shodně 88,5 m. Potvrdil, že změna stylu mu pomohla a (nechtěně) se zařadil k závodníkům potvrzujícím jednoznačně prioritu „věčka“. Na nevyrovnané výkony opět doplatil Ploc, který krátce po mistrovství oznámil konec aktivní činnosti. Překvapením byl Mojš ze SKI Jilemnice, také Bělčík může být víc než spokojen. Bohužel však měl v této sezóně formu velmi nestálou: výborné výsledky střídá s podprůměrnými. Občasné narázové vítě byl jediným kazem prvního dne.

Na můstku K-120 měl smůlu Jež. Při prvním skoku překonal rekord můstku, který výkonem 124 m drží Vervejkin. Ježových 125,5 m — ale s pádem! — vystrašilo především jury. První kolo okamžitě zrušila a snížila nájezd, repríza se však Ježovi nepodařila.

Závod družstev skončil přímo senzací. Očekávané vítězství některé z Dukel „se nekonalo“, mladíci z Jilemnice byli lepší. Výsledky potvrzují překvapení — kromě Godera není v sestavě vítězů jedině „velké jméno“, zato hodně naděje pro příští sezóny. Tento závod se ale nepodařil pro špatné počasí. Už ráno jury rozhodla, že při nárazovém větru 9 m/s se bude skákat na středním můstku, nikoliv na původně plánovaném velkém. Nakonec musela zrušit druhé kolo a vítězové tak vzešli z jediných skoků. Alespoň nějaká útěcha pro favority... Nevyhrály nakonec lepší nervy?

Jiří Parma

Výsledky — K-88: 1. Parma (DBB) 229,6 (88,5 a 88,5), 2. Raška (MEZ Frenštát) 223,7 (85,0 a 88,0), 3. Jež 218,3 (87,5 a 84,0), 4. Bělčík (oba DBB) 211,9 (85,0 a 85,0), 5. Goder 210,2 (87,5 a 80,5), 6. Mojš (oba SKI Jilemnice) 207,5 (83,5 a 85,0), 7. Ploc (DUL) 205,7 (80,5 a 87,5), 8. Švagerko (DBB) 200,7 (81,0 a 82,0), 9. Sakala (MEZ) 197,9 (79,0 a 83,5), 10. Podzimek 197,1 (78,0 a 84,0), 11. Mikulášik (MEZ) 196,0 (78,5 a 85,0), 12. Vaverka 194,9 (82,0 a 80,5), 13. Jiroutek (oba DUL) 191,5 (78,5 a 80,0),

14. Dluhoš (DBB) 190,8 (82,5 a 76,5), 15. Sudek (DUL) 186,1 (75,0 a 82,0).

K-120: 1. Parma 211,5 (112,0 a 117,5), 2. Goder 208,6 (113,0 a 113,5), 3. Mojš 176,8 (105,0 a 107,0), 4. Raška 165,8 (99,0 a 103,0), 5. Švagerko 155,9 (100,5 a 98,0), 6. Ploc 134,3 (90,5 a 99,0), 7. Kováč (DBB) 133,8 (94,5 a 95,0), 8. Sakala 133,4 (100,0 a 88,5), 9. Jež 131,2 (82,0 a 106,0), 10. Jiroutek 128,8 (98,0 a 89,0), 11. Chlup (DUL) 128,2 (86,5 a 99,0), 12. Věchet (SKI) 122,9 (89,5 a 96,5), 13. Mešík (DBB) 122,8 (93,0 a 89,0), 14. Kašpar (DUL) 122,6 (85,5 a 98,5), 15. Sudek (DUL) 122,5 (91,5 a 91,0).

Družstva: 1. SKI Jilemnice (Berger, Věchet, Mojš, Goder) 312,5, 2. DBB I. (Švagerko, Bělčík, Jež, Parma) 303,4, 3. Dukla Liberec I. (Sudek, Jiroutek, Podzimek, Ploc) 302,5, 4. MEZ Frenštát I. 299,2, 5. DBB II. 289,5, 6. Dukla Liberec II. 274,9.

Autorem všech jinak neoznačených materiálů v tomto čísle je Karel Bláha. Autoři fotografií v textu: Tomáš Macek (3krát) a Bohumil Hynek (2krát). Za výsledky a statistiky odpovídá Jaroslav Trousl.

K hodnocení XVI. ZOH

Vracíme se k tématu hodnocení účasti našich reprezentantů v lyžařských soutěžích XVI. ZOH. Začínáme pohledem předsedy ČSSL dr. Jaroslava Potměšila:

Skokany jsem už pochválil v minulém čísle. V soutěži družstev podali všichni obdivuhodný výkon. Více se v soutěžích jednotlivců očekávalo od Františka Ježe. Škoda, že nezasáhl Jiří Raška. Obdiv zasluží Jiří Parma za to, že se dokázal „předělat“ na věčko. Skokani podrželi naše lyžování.

Severská kombinace získala v soutěži družstev velmi cenné 6. místo a bod do hodnocení států. To byl ovšem výsledek zoufalé snahy dokázat, že v severské kombinaci něco znamenáme. Skokansky všichni zklamali (až na Kovářka, který odvedl maximum). Neměli formu, trápili se, skákali „jako za stara“ a jen dobrým během se světovou výkonnost neprokáže. To, že skákat přece jen umějí, dokazovali v soutěžích SP před ZOH.

Muži běžci nezklamali. Skvělé 6. místo Radima Nyče na 50 km (nejlepší historický výsledek všech dob na ZOH v mužském běhu), 8. místo Pavla Bence, úseky Lubomíra Buchty a Pavla Bence ve štafetě i další výsledky do 15. místa. Úspěch ve štafetě musí být podloženo nadprůměrným výkonem všech čtyř běžců. Ten se nám, bohužel, nepodařil. Něco způsobilo nachlazení, ale i fakt, že vyladění formy se plně nepovedlo. Pozitivem je šest umístění do 15. místa. Domníváme se, že – snad kromě Martina Petráška – všichni odvedli to, na co momentálně měli. To pochopitelně neznamená, že mohou být spokojeni. Vynikající závěrečná padesátka nesmí zastítn některé předcházející případy. Přiznejme si, že jsme čekali přece jenom víc!

Ani běžkyne nezklamaly. Šesté místo štafety a především její průběh je velmi cenný a naznačuje perspektivu. Běžkyne se šestkrát umístily do 15. místa, leč i v tomto případě jsme čekali víc. Oporami byly Lubomíra Balázová, Kateřina Neumannová a Alžběta Havrančíková, která ovšem pomýšlela podstatně výše. Platí patrně stejné doporučení jako pro muže: Důkladně analyzovat závěrečnou přípravu a snažit se postihnout její individuální vlivy.

Sjezdové disciplíny žen: Po zranění Veroniky Trasovičové byla vedle Lucie Medzihradské zařazena Ludmila Milanová. Medzihradská podávala dobré výkony, její 8. místo v alpské kombinaci je úspěch. I Milanová odvedla to, na co měla. Sjezdařky potvrdily oprávněnost nominace a obhájily současnou úroveň našeho ženského lyžování.

O účasti sjezdařů se vedly diskuse. I nyní, bez ohledu na dosažené výsledky tvrdím, že bylo správné dát mužskému alpskému lyžování příležitost. Jinou otázkou jsou výsledky. Víím, že často jde o nešťastné shody okolností, ale výkonnostní úroveň čtvrté desítky závodního pole (a časté nedokonalování soutěží!) neodpovídá tradicím ani skutečné úrovni obou závodníků. Neodpovídá ani prostředkům do jejich přípravy vloženým, i když vííme, že jsou to prostředky skromné. Dobře víím, že výsledky velmi mrzí oba naše sjezdaře, ale situace nemůže potěšit příznivce sjezdového lyžování, navíc nahrává pesimistům. Zde musíme přijmout rozhodná opatření.

ZOH jsme se zúčastnili i v ukázkových disciplínách. – v rychlostním lyžování a v baletu na lyžích. Předem bych chtěl říci, že jsem se přesvědčil, jaké tyto disciplíny mají perspektivy rozvoje, jak jsou populární a rozšiřují paletu činnosti na lyžích.

Velmi si cením přístupu a výsledku Petra Kakeše. V daleko skromnějších podmínkách než většina soupeřů uplatnil profesionální přístup a jeho 6. místo je ukázkou cílevědomosti, uvědomění si vlastních možností. Nový čs. rekord nad 223 km/h je toho dokladem.

Ukázkové soutěže v baletu na lyžích se zúčastnili Z. Smierčáková (16. místo) a P. Landa (14. místo). Doufám, že získané zkušenosti pomohou celému akrobatickému lyžování v jeho dalším rozvoji. – Tolik předseda svazu.

Schůzi předsednictva ČSSL 10. 3. 1992 předložily všechny úseky rozsáhlá a i pěkně upravená tištěná hodnocení. Jsou to ale materiály velmi podrobné, navíc jejich forma není použitelná pro tisk, proto z nich a z ústních komentá-

řů na zmíněné schůzi předsednictva vyberáme jenom některé názory a postřehy.

Ing. Kamil Opletal, předseda úseku akrobatického lyžování, uvedl: „Naším závodníkům především chybí více zkušeností ze závodů SP. Ještě nikdy se nezúčastnili MS ani ME, olympijský závod byl první vrcholná soutěž, na které mohli startovat. To se projevilo v jejich psychice – důsledkem byly pády v jednoduchých figurách, kdy obvykle nepadají.“

Navic jde o odvětví hodnocené rozhodčími, tudíž nemálo záleží na jménech a na tom, jak je kdo u nich zapsán. Mnozí z rozhodčích viděli naše sportovce poprvé. Není se čemu divit, když se zúčastňujeme jenom 40 procent soutěží SP. Pokud chceme pomýšlet na další rozvoj tohoto odvětví u nás, musíme minimálně dvěma závodníkům umožnit účast ve všech závodech SP i na MS v příští sezóně.“

Josef Lánský, předseda úseku skoku: „O Parmově medaili řekl správně předseda svazu Potměšil, že tato bronzová medaile má cenu zlata... Horší to bylo s Parmovým chováním vůči novinářům, s nímž v zásadě souhlasit nemůžeme. Jenže oni si leccos zavinili sami! Parmu nejdříve odepasli a teď se k němu hlásí...“

Ani já nejsem spokojen se všemi výsledky v soutěžích jednotlivců. V úseku budeme analyzovat, kde se stala chyba v přípravě, proč ne vždy vyšla klukům forma právě na olympiádu...“

Jaroslav Potměšil se ještě jednou vrátil k výsledkům sruženářů: „Umístění družstva je po „propadáků“ ve skoku relativně zákrak! Léta zdůrazňujeme, že dnešní sruženáři musí být především skokani. Výborný běžec nic nezachrání, respektive zachrání málo. Kdo vyběhává se ztrátou 2:30 min a více, nemůže uspět! Pro budoucnost této disciplíny bude důležitý její další vývoj. Zamýšlená koncepce skok na velkém můstku a běh na 20 km má hodně odpůrců, mnozí vidí budoucnost kombinace spíše ve sprintech. Podle vývoje musíme vybírat a připravovat závodníky, ale na tvrzení, že skok je základ, se asi nic nezmění.“

Petr Honzl, předseda úseku běhu: „Nejsme spokojeni s výsledky Havrančíkové. U ní příprava nevyšla a v úseku se tímto problémem budeme hodně zabývat. Souhlasím s názorem, že závěrečná padesátka nesmí zakrýt některá zklamání z výsledků mužů. Zamyslet se musíme i nad tím, zda příště přece jenom nebudeme pořádat mistrovství republiky před vrcholnou světovou soutěží, bez problémů nebyla ani koncepce vysokohorské přípravy. To, že mnozí naši běžci i běžkyne byli při Severských hrách v lepší formě než krátce předtím na ZOH, mluví za všechno.“

Podmínky v dějišti olympiády nám také nevyhovovaly. Zejména v Les Saisies nefungovalo nejdřív vůbec nic, potom všechno, ale s problémy. Já víím, podmínky měli všichni stejné, napíší novináři. Ale není to úplně pravda: Lepší podmínky měli ti, kdo mají prostředky na dokonalý servis! Náš je zcela minimální, dokonce jsme neměli ani lékaře řádně akreditovaného jako oficiálního člena výpravy. Takový „lékař napůl“ potom nezabrání zdravotním problémům během her. O dalším servisu ani nemluvíme! Jsme v tomto směru jedna z nejhudších výprav vůbec.“

Ján Pochobradský, předseda úseku alpských disciplín: „Škoda, že naše sjezdařky v posledních dvou sezónách tolik pronásledují úrazy. Tarasovičová vůbec na hry neodjela, Medzihradská měla rok a půl přestávku. Vzhledem k tomu dopadla velmi dobře, výborně. Problém je i v tom, že všichni závodníci v alpských disciplínách cítí „nůž na krku“ a jezdí málo razantně, bojí se riskovat. Pokud jde o muže, nedávali jsme si nereálné cíle, ale ani ty skromné jsme nesplnili. Marián Bireš nedokončil kombinaci, Jurko po nemoci nezajel slalom speciál. Čeká nás hodně práce, hodně přesvědčování...“

SVĚTOVÉ POHÁRY

BĚŽCI

Lahti (Finsko) 29. 2. 15 km klasický: 1. Daehlie 38:13,1, 2. Ulvang — 34,0, 3. Mikkelsplass (všichni Nor.) — 1:01,1, 4. Smirnov (SNS) — 1:15,3, 5. Kirvesniemi (Fin.) — 1:15,8, 6. Albarello (It.) — 1:22,7, 7. Stadlober (Rak.) — 1:30,1, 8. Kuusisto (Fin.) — 1:31,8, 9. Langli — 1:34,6, 10. Sivertsen — 1:35,3, 11. Skjeldal (všichni Nor.) — 1:41,4, 12. Behle (Něm.) — 1:45,5, 13. Poromaa (Švéd.) — 1:45,6, 14. Isometsä (Fin.) — 1:46,0, 15. Jevne (Nor.) — 1:53,4, 16. **Korunka — 2:00,3**, 21. **Buchta — 2:14,9**, 36. **Benc — 2:57,1**, 40. **Nyč — 3:10,4**.

Lahti (Finsko) 28. 2. 4x10 km volnou technikou: 1. SNS (Kirilov, Botvinov, Prokurov, Smirnov) 1:35:26,0, 2. Norsko (Langli, Ulvang, Daehlie, Skjeldal) — 20,2, 3. Finsko (Mykylä, Hartonen, Räsänen, Isometsä) — 1:25,4, 4. Norsko II. — 1:47,6, 5. Švédsko — 1:59,6, 6. **ČSFR (Nyč, Benc, Buchta, Korunka) — 1:51,1**, 7. Švédsko II. — 2:13,5, 8. Německo — 2:31,2, 9. Itálie — 2:43,2.

Sundsvall (Švédsko) 3. 3. 4x10 km komb.: 1. Švédsko (Ponsiluoma, Mogren, Bergström, Forsberg) 1:39:28,2, 2. SNS (Kirilov, Botvinov, Prokurov, Smirnov) — 22,8, 3. **ČSFR (Nyč, Benc, Buchta, Korunka) — 53,1**, 4. Itálie — 1:46,3, 5. Německo — 2:04,2, 6. Norsko — 2:21,1.

Funäsdalen (Švédsko) 7. 3. 30 km volnou technikou: 1. Mogren (Švéd.) 1:10:03,3, 2. Daehlie — 15,3, 3. Smirnov — 17,6, 4. Mühllegg (Něm.) — 39,9, 5. Ulvang — 44,7, 6. Isometsä — 48,1, 7. Langli — 1:11,6, 8. Vanzetta — 1:15,8, 9. de Zolt (oba It.) — 1:19,4, 10. Forsberg (Švéd.) — 1:19,9, 11. Skjeldal — 1:31,1, 12. Prokurov — 1:35,4, 13. Bergström — 1:41,9, 14. Balland (Fr.) — 1:42,0, 15. **Korunka — 1:43,7**. — 18. **Buchta — 2:17,7**, 25. **Nyč — 3:17,2**.

Vang (Norsko) 15. 3. 50 km klasický: 1. Ulvang 2:13:28,7, 2. Botvinov — 29,4, 3. **Buchta — 1:26,8**, 4. Jevne — 1:34,7, 5. Sivertsen — 1:43,4, 6. Kirvesniemi — 1:53,6, 7. Smirnov — 2:16,6, 8. Daehlie — 2:17,3, 9. Stadlober — 2:26,1, 10. de Zolt — 2:47,3, 11. Prokurov — 3:03,0, 12. Myllylä (Fin.) — 3:11,0, 13. Mogren — 3:13,1, 14. Langli — 3:24,1, 15. Mikkelsplass (Nor.) — 3:44,5.

Konečný stav SP běžců: 1. Daehlie 198, 2. Ulvang 196, 3. Smirnov 93, 4. Langli 83, 5. Mogren 73, 6. Botvinov 51. — 17. **Buchta 33**, 23. **Nyč 20**, 36. **Benc a Korunka oba 8 b**.

BĚŽKYNĚ

Lahti (Finsko) 1. 3. 20 km klasický: 1. Belmondová (It.) 56:24,0, 2. Lukkarinenová (Fin.) — 29,2, 3. Nybraatenová (Nor.) — 47,8, 4. Vjalbeová (SNS) — 49,4, 5. di Centaová (It.) — 51,6, 6. Jegorovová — 1:38,1, 7. Nagejkinová — 1:38,2, 8. Lazutinová (všechny SNS) — 1:49,3, 9. Nilsenová (Nor.) — 1:49,9, 10. Paruzziová (It.) — 2:14,1, 11. Woldová (Nor.) — 2:24,4, 12. Lahntinenová (Fin.) — 2:27,3, 13. Honeggerová (Švýc.) — 2:34,1, 14. Heggová (Nor.) — 2:34,8, 15. Vanzettaová (It.) — 2:45,4, — 20. **Balážová — 3:56,2**.

Bergeforsen (Švédsko) 3. 3. 4x5 km: 1. SNS (Nagejkinová, Vjalbeová, Lazutinová, Jegorovová) 58:08,8, 2. Norsko — 45,6, 3. Itálie — 1:43,2, 4. Finsko — 2:03,4, 5. **ČSFR (Šimčáková, Balážová, Janušková, Havrančíková) — 2:30,5**, 6. Švédsko — 2:46,2.

Funäsdalen (Švédsko) 7. 3. 5 km klasický: 1. Kirvesniemiová (Fin.) 13:48,3, 2. Dybendahlová (Nor.) — 16,4, 3. Jegorovová — 19,1, 4. **Neumannová — 22,4**, 5. Lukkarinenová (Fin.) — 22,7, 6. Nybraatenová — 27,9, 7. Fritjoffová (Švéd.) — 31,9, 8. Lazutinová — 34,7, 9. Vjalbeová — 34,8, 10. **Balážová — 36,9**, 11. Pedersenová (Nor.) — 40,0, 12. Savolainenová — 48,3, 13. Ryhänenová (obě Fin.) — 49,7, 14. Mettlerová (Švýc.) — 51,2, 15. Nagejkinová — 51,3.

Funäsdalen (Švédsko) 8. 3. 4x5 km: 1. Norsko (Pedersenová, Nybraatenová, Nilsenová, Dybendahlová) — 52:08,8, 2. SNS — 15,3, 3. Finsko — 43,2, 4. Itálie — 48,4, 5. Švýcarsko — 1:13,6, 6. Švédsko — 1:22,7, 7. **ČSFR (sestava jako 3. 3.) — 2:34,9**.

Hamar (Norsko) 12. 3. 4x5 km volnou technikou: 1. SNS (Nagejkinová, Vjalbeová, Lazutinová, Jegorovová) 1:00:16,2, 2. Itálie — 29,4, 3. Norsko — 54,2, 4. Švýcarsko — 1:55,6, 5. Německo/Švédsko — 2:30,0, 6. Finsko — 2:40,9, 7. Švédsko — 2:44,8, 8. Francie/ČSFR — 2:49,6.

Vang (Norsko) 14. 3. 15 km volnou technikou: 1. Vjalbeová 41:16,9, 2. Jegorovová — 45,6, 3. Belmondová — 1:06,4, 4. di Cen-

taová — 1:11,2, 5. Nilsenová — 1:11,5, 6. Lazutinová — 1:25,1, 7. Nybraatenová — 1:25,4, 8. Albrechtová (Švýc.) — 1:35,8, 9. **Havrančíková — 1:49,7**, 10. Dybendahlová — 1:35,7, 11. Opitzová (Něm.) — 2:12,0, 12. Woldová (Nor.) — 2:15,4, 13. Mettlerová — 2:19,7, 14. Nagejkinová — 2:24,0, 15. Moenová — 2:28,7.

Konečný stav SP běžkyň: 1. Vjalbeová 169, 2. Belmondová 156, 3. Jegorovová 152, 4. Lukkarinenová 122, 5. Nilsenová 113, 6. Nybraatenová 96, 7. Dybendahlová 87, 8. Westinová (Švéd.) 56, 9. di Centaová (It.) 55, 10. Kirvesniemiová 53 b.

SKOKANI

Lahti (Finsko) 29. 2. K 90 m: 1. Nieminen (Fin.) 234,9 (91,5 a 90), 2. Vettori (Rak.) 223,2 (87 a 90), 3. Kasai (Jap.) 221,5 (86 a 84,5), 4. Höllwarth (Rak.) 218,6 (88,5 a 85), 5. **Parma 214,2 (85 a 87)**, 6. Laakkonen (Fin.) 212,7 (85 a 84,5), 7. Petek (Slovín.) 208,9 (84,5 a 84,5), 8. Zünd (Švýc.) 208,7 (84,5 a 85), 9. Felder (Rak.) 208,1 (82,5 a 86), 10. Harada (Jap.) 206,2 (83,5 a 86), 11. Martinsson (Švéd.) 205,3 (84,5 a 83,5), 12. Ottesen (Nor.) 204,4 (84 a 85), 13. Nikkola (Fin.) 201,9 (83 a 83,5), 14. **Jež 199,9 (85 a 81,5)**, 15. Vodněv (SNS) 199,8 (81,5 a 84). — 31. **Raška 182,2 (80 a 77)**, 37. **Goder 90,6 (78,5)**, 59. **Sakala 81,5 (75)**.

Lahti (Finsko) 1. 3. K 120 m: 1. Nieminen 243,0 (113 a 125), 2. Kuttin (Rak.) 215,8 (108,5 a 111,5), 3. Felder 199,5 (98,5 a 114,5), 4. Vettori 196,0 (95 a 115,5), 5. Harada (Jap.) 195,5 (111 a 100,5), 6. Kasai 182,5 (108 a 97,5), 7. Rathmayr (Rak.) 182,5 (109 a 94), 8. Jesin (SNS) 169,8 (89 a 108,5), 9. Duffner (Něm.) 166,8 (91 a 106,5), 10. **Parma 166,3 (102 a 95,5)**, 11. Zünd 163,9 (102 a 95,5), 12. Prost (Fr.) 161,5 (92 a 101), 13. Ylipulli (Fin.) 160,9 (97,5 a 94), 14. Freiholz (Švýc.) 160,6 (86,5 a 105,5), 15. Hunger (Něm.) 160,3 (96 a 99). — 25. **Jež 135,7 (83,5 a 95)**, 38. **Jirutek 53,6 (83)**, 44. **Goder 52,0 (84)**, 46. **Raška 51,0 (81,5)**.

Ornsköldsвик (Švédsko) 4. 3. K 90 m: 1. Vettori 219,6 (91 a 85), 2. Kasai 218,1 (88 a 88), 3. Martinsson 214,1 (89 a 82), 4. Kuttin 213,2 (90 a 84,5), 5. Vodněv 212,4 (88 a 86), 6. Goldberger 209,9 (86,5 a 85), 7. Lunardi (It.) 209,5 (87,5 a 85), 8. **Jež 206,8 (86,5 a 84)**, 9. Johansen (Nor.) 204,4 (84 a 85), 10. **Parma 203,7 (84 a 85,5)**, 11. Felder 203,3 (85 a 83), 12. Župan (Slovín.) 202,7 (85 a 84,5), 13. Harada 202,4 (85 a 84), 14. Nieminen 199,6 (88,5 a 80), 15. Petek 199,5 (83,5 a 84). — 20. **Goder 192,0 (84 a 81)**, 23. **Sakala 189,6 (83,5 a 80)**, 32. **Raška 177,2 (81,5 a 75,5)**, 50. **Jirutek 83,2 (77)**.

Trondheim (Norsko) 8. 3. K 120 m: 1. Kuttin 211,2 (113 a 117,5), 2. Vettori 208,3 (110,5 a 117), 3. Nieminen 205,3 (113,5 a 113,5), 4. **Parma 204,7 (113 a 112,5)**, 5. Goldberger (Rak.) 200,8 (108,5 a 116), 6. Kasai 200,5 (115,5 a 109,5), 7. Rathmayr 196,3 (111 a 111), 8. Lunardi 188,7 (105,5 a 112,5), 9. Felder 186,9 (109 a 107), 10. Bredesen (Nor.) 184,0 (107 a 108), 11. Gebstedt (Něm.) 183,4 (107 a 106), 12. Zünd 183,3 (104,5 a 110), 13. **Jež 181,6 (106 a 105,5)**, 14. Petek 180,2 (105 a 105,5), 15. Župan 179,8 (104,5 a 110). — 33. **Goder 71,3 (97)**, 39. **Raška 71,2 (95,5)**, 57. **Jirutek 51,2 (88)**, 65. **Sakala 43,8 (84,5)**.

Granasen (Norsko) 11. 3. K 120 m: 1. Nieminen 231,3 (121 a 121), 2. Vettori 187,8 (109 a 108), 3. Nikkola 183,0 (107 a 105), 4. Cecon (It.) 181,0 (109,5 a 105,5), 5. Martinsson 180,8 (110 a 102), 6. Felder 176,1 (103,5 a 108), 7. **Jež 171,3 (104 a 103)**, 8. **Parma 170,2 (101 a 107)**, 9. Rathmayr 168,4 (105,5 a 100,5), 10. Petek 167,4 (100,5 a 103), 11. Johansen 163,6 (97 a 107), 12. Boklöv (Švéd.) 163,5 (104 a 101), 13. Gebstedt 161,8 (95,5 a 109), 14. Höllwarth (Rak.) 161,7 (100,5 a 102,5), 15. Vodněv 160,4 (101 a 100).

Holmenkollen (Norsko) 15. 3. K 120 m: 1. Nieminen 219,9 (111 a 105), 2. **Parma 199,3 (100 a 104,5)**, 3. Höllwarth 194,2 (110 a 95,5), 4. **Jež 192,9 (100,5 a 98)**, 5. Zünd 192,1 (102 a 97), 6. Vettori 192,1 (99,5 a 99,5), 7. Rathmayr 191,7 (96,5 a 104), 8. Laakkonen 188,8 (97 a 97,5), 9. Lunardi 188,7 (99 a 99), 10. Suda (Jap.) 188,0 (105,5 a 94,5), 11. Goldberger 179,8 (104,5 a 90), 12. Harada 178,2 (105,5 a 90), 13. Kasai 176,9 (91 a 102,5), 14. Berg (Nor.) 175,8 (103,5 a 91), 15. Vodněv 173,3 (93 a 96,5).

ALPSKÉ DISCIPLÍNY

Muži

Megève (Francie) 1. 2. obří slalom: 1. Marksten (Nor.) 2:43,32 (1:19,63 a 1:23,69), 2. Tomba (It.) — 0,27 (1:19,49 a 1:24,10), 3. Wasmeler (Něm.) — 0,70 (1:19,88 a 1:24,14), 4. Fu-

ruseth (Nor.) — 1,02, 5. Pieren (Švýc.) — 0,21, 6. Girardelli (Luc.) — 1,33, 7. Aamodt (Nor.) — 1,49, 8. Nyberg (Švéd.) — 1,61, 9. Salzgeber — 1,96, 10. Mayer (oba Rak.) — 2,15, 11. Piccard (Fr.) — 2,25, 12. Strolz (Rak.) — 2,70, 13. Locher — 2,75, 14. Hangl (oba Švýc.) — 3,13, 15. Senigalliesi (It.) — 3,15.

Megève (Francie) 2. 2. superobří slalom: 1. Accola (Švýc.) 1:28,85, 2. Hangl — 0,24, 3. Heinzer (Švýc.) — 0,33, 4. Mader (Rak.) — 0,41, 5. Furuseth — 0,61, 6. Thorsen (Nor.) a Girardelli oba — 0,71, 8. Aamodt (Nor.) — 0,75, 9. Piccard — 0,78, 10. Mahrer (Švýc.) — 0,89, 11. Strolz (Rak.) 0,96, 12. Drethier (Fr.) — 1,03, 13. Eberharter (Rak.) — 1,22, 14. Schiele (Fr.) — 1,25, 15. Salzgeber (Rak.) — 1,28.

Sinouzuki (Japonsko) 1. 3. superobří slalom: 1. Accola 1:12,49, 2. Kälin (Švýc.) — 0,28, 3. Thorsen — 0,34, 4. Girardelli — 0,73, 5. Heinzer — 0,86, 6. Mahrer a Tauscher (Něm.) oba — 0,87, 8. Alphand (Fr.) — 1,13, 9. Holzer (It.) — 1,47, 10. Furuseth — 1,48, 11. Senigalliesi (It.) — 1,56, 12. Olson (USA) — 1,76, 13. Assinger (Rak.) — 1,83, 14. Strolz — 1,85, 15. Tomba — 1,92.

Panorama City (Kanada) 6. 3. sjezd: 1. Besse (Švýc.) 2:05,33, 2. Mahrer a Mader oba — 0,01, 4. Kitt (USA) — 0,19, 5. Fivel (Fr.) — 0,28, 6. Ortlieb — 0,29, 7. Stock (oba Rak.) — 0,42, 8. Heinzer — 0,47, 9. Arnesen (Nor.) — 0,72, 10. Alphand (Fr.) — 0,78, 11. Thorsen — 0,87, 12. Rey (Fr.) — 1,02, 13. Henning (Švýc.) — 1,03, 14. Vitalini (It.) — 1,08, 15. Huber (Něm.) — 1,09.

Panorama City (Kanada) 7. 3. druhý sjezd: 1. Mahrer 2:04,45, 2. Thorsen — 0,04, 3. Kitt — 0,27, 4. Wasmeier — 0,29, 5. Heinzer — 0,34, 6. Mader — 0,39, 7. Stock (Rak.) — 0,69, 8. Belczyk (Kan.) — 1,06, 9. Fivel — 1,22, 10. Henning — 1,43, 11. Ortlieb — 1,46, 12. Piccard — 1,60, 13. Arnesen — 1,72, 14. Assinger — 1,73, 15. Rey — 1,76.

Panorama City (Kanada) 8. 3. superobří slalom: 1. Mader 1:22,46, 2. Aamodt — 0,03, 3. Girardelli — 0,61, 4. Wasmeier — 0,69, 5. Furuseth — 0,70, 6. Strolz — 0,74, 7. Marksten (Nor.) — 0,80, 8. Stock a Salzgeber oba — 0,82, 10. Accola — 0,88, 11. Heinzer — 0,98, 12. Stiansen (Nor.) — 1,04, 13. Rasmussen (USA) — 1,07, 14. Crétier (Fr.) — 1,10, 15. Thorsen — 1,14.

Aspen (USA) 14. 3. sjezd: 1. Mahrer 1:41,91, 2. Besse — 0,33, 3. Ortlieb — 0,37, 4. Stock — 0,40, 5. Trinkl (Rak.) — 0,48, 6. Heinzer — 0,55, 7. Girardelli — 0,74, 8. Kitt — 1,24, 9. Wasmeier — 1,25, 10. Thorsen — 1,39, 11. Piccard — 1,48, 12. Arnesen — 1,60, 13. Ghedina (It.) — 1,60, 14. Mader — 1,73, 15. Höflechner (Rak.) — 1,74.

Crans Montana (Švýcarsko) 20. 3. obří slalom: 1. Tomba 2:36,23, 2. Aamodt — 0,65, 3. Marksten — 0,66, 4. Piccard — 1,07, 5. Pieren — 1,17, 6. Accola — 1,43, 7. Bergamelli (It.) a Wallner (Švéd.) oba — 1,53, 9. von Grünigen (Švýc.) — 1,64, 10. Kjuus (Nor.) — 1,75, 11. Girardelli — 2,02, 12. Nyberg (Švéd.) — 2,03, 13. Kunc (Slovín.) — 2,05, 14. Pramotton (It.) — 2,26, 15. Kälin (Švýc.) — 2,30.

Crans Montana (Švýcarsko) 22. 3. slalom: 1. Tomba 1:48,14, 2. Accola — 0,64, 3. Jagge (Nor.) — 0,73, 4. Staub (Švýc.) — 1,09, 5. Kjuus — 1,85, 6. Gerosa (It.) — 2,09, 7. Tritscher (Rak.) — 2,11, 8. Bittner (Něm.) a Pramotton oba — 2,51, 10. de Crignis (It.) — 2,83, 11. Stangassinger (Rak.) — 3,24, 12. Strolz — 3,42, 13. Aamodt — 3,55, 14. Ladstätter (It.) a von Grünigen oba 3,58.

Konečné pořadí SP: 1. Accola 1699, 2. Tomba 1362, 3. Girardelli 996, 4. Furuseth 854, 5. Heinzer 842, 6. Mader 797, 7. Wasmeier 752, 8. Mahrer 646 b.

Ženy

Grindelwald (Švýcarsko) 1. 2. slalom: 1. Maierhoferová (Rak.) 1:13,99 (37,13 a 36,86), 2. Wibergová (Švéd.) — 0,47 (37,38 a 37,08), 3. Cobergerová (Nový Zéland) — 0,49 (37,41 a 37,07), 4. Stroblová — 0,53, 5. Buderová (obě Rak.) — 0,88, 6. Horvátová (Slovín.) — 1,24, 7. Wachterová — 1,50, 8. Kronbergerová — 1,69, 9. Gintherová (všechny Rak.) — 1,85, 10. von Grünigenová (Švýc.) — 1,87, 11. Šarecová a Bokalová (obě Slovín.) obě — 1,96, 13. Twardokensová (USA) — 2,50, 14. Nowenová (Švéd.) — 2,55, 15. Neuenchwanderová (Švýc.) — 2,58.

Grindelwald (Švýcarsko) 2. 2. sjezd: 1. Gintherová 1:49,72, 2. Vogtová (Něm.) — 1,27, 3. Bournissenová (Švýc.) — 1,42, 4. Häuslová (Něm.) — 1,64, 5. Kronbergerová — 1,88, 6. Lee-Gartnerová (Kan.) — 1,99, 7. Loedemlová (Nor.) — 2,07, 8. Seizingerová (Něm.) — 2,09, 9. Gladyshevová (SNS) a Triponezová (Švýc.) obě — 2,11, 11. Lindhová (USA) — 2,21, 12. Zelenská (SNS) — 2,38, 13. Kawabataová (Jap.) — 2,45, 14. Schmidingerová (USA) — 2,49, 15. Gergová (Něm.) a Merleová (Fr.) obě — 2,52.

Grindelwald (Švýcarsko) 1. a 2. 2. kombinace: 1. Gintherová 14,25, 2. Kronbergerová 31,35, 3. Vogtová 44,28, 4. Wachterová

48,03, 5. Häuslerová 58,51, 6. Bournissenová 60,84, 7. Galliziová (It.) 68,30, 8. Bokalová 69,03, 9. Zurbriggenová (Švýc.) 77,06, 10. Loedemlová 79,74.

Narvik (Norsko) 1. 3. slalom: 1. Schneiderová (Švýc.) 1:36,01 (49,55 a 46,46), 2. Wibergová — 0,20 (49,07 a 47,14), 3. Kronbergerová — 0,52 (49,31 a 47,22), 4. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) — 1,06, 5. Bokalová — 1,20.

Sundväll (Švédsko) 2. 3. slalom: 1. Parisienová (USA) 1:19,98 (40,67 a 39,32), 2. Wibergová — 0,56 (41,03 a 39,51), 3. Buderová — 1,28 (40,90 a 40,36), 4. Wachterová — 1,41, 5. Schneiderová — 1,75, 6. Fernandezová-Ochoaová — 1,91, 7. Kronbergerová — 1,96, 8. Stroblová (Rak.) a Bokalová obě — 2,14, 10. Cobergerová a Anderssonová (Švéd.) obě — 2,15, 12. Ederová (Rak.) — 2,20, 13. Šarecová — 2,24, 14. Neuenchwanderová — 2,25, 15. Bergeová (Nor.) — 2,47.

Vail (USA) 7. 3. sjezd: 1. Seizingerová 1:43,46, 2. Lee-Gartnerová — 0,03, 3. Vogtová — 0,17, 4. Kronbergerová — 0,22, 5. Sadleirová (Rak.) — 0,25, 6. Bournissenová — 0,36, 7. Wallingerová (Rak.) — 0,46, 8. Loedemlová — 0,61, 9. Schmidingerová — 0,71, 10. Cavagnoudová (Fr.) — 0,82, 11. Gutensohnová (Něm.) a Lindhová obě — 0,97, 13. McKendryová (Kan.) — 1,09, 14. Gladyshevová — 1,13, 15. Lebeděvová (SNS) — 1,18.

Vail (USA) 8. 3. superobří slalom: 1. Fjeldavliová (Nor.) 1:37,95, 2. Kronbergerová — 0,20, 3. Merleová — 0,26, 4. Ederová — 0,60, 5. Maierová (Rak.) a Gartnerová (Kan.) obě — 0,90, 7. Sadleirová — 1,36, 8. Wallingerová — 1,45, 9. Haasová (Švýc.) — 1,46, 10. Roffeová (USA) — 1,58, 11. Zellerová (Švýc.) — 1,67, 12. Gergová (Něm.) — 1,83, 13. Gladyshevová — 2,31, 14. Häuslová — 2,44, 15. Thysová (USA) a Lindhová obě — 2,48.

Panorama (Kanada) 15. 3. sjezd: 1. Kronbergerová 1:39,36, 2. Merleová — 0,20, 3. Seizingerová — 0,40, 4. Gergová — 0,44, 5. Zellerová — 0,56, 6. Häuslová — 0,64, 7. Stangassingerová (Něm.) — 0,85, 8. Gutensohnová — 0,96, 9. Lindhová — 1,05, 10. Sadleirová — 1,10, 11. Loedemlová — 1,20, 12. Leeová-Gartnerová (Kan.) — 1,23, 13. Cavagnoudová — 1,25, 14. Zurbriggenová (Švýc.) — 1,30, 15. Vogtová — 1,31.

Crans Montana (Švýcarsko) 22. 3. obří slalom: 1. Merleová 2:32,29, 2. Fernandezová-Ochoaová — 2,38, 3. Reyová-Belletová (Švýc.) — 2,39, 4. Maierová (Rak.) — 2,49, 5. Roffeová — 2,56, 6. Parisienová — 2,58, 7. Kronbergerová — 3,15, 8. Wibergová — 3,37, 9. Loedemlová — 3,86, 10. Bergeová — 3,97, 11. Maierová (Něm.) — 4,01, 12. Salvenmoserová (Rak.) a Hurlerová (Něm.) obě — 4,11, 14. Ederová — 4,29, 15. Twardokensová — 4,61.

Konečné pořadí SP: 1. Kronbergerová 1262, 2. Merleová 1211, 3. Seizingerová 937, 4. Schneiderová 902, 5. Wibergová 821, 6. Gintherová 746 b.

SEVERSKÁ KOMBINACE

Lahti (Finsko) 29. 2. a 1. 3. závod jednotlivců: 1. Sulzenbacher, 2. Ofner (oba Rak.), 3. Apeland (Nor.), 4. Longo (It.), 5. Lundberg, 6. T. E. Elden (oba Nor.), 7. Guy (Fr.), 8. Moen (Nor.), 9. Guillaume (Fr.), 10. Dufter (Něm.), 11. Repelin (Fr.), 12. Mantila (Fin.), 13. Engen (Nor.), 14. Summanen (Fin.), 15. Pohl (Něm.) — 19. Kovařík, 21. Mäka, 40. Kopal, 47. Soldát. — **Skok:** 1. Sulzenbacher 218,4 (80,5 a 79), 2. Ofner 218,0 (81 a 83), 3. Mantila 217,5 (80,5 a 83,5), 4. Longo 215,5 (82 a 85,5), 5. Apeland 209,4 (77 a 80), 6. Lundberg 206,3 (75 a 81). — 28. Kovařík 174,5 (73,5 a 71,5), 34. Mäka 164,5 (73 a 69,5), 45. Kopal 148,7 (65 a 67,5), 48. Soldát 144,3 (64,5 a 71). — 15 km: 1. B. J. Elden (Nor.) 34:38,8, 2. Mäka — 36,2, 3. Repelin — 34,4, 4. T. E. Elden — 57,3, 5. Guillaume — 58,7, 6. Schaad (Švýc.) — 1:06,3. — 8. Kovařík — 1:23,0, 24. Kopal — 2:45,6, 37. Soldát — 4:30,2.

Trondheim (Norsko) 5. a 6. 3. závod družstev: 1. Rakousko (Platzer, Ofner, Sulzenbacher), 2. Německo (Braun, Pohl, Deimel), 3. USA (Tetrault, Heckman, Holland), 4. Japonsko (Ogizawa, Abe, Mikata), 5. Rakousko II., 6. Norsko, 7. Švýcarsko, 8. Německo II. — 13. ČSFR (Kovařík, Soldát, Mäka). — **Skok:** 1. Rakousko 624,7, 2. Německo 581,9, 3. USA 579,9, 4. Japonsko 565,6, 5. Rakousko II. 544,1, 6. Norsko 544,0. — 3x10 km: 1. Norsko 1:13:49,0, 2. Francie — 43,2, 3. Švýcarsko — 2:25,1, 4. Norsko II. — 2:57,9, 5. Japonsko — 3:48,6, 6. Estonsko — 3:59,3.

Trondheim (Norsko) 10. a 11. 3. závod jednotlivců: 1. Guy 2. T. E. Elden, 3. Sulzenbacher, 4. Moen, 5. Lundberg, 6. Ofner, 7. Dufter, 8. Guillaume, 9. Mantila, 10. Engen, 11. Mikata, 12. Mäka, 13. B. J. Elden, 14. Girard (Fr.), 15. Ustupski (Pol.).

Holmenkollen (Norsko) 14. a 15. 3. závod jednotlivců: 1. Guy, 2. Lundberg, 3. Guillaume, 4. Ofner, 5. Dufter, 6. Schaad (Švýc.), 7. Moen, 8. Abratis (Něm.), 9. Tetrault, 10. Markvardt

(Est.), 11. Pohl, 12. Longo, 13. B. J. Elden, 14. Mantila, 15. Engen. — **Skok:** 1. Guy 221,7 (101,5 a 102), 2. Ofner 212,1 (102,5 a 97), 3. Lundberg 204,3 (96,5 a 101), 4. Mantila 200,8 (103 a 95), 5. Schaad 192,7 (95,5 a 98), 6. Dufter 192,4 (95 a 99). — **26. Máka 154,4 (89 a 85), 38. Kopal 133,3 (80,5 a 82,5), 44. Kovařík 126,3 (78,5 a 79), 51. Soldát 101,8 (78,5 a 72).** — **Běh:** 1. B. J. Elden 38:50,6, 2. T. E. Elden — 1:01,2, 3. Apeland — 1:39,8, 4. Repellin — 2:05,5, 5. Guy — 2:10,1, 6. Guillaume — 2:22,6. — **12. Kopal — 3:18,7, 15. Kovařík — 3:25,1, 20. Máka — 3:37,0.** — **Soldát** závod nedokončil.

Konečný stav SP v severské kombinaci: 1. Guy 170, 2. Sulzenbacher 128, 3. Lundberg 123, 4. Ofner 69, 5. T. E. Elden 50, 6. Apeland 43, 7. Moen a Guillaume oba 42, 9. Máka a Schaad oba 35. — **20. Kučera 15 b.**

MSJ 1992 V ALPSKÝCH DISCIPLÍNÁCH

23. 2.—1. 3. v Mariboru (Slovinsko)

Juniři

Sjezd (převýšení 525 m): 1. Michael Makar (USA) 1:19,48, 2. Josef Strobl (Rak.) — 0,05, 3. Tobias Hellman (Švéd.) a Wolfgang Rieder (Rak.) oba — 0,09, 5. Pen (Slovin.) a Hasler (Licht.) oba — 0,16. — **10. Holický — 0,68, 23. R. Košek — 1,26, 31. Janiš — 1,63, 37. Slašťan — 1,90, 51. Huťka — 2,83.**
Superobří slalom (převýšení 492 m): 1. Tobias Hellman 1:08,11, 2. Josef Strobl — 0,66, 3. Jürgen Hasler — 1,00, 4. Stuffer (It.) — 1,03, 5. Rieder — 1,08, 6. Kontrec (Slovin.) — 1,14. — **36. Holický — 3,19, 49. Huťka — 3,80, 51. R. Košek — 4,25, 57. Janiš — 4,91, 60. Slašťan — 5,17.**

Obří slalom (převýšení 480 m, v obou kolech 42 branek): 1. Michael Stuffer 2:04,26 (1:01,58 a 1:02,68), 2. Tobias Hellman — 0,30 (1:02,10 a 1:02,46), 3. Torbjörn Soegaard (Nor.) — 0,78 (1:01,97 a 1:03,07), 4. Riderer a Bergamelli (oba It.) oba — 0,96. — **47. Holický — 8,68, 54. R. Hošek — 11,67, 56. Huťka — 12,19, 58. Slašťan — 13,31, 59. Janiš — 13,48.**

Slalom (převýšení 168 m, v prvním kole 49, ve druhém 48 branek): 1. Tobias Hellman 1:13,55 (36,75 a 36,80), 2. Didier Plaschy (Švýc.) — 0,21 (36,94 a 36,82), 3. Killian Albrecht (Rak.) — 0,93 (38,06 a 36,42), 4. Puentener (Švýc.) — 1,05, 5. Ohlsson (Švéd.) — 1,26, 6. Schilchegger (Rak.) — 1,58. — **29. R. Košek — 7,49, 38. Slašťan — 9,34, 42. Huťka — 11,14, 43. Holický — 11,44.** — Janiš závod nedokončil.

Kombinace: 1. Tobias Hellman 3,14, 2. Didier Plaschy 36,15, 3. Gaetan Llorach (Fr.) 46,18, 4. Albrecht 48,08, 5. Violon (Fr.) 65,92, 6. Pen 56,19. — **21. R. Košek 150,14, 22. Holický 153,69, 23. Slašťan 183,65, 24. Huťka 202,91 b.**

Juniorky

Sjezd (převýšení 525 m): 1. Celine Dätwylerová (Švýc.) 1:21,68, 2. Alexandra Meissnitzerová (Rak.) — 0,56, 3. Světlana Novíková (SNS) — 0,61, 4. Ragglová — 0,70, 5. Dorfmeisterová (obě Rak.) — 0,75, 6. Galliziová (It.) — 0,90. — **27. Erlebachová — 2,37, 36. Kurková — 3,20, 39. Rázusová — 3,69, 4. Sošková — 3,97.**

Superobří slalom (převýšení 492 m): 1. Regina Häuslová (Něm.) 1:20,66, 2. Morena Galliziová — 0,66, 3. Alexandra Meissnitzerová — 0,69, 4. Gergová (Něm.) — 1,11, 5. Dahlová (Nor.) — 1,18, 6. Pretnarová (Slovin.) — 1,30. — **37. Rázusová — 6,19, 41. Erlebachová — 6,69, 48. Sošková — 8,40.** — **Kurková** závod nedokončila.

Obří slalom (převýšení 280 m, v prvním kole 41, ve druhém 40 branek): 1. Regina Häuslová 1:56,37 (1:00,15 a 56,22), 2. Špela Pretnarová — 0,23 (1:00,17 a 56,43), 3. Lea Ribaričová (obě Slovin.) — 0,28 (1:00,40 a 56,25), 4. Ertlová (Něm.) — 0,42, 5. Mitterwallnerová (Rak.) — 0,52, 6. Hanssonová (Švéd.) — 0,77. — **47. Rázusová — 8,75, 50. Kurková — 8,93, 52. Sošková — 10,34, 54. Šebeňová — 12,36.** — **Erlebachová** závod nedokončila.

Slalom (převýšení 168 m, v prvním kole 47, ve druhém 46 branek): 1. Urška Hrovatová (Slovin.) 1:17,03 (40,05 a 36,98), 2. Christelle Pascalová (Fr.) — 0,72 (39,76 a 37,99), 3. Edith Rozsaová (Kan.) — 0,74 (40,83 a 36,94), 4. Koznicková (USA) — 0,76, 5. Carricková (Brit.) — 0,80 (39,92 a 37,91), 6. Galliziová — 1,23. — **23. Kurková — 5,28, 27. Erlebachová — 7,32, 38. Sošková — 10,83.** — **Rázusová a Šebeňová** závod nedokončily.

Kombinace: 1. Erika Hanssonová, 30,29, 2. Mojča Suhadolcova (Slovin.) 32,98, 3. Špela Pretnarová 35,86, 4. Ertlová 36,71, 5. Hrovatová 46,60, 6. Galliziová 51,14. — **23. Kurková 142,38, 24. Sošková 203,23 b.**

56. MEZINÁRODNÍ MISTROVSTVÍ ČSFR V ALPSKÝCH DISCIPLÍNÁCH

24.—29. února ve Špindlerově Mlýně,

Slalom (převýšení 160 m, v obou kolech 57 branek): 1. Attila Bonis (Maď.) 1:31,03 (49,57 a 41,46), 2. Michal Hošek (VSK Brno) — 0,18 (49,23 a 41,98), 3. Borek Mudroch (Bohemians) — 0,39 (49,37 a 42,05), 4. Martin Vokatý (VSK Brno) — 0,71, 5. Novotný (Bohemians) — 0,81, 6. Langsenlehner (Rak.) — 0,82, 7. Samohel (Spartak Rokytice) — 1,02, 8. Ilanovský (Filozof Bratislava) — 1,04, 9. Čermák (Dukla Liberec) — 1,69, 10. Dubovský (Jasná Liptovský Mikuláš) — 1,70. Bylo klasifikováno 39 závodníků.

Druhý slalom (převýšení 160 m, v obou kolech 55 branek): 1. Borek Mudroch 1:32,44 (46,49 a 45,95), 2. Martin Vokatý — 0,20 (46,13 a 46,51), 3. Adrián Břeš (LKS Banská Bystrica) — 0,39 (46,20 a 46,63), 4. Samohel — 2,54, 5. Ilanovský — 2,55, 6. Novotný — 3,21, 7. P. Košek (Dukla Liberec) — 3,49, 8. Hošek (VSK Brno) — 3,58, 9. Kunkela (LKS Banská Bystrica) — 4,24, 10. Klauz (Filozof Bratislava) — 4,36. Závod dokončilo 37 slalomářů.

Obří slalom (převýšení 335 m, v obou kolech 41 branek): 1. Adrián Břeš 2:18,81 (1:08,01 a 1:10,80), 2. Peter Kunkela — 1,20 (1:09,25 a 1:10,76), 3. Martin Vokatý — 1,91 (1:09,41 a 1:11,31), 4. Novotný — 2,49, 5. Ilanovský — 2,61, 6. Surový (Filozof Bratislava) — 2,69, 7. Mudroch — 3,05, 8. L. Novotný (PEKAS Vrchlabí) — 3,94, 9. Kučera — 4,20, 10. P. Košek (oba Dukla Liberec) — 4,31. — Bylo klasifikováno 43 závodníků.

Superobří slalom (délka tratě 1920 m, převýšení 458 m): 1. Ivan Ilanovský 1:23,85, 2. Adrián Břeš — 0,20, 3. David Čermák — 0,39, 4. Bonis — 0,54, 5. Hošek — 1,08, 6. Vokatý — 1,30, 7. Langsenlehner — 1,46, 8. Heigl (Rak.) — 1,53, 9. Kracluk (Pol.) — 1,82, 10. Surový — 1,98. — Klasifikováno 54 závodníků.

Sjezd (délka tratě 1920 m, převýšení 458 m): 1. Adrián Břeš 2:29,79 (1:14,31 a 1:15,48), 2. Marián Břeš (Dukla Liberec) — 1,17 (1:14,30 a 1:16,66), 3. David Čermák — 4,05 (1:16,35 a 1:17,49), 4. Vokatý — 4,17, 5. Bonis — 5,75, 6. Podhradský (LKS Banská Bystrica) — 6,53, 7. Novák (VŠ Olomouc) — 6,55, 8. A. Novotný — 6,70, 9. Heigl — 6,81, 10. Klíma (VSK Brno) Banská Bystrica) — 4,27. — Bylo klasifikováno 36 závodnic. — 7,05. — Bylo klasifikováno 66 sjezdařů.

Ženy

Slalom (převýšení 160 m, v obou kolech 53 branek): 1. Lucia Medzihradská (Filozof Bratislava) 1:32,17 (47,67 a 44,50), 2. Miloslava Sochocká (Chemická Ústí) — 4,26 (49,93 a 46,50), 3. Jana Krnavcová (LKS Banská Bystrica) — 4,30 (49,09 a 47,38), 4. Eli-zová (Jasná Liptovský Mikuláš) — 5,22, 5. Stejskalová (VSK Brno) — 5,41, 6. Panzenbocková (Rak.) — 5,75, 7. Jandová (VŠST Liberec) — 5,86, 8. Edingerová (Rak.) — 6,18, 9. Revajová (LKS Banská Bystrica) — 6,25, 10. Kvopková (ZTS Martin) — 6,26. — Bylo klasifikováno 32 slalomářek.

Druhý slalom (převýšení 160 m, v obou kolech 53 branek): 1. Lucia Medzihradská 1:31,63 (45,48 a 46,15), 2. Renata Blahová (LKS Banská Bystrica) — 5,32 (47,81 a 49,14), 3. Romana Stejskalová — 6,00 (48,05 a 49,58), 4. Kormaňáková (Filozof Bratislava) — 6,88, 5. Sochocká — 7,00, 6. Havlíňová (VŠST Liberec) — 7,79, 7. Jagerčíková (LKS Banská Bystrica) — 8,21, 8. Holubová (VŠT Košice) — 8,34, 9. Bačková (LKS Banská Bystrica) — 8,66, 10. Kvopková — 9,38. — 23 slalomářek bylo klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 310 m, v obou kolech 42 branek): 1. Lucia Medzihradská 2:23,87 (1:11,70 a 1:12,17), 2. Luďmila Milanová (Filozof Bratislava) — 3,10 (1:12,39 a 1:14,58), 3. Carmen Heindlová (Rak.) — 6,09 (1:15,58 a 1:14,38), 4. Panzenbocková — 6,35, 5. Petra Navarová (LKS Banská Bystrica) — 7,33, 6. Blahová — 7,39, 7. Kvopková — 7,66, 8. Bačková — 8,69, 9. Poprocká (Dolný Kubín) — 8,85, 10. Havlíňová — 8,86. — Bylo klasifikováno 31 závodnic.

Superobří slalom (délka tratě 1920 m, převýšení 458 m): 1. Lucia Medzihradská 1:26,56, 2. Jana Krnavcová — 0,54, 3. Jana Jagerčíková — 2,29, 4. Blahová — 2,37, 5. Heindlová — 3,07, 6. Junková (LKS Banská Bystrica) — 3,21, 7. Edingerová — 3,63, 8. Sochocká — 3,91, 9. Kormaňáková — 3,95, 10. Navarová (LKS Banská Bystrica) — 4,27. — Bylo klasifikováno 36 závodnic.

Sjezd (délka tratě 1920 m, převýšení 458 m): 1. Lucia Medzihradská 2:37,69 (1:19,25 a 1:18,44), 2. Jana Krnavcová — 2,26 (1:19,68 a 1:20,37), 3. Katka Junková (LKS Banská Bystrica) — 5,71 (1:21,32 a 1:22,08), 4. Kvopková — 6,78, 5. Blahová — 7,90, 6. Heindlová — 8,15, 7. Bačková — 8,94, 8. Kormaňáková — 9,03, 9. Sochocká — 9,05, 10. Holubová — 9,17. — Ze 46 startujících bylo 39 klasifikováno.

JAK TRÉNUJE KONDIČNÍ LYŽAŘ - BĚŽEC

Pokud jde o slibované služby rekreačním sportovcům, nechceme zůstat jenom u slov a plánů. Záměry okamžitě proměňujeme ve skutečnost, snažíme se být pohotiví. Jedním z důkazů je i tato rubrika, v níž dr. Pavel Landa z výzkumného oddělení Dukly Praha probere postupně problematiku celoroční přípravy lyžařů-běžců převážně kondičních nebo takových, kteří se závodů zúčastňují jenom výjimečně.

Lekce I.

Pokusím se přispět skromnou radou k tomu, aby pro vás nebyl trénink relaxací, ale ani „mučením“ vyhrazeným pro špičkové sportovce.

Tato lekce a ostatní po ní následující si neklade za cíl objevit Ameriku, nýbrž připomenout již známá pravidla, doplnit vaše znalosti a podat základní návod k přípravě. Odborníkům slibuji, že pokud to bude možné, budu se držet odborné terminologie.

První, co by měl každý pravidelně sportující člověk udělat, je návštěva lékaře. Nejlépe tělovýchovného nebo lékaře, který se aspoň částečně věnuje problematice sportu a je schopen odpovědět, kolik toho můžete natrénovat, jak organismus zatěžovat, kterým cvičením se máte vyhnout. Zejména se to týká těch, kteří mají zdravotní problémy týkající se srdce, krevního oběhu a pohybového aparátu. Vše, co vám zde budu doporučovat, se vztahuje k disciplinám vytrvalostního charakteru.

Když už tedy víme, co si můžeme dovolit, přikročíme k plánování ročního „tréninkového cyklu“. Celá tato věta zní hrdě, ale půjde o vcelku jednoduchou záležitost. Co by tedy takový plán měl obsahovat:

- soutěže, kterých se chceme zúčastnit
- rozpis týdenního tréninku.

Domníváme se, že pro sportovce naší kategorie to stačí. Delší plánování není nutné.

Týdenní cyklus by měl být základem přípravy. Dovolím si zde přednést první doporučení pro skladbu týdenního tréninku. Svého času jsem toto doporučení nazval

3, 30, 130

První číslo znamená, že trénink by měl být nejméně třikrát týdně, s jednodenní přestávkou. Tedy v podstatě každý druhý den. Toto doporučení vychází z poznatků teorie sportovního tréninku a poznatků z biochemie a fyziologie. Vychází zejména z pojmu superkompenzace, o které si povíme v některé z dalších lekcí. Prozatím berte toto tvrzení jako fakt bez komentáře. K tomu ještě jednu poznámku: Jeden trénink, při němž uběhneme 40 km jednou za týden, má výsledný efekt téměř nulový, jestliže však tuto zátěž rozložíme na 4x10 km za týden, je efekt zajištěn!

Číslo 30 se vztahuje k délce trvání jednoho tréninku (tréninkové jednotky). Žádná tréninková jednotka by totiž neměla trvat méně než 30 minut. Toto tvrzení je opět podpořeno výsledky výzkumů sportovní vědy, zejména jde o zapojování různých systémů zajištění energie pro práci svalů. Pokud nejsou zapojeny všechny zdroje, je tréninkový podnět slabý a adaptační procesy organismu nezvyšují jeho schopnost odolávat únavě.

130 vyjadřuje jednu z charakteristik při zatěžování organismu. V odborné terminologii se jí říká intenzita. Vyjadřuje stupeň úsilí, které vkládáme do cvičení, velikost námahy. O této charakteristice se vedou velké diskuse, což pro nás není tak důležité. My k tomu můžeme říci, že jedním z projevů intenzity zatěžování je tepová frekvence srdeční činnosti; jinak řečeno tep. Měření tepové frekvence pro naše potřeby je velmi jednoduchá záležitost: na palcové straně přechodu zápěstí a předloktí si nahmatáme tepnu a odečítáme počet tepů. Zpravidla se odečítá počet za 10 sekund a násobí šesti. Při větší námaze lze odečítat i pod levou prsní bradavkou.

Tedy tedy, co říká číslo 130: týká se tepové frekvence. Pokud chceme, aby podnět pro organismus byl kromě dostatečné frekvence (3) a dostatečné délky (30) také dostatečně intenzivní, je třeba, aby se značná část tréninkové jednotky (asi 70%) pohybovala v tepové frekvenci nad

130 tepů za minutu. Toto doporučení je univerzální pro všechny věkové kategorie, pokud jde o zdravého člověka.

Závěr

1. Trénovat nejméně 3x týdně.
2. Jedna tréninková jednotka trvá nejméně 30 minut.
3. Intenzita zatížení ve většině tréninkové jednotky (70%) by se měla pohybovat na a nad hranici 130 tepů za minutu.

V tuto chvíli víme, jak máme postavit základní plán sportovní přípravy, známe pravidla pro stavbu vlastní tréninkové jednotky. V dalším se pokusím odpovědět na otázku „co trénovat“? Když pronesu větu, že lyžařský běh je vytrvalostní disciplína, většinu z vás tím jistě nepřekvapím. Nejedním odborník však se mnou bude polemizovat. Přesto se domnívám, že pro sportovce kategorie, k níž se pokuším hovořit, je to tvrzení správné a na jeho základě si dovoluji doporučit, co trénovat. Většina, skoro 90% přípravy, by měla být zaměřena na rozvoj vytrvalosti. Kromě prvního tvrzení o vytrvalostním charakteru disciplíny je zde i další argument: Trénink vytrvalosti je nejlepším prostředkem pro to, co bylo nazváno recovery battery, tj. nabíjení baterií. Nejde tedy o pasivní proces kompenzace záporných vlivů civilizace, ale o aktivní proces získávání síly k aktivnímu ovlivňování svých schopností, jak v zaměstnání, tak i ve sportu.

Tedy vytrvalost. Zbývá jenom odpovědět, jakými prostředky a jakými metodami je možné tuto schopnost rozvíjet.

Výčet prostředků pro lyžaře-běžce je poměrně jednoduchý. Je to vlastní disciplína běh na lyžích, dále pak atletický běh (v tréninku) a kolo. Vzhledem k minimálním možnostem trénovat na speciálně postavených asfaltových cestách vynechávám kolečkové lyže určené závodcím sportovcům nejvyšší výkonnostní kategorie.

Metody pro tyto prostředky jsou zhruba stejné. Patří k hlavním chybám sportovců kategorie „sport pro všechny“, že v přípravě používají metody charakteristické pro speciální přípravu vrcholových sportovců. O těchto metodách, charakterizovaných jako přerušované nebo střídavé, budu psát v některé z dalších lekcí. Většina z nich je velmi náročná na intenzitu práce, vysokou motivaci, vysokou psychickou zátěž, vyznačují se velkou únavou po vlastní tréninkové jednotce. Není našim cílem dosahovat špičkových výkonů, tyto metody tedy ze své přípravy téměř vyřadíme. Zařadíme je pouze ve výjimečných případech, o kterých ještě bude řeč. Hlavními metodami, které budeme využívat, je metoda rovnoměrná a fartlek. Obě jsou charakterizovány nepřerušovaným zatížením.

Rovnoměrná metoda – v našem případě běh na lyžích, atletický běh nebo jízda na kole na předem určenou vzdálenost nebo čas, kdy se snažíme dodržovat stálou intenzitu zatížení. Zejména v počátku přípravy je intenzita na nižší úrovni. Pokud trénujeme ve skupině, je na úrovni, při níž ještě můžeme souvisle mluvit. Není nic horšího v naší přípravě než vysoká intenzita práce.

Fartlek (hra s rychlostí) – metoda pro zkušenější a delší dobu trénující sportovce, charakterizovaná střídáním rychlosti běhu, tj. změnou intenzity zatížení, kterou si trénující určuje sám. Při nižších intenzitách jde o prověřování „jak jsem na tom“. Klasické v této metodě je zrychlování do kopce, stupňované tempo nebo střídání tempa „od sloupku ke sloupku“. Pokud nepřepínáme síly, je tato metoda velmi zajímavá, a jsme-li na tom dobře, přináší opravdovou radost ze zvládnutí rychlosti bez nepříjemných pocitů.

Tím máme základní znalosti pro začátek sezóny a vlastní přípravu na letní závody. V příští lekci se budeme zabývat zejména přerušovanými metodami přípravy, silou, stravovacím režimem a závody v létě a na podzim.

Dr. PAVEL LANDA

Jarní ISPO '92

Jarní ISPO má stálý termín koncem února (letos to bylo 27. 2. až 1. 3.) a předvádí souhrnnou nabídku, včetně všech novinek pro zimní sezónu 1992/93. Podzimní ISPO se koná vždy první týden v září a je příslibem pro léto roku následujícího. To vše se odehrává přímo za našimi hmyzy — v Mnichově — a pro návštěvníka, který je tam poprvé, znamená výstava malý šok. Představte si brněnské veletržiště plné nejrozličnějších předmětů sloužících zinným sportovním radovánkám! Jen katalog je tlustý tři centimetry.

Letošní ISPO bylo prozářeno leskem právě ukončené zimní olympiády a rovněž — proč to nepřiznat — radostným očekáváním dobrých obchodů díky tomu, že po několika špatných zimách byla ta letošní celkem uspokojivá. A ještě něco bylo letos nápadné: Výrobci si v „hladových sezónách“ uvědomili, kdo že je vlastně živí. Není to několik tisíc závodních lyžařů — i když ti tomu všemu dávají správný lesk — nýbrž oněch asi 60 miliónů rekreačních lyžařů na celém světě!

Rekreační lyžař dnes požaduje sportovní vybavení sice komfortní, ale pohodlné. Výrobci proto kladou mimořádný důraz na to, aby jejich modely určené pro širokou lyžařskou veřejnost byly pohodlné a při používání doslova příjemné. Zhusta rozlišují nejen modely závodní a „ty ostatní“, jako dříve, ale mají výrobky určené ženám, starším lyžařům a podobně.

Výrobci lyží se zaměřují na důkladné a důsledně odstranění nárazů a kmitání, které se na lyži při jízdě přenáší. Jenom dokonale utlumená lyže může vyjet plynulý oblouk a jenom taková je pro rekreačního lyžaře bezpečná. Navíc, jak tvrdí sportovní lékaři, dokonale utlumená lyže brání poškození kloubů.

ATOMIC zdokonalil princip děleného jádra lyže. Vlnovitým tvarováním styčných ploch dílů jádra se dosahuje příznivějšího útluhu než dřívě. Říká se tomu Tracer System. BLIZZARD používá technologii označenou jako 3D Absorber + Floater. Jako první dimenze je v oblasti vázání v lyži zabudován silně tlumící plast. Podélné kmity pohlcuje vrstva diagonálního skleného laminátu. Zbytky kmitů pak pohlcuje deska na horní ploše lyže v oblasti montáže vázání. Deska je k lyži suvně připojena předním a zadním floaterem a neovlivňuje přirozený průběh lyže.

FISCHER má rovněž v oblasti vázání zabudovaný speciální pryžový element, který napomáhá volnému a rovnoměrnému průhybu lyže. Navíc způsobuje, že při vyšších rychlostech je v oblouku rovnoměrněji rozložen tlak na hrany. Nový způsob lepení dřevěného jádra — „Air Technology“ — umožňuje stavět lyže o čtvrtinu lehčí než dřívě. Fischer s pýchou tvrdí, že jeho výrobky jsou nejlhčí lyže s dřevěným jádrem na světě. KÄSTLE používá obdobnou technologii jako Fischer. V oblasti špičky a patky lyží nalezneme speciální tlumící vložky, stejně jako pod vázáním. Dalším zdokonalením konstrukce Integral se optimalizuje ohybová křivka lyží. Ty se pak snáze otáčejí, lyžování na nich nevyžaduje tolik síly.

HEAD má u modelu F 1 Flex Control speciální třírozměrně tvarované jádro i horní krycí plát v oblasti špičky a patky lyže. Lyže je v ohybu asi o 10 % měkčí, současně se její torzní tuhost zvyšuje asi o 15 %. Výsledkem je mimořádně pružná lyže s výbornými jízdními vlastnostmi v libovolném terénu. TYROLIA jako výrobce lyží přichází se systémem Free Flex I.D.S., což jsou čtyři účinné tlumiče zabudované v lyži, které výrazně zklidňují jízdu. U závodních modelů pro dospělé (Megacomp GSX, SLX, SMX a 3DX) jsou předvrtány otvory pro montáž vázání, pochopitelně firmy Tyrolia. DYNASTAR staví lyže s asymetricky uloženým jádrem a asymetrickým vnějším tvarováním. Tím se optimalizuje průběh tlaku po délce lyže a zlepšuje tlumení. Pravá a levá lyže ovšem není záměnná. Model I.D. 9.0 Super Comp je určen pro lyžování v bouřích a v prachovém sněhu, I.D. 8.0 Cross Comp je univerzální.

ROSSIGNOL používá oba známé moduly VAS a navíc zkouší u lyže 7 XK modul VAS X Thermic, který se vyznačuje i citlivostí na teplotu sněhu. HART staví lyže zejména pro oblíbenou americkou disciplínu — jízdu v bouřích. Pro odlehčení užívá jádro z plastu Nomex ve voštinovém uspořádání (tuto konstrukci známe spíše ze závodních běžek). Tlumení lyží obstarává patentovaný postup I.S.A., při kterém jsou visko-

elastická vlákna zabudována společně s ostatními vlákny do nosných plátek.

K2 přináší pod názvem Triaxial Cap nové plastové pokrytí horní části lyže i boků současně. Vrstva polymeru pomáhá tlumit kmity a přispívá ke klidné jízdě. Typickým představitelem této konstrukce jsou odlehčené závodní modely CdS a SdL, které se pravděpodobně objeví i na našem trhu. ELAN má novinku — konstrukci monoblok dřevěné jádro se zaoblenými hranami, uložené v plastu, který z horní plochy přechází do boků. Lyže mají výborné jízdní vlastnosti. Vhodné modely pro dospělé jsou MBX 16 nebo MBX 14, které by se měly dovézet za přístupné ceny.

VÖLKL předvedl překrásnou univerzální lyži VP 19 Varío, která díky zabudovanému elastomerovému plátku dokonale tlumí kmity, přitom si ale zachovává život pravé závodní lyže, má dobré držení na ledě a díky skluznici Elektra i rychlost a dobré projíždění oblouků. Nová řada lyží SP 9 navazuje na osvědčené modely P 9. Jsou to lyže se závodní charakteristikou, ale zároveň dostatečně komfortní, takže vyhoví i dobrému nezávodnímu lyžaři.

Sjezdácké boty se u většiny firem vracejí k osvědčenému centrálnímu nástupu s přeskami vpředu. Dokonce i Salomon vyzoroval závodní botu s dvěma přeskami a dvěma regulátory vpředu. Konstrukce je zaměřena na komfort a možnost přesného přizpůsobení noze. U bezpečnostních vázání jsme viděli zajímavou konstrukci u firmy Marker. Nový systém se jmenuje M I SC Twincam a vyznačuje se třídílnou základní deskou, která je pomocí páčky pod špičkou vázání přestavitelná do tří poloh — pro jízdu v prachovém sněhu, v uježděném sněhu a na ledě. Zařízení ovládá vyčkovým mechanismem průhyb lyže. Překonstruované patní vázání MR funguje nyní jako nášlapné. Řada výrobců vázání dodává plastové podložky k montáži pod vázání, které zlepšují kontakt mezi vázáním a lyží a odstraňují některé nepříznivé situace, jako je uklouznutí na botě v oblouku.

V oblasti běhu na lyžích bylo letos výrazných novinek méně. Za zmínku stojí běžecký komplet vázání + bota od firmy Tyrolia v provedení Racing Free Tech, Racing Classic a další sportovní i turistické varianty. Čelisti tohoto vázání jsou otočné kolem vodorovného čepu, což umožňuje vyšší zvednutí pátý a prodloužení kroku.

JAN SEIDL

Cech lyžařských servismanů v ČSFR

pořádá ve spolupráci s agenturou PROPAGTEAM pro své členy a další zájemce o servisní činnost tato školení:

1. Základní kurs Lyžařská bezpečnostní vázání ve dnech 15. až 17. května 1992. Úspěšní absolventi obdrží licenci, která je opravňuje k výkonu této činnosti.
2. Nástavbový kurs Lyžařská bezpečnostní vázání ve dnech 29. až 31. května 1992 — k prodloužení platnosti licence.
3. Základní kurs Opravy lyží ve dnech 12. až 14. června 1992. Úspěšní absolventi obdrží licenci, která je opravňuje k výkonu této činnosti.
4. Celostátní seminář s našimi i zahraničními výrobci zimního sportovního zboží SKISERVIS 92 o novinkách výrobního programu pro zimu 1992/1993. Pro členy Cechu účast na semináři zdarma!

Dále připravujeme specializační školení pro prodavače zimního sportovního zboží, zaměřené jednak na stránku odbornou, jednak na styk se zákazníkem na základě nejnovějších zahraničních zkušeností (vyřizování reklamací, doporučení vhodného vybavení pro různé kategorie zákazníků atd.). Předpokládaný termín: podzim 1992.

Příhlášky a podrobné informace o školení obdržíte na adrese:

PROPAGTEAM — paní Hamáková
Ostrčilova 352
541 01 Trutnov
tel. 0439/33 97

Informace a přihlášky do Cechu obdržíte na adrese:
Cech lyžařských servismanů ČSFR
Ing. Jan Seidl — jednatel
Karenova 20
150 00 Praha 5
tel. 02/37 46 02
fax 02/37 59 70

JSEM CVIČITEL A KDO JE VÍC!

(Neboli "Oblouk '90")

Aplikace tohoto populárního sloganu v lyžování má určitou hodnověrnost. Je možno ji podepřít četnými doklady jak ze zkušeností, tak z literatury.

Co cvičitel může

Cvičitel může téměř všechno. Chce-li vyzdvihnout vznešenější a obecně ceněné cíle, může například: ovlivňovat životní styl, vzbuzovat zálibu v obohacení života pohybem v přírodě, reprezentovat lyžařské středisko a stát, být ekologickým aktivistou, propagátorem cestovního ruchu, společenským a kulturním činitelem atd.

Cvičitel má nesporně špičkovou výchozí pozici v sociální skupině lyžařského družstva. Záleží na jeho schopnostech, znalostech a hodnotovém zaměření, jak ji využije.

Nové možnosti a vyučovaná technika

Cvičitel včera a dnes není jedno a totéž. O dnešního lyžařského pedagoga je tím větší poptávka, čím více hostů — a to zdaleka ne pouze z ČSFR — přichází do našich hor. Současný cvičitel může své umění také prodávat. A pravidla trhu napovídají, že perspektivu odbytu má pouze to, co je dobré a o co je zájem.

Mezi nezbytné cvičitelské kvality patří ovládat aktuální, účelnou a atraktivní vyučovanou techniku. To zdaleka není jednoduché, poněvadž ve stávajícím „přechodném období“ se potřebný systém školení a informovanosti cvičitelů teprve pomalu rozvíjí. Na druhé straně je třeba, aby se co nejdříve našich instruktorů mohlo záhy měřit s kýmkoliv ve světě.

„Oblouk 90“

Přenos techniky vrcholových závodníků na techniku, kterou vyučuje lyžařský cvičitel, probíhá ve vlnách. Technika závodníků se vyvíjí přirozeně, víceméně nenápadně a souvisle. Když se v ní novinky nahromadí a ustálí, jsou dostatečně nápadné, chopí se jich lyžařští metodici a převedou jejich výrazné znaky do vyučované techniky. Ta se pak používá při školení cvičitelů a ve výuce. Tento proces nějaký čas trvá, nová metodika se nemůže vzápětí opět měnit. Je to období stability, po kterém následuje nová vlna interpretace nahromaděných změn na závodnické úrovni.

Je možné soudit, že dnešní výuka sjezdění je právě v dosahu takové vlny. Jejimi nápadnými znaky jsou „zdůraznění tlaku na konci oblouku“, výuka „střídání oblouků“, „uvolnění po zdůraznění tlaku“, „změna hran pomocí vklonění pánve dovnitř následujícího oblouku“ a „otáčení, především zatížené vnější lyže“. Když se pokusíme vlnu inovace zmapovat, zdá se, že se zvedla v Rakousku, přelila se až do Japonska, vlnění se objevilo v USA a zasáhlo zpět Skandinávii a Německo. Označili jsme je jako „oblouky z vykročení“ a základní informace jsme o nich publikovali. Např.: Soukup, J.: Lyžování podle alpských lyžařských škol. Praha, Olym-

pia 1991; Soukup, J.: Vývoj ve výuce sjezdění. Těl. Vých. Mlád., 1992, č. 1, s. 4—10.

V současné době zčeřuje tatáž vlna hladinu ve Švýcarsku. Jedna ze světových metodických jedniček, Karl Gamma, ji označuje jako „oblouk 90“ (Reflexions sur le „virage 90“, Macolin, 1992, č. 1, s. 6 a 7). Není možno ho nezaznamenat.

Gammův výklad

Gammovo pojetí je ve své podstatě shodné s výkladem „oblouků z vykročení“, přitom je v mnohém doplňuje a potvrzuje.

Nechme však mluvit Gammu:

— Jestliže srovnáváme instinktivní techniku dětí (podmíněnou nízko umí-

stěným těžištěm a slabým svalstvem) a techniku nejlepších závodníků [zaměřenou na výkon], pak zjistíme, že se tyto dvě techniky od sebe zdaleka neliší tolik, jak bychom se mohli domnívat.

— Dítě provádí oblouky v pluhu tak, že tlačí vnější nohou bočně proti lyži. Jeho těžiště se přitom nachází uvnitř oblouku nad vnitřní lyží.

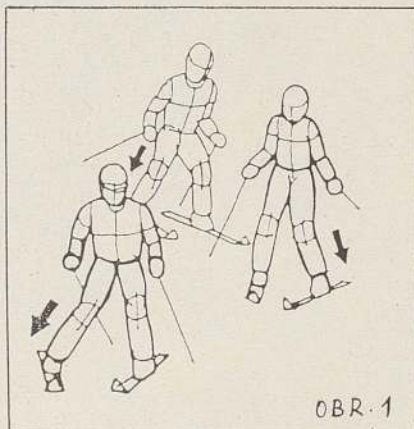
— Závodník provede krátce přechod z jednoho oblouku do druhého (střídání oblouků), aby co nejrychleji zaujal postoj pro následující oblouk. Tento postoj se vyznačuje výrazným zalomením v kyčlích, těžištěm uvnitř oblouku a širokou stopou.

— V obou těchto případech je společným znakem pohyb a poloha pánve, která má rozhodující úlohu při střídání oblouků a jejich vedení. Mechanismus pohybu pánve značně zjednodušuje střídání oblouků, je hlavním znakem „oblouku 90“.

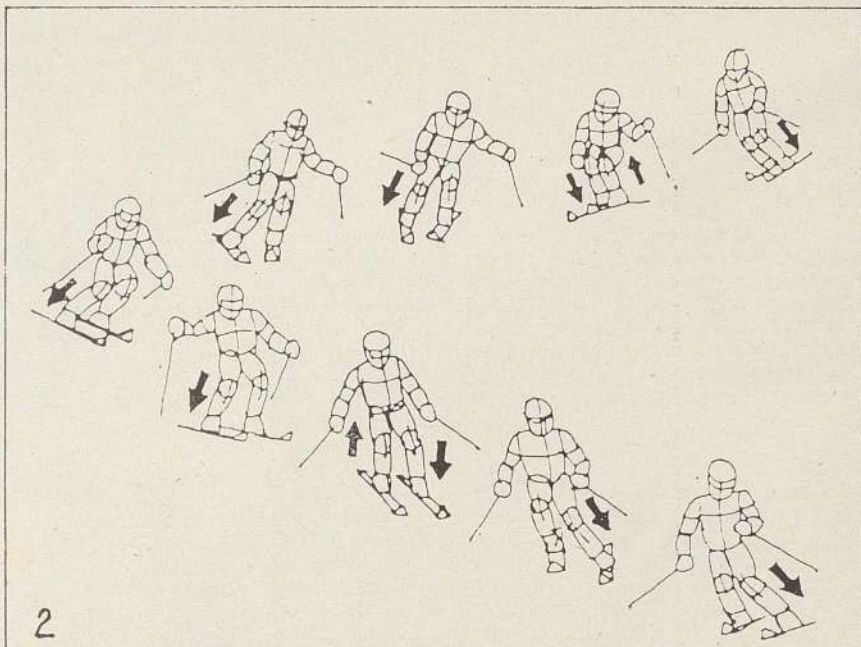
— Pro otáčení zatížených lyží se již nepovažuje za hlavní pohyb pokračování vnějšího kolena dopředu a dovnitř oblouku, nýbrž přemístění pánve dovnitř oblouku, spojené s protiotáčením lyží. Tento mechanismus je jednodušší, dokonalejší a efektivnější. Je také znakem vývoje v technice sjezdění.

— Pohyb pánve je jednoduchý, protože ho můžeme snadno vnímat. Je účinný díky aktivnímu tlaku vnější nohou proti lyži. Je spolehlivý zřetelným umístěním těžiště uvnitř oblouku. Jak praxe ukazuje, je snadno zvládnutelný.

— Mechanismus přemístění pánve můžeme výhodně učit jak začátečníka, tak

OBR. 1

2

pokročilejšího lyžaře, jak dítě tak dospělého, jak na úrovni oblouků v pluhu a oblouků z přivrátu, tak paralelních oblouků a jejich různých náročnějších variant.

— Uvedený mechanismus je doplňkem dosavadní výuky, avšak doplňkem dominantním. Uplatňuje se všude tam, kde je dosavadní technika méně produktivní. Ostatní mechanismy (včetně silného pokrčení kolena, vydatného zalomení vnějšího kolena dovnitř oblouku, mocného zvýšení těžiště) jsou doplňující a uplatňují se pouze v určitých podmínkách. Vzhledem k jeho výukovému významu je možno hovořit o nové metodě výuky.

— „Oblouk 90“ je přitom třeba zařazovat do výuky tak, abychom zajistili plynulý vývoj techniky. Je nutno uplatňovat ho funkčně a fundovaně.

Program výuky

Snahu o vhodné zařazení nových mechanismů do dosavadní metodiky představuje „rámcový výukový program sjíždění“ zpracovaný metodickým kabinetem Českého svazu lyžařských škol. Program vychází z rakouského vzoru a plně odpovídá mezinárodní metodické normě. Uvádíme z tohoto programu několik ilustrativních pasáží.

Oblouky v pluhu

(V odstavci A — plán — jsou uvedeny výukové úkoly, v odstavci B příklady cvičení, rady a pokyny.)

1A: Zvládnout první oblouky v pluhu silnějším zahraněním a zatížením vnější lyže anebo silnějším zatížením patky vnitřní lyže.

1B: Na cvičné louce, poté na sjezdové trase. V klouzavém pluhu více zatížit vnější lyži (například přenesením váhy, napínáním vnější nohy, mírným nadzvednutím špičky vnitřní lyže následujícího oblouku, předsunutím špičky téže vnitřní lyže). Nebo silněji hranit vnější lyži (například změnit postoj pro oblouk výraznou uměnou polohou pánve, tlačit vnější koleno dovnitř oblouku).

2A: Později napojovat rytmicky oblouky tak, že zdůrazněním tlaku vnější lyže na konci oblouku se vytvoří impuls pro plynulý přechod z jednoho do opačného postoje pro oblouk.

2B: Snížením tlaku zdůrazněji zatížit vnější lyži ke konci oblouku a usnadnit tak zahájení dalšího oblouku. Určit směr sjíždění oblouky například tyčemi, značkami, stopou, hlasem. Sjíždět oblouky v pluhu v terénu.

Od oblouků v pluhu k obloukům z přivrátu a k paralelním obloukům

1A: Žák ovládá napojované oblouky z pluhu již tak, že zakončení jednoho oblouku je přípravou pro zahájení dalšího. Úkolem je střídavým krčením jedné a napínáním druhé nohy (oblouky z vykročení) zvládnout změny hran.

1B: Zúžit přívratnou polohu lyží. Pro obrátné žáky: předsunout špičku nastávající vnitřní lyže a natočit ji směrem oblouku. Připojit oporu o hůl. Sjíždět oblouky kolem tyčí — zkracovat jejich horizontální a vertikální vzdálenosti. Zvyšovat rychlost. Krátké napojované oblouky v širší stopě.

2A: Žák ovládá napojované oblouky z přivrátu nižší. Úkolem je nacvičit vědomě zdůraznění tlaku na konci oblouku a pokud možno současně změnu hran.

2B: Nacvičovat pomocí těchto cviků: Oblouk ke svahu zakončit pomocí přivrátu nižší lyže. Oblouk ke svahu — zakončit přivrátem nižší — výskok. Oblouky z přivrátu nižší. Vědomě zdůraznit tlak rázným zakončením snížení, zakončení tlaku a nadzvednutím nižší lyže spojit s oporou o hůl. Po zdůraznění tlaku odlehčit špičku nižší lyže a natáčet ji směrem k oblouku.

Další oblouky zahajované jak s nerovnoběžnou, tak s rovnoběžnou polohou lyží

Připomínky k nácvičce a korekci některých dovedností společných pro většinu oblouků:

ZATÍŽENÍ A HRANĚNÍ

1A: Zdůraznit tlak.

1B: Lyžař je při sjíždění oblouky tláčen proti lyžím nebo proti vnější lyži. Jestliže vzniklý tlak dále zesiluje, mluvíme o (vědomém) zdůraznění tlaku. Zdůraznění tlaku dosáhneme například: — Silnějším zahraněním lyže nebo lyží a (nebo) zkrácením poloměru ke konci oblouku.

— Nadzvednutím vnitřní lyže a (nebo) napínáním vnější nohy nebo obou nohou stranou (efekt v obou případech jako při zatížení zvýšením).

— Zatížením snížením, tj. především důrazným rychlým pokrčením a zalomením v kyčlích a v kolenou.

Můžeme také kombinovat s napojením uvedeného pokrčení vnitřní a napínáním vnější nohy.

2A: Zabránit váhavému a nejistému střídání oblouků.

2B: Zkrátit poloměr ke konci oblouku a zhoupnout se při snížení. — Navázat zvýšení jako přípravu pro následující snížení a zhoupnutí. V obtížných situacích usnadní toto zvýšení otáčení lyží.

3A: Zabránit smýkání patek lyží ve fázi vedení.

3B: Vhodně dávkovat zbrzdění pohybu těžiště dolů a zvyšovat zdůraznění tlaku v průběhu celé fáze vedení oblouku. — Zesílit tlak na patky lyží. — Zvětšit zalomení v kyčlích.

ZMĚNA HRAN

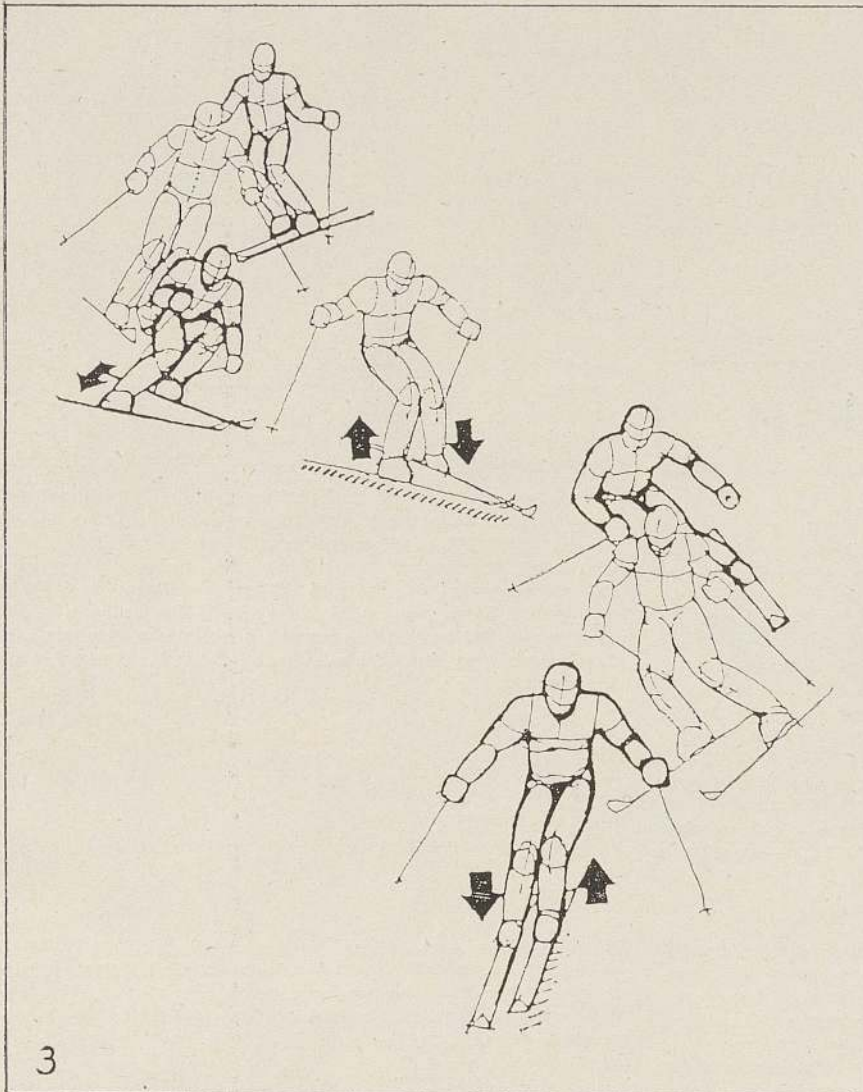
1A: Podporovat současnou změnu hran.

1B: Vědomě zkracovat poloměr ke konci oblouku, využívat zdůraznění tlaku pro změnu postoje pro oblouk. — Rychle pokrčit nižší nohu a otáčet špičku lyže do směru nastávajícího oblouku.

Závěrem

- Všestranný a zánčený pedagog
- + Velmi dobrý demonstrátor
- + Odborné znalosti na současné úrovni
- = Úspěšný cvičitel

Píše JIŘÍ SOUKUP
Kreslí JAN MEŠTAN

Odovídáme na vaše dotazy

Jak může rekreační lyžař sám jednoduše a levně udržovat (opravovat) skluznice a hrany lyží?

Mám-li být upřímný, nejde to ani jednoduše, ani levně. Přesto něco poradit lze, ovšem jde o delší „vyprávění“, a proto jsme se s redakcí dohodli, že podrobný postup uveřejníme v některém z dalších čísel Lyžařství, rozhodně ještě před začátkem příští sezóny. Takže pro dnešek jen to základní:

Nejlepších výsledků dosáhneme tehdy, pokud o lyže pečujeme pravidelně a často. Například hrany bychom měli brousit alespoň jednou týdně. U nových lyží je to jednoduché, ale máme-li lyže už sježděné, žádná katastrofa. Prostě je necháme přebrousit v dobře vybaveném lyžařském servisu a dále už o ně můžeme pečovat sami. Podle našich informací připravuje jedna česká firma soupravu pro domácí údržbu lyží. Slíbený návod proto uzpůsobíme pro použití této soupravy.

Ještě několik slov o tom, co byste měli se svými lyžemi udělat po sezóně. Lyže umyjeme vodou se saponátem, zbytky vosku stáhneme plastikovou cidlinou a skluznici vytřeme perchlóretylenem. Po uschnutí promažeme bezpečnostní vázání vodovzdorným tukem. (S olejovými, silikonovými, grafitovými či molybdenovými spreji jsou špatné zkušenosti.) Pokud nemáme originální sprej na promazání vázání, rozpustíme tuk v rozpouštědle (perchlóretylen, tetrachlórtylen nebo technický benzín) a na to do vázání nastříkáme fixárou. Do skluznice zažehlíme měkký sjezdařský vosk nebo ji napustíme tekutým voskem, i s hranami. Lyže uložíme ve vísle poloze v chladnějším suchém místě. Pro uložení lyží se nejvíce osvědčily držáky lyží vyráběné firmou Nisasport v Jablonci nad Nisou. Jsou levné, skladné a snadno se montují na zeď. Po dovolené se nad údržbou lyží opět sejdem.

Jak je to se širokorozsahovými lyžařskými vosky?

Čtenář svým dotazem zřejmě mířil k „záračnému prášku“ CERA F firmy SWIX, o kterém se mnozí domnívají, že je typickým univerzálním voskem. Není to však pravda, protože:

- CERA F se používá jako přídavek do základního parafinického vosku,
- je účinný jen v určitém rozmezí teplot (od +4 do -4°C),
- je vhodný jen pro sportovce vrcholového závodního lyžování, a to pro rychlostní disciplíny (sjezd, superobří slalom),
- ve srovnání s běžnými vosky je mnohonásobně dražší.

Voskování lyží plní tři základní funkce, které seřadíme podle jejich důležitosti pro většinu lyžařů (s výjimkou závodníků).

- Navoskované lyže snadněji nasazují a vyjíždějí oblouk, snižují tak únavu lyžaře a riziko pádu, zranění.
- Voskování lyží chrání moderní skluznice ze slinutého vysokomolekulárního polyetylénu (nesprávně nazývané teflonové) před korozi.
- Voskování lyží zvyšuje rychlost jízdy.

Účinnost a trvanlivost voskování závisí zejména na způsobu nanášení vosku na skluznici. Nejúčinnější je nanášení roztaveného pevného vosku za horka (tzv. zažehlování). jemné póry skluznice se nasýtí voskem, který z nich postupně při lyžování vzlíná k po-

vrchu a působí dlouhodobě. Pro rekreační lyžaře vystačí zažehlení na několik dní. Poněkud méně účinné, ale zato jednodušší při použití jsou tekuté vosky nebo pasty nanášené na skluznici za studena. I zde dochází k částečnému naplnění pórů skluznice voskem, který pak účinkuje jeden až dva dny. Prakticky neúčinné je dříve velmi doporučované roztírání pevného vosku za studena.

Většina výrobců lyžařských vosků se snaží usnadnit svým zákazníkům výběr vhodného vosku a jeho použití. Pevné širokorozsahové vosky (např. od +20 do -20°C) mají ve svém programu všechny firmy, a to jak v malém, tak i ve velkém servisním balení. Navíc například Holmenkol vyrábí Twin-Star – kapalný vosk v elegantním pouzdře. Vosk se roztírá molitanovou houbičkou (podobně jako tekuté krémy na boty) a po zaschnutí se rozleští netkanou textilií, která je rovněž v soupravě. Briko nabízí Quick Wax – kapesníčky na jedno použití, nasycené kapalným univerzálním voskem. Toko má v programu Tex Wax – pevný vosk nanesený na speciální textilií, který se na lyži zažehlí horkou žehličkou.

Běžkařům se doporučuje buď širokorozsahový glider nebo pevný či tekutý univerzální vosk na špičky a patky lyží. Na odrazovou část lyže (pod vázání) použijeme odrazový vosk plus pro vlhký sníh nebo minus pro suchý sníh. Tyto vosky pro příští zimu připravuje i Druchema Praha pod názvem Skivo Univerzal (plus a minus).

Připravuje ing. JAN SEIDL

IN MEMORIAM

Ing. František Novotný

Zemřel tragicky při havárii se svým novým vozem Audi, v podvečer 13. března 1992 v Praze pod Barrandovem, ve věku nedožitých 59 let.

Narodil se 14. dubna 1933. V mládí byl velmi dobrým závodníkem v alpských disciplínách. Dlouhá léta startoval za pražské Vysoké školy. Po skončení závodní činnosti se stal významným dobrovolným funkcionářem lyžařského svazu, a to na úseku bývalé mezinárodní komise svazu jako její dlouholetý místopředseda a úspěšný poolový manažér alpských disciplín.

Všichni, kdo ho znali, budou na něj jistě vzpomínat v nejlépeším. Jeho životní elán a optimismus přinášely vždy všem jeho kamarádům a spolupracovníkům dobrou náladu a chuť do další práce. Škoda, že nás tak náhle opustil – mohl pro naše lyžování ještě hodně udělat.

František Táborský

Ve čtvrtek 12. března 1992 zemřel v Praze ve věku nedožitých 85 let František Táborský – jeden z nejstarších činovníků lyžařského svazu. Jeho velké zásluhy o rozvoj lyžařského sportu a celoživotní dobrovolná, obětavá práce v tělovýchově jsou skromně vyjádřeny v Malé encyklopedii lyžování:

„Narodil se 29. 12. 1907, byl dlouholetý lyžařský funkcionář, zejména na úseku sportovně technickém; prošel řadou funkcí

v TJ, obvodním i městském výboru Sokola, byl předsedou lyžařské sekce DSO Spartak, od roku 1957 pracoval více než deset let ve výboru svazu lyžování ÚV CSTV, později ve sportovně technické komisi svazu lyžování. Ve své činnosti se zaměřoval především na výkonnostní lyžování a mládež.“

Jako nejstarší ústřední rozhodčí svazu byl velmi oblíben pro svou vysokou odbornost, zejména v úseku běhu na lyžích. Dlouhá léta řídil celostátní soutěž smíšených oddílových družstev v běhu a vzdor vysokému věku se osobně zúčastňoval všech vrcholných závodů. Svým uvážlivým a klidným jednáním byl vzorem pro všechny mladší kamarády a spolupracovníky. Byl to člověk skromný, s upřímným vztahem k lyžařskému sportu, k lidem a k životu. Takový zůstane i v našich vzpomínkách.

Antonín Husák

Vážení čtenáři,

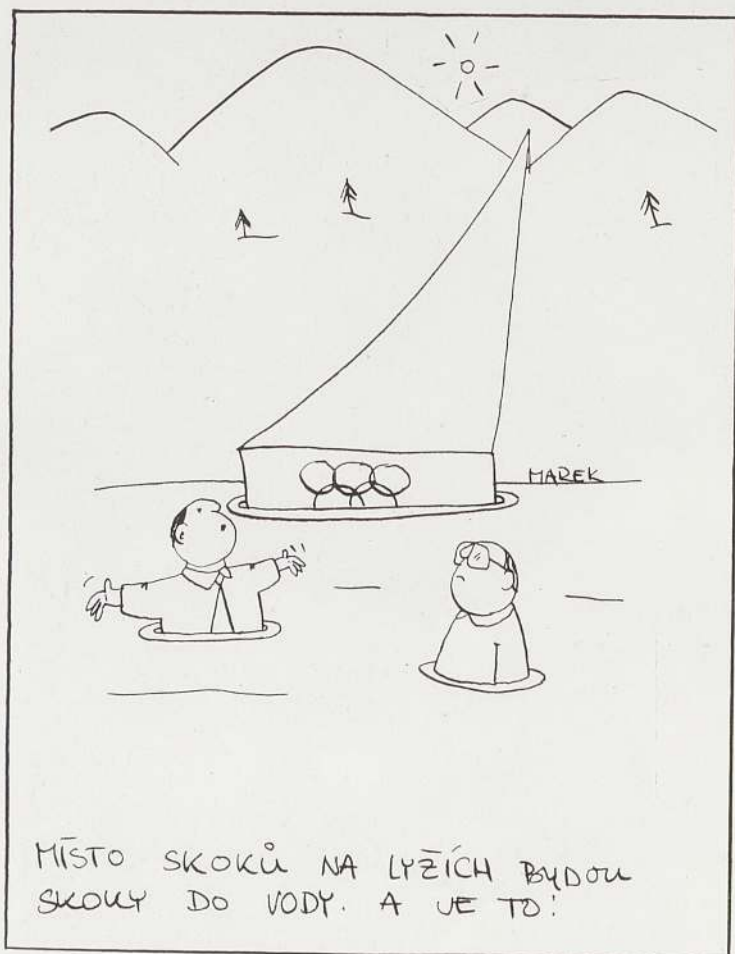
čtené výsledky vám bohužel zůstávají dlužní. V sezóně tak nabitě lyžařskými událostmi se nám do dvouměsíčníku zkrátka nevejdou! Pro příští sezónu uvažujeme o vydávání výsledkového zpravodaje, který považujeme za jediné řešení. Letos prosíme o pochopení – mnohé výsledky vyjdou pouze pro archiv.

Redakce

**JAROSLAV
DOSTÁL**

**A
MAREK
DOUŠA
O LYŽOVÁNÍ**

MÍSTO SKOKŮ NA LYŽÍCH BYDOU
SKOKY DO VODY. A JE TO!

lyžařství

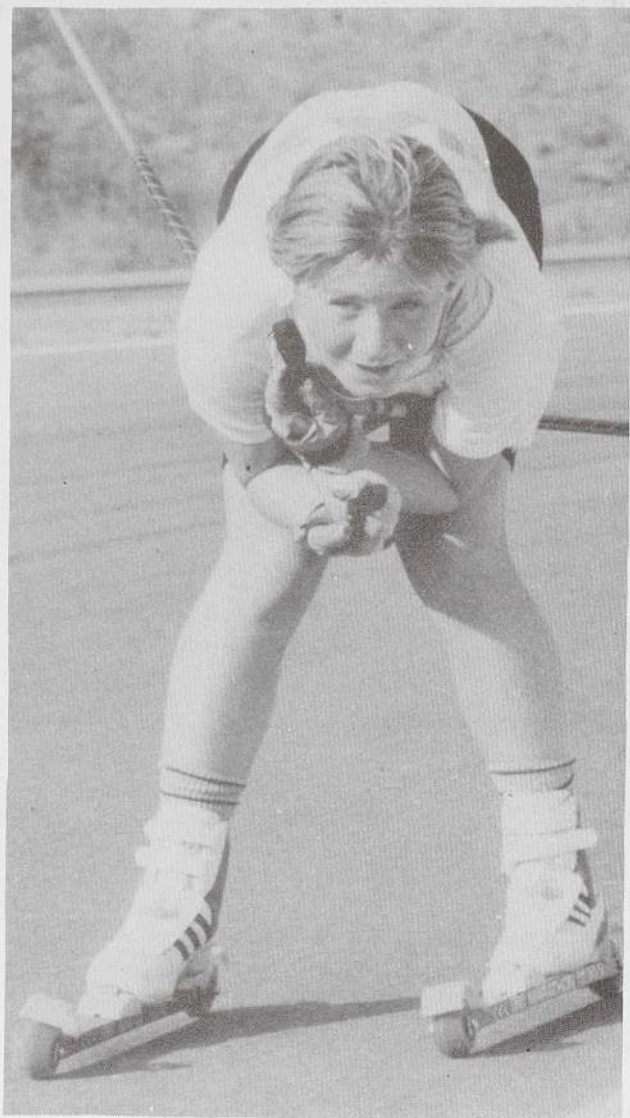
ROČNÍK 78

1992

Kčs 4,-

3

Budou úspěšné i v kategorii žen?

*Doufejme, že fotografie Ivety Zelingerové, Lucie Chroustovské a
Martiny Vondrové neuveřejníme naposledy.*

SNÍMKY BOHŮMIL HYNEK A IGOR ZEHL

Časopis Československého svazu lyžařů. Odpovědný redaktor Karel Bláha, grafická úprava Miroslav Slejška. Časopis řídí pracovní skupina ve složení dr. Jaroslav Potměšil, CSc., ing. Miroslav Jedlička, CSc., ing. Ladislav Harvan, CSc. a ing. Luděk Šraibr. Redakce: Československý svaz lyžařů, Na poříčí 12, 115 30 Praha 1, telefon 28 72 046. Vychází šestkrát za rok. Tiskne Typos, tiskařské závody, a. s., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs, celoroční předplatné 24 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, doručovatel tisku a předplatitelské středisko. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — administrace vývozu tisku, V celnici 4, 110 01 Praha 1. Neobjednané příspěvky nevracíme, ani se k nim nevyjadřujeme.

Na prodej časopisu Lyžařství se spolupodílí firma SKL a CYKLOSERVIS TJ Ještěd Liberec, ulice 5. května 44, 460 01 Liberec.

Uzávěrka tohoto čísla:

30. května 1992

NA TITULNÍ STRANĚ je podruhé za sebou skokan. Co se dá dělat — musíme přece mít na obálce Krále (bílé stopy)! NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY další snímek Bohumila Hynka, který připomíná nadcházející události v lyžování na trávě. (Juniorka Gurecká ze Zlína.)

Letošní rok by měl prokázat, mají-li lyžaři o tento časopis zájem. Vztah předsednictva ČSSL a představitelů republikových svazů je jasný. Nebýt jeho, už by Lyžařství nevycházelo. — Ztrátový bude tento časopis ještě někdy let. V důsledku vysokých cen papíru, polygrafické výroby, ale i rabatu PNS a různých daní či odvodů z vydávaných periodik si na sebe vydělá pouze titul s vysokým nákladem, navíc s vysokou cenou. Jde však o jinou věc: Abychom neutráceli peníze za něco, o co není zájem.

Současná situace nesevďčí o nezájmu, spíše o problémech s distribucí. Specifikem lyžování je, že převážná část lyžařů — i závodníků a reprezentantů — žije nikoliv ve velkých městech, nýbrž v horských obcích. A tam se PNS zřejmě nechce... Co si mám myslet třeba o informaci z Harrachova, že se u nich Lyžařství nedostane téměř vůbec a zájemci o odborný časopis ho kupují až v Jilemnicích, protože blíž ho nikdo neprodává? Přitom právě v Harrachově je velmi početný lyžařský oddíl.

Jiná informace: Při závodech, jichž se zúčastňuji jako redaktor časopisu, jsem nejednou slyšel dotaz, zda časopis skutečně vychází. „Já jsem ho ještě neviděl(a) a nikde ho nemohu sehnat.“ Tak zní nejčastější reakce lyžařů.

Redakce má bohužel omezené možnosti distribuci ovlivňovat. Rádi bychom s časopisem pronikli do hor, chtěli bychom ho dostat do těch horských chat, kam nejčastěji jezdí organizovaní i neorganizovaní vyznavači našeho sportu. Poradte nám ale, jak toho dosáhnout. Nemyslíme si, že problém je ve financích. V celoročním provozu horské chaty se 24 Kčs za předplatné „ztratí“, je to zanedbatelná položka. Právě tak je zanedbatelná pro každého lyžaře — za svůj oblíbený sport musí dnes ročně platit tolik, že 24 Kčs „nejsou peníze“. Přesto se jenom málokdo odhodlá vyplnit objednávku a poslat ji na PNS. (Raději nemluví o případech, kdy se odhodlá a dostane odpověď, že takový časopis neexistuje nebo že už nevychází.)

mu příslušný počet výtisků posílat přímo z tiskárny, platit v takovém případě chce být měsíc co měsíc ušetřen problémů se sháněním časopisu, ji vyplní a odešle. Teď budete platit dokonce už jenom 12 Kčs, za druhou polovinu letošního roku. Často přicházejí do redakce dopisy na téma „Lyžařství jsem nesehnal, pošlete mně ho na dobříku“. Zájem nás těší, ale vyhovět většinou nemůžeme! Především proto, že redakce dostává velmi omezený počet výtisků a tímto způsobem je záhy rozprodá. (Nemluvě o tom, že nemáme možnosti distribuovat časopis sami, dokonce k tomu nejsme ani oprávněni!) Kdyby pisatelé takových žádostí jednou za rok vyplnili objednávku, máme po problémech všichni — oni i my. A předplatitel musí časopis dostat kdekoli!

Další možnost vidíme v aktivitě velkých lyžařských oddílů. Domníváme se, že organizovaní lyžaři by předplatné našeho časopisu měli považovat za samozřejmost. Pokud se v oddíle najde někdo, kdo nám bude časopis prodávat, je možné mu příslušný počet výtisků posílat přímo z tiskárny, platit v takovém případě bude na konto ČSSL. (Bankovní spojení zájemcům pochopitelně pošleme.) Rabat, který jinak patří PNS, může mít v takovém případě amatérský prodejce časopisu!

Informujte své známé, zabývejte se tímto problémem při jednání v oddílech i v župách. Existence časopisu závisí především na vás všech.

K. B.

Snímek Bohumil Hynek

Nová reprezentační družstva NOVÍ TRENÉŘI

Letošní rok je rokem celostátní konference Československého svazu lyžařů. Její předešlou se staly konference jednotlivých úseků pořádané v dubnu a v květnu. Napověděly mnohé. Především to, že i v lyžování se učíme demokracií. Velmi otevřené diskuse, neformální výměny názorů, četné změny ve funkcích předsedů úseků, hlavních trenérů a trenérů reprezentačních družstev. Úseky v této podobě jsou skutečným základem práce svazu, neformální a živou institucí. A co je nejdůležitější: Každý v nich musí o své postavení bojovat, nikdo nemá nic na věky a „pod penzi“. Nejen mezi závodníky má být konkurence — taková motivace může našemu lyžování v budoucnu velmi prospět.

(O konferencích píšeme v pořadí, v němž se konaly.)

BĚH NA LYŽÍCH

Úsek běhu má v zásadě důvody ke spokojenosti. V běžecích disciplínách patříme v kategoriích mužů i žen mezi šest nejúspěšnějších států světa, ačkoliv podmínkami ani ne mezi dvanáct — jak pokud jde o možnosti materiální a finanční, tak i klimatické. Navzdory poměrně příznivé poslední zimě máme z hlediska potřeb závodníků v lyžování sněhu stále ještě málo.

Přesto není všechno zlato, v tomto případě se ani všechno netřpytí. Běžecské soutěže ZOH nepřinesly očekávané výsledky. Jsme dobří, ale ne tak, jak jsme si možná mysleli. Závěrečná padesátka nesmí zastířit některé předchozí výpadky — to bylo řečeno už několikrát. Analýza přípravy před vrcholem sezóny je nutná, ani výběr závodů nebyl možná nejšťastnější, změny budou v termínové listině. Ale k tomu se časem vrátíme v jiném materiálu.

I jinak byla diskuse obsáhlá a věcná. Hovořilo se v ní o materiálních podmínkách, snižování stavu profesionálních trenérů, budoucnosti sportovních škol, o tom, že armáda i vnitro počítají se zachováním lyžování, o spolupráci s laboratoří biomechaniky FMNO, ale také o mnoha dalších problémech — například zhoršující se vztahy s biatlonem, jehož trenéři přetahují lyžaře-běžce a snaží se je získat pro svůj sport. Námětů bylo tolik, že je stručně nelze ani všechny shrnout.

Konference úseku běhu měla i slavnostní část, v níž byli oceněni úspěšní reprezentanti z MSJ a jejich trenéři. Navíc se oficiálně rozloučili s reprezentací známí běžci minulých let Petr Lisičan, Miloš Bečvář a Zora Simčáková.

Následovaly volby, při nichž bylo rozhodnuto ponechat spolejnou funkci předsedy úseku běhu a hlavního trenéra. Pro další období byl opět zvolen Petr Honzl, proti němuž nebyl nikdo, čtyři se hlasování zdrželi. Pokud jde o reprezentační družstva, mají u mužů i žen podskupinu A2, jejíž členové (členky) budou zabezpečeni ve spolupráci s oddíly či rezorty. Místo někdejšího RDB byly jmenovány juniorské reprezentace.

Složení reprezentačních družstev. Muži — RDA: trenér dr. Bohuslav Rázl, závodníci Benc, Buchta, Ježík, Korunka, Kvapil, Nyč, skupina A2 Teplý a Havel. Junioři: trenér Milan Urbanec, závodníci Batory, Hauer, Chlum, Řezáč, Valenta, Verner. Ženy RDA: trenér Vladimír Pavlata, závodnice Balážová, Havrančíková, Chroustovská, Neumannová, Vondrová, Zelingerová, skupina A2 Janoušková a Mihoková. Juniořky: trenérka Blanka Paulů, závodnice Jaroslava Bukvajová, Douděrová, Letenská, Jana Rázlová, Jolana Rázlová, Šaldová.

SEVERSKÁ KOMBINACE

Konference úseku zvolila i pro další období ing. Romana Kumpošta do funkce předsedy úseku a zároveň hlavního trenéra. Spojení obou funkcí se osvědčilo, navíc je nutné, aby je vykonával profesionální pracovník. Pro tuto variantu se vyslovila většina účastníků konference. Předseda republikových úseků jsou Libor Foltman a Lubomír Diča, manažerem reprezentace Peter Škvaridlo. Slovenští delegáti nepředložili návrh na hlavního trenéra A družstva mužů. Výběr B bude — podobně jako v ostatních úsecích lyžování — výběrem juniorským.

Určitý problém vznikl s volbou hlavního trenéra RDA. Většinou hlasů byl zvolen Tomáš Kučera, asistentem Luděk Šablatura. Protože ale hlavní trenér nemá být zaměstnancem rezortu, není tato otázka ještě uzavřena, protože Tomáš Kučera je

zaměstnancem Dukly. Nebude-li v jednání s rezortem povolena výjimka, mohou se oba trenéři „prohodit“ — stejně se hovořilo o tom, že asistent RDA by měl mít výrazně vyšší pravomoc a být hlavním trenéřem rovnocenným partnerem.

Složení reprezentačních družstev — RDA: trenéři Tomáš Kučera a Luděk Šablatura, závodníci Mára, Kučera ml., Kopal, Pustějovský, Kovařík, Bayer, Pánek, Skopek, RDB: trenéři Vladimír Seidl a Čestmír Kožíšek, závodníci Hradil, Mrugala, Bachleda, Flurásek, Krotil, Bernát.

Celkově nejsou sdružení příliš spokojeni s výsledky sezóny. Nedostatky v přípravě, zhoršení většiny závodníků ve skoku, nominace na ZOH — to všechno bylo předmětem kritiky. Podrobněji se k problémům vrátila první schůze nového úseku, hodně si účastníci konference slibují od těsnější spolupráce obou trenérů RDA.

Za zmínku stojí ještě jeden bod jednání: řešení případu Davida Soldáta. Závodníka, který je bezesporu talentovaný, svým způsobem jednání a opakovanými přestupky se však sám diskvalifikoval. Ke všem problémům z minulosti se přidaly otázky neplnění finančních povinností vůči úseku. David Soldát odchází z Dukly i z reprezentace — trpělivost a snaha o chápání sportovce má své meze.

SKOK NA LYŽÍCH

Skokani sice na první pohled nemají po sezóně důvody k zásadní nespokojenosti, nicméně jejich konference byla velmi kritická. Někteří diskutující vyjadřovali pochybnosti o celé koncepci přípravy, nebyli spokojeni s výchovnou prací, kritizovali rozdělování peněz od sponzorů i například to, proč byla přerušena spolupráce s výzkumem, konkrétně s pracovištěm olomoucké univerzity. Předmětem diskuse byla také zpráva o mstcích, zatímco pořadatelům závodů bylo vesměs vyjádřeno poděkování a ocenění. Není divu, že volby nového úseku byly potom živé a dramatické.

Na rozdíl od ostatních úseků doporučila konference úseku skoku rozdělit funkce předsedy úseku a hlavního trenéra, přičemž otázka jejich profesionalizace jako zaměstnanců svazu není uzavřena. Předsedou úseku byl zvolen Peter Schlank, který dostal 13 hlasů (5 delegátů volilo J. Lánského). Do funkce hlavního trenéra byl navržen a 19 hlasy zvolen Dalibor Motejšek. Reprezentační družstvo juniorů povede Jiří Raška starší.

Složení reprezentačních družstev — RDA: trenéři Ján Tánčos a Luděk Matura, závodníci Parma, Jež, Sakala, Goder, Raška ml., Jiroutek, Švagerko, Raszka, Bielčík, Kováč, Mujš. RDJ — Mikuláščík, Věchet, Černý, Donoval, Chlup, Myslikovjan, Lašota, Krének.

Konference věnovala pochopitelně pozornost také finančním a materiálním otázkám, zejména způsobům, jak šetřit peníze (delegát rozhodl z okolí místa závodů atd.), dohodám mezi svazem a závodníky i dalším problémům.

ALPSKÉ DISCIPLÍNY

Jsou úsek, který doslova hledá novou cestu. Současná situace je velmi neuspokojivá. Zejména v kategoriích mužů, kde bezmála nemáme nikoho, kdo by mohl alespoň bodovat ve SP, o vyšších cílech nebo dokonce o medailích ani nemluví. Přitom v domácích soutěžích naši reprezentanti stále představují špičku a de facto nemají konkurenci v ženské kategorii je situace jenom o málo lepší, nástupkyně dnešních našich nejlepších závodnic však nejsou vidět.

V tomto duchu se nesla i konference úseku, která byla velmi dramatická a mnoho definitivního nepřinesla. Jako jediný ne zvolil tento úsek nové reprezentační trenéry, dokonce ani neupřesnil reprezentační družstva. S vybranými závodníky a závodnicemi se připravují pohovory, protože v několika případech nejsou představitelé úseku spokojeni ani s jejich morálkou a přístupem k reprezentaci. Než sáhnout vedle, raději pečlivě rozmyslet... Konečné řešení tedy otiskneme až v příštím čísle našeho časopisu.

Novým předsedou úseku se po nekonečné a dramatické volbě stal Jan Vedral, místopředsedou Milan Beňačka. Jan Vedral je zároveň hlavním trenéřem disciplíny — tudíž i tady se obě funkce opět spojily, podobně jako v běhu a v severské kombi.

naci. Funkce reprezentačních trenérů a ředitele poolu budou obsazovány výběrovým řízením. Nově vzniklá tříčlenná dohlížecí rada, jejíž povinnosti a pravomoc stanoví zvláštní předpis.

Také diskuse byla bohatá. Hovořilo se v ní o příčinách čet-

ných zranění, o sociálních problémech některých reprezentantů, o nedostátcích v přípravě. Především však o materiálních a finančních otázkách, které tento úsek tíží snad ještě víc než úseky ostatní. V usnesení se zdůrazňuje také nutnost obnovit kontakty s vědou a výzkumem.

Poznámky z diskusí

• Běžci konstatovali, že naše úspěchy nejsou vždy takové, jak bychom si představovali, vysoko však převyšují naše podmínky. Za vyspělými lyžařskými státy zaostáváme především v počtu dní centrální přípravy na sněhu, ale i v možnostech ověření vlivu vysokohorské přípravy na jednotlivé sportovce.

Pro příští sezónu bude nutné vrátit se k modelu termínovky s mistrovstvím ČSFR před vrcholnou soutěží mezinárodní — v uplynulé sezóně vznikla před ZOH dlouhá pauza bez závodního nasazení. Při hodnocení ZOH se ozvaly i hlasy na adresu neseriózního přístupu ČSOV ve věci zajistění lékaře lyžařů-běžců v závěrečných dnech přípravy a v průběhu her.

• Skokani nejsou spokojeni s výsledky na MSJ, kde se nepodařilo zopakovat medailová umístění z Reit im Winkl. Jinak hodnotila konference sezónu jako úspěšnou.

Při hodnocení neopomněl odstupující předseda úseku Josef Lánský pohled na dvouleté působení trenérské dvojice Tanczos—Mayer. Přebírali družstvo v nedobrému stavu, navíc byli znevýhodněni tím, že někteří závodníci je znají ještě jako své kolegy ze závodů. Oba současně dokončovali studium na FTVS, museli řešit otázky sponzorování atd. Nedostatkem byla malá spolupráce s oddílovými trenéry, tedy osobními trenéry členů RD. Jsme jedina skokanská velmoc, která za poslední olympijský cyklus změnila třikrát trenéry! Je třeba si uvědomit i fakt, že skok je z celého lyžování nejsledovanější, pro širokou veřejnost nejméně atraktivní. To znamená i zvýšené nároky na výsledky našich závodníků.

• Dalším bodem jednání byl návrh, aby v budoucnu nebyl podstatný rozdíl mezi hlavním trenérem a jeho asistentem, aby se účinně využilo zkušeností Jána Tanczose i progresivního působení Ludka Matyry. Skokani mají snahu přejít výhradně na V—styl. Konference dala za vzor snahu Jiřího Parmy zvládnout novou techniku, která mu umožnila návrat do reprezentace a k novým úspěchům. Nikoliv náhodou byl vyhlášen naším nejlepším lyžařem uplynulé sezóny — stal se Králem bílé stopy!

Bez V-stylu to v budoucnu nepůjde. Už proto ne, že od sezóny 1992/1993 má padnout jakákoliv diskriminace věčkařů ze

strany rozhodčích, má být zrušena i stávající půlbodová „pokuta“!

• Sdruženáři jsou s olympijskou sezónou nespokojeni. Ozvalo se mnoho kritických hlasů zejména na adresu skoku, který se náhle stal našim největším problémem. Na ZOH zklamali ve skoku všichni, kromě Kovářka v individuálním závodě (nikoliv však už v závodě družstev). Dohánět všechno v běhu nelze. Úsek považuje za nezbytný přechod na V-styl u všech reprezentantů, zejména nejmladších, protože věčko má budoucnost i v severské kombinaci a bez jeho zvládnutí nebude možné držet skokanský krok se světem. Přípomínky byly k loni tak úspěšnému Milanu Kučerovi, který zejména při ZOH neprojevil dostatečnou bojovnost.

Světový pohár zahájili sdruženáři dobře, ve druhé části však ztráceli a v hodnocení státu obsadili tentokrát až sedmé místo... Konference vyjádřila v diskusích uspokojení s prací realizačního týmu a s materiálním zabezpečením pro trénink a přípravu. Oceněna byla především práce servismana Klimka i lékařů dr. Kavana a dr. Šikoly.

• Zhoršení ve skoku se u sdruženářů týká také juniorů, kteří při MSJ neuspěli tak, jako minule. Závodnická špička se u nás rozšířila, ale na mezinárodních výsledcích to zatím není vidět. Někteří junioři byli dokonce hodnoceni jako neperspektivní.

• Reprezentantky v alpském lyžování závodily se zábranami způsobenými nešťastným průběhem minulých sezón, četnými zraněními. V podvědomí zařizovaný pocit opatrnosti je omezuje v kritických situacích. Je třeba si uvědomit, že alpské disciplíny patří k nejrizikovějším ve sportu vůbec. Při pohotovém řešení kritických situací se dá hodně získat, ale také hodně ztratit. Některé technické nedostatky našich reprezentantů přerostly v nesprávný dynamický stereotyp, jehož odstranění je téměř nemožné. Důvodem je i to, že závodníci a závodnice přicházejí nedostatečně připraveni (připravené) z nižších složek a RDA potom supluje jejich práci! Úkolem trenéra reprezentace není odstraňovat základní nedostatky v technické přípravě sportovců. Kladem bylo zlepšení interpersonálních vztahů a dobrá atmosféra RDA. (To platí především o družstvu žen.)

Velký úspěch juniorů - Polar Cup 1992

Tradičně začátkem dubna se konalo severské turné běžců na lyžích, nazývané ve většině zemí Polar Cup — u nás se někdy říká „Pohár severských zemí“. Letos se sešla velká konkurence, i po olympiádě byli na startu Ulvang, Dählie, Dybendahlová, Nybraatenová, Lukkarinenová, Isometsä i další vynikající závodníci a závodnice.

Z ČSFR se zúčastnila výprava ve složení Balážová, Ježík, Vondrová, Zelingerová a Kvapil, kteří s trenérem Pavlatou (asistent Lisičan) najezdili během tří týdnů mikrobusem 9000 km! Většina závodů se konala daleko za polárním kruhem, například v Rovaniemi, Yllaesu, Altě atd. Vzhledem k ročnímu období byl pro nás neuvěřitelný mráz a pořadatelé seznámili účastníky s životem za polárním kruhem skutečně originálně: Měli možnost svézt se na psích spřeženích nebo lovit ryby dírami navrtanými v ledu!

Ve velmi silné konkurenci si vedli dobře zejména naši junioři. Martina Vondrová třikrát vyhrála a stala se ve své

kategorii i celkovou vítězkou turné. Iveta Zelingerová zvítězila jednou, celkově skončila druhá. Stanislavu Ježíkovi stačilo vítězství v jednom závodě k celkovému prvenství.

Police seniorů byla ovšem nesrovnatelně těžší, přesto se Lubomíra Balážová dvakrát umístila do „bodovaného“ 15. místa a Jiří Kvapil dvakrát do 20. pořadí. V posledním závodě turné se s aktivní činností loučila legenda světového lyžování Raisa Smetaninová. Závodily byly přínosem především pro naše juniory, kteří měli možnost tři týdny sledovat nejlepší světové běžce a běžkyně.

Celkové pořadí: Junioři — 1. Ježík 62 b., 2. Alsgaard (Norsko) 54, 3. Niska (Finsko) 44. **Juniorky:** 1. Vondrová 72, 2. Zelingerová 65, 3. Cakagučiová (Japonsko) 58. **Muži:** 1. Ulvang (Norsko) 68, 2. Isometsä (Finsko) 62, 3. Botvinov (SNS) 60. **Ženy:** 1. Lazutinová 66, 2. Jegorovová (obě SNS) 65, 3. Lukkarinenová (Finsko) 63.

Podle informací trenéra
VLADIMÍRA PAVLATY

Parma podruhé na trůn

Jubilejní 20. ročník ankety Král—Královna bílé stopy byl slavnostně vyhlášen 24. dubna v hotelu Baník na Štrbském Plese. Na trůn se po pěti letech vrátil devětadvacetiletý skokan Jiří Parma z MEZ Frenštát pod Radhoštěm, který zopakoval prvenství z roku 1987, kdy se stal mistrem světa na „sedmdesátce“. Po dvou neúspěšných sezónách přišla úspěšná: 5. místo na můstku K-120, 10. místo na K-90, nejdelší skoky z našich reprezentantů v soutěži družstev, jimiž výrazně přispěl k bronzové medaili týmu na XVI. ZOH v Albertville. Parma se opět stal výraznou postavou československého lyžování. Vynikající formu potvrdil i při M ČSFR na Štrbském Plese, kde získal mistrovské tituly na obou můstcích.

V anketě pořádané lyžařskou sekci Klubu sportovních novinářů České republiky a Československým svazem lyžařů dostal Jiří Parma od 56 tipujících funkcionářů, trenérů ČSML a novinářů zabývajících se lyžařskou tematikou 454 body. Tipující tak ocenili, jak Parma po neúspěšných sezónách dokázal svou bojovnost, navzdory nezařazení do RDA neklesl na mysl, naopak v krátké době byl schopen zvládnout V-styl. Včas si uvědomil jeho přednosti, na rozdíl od nepodařených pokusů jiných světových skokanů ovládl novou techniku skoku nejen rychle, ale i dokonale. (Připomínáme, že například Weissflogovi a dalším se to zatím nepodařilo vůbec...)

Druhá skončila v anketě juniorská mistryně světa v běhu na 5 km klasickou technikou Kateřina Neumannová ze SKI Klubu Šumava s 359 body. Mladá, perspektivní závodnice, která neklamala ani při svém prvním startu na ZOH. V odměně šestici byli dále běžci Radim Nyč (Dukla Liberec) a Lubomír Buchta (ŠKP Štrbské Pleso) a skokan František Jež (Dukla Banská Bystrica) a Tomáš Goder (SKI Jilemnice).

Nejlepším družstvem se stal bronzový olympijský tým skokanů v sestavě Jiří Parma, František Jež, Tomáš Goder, Jaroslav Sakala se 161 bodem. Druhé skončilo juniorské družstvo děvčat-běžkyň, třetí olympijská štafeta běžkyň-žen. Počty bodů a podrobné výsledky viz zvláštní materiál.

X X X

Letošní vyhlášení ankety připravil z pověření předsednictva ČSML ŠKP Štrbské Pleso, který pro nejlepší šestici jednotlivců i vítězné družstvo zajistil upomínkové ceny. Slavnost byla také příležitostí k odměnění nejlepších lyžařských reprezentantů a k rozloučení se Zorou Simáčkou, která ukončila aktivní činnost.

V anketě Král—Královna bílé stopy se hodnotilo pořadí na prvních šesti místech jednotlivců (10, 8, 5, 3, 2, 1 bod) a prvních třech místech družstev (3, 2, 1).

Naši anketu založili před 20 lety tehdejší vedoucí činovníci lyžařské sekce Klubu českých sportovních novinářů Jaroslav Trousil a Karel Moravec se sekretářem ČSML Jindřichem Hochem. Největším propagátorem akce byl vždy odborný měsíčník Lyžařství. Zasluhou oddílů pořádalých s'avnostní vyhlášení byla akce významnou sportovní a společenskou událostí. Je jí i nadále navzdory tomu, že dosud postrádá stálého a význačnějšího sponzora. Při jejím organizování se vystřídala taková lyžařská střediska, jako Lomnice nad Popelkou, Nové Město na Moravě, Vimperk, Štrbské Pleso, Liptovský Hrádok, Studenec, Jablonec nad Nisou. Tradiční korunu s českými polodrahokamy pro vítěze ankety v posledních letech pravidelně připravuje turnovský profesor Jaroslav Marek. Pro vstup do nové dvacítky let bude připravena novinka: Putovní koruna, přičemž vítězi trvale případně její miniaturní kopie.

X X X

Letošní vítěz Jiří Parma byl poprvé zařazen do ankety v roce 1981, kdy s 8 body skončil devátý. Tenkrát se stal nečekaně mistrem republiky na velkém můstku, na středním byl druhý. V roce 1983 se zařadil již na 6. místo, stejně jako o rok později. V dalších dvou ročnících — tedy 1985 a 1986 — byl čtvrtý, v roce 1987 se stal poprvé Králem. V roce 1988 skončil šestý, 1989 až 18., v následujících dvou letech nebodoval vůbec. V roce 1990 byl vyhodnocen jako člen nejúspěšnějšího družstva — skokanů ČSFR. Vývoj ukazuje, do jaké míry a jak poměrně přesně umístění v anketě charakterizuje závodníkovu výkonnost v dotyčné sezóně. Tak je tomu i u dalších našich předních lyžařů.

Zatím nejúspěšnější v této anketě jsou se třemi vítězstvími běžkyň Květa Jeriová-Pecková (1981, 1982, 1984) a skokan Pavel Ploc (1983, 1985, 1988).

V letech 1981—1984 převládaly na trůně Královny, další ročníky přinášely úspěchy spíše mužům. Zápor letošního vyhlášení bylo především to, že poprvé v historii ankety dva z vyhlášených chyběli! Pořadatelům akce patří díky a uznání, přesto musíme konstatovat: Dvacet let ankety a jejího vyhlášení přineslo nejednu zkušenost dobrou, ukázalo však i některé nedostatky. Toho dobrého musíme umět lépe využívat, chyby na kráse odstranit. Pro 21. ročník budeme muset především včas zajistit pořadatele vyhlášení a získat dobrého sponzora.

JAROSLAV TROUSIL

Kolik dostali bodů

1. Jiří Parma 454, 2. Kateřina Neumannová 359, 3. Radim Nyč 209, 4. Lubomír Buchta 146, 5. František Jež 102, 6. Tomáš Goder 99 — další pořadí Benc 68, Medzihradská 41, Zelingerová 40, Kakeš 31, Balážová 22, Korunka 15, Havrančíková 13, Mára 12, Ježík 5, Majdán 3, Sakala 1. Družstva: 1. skokanů na ZOH (Parma, Jež, Goder, Sakala) 161, 2. štafeta běžkyň-junierek na MSJ (Vondrová, Chroustovská, Neumannová, Zelingerová) 73, 3. štafeta běžkyň-žen na ZOH (Balážová, Neumannová, Havrančíková, Zelingerová) 47 — další pořadí běžci-muži na ZOH 14, družstvo severské kombinace na ZOH 9, po 1 bodu skokan Dukly Liberec I, akrobatů FSC Poprad a skokanů SKI Jilemnice.

Král se synem Jiřím

Snímek Zdeněk Šrubař

28. kongres FIS

se konal v Budapešti ve dnech uzávěrky tohoto čísla časopisu. Dnes z něj tedy přinášíme jenom stručné základní informace. V příštím čísle se ke kongresu vrátíme podrobným materiálem o změnách v pravidlech i o výsledcích kalendářní konference, která kongresu předcházela.

Počet členských států FIS stoupá úměrně změnám na politické mapě světa. Nově bylo přijato Rusko jako nástupnický svaz po SSSR, dále Gruzie, Kazachstán, Ukrajina a Uzbekistán, potvrzeny už dříve předsednictvem FIS přijaté Chorvatsko, Slovinsko, Estonsko, Litva a Lotyšsko. Protože právě v těchto dnech je bohužel nejistá další existence našeho společného státu, zajímalo nás, jaký dopad by pro naše lyžování případné rozdělení mělo. Odpovídá MUDr. Milan Jirásek, tajnou volbou na tomto kongresu znovu zvolený člen předsednictva FIS:

„Z mezinárodního hlediska by se mnoho nestalo. Dnes už může nové členy přijímat i předsednictvo, které se schází dvakrát ročně, kongres pak následně přijetí pouze potvrdí. Takže není třeba se obávat, že by naši závodníci byli ze světového dění v lyžování vyřazeni. K něčemu takovému by mohlo dojít pouze v tom nejhorším případě — totiž, že by rozpad státu neproběhl klidnou a parlamentní cestou. Potom by nás potkal osud Jugoslávie také v lyžování. FIS přijala na tomto kongresu některé sankce. Příslušníci Jugoslávie nesmějí být nominováni do komisí FIS a žádný závod kalendáře světové federace se nesmí konat na jugoslávském území.“

— Co nového je v pravidlech?

„Hodně, ale tomu budeme věnovat zvláštní příspěvek příště. Nejzajímavější je zamítnutí návrhu na „velký závod“ v severské kombinaci, tedy skok na velkém můstku a běh na 20 km. Návrh po některých nedobrych zkušenostech z minulé sezóny neprošel. Jinak se změny v pravidlech týkaly především reklam, protože i lyžování se značně komercializuje.“

— Prý se to projevilo hlavně při kalendářní konferenci...

„Nevím, jestli hlavně, ale také na ní. Nás pochopitelně nejvíc zajímala kandidatura Harrachova jako dějiště MS v klasických disciplínách v roce 1997. Neměl velkou šanci!

Jeho prezentace byla sice důstojná, ale dnes je třeba postupovat jinak. V prezentaci míst kandidujících na uspořádání šampionátů se angažovaly nejpřednější osobnosti lyžařského světa, jako například Sailer, Mittermaierová, Thoeni i Tomba, navíc kandidaturu je nutné opřít o kontakty na diplomatické a především nejvyšší komerční úrovni. MS může být finančně atraktivní, jenže musí se začínat dlouho před ním získáváním vlivných obchodníků, kteří kandidaturu podpoří a mistrovství potom samozřejmě sponzorují. Zkrátka je to otázka znalosti podnikatelského světa, a v tomto oboru zatím zaostáváme — žel nejen v lyžování...“

— Kdo tedy vyhrál?

„MS klasiků v roce 1997 bude v Trondheimu, alpské disciplíny mají mistrovství v Sestriere. Mimo jiné už na tom je vidět, o jaká místa má zájem reklama, televizní společnosti atd.“

— Nebyli jsme úspěšnější alespoň pokud jde o volby jednotlivých zástupců do komisí a subkomisí FIS?

„Byli. Po této stránce jsme výrazně uspěli, určitou autoritu tedy přece jenom máme. Já jsem nadále členem předsednictva FIS, v komisích jsme zastoupeni mnohem početněji než dosud, což je pro naše lyžování diplomatický úspěch. Někteří dosavadní zástupci byli potvrzeni pro další období (Paulů, Charvátová, Potměšil, Slonek, Harvan, Höhn, Chudý a další), jiní nově zvoleni. Jan Vedral do pléna komise alpského lyžování, Luděk Šraibr nahradil M. Benka v kalkulační komisi, Roman Kumpošt byl zvolen do vedení komise severské kombinace a Ladislav Šandor se stal řádným členem komise lyžování na trávě.“

Došlo na nás i při určování dějišť významných soutěží, k čemuž se vrátíme příště. Při současných zpřísněných „minimech“ pro pořadatele závodů SP bude také na tomto poli čím dál obtížnější se prosadit. Lyžování nezůstává stranou pokud jde o snahu postavit sportovní odvětví na zásadách přísného professionalismismu se vším všudy. Ve srovnání s jinými sporty určitě nebude po budapeštském kongresu chudým příbuzným.

Redakce

Jak dál?

Král bílé stopy není zdaleka první sportovní anketa, jejíhož vyhlášení jsem se jako novinář zúčastnil. To předesílám proto, že mohu srovnávat a zamyslet se nad tím, proč se mně letošní vyhlášení nejlepších lyžařů příliš nelíbilo.

Začnu přístupem závodníků: Mám pocit, že atleti, cyklisté nebo hokejisté si ocenění v anketě vážili daleko víc než lyžaři. (Alespoň než ti letošní!) Ze šesti nejlepších se dostavili pouze čtyři, z nejlepšího družstva dva. Jeden se ten den ženil, druhý byl soukromě v zahraničí. Několikrát mně bylo vysvětleno, že se s tím nedá nic dělat. Pro koho ale potom vyhlášení pořádáme? Navíc svatba Františka Ježe patrně závodníky zajímala víc a krátce po vyhlášení všichni přítomní zase odjeli — jedinou výjimkou byl Radim Nyč. Především novináři, z nichž tři přijeli až z Prahy jenom kvůli této akci (!), tím přišli o materiál. Není nad společné posezení po večeři, kdy padnou obvyklé bariéry a místo formálních, obligátních otázek lze navázat normální rozhovor. Tentokrát byli závodníci k dispozici novinářům pouze pět minut po vyhlášení, leč v prostředí, které kontakt prak-

tický znemožňovalo. Folklorní hudební skupina vesele vyhrávala pár metrů od místa vyhrázeného pro rozhovor, takže jsme zažili minuty překřikování a marné snahy rozumět hlasu těch, kteří stáli půl metru od nás...

Postoj závodníků k akci sice kritizují, na druhé straně se jim ale příliš nedivím. Program, který po vyhlášení ankety následoval, neměl totiž nic společného se sportem, s propagací lyžování, a — upřímně řečeno — závodníky vlastně vůbec nepotřeboval. Předváděný politický kabaret sice nebyl špatný, ale na vyhlášení nejlepších lyžařů roku se nejedná kvůli politickému kabaretu!

Ani místo konání nebylo podle mého názoru zvoleno příliš šťastně. Rádi se kdykoliv podíváme na Slovensko a máme radost, že zájem o pořádání této akce je i tam. Jenže: Samotné Štrbské Pleso má minimum stálých obyvatel, navíc konec dubna je „mrtvé“ období. Jedna sezóna pro turisty a rekreanty už skončila, druhá ještě nezačala. Hotely a rekreační chaty jsou prázdné, propagace téměř žádná — kdo se měl přijít podívat? Vzpomněl jsem si na jedno krásné vyhlášení Atleta roku, které se konalo

v nedalekém Svitú. Vzpomínám na zaplněnou sportovní halu a krásný večer zasvěcený sportovcům a sportu.

Pro příště doporučuji zabývat se těmito náměty:

1. Předem stanovit termín vyhlášení výsledků ankety a uvést ho v termínových listinách všech úseků lyžování.

2. Působit na závodníky tak, aby si uvědomili, že ocenění v této anketě je také sportovní úspěch, výsledek jejich umění a popularity. Ta je ovšem zavazuje, aby se celého večera zúčastnili a chováli se jako profesionálové.

3. Scénář večera sestavit tak, aby ocenění sportovci byli jeho jedinými protagonisty.

4. Pro pozvané — včetně novinářů — uspořádat po programu večeři, při níž bude další možnost poznat nejlepší lyžaře „jako lidi“.

5. Akci pořádat raději ve sportovní hale a využít ji k propagaci sportu.

Skoro se omlouvám, že tolik kritizují a radím. Nemá tím být řečeno, že všechno bylo špatně, že se nepovedlo nic. Jednu velkou šanci popularizovat náš sport jsme ale podle mého názoru propásli. A to je určitě škoda.

K. B.

Tentokrát bez sněhu

Za lyžaři se nemusí jezdit vždycky jenom na sněh. Reprezentanti-běžci zahájili přípravu na nadcházející sezónu v Nymburce. Počasí bylo v těch dnech opravdu letní, ačkoli kalendář ukazoval 17.—24. května. Představy o lyžařích vzaly za své, chlapci se ničím nelišili od atletů, kanoistů ani od jiných přítomných sportovců — snad jenom za basketbalisty nebo vzpěrače by je nikdo nepovažoval.

Náplní prvního výcvikového tábora byla všeobecná kondice: jízda na kole, atletický běh, posilování, hry a pohybová všestrannost. Specializaci připomnělo pouze testování kolečkových lyží, na kterých se ale v Nymburce kromě zkoušek materiálu nejedilo.

Při naší návštěvě byla na programu pohybová průprava, spíše aktivní odpočinek. Bylo pro odpočívání, den předtím jeli na kolech 120 km a rekreační fotbaléke přišel vhod. Se-stavy: Nyč, Korunka, Ježík, Kvapil proti družstvu ve složení Buchta, Benc, lékař MUDr. Landa a asistent trenéra na tomto soustředění Brůžik. Neslouží mně k novinářské čti, že neznám střelce branek, dokonce ani výsledku utkání! Tak strašná ostuda to ale zase není — hráči sami výsledku význam nepřikládali a snad ani nevěděli, jak klání skončilo. Honička za míčem trvala 2 x 25 minut a v horkém dopoledni se na sluníčku tělovýchovného střediska všichni náležitě zapotili. Ještě víc než při předcházející atletické přípravě (například čtyři stovky za 68 sekund, starty z různých poloh, žabáky a odrazová cvičení).

Na nedalekém tenisovém dvorci probíhalo utkání roku, v němž trenér dr. Rázl bojoval o svou autoritu s Jiřím Teplým. Zpočátku se zdálo, že podstatně mladší a pohyblivější závodník bude mít navrch, leč průběh ukázal, že trenér je přece jenom zkušený tenisový praktik. S pohyblivostí našeho běžec-kého reprezentanta to nakonec po předcházející cyklistické etapě také nebylo nejrůznovější, takže po výsledku 6:2, 6:3 mohl trenér Rázl sebevědomě konstatovat: „Co bych byl za trenéra, kdybych nevyhrál!...“

Součástí výcvikového tábora byly i dva více než dvouhodinové běžec-ké fartleky, absolvované podle vody do Poděbrad a zpět, s nějakou oklikou k tomu. Skupina zpravidla dlouho pohromadě nevydrží, běžec-ká výkonnost je přece jenom nestejná a posléze každý běží, jak umí. „Nejlepší běžec je určitě Korunka.“ říká trenér Rázl. „To je závodník, který se v některých disciplínách může měřit s atlety, v běžích do vrchu je dokonce předtí a nejedem takový závod vyhrál. Však také občas v atletickém běhu závodí i na dráze, startuje za Turnov v nižší atletické soutěži jako mílař! Také někteří další jsou běžec-ky disponovaní, jenže nemají potřebnou techniku — třeba Kvapil.“

Ještě podstatnější součástí letní přípravy je jízda na kole. Kluci dokonce na kolech přijeli (z Liberce) a také na nich poslední den odcestovali. Jezdí denně 100—120 km, tempo je

velmi slušné: 30—35 kilometrů za hodinu. „Oni jezdí tak rychle, že jsem se nedávno až vyděsil. Vyjel jsem autem za nimi a pořad je ne a ne dohonit. Už jsem se bál, že někde zabloudili a jedou jinudy,“ vzpomíná trenér Rázl. „Raději ale vidím, když jede každý zvlášť nebo ve dvojicích. Na kole je větší skupinka přece jenom riskantní a nerad bych, aby soustředění skončilo úrazem. Navíc musíme jezdit po silnicích za provozu, což je další riziko — s přílišnou ohleduplností řidičů se počítat nedá. Takže obvykle vyjede dvojice, o níž předpokládám, že bude nejpomalejší, další se snaží dohnat ty před sebou. Na kole jsou jasně nejlepší Nyč a Benc, kteří by klidně mohli jezdit cyklistické závody se specialisty. Možná, že by byli tak úspěšní jako Korunka mezi atlety.“

Jenže spojovat dva sporty — jeden letní a jeden zimní — se dnes už nedá. Každý sport provozovaný na vysoké úrovni je celoroční, termínů je nedostatek. Rázl: „Cožpak o to, jsou i lyžaři, kteří by uspěli třeba v triatlonu, ale já takové závodění nerad vidím. Lyžař by měl závodit jenom na lyžích, v létě třeba na kolečkových. Pokládám to za užitečnější než časté výlety do jiných sportů. I když připouštím, že z úspěchů lyžaře mám radost vždycky.“

Lyžař-běžec a kolo patří nerozlučně k sobě, bez kola si letní přípravu nelze představit. Pochopitelně: Vysoké tréninkové objemy nelze absolvovat jenom vytrvalostním během, nemluvě o tom, že kolo je výrazně výhodnější ortopedicky. Klouby lyžařů nejsou zvyklé na stálé otřesy, bez jízdy na kole by málokdo přečkal letní přípravu ve zdraví. K významu takového tréninku přispěje lyžařská volná technika. (Znovu přichází ke cti obdoba někdejší kombinace cyklista-rychloubruslař?)

Každá věc má ovšem své stinné stránky: Kromě rizika vyplývajícího z jízdy za provozu je to především nápor na pe-něženky. A kolo s veškerým vybavením si i reprezentanti kupují za své peníze! Navíc aby měli kola raději dvě — silniční a horské. Při dnešních cenách to opravdu není jednoduché...

Trenér Rázl: „Dnešní lyžování bohužel stojí opravdu hodně peněz a málokdo si uvědomuje, že také reprezentant si musí leccos pořizovat sám. Příspěvek od sponzora potom nejednou radne právě na zajištění vybavy pro letní přípravu a ještě ani nestačí.“ [Jak to dělají lyžaři bez sponzorů, to si neumím představit! — pozn. autora článku.]

„Ještě k tomu riziku: O kluky mám největší strach ne na kole, ale na kolečkových lyžích. Speciální tratě u nás zase už nevyhovují a na silnici je to hrůza. V zahraničí se několik závodníků dokonce zabilo při střetu s autem! Ve sjezdech jsou kolečkové lyže špatně ovladatelné, zabrzdít se na nich skoro nedá. Pro závody si můžeme vybrat vhodnou trať bez provozu, k tréninku skoro nikdy.“

Nic ve zlém, ale málem se mně chce poznamenat, co kolečkovým lyžím v běžném dopravním provozu říká policie... V horských údolích se jakžtakž jezdit dá, tam skoro žádný provoz není. Ale v okolí Nymburka lze skutečně nanejvýš testovat na asfaltových cestách v parku.

S trenérem Rázlem jsme probírali ještě mnohé: Jak zvýšit popularitu závodního lyžování u nás, jaké jsou rozdíly v zaměření a specializaci mezi lyžařem-běžcem a vytrvalcem v atletice, o finančních nákladech, které v počátcích u každého adepta lyžování nesou převážně rodiče atd. Třeba bude přístě na některé z témat více času, třeba si o tom přečtete i v Ly-žařství.

K. B.

Mistrovské výkonnostní třídy v běhu na lyžích

Muži: Benc Pavel, 63, DULI — Buchta Lubomír, 67, SKSP — Havel Gunnar, 70, SKSP — Hudač Ivan, 71, SKSP — Hušek Martin, 69, EXJA — Chlum Pavel, 73, EXJA — Ježík Stanislav, 72, SKSP — Karlík František, 65, SNKV — Korsch Stefan, 70, SKSP — Korunka Václav, 65, DULI — Kvapil Jiří, 71, DULI — Nyč Radim, 66, DULI — Petrásek Martin, 66, DULI — Raabe Karel, 69, EXJA — Valenta Ondřej, 73, KRVR; celkem 15 závodníků.

Ženy: Balážová Lubomíra, 68, SKSP — Havrančíková Alžbena, 63, SKSP — Chroustová Lucie, 72, SKSP — Janoušková Anna, 65, SKSP — Letenská Petra, 74, SPŠK (Sp. Skuhrov) — Mihoková Soňa, 71, LKLH — Neumannová Kateřina, 73, VTJV — Nováková Eva, 68, SNKV — Vondrová Martina, 72, EXJA — Zelinge-

rová Iveta, 72, SKSP — Zurynková Šárka, 67, EXJA; celkem 11 závodnic.

Výběrové výkonnostní třídy dorostu v běhu na lyžích

Dorostenci mladší, ročník 1977: Časlavský (SNKV), Dostál (EXJA), Hořnan (SÖBE), Kunčar (RDJE), Lavička (SKSV), Máslo (EXJA), Soukup (SNKV), Steinbach (SKSV), Vašek (JELI), Vítek (SKIJ).
Ročník 1976: Bajčičák (SLDK), Dohnal (EXJA), Erben (EXJA), Konopáč (JELI), Koudela (SKBB), Krátký (JIPE), Mačkal (RDJE), Mládek (DULI), Seyček (EXJA), Štefl (RDJE).

Dorostenci starší, ročník 1975: Batory (LKLH), Bíman (DULI), Bureš (NMNM), Korsch (KREM), Koutný (NMNM), Matějka (LSKL), Lengyel (SKBB), Páříčka (KREM).
Ročník 1974: Bryscejn (EXJA), Fiorek (SKSP), Havlík (NMNM), Hýsek

(EXJA), Kubičina (DULI), Michalech (SKBB), Verner (SNKV).

Dorostenci mladší, ročník 1977: Balatková (EXJA), Bublová (EXJA), Hanušová Kateřina (SKSV), Krupová (TZTR), Meszlingerová (SKBB), Nosková (EXJA), Oravcová (SKBB), Procházková Daniela (SKSU), Randáková (SKSV), Šimůnková (EXJA).
Ročník 1976: Drapáková (EXJA), Hanušová Lucie (SKSV), Henychová (SKIJ), Jachnická (TZTR), Kubištová (KRVR), Kučerová (NMNM), Nová (EXJA), Procházková Veronika (EXJA), Roháčová (SKBB), Záhořová (SKSV).

Dorostenci starší, ročník 1975: Bukva-jová Jaroslava (SKBB), Kantorová (TZTR), Koutná (EXJA), Německá (NMNM), Pičová (LOTR), Romančáková (LOTR), Stehlíková (EXJA), Šaldová (SKIJ).

Ročník 1974: Grošofová (NMNM), Ma-saříková (EXJA), Rázlová Jana (JIHA), Rázlová Jolana (JIHA).

NA NADPIS SE NEDÍVÁ

Do pohodlných křesel v harrachovském hotelu Svornost jsme usedli s juniorem, který by měl vlít živou vodu do československého skoku na lyžích. Jmenuje se TOMÁŠ GODER a při MS v letech sahal po medailích...

Tomáši, snil jsi jako malý kluk o olympiádách a mistrovství světa?

„Nesnil. Vůbec jsem o ničem takovém nepřemýšlel. Beru všechno tak, jak to přichází. A zdá se mi, že jsem pořád stejný.“

Kolik medailí máš ze žákovských a dorostoveckých přeborů Československa?

„Ze žákovských žádnou. Vždycky jsem se umísťoval tak okolo šestého místa a považoval jsem to za velký úspěch. Medaile mám až z dorostu — dvakrát jsem se stal přeborníkem ČSFR starších dorostenců.“

V minulé sezóně bylo hodně vzruchu kolem tvé možné nominace na MS ve Val di Fiemme...

„Už bych se k tomu nechtěl vracet. Ale myslím si, že nebyla křivda, když jsem nakonec nominován nebyl.“

Jak tě přijali ostatní, když ses poprvé objevil v reprezentaci?

„Normálně — jako bažanta. Ofukávali si mě.“

A teď?

„Jsme dobrá parta. Roky nehrají roli.“

Věříš svému trenéru Tánzosovi?

„Věřím. Kdybych mu nevěřil, nemohl bych pod jeho vedením skákat. Navíc je Jindra Mayer vynikající asistent. Škoda, že od reprezentace odhází.“

Jaké závody byly letos tvé nejlepší?

„To je jednoduché: Závod družstev na olympiádě a lety v Oberstdorfu.“

V Oberstdorfu jsi říkal, že víš o jedné své chybě při letech, ale že o ní nechceš mluvit. Už prozradíš, o co šlo?

„Ještě ne, ale tu chybu jsem trochu odstranil.“

V termínu MS v letech se ve Vuokatti konalo MS juniorů, kde jsi nebyl bez šancí na nejvyšší příčky. Kdy ses definitivně rozhodl pro Harrachov?

„Po letech v Oberstdorfu. Původně jsem ještě ani po nich vůbec neuvažoval, že bych snad na juniorské MS nejel. Ale Jindra Mayer mně všechno vysvětlil, a tak jsem se s trenéry rozhodl pro Harrachov.“

Měl jsi ze začátku strach z harrachovského mamutího můstku?

„Měl. Ale myslím si, že to není zlý můstek.“

Jak je skokanovi, když před svým letem vidí těžké pády Ježe a Golubgera?

„Není to nic příjemného, ale musím myslet, jako by se nic nestalo.“

Když už jsme se zmínili o strachu: Myslíš si, že existuje skokan, který nikdy neměl strach?

„Může být. Ale ještě jsem se s takovým nesekal.“

Kdy jsi naposled při závodě upadl?

„Letos při Světovém poháru v Thunder Bay.“

Vnímáš rozdíl mezi závodem, který je třeba jen Evropským pohárem, a mezi mistrovstvím světa?

„Ne. Nedívám se na nadpis, jestli je to MS nebo EP. Prostě je to závod.“

Byl Nieminen letos opravdu tak suverénní, jak se zdálo?

„Skákal výborně. I když... V některých skocích dělal takové chyby, že jsem nepochopil, jak mohl doskočit tak daleko.“

Na co myslíš, když stojíš nahore na nájezdové věži?

„Na to, abych co nejlépe skočil.“

A po dopadu?

„To se buď raduju nebo si nadávám.“

Stihl sis už vedle skoků najít i přítelkyni?

„Jedna by byla, ale mám na ni příliš málo času.“

Co děláš, když zrovna neskáčeš?

„Teď zrovna dělám autoškolu. Jinak poslouchám hudbu, baví mě fotbal, tenis, atletika. Jako žák jsem dělal atletiku i závodně, ještě v 8. třídě jsem skákal dálku.“

V Harrachově jsi po prvním dnu letů ani nešel na večeři...

„Někdy po závodech vůbec nemám na jídlo chuť.“

A co jíš nejraději?

„Takové speciální bramborové placky a bílou polévku od babičky. Nejím houby a knedlíky — už pět let.“

Letošní sezóna byla pro tebe hodně namáhavá...

„Byla. Na konci jsem měl všeho plné zuby.“

TOMÁŠ MACEK

Snímek Zdeněk Šrubař

Světový pohár 1991/92 běžců

1. Dählie (Nor.)	(2)	20	25	25	25	(20)	(12)	25	25	25	20	8	136	
2. Ulvang (Nor.)		25	25	20	20	11	25	25	(20)	(7)	20	(11)	25	196
3. Smirnov (SNS)		20	6	1	15	—	7	(3)	8	—	12	15	9	93
4. Langli (Nor.)		15	8	5	12	10	15	—	—	—	7	9	2	83
5. Mogren (Švéd.)		—	—	7	—	20	—	7	11	(4)	—	25	3	73
6. Botvinov (SNS)		3	10	—	9	—	4	5	(1)	—	—	—	20	51
7. Skjeldal (Nor.)		8	7	15	8	—	—	—	—	—	5	5	—	48
Kirvesniemi (Fin.)		—	—	—	11	—	6	10	(5)	—	11	—	10	48
9. Majbäck (Švéd.)		9	11	—	—	—	10	15	(10)	—	—	—	—	45
10. Albarello (It.)		—	—	—	—	—	12	20	(12)	—	10	—	—	42
11. Vanzetta (It.)		1	1	—	—	—	—	(9)	15	15	—	8	—	40
12. Jonsson (Švéd.)		10	9	—	—	—	9	11	(3)	—	—	—	—	39
de Zolt (It.)		—	—	—	—	6	—	—	—	20	—	7	6	39
14. Fauner (It.)		5	15	—	—	2	—	6	9	—	—	—	—	37
15. Stadlober (Rak.)		4	—	—	—	—	—	8	6	—	9	—	7	34
Jevne (Nor.)		—	—	—	10	—	11	—	—	—	1	—	12	34
17. Buchta (ČSFR)		11	4	—	—	—	3	—	—	—	—	—	15	33

Další umístění čs. reprezentantů: 23. Nyč 20, 36. Benc a Korunka oba 8 b. Bodovalo 52 běžců.

V celkové klasifikaci se hodnotí 9 závodů bez rozdílu délky tratě a techniky. Ze čtyř závodů ZOH 1992 se hodnotí dva nejlepší výsledky.

V první řádce jsou body za 10 km klasicky v Silver Star (Kan.), ve druhé za kombinaci 10 km klasicky a 15 km volnou technikou v Silver Star, ve třetí za 30 km volnou technikou v Harwood Hills (Kan.), ve čtvrté za 30 km volnou technikou v St. Petěrburgu (Rusko), v páté za 15 km volnou technikou v Cogne (It.), v šesté za 30 km klasicky na OH v Albertville, v sedmé za 10 km klasickou technikou na OH, v osmé za kombinaci 10 km klasicky a 15 km volnou technikou, v deváté za 50 km volnou technikou na OH, v desáté za 15 km klasicky v Lahti (Fin.), v jedenácté za 30 km volnou technikou ve Falunu (Švéd.) a ve dvanácté řádce za 50 km klasicky v Oslo (Nor.) na Holmenkollenu. Ve třinácté řádce je uveden celkový počet bodů. V závorkách jsou uvedeny body, které se škrtnají.

Světový pohár 1991/92 běžkyň

1. Vjalbeová (SNS)	25	20	25	25	—	15	15	(15)	(15)	12	7	25	169
2. Belmondová (It.)	20	25	—	1	25	(11)	(12)	20	25	25	—	15	156
3. Jegorovová (SNS)	10	15	20	12	—	25	(20)	25	(20)	10	15	20	132
4. Lukkarinenová (Fin.)	11	10	10	20	—	20	25	(12)	(6)	15	11	—	122
5. Nilsenová (Nor.)	8	12	15	—	20	—	(6)	11	12	9	—	11	98
6. Nybraatenová (Nor.)	9	5	(3)	11	9	9	11	(9)	(3)	20	10	9	93
7. Dybendahlová (Nor.)	5	7	9	10	15	8	—	—	7	—	20	6	87
8. Westinová (Švéd.)	12	11	11	—	3	(6)	(7)	10	9	—	—	—	56
9. di Centaová (It.)	—	3	—	—	12	—	(4)	6	10	11	—	12	54
10. Kirvesniemiová (Fin.)	—	—	—	15	—	10	—	—	—	—	25	—	50
11. Lazutinová (SNS)	—	—	—	—	—	9	(8)	11	7	8	10	45	
12. Nagejkinová (SNS)	15	6	1	—	—	—	—	—	8	1	2	33	
13. Savolainenová (Fin.)	6	2	6	—	11	—	—	—	—	4	—	23	
14. Havrančíková (ČSFR)	—	4	12	—	—	—	—	—	5	—	—	7	28
15. Albrechtová (Švýc.)	—	—	7	—	6	—	—	—	—	—	—	8	21
19. Neumannová (ČSFR)	—	—	—	—	2	3	—	—	—	12	—	17	

Další umístění čs. reprezentantek: 24. Balážová 14, 40. Zelingerová 4, 45. Slimčáková 2 b. Bodovalo 49 běžkyň.

V celkové klasifikaci se hodnotilo 9 nejlepších výsledků bez ohledu na délku tratě a techniku. Ze čtyř závodů na OH v Albertville se započítávaly dva výsledky.

V první řádce jsou body za 5 km klasicky v Silver Star (Kan.), ve druhé za kombinaci 5 km klasicky a 10 km volnou technikou v Silver Star, ve třetí za 5 km volnou technikou v Harwood Hills (Kan.), ve čtvrté za 15 km klasicky v St. Petěrburgu (Rusko), v páté za 30 km volnou technikou v Cogne (It.), v šesté za 15 km klasicky na OH v Albertville, v sedmé za 5 km klasicky na OH, v osmé za kombinaci 5 km klasicky a 10 km volnou technikou na OH, v deváté za 30 km volnou technikou na OH, v desáté za 30 km klasicky v Lahti (Fin.), v jedenácté za 5 km klasicky ve Falunu (Švéd.) a ve dvanácté za 15 km volnou technikou v Oslo (Nor.). Ve třinácté řádce je uveden celkový počet bodů. V závorkách jsou uvedeny body, které se škrtnají.

Světový pohár 1991/92 v severské kombinaci

1. Guy (Fr.)	25	25	25	11	25	9	25	25	170
2. Sulzenbacher (Rak.)	8	20	15	25	20	25	15	—	123
3. Lundberg (Nor.)	20	11	20	20	10	11	11	20	123
4. Ofner (Rak.)	5	—	—	7	15	20	10	12	69
5. T. E. Elden (Nor.)	—	10	10	—	—	10	20	—	50
6. Apeland (Nor.)	—	15	11	—	2	15	—	—	43
7. Moen (Nor.)	—	4	—	—	9	8	12	9	42
Guillaume (Fr.)	—	—	—	—	12	7	8	15	42
9. Mára (ČSFR)	6	8	9	8	—	—	4	—	35
Schaad (Švýc.)	11	—	1	9	4	—	—	10	35
11. B. J. Elden (Nor.)	15	5	6	—	—	—	3	3	32
12. Dufter (Něm.)	2	—	3	—	—	6	9	11	31
13. Levandi (Est.)	12	12	—	2	—	—	—	—	26
14. Kempf (Švýc.)	—	9	12	—	—	—	—	—	21
Mikata (Jap.)	10	—	—	6	—	—	5	—	21
16. Pohl (Něm.)	—	2	—	12	—	—	—	5	19

Umístění dalších čs. reprezentantů: 20. Kučera 15 b. Hodnotilo se všech osm závodů.

V první řádce jsou body za závod na Štrbském Plese ve druhé za výsledky v Courchevelu (Fr.), ve třetí za Schonach (Něm.), ve čtvrté za Breitenwang (Rak.), v páté za Murau (Něm.), v šesté za výsledky v Lahti (Fin.), v sedmé za Trondheim (Nor.) a v osmé řádce za výkony v Oslo (Nor.) na Holmenkollenu.

Celkem bylo klasifikováno 40 závodníků.

Pohár národů v běhu

Konečné pořadí: 1. Norsko 1524 (muži 577 a ženy 947), 2. SNS 1160 (388 a 772), 3. Itálie 810 (361 a 449), 4. Finsko 668 (236 a 432), 5. Švédsko 604 (388 a 216), **6. ČSFR 346 (165 a 161)**, 7. Švýcarsko 258 (71 a 187), 8. Německo 234 (169 a 65), 9. Francie 188 (120 a 68), 10. Rakousko 103 (98 a 10), 11. Kanada 70 (10 a 60), 12. Estonsko 51 (51 a 0), 13. Španělsko 44 (44 a 0), 14. Nizozemsko 26 (18 a 8), 15. Polsko 24 (0 a 24).

Pohár národů v severské kombinaci

Konečné pořadí: 1. Norsko 403, 2. Rakousko 379, 3. Francie 311, 4. Německo 161, 5. Švýcarsko 116, 6. Japonsko 112, **7. ČSFR 110**, 8. Estonsko 101, 9. USA 40, 10. Finsko 30, 11. Polsko 28, 12. Itálie 19 b.

Pohár národů ve skoku

Konečné pořadí: 1. Rakousko 1193, 2. Finsko 491, **3. ČSFR**

356, 4. Švýcarsko 269,5. Švédsko 237, 6. Německo 186, 7. Slovinsko a Japonsko oba 169, 9. Norsko 121, 10. Itálie 110, 11. Francie 71, 12. USA 48, 13. SNS 35, 14. Polsko 18, 15. Kanada 9, 16. Bulharsko 8 b.

Pohár národů v alpských disciplínách

Konečné pořadí: 1. Rakousko 11 028 (muži 4893 a ženy 6135), 2. Švýcarsko 10 240 (6685 a 3555), 3. Německo 6045 (2150 a 3895), 4. Itálie 5709 (4454 a 1255), 5. Norsko 4460 (3689 a 771), 6. Francie 3694 (1853 a 1841), 7. USA 3231 (1002 a 2229), 8. Švédsko 2391 (1085 a 1306), 9. Kanada 1104 (406 a 698), 10. Lucembursko 996 (996 a 0), 11. Slovinsko 757 (101 a 656), 12. Španělsko 657 (0 a 657), 13. SNS 551 (45 a 506), 14. Nový Zéland 335 (0 a 335), 15. Japonsko 134 (20 a 114), **16. ČSFR 100 (29 a 71)**, 17. Lichtenštejnsko 44 (44 a 0), 18. Velká Británie 13 (13 a 0), 19. Finsko 3 (3 a 0), 20. Chile 2 (2 a 0).

Světový pohár 1991/92 mužů v alpských disciplínách

	sj	sl	osl	s-G	komb.	
1. Accola (Švýc.)	52	588	330	429	300	1699
2. Tomba (It.)	—	820	520	22	—	1362
3. Girardelli (Luc.)	182	228	210	296	80	996

4. Furueth (Nor.)	15	290	285	160	104	854
5. Heinzer (Švýc.)	649	—	—	193	—	842
6. Mader (Rak.)	286	97	48	286	80	797
7. Wasmeler (Něm.)	371	—	84	156	141	752
8. Mahrer (Švýc.)	537	—	—	109	—	646
9. Strolz (Rak.)	—	265	40	126	180	611
10. Kitt (USA)	461	—	—	44	89	594
Ortlieb (Rak.)	450	—	—	94	50	594
12. Thorsen (Nor.)	324	—	—	225	28	577
13. Aamodt (Nor.)	—	72	196	220	55	543
14. Jagge (Nor.)	—	533	—	—	—	533
15. Stock (Rak.)	403	—	—	74	—	477

Umístění čs. reprezentantů: 115. M. Bíreš 29 b. Bodovalo celkem 156 závodníků.

Světový pohár mužů ve sjezdu

1. Heinzer (Švýc.)	60	100	51	100	100	100	40	51	47	649
2. Mahrer (Švýc.)	55	—	47	80	47	28	80	100	100	537
3. Kitt (USA)	100	55	40	22	80	9	55	60	40	461
4. Ortlieb (Rak.)	47	51	80	34	60	40	47	31	60	450
5. Stock (Rak.)	80	80	—	31	20	51	43	43	55	403
6. Wasmeler (Něm.)	28	12	100	24	34	80	1	55	37	371
7. Besse (Švýc.)	9	20	—	51	31	55	100	20	80	366
8. Gigandet (Švýc.)	51	43	28	60	55	34	20	18	16	325
9. Thorsen (Nor.)	32	28	43	40	37	—	31	80	34	324
10. Mader (Rak.)	—	—	2	43	43	47	80	47	24	286
11. Höflehner (Rak.)	24	7	22	47	55	60	—	12	22	249
12. Arnesen (Nor.)	—	9	16	55	28	43	37	26	28	242
13. Girardelli (Luc.)	22	26	34	1	2	37	14	3	43	182
14. Tauscher (Něm.)	2	34	60	18	—	24	5	6	1	150
15. Ghedina (It.)	14	47	20	10	14	—	7	9	26	117

V první řádce jsou body za sjezd ve Val d'Isère (Fr.), ve druhé za Val Gardenu (It.), ve třetí za Garmisch-Partenkirchen (Něm.), ve čtvrté a páté za sjezdy v Kitzbühelu (Rak.), v šesté za Wengen (Švýc.), v sedmé a osmé za Panoramu (Kan.) a v deváté řádce za Aspen (USA).

Světový pohár mužů ve slalomu

Konečné pořadí: 1. Tomba (It.) 820 (šest vítězství z devíti závodů), 2. Accola (Švýc.) 588, 3. Jagge (Nor.) 533, 4. Bittner (Něm.) 375, 5. Bianchi (Fr.) 293, 6. Furueth (Nor.) 290, 7. Gerosa (It.) 288, 8. Staub (Švýc.) 277, 9. Strolz 265, 10. Stangassinger (oba Rak.) 257, 11. de Crignis (It.) 252, 12. Girardelli (Luc.) 228, 13. Roth (Něm.) 211, 14. Ladstätter (It.) 187, 15. Gstrein (Rak.) 184 b.

Světový pohár mužů v obřím slalomu

Konečné pořadí: 1. Tomba (It.) 520, 2. Pieren (Švýc.) 406, 3. Accola (Švýc.) 330, 4. Furueth (Nor.) 285, 5. Wallner (Švéd.) 238, 6. Locher (Švýc.) 237, 7. Girardelli (Luc.) 210, 8. Piccard (Fr.) 206, 9. Bergamelli (It.) 205, 10. Nyberg (Švéd.) 204, 11. Aamodt (Nor.) 196, 12. Marksten (Nor.) 190, 13. Stampatti (It.) 185, 14. von Grünigen (Švýc.) 183, 15. Polig (It.) 167 b. Hodnotilo se sedm závodů.

Světový pohár mužů v superobřím slalomu

Konečné pořadí: 1. Accola (Švýc.) 429, 2. Girardelli (Luc.) 296, 3. Mader (Rak.) 286, 4. Thorsen 225, 5. Aamodt (oba Nor.) 220, 6. Kälin 215, 7. Heinzer (oba Švýc.) 193, 8. Furueth (Nor.) 160, 9. Wasmeler (Něm.) 156, 10. Hangl (Švýc.) 152, 11. Senigaglia 151, 12. Holzer (oba It.) 137, 13. Strolz (Rak.) 126, 14. Tauscher (Něm.) 124, 15. Piccard (Fr.) 117. Započítávaly se výsledky šesti závodů.

Světový pohár 1991—1992 žen v alpských disciplínách

	sj	sl	osl	s-G	komb	
1. Kronbergerová (Rak.)	432	369	122	216	80	1219
2. Merleová (Fr.)	228	—	466	417	—	1111
3. Seizingerová (Něm.)	523	—	162	234	—	919
4. Schneiderová (Švýc.)	—	511	391	—	—	902
5. Wibergová (Švéd.)	—	445	274	62	—	781
6. Gintherová (Rak.)	248	224	70	4	200	746
7. Vogtová (Něm.)	359	—	13	137	115	624
8. Zurbriggenová (Švýc.)	277	—	104	127	97	605
9. Compagnoniová (It.)	—	120	344	126	—	590
10. Ochoaová (Šp.)	—	413	158	6	—	577
11. Wachterová (Rak.)	6	163	225	64	106	564
12. Roffeová (USA)	—	14	321	221	—	556
13. Gartnerová (Kan.)	291	—	44	218	—	553
14. Maierová (Rak.)	25	47	201	233	—	506
15. Twardokensová (USA)	—	124	229	90	—	443

Umístění čs. reprezentantek: 81. L. Medzihradská 41, 90. Milanová 30 b.

Světový pohár žen ve sjezdu

1. Seizingerová (Něm.)	80	43	100	100	40	100	60	523
2. Kronbergerová (Rak.)	31	100	40	55	51	55	100	432
3. Vogtová (Něm.)	43	60	47	47	80	60	22	359
4. Gartnerová (Kan.)	47	55	—	34	47	80	28	291
5. Zurbriggenová (Švýc.)	60	80	55	26	12	20	24	277
6. Bournissenová (Švýc.)	100	31	—	16	60	47	14	268
7. Gintherová (Rak.)	40	—	80	28	100	—	—	248
8. Merleová (Fr.)	51	—	28	40	22	7	80	228
9. Gergová (Něm.)	37	—	24	60	22	18	55	216
10. Gutensohnová (Něm.)	22	—	31	80	5	31	40	209
11. Gladyševová (SNS)	16	16	60	34	37	24	16	203
12. Wallingerová (Rak.)	6	51	34	43	16	43	9	202
13. Zelenská (SNS)	55	37	37	9	28	3	10	179
14. Lindhová (USA)	24	26	10	20	31	31	37	179
15. Dedlerová (Něm.)	34	47	51	24	14	4	—	174

Umístění čs. reprezentantek: 42. Milanová 16, 53. L. Medzihradská 6 b.

V první řádce jsou body za sjezd v Santa Caterině (It.), ve druhé v Serre Chevalier (Fr.), ve třetí ve Schruns/Tschaggunes (Rak.), ve čtvrté za závod v Morzine (Fr.) v páté za Grindelwald (Švýc.), v šesté za Vail (USA) a v sedmé řádce za výsledky v Panoramě (Kan.).

Světový pohár žen ve slalomu

Konečné pořadí: 1. Schneiderová (Švýc.) 511, 2. Wibergová (Švéd.) 445, 3. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) 413, 4. Kronbergerová (Rak.) 369, 5. Cobergerová (Nový Zél.) 335, 6. Buderová 319, 7. Maierhoferová (obě Rak.) 312, 8. Parisienová (USA) 262, 9. Bokalová (Slov.) 251, 10. Stroblová 244, 11. Gintherová 224, 12. Ederová (všechny Rak.) 192, 13. Anderssonová (Švéd.) 190, 14. von Grünigenová (Švýc.) 184, 15. Wachterová (Rak.) 163 b. Bylo hodnoceno osm závodů.

Světový pohár žen v obřím slalomu

Konečné pořadí: 1. Merleová (Fr.) 566, 2. Schneiderová (Švýc.) 391, 3. Roffeová (USA) 372, 4. Compagnoniová (It.) 344, 5. Wibergová (Švéd.) 314, 6. Maierová (Rak.) 256, 7. Twardokensová (USA) 251, 8. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) 238, 9. Wachterová (Rak.) 225, 10. Seizingerová (Něm.) 180, 11. Ederová 169, 12. Salvenmoserová a Kronbergerová (všechny Rak.) obě 165, 14. Hächerová 147, 15. Meierová (obě Něm.) 146 b. Byly hodnoceny výsledky ze sedmi závodů.

Světový pohár žen v superobřím slalomu

Konečné pořadí: 1. Merleová (Fr.) 417, 2. Fjeldavliová (Nor.) 309, 3. Seizingerová (Něm.) 234, 4. Maierová 233, 5. Ederová (obě Rak.) 227, 6. Roffeová (USA) 221, 7. Gartnerová (Kan.) 218, 8. Kronbergerová (Rak.) 216, 9. Zellerová (Švýc.) 197, 10. Sadlederová (Rak.) 178, 11. Vogtová 137, 12. Mösenlechnerová (obě Něm.) 131, 13. Zurbriggenová a Haasová (obě Švýc.) obě 127, 15. Compagnoniová (It.) 126 b. Světový pohár měl na programu šest závodů v superobřím slalomu.

Světový pohár skokanů

Planica (Slov.) 28. 3. družstva: 1. Rakousko (Felder, Höllwarth, Rathmayr, Kuttin) 605,6, 2. Německo 522,6, 3. Finsko 522,1, 4. ČSFR (Parma, Sakala, Goder, Raszka) 449,6, 5. Norsko 421,6, 6. Slovinsko 398,8, 7. Švédsko 389,9 b.

Planica (Slov.) 29. 3. finále jednotlivci: 1. Felder 237,8 (131 a 116), 2. Kuttin (oba Rak.) 214,7 (115 a 115,5), 3. Nieminen (Fin.) 213,7 (117 a 113,5), 4. Vettori 201,0 (116 a 106,5), 5. Rathmayr (oba Rak.) 190,4 (114 a 104,5), 6. Duffner (Něm.) 187,9 (108,5 a 110), 7. Kasai (Jap.) 176,2 (109 a 101,5), 8. Delaup (Fr.) 174,6 (103,5 a 108), 9. Lunardi (It.) 170,9 (105,5 a 103), 10. Mollard (Fr.) 167,2 (101 a 107), 11. Cecon (It.) 166,5 (104,5 a 103), 12. Vodněv (SNS) 165,3 (103 a 101,5), 13. Ottesen (Nor.) 162,9 (107,5 a 98,5), 14. Martinsson (Švéd.) 162,1 (100 a 104), 15. Nikkola (Fin.) 156,4 (104 a 97). — 18. Parma 153,2 (115 a 85,5), 27. Goder 136,6 (115 a 79), 28. Sakala 134,7 (99,5 a 91), 51. Raszka 56,3 (89,5), 58. Mikuláščík 36,3 (79,5).

Konečné pořadí Světového poháru skokanů: 1. Nieminen (Fin.) 269, 2. Rathmayr 229, 3. Felder 218, 4. Vettori (všichni Rak.) 205, 5. Zünd (Švýc.) 147, 6. Martinsson (Švéd.) 132, 7. Jež 127, 8. Goldberger (Rak.) 123, 9. Kasai (Jap.) 115, 10. Höllwarth 112, 11. Kuttin (oba Rak.) 92, 12. Nikkola (Fin.) 81, 13. Petek (Slov.) 72, 14. Sakala 67, 15. Parma 66. — 21. Goder 46 b. — Bylo klasifikováno 54 skokanů.

MEZINÁRODNÍ MISTROVSTVÍ ČSFR JUNIORŮ V ALPSKÝCH DISCIPLÍNÁCH

11.—16. 2. v Jasně, pořadatel TJ Jasná Liptovský Mikuláš

Junioři

Slalom (převýšení 145 m, v prvním kole 58, ve druhém 66 branek): 1. Radim Košek 1:46,53 (50,30 a 56,23), 2. Daniel Jányš —1,11 (49,01 a 58,63), 3. Dušan Slašťan —3,78 (51,74 a 58,57), 4. Brůna —3,79, 5. Kraus —3,83, 6. Veselý —4,26. Z 87 startujících bylo 58 klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 325 m, v obou kolech 50 branek): 1. Andrej Hutka 2:30,77 (1:16,10 a 1:14,67), 2. Radim Košek —0,66 (1:16,20 a 1:15,23), 3. Jan Holický —0,80 (1:16,33 a 1:15,24), 4. P. Košek —1,43, 5. Brůna —2,90, 6. Podhradský —3,70. Z 90 účastníků 63 závod dokončilo.

Superobří slalom — 1. závod (délka tratě 2220 m, převýšení 550 m): 1. Jan Holický 1:43,14, 2. David Čermák —0,47, 3. Radim Košek —0,83, 4. Hutka —1,02, 5. P. Košek —1,59, 6. Slašťan —3,18. Ze 72 startujících bylo 61 klasifikováno.

Superobří slalom — 2. závod (délka tratě 2220 m, převýšení 550 m): 1. Adrián Bireš 1:36,85, 2. Ivan Ilanovský —0,52, 3. Andrej Hutka —1,33, 4. Čermák —1,51, 5. Surový —2,50, 6. Holický —2,84. Z 81 startujících 65 závod dokončilo.

Juniorky

Slalom (převýšení 130 m, v prvním kole 58, ve druhém 57 branek): 1. Petra Kurková 1:44,82 (51,01 a 53,81), 2. Andrea Šošková —2,23 (51,71 a 55,34), 3. Zuzana Rázusová —2,84 (52,02 a 55,64), 4. Elizová —3,76, 5. Bačková —3,81, 6. Junková —4,10. Z 61 startujících bylo 45 klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 325 m, v obou kolech 48 branek): 1. Naďa Šebeňová 2:54,05 (1:24,06 a 1:29,99), 2. Zuzana Rázusová —0,30 (1:25,08 a 1:29,27), 3. Jana Jagerčíková —0,31 (1:24,00 a 1:30,36), Kurková —0,85, 5. Erlebachová —0,95, 6. Bačková —0,96. Z 61 účastnic 50 závod dokončilo.

Superobří slalom — 1. závod (délka tratě 2020 m, převýšení 500 m): 1. Jana Krnavcová 1:44,28, 2. Zuzana Rázusová —1,03, 3. Petra Kurková —1,83, 4. Šošková —2,16, 5. Jagerčíková —3,39, 6. Blahová —3,46. Z 57 závodnic bylo 49 klasifikováno.

Superobří slalom — 2. závod (délka tratě 2020 m, převýšení 500 m): 1. Eva Erlebachová 1:42,17, 2. Mária Kropková —1,10, 3. Petra Kurková —1,38, 4. Šošková —1,54, 5. Šebeňová —1,59, 6. Blahová —3,36. Z 53 závodnic 48 superobří slalom dokončilo.

Doma i v zahraničí

VASŮV BĚH 1992 na 89 km trati ze Šálen do Mory přinesl zajímavé boje klasiků. Zvítězil Švéd Ottosson za 3:57:04 s náskokem dvou sekund před Rakušanem Mayerem. Třetí doběhl Švéd Danielsson v čase 3:58:59, následován Nory Ulvangem 3:59:38 a Skinstadem 4:01:28,6. V kategorii žen zvítězila Ordinová (SNS) za 4:39:23 před Norkou Skeimeovou —1:07 a Venceneovou (Lit.) —25:16.

24. ROČNÍK ENGADINSKÉHO MARATÓNU za účasti 11 962 startujících byl ve znamení nových tratových rekordů. V závodě mužů na trati 42 km doběhl společně v novém rekordu Ital Barco a Švýcar Sandoz za 1:21:06,6 (dosavadní traťový rekord Švýcara Hallenbartera z roku 1990 byl 1:24:54). Třetí byl

Svýčar Kindschi v čase 1:21:13,8 před Francouzem Moysem 1:21:23,2 a Švédem Hanssonem 1:21:56,7. V kategorii žen zvítězila v rekordním čase 1:23:37,1 Švýčarka Knechtová. Starý rekord Italky dal Sassoové byl o 5:20,9 minuty horší. Druhá skončila Venceneová (Lit.) v čase 1:29:45,0 před Němkou Beckertovou 1:30:15,0. Čs. závodník Svanda v silné mezinárodní konkurenci obsadil 11. místo za 1:22:00,0.

VELKÁ CENA NÁRODŮ VE SKOKU jako součást Evropského poháru se uskutečnila 7. března ve francouzském Chamonix a 8. března ve švýcarském Le Brassus. V Chamonix zvítězila Rakušan Horngacher s 226,9 [95 a 96,5] před Lesserem (Něm.) 225,8 [95,5 a 95] a Halmem (Rak.) 223,7 [94,5 a 95]. — 10. Kašpar 203,8 [90,5 a 90], 13. Mikuláščík 194,7 [90,5 a 86,5], 24. Berger 184,7 [88 a 84], 28. Věchet 183,9 [85 a 86,5], 41. Lasota 166,1 [81 a 82,5]. Le Brassus: 1. Halm 226,6 [105 a 102], 2. Neuländtner (Rak.) 221,1 [103 a 99], 3. Lesser 217,4 [101,5 a 103]. 8. Mikuláščík 201,8 [98 a 97], 20. Berger 185,0 [97 a 91], 35. Lasota 158,5 [94 a 79], 54. Kašpar 54,8 [76]. Konečné pořadí: 1. Halm 450,3, 2. Lesser 443,2, 3. Neuländtner 442,4. — 8. Mikuláščík 396,5, 22. Berger 369,7, 24. Věchet 361,2, 36. Lasota 324,6.

Mezinárodní mistrovství České republiky v Alpších disciplín.

29. 1.—1. 2. ve Špindlerově Mlýně, pořadatel VSS Brno

Obří slalom — muži: 1. Matjaž Vrhovnik 2:29,68 [1:15,57 a 1:14,11], 2. Gasper Kontrec (oba Slovin.) —2,69 [1:16,65 a 1:15,72], 3. Jernej Břeska (všichni Slovin.) —3,69 [1:17,45 a 1:15,92], 4. Novotný —4,17, 5. Klauz —4,62, 6. Surový —4,64. — **Ženy:** 1. Marianne Salchingerová (Rak.) 2:49,18 [1:26,99 a 1:22,19], 2. Zuzana Rázusová —1,21 [1:27,10 a 1:23,29], 3. Petra Kašparová (Slovin.) —2,35 [1:28,05 a 1:23,48], 4. Lomolinová (It.) —2,84, 5. Šošková —3,41, 6. Jagerčíková —3,93.

Slalom — muži: 1. Matjaž Vrhovnik 1:36,22 [46,88 a 49,34], 2. Borek Mudroch —0,01 [46,59 a 49,64], 3. Giuseppe Ballerini (It.) —2,76 [48,39 a 50,59], 4. Novotný —2,81, 5. Jirásek —2,88, 6. Kontrec —2,91. — **Ženy:** 1. Petra Kurková 1:38,72 [48,91 a 49,81], 2. Katerina Tichy (Kan.) —1,04 [49,16 a 50,60], 3. Petra Kašparová —2,03 [49,81 a 50,94], 4. Šošková —2,91, 5. Elizová —3,19, 6. Blahová —3,36.

Superobří slalom — muži: 1. Giuseppe Ballerini 1:20,73, 2. Martin Gollowitsch (Rak.) —0,02, 3. Matjaž Vrhovnik —0,03, 4. Kontrec —0,19, 5. Kodba (Slovin.) —0,37, 6. Hošek —0,70. — **Ženy:** 1. Marianne Salchingerová 1:24:92, 2. Doris Götzenbruckerová (Rak.) —0,23, 3. Claudia Beccherleová (It.) —0,28, 4. Kurková —0,66, 5. Erlebachová —0,93, 6. Buderová (Rak.) —0,96.

V. ročník poháru Špindlerova Mlýna

2.—4. 2.-ve Špindlerově Mlýně

Muži

Slalom (převýšení 180 m, v prvním kole 59, ve druhém 65 branek): 1. Matjaž Vrhovnik (Slovin.) 1:36,34 [44,14 a 52,20], 2. Borek Mudroch —2,05 [45,62 a 52,77], 3. Peter Kunkela —3,26 [46,14 a 53,46], 4. Dubovský —4,13, 5. Novotný —4,53, 6. Klauz —5,20. — Ze 115 startujících jen 56 bylo klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 350 m, v prvním kole 42, ve druhém 45 branek): 1. Matjaž Vrhovnik 2:20,68 [1:08,11 a 1:12,57], 2. Jernej Břeska —1,83 [1:07,94 a 1:14,57], 3. Gasper Kontrec (všichni Slovin.) —2,66 [1:09,13 a 1:14,21], 4. Lamazouade (Fr.) —4,21, 5. Bonis (Maď.) —5,05, 6. Surový —5,38. — Ze 110 účastníků 81 závod dokončilo.

Superobří slalom (převýšení 450 m, 39 branek): 1. Gasper Kontrec 1:23,92, 2. Jernej Břeska —0,07, 3. Primož Vrhovnik (všichni Slovin.) —0,56, 4. Hutka —1,05, 5. Ilanovský —1,28, 6. M. Vrhovnik (Slovin.) —1,32. — Všech 97 startujících bylo klasifikováno.

Kombinace: 1. Matjaž Vrhovnik 13,21, 2. Jernej Břeska (oba Slovin.) 45,96, 3. David Čermák 88,99, 4. Mudroch 90,37, 5. Lamazouade (Fr.) 91,11, 6. Surový 91,28 b. — Bylo klasifikováno 35 závodníků.

Ženy

Slalom (převýšení 180 m, v prvním kole 55, ve druhém 56 branek): 1. Petra Kurková 1:35,18 [46,73 a 48,45], 2. Katerina Tichy (Kan.) —0,76 [46,84 a 49,10], 3. Zuzana Rázusová —0,77 [47,41 a 48,54], 4. Kašparová (Slovin.) —1,50, 5. Kormanáková —2,63, 6. Elizová —3,83. — Ze 60 startujících bylo 45 klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 350 m, v obou kolech 49 branek): 1. Petra Kašparová (Slovin.) 2:33,68 [1:17,17 a 1:16,51] a Marianne Salchingerová (Rak.) 2:33,68 [1:17,53 a 1:16,15], 3.

Petra Kurková —1,43 [1:18,79 a 1:16,32], 4. Šebeňová —2,54, 5. Rázusová —2,76, 6. Valentiová (Slovin.) —2,85. — Ze 74 závodnic bylo klasifikováno 49.

Superobří slalom (převýšení 450 m, 36 branek): 1. Claudia Beccherleová (It.) 1:29,72, 2. Diana Götzenbruckerová (Rak.) —0,42, 3. Petra Kurková —0,75, 4. Dalchingerová (Rak.) —1,07, 5. Navarová —1,35, 6. Blahová a Lomolinová (It.) obě —1,52. — Ze 72 závodnic 63 superobří slalom dokončilo.

Kombinace: 1. Petra Kurková 14,46, 2. Petra Kašparová (Slovin.) 41,84, 3. Marianne Salchingerová (Rak.) 44,38, 4. Šebeňová 70,41, 5. Stochová (Pol.) 95,11, 6. Elizová 99,73 b. — Bylo klasifikováno 19 závodnic.

Mistrovství ČSFR záků

28.—29. 2. v Banské Bystrici, pořadatel Dukla Banská Bystrica

Skok mladší žáci ročník 1981 — K 38 m: 1. Borek Sedláč [Ještěd Liberec] 179,5 [32,5 a 33,5], 2. Aleš Groma (Semily) 169,5 [32 a 31,5], 3. Jiří Tošovský (Jiskra Harrachov) 164,9 [31,5 a 31]. — **Ročník 1980:** 1. Roman Jalůvka (MEZ Frenštát) 198,1 [34,5 a 35], 2. Jan Matura (Lomnice n. Popelkou) 189,5 [34 a 34,5], 3. Marek Šablatura (Jiskra Harrachov) 186,9 [34,5 a 33].

— **Starší žáci ročník 1979 — K 63 m:** 1. Jakub Hlava (Jiskra Harrachov) 198,0 [57,5 a 59], 2. Ján Vojtko (Dukla Banská Bystrica) 175,0 [55 a 55], 3. Josef Paseka (Jiskra Harrachov) 165,5 [53 a 54,5]. — **Ročník 1978:** 1. Vladimír Čunderlík (Dukla Banská Bystrica) 209,5 [59,5 a 61,5], 2. Petr Šmejč (Lomnice n. Popelkou) 200,5 [57 a 60,5], 3. Martin Novorolník (SKSP) 193,5 [57,5 a 56,5].

Svevská kombinace mladší žáci — ročník 1981: 1. Jiří Tošovský (Jiskra Harrachov) 394,55 (skok 181,1, běh 2 km 14:10,0), 2. Martin Břečka (Lomnice n. Popelkou) 392,10 (187,0 — 14:10,2), 3. Jan Vokřínek (Jiskra Harrachov) 389,80 (169,8 — 14:09,5). — **Ročník 1980:** 1. Marek Šablatura (Jiskra Harrachov) 425,51 (skok 205,5, běh 3 km 14:21,4), 2. Jan Matura (Lomnice n. Popelkou) 405,06 [214,5 — 14:22,5], 3. Jan Šlechta (Jiskra Harrachov) 400,16 [197,8 — 14:22,2]. — **Starší žáci — ročník 1979:** 1. Jakub Hlava (Jiskra Harrachov) 432,10 (skok 212,1, běh 4 km 14:47,3), 2. Robert Minar (SKSP) 400,04 (207,9 — 14:48,5), 3. Jakub Štěpán (Lomnice n. Popelkou) 292,66 [200,8 — 14:48,6]. — **Ročník 1978:** 1. Martin Novorolník (SKSP) 436,50 [216,5 — 15:16,0], 2. Petr Šmejč (Lomnice n. Popelkou) 424,24 [213,9 — 15:16,3], 3. Jaroslav Kříž (Jiskra Harrachov) 412,76 [206,9 — 15:16,5].

Tatra turné 1992 v Alpších disciplínách

XXVII. Velká cena Slovenska — 6.—7. 3. Skalnaté Pleso

Obří slalom muži: 1. Miloslav Brúna 1:48,53 [57,87 a 50,96], 2. Attila Bonis (Maď.) —0,64 [58,53 a 50,94], 3. Peter Kunkela —0,85 [57,05 a 52,63], 4. Slašťan —0,88, 5. Ilanovský —1,14, 6. Horáček —1,14. — **Ženy:** 1. Andrea Šošková 1:59:50 [1:02,07 a 57,43], 2. Petra Kurková —0,73 [1:01,56 a 58,67], 3. Maja Škerjanecová (Slovin.) —1,37 [1:03,61 a 57,26], 4. Kvopková —1,92, 5. Elizová —2,77, 6. Bačková —3,32.

Slalom muži: 1. Peter Jurko 1:21,57 [39,16 a 42,41], 2. Jan Samohel —3,27 [41,64 a 43,20], 3. Szymon Kraciuk (Pol.) —4,53 [42,39 a 43,71], 4. Dubovský —4,62, 5. Čermák —4,91, 6. Valeš —5,25. — **Ženy:** 1. Dagmar Elizová 1:29,98 [43,07 a 46,91], 2. Tina Vrhuncová —0,41 [44,46 a 45,93], 3. Tina Kavčičová (obě Slovin.) —0,64 [43,75 a 46,87], 4. Erlebachová —1,06, 5. Blahová —1,08, 6. Kvopková —1,30.

53. Velká cena Demänovských jaskýň — 8.—9. 3. Jasná

Obří slalom — muži: 1. Peter Jurko 2:18,16 [1:07,27 a 1:10,89], 2. Borek Mudroch —3,72 [1:09,23 a 1:12,65], 2. Attila Bonis —3,84 [1:09,65 a 1:12,35], 4. R. Košek —4,42, 5. Čermák —4,71, 6. Ilanovský —4,76. — **Ženy:** 1. Maja Škerjanecová 2:30,44 [1:19,26 a 1:11,18], 2. Alenka Dovžanová (Slovin.) —1,93 [1:19,91 a 1:12,46], 3. Tina Kavčičová —3,37 [1:20,99 a 1:12,82], 4. Panjtarová (Slovin.) —4,51, 5. Kurková —5,54, 6. Jagerčíková —5,55.

Slalom muži: 1. Peter Jurko 1:43,17 [52,52 a 50,65], 2. Borek Mudroch —1,52 [52,70 a 51,99], 3. David Čermák —2,17 [53,42 a 51,92], 4. Dubovský —3,50, 5. Ilanovský —3,81, 6. P. Košek —4,90. — **Ženy:** 1. Maja Škerjanecová 1:46,83 [53,13 a 53,70], 2. Petra Kurková —0,06 [53,10 a 53,79], 3. Alenka Dovžanová —1,10 [53,75 a 54,18], 4. Elizová —2,19, 5. Bačková —2,78, 6. Vrhuncová —3,27.

Mistrovství Slovenska ve skoku

8. 3. Štrbské Pleso, pořadatel SKP Štrbské Pleso

Muži K 88 m: 1. Roman Kováč 224,2 [87,5 a 88], 2. Marián Mešík (oba Dukla Banská Bystrica) 216,9 [83,5 a 89], 3. Pavel Ploc 214,3 [85,5 a 86], 4. Raszka 207,0 [87,5 a 81], 5. Vaverka

(všichni Dukla Liberec) 205,7 (84 a 84), 6. Vaško (Dukla Banská Bystrica) 202,9 (83,5 a 81,5). — **Mladší dorostenci:** 1. Jakub Jiroušek (Ski Jilemnice) 202,7 (83,5 a 84,5), 2. Černý (Dukla Liberec) 197,7 (82,5 a 83), 3. Kepšta (Dukla Banská Bystrica) 192,2 (79,5 a 83,5). — **Starší dorostenci:** 1. Jan Mojš (Ski Jilemnice) 212,0 (86,5 a 84,5), 2. Myslíkovjan (MEZ Frenštát) 206,6 (85,5 a 84), 3. Šidlo (Dukla Banská Bystrica) 204,9 (81,5 a 86).

Nejlepší junioři do Kálnice

Jednou z významných lyžařských akcí pořádaných v roce 1992 v ČSFR je mistrovství světa juniorů v lyžování na trávě. Snad nepřeháníme tvrzením, že po MS v letech na lyžích je to nejpětiší akce u nás vůbec.

Odvahu k takovému názoru dávají dvě skutečnosti: Především ta, že lyžování na trávě má stále méně odpůrců a více stoupců, je to nejdynamičtější lyžařská disciplína. Ano, zvykneme si také my považovat ji za disciplínu lyžařskou, ačkoliv nepotřebuje sněh. Skoky na hmotě nebo běh na kolečkových lyžích jsou přece také lyžování... Navíc jako nejmladší z lyžařských odvětví sdružuje závodníky a závodnice velmi mladé, převážně v juniorském věku.

A jsme u podstaty tvrzení o významu této akce: V lyžování na trávě totiž zatím celosvětově není podstatný rozdíl ve sportovní výkonnosti mezi junioři a dospělými. Zatímco v tradičních sportech a disciplínách jsou juniorská mistrovství pouze předehrou vrcholového sportu dospělých, v lyžování na trávě nikoli. Pořádáme tedy řádný šampionát, jehož úroveň sotva bude horší než mistrovství světa dospělých. Nejen v Československu je reprezentace v tomto odvětví složená převážně z juniorů.

Dějištěm bude slovenská obec Kálnica, ležící 7 km od Nového Mesta nad Váhom směrem k hradu Beckov, v pohorí Považský Inovec. Ale neleknete se — podmínky k pořádání takové akce tam jsou velmi dobré, počinaje tratí a konče nadšenými organizátory. Ani s ubytováním problémy nehrozí. A co neuvěřitelně Kálnica, s tím vypomožou města Trenčín a Piešťany, obě vzdálená zhruba 20 km.

Soutěží chlapci a děvčata ve věku 14–19 let včetně, rozhoduje ročník (tedy nikoliv datum narození). O významu akce svědčí zájem představitelů FIS, tematické zájezdy ze zemí, které v lyžování na trávě už něco znamenají (například z Rakouska) i zájem televize o přímé přenosy. Pokud však chcete toto nové a netradiční sportovní odvětví poznat zblízka, můžete přijet. MSJ se koná ve dnech 16. 7.–19. 7., tedy v době prázdnin a dovolených. Dobrá příležitost spojit rekreaci v pěkných slovenských horách s neuvěřitelným sportovním zážitkem. Tak chápejte i naše pozvání. Na svahu je pro diváky místa dost!

Na trávě dnes jezdí celý svět, takže v Kálnici uvidíte závodníky z Tchajwanu, Austrálie, Turecka, Japonska a dalších zemí, z nichž mnohým právě „tráva“ umožnila vstoupit do světa lyžování. A ještě rarita na závěr: Součástí mistrovství budou mezinárodní závody (!) dětí ve věku 6–10 let, k nimž jednotlivé národní svazy vyšlou závodníky na vlastní náklady.

K. B.

TERMÍNY NA TRÁVĚ

Domácí závody

26.–28. 6.	M ČR	Ostroj Opava všechny disciplíny
16.–19. 7.	MS juniorů	Kálnica všechny disciplíny
15.–16. 8.	PF 4	Piešťany sl., osl.
29.–30. 8.	Veřejné závody	Čertov (Púchov) sl., osl.
18.–20. 9.	M ČSFR a M SR	Bezovec (Piešťany) všechny disciplíny

Zahraníční závody

4.–5. 7.	Evropský pohár	Lanzo d'Intelvi (Itálie)
11.–12. 7.	Evropský pohár	Gugging (Rakousko)

16.–19. 7.	MS juniorů	Kálnica (ČSFR)
8.–9. 8.	Evropský pohár	Vars (Francie)
15.–16. 8.	FIS závod	Schmallenberg (SRN)
22.–23. 8.	Evropský pohár	Gutenstein (Rakousko)
29.–30. 8.	FIS závod	Seizach (Švýcarsko)
4.–6. 9.	ME	Faistenau (Rakousko)

Zbývající mezinárodní závody v příštím čísle

Snímek Bohumil Hynek

Mezinárodně i v létě

Všechny sporty jsou dnes celoroční, dokonce ani lyžování není výjimkou. Dnes uvádíme pro informaci mezinárodní soutěže pořádané v létě a začátkem podzimu v ČSFR.

Největší událostí bude **MSJ v lyžování na trávě**, o němž píšeme v jiném článku a do Kálnice vás všechny ještě jednou srdečně zveme (16.–19. 7.). S letním závoděním v lyžování začali už před mnoha lety skokani. Také letos se bude konat mezinárodní setkání ve **Frenštátu pod Radhoštěm**, už 20. ročník Velké ceny na můstku K-90. Termín: 12. a 13. 9. V **severské kombinaci** pořádáme dva mezinárodní závody: 29. a 30. srpna na Štrbském Plese **Letní pohár** — soutěž na můstku K-88 a běžecký kros. V minulé sezóně dokonce „televizní“ **Jasper Cup** v **Lomnici nad Popelkou** bude letos 19. a 20. 9. a běhat se — po skocích na můstku K-70 — opět má na kolečkových lyžích v ulicích městal Závod bude druhým v programu další letní série Sommer Cup, jejíž první závod pořádají o týden dříve v německém středisku Breitenberg, ležícím „na druhé straně“ Šumavy. Už tím je zaručena kvalitní zahraniční účast. Že se „trávaři“ rozvířili závodem EP 20. a 21. 6. v Předklášteří u Tišnova, je pozdě psát...

BĚH NA LYŽÍCH

/1/

/Učíme se správně a účelně běhat/

Běh na lyžích je jednou z nejrozšířenějších pohybových činností, která se těší velké oblibě v podobě závodního sportu, rekreačního lyžování nebo lyžařské turistiky. Běh na lyžích mohou provozovat opravdu všichni. Je jednoduchý co do struktury pohybu, relativně nenáročný na vybavení. Výhodou je i to, že není tak závislý na úpravě sněhové pokrývky jako sjezdové lyžování, navíc odpadají dlouhé fronty na vleky a lanovky. (Nemluvě o ušetření „jízdného“ — pozn. redakce.)

Běh na lyžích může být i vhodným celoživotním kondičním programem, součástí zlepšování tělesné zdatnosti a udržování aktivního zdraví. Je to mnohostranná pohybová činnost.

Podstatou běžecké techniky jsou jednotlivé způsoby běhu na lyžích (vlastní technika běhu). Celý její obsah tvoří ještě další běžecké (lyžařské) dovednosti, tzv. **ostatní běžecká technika**.

Obsahem běžecké techniky je vše, co si musí běžec osvojit, aby se mohl pohybovat na běžeckých tratích bezpečně a účelně v různých terénech a sněhových podmínkách — v běžecké stopě, na cestách i ve volném terénu, na upravených tratích i na neupraveném sněhu.

Současná technika běhu na lyžích prošla pestrým a zajímavým vývojem. Je výsledkem mnoha změn, jejichž motivem byla racionalizace pohybu, ekonomičtější jízda s lepším využitím energie (svalové síly) vložené do odrazu nohou a odpichu holemi. Vývoj či modifikace techniky jsou také spojeny se změnou běžeckého vybavení. (Máme na mysli nové pojetí konstrukce lyží, holí, bot, vázání, použití nových materiálů pro jejich výrobu.) Významnou roli hraje i zdokonalení lyžařských vosků a nová technologie úpravy skluznic a mazání. Šlo a jde o změny jízdnic a mechanických vlastností lyží, mechanických systémů v přenosu síl, přizpůsobování vybavení biomechanickým zákonitostem hmotné soustavy běžce, neustálé snižování vnějších odporů při jízdě.

Modifikace techniky na různé kvalitativní úrovni vyžaduje samozřejmě i odpovídající úroveň rozvoje tělesné kondice, především silově-vytrvalostní složky.

První, kdo formoval techniku běhu na lyžích ve druhé polovině 19. století, byl **Aversen Sondre Norheim**. V norské Kristianii (nynější Oslo) založil lyžařskou školu, v níž se svými druhy z rodného telemarského kraje začal záměrně vyučovat běh a zatáčení na lyžích. Tuto techniku rozšiřovali norští studenti na středoevropských školách, včetně našich zemí.

Jednotlivé etapy vývoje techniky byly prezentovány příslušnými školami s širší působností — celoevropskou

i světovou. Každá z takových škol je charakterizována novým prvkem či rysem v technice, ve vybavení nebo v tréninku. Neguje techniku starší, zdokonaluje pohyb, posouvá vývoj a naplňuje motiv být lepší, dokonalejší, rychlejší, pohybovat se účelněji, ekonomičtěji, s co nejzazším nástupem únavy.

Norská škola dvouoporová

Vycházela z přirozeného účelového pohybu na lyžích. Využívala odrazu z plochy lyže, ze základního, paralelního postavení lyží. Byl popsán a vyučován diagonální krok pro chůzi a běh, pro změnu směru telemark a oblok zvaný kristianie. Využívaly se i další dovednosti pro stoupání a brzdění.

Tato technika si postupně vyžádala zdokonalení původních latkových lyží o rovnoběžných hranách. Snaha o zlepšení jízdnic vlastností vedla ke vzniku tzv. telemarského tvaru lyže (lyže je nejširší ve špičce, užší pod vázáním a opět širší v patce). Takový tvar umožňuje lepší **točivost lyží**. **Vodivost** byla zajištěna výrazným zlábkem ve skluznici a **rychlost** lyže byla dána její pružností, záměrným náparem, vzpruhem dřeva (obvykle jasanu). Pro norskou školu bylo tehdy charakteristické dvouoporové postavení ve skluzu. Byla to v podstatě zrychlená chůze s malým využitím skluzu. Postoj běžce byl značně vzpřímený, dolní končetiny napnuté. Zpočátku se běhalo s jednou i se dvěma holemi.

Lyže telemarského tvaru se postupně zdokonalovaly, včetně původního vázání z rákosu či vrbového proutí, které umožňovalo volný pohyb pátý — odraz z plného chodidla nohy. Velkým pokrokem pro zdokonalování techniky (především odrazu) bylo mazání lyží pro odraz a skluz, výroba speciálních lyžařských vosků pro tyto účely.

Norská technika běhu na lyžích přetrvávala až do roku 1924, v našich zemích až do třicátých let 20. století. U nás touto technikou jezdili první průkopníci lyžování: Josef Rössler Ořovský, Jan Buchar, Josef Aleš-Lyžec, Bohumil Hanč a další.

Finská škola — dvouoporová, stejnostranná

V letech 1924–1938 se prosazovalo finské pojetí běhu. Bylo charakteristické vyšším postojem, neúrazným přenášením váhy těla, malým pokrčením skluzové končetiny. Vlivem nedokončeného odrazu zůstávala odrazová lyže na sněhu, ve dvouoporovém postavení ve skluzu. Jednotlivé pohyby nebyly prováděny švihem. Ve snaze prodloužit skluz se posouval bok co nejvíce dopředu. Vznikl tak běh střída-

vý stejnostranný (pasgang), v němž se odraz a odpich prováděly současně, stejnostrannou nohou a paží.

Švédská škola — jednooporová, skluzová

Po roce 1946 se objevilo nové pojetí běhu. Švédští běžci, především vynikající závodník Sixten Jernberg, prosadili novou techniku skluzovou v jednooporovém postavení. Mohutný odraz byl dokončován oddálením lyže od sněhu. Ve skluzu se jelo pouze na jedné lyži, skluz byl podpořen švihovým pohybem dolní končetiny. Odpich holemi byl veden po dlouhé dráze. Před odrazem se postoj snížil, všechny páky těla byly nastaveny pro odraz.

Stabilizovaly se dva základní způsoby běhu na lyžích — běh střídavý dvoudobý a běh soupažný jednodobý — i jejich modifikace (střídavý čtyřdobý a soupažný vícedobý). Běh jednostranný byl jako neefektivní způsob běhu vyřazen z obsahu techniky.

Zdokonalená výzbroj a výstroj (odlehčené lyže, nové vázání, boty a dokonale vosky) umožnily již v padesátých letech dokončit vývoj klasické techniky běhu na lyžích. Pohybová struktura lyžařských kroků, biomechanické zákonitosti odrazu a skluzu byly lyžařskými odborníky rozebrány a podrobně rozpracovány do návčiku techniky.

Švédská skluzová škola dokončila vývoj techniky běhu na lyžích s odrazem z plochy lyže. Nevyužití možnosti spočívaly ve zlepšování mechanických vlastností lyží, zdokonalování holí, vázání, výstroje, ale především ve zlepšování funkčních možností organismu běžce, ve zlepšování tréninku.

Poměrně dokonale propracovanou švédskou skluzovou školu se přece jen podařilo dále modifikovat, proto můžeme hovořit o další škole.

Sovětská škola — frekvenční, silová

Sovětské pojetí běhu na lyžích spojilo skluzovou techniku v jednooporovém postavení s vysokou úrovní silových schopností. Zvýšila se frekvence běžeckých kroků, což si vyžádalo úpravu jednotlivých pohybových prvků běhu střídavého i soupažného. Vše bylo podřízeno účelnosti, zvýšení rychlosti (v m/s).

Sovětská běžecká škola posunula klasický běh k vysoké sportovní výkonnosti. Hegemonie severovýchodních závodníků byla poprvé v dějinách běhu na lyžích narušena. Toto pojetí běhu převzali všichni vrcholoví závodníci, takže můžeme mluvit o unifikaci současné techniky běhu na lyžích.

(Pokračování)

Připravuje
doc. dr. FRANTIŠEK DVORÁK, CSc.

Jak trénuje /2/ kondiční lyžař - běžec

Nesplním v plném rozsahu slib daný závěrem první lekce a pozměním její obsah. Chybí totiž doporučení

V čem běhat

Otázka zdánlivě jednoduchá, zkušenosti z praxe hovoří o opaku. Nejdůležitější je pochopitelně obuv. Špatné „obutí“ může z tréninku udělat muka a vyřadit vás i na mnoho dní z přípravy.

Především zdůrazňuji, **v čem zásadně neběhat**: Na prvním místě v seznamu bot pro běh zcela nevhodných jsou kopačky všeho druhu, včetně speciálních bot pro orientační běh. Další nevhodnou obuví jsou různé plátěné „tenisky“ a maratónky určené k všednímu nošení, nikoliv k běžeckému tréninku nebo závodění. Nedostatkem uvedených bot: Malá plocha, která je v kontaktu se zemí, a tím i jejich „vratkost“ přinášející nebezpečná zranění. Druhým nedostatkem je zdravotla konstrukce paty, která bývá příčinou nejrozličnějších oděrek a potřízí s nimi spojených.

Hlavní zásady pro výběr vhodné běžecké obuvi:

1. Nešetřit náklady na pořízení, vybrat kvalitu.
2. Věnovat maximální pozornost konstrukci paty. V jejím vnitřním oblouku by neměly být žádné švy, nalepované kousky kůže nebo jiného materiálu, který by se mohl časem shrnovat. Pata má být dostatečně vysoká, sahát až k úrovni kotníku. Měla by být i dostatečně tuhá, aby zabezpečovala pevnost a bránila „šmajdání“ do stran. Dostatečně široká podrážka je u většiny maratónek už samozřejmostí.
3. Pro pohodlí nohy v botě je důležité šňorování. Má být co nejdelší a zaručit maximální přizpůsobivost anatomii nohy. Zapínání na suchý zip se mezi sportovci neujalo a na speciální běžecké obuvi se téměř nevyskytuje. Diskový „zámek“ na maratónkách firmy PUMA jsem zatím neměl možnost vyzkoušet, proto se k němu nevyjadřuji. (Pozn. redakce: Firma uvádí v reklamě jména fotbalistů, kteří diskové zapínání používají, ale ani jednoho běžce. Mezi maratónci boty tohoto typu zatím nejsou vidět...)

Pokud jde o další vybavení, nedělají v něm kondiční běžci podstatné chyby, proto o něm nebudu psát. Dalším prostředkem letní přípravy lyžaře je kolo. K tomuto rozsáhlému tématu se vrátím v některé z příštích lekcí.

Teď tedy konečně k plánované náplni dnešní lekce:

Přerušované metody přípravy

Jak z názvu vyplývá, jsou to metody, při nichž střídáme intenzitu zatížení v daném úseku nebo čase s různě definovaným odpočinkem. My je budeme zařazovat minimálně, zejména v období před závodem, v němž chceme uspět. Aby takové metody mohly přinést výsledek, musíme mít „nabité baterie“, tedy mít za sebou delší dobu vytrvalostní přípravy. I při zachování pravidla 3-30-130 to musí být nejméně 60, raději však až 200 hodin, nebo 500, raději však až 2000 absolvovaných kilometrů. (Počet kilometrů na kole dělíme třemi, čímž dosáhneme možnosti porovnání těchto dvou forem přípravy.) Čím větší vytrvalostní přípravu máme za sebou, tím lépe budeme snášet přerušované metody a tím lepších výsledků se dočkáme.

Základem je stanovení tempa (intenzity). Existuje mnoho metod, jak určit intenzitu zatížení. Nejjednodušší a přitom dostačující metodou je Cooperův test, tedy běh na 12 minut. Tak zjistíme, jakou rychlostí jsme schopni běžet s pocitem maximálního tempa a jakou tepovou frekvenci naměříme ihned po skončení testu.

Dejme tomu, že jsme uběhli 3000 m a dosáhli maximální TF 170 tepů za minutu. Pro opakovaný trénink 3×1 km můžeme stanovit tempo 3:20 min/km a délku odpočinku kolem tří minut. Délka odpočinku je různá – řídí se cílem, který daným tréninkem sledujeme. Při tréninku zaměřeném na rozvoj rychlosti jsou přestávky delší, při „tempovém“ kratší.

Intervalová metoda se od opakované liší definováním velikosti odpočinku. Délka pauzy je při ní určena poklesem TF zhruba na 120 (někdy i na

110) tepů za minutu. Teprve po takovém poklesu začíná další úsek. Opakovanou metodou trénujeme zejména rychlost; intervalový trénink je někdy charakterizován jako trénink „na srdce“.

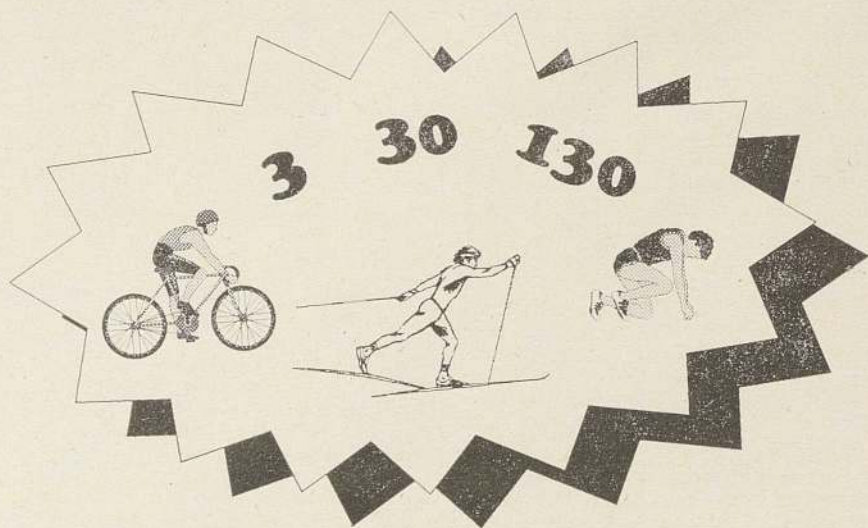
Pro obě metody je charakteristické střídání zatížení a odpočinku, cílem rozvoj rychlosti a tempa. Při tréninku rychlosti je délka zatížení do 1:30 min. a rychlost zhruba 110 % nad hodnotou dosaženou v testu. Při tréninku tempa je délka zatížení pohyblivá v rozmezí 3–10 minut, rychlost kolem 90 % maxima z testu.

Ale pozor! Lidé nad 45 let musejí počítat s tím, že trénink rychlosti a tempa u nich nepřinese potřebné výsledky („Už je pozdě!“ – Pozn. red.) a naopak může vést dokonce ke zhoršení výsledků v závodech, patrně pod vlivem zvýšené únavy způsobené těmito metodami. Praxe ukazuje, že pro vytrvalce ve věku přes 45 let není přerušovaná metoda nevhodnější.

Před závodem zařazujeme obě přerušované metody jednou až dvakrát týdně po dobu asi jednoho měsíce s tím, že v posledním týdnu trénujeme přerušovaně nejpозději tři dny před závodem. Příprava na závod a trénink v období „vyřadování formy“ je velmi individuální záležitost a složitý problém i pro nejlepší trenéry. Pro kondiční sport stačí říci: Každý si způsob vyřadování musí vyzkoušet sám na sobě, praxe mu už napoví, co je pro něj nejlepší. Svým kamarádům v tomto směru raději neradte, u nich to může být úplně jinak. Protože univerzální návod neexistuje, nebudu se do něj pouštět ani já.

Příště si povíme o rozvoji síly, stravování a podzimním závodění.

MUDr. PAVEL LANDA

BUDOUCNOST KRKONOŠ a starostové na lyžích

Bylo k večeru a Lysá hora se zakryla do mraků. Všude bílo — nad námi i pod námi. Stál jsem v horní části sjezdovky a odhodlával se k návratu do údolí. V orientaci mi pomáhal pouze sklon svahu a upravená sjezdová trasa, kterou jsem vnímal víc lyžemi než očima. Jediným přítelem zůstal pruh udusaného sněhu. Pokud jsem na něm, je všechno v pořádku. Opatrný a bezrizikový sjezd je základní požadavek.

V cloně mraků se kmitlo několik stínů. Jeden, dva, tři... a další kontury jezdců nabývaly na ostroiti. Sjížděly za sebou v jedné stopě. Stejně rozestupy, pravidelný rytmus pohybu. Ozval se zvuk záběru hran při střídání oblouků, když se první z lyžařů přiblížil. A projížděl další. Bezpečně, s jistotou, v tempu jako při normální viditelnosti.

Využívám příležitosti a zařazuji se za posledního. Kopíruji jeho pohybující se obrysy. Vpředu vedoucí jezdec kombinuje znalost sjezdové trasy, momentální kvalitu sněhu a vhodné pohybové mechanismy tak, že výsledkem je sjezd naplněný prožitky.

Posledních několik zavřenějších oblouků zbrzdících rychlost, závěrečná změna směru končící na vrstevnici, celá skupina zastavuje. Jsme u zamlžené dolní stanice vleku.

Teprve nyní jsem schopen registrovat jiné informace než pohybové. Konstatuji, že vedoucí a závěrečný člen skupiny jsou starostové nejzápadnějších obcí Krkonoš. Ve skupině je dalších pět lyžařů. Jsou to odborníci z Francie, jejichž specialitou je projektování zimních horských středisek.

DOHONIT ČTYŘICET LET

Není snad u nás lyžaře, který by netoužil zajezdit si v Alpách. Láká ho výška i rozloha hor, úprava sjezdových tratí, důmyslné propojení rozlehlého terénu soustavou vleků, sedačkových a kabinových lanovek, jejich konstrukce, architektonické řešení zimních středisek, systém lyžařských škol.

Současná kvalita alpských středisek je výsledek čtyřicetiletého rozvoje lyžování, který vyžadoval solidní vybudování jejich infrastruktury. Naše hory byly od tohoto vývoje izolovány. Jsou v podobné situaci jako naše železnice, životní prostředí výroba automobilů, zdravotnictví a podobně. Máme co dohánět.

Skupinu francouzských lyžařů tvoří vedoucí pracovníci společnosti SECTRA, specializované na projekční studie horských středisek, dále firmy POMA, představující světovou špičku v konstrukci vleků a lanovek, společnosti France Neige International, která zpracovává studie racionálního využití horských oblastí. Tak, jako lyžařské terény Harrachova, Studenova a Rokytnice, projíždějí i sjezdovky Míseček, Spindlerova Mlýna, Janských Lázní a Pece. Po večerech sedí nad mapami, plány a projekty. Listují v kupách podkladů, diskutují se starosty, s techniky, se zástupci okresů a ministerstev.

Jelich názor po prvním průzkumu: Krkonoše jsou vynikající hory pro rekreační a rodinné lyžování, mohou uspokojit i náročné lyžaře. Mají předpoklad být na světové úrovni, je však třeba je „dobudovat“.

LYŽAŘSKÝ SEN

Na plánech Krkonoš se objevují různobarevné křivky: Úprava a dostavba lanovek, sjezdovek, běžeckých stop, parkovišť, hotelů, chat i dalších zařízení. Hovoří se o postupné realizaci staveb. Osvědčenými zkušenostmi se doplňují představy o propojení Harrachova se Studenovem a Rokytnicí, o funkčním spojení Spindlerova Mlýna a Míseček v Dolní a Horní Město, o lyžařských komunikacích mezi Pečí, Janskými Lázněmi a Úpou. Další pojiťka by měla v budoucnosti umožnit, aby si lyžař koupil permanentku např. ráno v Rokytnici a během dne mohl projezdít na sjezdovkách značnou část Krkonoš. Také putování na běžkách by zamýšlenými projekty značně získalo. Je to perspektiva, která dodává novou chuť do lyžování.

EKOLOGICKÁ KATASTROFA

Ve všech lyžařských zemích probíhá neustálý dialog mezi ochránci přírody na jedné straně a lyžaři, turisty, projektanty zimních středisek, propagátory pohybových aktivit a ekonomy na straně druhé. Ochrana životního prostředí je důležitá, stejně významné jsou však i argumenty partnera ekologů. Horská příroda musí být chráněna! Právě tak je ale třeba ji spojit s civilizačními a kulturními potřebami člověka. Je nutné domluvit se na rozumném, vyváženém kompromisu.

V řešení ekologických problémů mají alpské země bohaté zkušenosti. I ty budeme muset využít. U nás se zatím problematika ochrany horské přírody projevuje ve dvou kvalitativně odlišných rovinách: Jako **ekologický problém** využívání hor pro rekreační účely a jako **ekologická katastrofa** nekompetentní průmyslové činnosti. V podobném poměru, v němž je „problém“ ke „katastrofě“, bude také vhodné uplatňovat váhu ekologických hledisek. S tímto stanoviskem souhlasili i francouzští konzultanti.

KOMPLEXNÍ POHLED

K následování láká příklad celkového, velmi markantního rozvoje alpských oblastí v důsledku popularity rekreačního lyžování a turistiky. Hospodářská prosperita, životní standard místních obyvatel, zvýšení jejich vzdělanosti, společenské a kulturní úroveň, světový formát výstavby obcí. Snaha o posílení jazykové a společenské výchovy dětí v místních školách jako podmínky budoucí kvality veškerých služeb mezinárodního střediska, úsilí světovou úroveň krkonošských lyžařských škol jsou příklady toho, s čím můžeme začít již dnes.

SDRUŽENÍ KRKONOŠSKÝCH STAROSTŮ

Francouzští projektanti byli zaujati nejen možnostmi Krkonoš, ale také odbornou přípravou a zájmem starostů na dobudování této horské oblasti. Odjžděli s předsevzetím, že ještě v první polovině roku 1992 bude hotový námět, který dodá záměrům světový dozr. Starostům pak nastane tvrdá práce: Vyjednávat, přesvědčovat, hledat finance a investory, projektovat, stavět. Mají však dobře najetou stopu a vyplatí se je v ní následovat.

JIRÍ SOUKUP

KOLEČKOVÉ LYŽE CS SKI

pro běh volnou technikou, s odlehčenými nosníky, v atraktivním designu, s vyzkoušenými kolečky ze speciální pryže, kolečka použitelná i pro lyže Startex. Lyže CS Ski za 1180 Kčs (pár), kolečka 105 Kčs za kus.

Výrobce: Ing. Emil Drlík, Rejvízská 115,
790 01 Jeseník, telefon 645/21 19.

ŽIVOTNÍ JUBILEA

Ing. Zdeněk NĚMEČEK oslavil dne 16. června t. r. v příkladné pracovní aktivitě pro komisi rozhodčích Svazu lyžařů České republiky významné životní jubileum: osmdesátiny! Myslíme, že není potřeba ho naší lyžařské veřejnosti představovat. Po skončení závodní činnosti v roce 1948 byl činný jako dobrovolný pracovník v různých funkcích lyžařského svazu, v letech 1959 až 1968 jako mezinárodní rozhodčí FIS. Byl předsedou ústřední komise rozhodčích a členem předsednictva lyžařského svazu. Více než čtyři desetiletí věnoval téměř všechny volný čas dobrovolné činnosti jako lyžařský rozhodčí a odborný lektor při výchově nových rozhodcovských kádrů. Jeho celoživotní neúnavná, obětavá práce pro lyžařský sport je obdivuhodná a zasluhuje nejvyšší uznání.

Do dalších let mu přejeme pevné zdraví, neutuchající elán a nadšení k další záslužné tvořivé činnosti pro náš lyžařský sport, hodně sil a optimismu v osobním životě.

Ján Mráz — 70 let

Ani se tomu nechce věřit, že náš jediný čestný člen předsednictva mezinárodní lyžařské federace FIS Ján Mráz oslavil letos 28. června v plné životní svěžesti sedmdesátiny! Jako dlouholetý významný dobrovolný činovník je naší lyžařské veřejnosti dobře znám. Byl členem předsednictva výboru svazu lyžování již od roku 1954, v letech 1969—1974 působil dokonce ve funkci předsedy našeho nejvyššího lyžařského orgánu, potom byl dlouholetým předsedou svazové mezinárodní komise. V roce 1969 byl světovým lyžařským kongresem zvolen do předsednictva FIS, v roce 1990 jmenován jeho čestným členem!

K tomuto významnému životnímu jubileu mu s uznáním a poděkováním za téměř celoživotní práci na poli našeho i mezinárodního lyžařského sportu srdečně blahopřejeme. Přejeme mu do dalších let hodně pevného zdraví, stálou příkladnou aktivitu pro lyžařský sport a hodně úspěchů v osobním životě.

ANTONÍN HUSÁK

M ČSFR

v akrobatickém lyžování

Akrobatický sjezd — MUŽI: 1. Laincz (Freestyle Ski klub Poprad) 24,60, 2. Tuž (Ještěd Liberec) 23,00, 3. Legnavský (Poprad) 22,45, 4. Šimánek (Lokomotiva Karlovy Vary) 21,19, 5. Brodecký (Baník Havířov) 21,00, 6. Bacorík (SC Orol Bratislava) 20,38, 7. Valenta (SKI KLUB Šumperk) 20,07, 8. Kareis (Ještěd Liberec) 19,96. ŽENY: 1. Landová (SK Špičák) 18,53; 2. Dombrovská (Šumperk) 10,64, 3. Koleková (Poprad) 8,49, 4. Šlachtová (Slavia Pedagog Bratislava) 7,00. Mistry republiky dorostu se stali Benedikt (Šumperk) 23,38 a Schejbalová (Slovan Ostrava) 12,58, soutěže žáků vyhráli Vojtěch (Liberec) 19,40 a Škripková (Pedagog Bratislava) 14,40.

Akrobatický balet — MUŽI: 1. Landa (SK Špičák) 24,4, 2. Hladil (Havířov) 21,5, 3. Pajer (Liberec) 21,3, 4. Cieslar (Šumperk) 19,3, 5. Kaftan (Ekonom Praha) 17,8, 6. Korim (Poprad) 17,3, 7. Brožina (Špičák) 16,4, 8. Valenta (Šumperk) 13,3. ŽENY: 1. Srostlíková (Polar Vrbno) 14,4, 2. Fukalová (Liberec) 13,6, 3. Máderová (Sigma Olomouc) 12,0, 4. Koleková (Poprad) 11,7, 5. Brňáková (Havířov) 10,5, 6. Holá (Bižuterie Jablonec) 10,1, 7. Dombrovská (Šumperk) 5,5. Mistry republiky dorostu se stali Majdán (Poprad) 15,4 — stejný výkon i Vítovec (Jablonec), v dorostenkách byla nejlepší Smierčáková (Svit) 21,9. Soutěže žákyň vyhrála Turková z Liberce 15,9.

Skokanovi bylo 73 let!

14. ročník veteraniády uzavřel sezónu lyžařů TJ Jiskra Harrachov. Po tříleté přestávce, kdy se závody nekonaly pro nedostatek sněhu, přijelo více než 50 účastníků, z toho čtyři ze SRN. Opět byla ve startovní listině soutěží ve skoku a v severské kombinaci jména Škoda, Zeman, Balcar, Kučera, Kumpošt a další, jejichž nositelé někdy raději ani nechtějí slyšet o tom, kolik let uplynulo od doby, kdy se zúčastňovali světových soutěží. Po závodě si na můstku K-40 skočil i Miloslav Bělonožník, jemuž bude v červenci 74 let! Prý to byl docela určitě jeho poslední skok v životě, jenže totéž říkal už před pěti lety... Harrachovské setkání je závod, který si zaslouží větší propagaci i početnější účast ze zahraničí.

ZÁJEMCI O PŘEDPLATNÉ!

Odstřihněte a vyplňte příložený lístek a obratem ho pošlete na adresu Československý svaz lyžařů, časopis Lyžařství, Na poříčí 12, 115 30 Praha 1. Ostatní už zařídíme sami. Dnes můžete objednat předplatné pouze na 2. pololetí roku 1992, tedy čísla 4—6. Peníze zatím neposílejte, o způsobu placení budete vyrozuměni.

Příjmení, jméno (organizace)

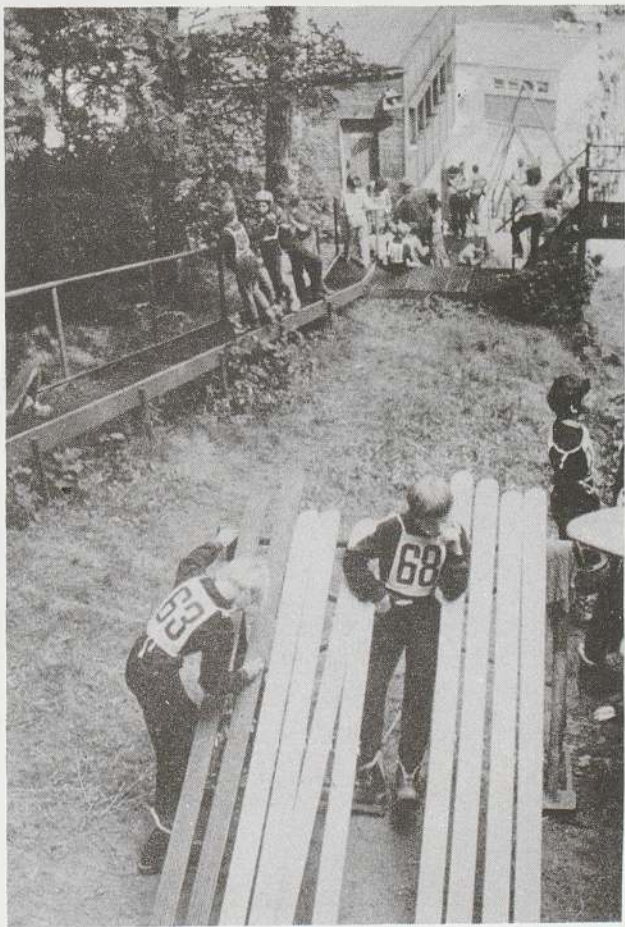
Adresa, PSČ

Organizace uvedou počet objednávaných výtisků (týká se například lyžařských oddílů, tělovýchovných jednot atd.).

LYŽAŘI V LÉTĚ

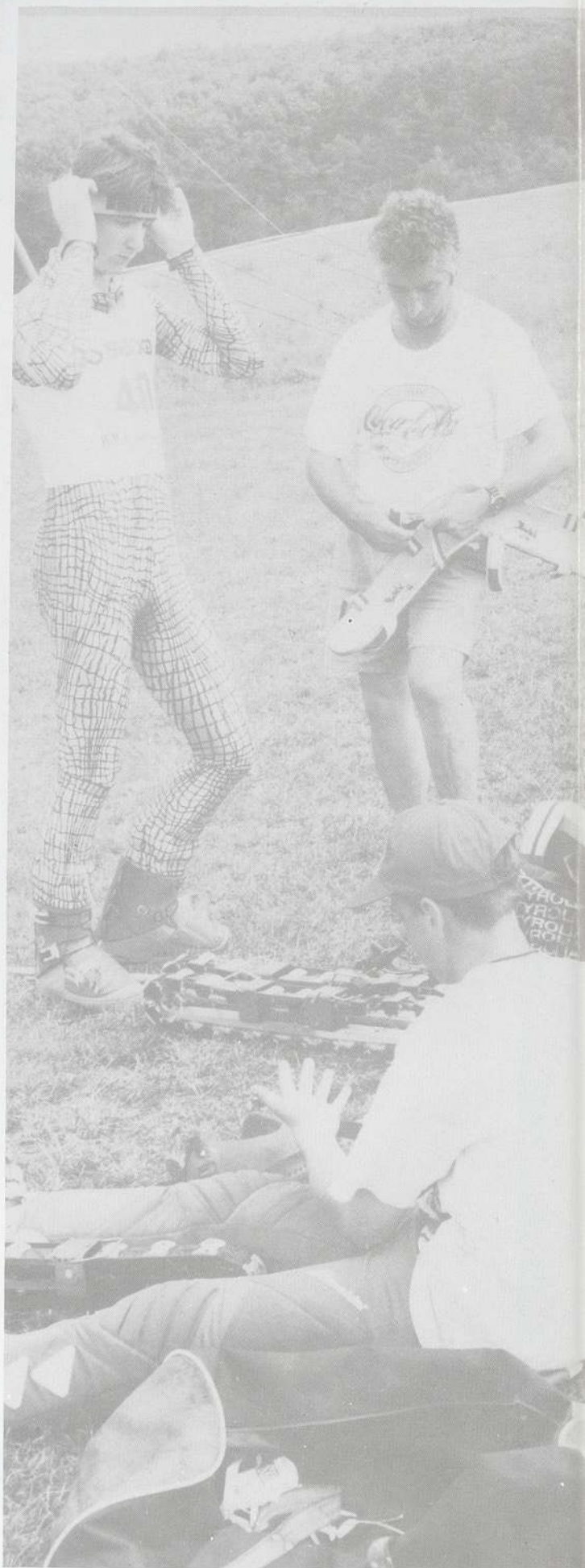
na snímcích Juraje Bobuly a Bořivoje Černého

**MISTR SVĚTA
MICHAL MAČÁT**

PŘÍPRAVA před STARTEM

Vítěz slalomu při MSJ v Kálnici Christian Balek s trenérem a servismanem v jedné osobě.

Snímky Števo Kačena

Časopis Československého svazu lyžařů. Odpovědný redaktor Karel Bláha, grafická úprava Miroslav Slejška. Časopis řídí pracovní skupina ve složení dr. Jaroslav Potměšil, CSc., ing. Miroslav Jedlíčka, CSc., ing. Ladislav Harvan, CSc. a ing. Luděk Šraibr. Redakce: Československý svaz lyžařů, Na poříčí 12, 115 30 Praha 1, telefon 28 72 046. Vychází šestkrát za rok. Tiskne Typos, tiskařské závody, a. s., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs, celoroční předplatné 24 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, doručovatel tisku a předplatitelské středisko. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — administrace vývozu tisku, V celnici 4, 110 01 Praha 1. Neobjednané příspěvky nevracíme ani se k nim nevyjadřujeme.

Dalšími distributory tohoto časopisu jsou společnost BOHEMIA PRINT, Türkova 1, 149 00 Praha 4 a SKL a CYKLO-SERVIS, 5. května 44, 460 01 Liberec.

Uzávěrka tohoto čísla:

25. července 1992

NA TITULNÍ STRANĚ mistr světa juniorů v lyžování na trávě Michal Mačát — snímek Petr Zezula. NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY mistryně světa juniorek — dokonce dvojnásobná, navíc vítězka kombinace — Michaela Kaiseřová z Rakouska. Snímek Števo Kačena.

ČTĚTE ÚVODNÍKY

Nejsou tak daleko za námi doby, kdy úvodníky nečetl snad vůbec nikdo, avšak příslušná místa neopomněla kontrolovat jejich zařazení a názvy. Zejména při různých výročích, což bylo zhruba každé tři měsíce, musel redaktor přičinit cosi na téma VŘSR a skoky do vody nebo tak podobně. Běda, kdybyste ve svém časopise nepřipomněli něco, co bylo nutno všude připomínat tak důkladně, až se téma konečně všem zprotivilo. Nadával jsem na to i dřív a sklízel pouze průšvihy.

Doba se změnila a úvodníky také. Nikdo už nechodí kontrolovat, zda úvodník mám a jaký. Přesto je píšu. Nikoliv ze zvyku, ale proto, že v každém čísle chci čtenářům něco sdělit, případně odpovědět na jejich dopisy. Těch je tolik — oněch dopisů, nikoliv čtenářů — že odpovídat na každý z nich není v mých silách ani v časových možnostech, jak jsem v jednom úvodníku vysvětloval.

Náš časopis se kromě problémů, o nichž byla řeč v minulých číslech, potýká ještě s jednou bídou: Nemáme autory! Vážně, nemáme... V loňském ročníku už jsem o tom psal a vyzýval ke spolupráci. Tenkrát se přihlásili všeho všudy čtyři zájemci, ale ani jeden (jedna) z nich nakonec nespolupracuje. Totiž, aby bylo jasno: Každá redakce, jakéhokoliv časopisu, čeká na konkrétní příspěvky. Nikoliv na rady, co by v časopise třeba mohlo být, co by čtenáře zajímalo. Tak, jako jsem v úvodníku k číslu 2/92 napsal, že nepotřebujeme radu „Měli byste mít reklamy“, nýbrž někoho, kdo nám je sežene, podobným způsobem se musím vyjádřit o příspěvcích. Poradit nějaké téma je snadné, méně snadné sám ho zpracovat, materiál napsat a poslat do redakce. Otištěn bude téměř jistě. Příspěvků mám tak málo, že si opravdu nevybírám a pokud je váš autorský pokus jenom trochu přijatelný, určitě na něj dojde. (Patrně hned v příštím čísle...) Jsem dokonce tak tolerantní, že oním „jenom trochu přijatelný“ mám na mysli přijatelnost námětovou, obsahovou. Nikoliv jazykově-literární — za tuto stránku ručí redaktor a nevymlouvejte se, že „neumíte psát“. Nějakou formu už tomu společně dáme, s autorem se o ní bohdá i poradím — jen mít ty příspěvky! Umění psát je nakonec tak relativní záležitost, že si lze položit filozofickou otázku, zda to umí vůbec někdo nebo co je to umění psát...

Vím, že by náš časopis obohatily články o skialpinismu, o lyžařských „lau-fech“, o rychlostním či jiném lyžování, ale i o zcela prozaické problematice závodění mládeže, o rozhodčích a rozhodování vůbec atd. Vás jistě napadnou četná témata další a zajímavější, ale chce to jedinou věc: Najít si čas a téma zpracovat. Každý, kdo má lyžařům co říct — a takových je mezi našimi čtenáři hodně — by to měl někdy zkusit. Naše skromňoučké honoráře vám životní úroveň nezvýší, ale budete mít pocit, že jste pro lyžování něco udělali.

Pokud jde o ty, kteří (které) se loni ozvali(y): Beru nabídku na vědomí, nečekejte však, že vás budu uhanět a zadávat vám domácí úkoly. Chcete psát, tedy pište! Podmínkou je jediná „maličkost“: Námět si musíte vymyslet sami(y), v tomto směru není nikomu pomoci. Někdy je jistější dohodnout se předem s redaktorem, má-li o takový příspěvek zájem. Třeba něco podobného už někdo napsal a co vy víte, jaké materiály jsou v redakčním šuplíku? (Musím se ale pokárat za „vyhrožování“ — většinou žádný!) Nicméně dohodnout se ano, abyste nepsali zbytečně. Ovšem dohoda je možná jenom na základě vašeho nápadu. S dotazy jako „Já bych něco napsal, ale nevím co“ v žádném redakci nepochodíte. Když už ne forma, alespoň myšlenka musí být vaše. Máte-li ji, zbývá opravdu jenom to psaní.

Pokud se vám tento časopis moc nelíbí: Věřte, mně také nel. Už proto ne, že tři čtvrtiny materiálů jsou ode mne. Nikoliv kvůli penězům. Sám sobě honoráře nedávám, ale co mám dělat, když příspěvky nejsou. Takový časopis je potom nudný, jednotvárný, stále stejný. Aby byl jiný — k tomu může přispět každý z vás.

KAREL BLÁHA

V zotavovně Arnika ve Špindlerově Mlýně se v termínech 6. 11.— 12. 11., resp. 10. 1.—16. 1. 1993 koná týdenní akce nadace Srdece proti infarktu. Zaměření: možnosti lyžování v prevenci kardiovaskulárních chorob. Autorem je MUDr. Karel Erben, Tylova 697, 472 01 Doksy, který také poskytne zájemcům informace. K akci se vrátíme článkem v příštím čísle našeho časopisu.

MÁME MISTRA SVĚTA!

(3. MSJ v lyžování na trávě)

Za účasti závodníků z pouhých osmi států se 3. MSJ v lyžování na trávě konalo 17.—19. 7. 1992 v Kálnici, obci ležící 8 km severně od Nového Mesta nad Váhom. Na dobře připravených dvou svazích, oddělených malým lesíkem, jsme v horkém počasí viděli zajímavé, někdy až překvapivě vyspělé jizdy těch, kteří o místo na vrcholu travního lyžování teprve usilují.

4 ze 6 pro Itálii

Vítězství v obou závodech, celkem dvě zlaté, jedna stříbrná a jedna bronzová medaile — taková byla bilance Italů po prvním dnu (obří slalom). Záludnost poměrně zvláště se projevila už v prvních kolech, žel i na náš účet.

Karin Stejná, vylosovaná jako číslo 10, přistála doslova k nohám svého otce, ještě o něco výš potkal stejný osud Miriam Kabátovou. Největší smůla nás ale čekala odpoledne: Silvia Lipčková se až příliš třásla na medailový stupeň (po 1. kole 6., ale odpoledne její velké konkurentky odpadly): výsledkem byl pád těsně po startu. Ještě hůř skončil Michal Mačát, po 1. kole na 2. místě, který vystartoval tak razantně, že spadl ještě na rampě! Z našich tak první den nejvíce úspěšly Gurecká a Hojgrová, které měly tu výhodu, že se od nich před startem mnoho nečekalo. (Gurecká získala 138 FIS bodů!) Druhé kolo závodu dívek bylo vůbec pohromou pro favoritky: Vypadla Bircherová (3. po 1. kole), Bettina Schweighoferová (její starší sestry už nejsou juniorky) sice dojela, ale po katastrofální chybě, která jí stála pád z 2. na 9. místo. Pořád ale skončila lépe než její krajanka Kaiserová, která nepřežila už 1. kolo. Z 24 závodnic bylo klasifikováno 14.

V kategoriích chlapců jsou přece jenom větší rozdíly výkonnosti mezi muži a juniory. O Mačátově osudu jsme se už zmínili, další naši chlapci asi zatím na víc nemají. Opatrně na jistotu jednoucí Mrňa byl nakonec z nich nejlepší — vzhledem k ročníku 1976 má ještě před sebou tři juniorská mistrovství. Kralovali Italové, následovaní téměř, jejichž jména známe už i z EP dospělých (Balek, Frank, Streibelt a další).

Obávám se, že perspektiva našich chlapců není nejružovější. Kromě dvou, tří jmen není zatím vidět, kdo se zařadí mezi nejlepší dospělé alespoň u nás. Domácí trať jsme využít neuměli.

Startovalo 49 chlapců, klasifikováno 39.

Medaile jedna-radosti málo

Slalom je na kálnické trati s mnoha terénními vlnami hodně náročný. Při 3. MSJ ukázal, kdo opravdu něco

umí. Kdo to byl, vyčtete z výsledků. Z našich se tentokrát podařil Michalovi Mačátovi výsledek, o němž ho den předtím připravily nervy. V sobotu byl po 1. jízdě až 5., zato ve 2. nejlepší. „Naneštěstí“ pro nás vyšla tentokrát druhá jízda i Balekovi, zatímco pátéční vítěz Cerentin skončil až 22. (!) Z dalších našich zasloužil opět pochvalné uznání Mrňa, který se dostal do první desítky. Ze 49 účastníků bylo klasifikováno jenom 30.

Má-li muž mluvit o ženách jenom zdvořile, potom mně o našich mnoho slov nezbývá. Z osmi reprezentantek dojela jediná. Čtrnáctiletá, a na posledním místě! Takový „propadák“ snad naše travní lyžování ještě nezažilo. Vítězkou se stala v pátek diskvalifikovaná Kaiserová, která tady převyšovala soupeřky — jenom s razancí to občas přehání. (Nejen tady...) Rozhodně není bez šancí ani pro ME dospělých. Z 24 účastnic bylo klasifikováno pouhých osm...

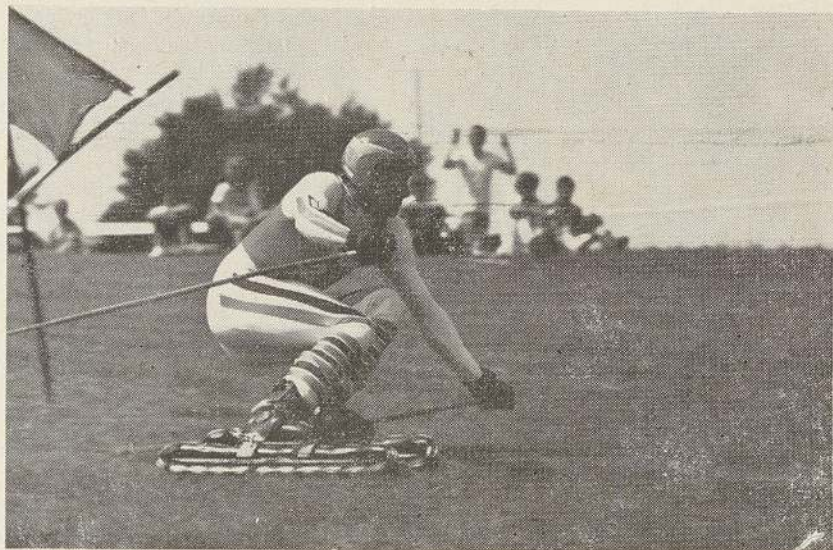
Konečně spokojeni - Mačát mistrem!

Není nad to psát zpravodajství ze dne na den — referát se potom také „vyvíjí“. Poprvé v dějinách lyžování na trávě máme mistra světa! Micha-

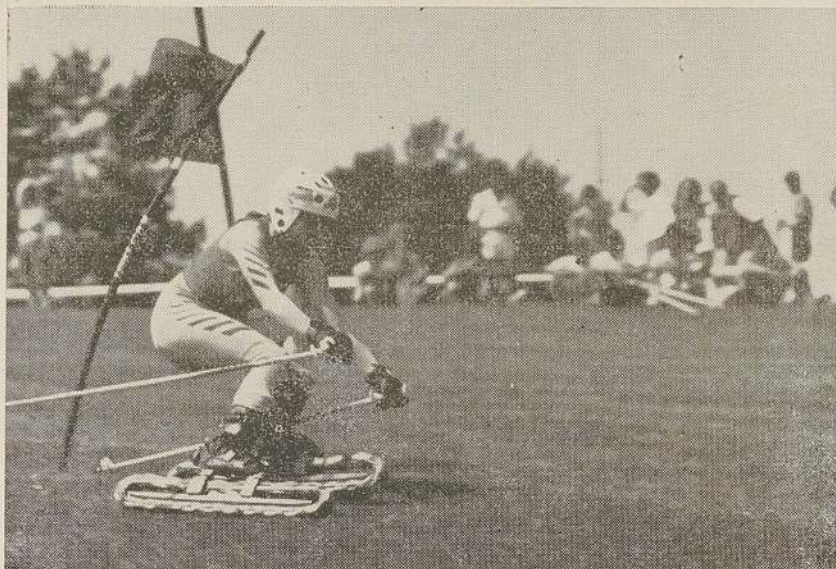
lovi tentokrát vyšlo všechno a já jsem žasnul nad předvítavostí pana Apšchnera, který označil už před zahájením závodů našeho reprezentanta za jednoho z nejnadanějších mužů-trávařů na světě. Čekání v cíli ovšem „byly nervy“ — ještě, že při superobřím slalomu se nečeká na odpolední jízdu... (Michal startoval pátý ze 47!)

K velkému úspěchu našeho závodníka se ještě nejdnou vrátíme, teď na smutnější notu: Kromě Mačáta nemáme nikoho dalšího, a na to pozor! V prvních dvou dnech dobře jezdící Mrňa zůstal tentokrát na samé hranici první dvacítky, pořadí dalších raději nepublikovat! Pro radost z krásné medaile nelze nevidět dál... Michal Mačát jel letos juniory naposledy — kdo nás bude reprezentovat příští rok? Ano, v kategorii dospělých máme Novotného, Sojatu, snad se prosadí Gurecký a další závodníci. Mladým chlapcům však zatím hodně chybí.

I děvčatům! Lipčková a Stejná superobřím slalom dokončily, i tak ale zůstaly daleko za loňskou formou. V obřím slalomu úspěšná Gurecká jela příliš pomalu — našim děvčatům jako by vůbec nejezdily lyže. Jenže to je jenom první dojem. Srovnání s Kaiserovou a dalšími vyznívá vysoko ve prospěch zahraničích závodnic nejen pro jejich kvalitnější vybavení, ale především pro větší trénovanost! Kaiserová, Mauriová nebo Schweighoferová se po odpíchnutí holemi rozjedou jako chlapci — dojem „rychlejších lyží“ je tedy trochu klamný. Především mají sílu! I když kvalitnější materiál a jeho vyladění jsou nesporné, jenže v tomto směru jsme se i my zlepšili — Mačátovy

Michal Mačát

Kamila Hojgrová

Snímky Petr Zezula

lyže také nejsou jenom sériový výrobek...

Nejlepší z našich děvčat na tomto mistrovství byla Kamila Hojgrová ze Šumperka, která se výkonnostně nápadně zlepšuje a její 4. a 5. místo patří k úspěchům naší účasti. Jen aby vydržela a neskončila jako ty, nad jejichž trénovaností reprezentační trenér Dan Mačát běduje.

Pikantnost na závěr: V obou kategoriích superobřího slalomu všichni dokončili [24 děvčat a 47 chlapců], tři pády jsme viděli až za cílem.

Uzavřený kruh?

Nezlobte se na mě, ale když celý výsledek výpravy udělá jeden člověk, sotva můžeme být spokojeni. Taková je naše b'lanice v Kálnici — „medailově“ jsme sice třetí, jenže my = Mačát — a to je trochu málo. (Hojgrová a Gurecká prominou. Jinak nikdo neskončil do 6. místa.) Ne nadarmo si Michalův starší bratr, reprezentační trenér Dan Mačát, stěžoval už v Tišnově. Když dovolíte, já vidím problémy našeho lyžování na trávě takto:

— Nemáme dostatek výzbroje a náhradních dílů, proto je málo oddílů i závodníků.

— Protože nemáme vybavení, chybí nám i větší trénovanost. Každý si šetří lyže na závody. Vybavení některých našich závodníků a závodnic je staré tři a více let, pohromadě drží silou vůle.

— Protože je málo závodníků, startuje každý automaticky všude. Včetně mistrovství republiky, dokonce včetně mistrovství světa juniorů! Víte, kolik práce a úsilí stojí účast v takových soutěžích v jiných sportech? Za kolik let se člověk dostane do reprezentace v atletice nebo v orientačním běhu?

— Protože je tak snadné se do reprezentace dostat, málokdo si místo v ní váží! Například jistá dívka, která místo startu na MSJ volila raději zájezd s tanečním souborem... (Navíc to svědčí o pravdivosti slov, že — hlavně děvčata — mají jiné zájmy

než sport a k tréninku je těžké někomu sport.)

— Protože je tak obtížné a drahé sehnat vybavení (často ani nestačí naše peníze), závodí ti, jejichž rodiče na to mají! Oddíly při dnešní finanční situaci nepomohou — nemají z čeho. Navíc lyžování na trávě je v žebříčku našich lyžařských funkcionářů na posledním místě. Jezdí tedy děti nadšených a finančně dobře situovaných rodičů. Zda jsou to ti praví (ty pravé) — o tom občas pochybuji. Jenže, udělejte nábor do oddílů... Když řeknete, kolik se do tohoto odvětví musí investovat (i marek nebo šilinků!), většina zájemců zase odejde.

Věru, nechtěl bych být v kůži reprezentačního trenéra. Situaci může změnit jenom domácí sériová výroba. I potom bude travní lyžování stát dost, leč alespoň naši měny! Úsilí pana ing. Šojata z Brna nelze v této situaci dostatečně ocenit...

PS: Neraď bych, kdyby se představitelé lyžování na trávě pro tento článek na mě zlobili. Svému sportu tím nepomohou!

Všechny reprezentanty nechválím ...

Skvělý Michal Mačát, který mohl mít ještě o medaili víc. Jistě! A dál? Čestné uznání: Kamila Hojgrová za obří slalom a super-G, Jana Gurecká za obří slalom, Daniel Mrňa za obří slalom a slalom. Tím výčet úspěchů končí, loňské medailistky letos nenadchly — a nejen v tomto závodě. Inu, zase tak moc potěšení z Kálnice nemáme!

... pořadatele ano!

Kritizují závodníky, musím tedy kritizovat i sebe. Za to, že jsem si

při rozhovorech s funkcionáři neopisoval z „visaček“ jejich jména. Teď znám jenom tři — a to je málo.

Měl bych jich vyjmenovat nejméně deset, ale jména neznám. Škoda! Podali větší výkon než polovina účastníků. Zasnou nad tím, co dokážou v tak malé vesnici, jak schopné a zkušené pořadatele tam mají. Ačkoliv pracovali téměř bez chyby, stále chtěli být poučovani co dělají špatně, co nevyhází. Celou dobu sbírali zkušenosti, vždyť ani pořádání MS dospělých není nad jejich síly. Málokdy vidím tolik chuti do práce, takovou snahu být příště ještě lepší. Málokdy slyším: Kritizujte, prosím vás, kritizujte! Pochvala potěší, ale příliš nepomůže.

Ne, o „všech třech“ drobných chybách, kterých jsem si všiml, psát nebudu, ty už jsem s Kálnickými probral. Ještě v minulém roce jsem nevěděl, kde vlastně leží Kálnica. Teď už to vím. A jsou tam vynikající sportovní organizátoři!

Z výsledků

Obří slalom — děvčata (650 m, 370 m — 250 m, branek 29 — 29): 1. Mauriová Cristina (Itálie) 96,47 (48,26 — 48,21), 2. Dáppová (Švýcarsko) 98,22 (49,71 — 48,51), 3. Formentlová (Itálie) 100,62 (50,37 — 50,25), 4. Gurecká 101,26 (50,76 — 50,50), 5. Hojgrová 101,47 (50,67 — 50,80), 6. Mauriová Patrizia (Itálie) 101,56 (50,99 — 50,57), 7. Kabátová Denisa 101,86 (51,19 — 50,67), 11. Vosmanská 109,45 (54,83 — 54,62).

Obří slalom — chlapi (trať shodná s dívkami): 1. Cerentin 90,91 (45,56 — 45,35), 2. Agazzi (oba Itálie) 90,96 (45,29 — 45,67), 3. Balek (Rakousko) 91,01 (45,21 — 45,80), 4. Frank 91,03 (45,38 — 45,65), 5. Ring 91,33 (45,39 — 45,94), 6. Streibelt (všichni Německo) 91,47 (45,42 — 46,05), 12. Mrňa 96,00 (47,59 — 48,41), 13. Jež 96,19 (47,80 — 48,39), 20. Němec 97,69 (48,92 — 48,77), 21. Hnilica 98,43 (48,77 — 49,72), 23. Kafka, 25. Jamrich atd.

Slalom — děvčata (450 m, 340 m — 250 m, branky 42 — 42): 1. Kaiserová (Rakousko) 90,34 (46,97 — 43,37), 2. Mauriová C. 90,89 (47,68 — 43,21) 3. Dáppová 92,03 (48,44 — 43,59), 4. Formentlová 92,44 (47,99 — 44,45), 5. Hengelageová (Německo) 92,97 (48,89 — 44,08), 6. Schweighoferová (Rakousko) 94,01 (48,47 — 45,54), 7. Hasslerová (Německo) 110,63 (51,15 — 59,48), 8. Vosmanská 111,29 (62,37 — 48,91).

Slalom — chlapi (trať a branky shodné s děvčaty): 1. Balek 82,21 (43,15 — 39,06), 2. Mačát 82,30 (43,74 — 38,56), 3. Frank 82,94 (43,24 — 39,70), 4. Ring 82,96 (43,96 — 39,00), 5. Streibelt 83,79 (43,40 — 40,39), 6. Agazzi 84,56 (44,92 — 39,64), 9. Mrňa 85,92 (45,11 — 40,81), 11. Němec 86,89 (45,20 — 41,69), 20. Jež, 21. Podhorský. Další naši nedokončili.

Super-G — děvčata (650 m, 370 — 250): 1. Kaiserová 44,50, 2. Mauriová C. 44,70, 3. Schweighoferová 45,33, 4. Hojgrová 45,44, 5. Hengelageová 45,48, 6. Dáppová 46,07, 7. Lipčíková 46,19, 11. Stejná 45,53, 12. Kabátová M. 46,91, 15. Kabátová D., 16. Gurecká, 18. Gráfová, 22. Vosmanská

Super-G — chlapi (trať viz děvčata): 1. Mačát 41,27, 2. Balek 41,39, 3. Frank 41,41, 4. Ring 41,72, 5. Sartori (Itálie) 42,00, 6. Streibelt 42,06, 20. Mrňa, 27. Jež, 31. Němec atd.

Kombinace — děvčata: 1. Kaiserová O., 2. Mauriová C. 3,63, 3. Hengelageová 17,55, 8. Vosmanská. **Chlapi**: 1. Mačát 0,31, 2. Balek 1,22, 3. Frank 3,95, 11. Mrňa, 15. Němec.

V Itálii není tráva!

První den MSJ byl neuvěřitelným triumfem Itálie. Co tomu říká vedoucí výpravy a hlavní trenér mládeže Achille Cattaneo?

„Původně jsme sázeli na slalom a místo něj nám vyšel obří slalom. V něm byl výsledek lepší než jsem čekal, zato ve slalomu mě naši moc nenadchli. To se říká, že Italové jsou slalomoví specialisté!“

— Odkud jsou vaši závodníci?

„Z různých míst: z Terstu, Beluna, Corna (leží mezi Římem a Neapolí), někteří i z Alp. Máme asi pět středisek lyžování na trávě, bohužel, navzájem od sebe dost vzdálených. Lyžařská tradice se projevuje, ale stále ještě je lepší Rakousko. My nemáme takovou základnu — asi 400 registrovaných závodníků, i s mládeží — navíc zájem veřejnosti o lyžování na trávě není valný. Potom nejsou ani peníze... Vám nejvíc závidím vaše tratě.“

— Proč? Tráva je snad všude stejná a pokud jde o krajinu, Itálie patří k turisticky nejatraktivnějším zemím...

„Víte, my nemáme vhodné svahy. Buď jezdíme v Alpách na sjezdovkách, které jsou pro travní lyžování přece jenom hodně prudké, nebo naopak ve střední části země, kde je ale příliš horké slunce a tráva v důsledku toho spálená. U vás alespoň častěji prší a slunce tolik nepraží.“

— To nemyslíte vážně, vždyť je 28 stupňů... [Pan Cattaneo se usmál s politováním nad někým, kdo takovou teplotu považuje za vedro!]

„My jezdíme víc na hlině než na trávě, v tom máte přednost. Až budete vyrábět lyže, můžeme společně proti soupeřům něco podniknout. To to odvětví vám jde lépe než alpské disciplíny...“

S PŘEDSEDOU KOMISE FIS

pro lyžování na trávě panem Robertem Apschnerem jsme zadobře. Vždyť to byl především on, kdo podpořil kandidaturu Kálnice a kdo k nám pravidelně jezdí na všechny mezinárodní závody. Proto byl ochoten poskytnout rozhovor i našemu časopisu.

— Jste spokojen s dosavadním vývojem lyžování na trávě?

„Velmi spokojen. Toto odvětví bylo především až nečekaně kladně přijato předsednictvem FIS i samotným panem Hodlerem. Podařilo se vytvořit z lyžování celoroční sport, který nemusí být odkázán jenom na snh. To zase umožnilo přijmout mezi lyžařské země — řádné členy FIS — i státy, které byly dosud zcela mimo: Turecko, Jihoafrická republika, Irák, Recko, Tchajwan. Zájem projevily země bývalého SSSR, Rumunsko a další státy. Myslím, že mistrovství světa dospělých bude brzy mít 40 účastníků zemí. Tím padnou argumenty, že toto odvětví nikdo nedělá.“

— Dovolím si oponovat: Tady v Kálnici není účast právě největší...

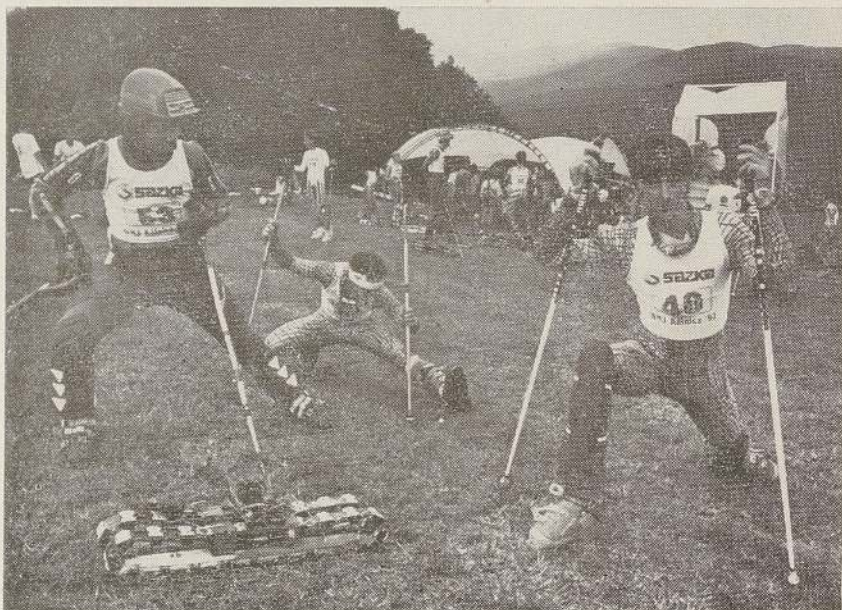
„Máte pravdu. V mnoha státech hledáme větší podporu tomuto sportu. Zatím je stranou zájmu, proto chybějí i sponzoři. Pro dospělé se peníze na mistrovství světa najdou, pro mládež hůř. Třeba Poláci nebo Turci chybějí z finančních důvodů, pro asijské země je zase Kálnica moc daleko. Přišel jenom zástupce Tchajwanu. Ale myslím, že situace se bude záhy zlepšovat.“

Podívejte se, vy tady máte televizi. Pro ni je travní lyžování ideální sport a ví-

skozuje — na rozdíl od vyznavačů tohoto odvětví, kteří ji nepoškozují vůbec. Zkrátka nepochopení.

„Taková situace byla v Rakousku ještě před dvěma lety. To je věc vývoje a toho, kolik si náš sport najde propagátorů, kteří se postarají o náležitou osvětu. Neztrácejte naději — vy jdete dobrou cestou.“

— Mluvil jste o tom, že lyžování na trávě dává příležitost i zemím nelyžařským. Za tím ale vedou ty lyžař-

Rozvíčka mistra světa Baleka

Snímek Petr Zezula

me, jaký vliv toto médium má na veřejné mínění. Až budeme mít za sebou několik televizních přenosů z 'trávy', rozhoupají se i sponzorské firmy. Lidé novému odvětví přijdou na chuť. Potřebujeme reklamu, propagaci — a my ji potom zase jiným můžeme dělat. Je to otázka dvou, tří let.“

— U vás v Rakousku jste prý pokročili i v možnostech lyžování na trávě jako rekreačního sportu...

„Máme v každé spolkové zemi nejméně jedno středisko s celoročním provozem vleků a úpravou svahů. Celkem jich je v Rakousku čtrnáct, to je pokrok! Je jasné, že čím víc lidí se s tímto sportem seznámí aktivně, tím víc lidí ho bude podporovat. Zájem veřejnosti znamená zájem reklamy — a jsem znovu u toho, o čem jsem už mluvil. Musíme lidem poskytnout možnosti poznat tento sport, seznámit se s ním. Zřizujeme i půjčovny výstroje a výstroje, aby si travní lyže mohl vyzkoušet ten, kdo je zatím nemá. Navíc: V Rakousku se už prodávají poměrně levně. Můžeme přímo 'vyvážet' trenéry, máme obrovskou základnu kvalifikovaných cvičitelů. Myslím, že Rakousko je první země, v níž veřejnost uznala toto odvětví jako zcela plnoprávný sport.“

— U nás většina lidí neví, že něco takového vůbec existuje. Chybějí i novináři, kteří by tento sport propagovali. Navíc při představě lyžování na trávě se každý popadá za hlavu a vykřikuje, co tomu řekne příroda. Při tom téměř každý automobilista ji po-

ské — Rakousko, Itálie, Švýcarsko, Německo. Jenom severní Evropa chybí.

„To je v prvním velkém desetiletí tohoto sportovního odvětví normální. Kdo je lepší lyžař, ten i na trávě rychleji chytá dech. Na rozdíl od těch, kteří se teprve učí lyžovat. Ale právě Československo je jedním z důkazů, že to tak večně nebude. V alpských disciplínách na sněhu mnoho neznámáte, na trávě jste světová elita. Takový Mačát je závodník, jakého vám bude svět závidět. I některé další — ne, už se mnoho mění k lepšímu pro naše odvětví. Právě proto tolik fandím vašim závodníkům a závodnicím. Myslím, že záhy se k vám přidají další země. Všimněte si, že také výrobci travních lyží přibývá. A zase — ani vy neztrácíte krok...“

Mluvil jsem už o tom, že prostřednictvím FIS budeme půjčovat trenéry a instruktory zemím, v nichž se lyžování na trávě teprve rozvíjí. Máme připravené instruktážní filmy, metodické materiály. Ještě získat ve větší míře sdělovací prostředky a reklamu, abychom překlenuli období nezájmu mnoha členských federací o náš sport. Ale jsem optimista.“

TĚŽKÁ TRATĚ VE VEDRU

Závod Evropského poháru lyžařů na trávě v Předklášteří u Tišnova byl první domácí atrakcí sezóny v tomto odvětví. Bohužel, nedopadl ve všem všudy nejlépe. Zejména počasí bylo za hranicí toho, čemu se dá říkat „pěkné“ — na slunci bylo oba soutěžní dny až 35 stupňů.

Některé nedostatky v organizaci závod nepoznamenaly, zato stavba tratí ano. Tišnovský svah je specifický zvláště ní „hranou“, zlomem v horní třetině. Pod onen zlom není vidět a závodníci, zejména však závodnice, měli(y) o zábavu postaráno. Už když první den nesjel trať ani jeden předjezdec, viselo ve vzduchu neštěstí. S tím se roztrhl pytel hlavně druhý den při závodě ve slalomu, kdy z 20 žen dojely do cíle 4 (čtyři)! — z toho dvě po pádu, Grófová s dvojnásobným vrácením a v čase o 100 % horším než její soupeřky. Nakonec se tedy po druhém kole radovala Vosmanská, která jako benjamínek jela pečlivě a hlavně se snahou dojet, což stačilo dokonce na stupně vítězů! Nelze z toho vinit jenom atypický svah. Troufám si tvrdit, že především stavitelé tratí by si měli víc uvědomovat, že tráva není sníh a zejména slalomová trať by na ní měla být výrazně snadnější než „sněhová“. Ať se mnou odborníci polemizují, já mám poslední trumf: Co si o tomto sportovním odvětví pomyslí diváci, když při Evropském poháru nedojede do cíle skoro nikdo! Jak potom asi vypadají — podle představy diváků — závody začátečnicků... Já vím, že jinak, vím i proč, ale povídejte to někomu! Vždyť i podstatně silnějších (samozřejmě myslím fyzicky silnějších) mužů dojelo obě kola pouze 28 z celkového počtu 71. Muži jsou navíc i psychicky odolnější, děvčata se překvapivě rychle „složí“, když vidí neúspěch soupeřek.

— — —

Muži, obří slalom: Na startu 74, z toho 15 ČSFR, klasifikováno 35 (to také není moc!), našich 8. Domácí závodníci příliš neuspěli, do 20. místa skončili jenom dva, další se „srovnali“ až nápadně na konec. Pěkný úspěch Michala Mačáta! Na prvních místech jasní favorité. **Slalom:** Na startu 71, klasifikováno 28, naši 14 — 9. V tomto závodě naši uspěli, dva do 10. místa, další čtyři do 21. Bezkonkurenční Marcus Peschek, údajně první profesionál světa v tomto odvětví, který s neomylným citem jede to, co potřebuje na první místo! **Ženy, obří slalom:** Na startu 20, z toho 10 našich, klasifikováno (po dvou kolech) 8. Naše děvčata neuspěla a ty, které dojely, se zařadily do druhé poloviny. Favoritky z domácího týmu vesměs nedokončily. **O slalomu** už byla řeč...

Loni nenápadně Sandra Pohlová je letos vynikající, naopak se zatím nedaří Kaiserové a ani Hirschhoferová ještě nemá po operaci (úraz na Bezovci v loňském roce) náležitou jistotu.

Výsledky: Muži, obří slalom: (396 m — 299 m, branky 17,17). 1. Peschek (Rak.) 56,56, 2. Donini (Itálie) 56,79, 3. Fagerer 56,89, 4. Höllbacher (oba Rak.) 57,65, 5. Mačát (ČSFR) 57,76, 6. Schweinberger (Rak.) 57,79... 16. Novotný 58,32. **Slalom:** (396 m — 299 m, branky 37,31). 1. Peschek 62,29, 2. Spinka (Rak.) 64,05, 3. Höllbacher 64,43, 4. Scheffler (Něm.) 64,67, 5. Schretznayer (Rak.) 65,04... 8. Mačát 65,67, 10. Novotný 66,73, 14. Šojat 68,25, 18. Mrňa 69,70, 19. Gurecký 70,40. **Ženy, obří slalom:** (trať

viz muži). 1. Pohlová (Něm.) 60,06, 2. Hirschhoferová (Rk.) 61,39, 3. Endersová (Něm.) 63,74... 5. Hojgrová 64,97, další naše v pořadí Grófová, Kabátová D. a Vosmanská. **Slalom:** (trať viz muži). 1. Pohlová 76,87, 2. Formentiová (Itálie) 79,80, 3. Vosmanská 86,08, 4. Grófová 121,40.

CO JSME SE DOZVĚDĚLI

Třídenní pobyt na závodech EP samozřejmě znamená i možnost kontaktu a informací. Co je tedy u nás v lyžování na trávě nového, co se od minulého roku změnilo?

LYŽE...

Především začínáme mít na čem jezdit a případní zájemci o nové lyžařské odvětví nejsou odkázáni na zahraniční výzbroj. To je nejdůležitější, protože právě chybějící domácí produkce byla zatím pro „trávaře“ největší brzdou rozvoje jejich disciplíny. Málokdo má možnost vydělat několik tisíc šilinků a hned je investovat do sportovního materiálu. Málokde budou zakládat nový oddíl bez perspektivy koupit základní vybavení za korunu.

Snaha brněnského Inženýra Šojata byla korunována prvním úspěchem. Domácí lyže v ceně 3500—4000 Kčs jsou na světě, byť zatím vyráběné podomácku i v mimopracovním čase. Samozřejmě, že bude ještě nějaký čas trvat, než snesou ve všech směrech srovnání se zahraničními značkami — každý výrobce potřebuje určitý čas zkoušek a pokusů, teprve praxe provázená ustavičným testováním výrobek zdokonalí. Největší nedostatek navíc není problémem výrobce, řešit ho musíme na úrovni výzkumu: Ve srovnání s vyspělým světem zaostáváme v technologii výroby, náš materiál není dostatečně odolný, spolehlivý. I tak je to ale pokrok a věříme, že ne poslední slovo. Pro začínající travní lyžaře domácí produkce postačuje, navíc máme naději, že její kvalita rychle poroste. Můžete tedy zakládat nové oddíly — zejména v Čechách jako bychom neměli trávu...

NESPOKOJENÝ TRENÉR

Méně důvodu ke spokojenosti má reprezentační trenér Dan Mačát. „Zaostáváme v trénovanosti a začínám se obávat, abychom po slibném začátku neztratili kontakt s nejlepšími. Naši závodníci — především závodnice! — trénují málo, při závodech je znát nedostatek přípravy. Hlavně děvčatům chybí síla, v důsledku toho i dynamičnost, schopnost uplatnit rychlostní předpoklady.

Důvody jsou dva: Jednak nákladnost našeho odvětví a nedostatek peněz v oddílech. Výzbroj si každý šetří, defekty odstraňujeme „na kolenech“. Proto chybí i větší počet jízdy, zkušenosti — nelze jenom závodit. Druhý problém je ale subjektivní — naši málo trénují také všeobecnou složku fyzické přípravy, což není otázka peněz! Jezdit je samozřejmě nejdůležitější, ale pro výkony mezinárodní úrovně to nestačí. Rozeslal jsem všem sledovaným závodníkům a závodnicím materiál, jak by měla příprava vypadat. Zjišťuji, že zatím pokyny často neplní, především ve všeobecné části. Tím nechci říct, že jsme na tom moc špatně, ale udržet kontakt s nejlepšími není snadné, s rozvojem tohoto odvětví naopak stále náročnější. Proto mne nedostatečná trénovanost znepokojuje.“

Připravil K. B.

Novinky z kongresu

Především se omlouváme za titulek v minulém čísle — kongres FIS byl v pořadí 38., nikoliv 28. Problémy však mají patrně i pořadatelé — materiály z něj vycházejí opožděně, mnohé nevyšly zatím vůbec, například podklady pro komisi rozhodčích. K 38. kongresu FIS se tedy budeme vracet ještě v příštích číslech...

● Navzdory některým kuloárním dohadům byl jako předseda FIS znovu potvrzen Marc Hodler, služebně nejstarší předseda ze všech mezinárodních sportovních svazů. Ve funkci jednoho z viceprezidentů vystřídal Nor Švéda — místo Svena Larssona byl zvolen Odd-Seim Haugen. Na 12 míst členů předsednictva FIS bylo 17 kandidátů, v tajné volbě byl znovu zvolen i MUDr. Milan Jirásek.

Příští kongres se bude konat v roce 1994 v Rio de Janeiro.

● Pokud jde o lyžování na ZOH, má zůstat hlavním individuálním sportem her. Počet účastníků zatím není třeba omezoval, přesto FIS doporučuje nenominovat „olympijské turisty“, nýbrž pouze závodníky, kteří prokazují sportovní výkonnost důstojnou takové události. Uvažuje se o zrušení soutěže družstev ve skoku, kterou někteří delegáti označili za „umělou“ a nepřehlednou.

● My se budeme muset zabývat důsledky opětovně neúspěšné kandidatury Harrachova na pořádání MS dospělých v klasických disciplínách. Předsednictvo ČSSL doporučuje v podobných kandidaturách nepokračovat, protože momentálně „na to nemáme“, a nejen finančně. Je velmi náročné získat pro takový projekt region, vládní činitele, vlivné osobnosti lyžování i průmyslu. Je zajímavé, že propagaci má zpravidla na starosti úplně jiný tým než organizační výbor. Pro záchranu reputace mají nyní Harrachovští velký úkol — uspořádat co nejlépe MSJ v roce 1993. Také k této problematice se ještě budeme vracet. Vždyť při volbách propadla taková místa jako Ramsau, Laax, Garmisch-Partenkirchen atd. Jiná otázka je, že okruh možných a reálných kandidátů se zužuje na několik zemí, dokonce na několik míst...

● Komise lyžování na trávě přijala našeho delegáta ing. Ladislava Šándora za řádného člena tohoto orgánu FIS. Konstatovala rozvoj travního lyžování ve světě a po diskusi rozhodla doporučit návrh na zařazení tohoto odvětví jako ukázkového sportu při LOH. Návrhu bude ještě předcházet jednání s předsedou FIS.

● Tím vzniká neobvyklá situace — ve FIS a v lyžařských federacích mnoha členských zemí je tím pádem jeden letní sport! Pro nás je zajímavé i to, že náš nový výrobce travních lyží ing. Petr Šojat z Brna předložil své výrobky, které splňují základní požadavky pro homologaci a byly příznivě přijaty. Firma Rollka projevila zájem o spolupráci.

● V komisi severské kombinace neprošel návrh na „velký závod“, tedy kombinaci skok na velkém můstku a běh na 20 km. Při pokusných závodech se projevovaly velké rozdíly ve výkonnosti na K-120 a z toho vyplývající přílišné rozdíly pro běh, který tím pádem ztrácí na zajímavosti. Zvýšil se zájem o Evropský pohár, kritizována byla nízká účast států v závodech EP v Harrachově.

Diskuse byla k postupovému systému pro zavedení jakési „1. a 2. ligy“ SP, skupin SP—A a SP—B. Zatímco skupina SP—A by byla de facto dosavadní SP v důsledně profesionální podobě, SP—B by nahradila dnešní EP. I bodování se má přizpůsobit: 1. místo v EP znamená 31. místo ve SP. Body dosažené v závodech ve sprintu se započítávají do výsledků SP a budou děleny mezi oba dva členy. (Tzn., že za 1. místo dostane každý 70 bodů.)

● Největší novinkou ve skoku je to, že V-styl byl zrovnoprávněn a při letu vzduchem tímto stylem je možné dosáhnout 20 bodů! Při bezchybném skoku tedy není žádná sračka. V soutěži družstev budou vždy 4 (čtyři) závodníci a všichni se hodnotí, neškrtá se tedy nejhorší výsledek. Maximální povolená délka lyží pro skok je 270 cm, vychází se ze vzorce výška závodníka + 85 cm.

● Komise dále konstatovala, že pokud jde o lety na lyžích, za posledních sedm let nebylo řádně absolvováno ani jedno MS — lidově řečeno „nedoskákalo se“. Podle názoru našeho delegáta se tato komise příliš řídí stanovisky zástupců Rakouska, Finska, Norska a Slovinska.

● V běhu na lyžích pokračují FIS body. Byly stanoveny kvóty států pro závody SP. My máme 6 žen a 7 mužů. Placená místa jsou „na jméno“, nelze je obsadit jiným závodníkem. Byly stanoveny počty závodníků i členů doprovodu pro MS ve Falunu. Do SP nebudou zařazeny závody okruhu Worldloopet. Homologace tratí pro SP musí být schválena v létě 1992!

● Komise akrobatického lyžování — v mezinárodní terminologii freestyle — přidělila Spindlerovu Mlýnu EP v lednu 1993 v akrobatickém sjezdu a v baletu. Pokud se náš organizátor osvědčí, má možnost pořádat ME 1994. Jinak se jednalo především o možnostech zařadit na program ZOH celý freestyle, tedy i balet a skoky. MS 1993 bylo přeloženo z Moskvy do Altenmarktu (Rakousko). V baletu se připravují podstatné změny směřující k jeho větší atraktivnosti (počet prvků, délka sestavy).

● V alpském lyžování se jednání soustředilo především na zachování SP v dosavadní podobě, tedy podle „švýcarských představ“. V této věci se delegáti sjednotili, zato pokud jde o vyhlášení Nejlepšího lyžaře světa, byly četné hlasy proti a návrh byl zatím odložen — je třeba dořešit problémy s bodováním. Komise konstatovala, že ve srovnání s příjmy v jiných sportovních odvětvích jsou lyžaři — i sjezdoví — stále ještě „chudí přibuzní“. K odstranění této situace má pomoci mimo jiné důsledná profesionalizace orgánů FIS a úsilí o větší komercializaci. Ta sice ve sportu vede také k některým problémům, ale v dnešním kontextu světového sportovního dění není jiná cesta. Potěšitelný je rostoucí počet závodů pro mládež. Spindlerův Mlýn získal pro rok 1993 pořadatelsví EP žen.

Tolik tedy základní informace. K podrobnostem v jednotlivých odvětvích se ještě budeme vracet v dalších číslech časopisu.

Redakce

ZLINSPOORT nabízí

- elastická startovní čísla, text podle individuálního požadavku
- omezené množství kloubových slalomových tyčí, vzor 92
- univerzální broušící stroj BRS k broušení skluznic a hran lyží — přenosný a skladný, 220 V.

Zlinsport, Skiservis, Dolní - podjezd,
760 01 Zlín, tel. 067/324 54

Zasadaní komisie alpského lyžovania

I keď 38. kongres FIS bol podľa štatútu kongresom pravidlovým, zaoberal sa otázkami, ktoré postihujú lyžovanie na celom svete. Komerencializácia lyžovania nebola na programe jednaní, no aj tak mnoho času bolo venované tomuto problému. Druhým závažným problémom je postupná profesionalizácia vo FIS — jej orgánoch, organizačných výboroch, najmä však vo Svetovom pohári.

Na všetkých zasadaniach sa prerokúval návrh na zavedenie poradia najlepšieho lyžiara sveta prepojením bodovania Svetového pohára s kontinentálnymi pohármi. Body sú pridelené vo SP pre prvých 30 pretekárov od 100 po 1 bod, v kontinentálnych pohároch a majstrovstvách sveta juniorov tiež pre prvých 30 pretekárov (od 20 bodov pre prvého po 0,5 bodu pre 30. pretekára). Prvá skupina bude zásadne štartovať podľa bodov do svetového poradia. Základná kvóta účasti vo SP sú dvaja pretekári, najviacej však 8 z jedného štátu. Zo všetkých pretekov sa budú súčasne vypočítavať FIS body. Vo všetkých disciplinách sa budú preteky organizovať v dvoch kolách. Pre finále SP je určený nový spôsob účasti: Z každej

disciplíny prvých 15, prví traja pretekári z kontinentálnych pohárov v každej disciplíne na kontinente, na ktorom sa poriadajú finále, z ostatných kontinentálnych pohárov víťazi disciplín. Na pléne alpskej komisie vystúpil predseda FIS pán Hodler a informoval o práci komisie, o zachraňovaní Svetového pohára a o súčasnej situácii.

Bol prijatý návrh na poriadanie pretekov na ľadovci v letnom období s malou prirážkou bodov. Nebol prijatý návrh Japonska na poriadanie paralelných pretekov v hale v letnom období. Pri výbere organizátorov SP si predsedníctvo FIS ponechalo právo veta.

Bolo prijatých viacero zmien a doplnkov pravidiel:

Ak pretekár na štarte zjazdu, superobrovského slalomu a obrovského slalomu nemá na kombinéze bombu, môže mu byť povolený podmienený štart. Sú upresnené pravidlá pre elektrické meranie, ako aj pre meranie ručné. Pri presne určených štartových časoch pretekár musí odštartovať 5 sekúnd pred alebo po stanovenom čase.

V pravidlách pre zjazd je viacero upresnení a zmien. Je nový text, kto-

rý charakterizuje zjazd, s popisom územia, charakterom trate, bezpečnostnými podmienkami (usmerňovanie rýchlostí, technická príprava trate, podmienky tréningu a pod.). Maximálny výškový rozdiel u mužov sa zvýšil na 1100 m. Ostatné technické podmienky v podstate ostali nezmenené. Dĺžku trate je potrebné presne zmerať pred pretekmi. Na miestach veľkých rýchlostí a skokov je potrebné rýchlosť pretekárov upraviť (zmierniť) postavením technických brán.

U obrovského slalomu sa výškový rozdiel zvyšuje u mužov na 450 m. Upresňuje sa počet brán u superobrovského slalomu na 35 u mužov a 30 brán u žien ako minimum s tým, že sa do počtu započítávajú len brány, v ktorých dochádza k zmene smeru — točivé brány, nie prejazdne.

FIS body sa môžu získať i na pretekoch vypísaných pre juniórov. Preteky Svetového pohára vo všetkých disciplinách sú vždy nulové.

Pretože pravidlá FIS budú vydané v priebehu leta, neuvádzam podrobné zmeny. Tie budú zapracované do našich pravidiel, aby mohli byť použité pri jesenných seminároch a školeniach.

Ing. LADISLAV HARVAN, CSC.

VŠECHNO SE ODVÍJÍ OD EKONOMIKY

Novým predsedom Slovenského lyžiarskeho zväzu byl na červnovej konferencii v Banskej Bystrici zvolen Július Dubovský. Triatricetiletý asistent FTVŠ UK v Bratislave je lyžařským funkcionárom už od roku 1985 — krátke predtým skončil s aktivní činností závodníka v běhu, akademického reprezentanta i členu RDA. O slovenské konferencii a o svých záměrech nám řekl:

„Konference se zaměřila na všechna odvětví lyžování i na všechny jeho úrovně. Celá dnešní problematika se odvíjí od ekonomiky. Na činnost dostáváme stále méně, nejasnosti v daňové soustavě příliš nepřejí sponzorům, hledat způsoby kompenzace není snadné. Každá komise, každý úsek by chtěl víc peněz, jenže, kde je máme brát? Zejména skokani a sruženáři si stěžovali, že přiděl financí není úměrný jejich výsledkům. My ale musíme vidět také počet závodníků, rozšíření dotyčné lyžařské disciplíny, její základnu a dopad na sportující veřejnost. Zvolili jsme komisi zabývající se přerozdělením peněz, ale vím, že je nemožné každému vyhovět.“

Přesto si nový slovenský předseda nechce jenom stěžovat: „Zlepšení musíme hledat především ve vlastních řadách. Ani finance nejsou všechno, budou-li chybět lidé. Z toho mám obavy největší, ještě větší než z ekonomiky. Tržní hospodářství příliš nepřeje činnosti ve volném čase. Podniky odmítají zaměstnance uvolňovat z práce, dobrovolných činníků ubývá. Přesněji řečeno stárnou a nejsou nahrazováni mladšími. Ve funkcionářském aktivu zcela chybí střední generace.“

Přímo katastrofální začíná být situace s rozhodčími, z nichž velká část už z věkových důvodů na tak náročnou práci nestačí, na kvalitě rozhodování při závodech to začíná být znát. Pokud navíc nebudou možné refundace za absenci v zaměstnání, nevím, kudy dál. Potom si mohou jako rozhodčí dovolit pracovat převážně jenom důchodci... Tomu bychom chtěli předejít výběrem lidí z mladší a střední generace, narážíme však na stále stejné problémy.“

Július Dubovský má pravdu. Jistě, nemáme nic proti starším a zkušeným, často jsou jejich zkušenosti opravdu a doslova k nezaplacení. Jenže funkce v tělovýchově jsou náročné i na další stránky osobnosti člověka a nelze sázet na to, že člověk ve věku přes 60 let bude věčně dělat práci, na jakou jsme u něj byli zvyklí. Zejména rozhodování při soutěžích vyžaduje i schopnosti, které s přibývajícím věkem klesají a nelze je nahradit jenom zkušenostmi. Ideální by bylo mít rozhodčí (i další funkcionáře) ze všech generací. Pestré věkové složení, v němž se poznatky doplňují s elánem, pohotovostí a vynalézavostí. Jenže... „Nejsou lidi“, jak se říkávalo za socialismu. (Tento problém pochopitelně není jenom slovenský, proto se o něm tolik rozepisujeme.)

„Jsme tady pro sportovce a musíme se snažit hledat ve vlastních řadách. Mrzí mne, kolik bývalých závodníků z lyžování zcela odešlo, dnes už s ním nemají nic společného. To je velká škoda — poznatky z vlastního závodění je možné uplatňovat ještě mnoho let. Ve věku, kdy se nemohu výkonnostně zlepšovat, pořád ale mohu pro naše lyžování mnoho znamenat. My doplácíme na neschopnost mnoha funkcionářů, na jejich pasivitu, formálnost práce. Často jsme se spokojili s tím, kolik lidí bylo „vyškoleno“, jenže jiná otázka je, kolik jich pracuje.“

Problém bude také udržet trenéry, kteří mají výsledky. Najít prostředky k tomu, aby pro lyžování mohli dále profesionálně pracovat. Zatím se nám v tomto směru leccos podařilo, hodně záleží na oddílech. Alespoň v těch nejvýznamnějších musíme profesionály udržet, jinak si trenérskou práci a de facto budoucnost našeho lyžování neumím představit.“

Július Dubovský postihl hlavní témata, jimiž se konference SLZ zabývala, nastínil podstatné náměty z diskuse na ní. Je snad nejmladším předsedou svazu v historii lyžování, alespoň lyžování na Slovensku. Věříme, že elán mládí tentokrát zvítězí — ku prospěchu našeho sportu.

Redakce

JDE O SYSTÉM PRÁCE

Jana Vedrala (1934) není třeba lyžařům představovat. Pracoval v nejrůznějších funkcích metodických, řídicích i trenérských, byl sekretářem někdejšího výboru svazu lyžování ÚV ČSTV, v letech 1968–1978 trenérem reprezentačního družstva sjezdařů. Vlastně se tedy do funkce vrací, tentokrát jako předseda úseku alpských disciplín ČSSL a zároveň jeho hlavní trenér.

Jan Vedral: „Nechci se vracet jenom kvůli funkci, chci něco změnit. Chci řídit práci trenérů, zároveň však změnit systém práce. Jestliže trénujeme stejně jako dřív, objemově možná i víc, a výsledky alpských disciplín u nás jsou takové, jaké jsou — tedy velmi neuspokojivé — je nutné něco změnit! Nejsm přitelem 'císařských řezů', ale na nesplnění výkonnostních cílů musíme reagovat.“

Přítom alpské disciplíny neplní výkonnostní cíle už několik let, nejen v této sezóně. Naši závodníci, včetně olympioniků, mají hrubé nedostatky v technice, často se projevuje předčasná snaha o maximální výkony v žákovské kategorii, v níž ovšem sportovní výsledek valný význam nemá.

„Měli bychom se orientovat především na slalom a obří slalom. Pro sjezd nemáme u nás vhodné tratě — naše sjezdovky jsou ve srovnání s alpskými krátké, mají nedostatečné výškové rozdíly, méně zatáček. Tím pádem nejsou dostatečně náročné. Platí to částečně i pro super-G,“ pokračuje Jan Vedral.

„Řešení situace nebude snadné. Přežívají problémy v oblasti řízení. Do příštího úsilí o výsledky už v žákovské kategorii nutil trenéry systém TSM a základem mládeže. Trenér byl i u mládeže hodnocen a odměňován podle výsledků svých závodníků, také podpora oddílů závisela na tom, nakolik vedou mládež k předčasné výkonnosti.“

V mládí by se měl sportovec soustředit na všestrannou pohybovou vyspělost, snažit se maximálně zvládnout techniku, poznat prostředí závodů, seznámit se s nimi. Nesmíme zapomenout ani na vzdělání a příští občanskou kvalifikaci sportovní mládeže. Podceňování školy se každému vymstí a kdo neumí nic jiného, neužije se nakonec ani sportem. Také lyžař by měl získat široký rozhled a vzdělání, studovat cizí jazyky. Předčasná výkonnost žáků není k ničemu. Vždyť po pubertě stejně přijde období opakovacího tréninku, jakoby od začátku rozvíjíme pohybovou koordinaci, všechno se musí znovu „srovnat“. Vrchol výkonnosti by měl přijít ve věku 20–24 let.“

Citlivostí nového hlavního trenéra je vytvořit systém sahající až za rok 2000, koncepci výkonnostního růstu a péče o talenty. „Měli bychom oživit testy, které nebyly v zásadě špatné, jenže jsme je neuměli řádně vyhodnotit a hlavně z výsledků vyzvoovat závěry. Odraz v praxi byl nepatrný, stejně jako přenos výzkumu do praxe. Souvisí to částečně i se skutečností, že alpské lyžování bylo u nás v dobách ČSTV stále na vedlejší koleji. Měli jsme málo míst v SVS, v celém systému péče o vrcholové sportovce, ani kvalitní výsledky v letech 1956 nebo 1984 na tom nic nezměnily. To považují za křivdu. Stále nám někdo říká, že k alpskému lyžování nemáme vhodné podmínky. Jenže potom je nemáme k lyžování vůbec! Běžci se také neobejdou bez tréninku na ledovci, skokani nebudou dost dobří bez přípravy na prvním sněhu, tedy v zahraničí. Je nejvyšší čas přestat řídit 'z vrchu' a podléhat zafixovaným dogmatům.“

Pořád vybíráme a testujeme závodníky, sportovce. Je ale nejvyšší čas začít vybírat a testovat také funkcionáře a především trenéry. Trenér také musí mít specifický talent, nejen závodník. Nikdo se nestane trenérem absolvováním kursu, výškolením. Nikdo se nestane trenérem proto, že si na krk pověsí stopky právě tak jako trenérem reprezentace proto, že po svahu chodí v bundě reprezentačního družstva. Jako se rodí závodník, musí se rodit i trenér. „Budou trvat na vysokoškolském vzdělání uchazečů o trenérskou profesi, na jejich maximálním všeobecném i odborném rozhledu, na jazykových znalostech — jinak se ani závodníci z místa nehnu!“

Skoro to připomíná známou zásadu: Chceš-li vychovat člověka, začni jeho babičkou! Příprava sportovců vychází z přípravy trenérů — a je nejvyšší čas podle toho jednat. K názorům trenéra Vedrala lze dodat snad jenom to, že ani vynikající sportovní výkony konkrétního člověka neznamenají, že ten-
týž sportovec bude i vynikajícím trenérem. Talent sportovců

a trenérův nejsou totéž a jen zcela výjimečně se spojí v jedné osobě.

Se zmíněným důrazem na vzdělání souvisí ovšem i otázka diskriminace alpských disciplín u nás: Je nutné zajistit více míst „sjezdařům“ v lyžařských sportovních třídách, už pro věk 12–14 let mít spádové školy v horských oblastech. To je ale zatím opravdu sen, při dnešní finanční situaci tělovýchovy i školství to bude ještě dlouho trvat.

„Závodní lyžování asi nikdy nebude pro všechny, tím se liší od lyžování rekreačního. Větší příležitost budou mít vždycky děti z hor, které mají dostatek sněhu a vhodné tratě 'za domem', navíc u nich v okolí je oddíl alpského lyžování. Skokanem se také nestane kluk z oblasti, v níž nejsou můstky. Co však postupně můžeme a měli bychom zajistit: Aby lyžování nebylo jenom pro děti z bohatých rodin, aby sportovní talenty našly podporu. Třeba takovou, jakou jsem viděl v zemích, v nichž obce přispívají na sportovní přípravu a zajišťují vybavení dětí. Horské obce si tam uvědomují, že navzdory poměrně nákladnému vybavení lyžařů je sport stále ještě nejlevnější způsob propagace jejich místa i celé oblasti. To si časem musíme uvědomit také u nás, jenže naše obce zatím nemají prostředky na praktičtější věci...“

Alpské lyžování je obrovský obchod a závodníci na nejvyšší úrovni vydělávají hodně nejen pro sebe, ale i pro své svazy. Kdo má závodníky v první desítce Světového poháru nebo dokonce mistrovství světa či olympijských her, má existenčně po problémech. Začínat se ale musí s podporou mládeže. Za námi v důsledku nedostatečné výkonnosti závodníků nestojí bohaté firmy, velké továrny, chybí nám péče na nejvyšší úrovni. A bez toho všeho zase nejsou výsledky, takže vzniká začarovaný kruh. Je vůbec možné se z něj dostat?

Jan Vedral: „Bez přesvědčení, že to možné je, bych tady nesešel. Musíme lidi pro náš sport získávat, nadchnout, nutit je podřídit životi řeholi sportu. Aby byli ochotni se kvůli němu třeba přestěhovat, úplně změnit životní styl, přizpůsobit se velkému cíli. A hlavně v tom nehledat kšeft — ten přichází také až s velkými výsledky.“

Ne nadarmo říkal trenér Vedral, že usiluje o koncepci sahající za rok 2000...
K. B.

ALPSKÉ DISCIPLÍNY — REPREZENTACE:

RA — muži: Trenér Josef Holický, závodníci A. Bireš, M. Bireš, Holický, Hutka, Jurko, Košek, Zakouřil — Múdroch, Vokatý. **RDB — junioři:** Trenéři Juraj Gažik, Jan Němec, závodníci Bruna, Gemza, Kaděra, Pipek, Setunský, Slašťan, Strejček. **RA — ženy:** Trenéři Vincent Kekeli, Peter Rybárik, závodnice Eriebachová, Krnavcová, Kurková, Medzihradská, Milanová, Rázusová, Šošková, Tarašovičová. **RDB — juniořky:** Trenéři Ondrej Gyüre, Vladimír Franko, závodnice Elizová, Harušťáková, Jagerčíková, Kvopková, Navarová, Revayová, Šebeňová, Sedová.

INVESTUJTE VÝHODNĚ!

Nabízíme vám

KLOUBY SLALOMOVÝCH TYČÍ

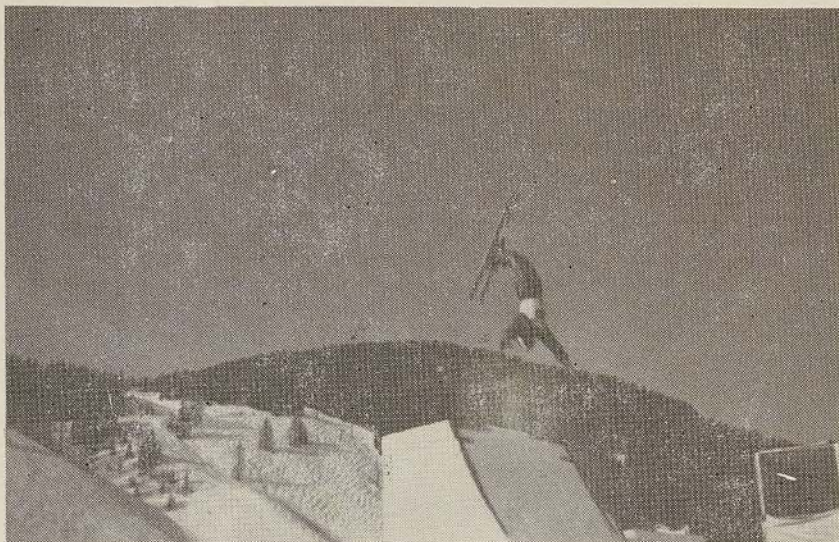
pro úpravu starších tyčí ze Slovsportu Žilina

Cena 100 Kčs

Vhodné především pro tréninkové účely

Tělovýchovná jednota Ferrum Frýdlant n. O.,

lyžařský oddíl, PSČ 739 11, tel. 0658/729 63

Jací jsme byli v akrobacii?

Úsek akrobatického lyžování vstupoval do sezóny 1991—1992 s úkolem účasti našich sportovců alespoň v jedné disciplíně na ZOH. Tento cíl jsme splnili. Protože o výsledcích v Albertville informoval náš časopis Lyžařství v mimořádném olympijském čísle, obrátíme teď pozornost především na domácí scénu.

Nejdůležitější domácí soutěže, tedy všechna naše mistrovství, proběhly v podstatně lepších sněhových podmínkách než v zimách minulých. Přesto se ani v uplynulé sezóně nepodařilo při všech soutěžích zajistit závod v akrobatických skocích, který je na sních mimořádně náročný. Doplňkový závod MČSFR se konal na Chopku zhruba měsíc po mistrovství. Ačkoliv ani při něm nebyly podmínky ideální, absolvovali ho všichni přihlášení a bylo tudíž možné vyhlásit i mistry v trojkombinaci. Závodníci v akrobatic-

kém lyžování mohli letos změřit doma síly v osmi závodech.

Naše základna aktivních závodníků se stabilizovala. Při závodech jsme neviděli téměř žádné nové tváře, zato v nejmladších kategoriích byl zřejmý růst výkonnosti a propracovanosti sestav v baletu. Silné zastoupení ve všech věkových kategoriích zaznamenal akrobatický sjezd, v němž startovalo i 90 závodníků! To lze přičíst jednak zkvalitnění přípravy našich trati, především však tomu, že jde o disciplínu olympijskou. Ve skocích naopak klesl počet účastníků na průměr 15 v jednom závodě, a to i bereme-li v úvahu předsezónní skoky do vody. Sestupný trend je způsoben velmi náročnou technickou přípravou, kterou v ČSFR může poskytnout málokterý oddíl. Navíc v uplynulých zimách se pro nedostatek sněhu závody v této disciplíně doma téměř nekonal.

Počet oddílů v sezóně 1991—92 nevzrostl. Poněkud stoupla členská základna, leč nikoliv aktivní. V nadcházející sezóně patrně lze očekávat mírný nárůst počtu aktivních soutěžících v nejmladších kategoriích.

V sezóně 1991—92 se poprvé v historii akrobatického lyžování měl u nás pořádat závod EP (v Popradu). Pořadající oddíl bohužel přecenil své možnosti a zhruba měsíc před plánovaným termínem závod zrušil. Úsek akrobatického lyžování rozhodl požádat přesto znovu o uspořádání EP. Garantem pořádání závodu je oddíl akrobatického lyžování TJ Chemie Praha. Dostali jsme tak možnost spravit si pověst u FIS. Po jednáních s generálním sekretářem ČSFL ing. Šraibrem a vedením areálu ve Spindlerově Mlýně je o místě konání rozhodnuto. Nyní probíhají jednání o finančním zajištění, při nichž klademe důraz především na sponzorské nabídky.

K výkonnosti našich nejlepších: Velmi stabilní výkonnost mají především Pavel Landa a Zuzana Smierčáková, v obou případech bezkonkurenčně nejlepší českoslovenští závodníci. To charakterizuje situaci, kdy naši nejsilnější disciplínou je balet. Oba jmenovaní si bodovanými umístěními ve SP vybojovali právo účasti na ZOH. Vzhledem k dosavadním zkušenostem a především věku (P. L. 24, Z. S. 18 let) mají vrchol výkonnosti ještě před sebou. Potřebovali bychom, aby i balet byl olympijskou disciplínou a naši mistři tak dostali možnost usilovat o nejpřednější místa na ZOH.

V akrobatickém sjezdu o sobě dávají vědět Norbert Laincz a Peter Legnavský z Popradu, ale obávám se, že vzhledem k omezeným podmínkám přípravy k této disciplíně u nás bude jejich výkonnostní růst pomalejší. Kromě jmenovaných čtyř dnes už uznávaných závodníků se začínají objevovat mladší konkurenti. Pokud jde o skoky, nejlepší v uplynulé sezóně byl Aleš Valenta ze Šumperka. Podařilo se zajistit jeho sportovní přípravu v době základní vojenské služby, mohli bychom mít pro příští sezóny kvalitní zastoupení v mezinárodním měřítku také v této disciplíně.

Vzhledem k nedostatku finančních prostředků se úsek akrobatického lyžování musí zaměřit při výběru svých reprezentantů výhradně na vysokou kvalitu. Na tu sázíme a lze tedy doufat, že v nadcházející sezóně budeme mít ještě lepší výsledky než v uplynulé.

TOMÁŠ RENDL, hlavní trenér

Pavel Landa na snímku autora článku

Poznámka redakce: Akrobatické lyžování je u nás nezaslouženě stranou zájmu. O tom svědčí i skutečnost, že při výběru fotografií z něj jsme odkázáni výhradně na amatérské snímky — profesionální fotoreportéři toto odvětví zatím „nedělají“. Škoda nejen pro ně, ale také pro diváky. Málokterý sport poskytuje tak atraktivní podívanou, zážitek ze spojení sportovního mistrovství s uměleckým projevem, málokterá sportovní podívaná je tak emotivní. Přijďte se přesvědčit!

LÉKAŘSKÉ PROHLÍDKY ano nebo ne?

V letním období dává časopis Lyžařství prostor materiálům, na které v zimních měsících pro samé závody a výsledky nedojde. Téma lékařských prohlídek sportovců patří mezi ně. Řeknete možná, že o tom má psát lékař. Nevím... Názor můj není jenom pohled novináře, nýbrž i člověka, který sám patnáct let závodil, z toho sedm sezón na úrovni mistrovské třídy. Sice v atletice, ale nevádí — problematika lékařských prohlídek je u všech sportů podobná. Pokud jde o tělovýchovné lékaře: Rád bych je tímto zamýšlením vyprovokoval, aby se na stránkách časopisu vyjádřili v diskusi.

Za socialismu byly lékařské prohlídky povinné ve všech sportech a nikdo o nich nediskutoval. Nediskutoval tak dokonale, že se nakonec staly formalitou a alibismem zároveň. I v této oblasti se projevilo předstírání dokonalosti lékařské péče, která vůbec dokonalá nebyla. Proč mluvím o formalitě a alibismu?

Jako závodník jsem prohlídky svým způsobem vítal. Časem jsem ale poznal, že mám štěstí na lékaře, u kterého je absolvuji. Byl totiž velmi svědomitý, navíc sám závodil, takže přesně věděl, co trenér i sportovec od prohlídky očekává. U „mého“ doktora bylo třeba si na prohlídku rezervovat celý den. Její součástí bylo nejen snímkování a některé další zkoušky (rozbor krve, měření podkožního tuku a tak dále), ale především dlouhé záťažové testy na laboratorním ergometru, které dokonale prověřily závodníkovou trénovanost. Protože zmíněný lékař sám závodil, uměl poradit, jak zjištěné nedostatky odstranit, jak upravit trénink. Proti takové kontrole sotva může mít námitky ten, kdo sportování bere vážně.

Žel, ne všichni lidé jsou svědomití a pečliví, ani všichni lékaři ne. Od kamarádů sportovců jsem slyšel opačné zkušenosti: Prohlídky byly mnohdy zcela formální, v extrémních případech se ve skutečnosti ani nekonaly a lékař suverénně razítkoval průkazy, jelikož to předpis nařizoval. Jeden rozhodčí basketbalu mě vyprávěl historiku, jak nepustil hráče k utkání, protože ten neměl prohlídku, a jak se dotyčný ještě v průběhu prvního poločasu dožadovat práva hrát, protože už jí měl. Prý zejména v kolektivních hrách v nižších soutěžích bylo běžné prohlídku „darovat“, aniž by se lékař vyšetřováním žadatele zatěžoval. Víme to jen z doslechu, ale umím si představit, že prohlídka dvaceti fotbalistů mužstva okresního přeboru asi zdaleka nebyla tím, co jsem si pod pojmem „prohlídka“ představoval já. Vyslovenou fraškou bývaly lékařské kontroly

u jakéhokoliv lékaře, který často ani přesně nevěděl, co z hlediska sportu má sledovat a co vlastně potvrzuje. Takové však stačily pořadatelům malých „doutáků“ i sportovcům nejnižších výkonnostních tříd. To byl pustý formalismus a mnohdy z mých kamarádů-atletů vyprávěl „horory“ o sporech na téma „povinné razítko“. Výroky typu „Tak proč sem chodíte, když vám nic není?“ vylslechl u obvodního či závodního lékaře ne jeden z nich.

Nejhorší je, že razítko, ať už získané jakkoliv, pořadatelům závodu stačilo. Oni splnili povinnost stanovenou zákonem a v případě poškození zdraví měli alibi... Proto jsem v úvodu článku použil slovo alibismus. Když se něco stalo, zajímaly se „orgány“ pouze o razítko. Pokud bylo, mohl na trati třeba někdo zemřít a „všechno bylo v pořádku“. Běda však, pokud nebylo. V tom případě mohl pořadatel jít před soud i tehdy, kdy konkrétní poškození zdraví s lékařskou prohlídkou vůbec nesouviselo — například výronu v kotníku prohlídkou určitě nezabrání žádný lékař na světě...

A jaká byla odpovědnost lékařů? Pramalá! Záleželo výhradně na svědomitosti konkrétního člověka, protože celá odpovědnost byla spíše morální než právní. Každý tělovýchovný lékař, se kterým jsem kdy na toto téma mluvil — a nebylo jich málo! — tvrdil totéž: Za zdraví sportovce lze i v případě velmi pečlivé kontroly zdravotního stavu ručit nejdéle tři měsíce! Přitom prohlídka platila po celý rok... Navzdory tomu, že lékaři z uvedených důvodů protestovali, navzdory prokazatelné skutečnosti, že dvanáct měsíců opravdu nelze za zdraví ručit. A nejen v případě nemocnění, byť i velmi lehkého, banálního. Někdy je to virus, jindy stačí jediný nešťastný pohyb — a sportovec by vlastně měl iít na prohlídku znovu. Takovou práci měli někteří reprezentanti a členové SVS, ale opravdu jenom někteří. Ostatním sportujícím, včetně závodníků prvotřídních a pravidelných účastníků mistrovství republiky, musela stačit kontrola jednou ročně. Tak se vyvinul další alibismus: tentokrát lékařský. V případě, že někdo došel úhony s jeho razítkem v průkaze, lékař vždy nějakou výmluvu našel. Bylo přece tak snadné ji najít. Desítky hodin času tělovýchovných lékařů tedy zabraly kontroly úplně zbytečné!

Když jsem začal brát rozum a sportovní výkonnost, zjistil jsem, že v zahraničí od nás lékařské prohlídky nevyžadují. A nejen proto, že za reprezentanta by měl ručit vysílající svaz.

Ani při napůl soukromých startech v cizině se mě nikdo na prohlídku neptal, nanejvýš byla stanovena letmá kontrola zdravotního stavu večer před závodem (v atletice při maratónu a chodecké padesátce). Jinak se vycházelo ze zásady, že plnoletý a plnoprávný sportovec ručí za své zdraví sám sobě. V civilním životě nakonec dělá důležitější i složitější věci a jeho právo dělat je také nemusí potvrzovat lékař. Dokonce v bývalé NDR(!) jsem kdysi před závodem podepisoval prohlášení: „Jsem si vědom, že tento závod představuje extrémní zatížení organismu, proto jsem se na něj odpovědně a svědomitě připravil. V případě poškození zdraví nemohu uplatňovat žádné nároky vůči pořadatelům akce.“

Konec! Žádné razítko, žádné potvrzení. Jsi dospělý člověk a je na tobě, abys před účastí v obtížných závodech měl jistotu o svém zdravotním stavu. Proč to nešlo u nás? A vlastně stále ještě nejde?

Dříve to skutečně nešlo. Formální péče o zdraví neprovázela jenom sportovce. Při každém nástupu do zaměstnání se — někdy až nedůstojným způsobem — zjišťoval zdravotní stav. Na jedné straně přehnaná starostlivost — na straně druhé však přímo nemorální situace, kdy se flákačům a absenteřům vyplatilo „marodit“. V důsledku „sociálních jistot“ občané zcela ztratili zájem o vlastní zdraví — vždyť na nemoci se dokonce dalo vydělat! Takové péče ale ještě lidé nedorostli, takovou péči zneužijí. A také ji zneužijí. Člověk zatím musí mít strach o existenci, musí se bát možné ztráty zaměstnání, finančních dopadů svého rozhodnutí. I ve sportu. Potom si každý rozmyslí zhroutení při maratónu s následným pobytem v nemocnici a celými měsíci strávenými v lázních. Až bude za to všechno platit a měsíce absence v zaměstnání budou znamenat, že přijde o místo, teprve potom bude ke sportování přistupovat odpovědně! Potom bude možné zrušit povinnost lékařské prohlídky, neboť se o ni každý postará sám a dobrovolně. V době „sociálních jistot“ ho to ani nenapadlo.

Myslím si proto, že je čas povinné lékařské prohlídky sportovců zrušit a nahradit je nepovinnou, zato však účinnější prevencí. Před startem závodu pak stačí prohlášení, jehož vzor jsem citoval. (Výjimkou ovšem bude průběžné lékařské sledování reprezentantů, které význam neztrácí.)

Také v oblasti zdravotnictví a ve sféře sociální se dostáváme mezi „normální“ země. V roce 1991 prý u nás kleslo množství hodin zameškaných na pracovišti pro nemoc o plnou polovinu. To neznamená, že naši občané jsou zdravější než v roce 1988. Bohužel, nejsou. Ale uvědomují si možné důsledky nadměrné „nemocnosti“. To nám i ve sportu otevírá novou cestu. Méně dotěrnou, neformální a nealibistickou — prostě humánnější.

KAREL BLÁHA

K závodění mládeže v alpských disciplínách

Ještě v nedávné době byl u nás v závodění mládeže určitý systém. Ve většině případů existovaly různé lyžařské školky a ve všech oddílech příprava. Pro ni již byly závody, které zejména rodiče brali dost vážně. V návaznosti pak pokračovalo mladší a starší žactvo atd. Pro vybrané žáky jsme měli v bývalých krajích TSM. Existoval bodový systém s převodem bodů, bylo možné postaršení. Postupem doby se zjistilo, že tento systém nám sice ve srovnání s jinými státy dává dobré žáky, ale u dětí docházelo k předčasné specializaci a většina našich talentů končila se závoděním v dorosteneckém věku. Potoh příšly špatné zimy, oddíly se potýkaly s nedostatkem financí, systém se měnil každý rok (například posun ročníkových kategorií a tak dále).

Uplynulá sezóna konečně přinesla zase zimu s dostatkem sněhu a závodů byl takový dostatek, že téměř nezbyval čas na trénink. Zároveň však v oddílech dost dětí ubývalo a závodění se začalo brát vážně až od staršího žactva. V mladším žactvu a v přípravce vládli chaos, zejména po zrušení bodů. Domnívám se, že ani v kategorii dorostu a dospělých nebylo všechno v pořádku a situace, kdy mladší dorostenci závodí s dospělými, přinesla zejména u chlapců víc škody než užítku.

Dnešní situace je vážná. Oddíly se rozpadávají, děti v nich ubývají. Považuji proto za důležité připravit systém závodění, který by zůstal delší dobu zachován. Zatím jsme přešli od jednoho extrému k druhému a bylo by dobré zvážit, které poznatky z dřívějšího systému závodění převzít a které ne. Pokud v současné době nebudeme připravovat žactvo a zaměříme se na práci s juniory, rozpad oddílů bude pokračovat a časem nebude kým doplňovat vyšší kategorie, včetně reprezentačního výběru.

Za doporučitelný považuji například tento systém:

Kategorie přípravy

Pořádat pro ni závody náborového charakteru, otevřené všem. V oblastech zavést jednotný pohárový závod složený ze čtyř závodů v obřím slalomu. Poháru by se mohli zúčastňovat pouze žáci posledního ročníku přípravy. Dbát na pečlivou úpravu svahu, nedovolit stavbu zavřených branek. Maximální počet závodů pět za sezónu.

Mladší žactvo

V této kategorii startují dva ročníky, v nadcházející sezóně žáci ročníků 1980 a 1981. Pro ně považuji za správné zavést bodový systém a předepsat (omezit) počet startů zavedením karet pro každého závodníka. Závodník s dobrou výkonností by volil — de facto jeho trenér! — například 2× CKZ, 4× NKZ, 4× OKZ. Závodník nižší výkonnosti závodí oblastní, otevřené či pohárové v maximálním počtu 10. Ve výjimečných případech by bylo možné umožnit tři starty ve starší kategorii, ale započítávat je do celkového počtu povolených závodů.

Starší žactvo

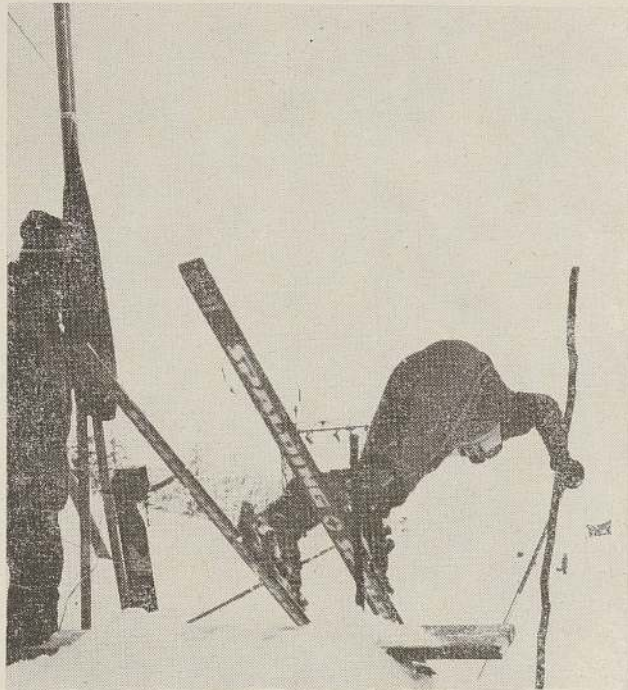
Startovat v něm budou ročníky 1978 a 1979. Maximální počet závodů zvýšit na 15. Přihlížet k počtu bodů, respektive k neoficiálnímu pořadí mladšího ročníku, závodníky bez bodů přilosovat do dvou až tří závodů, dále už vycházet z dosažených bodů.

Společný bodový systém pro všechny mládežnické kategorie a závody musí umožňovat spravedlivé porovnání výkonnosti a nesmí vést ke kalkulování (spekulacím) s body.

Dorost a dospělí

Pořádat závody sice společné, ale hodnotit každou kategorii samostatně. Přejít na mezinárodně uznávaný bodový systém, umožnit start v jakémkoliv závodě. U juniorů omezit počet startů na 20–25.

Tyto návrhy možná někomu připadají jako návrat ke starému systému závodění. Myslím si ale, že zavedení nového

Snímek Bohumil Jakoubě

bodového systému a omezení počtu závodů (s přihlédnutím k jejich úrovni) by byla změna umožňující zdravé soupeření v kategorii žactva, zároveň by však bránila předčasnou specializaci a snahám o maximální výkony v žactvu. Takové tendence sotva potlačíme zrušením bodů nebo slalomu, případně neuspořádáním mistrovství republiky pro mladší kategorii. Tím jsme „dosáhli“ jediné věci: Značnou část dětí jsme odradili! Já jsem trenérem a chápu argumenty trenérů. Chápu však i situaci dítěte a jeho rodičů, kteří do závodění svých dětí investují nemalé peníze, přičemž výsledky „není vidět“. To se v současnosti stává u ročníku 1978 a pokračuje ročníkem 1979 i mladšími. Myslí, že v jiných sportech dělají pro mládež daleko víc.

V oddílech je i nejednotný přístup trenérů. Některé oddíly se ve skutečnosti spolupodílejí na zmíněných problémech, jiné dělají víc než je jejich povinnost. Příklad: Ke konci sezóny jsem žádal o možnost startu Ski Klub Vrchlabí. Nejen, že jsem urychleně dostal kladnou odpověď, ale po závodech i kompletní výsledky, ačkoliv jsem se nakonec s nikým nezúčastnil! Naproti tomu KOMS Brno mně dosud nezaslalo — ani po urgenci — žebříček závodníků, ačkoliv jsem předem zaplatil 40 Kčs. Tyto případy samozřejmě nesouvisejí s tréninkem nebo systémem závodění, určitě ho však nepřímo ovlivní. Jsou zkrátka vizitkou toho kterého oddílu.

Problémů je ještě hodně. Vyplyvají především z finanční situace oddílů, které dnes nedokážou zabezpečit ani nejlepší žáky, přičemž nechávat stále všechno na rodičích také nelze. To už je ale téma pro jiný materiál...

Budu rád, jestliže se odborníci na stránkách časopisu k mým názorům vyjádří a tento příspěvek je povede k zamýšlení nad současným stavem.

MICHAL ROZHON,
trenér mládeže

Průvodce začínajícího lyžaře

V posledních letech sledujeme nebývalý zájem o lyžování. Nikdo nezná příčinu, jedno je však jisté: Jen málo sportů vyhovuje potřebám moderního člověka do té míry, jako právě lyžování!

Všimněte si, že říkáme lyžování a ne například „sjezdování“. Určité disputace o tom, která lyžařská disciplína je prospěšnější, postrádají z pohledu rekreačního sportu smysl. Dříve narození přísahají na běžky nebo sjezdovky, zatímco zelená mládež těmito směšnými vykopávkami opovrhuje a věnuje se sportu pravých mužů – ski-alpinismu, lyžařské akrobacii a jízdě na snowboardu. Podstatné ale je, aby disciplína, kterou si zvolíme, nás pomáhala co nejdéle udržovat v dobré tělesné i duševní kondici.

Myslíme-li to s lyžováním opravdu vážně, musíme začít nákupem lyžařské výstroje. Nabídka je dnes opravdu široká, tím obtížnější je výběr. Nemůžeme spoléhat na to, že nám ve sportovním obchodě vždy správně poradí, nempův již o cenách a jejich rozptýlu. Proto bychom čtenáře v následujících řádcích chtěli informovat o tom nejpodstatnějším, co by pro správný výběr lyžařské výstroje měli znát.

Mezinárodní normalizační organizace ISO definuje požadavky na jízdní vlastnosti jednotlivých skupin lyží. To nám velice usnadní výběr. Sjezdové lyže jsou označovány symboly **S | A | L | I**, běžecké symboly **S | A | L | W**. Symboly jsou na lyžích viditelně vyznačeny (nejčastěji zašrafováním příslušného okénka, někdy také číslem normy a symbolem, např. DIN 7890 – S apod.). Význam jednotlivých symbolů:

S = Sport – Do této skupiny jsou zařazeny všechny druhy sportovních a některých závodních lyží. Jsou určeny pro lyžaře, kteří ovládají jízdu na lyžích sportovní až závodní technikou, a na všech druzích lyžařských tratí i v terénu, bez rychlostního omezení. Lyži z této skupiny opravdu využije jen velmi dobrý sportovní lyžař, bývalý nebo současný závodník, trenér, případně učitel lyžování. Pro začátečníky je naprosto nevhodná!

A = Allround – Univerzální lyže. U sjezdovek točivá lyže pro střední rychlosti a upravené tratě střední obtížnosti. U běžek jde zpravidla o jakostní, lehkou turistickou běžku pro jízdu ve stopě (šířka v nejužší části – tzv. pedálu – 46 až 50 mm a hmotnost do 1200 g).

L = Leichtschwung. Lyže lehce točivá i při malých rychlostech, na upravených tratích. U běžek lyže turistického charakteru, použitelná jak do stopy, tak do terénu; šířka v pedálu do 55 mm. Lyže této skupiny jsou nejvhodnější nejen pro začátečníky, ale také pro starší lyžaře, jejichž výkonnost a obratnost již nejsou sto procentní.

I = Individual. Všechny typy lyží se speciálním určením, například pro vysokohorské nebo ledovcové lyžování,

akrobatické lyžování, závodní lyže pro sjezd apod.

W = Wanderski. Tak jsou značeny speciální typy běžek pro turistické účely, dálkové turistické jízdy apod.

Výběr lyží

Při výběru lyží musíme zvolit nejen správnou skupinu, ale také správnou délku ve skupině. Pro dospělé sjezdáře platí:

S – základní délka pro muže 200 cm, pro ženy 190 cm, **A** – pro muže 190 cm, pro ženy 180 cm, **L** – pro muže 180 cm, pro ženy 170 cm.

Mimořádně vysokí nebo těžcí lyžaři přičtou k základní délce až 10 cm, malí nebo lehčí lyžaři mohou až 10 cm odečíst. Pro děti a mládež platí:

S – stáří do 10 let: výška postavy + 5 cm, do 16 let: výška postavy + 5 cm až 20 cm, **A** – stáří do 16 let: výška postavy, **L** – stáří do 10 let: délka k bradě až ke kořeni nosu, 16 let: výška postavy.

Pro výběr běžek platí:

S až **A** – pro klasický běh – muži: výška postavy + 25 až 35 cm, ženy, děti a mládež: výška postavy + 20 až 30 cm, pro „bruslení“ – muži i ženy: výška postavy + 5 až 15 cm – děti a mládež: výška postavy + 5 až 10 cm, **L** – muži: výška postavy + 25 až 35 cm, ženy: výška postavy + 20 až 30 cm, děti a mládež: výška postavy + 15 až 20 cm, **W** – muži: výška postavy + 20 až 30 cm, ženy: výška postavy + 10 až 20 cm.

Nákup a kontrola

Lyže je nutné při nákupu pečlivě prohlédnout, zda nemají zjevné vady. Především zjistíme, zda je vádná a po celé ploše přilepená skluznice, obklad boků a horní krycí vrstva, zda nejsou někde viditelně praskliny či trhliny. Dále kontrolujeme vzpruh lyže. Položíme obě lyže vedle sebe na rovnou podložku. Nezatížené lyže by se měly podložky dotýkat jen v ohbí špičky a patky, klenutá střední část lyží by měla být dostatečně vzdálena od podložky (10 mm nebo více u sjezdářských, 15 mm nebo více u běžeckých lyží). Malý nebo žádný vzpruh je vždy podezřelý. Rozdíl vzpruhu obou lyží v páru nemá být větší než 15 %.

Potom přitiskneme lyži k podložce tlakem ve střední části a zkontrolujeme dosedání lyže. Skluznice musí přilehnout těsně k podložce v celé délce, únosné jsou místní mezery do 0,5 mm. Úchylna rovinnosti lyže nesmí být větší než 1 mm. Příčdná klenba skluznice – tzv. „korýtko“ – je přípustná jen v okolí ohbí špičky a patky do 0,8 mm, hrany musejí být v rovině se skluznicí. Vypouklý tvar skluznice – tzv. „kolébka“ – se nepovoluje. Obě posledně popsané vady kontrolujeme pohledem po délce lyže na straně skluznice a příkladným přesným kovovým pravítkem napříč přes skluznici. Po nákupu je třeba lyže co nejdříve uvést do provozu, abychom mohli včas reklamovat případné skryté vady.

Cenové relace jsou velmi pohyblivé. V SRN stojí ve specializovaných sportovních obchodech nové modely sportovních lyží od 500 DEM výše, modely 2 kolem 400 DEM, modely L kolem 300 DEM, běžky L/A od 130 do 200 DEM, A kolem 300 DEM, S až 400 DEM, i více. Výběhové, tj. 1 až 2 sezóny staré modely, mohou být až o 50 % levnější. V našich obchodech je nutno počítat u sjezdových lyží skupiny S s cenami mezi 8000–15000 Kčs, přiměřeně uvedenému u ostatních skupin a modeľů. Cena téhož modelu se může v různých obchodech lišit o 20 % i víc, podle toho, zda obchodník nakupuje od zástupce zahraniční firmy nebo přes další zprostředkovatele. Proto je nezbytné si před nákupem ověřit cenovou hladinu v několika obchodech. Vždy žádejte účtenku s razítkem a datem (pro případnou reklamaci).

V lyžích naší výroby je v současnosti nepatrný výběr. Ke koupí jsou běžecké lyže z Nového Města na Moravě, většinou jako exportní souběh, a dětské lyže z továrny Hluk a Sulov. Doprodávají se skladové zásoby zaniklého státního obchodu. Mnohé z těchto lyží ležely několik let ve skladu, kontrolujte proto pečlivě možné vady! Lze však říci, že pokud vyberete bezvadný pár, budete mít slušné lyže za přijatelnou cenu.

Lyžařské vázání

Technické požadavky na vázání, jeho výrobu, zkoušení a součinnost s ostatními částmi lyžařské výstroje stanoví čs. normy, které jsou dnes totožné s požadavky a normami světovými. Rozlišujeme tři základní skupiny vázání:

- 1) Lyžařská bezpečnostní vázání pro sjíždění
- 2) Běžecká vázání
- 3) Snowboardová vázání.

Lyžařské bezpečnostní vázání zásadně vybíráme tak, že změříme průměr hlavy holenní kosti v kolenní s přihlédnutím k věku a lyžařským schopnostem. Pro orientaci můžeme použít následující přehled. Pracovní rozsah vázání, který nalezneme na stupnici vypínacích sil vázání, je pro:

– nejmenší děti	od 0,5	do 3
– větší děti a mládež	2	5
– ženy	3	8
– muže	4	10
– sportovní lyžaře	5	14
– závodníky	až do	24

Máme-li změřený individuální stupeň nastavení lyžaře (tj. Ø Tibie + korekce), vybíráme takový model, aby individuální hodnota byla ve střední třetině rozsahu vázání. Bezpečnostní vázání všech hlavních světových výrobců splňují požadavky norem a jsou ověřovány zkušebnou. Jde o tyto výrobce: MARKER (včetně licenční výroby bývalého Filmového průmyslu), TYROLIA, SALOMON, ATOMIC v. a. r. (dříve ESS v. a. r.). Ceny licenčních vázání se pohybují podle modelu od asi 900 do 1400 Kčs; dovážena jsou

dražší, až do 5000 Kčs. To odpovídá cenám 150 až 300 DEM.

Bezpečnostní vázání svěříme k montáži odbornému servisu, který zároveň provede přesné nastavení vypínacích sil, včetně přeměření přístrojem. Servisu, který nemá měřicí zařízení, montáž nezádávajte!

Běžecká vázání jsou v zásadě dvojí: Jednak poměrně jednoduché vázání s čelistmi šíře 75 mm a s třemi vodíci-mi kolíky, které zapadají do otvorů v podešvi boty — tzv. Nordic Norm systém 75 (značení NN 75). Dále pak o něco mladší systém Racing Norm o šíři 50 mm a tloušťce podešve 7 mm a Touring Norm se stejnou šířkou, ale tloušťkou podešve 12 mm (značeny jako RN 50 a TN 50). Vázání musíme zakoupit vždy s odpovídající botou, jelikož záměny nejsou možné. Toto vá-

zání a boty vyráběné i v Československu (Botana Skuteč a Družstevní kombinát Dražice, příp. Jesan Jeseník) vyhoví spolehlivě začátečnickům i pokročilým pro chůzi a běh na lyžích klasickou technikou.

Pro „bruslařský“ běžecký styl (volná technika), který používají závodníci a vyspělí sportovci, je podstatně pevné stranové držení boty při odrazu. Pro tento účel se používá náš systém BRN, z dovážených pak NNN II fy. Rottefella, SNS fy. Salomon aj.

Lyžařské boty

O běžecích botách jsme se zmínili v souvislosti s vázáním. Pro začínající běžkaře je lépe zakoupit obuv ve vysokém provedení (nad kotníky). Běžecské boty vybíráme tak, aby měly dostatečný vnitřní prostor, zejména ve

špičce. Šněrovací otvory nesmějí jít příliš dopředu a mají být chráněny vnějším jazykem proti vnikání sněhu. Bota nesmí nikde tlačít!

Sjezdařské boty se skládají z tuhé vnější části (skořepina neboli skelet), zhotovené z několika plastových dílců, a z měkké vnitřní boty. Zapínání je klasické na 3 až 5 přezek (zejména u bot pro závodní lyžování). Nověji se setkáváme s tzv. botami se zadním nebo středovým nástupem, které mají odklopnou zadní, případně i přední část, a na nohu se utahují lanky s jednou až dvěma přezkami. Tyto boty jsou pohodlnější, snadněji se obouvají i zouvají, ale při jízdě v hlubokém nebo mokřém sněhu často vlhnou. Pro začátečníky a mírně pokročilé stačí boty o výšce 240–270 mm, s náklonem vrchního dílu skořepiny dopředu kolem 12–18 stupňů.

Sjezdařská bota musí být pohodlná. Musí umožňovat bezproblémovou jízdu i chůzi bez lyží a musí mít normalizovaný tvar podešve, aby zaručila spolehlivou funkci bezpečnostního vázání. Botu vybíráme tak, aby nikde netlačila. Pata a kotník musí sedět pevně. Pata se při ohybu nesmí zvedat, prsty mají mít ve špičce volnost pohybu. Botu zkusíme upnutou na noze nejméně 30 minut! Dětem vybíráme model, který si dokážou samy obout a zapnout. Zásadně nekupujeme ani pro začátečníky tzv. turistické sjezdové boty (jednodílné, z měkkého PVC, například model Chopok). V těchto botách se nedá lyžovat(!), naruší funkci bezpečnostního vázání a nechrání spolehlivě kotník. Z domácí výroby můžeme doporučit sjezdařské boty BOTAS (pozor při výběru, pro někoho jsou úzké a pak tlačí!) nebo u stejné firmy v kooperaci vyráběná DACHSTEIN. Velmi kvalitní, ale také drahé jsou dovážené RAICHLE, KOFLACH, SALOMON, ROSSIGNOL.

REKLAMNÍ AGENTURA

NEUBAUER

hlavní sponzor mistrovství světa juniorů v klasických disciplínách 2. 3.—6. 3. 1993 v Harrachově.

Prezentaci vašich podniků zde rádi zajistíme

PIŠTE — TELEFONUJTE — FAXUJTE

460 01 Liberec I, Pražská 35/21, tel/fax 048/246 95

Podrobné informace a podmínky

poskytnete na vyžádání

Miloslav Bělonožník, zástupce pro ČSFR

Několik vět závěrem: Lyžařská výzbroj funguje jako systém. To znamená, že jednotlivé prvky nesmějí zhoršovat nebo znemožňovat funkci prvků ostatních. V konkrétních dotazech se obraťte na redakci, rádi vaše dotazy zodpovíme. Případně na lyžařský servis, který poradí a výzbroj správně namontuje, seřídí a bude vám ji udržovat.

Hoďte pěkných zážitků při lyžování přeje

Ing. JAN SEIDL

BĚH NA LYŽÍCH /2/

(Učíme se správně a účelně běhat)

V šedesátých letech se technika běhu na lyžích rozdělila na techniku pro základní lyžování (základní techniku běhu, prezentovanou švédskou školou skluzovou) a závodní techniku běhu (závodní běh). Jelikož hlavním motívem závodního běhu je sportovní výkon, hledaly se další cesty ke zrychlování jízdy. Modifikovala se technika, zvyšovala funkční připravenost závodníků, zdokonalovala výzbroj a výstroj, vyvíjely se nové vosky.

Výsledkem těchto snah byl i vznik nové techniky běhu, spočívající v odrazu z vnitřní hrany lyže postavené v odvratu — „bruslení“.

Jednostranné bruslení jako způsob běhu poprvé použil po celé délce trati finský závodník Pauli Siitonen při Dolomitském vytrvalostním běhu v Lienzu. Tento způsob běhu se nazývá podle svého zakladatele Siitonenův krok. Jednostranné bruslení rozšířil na bruslení oboustranné americký běžec Bill Koch. Použil ho při mistrovství světa 1982 v Oslo v závodě na 30 km. Bruslení na lyžích otevřelo novou éru vývoje běhu. Jejím počátkem bylo MS 1985 v Seefeldu, kde již většina závodníků běžela novou technikou.

Vznik bruslení byl ovlivněn a podmiňován především zkvalitňováním lyží a dalšího vybavení i způsobem úpravy běžeckých tratí. Použití umělých hmot při výrobě skluznic lyží podstatně snížilo hodnotu koeficientu mechanického tření a vytvořilo výhodnější podmínky skluzu. Při přípravě běžeckých tratí se začaly používat speciální úpravovací mechanismy. Tím se dosáhlo rovných, tvrdých a dostatečně širokých tratí, s rovnou i rovnoměrně hlubokou stopou. Zkvalitnilo se vázání, jehož rozměry se zmenšily natolik, že již nepřesahuje šíři lyže a nebrzdí o sněh při odrazu z vnitřní hrany. Zlepšení rovněž doznala běžecká obuv. Je pevnější a spolu s vázáním tvoří jeden mechanický celek.

Bruslení jako nová technika běhu na lyžích vzniklo v závodním lyžování. Motívem bylo zrychlení jízdy a zlepšení sportovního výkonu na závodní trati. Vedle rozšiřování bruslení v lyžařských soutěžích se stále častěji setkáváme s jeho využitím v základním lyžování a při rekreačním běhu. Podstatně rozšířilo rejstřík běžecké techniky. Nové způsoby běhu lze použít při horších sněhových podmínkách (kolem 0°C), na tvrdých tratích a cestách bez lyžařské stopy, kdy odraz z vnitřní hrany lyže v odvratu je jistější a snazší.

Technika běhu

Z hlediska charakteru odrazu dolními končetinami se technika běhu na lyžích rozděluje na dvě základní techniky — klasickou a bruslařskou.

Technika běhu (klasická, bruslení) je prezentována **způsoby běhu**, které jsou obecně charakterizovány:

- odrazem z plochy lyže paralelně postavených lyží nebo odrazem z vnitřní hrany lyže v odvrátném postavení (v odvratu),
- skluzem v jednooporovém nebo dvouoporovém postavení (na jedné nebo obou lyžích),
- nepřetržitým stykem se sněhem,
- soupažnou nebo střídavou prací paží, odpichem holemi, případně bez práce paží,
- cykličností pohybů hmotné soustavy běžecké (pohyby v jednotlivých způsobech běhu se neustále opakují v určitém sledu).

Klasická technika

je charakteristická **odrazem z plochy lyže**, která se zastavuje. Je to prvotní, tradiční technika, spojená s počátky lyžařského sportu. Ve svém vývoji doznala podstatných změn, od nedokonalého pohybového projevu až k technické dokonalosti z hlediska možnosti odrazu z plochy lyže a následného skluzu.

Bruslení

je nová technika běhu, typická **odrazem z vnitřní hrany lyže**, která vznikla v nedávné minulosti. Název **bruslení** (skating) je výstižný, protože způsob odrazu a skluzu je vizuálně i provedením velmi podobný jízdě na bruslích.

Při rozlišování a klasifikaci běžeckých kroků (dělení techniky běhu, způsob běhu) určujeme, zda běžec získává dopředný pohyb **odrazem z plochy lyže**, která se zastavuje a je v paralelním postavení s lyží druhou, nebo **odrazem z vnitřní hrany lyže**, která se nezastavuje, je stále v pohybu a v odvrátném postavení vzhledem ke směru jízdy.

Základem běžecké techniky je v klasickém běhu na lyžích běh střídavý

dvoudobý a běh soupažný jednodobý. Podle konfigurace terénu se oba způsoby kombinují s cílem jet co nejrychleji, plynule a účelně. V bruslení je základem oboustranné bruslení dvoudobé a jednodobé.

Z běhu střídavého dvoudobého je odvozen běh stoupavý a pro strmé a krátké výstupy běh prostý. Méně používaný je stoupavý krok. Extrémně prudká stoupání lze dobře zvládnout jednostranným a oboustranným odvrátem nebo výstupem stranou. V bruslení se díky odrazu z vnitřní hrany lyže postavené v odvratu snadno stoupá oboustranným bruslením dvoudobým. Pro velmi strmé sklony se hodí oboustranné bruslení střídavé.

Sjezdy při běhu na lyžích bývají většinou bezpečné, upravená běžecká stopa dobře vede. V nepřehledném terénu je pro lyžaře nejjistější tzv. pohotovostní postoj, v němž si udržuje předozadní rezervu pohybu. Rovnováhu do stran zajišťuje mírným upažením, hole má připraveny tak, aby se o ně mohl při vychýlení opřít. V přehledných sjezdech zaujímá pro snížení účelného odporu postoj sjezdový nebo nízký, při narůstající únavě nebo z důvodů relaxace postoj odpočinkový.

Změny směru jízdy při běhu na lyžích dosahujeme odšlapy, odšlapováním, méně již přešlápnutím, přešlapováním a přeskokem. Někdy je nutné vyjet i oblouk, převážně středního poloměru. V hlubokém sněhu a v neupraveném terénu se dá zatočit telemarkem, který umožňuje udržení dobré předozadní rovnováhy.

Zrychlování a udržování rychlosti v klasickém běhu dosáhneme odpichem soupaž a bruslením.

Pro brzdění, přibližování a regulaci rychlosti jízdy při sjíždění se používá jednostranný a oboustranný přívrat (pluh), na strmých svazích sesouvání.

Připravuje doc. dr.

FRANTIŠEK DVOŘÁK, CSc.

Opět na Čerchově!

Psát koncem srpna o závodech pořádaných v únoru je zřejmě nesmyslné. Ale tentokrát uděláme výjimku — vzhledem k tomu, že letos je náš časopis pouze dvouměsíčník, jsme dříve neměli místo... Po 53 letech se západočeští lyžaři opět vrátili na Čerchov!

Zupní přebor mužů na 30 km a žen na 10 km — v obou případech klasicky — byl proto ojedinělý. Konal se v rámci 71. ročníku Chodské třicítky, nejstaršího závodu v běhu na lyžích u nás. Založil ho nezapomenutelný Rudolf Krňoul v roce 1921 jako „přebor Chodska“ a trať vedla nejednou přes vrchol Čerchova. Naposledy se tam jelo v roce 1939, vítězem se tehdy stal domažlický olympionik Jan Svatoš.

Potom byla oblast Čerchova mnoho let nepřístupná a závody se konaly v lyžařském středisku v Caparticích. Letošní ročník vedl bývalým pohraničním pásmem za pořadatelství lyžařského oddílu „Sněharů“ TJ Jiskra Domažlice. Startovalo — včetně rámcových závodů — deset kategorií — sněhové podmínky byly velmi dobré. Vítězi hlavních závodů se stali Miroslav Kobes z Chodova u Domažlic a Jana Nascerová ze Slavie VŠ Plzeň.

Jak trénuje /3/ kondiční lyžař - běžec

V této lekci dodržíme program: Dalším problémem přípravy kondičního lyžaře-běžce je síla.

Síla je jedna z pohybových schopností, kterou lze trénovat do vysokého věku. Metodika jejího tréninku je podrobně zpracována a v posledním období se z rozvoje síly stal docela výhodný obchod.

Přesto má rozvoj silových schopností pro kondičního lyžaře některé zákonitosti. Silovou přípravu rozdělíme na dvě, respektive tři části. Jak budou dlouhé, to si musí určit každý sám podle toho, kolik času chce rozvoji silových schopností věnovat.

První částí — rozvoji obecné síly — je nutno věnovat 20 až 50 hodin, pokud začínáme od počátku nebo po delší tréninkové přestávce. Základní metodou pro tuto část přípravy je metoda opakovaných úsilí (kulturistická metoda), která v největší míře přispívá k hypertrofii svalových vláken, rozvoji obecných silových schopností. Tím připravuje základ pro rozvoj speciální síly.

Základem této metody, jako ostatně všech ostatních, je výběr cviků, jejich pořadí, velikost zátěže a počet opakování.

Výběr cviků

— Cviky vybíráme tak, aby vytvořily sestavu na 10 až 14 stanovištích.

— Cviky by měly být asi 30 % k posílení horních končetin, 30 % k posílení trupu a 40 % k posílení dolních končetin.

— Pořadí cviků sestavujeme tak, abychom střídali zatížení jednotlivých svalových skupin.

— Velikost zátěže volíme v rozsahu asi 60—80 % maxima.

— Počet opakování 10—15 na jednom stanovišti s 2—3 sériemi.

Výběr cviků závisí na vybavení posilovny, kterou máme k dispozici, vlastních zkušenostech a na období přípravy. Čím více se blíží sezóna, tím by měla být velikost zátěže menší a počet opakování větší.

Druhá část, rozvoj speciální síly, využívá zejména metodu kruhového tréninku, imitací a vlastní disciplíny.

Kruhový trénink:

— Velmi často je zaměňován za metodu cvičení „po stanovištích“. Od předchozí metody se liší zejména stanovením velikosti zátěže, počtu opakování a počtu sérií.

— Zásady výběru cvičení jsou naprosto stejné jako u předchozí metody.

— Velikost zátěže volíme od 40 do 60 procent.

— Počet opakování 40—60 % maxima.

— Cvičíme maximálně tři série.

Jak stanovíme jednotlivé veličiny?

Velikost zátěže

— 100 % je hmotnost činky, počet závaží, nebo velikost odporu na posilovacím stroji, při nichž jsme schopni udělat s maximálním úsilím deset cviků.

Počet opakování

— 100 % je maximální počet cviků provedených se stanovenou zátěží při maximálním úsilí. Tento test děláme zpravidla na počátku jedné z částí přípravy nebo když sestavujeme nová cvičení. V případě takového testu postupujeme od cviku ke cviku s přestávkou 1 až 3 minuty.

Série

— je opakování jednoho cviku za sebou, například (10X bench) 2X

— nebo počet okruhů, v nichž procházíme všechna stanoviště (například 3X = tři série).

Imitace patří mezi tradiční prostředky rozvoje síly u lyžařů-běžců těsně před závodní sezónou, před přechodem na sněh. Jsou to napodobivá cvičení „imitující“ klasický běh na lyžích. Zpravidla se tato cvičení realizují na 100m až 200m úseku do kopce metodou opakovaného tréninku. Pro úplnost vyjmenuji hlavní cviky, které při imitacích (tj. „poskakování do kopce“) zpravidla děláme:

— dlouhé skoky

— skoky na jedné noze

— „žabáky“

— dlouhé skoky s běháním s holemi.

Síla je nedílnou součástí přípravy kondičního lyžaře. V týdenním tréninkovém cyklu, který jsme stanovili jako základ přípravy, zařazujeme trénink síly v minimálním rozsahu jedné jednotky (při platnosti 3, 30, 130), optimum je však dvě jednotky v týdnu. Existují i další metody silové přípravy. Ty však jsou pro kondiční sportovce nevhodné (plyometrická) nebo přístrojově nedostupné (elektrostimulace).

STRAVOVÁNÍ

Stravovací režim sportovců doznal v posledním desetiletí mnoha změn. Do

popředí se dostávají dietní režimy, které před deseti lety vyvolávaly u sportovců a jejich trenérů podiv a úsměv. Problematika stravování by vydala na samostatný seriál, proto se zaměříme na několik hlavních pravidel režimu stravování lyžaře-běžce na naší úrovni.

1. Hodně pit

Většina kondičních běžců a sportovců trpí chronickým nedostatkem tekutin! V současné době je na našem trhu velké množství tekutin určených pro sportovce, jejichž kvalita je sice různá, avšak nároky lyžaře-běžce na naší úrovni uspokojí. Během jednoho dne bychom měli vypít 1,5—2,5 l tekutin. (Zejména ve dnech, kdy trénujeme.)

2. Maximálně omezit živočišné bílkoviny a tuky

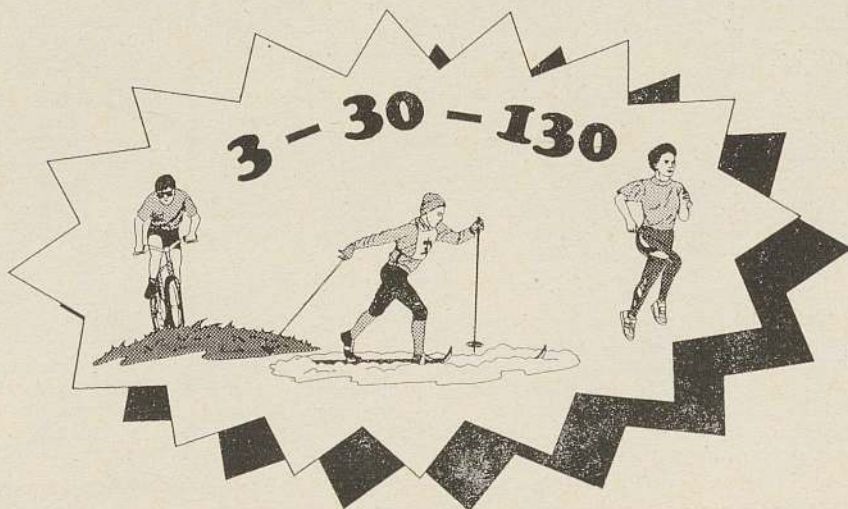
V „překladu“ toto pravidlo znamená téměř vyloučit z naší stravy maso. To je sice vzhledem k tradicím české a slovenské kuchyně značně náročné, ale ti, kteří to zkusí na jeden až dva měsíce, poznají kladný vliv bezmasé diety na aktivitu člověka. Uzeniny bychom neměli jíst prakticky vůbec. Je přímo stravovacím hříchem „párková“ snídaně před Jizerskou padesátkou nebo stejně „občerstvení“ po jejím skončení.

Vyloučení živočišných tuků je již otřepanou frází, proto se o něm zmiňuji jenom pro úplnost.

Tradiční potraviny (knedlíky, brambory, rohlíky atd.) nahradit ovesnými vločkami, cornflakes, využívat více těstoviny a luštěniny. Trh se i u nás těmito potravinami naplňuje a je jenom otázkou zájmu a vůle změnit zaběhlé zvyklosti.

Pokud jsem konstatoval, že kondiční sportovci po 45. roku věku nemohou počítat s radikálním zlepšením výkonnosti vlivem tréninku pak změna stravovacího režimu, která nemusí mít charakter přísné makrobiotický nebo vegetariánský, přinese překvapující výsledky!

Dr. PAVEL LANDA

KDE SE UČIT LYŽOVAT?

Být samoukem je napínavé. Efektivnější však je být vyškolen.

Výuka lyžování prochází přechodným obdobím, tak jako dnes téměř všechno v našem životě. Zdaleka není ještě taková, jakou bychom ji chtěli mít. Možnosti, kromě výchovně výchovných kursů pořádaných na jednotlivých stupních škol a podnikových dětských táborů v době jarních prázdnin, jsou přibližně tyto:

LYŽAŘSKÝ ODDÍL

Jeho činnost představuje tradiční a velmi hodnotný způsob lyžařského sportování. Předpokládá však skupinu nadšenců, která v oddíle zajišťuje také „lyžování pro všechny“. V ideálním případě má oddíl vlastní chatu, u ní jednoduchý vlek, potřebný počet obětavých cvičitelů, případně vlastní autobus. Členové oddílu tvoří sebranou a pravidelně společně sportující skupinu. Péče o vlastní lyžařské zařízení je samozřejmou součástí jejich činnosti.

Lyžování v takových podmínkách je finančně únosné a společensky atraktivní. Výuka zájemců z řad členů, zvláště nováčků a dětí, patří do programu. Pohlédněte se ve svém okolí

a budete-li mít štěstí, pak takový oddíl naleznete.

LYŽAŘSKÁ ŠKOLA SE SÍDLEM MIMO HORY

Takovou školu zřizuje nejčastěji lyžařský oddíl, není však výjimkou, že ji dnes vede i soukromý podnikatel. Činnosti školy bývají víkendové zájezdy i pro nečleny oddílu, nejčastěji pro děti. Nábor se dělá obvykle do několika naplánovaných víkendových akcí, které tvoří sezónní výukový cyklus.

Dalším typem jsou s výukou spojené zájezdy, nejčastěji týdenní, do našich, případně i cizích hor. Tyto zájezdy se týkají především dospělých, dětí hlavně v době školních prázdnin. Jsou určeny především pro naše lyžaře a také cena, usměrňovaná poptávkou, bývá taková, že je větší částí zájemců přístupná.

LYŽAŘSKÁ ŠKOLA V HORÁCH

Tyto školy jsou funkčním a běžným typem ve všech lyžařských zemích s tržním hospodářstvím. Jsou důležitým faktorem především v oblasti cizineckého ruchu a ekonomiky příslušné země.

V alpských zemích bývá například přes 60 % žáků z řad cizinců. Zbývajících 40 % pak pokrývá poptávka tuzezemských zájemců, pro které, při mezinárodně vyrovnaných valutových relacích, jsou poplatky za výuku přijatelné.

Pokud jde o věk, jsou žáky těchto škol z větší části děti. K nim se řadí družstva seniorů, tělesně oslabených, dospělých začátečníků a těch lyžařů, kteří se chtějí pod odborným vedením zdokonalit v některé lyžařské specialitě (prudké svahy, hluboký sníh a podobně).

Naše stálé lyžařské školy v horských střediscích vznikly v této plné podobě až po listopadu 1989. Od alpských škol se však liší tím, že zákazníci jsou v nich vesměs cizinci. Pro zahraniční návštěvníky je školné při výhodném valutovém přepočtu lákavé a pro majitele školy není orientace na cizí lyžaře nevýhodná. Pravda je, že pokud se snaží poskytovat kvalitní služby, není provoz školy lacíný a její zásluha na přitažlivosti zimního střediska pro zahraniční návštěvníky není zanedbatelná. Pro českého lyžařského adeptu je cena za výuku většinou naprosto nedostupná.

JIRÍ SOUKUP

K vybavení horských středisek

Poslední sezóna opět přinesla sněh a prověřila tak stav lyžařských středisek i kvalitu údržby lyží rekreačních lyžařů. Zejména občasná změna počasí mnohé návštěvníky zimních středisek zaskočily, především v nejmrazivějších dnech. Nejedním příležitostným lyžařem pak zjistil, že ačkoliv jsou sněhové podmínky dobré, požitek a pohoda z lyžování mohou být znehodnoceny nedostatečnou údržbou výzbroje. Ke škodě těch, kdo řádnou údržbu skluznic a hran podcenili — přemístování odborných oprav a servisů prakticky není možné.

Nabízí se však možnost tyto nedostatky odstranit a návštěvníkům hor zpříjemnit sportovní pobyt. Onou možností je zřídit vitanou, u nás však málo vídanou službu — broušení hran skluznic a mazání lyží. Tento „samozřejmý“ nedostatek našich zimních středisek jsme se pokusili odstranit na Portáši vlastními silami.

Zkonstruovali jsme malý, přenosný víceoperační broušicí stroj. Jeho hmotnost nepřesahuje 50 kg, vejde se do osobního auta a je použitelný všude, kde je v síti napětí 220 V. Při praktických zkouškách na Portáši se projevila výhodnost, spolehlivost a operativnost přístroje i tam, kde postýžený lyžař dosud žádnou šanci neměl. Všichni, kteří se na nás obrátili, byli spokojeni. Nechceme se dávat za vzor, ale domníváme se, že tento příklad by neměl zapadnout. Zvláště zimním střediskům, která nejsou příliš proslulá, by taková služba podstatně mohla zvýšit návštěvnost. Nabízí se další možnost podnikání ve službách lyžařům. Tak, jako je dnes samozřejmostí bruska na broušení bruslí, kterou má každý zimní stadion, by měla být samozřejmá i možnost broušení hran a skluznic lyží v lyžařském středisku.

Tyto požadavky plně uspokojuje v Československu vyvinutý broušicí stroj BRS, řešený jako víceúčelový opravárenský stroj. Umožňuje broušení skluznic pod vodou s recirkulací chladicí kapaliny, broušení hran z plochy se sklonem, broušení hran z boku s nastavitelným sklonem. Není ani nutné demontovat vázání, použijeme-li přípravek, který nahradí podešev. Kvalitu broušení zajistí speciální pásy od firmy Wintersteiger o zrnitosti 80, 100, 120. Výměna pásu je velmi snadná. Požadované

napětí 220 V, nízká hmotnost a skladnost zajišťují možnost používat přístroj prakticky všude. Přijatelná pořizovací cena zaručuje rychlou návratnost této investice už proto, že využití přístroje není omezeno pouze na zimní sezónu. Lze na něm kvalitně opravit i značně poškozené skluznice, v rukách odborníka zaručuje zákazníkovi spokojenost. Přístroj je srovnatelný s přístroji v tomto sortimentu dováženými.

Cím dříve se také u nás prosadí do zimních středisek servisní služby, tím větší bude spokojenost lyžařů — i malá střediska se stanou dostaveníčkem spokojených vyznavačů hor.

JOSEF SPERKA, Zlín

IN MEMORIAM

JUDr. Jaroslav Kárník

V neděli 28. června 1992 podlehl zákeřné chorobě, se kterou dlouho marně bojoval, ve věku 61 let.

Celý život sportoval. V mládí byl vynikajícím závodníkem v alpských disciplínách, v poměrně pokročilém seniorském věku úspěšným triatlonistou.

Kromě své aktivní sportovní činnosti byl velmi uznávaný jako lyžařský činovník. Dlouholetý předseda trenérské rady Středočeského kraje, později — po založení Českého svazu lyžařů — předseda úseku alpských disciplín. V posledních letech byl členem federálního úseku alpských disciplín ve funkci mezinárodního referenta. Jako ústřední rozhodčí, převážně ve funkci technického delegáta, byl velmi oblíben pro vysokou odbornost. Svým uvažlivým a klidným rozhodováním byl vzorem nejen pro všechny mladší funkcionáře, ale i pro startující závodníky a jejich trenéry.

My všichni, kteří jsme ho znali z jeho dlouholeté dobrovolné práce pro lyžařský sport, budeme na něj s úctou vzpomínat. Jsme zarmoucení, že nás v tak poměrně mladém věku opustil — určitě by pro rozvoj našeho krásného lyžařského sportu ještě hodně užitečného udělal.

Antonín Husák

Konečně v cíli !

lyžařství

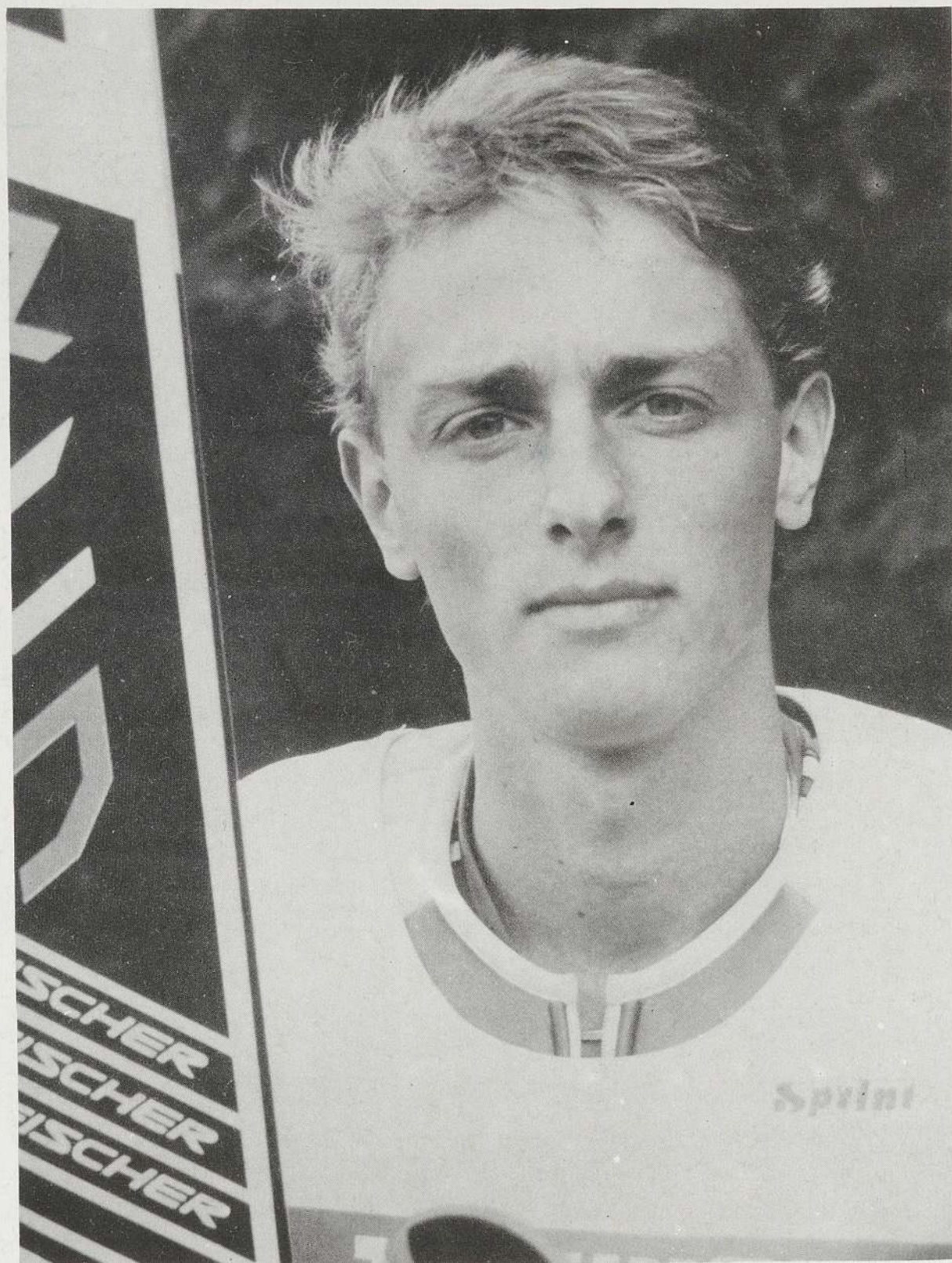
ŘÍJEN

ROČNÍK 78

1992

Kčs 4,-

5

CESTOVNÍ
KANCELÁŘ

Slavnostní otevření zimní sezóny v Alpách s bohatým programem

RAKOUSKO - MITTERSILL

Čtyřdenní zájezd (3 noci) do rakouských Alp - oblast Zell am See - s ubytováním a polopenzí v hotelu v Mittersillu.

Termín: 3. 12. - 6. 12. 1992

Cena: 5600 Kčs

Program: Ples, maškarní průvod, plavání v městském bazénu, lyžování na Pass Thurnu a v Kitzbühelu, velký zimní trh a další akce. Vstupenky a permanentka v ceně.

Přihlášky přijímáme a informace poskytujeme na adrese:

CK Slavie, Vladislavova 13, 113 05 Praha 1, telefon 20 64 12, 21 48 93 9.

Pro měsíce leden a březen připravujeme čtyř- a pětidenní lyžařské zájezdy (sjezdovky i běžky) do téhož místa. Ceny od 5550 do 6770 Kčs s permanentkou, resp. od 2650 do 3280 Kčs bez permanentky. Případné zájemce prosíme o kontakt s námi na uvedené adrese.

Časopis Československého svazu lyžařů. Odpovědný redaktor Karel Bláha, grafická úprava Miroslav Slejška. Časopis řídí pracovní skupina ve složení dr. Jaroslav Potměšil, CSc., ing. Miroslav Jedlička, CSc., ing. Ladislav Harvan, CSc. a ing. Luděk Šraibr. Redakce: Československý svaz lyžařů, Na poříčí 12, 115 30 Praha 1, telefon 28 72 046. Vychází šestkrát za rok. Tiskne Typos, tiskařské závody, a. s., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs, celoroční předplatné 24 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá administrace PNS, doručovatel tisku a předplatitelské středisko. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — administrace vývozu tisku, V celnici 4, 110 01 Praha 1. Neobjednané příspěvky nevracíme ani se k nim nevyjadřujeme.

Dalšími distributory tohoto časopisu jsou společnost BOHEMIA PRINT, Tůrkova 1, 149 00 Praha 4 a SKI- a CYKLO-SERVIS, 5. května 44, 460 01 Liberec.

Uzávěrka tohoto čísla:

28. září 1992

NA TITULNÍ STRANĚ náš úspěšný sáruženář Zbyněk Pánek, po letních závodech velké překvapení. NA ZADNÍ STRANĚ obálky žánr Bohumila Hynka z lyžování na trávě.

(Autorem snímku na titulní straně je Ivan Kotala)

JAK DÁL?

Všichni víme, že vnitropolitický vývoj směřuje k rozpadu dosavadní federace. To je skutečnost, kterou také v lyžování musíme respektovat a podniknout nutná opatření k plynulému přechodu do nových podmínek

Především je nutné zajistit mezinárodní statut obou příštích suverénních republik, v našem případě tedy postavení ve FIS. Proto jsme světovou federaci požádali, aby ihned po definitivním rozdělení ČSFR byly oba naše republikové svazy přijaty za řádné členy FIS a naši sportovci neztratili kontakt se světem. Právě tak ho nesmějí ztratit svazy, zástupci v komisích FIS, techničtí delegáti FIS a další složky našeho lyžování. Sport nemůže předcházet politiku, ale naše odvětví je postaveno před specifický problém: K rozpadu státu má dojít v průběhu jeho sezóny, s čímž souvisí mnoho otázek. Například skokany by rozdělení ČSFR mělo zastihnout na Intersportturné a není možné, aby v každém z jeho závodů reprezentovali jinou zemi. Problémy vstaly také s naší účastí na MS v alpských i klasických disciplínách, v závodech SP a EP, s pořádáním MSJ u nás a podobně. Všechny potíže je samozřejmě nutné řešit včas a tak, aby přechod do nových podmínek byl pokud možno nejplynulejší.

ČSSL svolal v září dvoudenní poradu federálního předsednictva. Na ní byly rozebrány všechny varianty možných situací a přijaty zásadní závěry. Nastěsí můžeme konstatovat, že vztahy mezi českými a slovenskými členy předsednictva jsou i za těchto okolností velmi dobré, upřímné a přátelské, což situaci usnadňuje. Následovaly schůze všech federálních úseků disciplín a komisí (STK, rozhodčích atd.). Také na nich došlo k zásadním shodám. Například v tom, že musíme zajistit řádné uspořádání všech mezinárodních závodů na území dnešní ČSFR v sezóně 1992—93, o čemž jsme ujistili též FIS.

Nejraději bychom udrželi společnou reprezentaci, což ale vzhledem k politickým okolnostem sotva bude možné — a pokud ano, tedy jenom do konce nadcházející sezóny. I potom bychom však rádi zachovali společného co nejvíc. Například celostátní závody včetně mistrovských s tím, že dosavadních M ČSFR by se udílely medaile zvláště závodníkům z České a Slovenské republiky. Tedy „dvojmo“, závod by však byl společný nebo aspoň otevřený. To je v zájmu využití vynaložených finančních prostředků i úsilí pořadatelů. Uvědomme si také, že v některých disciplínách by mistrovství pouze jedné z dosavadních republik znamenalo nedostatečný počet účastníků, respektive jejich nedostatečnou výkonnostní úroveň.

Rídící pravomoce ČSSL mají převzít stávající republikové svazy, ovšem posílené a rozšířené. V dosavadní podobě nebyly vrcholným orgánem, neřídily reprezentaci a sport na nejvyšší úrovni, nebyly členy FIS a nezažívaly tudíž mezinárodní styky na úrovni států atd. V souvislosti s tím se řeší pracovní-právní problematika profesionálních zaměstnanců federálního svazu. O všech závěrech a rozhodnutích vás budeme informovat v příštím čísle časopisu, v němž se dočtete také o poslední konferenci ČSSL.

Pokud jde o náš odborný časopis, projevují představitelé lyžování zájem a snahu, aby nadále vycházel. Je to dnes nejstarší tělovýchovný časopis u nás. bez jehož existence by hnutí bylo ochuzeno. S definitivním rozhodnutím o jeho daši (možná nově) podobě budete seznámeni v prosincovém čísle.

Redakce

INVESTUJTE VÝHODNĚ!

Nabízíme vám

KLOUBY SLALOMOVÝCH TYČÍ

pro úpravu starších tyčí

ze Slovesportu Žilina

Cena 100 Kčs

Vhodné především pro tréninkové účely

Tělovýchovná jednota

Ferrum Frýdlant n. O., lyžařský oddíl

PSČ 739 11, tel. 0658/729 63

Tráva s vodou i sněhem

10. ME dospělých

Obec Faistenau u Salcburku byla letos dějištěm ME dospělých v lyžování na trávě. Po MSJ v Kálnici — na trávě se MSJ jezdí každý rok, v kategorii dospělých se střídá MS a ME — ukázalo tentokrát nevlídnou tvář především počasí.

Už začátkem týdne se výrazně ochladilo a po dlouhém suchu přišly deště, z čehož „trávaři“ na rozdíl od zemědělců radost neměli. Závod je v dešti přece jenom nebezpečný, nemluvě o tom, že každý pád provážeji gejzíry vody a postřížený(á) vypadá jako vycházející ze sprchy. Tak ostatně vypadali ve Faistenau všichni i všechny ještě před startem, protože na takovou „malíčkosť“, jako je ochrana připravujících se sportovců před přívalem vody, pořadatelé zapomněli. Chvillemi dokonce poletoval sníh, který na okolních vrcholech zůstával ležet. (I trať závodu byla položená poměrně vysoko.)

Závodilo se na velmi těžkém, strmém a členitém terénu, který vyžaduje speciální přípravu a závodník nenechá ani na okamžik odpočinout. Proto si naši pochvalovali možnost být v dějišti mistrovství od začátku týdne. Hlavním rozhodčím byl ing. Ladislav Šándor, což svědčí o rostoucí autoritě československých „trávařů“ ve FIS.

V konfrontaci našich — věkem převážně juniorských — reprezentantů se seniory jsme obstáli, ačkoli jsme zůstali bez medaile. Mačatovo 4. místo v obřím slalomu (a první juniorky) však bylo velmi cenné, nemluvě o tom, že o podobný úspěch ve slalomu přišel tři branky před koncem druhého kola. Také Lipčíková se rehabilitovala za zatím nepřilíš úspěšnou letošní sezónu a připomněla, že s ní svět musí počítat.

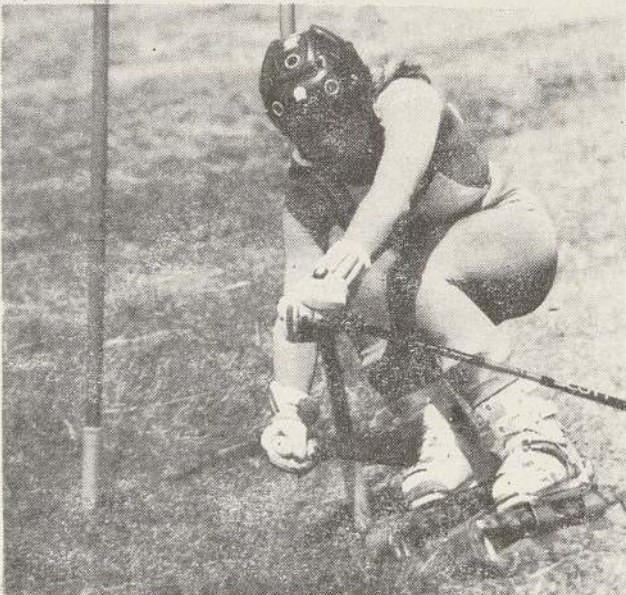

Nebudeme opakovat, co vyčtete z výsledků. Raději si přečteme názory ing. Ladislava Šándora, člena komise lyžování na trávě FIS a předsedy našeho úseku travního lyžování:

„Mám pocit, že nám svědčí závodění v zahraničí. S výsledky reprezentantů ČSFR v Kálnici jsem ani já spokojen nebyl, tady se v těžší konkurenci neztratili. Svět jde ale rychle dopředu a my budeme mít co dělat, abychom neztratili slibně navázaný kontakt.“

Závodníci byli dobrá parta, pobyt v místě závodu od začátku týdne všem prospěl — a nejen pokud jde o toto mistrovství. Pochvalu zaslouží vedoucí výpravy Antonín Novotný, trenér Mačát a Plišný, technici ing. Šojat i lékař výpravy MUDr. Gróf.

Velký problém vidím v tom, že doma většina našich málo trénuje, někteří (některé) skoro vůbec ne. Nelze však jezdit jenom ze závodů na závody. Lyžování na trávě přestalo být sportovní kuriozitou, stalo se rovnocenným sportem se všude. Tedy i s nutností pravidelné a systematické přípravy,

Sylva Lipčíková

Werner Faggerer

Snímky Bohumil Hynek

s úkolem podřídit všechno sportu.

V tomto směru u nás nad ostatní vysoko vyniká Michal Mačát, který ve snaze o dosažení nejvyšších sportovních cílů nepochybně nechává nic náhodě. Jeho postavení v dnešním světě lyžování na trávě není tedy náhodné a roste v něm závodník světové třídy. Ostatní často až příliš spoléhají na obětavost a nadšení rodičů ochotných investovat nemalá prostředky. Jenže investovat musí i závodník sám — rodiče to za něj „neodjezdí“.

Z VÝSLEDKŮ

Super - G, muži (940 m — 790 m, délka 595 m, 17 branek): 1. Scheffler (Něm.) 37,55, 2. Peschek (Rak.) 37,78, 3. Sanz 37,82, 4. Müller 38,06, 5. Schretzmayer 38,09, 6. Faggerer (všichni Rakousko) 38,17... 11. Mačát 39,09 13. Novotný 39,21, 20. Mrňa 40,17, 33. Bilený, 34. Jež, 42. Kafka, 43. Šojat. Klasifikováno 52 závodníků.

Super - G, ženy (trať viz muži): 1. Hirschhoferová (Rak.) 39,21, 2. Pohlová (Něm.) 40,00, 3. Mauriová C. (It.) 41,21, 4. Búrglerová (Švýc.) 41,36, 5. Schweinbergerová 41,47, 6. Kaiserová (obě Rak.) 41,52... 7. Lipčíková 41,80, 11. Hojgrová 43,22, 12. Kabátová D. 43,25, 16. Grófová 45,05. Klasifikováno 18 závodnic.

Obří slalom — muži (930 m — 790 m, délka 555 m, 20 branek): 1. Faggerer, součet obou jízd 1:01,08, 2. Scheffler 1:01,21, 3. Bazzi (It.) 1:01,83, 4. Mačát 1:01,94, 5. Schweinberger (Rak.) 1:01,95, 6. Peschek 1:02,33... 20. Novotný 1:04,31, 29. Jež, 30. Šojat, 34. Kafka. Klasifikováno 44 závodníků.

Obří slalom — ženy (délka tratě 480 m, cíl a branky jako muži): 1. Pohlová, součet jízd 1:05,09, 2. Hirschhoferová 1:06,25, 3. Mauriová C. 1:06,28, 4. Búrglerová 1:07,44, 5. Schweinbergerová 1:07,80, 6. Lipčíková 1:08,75... 10. Grófová 1:13,23, 13. Vosmanská 1:15,96. Klasifikováno 16 závodnic.

Slalom - muži (900 m — 790 m, délka 440 m, 48 branek): 1. Peschek, součet jízd 1:06,78, 2. Schweinberger 1:07,97, 3. Ring (Něm.) 1:08,05, 4. Spinka (Rak.) 1:08,07, 5. Donini (It.) 1:08,08, 6. Bazzi 1:08,09... 16. Jež 1:15,42, další naši nedokončili. Klasifikováno 23 závodníků.

Slalom - ženy (trať viz muži): 1. Hirschhoferová, součet jízd 1:18,38, 2. Pohlová 1:19,49, 3. Magniová (It.) 1:21,24, 4. Schweinbergerová B. (Rak.) 1:21,42, 5. Schweinbergerová 1:21,57, 6. Hengelageová (Něm.) 1:22,27... 7. Lipčíková 1:28,46... další naše závodnice nedokončily. Klasifikováno pouze 10 závodnic!

V kombinaci mužů byli nejlepší Rakušané v pořadí Peschek Schretzmayer a Spinka, z našich 14. Jež. V kategorii žen vyhrála Hirschhoferová před Pohlovou a Schweinbergerovou, 5. místo patří Lipčíkové.

Ve Frenštátu zářil Zünd

20. ročník skokanských závodů na umělé hmotě (a dnes keramické stopě) ve Frenštátu pod Radhoštěm pro sebe rozhodl švýcarský závodník Stefan Zünd, který byl favoritem už podle startovní listiny. Věděli jsme, že při neúčasti Goder a po problémech s Parmovým meniskem ho naši asi neohrozí, další zahraniční účast příliš oslnivá nebyla. Kromě Zünda je ve světě známé jméno Neuländtner a jsem téměř u konce. Zejména za Slovinska přijely „děti“, které teprve sbírají zkušenosti. Dáme raději slovo odborníkovi. Hovoří hlavní trenér skoku Dalibor Motejlek:

„V jubilejním 20. ročníku skutečně nebyla účast zahraničních sportovců příliš oslnivá, a to v důsledku termínových kolizí. Nejen organizátoři z Frenštátu, ale i skokanská komise FIS se budou muset pro příští léto tímto problémem zabývat. Jde o to, že letní závody skokanů nejsou už zdaleka rarita, jaká bývaly v době založení závodu ve Frenštátu. Tenkrát byl u nás pro letní soutěže ve skoku jediný mástek této velikosti ve Střední Evropě a jeden z mála v Evropě vůbec. Dnes je takových mástků nejméně osm, úměrně tomu přibýlo i závodů. Snehnat kvalitní konkurenci je čím dál těžší. Je ale třeba vidět, že tak špatná konkurence tu zase nebyla; spolu s našimi jsme viděli na startu pět skokanů z prvních 15 uplynulého ročníku Světového poháru! Přesto jednání o termínu příštího závodu ve Frenštátu pod Radhoštěm nelze podceňovat. Pořadatelé by už měli také vyřešit okolní úpravu, zejména dojezd do pánin, který působí na závodníky hodně zastarale!“

Pokud jde o naše skokany, informoval nás hlavní trenér: „V létě se bohužel vážněji zranil Goder, který při závodech ve Stamsu utrpěl zlomeninu loketní kosti došlo i k dislokaci loketního kloubu. Po operaci má začít trénovat v říjnu a věřím, že do prvních závodů SP bude připraven.“

Zdravotní problémy měl i Parma, u něhož bylo podezření na prasklý meniskus. To se naštěstí nepotvrdilo, operace byla lehká a omezila se na zpevnění narušeného vaziva. Přesto znamenala pochopitelně přestávku v tréninku a již

bude muset dohnat výpadek, zejména v kondiční přípravě.

K výkonům v těchto závodech: Stále kolísavou formu má Jež, ale ani výkony ostatních nejsou stabilizované. Je to důsledek „povinného“ přechodu na V-styl, bez kterého bychom ale neměli ve světě šanci. Nejlepší věcko zatím předváděl právě Goder, kterého jsme tady neviděli. Výkonnostně se stabilizuje Sakala, zejména pokud jde o druhý skok. (Ten naopak ve Frenštátu nevyšel Bieličkovi, který klesl až neuvěřitelně — ze 3. místa na 24. — Pozn. red.)

„Služebně starší“ závodníci se musejí naučit věcko, jinak nemají naději reprezentovat. Udržet se v družstvu bude velmi obtížné — o stálé místo v něm si říkají mladíkové Lukeš, Černý, Bieliček, Skoták a další. Svagerko, Kováč a Raszka patří naopak k těm, jejichž pozice je ořesena. Čím dříve si to uvědomí, tím lépe pro ně.“

Z výsledků: 1. Zünd (Švýc.) 236,7 (94 a 90,5), 2. Parma 230,3 (93 a 87,5), 3. Sakala 206,3 (87 a 81), 4. Neuländtner 205,1 (85 a 83,5), 5. Moser (oba Rak.) 204,3 (88 a 80), 6. Trunz (Švýc.) 201,8 (89 a 79)... 8.—9. Raška a Jež, oba 189,9, 12. Vančura 183,0, 13. Mojš 181,3, 15. Kováč 179,0.

Pánek vyhrál turné a pobyt v areálu!

Už téměř tradiční letní závody „kombináků“ v Lomnici nad Popelkou se změnil — od letošního roku jsou druhou částí letního turné, jehož první závod se jel o týden dříve v Breitenbergu (SRN). 19 a 20. září tedy viděla Lomnice rozhodnutí a skutečně bylo celé město na trati!

V zimě to bohužel nejde, škoda — lyžařům totiž závody ve městě svědčí, protože tolik diváků na lyžování se u nás jindy nevidí. Zejména běh na kolečkových lyžích ulicemi města je atraktivní. Škoda, že jinak vynikající organizátoři trochu podcenili závěr a při dojezdu závodníků do cíle tu masu lidí nezahlídli... Jinak? Počasí přálo, atmosféra vynikající, běžecký závod velmi

dramatický. Běh na lyžích Gundersenovou metodou hodně získal, v severské kombinaci dvojnásobně. Peloton šesti běžců připomínal cyklistiku.

Nyní fakta: Pořadí po Breitenbergu — 1. Pohl (Něm.), 2. Pánek —12,2, 3. Ofner —25,2, 4. Platzer (oba Rak.) —41,6, 5. Deimel, 6. Leonhardt, 7. Krause, 8. Abratis atd. Pro závody v Lomnici se omluvil Pohl s tím, že konečně musí na pár dní jet na dovolenou... Švýcaři, v prvním závodě neúspěšní, chyběli také, přesto jsme viděli i medailisty ze ZOH, MS a MSJ.

Klaus Ofner: „Vím, že po odchodu Sulzenbachera, který definitivně skončil, bych měl být rakouskou jedničkou. Jenže víte, že mám slabší běh, na kolečkách si netroufám vůbec a ani na nich netrénuji. V zimě to snad bude lepší, trochu jsem na běhu zapracoval.“ — Měl pravdu, běh mu skutečně nevyšel, stejně jako (už také trochu tradičně) Milanu Kučerovi, který však má alespoň polehčující okolnost ve svém mládí i v tom, že navzdory pádu ze 4. místa na 9. byl stále nejlepší junior.

Po skoku byl v Lomnici nejsebevědomější Leonhardt, který má obě disciplíny na přibližně stejné úrovni a už v areálu „Na Popelkách“ vyhrožoval: Zitra určitě vyhraju! Zato Mára se asi skákat nenaucí — i tentokrát mu vyšel jediný skok a obvyklá běžecká stíhačka lomnického rodáka stačila jenom na 6. místo. Už to bylo zázračné, protože vybíhal se ztrátou přesně dvouminutovou jako 17. v pořadí.

Hodně se zlepšil Pánek. Od minulé sezóny udělal nápadný pokrok a nemyslím, že jenom díky zvládnutí V-stylu. Ani v běhu není špatný, ačkoliv boj s Leonhardtem záhy vzdal a spokojil se s prvním místem v celkovém hodnocení letního turné. Navíc vyhrál ještě jednou: Zlomyslná štěstěna mu v tombole přisoudila pro něj opravdu „originální“ cenu: týdenní bezplatný pobyt v lyžařském areálu!

Výsledky závodu Jasper Cup v Lomnici nad Popelkou: 1. Leonhardt (Něm.) 0:00, skok 219,1 b., 2. Pánek —28,2 — 219,5, 3. Abratis (Něm.) —1:07,9 — 200,9, 4. Ustupski (Pol.) —1:08,3 — 203,6, 5. Kopal —1:09,9 — 202,4, 6. Mára —1:11,4 — 195,5, 7. Ofner —1:13,6 — 217,7 (po skoku 3.), 8. Csar (oba Rak.) —1:21,6 — 208,4... 9. Kučera, 10. Skopek, 18. Kovář atd. Nejlepším dorostencem v Lomnici byl Mrugala, nejlepším juniorem Kučera.

K. B.

MEZINÁRODNÍ LAHŮDKY U NÁS

Naše země má zřejmě v lyžařském světě dobrý zvuk. Navzdory dlouhé se vlekoucímu problémům se státopravním uspořádáním jsme při pověření organizováním několika velkých mezinárodních akcí, takže příznivci lyžování si i doma přijdou na své. (Nemluvě o tom, že dnes mají možnost vidět také některé závody „za humny“ — na mnohé z nich lze jet na jediný den.)

Co nás tedy čeká? Především jsme pořadatelem mistrovství světa juniorů, které se bude konat 3. 3.—7. 3. 1993 v Harrachově Mistrovství světa juniorů v klasických disciplínách je soutěž vysoké úrovně, nejeden z jeho účastníků a nejedna z účastnic už mají úspěchy v kategoriích dospělých. Nevycházejme tudíž z mylné představy, že jde pouze o jakési „závodní děti“. Ony ty „děti“ v juniorském lyžování mohou být i devatenáctileté — a v takovém věku už začíná být zřejmé, z koho bude světová špička. K pozvánce patří připomenutí, že na posledních šampionátech juniorů-klasiků jsme vždy byli velmi úspěšní.

Zatímco minulá skokanská „Bohemie“ právem budovala, že není závodem Světového poháru, v roce 1993 tomu bude jinak: Našemu skokanskému turné se vrací proslulost. Ve dnech 15. 1. až 17. 1. 1993 bychom měli v Liberci a v Harrachově vidět skokanskou elitu. Je to termín, v němž v cyklu Světového poháru není ještě zdaleka nic rozhodnuto a lze tedy předpokládat plnou účast.

Velká mezinárodní událost nás v nadcházející sezóně čeká také v alpských disciplínách: Ve dnech 24. 2.—26. 2. budeme ve Špindlerově Mlýně svědky závodů Evropského poháru žen v obřím a superobřím slalomu. Bude-li dostatek sněhu, můžeme také na této akci čekat hodnotnou sportovní podívanou. (Podobně jako při dalších závodech EP — 9. a 10. 1. pořádáme v Liberci Evropský pohár v severské kombinaci, ve stejném termínu EP v akrobatickém lyžování ve Špindlerově Mlýně a 14. a 15. 3. na Štrbském Plesu ve skoku na lyžích.)

Kdo má lyžování rád, měl by pamatovat především na termín 20. 3. a 31. 3., kdy se Štrbské Pleso stane dějištěm hned dvou velkých akcí — finále Světového poháru v běhu na lyžích a v severské kombinaci. Muži poběží 15 km klasicky a štafetu 4x10 km volně, ženy mají na programu 10 km klasicky a 4x5 km volně. K tomu navíc vrchol „pohárové“ sezóny v severské kombinaci, při němž se tradičně schází celá světová špička! Spojením těchto dvou akcí do jednoho termínu i dějiště připraví lyžaři divákům bohatou podívanou, nesrovnatelně pestřejší, než když je na pořadu jediný závod.

Naše pozvání se omezilo pochopitelně na největší akce, všechny mezinárodní závody na našem území snad ani nelze v jednom článku shrnout.

VĚČNÁ TÉMATA

Jak jsme slíbili v minulém čísle, vracíme se k obsahu jednání červnového kongresu FIS v Budapešti. Tentokrát vás informoval zástupce ČSFR ve zdravotnické komisi FIS MUDr. Petr Krejčí.

Témata jednání byla poměrně běžná a příznačná pro „velký“ sport posledních let — doping, feminita, bezpečnost závodů. Na poslední z jmenovaných témat došlo tentokrát ve větším rozsahu než obvykle, podrobněji ho však shrnu doporučení komise rozhodčích. Do pravidel budou zahrnuty nové odstavce týkající se bezpečnosti sportovců při závodech, například ustanovení, že v okolí tratí — i běžeckých! — musí být možnost přistání vrtulníku. Zdravotnická služba na ZOH v Albertville byla prohlášena za nedostačující, problémy byly zejména kolem dopingových kontrol.

Pokud jde o feminitu, bude pro mezinárodní závody FIS požadován certifikát potvrzený národním svazem. Obsahuje všechny dosavadní podmínky, včetně kontroly chromozómů. Závodnice nikdy nesmí odmítnout vyšetření. Pouze certifikát mezinárodní, který získá po kontrole při soutěži FIS, má definitivní platnost a dále nesmí být zpochybňován. Nelze tvrdit, že by v lyžování po této stránce byly větší problémy, přesto si chceme uhlásit pověst odvětví, které zachovává čistotu ženského sportu. Etická stránka je ovšem složitá: Zatímco podávání a braní zakázaných, podpurných prostředků je vědomé provinění, problémy s feminitou nejsou vina postižené ženy. Předějit osočování a ve-

řejnému zostouzení osoby, která se vlastně ničím neprovinila, mají právě zmíněné národní certifikáty. Ty budou první kontrolou, která z mezinárodního dění ve sportu včas vyloučí problémové případy.

V otázkách dopingů přetrvává mnoho problémů. Kontrola nesmí překročit jisté etické hranice, což se bohužel občas děje. Navíc jsou v některých regionech právní či dokonce náboženské překážky. V případě kontrol krve hraje rostoucí roli obava z AIDS, což komplikuje například situaci se zjišťováním krevního dopingů. Podle vyjádření mnoha odborníků však už dnes „blood-doping“ v klasické podobě neexistuje. Nemalým problémem je cena každého testování — náklady rostou, pro některé svazy začínají být ceny neúnosné, dokonce ani FIS nedokáže platit například průběžné kontroly mimo soutěže, tedy „přepadové“ testy při tréninku. Bylo konstatováno, že všechny testy při ZOH byly negativní.

Problém je ale už v samotné filozofické podstatě dopingů — co vlastně za něj považovat? Někteří rigorózní zastánci čistoty prohlašují za doping de facto každou „cizí“ látku, tedy všechno, co člověk přijímá mimo normální potravu. Dokonce včetně vitamínů, umělých minerálů, iontových nápojů atd. Podle takové koncepce

tedy „podává dopig“ například matka dítěti, pokud mu dává tablety vápníku...

Je jasné, že s takovým pojetím nelze uspět. Organismus dnešního sportovce vysoké výkonnosti úrovně je zatěžován natolik, že se bez podpurných prostředků neobejde. Jeho tělo má ve srovnání s běžnou populací i více než dvacetinásobnou potřebu některých látek, které se v potravě vyskytují nejvýš jako stopové prvky. Jde o to, aby podpurné preparáty byly důkladně vyzkoušené na přísně vědeckém základě, nepoškozovaly zdraví, naopak aby prospívaly jako součást nutné regenerace, bez níž může být dnes závodní sportovní výkon škodlivý už v kategoriích dorostu. Najít hranici mezi prostředkem nutným k obnově sil a naopak prostředkem, kterým závodník získává výhodu a bere ho ve snaze o vyšší výkon, je však neobyčejně těžké — někteří dokonce tvrdí, že nemožné.

Podle informace dr. Krejčího se komise zabývala „poslední módou“ mezi lyžaři, zejména běžci — aplikací protistatických prostředků k rozšíření dýchacích cest. Dosud to zakázáno nebylo, zmíněné přípravky nejsou na seznamu zakázaných látek. Přesto problém zůstává, neboť jde o klasický případ, kdy zdravý sportovec bere lék s cílem momentálního zvýšení sportovního výkonu. Bylo přijato rozhodnutí, že schválit takový postup musí lékař. Je ale otázka, jakým způsobem závodníka usvědčit a co jeho lékař může uvádět jako zdůvodnění...

Redakce

Tréninkový tábor

Je 10. srpna 1992 a alpské městečko St. Corona (Rakousko) má o senzaci postaráno, neboť ožívá pravým „trávořázkým“ ruchem. Pod vedením předsedy komise lyžování na trávě FIS pana Roberta Apschnera začíná 1. mezinárodní Grasski-Camp pro lyžaře do 15 let. Na programu je společný trénink lyžařů na trávě pod vedením zkušených trenérů, celá akce vyvrcholí účastí ve 3. ročníku mezinárodní soutěže „Grasskiderby“.

Večer se scházíme k oficiálnímu uvítání. Účastníci dostávají pamětní bundy, medaile, čelenky a čepice. Drobné potřeby jsou u našich nejmenších účastníků — aby v bundách nezmezili úplně celí!

Rozbíhá se běžný denní rytmus. Po snídani odjezd na Hannesen II, oběd ve výšce asi 1100 metrů, odpolední trénink, potom jízda na místní specialitě — letních bobech, jejichž dráha se klikatí od mezistanice lanovky. Před večerí následuje plavání v bazénu, po ní program v podobě videa — buď přímo záznam z tréninku nebo filmy s trávařskou tematikou. Největší pozornost vyvolá bezesporu japonský film srovnávající metodiku sjezdového a trávního lyžování, navíc předvádějící lyžování v rozlehlé hale na umělé trávě i nabídku japonských terénů.

Po pátečním tréninku a úpravách tratí se v hotelu Orthof seznamujeme se startovní listinou sobotního Grasskiderby-závodů v obřím slalomu. Čítá 58 jmen od kategorie nejmladších dětí (s ročníky narození 1983—1984) až po dospělé, kde se to jen hemží zvučnými jmény. Na startu je i největší soupeř našeho Michala Mačáta z MSJ Christian Balek.

Nás zastupuje v kategorii nejmladších dětí Jan Hladík, ve starších dětech (1981—1982) Veronika Cvašková, Sylvie Hladíková, Ivo Janiš a Martin Hanic v mladších žácích (1979—80) Lenka Mařáková, Radovan Wágner a Zdeno Rigo ve starších žácích (1977—78) Anton Halás. I v kategoriích mužů máme zastoupení, a sice trenérem Ladislavem Pišným.

Trat obřím slalomu v délce 520 metrů s převýšením 95 metrů není právě jednoduchá. Ale i ti nejmenší se s ní bez potíží

vyrovnaří, nedochází k žádnému zranění. Výsledky jsou pro nás důvodem k radosti: Vezeme domů pět pohárů, naše bilance:

1. místo: Jan Hladík, Veronika Cvašková, Ivo Janiš
2. místo: Sylvie Hladíková
3. místo: Martin Hanic.

Při posledním večeru můžeme jen poděkovat všem pořadatelům, jejichž štafetu přebírá v příštím roce Itálie a za dva roky Slovensko. Snad nejděle se loučí naše výprava s tchajwanskou. Přes věkové rozdíly se právě v tomto případě nejvíce naplnil druhý cíl setkání, uvedený v propagačním materiálu — „prohlubování přátelských vztahů mezi účastníky různých národností...“

STANISLAV HLADÍK

S našimi přáteli z Tchajwanu

Sjezdaři na písku

Cestujete-li po silnici z Rozvadova směrem na Amberg, jedete v městečku Hirschau kolem největší německé továrny na zpracování kaolínu. Za jejím objektem neujde vaší pozornosti 120 metrů vysoký komolý kužel, obsahující 18 miliónů tun (!) bílého křemičitého písku — odpadu vznikajícího při zpracování kaolínu. Na 220 m dlouhém svahu této umělé hory se už koncem padesátých let místní nadšenci přesvědčili, že je využitelná pro letní lyžování. Dokonce tam vznikl lyžařský klub s žertovným názvem SKI Club Monte Kaolino Hirschau. Svah byl vybaven zařízením pro postřik vodou a jednoduchým pozemním výtahem. V šedesátých letech tu začali pořádat dokonce i mezinárodní závody ve slalomu. Je zajímavé, že naši lyžaři patřili k prvním zahraničním účastníkům, ačkoliv s výjezdy „na Západ“ to tenkrát nebylo jednoduché. Obvyklý pořad těchto závodů rozšířili pořadatelé letos o vypsání neobvyklého závodu — 1. mistrovství Evropy v KO-slalomu na písku. Startovalo 32 mužů a juniorů i 16 žen, juniorek a dokonce žákyň. Předcházející kvalifikace absolvovalo plných 170 sportovců.

Soudě podle publicity v tisku, roste nejen počet českých sjezdařů závodících v polovině července, ale i autorita podobných forem „alternativního lyžování“ ve světě. Budeme se proto věnovat nikoliv konkrétním závodům, nýbrž informacím o tom, jak lyžovat třeba na písku.

POVRCH, TECHNIKA

Křemičitý písek není nijak tříděn, svah je pokryt směsí jemných zrnků i několikacentimetrových valounů. Je-li vlhký, umožňuje podobný skluz jako mokrý firn. Slalomový svah je v celé délce velmi strmý, beze změn sklonu. Lyžaři se po několika tréninkových jízdách pohybují s naprostou jistotou, v různých obměnách srovnávacích oblouků, bez výrazných odlišností od jejich provedení na sněhu. Pády jsou naprosto bezpečné a jejich hlavním důvodem je snaha ukončit oblouk odšlapem nebo ho vést po vnější lyži, s vnitřní lyží nesenou nad podložkou. (Mimochoodem — padá se téměř výhradně při zkušebních, tréninkových jízdách.) Jízda na písku vyžaduje v současnosti progresivní „kolejovou“ techniku. Je charakteristická průjezdem celým obloukem na rovnoběžných lyžích, bez výrazné změny šířky stopy s tím, že i vnitřní lyže je částečně zatížena a přiměřeně zahraněna. Tato technika se uplatňuje především při slalomu.

Příznivý dojem lyžařů i diváků ovšem platí jenom pro pohyb po strmém svahu. V přechodu na mírný dojezd a především do roviny za cílem náhle klesá skluznost písku a lyžaři usilující o závěrečný efektní oblouk pobaví diváky především kotrmelci.

SPECIFIKA ZÁVODU

Na trati slalomu jsou umístěny nekloubové tyče vkloněné tak, aby pokud možno nedocházelo ke střetu závodníka s tyčí. Branek bývá 28, rytmus tratě je v celé délce téměř jednotvárný. Zajímavé je, že jízda bývá rychlejší ve vyjetých korytech než na hladké trati. Nasazování závodníků má tedy ve srovnání se závody na sněhu opačnou logiku. KO-slalom je zpestřen i na písku jedním umělým skokem, na jehož regulérnost má výrazný vliv shodná vlhkost podložky na obou tratích. Suchý písek může v několika brankách zlikvidovat až pětmetrový náskok před cílem.

BLAHOPŘÁNÍ S OMLUVOU

Místo gratulace jubilantovi musím začít omlouvou: Ačkoliv nemám právě nadbytek materiálů, malý příspěvek k padesátinám trenéra Ilavského jsem při přípravě minulého čísla Lyžařství schoval tak dokonale, že jsem ho našel, až když už bylo pozdě. Blahopřejeme tedy opožděně, tím upřímněji. Jeho kolegové z ŠKP Štrbské Pleso o něm napsali:

Ing. Ján Ilavský sa dožil životného jubilea — 50 rokov — naozaj v plnom rozkvetu síl. Ako reprezentant v behu na lyžiach sa zúčastnil ZOJ 1972 a MS 1970. Získal sedem titulov majstra republiky, od roku 1974 je našim popredným trénerom. Podieľal sa na úspechoch Pasiarovej, Klimkovej a ďalších športovkyň, ako tréner bol na jednej zimej olympiáde a štyroch maj-

VYBAVENÍ

Provozovatel půjčuje zájemcům za poplatek, závodníkům zdarma speciální lyže bez kovových hran, s posuvným pojistným vázáním. Lyže mají běžnou konstrukci z dřevěných plátků, hmota skluznic je poměrně měkká. Muži používají obvykle lyže dlouhé 160 cm, ostatní kategorie přiměřeně kratší. Hole ani boty se neliší od zimní sjezdařské výbroje. Zato oblečení má pouze dekorativní funkci — v letošním horkém létě závodil mnozí účastníci v oděvech téměř plážových.

Na téma výbroje musíme bohužel uvést jednu absurdnost: Pořadatelé se evidentně snažili zvýhodnit domácí borce tím, že nám zapůjčili letité a „vypráskané“ lyže německé výroby, zatímco domácí byli vyzbrojeni zcela novými lyžemi s typovým označením SKI Monte Kaolino. Naštěstí závodníci považují vliv kvality použitých lyží za zanedbatelný a umístění našich závodníků v čele výsledkových listin tento názor potvrzuje.

OBCENÉ ZÁVĚRY

Z diskusí mezi závodníky i trenéry lze vyvodit závěr, že provedení oblouků na vlhkém písku se blíží jejich provedení na sněhu mnohem víc než při jízdě na kartáčích z umělé hmoty nebo při lyžování na trávě! Už proto považují zařazení několika tréninkových dnů na Kaolinové hoře do letní přípravy mladých sjezdařů za její vhodnou součást — tím spíše, že zejména pro závodníky ze severozápadních Čech to představuje relativně nízké náklady. K těm přispívá i levné ubytování v přilehlém kempu s bazénem a hřištěm na dnes tolik populární plážový volejbal. Srovnávat s tréninkem na ledovci pochopitelně nebudu — ne snad proto, že by Kaolinová hora dopadla příliš špatně, ale je to srovnávání tréninku zcela nesrovnatelného.

K ZÁVODU

Zúčastnit se může každý řádně a předem přihlášený lyžař, od mladších žáků po veterány. Závod je bohatě dotován věcnými cenami a výsledky každého závodu slouží jako kvalifikace pro ME v KO-slalomu. V žákovských kategoriích jsou problematické starty dětí nezvládnutých ještě ani na sněhu srovnávacích oblouků (oblouky z převratu, případně v pluhu jsou na písku prakticky neproveditelné). I vspělejší lyžaři, kterým se nedaří jízda ve slalomu s hlubšími koryty, jsou na Kaolinové hoře bez šancí na úspěšné umístění.

Pokud jde o naši letošní účast, startovalo několik závodníků ze Šumavy a více než 40 z Jizerské lyžařské župy. V kategoriích juniorů a žáků putovala do Čech většina pohárů, včetně onoho za vítězství v soutěži klubových družstev (M. Čermák, D. Čermák, Bradáč). V mistrovském KO-slalomu valná část našich zástupců postoupila do vyšších kol, nejlepší z nich pak bojovali v semifinále a finále při nečekaně početné účasti diváků. V mužích skončil na 2. místě M. Čermák a na 3. Bradáč, v ženách byla 3. Šrejmová a 4. Kryspínová.

KAREL HAMPL

strovstvích světa. Pod jeho vedením získali juniorky sedem medailí na MSJ v letech 1988—1992.

V současnosti působí Ján Ilavský jako tréner v SVŠ FMV ŠKP Štrbské Pleso a zabezpečuje přípravu reprezentantiek Balážovej, Havrančíkovej a Miho-kovej. Za všetku prácu pre naše lyžovanie i pre región Vysokých Tatier mu všetci spolupracovníci ďakujú s priáním, aby aj v ďalšom období pomáhal vychovávať nových reprezentantov, formovať mladých ľudí. K. B.

SVĚTOVÉ POHÁRY 1992/'93

Skok na lyžích

5.—6. 12.	Falun	Švédsko
12.—13. 12.	Thunder Bay	Kanada
19.—20. 12.	Sapporo	Japonsko
30. 12. 92	Oberstdorf	Německo
1. 1. 93	Ga-Pa	Německo
3. 1. 93	Innsbruck	Rakousko
6. 1.	Bischofshofen	Rakousko
15.—17. 1.	Harrachov/Liberec	ČSFR
23.—24. 1.	Predazzo	Itálie družstva + velký můstek Rakousko — lety
29.—31. 1.	Kulm	Falun, Švédsko
6. 2.—14. 2.	národní mistrovství mistrovství světa	Falun, Švédsko
18.—28. 2.	Lahti	Finsko
5.—7. 3.	Lillehammer/Oslo	Norsko
10.—14. 3.	Vikersund	Norsko — lety
19.—21. 3.	Planica	Slovensko
26.—28. 3.		finále SP jedno- tlivců i družstev

Běh na lyžích

12.—13. 12. 92	Ramsau,	M — 10 V, 15 K (P)
	Rakousko	Ž — 5 K
19.—20. 12.	Val di Fiemme,	M — 30 V, 4×10 K
	Itálie	Ž — 15 V, 4×5 K
3. 1. 93	Kavgolovo,	M — 30 K
	Rusko	Ž — 30 K
9.—10. 1. 93	Le Brassus,	M — 15 K, 4×10 V
	Švýcarsko	Ž — 10 K, 4×10 V
16.—17. 1.	Klingenthal,	Ž — 10 V, 4×5 komb.
	Německo	
16. 1.	Bohinj,	M — 15 V
	Slovensko	
18.—28. 2.	MS, Falun,	M — 30 K, 10 K (P), 15 V (P), 50 V, 4×10 komb.
	Švédsko	Ž — 15 K, 5 K (P), 10 K (P), 30 V, 4×5 komb.
5.—7. 3.	Lahti,	M — 30 V, 4×10 K
	Finsko	Ž — 5 V
9.—10. 3.	Lillehammer,	M — 4×10 komb.
	Norsko	Ž — 5 K, 10 V (oba P)
13. 3.	Holmenkollen,	M — 50 K
	Norsko	Ž — 4×5 K
20.—21. 3.	Štrbské Pleso,	M — 15 K, 4×10 V
	ČSFR	Ž — 10 K, 4+5 V

Vysvětlivky: Všechna čísla pochopitelně znamenají délku tratě v kilometrech. K — klasická technika, V — volná technika. (P) znamená kombinovaný závod s využitím Gundersenovy metody, komb. u štafet — první dva úseky klasicky, druhé dva volně.

Severská kombinace

5.—6. 12.	Svatý Mořic	Švýcarsko
12.—13. 12.	Courchevel	Francie (velký můstek?)
19.—20. 12. 92	Bad Golsern	Rakousko
3. 1. 93	Oberwiesenthal	Německo (štafety)
5. 1. 93	Reit im Winkl	Německo (sprint)
9.—10. 1.	Schonach	Německo
16.—17. 1.	Kandersteg	Švýcarsko
23.—24. 1.	Saalfelden	Rakousko
		přestávka pro národní mistrovství a MS
5.—6. 3.	Lahti	Finsko
9. 3.	Lillehammer	Norsko (štafety)
12.—13. 3.	Oslo	Norsko
20.—21. 3.	Štrbské Pleso	ČSFR (finále)

Alpské disciplíny — muži

28.—29. 11.	Sestriere, Itálie	sl, osl
5.—6. 12.	Val d'Isère, Francie	sj, sl, sG
12.—13. 12.	Groeden, Itálie	sj, osl
15. 12.	Madonna di Camp, Itálie	sl
19.—20. 12.	Kranjska Gora, Slovín.	sl, osl, sG
22. 12. 92	Bad Kleinkirchheim, Rakousko	sG
9.—10. 1. 93	Ga—Pa, Německo	sj, sl, k
16.—17. 1. 93	Kitzbühel, Rakousko	sj, sl, k
19. 1.	Adelboden, Švýcarsko	osl
23.—24. 1.	Wegen, Švýcarsko	sj, sl, k
3. 2.—14. 2.	mistrovství světa {Morioka, Japonsko}	
27.—28. 2.	Aspen, Kanada	sj, sG
13.—14. 3.	Sierra Nevada, Španělsko	sj, sl
20.—23. 3.	Liljehammer/Kvitfjell, Norsko	sj, sG
	Oppdal, Norsko	osl
25.—28. 3.	Aare, Švédsko (finále)	sj, sl, osl, sG

Vysvětlivky: sj = sjezd, sl = slalom, osl = obří slalom, sG = super G, k = kombinace, Ga-pa = Garmisch-Partenkirchen.

Alpské disciplíny — ženy

28.—29. 11.	Park City, USA	sl, osl
5.—6. 12.	Steamboat Springs, USA	sl, osl
12.—13. 12.	Vail, USA	sj, sG
19.—20. 12. 92	Lake Lois, Kanada	sj, sG
5.—6. 1. 93	Maribor, Slovinsko	sl, osl
9.—10. 1. 93	Cortina, Itálie	sj, sG
15.—17. 1.	Ga—Pa, Německo	sj, sl, osl, k
23.—24. 1.	Haus im Ennstal, Rakousko	sj, k
3. 2.—14. 2.	mistrovství světa {Morioka, Japonsko}	
27.—28. 2.	Briegls, Švýcarsko	sj, sG
6.—7. 3.	Morzine, Francie	sj, sG
13.—14. 3.	Lillehammer, Norsko	sj, sl, k
15. 3.	Hafjell, Norsko	osl
20.—21. 3.	Klövjövemdalén, Švédsko	sl, osl
24.—28. 3.	Aare, Švédsko (finále)	sj, sl, osl, sG

Nemohl být v encyklopedii

Pamětní deska Cyrila Musilovi byla odhalena 12. září 1992 v Novém Městě na Moravě. Kolik lidí však dnes ví, kdo byl Cyril Musil? Malá encyklopedie lyžování o něm cudně pomlčela, jeho jméno bylo ještě před čtyřmi lety tabu.

Cyril Musil (1907—1977) byl vynikající lyžař-běžec, člověk, který s lyžováním spojil většinu svého života. Šestinásobný mistr předválečné ČSR, šestinásobný mistr Polska, úspěšný účastník mnoha mezinárodních závodů i ZOH 1936, kde v běhu na 50 km skončil jako první Středoevropan.

Ze sportovních výsledků lze vyčíst, že zejména nejdelší lyžařský běh byl jeho doménou.

Musil žil do roku 1949 ve svém rodišti — Studnicích u Nového Města na Moravě. Po rodičích zdědil statek, sám však byl víc lyžař než statkář. Z hospodářství

nakonec udělal jakýsi lyžařský penzión, ale ani to ho po roce 1948 nezachránilo...

V době 2. světové války se Cyril Musil zapojil do aktivního protifašistického odboje. Penzión se stal útočištěm osob žijících v ilegaliu a pronásledovaných na cisty. Vznikla v něm organizace Rada tří, až do konce války tam bylo jedno z center odboje na Českomoravské vrchovině.

Válka skončila, klidný život však dlouho netrval. V roce 1949 byl Cyril Musil zatčen a v inscenovaném politickém procesu odsouzen, stejně jako jeho manželka Růžena, rozená Brázdová. Byli obviněni z toho, že brání v kolektivizaci naší vesnice, jsou nebezpečnými nepřáteli nové republiky. Každá oběť měla za úkol najít svého „kulaka“ a třídního nepřítel. Vě Studnicích tato role paradoxně připadla právě Musilovým, ačkoli vůbec statkáři nebyli!

Po odsouzení na 20 let (!) pobyl Musil ve vězení jen krátce. Podařilo se mu utéct a po putování přes Vídeň, Norimberk a Frankfurt nad Mohanem odletěl do Kanady. Tam časem zřídil vlastní lyžařskou školu, servis, horskou chatu. Získal i kanadské státní občanství, ani na sklonku života se mu nepodařilo podívat se do vlasti. Jeho žena se po mnoha letech věznění vrátila s podlomným zdravím a záhy zemřela. Cyril Musil byl v roce 1977 nalezen mrtvý v garáži svého domu — okolnosti smrti jsou dosud poněkud záhadné.

Musilovi mnoho obětovali protifašistickému odboji, přesto padli za obět někomu, kdo byl v dobách okupace nejspíše v závětrí a čekal, jak se poměry vyvinou. Utěchou budí to, že jména obětí jsou nesmrtelná, jména trýznitelů historie zavrhlá.

K. B.

0 přípravě skokanů

Reprezentační A družstvo má v přípravě 11 závodníků pod vedením trenérů Matury a Tanczose. Absolvovali několik mezinárodních závodů ve skoku na můstcích s keramickou nebo ledovou stopou. Podle dosažených výsledků se vytvořila silná čtyřka ve složení Parma, Sakala, Gorder a Jež. Slibně se prosazují mladí závodníci — Mojš, Jiroutek, Bielčík, Lukeš, Černý a další. Výkonnost ovšem ještě budou muset stabilizovat. Pokud se jim to podaří, mohlo by dojít k posunu výkonnosti celého družstva.

Jiří Raška ml. by jako další kandidát pro MS měl potvrdit formu z domácích soutěží také v zahraničí, zejména v závodech Světového poháru. Totéž platí o Kováčovi. Problémy měli Švagerko a Raszka, kteří se dosud nemohou vyrovnat s V-stylem a zůstávají své minulé pověsti dlužní. Po ukončení letní přípravy má dojít k vyřazení některých závodníků, pokud nebudou mít odpovídající výkonnost. (Informovat budeme v příštím čísle časopisu — pozn. red.) Na jejich místo bychom zařadili talentované mladé chlapce zvládající V-styl jako předpoklad dobrých výsledků ve SP i EP.

V juniorském družstvu se připravuje osm skokanů pod vedením trenérů Rašky st. a Babiše. Také toto družstvo má potíže se změnou stylu. Přesto lze říci, že Černý, Mikuláščík a Lasota dosahují lepší výkonnosti než někteří členové A družstva. Na úrovni techniky přesto musejí ještě hodně pracovat, aby důstojně reprezentovali především na MSJ v Harrachově.

Obě družstva absolvují závěrečnou přípravu na můstcích s umělou hmotou a na ledovci Dachstein. Po přípravě na prvním sněhu určí trenéři hlavní kádr pro EP i SP. Našimi největšími soupeři budou tradičně skokani Finska, Rakouska, Japonska, Švýcarska, ale i nápadně se lepšící reprezentace Francie, Slovinska a Norska.

Věřme, že trenéři družstev budou mít při výběru šťastnou ruku a vyberou takové zástupce, kteří uspokojí svými výsledky nejen sami sebe, ale především příznivce našeho krásného sportu.

DALIBOR MOTEJLEK
hlavní trenér skoku

Alpské disciplíny

VÝBĚROVÉ VÝKONNOSTNÍ TRÍDY JUNIORŮ

Junioři — ročník 1976: Hlavaj Vladimír (LK ZTŠ Martin), Hofman Kamil (CHEZA Litvínov), Kaděra Václav (SA Špičák), Pipek Jan (LIAZ Jablonec), Škývara Jan (SKP Zlín), Zakouřil Borek (LIAZ). **Ročník 1975:** Berný Tomáš (Špičák), Brož Jiří (Sn Pec p. Sněžkou), Huška Andrej (LK Šachtičky B. B.), Košek Pavel (SVS Krkonoše Vrchlabí). **Ročník 1974:** Holický Jan (LIAZ), Kraus Tomáš (SVS Krkonoše), Podhradský Lubo (Šachtičky), Slašťan Dušan (Šachtičky), Somora Branislav (Šachtičky). **Ročník 1973:** Brůna Miloslav (Železnobrodské sklo), Dudev Zlatko (Jiskra Harrachov), Jányš Daniel (Šachtičky), Košek Radim (SVS Krkonoše), Veselý Martin (VSK Brno).

Juniorčky — ročník 1976: Erlebachová Ilona (SVS Krkonoše), Harušťáková Katarína (Šachtičky), Hujová Andrea (CHEMA Ústí n. Labem), Mlčáková Lenka (AL Rožnov p. Radhoštěm), Navarová Petra (Šachtičky), Olšáková Kate-

řina (Vítkovice), Šebeňová Olena (Šachtičky), **Ročník 1975:** Diková Lucia (Šachtičky), Jagerčíková Jana (Šachtičky), Kvopková Mária (Martin), Šošková Andrea (Šachtičky), Tichá Katarína (VSŽ Košice), Žabová Hana (Bohemians Praha). **Ročník 1974:** Blahová Renata (Šachtičky), Elizová Dagmar (Jasná Liptovský Mikuláš), Erlebachová Eva (SVS Krkonoše), Junková Katarína (Šachtičky), Šebeňová Naďa (Šachtičky). **Ročník 1973:** Bačková Bibiana (Šachtičky), Kurková Petra (Jasná L. M.), Rázusová Zuzana (Jasná L. M.).

MISTROVSKÉ VT DOSPĚLÝCH

Muži: Bíreš Adrián (Šachtičky), Čermák David (Spartak Rokytnice) Hošek Michal (VSK Brno), Ilanovský Ivan (ŠK Filozof Bratislava), Jurko Peter (Filozof), Klauz Peter (Filozof), Mudroch Borek (Bohemians), Novotný Antonín (Bohemians), Vokatý Martin (VSK Brno). **Ženy:** Krnavcová Jana (Šachtičky), Medzihradská Lucia (Filozof).

Československá federace skibobistů vyhláší konkurs na místo reprezentačního trenéra skibobistů. Podmínky: Věk do 50 let, kvalifikace trenéra lyžování 1. nebo 2. třídy, 6 let praxe.

Informace na adrese ČSFS, Spartakiádní 2, 160 17 Praha 6 - Strahov, telefon a fax 35 78 51.

MULTISPORT ENGINEERING

vyrábí a dodává

- přístroj na vyvažování skluznic
- vytvrzovací desku na výseky
- hoblík na skluznice
- nástroj na ostření a odklon hran
- podpěrky pod lyže (při opravách)

Seifertova 15, 586 01 Jihlava, ☎ 066/298 86

O MÓDĚ A REKLAMĚ

Otevírání se světu přináší jevy kladné i problematické. Mezi ty druhé patří nejrůznější módy a reklamní kampaně, jejichž oflem není uspokojit zákazníka a vyjít vstříc potřebám lidí, nýbrž vydělat na jejich důvěřivosti, přehnané úctě ke všemu cizímu, především „západnímu“, na jejich neznalosti. V záplavě nejrůznějších přípravků z oblasti stravování a regenerace organismu, právě tak jako v různých „zaručených“ dietách a receptech, je opravdu těžké se orientovat. Nikdy nevíme, kdo nám chce pomoci a kdo nás spíše podvádí, případně se pustil do něčeho, čemu sám náležitě nerozumí. V orientaci pomáhá konzultace s lékařem, jenže ti v běžném kolotoči práce s pacienty nemívají čas na rozsáhlé konzultace, nemluvě o tom, že ani oni si ne, sou vždy jisti. Zeptali jsme se za vás MUDr. Petra Krejčího, náčelníka oddělení tělovýchovného lékařství Ústřední vojenské nemocnice v Praze-Střešovicích.

Například téma „Herbalife“ je kampaní na druhou. Nemí to jenom reklamní humbuk?

„Není! Herbalife je jedna z nejuváženejších diet, jaké tu kdy byly. Má různé varianty a formule, jejichž podrobný popis přesahuje rámec této debaty a do našeho časopisu se ani nehodí. Určitě ale z této diety nemusí nikdo mít obavy, nevýhodou je jenom její cena.“

Sportovcům samozřejmě obvykle není nutné doporučovat dietu pro zhubnutí, může se jim ale hodit regenerační formule herbalifu. To je totiž podstatně: Receptura nepočítá jenom s redukcí hmotnosti, zaměřuje se na regeneraci po fyzickém i psychickém přetížení. A protože například vytrvalostně sportující musí získávat hodně energie, navíc tak, aby všechny složky byly vzájemně vyvážené a v odpovídajícím poměru, najde v této dietě odborně sestavenou výživu. Přesněji: doplněk výživy.“

Žertoval jsem, že kdybych si pravidelně kupoval celé balení herbalifu, tak nebudu mít na jídlo a zhubnu přirozeným způsobem...

To je sice vtip, ale správně narážíte na největší problém: Nejen herbalife, ale moderní regenerační prostředky vůbec mají zásadní nevýhodu v tom, že jsou velmi drahé. Výzkumu se podařilo vyvinout nejrůznější přípravky odborně sestavené, určitě neškodné a pro regeneraci organismu vynikající, leč také značně nákladné. Normální sportovec to nezaplátí — mám na mysli závodníky, kteří nemohou počítat s podporou státu nebo sponzorů. O rekreačně sportujících nemluvě... Navíc by to měl být jenom doplněk jejich normální stravy. Herbalife je bezzbytková dieta, obsahuje málo vlákniny, zkrátka jediná potrava to být nemůže, zejména pro sportovce ne. Sportovec musí mít dostatek uhlohydrátů, v odpovídajícím množství i bílkoviny a tuky, prostě vyváženou stravu. Ale používat herbalife třeba jako dobrý minerální nápoj lze doporučit.“

Doktor Krejčí pokračuje: „Dnes se vyvíjí a začíná vyrábět leccos. Také u nás jsme začali. I v medicíně jde o „pole neorané“, víme o těch věcech všichni dohromady málo. Faktem zůstává, že lidskému organismu lze dodávat něco víc než jenom normální potravu a že v některých oborech se lidé bez podpůrných regeneračních prostředků neobejdou. Tím nemám na mysli jenom sportovce — ostatně právě herbalife nevznikl kvůli nim.“

Rostoucí nároky na člověka a tedy i na látky, které jeho tělu dodáváme, přestaly být výlučně záležitostí sportu. Podle některých mravokárců, podle nichž je dopingem každá látka, která není součástí normální potravy, dnes „dopují“ i politikové, průmysloví manažeři, vědci, umělci — zkrátka všichni, kteří ve svém oboru podávají výjimečné výkony a tudíž musejí tělu také něco výjimečného dodávat. Ne, vnitřní regenerace už ve vyspělých zemích dávno není pouze záležitostí sportu, právě tak jako není záležitostí jenom sportovců třeba sauna nebo masáž. Ale opakují: Jsme v počátcích a moc toho ještě nevíme.“

HUBNUTÍ BEZ Hnutí

Další téma naší diskuse: Nakolik je možné zhubnout bez intenzivního a pravidelného pohybu, bez sportování, jak také leckdo slibuje a nachází ohlas zejména u lidí pohybově pohodlných, pro něž pohyb představuje fyzické námahy je téměř bolestivá.

Hubnout lze různým způsobem. Nejzdravější pochopitelně zůstává zvýšení výdeje energie — příjem a výdej mají být v rovnováze. Převaha příjmu energie nad jejím výdejem všestrannou fyzickou činností je příčinou obezity v převážné většině případů. Výjimkou je několik geneticky postižených, u nichž je obezita vrozenou chorobou, ale takových jsou mezi našimi obézními sotva dvě procenta. Mám soukromý názor: Kdo nebyl obézní ve dvaceti letech, nemusí být ani v padesáti. Co tomu říká odborník?

MUDr. Krejčí: „V zásadě máte pravdu, ale přesto se domnívám, že po čtyřicítce už nelze zhubnout jenom sportováním, je nutné omezit příjem potravin. Zůstává otázkou pro lékaře, jak ho omezit a jakých potravin. Ale nevěřte, že každému stačí jenom sport. Při mnoha druzích sportu nevy-

dáváme zase tolik energie, jak se domníváte, a když se po výkonu člověk dobře nají a napije, jsou kilogramy zpátky. Nemluvě o tom, že na tak objemné a intenzivní sportování, jaké by leckdo pro zhubnutí potřeboval, nemá dost času — normálně pracující člověk nemůže věnovat sportu několik hodin denně — ani fyzický potenciál. Doporučeníhodné jsou vytrvalostní formy pohybu, jenže ty zase hrozí poškozením kloubů a jinými riziky. Ani sportování nesmíme přehánět.“

Všechny diety jsou nakonec neúspěšné a zbytečné, pokud člověk zásadně nezmění svůj životní styl. A to je právě kámen úrazu — zásadní změna životního stylu je neobyčejně náročná věc, s přibývajícím rokem věku čím dál náročnější. Člověk, jamuž je třeba 45 let, se už sotva podstatně změní — a právě na tom každá dieta zkrachuje! Zhubnout třeba o 15 kg není zase takové umění, to se podařilo už mnoha lidem. Bohužel se jim ale vesměs „podařilo“ záhy zase ztloustnout, z důvodů, které jsem právě uvedl.“

A zhubnout bez hnutí...

...lze velmi snadno, ale je to hřích proti vlastnímu tělu! Rozložit si svaly, nechat je úplně atrofovat, poškodit si nervovou soustavu, odpiřat tělu základní živiny — to sice lze, ale jaký to má smysl? Hladovkáři jsou také hubení — ale proč! Ležet a čekat až umřu, být hubený, nemá smysl. **Chci-li zhubnout, musím vědět proč a podle toho jednat. Samotné hubnutí člověku do života nic nepřináší, jenže to jsme zase u té změny životního stylu.**

Rečené ovšem neznamená, že jsem proti hubnutí, jenže s podmínkou, že se budu snažit změnit stravovací návyky a způsob trávení volného času. Máte pravdu, že v této otázce je velmi snadné nalestět na nějakou nezodpovědnou dietu a „zaručené“ recepty, což nakonec velká část našich občanů činí. Vždy se poraďte s lékařem a uvědomte si, že bez konzultace s ním je vaše snaha nebezpečná.“

Nepochybuji o správnosti takové rady, jenom při pohledu na valnou část našich otlých a kouřících lékařů nevím, zda právě oni budou dobře radit. Zřejmě musíme pozorně volit nejen dietu, nýbrž i lékaře. Ale dost zlomyslných poznámek!

Připravil K. B.

V předposledním zářijovém víkendu navštívil Československo pan Franz Hoppichler, předseda mezinárodního sdružení INTERSKI. V tomto čísle Lyžařství bohužel nemáme místo jaké si beseda s ním zaslouží, vrátíme se k ní tedy v čísle 6/92. Je až neuvěřitelné, jakou pozornost věnují některé země výuce lyžování, při níž aplikují vědecké metody v metodice i sledování rekreačních sportovců. Práce s výzkumem laktátu a odezvou organismu na zatížení vůbec už dávno není jenom záležitostí závodního sportu. INTERSKI však přesto nezapomíná, že rekreační lyžování musí zůstat především rekreací a nesmí tudíž zapomínat ani na emocionální složku.

O Lillehammeru a o batohu s princem

Zatímco pod alpskými velikány v Albertville bouchalo šampaňské a temperamentní Francouzi podle svého zvyku bouřlivě oslavovali přidělení ZOH 1992, byl dvacetitřicetiletý norský Lillehammer ještě o něco tišší než jindy. Poražení kandidáti to nikdy nemají jednoduché, což platí ve sportu stejně jako v politice. Zklamání však houževnatým Seveřanům nevydrželo dlouho. Naopak; ještě zvýšili své snažení a úsilí bylo korunováno úspěchem při volbě místa konání ZOH 1994. V důsledku změny olympijského cyklu uvidí město v údolí Gudbrandsdalen zimní hry již pouhé dva roky po albertvillském svátku.

Pamětníci si jistě vzpomenou, že naposledy pořádali Norové zimní olympiádu doma před dlouhými 40 lety, v roce 1952. Tehdy ovšem bylo dějištěm hlavní město Oslo a okolí. Od těch dob vzrostly požadavky na zajištění, vybavení, pohodlí, organizaci — a ovšem i počty účastníků a jejich doprovodu několiknásobně.

Obyvatelé širokého údolí plného pastvín, jezer a lesů se považují za venkovany a konzervativce, jako ostatně velká část Norů. Ani zde nebyli propagátoři her ušetření ostrých půtek s protivníky olympijské myšlenky, jednou musela rozkohoutěné soky konejšit sama paní ministerská předsedkyně. Šlo — jak to v podobných případech chodí — o stanovení míry nezbytných zásahů do přírody, o níž by se slušelo napsat, že je ještě panenská — kdyby to nebylo tak často používané a otřelé klišé. Dokonce už loni si sedláci stěžovali svým poslancům, že krávy stresované pohledem na monstra skokanských můstek ztrácejí mléko...

Lillehammer nás přivítal 23 měsíců před ZOH mrazivým severákem, který zvedal mračna prachu a víry jemného písku rozvátého z četných stavenišť. Domácí nicméně ujišťovali, že při hrách bude všechno jinak. Prozatím — kromě suvenýrových triček s pěti kruhy, několika brožurek o historii města a programu ZOH — nemohlo tamní informační středisko uspokojit naši zvědavost. Nicméně, určitou představu si už lze učinit.

Norové, ač malý národ, nejsou stížení komplexem malosti, ale ani me-

galomanií. Takže olympiáda určitě bude připravena moderně, profesionálně, ovšem bez zbytečné okázalosti, beze snah o překonání všeho, co tu dosud bylo. Myslím, že je to dobře. Sportovce nebude strašit nadmořská výška jako v Albertville ani dlouhé cestování na sportoviště, což kromě závodníků určitě přivítají i novináři, televizní a rozhlasoví reportéři, kteří na tohle bývají zvlášť „vysazení“. Jednotlivá sportoviště jsou budována od centra Gudbrandsdalen, asi 40 km na sever od Lillehammeru (alpské disciplíny), až po 50 km jižněji ležící Hamar a Gjøvik (hokej, rychlobruslení). Běžecské lyžařské disciplíny uvidí areál kolem jezera Sjusjøen, kde organizátoři počítají převážně s využitím dosavadních zařízení. V tomto bodě ochránci přírody neustoupili.

Také my jsme přijeli do Norska hlavně kvůli běžkám. Konkrétně kvůli dálkovému běhu Birkebeinerrennet, dlouhému 55 kilometrů a vedoucímu přes horský hřeben z Reny do Lillehammeru. Na jeho oblibě nic nemění ani skutečnost, že v poslední době nemá budoucí olympijské město v polovině března, kdy se závod koná, dostatek sněhu, a že tedy běh končí o několik set metrů výš u jezera Sjusjøen. Závod založený v roce 1932 se zúčastňuje 6000–7000 běžců z celého světa. Unikátní je, že všichni účastníci nesou na zádech povinnou zátěž v batohu, který váží pět a půl kilogramu. Chcete vědět, proč právě tolik?

Stará pověst

Sága praví, že v Norsku zuřila počátkem 13. století občanská válka. Znepřátelené klany bojovaly proti sobě o trůn a vládu nad zemí. Otec proti synovi, bratr proti bratru, nikdo nebyl v bezpečí. Jedním z klanů byli tzv. birkebeineři. Původně poddaní, často tak chudí, že museli místo obuvi používat sandály z březové kůry. Slovo birkebeiner norský znamená březová noha a v průběhu dalších staletí se tak začali nazývat odolní mužové, kteří se nezastaví před žádnou těžkostí, vydrží každou zkoušku.

Náčelníkem Birkebeinerů byl jistý Sverre. Ten časem ovládl značnou část středního Norska, ovšem jeho nebezpeční protivníci zvaní bagleři vládli

v oblasti hlavního města Oslo a v bohatém jihovýchodním Norsku. Za Sverrova syna Haakona boje polevily, znovu však nabyly na síle po králově smrti v roce 1204.

Haakonův syn Haakon Haakonsson se narodil několik týdnů po otcově smrti. Bagleři v něm viděli nebezpečnou překážku pro uchvácení trůnu. Birkebeineři tušili, že život malého prince je v nebezpečí a rozhodli se převést ho do Trondheimu, který ovládali. Před vánocemi dorazili do Hamaru a postupovali až k selské usedlosti poblíž Lillehammeru, kde se zdrželi přes svátky.

Počátkem ledna roku 1206 se vydali na další cestu. Usoudili, že je nebezpečné pokračovat údolím Gudbrandsdalen, proto chtěli přejít horský masív do východnějšího sousedního údolí Østerdalen. Za velmi špatného počasí se vydali na cestu dva nejlepší lyžaři mezi birkebeinery, jejichž jména kupodivu historie zachovala. Jmenovali se Torstein Skevla a Skjervald Skrukka. S dítětem dorazili přes pusté hory a po značných úpravách do Østerdalenu. Tam byli přátelsky přijati místními pastevci, kteří jim poskytli potravu a koně nezbytné pro další cestu.

Pět a půl kilogramu těžký batoh, který nesou na zádech dnešní účastníci pětapadesátikilometrového dálkového běhu, tudíž má připomínat tehdejší váhu korunního prince. Závodníci jsou povinni nechat batoh před vstupem do startovního prostoru úředně převázat. Podle pravidel běhu má obsahovat především nezbytné teplé oblečení pro případ náhlého zhoršení počasí.

Pro úplnost dodejme, že když Haakon Haakonsson dospěl, záhy ukončil občanskou válku v zemi. Za jeho vlády Norsko vstoupilo do krátkého „zlatého“ období svých dějin. Potom však nezávislost na dlouhá staletí opět ztratilo, zato cesta lyžařů-birkebeinerů nenávratně vstoupila do historie...

IVO DOMANSKÝ

ÚDRŽBA SKLUZNIC A HRAN LYŽÍ

Následující řádky jsou slíbeným pokračováním odpovědi na dotaz čtenáře z Lyžařství 2/92. Nejprve krátce o rozdělení lyžařů do výkonnostních skupin. Charakterizuje je tzv. výkonnostní pyramida:

- a) závodníci mezinárodní úrovně
- b) závodníci národní úrovně
- c) vyspělí sportovní lyžaři
- d) rekreační lyžaři.

Skupinou a) a b) se v tomto příspěvku nebudeme zabývat, případně zájemce odkazujeme na materiály ze školení trenérů a cvičitelů lyžování. Nás zajímají skupiny c) a d), které jsou mezi lyžaři nejvíce zastoupené a v nichž se při údržbě lyží dělá nejvíce chyb.

Vzpomeneme-li si na článek o výběru lyžařské výzbroje v Lyžařství 4/92, zjistíme, že skupina c) odpovídá materiálu pro cílovou skupinu S, skupina d) pro cílové skupiny A, případně L. Podle těchto kritérií materiál — v našem případě lyže — nejen nakupujeme, ale také udržujeme.

Základním předpokladem je **rovinnost skluznic a hran**. Skluznicí a hrany můžeme přebrousit do roviny i ručně, ale dá to dost práce, výsledek není vždy uspokojivý a navíc je to zbytečné! V českých zemích i na Slovensku je již řada lyžařských servisů vybavena speciálními bruskami na skluznice (v Praze na umělém lyžařském svahu nebo ve Slezské ulici, v Brně, Vsetíně, Olomouci, Bratislavě, Ružomberoku, v Jasné). Cena za přebroušení skluznice a hran je kolem 100 Kčs. Vždy si však ověřte, zda servis, na který se chcete obrátit, má kvalitní brusku. V některých „servisech“ totiž „přebroušují“ lyže vibračními nebo ručními pásovými bruskami. Těm své lyže raději nesvěřujte!

Jinak o své lyže můžete celou sezónu pečovat sami. Potřebujete k tomu následující vybavení (pro skupinu d):

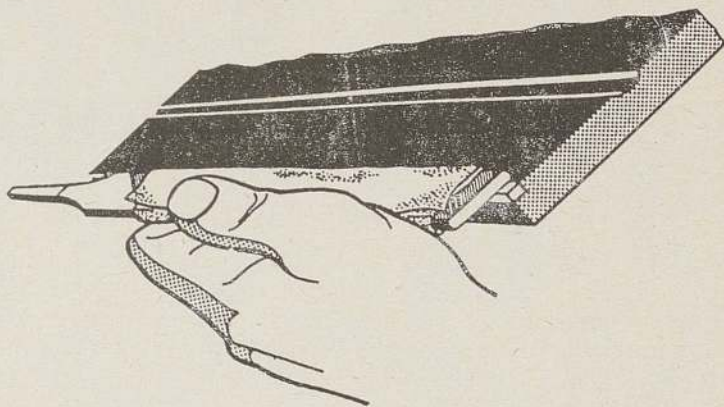
- svěrák na lyže (2 ks)
- smývač vosků
- čisticí papír
- jednosečný tvrdě chromovaný pilník „jemný“
- úhlový přípravek na broušení hran z boku
- jemný brusný papír pro broušení „pod vodou“, zrnitost 240
- brusnou pryž
- cidlinu ke stahování vosku (akrylové sklo)
- ocelovou cidlinu
- polyetylenovou „svíčku“ k opravě skluznice.

U skupiny c) pak ještě navíc:

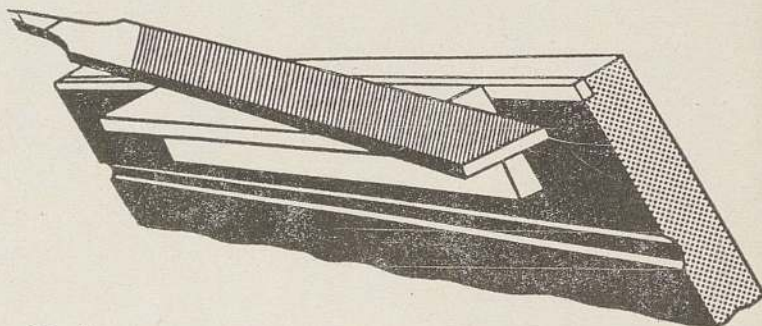
- karborundový ostříč hran
- žehličku k voskování za horka
- kartáč na rozleštění vosku.

Práce související s údržbou lyží provádíme v dílně nebo v garáži, kde se nemusíme obávat znečištění okolí. Lyži upneme do svěráků skluznicí nahoru, ramena brzdy zajistíme, aby při práci nepřekážela, buď přípravkem, který se někdy dodává s vázáním, nebo nejjednodušejší tak, že je v zatažené poloze zajistíme zavařovací gumíčkou nebo řemínkem. Nejprve odstraníme zbytky vosku a nečistot několikanásobným stažením hranou cidliny ve směru od špičky k patce lyže. Pak na skluznici nanese nebo nastříkáme smývač vosků. Necháme několik minut působit, potom skluznici důkladně vytřeme do sucha čistým hadříkem nebo čisticím papírem. Skluznici prohlédneme, zda není poškozena. Velmi jemné rýhy nevádí; nalezneme-li větší poškození, musíme skluznici opravit. Opravovaná místa znovu vyčistíme odmašťovačem a zdrsíme drátěným kartáčkem nebo brusným papírem. Černé skluznice opravujeme černou „svíčkou“, transparentní nebo barevné transparentní „svíčkou“. „Svíčku“ zapálíme mimo lyži, necháme rozhořet a pak odkapáváme roztavený materiál na opravované místo. Nakláníme ji tak, aby plamínek nezhasl, ale aby materiál na skluznici pouze odkapával, nestékal proudem. (Jinak se totiž se skluznicí nespojí). Hlubší poškození proto neopravujeme jednou, ale zakapeme, necháme vychladnout a potom nanese další vrstvu.

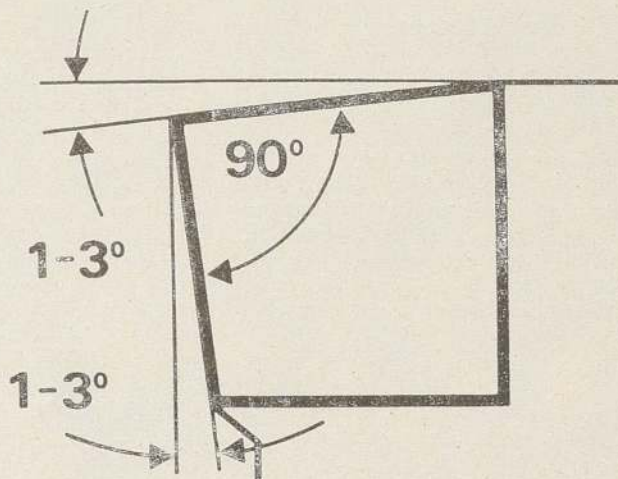
Choulostivé jsou opravy u hran, kdy hrana rychle odvádí teplo a materiál se špatně spojuje. Přilehlou část hrany proto nahřejeme elektrickou páječkou. Při práci s transparentní „svíčkou“ musíme „svíčku“ držet těsně nad skluznicí (3 až 5 mm) a dbát na to, aby hořela nesvitivým (tj. modrým) plamenem. Hoří-li žlutě, vznikají saze a opravené místo vypadá

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

nevzhledně. Vyžaduje to jistou praxi, proto doporučujeme, abyste zakapávání (ale i ostatní operace) nejdříve „natrénovali“ na nějaké staré lyži. Pokud vám popsany způsob připadá příliš náročný, můžete zkusit natavovat materiál elektrickou páječkou, na jejíž drátek navléknete z kousku měděného plechu zhotovenou „lopatičku“. Jde to také, ve srovnání se zakapáváním je ale o něco zdouhavější. Opravená místa po vychladnutí zároveň ocelovou cidlinou a přebrousíme za mokra jemným brusným papírem.

Další operací je **broušení hrany ze strany skluznice**. Hrany prohlédneme a pilníkem vedeným po ploše (obr. 1) srovnáme větší poškození, která se zpravidla vyskytují v oblasti pod vázáním. Pak hranu zlehka přebrousíme jemným brusným papírem, který omotáme kolem pilníku. Pilník vedeme rovnoměrnými dlouhými tahy ve směru od špičky k patě lyže. Na závěr můžeme — není to ale nutné — hranu přešetřit stejným způsobem karborundovým ostříčem.

Lyži otočíme o 90 stupňů a znovu upneme do svěráků. **Boční část hrany** brousíme opět jemným pilníkem pomocí přípravku, tzv. brusného úhlu (obr. 2). Pracujeme tak, jak bylo popsáno výše, tedy rovnoměrnými dlouhými tahy od špičky k patce. Pilník držíme na profrézované straně přípravku, druhou stranu přitlačujeme ke skluznici. Tak nabrousíme hranu přesně do pravého úhlu. Po nabroušení pilníkem můžeme hranu — opět pomocí přípravku — přešetřit brusným papírem, na závěr karborundovým ostříčem. Nakonec odstraníme tzv. „jehlu“ po celé délce hrany a v oblasti špičky (v délce asi 15 až 25 cm) a paty (5 až 10 cm) hranu zakulatíme. Tuto operaci provádíme brusnou pryží tak, že hranu po celé délce jednou až dvakrát touto pryží stáhneme. V uvedené délce na špičce a patě to opakujeme několikrát.

Po ukončeném broušení vyčistíme skluznici čistícím papírem, který navlhčíme smývačem vosků, a vykartáčováním silonovým kartáčem. Čištění provádíme v obou směrech, tj. od špičky k patce a naopak. Lyže je tak připravena k navoskování.

Mnozí lyžaři skupiny c) ovládají techniku vyjíždění oblouky po hranách. Ti mohou zkusit tzv. závodní ladění lyží, které

v podstatě znamená úhlování hran. Spodní část hrany je od roviny skluznice odkloněna směrem nahoru přibližně o dva stupně, o stejný úhel je podbroušena boční část hrany. Výsledkem je hrana nabroušená do pravého úhlu, který je ale vzhledem k rovině skluznice o dva stupně pootočen. Takto připravená lyže velmi dobře vyjíždí oblouky i při vyšší rychlosti a není náchylná k zařezávání. Přitom spolehlivě drží i na ledě. Pro lyžaře začátečnický a méně pokročilý, kteří jezdí oblouk převážně smykem, je tato úprava zbytečná (obr. 3).

Rozdíl v broušení:

— Ze strany skluznice brousíme hranu přes lyži napříč, přitom pilník ovíne dvěma až třemi závity umělohmotné lepicí pásky. Tento návin vedeme po opačné hraně než je ta, kterou brousíme. Tak dosáhneme naklonění pilníku o požadovaný úhel.

— Boční část hrany brousíme stejným způsobem, ale místo přípravku s úhlem 90 stupňů použijeme přípravek s úhlem 88 stupňů.

Po nabroušení musí následovat navoskování lyží, nejlépe za horka. Zde rovněž můžeme navázat na odpověď v Lyžařství 2/92. K nanášení vosku za horka stačí běžná žehlička s termostatem, kterou nejnázve získáme tak, že manželce nebo přítelkyni koupíme novou! Vosk zažehlujeme při nejnižším stupni nastavení, žehličkou po skluznici neustále pohybujeme, aby se skluznice nepoškodila. Zvlášť opatrní musíme být u skluznic typu Electra. Po navoskování necháme lyže vychladnout (nejlépe přes noc), přebytečný vosk stáhneme plastovou cidlinou. Pomocí upraveného rohu cidliny vyčistíme žlábek a zařezem v cidlině odstraníme vosk i z hran. Skluznici na závěr přešetříme čistícím papírem nebo kartáčem.

Při údržbě lyží pracujeme v rukavicích, abychom předešli zranění, a dobře větráme.

Soupravu na údržbu lyží a ostatní přípravky i nástroje můžete obdržet na dobírku na adrese: Firma 3 S, Karenova 20, 150 00 Praha 5, tel. 02/37 46 02.

ING. JAN SEIDL

S lyžemi proti infarktu?

Choroby srdce a cév, v lékařské hantýrce kardiovaskulární choroby, se za uplynulých 40 let nebyvale rozšířily také v naší populaci. Rozšíření má charakter pomalu se rozrůstající epidemie. Od roku 1952 do roku 1988 vzrostl počet ročně nově objevených onemocnění o 71,4 %. To prakticky znamená přírůstek o 2 % každý rok. V českých zemích jsou tyto nemoci každoročně příčinou téměř 57 % všech úmrtí. Onemocnění se posouvají do stále mladšího věku. Ve statistice se to projevilo tak, že máme jednu z nejnižších průměrných délek života v Evropě.

Běžná zkušenost s angínami a chřipkami zformovala laickou představu: Objeví-li se jakákoliv nemoc, je třeba odebrat se k lékaři. Ten je placen za to, aby pomohl. Bohužel, až po infarktu si člověk uvědomí, že mezi chorobami existují rozdíly. Uvědomí si, že to, co platí o angíně či chřipce — že se vyléčí většinou bez následků — neplatí o kardiovaskulárních chorobách! Teprve postižený infarktem nebo mozkovou příhodou zjišťuje, že z jeho zdraví něco nenávratně ubylo. Od tohoto zjištění se stává průvodcem postiženého strach. Je to strach z dalšího zhoršování zdraví, strach o život vůbec. V tuto chvíli je již pozdě něco podniknout. Všechna další opatření i

veškerá léčení směřují k uchování alespoň omezené srdeční výkonnosti, neboť poškozené zdraví prostě nelze vrátit zpět! Tyto skutečnosti vedou lékaře k hledání cest, jak veřejnosti zpřístupnit myšlenky prevence.

Po seznámení s výsledky současných amerických i dalších studií člověk nabývá dojmu, že infarkt je na prostou zbytečnost, ke které vůbec nemusí dojít. Tento dojem je však pouhá iluze. Nahromaděné poznatky nejsou k ničemu, pokud zůstávají jen v hlavách lékařů. Neexistuje lék, který by mohl zvrátit skrytý vývoj aterosklerózy v tepnách, neumí to ani sebedraždší lékařský přístroj.

Z uvedených příčin vznikla nadace s pracovním názvem Srdce proti infarktu. O významu celé věci svědčí i to, že do čela nadace se postavila jedna z nejvýznamnějších postav naší medicíny — prof. MUDr. Švejcár, DrSc.

Týden v zotavovně Amerika ve Špindlerově Mlýně je jednou akcí mezi těmi, které bude nadace doporučovat a organizovat. V nelyžařské části pobytu jsou obsažena vyšetření cholesterolu a dalších krevních tuků, které jsou základními ukazateli míry rizika, dále doplňková vyšetření faktorů, které ovlivňují rychlost aterosogeneze směřující k projevům příznaků onemoc-

nění. Ve večerních hodinách jsou na programu přednášky s instruktáží k výsledkům léčení. Mají umožnit pochopení podstaty procesu aterosogeneze a možné prevence. Na programu je celodenní pohyb na lyžích sjezdových i bežeckých, ve zbytku dne pohyb v bazénu a v tělocvičně. Je zařazen i nácvik protistresového chování. Stravování je kombinované: Přihlíží se k vyšší spotřebě energie, zároveň však k potřebě seznámit se s protisklerotickou stravou.

Z uvedeného je možná patrné, že nadace preferuje formy hromadné či skupinově prováděné prevence, a to pro jejich vyšší efektivitu. Předpokladem dosažení našeho cíle je vytvořit soustavu kardiovaskulární prevence, ve které bude každý jedinec sám pečovat o své zdraví režimem, odpovídajícím možnostem jeho organismu. Ošetřující lékař bude zprostředkovatelem potřebných kontrolních vyšetření a rádcem nad jejich výsledky. Účast v takovém systému však vyžaduje nezbytnou míru vědomostí, potřebnou pro porozumění radám lékařů. V ordinaci není na vysvětlování čas. Je proto třeba zajistit jednorázové uvedení do systému prevence, což má umožnit právě tato akce. Hodnota týdenního kursu bude pravděpodobně 2100 Kčs. Zaplacená cena bude 1900 Kčs, díky subvenci České pojišťovny. Ta hraje 200 Kčs na účastníka do počtu 220 osob za podzim a zimu. Pravděpodobné termíny konání 6.—12. 11. 1992 nebo 10.—16. 1. 1993. Bližší informace o akci poskytně MUDr. Karel Erben, Tylova 697, 472 01 Doksy. Telefon do zaměstnání 0425/234 61, do bytu 0425/725 29.

SPORT PRO CHLAPY

Vlastně ani nevím, zda nám téma skialpinismu vůbec přísluší — tento sport je organizován v Československé horolezecké asociaci. S lyžováním ale souvisí natolik, že jsme se rozhodli podrobnější informace o něm do Lyžařství zařadit. Důvodem byly především četné dotazy čtenářů žádajících uveřejnění takového materiálu.

Partnerem v rozhovoru byl Juraj Gantner, čtyřiatřicetletý chatař z Vysokých Tater, předseda komise skialpinismu ČSHA. Pokud vám jméno něco připomíná, tak nikoliv náhodou — Juraj Gantner je manžel naší bývalé vynikající reprezentantky v alpských disciplínách. O skialpinismu vyprávěl:

„Tento sport není nový. Už ve třicátých letech se pořádaly podobné akce, při nichž se jezdilo na odlehčených sjezdových lyžích s tuleními pásy na skluznici. Obojí — odlehčení i pásy — slouží při extrémních výstupech, které k tomu odvětví patří. Termín „tulení pás“ se používá ještě dnes, ačkoliv pásy už nejsou z tulení kůže, nýbrž ze syntetických materiálů. Je to sport provozovaný v neporušené přírodě, v horách, daleko od lidí. Sport bez lanovek a vleků, upravených tratí a vyjetých stop. Tradičně ho provozují především horolezci a pracovníci horské služby. I jeho závodní podoba je odvozena ze závodů horských sluzeb, poprvé pořádaných kolem roku 1980 v Italském horském středisku Lecco. Byla to první mezinárodní soutěž skialpinistů a tenkrát bylo toto odvětví stejná móda, jako jsou dnes třeba horská kola.“

Co pro člověka milujícího hory a přírodu znamenají krásné sjezdy vysoko a na samotě — to vědí jenom vyznavači tohoto sportu. Velmi emotivní prožitek ovšem předpokládá výborného lyžaře i zkušeného horolezce. Ne náhodou je toto odvětví začleněno do horolezectví.

„Závodíme zásadně ve dvojicích, protože jeden by se v horách snadno mohl ztratit a zůstat bez pomoci. Co by znamenal úraz takového osamělého lyžaře — to raději nebudeme domýšlet. Sami propagujeme zásadu, že vysoko do hor se nikdo, ani jako turista, nemá vydávat sám. Neexistují ale jenom závody. Naše odvětví má tři složky — závod, extrémní sjíždění a přechody. K té první se vrátíme podrobněji.“

Extrémní sjíždění provozujeme ve velehorách, vlastně to je lyžařský návrat z výstupu. Při přechodech absolvujeme trasy po hřebenech hor nebo celých pohorí, jindy přechody území nikoliv vysokohorského, ale zcela opuštěného. Jako příklad uvedu třeba Špicberky. U nás příležitost k přechodům zůstává omezena na turistické hřebenovky, protože opuštěné ostrovy pochopitelně nemáme.“

ZÁVODY

„Říkal jsem, že závodí jen dvojice. Základem je etapa se dvěma časovými zkouškami. První je měření výstupu po vyznačené trase, druhá sjezd nebo obří slalom. Zkrátka logika horolezectví — nej-

prve se stoupá, potom klesá. Etapa měří 20 až 25 kilometrů, podle charakteru terénu a výkonnosti účastníků má stanovený limit. Ten určí vedoucí tratě tak, aby zhruba 75 procent soutěžících dvojic mělo šanci limit splnit. Přijede-li dvojice do cíle v limitu, je hodnocena podobným způsobem, jako při automobilové rallye — součtem časů v měřených zkouškách. V poslední době se prosazuje i hodnocení jako při běhu, tedy celkovým časem potřebným k absolvování trasy.“

Závod trvá celý den. Start bývá velmi brzy ráno, dokonce už ve čtyři hodiny! Limit může být až desetihodinový. Já vím, teď se závodník v běhu nebo dokonce turista popadne za hlavu — co dělat deset hodin na 25 kilometrech? Jenže nezapomeňte, že nežávodíme na běžecce trati s upravenou stopou, nýbrž na trasách s extrémními horolezeckými výstupy, při nichž se často lyže ani nedají použít a leze se s nimi na zádech. Tomu odpovídá i vybavení závodníků — k jejich povinné výbavě patří batoh s lanem, cepínem, dále mapa, buzola, lékárníčka, často i vysíláčka. Občerstvovat se mohou soutěžící pouze tím co nesou s sebou, občerstvovací stanici na vrcholu hor nemůžete očekávat...“

... a dostat hlad je jedna z nejhorsších věcí, které účastníka mohou potkat. (To nemyslím ironicky, pohyb horolezce má přece jenom jiné zákonitosti než pohyb turistů!) Ve sportovní podobě skialpinismu patří k nejpěším v Evropě Itálie, Švýcarsko, Rakousko, Francie — prostě země s velehorami. Kupodivu vysokou úroveň má ale i v Bulharsku, kde stát do podpory tohoto odvětví hodně investoval.

Základní problém je už s tím, kde závodit. Pokud totiž uspořádáte závod v nízkých horách, v nichž o horolezeckém výstupu vůbec nelze hovořit — a přiznejme si, že pouze takové máme v Čechách a na Moravě — vznikne v důsledku nedostatečných výškových rozdílů trať a nenáročných výstupů vlastně závod v běhu na lyžích; to už není skialpinismus... Naši tedy závodí ve Vysokých Tatrách, výjimečně a s přihloubením oka se najdou vhodné tratě v Nízkých Tatrách a na Fatře. V Tanapu jsou ovšem problémy s ochranářskou přírodou, kteří jsou vůči tomuto odvětví někdy až příliš přísní. Důvodem devastace našich hor určitě nejsou sportovci, tedy ani skialpinisté, jenže jim se nejsnáze něco zakazuje! Ale to bychom se dostali k úplně jinému tématu... Na extrémní sjezdy jezdíme téměř zásadně do Alp, o přechodech už byla řeč.“

VYBAVENÍ

Zmínili jsme se o tom, že ve srovnání s během nebo sjezdem je hodně netradiční, především ve své horolezecké složce. Ale i jinak: Jezdí se na speciálních dřevěných lyžích se vzduchovými bublinami. Jsou lehké, což se hodí při stoupání nebo nesení, méně při sjezdu. Lyže nemají nejlepší jízdní vlastnosti, zejména na zledovatělém sněhu má i výborný

lyžař potíže. Ale jak jinak? Dělení na lyže sjezdové a běžecce pochopitelně nepřichází v úvahu, výzbroj musí být univerzální. (Pouze tulení pásy se na vrcholu stoupání odlepují, protože s těmi by se nedalo sjíždět.) Univerzální musí být i obutí závodníků, ani v něm nelze odlišovat mezi vybavením pro běh a pro sjezd. Problémem je také mazání lyží. Při vysokohorském sjezdu se někdy projíždí až šesti druhy sněhu (1) a mazání je tedy ještě složitější a nevyzpytatelnější alchymie než v jiných odvětvích lyžování.

Výbava pochopitelně není levná. Stojí 25—30 000 korun — patří k ní nejen běžecce kombinézy, ale i goretexové velehorovky a další speciální oblečení do velehor, spací pytel, batoh atd. Uvážíme-li že jde o sport zcela amatérský, při němž nelze počítat se sponzory a státní podporou, musejí do něj hodně investovat i profesionální pracovníci horské služby. „Zatím nám svaz jednou zaplatil dopravu do zahraničí, jinak všechno platíme sami. Naštěstí máme se zahraničními přáteli možnost různých výměn, vzájemných pozvání a podobně — jinak bychom snad ani nemohli nikam jezdit“, říká Juraj Gantner.

Jak je to s naší reprezentací, kdo za nás vlastně jezdí?

Máme asi 150 registrovaných závodníků, reprezentační družstvo tvořily v minulém sezóně dvojice Frank—Trizna, Leitner—Novajovský a Madaj—Danko, které se v závodech Evropského poháru umístily kolem 5.—6. místa. Ale věřte, že ani při závodech není v tomto sportu nejdůležitější umístění. Prvořadá je kolegialita a spolupráce. Povinnost přerušit závod a poskytnout pomoc platí absolutně a její nedodržení je přímo trestné. Není však třeba vyhrožovat sankcemi — nechat kolegu v horách bez pomoci, to si nikdo z vyznavačů tohoto sportu neumí představit. („Ale nemyslete si, že náš sport je nějak extrémně nebezpečný. Je pravda, že zejména sjezdy vypadají až vražedně, ale s úrazovostí to u nás není tak hrozné. Skialpinismus má i v procentech mnohem nižší výskyt úrazů než například házená!“, dodává Juraj Gantner.)

POPULARIZACE A DIVÁCI

Skialpinismus je sport tvrdých chlapů a opravdových sportovců. Takových, kteří v něm nehledají existenciální výhody nebo dokonce možnost zbohatnout, jimž nezáleží ani na popularitě a divácké kulte. Sportovci, kteří před výkonem spí namačkání v nepohodlných horských chatách a po závodech jsou rádi, že mají kde ušusit věci. Žádné masáže, regenerace, vědecky sestavená strava a její doplňky, žádný pitný režim. Nemohou si vybírat — nejen „jinde“ jez, co ti dají, ale také v horách.

S diváky je to také špatné. Kdo poleze ve čtyři ráno do výšky několika tisíc metrů, aby tam sledoval závod osamělých dvojic? Ani fotoreportáž na trať závodu nedostanete, tím méně televizi. Videozáznamy si účastníci pořizují sami, ani prosbě o fotografi ze závodu nemohl Juraj Gantner vyhovět. Nemá nic, jenom jeden amatérský snímek z výstupu... Navíc o diváky tento sport příliš nestojí, přesněji ochránci přírody. Nejradyji by do hor nepouštěli ani ty závodníky!

Závěr je ale přece jenom optimistický: Ochránci přírody také u nás už pochopili, že hory ničí někdo jiný než sportovci. A pokud jde o televizní přenos, ten už se také připravuje — v závěru závodu přece jenom lze zařadit zajímavý dojezd s diváckou kulísou a kamerami. Nakonec se o tomto odvětví snad ještě začne psát v novinách!...

BĚH NA LYŽÍCH /3/

(Učíme se správně a účelně běhat)

Způsoby běhu na lyžích

Základní dělení způsobu běhu na klasické a bruslařské je dáno charakterem odrazu dolními končetinami. Rozlišujeme je podle toho, zda běžec získává dopředný pohyb odrazem z plochy lyže, která se zastavuje a je v paralelním postavení s lyží druhou, nebo odrazem z vnitřní hrany lyže, která se nezastavuje (je stále v pohybu, ve skluzu) a je v odvrátém postavení vzhledem ke směru jízdy.

Způsoby klasického běhu dostaly názvy podle toho, jak se pohybují horní končetiny. Pohybují-li se střídavě, jde o **střídavý běh**, pohybují-li se současně, jde o **běh soupažný**. Podle vzájemné činnosti dolních a horních končetin vznikly modifikace uvedených způsobů — střídavý běh dvoudobý, čtyřdobý, soupažný běh jednodobý a vícedobý.

Způsoby bruslení se naopak rozlišují podle práce dolních končetin. Odráží-li se běžec jednou končetinou, jde o bruslení **jednostranné**, odráží-li se oběma, o bruslení **oboustranné**. Odraz dolní končetinou při jednostranném bruslení (stranou od stopy v odvrátu lyže) podporují paže soupažným odpichem holemi. Tento způsob vyžaduje upravenou trať s jednou stopou uprostřed, ve které jede skluzová lyže.

Oboustranné bruslení a všechny jeho modifikace naopak vyžadují hladký a rovný povrch tratě (bez vyjeté stopy).

Pro jízdu na různých sklonech trati a terénu se z oboustranného bruslení odvodily (podle časové koordinace a rytmizace paží a dolních končetin) způsoby: bruslení oboustranné jednodobé a dvoudobé se soupažnou prací paží. Střídavá práce paží a odpích holemi daly vzniknout oboustrannému bruslení střídavému. Vyloučením práce paží vzniklo oboustranné bruslení prosté. Paže jsou buď fixovány u těla nebo rytmicky doprovázejí a vyrovnávají pohyb dolních končetin.

Aby vaše výuka byla úspěšná a účelná, abychom rychle postupovali k cíli a nezafixovali si zbytečné chyby, je třeba se seznámit s popisem techniky jednotlivých způsobů běhu, uvědomit si základní biomechanické principy, které jsou v běhu na lyžích uplatňovány.

Určitá znalost teorie a dobrá představa o pohybu (pohybových strukturách) vám usnadní nácvik, který bude vědomější a rychlejší. Obvyklý způsob učení „pokusem a omylem“ povýšíte na nácvik vědomý, racionální.

Při popisu techniky se nevyhne určitým teoretizováním. Budeme muset použít i nové pojmy. Abychom si dobře porozuměli v dalším textu a vyjadřovali se stejným jazykem, seznámíme vás s vybraným slovníkem ustálených a odborných pojmů, které se v lyžování běžně používají.

Výkladový slovníček lyžařských pojmů

Lyže (druh): 1. Běžecské lyže, hovorově běžky — klasické, bruslařské, 2. sjezdové lyže, hovorově sjezdovky, slalomky, obřačky (pro obří slalom), 3. skokanské lyže, hovorově skočky. (Pozn.: Při zavedení lyží do našich zemí byl převzat původní název „ski“. Později byl zaveden pojem slovanského základu — lýha, lýhy — lyže).

Lyžař: 1. běžec (klasik, bruslař), 2. sjezdař, slalomář, 3. skokan. (Pozn.: Z původního názvu skiják (od ski) se přešlo k českému výrazu lyžec a vývojem se dospělo k označení lyžař).

Lyžování: 1. běh na lyžích (klasický, bruslení), 2. sjezdové disciplíny alpské (sjezd, slalom atd.), 3. skok na lyžích (lety na lyžích).

Běh na lyžích: 1. činnost (pohyb) na běžecských lyžích, ev. turistických lyžích, 2. lyžařská sportovní disciplína — součást tzv. severských lyžařských disciplín. (Pozn.: Výraz „běžkování“ a „běžkaři“ je nelyžařský, ve sportovní a odborné terminologii se nepoužívá. Doporučujeme ho z lyžařského slovníku vypustit.)

Technika: Optimální řešení pohybového úkolu v konkrétní situaci.

Styl: Individuální využití techniky lyžařem.

Pohybové dovednosti: Učením získané předpoklady, jak rychle, správně a úsporně řešit pohybové úkoly.

Hmotná soustava běžce: Tělo běžce s výzbrojí (lyžemi, holemi), tvoří jeden celek.

Těžiště těla: Teoretický bod, ve kterém se promítá soustředěná hmotnost hmotné soustavy běžce.

Oporná plocha: Místo, kam se za klidu promítá těžiště těla.

Váha na plných chodidlech: Postoj, při kterém běžec zatěžuje lyže (lyži) rovnoměrně.

Spádnic: Myšlená čára, která probíhá přímo ze svahu dolů.

Vrstevnice: Myšlená čára, která na svahu spojuje místa o stejné nadmořské výšce.

Lyže zahraněná: Lyže zasazená hranou do sněhu tak, že plocha skluznice svírá s povrchem sněhu ostrý úhel.

Hranění: Stavění lyže (lyží) na hranu.

Lyže vyšší: Lyže, která je v rovnoběžném postavení na svahu blíže k vrcholu.

Lyže nižší: Lyže, která je v rovnoběžném postavení na svahu blíže údolí.

Lyže vnější: Lyže vzdálenější od středu otáčení nebo směru pohybu.

Lyže vnitřní: Lyže bližší středu otáčení nebo směru pohybu.

Sun: Pohyb lyží po sněhu, vzniklý tlakem ve směru podélné osy.

Skluz: Pohyb lyže ve směru její podélné osy, způsobený setrvačnou silou, vnitřními silami běžce.

Jednooporový a dvouoporový skluz: Skluz na jedné nebo obou dolních končetinách.

Obrot: Změna směru postoje běžce, při níž se mění směr podélné osy lyží.

Oblook: Plynulá změna směru lyží po křivce.

Přívrat: Lyže v přívratu (pluh) — špičky lyží u sebe, patky od sebe.

Odvrat: Lyže v odvrátu — špičky od sebe, patky u sebe.

Rovnoběžné (paralelní) postavení lyží: Lyže vedle sebe, podélné osy lyží jsou rovnoběžné.

Předsunutá lyže: Lyže rovnoběžné, špička jedné lyže je předsunutá před špičku druhé lyže.

Siroká stopa: Lyže rovnoběžné ve vzdálenosti na šířku pánve od sebe (15 až 20 cm); zajišťuje dobrou stabilitu v základním postavení.

Úzká stopa: Lyže rovnoběžné, nepatrně vzdálené od sebe. Neumožňuje dobrou výměnu dolních končetin při střídání odrazu a skluzu, je příčinou labilního postavení před odrazem.

Lyže na ploše: Skluznice lyže je rovnoběžná s povrchem sněhu.

Snížení těla: Nižší poloha těžiště vycházející z flexe (ohnutí) všech kloubů dolních končetin.

Zvýšení těla: Opačný pohyb vycházející z extenze (napnutí) kloubů dolních končetin.

Přisednutí: Snížení, při němž se stehna dostanou do polohy vodorovné s lyžemi.

Přepad: Labilní poloha těla, kdy se těžiště nachází před opornou plochou.

Zatížená lyže: Lyže, na níž působí větší nebo veškerá váha běžce.

Zatížená lyži: Pohyb, jímž se zvyšuje tlak těla na lyže.

Odlehčení lyži: Pohyb, jímž se snižuje tlak těla na lyže.

Přenesení váhy: Pohyb trupu nebo jiné části těla, který má za následek změnu zatížení lyže (lyží).

Přestopení: Úplné a dynamické přenesení váhy těla z jedné lyže na druhou.

Odras: Pohyb dolní končetiny proti sněhové podložce, který má za následek posun těžiště lyžaře. Odras se může dít ve směru pohybu nebo šikmo.

Odpich: Odras paže s holí od sněhu. Upevnění ruky v poutku hole umožňuje intenzivní tlak proti podložce.

Skluzová lyže: Lyže, na které je při skluzu váha a která klouže po sněhu.

Připravuje
doc. dr. FRANTIŠEK DVORÁK, CSc.

Jak trénuje /4/ kondiční lyžař - běžec

Závody jsou vyvrcholením několikaměsíční přípravy každého sportovce, kondičního běžce nevyjímaje. Příprava k závodům má některé zákonitosti, které je nutné dodržet.

Než začne „vylaďování“, musíme mít za sebou dostatečně dlouhou dobu „nabíjení baterií“. Přesto, že v každém případě jde o přísné individuální záležitost, můžeme toto období přece jenom ohraničit, alespoň v minimálním rozsahu. Platí — zejména pro kondiční běžce, — že čím delší je tato doba (tj. doba vytrvalostního tréninku), tím kvalitnější výsledky můžeme dosáhnout. Minimálně by to mělo být 10—15 týdnů pravidelného vytrvalostního tréninku při zachování pravidla 3 - 30 - 130. To by mělo představovat 100 hodin tréninku, nebo-li 1000 km běhu nebo 3000 km na kole nebo 1000 km na lyžích.

Hlavní metodou při vylaďování jako přípravě k závodům je u kondičních běžců metoda fartleková.

Hlavním cílem vylaďování je získání „pocitu rychlosti“ tj. poznat, jakým tempem jsem schopen daný závod uběhnout. Nejvhodnější model pro vylaďování trvá sedm týdnů. Po nich nám má forma vydržet 5—8 týdnů, dále musí opět následovat období „nabíjení baterií“.

Příklad týdenního rozvrhu sedmidenního cyklu:

Pondělí: Lehký vytrvalostní trénink 1 až 2 hodiny, TF 120—150.

Úterý: Trénink rychlosti — asi 1 h fartleku při stupňovaném tempu na úsecích 1000—1500 m. Dvakrát až třikrát, podle chuti a pocitů — „hra s rychlostí.“

Středa: Středně dlouhý lehký běh, 0,45—1,30 h, TF 130—150.

Čtvrtek: Trénink rychlosti, stejný jako v úterý.

Pátek: Trénink rychlosti — asi hodina fartleku při stupňovaném tempu na úsecích 600—1000 m. Třikrát až pětkrát, podle chuti a pocitů.

Sobota: Středně dlouhý lehký běh 0,45 až 1,30 h, TF 130—150.

Neděle: Závod. Před naším hlavním závodem sezóny bychom měli absolvovat 3—5 závodů „na zahřátí“. (Jde tedy o závody kontrolní — pozn. red.)

Na první pohled je jasné, že tento model je postaven pro ty z nás, kteří trénují denně. Pokud nemáme možnost (nebo potřebu) trénovat tak často, můžeme z modelu vyřadit dny v pořadí 1. pondělí, 2. sobota, 3. čtvrtek. Zbytek je nutno považovat za minimum nutné pro přípravu k závodům.

Při ladění se nejvíce a nejzřetelněji projevují chyby, kterých jsme se dopustili v přípravě a kterých se dopouštíme i při vylaďování.

Pocity a příčiny

Těžkost v nohách a „lenost“ při tréninku. Mnoho rychlostního tréninku bez dostatečné relaxace, případně nedostatečný objem tréninku „nabíjení baterií.“

Postoj „je mi to jedno“ je zpravidla projevem nervového vyčerpání. Opět vysadit intenzivní a rychlostní trénink.

Přání vzdát při závodě — známka vyčerpání. Správně „vyladěný“ organismus by měl mít radost z utkání a soutěžení. (Vyčerpání může být i psychické — pozn. redakce.)

Nelze mít trvalé bolesti nohou. Pokud nepřestanou ani po vynechání intenzivních tréninků, je nutné vyhledat tělovýchovného lékaře.

Další projevy

Známky snížené odolnosti organismu, bolesti hlavy, lehká nachlazení, rýmy atd. Bývají to projevy tělesného vyčerpání, nevhodné stravy a dalších poruch životosprávy.

Nelze závodit „furt“. Je třeba se po 5—8 týdnech vrátit k pomalému vytrvalostnímu běhu.

Klasickým projevem nesprávné reakce kondičních běžců — zejména těch, kteří mají dostatek času a vůle k tréninku — při snižování výkonů je zvětšování objemu a intenzity, což logicky vede k vyčerpání organismu, onemocněním nebo zraněním z přetížení. Několikátý denní trénink je potom k ničemu, v období hlavních soutěží je takový sportovec vyřazen a stěžuje si na „smůlu“. (Pozn. redakce: Proti „Přírodě“ mnoho nezmůžeme. Dále: Trénovat víc ještě neznamená trénovat lépe!)

Závod a jeho průběh)

1. Stravování

Den před závodem a v den závodu bychom měli ze své stravy vynechat veškeré živočišné bílkoviny, tj. maso v jakémkoliv podobě, vepřovým počínaje a uze-

ninami všeho druhu konče. Strava by měla obsahovat maximum sacharidů.

Ráno před závodem lehkou snídani z ovesné kaše, případně palačinky, med, džem, dostatek čaje. Mezi nevhodné potraviny patří i klasické máslo!

V průběhu závodu přijímáme kromě dostatku tekutin také komplexní stravu. V tomto směru je náš trh již dostatečně zásoben.

Po závodě doplňujeme zejména tekutiny, jíme lehké jídlo, pokud možno bez masa. Vhodné jsou polévky, zejména zeleninové vývary a vývary z lehčích druhů masa (kuřecí, slepičí).

Již jsme se zmínili o tom, že zcela nevhodné jsou „párkové hody“, zejména před závodem (!) nebo hned po jeho skončení.

Stravování patří na přední místo po samotném tréninku. Nevhodná strava může způsobit mnohé potíže.

Příprava lyží

Příprava lyží špičkových závodníků je v současné době několikahodinový rituál, který zde nemá smysl popisovat.

Především bychom měli mít den před závodem na lyžích nanesený základní parafín.

Snažit se zjistit pravděpodobnou předpověď počasí a stav připravenosti tratě.

Mazání před závodem vychází z pravidel stanovených výrobci, ale mám zásadu, že se řídím vlastním úsudkem a zkušeností. Jakkmile začnete přijímat „zaručené“ recepty, které jste nikdy nevyzkoušeli, je téměř jisté, že skončíte špatně. Tedy nemazat kombinace, které neznám a nemám vyzkoušené z tréninku. U kondičních běžců bych kombinace různých druhů vosků vůbec nedoporučoval.

Pokud možno mít dvoje lyže. Na jedněch testovat způsob mazání, na druhých závodit.

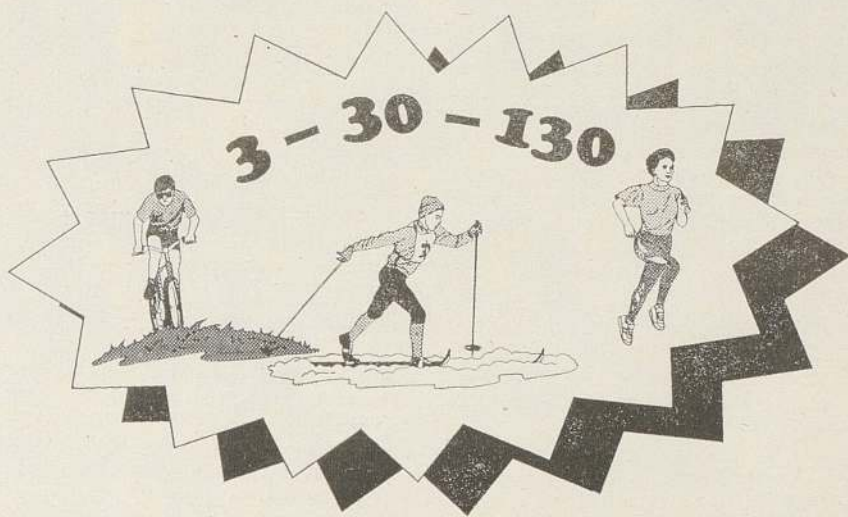
Taktika na trati

Znat profil a základná místa tratě.

Nenechat se „vyjančit“ a znát své tempo.

Vědět, kde občerstvovat, kde jsou oficiální občerstvovací stanice.

Dr. PAVEL LANDA

OČI - KŮŽE - LYŽE

Jet do Alp je pro mnohé z nás splněním lyžařských snů. Stojí sice mnohdy hodně úsilí, ale je to dnes reálné. Avšak právě pro dřívější nedosažitelnost jsou pro nás Alpy často neznámou, dobrodružnou krajinou, která nás staví do role průkopníků probíjejících se přes chyby a omyly. Předějit jim můžeme dobrou přípravou, ze které jsme vybrali některé občas přehlížené náměty.

Slunce a výška

S každým výškovým metrem se zvyšuje dávka slunečního záření. Jeho účinnost ještě stoupá přebytkem ozónu vlivem znečištění ovzduší. Pokud tuto okolnost ve větších výškách přehlédneme, přejde nás vzápětí smích. Rty se promění v neforemnou bolavou ránu a obličej napuchne. Řezavá bolest v očích v nás vyvolává sugestivní vzpomínky na Indiány z dětských knížek, natírající si okolí očí zuhelnatělým dřevem a zakrývajcí si zrak březovou kůrou opatřenou malými otvory.

Oči

Sluneční světlo obsahuje viditelnou část a část s vlnovou délkou kratší než je viditelné záření — záření ultrafialové. Tato složka je zvláště nebezpečná pro oči. Je důležité vědět, že již ve výšce 1500 m na nás dopadá nejméně dvakrát více paprsků než v údolí. Vliv záření se ještě zvyšuje odrazem slunce od sněhu. Ohrožení stoupá zvláště na ledovci a v polední době.

Jestliže se v těchto podmínkách zdržujeme delší dobu bez dostatečné ochrany očí, dojde k předráždění spojivky a rohovky a k přetížení oční čočky a sítnice. To může mít bezprostřední nepříjemné důsledky projevující se až „sněhovou slepotou“; někdy končí trvalým poškozením zraku!

Bránit se je možné pouze kvalitními slunečními brýlemi, které například na ledovci mají zachycovat 80 až 90 % světla. Důležité však je zajistit ochranu i před ultrafialovým zářením. Tu poskytnou pouze pro tento účel určené čočky z odborných optických obchodů.

Kůže

V poslední době se často ozývají varovné hlasy před opalováním: Slunce je škodlivé. Způsobuje kožní rakovinu!

Protiargumentem je skutečnost, že sluneční světlo má na lidský organismus spíše pozitivní než negativní vliv. Nepříznivé účinky je třeba odstranit přiměřeností opalování (například neslunit se v poledne), jeho postupností a v každém případě také ochrannými krémy.

Nadměrné slunění hrozí především ve větších výškách a na sněhu. Je velmi důležité použít účinný ochranný

krém. Jeho vhodnost se vyjadřuje pomocí „faktorů“. (Počet ochranných faktorů proti slunečnímu záření původně určuje, kolikrát déle je možné pobývat na slunci ošetřen příslušným krémem než bez ošetření). Například pobyt na ledovci vyžaduje minimálně desetifaktorový krém.)

Ošetření je třeba v průběhu lyžování obnovovat a je vhodné ho přizpůsobit individuálním potřebám pokožky: Při masné pokožce se kupříkladu doporučuje krém, který udržuje vlhkost. Nesmíme také zapomínat na uši, oční víčka, krk a hřbety rukou. Důležitou součástí ochrany je čepice se štítkem.

Rty

Zvláštní kapitolou je ošetření sliznice rtů, která ve srovnání s pokožkou ani nemá vlastní ochranný mechanismus. Chceme-li se vyhnout velmi nepříjemným oparům a opuchlým rtům, opatříme si speciální krémy na rty (do větší výšky). Osvědčené jsou například značky Piz Buin nebo Lancaster.

Lyže

Další „maličkostí“, která může nákladný pobyt zvalitnit nebo také znehodnotit, je stav lyží. Jet do Alp bez dobře udržovaných skluznic a hran je obzvláště hříšné.

Příprava na příští sezonu začíná na konci sezóny předchozí. Ošetřit hrany a skluznice a konzervovat je navoskovaním patří k základním činům lyžaře. V opačném případě červené stopy po rezavých hranách na prvním sněhu mohou pobavit, ale pro postiženého znamená zanedbaná péče přibližně o 30 % více námahy a méně požitků z jízdy. Ve stejné míře se zvětšuje i riziko úrazů — zvyšuje se možnost pádu zavíněného velkým odporem tření a větší únavou lyžaře.

Lyže jsou drahocená výzbroj, která se vyplácí a dobře slouží jen tehdy, když se o ni staráme. To, co je samozřejmé u závodníka, platí stejně pro rekreačního lyžaře. Zatímco u závodníka pečlivě udržované hrany, ošetřené a namazané skluznice znamenají zisk cenných setin sekundy, jsou u rekreaanta podmínkou bezpečného a kvalitního sjíždění.

Dnes je u nás dostatek dobře vybavených lyžařských dílen a servisů, sportovní obchody připravují prodej sad potřeb pro běžnou údržbu.

JIŘÍ SOUKUP

Umíte poradit?

Zimní sportovní zboží tvoří významnou část obratu sportovních prodejen a servisů. Je to zároveň typický příklad zboží, při jehož prodeji musíme umět zákazníkovi poradit s výběrem (poradit mu vhodný model lyží, vhodné vázání, správné oblečení pro daný účel). Jde o sortiment, ve kterém se skrývá pro obchodníka i zákazníka určité — ne právě zanedbatelné — riziko: Nevhodně vybraná výstroj může způsobit i těžký úraz s trvalými následky. Lze si pak snadno představit, že právní zástupce poškozeného může vymáhat náhradu na prodejně, která se nekalifikovanou radou na poškození zákazníka podílela.

Proto je v zahraničí — zejména v alpských zemích — pravidlem, že prodáváč tohoto sortimentu absolvuje odborná kvalifikační školení a skládá zkoušky. Teprve to ho opravňuje k odbornému prodeji zimního sportovního zboží. Majitel či vedoucí obchodu tak získává jistotu, že mu nikdo nemůže vytknout zanedbání ve vztahu k zákazníkovi.

Cech lyžařských servismanů v ČSFR, který má dlouholeté zkušenosti se školením pracovníků lyžařských servisů, připravil ve spolupráci s agenturou PROPAGTEAM Trutnov specializační školení pro obchodníky — prodáváče zimního sportovního zboží. Cílem školení je seznámit účastníky s celým sortimentem výrobků pro zimní sporty, funkcí jednotlivých výrobků, s pravidly správného výběru a používání podle věku a sportovní vykonnosti zákazníků, dále s posuzováním případných vad výrobků, včetně rozhodnutí o oprávněnosti nebo neoprávněnosti reklamaci. Součástí školení je právní minimum zaměřené zejména na vztahy mezi dodavatelem a prodejcem i mezi prodejcem a zákazníkem. Právě v těchto oblastech se často setkáváme s chybami pramenícími z neznalosti, které mohou začínajícího obchodníka připravit o licenci nebo znamenat finanční krach.

Každý obchodník ví nebo aspoň tuší, že nejdůležitější ze všeho je získat a udržet si zákazníka. Mnozí se domnívají, že toto umění musí být člověku vrozeno. V našem školení vás v lekci zaměřené na psychologii obchodního jednání tomuto umění naučíme. Dozvíte se, jak hodnotit neznámého zákazníka a sami si tuto dovednost prakticky ověříte. Vyzkoušíte si v praxi zásady komunikace při obchodním kontaktu. Poradíme, jakou nejučinnější a přitom levnou formu reklamy použít v regionu, v němž působíte. Ukážeme, jak uspořádat výlohu i vnitřek prodejny či servisu, aby byl zákazník dovnitř doslova vtážen.

Školení je dvoudenní a bude se konat zpravidla o víkendů. Podrobnosti vám sdělí PROPAGTEAM, p. Hamáková, Ostrčilova 352, 541 01 Trutnov, tel. a fax: 0439/3397.

IN MEMORIAM

Začátkem září přišla ze Zlína smutná zpráva, že v pátek 28. srpna 1992 neočekávaně zemřel ve věku 65 let jeden z našich nejnámějších a neúspěšnějších pedagogů-trenérů v alpských disciplínách **doc. PhDr. DUŠAN CHARVÁT**.

V mládí startoval jako závodník-sjezdař za Sokol Vsetín a Klub českých turistů ve Vsetíně. Později, již jako člen Vysokoškolského sportu Brno, byl zařazen do reprezentačního družstva sjezdařů, po dobu základní vojenské služby (1951–1953) se stal členem ATK Praha. Po skončení závodní činnosti absolvoval trenérskou školu se zaměřením na alpské disciplíny, v roce 1954 byl jmenován trenérem reprezentačního družstva žen. V roce 1973 převzal funkci předsedy ústřední trenérské rady, později i komise vrcholového sportu alpských disciplín. Doma ve Zlíně byl vedoucím trenérem tréninkového střediska mládeže.

V těchto funkcích, ale také jako odborný asistent a později vedoucí katedry tělesné výchovy na technologické fakultě VÚT ve Zlíně se věnoval výchově mladých lyžařů. Měl také velké zásluhy na dosavadních největších úspěších československého sjezdového lyžování, kterých dosáhla jeho dcera Olga ziskem bronzové olympijské medaile ve sjezdu na XIV. ZOH v Sarajevu v roce 1984 i 4. místem ve Světovém poháru FIS (ročník 1985 až 1986).

Celý svůj život zasvětil Dušan Charvát tělovýchově a sportu, především lyžařským alpským disciplínám. Všem nám proto zůstane v paměti pro svou vysokou odbornost i dlouholetou obětavou činnost pro rozvoj našeho sportu. Škoda jeho předčasného odchodu. Mohl pro naše lyžování ještě hodně vykonat.

ANTONÍN HUSÁK

ZÁJEMCI O PŘEDPLATNÉ!

Odstříhněte a vyplňte přiložený lístek a obratem ho pošlete na adresu Československý svaz lyžařů, časopis Lyžařství, Na poříčí 12, 115 30 Praha 1. Ostatní už zařídíme sami. (Jde o předplatné na rok 1993.) Peníze zatím neposílejte, o způsobu placení budete vyrozuměni.

Příjmení, jméno (organizace)

Adresa, PSČ

Organizace uvedou počet objednávaných výtisků (týká se například lyžařských oddílů, tělovýchovných jednot atd.).

Snímky Ivana Kotaly ze závodů v Lomnici nad Popelkou. Pohled na areál i na tváře dvou předních světových závodníků: vlevo Němec Leonhardt, vítěz závodu v severské kombinaci, vpravo Rakušan Ofner.

lyžařství

PROSINEC

ROČNÍK 78

1992

Kčs 4,-

6

**Ať se nám
daří
ve všech
disciplínách**

Časopis Československého svazu lyžařů. Odpovědný redaktor Karel Bláha, grafická úprava Miroslav Slejška. Časopis řídí pracovní skupina ve složení dr. Jaroslav Potměšil, CSc., ing. Miroslav Jedlička, CSc., ing. Ladislav Harvan, CSc. a ing. Luděk Šraibr. Redakce: Československý svaz lyžařů, Na poříčí 12, 115 30 Praha 1, telefon 28 72 046. Vychází šestkrát za rok. Tiskne Typos, tiskařské závody, a. s., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs, celoroční předplatné 24 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, doručovatel tisku a předplatitelské středisko. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — administrace vývozu tisku, V celnici 4, 110 01 Praha 1. Neobjednané příspěvky nevracíme ani se k nim nevyjadřujeme.

Dalším distributorem tohoto časopisu je společnost BOHEMIA PRINT, Tůrkova 1, 149 00 Praha 4.

Uzávěrka tohoto čísla:

28. listopadu 1992

JAKÉ BUDE LYŽAŘSTVÍ?

Rok se s rokem sešel a nebudu v rámci tohoto článku opakovat, co nám přinesl. Přesto jsou lyžaři rozhodnutí pokračovat ve vydávání svého odborného časopisu, a to i ve spolupráci se Slovenským lyžiarskym zväzom. Ačkoliv oficiální distributoři — donedávna PNS — dělali co mohli a kladli nám nemalé překážky, překonali jsme je. Naši přátelé — lyžaři na Slovensku — ale pochopili situaci a udělali hodně pro její vyřešení, takže jsme jeden z časopisů, které zůstávají „federální“. Vlastně je škoda, že o budoucnosti společného státu nerozhodovali lyžaři...

Časopis bude vycházet jako dosud, tedy šestkrát za rok. Na víc zatím nemáme — i tak je hospodářská ztráta vyčíslena minimálně na 23 000 Kčs za jedno číslo! Pomoci snížit ji může každý z vás, pokud bude časopis propagovat a získávat mu další pravidelné čtenáře, nejráději odběratele. Pomohly by také dobře zaplacené reklamy. Zatím jsme se z domova dočkali spíše našich typických podnikatelů, kteří by rádi inzerovali, kapitál jim však chybí. Slovenský lyžiarsky zväz uzavřel se Svazem lyžařů České republiky smlouvu o společném vydávání časopisu, včetně podílu na krytí hospodářské ztráty. Věříme, že se od našich přátel ze Slovenska dočkáme nejen peněžní podpory, ale i zajímavých materiálů. Otiskovat je budeme samozřejmě nadále ve slovenštině. Sportovci by se měli — na rozdíl od politiků — vždycky dohodnout.

Připravili jsme též některé změny ve vnější podobě časopisu. Chceme vás na ně předem upozornit, abyste příští rok LYŽAŘSTVÍ vůbec poznali. Především: Bude na první pohled vypadat spíše jako noviny než jako časopis. Titulní stránka zůstane téměř zachována, snímek na první straně obálky se však změní na čtvercový a pod ním bude obsah časopisu. Výtvarný návrh grafika LYŽAŘSTVÍ je už dohodnut s tiskárnou. Od druhé strany až po poslední bude text! Opouštíme tedy nefunkční fotografie na obálcích, které byly jenom nepodařeným a vynuceným doprovodem časopisu, s jejich sháněním navíc byly stále větší problémy. (Nezapomínejte, že po exodu z nakladatelství Olympia nemá časopis vlastního fotografa!) Tím ušetříme nejen starosti s vymýšlením, co dát na obálku, ale především tři strany textu!!! Zejména v zimě to všichni lyžaři jistě ocení, protože si v časopise přečtou mnohem víc. I na poslední straně obálky bude nyní text. Obálka se mění — pokud jde o gramáž papíru — tak, že to laik sotva pozná. Na poslední straně bychom ovšem nejráději měli celostránkovou reklamu. Ještě najít pravidelné firmy, které nám ji zaplatí...

První číslo ročníku 1993 — 79. ročníku nejstaršího tělovýchovného časopisu u nás! — vyjde koncem února 1993.

Ve vnitřní podobě výrazné změny nebudou. Získali jsme nové spolupracovníky, jejichž činnost by se však měla projevit spíše obsahově než formálně. Každý, kdo chce do LYŽAŘSTVÍ něco napsat, je vítán! Změny v textu můžeme dělat i během roku.

Cena zůstává zatím nezměněna a s předplatným 24 Kčs za celý rok (!) jsme patrně nejlevnější časopis u nás vůbec!

Věříme, že nám zachováte věrnost a na předplatné budete získávat prostředky z honorářů za články v našem časopise. Stačí-li vám 90 Kčs za jednu stranu strojopisu, pište. Budete vítáni, jako každý, kdo chce LYŽAŘSTVÍ nejen kupovat, ale dokonce s ním také spolupracovat!

KAREL BLÁHA

NA TITULNÍ STRANĚ reprezentantka Balážová — snímek Peter Pospíšil.
NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY zimní žánr Richarda Grégra.

Poslední konference ČSSL

V sobotu 7. listopadu bylo venku krásně, zasedací místností v Praze Na poříčí se však nesla nálada ponurá. Československý svaz lyžařů zasedal v plénu definitivně naposledy, ne právě k naší radosti. Trenér Beňačka vyjádřil politování nad tím, proč se vůbec stát má dělit, čímž promluvil ze srdce nejednomu z nás. Marně — o státoprávním uspořádání bohužel nerozhodují lyžaři... Alespoň jsme mohli početným zástupcům sdělovacích prostředků ukázat, že mezi námi, navzdory dělení majetku, nedochází k žádným sporům, vztahy české a slovenské strany jsou v lyžování opravdu příkladné. V závěrečné dohodě o rozdělení svazu po vyhlášení zániku ČSFR o tom též svědčí nejen odstavec. Už to, že chceme vydávat společný odborný časopis — na toto téma byla navíc přijata zvláštní smlouva — je důkazem, že spolupráce obou nových svazů lyžařů, dosavadních republikových svazů, bude těsnější než mezi dvěma státy bývá zvykem.

Jelikož ČSSL nepokračuje v činnosti, nekončila konference volbami — nebylo už koho volit. Dosavadní předseda svazu doc. dr. Jaroslav Potměšil, CSc., seznámil přítomné s klady i problémy v práci posledního předsednictva. Jeho projev byl možná až příliš rozsáhlý, nicméně všechno je k něčemu dobré: Rečník dokázal, jak vážně chápou lyžaři své společenské poslání, nakolik ho umějí spojovat s praktickým životem, s různými historickými i současnými souvislostmi.

Problém zůstává vlastně jenom jeden: Hospodaření ČSSL končí schodkem, který vzhledem k termínu rozpadu státu nelze včas vyrovnat. Generální sekretář svazu ing. Luděk Šraibr si posteskil: „Kdybychom trvali ještě rok, mohlo být po dluhu. Takhle vzniknou problémy pro nástupnické svazy.“ — Důvodů překročení rozpočtu v roce 1991 bylo několik. Než se vinit jediného člověka nebo jedinou skutečnost.

Především bylo nutné perspektivně vyřešit problémy s dopravou sportovců na závody nákupem mikrobusů. Dále bylo zrušeno preferování sportovních odvětví při

rozdělování státních prostředků, zvýšily se prakticky všechny náklady (ceny benzínu, ubytování a stravování, pronájmy, poplatky za regenerační zařízení atd.). Ani státní rozpočet k nám není tak štědrý, jak býval. Nedoocení komplexu těchto skutečností vedlo k příliš optimistickému čerpání rozpočtu svazu. Roli sehrála i skutečnost, že mezinárodní závody na našem území jsou směs ztrátové, poolový příspěvek klesá — inu, je toho hodně a začínající subjekty mezinárodních vztahů v lyžování nebudou mít lehkou úlohu hned od počátku. Zbývá nám jen šetřit a usilovat o co nejlepší výsledky sportovců, protože — jak správně řekl v úvodní řeči odstupující předseda ČSSL — kvalitní výkony závodníků jsou v tržní společnosti de facto zboží, které lze nabízet.

Diskuse nebyla příliš bohatá, však také kromě řečeného rozdělení nebylo o čem diskutovat. Snad jenom o podobě reprezentace v sezóně 1992/93. Jelikož krátce před jednáním FIS v Oberstdorfu opět přepadla náš parlament víze o jakési unii, nebylo při jednání o našem osudu v této lyžařské sezóně jasno především o další podobě státu. Zatím platí doporučení FIS na společné družstvo pro vybrané soutěže sezóny, tedy všechny šampionáty, jakési „Společnosti“ obdobně tomu z OH v Barceloně. To některé úseky odmítají. Například lyžaři-skokani zaslali předsedovi ČSSL dopis, že nechtějí startovat pod vlajkou FIS. Předseda SZČR ing. Miroslav Jedlička však správně poznamenal že v nadcházející sezóně budeme muset jakékoliv rozhodnutí vrcholného světového orgánu respektovat. „Jednat s FIS ještě budeme, delegace obou svazů je už připravena. Budeme prosazovat oddělené reprezentace. Pokud však bude FIS trvat na společném družstvu, nic jiného nám nezbývá. Pořád je to lepší, než aby například ve Falunu nestartovali ani Češi, ani Slovinci.“

Ano, udržet kontinuitu je nejdůležitější teď, kdy se stopy našeho lyžování rozdělují. Věříme, že dál poběžíme vedle sebe, že si nikdy nebudeme vzájemně křížit dráhu.

K. B.

Výzva lyžařům

Konference Československého svazu lyžařů 7. 11. 1992 v Praze rozhodla v důsledku změny státoprávního uspořádání a předpokládaného vzniku dvou samostatných republik od 1. 1. 1993 o zániku ČSSL k dni 31. 12. 1992. Zmíněné skutečnosti, především přenesení kompetencí na republikové svazy — Svaz lyžařů České republiky a Slovenský lyžařský svaz. — byly stvorené smlouvami o postupu při likvidaci ČSSL. Týkají se především dělení majetku a způsobu finančního vyrovnání po uvedeném datu zániku, dále pak vydávání časopisu Lyžařství v nových podmínkách. Vzhledem k této situaci považují za vhodné informovat prostřednictvím časopisu co nejširší okruh příznivců našeho lyžování.

Především bych vás všechny rád vyzval, abyste zánik ČSSL spolu s námi chápali jako důsledek současné reality a naše aktivity v tomto směru jako snahu o minimalizaci negativních dopadů rozdělení. Zároveň jde o snahu zachovat všechno pozitivní, udržet mezinárodní prestiž našeho lyžování. Prosim vás, abyste podle svých možností dále pro lyžování pracovali, abyste jímu a pozitivně ovlivňovali podmínky pro jeho rozvoj.

Základem zmíněné transformace ČSSL na republikové svazy jsou právní, legislativní, majetkové a finanční záležitosti. Jde však také o předání i převzetí kompetencí souvisejících s problematikou lyžařské reprezentace, zajištěním její přípravy a s účastí v mezinárodních soutěžích všech stupňů. Dále pak jde o odborný podíl na práci FIS — účast v předsednictvu a v odborných komisích. V neposlední řadě o organizování mezinárodních soutěží,

naše pořadatelské kandidatury atd. Veškerá problematika je zakotvena ve smlouvách mezi ČSSL a SLČR i mezi ČSSL a SLZ.

Z jednání předsednictva FIS v Oberstdorfu i z jednání s generálním sekretářem FIS panem J. F. Kasperem vyplynulo, že k uznání obou republikových svazů dojde ihned po mezinárodním uznání obou našich republik. Pro sezónu 1992—93 požaduje FIS pro MS v alpských i klasických disciplínách účast společného družstva a start maximálně čtyř sportovců v každé disciplíně. Vzhledem k tomu, že MSJ v klasických disciplínách se koná v Harrachově, souhlasí FIS s oddělenou účastí obou států, včetně plného počtu účastníků. V soutěžích SP pak ve všech disciplínách start oddělených reprezentací podle rozpisu soutěží a dohod s pořadateli, v alpských disciplínách šest mužů a neomezený počet žen.

Mám toho na srdci hodně, v tomto sdělení však zdaleka není prostor na všechno. Nezbyvá tedy, než abych jako poslední předseda svazu upřímně poděkoval generacím sportovců, trenérů, cvičitelů, rozhodčích a organizátorů za to, co pro naše lyžování vykonali. Bez vás, bez vaší práce, by lyžování u nás nebylo tím, čím je. To je vaše zásluha!

Prosim vás, abyste i ve složité situaci našli trochu času, síly a trpělivosti pro práci ve prospěch i pro další rozkvět naší společné celoživotní lásky.

Doc. dr. JAROSLAV POTMĚŠIL, CSc.

ZE ZASEDÁNÍ FIS

Zasedání představenstva FIS ve dnech 3. 10. až 5. 10. 1992 v Oberstdorfu bylo pro nás velmi důležité proto, že projednávalo žádost o přijetí obou dosavadních republikových svazů — tedy českého a slovenského — za řádné členy FIS ihned po rozpadu státu. V obšírné rozpravě členové představenstva poukazyvali na obvyklý postup: přijetí do OSN, MOV a teprve potom do konkrétní sportovní federace. Pochybnostem nahrálo především bezprostředně předcházející rozhodování našeho Federálního shromáždění o možnosti vytvoření unie. Přesto nakonec byla naše žádost akceptována a **vysloven souhlas s tím, že SLČR i SLZ budou přijaty za řádné členy FIS ke dni zániku federace, čímž zároveň zanikne dosavadní ČSSL. Představenstvo FIS však požaduje účast společného družstva v sezóně 1992—93, zejména při MS.** Podmínky by byly podobné podmínkám startu SNS na olympijských hrách v Barceloně. Další podrobnosti účasti našich lyžařů-reprezentantů v mezinárodních závodech FIS byly projednány s generálním sekretářem. (Viz článek doc. Potměšila na straně 2.)

Z dalších bodů jednání:

— Byl odložen návrh na zvětšení reklamní plochy na výzbroji, který byl podán již při kongresu v Budapešti. V podstatě se týká lyží. Je nutné návrh konzultovat se zástupci výrobců (I.R.T.), kteří si vzali čas na rozmyšlenou a dosud neodpověděli.

— Kladně byl naopak přijat návrh na možnost zavedení FIS bodů v běžecích disciplínách, což by umožnilo stanovit kvalifikační standard, na příklad pro účast na ZOH atd. V dosud projektované podobě je však návrh příliš nákladný — předseda a místopředseda FIS (Hodler, Haugen) byli pověřeni jednat s předsedou běžecské komise (Martinsen). Je zájem na zpracování jednoduššího systému.

— Má být změněn způsob hodnocení alpské kombinace, jelikož dosavadní je pro sdělovací prostředky i diváky neatraktivní a málo srozumitelný. Kalkulační komise zpracovala dvě varianty, v úvahu brala výsledky z posledních deseti let. Je snaha určit délku slalomu v sekundách tak, aby v podstatě druhý ve sjezdu byl časově srovnatelný s druhým ve slalomu. Trenéři se však obávají, že při stavbě tratě slalomu není možné dodržet požadovanou toleranci. Doporučují způsob nejdříve zkoušet a odmítají jeho použití už při MS v Moriocce. V souvislosti s tímto mistrovstvím se čeká, zda mimořádně vyspělá japonská elektronika nepřijde s něčím novým, jak zvýšit atraktivitu a informovanost diváků.

— Vzhledem k tomu, že kongres v Budapešti neschválil pokusné zave-

dení světového žebříčku (World Ranking List), rozhodlo představenstvo FIS, že pro sezónu 1992 bude brát v úvahu jenom disciplíny alpského SP, nikoliv pohárů kontinentálních. Žebříček povede pro každou disciplínu zvlášť, nikoliv pro všechny společně. Právo účasti má každý příslušník národního svazu s FIS body (nikoliv restrikce do 350. místa).

— Často diskutovaný návrh na začlenění závodů na ledovcích do SP byl zamítnut poměrem 9:4. Odpůrci argumentují tím, že pro takové závody bude obtížné hledat organizátory, navíc jde o choulostivý problém ekologický. Letos se tedy závody konaly jako Season Opening — „otevření sezóny“.

— Složitá problematika je v souvislosti se snowboardem. FIS konstatuje, že snowboard odvádí mnoho potenciálních členů lyžařských klubů, navíc je zatím špatně organizován. Obě mezinárodní organizace si chtějí zachovat nezávislost na lyžování, na druhé straně však mají zájem o finanční podporu ze strany FIS při pořádání vrcholných soutěží, zejména však v boji o zařazení do programu ZOH. Některé národní lyžařské svazy začlenily snowboard a mají s ním pozitivní zkušenosti.

— Kladně byla přijata zpráva o přípravách MSJ v Harrachově. Byla podána písemně, s barevnými propozicemi a barevnou obálkou, zprávu jsem doplnil ústním komentářem. Nepříznivé jsou naopak informace o přípravách MSJ 1993 v alpských disciplínách. Tratě pro rychlostní disciplíny jsou z hlediska bezpečnosti nevyhovující, v úvahu přichází přeložení závodů do Bormia nebo Sanct Catariny.

— Dějiště dalších MSJ:
1994 — severské disciplíny Breitenwang (Rakousko), alpské v USA, oblast ZOH 1980.
1995 — severské Gällivare (Švédsko), alpské Voss (Norsko).
1996 — severské Asiago (Itálie), alpské dosud neurčeno.

— Programová komise MOV definovala, co je sportovní odvětví. Musí jít o fyzický výkon prováděný za účelem zvyšování tělesné výkonnosti a zdatnosti, ať už v podobě závodní nebo i rekreační. [Poznámka redakce: Existují totiž snahy dostat na program OH například turnaj v takzvaném aktivním šachu atd. Časem by vzniklo nebezpečí, zda nelze olympiádu „odsedět za stolem“. Analogické snahy jako šachisté mohou mít i další odvětví, v nichž se sice soustředí, ne však ve fyzických výkonech.]

— Je nutné v MOV a celém sportovním hnutí bojovat proti „olympijské turistice“ a předstávě, že „nejdůležitější je zúčastnit se“. Problém bude též s inflací medailí. Pokud jde o zimní OH, byly akrobatickému lyžování uznány sjezd a skoky, nikoliv však balet. Od roku 2002 má být zařazen curling a dokonce lední hokej žen. [Poznámka redakce: Program ZOH samozřejmě ještě snese nová odvětví, protože ve srovnání se spektrem letních sportů je stále poněkud chudý.]

— Byl jednoznačně odmítnut balet na lyžích v dosavadní podobě, doporučuje se výrazně změnit pravidla, aby se i při tomto odvětví více lyžovalo.

— Přípravy ZOH v Lillehammeru probíhají velmi dobře, zato Nagoja (1998) byla kritizována za nedostačnou úroveň příprav.

Při MS v alpských disciplínách 1993 (Morioka) musejí být všichni účastníci stále přítomni vzhledem k možnostem změny programu v závislosti na počasí. Byly vyjádřeny pochybnosti o pružnosti pořadatelů. Falun kritizován pouze za finančně slabé televizní smlouvy, jinak vše v pořádku.

— Olga Křížová-Charvátová byla schválena jako členka jury pro ZOH v Lillehammeru.

Tolik k nejzajímavějším částem podrobné zprávy našeho zástupce v představenstvu FIS MUDr. Milana Jiráka. (Mluví-li se v první osobě, jde o našeho delegáta.)

Mít tak koně, pláž, palmy ...

Narozena: 10. května 1972 v Datteln u Recklinghausenu

Výška: 170 cm, váha: 62 kg

Rodina: otec Hans je obchodníkem, matka Doris v domácnosti, bratr Sven studuje

Vybavení: lyže Völkl, boty Raichle

Světový pohár: 1990 — 44., 1991 — 15., 1992 — 3., (1. ve sjezdu, 3. v super-G, 10. v obřím slalomu)

Olympijské hry: 1992 — 3. v super-G

Mistrovství světa: 1991 — 5. ve sjezdu o kombinaci

MSJ: 1990 — 1. v super-G.

Katja Seizingerová se na čas usadila v čele Světového poháru, při konečném účtování byla třetí. Dvacetiletá dcera německého milionáře má být v budoucnu tou, která bude určovat tón ženskému sjezdařskému pelotonu.

— *Kdy pro vás skončila uplynulá sezóna?*

„Desátého dubna při oddílovém mistrovství SC Hallblech“.

— *Vyhrála jste?*

„V ženách ano.“

— *A mezi muži?*

„Jeden byl rychlejší. Bývalý závodník.“

— *Kdy jste se potom poprvé postavila na lyže?*

„Už po 38 dnech, 18. května při lyžařském kursu německého svazu v Soldenu. Příliš brzy, ale bylo to nutné. Chci být výborná ve všech disciplínách, a tak se musím hodně věnovat slalomové technice.“

— *Co jste v těch 38 dnech dělala?*

„Musela jsem nějaký čas věnovat svým sponzorům, aby si také přišli na své. Potom jsem si udělala týdenní dovolenou.“

— *Kde? Na Havaji?*

„Ne, v Dolním Bavorsku. Když celou zimu cestuji po světě, přece nemusím totéž dělat o dovolené. Týden jsem hrála golf u bývalého sjezdaře a pak trenéra Edi Reicharta v Bad Griesbachu, kde vede golfový klub.“

— *Jak vysoký máte handicap?*

„Já jsem hrála vlastně poprvé v životě. Zatím žádný handicap nemám.“

— *Kdyby čas a peníze nehrály žádnou roli — co by byla vaše dovolená snů?*

„Jezdecká. S koněm, na pláži, pod palmami — to by bylo krásné...“

— *A co takhle osamělý ostrov? Tam by se vám nelíbilo?*

„Ne, ten mít nemusím.“

— *Když minulou zimu stoupala vaše popularita, když se na vás „hrnuli“ novináři — ani tehdy jste nezatoužila po osamocené ostrově?*

„Až do určité chvíle je příjemné být ve středu pozornosti. Ale když vše překročí určitou hranici, potom bych raději nebyla populární. Například, když si někteří novináři začali vymýšlet různé aféry z mého osobního života.“

— *Jaké aféry?*

„Třeba o mně a skokanovi Andi Bauerovi.“

— *Když jdete v Garmisch-Partenkirchenu třeba k pekaři, můžete v klidu nakupovat?*

„Jistě. Občas mne někdo pozná a někdo chce autogram. Ale není to tak často, jako kdybych byla Becker nebo Grafová.“

— *Jaké byly vaše první lyžařské krůčky?*

„To bylo ve třech letech. Ale členkou lyžařského klubu jsem se stala až v sedmi, v Eberbachu.“

— *Pamatujete si ještě na svoje první závody?*

„Ne, ani trochu.“

— *V létě jste byla na kongresu FIS v Budapešti, abyste podpořila kandidaturu Ga-Pa na pořádání MS 1997.*

„Ano, hovořila jsem tam ve prospěch Ga-Pa, zatímco Alberto Tomba mluvil pro Sestriere.“

— *A Tomba vyhrál...?*

„Ne, vyhrály velké peníze! Bylo pro mne deprimující vidět, jak vlastní sport hraje nevýznamnou roli. Ale bylo to poučné.“

Katja Seizingerová po vítězství v sjezdu SP 7. 3. 1992 ve Vailu. Vlevo Gartnerová, upravo Vogtová.

— *Teď z jiné oblasti. Maturovala jste s průměrem 1,6 a nyní studujete dálkově ekonomiku.*

„Jsem ve druhém semestru a je to pro mne ve chvílích volna aspoň změna, když se učím. Medicínu bych při závodním lyžování dělat nemohla.“

— *Co vás ze studia nejvíce baví?*

„Momentálně matematika.“

— *Až vystudujete, budete mít nejlepší předpoklady stát se manažerem...?*

„Na něco takového jsem ještě nemyslela. Nemám žádné konkrétní představy o svém budoucím povolání.“

— *A váš sportovní cíl?*

„Hmmm... [Chvíli se směje.] Vyhrát Světový pohár. A když se to ještě v této sezóně nepovede, tak chci být určitě mezi prvními třemi.“

— *Kdo je vaším nejoblíbenějším hercem?*

„Vlastně nikdo. Ale jestli to má být společenská hra, tak třeba Kevin Costner.“

— *Oblíbená hudba?*

„Rock, ale ne moc tvrdý.“

— *Oblíbená četba?*

„Romány, ale na jejich čtení moc času nemám.“

— *Největší přítelkyně v týmu?*

„Andrea Schwarzenbergerová. Bohužel, kvůli zranění v družstvu rok chyběla. Teď už je zase zpátky.“

— *Váš styl jízdy přirovnávají často k Franzi Klammerovi...?*

„Nevím, jestli mají pravdu. Byla jsem ještě moc malá, když Klammer jezdil. Ale je to příjemné přirovnání.“

— *Jednou jste si prý na můstku v Berchtesgadenu skočila na sjezdovkách 40 metrů...?*

„To bylo něco! Chtěla jsem zažít, jaký pocit mají skokani.“

— *Vaši rodiče vás doprovázejí na skoro každé závody. Neruší vás to?*

„Vůbec ne. V posledních čtyřech letech jsem byla pořád pryč. Je to hezký pocit, když mne v cíli někdo očekává. Kde mě taky mají vidět?“

— *Chodíte často na diskotéky?*

„Už ve škole jsem se divila, když ostatní každý den říkali: A co budeme dneska dělat? Druhý den pak vykládali o ‚dobrodružstvích‘ na diskotékách. To je přece strašně monotónní. Já chci mít kolem sebe atmosféru závodního lyžování, se zajímavými lidmi. Diskotéky mít nemusím.“

— *Míváte čas na to, abyste doma slavila v klidu v noci?*

„Tak dva dny...“

S použitím zahraničních materiálů připravil **TOMÁŠ MACEK**

SPORT PRO VŠECHNY JE TAKÉ VĚDA

V minulém čísle jsme informovali o návštěvě předsedy mezinárodního sdružení INTERSKI pana Franze Hoppichlera v Praze. Posezení s ním bylo nakonec velmi neformální, jeho chování a ochota vůči novinářům příkladné. Zaujalo nás především, že také činnost INTERSKI je dnes postavena na bázi vědeckého výzkumu. Ani sport pro všechny nelze podceňovat...

„Fyziologie je základem našeho přístupu k výuce lyžování. Moderní technika v horách totiž námahu při sjezdovém lyžování de facto násobí. Lyžař může být při kvalitním provozu a dostatku vleků v krátké době zase na vrchole a výkon se záhy opakuje. Instruktoři musíme vést k tomu, aby vkládali do výuky přestávky. Navíc je dobré naplánovat program tak, že se nejedzí celý den. Převážná část výuky by měla proběhnout před obědem.

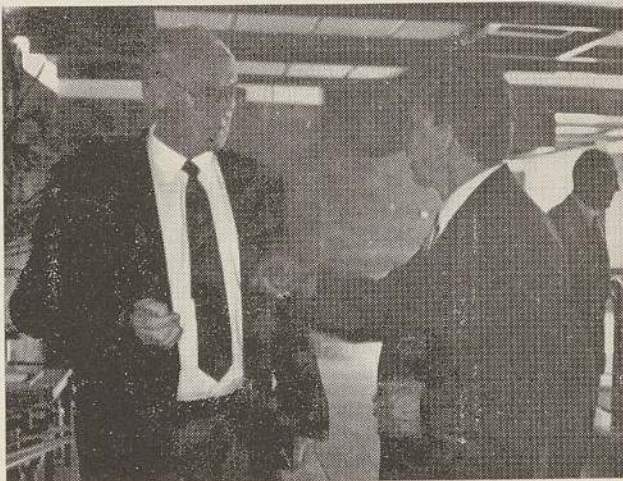
Učitelé a instruktoři lyžování však nesmějí zapomínat, že sport pro všechny není jenom tělesná námaha. Musí zůstat rekreací, neopomíjet emotivní složku. Kde jinde než v horách se má dnešní člověk zotavit ze stresu každodenní práce, všedních starostí? Jeden kolega mně říkal, že téměř 50 procent Rakušanů trpí nějakou poruchou v důsledku přetížení psychické složky. Tím spíše musíme lyžovat také „pro srdce“, abychom z toho věčného stresu a tlaku zodpovědnosti nepřišli do blázince!“

◆
INTERSKI dnes sdružuje 32 členských zemí. Patří k nim i státy, které v lyžování závodním mnoho neznámají, například Indie nebo země Latinské Ameriky. Orientace je odlišná podle podmínek v horách i podle tradice. Severní Evropa nebo spolkové země bývalé NDR kladou důraz především na běh, jinde mají raději sjezdové lyžování. Pokud jde o běžky, sdružení se snaží „jít s módou“ a neomezovat výuku lyžování jenom na tradiční sjíždění. Je pochopitelné, že v rekreačním sportu je na programu víc lyžařská turistika než „opravdové“ běhání. Nelze však přehlížet, že jízda z kopce dolů je základem pro každého lyžaře — ani běžec se bez ní dnes neobejde, turista také ne.

„My se vůbec snažíme mít co nejširší záběr a bohatý repertoár,“ říká pan Hoppichler. „Nechceme otrocky podléhat módním vlnám, ale na druhé straně veřejná lyžařská škola musí vyhovět přání zákazníků. Proto se nemůžeme bránit ani výuce snowboardu, který dnes mládež tolik přitahuje. Budete se divit, ale program některých lyžařských škol zahrnuje dokonce i výuku akrobatického lyžování nebo skoku na lyžích! Ostatně právě váš Jiří Raška patřil mezi první demonstrátory výuky skoku v lyžařských školách. Samozřejmě, že skok se týká především dětí, člověk středního věku s ním začínat nebude...“

— A je vůbec možné, aby se ještě naučil lyžovat? Třeba ve 40 letech?

S předsedou ČSSL doc. Potměšilem

„Třeba v 65 letech! Máme programy výuky pro osoby po úrazech, tělesně postižené, nejrůznějšími způsoby handicapované. To víte, v každé zemi je jiná situace, ale třeba vaše země — tedy stát bez ledovců, bez možností lyžovat v nejvyšších nadmořských výškách, navíc se sněhem nejvýše čtyři měsíce v roce — musí brát ohled také na zájem starších osob o lyžování. V dětství se k němu z nejrůznějších příčin nedostali, začínají tedy později. To musíme respektovat a i takovým dát příležitost. Doma v Rakousku se ovšem s tímto problémem moc nesetkáváme, protože Rakušan mající zájem o lyžování jezdí zpravidla od dětství. Ale jak říkám: Má k tomu také víc příležitostí. Vždyť u nás se dá v horách lyžovat vlastně celý rok.“

Ano, lyžování by mělo být motivací pro celý rok i pro celý život. Na to především je zaměřeno úsilí INTERSKI. „Vaše země je ve výuce lyžování na vysoké úrovni, ačkoliv klimatické podmínky nemáte nejlepší. Určitě máte v tomto směru lepší výsledky než třeba v závodním alpském lyžování,“ pochválil pan Hoppichler.

— Mluvil jste o úloze vědy a výzkumu. To zatím ve sportu pro všechny nebylo právě neobvyklejší téma...

„Nebylo, ale mělo by být. Chyby můžeme dělat i při výuce rekreačních sportovců a jsou vlastně horší než omyly v metodice tréninku závodníků. Rekreační sport by měl zdraví sloužit a podporovat ho, nikoliv riskovat jeho poškození. Takže se nevidíte našemu zájmu o vědu. Nesmíme lidem ublížit.“

V Rakousku máme dnes v každé spolkové zemi nejméně jednoho tělovýchovného lékaře-specialistu na otázky lyžování. Výzkumy — i laboratorní — se skupinami rekreačních sportovců jsou stále obvyklejší. Bohužel, zatím drahé, vyspělejší státy při nich budou mít výhodu, větší možnosti. Všude však řešíme stejný základní problém: Od vědy požadujeme a musíme požadovat výsledky, nejen terapie a různé, často protichůdné koncepce. Pro nás je věda natolik vědou, nakolik přebírá problémy z praxe a snaží se bezprostředně, pohotově je řešit. Na konkrétní otázky zkrátka potřebujeme konkrétní odpovědi — v tom nám výzkum někdy dostatečně nepomáhá. Už jsem říkal, že s lidovými sportovci nemůžeme experimentovat. Zkoumat ano, ale vědět, jak a čeho tím chceme dosáhnout.“

— Jaká je vaše spolupráce s MOV?

„Velmi dobrá! Máme zastoupení v komisi sportu pro všechny, pro kterou je INTERSKI hlavním partnerem pokud jde o zimní sporty. Snažíme se o vliv v komisi pro trénink mládeže. Všechny iniciativy samozřejmě uplatňujeme prostřednictvím FIS, což je pro nás hlavní orgán. Bez něj by nás MOV asi nebral tak vážně.“

◆
I sport pro všechny má svůj vývoj, různé trendy a módy, které občas opouští a k nimž se někdy — třeba v jiné podobě — zase vrací. Má i své problémy, například vztahy s ochránci přírody, kteří někdy hojí neuplatněné ambice právě na sportovcích, ačkoliv právě ti škodí přírodě ze všeho nejméně. Jenže zakázat průmyslové komplexy nebo alespoň ovlivňovat technologie výroby v nich není v moci žádných Zelených ani hnutí Greenpeace, takže to má odnět nevinný sport. Jako kdybyste z devastace lešů obvinili houbaře...

„My máme v některých zemích potíže i s právníky. Ti často mají sklony nevidět vlastní zodpovědnost lyžaře a případné úrazy hned na někoho svádět, někoho z nich obviňovat. Jenže na lyžařském svahu nelze uvažovat tak přímočaře, jako například: Tady leží zraněný, někdo z přítomných je tedy vinný. Pochopení „sebeodpovědnosti“ (v originále řekl Selbstverantwortlichkeit) je něčím, čemu se právník mezi námi musí naučit.“

Ano, bylo to zajímavé povídání. Navíc nejen s odborníkem, ale s člověkem pro věc tak nadšeným, že pro ni každého získá. Takový je pan Hoppichler.

Lyžovanie na trávě v roku 1992

Lyžovanie na trávě v roku 1992

Tato sezóna sa začala nezvyčajne skoro a bola naozaj náročná. Všetci pretekári z našich 20 oddielov v ČSFR absolvovali najmenej po štyroch pretekoch ČSP, najmenej dve majstrovstvá (federálne a republikové), mnohí aj preteky medzinárodné. Celkom sme mali na štartoch 63 pretekárov.

Širšie reprezentačné družstvo absolvovalo tri preteky FIS, 6krát EP, MSJ v Kálnici a ME vo Faistenau, traja dokonca aj kontinentálny pohár. Výsledky boli uvádzané v tomto časopise. V EP bojovalo 8 našich dievčat, z ktorých najlepšia bola Lipčíkova (8. miesto), Denisa Kabátová (11.) a Vosmanská (18.). Z chlapcov bodovali iba traja — najlepší Michal Mačát na 6. mieste. Počas sezóny si „vyjzdilo“ FIS body 9 pretekárov a 12 pretekárov.

Včas sme „vyšli“ na trávu, dost bránok najazdili pred prvými pretekmi, no počas sezóny už veľa času na tréning neostávalo. Dost často sme sa iba presúvali z pretekov na preteky. Treba povedať, že sme nezvládli — hlavne v dievčenskej kategórii — zodpovednosť pred výsledkom na domácich MSJ v Kálnici. Naopak v junióroch sme medailove dosiahli maximum a pri troche šťastia mohol

najvyšší stupeň v každej disciplíne patriť iba ČSFR. Ani na najťažších terénoch pre lyžiarov na trávě vo Faistenau sme sa neztratili.

Prax ukázala, že kto preteká aj v zime, je jednoznačne v predu. Má lepšiu kondíciu, celoročne zabehnutý tréningový proces, aj psychicky je zimné pretekanie prínosom. Niektoré naše oddiely nemajú trénerov a pretekári trénujú na vlastnú päsť, odkázaní na rady rodičov. Technická vybavenosť sa zlepšila a väčšina pretekárov má kvalitné lyže i ostatnú časť výstroja. Niekedy sa mi javí, že technické vybavenie dokonca predbehá fyzickú zdatnosť a celkové umenie pretekára (pretekárky). Vzhľadom na špecifickosť nášho športového odvetvia a na ekonomickú situáciu u nás je len málo nových nadšencov pre lyžovanie na trávě — o nejakej masovosti tu samozrejme zatiaľ nemožno hovoriť.

Na záver sezóny a pri rozdelení ČSSL na dva samostatné národné zväzy využívam tento priestor, aby som sa poďakoval všetkým funkcionárom nášho úseku lyžovania na trávě za dobrú, obetavú prácu pri zabezpečovaní pretekov, pri organizovaní celej sezóny. Ďakujem predovšetkým trénerom našej reprezentácie, pánom

Mačátovi a Pišnému, za aktívny prístup pri vedení družstiev a za dosiahnuté výsledky. Zvlášť blahoželám majstrom sveta juniórov Michalovi Mačátovi, ktorého výsledky v sezóne boli naozaj vynikajúce.

Želám si, aby „rozvod“ po rozdelení ČSFR nemal negatívny vplyv na rozvoj tejto najmladšej disciplíny ako u nás, tak i vo svete.

Ing. LADISLAV ŠÁNDOR,
predseda úseku LT ČSSL

Také z prehľadu sezóny, ktorý nám poslal tréner Daniel Mačát, vyplýva, že navzdory niektorým výpadkům nelyže sezónu 1992 považovať za neúspešnú. Naopak: Vždyť v EP sme sa ako družstvo umiestili na 4. mieste a dostali sa pred reprezentáci Švýcarska. Pred námi jsou Rakousko, Itálie a Německo, tedy země s podstatně širší členskou základnou a většimi možnostmi materiálního vybavení. Země, na které zatím objektivně „nemáme“ a pouze někteří závodníci se jejich závodníkům vyrovnají. Na prvním místě je to Michal Mačát, jenž se řadí k absolutní světové špičce i v kategorii mužů a na kterého bychom neměli zapomenout ani při vyhodnocování nejúspěšnějších lyžařů u nás. **K. B.**

Z NÁZORŮ TRÉNÉRA MAČÁTA

Tréner Daniel Mačát poslal redakci rozsáhlý přehled sezóny, ale i zajímavé názory na situaci travního lyžování u nás.

... Ke všem našim úspěchům vedla nesnadná cesta. Nedostatek finančních prostředků nás nutí trénovat v podmínkách takřka začátečnických. Ani členové reprezentace nedostávají žádné vybavení, chybějí kloubové tyče a mnoho dalších věcí. Především bylo nutné zajistit, aby závodníci měli lyže srovnatelné se zahraničními. Dnes se nám téměř podařilo svět dohánět, ale stále je co zlepšovat... nemluvě o tom, že svět nestojí na místě. Naopak, vývoj v technické oblasti je velmi rychlý...

... Snažili jsme se také víc trénovat, ne vždy se nám to však podařilo. Při všech soustředěních jsem měl tolik práce, že jsem jí ne vždy mohl zvládnout. [A dodáváme za něj: Nejhorší je, když reprezentační tréner především shání vybavení a nemá čas věnovat se sportovcům]... Na další soustředění peníze nebyly, museli jsme je šetřit na financování závodů.

... Pokud jde o výsledky, především muži se derou dopředu. Mačát a Novotný se usadili ve světové špičce, těsně za nimi jsou Šojat, Gurecký, Mrňa a další. Znepokojuje mne však situace v ženách. V minulém roce výborně jezdící Lipčíková měla často problémy a s potížemi se udržela v nejlepší desítku závodnic EP. Mám pocit, že nervy jí svazují nohy. Při MSJ mne příjemně překvapily Hojgrová a Gurecká.

Medaile Michala Mačáta jsou velmi důležité pro to, jak se na nás dívají jiná sportovní odvětví i jak nás vidí svět. Soupeří se shodují v názoru, že zatímco v alpském lyžování naše země přilíší mnoho neznamená, na trávě představuje světovou špičku...

Na téma vztahu alpského a travního lyžování se tréner Daniel Mačát rozepsal velmi podrobně. Domnívá se, že jde o dvě zcela samostatná odvětví, mezi nimiž je obtížné hledat přímou vazbu. Není pravda, že výborní lyžaři v alpských disciplínách vyniknou na trávě jaksi automaticky, pravdou není ani opak. Ve své vrcholné podobě se travní lyžování zásadně liší od alpského a je tudíž zbytečné uvažovat o tom, kdo koho víc ovlivňuje. Neexistují ani závodníci či závodnice, kteří (které) by v obou odvětvích vynikli(y). Tréner Mačát vyslovil v této souvislosti zajímavý názor: „Technika z trávy není nic platná na sněhu a technika ze sněhu je jenom jakýmsi základem pro rozvoj výkonnosti na trávě.“

Pokud jde o srovnávání výsledků, ty u nás vynikávají jedno-

značně ve prospěch trávy, ale lze mít výhradu — zatím ji beru na sebe [K. B.] — že lyžování na trávě je přece jen ještě nový a celosvětově málo rozvinutý sport, i jeho metodika je v počátcích, zatímco alpské lyžování je v mnoha státech základem lyžování vůbec. To si zase musejí uvědomit vyznavači trávy! ... Závěrem tréner Mačát píše:

„Sněhu v Československu ubývá, zatímco trávy je všude dost a svahů pro toto odvětví také. Dokonce se dá říci, že máme jedny z nejvýhodnějších terénních podmínek pro tento sport na světě vůbec. Jenom nám chybějí peníze. Dnes je však i tento problém částečně vyřešen zásluhou firem OR Computersysteme Reutlingen (SRN) a OR, a. s., Moravská Třebová, které se největší měrou podílely na financování vývoje našich lyží a zaplacení mnoha cest do zahraničí. Bez těchto firem bychom letošní úspěšnou sezónu nemohli absolvovat!“ **Redakce**

MISTŘI ČSFR

obří slalom Oldřich Imlauf (SK Morava Kroměříž)

slalom Oldřich Imlauf

superobří slalom Martin Pokorný (SKI Velké Karlovice)

kombinace Martin Pokorný

Žákyně —

obří slalom Kateřina Němcová (LO Sokol Předklášteří)

slalom Kateřina Šustrová (Grass-ski Brno)

superobří slalom Hana Pokorná (SKI Velké Karlovice)

kombinace Kateřina Šustrová

Junióři —

obří slalom Jan Němec (LO Sokol Předklášteří)

slalom Michal Mačát (Slovan Moravská Třebová)

superobří slalom Michal Mačát

kombinace Michal Mačát

Juniorky —

obří slalom Katarína Grófová (Bezovec Piešťany)

slalom Miriam Kabátová

superobří slalom Kamila Hojgrová (SK Kroměříž)

Muži —

obří slalom David Šojat (Grass-ski Brno)

slalom Ladislav Novotný (SK Kroměříž)

superobří slalom Ladislav Novotný

kombinace Ladislav Novotný

kombinace Miriam Kubátová

DOMÁČÍ TERMÍNY

Uvádíme pouze nejdůležitější akce, vesměs závody FIS, mistrovské soutěže a nejpůvodnější veřejné závody. Blíže informace dostanou oddíly prostřednictvím svazu a žup.

Alpské disciplíny 1993

19. 1.—22. 1.	Fatra turné (2X osl, sl)	Vrátna, Martinské hole
24. 1.—27. 1.	Pohár osvobození (sl, osl, sG)	Spindlerův Mlýn
28. 1.—31. 1.	Mistrovství ČR (osl, sl, sG)	Spindlerův Mlýn
24. 1.—29. 1.	Interkritérium žactva	Vrátna, Říčky
2. 2.—5. 2.	Mistrovství SR (osl, sl, sG)	Kubínska hoľa
6. 2.—7. 2.	FIS závody Pohár šachtiček (s, osl)	Sachtičky
9. 2.—14. 2.	Pohár Spindlerova Mlýna (sl, osl, sG, sj)	Spindlerův Mlýn
18. 2.—21. 2.	Přebor žactva (sl, osl, sG, sj)	Rokytnice
24. 2.—26. 2.	Evropský pohár žen (osl, sG)	Spindlerův Mlýn
9. 3.—14. 3.	Velká cena Demánovských jaskýň (sl, osl, sG, sj)	Jasná
15. 3.—18. 3.	Tatra turné (2X sl, osl)	Jasná Vysoké Tatry

Běh na lyžích

- 1992		
28.—30. 12.	1. Kvalifikační závod m/žři: 15 km/K+20 km/V ž/jky: 5 km/K+10 km/V	Benecko— —Misečky
1993		
16.—17. 1.	BEZROUKOV MEMORIÁL+KZ dor. žři/dci st.: 10 km/K+10 km/V jky/dky st.: 7 km/K+7 km/V	Kremnica— —Skalka
23.—24. 1.	ZLATÁ LYŽE ČMV+2. kval. závod m/žři: 10 km/K+15 km/V ž/jky: 5 km/K+10 km/V	Ochoza— Nové Město na Moravě
2.—6. 2.	Mistrovství dospělých 1993 m/žři: 30 km/K, 15 km/V, 3X10 km/K, V, V ž/jky: 10 km/K, 5 km/V, 3X5 km/K, V, V	Jablonec n. N. —Břízky
14. 2.	BIELA STOPA SNP m/žři: 50 km, 25 km/V ž/jky: 50 km, 25 km/V	Krahule— —Banská Bystrica
18.—21. 2.	Mistrovství dorostu 1993 dci: 10+5/K, 10+7/V, štafety dky: 5+3/K, 10+5/V, štafety	Boží Dar
21. 2.	JIZERSKÁ PADESÁTKA — MEMORIÁL EXPEDICE PERU '70 muži 50 km, 20 km/K ženy 50 km, 20 km/K	Bedřichov v Jiz. horách
1.—6. 3.	JUNIOŘSKÉ MISTROVSTVÍ SVĚTA V SEVER. DISCIPLÍNÁCH 1993 žři: 10 km/K, 30 km/V, 4X10 km/V jky: 5 km/K, 15 km/V, 4X5 km/V	Harrachov
20.—21. 3.	FINÁLE SVĚTOVÉHO POHÁRU FIS muži 15 km/K, 4X10 km/V ženy 10 km/K, 4X5 km/V	Štrbské Pleso
28. 3.	Mistrovství ve vytrvalostním běhu 1993 muži: 50 km/V, ženy: 30 km/V	Štrbské Pleso

Skok na lyžích

Připomínáme, že v našich přehledech uvádíme pouze nejvýznamnější domácí termíny, celostátní akce. Závodů vypisovaných župami nebo SLČR, resp. SLZ, je pochopitelně mnohem víc. Tedy celostátní soutěže:

19.—20. 12. 1992	I. a II. CKZ	Frenštát p. R.
16.—17. 1. 1993	III. a IV. CKZ	Harrachov
5.—7. 2.	(Společně) mistrovství ČR	Liberec

Dorost

30.—31. 1. 1993	I. a II. CKZ	Frenštát p. R.
12.—14. 2.	Mistrovství	Štrbské Pleso
3. a 5. 3.	MSJ	Harrachov
	(3. 3. družstva, 5. 3. jednotlivci)	

Pokud jde o účast našich skokanů v letošní „Bohemii“, informoval nás trenér Motejlek: Máme právo na pravidelných šest plus desetičlenná národní skupina. Ta bude nominována podle výsledků v CKZ.

Severská kombinace

Vzhledem k tomu, že tato disciplína má z důvodů mimořádné náročnosti materiální i časové prakticky jenom „vrcholový sport“, nikoliv širší základnu, závodí naši sportovci převážně v mezinárodních závodech. Domácí termínová listina obsahuje pouze mistrovské a mezinárodní závody a soutěže juniorů, resp. dorostu.

9.—10. 1.	Evropský pohár	Liberec
5.—7. 2.	Mistrovství dospělých v závodě jednotlivců a ve sprintu	Liberec
29.—31. 1.	Mistrovství Slovenska, otevřená mistrovství juniorů a dorostu	Štrbské Pleso
20.—21. 3.	Finále Světového poháru Pohár juniorů a dorostu	Štrbské Pleso
12.—13. 12.	Harrachov	
16.—17. 1. 1993	Štrbské Pleso	
23.—24. 1.	Nová Lesná	
13.—14. 2.	Zadov (Junior Cup)	
20.—21. 2.	Rožnov pod Radhoštěm	

Akrobatické lyžování

9.—10. 1. 1993	Bratislava-Koliba	2X balet	NKP
9.—10. 1.	Spindlerův Mlýn	balet sjezd	EP
23.—24. 1.	Jablonec-Severák	2X balet	NKZ
30.—31. 1.	Červenohorské sedlo	sjezd	CKZ
6.—7. 2.	Boží Dar	sjezd skoky	M-ČR M-CR
12.—13. 2.	Kocianka	2X balet	CKZ
27.—28. 2.	Čeladná		M-ČR
6.—7. 3.	Ještěd	sjezd	CKZ
	Liptovská Teplička	balet sjezd	M-SR
12.—13. 3.	Chopok	2X skoky	M-SR

BLAHOŽELANIE

Tréner Ondrej Brúzik sa v plnom rozkvetu síl dožil 50 rokov 11. 11. 1992.

Ako učiteľ telesnej výchovy a tréner lyžovania úspešne pôsobil na ZDS v Ždiari (1964—72) a v športových triedach v Štrbe (1972—76). Ako asistent reprezentačného trénera lyžiarov-bežcov sa neraz podieľal na dobrých športových výsledkoch pri MSJ a ďalších súťažiach. Jeho zverenci získali 40 medailových umiestnení na majstrovstvách ČSFR a majstrovstvách dorastu. Boli to napríklad Blaško, Otčenáš, Kohút, Blažková, Lichoň, Karlík, v súčasnosti predovšetkým Buchta, Ježík, Havel a ďalší.

Za odvedenú prácu pri výchove lyžiarskej mládeže pre

reprezentáciu, ako aj za prácu v regióne Vysokých Tatier, ďakujú Ondrejovi Brúzikovi jeho spolupracovníci, členovia SVŠ a ŠKP Štrbské Pleso. Veríme, že Ondrej bude aj v ďalšom období pomáhať pri výchove reprezentantov a formovaní mladých ľudí.

Mgr. Pavol Mlynár

Rozhodčí pro Harrachov

Organizační výbor MSJ v Harrachově vyzývá rozhodčí a technické pracovníky, kteří se ve dnech 2. 3.—6. 3. 1993 mohou uvolnit bez refundace, aby se přihlásili u Organizačního výboru MSJ, P.O. box XVIII, 512 46 Harrachov. Každý z vás se může podílet na kvalitním zajištění této akce, která za dlouhou dobu bude vizitkou našich organizačních schopností.

VEGARD ULVANG

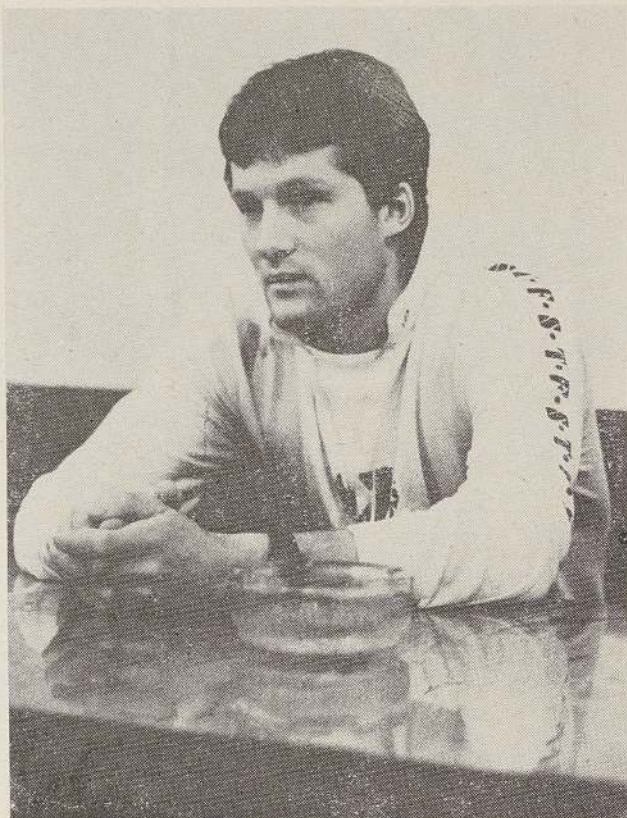
je jeden z nejlepších lyžařů-běžců v historii závodního lyžování, ale i jeden z neoriginálnějších. Nad způsobem jeho tréninku odborníci žasnou, protože to, co si dovolil Ulvang, se vymyká všem představám o přípravě a způsobu života předního světového sportovce. Inu, co je povoleno lovovi...

V minulém roce jsme informovali o tom, jak Ulvang přešel na lyžích Grónskem, letos šokoval jiným nápadem: Začal se plést do řemesla horolezců a prohlašuje, že výstupy na vrcholy ve věhor jsou ideální způsob přípravy! (Co tomu asi řeknou naši trenéři běžců?) Nenapravitelný přírodní typ Vegarda Ulvanga odmítá tradiční metodiku i životní styl sportovců a jde svou vlastní cestou, jak je ostatně ve všech oborech charakteristické pro největší osobnosti.

Už před dvěma lety „tajně“ vystoupil na aljašský vrchol Mount McKinley (6193 m), letos se krátce po skončení sezóny — pro něj mimořádně úspěšně — pustil do horolezeckých repríz. Byl na Elbrusu, jen tak „mimořádně“ si vyjel na africké Kilimandžáro, poznal Carstens Peak v Nové Guineji i Aconcagua v Jižní Americe. To všechno za dva měsíce — tedy slušná bilance pro horolezece-specialistu.

„Táta vždycky říkal: Když ti to nemyslí, otevři okno a zavíchej si, mozek potřebuje především vzduch,“ vyprávěl Vegard Ulvang předloni na Štrbském Plese. „Já jsem tedy pro jistotu na vzduchu pořád, abych nemusel otvírat okna,“ žertoval.

Jeden z největších žije skromně — bez regenerace,

Snímek Michaela Brachtlová

bez vědecky sestavené výživy, spokojí se „spacákem“ a vodou z potoka. Jí zdravě, ale vybírá si. Zda lze jeho způsob práce v přípravném období jiným běžcům doporučit ovšem váhám. Ulvang je jenom jeden... **K. B.**

Závodili na Tchajwanu

Neobvyklý zájezd podnikla malá výprava lyžařů na trávě — ve dnech 29. 9. až 8. 10. se závodníci Mačát, Novotný a Lipčíková zúčastnili mezinárodních závodů poblíž hlavního města Tchajwanu. Cesta byla umožněna především díky pochopení firmy OR Computersysteme z Reutlingenu, jmenovitě její pobočky OR, a. s., v Moravské Třebové.

Startovali závodníci a závodnice ze sedmi států a naši se vskutku neztratili. Dokonce jsme byli hodnoceni jako druhá neúspěšnější výprava. Lepší byli jenom Rakušané, ve srovnání s námi však podstatně početnější — zúčastnilo se jich 16! Počasí bylo navzdory hodně podzimnímu termínu typicky asijské — teplota přes 30 stupňů a vlhkost taková, že prakticky všechno je pořád mokré; výjimkou jsou jenom předměty v klimatizovaných místnostech. Přesto naši snášeli tak extrémní podmínky bez větších problémů, stejně jako časový posun sedmi hodin.

Závodilo se ve slalomu a obřím slalomu. Čest našeho praporu v prvním závodě zachránil Novotný čtvrtým místem, Mačát i Lipčíková potvrdili, že tato disciplína nám dělá největší potíže — nedokončili. Vítězem soutěže mužů se stal Grossmann, žen Hirschhoferová, oba Rakousko. V obřím slalomu jsme neúspěch dokonale vynahradili: Lipčíková stála za třetím místem na stupních vítězů, Mačát byl čtvrtý a Novotný osmý. Také oni tedy přispěli výrazným dílem k celkovému umístění výpravy. Opět dominovali Rakušané: Druhé vítězství Hirschhoferové, která se po velmi těžkém zranění loni na Bezovci dostala do

bývalé formy, ukazuje, že navzdory přibývajícím letům bude stále kralovat. Z mužů byl v SG nejlepší Schweinberger.

Naši nejlepší trávaři mohou tedy soutěžit kdekoli a s kýmkoliv, což je příjemné zjištění.

**REKLAMNÍ AGENTURA
NEUBAUER**

hlavní sponzor mistrovství světa juniorů
v klasických disciplínách 2. 3.—6. 3. 1993
v Harrachově.

Prezentaci vašich podniků zde rádi zajistíme

PIŠTE — TELEFONUJTE — FAXUJTE

460 01 Liberec 1, Pražská 35/21. tel./fax 048/246 95

Podrobné informace a podmínky
poskytne na vyžádání

Miloslav Bělonožník, zástupce pro ČSFR

Trenéři o letní přípravě

Bohuslav Rázl, běh na lyžích — muži:

Letošní letní příprava byla organizována jinak než v uplynulých letech, a to především pokud jde o ekonomické zajištění. Náklady nesly většinou kluby, tedy pro pět závodníků Dukla Liberec a pro tři ŠKP Štrbské Pleso. Na jejich konto šla i centrální příprava, které se kromě závodníků zúčastňoval i odpovědný trenér, masér zapůjčený Duklou Liberec a na vlastní náklady dr. Landa, který zpracovával vyhodnocení testů a zajišťoval počítačový servis.

V průběhu letních testů absolvovali závodníci zkoušky funkční i terénní. Funkční testy proběhly obvykle v Ústřední vojenské nemocnici v Praze, případně měření laktátu a dalších parametrů i po zatížení v terénu. Terénní testy jsou různé — opakovaný běh do kopce (800–1200 m), 10 km kros na lyžařském běžeckém okruhu nebo na okruhu zvoleném podle místních podmínek, Conconiho test s měřením laktátu atd.

Výsledky testů žádné překvapení nepřinesly. Velmi dobře se projevoval Kvačil, do RDA zapadli i noví členové Havel a Ježík. Zdravotní problémy nebyly, příprava proběhla podle plánu a nerušeně. Díky pochopení resortů se nevykytly problémy v ekonomickém zajištění, díky sponzorům pak v zajištění materiálů.

V závodech na kolečkových lyžích dosahoval dobrých výsledků především Benc. Zejména jeho 3. místo v italském středisku Feltre (závod v běhu na kolečkových lyžích do kopce) je vynikající. Pokud se členové RDA chtějí zúčastňovat takových závodů a výkonnostně na ně „mají“, nikdo jim nebrání. Nesmí to ale samozřejmě být na úkor centrální přípravy. Nejdůležitější je, jaké výkony kdo bude mít na sněhu — kolečkové lyže jsou jenom doplněk a ne vždy bývají výsledky takových závodů směrodatné pro zimní výkonnost.

Vladimír Pavlata, běh na lyžích — ženy:

Také na přípravě žen se podílely kluby, zejména pokud jde o skupinu RDA — B, dvě závodnice ŠKP Štrbské Pleso.

Do 1. července obsolvovaly všechny reprezentantky v oddílech objemovou přípravu. Následovaly tři centrální srazy „na suchu“ a tři na ledovci. S ledovcem byly letos trochu problémy: Počasí nám většinou nepřálo, potíže byly také se sněhem. Léto bylo i na ledovec moc horké...

Naše terénní testy jsou obdobné testům mužů, dáváme jim ale víc soutěžní podobu. Závodnice starují s čísly, snažíme se navodit atmosféru závodu. K poslední části vybíhají dokonce podle Gundersenovy metody. Začíná se terénním krossem 4x1 km, následuje běh soupaž do kopce na kolečkových lyžích, další den pak čtyřikrát běh do kopce atleticky (asi 400 m) a na závěr 10 km na kolečkových lyžích — vítězka je i vítězkou testů. Při funkčním vyšetření ve Střešovicích jsme zjistili o něco vyšší hodnoty než loni. Uvidíme...

Podstatnější zdravotní problémy nebyly, potíže Balázové s koleny jsou už tradiční, s přibývajícím tréninkem ustupují a na zimní formu nemají podstatný vliv. Pokud jde o kolečkové lyže: Jsou bezpochyby nutnou součástí letní přípravy. Pokud jde o závody, mám stejný názor jako trenér mužů: Závodit na nich nutně není, hodně ponecháváme na chuti každé z běžkyň. Zmínil bych se ještě o startu Zelingerové v závodě Běchovice—Praha (4. místo - pozn. red.). Věřím, že kdyby byla běžkyce speciálně trénovaná, určitě by skončila na stupních vítězů. Tento závod ale Iveta běžela po návratu z Dachsteinu, kde atletický běh netrénovala vůbec. Přesto se mezi našimi atletkami-vytrvalkyněmi neztratila.

Josef Holický, alpské disciplíny — muži:

Především: V reprezentaci nejsou bratři Břešové. Adrián nepřekonal následky těžkého zranění v Lillehammeru (duben 1992) a do RDA tudíž nemohl být zařazen. Marián se rozhodl zanechat závodní činnosti, alespoň v reprezentaci. Nyní je servismanem u firmy Marker.

Potíže jsme měli s letní přípravou, ani v Rakousku nebyl nikde sníh. Teplé léto

ve střední Evropě způsobilo, že se většina lyžařů stěhovala za sněhem do Norska, leč to je nad naše finanční možnosti. Doprava tam a zpět, ubytování i stravování — to všechno stojí mnohem víc než trénink v Rakousku. Kondiční výcvikový tábor ve Starých Splavech umožnil splnění plánovaných objemů, zejména vytrvalostní přípravy. [Cyklistika, plavání, kanoistika.] Škoda, že se ho nezúčastnili závodníci ze Slovenska.

Záříjový pobyt na ledovci umožnil splnit plánované objemy ve volné jízdě, ale i ve slalomu a obřím slalomu. Škoda, že při našich velmi skromných finančních možnostech nezaplátíme regeneraci a musíme si pomáhat sami. Nejhorší situace je s tréninkem sjezdu, pro který v létě podmínky téměř nenajdeme. Měli bychom závodníky tohoto typu (Holický ml., Hufka), nenatrénovali však ve sjezdu ani kilometr.

Ještě mnohem větší problémy máme s materiálem. Košek přechází z lyží Rossignol na Kästle, ale začínal na nich až v listopadu. Postrádáme také lyže Salomon a boty Reichle, respektive začátkem listopadu jsme je ještě neměli. Neúnosná je situace s oblečením. Tři roky staré oteplovací soupravy jsou zcela nevyhovující kvalitou materiálu a není divu, že trénink na ledovci je pro mužstvo za těchto okolností zdravotně rizikový. Už proto, že nachlazení zpravidla nepříznivě ovlivní následující kondiční přípravu. Kvalitní goretexové oblečení je dnes samozřejmě u mnoha výkonnostně slabších závodníků než jsou členové RDA a nejednou jsme zjistili, že oddíloví závodníci jsou vybaveni nesrovnatelně lépe! Potom je těžké vést někoho k hrdošti na reprezentační dres... Například Jurko trénuje raději s oddílem VŠ Košice a společných VT reprezentace se přestal zúčastňovat.

Optimističtější vyznívá bilance kontrolních testů, které v alpském lyžování ukazují ambice závodníků pro jednotlivé disciplíny.

F. Dvořák - L. Mašková - J. Weisshäutl

Běh na lyžích

Praha, Olympia 1992, edice Sport pro všechny, vydání 1., stran 130.

Na knižní trh se dostala publikace, jakou jsme skutečně potřebovali. Je určena začátečníkům i lyžařům mírně pokročilým a zabývá se vším, co s během na lyžích souvisí. Z každé strany textu je znát, že autoři jsou nejen sportovci a cvičitelé, ale že mají i bohaté zkušenosti pedagogické.

V knize najdete o běhu na lyžích opravdu všechno. Těm nejméně poučeným poslouží slovníček základních pojmů, díky kterému se v terminologii rychle zorientují. Jednotlivé kapitoly — škoda jen, že nejsou číslovány — představují způsoby běhu na lyžích, zdůrazňují souvislost volné a klasické techniky běhu, doslova a názorně učí, jak lyžovat. Setkáme se s běžkouo přípravou, brzděním, základy běžekých technik, autoři nás upozorní na nejčastější chyby metodou srovnávání správného a chybného provedení. Stručně a názorně jsou uvedeny způsoby vý-

stupů, sjíždění, sjezdové postoje, změny směru, zrychlování jízd a jejího brzdění.

Druhá část publikace je věnována výzbroji a výstroji, přípravě lyží a mazání. Cenná jsou pravidla pro výběr běžekých lyží i upozornění na současnou, poměrně kvalitní nabídku našeho trhu lyží a bot. Snad mohlo být upozorněno ještě na ledvinku, batoh nebo běžeké brýle, ale to jsou drobné výhrady. Problematika mazání běžekých lyží je zpracována přehledně, její pojetí je moderní, současné. Připojené obrázky jsou názorné a zachycují hlavní fáze mazání i úpravy lyží.

Celkově považuji publikaci za propracovanou, moderní a zdařilou. Pro další vydání, v němž věřím, doporučuji rozšířit text o základní zásady předsezónní přípravy, protože také kondiční lyžování vyžaduje určitou zdatnost, celoroční přípravu.

Publikaci jsem si přečetl se zájmem a doporučuji tuto knihu nejen jako další titul do knihovny. Je to publikace pro praktické používání, pro obohacení znalostí všech vyznavačů běžekých stop. PhDr. Jaroslav Potměšil, CSC.

Na téma

STRAVOVÁNÍ SPORTOVců

Rozhodně nechci zpochybňovat následující článek. Naopak, považuji za vynikající, že v časopise Lyžařství publikuje takový odborník, jakým v problematice stravování sportovců a vlivu stravy na výkon bezesporu je MUDr. Petr Fořt. Něco předeslat chci jenom proto, že následující příspěvek je teprve prvním v řadě. Redakce má zájem o další spolupráci s tímto autorem a on až také další materiál přislíbil. Co tedy vlastně předeslat?

V oblasti stravování je dnes nápadný rozpor mezi teorií a praxí. To není vina lékařů a dietetiků, nicméně závodník nebo trenér — i lyžař více méně lidový — s tím musí počítat. Snad jenom doma si může člověk připravit, co potřebuje. Je pravda, že nabídka na našem trhu se v tomto směru výrazně zlepšila a za racionální výživou nemusíme cestovat do zahraničí. Z vlastní praxe bývalého atleta však vím, jak těžké je shánět kdekoliv na závodech cokoli, co by se dalo považovat za vhodné stravování. Já jsem měl vždy nejraději závody pořádané v Praze nebo v jejím okolí — mohl jsem se totiž stravovat doma a nemusel řešit problém, kde v tom či onom městě seženu v neděli ráno vhodnou snídani a nebudu nucen vzít zavděk gulášovou polévkou, vuřtem nebo jinou „racionální stravou“ v nádražním bufetu. Ani v restauraci sportovce neseženu, co by potřeboval...

Naše veřejné stravování racionální, moderní výživě nepřije. Kde dostanete k obědu něco jiného než knedlíky, tučné maso, bramborový salát a další „hrůzy“ české kuchyně?

Kde vám nabídnou k obědu zeleninu, bezmasá jídla, kvalitní a nekomerční nealkoholické nápoje? Pít pivo je u nás v restauracích stále ještě nejlevnější a nejzdravější, protože chemické limonády nebo přeslazené džusy, navíc v nedostačujícím množství (o ceně raději nemluvě), nepovažují za zdravější než náš tradiční národní nápoj.

O mnoho lepší není ani organizované stravování při velkých závodech. Lidová představa, že před závodem se sportovec musí hodně „nacpat“ a po závodě má strašný hlad, vede k takovým perlám, jako například řízek s bramborovým salátem po maratónu. (Čepování piva přímo ze sudu v cíli jsem už také zažil, stejně jako párky ke snídani při MMM v Košicích.) Kuchařky byly navíc přímo dotčeny tím, že takové hody jako zmíněný řízek se salátem maratónčům nechutnaly a většina z nich měla tendenci „vyndat žaludek“.

Podstatně lepší situace nebývá ani při závodech, na které se v posledních letech dostávám především jako sportovní novinář. Nevím, zda ale-

spoň kuchyně při OH a ZOH respektuje představy lékařů o výživě sportovců. Při jiných mezinárodních závodech — například mítinky Grand Prix v atletice, mistrovství světa v cyklistice a dalších akcích v zahraničí — jsem právě vzornou sportovní výživu neviděl.

Na horách jsme na tom ještě hůř proto, že jsme odkázáni na horskou chatu a vybírat si není kde. Jediná možnost je vhodnou stravu prostě objednat a vyžadovat ji. Problémem zůstává, kde budou ochotní vám vyjít vstříc a kolik budou za takovou službu požadovat. Nemá smysl kritizovat masové akce lidových lyžařů, když například při M ČSFR v běhu na lyžích v březnu 1992 byla k dispozici nabídka řadové restaurace, servírující k večeři tučné kořeněné klobásky a po běhu na 50 km pečenou kachnu...

Ne, nemáme to snadné a tak nezbyde než požádat o rady, jaké kdo má zkušenosti se sháněním a objednávaním vhodné výživy při závodech. Dáte-li dohromady vhodné typy, budeme námětu věnovat vlastní článek. (Vařit si sám není dobrá rada, protože v chatě taková možnost nehývá...)

K. B.

O jídelníčku lyžaře-běžce

Sportovní vytrvalostní výkon v běhu na lyžích je energeticky náročný hlavně proto, že v zimě se zvyšují ztráty energie vzhledem k nutnosti udržet teplotu těla.

Před tréninkem proto můžeme jíst víc než v létě. Pokud nechcete podávat špičkový výkon, může být strava konzumována i asi 60 minut před zahájením tréninku, případně lidového závodu. Prvořadý je právě v zimě dostatek tekutin. Skladba stravy se řídí tím, zda jde o snídani nebo oběd. K snídani nedoporučuji oblíbené hemenexy. Zdrojem energie by měly být především různé obilninové kaše. Trocha másla nebude na škodu, především mladším sportovcům. Snídaně může také být kombinovaná. Například nejprve sendvič z bílého chleba nebo pečiva s margarínem, tvrdým sýrem a libovou šunkou, pak následuje zmíněná kaše. Pokud se však očekává soutěžní výkon delšího trvání (několik hodin), mělo by poslední jídlo být dvě hodiny před startem.

K obědu doporučuji netučnou, nezapraženou polévku (vývar z kuřete se zeleninou a s kousky kuřecího masa), posléze rýžový nákup. Nemám nic proti tomu, budou-li hlavním jídlem těstoviny s trochou sýra a dušené zeleniny. Ze zkušeností je zřejmé, že výhodnější je nákup. Postačí, když bude ve formě běžně ve vodě dušené rýže, polité trochou kompotu a posypané Grankem. Když přidáme hrozinky a sušené borůvky (nebo i borůvkový kompot), bude to úplně ideální. Pro případ, že v místě tréninku nebo závodu nebude dostupná uvedená možnost, doporučuji s tím počítat a vzít si s sebou směs Müsli, kondenzované mláko neslazené, sušené ovoce a případně i pečivo, margarín, sýr nebo šunku. Pokud možno žádnou konzervu — před výkonem nikdy!

V průběhu několikahodinového výkonu je téměř nutné používat občerstvení — nejen samotné sportovní nápoje, ale případně i tyčinky Müsli, sušené ovoce, čerstvé ovoce. Pro turistiku je vhodný už popsaný sendvič. Pro soutěžní výkon nedoporučuji párky (ke snídani už vůbec ne), ale ani větší množství čokolády. Existují možnosti, jak připravit na trati vysokoenergetické občerstvení ze surovin komerčně dostupných. Pro soutěže to může být například již mnohokrát vyzkoušený vývar z vloček spolu s Malkaem a kompotem — zásada je, že takový „nápoj“ nesmí být výrazně sladký! Z komerčních doplňků mne napadá například MULTIKILO firmy Koelbel — cena je ovšem odrazující. Samotné sportovní nápoje u nás běžně dostupné (i zahraniční) většinou neřeší problém dostatečného příjmu energie. Čím méně trénovaný sportovec, tím více potřebuje přísun energie v průběhu výkonu. V případě, že se dostanete do stavu vyčerpání (tzv. hypoglykemie, projevující se dokonce až neschopností dobře artikulovat, ztrátou koncentrace a orientace i snahy dokončit závody), je jedinou možností ihned sníst cokoliv sladkého — napadá mne tyčinka Müsli. Vhodné je také napít se i obyčejného slazeného čaje s citrónem.

V období po ukončení výkonu — tedy v období regenerace je nutné uvážit, zda trénink nebo soutěž bude pokračovat následující den. Pokud ano, je strava v období do zahájení dalšího výkonu vlastně nejdůležitější regenerační složkou. V tom případě — došlo-li evidentně ke značnému vyčerpání energetických rezerv — doporučuji zahájit stravu kvalitní polévkou — vývarem s minimálním množstvím masa. Pokračujte naprosto bezmasým hlavním jídlem — nejlepší jsou brambory s dušenou zeleninou,

nebo již zmíněné sladké jídlo — rýžový nákyp. Neměli bych nic proti žemlovce s tvarohem. Počítejte s tím, že porce jídla by neměla být příliš velká, naopak spíše menší než jindy. Další pokrm by měl následovat již za dvě hodiny — doporučuji rýži s kouskem pečeného kuřete bez kůže. Pokud jste ovšem výrazně vyčerpaní, neměli byste jíst žádné maso. Postačí masový vývar, který je ideálně stravitelný. V tom případě je velmi vhodné před spaním opět jíst „něco sladkého“. Nejlépe obilninovou kaši, tyčinky Müsli, čerstvé ovoce, především jablka a banány. Samozřejmě je dostatek tekutin.

Nepodlehnete „vlčímu hladu“ po výkonu a nevrhněte se na vydatné, především tučné a masité jídlo — mohli byste mít zažívací problémy a období regenerace strávíte na toaletě. Nebyli byste první. Stejně tak není nic obdivuhodného jíst v průběhu závodu smažené řízky — i to jsem na Krkonošské sedmdesátce již viděl!

Příjem tekutin. Ani v zimě nelze počítat s tím, že by se aktivita obešla bez zvýšeného příjmu tekutin. Co ušetríme menšími ztrátami tekutin potem, vydáme většími ztrátami dechem. Možná, že jste si někdy všimli, že po příjezdu na hory máte stále velkou žízeň. Běžné pití nemusí být „nic speciálního“. Postačí čaje, nejlepší jsou ovšem šipkový nebo jakékoli jiné ovoce. Pravý čaj je sice povzbuzující, ale obsahuje dost teinu, což je látka velmi blízká kofeinu. Kromě toho silný pravý čaj může způsobit zácpu. Rozhodně nepoužívejte běžné limonády. Můžete ale pít ředěné přírodní ovocné šťávy. Vůbec nejlépe sportovní nápoje! Ty jsou určené speciálně pro občerstvení v průběhu výkonu.

Sportovní nápoje je dost obtížné hodnotit nebo doporučit jen jediný, ten nejlepší. První zásadou je: Vyzkoušejte si předem, neriskujte jejich první použití až v průběhu

závodu. Na veřejných závodech, kde nic jiného k dispozici není, může pomoci i zcela obyčejný čaj s citronem a cukrem. Tím nic nezkažte. Upozornění — konzumace piva v průběhu několikahodinového výkonu může sice na chvíli odstranit jak žízeň, tak i únavu, dokonce přispět k euforii, ale také může způsobit větší odvodnění (pivo je močopudné) a překročení vlastních fyziologických zábran, takže se můžete akutně přetížít. Pití piva je u nás běžné po ukončení výkonu. Chápu, že není možné pít jen minerálku nebo vodu, tím méně pak limonády. Ale opět to může vést — zejména v případě víceúrovňového piva — k dalšímu odvodnění (sportovec vymočí víc než kolik vypil) a k ohrožení ledvin i jater alkoholem. Ledviny a játra jsou totiž natolik vyčerpaná, že alkohol momentálně vůbec nedokážou tolerovat. Nejlepší je pivo nejvýše destilátové, v množství maximálně tří půllitrů.

Ze speciálních sportovních nápojů u nás lze použít například Sport ideál nebo GAM, ze zahraničních Isostar (ředěný o něco více než jak udává výrobce) nebo i Chamo (opět více ředěný). Teplota nápoje ani v zimě nemusí být nad 20 stupňů. Výrazně horký nápoj způsobí sice „zahřátí“, ale také zvýšené pocení a tím i větší ztráty tepla a energie, což může v mrazu být riskantní. Čím delší bude závod nebo trénink (i turistika), tím častěji musíte pít — nejlépe každých 20–30 minut 1–2 deci. Po výkonu musíte pít opět, abyste doplnili ztráty.

Jedním ze zásadních témat je použití různých „životabudičů“, kterým se kupodivu nevyhnu ani mnozí rekreační sportovci. Tady je na místě nejvyšší opatrnost, protože vyčerpávající výkon „podpořený“ nějakými farmaky může být životu nebezpečný! Rekreační sport provozujeme pro zábavu a pro radost, ne pro překonání svých možností za každou cenu.

TALENTY V PRAXI

Úsek alpských disciplín Slovenského lyžiarskeho svazu urobil analýzu súčasného stavu zjazdového lyžovania na Slovensku. Závěry tejto analýzy jednoznačne ukazujú na potrebu začať **systematicky, odborne a tvorivo pracovať s talentovanými deťmi**. Celosvetový trend v dnešom športe je odbornosť od prvého kroku na lyžiach po víťazstvo na OH. Odbornosť prístupu musí byť cítiť všade — od najjednoduchších metodických postupov po vrcholovú techniku.

Ani my si nemôžeme dovoliť pracovať iným spôsobom. Preto sa úsek alpských disciplín rozhodol vytvoriť odbornú komisiu pracovníkov v zložení Vlado Palkovič, Milan Beňacka a Tomáš Gurský, ktorá bude mať na

starosti výber a sledovanie talentov v našom športe. Jej cieľom je úspešnosť na ZOH 1998, resp. 2002. Chceli by sme spomenúť, že podobná akcia mala byť realizovaná už pred 15 až 17 rokmi, no zostalo len pri chcení. My by sme sa chceli vyhnúť problémom, ktoré boli spojené s touto úlohou. V prvom rade išlo o ideovú nejasnosť a nekonkrétnosť.

Prvým krokom je čo najširšia identifikácia mladých lyžiarov. Ďalšími krokmi by bolo vytvorenie databanky o nich — údaje anamnestické, zdravotné, psychologické, motorické. Tieto informácie chceme získať korešpondenčne, testovacími tábormi a pozorovaním.

Z tohto dôvodu sa aj touto cestou

na vás obraciam so žiadosťou o spoluprácu. Ak sa domnievate, že vo vašom oddieli (klube) je taký lyžiar či lyžiarka, pošlite nám o nem (nej) informácie na ÚAD SLZ v Bratislave. Naša podmienka je iba vek 8–14 rokov.

Záverom by sme chceli zdôrazniť, že nám nejde o návrat k nejakej centrálnej forme riadenia, že nechceme vytvárať nejaké „výbery“ (reprezentatívne družstvá), teda že pre trénerov to nebude nová povinnosť odsieľať formuláre a výkazy. Naopak: Našou snahou bude odovzdávať skúsenosti trénerom, konzultovať problémy a vzájomne sa informovať.

VLADO PALKOVIČ,
predseda TR ÚAD SLZ

Nashledanou na Strahově

Někdejší spartakiádní slogan přesně vystihuje současnou situaci našeho svazu. Se zánikem federace zaniká ČSSL. Nejvyšším orgánem našeho lyžování bude od 1. ledna 1993 Svaz lyžařů České republiky, Mezi stadióny, poš. schránka 40, 160 17 Praha 6-Strahov. Na dosavadní adrese (Na poříčí 12) bude od ledna pouze likvidační skupina, jejíž práce definitivně skončí 31. 5. 1993. Profesionální zaměstnanci federálního sekretariátu přecházejí asi z 80 % na svaz český, jehož personální rozšíření bylo nezbytné vzhledem k tomu, kolik nových funkcí musí nyní SLČR

zajistit: sportovní reprezentaci, mezinárodní styk, sponzorování reprezentačních družstev atd. Mezi nové úkoly dosavadního republikového svazu patří i vydávání časopisu Lyžařství.

Dnes — psáno 14. 12. 1992 — ještě nejsme schopni oznámit nová telefonní čísla. Přímé spojení je 02/35 04 98, v prvních dnech provozu však bude lepší vyhnout se přetížení této linky a hledat informace v ústředně, jejíž číslo je 02/53 99 51. Svým nejčastějším spolupracovníkům pochopitelně sdělíme naše telefony osobně začátkem ledna.

VELKÁ NOHA není NÁČELNÍK INDIÁNŮ

Big Foot — česky velká noha — není náčelník indiánského kmene, nýbrž 64 cm dlouhá a 13 cm široká „lyže“ opatřená umělou skluznicí a silnými kovovými hranami. Na první pohled vypadá jako bezvýznamný výstřelek podnikavých výrobců sportovní výstroje. Při bližším seznámení však nabídnou prožitky, jež uspokojí i náročné pohybové požitkáře, dobrodružství, které se vyrovná fantazií podbarveným činům bojovníků s rudou pokožkou.

PRVNÍ KROKY

Šťastnou shodou okolností jsem se mohl zúčastnit sjíždění na Big Foot, kterou ve vysokých horách vedl jeden ze světových protagonistů lyžařské výuky. První minuty byly pro mě deprimující. Nervy a svaly, zvyklé ovládat dlouhou lyži, uváděly krátký a lehký big foot do neovladatelného řádu. Teprve pohled na stejně rozpačité, přestože značně mladší kolegy mě ubezpečil, že nejde o stařecké chvění, nýbrž o normální průvodní jev náhlého přechodu z lyží na tento výplod sportovního průmyslu.

BRUSLENÍ

Na mírném, upraveném svahu u dětského vleku jsme zkoušeli první skluz. Pečlivé rozmístění váhy na celé chodidlo pomohlo překonat problémy s předozadní rovnováhou. Širší stopa se zdála samozřejmou při prvních nesmělých sjezdech. Následovaly pokusy bruslení nejprve na vnější hraně, poté s přechodem z vnější strany na vnitřní.

OBLOUKY

Již první oblouky v širší stopě ukázaly, jak je snadné otáčet „velkou nohou“ dolními končetinami, rovno-

měrně pokrčenými v kloubech, proti spíše statické pánvi. Vnitřní noha vznikajícího oblouku se přitom předsunuje a tlačí patkou na sníh, vnější noha se poněkud napíná a zatěžuje celou skluzku. Trup vyrovnává práci nohou zalomením v kyčlích.

Další zlepšení techniky předpokládá zúžit stopu do srovnatelného postoju, podpořit změnu hran při střídání oblouků vkloněním pánve dovnitř následující změny směru a současně se opřít o hůl. Rytmus a plynulost vytvářejí příslib motorických radostí.

SVAH

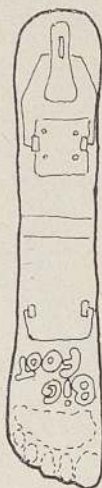
Přechod na prudší svah vyžaduje nižší postoj a větší zalomení v kyčlích v průběhu oblouku. Tato „angulace“ spolehlivě reguluje hranění, při rytmickém sjíždění dává pocit jistoty.

Plynulé zhrounutí při zdůraznění tlaku na konci každého oblouku usnadňuje střídání oblouků. Přechod přes spádnici je rychlý, možnost extrémně malého poloměru oblouků ulehčuje regulaci rychlosti i na značně strmém svahu.

NEUPRAVENÝ SNÍH

Přechod na neupravený nebo hlubší sníh vzbuzoval s podivnými deskami na nohách nedůvěru. S určitými rozpaky jsem sledoval instrukci: „Při sníženém postoji zachovat důsledně úzkou stopu, přenést váhu na paty a otáčet lyže do oblouku prsty u nohou“.

Výsledek byl nad očekávání. Sníh nebyl překážkou pohybu, naopak umožňoval jeho rozvinutí do jemných variant. Rytmizace zhrounutím vytvářela ve sněhu půvabný tobogán. Nohy kroužily kolem plynule pohybujícího se trupu a pánve. Sníh přestal být

problémem, stal se výzvou k pohybovému zážitku.

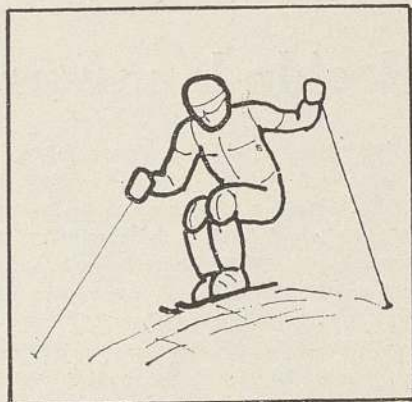
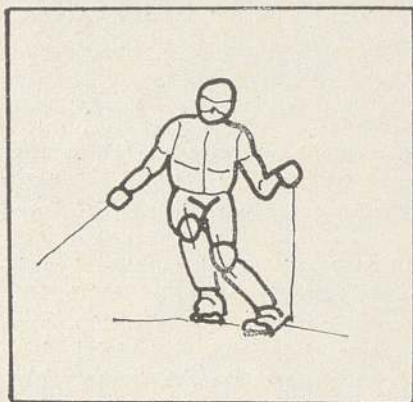
BOULE

Sjíždění v boulích vyžaduje na lyžích přímo mistrovství. Big Foot umožňuje prožít mistrovství, aniž jsi mistrem. Jelikož si reguluješ rychlost podle potřeby, přičemž si stále zachováš plynulost a rytmus, zvládněš spolehlivě vyrovnávací oblouky. Za vyhovující rychlosti prostě krčíš nohy na bouli a za stálého otáčení je napínáš na jejím úbočí. Nezáleží na tom, zda zatáčíš přes sedla nebo vrcholy boulí.

Předstírat na trenážeru pocitu pilota akrobatického letounu je jistě atraktivní. Avšak zžívat se na boulovitém svahu do role špičkového akrobata disciplíny „boule“ je našejší.

Sněhová krusta je spojena s představou námahy, riskantní rychlostí a nepříjemných pádů. Pohled na borce, s lehkostí vykrajujícího oblouky ve sněhu pokrytém ztuhlým škraloupem, vyvolává ve většině z nás závist.

Rada: Vezmi Big Foot, přidej více rytmizovaného vertikálního pohybu, holí se opírej dostatečně stranou, jinak se chovej jak v hlubokém sněhu. Pak už je pouze na přihlížejících, aby žaslí obdivem.

LED KRUSTA

Záběr hranou „velké nohy“ je tak účinný, že při menší rychlosti do značné míry nahradí virtuozitu bleskového zářezu hrany šampióna na zledovatělých svazích. Stačí trocha cviku, vyladění úhlu hranění zalomením v kyčlích, a představy o ledu přestanou vytvářet krůpěje potu.

SETRNÉ OBLOUKY

Zabránit poškození kolenních kloubů při sjíždění je přáním většiny dlouholetých lyžařských nadšenců. Nepříznivé změny na kloubech se podporují jejich náhlým přetěžováním při krčení. Libovolně regulovatelná rychlost a plynule měkký pohyb při jízdě na Big Foot, spojené se zatížením vnější nohy především při mírném napínání, připomínají zatížení kolen při jízdě na kole se snadným

převodem. A cyklistika — jak známo — má blahodárný vliv na kolenní neuhy.

POEZIE A DOBRODRUŽSTVÍ

Traduje se, že tyto prožitky jsou pro lyžařskou aktivitu typické. Poezii ovšem vnímáme spíše tehdy, když jsme schopni převést svalovou činnost na automatické řízení. Dobrodružství vychutnáváme pouze tehdy, máme-li šanci zůstat pány situace. To vyžaduje značné a dlouhodobě získávané lyžařské umění. Big Foot tento předpoklad vytvoří rychleji, zprostředkuje emocionální prožitky širokému okruhu lyžařů.

ZPĚT NA ZEM

Moje nadšení pro Big Foot neznamená, že nabízím k prodeji své oblíbené normální lyže. „Velká noha“ je výborné náčiní ke zpestření lyžařské

aktivity, nácvik nebo korekci základních mechanismů techniky, pro bezpečné lyžování při horší pohybové kondici, pro prožitky z jízdy v takovém terénu a sněhu, ve kterém by mnozí z nás nikdy nesjížděli.

Normální lyže si však při tom zachovávají prioritu v agresivitě a rychlosti, v půvabu řízení se především odporem sněhu, gravitací a odstředivou silou, ve své provokativnosti k neustálému zdokonalování. Lyže znamenají prožitek letu, Big Foot představuje radost z lehkosti a pohyblivosti. Lyžař je hrdým a těžce zasluženým pánem svahů, jezdec na „velké noze“ je jejich skromnějším, důvěrným přítelem.

Big Foot není sice indiánský náčelník, já jsem se přesto do jeho kmene s radostí přihlásil.

JIRÍ SOUKUP

Pohlednice z Kanady

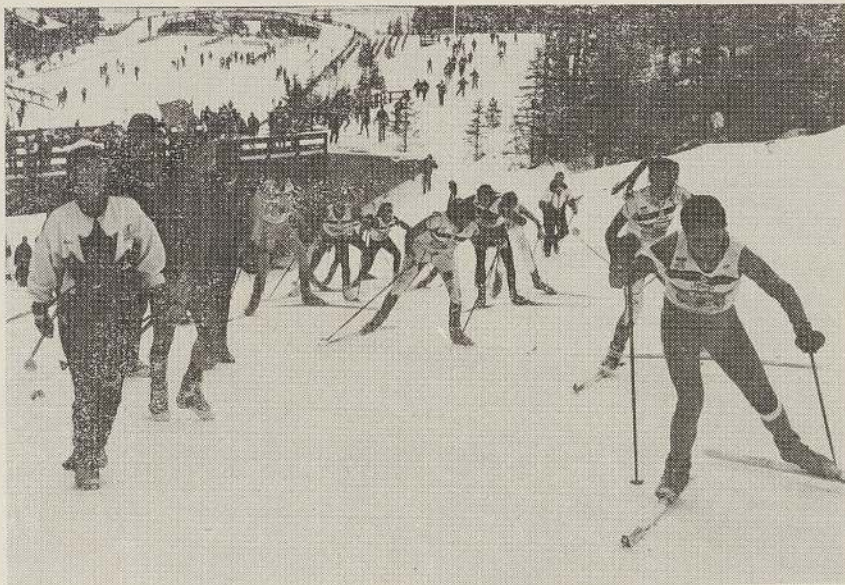
Věřte nebo ne — náš časopis má čtenáře i v Kanadě! Jedním z nich je Petr Židek, žijící dnes v provincii Alberta, kterou jsme trochu poznali při ZOH 1988. Protože o bývalou vlast neztrácí zájem, nabídl dokonce spolupráci časopisu. Prakticky zadarmo, protože náš skromňoučký honorář by mu po převedení na kanadské dolary sotva připomínal odměnu za práci. Z jeho — doufejme, že zdaleka ne poslední — informace o lyžařském sportu v Kanadě vybíráme:

... Jen několik lidí v Československu ví, jak to v zimě vypadá v Calgary, v Canmore a jejich okolí. Canmore má pouze 5000 obyvatel, asi 20 km vzdálený Banff asi 7500, přesto jsou lyžařským rájem téměř celý rok.

V zimě mohou lyžaři využívat pět středisek pro alpské disciplíny s kompletním vybavením — tři z nich jsou vybavena i sněhovými děly. Možnosti umělého sněhu jsou také ve dvou střediscích sloužících především skokanům. Pro lyžaře všech stupňů výkonnosti a trénovanosti je v oblasti denně k dispozici 450 km udržovaných tratí různé obtížnosti a nadmořské výšky. Ze všech tratí je krásný (a z každé jiný) pohled na Skalisté hory. Jsou připraveny tak, aby pro každého byly dostatečně bezpečné. Začínají v různých místech v okolí Canmore a Národního parku Banff.

Na „startu“ jednotlivých tratí dostanete mapku poskytující základní orientaci. Samozřejmě nechybějí parkoviště, záchody, mnohde je i restaurace a dokonce sprchy pro turisty ze vzdálenějších míst. Téměř 200 km tratí je připraveno tak, aby byly použitelné pro klasickou i volnou techniku běhu. A především: To všechno je zdarma, náklady platí provincie Alberta!

Otrlejší milovníci hor se mohou vydát na stovky kilometrů dalších tratí, rovněž značených, které si ale muse-

Kanadské mistrovství juniorů 1992

jí sami projet. Někdy vede trasa tak daleko, že by člověk málem měl mít s sebou spací pytel. V létě jsou na těchto tratích značené turistické cesty s tábořišti k přenocování. V nejvyšších polohách lze lyžovat prakticky celý rok, v nižších zhruba do konce dubna. V létě se po tratích jezdí na horských kolech, místy i na kolečkových lyžích. O lyžování na trávě jsem v Kanadě zatím neslyšel, znám ho jenom z evropských časopisů. Jinak je ale zdejší nabídka pro lyžaře i turisty taková, že nejednou slyšíte postesknutí: To se nedá všechno stihnout ani za jeden lidský život!

... Lyžařům, slouží nejen příroda, ale i jeden typicky kanadský zvyk: Podél silnice jsou asfaltové krajnice pro cyklisty, po nichž se jezdí i na

kolečkových lyžích. Tak třeba z dálnice mezi Calgary a Canmore lze vyjet a asi po 55 kilometrech dorazit do horského sedla ve výšce 2400 m n. m.

Příště si povíme o možnostech využití ledovců pro letní přípravu závodních lyžařů.

Děkujeme panu Židkovi a těšíme se, že ono „příště“ bude už v příštím čísle časopisu. Závěrem prozradíme: Židkovi tvrdí, že pokud jde o lyžování závodní, je Kanadě vzorem Československo. I obě jejich děti už byly na tréninku u nás... Inu, lyžování za mořem je především kondiční, rekreační — a samozřejmě amatérské.

A ještě něco: Je neuvěřitelné, jak bezchybnou češtinou píše člověk, žijící tak dlouho v zámorí!

Jak trénuje /4/ kondiční lyžař - běžec ZAČALA ZIMA

Začala zima

V předchozích lekcích jsme probrali přípravu kondičního běžce v průběhu roku, před začátkem zimy. V této lekci se pokusím naznačit hlavní problémy spojené s přípravou na sněhu, výběrem lyží a holí, výběrem závodů.

Sníh

Kromě vlastního dostatku či nedostatku sněhu je problémem dostupnost strojově upravených kvalitních terénů pro přípravu, pro kondiční běhání i závodění. Velká finanční náročnost údržby takových tratí, problémy vztahu s ochránci přírody a v neposlední řadě i vztahy mezi lyžaři vysoké výkonnosti a ostatní lyžující populací nevytvářejí prostor pro kvalitní zážitky z lyžování.

Pro kondičního lyžaře není vhodná většina lyžařských tratí určených pro závodní sport. Tyto tratě splňují řadu náročných podmínek a právě vzhledem ke své náročnosti nejsou k lyžování „pro požitky“ vhodné. Prudká stoupání (stroměčky) a náročné sjezdy vyžadují vysokou trénovanost, technickou vybavenost a vyježděnost, jakou nemá většina jezdců naší kategorie. Často potkáváme na závodních tratích unavené a „otrávené“ běžce, kteří nejen přecenili své síly, ale zanechali na těchto tratích stopy, jejichž odstranění stojí množství práce a peněz. „Rozšmajdané“ (zužené) stopy, hluboké „lavóry“ ve sjezdech nebo „rozplužené“ stopy bývají průvodním jevem.

Mezi nejnevhodnější terény pro kondiční lyžaře patří Jizerské hory s lyžařskou magistrálou. Tam se podařilo oddělit stopy pro závodníky a ostatní lyžující veřejnost. Lyžařská magistrála je ideální terén pro kondiční běžce. Dvě až čtyři upravené stopy v obou směrech, v nenáročném terénu, dlouhé rovinky a dlouhá, nepřilhlá náročná stoupání i většinou nenáročná sjezdy jsou pravým požitkem.

Další podobné terény byly upravovány na Šumavě, v Jeseníkách, někde také v Krkonoších (Harrachov). Jaká je v současné době situace a jaká bude v budoucnu, to je otázka financí a nadšení lidí, kteří jsou ochotni se tímto věnovat a neočekávat velkou „zisk“ za tuto jistě zásluhou činnost. Pro opravdovou pohodu z lyžování vybírejte nenáročný terén, kvalitní stopy a dobrý sníh. Jaký sníh to je?

Každý, kdo běhá na lyžích „nějaký ten pátek“, jistě může popsat mnoho zážitků spojených s mazáním. Známé rčení „nestoupají a nejedou“ je zpravidla spojené se sněhem kolem nuly. Namazat na tyto teploty je složitý problém. Dokonce i pro nejlepší trenéry, natož pro kondičního běžce. Pokud dodržujeme návod výrobců, nelze v podstatě promazat (v případě kondičního běžce) při teplotách +3 stupně a více a -3 stupně a méně. Tomu já říkám „dobrý sníh“. Zejména teploty -3 až -10 stupňů jsou nejvhodnější a většina modrých extra a modrých vosků nás nemůže zklamat. Pokud to jde, vyhýbám se tréninku, jestli-

že lyže „nejedou a nestoupají“ a místo radosti z pohybu se stává lyžování trápením. Jedno takové mučení dokáže zošklivit lyžování na dlouhé týdny.

Lyže a hole

Jednou z hlavních chyb, jichž se dopouštějí lyžaři naší kategorie (zejména ti movitější), je kopírování vrcholových sportovců. Platí zásada: Co je vhodné pro reprezentanta, nemusí být vhodné pro kondiční lyžování. Závodní lyže a hole nejsou konstrukcí a použitým materiálem vhodné pro lyžování, o jakém zde píšou. Hlavní rozdíl spočívá v tom, že lyže určené pro špičkové sportovce jsou tvrdší (závodníci mají větší sílu pro odraz), dále jsou užší a vyšší, uzpůsobené do kvalitně upravené stopy, vyrobené z vysoce kvalitního materiálu, který je velmi citlivý na mechanické poškození. Pro kondičního lyžaře, pohybujícího se v nenáročných terénech, se může stát trénink na jaře v nepřilhlé upravené stopě plně spadáných větviček a jiného smetí také posledním (pro jeho lyže). Při pořizovací ceně jednoho páru... Na našem trhu je dostatečný výběr, proto doporučuji lyže širší, nižší, kratší a měkčí než jsou závodní. U začátečníků bych se nebránil ani lyžím Nowax s neklouzavou úpravou skluznice.

Jednodušší je výběr holí — rekreačním lyžařům doporučuji pouze bodec z tvrdého kovu.

Oblečení

Na rozdíl od lyží se domnívám, že v oblečení a doplňcích je možné využívat vše, co je na našem trhu dostupné, a je toho mnoho. Záleží jenom na obsahu vašich peněženek, potom můžete vypadat opravdu „repre“. Většina materiálů je velmi kvalitních a dlouho vydrží zejména tím, že dražší věci si více hledíme. (Pozn. redakce: Zůstává otázka,

zda kondiční lyžař opravdu potřebuje například běžeckou kombinézu...)

Výběr závodů

Tento problém je pro naši kategorii stěžejní. Je zcela jasné, že výsledkem našeho snažení by měl být nějaký závod, koření sportovního tréninku a jeho motivace. Aby se závod změnil v kladnou motivaci, měli bychom dodržet tato minimální pravidla:

1. Na závod jedu připraven po několika týdenním tréninku. Největší hřích a prohřešek proti vlastnímu tělu je závodění „z voleje“.
2. Vybírám si závody „své“ kategorie. Co je to za závodění, když už před startem jsem poslední a dostávám čtvrtodiny. Musím s někým soutěžit, s někým prohrát a někoho porazit.
3. Pečlivě si připravím výstroj a výzbroj.
4. Masové běhy mají určitou specifiku, tu je nutno poznat a vyzkoušet.
5. Pečlivě vážím stravu a občerstvení.
6. Lékařská preventivní prohlídka je samozřejmostí.

Klasika a bruslení

Je možné, že jsem v tomto směru staromódní, přesto doporučuji pro běžce této kategorie klasický způsob běhu. Proč?

— Většina stop a terénů, které znám a o kterých jsem byl informován, není upravena pro bruslení.

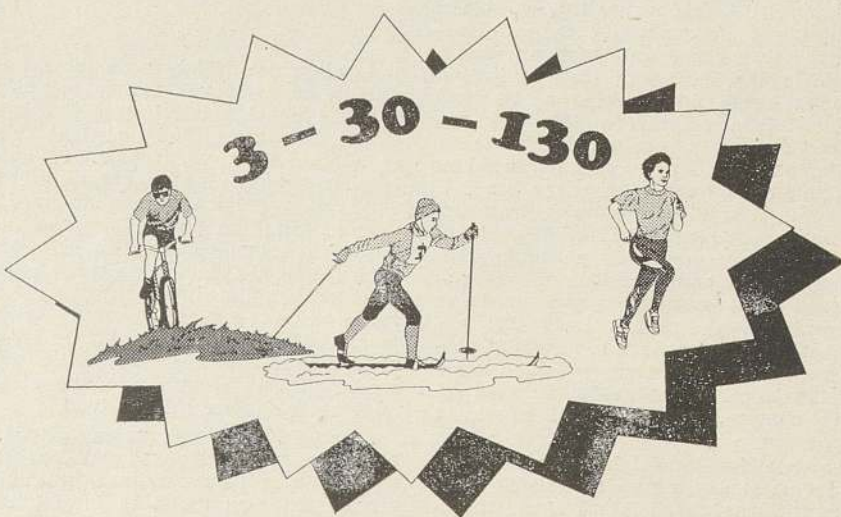
— V klasice lze střídát intenzitu běhu od chůze po sprint, bruslení velké změny tempa neumožňuje.

— Bruslení vyžaduje určitou základní rychlost, jaká je často nad možností kondičních sportovců.

Tím nevylučuji bruslení z přípravy kondičního běžce. Záleží na vašem technickém vybavení a možnostech tréninku. Je nutné tuto techniku v základech zvládnout a připravit se na to, že v některých závodech ji můžete použít.

(Pozn. redakce: Na závěr tohoto seriálu jenom stručně o technice. Rozsáhleji tento problém zpracovává seriál Učíme se správně a účelně běhat.)

Dr. PAVEL LANDA

BĚH NA LYŽÍCH

/4/

(Učíme se správně a účelně běhat)

Než se začnete učit některému z běžeckých způsobů jízdy na lyžích, musíte projít základy běžecké techniky. Ty jsou důležité pro jednoduchý a bezpečný pohyb na běžeckých lyžích. Teprve po absolvování těchto základů můžete přejít přes specializovanou běžeckou přípravu k nácviku příslušných běžeckých způsobů a ke zdokonalování ostatních běžeckých dovedností.

Do základů běžeckého výcviku zahrnujeme základní prvky, lyžařskou přípravu a brzdění.

Základní prvky

Seznámení s běžeckou výzbrojí a získání pocitu lyží a holí je velmi důležité. Musíme si uvědomit, že naše tělo, jeho segmenty, lyže a hole tvoří jednu hmotnou soustavu. Pohybová struktura běhu je výsledkem účelné a záměrné koordinace jednotlivých článků této hmotné soustavy.

Nošení lyží a holí

Běžecké lyže spojujeme k sobě řemínky nebo u špiček a patek lepicí páskou. Běžecké lyže nosíme na ramení vždy špičkami dopředu. Hole zvláště, obě v té ruce, která nedrží lyže. Pro kratší chůzi bez lyží můžeme běžky nést tak, že v každé ruce neseme jednu lyži a hůlku. Lyže potom držíme ve vyvážené poloze u vázání.

Pro přepravu lyží a holí používáme vak na lyže. Lyže do něj ukládáme vždy svázané. Před spojením lyží řemínkem nebo lepicí páskou je vhodné chránit skluznice tím, že mezi ně u špiček a patek vložíme kousek textilu nebo papíru.

Připínání a odepínání lyží

Připínání a odepínání běžeckých lyží na rovině je snadné. Zkontrolujeme jen, zda je upínací systém očištěný od sněhu a dáme pozor na záměnu pravé a levé lyže. Hole při připínání zapícháme do sněhu vedle lyží nebo je položíme na sněh.

Na svahu se nejdříve připíná nižší lyže, přičemž se druhá položí nad nižší tak, aby neujela. Na strmém svahu se po připnutí vyšší lyže můžeme obrátit o 180° a teprve potom připnout druhou lyži.

Odepíná se nejdříve lyže vyšší, po jejím zabezpečení proti ujetí pak lyže druhá.

(Pozn. redakce: Terminologie je vysvětlena v čísle 5/92.)

Držení holí

Správně se hole drží tak, že se ruce provléknou poutky zesponu, potom se přes poutka uchopí držadlo holí. Přímé provléknutí ruky poutkem je držení chybné a „nelyžařské“, nemožňuje technicky správně provedení odpichu.

Chůze na lyžích

Chůze na běžeckých lyžích umožňuje nejjednodušší pohyb na sněhu a je základem nácviku rovnováhy ve skluzu. Chůze sunem a skluzem je obdobná chůzi bez lyží. Pohyby pánve, trupu, dolních končetin a paží jsou shodné. Trup je trochu v předklonu, dolní končetiny a paže mírně pokrčené. Lyže jsou od sebe v šířce pánve. Odlehčená lyže se při pohybu nezvedá od sněhu, jen se suně vpřed. Současně se zapichuje protilehlá hůl na úroveň vázání lyže, která je vpředu; práce paží je střídavá.

Chůze sunem a skluzem je základem nácviku odrazu z plochy lyže, běžeckých kroků a způsobu běhu klasickou technikou.

Obraty

jsou lyžařské prvky umožňující nejjednodušší změnu směru na místě. Obraty provádíme na rovině i na svahu.

Snadný je obrat opakovanými převraty. Při rovnoběžném postavení lyží zatížíme jednu lyži, druhou odlehčíme, postavíme do převratu a následně na ni přeneseme váhu těla. Druhou odlehčenou lyži zvedneme a postavíme vedle převrácené lyže. Středem otáčení jsou špičky lyží.

Při obratu opakovanými odvraty stavíme odlehčenou lyži do odvratu a zatížíme ji, druhou lyži přisuneme. Středem otáčení jsou patky lyží.

Obrat přednožením vyžaduje oporu holí k udržení rovnováhy. Jednu hůl zapíchneme u patky vnitřní lyže (vzhledem ke směru otáčení), druhou

u špičky vnější lyže. Potom vnitřní dolní končetinu s lyží přednožením otočíme do protisměru o 180° a přeneseme na ni váhu. Následuje přemístění holí a otočení i druhé lyže do rovnoběžného postavení.

Tento obrat procvičujeme na obě strany, na svahu vždy jen směrem nahoru.

Výstupy

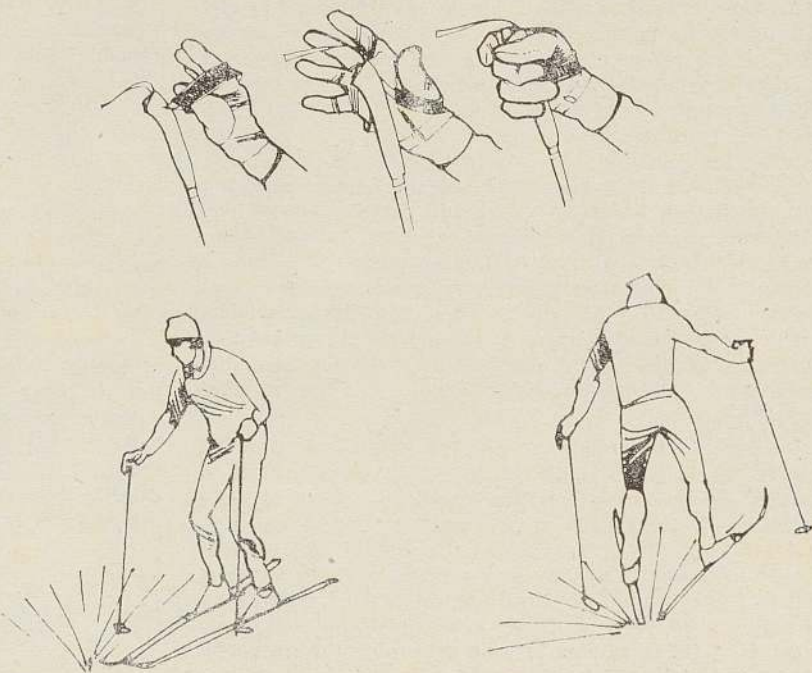
Do mírného svahu můžeme stoupat chůzí přímo po spádnici nebo šikmo svahem tak, jak umožňuje mazání stoupacími vosky. Chůzi modifikujeme, děláme kratší kroky a více pracujeme pažemi. Hole zapichujeme poněkud vzad, čímž zabráníme podklouznutí. Účinnost stoupacích vosků zvyšujeme přidupem — chůzí s přidupem.

Prudší a strmé svahy zdoláváme oboustranným odvratem, „stroměčkem“. Při tomto výstupu klademe lyže střídavě nad sněhem na vnitřní hranu, špičkami od sebe, do odvratu. Práce paží je střídavá, rytmus pohybu jako při chůzi. Kolena jsou mírně pokrčená. Hole zapichujeme mírně vzadu, slouží jako opora proti podklouznutí. Při jednostranném odvratu se přemísťujeme nad sněhem pouze jedna lyže v mírném odvratu, druhá zachovává přímý směr.

Prudké svahy zdoláváme výstupem stranou. Střídavě přenášíme váhu těla z nižší lyže na vyšší se současným úkrokem stranou ke svahu. Lyže jsou postaveny na vyšších hranách, kolena přikloněna ke svahu, trup mírně odkloněn od svahu. Důležitý je rytmus práce paží a dolních končetin ve sledu: vyšší lyže, vyšší hůl, nižší lyže, nižší hůl.

Na mírnějších svazích se výstup stranou spojuje s pohybem vpřed — hovoříme pak o výstupu stranou šikmo vpřed.

Připravuje doc. dr.
FRANTIŠEK DVORÁK, CSc.

NOVOROČNÍ MEDITOVÁNÍ

Když se mě při mistrovství světa juniorů v lyžování na travě v Kálnici jakýsi pán zeptal, kterým směrem budou ti lyžaři jezdit (?), nevěděl jsem, zda si dělá legraci nebo zda horku čelil chlazenými nápoji se značným obsahem alkoholu. Jenže hrázám neměl být konec a „dotazů sezóny“ jsem v tomto končícím roce zažil ještě několik. V prodejně sportovních potřeb se jedna paní zeptala, zda nemají „takový ty lyže, co se na nich dá jezdit i na trávě“. Po přenosech ze zimních olympijských her jsem zaslechl dotaz, „kolik těch nešťastníků se kvalifikuje do finále běhu na padesát kilometrů?“... A protože ani to nemělo být dost, překvapil mne jistý sportovní redaktor (!) dotazem, jak se boduje skok na lyžích. Zatímco „až sem“ to byla legrace, v posledním případě mě smích přešel. Umíte si představit, že by se novinář píšíci o fotbale ptal třeba, co je to ofsajd?

Já vím, nejsme jediní postižení. V pražské šachové prodejně — kde je jí konec? — kolovala nesmrtelná historka o zákaznici, která zcela vážně chtěla synovi koupit zatím jenom bílé figurky s tím, že až se to trochu naučí, koupí mu i ty černé. Jistě, všechno to je zábavné — ale zároveň smutné. Vrátime-li se k lyžování: Proč o něm lidé u nás vědí tak málo? Proč neznají jeho pravidla, proč se o něj vůbec nezajímají trochu víc? Já vím, můžeme se utěšovat, že snad každý člověk z posledních generací — řekněme přesněji z poválečných generací — někdy stál na lyžích, měl na nohách lyže. Ale zase mám otázku: Proč je u nás, a opravdu jenom u nás, lyžování spíše společenskou záležitostí než sledovaným a populárním sportovním odvětvím? Proč lidé jezdí do hor imponovat svým vybavením nebo dokonce „výkony“ večer (spíše tedy v noci) ve vinárně či v baru a proč zapomínají, že imponovat by měli tím, jak se jim na „prkýnkách“ daří. Situace připomíná Mládkovu písničku, jak krásně je v horách, když je zákaz vycházení, text končí radostí z toho, že autorovi ukradli lyže.

Opravdu nechci být škarohlíd a dělat z veselého smutné. Na úsměvný dotaz lze úsměvně odpovědět a i poučit je možné s humorem. Přesto se nepřestane vřít otázka PROČ? Proč má tenis, který ve srovnání s lyžováním v praxi zkusil málokdo, tolik příznivců, kteří mu nejen přišli na chuť, ale oně hře skutečně rozumějí? Znájí její pravidla, nuance, pronikli do ní, ačkoliv jí třeba nikdy nehráli. Proč nepronikne televizní divák do lyžování a ustavičně se diví, že například při závodech v alpských disciplínách se závodníci nenasazují losem. Televizní diváci umějí pojmenovat každý tenisový úder, zato po přenosech z lyžování tápají nad každou samozřejmostí. Proč ani komentátoři nedokážou přiblížit vysílanou lyžařskou disciplínu, případně proč nepožádají o odborného poradce, což je přece používaná praxe při přenosech sportovních odvětví a výkonů, s nimiž se na obrazovce tak často nesetkáváme. S lyžováním vlastně ano, ale nějak to není nic platné.

Do nového roku tedy přeju nám všem více lyžařské osvěty, o níž se ale musí přičinit každý z nás. Přeju si víc čtenářů našeho odborného časopisu — poměrně malý zájem o něj do značné míry souvisí s tím, co už jsem o lyžařských divácích i nedivácích napsal. Osvěta ale s nebe nepadne a musíme se o ni sami přičinit. V rámci tohoto článku se asi nehodí rozebírat příčiny obliby toho či onoho sportovního odvětví — ani místa na rozbor nemám dost. **Jedna příčina je však tolik nápadná, že určitě stojí za zmínku: Našemu lyžování popřejme především**

výraznější sportovní úspěchy! Ty totiž rozhodují o popularitě odvětví i jeho časopisu, o kvalifikovanosti, zasvěcenosti publika, spoluvytvářejí zájem o dotyčné sportovní odvětví vůbec.

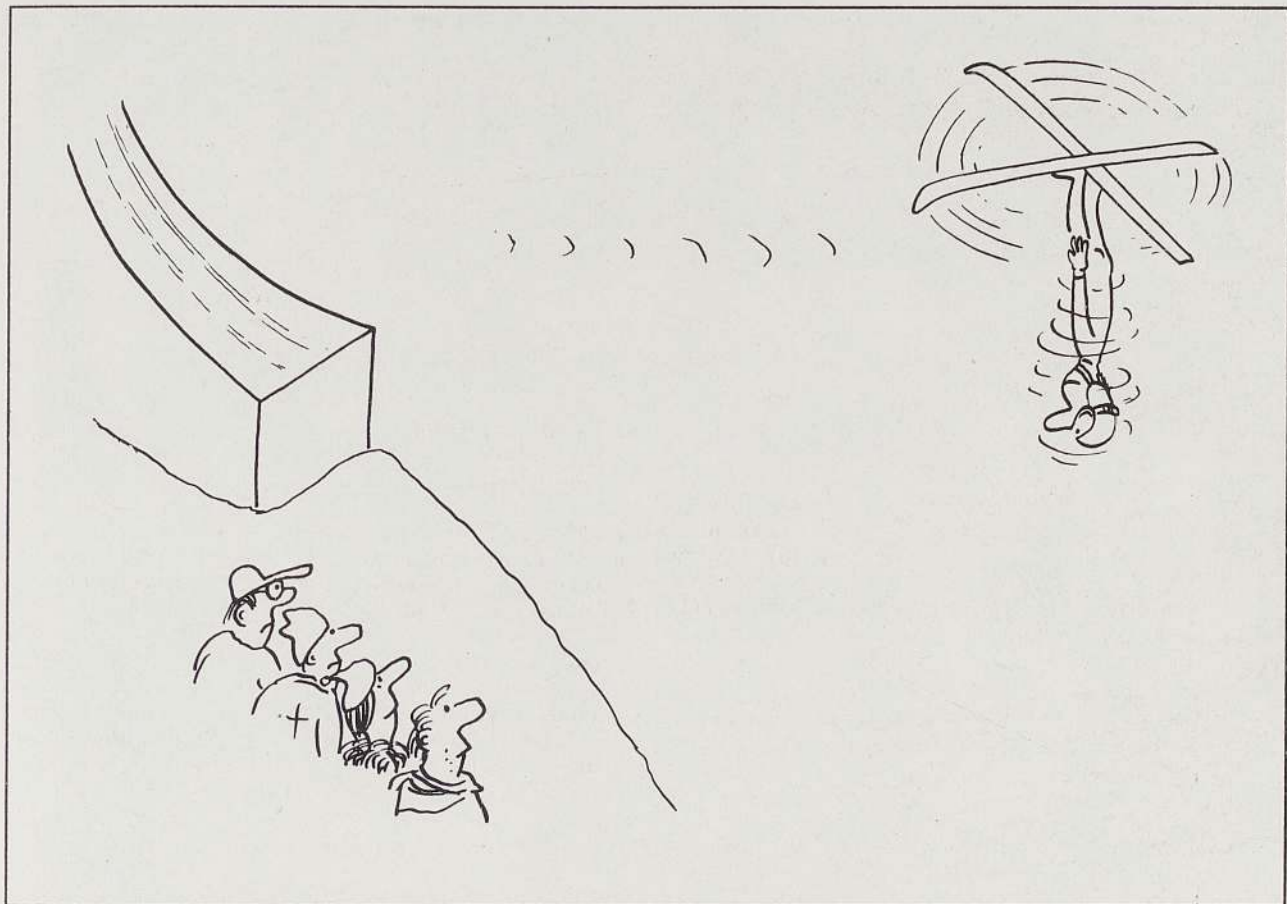
Vzpomínám na doby, kdy k našim nejpoblárnějším tělovýchovným časopisům patřil měsíčník Gymnastika, který o pár let později zkrachoval na nezáměrné veřejnosti o toto odvětví. Souvislost s výsledky je jednoznačná. Když cvičila Čáslavská a některé její méně slavné, přesto však stále ještě vynikající následovnice, patřila gymnastika ke královnám v žebříčku zájmu sportovního publika. Pamatuji vysoký náklad časopisu Atletika v první polovině osmdesátých let, kdy naši atleti patřili k absolutní světové špičce, stejně jako úpadek zájmu o něj za tři, čtyři léta později, kdy generace Kratochvílové a Fibingerové odešla, jiní překonali vrchol své výkonnosti — a byl konec. Konec s výsledky, málem konec i s časopisem. Ostatně, kdy byl největší zájem o náš odborný časopis? Jednoznačně koncem šedesátých let (Raška), potom v polovině let osmdesátých (Jeriová, Charvátová). Ano, může se stát, že ačkoliv časopis dělá stále tentýž člověk a stejným způsobem, náklad nečekaně stoupne nebo naopak zoufale klesne, přičemž ubožák redaktor si v druhém případě marně láme hlavu nad tím, co dělá špatně. (V případě prvního může ovšem pyšně nosit nos vzhůru, pokud mu ho výsledky našich reprezentantů zase „nesundají“). Někdy toho jeden zmůže opravdu málo, navzdory veškeré snaze...

Co horšího: Veřejnost je maximalistická! Od sportovců vyžaduje medaile, nic jiného jí nezajímá. Marně budete někomu povídat, že páté místo na ZOH je v oné disciplíně historický úspěch našeho lyžování. Naopak — je schopen se zeptat, proč to tedy vůbec děláme. Co na tom, že on sám zpravidla není ve svém oboru zdaleka pátý ani u nás, tím méně ve světě. Jenže má štěstí, že jeho obor není tak trapně srovnatelný jako sport a jeho umístění ve světovém pořadí nebo žebříčku zůstane navždy utajeno. (Většinou našťástí pro dotyčného...)

Sportovci ale nesou kůži na trh v něčem podstatně nápadnějším a veřejnost jim pohřchu dokáže spřát i za páté místo na světě. Ačkoliv se vůbec nemá říct, že tato zemička je ve všem pátá na světě! To bychom si žili... Ovšem to, co jsem teď vyslovil, je nikoho nezkoušejte — já jsem s takovými argumenty také ještě nikdy nepochodil.

Takže nezbývá, než nebědovat a snažit se dosáhnout víc. Až budou v lyžování zase medaile, bude i víc poučených diváků, bude i víc čtenářů časopisu. To není redaktorův alibismus. Jenom připomenutí, že odpovědnost zpravidla neleží na jediném člověku, ani když ji u něj hledáme. Nakonec zájem o časopis Atletika, o kterém jsem se už zmínil, v poslední době opět vzrostl. Že nevíte proč? Inu — přece kvůli Změlíkovi a Železnému. Veřejnosti nakonec ani nevádí, že pouze tito dva atleti v Barceloně byli velmi úspěšní, že většina naší výpravy vlastně „vybouchla“. To je jedno, ale přivezli medaile. Musíme je zkrátka vozit také... Potom se lidé přestanou ptát, kterým směrem že ti závodníci budou jezdit!

KAREL BLÁHA

Lyžaři očima JAROSLAVA DOSTÁLA

lyžařství

ÚNOR

ROČNÍK 79

1993

Kč 4,-

1

OBSAH: MS v alpských disciplínách (Morioka) ● Intersportturné ● Rozhovor s Paulem Accolou ● Před MSJ v Harrachově ● Pohlednice z Kanady ● Učíme se správně běhat na lyžích ● Experiment s lyžařskou výukou nejmenších dětí

Do roku 1993

vstupujeme jako dvě samostatné republiky, zatím však jako jeden časopis Lyžařství. Všechno podstatné o něm jsme už uvedli v úvodníku k číslu 12/1992, dnes jenom některé doplňky.

Především: Podstatně zvýšené ceny poštovního nás donutily přestat posílat časopis z redakce. Uvědomte si, že obálka s časopisem stojí nyní víc než vlastní časopis v ní posílaný! Nezbývalo tedy než vyzvat čtenáře, aby se s objednávkou obrátili na PNS, která má nyní nový název, ale starou zkratku (První novinová společnost, a. s.). V pražském vedení PNS je „nová krev“ a vypadá to na obrát k lepšímu, doufejme že na Slovensku situace nebude horší. Čtenářům ze Slovenska bude časopis dodáván prostřednictvím PNS SR, jenže její objednávky předplatného jsem v Praze nesehnal a nemohl jsem je tudíž zájemcům ze Slovenska poslat tak, jako čtenářům z Čech a Moravy. Věřím, že proto na nás nezanevrou a o společný časopis neztratí zájem.

Toto číslo vznikalo v bytě redaktora, který v lednu ještě neměl pracoviště. Ačkoliv se o stěhování tělovýchovné konfederace na Strahov mluvilo nejméně čtyři měsíce, nakonec se ukázalo, že tam pro nás zdaleka není dostatek místa! Lyžaře navíc všechny ty zmatky zastihly v plné sezóně, což je neštěstí i pro sportovce. Doufejme, že problémy nadřízených se neodrazí na výsledcích reprezentantů, ačkoliv i toho se obávám. Kdybyste viděli v jakých podmínkách dnes pracují hlavní trenéři, báli byste se také! Šťastné sporty, jejichž sezóna začíná na jaře, kdy to nejhorší už budeme mít za sebou...!

A ještě jeden problém, o němž vám musím povědět: Nejspolehlivější a dlouholetý spolupracovník časopisu pan Jaroslav Trousil utrpěl vážný úraz, čímž je postižen i náš časopis. Zejména jako dodavatel a zpracovatel výsledků ze SP byl nepostradatelný. Přejeme brzký návrat do normálního života, návrat pro něj tak typického elánu, optimismu a energie. Mimochodem: Úraz utrpěl při basketbalu, kterému se i ve svých 78 letech často věnuje...

Ale zpět k těm výsledkům: Nejen pro zmíněný výpadek spolehlivého spolupracovníka, ale i z jiných důvodů jsem začal přemýšlet, zda náš servis podrobných výsledků všech závodů SP ve všech odvětvích lyžování máme držet. Vzhledem k tomu, že výsledky pravidelně přináší už také ústřední deníky, zdá se mně to zbytečné v dvouměsíčníku, který aktuálností a zpravodajstvím přirozeně nemůže konkurovat dennímu tisku. Úplná výsledková část nám v zimě zabrala až čtvrtinu časopisu, někdy dokonce ještě víc (!) a v minulé zimě jsem byl často kritizován, pro kolik čtenářů to vlastně uveřejňujeme. Pokud jde o domácí výsledky, dostávají je oddíly, závodníci i funkcionáři, takže také v tomto případě od nich pokusně upouštím. Omezíme se na výsledky domácích mistrovství, ze zahraničí pak MS, MSJ — jinak pouze závody, o nichž píšeme ve zvláštním komentáři. Pokud bude reakce čtenářů negativní a mnoho jich bude výsledky „oplkávat“, vrátíme se k výsledkovým přehledům v létě a na podzim, z důvodů čistě archivních. Myslím si však, že množil statistické mezi našimi čtenáři mají možnost „lovit“ výsledky z deníků, případně z agenturních zpráv — příležitost by se snad našla, jde přece o pár lidí. Jinak dám v časopise raději prostor čtivým článkům, které prodáme lépe než výsledkové přehledy.

KAREL BLÁHA

PS — Ještě na téma objednávání časopisu v redakci: Ti, kdo na objednávku v čísle 5/92 uveřejněnou v říjnu 1992 reagovali až v lednu 1993 (!), se musejí obrátit na PNS z důvodů shora uvedených. Redakce na tak pozdní objednávky při nejlepší vůli odpovídat nemůže...

lyžařství

Ročník 79

Číslo 1

Časopis Svazu lyžařů České republiky. Odpovědný redaktor Karel Bláha, grafická úprava Miroslav Slejška, Redakce: Svaz lyžařů České republiky, Mezi stadióny, POB 40, 160 17 Praha 6 - Strahov. Telefon sekretariátu 35 04 98. Vychází šestkrát ročně. Tiskne Typos, tiskařské závody, a. s., nám. dr. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Rozšiřují PNS a Transpress, na Slovensku PNS Bratislava, OZ, Martanovičova 25, 813 81 Bratislava. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, doručovatel tisku a předplatitelské středisko. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, administrace vývozu tisku, V celnici 4, 110 01 Praha 1. (Netýká se Slovenska!) Celoroční předplatné 24 Kčs. Neobjednané příspěvky autorům nevracíme ani se k nim nevyjadřujeme.

ISSN 0323-1445

NA TITULNÍ STRANĚ japonský sdruženář Kendži Oriwara, vedoucí závodník SP. Snímek Jiří Berger.

České lyžování v letošním roce

Rok 1993 mohl být jenom rokem vzpomínání na listopad 1903, kdy byl založen Svaz lyžařů v Království českém. Aniž bychom o to byli usilovali, bude nakonec i rokem, v němž Svazu lyžařů České republiky případně nemalý úkol: převzít českou státní reprezentaci v lyžování. A to reprezentaci nejen jako účast českých a moravských závodníků v mezinárodních soutěžích, ale i reprezentaci našich sportovních technických pracovníků, rozhodčích i funkcionářů při pořádání mezinárodních závodů. V neposlední řadě reprezentaci českých možností při ovlivňování světového lyžování účastí v práci předsednictva a komisi FIS.

Úkolem bývalého Československého svazu lyžařů nebylo vlastně nic jiného, než starat se o státní reprezentaci. Především proto byl ČSSL oběma republikovými svazy založen. Pro pracovníky svazu to byla určitá výhoda, protože se nemuseli zabývat starostmi o základní lyžování, o udržení členské základny, starostmi o lyžování „nevrcholové“. Teď se mění všechno — SLČR se musí o všechno postarat, jak tomu bývalo kdysi a jak je to možná i správné. Oddělovat jednotlivé formy lyžování je neefektivní a pravděpodobně pro náš sport i nevhodné. Zásadní rozdíly mezi jednotlivými lyžařskými disciplínami je přirozeně třeba respektovat tím více, čím víc se přibližujeme vrcholným výkonům. Současné ekonomické poměry nás naopak tlačí do společné organizace, která se při dělení prostředků mezi sportovní svazy uplatní tím lépe, čím větší má členskou základnu a sportovní úspěchy.

Činnost ČSSL byla rozdělena do úseků shodných s jednotlivými odvětvími lyžování a okruhy jeho disciplín. To velmi usnadňuje převzetí reprezentačních povinností SLČR, neboť také jeho výkonný výbor má pro jednotlivé disciplíny své úseky, jejichž předsedové jsou ve smyslu stanov jeho členy. Proto není nutné činit zvláštní organizační opatření k zahájení příslušné činnosti. Předsedové českých úseků byli místopředsedy úseků federálních, takže ani reprezentace pro ně není ničím neznámým. Odborné úseky SLČR mají pro svou činnost všestrannou autonomii, po stránce ekonomického rozhodování pravděpodobně větší, než tomu bylo v případě ČSSL.

To ovšem přináší při rozhodování i větší odpovědnost. Velikost a počet srámů, které nás postihnou při zajišťování české reprezentace v roce 1993, bude značně záviset na schopnostech vedení našich úseků vypořádat se s novou situací. Byla by velká chyba, kdyby se do práce úseků nezapojili všichni bývalí „federální“ pracovníci, kteří jsou schopni v nových podmínkách pro disciplínu pracovat dál, ovšem tentokrát nejen pro její státní reprezentaci.

Novým úkolům se musí přizpůsobit i činnost sekretariátu svazu. Výkonný výbor přijal nový statut ústředního sekretariátu svazu i nový způsob financování jeho činnosti. Ti pracovníci sekretariátu, kteří pracují pouze pro jednotlivé úseky, jsou placeni z prostředků těchto úseků. To znamená, že úseky na sebe vzájemně nedoplácejí. Některým pracovníkům sekretariátu bývalého ČSSL byla nabídnuta místa v ústředním sekretariátu SLČR. Bohužel, tato nabídka nebyla ve všech případech přijata.

Zánik ČSSL není pro náš svaz důvodem k jásose ani k vydávání slavnostních proklamací. Přináší nám jenom starosti a práci. Musíme vyvinout maximální úsilí k tomu, abychom v roce 1993 zajistili českým reprezentantům v našem sportu podmínky, které se budou co nejvíce přibližovat podmínkám v bývalé federaci. Sluší se opravdu srdečně poděkovat všem pracovníkům federálního svazu za to, čím v minulých letech reprezentaci prospěli. Jejich činnost, zkušenosti pozitivní i negativní, posoudí nejlépe budoucnost.

Rád bych vyjádřil své mínění, že i v budoucnu bychom měli velmi těsně spolupracovat se Slovenským lyžiarskym zväzom, a to nejen při vydávání tohoto časopisu. Naše spolupráce v posledních letech byla velmi dobrá a její přínos nelze pominout!

Na rozpadu Československa nikdo nemůže bezprostředně vydělat. Doplatí na něj i české lyžování. Prognóza ekonomické situace našeho — ale nejen našeho — svazu pro blízkou budoucnost to zřetelně ukazuje. O tom však zase v příští úvaze, kdy situaci podrobněji přiblížím.

MIROSLAV JEDLIČKA,
předseda SLČR

REPREZENTANTI JSOU SPOKOJENI!

Spokojení budete i vy, pokud si vyberete z nabídky kolečkových lyží csSki.

Nabízíme:

- Osvědčené kolečkové lyže s pryžovými a polyuretanovými kolečky, 70 mm šířky, 30 mm pro klasiku i bruslení.
- Stabilní kolečkové lyže s pryžovými kolečky, průměr 70 mm šířky, 37 mm pro klasiku.
- Speciální kolečkové lyže s polyuretanovými kolečky, průměr 100 mm šířky, 22 mm pro závodů klasickou i volnou technikou.

Na fakturu i na dobírku zasilá ing. Emil Drlik,
Rejvízská 115, 799 01 Jeseník. Telefon 645/21 19,
fax 068/299 07.

VZDÁLENÉ A UTAJENÉ

(...mistrovství světa v alpských disciplínách)

MORIOKA - ŠIZUKUIŠI
3. 2. - 14. 2. 1993

Do Morioky je z Čech asi tak daleko jako na konec světa a pořádáním mistrovství světa v tomto místě nám FIS radost neudělala. Po rozpadu Československa u nás navíc z alpského lyžování nezbylo skoro nic. Úroveň českých (moravských) závodníků a závodnic je přímo rozvojová, namnoze nemají šanci bodovat ani v EP. Rozhodnutí svazu bylo tedy jednoznačné: Nikam nejedeme. Nemáme na to, abychom rozmnožovali počet zemí bez naděje na umístění alespoň do 20. místa. Slovensko se nakonec uvolilo vyslat Medzihradskou a Tarasovičovou, Česká republika nikoho.

Na to ovšem doplatili i novináři. Která redakce zaplatí „majland“ za cestu na událost, na níž naše republika nemá zastoupení? Jsme tedy odkázáni na servis ČTK a obrazové záznamy televize (komentované z Prahy), uvidíme tudíž přesně to, co každý ze čtenářů tohoto časopisu viděl, četl a v tisku sledoval. Víc při nejlepší vůli poskytnout nemůžeme...

KE VŠEMU NADVAKRÁT

Výrobní termíny dvouměsíčníku Lyžařství navíc pořadatelé MS viditelně nerespektovali, takže o tomto šampionátu budeme referovat ve dvou po sobě jdoucích číslech. Pochopením tiskárny bylo umožněno zařadit několik prvních událostí a informací z Morioky do tohoto čísla, mistrovství však končí až ve dnech jeho výroby. Volili jsme cestu neobvyklou, leč nutnou: Psát o mistrovství nadvakrát. Příští číslo totiž musí patřit také MS klasiků ve Falunu, což je pro nás po sportovní stránce zajímavější, MSJ v Harrachově, závěrům SP, z nichž dvě finále se konají na Slovensku, a dalším událostem. Nevím, nevím, jak to do časopisu vůbec všechno dostanu! (Také podrobné výsledky z Morioky-Šizukuiši najdete až v Lyžařství 2/93, a sice prvních 15 z každé disciplíny.

POČASÍ MĚNILO

FIS míní, počasí mění. V prvních dnech bylo tak proměnlivé a nepříznivé, že se pořadatelé hned od začátku dostali do časové tísně. Kvůli silnému větru a sněžení se první den nejezdilo vůbec, druhý den se už něco jet muselo, a tak jury rozhodla, že místo sjezdu žen do kombinace se pojedí slalom. Dvě hodiny před startem tedy závodnice vyměnily vybavení a slalom se jakžtakž konal — chvílemi v docela přijatelných podmínkách. Chvílemi — jindy nebylo vidět málem ani od branky k brance.

Odvážně jedoucí a netaktizující Vogtová byla nejsympatičtější ze všech závodnic na svahu, ačkoliv na Wachterovou nakonec zaostala... o dvě setiny sek. Po slalomu bylo pořadí: 1. Wachterová (Rak.) 1:08,88 (32,35 a 36,53), 2. Vogtová (Něm.) 1:08,90 (33,04 a 35,86), 3. Rodlingová (Švéd.) 1:09,19 (33,15 a 36,04), 4. Galliziová (It.) 1:09,50, 5. Hrovatová (Slovensko) 1:09,99, 6. Anderssonová (Švéd.) 1:10,16... **13. Medzihradská** (Slovensko) 1:11,69.

Ve sjezdu, který netypicky následoval po slalomu, dosavadní vedoucí závodnice SP Anita Wachterová příliš nezazářila. Asi už na trati želela 2. kola slalomu, v němž jela na jistotu a zbytečně pomalu. Zlobivé dítě německého lyžování uplynulých tří let Miriam Vogtová kombinací vyhrála — až 17. místo favoritky Wachterové na sjezdovce stačilo pouze na konečnou bronzovou medaili! Hned za ní se umístila Bibiana Perezová z Itálie — objev letošní sezóny a naděje pro ty příští. A před ní pře-

kvapení ještě větší: Američanka Picabo (Pikebu) Streetová, která prakticky celou dobu závodu ve sjezdu vedla a nakonec radostí nad nečekanou medailí políbila lyže...

Pořadí sjezdu: 1. Streetová (USA) 1:26,64, 2. Vogtová 1:26,87, 3. Bournissenová (Švýc.) 1:27,33 — po katastrofálním výkonu ve slalomu už toto zlepšení nestačilo — 4. Cavagnoudová (Fr.) 1:27,65, 5. Hänslová (Něm.) 1:28,02, 6. Schusterová (Rak.) 1:28,15... **12.—13. Medzihradská, 28. Tarasovičová** (obě Slovensko).

Konečné pořadí kombinace žen: 1. Vogtová 32,39 b., 2. Streetová 32,15, 3. Wachterová 33,52, 4. Perezová (It.) 39,04, 5. Hanssonová (Švéd.) 42,45, 6. Schusterová 47,30, **7. Medzihradská 53,94, 19. Tarasovičová 113,51.**

A JAK MUŽI?

Ti začali podle předpisů sjezdem, jehož překvapivým vítězem se stal Francouz Luc Alphand. Za ním skončil Ghedina, nejrychlejší z tréninku. Girardelli neuspěl a zdá se, že vedoucím postavám letošního SP to nevychází. Jistě, slavný Marc je i výborný slalomář, ale jak bude stahovat ztrátu —2,34 s není jasné. S 11. místem ze sjezdu se na stupně vítězů obvykle nedosáhne.

Pořadí po sjezdu: 1. Alphand 1:32,19, 2. Ghedina (It.) 1:32,87, 3. Kitt (USA) 1:33,50, 4. Duvillard (Fr.) 1:33,74, 5. Kerner (Švýc.) 1:34,06, 6. Mader (Rak.) 1:34,29.

SKONČÍ TO VŮBEC NĚKDY?

V neděli 7. února mělo letošní mistrovství světa věru neobvyklou bilanci: Za pět dní skončila jediná soutěž(!), kombinace žen. Víc mistrů světa než Miriam Vogtovou (prémie německého svazu obnášela 55 000 marek) jsme zatím nezaznamenali. Nešťastní byli pořadatelé i televizní společnosti, nemluvě o sponzorech. Poprvé se vyskytly úvahy, zda letošní MS vůbec skončí. Má se prodlužovat — to ale naráží na další termíny SP — nebo uzavřít s tím, že se některé disciplíny nepodaří uspořádat?

NORSKÝ ZLATÝ DŮL

Když už se v Morioce něco „odjede“, je to událost, i když se závod konal mimo původní program. Totéž lze říci také o kombinaci mužů.

Teď z jiného soudku: Mistrem světa v alpském lyžování se stal Nor naposledy v roce 1954 — ve slalomu a obřím slalomu vyhrál Erikssen. Od té doby zářili Norové v klasických disciplínách a na svahy se v plném lesku vrátili v posledních dvou sezónách. Už před letošním MS bylo jasné, že olympijské zlato ve slalomu v Albertville nebylo náhodné — dnešní sestava norských „sjezdařů“ je opravdu velmi silná. První dvě místa však přesto překvapila.

Slalom do kombinace se konal ve sněhové vánici, v níž definitivně pohřbil šance všestranný Girardelli, který po závodě sportovně přiznal: „Letos prostě nemám formu.“ Na mistrovský titul se těšil především Aamodt, nakonec však prohlásil: „Škoda, ale hlavně, že vyhrál Nor.“

Kromě těchto dvou výroků z průběhu dne nic zvláštního za zaznamenání nestojí — snad jenom poplach v italském táboře: Tomba dostal horečku a jeho naděje tak pochopitelně klesly. Tim spíše, že ani jeho letošní sezóna v dobré formě nenašla.

Z výsledků — Kombinační slalom: 1. Aamodt 1:21,15, 2. Kosir (Slovinsko) 1:21,28, 3. Kjus (Norsko) 1:21,60, 4. Locher (Švýc.) 1:21,67, 5. Bittner (Něm.) 1:21,84, 6. Girardelli (Lucemb.) 1:21,89; — **kombinace celkově:** 1. Kjus 34,22 b., 2. Aamodt 36,09, 3. Girardelli 36,27, 4. Mader (Rak.) 45,53, 5. Locher 65,34 a až na 6. místě vítěz sjezdu Alphand 70,81.

ZÁVOD NEDOKONČENÝ I DOKONČENÝ

Sedmý den soutěží byly dokončeny pouze dvě disciplíny a další dvě zahájeny. Obří slalom mužů začal bez nemocného Tomby, ale také v počasí, které od počátku nic dobrého nevěstilo. Nakonec se černé předpovědi potvrdily — první kolo v prudkém nárazovém větru bylo na pokraji regulérnosti, druhé se nejele vůbec. Tím vznikl problém pro jury: Podle pravidel se mají obě kola konat tentýž den, dosavadní průběh by tedy měl být anulován. (Stejně záleželo na tom, jak komu foukal vítr.) Další otázka zněla, zda k opakovanému kolu případně pustit Tombu, když se původně nezúčastnil...

Dokončen byl **slalom žen**, závod, který je přece jenom na počasí méně citlivý. Začal dramaticky — v prvním kole upadly Schneiderová i Wachterová, navíc obě témiěř ve stejném místě. Překvapivě nejrychlejší byla svěřenka českého trenéra Žallmana Corbergerová, pravnučka muže, který na Nový Zéland přivezl první lyže. Pro tu byl ale tragický závěr druhého kola, kdy minula předposlední banku! Z vítězství se nakonec radovala osmadvacetiletá Buderová z Rakouska, závodnice, která zatím vyhrála jediný závod SP a v Albertville byla ve slalomu pátá. Jásala, zatímco Novozélandanka hořce plakala. Takový už je sport...

Z výsledků: 1. Buderová 1:27,66 (skvěle zajela druhé kolo), 2. Parisienová (USA) 1:27,87, 3. Ederová (Rak.) 1:28,65, 4. Anderssonová (Švéd.) 1:28,69, 5. Galliziová (It.) 1:28,94, 6. Rodlingová (Švéd.) 1:29,12.

(pokračování v příštím čísle)

Zajímavosti z Morioky

SOUMRAK KOMBINACE?

V kuloárech se mluvilo o možném zrušení závodu v alpské kombinaci, alespoň o jeho vyřazení z vrcholných soutěží. Předseda FIS Marc Hodler — mimochodem služebně nejstarší ze všech předsedů mezinárodních sportovních svazů — tuto pověst kupodivu nevyvrátil: „Alpská kombinace byla kdysi do programu ZOH a MS zařazena proto, abychom i v nealpských zemích pozvedli zájem o královskou disciplínu lyžování — sjezd. Vyděsilo nás například, že při ZOH v roce 1980 soutěžilo ve sjezdu pouze 40 závodníků. Situace se ale podstatně změnila. Dnes tady trénuje sjezd 111 lyžařů, právě tolik jich je k závodu přihlášeno. Jsou mezi nimi i lidé ze zemí pro lyžaře přímo exotických, například ze Senegalu nebo Kypru.“

Není tedy vyloučeno, že se FIS bude dalším osudem alpské kombinace zabývat. Na programu ZOH v Lillehammeru tento závod pro muže i ženy ještě určitě bude, pro další léta však není ještě rozhodnuto, zejména pokud jde o olympijský program.“

VÝMLUVA?

Anita Wachterová přijela jako vedoucí závodnice celkového hodnocení SP žen a zklamala, alespoň v kombinaci. Po sjezdu se vymlouvala na porvyv větru v horní části tratě, nikdo jí však příliš nevěřil. Právě ten den se počasí umoudřilo, bylo pěkně, žádná jiná závodnice o protivětru nemluvila. Odborníci tvrdili, že Anitě to prostě nejele, že po taktizování ve slalomu protaktizovala i první část sjezdu a potom vývoj závodu psychicky nezvládla.

POČASÍ

Šampionát tolik narušený počasím snad ještě nezažili ani lyžaři — a že jsou na něco zvyklí! První čtyři dny se jenom sjezd mužů do kombinace konal podle časového programu, jinak nic. Čtvrtý den byl program odložen pro změnu kvůli dešti. Takže se zdálo, že dojde na předpovědi některých závodníků, podle nichž by v Morioco mohlo být nanejvýš mistrovství ve windsurfingu. Televizní společnosti samozřejmě také nejásaly, nejvíc však počasí vyděsilo Alberta Tombu. Jako obvykle chtěl přijet až na „svůj“ závod, nakonec se však v dějišti mistrovství objevil už třetí den. Po zprávách z prvních dvou se totiž obával, aby pořadatelé nevymysleli slalom-speciál dvě hodiny před jeho startem, jak se tady stávalo...

ZRANILA SE, I KDYŽ NEJELE

Chantal Bournissenová nebude na Morioku vzpomínat v dobrém. Ve slalomu pro kombinaci udělala chybu, která jí stála slušný výsledek, ani pěkným sjezdem už se nedalo mnoho zachránit. Potom přišla série výpadků kvůli počasí a Chantal se šla bavit do tělocvičny. Volejbalové klání jí však přineslo poranění kotníku a stop nejen pro tento nešťastný šampionát, ale patrně pro zbytek letošní sezóny.

Škoda, alespoň však mají noviny co psát. Nechtěl bych být na místě novinářů na MS, při němž se téměř nejedí, na němž se závodníci nudí a jediný námět hovoru je: Co se stane, když mistrovství bude ukončeno, aniž by se konaly všechny soutěže.

Tyto dvě dvoustrany jsme připravovali, díky pochopení tiskárny, už ve dnech výroby časopisu. Technicky však nebylo možné zajistit výrobu štočeků (děláme je jině), takže obě jsou bez fotografií. Pokud jde o výsledky: Domácí mistrovství v běhu, skoku a severské kombinaci doplníme kompletními výsledky (do 12. místa) v příštím čísle. Stejně tak teprve v příštím čísle uveřejníme podrobné výsledky MS v alpských disciplínách.

DOMÁCÍ MISTROVSTVÍ

Běžci s překvapením

První mistrovství České republiky v běhu na lyžích po rozpadu ČSFR se konalo od 3. do 6. února v jabloneckém areálu Břízků. Tratičky byly dobře připravené, charakterem jsou to ale okruhy typu „motokros“. Nejlépe je charakterizovala Lucie Chroustovská: „Je to samej stromeček, musí se dávat pozor při sjezdech, klouzavýho lyžování tu moc není.“

10 km ŽEN KLASICKY

mělo favoritku v „Káče“ Neumannové, která si ale stěžovala už předem, jak alergická je na takové tratičky. Jistě, svou výbornou klasickou techniku na nich neuplatní, bála se však zbytečně. Je také atletickým typem závodnice, takže vlastně nic neztratila.

Skutečným překvapením bylo jenom umístění Chroustovské, která se své jablonecké rivalce a zároveň kamarádce Vondrové vzdálila požeňnaně. Sponzor platil Lucii tréninkový pobyt na Tauplitz a nebyla to marná investice. Zato Havrančíkové její záměr připravovat se doma patrně nevyšel. Nebo sázela na to, že nominací má jistotu, a formu nebude tři týdny před zahájením MS pokoušet?

30 km MUŽŮ KLASICKY

překvapením naopak hýřilo na rozdávání. Vítězství z reprezentace odstaveného Martina Petráska nečekal snad ani závodník sám. Závodník, jemuž evidentně víc vyhovuje klid domova, spolupráce s trenérem Novákem, možnost sám si vybírat starty a běhat cokoliv podle chuti. Inu, věčná soustředění reprezentantů nejsou pro každého ideální, to musíme přiznat.

Na druhé straně mohl mít pravdu i trenér Rázl nebo závodník Korunka, kteří hovořili o únavě z přípravy v zahraničí a o přirozených aklimatizačních potížích po přechodu z vyšších nadmořských výšek. Pokud se Rázlova slova „Máme vyšší cíle!“ potvrdí ve Falunu, rád zapomene na nezdar reprezentantů v Břízkách i na to, že Buchta (s jistou nominací) závod ani nedokončil.

Bývalý biatlonista Ondřej Valenta z Vrchlabí bude také muset ještě v této sezóně prokazovat, že se v Jablonci nestal zážrak — příležitost k tomu bude mít především na MSJ v Harrachově.

Z výsledků 1. dne — ženy, 10 km K: 1. Neumannová (Ski-klub Sumava) 29:59,7, 2. Zelingerová (OZSP Jablonec) 30:47,8, 3. Balážová (Štrbské Pleso) 30:55,3, 4. Chroustovská (Elitex-Precioza Jablonec) 31:11,5, 5. Havrančíková (Štrb. Pleso) 31:13,8, 6. Zurynková (Elektro fakulta Praha) 31:31,0. **Muži, 30 km K:** 1. Petráska (Slů-

van Karlovy Vary) 1:19:15,5, 2. Valenta (Vrchlabí) —24,7, 3. Korunka —28,4, 4. Benc —59,7, 5. Kučera —1:27,6, 6. Nyč —2:10,8, —59,7, 5. Kučera —1:27,6, 6. Nyč —2:10,8, 7. Kvapil —3:17,4, 8. Chlum (všichni Dukla Liberec) —3:28,5.

5 km ŽEN VOLNĚ

Trenér Vladimír Pavlata získal po desítce pověst věštky, vzápětí jí ale ztratil. Nahlášené pořadí Zelingerová, Neumannová, Havrančíková nevyšlo. Dnes už zahraniční závodnice Havrančíková vedla od startu až skoro do cíle, jenže Neumannové se podařil neuvěřitelný závěr. 800 metrů před cílem už vedla o dvě vteřiny, v cíli o celých 16! Tak sprinterský závěr svědčí nejen o bojovnosti Neumannové, ale i o tom, že má vynikající funkční trénovanost. Kdo jiný by při pětce takový závěr vydržel? Na omluvu Havrančíkové budiž poznamenáno, že vybíhala s číslem 3 a všechny soupeřky měla za sebou. Zelingerová se z útlumu dostává pomalu a nebyla spokojena, ostatní děvčata sledují naši špičku s příliš uctivým odstupem. Před domácím mistrovstvím uvažoval trenér Pavlata o možnosti nominovat na MS Janouškovou, ta však už jenom vzpomíná, jaká bývala závodnice.

15 km MUŽŮ VOLNĚ

Tentokrát to reprezentantům vyšlo lépe než při střednětriatletice. Páteční (5. 2.) volnou patnáctku vedl Benc od startu do cíle, za ním se bojovalo už jenom o další příčky. Valenta, povzbuzený středním úspěchem, se snažil míchat pořadím i tentokrát, ale Korunka i Teplý měli na víc. Černý Petr nenominovaný do Falunu zůstal Havlovi a Kvapilovi, předem jistý Buchta dostal důvěru přesto, že na toto mistrovství v dobrém vzpomínat nebude.

Z výsledků 2. dne — ženy, 5 km V: 1. Neumannová 13:05,8, 2. Havrančíková —16, 3. Zelingerová —39,5, 4. Vondrová —53,1, 5. Chroustovská —1:04,6, 6. Janoušková —1:08,3. **Muži, 15 km V:** 1. Benc 34:16,1, 2. Korunka —23,0, 3. Teplý (Dukla Liberec) —25,1, 4. Valenta —27,2, 5. Buchta —52,3, 6. Nyč —1:00,3.

ZÁVĚREČNÉ ŠTAFETY

přinesly podívanou na hodně prořídlé startovní pole — pro mnoho závodníků a závodnic zřejmě individuálními soutěžemi mistrovství skončilo. Navíc se zhoršilo počasí, takže se všechny úseky běžely volně, stopy pro klasiku nebylo možné připravit. Záměr pořadatelů, aby ženy startovaly o pět minut později než muži, také nevyšel. Na pětakilometrovém okruhu a při velkých výkonostních rozdílech nejlepší muži záhy dojeli slabší běžkyně, takže výsledkem byl závod hodně nepřehledný. Poslední pikantnost: V závodě mužů musela štafeta na 2. místě — OZZ Jablonec — po dvou úsecích odstoupit, protože neměla třetího do maršáče a Buchtovi se nepodařilo přemluvit pořadatele, aby mohl alespoň tréninkově jet ještě jeden úsek.

Výsledky — muži, 3X10 km: 1. Dukla Liberec I (Teplý, Benc, Korunka), 2. Dukla Liberec II (Kvapil, Nyč, Kučera), 3. Precioza Jablonec (Raabe, Hušek, Kovařík). **Ženy, 3X5 km:** 1. OZZ Jablonec (Chroustovská, Janoušková, Zelingerová), 2. Precioza Jablonec (Vondrová, Masaříková, Douděrová), 3. Ski-klub Jilemnice (Hrdinová, Pospíšilová, Kafková).

Jak se Kopal dočkal

Veterán mezi našimi kombináky, třicetiletý Miroslav Kopal, získal nominaci do Falunu, podstatně mladší Skopek musí počkat na příští sezónu. Takový je hlavní výsledek mistrovství republiky v severské kombinaci, pořádaného 6. a 7. února v Liberci (skok) a v Bedřichově (běh).

„Hruža, nahoře je mejdlo a na hraně zase kolejí jak na nádraží.“ bĕdřoval účastníci závodu nad stavem libereckého můstku. V onom sobotním dopolední, kdy se pro kalamitu s náledím nedostalo mnoho lidí z Prahy — byl mezi nimi i redaktor tohoto časopisu — se v Liberci sice závodilo, navzdory úsilí pořadatelů však byly podmínky málo regulérní. Ke

všemu se přidaly porывы větru ze zadu, takže si umíte představit, jak takový závod asi vypadal.

Slovenská reprezentace nepřijela, někteří borci se omluvili pro nemoc (jilemnickým onemocněl celý „mančaft“), závod skončil za necelých devadesát minut. Překvapení jsme se mnoho nedočkali. Kromě boje Kopala a Skopka o místo ve výpravě pro Falun ani o nic nešlo. Kučerovi se l na špatném stole podařil odraz na délku 82,5 m a před během říkal: „To bych snad zejtra musel jít pěšky, abych tohle nevyhrál.“

Pěšky pro jistotu nešel, jeho náskok však pro bedřichovský tvrdý a umrzlý sníh stačil. Kopal sice náskok svého mla-

dého soupeře snižoval, jenže najet na Milana 2:21 min snad ani není možné. Oblíbenou stíhací jízdu předvedl Mák, který nikdy mnoho neskočí a v tak těžkých podmínkách se nedostal ani přes 70 metrů. A protože jedno místo v reprezentaci pro MS patří zástupci ze Slovenska — odjíždějí z České republiky jenom tři. **Časové odstupy před během:** 1. Kučera 0, 2. Kopal —2:21,3, 3. Mrugala —2:24,7, 4. Čejchan —2:24,9, 5. Skopek —3:28,7... 10. Mák —5:56,0. **Konečné pořadí:** 1. Kučera, 2. Kopal —51,1, 3. Skopek —1:31,9, 4. Čejchan —2:52,5, 5. Mák —3:49,5, 6. Mrugala (všichni Dukla Liberec) —4:42,1.

NA SAKALU NIKDO NEMÁ!

Také mistrovství republiky ve skoku na lyžích se konalo v Liberci 6. a 7. února. (V sobotu závodili ráno sdruženáři, odpoledne skokani.) O počasí na ještědských můstcích píšeme v článku Jak se Kopal dočkal. Do neděle se počasí výrazně změnilo k lepšímu, jako kdyby se závodilo v úplně jiné zemi! A tak zatímco sobotní závod snad ani nebyl regulérní, neděle všechno vynahradila.

Bylo to divné mistrovství. Naše čtveřice pro Falun byla už několik dní jasná, šlo jenom o nominaci náhradníka. Dá se říci, že jediným překvapením prvního dne byl patnáctiletý Martin Skoták z Frenštátu, druhý den o sobě dal vědět mladší z rodu Jiroutků — Jakub.

O prvním místě sporu nebylo. Parma se sice hodně snažil a druhý den skočil dokonce rekord můstku 123,5 metru, vzápětí však dal Jaroslav Sakala najevo, kdo je u nás letos skokanským pánem v domě. Před Falunem měl obrovskou formu, ještě aby to vyšlo na MS...

Je to v našem skoku zvláštní — každý rok, v každé sezóně „vylétne“ jeden závodník a ten potom kraluje. V sezóně předminulé to byl Jež, v minulé Parma, v této Sakala. Škoda však, že další tomu prvnímu obvykle úkol příliš nekomplikují.

František Jež má zatím špatnou sezónu. Když už skočí slušné věčko, nestrefí se zase do odrazu. Ani Godeřovi se po letním úrazu příliš nedaří, přitom v soutěži družstev na MS ho sotva může někdo zastoupit. Výkonostní odstupy dalších jsou přehnaně uctivé — ještě, že máme nějaké ty mladíčky, kteří snad v příštích sezónách dnešní reprezentanty proženou. Nebýt toho, viděl bych budoucnost našeho nejúspěšnějšího lyžařského odvětví ponuře...

Z výsledků — K-88: 1. Sakala (MEZ Frenštát) 234,8 (91,5 a 87,5), 2. Parma 231,0 (93 a 85,5), 3. Jež (oba Dukla Liberec) 215,4 (86 a 81,5), 4. Skoták 200,7, 5. Raška (oba Frenštát) 198,7, 6. David Jiroutek (Dukla Liberec) 192,5, 7. Lasota (Frenštát) 190,6, 8. Chlup (Dukla Liberec) 185,2. **K-116:** 1. Sakala 246,6 (122,5 a 123,5), 2. Parma 230,2 (111,5 a 123,5), 3. Jež 192,0 (102 a 105), 4. D. Jiroutek 190,0 (105 a 102), 5. Mojš (všichni Dukla Liberec) 183,4, 6. J. Jiroutek (Ski Jilemnice) 165,4, 7. Mikuláščík 163,4, 8. Raška (oba Frenštát) 148,2.

Údolí lyžařů

Historie lyžování v Zemích koruny České začíná v roce 1887, Beskydy přivítaly první lyžaře v roce 1900. Obec Dolní Bečva leží v údolí pod památným Radhoštěm. Už proto tady nenechalo na sebe lyžování dlouho čekat, jaksi samo sebou patřilo k zimním ogarským hrám. Školní kronika ředitele Vimra roku 1924 zaznamenává, že horští ogaři přijížděli „na šindelech kradených, na dílech z beček a následujícího roku už na lyžích podomácku vyrobených“.

Máme i malé muzeum lyží s nejstarším exponátem z roku 1923. Jedním z pamětníků historie lyžování na Dolní Bečvě je Radek Linhart, který vypravoval:

„Škola lyže zakoupila, půjčovala je žákům, už v roce 1926 lyžovali na svahu za Polanskými. Také se jezdilo z Holé u Blinkova kopce. Sněhové můstky byly od roku 1932 v Horní nad Lučany a na Daňkově grapě. Tam se také závodilo, také u Kuběňů naproti revíru. Lyžovalo se spíš pro pobavení diváků a o „de lavore“ nebyla nouze.“

Dolní Bečva, stísněná okolními svahy v údolí pod Radhoštěm, má k lyžování velmi blízko. Už v roce 1929 absolvovala paní učitelka Machovská týdenní cvičitelský kurs na Pustevnách. V počátcích však všechny závody pořádala Pohorská jednota Radhošť ve Frenštátě. Jejimi členy se stali také lyžaři z Dolní Bečvy a Pohorskou jednotu úspěšně reprezentovali při přeborech ČSR v Banské Bystrici, Vysokých Tatrách, na Martinských Holích, Pradědu, Kriváně a také v Krkonoších.

V roce 1949 působili bečvanští lyžaři v oddílu kopané, ale už v roce 1952 založili vlastní oddíl. V té době měli kolektiv dobrých závodníků i obětavých funkcionářů. Prvním předsedou se stal Miroslav Kulišťák, druhým Jan Poruba, třetím je dodnes Rostislav Vavřín. Tehdy začalo nejen období radosti z lyžování, ale také radosti z budování lyžařského zařízení.

První lyžařský vlek vznikl na Pastvínách. Členové se skládali po padesáti korunách a zdarma odpracovali přes tisíc hodin. Lyžařský můstek K-40 ve Stráni vznikl v letech 1952—53, rekord na něm držel Milan Žingor délkou skoku 53 m. V roce 1959 byl můstek rekonstruován na K-50, nejdál na něm skočil Jiří Raška — 58 m. Můstek byl v provozu až do roku 1967.

Původní sjezdová trať vedla z Radhoště podél elektrického vedení a byla v provozu až do roku 1960. V roce 1963 byla pod dohledem Rudolfa Krňoula vytyčena nová dráha od sochy Radegasta do Krbového lesa v Dolním Rozpítí. Měřila 2250 m, šířka 18 m. Při prvních závodech ji přeborník Zdeněk Parma označil za nejlepší u nás. Škoda, že se nepodařilo vybudovat lanovku. To je hlavní důvod, proč se na této trati dnes už nelyžuje.

Stavba lyžařské chaty a slalomového svahu na Radhošti proběhla v roce 1970. V roce 1988 byl svah rozšířen a vybaven moderním vlekem typu Poma s kapacitou 430 osob za hodinu. Na svahu dlouhém 450 m jsou výborné sněhové podmínky ještě v jarních měsících.

V současné době se lyžaři z Dolní Bečvy osamostatnili. Pod hlavičkou Lyžařský klub Radhošť je organizováno 78 členů, máme čtyři trenéry a devět rozhodčích.

Ne každá vesnice se může pochlubit přeborníky Moravy a Slezska. Pod vedením trenéra Ivana Hrstký, za přispění rodičů i veteránů, je naší nejúspěšnější zářkyně Lucie Hrstký, nejúspěšnějším žákem Zdeněk Chrástecký. Ze starší generace nesmíme zapomenout na vynikající lyžaře Jaroslava Vojkůvku, Oldřicha Kubiše, Josefa Skalíka, Stanislava Hrstku a Alenu Maléřovou.

Když se my, veteráni, ohlížíme půl století zpět, ani nechceme věřit, čeho jsme dosáhli. Lyžovali jsme na jasanách od Františka Kulišťáka, říkali jsme jim plošky. Dnes bych je po našem nazval spíš fošně, ale tehdy nám byly všim. Dalším výrobcem — už lepených lyží — byl Josef Pařenica a měly výbornou úroveň. My na ty časy už jen vzpomínáme. Fandíme mladé generaci, která se skvělými výsledky odvděčuje za naši práci.“

Dodnes se v tomto údolí jezdí na lyžích především pro radost. Jestliže k této radosti přičtete nadšení, obětavost a dobrý kolektiv, je důvod ohlédnout se za historií lyžování na Dolní Bečvě mnohem dál než jen do roku 1952. Neboť nám nikde jinde snh tolik nevoní.

RICHARD SOBOTKA

Titulek mně nevyšel

(41. Intersportturné pro Goldbergera)

Původně jsem zamýšlel, že článek nazvu Po Kasajovi přišel Kasai, jenže Andreas Goldberger mně záměr pokazil — nakonec byl přece jenom lepší než Japonec. Přesto kralovaly dvě velké postavy MS v letech na lyžích loni v Harrachově. Nečekaný vítěz z Japonska a původně nemálo favorizovaný Goldberger, který tam nakonec po hrůzostrašném pádu skončil ve vrtulníku a při návratu z nemocnice požadoval zpáteční let s tím, že vrtulníkem ještě nikdy neletěl...

V krásných střediscích a při nebývalém zájmu diváků proběhlo letošní Intersportturné. Až 30 000 přihlížejících nebylo výjimkou. Patrně diváků poněkud mrazuvzdorných, neboť teploty kolem -10 stupňů určitě nelákaly k postávání či dokonce posedávání pod můstky. Teprve při posledním závodě se oteplilo, zato však také zatáhlo a chvílemi hrozil sníh.

Letošní Intersportturné bylo historické. Poprvé v dějinách skákali všichni V-stylem, ačkoliv mnohým to příliš nešlo a jsou i tací, které tato novinka patrně bude stát předčasný konec jejich kariéry — například Thoma. Šanci k návratu zdá se definitivně ztratil Nykänen, ale ze scény zmizel i loňský král můstek Nieminen, který předčasnou slávu asi neunesl. Ze skokanského věhlasu ubylo i dalším, takže třeba Freiholz nebo Pointner momentálně neznamenaají vůbec nic. A nebýt Goldbergera, kdoví, jak by svět hodnotil Rakušany. Vettori a Kuttin zůstávají hodně pozadu za nedávnou slávou, právě tak jako Hoellwarth. Mohu se ale mýlit — sezóna teprve v turné čtyř můstek nabírá správné obrátky.

Poprvé odděleně

Rozdělení Československa zastihlo skokany na tomto turné, takže Švagerko a Lepko vejdou do dějin tím, že na Nový rok reprezentovali jako první samostatné Slovensko. Ne právě slavně... Ale ani zástupci České republiky — až na Sakalu — nezářili. Už před sezónou „vyhrožovali“ naši trenéři, že závodníci jsou připraveni hůře než v minulých letech. Jednak proto, že se všichni učili V-styl, ale i proto, že nebylo dost peněz na přípravu (první sníh). Navíc těžký úraz Goderův a operace Parmova zkomplikovaly už tak dost složitou situaci. Jež si na věčko nemůže zvyknout, další reprezentanti se v kontrolních závodech umísťovali též nepotěšitelně. Nováček Mikulášik byl po prvních nezdarech vystřídán Bielčíkem, ale tím si trenéři také nepomohli. Inu, nebýt Sakaly, bylo by po slávě. Parma bodoval jenom jednou, ostatní naši vůbec ne.

A další?

Stále lepší a lepší jsou Japonci. Jejich kdysi slavný vítěz ZOH Kasaja, dnes technický vedoucí reprezentace a de legát FIS, může mít z nástupců radost. Zejména jeho skoromenovec Kasai, ale i Harada a další budou brzy motat hlavu každému ze světové špičky. Mezi tu vykročil i Francouz Mollard, z Finů zůstal prapoor Hakalovi, lepší se Ital Lunardi.

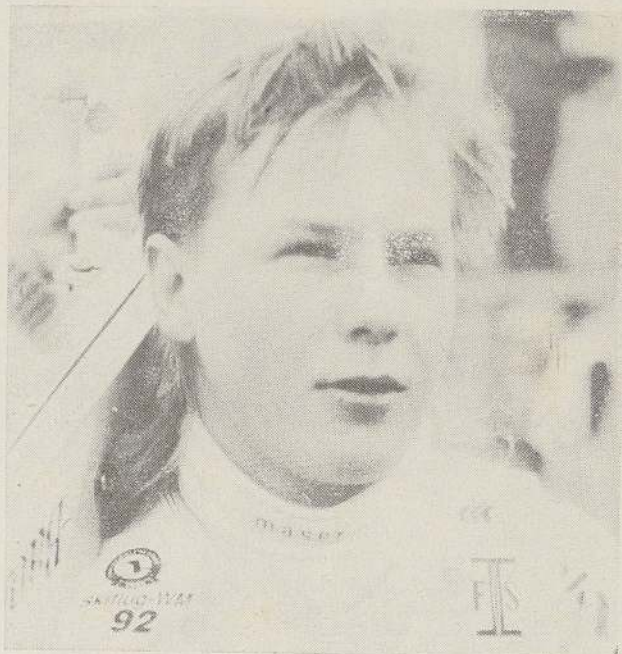
Nicméně pořadatelé turné opět ušetřili celý milion šlinků. Tato částka — ve skokanském světě ostatně zcela nevýdaná — je totiž určena tomu, kdo by vyhrál všechny čtyři závody. Kondicionál je na místě — ono se to ještě nikomu nepodařilo a také sotva kdy komu podaří...

Z klasiků

nedávné minulosti se s novým stylem vypořádal nejlépe Weissflog, jemuž zřejmě svítá nová budoucnost. „Za jaké Německo skáču, mně je jedno, hlavně, že umím věčko,“ pravil hrdě už po prvním závodě. Jinak revoluce v technice provedení skoku i hodnocení stylu nenechala kámen na kameni — opravdu to byla revoluce v rozsahu předešlém snad ani netušeném.

Z jednotlivých závodů

Pořadí míst bylo tradiční: Oberstdorf, Garmisch-Partenkirchen, Innsbruck, Bischofshofen.

„Andy“ Goldberger

Hrdinou prvního závodu byl Duffner, zpočátku z Němců nejlepší. Další závody mu ale už tolik nevyšly. Ostatně i v Oberstdorfu vyhrál o pouhé 0,3 bodu. O našich platí to, co už bylo řečeno. Výborný Sakala, ostatní s chybami většími či menšími, ještě nejlepší Parma. Druhý závod přerostl ve větrnou loterii a jinak pěkně počasí si se skokany poprvé nepěkně zahrálo. Vítr byl takový, že se nájezd stále snižoval, až už nižší okno neexistovalo a borci stále létali příliš daleko. Potom hodně záleželo na štěstí. Na osud právěm litéřil Parma, o němž trenér Ploc řekl: „To je nespravedlnost! Oba skoky byly technicky pěkné, jasné zlepšení, ale ani jednou mu to nefouklo!“ Zato třeba Lunardiho donesl vítr na 3. místo po prvním kole. Sakala zkazil svůj tradiční druhý pokus, stejně jako v závěrečném závodě v Bischofshofenu. Nedá se s tou psychickou bariérou něco dělat? Proč se kolem sportu točí tolik psychologů? Nebýt druhých skoků, mohl „Saki“ skončit ještě lépe i v celém turné. A nejen v něm...

Radost na Bergiselschanze

Druhý skok vyšel Jaroslavovi jenom ve třetím závodě a hned znamenal druhé místo v celkovém pořadí, ačkoliv dlužno dodat, že „Andi“ vyhrál zaslouženě a s jasným náskokem. Rakušané doma obvykle uměli, je však zajímavé, že v Innsbrucku vyhrál naposledy Neupert v r. 1980.

Před posledním závodem byl Sakala nejlepší v tréninku, ne už v kvalifikaci. Rychlý nájezd a neuvěřitelně krátký dojezd (to bylo pádů při zastavování!) jsou charakteristické pro můstek, na němž vyhrál v roce 1990 Jež a zaznamenal naše zatím poslední vítězství v tomto turné. Letos se pere s technikou a kdoví, jak dlouho mu potrvá návrat k úspěchům...

Goldberger byl suverén, i když po prvním kole se chvíli tahali o rekord můstku Sakala s Kasaiem a Japoncových 127,5 m z prvního kola se zdálo být nepřekonatelných. Vždyť kritický bod můstku je pouhých 119 m! Ale ani Goldberger nebyl špatný, spolu se Sakalou dobrý i stylově, lepší než sympatický Norioki. Po prvním kole vedl Japonec před Rakušanem a Sakalou, který však druhý skok tentokrát pokazil opravdu parádně a klesl po zásluze na 5. místo. Ani Kasai neměl lepší nervy — ve druhém kole jen 116,5 m — takže se radoval dvacetiletý

Noriaki Kasai

Snímky Tomáš Macek

domácí závodník s tvářící patnáctiletého chlapce. Výborný a nečekaný byl Mollard, zato před turné vedoucí Rathmayr skončil po osklivém pádu až na 48. místě. Že se mu nic nestalo, byl asi jeho jediný důvod k radosti. Selhala tentokrát organizace, přesněji technika: Výsledky na tabuli a na počítači (novinářské monitory) se rozcházel dost zásadně a zejména televizní komentátoři nevěděli, jak z toho ven.

Bez věčka už to nejde

znělo sborem na závěr turné. K nemalé radosti jedněch, ke smutku druhých.

K. B.

Výsledky

1. závod, 30. 12. 1992: 1. Duffner (SRN) 237,7 (116,5 a 116,5), 2. Goldberger (Rak.) 237,4 (116 a 115), 3. Kasai 230,3 (113,5 a 113,5), 4. Harada (oba Jap.) 228,3 (115 a 114,5), 5. Rathmayr (Rak.) 222,5 (112 a 110,5), **6. Sakala (ČR) 218,7 (115,5 a 109)**, 7. Weissflog (SRN) 218,3 (114 a

105,5), 8. Kladník (Slovinsko) 215,9 (110 a 111), 9. Nicolas (Fr.) 213,9 (109 a 109,5), 10. Župan (Slovinsko) 212 (109,5 a 108), 11. Haim 208,8 (107,5 a 107), 12. Höllwarth 206,6 (107 a 107), 13. Kuttin (všichni Rak.) 205,4 (107 a 106,5), 14. Hakala (Fin.) 204,9 (108 a 105,5), 15. Myrbakken (Nor.) 240,8 (104,4 a 110)... **31.—32. Parma 185,1 (103 a 98,5), 40. Jež (oba ČR) 88,6 (99), 56. Švagerko 73,4 (93,5), 57. Lepko (oba Slovensko) 68,3 (92), Mikuláščík (ČR) skočil v kvalifikačním kole 80 m a nepostoupil.**

2. závod, 1. 1. 1993: 1. Kasai (Jap.) 220,8 (108,5 a 97,5), 2. Weissflog 219,4 (104 a 98,5), 3. Goldberger 216,5 (100,5 a 101), 4. Lunardi (It.) 211,1 (105 a 95), 5. Rathmayr 210,8 (100 a 98,5), 6. Scherer (SRN) 209,3 (104 a 94,5), 7. Župan 207,6, 8. Hakala 207,0, 9. Harada 204,7, 10. Haim 203,9, 11. Vettori (Rak.) 201,8, 12. Kuttin 198,7, **13. Sakala 197,5 (102 a 89,5), 14. Wangler (SRN) 196,8, 15. Jessin (Rus.) 196,7... 17. Parma 196,3 (97 a 94), 24. Jež 191,5 (100,5 a 91,5), 42. Švagerko 90,7 (92,5), 43. Lepko 89,8 (94), 58. Mikuláščík 71,4 (83).**

3. závod, 3. 1. 1993: 1. Goldberger 229,8 (109 a 106), 2. Sakala 217,3 (105,5 a 102), 3. Kasai 212,5 (106 a 97), 4. Haim 198,7 (101 a 95), 5. Harada 195,5 (100 a 95,5), 6. Thoma 194,8 (96 a 101,5), 7. Mollard 193,0 (98 a 97,5), **8. Parma 192,7 (99 a 94,5), 9. Rathmayr 192,0, 10. Duffner 191,3, 11. Hakala 189,7, 12. Vettori 188,4, 13. Petek (Slovinsko) 187,9, 14. Pointner 187,6, 15. Kuttin 186,9... 36. Jež 76,1 (88), 53. Švagerko 61,0 (81,5), jiroutek ani Lepko se do závodu nekvalifikovali.**

4. závod, 6. 1. 1993: 1. Goldberger 237,1 (123,5 a 120,5), 2. Kasai 235,1 (127,5 a 116,5), 3. Mollard 227,3 (119,0 a 115,0), 4. Hakala 221,8 (119,5 a 115,0), **5. Sakala 221,1 (123,5 a 110,5), 6. Weissflog 217,5 (116,5 a 116,0), 7. Duffner 211,1 (118,5 a 113,0), 8. Höllwarth 210,3 (116,0 a 111,0), 9. Petek 209,7 (113,5 a 112,0), 10. Kuttin 208,7 (113,0 a 115,0), 11. Haim 205,3 (110,0 a 114,5), 12. Reintaler (Rak.) 204,8 (118 a 109), 13. Vodněv (Kazach.) 203,8 (115,0 a 109,5), 14. Myrbakken 202,8 (116,5 a 110,0), 15. Lunardi 201,3 (115,0 a 109,5)... **21. Parma 196,5 (111,5 a 108,5), 46. Jež 79,8 (102).****

Konečné pořadí Turné čtyř můstků: 1. Goldberger 920,8 b., 2. Kasai 898,7, **3. Sakala 854,6**, 4. Harada 828,5, 5. Hakala 823,6, 6. Duffner 818,9, 7. Haim 816,7, 8. Weissflog 814,7, 9. Kuttin 799,7, 10. Lunardi 798,6... **15. Parma 770,6, 36. Jež 436,2, 75. Mikuláščík (absolvoval jen dva závody) 71,4.**

TOMBA SE DOČKAL (...poznámky z Ga—Pa)

Letošní zima začíná být k lyžařům macešská. (Psáno 12. ledna.) Ještě na Nový rok bylo v Garmisch-Partenkirchen sněhu až dost, o pár dní později se oteplilo a skoro jarní bríza přinesla pohromu: déšť, sníh mizí před očima, hrůza pohledět. Nakonec se v pátek 8. 1. sjezd vůbec nejel, v sobotu byl slalom místo sjezdu a na proslulý Kandahar jsme si museli počkat do neděle, kdy závodníkům připravili pořadatelé něco, co při dobré vůli lze nazvat regulérní sjezdovkou. (Při horší vůli ovšem klouzačkou s úseky ještě rizikovějšími, než je na Kandaharu zvykem.)

Ve slalomu byl neuvěřitelný Tomba, který se ze 7. mísa po prvním kole dostal na první celkově — už proto stojí za to o tomto slalomu psát tak dlouho po jeho skončení. Po prvním kole vedl Roth, za ním následovali Fogde, Gstrein a vítěz ZOH Jagge. Dal o sobě vědět i Aamodt, takže ekipa norských švýřenců čtyřiačtyřicetiletého rakouského trenéra Bartsche jezdí už opět kompletní. Aamodt překonal virové onemocnění, po němž ztratil 11 kg váhy a je už zase fit a v plné formě, zatímco Skaardahl se „vybabral“ z následků úrazu, který utrpěl loni právě tady na Kandaharu. Při-

počíte jména Furuseth, Jagge nebo Kjus a máte celou sestavu, za níž ovšem stojí i solidní základna. Dokonce se přidávají také ženy.

... Mimochoodem — při slalomu nebyl na stránkách Gudibergu v okolí sjezdovky sníh vůbec...!

Druhý den při sjezdu jsme viděli četné hrdiny minulosti i současnosti. Ti „minulejší“ si povídali o svých hotelech, státcích, stádech krav nebo lyžařských školách s penzionem, každý se zkrátka zajišťuje jak umí. Sjezdovým lyžováním se člověk do smrti neužívá. Sněhu je opět pomálu a člověk žasne, kde ho vůbec pořadatelé vykouzlili. Po děsivém pádu Američana Kitta dokonce uvažujete, má-li takové závodění nějaký smysl. Jenže ten, který před chvílí porazil všechny bariéry kolem tratě, nakonec sjeďe svah po vlastních nohách a přílbou mává divákům! Zato jeho krajan Fleischer měl při pádu méně štěstí.

Divákům se nejvíce líbí nikoliv suverénní a předpokládaný vítěz — tuto roli tentokrát plnil především Heinzer — ale hlavně nečekané překvapení se startovním pořadím, z něhož se teoreticky nedá vykouzlit nic. Takový byl tentokrát zejména Ital Vitalini, který z 33. místa

„udělal“ celkově druhé a nemálo polekal Heinzera, který v cíli už rozdával nejen úsměvy, ale též autogramy a interview vítěze...

Vítězem kombinace se nestal nikdo jiný než Girardelli, patrně král všestrannosti mezi závodníky na sjezdovkách. Škoda, že věkem už je asi za vrcholem sil...

K. B.

(z výletu do dalekých hor)

Výsledky — slalom: 1. Tomba (It.) 1:38,65 (49,61 a 49,04), 2. Aamodt (Nor.) 1:39,19 (49,66 a 49,53), 3. Stangassinger (Rak.) 1:39,19 (49,51 a 49,68), 4. Roth (Něm.) 1:39,26, 5. Fogdoe (Švéd.) 1:39,58, 6. Gstrein (Rak.) 1:39,66, 7. Girardelli (Luc.) 1:39,74, 8. Košir (Slovín.) 1:39,89, 9. Sykora (Rak.) 1:39,91, 10. Jagge (Nor.) 1:40,01, 11. Armin Bittner (Něm.) 1:40,04, 12. Furuseth (Nor.) 1:40,31. **Sjezd:** 1. Heinzer (Švýc.) 1:55,09, 2. Vitalini (It.) 1:55,11, 3. Mader 1:55,26, 4. Trinkl (oba Rak.) 1:55,32, 5. Girardelli (Luc.) 1:55,37, 6. Wasmeler 1:55,48, 7. Tauscher (oba SRN) 1:55,57, 8. Rey 1:55,62, 9. Duvillard (oba Fr.) 1:55,66, 10. Besse (Švýc.) 1:55,84, 11. Colturì 1:55,94, 12. Ghedina (oba It.) 1:55,97.

ŽENY?

Těm nevěřím!

Po stříbru v kombinaci na MS 1989 ve Vailu a bronzu z téže soutěže na ZOH 1988 v Calgary se teprve loni dočkal pětadvacetiletý PAUL ACCOLA svého životního úspěchu. Stal se celkovým vítězem Světového poháru a zvedl nad hlavu velký křišťálový glóbus. V rozmanitém „bílém cirkusu“ je tento 80 kg vážící a 176 cm měřící Švýcar postavou rozhodně svéráznou. O tom koneckonců svědčí i následující rozhovor.

Vy i vaše malá sestra putujete se Světovým pohárem od štace ke štaci, také váš mladší bratr miluje lyžování.

Kdo tedy vlastně vede selský dvůr v Davosu?

„Zatím rodiče, ale teď ho pomalu přebírá můj starší bratr. Mladší bratr jezdí se dvěma bagry, které jsem nyní koupil pro svůj obchod. Kromě toho obhospodařujeme ještě pilu a nějaké hostinské pokoje.“

Ve vašem pokoji visí na trámu šest obrovských kravských zvonců. Odkud je máte?

„Od přátel. Za každý větší úspěch jeden.“

Kolik takový kravský zvonec stojí?

„To nevím... Moc.“

A co krávy samotné? Rozumíte si s nimi?

„Samozřejmě. Umím i dojít. Máme 30 kusů dobytka a nejraději ze všech mám Bettinu. Snad proto, že dává nejvíce mléka.“

Chtěl byste žít někde jinde než v Davosu?

„Ne. Nikdy.“

A jak jste se prokousal ve Švýcarsku tradičními třemi týdny vojenské služby?

„Například účastí na vojenském MS v lyžování — to se počítá. Stejně jako mnohé podzimní kursy.“

Takže jste nemusel střílet a plížit se?

„Ne.“

Máte doma zbraň?

„Jasně, každý Švýcar má jednu ve skříni. Mám ji přinest?“

Ne, děkuji. Raději změňme téma. Jak trávíte volný čas?

„Trávít volný čas — to pro mne znamená práci. Od práce s bagry přes zařizování pokojů, až třeba ke sbrání brambor.“

Co disko?

„To mě nebaví. Navíc je moje oblíbená hudba trochu klidnější. Cat Stevens například. Ale mám rád i lidovku.“

Máte přítelkyni?

„Ne, není čas a pak... Jednu jsem měl, skončilo to špatně a od té doby jsem trochu skeptický. Ženy mne tak trochu dráždí, nevěřím jim. Člověk nikdy neví, co si vlastně myslí!“

A co děláte, když zrovna nelyžujete, netrénujete nebo nepracujete?

„Spím.“

Když byste si mohl něco zvláštního dopřát — co by to bylo?

„To bych jezdil se svými bagry — při tom zapomenu na všechno.“

Kdy jste stál poprvé na lyžích?

„Asi ve třech letech na svahu u domu. O pár let později jsem jel své první závody, školní mistrovství. Se startovním číslem 1 jsem byl na novém sněhu třetí ve slalomu. Naštvalo mě to a řekl jsem si: Teď vám ukážu! Příští závody jsem vyhrál.“

Váš nejkrásnější závod?

„Moje první vítězství v závodě Světového poháru v Beckenridge.“

Nejnejemnější závod?

„Kombinační slalom na ZOH v Albertville. Projel jsem cílem úmyslně pozadu na protest proti jury, že za takových podmínek závod odstartovala. Za cílem jsem pak v návalu hněvu zahodil startovní číslo do sněhu.“

O hodnotě olympijského vítězství jste se ovšem moc lichotivě nevyjadřoval. Proč?

„Protože je do jisté míry náhodné. Světový pohár dává za celou sezónu mnohem spravedlivější obraz.“

Přesto: Co vám na Světovém poháru vadí?

„Že my, závodníci, často nemáme do ničeho co mluvit, že jsme na svahu jako klauni. A pak také bývá pro mne někdy obtížné uspokojit po závodě všechny novináře — to vyžaduje množství energie. Oni se mne často pokoušejí dostat takřikajíc na kluzký led, na což zpravidla přijdu, až když je pozdě.“

Nyní jsou v SP k máni velké peníze. Je lyžař schopný jet sjezd ještě brutálněji, když ví, že v sázce je 100 000 marek?

„Ne, to není možné. Na něco takového nemůže myslet.“

Jaká je vaše hlavní charakterová vlastnost?

„Čestnost.“

Máte vzor?

„Ano. Pirmina Zurbriggena.“

Zurbriggen věří v boha. Vy také?

„Věřím, že někdo tam nahoře existuje.“

S kterými sjezdáři se příliš nemilujete?

„To vám neřeknu. Dotyční to dobře vědí sami.“

Jak se snášíte s Albertem Tombou?

„Docela dobře. Umím trochu italsky, tak se občas spolu bavíme.“

Je nejlepším slalomářem světa?

„Co se výdělků týče, tak ano.“

Jak dlouhé jsou vaše lyže?

„Na slalom 2,01—2,03 m, na obří slalom 2,08 m, na Super G 2,13 m a na sjezd podle délky tratě 2,13 až 2,30 m.“

Kterou disciplínu máte nejraději?

„To kdybych věděl...“

O čem nejvíce sníte, když putujete se Světovým pohárem po světě?

„O svých bagrech.“

Tolik Paul Accola. Letošní sezóna pro něj nezačala vůbec tak, jak by si představoval. V prosinci jezdil v útlumu a o obhajobě velkého křišťálového glóbu si mohl nechat jen zdát. Potom přišel 29. prosinec a pád při tréninku v Laaxu, po kterém byl Paul Accola převezen do nemocnice s podezřením na natržení kolenních vazů...

Podle zahraničních pramenů
TOMÁŠ MACEK

Nalévání sebedůvěry

Je to jenom pár stovek metrů od Klínovce a hraničního přechodu na Božím Daru. Za těch pár let, co jezdím do Oberwiesenthalu na Světový pohár v severské kombinaci, jsem tady zažil mlhu, déšť, husté sněžení a především pořádně silný vítr. Nikdy však to, čemu by se dalo říkat pořádné lyžařské počasí. „Už by sem radši svěťák ani nemělo dávat,“ řekl mi loni ústřední trenér Roman Kumpošt.

3. ledna 1993 jsme se však nestačili divit. Teploměr sice klesal k minus deseti, ale jinak modrá obloha, slunce, téměř bezvětří. „Tak takovýhle počasí se tu povede jednou za deset let,“ komentoval podmínky trenér Tomáš Kučera.

Pořadatelé nám v duchu opatření FIS ohledně soutěže družstev vytrvale vnucovali zkratku TCH/SLK, ale ti, co v Oberwiesenthalu byli, měli všichni národnost českou a také se cítili být reprezentací České republiky. Koneckonců i místní hlasatel nakonec přešel od Tchechoslovaeky k Tschechei...

Už před odjezdem do Oberwiesenthalu se ovšem začaly kupit jiné problémy. „Pánek neodcestoval, má podezření na mononukleózu. Jestli se to potvrdí, tak pro něj sezóna skončila,“ sděloval mi už na místě Roman Kumpošt. Potom přišel sobotní trénink skoků a v pocitech české reprezentace začal převládat spíše pesimismus. Snad s jediným skokem Milana Kučery 79,5 metru mohla panovat jakás takás spokojenost. Ostatní „bombardovali“ sedmdesátimetrovou hranicí a třeba Kopal se přes ni ani nedostal. Japonský suverén Ogiwara mezitím doplachtil na 90 a 94 metrů, třetím tréninkovým pokusem se ani nezatěžoval.

„Večer bylo trochu zle, musel jsem je nějak nabudit,“ přiznal se později trenér Kučera, zatímco Roman Kumpošt se před závodem snažil přispět trochou optimismu: „Při tréninku se točil vítr, pořadatelé navíc experimentovali s nájezdem, bylo všelijak. Třeba to při závodě bude úplně jiné.“ A bylo — alespoň z naší strany. Všechno odstartoval náhradník za Pánka Radek Skopek skokem 80 metrů v prvním kole, chvíli poté připojil Milan Kučera náš nejdelší skok toho dne: 84 m. „To byl vlastně první pořádný skok, který se mi v této zimě povedl,“ komentoval ho.

Po skocích nám patřila lichotivá pátá příčka, kterou Milan Kučera na prvním úseku štafety 3X 10 km také udržel. „V posledních dvou kilometrech mě chytaly křeče, přece jenom je znát, že jsem byl o vánocích nemocný,“ svěřoval se a tlačil očima dopředu Radka Skopka. Ten totiž posunul naši štafetu na třetí příčku s odstupem 75 sekund na druhé Němce. „Byl to můj první Světový pohár v sezóně, zatím jsem jezdil jen Evropské poháry,“ podotkl. Náhradník, který rozhodně neklamal. František Máka se mezitím pokusil zaútočit na druhou příčku Němců, ale po pěti kilometrech poznal, že to již nepůjde. „Abratis je výborný běžec, kdybych ho dojížděl, dokázal by ještě zrychlit. Takhle jenom kontroloval situaci,“ vysvětloval Máka

Radomír Skopek

Snímek Jiří Berger

za cílem. To už ale byla spousta radosti z třetí příčky. V desetileté historii trvání Světového poháru v severské kombinaci je to vůbec poprvé, co naše reprezentace stála v klasickém závodě družstev „na bedně“. Byl to vlastně první výrazný úspěch nového českého státu na významné mezinárodní soutěži. O pár minut později a o pár stovek kilometrů směrem na jih doskočil skokan Sakala v Innsbrucku na stříbrný stupínek.

„Po příjezdu do Oberwiesenthalu a po tréninku jsem raději s ničím nepočítal. Ale všichni bojovali až do zbytku sil. Moc se mi líbil Skopek. Snad se nám teď po Oberwiesenthalu trochu zvedne sebedůvěra,“ zakončil den pod modrou oberwiesenthalskou oblohou trenér Kučera.

TOMÁŠ MACEK

Závod EP v severské kombinaci v Liberci 9.—10. 1. Skok na můstku P-70: 1. Andersen (Nor.) 223,5 (90 a 92), 2. Sulif (SR) 221,9 (90 a 91), 3. Riedelsperger (Rak.) 219,4 (87 a 89,5), běh 15 km: 1. Brors (Nor.) 39:15,1 2. Glacko (SR) 39:26,5, 3. Wagner (Něm.) 40:12,7. Konečné pořadí: 1. Kovařík 25 b., 2. Andersen 30, 3. Riedelsberger 15, 8. L. Čejchan 6, 12. Rygl 3. EP po dvou závodech: 1. Kovařík 40 b., 10. Skopek 11, 15. L. Čejchan 8.

SKOK NA LYŽÍCH

1. a 2. CKZ — Cena Pohorské jednoty Radhošť
Frenštát pod Radhoštěm 19. a 20. 12. 1992

1. závod: 1. Mikuláščík (MEZ) 211,5 (85 a 87,5), 2. Dluhoš (DuLi) 208,7 (85 a 87) 3. Kahánek (MEZ) 204,0 (83 a 87), 4. Jirůtek (DuLi) 202,5 (84,5 a 85,5), 5. Chlup (DuLi ml.) 199,7 (84 a 83), 6. Raška (MEZ) 198,5 (82 a 83). 2. závod: 1. Mikuláščík 214,8 (86 a 87), 2. Kahánek 201,8 (84,5 a 83,5), 3. Jirůtek 190,0 (81,5 a 81), 4. Raška 184,7 (80 a 79,5), 5. Rydval (DuLi) 180,8 (77 a 83,5), 6. Mikuliak (DBB) 180,1 (78,5 a 80) — dále 7. Mojš, 8. Dluhoš, 9. Lukeš... Neuvěřitelná umístění některých reprezentantů — například Goder 20. a 21., Raszka 31. a 22., Bielčík 15. a 16. atd.

BLAHOŽELÁME!

Jedna z výrazných pretekářských osobností v běhu na lyžích, majster športu JÚLIUS LUPTÁK, sa dňa 27. listopadu 1992 dožil životného jubilea 50 rokov. Rodák z podtatranskej obce Štrba úspešne reprezentoval ČH Štrbské Pleso, Slovenskú republiku a ČSFR od roku 1966 do roku 1975. Počas svojej dlhoročnej reprezentačnej kariéry získal 10 titulov majstra ČSFR v individuálnych súťažiach. Zvítazil na významných medzinárodných bežeckých pretekoch v ČSFR, ako Tatranský pohár, Zlatá lyža Českomoravskej vysočiny, Bezroukov memoriál, ale aj v zahraničí. Od ukončenia aktívnej športovej činnosti pracuje v Stredisku vrcholového športu ŠKP Štrbské Pleso až doteraz. V terajšej funkcii trénera behu na lyžiach má na starosti juniorov. Veríme, že aj naďalej bude mu slúžiť zdravie a športový elán, aby — tak ako v tomto ročníku Tatranskej magistrály — vyhrával naďalej.

Spolupracovníci

OGIWARA A SPOL. UJÍŽDĚJÍ

Ještě v minulé sezóně to bylo takové nijaké, nevyrazné. Kendži Ogiwara skončil ve Světovém poháru v severské kombinaci na 22. místě, Masaši Abe byl osmadvacátý a Takenori Kono nezískal ani bod. Ale už v Albertville udělili Japonci světu první lekci, že s nimi musí počítat, když jako blesk z čistého nebe získali zlato ze soutěže družstev. Najednou je to tady! Japonský zázrak! Svět se nestačí divit, jak mu v letošní zimě ujíždí japonský rychlík.

Při prvním Světovém poháru ve Vuokatti zvítězil Ogiwara před Konem. O týden později v Courchevelu opět dominoval Ogiwara (dokonce s převahou půldruhé minuty na stříbrného Levandiho), navíc byl Kono třetí. V závěru prosince ve Svatém Mořici už reprezentanti země vycházejícího slunce nikoho na stupně vítězů nepustili: 1. Ogiwara, 2. Kono, 3. Abe. Nový rok začali v podobném duchu a v závodech družstev v Oberwiesenthalu nadělili druhému Německu více než deset minut. Famózní!

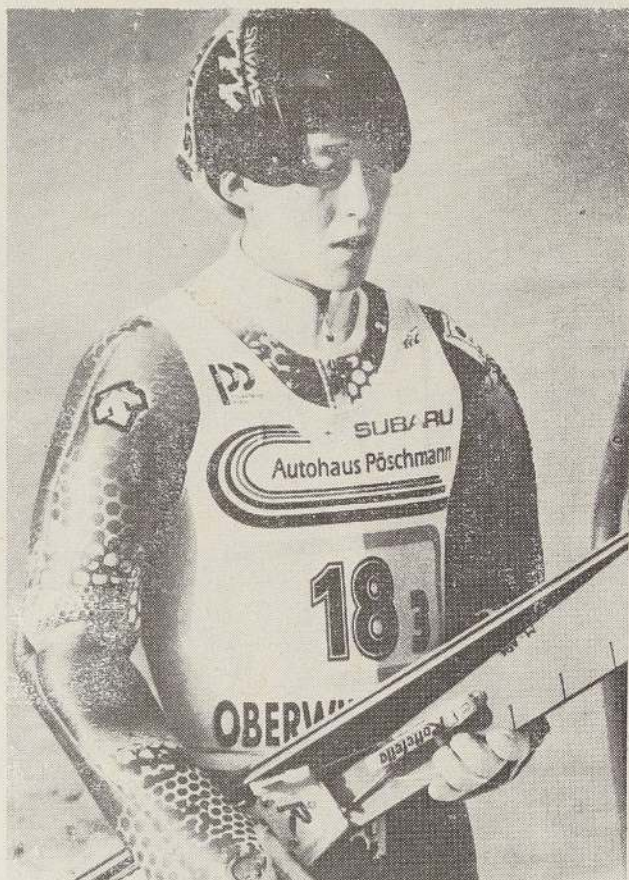
Kendži Ogiwara k tomu všemu říká: „V létě jsme pořádně trénovali s našimi skokany-specialisty a zlepšili jsme se ve skoku. Absolvovali jsme rovněž velmi kvalitní běžeckou přípravu. To je snad důvod, proč jsme nyní tak dobří. Já osobně se musím přiznat, že mám raději běh než skok. Z mistrovství světa ve Falunu bych si rád odvezl dvě zlata, ale motivací jsou pro mne i dvoje následující olympijské hry. V Naganu 1998 mi bude 29 let, tam bych rád měl vrchol své kariéry.“

Na rozdíl od Ogiwary dává o čtyři roky starší Masaši Abe mnohem větší průchod svým emocím: „Je to až neuvěřitelné, jak se nám teď daří! Je to pro mne velké překvapení, je to jako sen!“

Poslechněme si i názor z druhé strany, konkrétně od české reprezentace. Milan Kučera: „Už vloni začal jezdit slušně a po supervýsledku na olympiádě, kde s přehledem vyhrál družstva, se domů vrátili pomalu jako národní hrdinové. Měli pak spoustu peněz na přípravu, zvládli perfektně věčko a myslím si, že minimálně Ogiwara a Kono by se pravidelně umísťovali mezi skokany specialisty v první desítku. To, co předváděli na můstku, je úžasné. Navíc ovšem výrazně zlepšili běh.“

Trenér Tomáš Kučera: „Což o to, dobře skákali už vloni, a že teď skáče ještě lépe, to bych bral. Ale že se během jediného léta naučí tak rychle běhat, to je šok. Myslím si, že jejich odstup od ostatních, jim už v tomto roce vydrží. V Japonsku začali sdruženaří mít velkou popularitu, na závody teď s nimi jezdí i jejich vlastní televizní štáb! Navíc mají v družstvu dobrou atmosféru, takovou kdybychom měli...“

Hlavní trenér Roman Kumpošt: „Ogiwara byl už v mi-

Masaši Abe

Snímek Jiří Berger

nulé sezóně při skokanských závodech vynikající vždycky, ale měl trochu problémy s psychikou — což se ovšem již změnilo. Jinak v jejich družstvu panuje tak trochu vojenská kázeň, jejich tréninkové metody jsou pro ostatní do jisté míry tajemství. Japonci měli na rozdíl od mnohých ostatních i vynikající podmínky pro přípravu. Uvidíme, třeba se to ve druhé části sezóny vyrovná.“

TOMÁŠ MACEK

Námaha nebyla zbytečná

Evropský pohár sice není světový, pro naše akrobatické lyžování však jeho uspořádání ve Špindlerově Mlýně znamenalo hodně. Pořadatelé z oddílu VSK Chemie Praha dělali co mohli, předseda úseku akrobatického lyžování ing. Kamil Opletal se dva měsíce snad ani ničím jiným nezabýval. Jenže počasí umí být k lyžařům hodně kruté. Zatímco ještě týden před závodem bylo i v Praze deset pod nulou a v horách ukazoval teploměr dokonce i —16 stupňů, v týdnu závodu nastala neuvěřitelná a pro lyžaře nevídaná změna. Oblava, déšť, ve Špindlerově Mlýně +6 stupňů, jinde v Čechách ještě mnohem tepleji. Sníh zkrátka uplavá a co z něj zbylo, to se proměnilo ve skluzavku. Snad ani

pracovníci Horské služby se v těch dnech nepohybovali na lyžích... Po předčasných mrazech na přelomu prosince a ledna se do hor vrátily „zelené“ zimy uplynulých let. A nejen do našich hor...

Pořadatelé se nadále snažili. Však také měli proč: V roce 1991 se pořádání závodu EP ujalo Slovensko a záhy jeho funkcionáři ucukli. Šlo tedy o nápravu reputace, o snahu dokázat, že u nás mezinárodní závody uspořádat umíme. Snaha byla úspěchem korunována jen částečně — první den se jakžtakž odjel akrobatický balet. Druhý den byl na programu sjezd „v bouřích“, ale to už při nejlepší vůli a snaze nešlo. **Upřímně řečeno, také balet byl problematický, na hranicích**

regulérnosti. Náš nejlepší reprezentant Pavel Landa řekl novinářům, že „už měl na jazyku, aby se závody vůbec nekonaly“. Nechtěl však zmařit úsilí domácích pořadatelů a se sebezapřením nastoupil na svah, na němž by jinde určitě nezavodil. Však také byl ve finále podstatně horší než v kvalifikaci. V jeho závěru dokonce upadl, a tak bylo rozhodnuto o vítězství Rusa Vdovina, který přijel až z Uralu a byl jediným ruským závodníkem, který na cestu sehnal peníze. Dokonce tolik, že z Prahy do Špindlerova Mlýna jel taxíkem za 160 dolarů... Prý nevěděl, kdy závody začínají. Inu, široká ruská duše!

Svah byl jako sklo a zatímco ideální podmínky předpokládají čerstvý

prašan, pořadatelé byli rádi, že našli vůbec něco sněhu podobného. Figury jednotlivých závodníků a závodnic podle toho vypadaly — když skoro nelze zapáchnout hoře do sněhu, jaká to má být akrobacie?! Obav a opatrnosti bylo často víc než umění. Akrobatem — někdy ovšem nechtěným — byl snad každý, kdo se ten den odvážil na lyžích vůbec vyjet.

Soutěž tedy byla na pokraji regularnosti a těžko lze hodnotit výsledky. Čast a sláva Landovi, který dal domácím závodům přednost a teprve po nich odjel na SP do USA, kde se snaží získávat jméno. To je totiž v baletu tak důležité jako třeba v krasobruslení nebo v gymnastice, zkrátka v bodovaných sportech. V ženách ukázala

Smierčáková, že doma nemá konkurenci. Na její potíže s podmínkami v přípravě reagoval trenér Opletal i do televize slovy, že bychom ji „okamžitě brali“...

Závěrem mi budiž dovoleno povědět vlastní názor: Na startu baletu bylo pouze 11 mužů a 8 žen. To je nedůstojně málo, je to však i vyjádření toho, že po negativním stanovisku MOV k zařazení této disciplíny na program ZOH se závodníci od baletu začínají odklánět. Upřímně řečeno — znovu se omlouvám za svůj pocit — postoji MOV se nedivím. Tato disciplína by skutečně měla být více podobná lyžování, v dnešní podobě je opravdu spíše kuriozitou na lyžích. Výkony jsou to pozoruhodné, ale se

závodním lyžováním mají společné snad jenom ty lyže. (Omlouvám se potřetí...) Škoda, že jsme neviděli podstatně lyžařštější sjezd!

Výsledky — muži: Vodvín (Rusko) 21 b., 2. Landa (ČR) 19,40, 3. Delcrois (Belgie) 18,60, 4. Pajer (ČR) 18,35, 5. Korim (SR) 13,10. Ženy: 1. Smierčáková (SR) 19,30, 2. Heringová (Německo) 15,00, 3. Krebsová (Švýcarsko) 14,00, 4. Freiburghausová (Švýc.) 13,25, 5. Turková (ČR) 9,60.

Do světa akrobatického lyžování jsme tímto závodem — přes všechny potíže — přece jenom vstoupili, což ovšem kvituje s povděkem každý, komu na našem lyžování záleží. I když se mu nelíbí balet...

K. B.

Před MSJ v Harrachově

Úspěchy našich mladých reprezentantů na předcházejících MSJ v klasických disciplínách jsou povzbuzením i pro pořadatele tohoto vrcholného podniku u nás. K termínu mistrovství — 2. až 6. března 1993 — směřovalo úsilí pořadatelů už mnoho měsíců před šampionátem. Celé léto se pracovalo na zdokonalení standardních běžeckých tratí a i na vylepšení skokanského můstku s kritickým bodem 90 m. Společným cílem organizačního výboru, Městského úřadu Harrachov a marketingového partnera — reklamní agentury Neubauer z Německa — je, aby MSJ 1993 po všech stránkách předčilo všechny dosavadní ročníky.

Bude to již 26. ročník juniorského šampionátu. V roce 1968 byl začátek ve Francii, v Morez-les-Rousses (tehdy ještě jako mistrovství Evropy). Je třeba si připomenout, že to byl i Československý svaz lyžařů, který se zasloužil o prosazení této soutěže pro mladé lyžaře na kongresech FIS. Naši reprezentanti dosáhli na MSJ velmi pěkných výsledků — získali celkem 28 medailí — 9 zlatých, 8 stříbrných a 11 bronzových.

5. 1972	Tarvisio (Itálie)	Šafařová	3. běh na 5 km
6. 1973	Kavgo'ovo (SSSR)	Paulů	3. běh na 5 km
9. 1976	Liberec (ČSSR)	Novák Vedral	3. skok 2. sever. komb.

Milan Kučera — náš nejúspěšnější závodník v historii MSJ
Snímek Bohumil Hynek

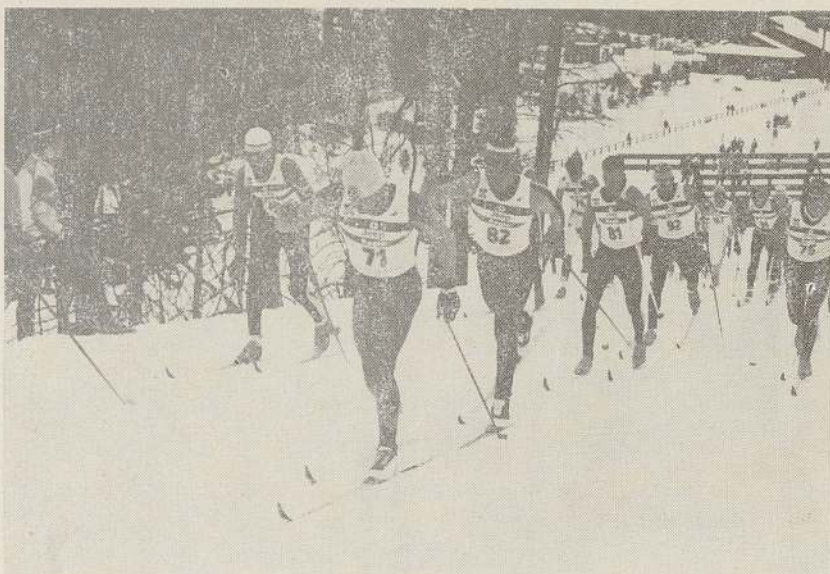
10. 1977	Sainte-Croix (Švýc. 1. MS)	Fizek	1. skok
17. 1984	Trondheim (Norsko)	Švagerko	1. skok
19. 1986	Lake Placid (USA)	Repka	3. sever. komb.
20. 1987	Asiago (Itálie)	Repka Pustějovský Patras	3. sever. komb. družstev
21. 1988	Saalfelden (Rakousko)	Skopek Skopek Máka Pustějovský Razska Kukačka Rázl Jež	1. sever. skok. 2. sever. komb. družstev 3. skok druž.
22. 1989	Vang/Hamar (Norsko)	Čáslavský Hušek Koutský Raabe Tučková Pravečková Zelingerová Mihoková	3. 4 × 10 km štafeta 3. 4 × 5 km štafeta
23. 1990	Les Saisies (Francie) Štrbské Pleso (ČSFR)	Kvapil Zelingerová Mihoková Razska Hradil Kučera Soldát	1. běh na 15 km 2. běh na 10 km 2. běh na 15 km 3. skok 1. sever. komb. družstev
24. 1991	Reit im Winkl (Německo)	Kučera Lukeš Kučera Jiroutek Goder Kučera Pánek Hradil Neumannová Goder Hradil	1. sever. komb. 1. skok družstev 1. sever. komb. družstev 2. běh na 10 km 2. skok 2. sever. komb.
25. 1992	Vuokatti (Finsko)	Neumannová Vondrová Neumannová Chroustová Zelingerová Zelingerová Ježík	1. běh na 5 km 2. 4 × 5 km štafeta 3. běh na 15 km 3. běh na 30 km

Celkem tedy vynikající bilance, zejména v posledních čtyřech ročnících. Věříme, že na domácí půdě budou výsledky stejně dobré nebo i lepší. K tomu chceme pomoci perfektní organizací. Všichni vyznavači lyžařského sportu by měli přispět svou účastí, případně pomocí.

MILOSLAV BĚLONOŽNÍK

Druhá pohlednice Z KANADY

Náš kanadský spolupracovník pan PETR ŽÍDEK splnil slib a poslal další příspěvek o lyžování v jeho nové vlasti. Tentokrát jsem mu do jeho záměrů trochu sáhl a vlastně jsem zadal téma: Jak je možné, že Kanada, která má pro lyžování tak ideální podmínky jako málokterá jiná země, znamená poměrně málo ve špičce mezinárodního lyžařského sportu? Vždyť jenom skutečný odborník nebo statistik si vzpomene na jména nějakých kanadských lyžařů či lyžařek nejvyšší úrovně... Petr Židek na zadanou otázku odpověděl tímto článkem.

Je pravda, že s výjimkou několika závodníků v alpských disciplínách toho Kanaďané na lyžích mnoho neznamenají. Proč? Žijí tady možná příliš krátkou dobu, abych mohl zasvěceně odpovídat, ale něco jsem přece jenom poznal.

Především si musíte uvědomit, že Kanada je velmi mladá země. Má tradici v ledním hokeji, v lyžování ale vlastně začíná. Důležitým faktem je i malý kontakt s Evropou, nedostatek zkušeností a možností zkušenosti získat. Když ale do Evropy je tak daleko... Trochu lepší situace je na východě země, díky přistěhovalcům z Finska. Západ ale východní části úspěšně dohání, především po ZOH 1988, které vyvolaly velký zájem o všechny zimní sporty. V posledním mistrovství Kanady juniorů skončila provincie Alberta výrazně na prvním místě, před Ontariem a Quebecem. To bylo poprvé v historii zdejšího lyžování.

Ano, podmínky tady máme výborné, ale jenom ty přírodní. Sport se orientuje především na nejšířší lidové vrstvy, závodění je trochu ve stínu. Máme nedostatek trenérů, neexistují sportovní školy, tréninková střediska, výběr talentů je neznámým pojmem.

Nejsou s ním zkušenosti, a i kdyby se někomu povedl, co dál?

Obyvatelé střední Evropy totiž nechápu náš největší problém — obrovskou rozlohu, obrovské vzdálenosti. Reprezentační družstvo trénuje s trenérem o dvě třetiny méně, než je zvykem v evropských státech. Proč? Není dost peněz, nejsou tréninková střediska. Navíc střední část Kanady se pro zimní sporty moc nehodí. Soustředění nebo závody probíhají vždy na východě nebo na západě země, což ale znamená absolvovat letadlem velké vzdálenosti. Představte si, že letenka z jednoho konce na druhý, tedy z východu na západ, stojí nejméně tolik jako letenka do Evropy. Někdy je do Evropy dokonce levnější. Kdo má platit takové cesty?

Běh na lyžích je tady téměř zcela amatérský sport, jehož vyznavači nemohou počítat se státní podporou. V posledních sezónách sice dostali reprezentanti příspěvek na vybavení a trénink, někdo má sponzorskou finanční podporu odpovídající jeho výkonnosti, ale ani těm nejlepším nemůže stačit na celý rok. Nevydělali by ani na stravu a bydlení... Profesionály — běžce nebo skokany — zkrátka Kanada nemá. I ten nejlepší musí

nejméně tři měsíce v létě normálně pracovat, zpravidla ale i čtyři, pět měsíců. Jinak by se neužil. A než se stane reprezentantem, hraje pochopitelně všechno on sám, častěji spíše jeho rodina. Drahé cestování, stravu při závodech a trénincích, ubytování, prostě všechno. Dokonce i trenéra — závodníkovi se nikdo nevěnuje zadarmo. Ani startovné není levné. Při prezentaci zaplatíte nejméně deset kanadských dolarů, někdy i patnáct. Mladí sportovci se snaží shánět sponzory, hodně však záleží na tom, kde dotyčný bydlí, jakou vůbec má šanci.

Na dou se ochotní trenéři, kteří v klubech dělají dost práce zdarma, zejména s nejmenšími — ale není jich dostatek. Otázkou je i jejich odborná úroveň. Například: Provincie Alberta má asi 3 000 000 obyvatel. Je v ní 30 lyžařských klubů, ale jenom jeden klub (v Calgary) má celoročně placeného trenéra. K tomu připočteme tři nebo čtyři částečně placené (jenom v zimě), a to je všechno. Se závodníky od 15 let se musí cestovat na závody velmi daleko — pořád se točíme kolem těch nešťastných vzdáleností. Na cestu často nemá ani závodník, ani trenér.

(Poznámka redakce: Představte si, že by lyžař z Krkonoš našel rovnocenného soupeře k závodu nejbližší v Savojských Alpách!)

Na začátku sezóny 1992/1993 existovalo A družstvo mužů. Ženy měly jenom B družstvo, se kterým se pro světové soutěže asi příliš nepočítá. Juniorská družstva nebyla žádná! Od léta 1992 má Kanada nového trenéra národního družstva — je jím Nor Mundo Steiner. Byli vybráni také tři kanadští trenéři pro tři vybraná tréninková centra, která měla být od této sezóny v Canmore, Thunder Bay a Mont Ste-Anne (Quebec). O této změně se mluví už od jara, od září 1992 mělo všechno fungovat. Jenže Kanaďané rádi leccos odkládají, a tak jsme se změně k lepšímu zatím nedočkali. Počítá se s tím, že do každého centra by mělo být vybráno a v něm soustředěno 20 až 40 závodníků, což je při zdejších vzdálenostech jediné řešení, jak zajistit odborné vedení i kvalitní tréninkové partnery každému nadějnému sportovci. Přece jen tedy určitý výhled na zlepšení v budoucnosti.

PETR z CANMORE

Inu, Kanada je země, v níž kvete sport pro všechny víc než závodní. Jaký na to kdo má názor, je věc osobního vkusu a založení.

Zpracoval K. B.

BĚH NA LYŽÍCH

/5/

(Učíme se správně a účelně běhat)

Lyžařská příprava

Úkolem lyžařské přípravy je zvládnout základní lyžařské dovednosti. Ty nám umožní jednoduchý pohyb na běžecích lyžích v terénu i nácvik techniky běhu, především lyžařských způsobů. Základní lyžařské dovednosti jsou:

- Základní postoj při jízdě ve skluzu na obou lyžích („pocit skluzu“).
- Rovnováha ve skluzu na jedné lyži.
- Přenášení váhy těla z lyže na lyži.
- Nácvik rozdílné práce dolních končetin.
- Zatěžování lyží vertikálním pohybem, shora dolů.
- Změna postavení zatížené lyže z plochy na vnitřní hranu a zpět.
- Odraz z plochy lyže.
- Odraz z vnitřní hrany lyže.
- Střídavá a soupažná práce paží, od pich holemi.

Obsahem lyžařské přípravy je sjíždění a obměny sjezdu, odšlapování a bruslení.

Sjíždění (obměny sjezdu), přejíždění terénních nerovností

V těchto činnostech se běžec poprvé setká s pocitem skluzu. Získává zkušenost s účelným nastavováním pák a segmentů těla i celé hmotné soustavy do takových poloh, aby jeho postoj na lyžích byl přirozený, uvolněný a účelný. Takový má být základní lyžařský postoj. Je charakteristický vzpřímenou postavou, s mírně pokrčenými koleny. Rovnoběžně postavené lyže jsou na plochách na šířku pánve od sebe, váha těla je rovnoměrně rozložena na obě lyže. Paže jsou podél těla, mírně vpředu a pokrčené v loktech, hole směřují šikmo vzad.

Sjíždění v základním postoji se zpočátku učíme po spádnici na velmi mírném svahu, s bezpečným dojezdem do roviny. Úkolem prvních pokusů je udržení rovnováhy, vyrovnávání malých nerovností pružnou prací dolních končetin ve směru vertikálním (prací kolen) a nastavování trupu ve směru předozadním jako reakce na pohyb těžiště při skluzu. Při procvičování sjíždění obměňujeme postoj a zadáváme si různé úkoly:

- Jet po spádnici v základním lyžařském postoji.
- Při jízdě pomalu snižovat a zvyšovat těžiště těla.
- Opakovaně předsouvat pravou a levou lyži.
- Opakovaně nadzvedávat patky, střídavě pravé a levé lyže.
- Střídavě nadzvedávat celé lyže.
- Při jízdě po spádnici přešlapovat stranou, úkroky vpravo a vlevo.
- Při jízdě po spádnici dělat podřepy, poskoky, podjíždět branky, sbírat předměty.

Nejčastější chyby:

- Přešklon a vysazená pánev.
- Příliš předpažené paže, hole držené šikmo vpřed, bodci dopředu.

— Hole za tělem, případně vláčené po sněhu.

Obměnou je jízda šikmo svahem. Je to jízda v základním postoji. Nižší lyže je zatížena a postavená více na vnitřní hraně, vyšší lyže mírně předsunutá vpřed. Nacvičujeme ji na mírném svahu, střídavě na obě strany. V ní procvičujeme rozdílné zatěžování lyží. Správné zatížení spodní (tedy nižší) lyže kontrolujeme tak, že při jízdě zvedáme vyšší lyži nebo přestupujeme do vyšší a nižší stopy. Nejprve cvičíme ve vyjeté stopě, která nás vede, pak ve vlastní stopě. Nejčastější chybou je příliš napnutá dolní končetina na nižší lyži. Zatížení nižší lyže dosahujeme pokrčením kolen, tj. vertikálním pohybem dolů.

Jakmile udržíme rovnováhu ve skluzu na obou lyžích při sjíždění, můžeme začít přenášet váhu z lyže na lyži a postupně se učit držet rovnováhu ve skluzu na jedné lyži. To je pro běh na lyžích nejdůležitější dovednost, které musíme věnovat dostatek času a pozornosti. Procvičujeme ji v různých obměnách s dalšími pohyby a úkony, jež jízdu na jedné lyži ztěžují. Výsledkem je vyvážený postoj ve skluzu na jedné lyži. Dokonale nacvičená rovnováha ve skluzu při sjíždění se musí uplatnit i v nerovném terénu, při zdo-

Běžec-závodník při sjezdu. Bývalý reprezentant Ladislav Švanda na snímku Bohumila Hynka.

lávání protisvahů, při přejíždění terénních zlomů a vln.

Při přejíždění terénních nerovností upravujeme základní postoj tak, aby podélná osa těla směřovala vždy v pravém úhlu ke sklonu svahu. Nerovnosti a setrvačnou sílu vyrovnáme pružnou prací dolních končetin (pokřčováním a napínáním) a účelným nastavováním trupu. Největší pokrčení kolen je na vrcholu terénní nerovnosti, za vrcholem se končetiny napínají. Při výjezdu do protisvahu jednu lyži předsuneme pro zajištění předozadní rovnováhy. Přejechod vyrovnáme zvýšeným tlakem svalstva dolních končetin a mírným záklonem.

Odšlapování

Odšlapování a bruslení jsou důležité dovednosti. Využívají se při nácviku prakticky základních lyžařských dovedností. Navíc odšlapování je nejjednodušší způsob změny směru jízdy, regulace rychlosti, případně zastavení.

Nejprve nacvičujeme odšlapování ke svahu. Při jízdě šikmo svahem nebo po spádnici v základním lyžařském postoji se odrazíme z vnitřní hrany nižší lyže. Odraz musí směřovat vpřed a mírně vzhůru. Současně zvedáme druhou odlehčenou lyži a položíme ji na sněh do odvratu (do nového směru). Následně na ni přeneseme váhu. Dojde ke skluzu. Potom k ní rychle přisuneme nižší odrazovou lyži a přeneseme na ni váhu. Koleno této končetiny tlačíme dopředu dovnitř, což umožní postavit lyži na vnitřní hranu. Tato činnost se opakuje, dokud se běžec nedostane do požadovaného směru nebo dokud se nezastaví.

Odšlapování nacvičujeme nejprve bez pomoci paží a hole, později přidáme soupažný odpich holemi. Cvičení může postupovat v tomto sledu:

- Nácvik odrazu na místě důrazným pohybem těžiště dolů a nahoru.
- Z jízdy šikmo svahem odšlapování ke svahu s důrazným odrazem a [střídání směr jízdy].
- Z jízdy šikmo svahem odšlapování ke svahu s důrazným odrazem a prodlouženým skluzem.
- Odšlapování z jízdy po spádnici.
- Odšlapování ke svahu s odpichem soupaž.

Nejčastější chybou je příliš vzpřímený postoj a napnutá kolena. Odraz nejde šikmo vpřed, ale jen vzhůru, přenášení váhy těla na vyšší lyži je nedostatečné — těžiště zůstává v neurádné poloze mezi oběma lyžemi.

Postupným zdokonalováním odšlapování ke svahu ze spádnice se připravíme na odšlapování přes spádnici. Potom zkusíme napojovat odšlapování do tvaru písmene S. To již vyžaduje správný rytmus a koordinaci pohybů. Nácvik ztěžujeme přechodem na větší sklon svahu, zvyšováním rychlosti, jízdou v hlubším sněhu apod.

Bruslení

Bruslení navazuje na odšlapování, s nímž má shodný pohybový základ. Pro začátečníky je „testem“ zvládnutí rovnováhy při jízdě na jedné lyži. Je vynikajícím cvičením i pro nácvik dalších lyžařských dovedností. Jelikož se bruslení postupem doby stalo samostatným běžeckým způsobem, jeho popis a nácvik bude předmětem dalšího pokračování.

Brzdění

Způsoby brzdění, regulace rychlosti a zastavení jízdy patří k základům běhu na lyžích. Vyžaduje to především bezpečnost jízdy, ale i organizace nácviku. Nacvičujeme brzdění jednostranným přivrátím, oboustranným přivrátím a sesouváním.

Jednostranný přívrat zvolíme na úzkých cestách nebo v terénu mezi překážkami. Snadno ho nasadíme tak, že jednu lyži odsuneme (patkou do přivrátu, přičemž váha těla je na lyži, která jede přímo). Podle potřeby přenášíme váhu na lyži v přivrátu, tou pak hraníme a brzdíme. Jednostranný přívrat pro brzdění není příliš účinný. Slouží spíše k regulaci rychlosti jízdy.

Do oboustranného přivrátu (pluhu) se dostaneme vytlačením obou kolen vpřed dovnitř a odtlačením patek lyží do stran. Lyže jsou v přivrátěném postavení na vnitřních hranách. Čím menší je přívrat a čím méně jsou lyže zahraněné, tím menší je brzdivý účinek (klouzavý pluh). Zvětšíme-li přívrat a lyže více zahraníme, zvýší se brzdivý účinek (brzdivý pluh). Paže jsou volně podél těla, hole směřují

šikmo vzad, váha těla je rovnoměrně rozložena na obou lyžích.

Sesouvání je výhodné k brzdění při šikmém sjezdu nebo překonání velmi strmého svahu. Sesouvat se začneme tehdy, když při jízdě šikmo svahe odkloníme kolena od svahu, překlopíme lyže na plochy a ihned snížíme postoj. Váhu těla přeneseme spíše na nižší lyži. Pokud je přenesena více ke špičkám lyží, sesouváme se šikmo vzad. Je-li váha rozložena rovnoměrně po celé délce lyže, dojde k sesouvání stranou. Přikloníme-li kolena více ke svahu a současně odkloníme trup od svahu, začneme hraniť a tedy i brzdit sesouvání. Tím můžeme zastavit. Největší potíže činí nedůsledné přenesení váhy těla na nižší lyži, velkou chybou je i přiklánění trupu ke svahu.

Připravuje

doc. dr. FRANTIŠEK DVORÁK

TROCHU EVOLUCE DO TECHNIKY OBLOUKŮ

Zemská přitažlivost je důležitá pro vytváření pohybových prožitků člověka. V žádném sportu se však neuplatňuje tak, jako při sjíždění na lyžích. Z gravitace vychází podstata lyžařova pohybu a její využití se projevuje v rozmanitosti jinde nevídané. Důsledkem toho je bohatost techniky sjíždění a její stálý vývoj.

Mechanismus jménem drift

Jedněmi z důležitých míst, na nichž se probírá biomechanický výklad současné techniky špičkových jezdců a možnosti aplikace této techniky do výuky sjíždění, jsou každoroční zasedání mezinárodní komise INTERTERM, dále pak semináře pořádané rakouským Spolkovým ústavem pro tělesnou výchovu a německou univerzitou v Münsteru.

V posledních dvou letech se inovace techniky týkala především **zdůraznění tlaku** a jeho **následného uvolnění**. Výklad, význam a použití těchto pohybových mechanismů byl již u nás publikován*). Na uvedené pojmy však navazuje mechanismus označený jako driftování. Ten je předmětem našeho dnešního zájmu.

Původní význam slova drift je „snášení lodí proudem nebo letounu větrem“. Všimněme si však jeho lyžařského výkladu:

Drift je jízda v oblouku, při níž dochází ke smýkání. **Drift dovnitř** je drift, při němž smýkání směřuje do-

vnitř oblouku. Toto smýkání se týká přední části lyže a může k němu dojít na začátku oblouku před změnou hran.

Provedení v praxi

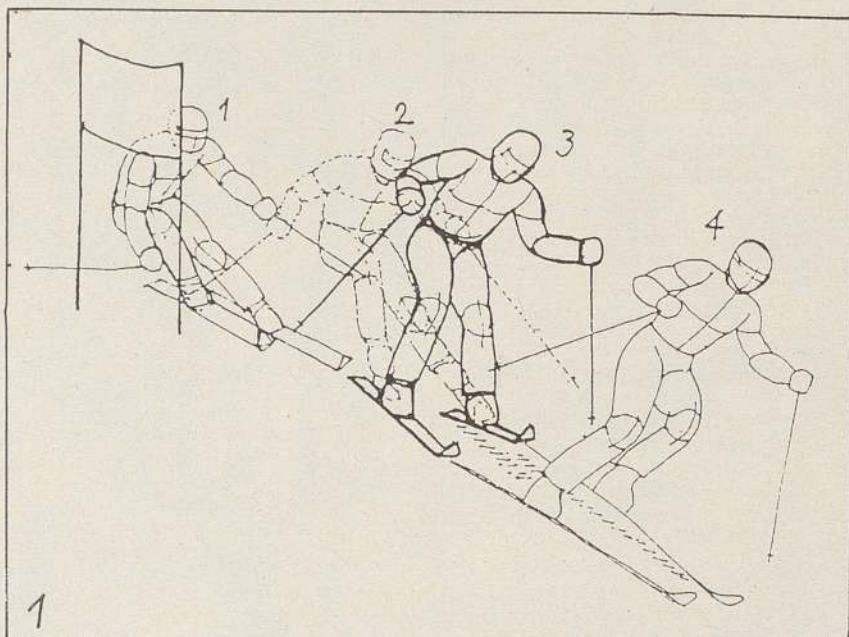
Soustředíš se na **střídání oblouků**, to znamená na zakončení jednoho a zahájení následujícího oblouku.

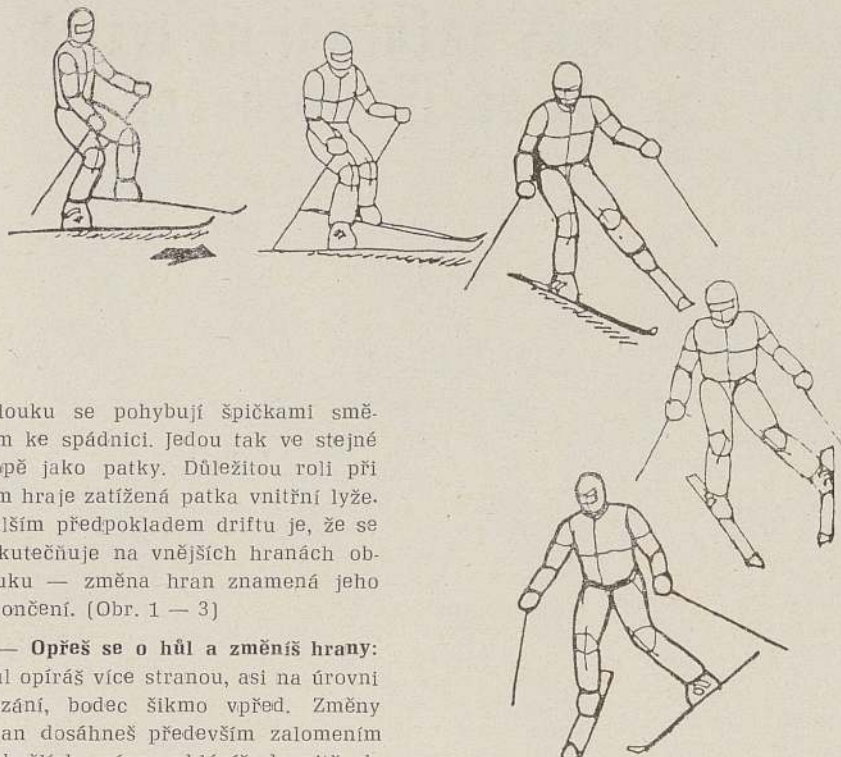
— Na konci oblouku **zdůrazníš tlak** zejména na vnitřní hranu vnější lyže: Plynulým zhoupnutím se snížíš, případně posílíš tlak i mírným bočním napínáním vnější nohy. Především za-

lomením v kyčlích dosáhneš potřebného úhlu hranění. Lyže zatěžeš pod zadní částí chodidla. (Obr. 1 — 1)

— **Uvolníš tlak**: Nohy v důsledku reakce na předchozí zatížení se předsunují vpřed, trup se poněkud napřimuje. Vnitřní noha následujícího oblouku se napíná, koleno se pohybuje vzad, lyže se předsunuje, patka tlačí na sněh. Špička vnitřní lyže se odlehčuje nebo i nadzvedává. Zmenšuje se úhel hranění. (Obr. 1 — figura 2 až 3)

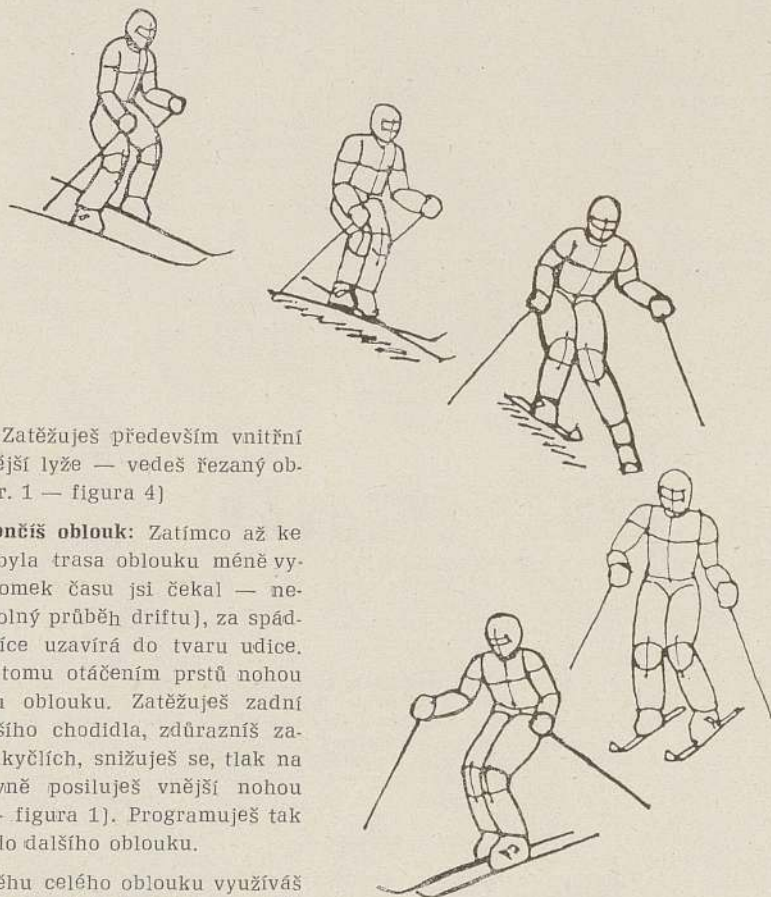
— **Driftuješ**: Lyže s malým hraněním vnějšími hranami nastávajícího

oblouku se pohybují špičkami směrem ke spádnicí. Jedou tak ve stejné stopě jako patky. Důležitou roli při tom hraje zatížená patka vnitřní lyže. Dalším předpokladem driftu je, že se uskutečňuje na vnějších hranách oblouku — změna hran znamená jeho ukončení. (Obr. 1 — 3)

— **Opřeš se o hůl a změníš hrany:** Hůl opíráš více stranou, asi na úrovni vázání, bodec šikmo vpřed. Změny hran dosáhneš především zalomením v kyčlích, pánev vkláníš dovnitř oblouku. Nakláníš se vpřed, blížíš se ke

spádnicí. Zatěžuješ především vnitřní hranu vnější lyže — vedeš řezaný oblouk. (Obr. 1 — figura 4)

— **Zakončíš oblouk:** Zatímco až ke spádnicí byla trasa oblouku méně vypuklá (zlomek času jsi čekal — nechal jsi volný průběh driftu), za spádnicí se více uzavírá do tvaru udice. Pomáháš tomu otáčením prstů nohou do směru oblouku. Zatěžuješ zadní část vnějšího chodidla, zdůrazníš zalomení v kyčlích, snižuješ se, tlak na lyži aktivně posiluješ vnější nohou (obr. 1 — figura 1). Programuješ tak přechod do dalšího oblouku.

V průběhu celého oblouku využíváš k otáčení převážně **fyzické — vnější síly**. Vnitřními to je **svalovými silami**, reguluješ v první řadě úhel hranění,

předozadní a boční zatěžování lyží a vyvážený postoj pro oblouk. Aktivně otáčíš nohama pouze pro doladění trasy oblouku.

Význam

Mechanismus driftu obohacuje technické možnosti sjíždění. Podporuje skluz po plochách v první části oblouku a současně odstraňuje smykání patek. Obojí umožňuje větší rychlost. Střídání oblouků je snadné a plynulé, regulace trasy oblouku je spolehlivá. Výhodně se rytmizuje svalové úsilí a jeho uvolnění. Využívá se moderní konstrukce lyží zaměřené na uplatnění fyzických sil při střídání a vedení oblouků. Různým tvarováním oblouků se dobře usměrňuje rychlost.

Nácvik

Nácvik driftování můžeme podpořit již při obloucích v pluhu (obr. 2) a z pluhu (obr. 3), jestliže zdůrazníme aktivní tlak vnější nohou na lyži, doprovázený přemístěním pánve dovnitř oblouku, zatížením patky téměř na plochu položené vnitřní lyže a jejím vykročením.

Závěrem

Fudování lyžařství metodici, účastníci jednání komise INTERTERM v roce velmi cenili biomechanický výklad driftu a jeho aplikaci pro výuku. Předseda INTERSKI Franz Hoppichler to označil za historický čin a Karl Gamma se zaujetím pro věc prohlásil, že driftování bude hlavním novým tématem, které budou švýcarské lyžařské školy letos při výuce zkoušet.

Jestliže tedy budou ověřovat driftování ve Svatém Mořici, proč bychom to nezkusili i v Pecí pod Sněžkou?

*)

Soukup, J.: Lyžování podle alpských lyžařských škol. Praha, Olympia 1991.
Soukup, J.: Vývoj ve výuce sjíždění. TVM, 1992, č. 58, str. 4—10.

Soukup, J.: Jsem cvičitel a kdo je víc! Lyžařství, 1992, č. 2, str. 14 a 15.

Kresby JAN MĚŠTAN
Text JIŘÍ SOUKUP

K metodice nácviku techniky zatáčení na lyžích na úrovni I. části etapy základního lyžování

V současné době se hledají cesty pro optimální vyučovací proces, což především předpokládá:

- Přehodnocení a doplnění již známých vyučovacích principů.
- Nutnost aplikace nových poznatků z oblasti učení a vyučování do lyžařského výcviku.
- Respektování vývojové úrovně lyžařské techniky se všemi jejími zvláštnostmi.

Ujasněním si nedostatků v lyžařském výcviku a na základě rozboru uvedených skutečností jsme dospěli k pojetí vyučovacího procesu na základě systémově pojatého modelu vyučování lyžařským dovednostem. Na základě obecně platných zákonitostí tohoto modelu jsme vypracovali strukturu výuky sjíždění a zatáčení na lyžích z hlediska vývojového členění výcviku na ETAPU ZÁKLADNÍHO LYŽOVÁNÍ a ETAPU ZÁKLADNÍHO LYŽOVÁNÍ (publikováno v Těl. Vých. Mlád., 56, 1990, s. 188–194 a Těl. Vých. Mlád., 57, 1990–91, s. 125–132).

Z poznatků teorie motorického učení je známo, že vývoj motorického vyučovacího procesu neprobíhá **lineárně, ale ve skocích, v posunech a stupňovitě**. Z tohoto důvodu není možné vložit všechny naděje v úspěšnost vyučovacího procesu do přesně stanoveného vyučovacího postupu, naopak by měla být každému učitelovi ponechána určitá volnost.

To znamená, že výuku v oblasti sjíždění a zatáčení můžeme charakterizovat jako pedagogický proces, při kterém musíme respektovat obecně platné didaktické zásady s přihlédnutím ke zvláštnostem a specifickým podmínkám lyžování. V novém pojetí výuky sjíždění a zatáčení na lyžích na FTVS UK jsme se pokusili respektovat všechny uvedené zákonitosti s vazbou na jejich aplikaci do konkrétních podmínek vyučovacího procesu.

V současné struktuře výuky existují různé možnosti postupu při nácviku techniky zatáčení na lyžích. Jejich volba a využití závisí na existenci tzv. **situacně proměnných faktorů** [změny sněhové pokrývky, sklonů svahu, rychlosti jízdy, v úrovni nacvičovaných dovedností, v psychickém a fyzickém stavu žáků atp.], které mají rozhodující vliv na způsobení vyučovacího procesu v daném konkrétním okamžiku. Z hlediska specifčnosti variability vnějšího prostředí je možnost optimálního výběru a případné úpravy dosti nezákladní a závisí především na zkušenostech učitele.

Na základě zkušeností z lyžařských kursů FTVS UK v sezóně 1991–92 jsme dospěli k některým poznatkům v oblasti nácviku techniky sjíždění a zatáčení na lyžích, které můžeme konkretizovat na úrovni první etapy základního lyžování v „přímém postupu výuky“.

Nácvik na této úrovni jsme doposud nedefinovali obvyklým způsobem:

- Specializovaná příprava končí nácvikem „vlnovky“, v níž se žák poprvé seznámí s pohybovou činností, která je rozhodující pro uvedení lyží do točení v nejzákladnější formě.

— Po vlnovce následuje nácvik základního oblouku, který je charakteristický postupným přechodem od vlnovky k základnímu oblouku na základě rovnoběžného vedení lyží v průběhu napojovaných oblouků. Postupně přecházíme z mírného na větší sklon svahu, k větší rychlosti a k většímu zakřivení dráhy oblouku i k synchronizaci práce paží a dolních končetin.

— V průběhu nácviku základního oblouku nacvičujeme tzv. modifikované oblouky na úrovni první části etapy základního lyžování. Jsou to:

- Oblouky ke svahu,
- oblouky v pluhu,
- oblouky z přívratu vyšší lyží,
- oblouky z rozšířené stopy.

Tyto oblouky nacvičujeme především pro zvládnutí obtížnějších terénních a sněhových podmínek. Právě v této oblasti jsme dospěli k určitým závěrům, které nás vedou k úpravě dosud definovaného.

Z hlediska rozšíření možností metodiky nácviku a jeho větší variability jsme dospěli k následujícím skutečnostem:

— V případě, že některým žákům se nedaří postup o rovnoběžných lyžích do vlnovky a k základnímu oblouku, je možné zařadit nácvik oblouků v pluhu, z přívratu vyšší lyží a z rozšířené stopy, jako metodické postupné cíle mezi vlnovkou a základním obloukem.

— Užíváme přívratné postavení lyží jako metodický prostředek pro nácvik základního oblouku o rovnoběžných lyžích k odstranění některých negativních vlivů, které se mohou vyskytnout, nácvik značně ovlivnit a zpomalit (například strach z rychlosti, nedůvěra ve schopnost, že se lyže mohou zatočit v rovnoběžném postavení, nejistota v udržení rovnovážného postoje, překonání skutečnosti, že terén není dokonale upravený apod.).

Není nutné, abychom vyjmenované oblouky nacvičovali v celém kompaktním bloku, jako postupné mezicíle. V každém konkrétním okamžiku — pokud se nám podaří odstranit negativní vlivy — můžeme opět přistoupit k nácviku o rovnoběžných lyžích. Další nácvik má směřovat do obtížných sněhových podmínek z hlediska původního určení, tedy jako modifikovaných oblouků na úrovni první části etapy základního lyžování.

Zcela záleží na učiteli, kdy a v jaký okamžik se rozhodne pro tu či onu činnost. Řešení dané konkrétní situace v průběhu nácviku techniky zatáčení na lyžích bude záležet na jeho schopnosti a zkušenosti správně analyzovat stávající situační proměnné faktory, umění na základě výsledku analýzy přizpůsobit a případně upravit stanovený vyučovací postup.

Doc. PhDr. MILAN PŘIBRAMSKÝ, CSc.

CO JE NOVÉHO VE VÝUCE LYŽOVÁNÍ

Na začátku zimní sezóny 1992–93 se konaly dvě důležité akce.

Od 4. do 13. prosince se ve Špindlerově Mlýně školili zájemci o práci učitelů ve stálých horských lyžařských školách jejich profesionální kvalitu zajišťovali rakuští pedagogové, především ze státního lyžařského učiliště v St. Christophu a z rakouského Spolkového ústavu pro tělesnou výchovu.

Konkursního výběru se zúčastnilo 171 přihlášených, z nich se do kursu kvalifikovalo 102 žáků. V konkursu se zkoušela nejen lyžařská úroveň, ale také němčina, angličtina nebo francouzština. Vlastní výuka v družstvech a pedagogické výstupy se pak prováděly v některém z těchto jazyků. V závěrečných zkouškách uspělo 52 uchazečů, kteří doplnili učitelské sbory lyžařských škol v Harrachově, ve Špindlerově Mlýně a v Rokytnici. Dále mají možnost být čle-

ny Asociace profesionálních učitelů lyžování (APUL), která má za úkol pečovat o podmínky a kvalitu jejich práce. APUL také ve spolupráci s obdobnou asociací na Slovensku kurs ve Špindlerově Mlýně zajišťoval.

3.–6. ledna se konal v Jeseníkách na Červenokosteckém sedle seminář pořádaný moravsko-slezskými vysokými školami ve spolupráci s Asociací profesionálních učitelů lyžování. Hlavní náplní semináře bylo koordinovat výuku sjíždění a posoudit výukový program, který na podkladě zahraničních poznatků připravili a vyzkoušeli metodici uvedených institucí.

Tento program vychází ze současné zdokonalené konstrukce lyží. K jejich otáčení není již nutné rotovat trupem nebo otáčet nohama. Stačí pouze měnit vhodným způsobem velikost a místo tlaku na lyže, regulovat úhel hranění a

vyvážený postoj. Metodika je jednoduchá a pohybové dovednosti potřebné pro špičkové lyžaře se při ní uplatňují už při výuce začátečnicků. Tento výukový program byl přijat jako zajímavý a bude v letošní sezóně zkoušen všemi učiteli zastoupenými na semináři.

Dále byly ohodnoceny jako pro výuku vhodné nové publikace: Příručka K. Strobila a K. Drlíka Lyžujeme (Fakulta tělesné kultury Olomouc) a videofilm Lyžování podle alpských lyžařských škol (Direct-Film Brno) navazující na stejnojmennou publikaci nakladatelství Olympia.

Pro zlepšení celostátní koordinace výuky lyžování navrhli účastníci semináře své zastupce do přípravného výboru pro ustavení střešní organizace výuky lyžování Interski ČR. Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy doporučili vytvořit komisi expertů pro lyžařské školení.

JIRÍ SOUKUP

LYŽAŘSKÁ VÝUKA DĚTÍ

na XIV. kongresu Interski

Interski kongres v St. Antonu je již historií, ale získané poznatky a zkušenosti jsou zdrojem trvalé inspirace i podnětů pro další práci našich lyžařských pedagogů.

O specifčnosti lyžařské výuky dětí není nutno nikoho z učitelů a cvičitelů lyžování přesvědčovat. V posledním dvacetiletí se tato problematika objevuje v teoretických úvahách i praktických ukázkách na všech kongresech. Výjimku netvořil ani XIV. kongres. Chceme v několika poznámkách upozornit na zajímavé informace, poznatky a zkušenosti.

Uprostřed kongresového dění připravila norská delegace velice zajímavou a podnětnou ukázkou „hravé výuky lyžování“. Pro 150 dětí ze základních škol St. Antonu a okolí bylo na jedno kongresové odpoledne k dispozici pečlivě připravené dětské lyžařské hřiště, které obsahovalo řadu stálých i přenosných výukových pomůcek. Již sama příprava nebyla bez zajímavosti. Od zahájení kongresu (pondělí) připravovala dvě sněhová děla zásobu sněhu, během čtvrtého dopoledne vytvarovala y tři stroje značky Kässbohrer všechny sněhové tvary a několik pracovníků instalovalo přenosné výukové pomůcky. Část lyžařského hřiště byla připravena na značně skloněném svahu, část na velice mírném svahu. Celý prostor byl pečlivě ohrazen, aby žádná z dětí nebylo při hře ohroženo v okolí lyžující veřejnosti. V obou částech dětského lyžařského hřiště probíhalo veškeré dění pod nenásilným vedením norských a švédských učitelů.

Při sledování ukázky, která se těšila ohromné pozornosti všech kongresových delegátů, jsme si všimli několika zajímavostí a novinek:

1. Ce'á ukázka úzce korespondovala s přednáškou prezentovanou společně švédskými a norskými zástupci a vyjadřující přínos „severského lyžování“ pro lyžování alpské. Ideu vyjádřenou pojmem Skileik a označenou jako lyžařská nabídka třetí generace charakterizuje pohybová všestrannost, spojení všech druhů lyžování v harmonický celek, výzvu pro žáky zkusit něco jiného, nového.

2. Ohromná mobilita v přípravě celého prostoru. Po skončení ukázky byl s využitím odpovídající techniky během jedné hodiny svah opět upraven pro lyžující veřejnost. To je inspirovanou moment pro větší lyžařská střediska, disponující technikou pro úpravu svahů, aby při určité příležitosti, nebo opakovaně v průběhu zimní sezóny ve spolupráci s lyžařskými pedagogy připravila pro děti i na netradičních místech odpovídající, zajímavé výukové prostory.

3. Značný sklon svahu použitého pro část lyžařského hřiště. Skladba některých terénních tvarů připomínala obtížnost „dá-

belské dráhy“, velice oblíbené ve větších zimních střediscích před několika lety. Snad nejobtížnější byla lyžařská dráha s několika malými skokanskými můstkami postavenými v každém oblouku dráhy, která od lyžaře vyžadovala napojované skoky a zatáčení v rychlém sledu za sebou. I přes tuto skutečnost děti vesele jezdily na všech stanovištích a případný neúspěch při projíždění vyznačené trasy nebo pád je nijak neodrazoval. Největší oblibě se těšily skoky na různých můstcích.

4. Bez zajímavosti nebyla ani široká škála používané výstroje. Od normálních lyží, přes big foot, běžecské lyže s kovovými hranami, monolyže až po snowboard. Každé dítě si podle své výstroje a výbroje vybralo odpovídající dráhu.

5. Zaujalo nás několik přenosných výukových pomůcek:

a) Skokanský můstek — vyrobený z bytelných fošen, odrazová plocha pokryta umělou hmotou, po obou stranách odrazové plochy zvýšená obruba, aby snižila dotknout se stran. Můstky byly v různých velikostech (výška, šířka, sklon odrazové plochy). Pro snadný transport má každý můstek po obou stranách rukojeti.

b) Podjížděcí branka — dvě slalomové tyče tvoří branku, každá tyč je opatřena smyčkou, která je na ni přichycena Pruskovým uzlem. Smyčkou je vodorovně protažena třetí slalomová tyč, kterou žáci podjíždějí. Výška podjížděné tyče se lehce nastavuje posunem smyčky po tyčích.

c) Slalomová tyč se zvonkem — šikmo zabodnutá tyč má na vrcholu připevněný zvoněk, žák se snaží dotknout se zvonku. Spojením podjížděcích branek a slalomové tyče se zvonkem vznikne velice použitelná lyžařská dráha pro nácvik vertikálního pohybu.

d) Nácvik zatáčení. — Pro vyznačení se používaly krátké slalomové tyče opatřené molitanovým míčkem (prevence zranění) a červenobílou kuzele, používané při vyznačování bílých pruhů na vozovkách. Slapačka a příčné vlny (jako stálé výukové pomůcky) byly postaveny takřka na rovině. Žáci je na běžkách projížděli oběma směry.

6. Snowland. Je to zařízení na výuku dětí ve věku 4—8 let. Na ploše minimálně 100×100 m jsou nejrůznějšími způsoby instalovány veliké umělohmotné figury zajíců, které umožňují dětem jednoduché úkoly (podjíždění, zatáčení apod.). Prostor je vybaven malou dřevěnou chatou. Veškeré zařízení slouží po celou dobu zimní sezóny, je dodáno na základě objednávky, ale je značně drahé. Zatím je instalováno v šesti zimních střediscích ve Švýcarsku, Rakousku a Německu.

JOSEF TREML, ČSLŠ

Vážení čtenáři,

máte-li zájem o předplatné časopisu *Lyžařství* v letošním roce, vyplňte lístek na poslední straně obálky, odstříhnete ho a předejte poštovnímu úřadu (nikoliv redakci časopisu!). V úvodu vysvětlují, že vzhledem k rostoucímu počtu zájemců — nejsme schopni časopis sami rozesílat. Věříme, že proto nepijedeme o Vaši přízeň. Na redakci se obračete pouze v případech, kdy by PNS prokazatelně nereagovala na objednávku nebo Vám činila jiné potíže.

Redakce

In memoriam

Koncem minulého roku zemřel v Teplicích — ve věku pouhých 67 let — známý lyžařský funkcionář Václav Hejduk.

Byl jedním ze zakládajících členů lyžařského oddílu TJ Lokomotiva Teplice, spolu se svou manželkou jeden z prvních poválečných organizátorů lyžování na Teplicku. Zasloužil se o vybudování lyžařského střediska v Mikulově v Krušných horách, dlouhá léta byl předsedou lyžařského oddílu, který spoluzakládal, pracoval i ve funkcích krajských a republikových orgánů lyžování. Jako rozhodčí vedl lektorský úsek svazu, působil ve funkci ústředního rozhodčího nejen při soutěžích v alpském lyžování, ale i při závodech běžecských. Podílel se na vypracování Pravidel lyžování a Soutěžních řádů. Ještě v roce 1992 přispíval pomocí na úseku metodického školení.

Jeho náhlá smrt je také pro náš lyžařský sport velkou ztrátou. Čest jeho památce!

Experiment s lyžařskou výukou nejmenších dětí

V předkládaném sdělení chceme cvičitele a učitele lyžování seznámit s některými zajímavými závěry z oblasti lyžařské výuky malých dětí, které jsou výsledkem pedagogického experimentu francouzských učitelů lyžování. Cílem experimentu bylo posoudit účelnost a efektivnost některých výukových metod při lyžařské výuce nejmenších dětí. Průběh celého experimentu je natočen na videokazetě.

První část sledování proběhla ve středisku Avoriaz a trvala tři dny. Sledovaný soubor tvořilo 30 dětí ve věku 4 až 6 let. Všechny byly vybaveny stejně kvalitními lyžemi.

Obsahem prvního dne bylo seznámení dětí se sněhem, hry na rovině, rovnovážná cvičení při sjíždění mírného svahu. Na konci prvního dne byly děti rozděleny do dvou družstev, A a B. Program byl uzavřen kontrolním testem dovednosti. Výsledky byly stejné u obou družstev. V dalších dvou dnech družstvo A postupuje na základě verbálních pokynů učitelů, družstvo B využívá pro splnění úkolů různá označení (tobogán pro zatáčení apod.). Po dvou dnech nácviku absolvují žáci kontrolní test ve dvoutyčtovém slalomu. Obě družstva mají stejný počet branek, pokusů, oblouků o stejném poloměru. Výsledky přesvědčivě ukazují, že děti z družstva B, které jízdu v obloucích nacvičovaly v tobogánu bez jakékoli slovní instrukce, jsou v nových podmínkách daleko přizpůsobivější, snáze reagují, dokážou projet více branek.

Podobný experiment proběhl v dalším zimním středisku Donnaz. Postup byl zhruba stejný jako v prvním případě, navíc byl zařazen nácvik jízdy na vleku — nekonečné lano, kterého

se děti uchopí oběma rukama. Jízdu na vleku zvládly děti velice rychle.

Při nácviku zatáčení byly slalomové branky u skupiny A označeny barvou a děti dostávaly pokyny, kterou barvu branky mají projet. Trasa zatáčení byla vyznačena stejnobarevnými praporky. Výsledky při závěrečném testu byly lepší než při prvním sledování, ale stále byla skupina B v podmínkách kontrolního slalomu přizpůsobivější.

Po vyhodnocení experimentu byly formulovány tři dílčí závěry:

1. Při jedné ukázce cvičitele a průběžné slovní instrukci nemá dítě možnost průběžné konfrontace s terénem, pomůckami. Pouze provádí činnost podle návodu učitele. Od něj také slyší hodnocení, chybí sebekontrola. Taková byla situace skupiny A.

2. Ve druhé skupině dítě trvale konfrontuje svoji činnost s terénem, s pomůckami, není závislé na hodnocení učitele. Dítě není o výsledku informováno na konci jízdy, ale průběžně v porovnání s okolním prostředím.

Celkově experiment potvrdil menší možnosti využití metody slovní instrukce u této skupiny dětí a nutnost pestré, proměnlivé výuky s využitím výukových pomůcek.

JOSEF TREML,

Český svaz lyžařských škol

Objednávka předplacení tisku — výpis*)

Oznámení o zrušení předplatitelského vztahu — výpis*)

Vyplňuje pošta	
Doruč. okresek	Dor. tisku

Název deníku - časopisu	Počet objed. výtisků	Číslo - datum zahájení ukončení dodávky	Vyplňuje administrace PNS		
			Katalogové číslo	Počet	Účinnost
Lyžařství			1 8 1 3 8		

Nežádám - žádám*) o zkrácení čtvrtletního předplatitelského období při předplacení deníků na měsíc (jen občané).
Předplacené výtisky dodávejte na adresu:

Příjmení a jméno (název organizace)	
Ulice, číslo domu	
Obec	
Dodávací pošta	
Spoj. čís. předplatitele - - plátce soustř. inkasa	

Plátce předplatného (vyplňují jen organizace)

Označení úplný název a IČO	
Adresa	
Dodávací pošta	
Objednávku vyřizuje: čitelné příjmení, telefon	
Název a sídlo peněžního ústavu	
Číslo účtu	

*) Nehodící se škrtněte!

Datum:

Podpis předplatitele (u organizace i otisk razítka)

OBSAH — MS v alpských disciplínách — Morioka ● MS v klasických disciplínách — Falun ● MSJ v klasických disciplínách — Harrachov ● A závěrem něco ze sportu pro všechny

ZA KOLIK LYŽUJEME?

„Za hodně!“ řekne lyžař ve frontě na lanovku. Ale odpověď může být i jiná. Podle toho, koho a jak se zeptáme. Pokusím se naznačit, za kolik lyžuje Svaz lyžařů České republiky.

Pro posouzení ekonomické a finanční situace SLČR vyjdeme z přehledu zdrojů finančních prostředků, které může mít SLČR k dispozici, a z toho, jak je používá v rámci svého rozpočtu. Zdroje můžeme rozdělit na dvě skupiny: zdroje vlastní a příspěvky.

Mezi vlastní zdroje patří členské příspěvky, operace na finančním trhu, dividendy z akcií a potenciálně i výnosy z činnosti. Členské příspěvky stanovila ustavující konference velmi nízké a inflace jejich hodnotu ještě snížila. V současné době sotva pokryjí poštovné a režii spojenou s registrací členstva! Není pochyb o tom, že budou muset být zvýšeny. Pro operace na finančním trhu nemá svaz disponibilní kapitál v takové výši, aby výsledek této činnosti významně ovlivnil příjmovou část rozpočtu.

Obchodní společnosti, jejichž akcie svaz vlastní, jsou v počátcích a čeká je značná investiční činnost, která může být hrazena jedinečně na úkor zisku. Významné dividendy nelze v nejbližší době očekávat, je to však velmi slibný zdroj pro budoucnost. Možnosti výnosů z vlastní činnosti jsou omezeny charakterem svazu jako občanského sdružení, které není nositelem žádného živnostenského oprávnění, nemá dokonce ani vlastní lyžařskou školu. Jak vidíme, nejsou vlastní zdroje příliš významnou částí příjmové části rozpočtu. Ta je odkázána na příspěvky, které — pro odlišení od členských — nazveme dotace.

SLČR je sdružen v ČSTV, který je jedním ze zakladatelů a. s. SAZKA a který se podílí v zastoupení svých sdružených subjektů, sportovních svazů, tělovýchovných jednot a klubů na jejím výnosu. Pro většinu svazů je to rozhodující důvod, proč se v ČSTV sdružovat. Jako nositel reprezentace České republiky v lyžování se SLČR podílí také na úcelových a přísně zúčtovatelných příspěvcích státu na reprezentaci i na příspěvku Českého olympijského výboru na přípravu a účast na olympijských hrách. Jako nový člen FIS očekává SLČR také příspěvek od této mezinárodní organizace, o jeho výši však není nic známo.

Rozdělování dotace ze Sazky mezi sdružené sportovní svazy bývá předmětem komplikovaného jednání. Letošní valná hromada ČSTV se ve sboru zástupců svazů dohodla na těchto kritériích: 50 % dotace je určeno členskou základnou svazu, 30 % počtem účastníků v systému mistrovských soutěží (okresních, oblastních, celostátních) a 20 % takzvanou ekonomickou náročností příslušného sportovního odvětví. Státní dotace obsahuje kromě částí na reprezentaci také příspěvek pro talentovanou mládež, který je rozdělován mezi úseky svazu hlavně do tréninkových center. Druhou, hlavní část reprezentačního příspěvku, bude rozdělovat Rada sportovní reprezentace České republiky zřízená při ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) přímo jednotlivým sportovním sva-

zům podle kritérií, která přihlížejí především k úspěchům na MS, ME, MSJ, MEJ a OH. (Zatímco neberou například ohled na Světový pohár, popularitu příslušného odvětví, jeho postavení na mezinárodní scéně apod.) Podle podobných kritérií bude přidělován i příspěvek Českého olympijského výboru. Rozdělení těchto dotačních příspěvků mezi jednotlivé úseky svazu je úkolem výkonného výboru svazu.

Na svém podzimním zasedání v roce 1992 stanovila Rada SLČR hlavní zásady pro tok finančních prostředků ve svazu v roce 1993. Z celkových příjmů se 9,5 % vyčleňuje pro rozpočet výkonného výboru svazu, 3 % pro rezervní fond svazu a 87,5 % pro činnost svazu. Podíl 9,5 % výkonného výboru se dále dělí na 6,27 % pro činnost ústředního sekretariátu svazu ve smyslu jeho statutu a na 3,23 % pro náklady výkonného výboru bez sekretariátu. Z podílu 87,5 % na činnost dostávají úseky na úrovni výkonného výboru 22,75 % pro financování své činnosti (včetně tréninkových center a státní reprezentace), regionální svazové složky (župy a regionální svazy) 15,75 % a lyžařské oddíly 49 %.

Přijďme nyní od procent ke konkrétním částkám. Především v částce dotací z prostředků Sazky je tendence k poklesu. V roce 1991 činila tato dotace pro SLČR přibližně 8,15 miliónů korun, v roce 1992 7,15 miliónů a v roce 1993 to bude jen 5 miliónů korun. Příčinou je pokles vykázané členské základny svazu, zvýšený počet subjektů, mezi něž se dotace Sazky dělí a dopad rozdělení státu. Na jednoho člena svazu nyní připadá menší dotace (70 Kč), navíc její hodnota vlivem inflace značně poklesla.

Podobně je tomu s příspěvkovou dotací ze státních prostředků. Přičteme-li jí k dotaci ze Sazky, dostaneme celkovou příjmovou část rozpočtu svazu. V roce 1991 to bylo 13,5 miliónu, v roce 1992 jen 9,5 miliónu a pro rok 1993 není výše této dotace dosud známa. Bude však zahrnovat zvýšený příspěvek na zajištění státní reprezentace, ovšem nikoliv v té výši, jakou měl bývalý Československý svaz lyžařů. Pokles v období 1991—1992 byl ovlivněn především ziráto takzvaného preferenčního kritéria. Byla totiž zrušena preference některých sportů jako pozůstatek předlistopadového období. Lyžování bylo mezi nimi.

Když se vrátíme k otázce v titulu článku, vidíme, že lyžujeme za málo. Že bychom potřebovali podstatně víc. Jsme příliš odkázáni na dotace. Dotace jsou však nejisté. Sazka závisí na ochotě obyvatelstva sázet a stále jí hrozí zdanění i další drobení prostředků na nová občanská sdružení. Příspěvek od státu se asi vždy bude týkat jen reprezentace a může dojít k tomu, že na ni stát prostě nebude chtít nic dát. SLČR se proto bude muset snažit o zvětšení podílu vlastních zdrojů v příjmové části rozpočtu. Právě tak, nebo možná i víc, se budou muset snažit oddíly a kluby, aby zbohatly. Tržní ekonomika jim v tom nebrání.

Ing. MIROSLAV JEDLIČKA, CSc.
předseda ČSSL

lyžařství

Ročník 79 — Číslo 2

NA TITULNÍ STRANĚ velká naděje na svého běžeckého lyžovatele, dvojnásobná juniorská mistryně světa Kateřina Neumannová. Autorem snímku je Jiří Berger.

Časopis všech českých a slovenských lyžařů. Vydává Svaz lyžařů České republiky ve spolupráci se Slovenským lyžiarskym zväzom. Odpovědný redaktor Karel Bláha, grafická úprava Miroslav Slejška. Redakce: Svaz lyžařů České republiky, Mezi stadióny, POB 40, 160 17 Praha 6 - Strahov. Telefon sekretariátu 35 04 98. Vychází šestkrát ročně. Tiskne Typos, tiskařské závody, a. s., nám. dr. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Rozšiřují PNS a Transpress, na Slovensku PNS Bratislava, OZ, Martanovičova 25, 813 81 Bratislava. Informace o předplatném podává a objednávky přijímá každá administrace PNS, doručovatel tisku a předplatitelské středisko. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, administrace výroby tisku, V celnicí 4, 110 01 Praha 1. (Netýká se Slovenska!) Celoroční předplatné 24 Kč. Neobjednané příspěvky autorům nevracíme ani se k nim nevyjadřujeme.

ISSN 0323 - 1445

Na mistrovství ve Falunu

První mistrovství světa, na které vyslal Svaz lyžařů České republiky své reprezentanty, se konalo ve Falunu. Bylo zahájeno 18. února 1993 skokem do severské kombinace a skončilo 28. února závodem běžců na 50 km. V deseti dnech bylo uspořádáno 17 závodů. Při zahájení se početným divákům, mezi nimiž nechyběli švédský král a královna, představili reprezentanti z 38 států; 176 běžců, 114 běžkyň, 73 závodníků v severské kombinaci a 93 skokanů. Celkem 456 závodníků doprovázelo 380 členů doprovodu — trenérů, servisistů a vedoucích.

V souvislosti se zánikem Československa k 1. 1. 1993 byla před mistrovství světa nezbytná diplomatická jednání v hlavním stanu FIS, aby nám byla přiznána účast samostatného družstva České republiky. K jednání došlo začátkem prosince v sídle FIS v Oberhofenu. Zúčastnili se ho předsedové českého a slovenského svazu, generální sekretář bývalého Československého svazu lyžařů, člen předsednictva FIS pan dr. Milan Jirásek a čestný člen předsednictva FIS pan Ján Mráz. FIS zastupoval její generální sekretář. Výsledek jednání schválil prezident FIS, který se ke konci jednání dostavil osobně. Mezi jiným bylo dohodnuto, že od 1. 1. 1993 budou na významných světových lyžařských závodech jednotlivci čeští a slovenští závodníci startovat podle své státní příslušnosti, zatímco v závodech družstev a ve štafetách budou tvořit společné družstvo do konce závodního období 1992/93. Celkové kvóty pro účast však zůstanou pro oba státy na takové úrovni, jaká platila původně pro Československo.

Ve srovnání s výsledky jiných českých sportovních svazů usilujících o přijetí do mezinárodních sportovních federací jsme považovali tento výsledek jednání za pozitivní a ocenili jsme vstřícný přístup vedení FIS. Dodatečně bylo toto rozhodnutí korespondenčně schváleno všemi členy předsednictva FIS.

K jednání mezi oběma státy o společné výpravě na MS do Falunu došlo v polovině ledna 1993 při příležitosti mezinárodních juniorských závodů na Skale u Kremnice. Podkladem byly předběžné dohody českých a slovenských úseků běhu, skoku a severské kombinace. Bylo dohodnuto, že ve výpravě bude 29 českých a 16 slovenských účastníků. Obě části povedou zcela samostatně předsedové obou svazů pro případ komplikací, které by bylo nutné řešit z postavení předsedů. Bylo také dohodnuto, že výprava bude mít společného technického vedoucího a cestu připraví Svaz lyžařů České republiky.

Společná výprava obou svazů v počtu 46 účastníků převyšovala o jedno místo povolený počet doprovodu. Po vysvětlení specifické situace obou svazů povolil organizační výbor ve Falunu doprovod o jednu osobu zvýšit.

Náklady na dopravu a pobyt 15 dní ve Falunu činily asi 1,1 miliónu korun. Jeden den pobytu ve společné účastnické „vesnici“ stál jednoho účastníka 70 švýcar-

ských franků. (Předpokládá se, že část nákladů bude uhrazena příspěvkem FIS.)

Na základě dohody mezi SLČR a a. s. BOTANA Skuteč, která je nositelem licence firmy PUMA, bylo družstvo částečně vybaveno společným vycházkovým oblečením, teplákovou soupravou, botami pro jogging a cestovními taškami. Větší část tohoto vybavení hradila firma BOTANA.

Ubytování ve vesnici nebylo sice luxusní, ale nenaplnily se ani původní obavy vyvolané zjištěním, že ubytovací zařízení jsou vlastně vojenská kasárna. Pokud bydlí švédští vojáci skutečně tak, jako bydleli závodníci na MS, může jim naše armáda závidět. Celý objekt byl důkladně strážěn ozbrojenou stráží a dovnitř se nedostal nikdo, kdo tam nebyl ubytován nebo tam nepracoval. Ani novináři ne...

Pro ty uspořádalo vedení českého družstva tiskovou konferenci. Některé otázky novinářů se snažily objevit neshody mezi českým a slovenským družstvem. Rozpory se však nekonaly, senzace nebyly.

Při MS se konaly schůze příslušných komisí a subkomisí FIS. Těchto zasedání se účastnili jejich čeští členové Blanka Paulů, ing. Roman Kumpošt, doc. dr. Jaroslav Potměšil, CSc. a ing. Ladislav Slonek.

Když jsme přijeli do Falunu, nebyl tam jiný sníh než umělý. Pořadatelé museli vyrobit přibližně 100 000 kubických metrů umělého sněhu, kterým pokryli 32 km běžecových tratí v šíři 5 m a oba můstky. Přírodní sníh však začal padat právě v den otevření mistrovství.

Zajímavé jsou některé ekonomické údaje, které ukazují, jaké prostředky by pravděpodobně bylo nutné (alespoň řádově) obstarat pro MS 1997 v Harrachově. Celkový rozpočet pro MS ve Falunu byl 80 miliónů švédských korun, což v současném přepočtu je přibližně 300 miliónů korun českých. Některé příjmové položky (ve švédských korunách): sponzoři 38 miliónů, vstupenky 10, svenyry 10, příjem za ubytování ve vesnici 5, příjmy z rozhlasu a televize 3 milióny atd. Z výdajů byla největší nákladová položka pro úhradu instalací technických zařízení (15 miliónů) a hned po ní platy (8 miliónů).

Každý z pěti hlavních sponzorů přispěl částkou 5 miliónů SEK, všichni dohromady ještě službami, jejichž hodnota byla dalších 10 miliónů SEK. Každý divák, který MS navštívil, měl „plánovanou hodnotu“ 73 SEK. Pořadatelé očekávali platících diváků nejméně 140 000. Nevím, zda bylo toto očekávání splněno. (Zajímavé je, zda platili diváci podél běžecových tratí — pozn. red.) Není pochyb o tom, že v organizačním výboru pracovali lidé, kteří MS chápali především jako obchodní záležitost. Jeden z nich prohlásil: „Máme na prodej dobré zboží a televize bude vyslat pro 600 miliónů diváků na celém světě“.

Výsledky české reprezentace bude výkonný výbor SLČR hodnotit v dubnu. Není pochyb o tom, že výtečný výkon podali skokani a pod tímto zorným úhlem bývá hodnocena i celková účast jako dobrá. Avšak průměrné výsledky například běžců zdaleka tak dobré nebyly. Jistě se dočkáme vysvětlení. Analýza výsledků ve Falunu je totiž nezbytně nutná. Nejen proto, že za deset měsíců začnou zimní olympijské hry, ale také pro další reprezentační strategii svazu, která musí přihlídnout i k výsledkům z mistrovství světa juniorů v Harrachově.

Ing. MIROSLAV JEDLIČKA, CSc.
(Další informace na stranách 4—8)

EPIŠTOLA ČTENÁŘŮM

1. V čísle 3/93 se rozsáhlým materiálem vrátíme ke SP v uplynulé sezóně. Přineseme statistické přehledy a četné výsledky. Těšit se můžete i na zajímavé analýzy z MS v Morioce, rozborů naší sezóny a hodnocení reprezentačních družstev, vyhlášení Krále bílé stopy atd.

2. Čtete i tiráž časopisu? Zjistíte z ní například, že dopisy posílané na adresu ČSSL už nedorážou adresáta, nemluví o korespondenci posílané tvrdošíjně do Olympiel? To snad není možné... Právě tak leckdo nezaregistroval, že pan Trousil není redak-

torem tohoto časopisu od roku 1986 a na dopisy redakci stále píše jeho jméno.

3. Teď zase abyste měli příležitost nadávat vy na nás: Vzhledem k rostoucímu rabatu PNS i dalších distributorů, k cenám poštovního a k celkové inflaci nejsme schopni udržet cenu časopisu 4 Kč. Musíme ji zvýšit na 6 Kč, možná už od příštího čísla — podrobnosti a technické záležitosti zvýšení (co s předplatným a podobně) vyřizujeme s PNS.

Nezvýšíme-li cenu, časopis Lyžařství nemusí přežít ani letošní rok! A váži-

me-li, kolik dnes stojí noviny, že nejméně za 4,50 Kč se prodává deník s nedělní přílohou, nemůžeme udržet časopis s celoročním předplatným 24 Kč. Po zvýšení rabatu PNS nám zbývá z jednoho prodaného výtisku pouze 2,30 Kč, což dohromady sotva pokryje honoráře. Tak bohatý svaz zase nejsme — viz ostatní články Za kolik lyžujeme. Věříme, že přesto zůstanete našimi čtenáři.

Za pochopení děkuje
redakce Lyžařství

MS KLASIKŮ:

Skokanská radost z kraje Dalarna

Falun 18. února — 28. února 1993

Po delší době se MS v klasických disciplínách konalo ve skutečně klasických, tedy severských terénech. Muse-li bychom však psát spíše historii, abychom zachytili všechny změny, k nimž došlo od minulého mistrovství ve Val di Fiemme.

Rozpadl se Sovětský svaz a najednou máme na startu reprezentace několika bývalých sovětských republik. Rozpadlo se — po zániku NDR — žel i Československo, a na startu máme poněkud zvláštní družstvo: společně a vlastně i „nespolečné“. Neubráním se dojmů, že rozhodnutí FIS bylo trochu nešťastné. Místo bývalé Jugoslávie startuje převážně Slovinsko — v dalších zemích se bojuje a navíc tam lyžování nenachází to pravé klima.

Ani na severu, v kraji zvaném Dalarna, sněhu před zahájením mnoho nebylo. Ale první den závodů přece jenom začal padat. Pozdě, leč přesně tak, aby rozptýlil obavy pořadatelů z nutnosti pořádat závody na umělém sněhu nebo je dokonce přeložit za polární kruh, do Kiruny. Jenom sdružení při prvním závodě šampionátu, ve čtvrtek 18. 2. 1993 ze sněžení radost neměli.

Náš neúspěch úvodem

Skok pro kombinaci se totiž konal v počasí přímo strašném. Jeho výsledkem sice byla krásná sněhová peřina, průvodním jevem ale vánice s nevyzpytatelným větrem.

Jak dopadli favoriti? Posuďte sami: Vítěz ZOH Guy 25., poslední mistr světa Lunardi 23., kdysi slavný Levandi 40., propadli Kempf, Leonhardt a další borci. Bohužel i naši. Kučera, o němž se kdysi uvažovalo málem jako o specialistovi na skok, tu nezaskákal vůbec a skončil 45. Máka nikdy moc skákat neumí a potvrdil to 20. místem, z našich však pořád daleko nejlepším. Gjacko do takového závodu výkonnostně snad ani nepatřil, v běhu si ale přece jenom dost polepšil.

Výsledky po skoku a odstupy pro běh: 1. Ogiwara, 2. Abe —26 s., 3. Kono —59 (všichni Jap.), 4. Stadelmann (Rak.) —1:48, 5. Zihlmann (Švýc.) —1:50, 6. Deimel (Něm.) —1:50.

Jenže v běhu se děly věci: Tři Norové se přehnali přes další dva Japonce, pouze letošní suverén SP Ogiwara odolal. Apeland se dostal z 9. místa na 2., Trond Eldar Elden z 15. na 3., náš Máka z 20. na 9. a Bard Jörgen Elden z 22. na 8.! Ne, o výsledku severské kombinace nerozhoduje především skok, jak jsme si mysleli ještě přede dvěma lety (kdy se ovšem naši vytáhli podstatně výš). Celkové pořadí našich je hodně smutné, až na Máku, samozřejmě. Škoda Pánkova onemocnění na začátku zimní sezóny! O konečném pořadí tentokrát — marná sláva — rozhodl víc běh než skok.

15 km žen klasicky se běželo v podstatně jiných podmínkách. V pátek 19. 2. bylo slunečno, vítr, 20 centimetrů nového sněhu. Hotový doping pro Vjalbeovou, která má takové podmínky ráda. A pohroma pro Neumannovou, protože té vyhovuje tvrdá, zmrzlá stopa.

Jinak lze říci: Nic nového pod sluncem. Pro toho, kdo ví, že Finka Rölligová se ještě při ZOH v Albertville jmenovala Lukkarinenová, opravdu nic. Snad jenom Kirvesniemiová, která tady v téměř 38 letech získala třináctou

medaili ze ZOH nebo MS. Tolik jich má doma i Vjalbeová, které je ale o 12 let méně a může se tedy směle pustit do závodu se Smetaninovou. V dobré formě zřejmě přijela Lazutinová, která se umístila před Italkami. To už je ale opravdu všechno...

Ani běh mužů na **30 km klasicky** nás nepotěšil — v ženách jsme totiž také příliš nejásali. O umístění našich řekl televizní komentátor suše, že taková umístění „ze pouze konstatovat“. A měl pravdu. Kde zůstala ujišťování trenéra Rázla, že naši mají formu načasovanou na MS? Tady byli málem pro ostudu. Buchta byl ke všemu zařazen do nejsilnější skupiny a do cíle dojížděl tak pozdě, že se mu ve stopě pletli turisté. Mysleli totiž, že už je konec...

Na prvních místech se mnoho nového neudálo. Převaha Norů — 4 mezi prvními 7! — je už skoro trapná, snad jenom Badamšin se vešel do společnosti, v níž ho nikdo nečekal.

Konečně výsledek!

Už před mistrovstvím bylo jasné, že náš nejlepší skokan je letos Jaroslav Sakala. Po prvním kole větrného závodu na můstku K-115, v jehož úvodu se (v neděli 21. 2.) vážně zranil Rakušan Rathmayr, to bylo ještě jasnější. Jenže když na můstku v závěru zůstali už jenom on a Bredesen (veleskok v 1. kole — 125,5 m!), byla v nás malá dušička. Tím menší, že stále nebylo něco v pořádku a v živé paměti jsou ještě Sakalovy druhé skoky z minulých sezón... Jenže letos přišla s formou i obrovská sebedůvěra proměněná v nervy, které nelze vyvést z míry. Stříbrná medaile vydržela, Sakala byl navíc nejlépe hodnocen za styl.

Co jinak? Výborný Parma, jehož 6. místo zůstalo nepravem ve stínu, slušný výkon Švagerka, rozpačitý Jež. Že by se přidal k těm, které „věčko“ vyřadilo ze hry o tituly? A není jich málo — Weissflog a Thoma jsou příklady přímo učebnicové.

Povětnost nezvládli Japonci, v Brendryenovi mají zřejmě Norové další supertalent, ostatní vyčtete z výsledků. Vlastně všechno ne: Nieminen je letos skutečně „nemožný“ a zdá se, že předčasná sláva ho předčasně zdeptala. Dostane se ještě z takové krize? Nebo bude následovat Nykänen, který toho ale přece jenom stihnul podstatně víc?

Byl to neúspěch?

Létáme ode zdi ke zdi, jinak se to skutečně říci nedá. Kateřina Neumannová je bezesporu obrovský talent, ne však zase takový, jaký z ní dělají novináři a televize. Copak je neúspěch skončit osmá na MS, jestliže závodnice trénuje běh na lyžích teprve čtyři roky? To je naopak fantastický výsledek, jenže někdo měl velké oči. (A „Káča“ to nebyla...)

Vyhrála **5 km klasicky** při MSJ. Nakonec vyhrála stejnou trať i v závodě SP v Ramsau a pro mnohé už byla favoritkou i při MS dospělých. Televize zařadila během tří týdnů dvakrát její portrét, půlhodinový pořad o ní. V sobotu měly její fotografi všechny ústřední deníky a — opět televize — pozdě večer pořad Jak viděl závod rodiče Kateřiny Neumannové... Být to někdo jiný, měl bych obavy, že dopadne jako Nieminen!

Jaroslav Sakala

Snímek Tomáš Macek

Jenže karty jsou v ženském běhu rozdány. Esa musíte vydobýt přípravou na severu a nikoliv za pouhé čtyři roky tréninku! Zátrak se tedy nakonec nekonal a snad alespoň Káča Neumannová vezme výsledek takový, jaký musel být. Zátraky se ve sportu stávají opravdu výjimečně. Ostatně — přečtěte si výsledky a dáte mi za pravdu. Nic nového se nestalo. Vjalbeová si asi po prvním závodě věří a víc, po ZOH určitě chtěla zlato obhajovat Jegorovová, jenže sport je sport a Lazutinová není začátečnice...

Ne, výsledek Neumannové nepovažují za zklamání. Raději si položíme otázku, kde jsou naše další závodnice!

10 km mužů klasicky

překvapilo snad jenom tím, že vítěz se nejmenuje Dählie ani Ulvang. Sestadvacetiletý Sture Sivertsen není nováček, jeho úspěchy však zatím byly na norské poměry hodně skromné. Však se také před startem ozýval hlasy, má-li vůbec běžet. Překvapili ještě Behle a svým způsobem i Fauner, který také nebývá z Italů nejlepší.

Zato naši překvapili vůbec. Těžko říct, zda Buchtova forma utekla po jeho rodinných problémech (zda zůstat nebo nezůstat na Slovensku) nebo jestli příčiny jsou jiné. Faktem je, že osmé místo na druhém kilometru bylo letos jeho maximum. Korunka byl z našich sice nejlepší, ale nevěšel se ani mezi prvních dvacet. Naše už osm let stejné družstvo zkrátka už nestačí — jenže nad tím ať se zamyslí povolnější. Pokud jde o Slovensko, je to ještě mnohem horší než v Čechách.

Intermezzo

Gundersenova metoda je velmi atraktivní pro diváky, i z běhu na lyžích umí udělat pohledné drama. Méně rádi ji už mají sami lyžaři. Při velké vyrovnanosti dnešní špičky startují téměř všichni současně. Závod žen na 10 km volně připomínal chvílemi Jizerskou padesátku nebo nějaký jiný lidový „Lauf“. Padala ostrá slova (Zelingerová: „Ještě, že na lyžích nemáme mikrofony!“) i rány hůlkami, dívky se k sobě nechovály navzájem právě něžně. FIS bude muset domyslet, co s tím — takové závodění není regulérní — Zlatá medaile za slušnost patří naopak Havrančíkové, která předjížděla Zelingerovou se slovy: „Ivetka, prosím ťa, prepáč“...

Ani kombinované závody samy o sobě nejsou bez diskuse. Proč se tedy nerozdělí tři sady medailí? Proč závodníci (závodnice) z jednoho závodu vlastně vyjdou naprázdno? Podporovat všestrannost a bránit se specializaci je stejně marné. Patrně i lyžařský svět se bude specializovat čím dál víc a univerzálnost bude ubývat. Ale proč ne? V jiných sportovních odvětvích je to přece už dávno samozřejmé.

Závod ukázal velké rozdíly v kvalitě klasické a volné techniky. Havrančíková z beznadějného 53. místa vykouz-

lila ještě přijatelné 21., Zelingerová ze 40. nakonec 26. a to s bolestmi stehenního svalu. Při pětce zdravotně indisponovaná Neumannová se posunula na místo páté, ve finiši dokonce porazila Vjalbeovou. Ještě chce někdo mluvit o zklamání? Ze špičky naopak odpadly Dybendahlová i Roligová, naopak se do ní z desáté výchozí pozice dostala di Centaová. Belmondová byla v závěru lepší než obě Rusky. Bohužel pro naši štafetu nejsou bez zdravotních problémů ani Havrančíková (zápěstí) a Balážová (koleno).

Poslední federální

medaili získali skokani v soutěži družstev. V úterý 23. 2. jsme se tedy radovali podruhé. Škoda jenom, že kromě skokanů a Neumannové nám zatím naši lyžaři moc radosti nepřipravili.

Sázeli jsme pochopitelně především na Sakaľu, při jeho prvním skoku jsme se ale vyděsili — chvíli to vypadalo dokonce na pád! Že nakonec natáhl technicky nepodařený skok na 105 metrů jenom svědčí o jeho formě a nervech. Zajímavé — právě ty bývaly jeho slabinou...

Norové byli od začátku suverénní a vedli s velkým náskokem, o druhé místo jsme se přetahovali my s Rakušany, ze zadu nás zlobili Francouzi, zejména po dokončeném prvním kole. Japonci nemají formu svých kolegů — sdruženářů, o Finech raději nemluvě. Pravdivá byla loni slova Josefa Lánského: „Finové, to je vlastně jenom Nieminen!“ — Poprvé se do hodnocení družstva započítávaly výkony všech jeho členů, žádný se neškrtal.

Už v souvislosti s desítkou žen jsem se zmínil o slas-tech a strastech Gundersenovy metody. V běhu mužů na 15 km volně se ukázaly spíše záporny kombinovaného závodu. Tlačence na trati nebyla zdaleka taková jako při zmíněném závodě žen, nepřestaneme však hořekovat, proč Korunkův šestý nejlepší čas stačil celkově jenom na 16. místo. Norům se zase nelíbí, proč vítěz klasické desítky Sivertsen skončil nakonec tak vzadu. Naše neštěstí je ale horší pro štafetu: Nezbyvá, než aby druhého klasika dělал právě Korunka...

Historie MS bude o tomto závodě mluvit jako o velkém boji Dählieho se Smirnovem. Je-li s velkým náskokem, občas se i sportovně střídali ve vedení, jejich boj v závěru už tolik korektní nebyl — mimo jiné i vinou rozhodčích, kteří včas neupozornili na připravené koridory. Tahanice o to, který z obou soupeřů nakonec vyhrál, byla až ostudná. Nakonec asi rozhodla skutečnost, že Nor zná přesněji pravidla o stanovení pořadí v cíli. A zase: Mají-li oba stejný čas, proč nemohou mít i stejnou medaili? (Ostatní vyčtete z výsledků.)

Družstva v severské kombinaci: Skok potvrdil suverenitu Japonců, kteří vybíhali do štafetového závodu s velkým náskokem. My můžeme být spokojeni, že se skokanšky chytil Kučera, odstup pro štafetu je přesto velký. Zklamali Rakušané a hlavně domácí, kteří s převahou obsadili poslední místo.

Odstupy pro běh: 1. Japonsko, 2. Německo —6:07 min, 3. Norsko —7:44, 4. Švýcarsko —8:37, 5. Itálie —11:9, 6. Rakousko —12:01, 7. Česká republika —13:25.

A běh?

V poslední době mívám pocit, že naši sdruženáři by měli závodit snad jenom v běhu. K čemu nám je třetí nejrychlejší čas štafety, když jsme po skoku měli takovou ztrátu? Páté místo družstva — tentokrát výhradně českého — je vlastně pěkné, ale Švýcaři by určitě byli v našich silách. Jenže kdyby...

Japonci jsou v severské kombinaci tak suverénní, že to až začíná být nudné. Nudný byl i průběh štafet, kdy pouze naši a Italové předvedli souboj až do cíle. Všechna čest za něj Kopalovi. Ale zase: Proč jsme na Itálii měli po skoku ztrátu —2:16 min?

Máme jenom tři?

A příště už dvě z nich mít nebudeme! Ano, pokud jde o štafetu žen, nikdo si na společné družstvo nestěžoval. Zato rozdělená družstva budou úplně bez šance (pokud se zátrakem někdo neobjeví).

Štafetu výborně rozbíhala Balážová. Neumannová přebí-

rala čtvrtá a předávala druhá [Jo, mít tak štafetu čtyřikrát Neumannová!!], Zelingerová dělala co mohla, přesto byla opět nejslabší. Ano, jely za ní velké soupeřky, ale za kým nejlépe? Na svém úseku byla až desátá... Havrančíková ve snaze zachránit co se dá rozjela svůj úsek příliš rychle a v závěru proti Roligové se projevil možná i věk.

Inu, moc nechválím, ačkoliv víc než páté místo od nás těžko mohl někdo čekat. Sotva však někdo čekal, že Vjalbeová bude nejhorší z ruské štafety nebo že po prvním úseku budou jako třetí předávat Švýcarky, kterým by prospěla štafeta čtyřikrát Honnegerová. Umístění Italek je především zásluhou Belmontové. [Zasnú, že na první úsek nemají lepší běžkyni než Vanzettovou.]

Druhé intermezzo

Vzpomínám si, jak mne po MS ve Val di Fiemme běžci prokleli, že jsem jejich tamní úspěchy náležitě neoslavil. Nevím, co budou povídat teď, ale skutečností zůstává, že částečně měli pravdu: MS 1991 bylo poslední světovou soutěží, na níž byly výsledky našich běžců-mužů uspokojivé. V Albertville jsme se zachraňovali podle zásady „Konec dobrý — všechno dobré“, jak se zachráníme ve Falunu?

Nakonec ve štafetě mužů 4x10 km nejvíce překvapil Buchta, jehož ztracená forma se našla, když už bylo téměř pozdě. (V televizi vyjádřil Petr Honzl názor, že jsme to asi přehnali s přípravou v Tauplitz. Ještě, že jsme si jí před třemi týdny tolik pochvalovali! — psáno 27. února...) Buchtoví sice někdo zlomil hůlku, ale našťáhl byl nablízku trenér žen Pavlata a dal mu svoji. Přesto dojel Luboš na krásném 4. místě.

Jenže: Korunka by prý raději byl přejet tramvají, než aby běhal klasiku. Tady musel — a skončilo to podle očekávání. [10. čas na druhém úseku.] Nyč při premiéře ve Falunu dělal co mohl a udržel 6. místo, jenže pár metrů za nebohým Bencem vybíhal Mogren! Také to skončilo podle očekávání. Ale že Pavla v závěru porazí reprezentant Běloruska — to už bylo trochu moc. Nevím, nad čím budeme lkát teď. Zda nad tím, proč jsme za čtyři roky nevychovali dalšího běžce pro klasiku nebo nad „překvapením“ ze skutečností, že náš osm let věčně stejný kádr běžců už světu prostě nestačí. Ale zase — PROČ?

Stefania Belmontová na tiskové besedě.

Snímky Tomáš Macek

Promiňte, že píšu jenom o zklamání. Jinak se nic překvapivého nestalo — někteří běžci se navíc evidentně šetřili na padesátku. (Smirnov ani nenastoupil!) Jenom bych měl poznámku jako rozhodčí nikoliv lyžování, nýbrž atletiky: Za to co udělal Dählie před cílem, by podle pravidel atletiky byl vyloučen pro zesměšňování závodul Třeba i při OH...

Třetí medaile

Nejen fotbal nemá logiku — nemá ji asi žádný sport. Skoro se bojím toho, jak vysoko skončíme v hodnocení států, ačkoliv většinu těch úspěchů (a hlavně všechny medaile) mají na svědomí skokani. Neztratí se při pohledu na součet bodů, že nemáme vynikající muže-běžce, v každé z našich republik po jedné výborné běžkyni (přičemž té slovenské je už dost let), jak nespolehliví jsou naši sruženáři? Sláva Sakalovi — ale lyžování nemůžeme hodnotit podle jednoho člověka...

V závodě skokanů na středním můstku si spravili chutí Japonci, ačkoliv vítěz se ani tentokrát nejmenoval Kasai. Kampak mu odešla forma z Intersportturne? Druhý po zásluze Goldberger. Sakalovi se tentokrát nevydařil první skok, který naopak v případě Haradové rozhodl o jeho vítězství. Pěkný úspěch zaznamenal Lunardi, pro něhož je 4. místo na MS životní výsledek — alespoň prozatím. Kde však zůstali slavní z Val di Fiemme? Stali se všichni obětí V-stylu, jako například předloni tak výborný František Jež? (Připomínám, že se zranil nejen Rathmayr, ale i Petek.)

Mínění, že skok je loterie, potvrdil tentokrát Bredesen. Zlatý z velkého můstku, nejlepší z vítězného družstva — tentokrát až devatenáctý...

Nejdelší běžecký závod žen

30 km volně měl být soubojem Italek s Ruskami, a také byl. Sněžilo, do poslední chvíle bylo nutné tratě upravovat.

Italky — přesněji Belmontová a di Centaová — měly od počátku navrch. Už na druhém mezičase (7,4 km) byly rychlejší než ruské favoritky Jegorová s Lazutinovou. Nakonec se Italky sjely a spolupracovaly. V posledních pěti kilometrech Stefania Belmontová trochu ztrácela, krizi však překonala a závěr přece jenom patřil jí.

Na dalších místech byla kromě Polky Bocekové největším překvapením Havrančíková, které svědčí bruslení i dlouhé tratě. Zdá se, že zejména pro třicetku se s ní do budoucna ještě dá počítat — ve Falunu se umístila tak, jako už dlouho ne. Zato s českými dívkami jsme moc radosti nenadělali. Chroustovská i Vondrová běžely třicetku poprvé — debutovat se musí právě na MS? — a podle toho skončily. Jsou nezkušené, ale tak přehnaně mladé zas ne. (I před nimi skončily mladší...) Takže se obávám, aby je nepotkal osud Zelingerové, která se v této sezóně vlastně vůbec nezlepšila.

To snad nemyslíte vážně?

Představitelé FIS prohlásili — ústy pana Kaspera — že na Gundersenově metodě se nic měnit nebude, protože je divácky atraktivní. Ať prý si závodníci říkají, co chtějí! Norové totiž dokonce hrozí stávkou při příštích ZOH — jejich závodníci hodlají kombinované běhy bojkotovat jako neregulérní... Pan Kasper navíc pravil, že se uvažuje o společném startu v nejdelších bězích, zejména v závodě mužů na 50 km. To si neumím představit už vůbec. FIS by se ráda vrátila do časů Hanče a Vrбаты?

Mogren vše zachránil

Před posledním závodem — během mužů na 50 km volně — měli zástupci pořadatelské země bilanci přímo tragickou: žádná medaile. Pouze dvě šestá místa. Tak špatně neskončili od MS 1937!

Nakonec všechno zachránil minulý mistr světa Torgny Mogren, suverén závěrečného lyžařského maratónu. Zato ve Švédsku zdomácnělý Smirnov zcela propadl, ani Norové tentokrát nevyhrávali. Inu, ve sportu je každý porazitelný. Velkým překvapením byl Francouz Balland, pátý z posledních ZOH na této trati. Hůře proti očekávání — a na tomto mistrovství hůře vůbec! — skončil Ulvang, lépe nakonec Polvara a snad i Mühlegg. De Zo't je obdivuhodný, ale přece jenom už asi mimo hru o první místa.

Co říci k našim? Byl to tady jejich nejlepší výkon a Korunka do 10. místa asi čekal málokdo. Přesto nejsem tak nadšen jako někteří trenéři. Vždyť naši běžci-muži

neskončili ani jednou do 6. místa — to má být úspěch? Chybí nám rychlost, proto ještě uspějeme na nejdelsí trati. Myslím si, že postupná výměna kádru našich reprezentantů by na sebe neměla nechat dlouho čekat. 8. místo štafety a 7. a 9. místo individuální mluví jasnou řečí: zhoršujeme se! V mužích určitě.

Hodnocení

nepřisluší mně, k tomu máme povolanejší. Já se domnívám, že **konečně 5. místo v klasifikaci zúčastněných států je bezesporu skvělé, ale i trochu matoucí.** Je výsledkem především Jaroslava Sakaly a družstva skokanů — za medaili je přece jenom nejjví bodů. Třikrát páté byly ženy, ale příště už bohužel nebudeme mít společné družstvo ani solidní štafety. V Čechách je za Neumannovou propast — na Slovensku ještě drží prapor Balážová. Jenže už není nejmladší, o Havrančíkové nemluvě. A kde jsou jejich nástupkyně? Sdružení už uspokojili jako družstvo, jako jednotlivci zklamali. Před třemi lety uměli lépe skákat než běžat, teď je tomu naopak.

Omlouvám se, že jsem pesimista. To už je taková moje choroba.

KAREL BLÁHA

Z VÝSLEDKŮ

Ženy — 15 km K: 1. Vjalbeová (Rus.) 44:49,0, 2. Kirvesniemiová (Fin.) 45:39,0, 3. Roligová (Fin.) 45:41,9, 4. Lazutinová (Rus.) 46:06,3, 5. di Centaová (It.) 46:10,4, 6. Belmondová (It.) 46:13,3, 7. Määttäová (Fin.) 46:41,8, 8. Danilovová (Rus.) 46:46,1, 9. Moenová (Nor.) 46:51,5, 10. Dybendahlová (Nor.) 46:52,1, 11. Honeggerová (Švýc.) 47:14,4, 12. Görliová (Šv.) 47:21,3, **14. Balážová (SR) 47:53,5, 16. Neumannová (ČR) 47:58,1, 32. Chroustovská (ČR) 49:44,3, 42. Vondrová (ČR) 50:38,8.** **5 km K:** 1. Lazutinová 14:07,6, 2. Jegorovová (Rus.) 14:12,1, 3. Dybendahlová 14:18,3, 4. Vjalbeová 14:19,9, 5. Belmondová 14:20,9, 6. Määttäová 14:21,1, 7. Roligová 14:22,3, **8. Neumannová 14:26,0, 9. Moenová 14:26,5, 10. di Centaová 14:31,2, 11. Westinová (Šv.) 14:31,4, 12. Nybrätenová (Nor.) 14:31,9, 32. Balážová 15:12,6, 40. Zelingerová 15:20,8, 53. Havrančíková (SR) 15:41,3, 10 km V:** 1. Belmondová 40:19,0, 2. Lazutinová 40:19,4, 3. Jegorovová 40:19,7, 4. di Centaová 40:20,4, **5. Neumannová 41:15,5, 6. Vjalbeová 41:17,0, 7. Gavriljuková (Rus.) 41:21,4, 8. Moenová 41:21,8, 9. Roligová 41:30,0, 10. Westinová 41:46,5, 11. Dybendahlová 41:57,1, 12. Taraněnková (Ukraj.) 41:57,5, 21. Havrančíková 42:34,3, 26. Zelingerová 42:41,6, 37. Balážová 43:53,2.** **30 km V:** 1. Belmondová 1:22:41,2, 2. di Centaová 1:22:55,0, 3. Jegorovová 1:23:48,3, 4. Lazutinová 1:25:29,7, **5. Havrančíková 1:25:15,4, 6. Paruzziová (It.) 1:26:38,1, 7. Boceková (Pol.) 1:26:46,3, 8. Gavriljuková 1:26:53,3, 9. Taraněnková 1:26:59,5, 10. Fritzonová (Šv.) 1:27:04,8, 11. Heggeová (Nor.) 1:27:26,8, 12. Westinová 1:27:41,5, 29. Zelingerová 1:30:40,1, 44. Vondrová 1:33:23,1, 48. Chroustovská 1:34:15,2.** **4 × 5 km K/V:** 1. Rusko (Vjalbeová, Lazutinová, Gavriljuková, Jegorovová) 54:15,7, 2. Itálie (Vanzetová, di Centaová, Paruzziová, Belmondová) 54:35,1, 3. Norsko (Dybendahlová, Nybrätenová, Moenová, Nilsenová) 55:09,0, 4. Finsko (Pyykkönenová, Kirvesniemiová, Määttäová, Roligová) 55:30,0, **5. ČR + SR (Balážová, Neumannová, Zelingerová, Havrančíková) 55:30,8, 6. Švédsko (Frithlofová, Görliová, Fritzonová, Westinová) 56:12,9.**

Muži — 30 km K: 1. Dählie (Nor.) 1:17:33,6, 2. Ulvang (Nor.) 1:17:55,0, 3. Smirnov (Kazach.) 1:17:55,3, 4. Albarello (It.) 1:18:21,4, 5. Badamišin (Rus.) 1:18:21,5, 6. Langli (Nor.) 1:18:29,6, 7. Levne (Nor.) 1:18:51,0, 8. de Zolt (It.) 1:18:59,1, 9. Behle (Něm.) 1:18:59,5, 10. Kirvesniemi (Fin.) 1:19:20,6, 11. Prokurorov (Rus.) 1:19:24,8, 12. Maj-

bäck (Šv.) 1:19:30,0, **28. Teplý (ČR) 1:22:28,0, 32. Benc (ČR) 1:22:43,9, 36. Buchta (ČR) 1:23:09,1, 70. Korsch (SR) 1:26:58,4, 10 km K:** 1. Sivertsen (Nor.) 24:51,6, 2. Smirnov 24:55,5, 3. Ulvang 24:58,1, 4. Dählie 25:00,3, 5. Behle 25:10,6, 6. Fauner (It.) 25:13,6, 7. Langli 25:23,9, 8. Mogren (Šv.) 25:29,1, 9. Albarello 25:31,8, 10. Vanzetta (It.) 25:36,0, 11. Jevne 25:39,0, 12. Sörgärd (Nor.) 25:46,7, **23. Korunka 26:13,2, 35. Buchta 26:35,2, 54. Teplý 27:13,7, 57. Hudač (SR) 27:18,0.** **10 km K + 15 km V:** 1. Dählie 1:01:45,0, 2. Smirnov 1:01:45,0, 3. Fauner 1:02:55,5, 4. Ulvang 1:02:56,8, 5. Langli 1:03:25,1, 6. Mogren 1:03:25,9, 7. Vanzetta 1:03:26,6, 8. Albarello 1:03:34,6, 9. Behle 1:03:44,7, 10. Sörgärd 1:03:45,4, 11. Valbusa (It.) 1:03:46,0, 12. Kirillov (Rus.) 1:03:50,6, **16. Korunka 1:04:01,7, 34. Buchta 1:05:37,8, 41. Hudač 1:06:11,6.** **50 km V:** 1. Mogren 2:03:36,8, 2. Balland (Fr.) 2:04:30,9, 3. Dählie 2:05:10,3, 4. Polvara (It.) 2:05:23,5, 5. Ulvang 2:05:39,9, 6. Mühlegg (Něm.) 2:06:40,2, **7. Benc 2:06:58,8, 8. Botvinov (Rus.) 2:07:05,3, 9. Korunka 2:07:25,8, 10. Ottosson (Šv.) 2:08:10,3, 11. Vanzetta 2:08:20,1, 12. de Zolt 2:08:22,4, 28. Nyč (ČR) 2:11:21,1, 39. Hudač 2:14:00,6, 4 × 10 km K/V:** 1. Norsko (Sivertsen, Ulvang, Langli, Dählie) 1:44:14,9, 2. Itálie (de Zolt, Albarello, Vanzetta, Fauner) 1:44:24,5, 3. Rusko (Kirillov, Badamišin, Prokurorov, Botvinov) 1:44:27,2, 4. Finsko (Myllylä, Kirvesniemi, Rasanen, Isometsä) 1:46:37,6, 5. Německo (Rein, Behle, Mühlegg, Kuss) 1:46:38,5, 6. Švédsko (Jonsson, Ottosson, Häland, Mogren) 1:46:23,0. **Skok K-115:** 1. Bredesen (Nor.) 241,4 (125,5 a 110,5), **2. Sakala (ČR) 239,1 (119,5 a 114,5), 3. Goldberger (Rak.) 237,6 (113,0 a 118,5), 4. Harada (Jap.) 231,2 (115,0 a 113,0), 5. Brendryen (Nor.) 225,7 (121,0 a 109,5), 6. Parma (ČR) 203,9 (90,4 a 89,9), 7. Kasai (Jap.) 202,9 (114,5 a 89,4), 8. Delaup (Fr.) 201,7 (112,0 a 103,5), 9. Lunardi (It.) 200,5 (110,0 a 102,5), 10. Duffner (Něm.) 192,7 (103,0 a 107,5), 11. Kuttin (Rak.) 191,0 (106,5 a 101,0), 12. Okabe (Jap.) 189,4 (101,5 a 107,0), **22. Švagerko (SR) 159,9 (95,5 a 98,0), 25. Jež (ČR) 142,7 (94,5 a 91,0).** **K-90:** 1. Harada 237,8 (92,5 a 88), 2. Goldberger 231,3 (89,5 a 88,5), **3. Sakala 228,2 (88,0 a 89,0), 4. Lunardi 224,7 (91,0 a 86,0), 5. Nieminen (Fin.) 219,8 (87,0 a 86,0), 6. Gostiša (Slov.) 218,1 (87,5 a 86,0), 7. Nišikata (Jap.) 214,5 (85,5 a 87,0), 8. Parma 214,1 (86,5 a 84,5), 9. Horngacher (Rak.) 212,6 (86,5 a 84,5), 10. Kasai 208,9 (86,5 a 82,5), 11. Vettori 207,8 (87,0 a 81,0), 12. Hakala (Fin.) 207,4 (84,5 a 84,5), **33. Jež 180,6 (81,0 a 77,5), 35. Švagerko 179,3 (79,0 a 79,0).** **Družstva:** 1. Norsko (Myrbakken, Brendryen, Berg, Bredesen) 821,5 b., **2. ČR + SR (Švagerko, Jež, Parma, Sakala) 772,1, 3. Rakousko (Vettori, Kuttin, Horngacher, Goldberger) 745,4, 4. Francie (Gay, Jean-Prost, Delaup, Molard) 724,2, 5. Japonsko (Suda, Okabe, Kasai, Harada) 716,0, 6. Finsko (Ahonen, Hakala, Nieminen, Jussilainen) 702,7. **Severská kombinace:** 1. Ogiwara (Jap.) 222,2 a 46:47,5, 2. Apeland (Nor.) 197,3 a 45:36,1, 3. T. E. Elden (Nor.) 176,5 a 44:16,2, 4. Vik (Nor.) 192,3 a 46:06,9, 5. Kono (Jap.) 213,3 a 48:29,8, 6. Abe (Jap.) 218,2 a 49:36,1, 7. Stadelmann (Rak.) 206,0 a 48:17,5, 8. B. J. Elden (Nor.) 170,7 a 44:54,7, **9. Mára (ČR) 172,3 a 45:26,5, 10. Pohl (Něm.) 201,9 a 48:54,0, 11. Longo (It.) 182,7 a 46:56,2, 12. Cunedet (Švýc.) 172,7 a 46:48,4, 26. Kopal (ČR) 145,7 a 46:46,3, 46. Kučera (ČR) 125,7 a 50:01,0.** **Družstva - skok K-90:** 1. Japonsko (Kono, Abe, Ogiwara) 663,7 b. —0:00, 2. Německo (Pohl, Dufter, Deimel) 590,2 —6:07, 3. Norsko (T. E. Elden, Apeland, Lundberg) 570,9 —7:44,4, 4. Švýcarsko (Schaad, Cunedet, Zihlmann) 560,2 —8:37, 5. Itálie (Pinzani, Cecon, Longo) 529,8 —11:09, 6. Rakousko (Ofner, Platzer, Stadelmann) 519,5 —12:01, **7. Česká republika (Kučera, Kopal, Mára) 502,6 —13:25.** **Běh 3 × 10 km:** 1. Japonsko 1:19:25,7, 2. Norsko 1:23:12,0, 3. Německo 1:27:56,4, 4. Švýcarsko 1:30:39,1, **5. Česká republika 1:31:35,1, 6. Itálie 1:31:35,5, 7. Rakousko 1:34:25,1.********

O sypacích sněhu, boji o sekundy i o bruslařském lovu

Celou noc na pátek ve Falunu chumelilo a chumelilo. Lyžařský stadión Lunget se za dva dny změnil k nepoznání. Ještě ve čtvrtek ráno se tu zelenala tráva a teď najednou všude bílo. Vzpomněl jsem si na postesknuť Kateřiny Neumannové, která se marně snažila uprosit oblohu: „Proč to nezůstalo tak, jak to bylo? Umějí snít by mi vyhovoval mnohem víc.“

Bylo půl hodiny před hodinou H, před startem ženské klasické patnáctky. Na obloze asi sypací sněhu zrovna dostali povel, aby to zase tak moc nepřeháněli. Katka Neumannová se jenom míhla kolem hloučku českých novinářů, zamumlala cosi jako „Dobrý den“ a zmizela pryč. Výraz v její tváři bych nedokázal popsat lépe, než jako vyplašený.

V 11.54 ji poslali na trať a místní hlasatel oznamoval, že „na trať se startovním číslem 48 vyráží Češka Kateřina Neumannová, juniorská mistryně světa, která patří k velkým favoritkám“. Když se blížila ke druhému kilometru, kde byl první mezičas, očima jsme tlačili sekundovou ručičku, aby neutíkala tak rychle. Ale ona si nedala říci, zastavila se až na 7:59,1. V tuto chvíli to bylo druhé místo, ale celá světová elita teprve měla přijet. Koukali jsme, jak se Katka propadá pořád níž a níž a kdosi špitl: „Tak tohle není náš den.“

Na pátém kilometru se kolem Katky míhne Kirvesniemiiová, která startovala půl minuty za ní a která by klidně mohla být její mámou. Naši běžkyňi na chvíličku napadne, že by se jí mohla držet. „Zkusila jsem to, ale hned jsem zjistila, že na to prostě nemám. Už od třetího kilometru jsem bojovala s krizí,“ řekne po závodě.

Polovina čtrnáctého kilometru. Neumannovou dojíždí Italka Belmondová, startující půldruhé minuty za ní. Katka: „Chvilí jsem se s ní vezla, ale pak mi i ona ujela.“

Cíl. Šestnácté místo Kateřina určitě nezařadí do své síně slávy a v očích je také vidět něco, co dost připomíná slzy deroucí se na povrch. Ale čest poraženým, kteří se na nic nevymlouvají. „Ne, vůbec nechci říkat, že jsem měla špatné namazáno, lyže byly připravené dobře, jely normálně. Největší ztrátu jsem nacyhtala mezi třetím a sedmým kilometrem. Nevím čím to bylo, opravdu nevím...“ vylévá si svoji běžecskou dušičku. A věří, chce věřit, že to bude lepší: „Snad jsem si všechno do špatné dneska vybrala,

Neumannová v cíli

Snímek Jiří Berger

mistrovství nekončí, to hlavní pro mne teprve přijde. Myslím si, že nejsem taková, abych se z jednoho špatného výsledku rozsypala.“

To hlavní bylo na programu v neděli. Klasická pětka, trať na které Kateřina Neumannová triumfovala v Ramsau. „Je to buď-anebo. Pětka se musí jet naplno od začátku až do konce,“ pronesla o ní.

Teploměr ukazoval téměř minus dvanáct stupňů. Iveta Zelingerová se před startem rozhýbávala snad půl hodiny a pořád se jí nezdálo, že je dost rozehřátá. „No jo, Iveta! Ta je zmrzlá i když je plus deset a svítí slunce,“ zasmála se Katka, ale hned přidařa, že je opravdu pořádná zima. Dokonce navlékla pod kombinézu punčocháče, i když: „Já ty punčocháče nosím strašně nerada a navlíknu je jenom, když je víc, než minus osm.“

Hraje se drsný boj o sekundy. Na druhém kilometru dělí Katku od bronzu jen sedm desetin, ale za ní jsou s minimálními odstupy naskládány Belmondová, Roligová a další. Na 2,5 km dojíždí Švýcarku Honeggerovou. „Nechtěla mě pustit před sebe, ale jsou takové závodnice, které při pěče

stopu neuvolňují. Musela jsem ji objet, stálo mě to tak dvě sekundy,“ vrací se později k tomuto momentu. Sekunda k sekundě a je po medaili...

Druhý krizový moment přichází na posledním stoupání před stadiónem. Lyže podsmeknou, na okamžik jako by se Katka zastavila. „Moc dobře jsem věděla, jak každá taková sekunda bolí, jelo se doslova na krev“, říká potom v cíli, kde je v zakletí osmiček. Je osmá, necelých osm sekund od bronzu. „Podmínky byly regulérní, pro všechny stejné,“ komentuje závod. „Nejsem spokojená ani nespokojená. Po trati na mě řvali, že by to mohlo být i na medaili, ale pořádně jsem je neslyšela. V Ramsau to vyšlo, tady ne. Takový je život.“

To hlavní přišlo až o dva dny později. Gundersenka, vychvalovaná i proklínaná. Desetikilometrový bruslařský lov na co nejlepší umístění. Už na prvních kilometrech Katka „uloví“ Finku Määttäovou a Norku Dybendahlovou, ale také kolem ní proletí Manuela di Centaová. „Jela superychle a já to nechtěla přepálit. Mohla jsem zkusit na začátku těch pět vpředu dorazit, ale asi by mě to zahltilo a bylo by to potom horší než lepší,“ řekne Neumannová.

Když se v šesté běžkyňi (šedesát jich startovalo v rozmezí dvou minut) přirítí poprvé na stadión, Katka už dýchá na záda Marjut Roligové a za chvíli jí v pohodě nechá za sebou. Šesté místo je krásné, ale ještě není konec. „Soustředila jsem se spíš na ty, co jely za mnou,“ sděluje potom Neumannová. „V posledním kopci před stadiónem jsem ale před sebou uviděla Vjalbeovou, pořád jsem si však myslela, že je to moc daleko. A pak byla při sjezdu na stadión najednou těsně přede mnou, a tak jsem do toho dala všechno, co šlo. Asi jí to samotnou překvapilo, když jsem se ocitla vedle ní.“

V cíli už není vedle ní, ale o půl druhé sekundy před Vjalbeovou. Ruce nad hlavou a ještě než se vydýchá, pronáší slova: „Já jsem hrozně šťastná, to je skvělé.“ Manažer Jan Weisshäute! jí obejmě a říká něco o tom, jak je to dobré pro její sebedůvěru. Trenér Stanislav Frühauf křičí: „Je to tady!“ Na moment se však zamyslí a řekne: „Jak jsem viděl její grímasu po prvním okruhu, tak jsem myslel, že snad ani nedojede.“

Když mistrovství spělo ke svému závěru, na ženy a dívky čekala už jen třicítka. „Ještě jsem na ni moc mladá, poprvé ji zkusím až za rok,“ řekla česká běžecská jednička a raději přemýšlela o juniorském MS v Harachově. Seděli jsme v kavárně u vesnice sportovců a Katka prohlásila: „Myslím, že ostudu jsem ve Falunu neudělala.“

TOMÁŠ MACEK, Falun

O začátku naruby, postfederální medaili a o kole pravdy

Ten skokanský příběh začínal ve Falunu úplně naruby. Helge Brendryen, norský mladíček, který předtím jen jednou jedinkrát dokázal bodovat ve Světovém poháru, vyhrál jako blesk z čistého nebe dvě ze tří závěrečných tréninkových kol. A favorit favoritů, rakouský orel Werner Rathmayr, který vedl „světák“, se ve zkušebním kole na velkém můstku šeredně rozmlátil na 62 metrech a putoval do nemocnice. Jeho krajan Andy Goldberger (s pořad dětskou tvář) na to vyjeveně koukal na videu a pak řekl: „Nebyla to jeho chyba, foukl mu silný boční vítr.“

Vítr však byl v ten den i v roli velkého pomocníka. Espen Bredesen dal v prvním kole ostatním téměř mat a francouzský rozhodčí Yerly jako by tomu jeho velšskoku ani nechtěl věřit a vytáhl dvacítku — to je u skokanů svátek. Pánové z jury, kde byla drtivá převaha Skandinávců, však dělali, jako by nikdo kritický bod o deset metrů nepřeskočil a sobotní skokanský mejdan nechali bez mrknutí oka pokračovat dál. Franta Jež k tomu trochu ironicky poznamenal: „Asi nechtěli zdržovat závod...“

Za chvíli byl dole i Jaroslav Sakala, 119,5 metru znamenalo líček hned za Bredesenem. „Je to dobré,“ pronesla naše medailová naděje a přidala: „Ale funí to nahoře pořádně.“ Po skoku Bredesena se mělo jasně zkracovat, ale ten Nor v jury to tam má pod palcem. Na moji psychiku to však nemělo vliv.“

Zato ve druhém kole se hrála hra na nervy. Cestu k medaili se Jardovi pokusila překazit poletující reklama. Vstát z prkna, uklidnit se, rozchýbat ztuhlé končetiny. Znovu sednout a čekat, až se uklidní vítr. Spadne nám všem kámen ze srdce, když i přesto je z toho pořádný skok a jméno Sakala zasvítí na nejvyšším místě pořadí. Nahoře je už jen Espen Bredesen. Nikdy nic velkého nedokázal, vloni na olympiádě byl jen 58. a 57., ve Světovém poháru zatím nikdy nestál na bedně. Přistane o takové dva metry dál než by měl, abychom mohli jásat nad zlatem. Ale nevadí... „Před závodem jsem čekal, že bych se současnou formou mohl být mezi třemi, takže jsem navýšost spokojený,“ říká Jaroslav Sakala a otevírá láhev šampaňského. „Akorát mne naštvála ta reklama. Proč se něco takového stane zrovna na mistrovství světa a zrovna když útočím na medaili? Ten druhý skok nebyl úplně perfektní, trochu pozdě jsem se odrazil, ale mám radost, že to dopadlo tak, jak to dopadlo.“

Norské vlajky zatím třepetaly jako závod, Bredesen mával Atomicami a říkal: „Jsem rád, že norský lyžařský lov na zlato pokračuje“. Jindra Mayer mezitím kdesi daleko v Americe skládal telegram pro Jaroslava Sakalu: „Když je štěstí unavený, sedne i na Bredesena.“

Právě Espen Bredesen se v pondělí večer ve 21.30 objevil ve Fischer-Carrera klubu. Do začátku zkušebního kola pro závod družstev v tu chvíli zbývalo něco málo přes dvanáct hodin, ale tak zřehavě to s večerkou u Norů asi nebylo. Nutno ovšem doznat, že Bredesen v klubu pil jen minerálku, zdržel se asi 20 minut a odešel. A zítra? „Když budeme v družstvech mezi prvními pěti, budeme spokojeni,“ pronesl, což bylo hodně skromné. A kdo budou největší favoriti? „Rakušané a Japonci, možná i Finové a Němci.“ S námi Espen přiliš nepočítal, Češi prý jsou dobří jen dva. Vysvětlovat mu, že za Čechy bude skákat i jeden Slovák, se mi v té chvíli nechtělo. Spíše jsem byl rád, že se postfederální kombinace družstva přes spoustu falunských diskusí přece jenom dala dohromady.

Zato jsem to musel vysvětlovat jednou rakouskému novináři, který za mnou přišel se startovní listinou skokanských družstev, ukazoval na zkratku TCH/SLK a mermomocí chtěl vědět, kdo že odkud je. Hlasatel u můst-

ku si s tím hlavu moc nelámal a v poklidu nás ohlašoval jako Československo.

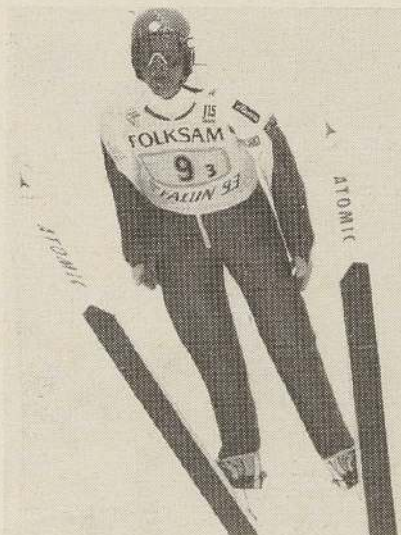
Končilo první kolo a imaginární Československo útočilo na medaili, když Sakalovi najednou ve vzduchu cukla lyže a vypadalo to nedobře. „Sakí“ je však borec a dokázal doletnout na 105 metrů. Pavel Ploc si zhluboka oddechl: „Každý normální skokan by z toho skončil na osmdesáti metrech.“

Ve druhém kole už bylo všechno ráz na ráz. Mató Švagerko se pod můstkem usmíval tím svým nenapodobitelným úsměvem a konstatoval: „Řekli jsme si, že ještě jednou potáhneme spolu za jeden provaz, jako za starých časů.“ Franta Jež předvedl svůj nejlepší falunský skok a přiznával se: „Sel jsem do toho po hlavě, ale bál jsem se, že tím taky můžu všechno pokazit. Ani nevím, jak se mi takový dobrý skok povedl.“ Ti dva, Čech (vlastně pardon, Moravák) a Slovák, měli být nejděším kamelem úrazu, ale neklamali. Ruiněři Parma a Sakala, ti byli jistotou, a tak se v areálu Lugnet narodilo naše druhé stříbro — podivně a neobyčejně, vždýf bylo vlastně pohrobkem.

Při třetí skokanské bitvě o cenné kovy asistoval střední můstek a trenér Matura před závodem tvrdil: „Vyhrát může takových dvanáct lidí, mezi nimi i Sakala a Parma. Ale šest z těch dvanácti bude mít smůlu na vítr.“ Pak také tvrdil, že třeba takový Kuttin, který váží 76 kg (což je u skokanů moc) nikdy nemůže na MS získat na středním můstku zlato — a to mu vyšlo. Jenomže také hovořil o vyprchávání japonské formy a tady všem předpovědím udělal čaru přes rozpočet Masahiko Harada.

Když jsem poté, co skokani ve Falunu konečně doskákali, koukal na Jaroslava Sakalu, nevěděl jsem v první chvíli, jestli má z bronzu na středním můstku radost nebo jestli ho štve, že to ani do třetice není to lákavé zlato. Asi však platilo to první a koneckonců za chvíli to Jarda potvrdil: „Dnešní bronz byl mnohem těžší než předcházející medaile. Po tréninku jsem věděl, kde dělám chybu a dával si na to pozor. V prvním kole jsem však nezvládl odraz, byl o maličko později, a taky mi trenéři říkali, že tah nebyl tak dobrý jako u ostatních. Ve druhém kole jsem věděl, že skok musí být bezchybný, jestli chci medaili.“

Pavel Ploc stál vedle a přiznal se, že kdyby mu někdo před MS řekl o třech medailích z Falunu, tak ho měl za blázna. K té třetí řekl ještě něco: „Přáli jsme si, aby se ve druhém kole počasí uklidnilo, a ono bylo opravdu přesně takové, jak jsme chtěli. To druhé kolo, to bylo kolo pravdy.“ Podíval jsem se do výsledků a zjistil jsem, že ve druhém kole byl Sakala ze všech nejlepší, o jednu desetinku před Haradou.

Sakala v akci

Telefoto

TOMÁŠ MACEK, Falun

VZDÁLENÉ A UTAJENÉ

(...mistrovství světa v alpských disciplínách)

MORIOKA - ŠIZUKUIŠI

3. 2. - 14. 2. 1993

(Dokončení z minulého čísla)

Obří slalom mužů se nakonec konal opravdu ve dvou dnech. Váhaající jury okřikl sám pan Hodler a druhé kolo se jelo příští den ráno. Aamodt dokázal, že první nevyhrál jenom přízní počasí. Byl spolehlivě nejlepší a v cíli sebevědomě tvrdil, že by vyhrál, i kdyby byl na startu Tomba. Nevím, co říkáte pořadí na dalších místech. Mě dost překvapilo, především neúspěchem Girardelliho a dalších slavných jmen.

Obří slalom žen byl ale ještě větší pohromou pro zvůdná jména. Zejména Schneiderová dělala v Morioce neuvěřitelné chyby a její přímo začátečnické pády svědčily především o neobdobré psychické kondici. To, že se nejméně daří, když člověk nejvíce chce, není náhoda... Ani Compagnoniová neměla nervy na obhajobu zlata z loňských ZOH.

Zato věčně druhé Merleové se dařilo. Sbírká jejích druhých míst ze závodů SP i stříbrných medailí z nejvyšších světových soutěží je už zralá na knihu rekordů. Tentokrát se Carol druhé příčce zpronevěřila, i když s neuvěřitelným štěstím. Ale ne — neříkejme štěstí, jde-li o umění. Závodnice, která nejméně pět metrů jela v pádu s pravou nohou po sněhu, přesto se však dokázala v jízdě postavit a plynule pokračovat jakoby nic, má asi nejen štěstí! Na druhé místo odkázala Wachterovou, další pořadí je i v této disciplíně hodně překvapující. Přiznejte se: Kdo z vás očekával jména Ertlová nebo Pretnarová?!

Sjezd mužů byl závodem s nejpřekvapivějšími výsledky na tomto mistrovství: Jelo se na zkrácené trati na hoře Takakura, trati téměř shodné se sjezdem do kombinace. Odborníci o ní říkali, že je příliš snadná, prý na ní nelze odlišit kvalitu jezdců. Nevím, nejsem takový odborník. Zdá se mi však, že nejen trať způsobila takový propadák favoritů. Posuďte sami: Úplně propadli Rundgaldier i Wassmeier, spokojení určitě nebyli ani Mader (18.), Ghedina (13.), Heinzer (10.) a olympijský vítěz Ortlieb (9.). Leonhard Stock pro nemoc nestartoval, první místa obsadili — s výjimkou Skaardahla a Kitta — závodníci z druhé patnáctky pořadí na startu!

Vítěz Urs Lehmann startoval s číslem 20. Pochází z nížiny v okolí Curychu a při tiskové besedě šokoval především tím, že skoro vůbec nemluvil o závodě, nýbrž o problémech Švýcarska v Mezinárodním měnovém fondu a dalších problémech v politice. Inu, student politologie se nezapřel... Výsledkem byl nadšen i v minulé sezóně nepřijemně raněný Skaardahl, který se vrátil skutečně na poslední chvíli, stejně jako „Junior“ Kitt.

Na závěr zajímavost pro nás: V závodě startovali dva borci narození v Československu: Eduard Podivinsky (Kanada) a Martin Fiala (Německo)...

Dočasně jednoruká Kate Paceová z Kanady se stala rovněž překvapivou vítězkou **sjezdu žen**. Jenom podle podivného odrážení holí po startu byl znát její problém — zložené zápěstí levé ruky. Také na hoře Takakura byla trať proti původním předpokladům zkrácena, také tady došlo k mnoha překvapením.

Chyběly Güntherová a v dějišti MS při volejbale zraněná Bournissenová, propadly Wachterová a ještě víc Merleová, nejznámější jména se vyskytují až od 4. místa. Za všechno mluví už fakt, že všechny medailistky jely MS poprvé! Vítězka, která má deset sourozenců, což je prý hlav-

ní příčina její soutěživosti — doma se totiž musela o všechno doslova prát — pokračovala po triumfu Lee-Gartnerové v úspěšném tažení Kanaďanek. Za zmínku stojí i 7. místo Bibiany Perezové z Itálie, bezsporu závodnice s velkou budoucností.

V cíli už přijímala gratulace Haasová, v zápětí se před ní — kromě vítězky — dostala ještě Norka Astrid Loedemlová, vyjždějící na trať se stejným číslem jako vítěz slalomu mužů. Norům se rakouský trenér vskutku vyplatil a před OH v Lillehammeru nepřestávají děsit soupeře. Vyskytly se dokonce obavy, zda doma nevyhrají všechny zlaté jak v alpských, tak v klasických disciplínách. Ale to snad přece jenom ne!

Nešťastný Tomba

Když už se zdálo, že se počasí umoudří, řeklo božstvo hor Katakura a Kotakakura NE! V závěru opět nastaly problémy s počasím, další improvizace v programu.

Slalom mužů se jel o den dřív a nestal se tedy vrcholem tohoto málo vydařeného mistrovství. Navíc začal šokem. Tomba, v celkově ne příliš úspěšné sezóně a po nemoci, vypadl po necelé půlminutě jízdy. Jedna z branek mu zůstala mezi lyžemi a ačkoliv dokončil, musel být diskvalifikován. Obří slalom pro nemoc nejel — odjížděl tedy z Morioky s prázdnou.

Skvělý mezičas měl Košir, ale ve druhé části tratě spadl, hrubou chybou začal první kolo olympijský vítěz Jagge. Girardelli byl po 1. kole až 15., Accola 7. Ve druhém kole byl Švýcar v čele soutěže, vzápětí ho ale „přeskočil“ Strolz. Osudné bylo 2. kolo pro Ericsona i Bittmera. Konečné pořadí: Aamodt, Girardelli, Stangassinger, Aamodt po stříbrné medaili v kombinaci a zlaté v obřím slalomu získal další zlato a stal se nejúspěšnějším účastníkem tohoto mistrovství. A to se ještě nekonal super-G mužů!

Superobří slalom žen se nakonec nechtěně stal posledním závodem tohoto mistrovství. Startovalo 49 závodnic, mezi třemi „vypadlými“ byla i Stretová z USA.

Start byl o 90 minut odložen a přesto se jelo ve velmi špatném počasí. Opět neuspokojila Wachterová — po bronzu z kombinace a stříbrné medaili z obřího slalomu neuspěla ve snaze o kompletní sadu medailí. O Astrid Loedemlové jsme v Morioce už slyšeli nemálo po jejím nečekaném druhém místě ve sjezdu. Po své jízdě v super-G rozdávala úsměvy, autogramy i rozhovory televizním komentátorům, nakonec ale dělala účet bez hostinského. Předjely ji nejdříve Ederová, potom i Seizingerová. (O Seizingerové viz Lyžařství 6/1992).

Katja v Morioce vlastně moc nezářila. Ve sjezdu byla čtvrtá, kombinaci nedokončila, ztrácela naději. Ještě, že se nevzdala předem... Její prémie činí 96 000 marek. Inu, lyžování se už také nedělá zadarmo.

A tím byl konec. Dosud se nikdy nestalo, aby MS zůstalo nedokončeno. Tentokrát ano. Super-G mužů se při největší snaze pořadatelů zachránit nepodařilo, otázka Kdo přijel o medaili zůstává na vaší fantazii. Ale nakonec: Po první části mistrovství v Morioce se zdálo, že těch neodjetých disciplín bude ještě víc...

KAREL BLÁHA

Z VÝSLEDKŮ

MUZI — slalom: 1. Aamodt (Nor.) 1:40,33, 2. Girardelli (Lux.) 1:40,37, 3. Stangassinger (Rak.) 1:40,44, 4. Strolz (Rak.) 1:40,98, 5. Accola (Švýc.) 1:41,12, 6. Fogdøe (Šv.) 1:41,31, 7. Jagge (Nor.) 1:41,68, 8. Roth (Něm.) 1:41,73, 9. Sykora (Rak.) 1:41,82, 10. Staub (Švýc.) 1:41,88, 11. Bianci (Fr.) 1:41,94, 12. Kjus (Nor.) 1:42,05.

Obří slalom: 1. Aamodt 2:15,36, 2. Salzberger (Rak.) 2:16,23, 3. Wallner (Šv.) 2:17,27, 4. Kaelin (Švýc.) 2:17,63, 5. Pièren (Švýc.) 2:17,75, 6. Strolz 2:18,16, 7. Girardelli 2:18,19, 8. Locher (Švýc.) 2:18,22, 9. Wasmeier (Něm.) 2:18,26, 10. Furuseth (Nor.) 2:18,34, 11. Kroell (Rak.) 2:18,44, 12. Piccard (Fr.) 2:18,92.

Kombinace: 1. Kjus (30,84 a 3,38) 34,22, 2. Aamodt (36,09 a 0,00) 36,09, 3. Girardelli (30,71 a 5,56) 36,27, 4. Mader (Rak.) (27,56 a 17,97) 45,53, 5. Locher (61,43 a 3,91) 65,34, 6. Alphand (Fr.) (0,00 a 70,81) 70,81, 7. Košir (Slov.) (72,45 a 0,98) 73,43, 8. Kimura (Jap.) (64,31 a 24,58) 88,89, 9. Jaerbyn (Švéd.) (29,93 a 59,61) 89,54, 10. Duvillard (Fr.) (20,34 a 69,68) 90,02, 11. Kunc (Slov.) (69,17 a 20,97) 90,14, 12. Levins (USA) (61,82 a 32,32) 94,14.

Sjezd: 1. Lehmann (Švýc.) 1:32,06, 2. Skaardal (Nor.) 1:32,66, 3. Kitt (USA) 1:32,98, 4. Alphand 1:32,99, 5. Moe (USA) 1:33,09, 6. Rey (Fr.) 1:33,20, 7. Mullen (Kan.) 1:33,30, 8. Ortleb (Rak.) 1:33,41, 9. Ple (Fr.) 1:33,43, 10. Heinzer (Švýc.) 1:33,51, 11. Socher (Kan.) 1:33,64, 12. Trinkl (Rak.) 1:33,68.

ZENY — sjezd: 1. Paceová (Kan.) 1:27,38, 2. Loedemelová (Nor.) 1:27,66, 3. Haasová (Rak.) 1:27,84, 4. Seizingerová (Něm.) 1:27,89, 5. Vogtová (Něm.) 1:28,13, 6. Stangassingerová (Něm.) 1:28,16, 7. Perezová (It.) 1:28,24, 8. Montilletová (Fr.) 1:28,30, 9. Lee-Gartnerová (Kan.) 1:28,41, 10. Streetová (USA) 1:28,42, 11. Cavagnoudová (Fr.) 1:28,61, Stallmaierová (Rak.) 1:28,61, 31. **Medzihradská (SR) 1:29,68**

Slalom: 1. Buderová (Rak.) 1:27,65, 2. Parisienová (USA) 1:27,87, 3. Ederová (Rak.) 1:28,65, 4. Anderssonová (Švéd.) 1:28,69, 5. Galliziová (It.) 1:28,94, 6. Rodlingová (Švéd.) 1:29,12, 7. Chauvetová (Fr.) 1:29,29, 8. von Gruenigenová (Švýc.) 1:29,33, 9. Bergeová (Nor.) 1:29,67, 10. Vogtová 1:29,82, 11. Kjoerstadová (Nor.) 1:29,93, 12. Neuenchwandrová (Švýc.) 1:30,37, 23. **Medzihradská 1:32,17, 25. Tarasovičová (obě SR) 1:33,58.**

Obří slalom: 1. Merleová (Fr.) 2:17,59, 2. Wachterová (Rak.) 2:17,99, 3. Ertlová (Něm.) 2:18,70, 4. Zellerová (Švýc.) 2:19,07, 5. Panzaniniová (It.) 2:19,17, 6. Pretnarová (Slov.) 2:19,21, 7. Kjoerstadová 2:19,60, 8. Demezová (It.) 2:20,15, 9. Suhadolcova (Slov.) 2:20,23, 10. Steindrotterová (USA) 2:20,23, 11. Dahlová (Nor.) 2:20,31, 12. Seizingerová (Něm.) 2:20,37.

Kombinace: 1. Vogtová (0,18 a 3,21) 3,39, 2. Streetová (32,15 a 0,00) 32,15, 3. Wachterová (0,00 a 33,52) 33,52, 4. Perezová (16,56 a 22,48) 39,04, 5. Hanssonová (Švéd.) (15,50 a 26,95) 42,45, 6. Schusterová (Rak.) (26,21 a 21,09) 47,30, 7. **Medzihradská (24,89 a 29,05) 53,94**, 8. Maderová (Rak.) (15,94 a 38,41) 54,35, 9. Galliziová (It.) (5,49 a 49,02) 54,51, 10. Bournissenová (Švýc.) (52,16 a 9,64) 61,80, 11. Cavagnoudová (55,62 a 14,11) 69,73, 12. Kjoerstadová (17,36 a 55,30) 72,66.

Super-G: 1. Seizingerová 1:33,52, 2. Ederová 1:33,68, 3. Loedemelová 1:34,07, 4. Lee-Gartnerová 1:34,21, 5. Compagnoniová (It.) 1:34,44, 6. Wachterová 1:34,52, 7. Pretnarová 1:34,74, 8. Merleová 1:34,79, 9. Zurbriggenová (Švýc.) 1:34,82, 10. Sandlerová (Rak.) 1:34,89, 11. Haeslová (Něm.) 1:35,89, 12. Ertlová 1:34,92.

Po sjezdu žen. Zleva Loedemelová, Paceová a Haasová.

Snímek Pavel Zelenka

MORIOKA

jen pro silné osobnosti

Byl to po mnoha stránkách pozoruhodný světový šampionát. Především množstvím překvapení. Jednak v podobě počasí, nečekanými „pády“ favoritů nebo překvapivými vítězi či medailisty, zejména však nástupem nové generace, hlavně v kategoriích žen. Ojediněným způsobem to demonstrovala trojnásobná držitelka křišťálového glóbusu 1990 až 1992, dvojnásobná olympijská vítězka z Albertville a mistryně světa 1991 Petra Kronbergerová. Náhlé ukončení její závodní kariéry po prosincové části Světového poháru překvapilo celý lyžařský svět... Důvod? Zisk 156 bodů a jen 29. místo v pohárové soutěži bylo pro hvězdu první velikosti důrazným signálem, že sportovní formu před blížícím se mistrovstvím nemá. Bez jakékoliv předběžné konzultace s vedením rakouského svazu odešla ze světové scény.

Další postihla na začátku závodního období vážná zranění. Z okruhu favoritek to byla především Wibergová ze Švédska, držitelka mistrovského titulu 1991 a olympijská vítězka 1992 v obřím slalomu. Německý tým byl oslaben o dvě přední závodnice: Gergovou-Leitnerovou a Gutensohnovou-Knopfovou. Mezi kandidátky na medaili v kombinaci patřila Rakušanka Gintherová — ta se zranila při úvodním tréninku sjezdu. Nejhůře skončila Bournissenová ze Švýcarska, která se zranila při kondičním volejbale. Z mužů měl nejistý start vzhledem k prosincovému zranění jenom Accoia. Nakonec startoval ve slalomu, v dalších disciplínách prohrál v nominovaných závodech se svými kolegy z družstva.

Zeměpisná poloha

39. stupeň severní šířky a 141. stupeň východní délky, to jsou zeměpisné údaje polohy Morioky. Pro představu: Tytéž souřadnice má Neapol, Madrid, Washington nebo Vail, v němž se konalo světové mistrovství v roce 1989. Morioka je moderní univerzitní město s 280 000 obyvatel, vystavěné ve stylu amerických velkoměst. Leží na největším japonském ostrově Honšú, 537 km severně od Tokia. Samotné soutěže se uskutečnily ve 20 km vzdáleném lyžařském středisku Šizukuiši-ski resort, které leží v nadmořské výšce jen 475 m. Konfigurace terénu, včetně výšky nadmořského masívu, je obdobná jako v Krkonoších. (S tím rozdílem, že místo odumřelého jehličnatého lesa jsou japonské hory pokryty hustým listnatým porostem!) V zimě působí velice smutným dojmem, alespoň pro nás. Z hory zvané Takakura (1409 m n. m.) vedla sjezdová trať mužů, v těsné blízkosti

byla sjezdová dráha žen z vrcholu nazývaného Kotakakura (1235 m n. m.). Necelé dva kilometry od cílových areálů obou tratí byl rovněž pro účely mistrovství postaven luxusní hotel Prince o kapacitě 266 dvoulůžkových pokojů, v němž byli ubytováni všichni aktivní účastníci. V těsné blízkosti hotelu měli k dispozici tréninkové tratě.

Počasí a silné osobnosti

Když před pěti lety vybral kongres FIS Morioku, nikdo nemohl tušit, co pořadatele čeká. Po olympijském Sapporu v roce 1972 zavítali sjezdaři na asijský kontinent teprve podruhé. Dlouhodobé statistiky o příznivých klimatických a povětrnostních podmínkách vzaly za své. Příliv arktického vzduchu ze Sibíře se „nekonal“. Naopak teplé proudění z Pacifického oceánu bylo silnější. Organizátoři odvedli bezesporu maximum, ale s nezvaným hostem — neustálými rozmary počasí — si poradit nedokázali. Přes všechny tyto potíže byla jejich slušnost, pohostinnost a zejména péče organizací a technického štábu pro Evropany příkladná. Natož pro našince odchovaného v tuzemských podmínkách, s „omezenými“ pravidly slušného chování.

Původně plánovaný dvanáctidenní program šampionátu se nakonec musel smršknout do osmi soutěžních dnů. Čtyři dny se nezavádilo, nekonalo se vůbec nic. Poprvé v historii mistrovství světa od roku 1931 se stalo, že program MS nebyl splněn. Super-G mužů musel být pro silný vítr zrušen a poslední sada medailí se tak nedočkala svých majitelů. Dodatečně uspořádání závodu na jiném místě nepřipouštějí pravidla FIS. Přesto všechny uskutečněné soutěže byly vysoce dramatickou a napínavou podívanou s hodnotnými sportovními výkony.

Závodníci museli zvládnout velké psychické zatížení. Neustále se měnící program „brnkal“ na nervy všem... Neméně těžký úkol měli trenéři a realizační týmy. Pro své svěřence museli připravit takový program, aby je udrželi ve vysoké sportovní aktivitě a motivaci. Mnohdy jedinou formou byl kondiční trénink, příprava na sněhu byla pro nepřízeň počasí nemožná. V takovém případě obstály silné osobnosti, odolné proti vzniklým nenadálým změnám. Jenom takoví sportovci mohli slavit úspěchy.

The attacking Vikings

Název mezititulku Útočící Vikingové není vymyšlený na základě výbor-

ných výsledků Norů, nýbrž použitý z reprezentačního oblečení, z nápisu, který nosí na zádech každý člen týmu. Rok před olympiádou ve vlastní zemi „vtrhli“ Norové na svahy Mount Takakura a silou vichřice odstavili alpské velmoce do role diváka. Útočili v každém okamžiku, na každou část tratě či branku. Za všemi dosavadními úspěchy stojí tvůrce moderní norské lyžařské školy, bývalý rakouský trenér Dieter Bartsch, a jeho asistent pro slalom a obří slalom, Slovinec Aleš Gartner. Bartsch působí u národního družstva ve funkci šéftrenéra čtvrtým rokem, když se předtím rozešel s chlebováři z Rakouska a Švýcarska kvůli svým požadavkům na závodníky. Ty mohl plně uplatnit až u norského týmu, a jak je vidět, přináší to úspěchy. V sestavě Aamodt, Kjus, Skaardal, Furuseth, Jagge a Thorsen získali Norové tři zlaté a dvě stříbrné medaile. Ze čtyř disciplín vyhráli tři, a to ve sjezdu chyběl Skaardalovi jen krůček [skončil druhý o šest desetin]. Škoda, že se neuskutečnil superobří slalom. Aamodt je v této disciplíně olympijským vítězem z Albertville, Thorsen vede Světový pohár. Úspěch mužů výrazně podtrhla získání stříbrné medaile ve sjezdu a bronzové v super-G dvaadvacetiletá Astrid Loedemelová. Jejím dosavadním největším úspěchem bylo druhé místo v super-G SP z prosince 1992, na olympiádě v Albertville patnáctá příčka ve sjezdu. Nikdo by v ní nehledal přemětu agresivity, kterou v sobě musí zákonitě mít. Inu, příklady kolegů z mužského týmu zřejmě táhnou.

Dvě zlaté a jedna stříbrná medaile, to je výsledek Kjetila-Andre Aamodta (22 let), který se stal neúspěšnějším sjezdačem šampionátu, je již nyní považován za nástupce legendárního mistra světa z padesátých let Steina Erikse. Kjetilova lyžařská kariéra je závatná. V roce 1990 zcela ovládl juniorské mistrovství světa, dvě zlaté a dvě stříbrné medaile předovládaly jeho budoucnost. Nebyl zraněn při tréninku sjezdu následující rok při MS v Saalbachu, jistě by nezůstalo jen při druhém místě v super-G. O úspěchu na olympiádě 1992 již by řeč. Pro svoji všestrannost je považován za budoucího vítěze SP. Nádělá mu potíže střídat strmé sjezdové tratě s houštinou slalomových branek. Jeho jízda ve slalomu představuje vrchol techniky, skoubený s nemilosrdným útokem na klubové tyče.

Na závěr šampionátu jsem měl štěstí, že jsem zastihl celé družstvo včetně trenéra Bartsche ukryté před zvědavými novináři a fotografy. Na do-

taz, jak je spokojen s výsledky a jaký je čeká další program, zněla odpověď: „V první řadě rychle zapomenout na japonské vařiviny. Před námi již teď stojí olympijské hry v Lillehammeru. Po krátkém odpočinku a regeneraci na Havajských osrovecích úspěšně dokončit Světový pohár“. Co k tomu dodat? Je to správným směrem vedený tréninkový proces podpořený vůlí chtít něco dokázat. Peníze jsou důležitou složkou výkonu, ale nejsou všechno. U nás, bohužel, takový přístup stále chybí.

Zbytek světa — alpské velmoce

Povšimněme si mistrovství světa z pozice lyžařských velmocí. Švýcarsko muselo „překousnout“ největší zklamání v dosavadní svojí historii. Ženy bez jediné medaile, sympatický Urs Lehmann překvapivým vítězstvím ve sjezdu katastrofě nezabránil. „Když je člověk na vrcholu, může jenom sestoupit,“ prohlásil šéftrenér švýcarského týmu Jean-Pierre Fournier po památném úspěchu v roce 1987 na šampionátu v Crans Montaně. A měl pravdu. Od zmíněného úspěchu zaznamenalo švýcarské sjezdování postupný ústup ze slávy. V Morioco to byl pád do propasti. Po odchodu Zurbriggena, Müllera, Hessoové, Eginiové a Walliserové se nepodařilo ani tak vyspělé lyžařské zemi zabránit generačnímu problému. Je pravda, že v průběhu mistrovství onemocněla Schneiderová a Bournissenová se zranila. To však nemůže být omluvou.

Čest Rakušanů zachraňovaly tentokrát ženy. Buderová si ve svých 29 letech dojela pro první titul (slalom), Wachterová získala stříbro (obří slalom) a bronz (kombinace). Z mužů se dostali na medailové umístění Salzgeber — stříbro v obřím slalomu — a Stangassinger — bronz ve slalomu. Dvojnásobný mistr světa 1991 Eberhartner se ve výsledkových listinách „ztratil“. Ve srovnání s úspěchem Rakušanů na šampionátu v Saalbachu

je to málo. Psychická odolnost rakouských sjezdařů v cizím prostředí byla již v nedávné minulosti slabším článkem. Za zmínku určitě stojí jejich jiné prvenství: Výprava v Morioco čítala 86 osob a byla daleko největší. Z aktivních sportovců měli 14 mužů a 12 žen. V doprovodu bylo 17 trenérů, 2 lékaři, 4 maséři, 14 osob technického personálu (dopravovali 6,5 tuny materiálu) a 20 servismanů. Druhou největší výpravu měli Italové — 72 osob. Němci s počtem 59 byli třetí.

Tomba opět, jako před Vailem a Saalbachem, nebyl ve formě. Domácí experti věřili, že v Morioco ji najde. Nestalo se tak. Otázkou zůstává, do jaké míry ovlivnila jeho neúspěch nemoc na začátku šampionátu. „Už na startu jsem cítil, že to nebude dobré. Úplně jsem ztratil sílu v nohách. Na MS 1989, 1991 a 1993 jsem neměl moc štěstí. Udržuji si však naději pro Sierru Nevadu 1995,“ řekl Tomba po nedokončeném slalomu. Při vši úctě k jeho vítězství ve SP a olympijským medailím z Calgary a Albertville se nedomnívám, že šampionát ve Španělsku bude tím správným místem. V tom roce mu bude 29 let a mládí nebere ohledy. Může se stát, že titul mistra světa nebo i jen medaile ze šampionátu mu v jeho sbírkách budou scházet.

Když Tomba nezáří, ani ostatní Italové nejedí. Ghedina byl ve sjezdu 13. Nikomu z 21 mužů (!), které přivezli do Morioky, se nepodařilo v dalších třech disciplínách dosáhnout ani takového umístění. Daleko lépe si vedly Italky, i když také bez medailové pozice. Ale věk a umístění Perezové, Galiziové a Panzaniniové jsou nadějí do dalších let.

Německo zásluhou Vogtové — zlatá v kombinaci, Seizingerové — vítězka ve sjezdu — a Ertlové — třetí v obřím slalomu, se zařadilo za Norsko jako druhá nejúspěšnější země. Po neúspěchu v Saalbachu a Albert-

ville, kde získalo po jedné bronzové medaili, je to opět úspěch. S dobrými výsledky německého ženského týmu nedokázali držet krok muži. Všechny medaile od MS 1991 patří pouze ženám.

Poslední zemí zařazovanou mezi alpské velmoce je Francie. Také v jejím případě bylo lepší nežné pohlaví [zásluhou Merleové] než kategorie mužů. Carole Merleová potvrdila roli favoritky vítězstvím v obřím slalomu, naopak velkým zklamáním bylo až 30. místo ve sjezdu. Tento neúspěch se odrazil v následujícím závodě, super-G (8. místo), ve kterém patřila mezi kandidátky na některou z medailí. Z mužů sahal po bronzové medaili sjezdař Aplhand, nakonec skončil o pouhou setinu na nešťastném čtvrtém místě.

Medailové zisky — Morioka

1. Norsko	3	3	1
2. Německo	2	—	1
3. Rakousko	1	3	4
4. Francie	1	—	—
Kanada	1	—	—
Švýcarsko	1	—	—
7. USA	—	2	—
8. Lucembursko	—	1	—
9. Švédsko	—	—	1

Medailové zisky celkové — MS 91, MS 93, ZOH 92

1. Rakousko	9	8	10
2. Norsko	5	4	4
3. Švýcarsko	4	1	3
4. Itálie	3	4	3
5. Německo	2	—	3
6. Švédsko	2	—	2
7. Kanada	2	—	—
8. Francie	1	4	2
9. Lucembursko	1	3	1
10. USA	—	4	—
11. Jugoslávie	—	1	—
13. Španělsko	—	—	1
SSSR	—	—	1

(Dokončení příště)

PAVEL ZELENKA
Morioka

V ZÁKULISÍ O SKANDÁLU

„Když jsem si tu zaplatil pobyt, tak také mohu kritizovat,“ prohlásil Marc Girardelli. ... a neopomněl zdůraznit, že při takové blamáži je mu MS ukradené. Kritizovat nepěstal ani před výsostnými členy FIS. A co na to oni? Němec Günther Hujara tak trochu dával Girardellimu za pravdu: „I v minulých letech byl v Morioco stejný chaos s počasím jako letos.“ Prezident FIS Marc Hodler však Morioku obhajoval: „Ve švýcarských Alpách už pět dní fouká teplý vítr a také Kitzbühel a Wengen jsou bez sněhu. V Evropě bychom měli taky problémy.“ A dodal, že Japonsko je pro evropské výrobce lyžařské výstroje vítaným trhem, který ještě není dostatečně využíván, a že FIS měla povinnost postarat se o rozvoj lyžování v Asii. Jenomže to všechno bylo označeno za hluché fráze a výmluvy, protože den za dnem se začal provalovat jeden velký skandál.

V jeho pozadí stál japonský miliardář Jošiaki Cucumi. Světlo světa začaly spatřovat důvěryhodné informace od členů FIS, že před volbou pořadatele MS 1993 si pan Cucumi patřičně „pojistil“ některé hlasující funkcionáře FIS tím, že jim rozděl finanční pozornosti v hodnotě šesti milionů — jenom prý není úplně jasné, zda marek či dolarů. ...

Kdo to je Jošiaki Cucumi? Je označován za čtvrtého nejbohatšího muže světa, má celkové jmění v hodnotě 25 miliard dolarů (!), takže těch šest milionů pro něj bylo jakýmsi drobečkem zpod stolu. Impérium Cucumiho zahrnuje mamutí koncerny Kokudo a Seibu (doprava, hotely), ale je také „vlastníkem“ lyžařských oblastí Naoba, Nagano a — Morioka. Z nichž prý nejméně známá byla Morioka, takže potřebovala propagovat.

Hodně se hovořilo i o tom, že až šedesát procent současných členů FIS je prodejních, především z „chudších“ zemí jako Ukrajina, Azerbajdžán apod. Pro ně je každá tisícovka dolarů zlatý důl, a tak se nelze divit slovům Rudího Märkla, který už čtyřikrát vedl kandidaturu Garmisch-Partenkirchenu na uspořádání MS:

„Sportovní kritéria jsou už dávno bezvýznamná, hlavní roli hrají peníze v zákulisi.“ A budou hrát, chce se říci. Španělská Sierra Nevada svoji volbu za pořadatele MS 1995 jistila týdenními rekreacemi pro funkcionáře FIS, zatímco Sestriere, vítěz voleb na rok 1997, zase rozdával plnými hrstmi mikrobusey FIAT.

-tm-

Pramálo juniorské radosti

Harrachov 2. 3. - 6. 3. 1993

Právě u nás začínaly před lety juniorské soutěže, které se staly základem pozdějších mistrovství Evropy a posléze i mistrovství světa juniorů. Harrachov tedy právem získal pořadatelsví šampionátu, který by mu mohl pomoci ke splnění ještě smelejších, ač zatím nenaplněných organizátorských plánů do budoucna.

Celkem 33 států, s doprovodem 600 účastníků zalidnilo krkonošské horské středisko. Počasí zpočátku přálo až příliš — na slunci snít měkl a měnil podobu nejen během dne, ale i pro tohož závodníka na téže trati.

„Povinná“ medaile

První den byl pro nás naplněn očekáváním největším. Kateřina Neumannová obhájila titul z Vuokatti a naposledy běžela velký závod jako juniorka. Byla velkou favoritkou — zůstala jí i na trati. Ukázalo se, že mezi juniorkami a ženami jsou přece jenom značné výkonnostní rozdíly. O chlapcích a mužích platí ovšem totéž — však to bylo znát už z dosahovaných časů.

Neumannová tedy vyhrála po zásluze a s převahou, ale s dalšími výkony našich děvčat nadšení být nemůžeme. Odstup za Neumannovou je propastný a nezbyvá než znovu varovat: Jedna osobnost — ať sebevětší — naše lyžování nezachrání! Medaile nás nesmí zaslepit: Za největší naději číhá beznaděj... (Jak rád bych se mýlil!)

Na MS dospělých ve Falunu jsme s výsledky našich běžců-mužů moc spokojeni nebyli. Tady také ne. Nejlepší na 18. místě, s uctivým odstupem více než jedné a půl minuty. Valenta, který na mistrovství republiky v Jablonci proháněl dospělé závodníky, zcela propadl a nebýt tolika kamarádů kolem trati, závod by patrně ani nedokončil.

Zato švédští bratři Fredrikssonové a další špička — to je opravdu špička! Takové závodníky bychom my poslali na MS dospělých nebo na ZOH. V běžecky nejvyspělejších zemích však bude tato generace mít problémy, a sice se změnou cyklu zimních her. Do Lillehammeru bude chtít vydržet dosavadní elita. A do ZOH v Naganu zbývá ještě hodně dlouhá doba.

Ani chlapci v severské kombinaci příliš nepřipomínali slávu našich juniorů na posledních dvou šampionátech, především na tom předposledním, v Reit im Winkl. Kučera je sice stále ještě junior, ale jeho výkonnost jakoby přinejmenším stagnovala. Ačkoliv dvakrát domácí, skončil ve skoku až na 9. místě a vybíhal se ztrátou —2:46 min. V juniorech mezi „kombiňáky“ nekralují Japonci, zato Norové o sobě dávají slyšet od školních let.

Po vynikajícím třetím skoku, dokonce rekordu harrachovské „devadesátky“ (99 m!), získal Borge-Andersen po běh dostatečný náskok. Nakonec z odstupu zůstalo jenom necelých 23 sekund, ale zdálo se, že vedoucí závodník běží přesně tolik, kolik potřebuje. Senzace byla na třetím místě, které obsadil další Nor Myhre. Ten je ale určitě spíše běžec než skokan — po skoku byl na beznadějném 17. místě, nakonec ještě získal medaili... A 5. místo obsadil závodník vybíhající jako 20.!

Něco podobného se bohužel nepodařilo našim. Kučera sice některé soupeře předběhl, jiní zase předběhli jeho. Umístěním byl ještě horší než ve skoku. Výborně běžel Hradil, tentokrát už v dresu Slovenska.

Ani skokani neuspěli

Soutěži družstev ve skoku věnovala televize dokonce přímý přenos. Ten byl narušen pořadateli — o tom na jiném místě — zklamal nás však především výsledek našich chlapců. V prvním kole sice skočil nejdál Věchet (93 m), ostatní však byli slabší. Ve druhém kole se ani Věchetovi nevedlo. Pozici zachraňoval tentokrát Mikuláš-

tík, ale k medaili nám nakonec chybělo 5,1 bodu. Zato vítězové byli suverénní. Inu, ve skoku nás čtvrté místo už netěší, v běhu bychom ho rádi brali...

V běžeckých štafetách jsme totiž po výsledcích individuálních závodů mnoho čekat nemohli. Když spolehlivý vítěz našeho dorosteneckého mistrovství Matějka předával až na 18. místě, bylo neštěstí hotové. Víc než 12. místo už naši chlapci nevykouzlili, což ovšem není jenom vina prvního úseku. Bátorci z družstva Slovenska naopak předával na neuvěřitelném 3. místě a konečně 7. pořadí vlastně jeho výkon znehodnocuje — ani slovenská reprezentace zřejmě nemá dostatečný výběr talentů. (Nemluvě o tom, že vůbec nejvíc poškodilo obě naše reprezentace rozdělení státu!!)

Vítězství Norů se zachvělo jenom na chvíli. Ke kuriózní situaci došlo přesto na posledním úseku, kde poslední člen jinak suverénní štafety Hetland spadl v okamžiku, kdy předjížděl závodníka Bulharska o 5 km!... Náskok měl ale už takový, že se všichni jenom smáli. (Pouze 2. úsek Norům nevyšel, třetí člen štafety zase vše napravil.)

Také štafety děvčat se běžely za stálého sněžení. Dobře začala Jana Rázlová, zato druhý úsek ztratil všechno. Po nevýrazném výkonu Masaříkové v individuálním závodě byla nominována Kantorová, ale 12. časem na tomto úseku situaci pokazila tak, že ji už nikdo napravit nemohl. Letenská sice bojovala a předávala jako šestá, leč ani Neumannová si s takovým odstupem neuměla poradit. Přebírala se ztrátou —2:26 na vedoucí štafetu, v cíli měla odstup —1:43 min. Páté místo tedy nakonec také radost nepřineslo. Poprvé vyhrálo Rusko, jehož reprezentanti přece jenom utrpěli politickými a ekonomickými otřesy své země. Místo bývalého SSSR startuje teď i na MSJ několik reprezentačních družstev, ale bývalá kvalita je pryč.

Když nemají Nieminena

mají Ahonena. Teprve patnáctiletý finský student, vážíci 46 kg (výška 160 cm) — postavou i obličejem dítě. Přesto je mistrem světa, a nejen juniorů. Nedávno vyhrál tento zázrak mistrovství Finska na velkém můstku!

Po prvním kole vedl Nor Ljökelsöy, ale druhý skok pokazil a skončil až pátý. Šestý za ním Pavel Věchet, z našich zdaleka nejlepší. Skákalo se v příjemném počasí a závod měl tentokrát hladký průběh. Jenom té další medaile se už asi nedočkáme.

Ani od družstva sdruženářů. K běhu se vydá naše štafeta až 4:09 min za třetím Německem. Sice čtvrtá, ale s velkou ztrátou. Nejde nám to, nejde...

Kučera se už nemůže dočkat, až tato nepovedená sezóna skončí. Nejlépe z našich skákal další nositel slavného „kombiňáckého“ příjmení — Rygl. Na vyrovnání družstva před sebou ale nemáme. Ztráta Norů za vedoucím Rakouskem činí komických 6 vteřin(!), Německo má odstup —1:54, my jsme až za propastí.

Na medaili jsme před během prostě neměli, naopak jsme se museli mít na pozoru před družstvy Slovenska a Finska, která byla nepřijemně těsně za námi. (Nepočítám Slovince, kteří běhají špatně.) Na prvních místech kupodivu žádný boj nakonec nebyl. Norové jsou skvělí běžci a zábavnou ztrátu zábavně snadno zlikvidovali. Potom už bylo o všem rozhodnuto a snad nejzajímavější souboj jsme nakonec viděli o 5. až 8. místo. Zajímaví jsou Němci: Skáčkou průměrně, běhají průměrně — a umísťují se výborně

Nejdelší běhy

se konaly v nejhorším počasí. A je třeba tentokrát pořadatele pochválit za vzornou přípravu trati v tak nepříjemných podmínkách (stálé sněžení, mlha, špatná viditelnost).

Závod chlapců (30 km volně) přivedl na start 97 účastníků ze 30 zemí, ale jenom minimum z nich mělo šanci na přední umístění. Naši mezi ně opět nepatřili, přesto výkon Tomáše Kašpara lze označit za příjemné překvapení.

Jinak tu ale byli „samí Norové“, tu a tam Švéd nebo Fin. Na vedoucím místě se kromě Norů po celou dobu dojezdu závodníků do cíle na tabuli nikdo jiný neobjevil. Ani Fredriksson starší nestačil tentokrát na červené kombinézy nástupců Ulvanga a Dählieho.

Nejdělsí závod děvčat, 15 km volně, se stal posledním juniorským závodem v kariéře Kateřiny Neumannové. Snad ho původně ani běžet nechtěla, snad nastoupila jenom proto, aby opět zachraňovala naši jinak neúspěšnou reprezentaci. Neumannová však není především bruslařka, navíc má raději kratší tratě. Získala druhou ze „všech dvou“ našich medailí v Harrachově, ale dvě ruské bruslařky-specialistky byly přece jenom lepší. Luzinovou jsme už znali, Čenalovovou dosud ne. Ale patříme jsme tuto drobnou dívku z břehů Amuru neviděli naposledy. Nejen postavou a stylem připomíná Stefani Belmondovou. Ve svých 16 letech má jistě před sebou velkou sportovní dráhu.

Z našich pak zaslouží pochvalu Petra Letenská, skvělá už ve štafetě, tak trochu objev tohoto mistrovství. Bohužel — objev jediný.

Suma sumarum

jsme jako družstvo tak špatně nedopadli od roku 1989. Nebýt Neumannové, vyšli bychom medailově úplně naprázdno! (A to se v historii MSJ nestalo nikdy!) Ano, od juniorů jsme byli zvyklí na víc. Obávám se, že důvodem není jenom rozpad společného státu.

K. B.

Z VÝSLEDKŮ

BĚŽECKÉ SOUTĚŽE

5 km děvčat klasicky: 1. Neumannová 16:39,1, 2. Kjerstadmová (Nor.) —22,2, 3. Apelová (Něm.) —24,0, 4. Lyytikäinenová (Fin.) —24,1, 5. Samorosová (Rus.) —35,2, 6. Koskinenová (Fin.) —37,5 ... 24. Jana Rázlová —1:25,1, 25. Bukvajová (SLK) —1:25,7, 7. Mikušová (SLK) —1:26,5, 37. Šaldová —1:54,3 (závodníky-závodnice z České republiky a Slovenské republiky uvádíme, pokud se umístili do 50. místa.)

10 km chlapců klasicky: 1. Fredriksson M. 30:46,5, 2. Carlsson —10,6, 3. Fredriksson T. (všichni Švéd.) —45,2, 4. Andersen —51,4, 5. Hetland (oba Norsko) —52,3, 6. Mitsuo (Jap.) —56,4 ... 18. Hauer —1:37,0, 20. Páříčka (SLK) —1:38,4, 27. Chlum —2:04,0, 31. Valenta —2:07,8, 32. Bátorý (SLK) —2:10,1, 37. Florek —2:24,0, 50. Korsch —2:45,5. V případě Páříčky a Valenty jde o dělené pořadí s předcházejícím závodníkem, mohou tedy být o jedno místo výše.

Štafeta děvčat 4x5 km: 1. Rusko (Massalkinová, Samorosová, Čenalovová, Luzinová) 1:05:15,3, 2. Švédsko —59,9, 3. Finsko —1:04,5, 4. Německo —1:27,0, 5. **Česká republika (Rázlová, Kantorová, Letenská, Neumannová) —1:43,7**, 6. Norsko ... 11. Slovenská republika (Bátorýová, Mikušová, Fábryová, Bukvajová) —4:29,4.

Štafeta chlapců 4x10 km: 1. Norsko (Pedersen, Aasebo, Andersen, Hetland) 2:00,20, 2. Švédsko —2:03,4, 3. Finsko —3:08,6, 4. Rusko —3:44,5, 5. Polsko —4:47,5, 6. Francie —4:47,9 ... 7. Slovenská republika —5:02,5 v sestavě Bátorý, Páříčka, Florek, Lengyel ... 12. Česká republika v sestavě Matějka, Hauer, Valenta, Chlum se ztrátou —5:39,5.

15 km děvčat volně: 1. Luzinová 43:00,6, 2. Čenalovová (obě Rusko) —6,0, 3. **Neumannová —10,9**, 4. Ahlstrandová (Fin.) —32,8, 5. Odegardová —1:10,0, 6. Apelová (Něm.) —1:13,0 ... 10. Letenská —1:41,5, 25. Šaldová —3:18,8, 30. Bukvajová —3:37,7, 36. Fábryová (obě SLK) —4:13,4, 46. Mikušová (SLK) —5:05,4.

30 km chlapců volně: 1. Pedersen 1:15,36,3, 2. Andersen (oba Nor.) —24,8, 3. Fredriksson M. (Švéd.) —1:49,2, 4. Hetland (Nor.) —2:07,1, 5. Mitsuo (Jap.) —2:11,3, 6. Zajcev (Rus.) —3:02,8 ... 22. Kašpar —4:54,3, 27. Páříčka (SLK) —5:15,8, 29. Chlum —5:22,4, 31. Lengyel (SLK) —5:30,2, 32. Valenta 5:43,1, 34. Hauer —6,17,7.

Bez označení jsou — i v dalších výsledcích — závodníci ČR. Jména opisujeme podle startovních a výsledkových listin, v některých případech se jejich pravopis zcela neshoduje ...

SKOK NA LYŽÍCH

Jednotlivci: 1. Ahonen (Fin.) 233,2 (88,5 a 91,0), 2. Widhölzl (Rak.) 225,6 (89,0 a 87,0), 3. Herr (Něm.) 224,4 (88,5 a

88,0), 4. Skupien (Pol.) 216,9 (87,5 a 86,5), 5. Ljökelsöy (Nor.) 216,0 (90,0 a 82,5), 6. **Věchet 213,5 (87,0 a 85,5)** ... 17. Skoták 189,4, 23. Mikuláščík 183,0, 27. Donoval (SLK) 174,4, 30. Chlup 159,3, 31. Sulír (SLK) 156,8, 44. Mihuliak (SLK) 137,7, 46. Leško (SLK) 132,0.

Družstva: 1. Finsko (Jussilainen, Ahonen, Happonen, Kykänen) 859,000, 2. Rakousko 845,800, 3. Německo 779,800, 4. Česká republika (Skoták, Chlup, Mikuláščík, Věchet) 774,700, 5. Norsko 736,900, 6. Francie 685,500 ... 12. Slovenská republika (Mihuliak, Sulír, Leško, Donoval) 501,200.

SEVERSKÁ KOMBINACE

Jednotlivci (výsledková listina neuvádí odstupy!): 1. Borge-Andersen (Nor.) (30:19,2 — 216,8), 2. Eugen (Rak.) 30:20,6 — 212,5), 3. Myhre (Nor.) (27:29,2 — 170,5), 4. Görtz (Něm.) (30:53,7 — 205,5), 5. Skard (Nor.) (27:55,6 — 167,3), 6. Jääskeläinen (Fin.) (30:44,5 — 197,9) ... 9. Kučera, 15. Flurášek, 17. Bachleda, 21. Hradil — v běhu 4. — všichni SLK, 25. Čejchan L., 35. Čejchan J., 45. Sulír (SLK), 47. Láska. Výsledky jsou bohužel zcela nepřehledné.

Družstva: 1. Norsko (Borge-Andersen, Skard, Myhre) 1:26,56 —631,5, 2. Rakousko —3:10,6, 3. Německo —4:40,3, 4. Česká republika (Kučera, Čejchan L., Rygl) —9:50,0, 5. Slovenská republika (Flurášek, Hradil, Bachleda) —10:23,2, 6. Finsko —11:45,9.

Nedobře se píše

o mistrovství, na němž nemáme úspěchy, ještě hůř o mistrovství pořádaném doma, ale tak špatně.

Harrachovští už léta aspirují na pořadatelsví MS dospělých. Tento juniorský šampionát jim ke splnění velkého snu měl pomoci, nakonec ho ale vzdálil do nedohledna. A to míváme pověst skvělých funkcionářů.

Sám jsem se MSJ zúčastnit nemohl, chřipková epidemie postihla také mne. Shrnuji, co jsem viděl v televizi — i toho bylo dost. A přidávám poznatky kolegů z místa konání. Soupis nedostatků za první tři dny snad už stačí nemluvit o tom, že také v pozvánce jsou chyby; jazykové i věcné.

● Účastníky mistrovství vítal poutač zvoucí diváky na lednový závod Bohemia Crystal turné, který se nakonec vůbec nekonal. I kdyby se byl konal — nebylo už trochu pozdě?

● Závodníci v soutěžích družstev měli vskutku historická startovní čísla. Bohužel, vejdemo do historie zmatků a nedokonalosti ... Výrobce zřejmě nepochopil zadání a smysl dvou čísel na jednom plátně. (První, velké je číslo družstva, druhé a menší označuje startovní pořadí dotyčného závodníka v družstvu.) To už skutečně nebylo možné nic napravit? Startovní číslo s velkou a malou osmnáctkou vedle sebe vypadá jako lyžařův zlý sen.

● Závod ve skoku družstev začal o půl hodiny později. Pořadatelé to oznámili na poslední chvíli jako samozřejmost a vůbec se neohlíželi na termín televizního přenosu. To kdyby udělali při MS dospělých, tak je zahraniční televizní společnosti budou žalovat!

● Nevím také, který zlomyslník namontoval nahoře na můstku mikrofon. Zachycované rozhovory zněly zábavně. Přinejmenším z nich bylo jasné, že rozhodčí vůbec nevědí, co se děje, například, proč je soutěž přerušena ...

● Co říkají pravidla lyžování o koučování závodníka a co o diváčích na trati? V horní části tratě bylo vidět v televizním přenosu, že kolem závodníků i závodnic pořad někdo běhá, obecenstvo není za bariérou, ve stopách se dokonce pohybovali jiní lyžaři než účastníci závodů!!!

● Výsledky byly novinářům k dispozici také až dvě a půl hodiny po skončení závodu a ještě neúplně! Například výsledky závodu v severské kombinaci jednotlivců neuvádějí časové odstupy.

● Můj kolega v Rudém právu napsal „Celý organizační nápor visí na několika jednotlivcích. Například předseda organizačního výboru Miloš Balabán se snaží problémy operativně řešit, jeho úsilí ale na všechno nestačí. A tak po organizační stránce mistrovství světa juniorů v Harrachově spíše vrhlo kaňku na celé české lyžování.“

(Myslím si, že nadávat na Rudé právo není vždycky ta nejspřávnější cesta.)

KAREL BLÁHA

Zklamání mužů, loučení žen

Mnohé už bylo rozhodnuto předem. Japonskému fenoménu Kendži Ogiwarovi nikdo nemohl křišťalový glóbus vzít a rovněž Ljubov Jegorovová se prakticky již mohla radovat z prvenství v SP běžkyň. Největší otázkou se před **FINÁLE SP BĚHU NA LYŽÍCH A SEVERSKÉ KOMBINACI** na Štrbském Plese vznášel nad během mužů. Kdo z koho? Björn Dählie nebo Vladimír Smirnov? Rozdíl mezi nimi byl pouhopouhých 12 bodů.

SMIRNOV UŽ NEMĚL SILU

Smirnov vyběhal na finálovou klasickou patnáctku o minutu později než Dählie a měl tedy dokonalejší přehled o mezicasech svého velkého přítele a soupeře. Ale od prvních metrů stále více ztrácel. V polovině trati měl odstup za Dähliem 38 sekund, v cíli dokonce 1:17 minut. „Již jsem v sobě nenalezl dost sil, abych zaútočil na křišťalový glóbus,“ říkal po závodě Smirnov.

Björn Dählie vyhrál v Tatrách a triumfoval i ve Světovém poháru. „Po mistrovství světa jsem na tom nebyl vůbec dobře, cítil jsem se unavený a na severském turné nepodal dobré výkony. Ale věděl jsem, že dnes musím vyhrát, a tak jsem vyhrál,“ prozradil potom na tiskové konferenci.

— *Spolu s Vegardem Ulvangem se již stáváte legendami norského běhu na lyžích. Kdo z vás dvou má v Norsku větší popularitu?*

„Asi Vegard. Účastní se na různých show, vystupuje v revuálních pořadech. Já tolik popularity jako on nepotřebuji.“

— *Ani nemáte chuť na bláznivá dobrodružství jako jsou Ulvangovy grónské a sibiřské túry?*

„Rozhodně po tak extrémních akcích netoužím. Stačí mi jít si na den zarybařit nebo zajít na lov. Nejraději ze všeho střelím na ptáky.“

— *Stále platí vaše prohlášení, že uvažujete o odchodu ze scény po ZOH v Lillehammeru?*

„Ne, asi nebudu končit. Pokusím se vydržet až do MS 1997 v Trondheimu. Ale po Lillehammeru chci mnohé změnit — systém tréninku, přípravu, prostě chci začít žít jinak.“

V sobotu si pak Björn Dählie oživil vzpomínky na fotofiniš ve Falunu při štafetovém doběhu s Italem Faunerem. I tentokrát fotobuňka hovořila pro Dählieho, byl v cíli o 6 cm (= jedna setina sekundy) dříve.

NEJSOU LIDI

Trenéroví českých mužů Bohuslavu Rázlovi se zračil ve tváři smutek a rozčarování. Na patnáctce se vešel do bodované třicítky jedině Havel, ale tentýž Havel byl o den později na prvním úseku štafety až poslední — šestnáctý. Benc, Buchta a Korunka poté štafetu dovezli alespoň na 10. místo (v redukováném pořadí SP deváté).

— *Jaké to je, dívat se po tolika úspěších v minulosti na štafetu, která nyní jezdí okolo 10. místa?, zeptal jsem se Bohuslava Rázla.*

„Pro mě je to strašné. Ale pořád věřím, že zase dáme štafetu dohromady.“

— *Proč končíme tak, jak končíme?*

„Nejsou lidi. Teplý bere antibiotika. Nyč také onemocněl, Buchta se pořád ještě nedal psychicky dohromady. Už

před sezónou odešli Svanda s Petráskem, celé se to nějak rozpadlo. Na dvou solidních běžcích se štafeta postavit nedá.“

— *Co dál? Je před vámi olympijská sezóna...*

„Věřím, že se vrátí Petráska. A musíme se také podívat po mladších, jako jsou Kučera, Valenta či Chlum. Na MSJ v Harrachově sice nijak nepřesvědčili, ale to ještě nic neznamená.“

— *V individuálních závodech se uplynulá sezóna nemusí hodnotit úplně černě, že?*

„Korunka je jedenáctý ve ‚světáku‘, a to je dosud nejlepší umístění našeho běžce v historii. Mezi bruslaři patří podle mne do první světové šestky. V červené skupině se udržel i Benc. Bohužel však tyto dva nedokážou táhnout celý kolektiv, který se sype hlavně psychicky. Buchta si myslel, že když se konečně rozhodne být Čechem, tak se všechno vyřeší. Ale neuspořádanost předcházejícího tréninku se u něj projevovala i nadále a on se stále víc trápil.“

— *V zákulisí se hovoří o tom, že si naši běžci v poslední době dělají co chtějí, že byste měl mít větší roli větší autoritu. Co vy na to?*

„Já myslím, že si nedělají, co chtějí. Samozřejmě — doba se změnila, už nejde nařizovat jim tak, jako dřív. Ale tihle kluci žijí opravdu jenom pro lyžování.“

— *Nepopřete však, že ve Falunu někteří reprezentanti odmítali nastoupit na klasiku...*

„To se stalo, to je pravda. Každý měl dopředu naplánováno, co chce jet. Už s obsazením prvního závodu (klasické třicítky) jsem měl problémy.“

Zašel jsem potom ještě za dvěma představiteli naší mužské běžecké reprezentace a slyšel následující slova. Václav Korunka: „Rázl je osobnost, která u nás nemá obdoby. Lepší člověk přes lyžování v Čechách není. Až ho najdou, ať mi ho přivedou ukázat.“ Lubomír Buchta: „Ne-

myslím si, že by měl trenér Rázl malou autoritu. Už jsem s ním však hovořil i o tom, že od příští sezóny na nás musí být i v přípravě tvrdší. Potřebujeme to.“

LOUČENÍ ŠTAFETY

„Mistrovství světa mi nevyšlo úplně podle mých představ, ale tím, že jsem vyhrála Světový pohár, jsem se stala vlastně nejlepší běžkyní celé sezóny, že?“ říkala Ljubov Jegorovová, v Tatrách druhá, ale celkově majitelka křišťalového glóbu. Na klasické desítky ji porazila jen krajanek Vjalbeová a společně pak byly základem k vítězství ruské štafety.

Naše ženy? V závodě na 10 km jela Kateřina Neumannová ještě po 5 kilometrech na 11. místě, ale v cíli byla osmnáctá. „Ve druhé půlce už jsem byla úplně kožená,“ pronesla v cíli a dodala, že už je toho letos moc.

Alžběta Havrančíková se po čtyřech kilometrech chytila Stefanie Belmondové, startující půl minuty za ní. „Držela jsem se s ní půldruhého kilometru a pak se mi utrhla. Ale pomohlo mi, že jsem mohla jet za ní,“ říkala slovenská jednička, potěšená nečekaně dobrým výsledkem v neoblíbené klasice. Zato Klárečka Bažárová dopadla mnohem hůř. Kombinace horečky a únavy i zložená hůlka sehrály své.

O štafeti se právě tady hovořilo více než dost. „Každá z nich cítí, že je to naposledy, co běží spolu. Je škoda, že se musejí rozjet,“ říkal před závodem na 4x5 km žen Vladimír Pavlata. Loučení bývalé federální ženské štafety bude ještě námětem na samostatný materiál, ale nyní zaznamenejme, že dvě Slovenky (Bažárová a Havrančíková) a dvě Češky (Zelingerová a Neumannová) začaly na Štrbském Plese až na 10. místě, ale finšmanka Neumannová nakonec přivezla štafetu na čtvrté příčce. „S výsledkem jsem spokojen, s výkonem o něco méně,“ komentoval poslední federální lyžařské vystoupení trenér Pavlata.

Běžkyně Ruska. Zleva Jegorovová, Vjalbeová, Lazitinová, svísta Gavriljuková

Kendži Ogiwara

Snímky Tomáš Macek

KOPALOVÍ dozrála forma

Ceští kombináči přijeli na Štrbské Pleso s jedním bodem Kopal na Holmenkollenu a veterán českého družstva opravdu zrál v závěru sezóny. Jenomže po dvou kolech skoků v Tatrách vypadaly tváře našich kombináků jako kyselá okurky. Kopal, Máka i Kučera se tísnil v poslední patnáctce výsledkové listiny. Až potom 75,5 metru Máky a 78,5 metru Kopala trochu vyjasnilo tváře, ale přesto... „Chtěli jsme v posledním závodě asi uspět až moc a člověk to pak někdy přepískne,“ tvrdil František Máka. „Vrchol byl pro mne ve Falunu, teď už se cítím psychicky strašně unavený. Ale příští rok je olympiáda, motivace mi do další dřiny určitě nechybí. Sami trenéři tvrdí, že příprava teď bude mnohem tvrdší. Chee to ale přijít s něčím jiným, aby nás trénování bavilo.“ Před během tvrdil, že jestli bude do třicítiky, dá se s tím ještě něco dělat. Počítač ho zařadil na 25. místo...

Opodál stojící Miroslav Kopal ho uklidňoval: „Zaplat pámbůh za ten třetí skok. Na Holmesu mi to sedlo líp, ale stejně cítím, že mi to začíná jít. Asi bych měl vydržet až do Lillehammeru, co? Ale definitivně rozhodnutí ještě nejsem, záleží taky na dohodě s trenéry.“

Do běhu šel Kopal z šestnácté příčky a jednu chvíli se vezl dokonce na dvanácté pozici, v cíli z toho bylo třinácté místo. „Brzy jsem dojel Němce Schwaara a pak jsme dva okruhy jeli spolu. Ke konci se ale zezadu dotáhl Bard Elden a se Schwaarem mi ujeli,“ řekl náš reprezentant.

František Máka se dostal do cíle jako dvacátý a největší zájem měl o to, jak dopadl Ital Longo. Když se dozvěděl, že byl devátý, ulehčeně vydechl. Proč ta starost? „Jsem ve světěku' pětadvacátý a prvních pětadvacet má v příštím roce od FIS placené náklady. Kdyby byl Longo lepší, tak mne mohl z té pětadvacátky vyšoupnout.“

Kendži Ogiwara už snad postě tvrdil novinářům, že opravdu neví o nějakém japonském tajemství, díky kterému triumf za druhým. Takanori Kono vysvětloval, že na Holmenkollenu měl lépe připravené lyže než Ogiwara, a proto ho v Norsku dokázal porazit. Ogiwara jako poslední vítěz při tatranském finále dostal právo vyzdvihnout nad hlavu křišťálový glóbus, a to byl konec.

Skončilo finále SP, nad kterým zpočátku panovaly mnohé otázky, ale jehož se nakonec slovenští organizátoři zhostili se ctí. Potěšili i diváci, kteří si našli na Pleso cestu v brzkých dopoledních hodinách, s kvalitou tratí byli spokojeni závodníci. „Myslím, že byste znovu mohli začít uvažovat o kandidatuře na mistrovství světa,“ promnesl představitel FIS Bengt-Erik Bengtsson. Snad to nebyla jen diplomatická věta. Tatry se zatím hrdě hlásí ke kandidatuře na ZOH 2002, i když cítí, že tak velké sousto by za dané situace ještě nespokly. „Asi ne, ale v každém případě je potřeba přinejmenším kandidovat,“ dodávají souhlasně příslušní činovníci.

Výsledky finále SP 1992/93 — 15 km mužů klasicky: 1. Dählie [Nor.] 41:35,0, 2. Albarello —22,5 s, 3. Fauner [It.] —27,1, 4. Skjeldal [Nor.] —37,5, 5. de Zolt [It.] —37,6, 6. Mogren [Švéd.] —58,9, 7. Alsgard —1:01,0, 8. Sivertsen [oba Nor.] —1:07,4, 9. Smirnov [Kaz.] —1:17,2, 10. Polvara [It.] —1:21,6, 11. Soergaard [Nor.] —1:26,2, 12. Ottosson [Švéd.] —1:33,7, 13. Valbusa [It.] —1:34,2, 14. Langli —1:35,5, 15. Ulvang [oba Nor.] —1:39,9... 28. Havel [ČR] —2:30,4, 29. Ježík [SR] —2:32,6, 38. Benc —2:56,1, 45. Korunka [oba ČR] —3:22,0, 51. Hudač [SR] —3:40,7, 55. Teplý [ČR] —4:04,0.

10 km žen klasicky: 1. Vjalbeová 29:21,7, 2. Jegorovová [obě Rus.] —16,2, 3. di Centaová [It.] —39,0, 4. Roligová —40,0, 5. Kirvesniemiová [obě Fin.] —40,0, 6. Moenová [Nor.] —58,0, 7. Belmondová [It.] —59,5, 8. Dybendahlová —1:15,8, 9. Nybraatenová [obě Nor.] —1:17,0, 10. Lazutinová [Rus.] —1:18,7, 11. Woldová [Nor.] —1:31,2, 12. Ruchalová [Pol.] —1:41,9, 13. Nagejkinová [Rus.] —1:48,6, 14. Paruzziová [It.] —1:56,5, 15. Honeggerová [Švýc.] —1:59,8... 18. Neumannová [ČR] —2:04,2, 25. Havrančíková [SR] —2:36,1, 26. Zelingerová —2:38,7, 28. Chroustovská [obě ČR] —2:53,5, 11. Balážová [SR] —3:39,0, 44. Zurnková [ČR] —4:09,0, 50. Bukvajová [SR] —4:46,0, 51. Rázlová Jana [ČR] —4:50,0.

4X10 km mužů volně (redukované pořadí národních štafet): 1. Norsko (Soegard, Ulvang, Alsgard, Dählie) 1:36:27,4, 2. Itálie (Valbusa, de Zolt, Albarello, Fauner) stejný čas, 3. Švédsko (Forsberg, Ottosson, Larsson, Mogren) —29,5, 4. Rusko (Kirillov, Badamšin, Prokurov, Botvinov) —54,9, 5. Finsko (Hauta-Aho, Taipale, Kuusisto, Repo) —1:32,9, 6. Francie (Sanchez, Azambre, Balland, Vallet) —1:53,2, 7. Bělorusko —2:14,6, 8. Německo —2:50,9, 9. ČR (Havel, Benc, Buchta, Korunka) —3:20,2, 10. SR (Ježík, Jurčo, Báthory, Hudač) —3:22,2.

4X5 km žen volně (redukované pořadí národních štafet): 1. Rusko (Gavriljuková, Vjalbeová, Lazutinová, Jegorovová) 53:56,8, 2. Itálie (Valbusová, Paruzziová, di Centaová, Belmondová) —27,6, 3. Norsko (Moenová, Nilsenová, Heggeová, Dybendahlová) —1:01,8, 4. ČR/SR (Balážová, Havrančíková, Zelingerová, Neumannová) —1:56,2, 5. Švýcarsko (Albrechtová, Honeggerová, Schwagerová, Metlerová) —2:39,2, 6. Polsko (Boceková, Kwasnová, Ruchalová, Macluzeková) —2:54,0, 7. Finsko —3:03,6, 8. Švédsko —3:07,2, 9. Ukrajina —4:11,6, 10. Německo —4:30,0.

Severská kombinace: 1. Ogiwara, 2. Kono [oba Jap.], —2:17,4, 3. Lundberg —2:54,5, 4. T. E. Elden [oba Nor.] —3:20,1, 5. Abe —3:21,6, 6. Kogawa [oba Jap.] —4:35,8, 7. Schaad [Švýc.] —5:00,7, 8. Pohl [Něm.] —5:21,2, 9. Longo [It.] —5:25,2, 10. Vik —5:26,5, 11. B. J. Elden [oba Nor.] —5:27,9, 12. Schwaar [Něm.] —5:35,5, 13. Kopal [ČR] —5:40,5, 14. Apeland [Nor.] —6:06,9, 15. Guy [Fr.] —6:12,1... 20. Máka —8:02,3, 25. Skopek [oba ČR] —9:21,3, 28. Kovařík [SR] —9:25,4, 33. Kučera [ČR] —10:58,0, 38. Bachleda [SR] —12:35,7.

Konečné pořadí SP — běh mužů: 1. Dählie 696, 2. Smirnov 649, 3. Ulvang 576, 4. Mogren 488, 5. Albarello 351, 6. Fauner 308... 11. Korunka 226.

Běh žen: 1. Jegorovová 760, 2. Vjalbeová 710, 3. Belmondová 596, 4. Lazutinová 519, 5. di Centaová 511, 6. Dybendahlová 396, 7. Neumannová 356.

Severská kombinace: 1. Ogiwara 185, 2. Lundberg 115, 3. Kono 112, 4. Abe 94, 5. Ievandil 62, 6. Apeland 48... 23. Kučera 9.

Podrobněji se k výsledkům SP vrátíme v příštím čísle.

TOMÁŠ MACEK, Štrbské Pleso

BĚH NA LYŽÍCH

/6/

(Učíme se správně a účelně běhat)

Po lyžařské přípravě, která již obsahuje řadu základních prvků techniky způsobu běhu, nacvičujeme příslušný běžecký způsob.

Jakmile si uděláme představu o pohybové struktuře, nacvičujeme vybraný běžecký způsob vcelku. Snažíme se koordinovat práci dolních končetin a paží, aby pohyby na sebe navazovaly ve správném sledu a proporcích. Pak se soustředíme na jednotlivé pohybové prvky. Pohybový prvek lze dokonale zvládnout až po častém opakování. Aby nebyl výcvik únavný a fádní, zpestříme ho vyjíždkami a turistikou v okolí.

Začínáme nácvikem klasické techniky běhu. Ta zůstává základem, neboť v ní jsou obsaženy všechny lyžařské dovednosti, na nichž je založena i technika bruslení. Základní způsoby běhu klasickou technikou i bruslením můžeme nacvičovat na klasických běžeckých lyžích. Pro další zdokonalování je vhodné si pořídit lyže speciální, které jsou konstrukcí, tvarem a samozřejmě i mazáním určeny k jízdě příslušnou technikou. Pro rekreační a sportovní jízdu se v poslední době uplatňují lyže univerzálního typu klasika-bruslení.

Úprava stopy a terénu pro výcvik

Pro nácvik všech způsobů běhu je nutné upravit terén. Bez řádně upravené stopy pro klasickou techniku nebo široké a pevné tratě pro bruslení není možné se některé prvky vůbec naučit. Stopa i tratě mají být tvrdé, dostatečně široké a ve stejné výši. Šířka stopy asi 15 centimetrů. Nesmíme zapomínat na tvrdý podklad pro odpich holemi.

Podklad pro tratě a stopu připravíme příčným ušlapáním lyžemi a pak největším dostatečně široké stopy. Lepší je samozřejmě mechanická úprava tratě pomocí sněžných pásových vozidel či skútrů se závěsným zařízením na vyjetí stopy. Výcvikové možnosti poskytují také stále stopy a tratě upravované v lyžařských střediscích. Dobře zvolený a upravený terén, běžecká stopa a správně namazané lyže jsou nutnou podmínkou pro úspěšný nácvik.

Nácvik klasické techniky běhu

Uvedli jsme, že pro nácvik běhu, který představuje cyklickou pohybovou strukturu, je nejuvhodnější komplexní metoda, to znamená, že se učíme celý pohyb najednou. Než se o něj začneme pokoušet, musíme zvládnout základy běhu a projít specializovanou běžeckou přípravou.

Běh střídavý dvoudobý (obr. 1)

Specializovaná příprava zahrnuje nácvik těchto důležitých prvků:

- Skluzové rovnováhy a postoje v jednooporovém postavení,
 - odrazu z plochy lyže,
 - střídavé práce paží a odpichu holemi.
- Po důkladné specializované přípravě doporučujeme učit se jednotlivé způsoby běhu komplexně.

Udržet rovnováhu ve skluzu na jedné lyži jsme se naučili v lyžařské přípravě. Teď se naučíme zaujímat správný postoj v jednooporovém postavení při jízdě. Z přirozené chůze na lyžích přecházíme do chůze zrychlené. Trup je vzpřímený, lyže nezvedáme, nýbrž suneme po sněhu. Váha těla je při každém kroku přenášena

na z pokrčené dolní končetiny na vedoucí lyži. Pohyb paží s holemi je pouze doprovodný a vyrovnávací.

Ze zrychlené chůze přejdeme do chůze skluzem. Pro tento cvik volíme mírně se svažující stopu. Zesílujeme odraz nohou a prodlužujeme skluz na jedné lyži. Tím dochází k pootočení pánve vzad nad odlehčenou lyži. Postoj je stále ještě dvouoporový, váha na obou lyžích. Kolena při pohybu vytlačujeme vpřed. Vlastně to je hrubá forma střídavého běhu v dvouoporovém postavení.

Po tomto cviku se můžeme učit skluzový postoj v jednooporovém postavení (obr. 2). Jde o kvalitativní změnu, neboť musíme důsledně přenést váhu těla na jednu lyži. To už je obtížný prvek rovnováhy.

Nácvik skluzové rovnováhy

Skluzovou jednooporovou rovnováhu nacvičujeme v mírně se svažující stopě a nejlépe bez holeí. Postup:

- Střídáme krátké a dlouhé kroky,
- první dva kroky slouží k rozběhnutí, při třetím kroku dlouze sklouzneme ve skluzovém postoji,
- při jízdě ve skluzovém postoji pomalu vyměníme nohy, jedeme dlouhými skluzy, hole držíme uprostřed.

Nácvik odrazu z plochy lyže

Při nácviku se zaměřujeme na správné vystižení odrazu. Odraz nacvičujeme bez holeí, nejdříve v mírně se svažující stopě, pak přecházíme na rovinu a do mírného stoupání. Postup:

- „Koloběžka“ — jedna noha je odrazová, druhá stojná, snažíme se o mohutný odraz, nohy střídáme,
- před odrazem se důrazně snížíme,
- střídavě se odrazíme dvakrát levou, dvakrát pravou nohou, paže za zády,
- projíždíme stanovený úsek minimálním počtem kroků.

Nácvik střídavé práce paží a odpichu holemi

Zaměříme se na správnou techniku pohybu paží ve velkém rozsahu. Nejprve nacvičujeme střídavou práci paží na místě a bez holeí. Vymezíme správné polohy ve směru předozadním a vertikálním. Na místě procvičíme i techniku uvolňování držení hůlky do poutka a opětný úchop.

Potom totéž nacvičujeme při jízdě. Vybereme si svažující se stopu a postupujeme takto:

- Přecházíme z chůze do běhu a šviháme pažemi bez holeí,
- totéž zkusíme s holemi drženími uprostřed,
- při jízdě přidáme k pohybu paží mírný odpich holemi,
- ve svažující se stopě jedeme pouze pomocí odpichu holemi.

Komplexní nácvik

Vybereme si stopu na rovině nebo do mírného stoupání. Snažíme se jet koordinovaně, sledujeme souhrn práce paží a dolních končetin, udržujeme optimální rytmus. Pokud v celkové struktuře pohybu střídavého běhu dvoudobého nejsou podstatné chyby, vybereme si obtížnější terén.

Nejčastější chyby:

- V přípravě na odraz jsou málo pokrčená kolena, těžiště těla je nad opornou plochou, trup je vzpřímený.
- Odraz je veden z neúplně zatížené lyže, je proveden pozdě.
- Úhel odrazu nesměřuje šikmo vpřed do těžiště, nýbrž vzhůru.
- Při výpadu je nutné, aby chodidlo bylo kolmo na lyži.
- Odrazová končetina není po odraze dopnutá ve všech kloubech. Je pokrčená v kolenu, a to i po dokončení odrazu a při švihovém pohybu vpřed.
- Váha těla po odrazu není důsledně přenesena na skluzovou lyži. Těžiště zůstává vzadu, běžec je stále v dvouoporovém postavení.
- Postoj na skluzové lyži je nesprávný, těžiště je za oporu (nikoliv před ní), bérec nohy svírá s podložkou tupý úhel. Skluzová lyže nejede, je „hrnuta“ vpřed.
- Dolní končetina po dokončení odrazu místo aktivního kyvadlovitého švihů vpřed spadne pasívně na podložku, vzniká dvouoporové postavení. Aby se běžec mohl odrazit druhou nohou, musí počkat, až se obě nohy sjedou, lyže se těe o sněh a tím ztrácíme rychlost.
- Paže se pohybují jen v malém rozsahu, odpich končí u boku.

Obr. 3: Srovnání chybného a správného provedení běhu střídavého dvoudobého:

- chybné provedení — jízda stále ve dvouoporovém postavení, těžiště vzadu, odraz nedokončený, malý rozsah pohybu paží, nedůsledný odpich holemi,
 - správné provedení — jízda v jednooporovém postavení, těžiště nad skluzovou lyži, důsledně dokončený odraz, rozsah pohybů paží a odpich holemi do krajních poloh.
- Paže jsou v předpažení příliš napnuté, jsou zvedány až nad úroveň hlavy.
 - Běžec předhazuje hůl, po odpichu je vedena dopředu stranou.
 - Odpich holeí za tělem není dokončen tlakem poutka, držadlo hole není uvolněno, pevný úchop při dokončení odpichu vede ke zvedání hole za zády.
 - Trup je při skluzu příliš vzpřímený nebo naopak „zlomený“ v pase.
 - Hlava je předkloněná, není v prodloužení trupu.

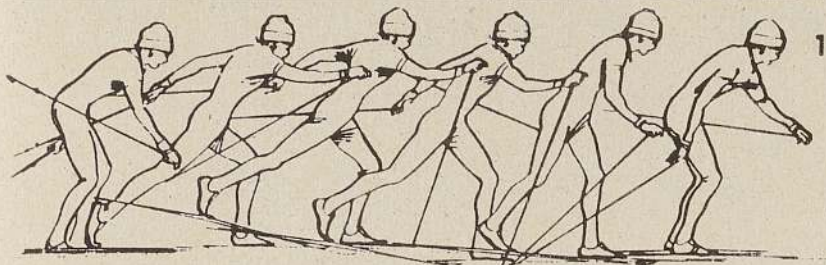
Největší chybou je dvouoporové postavení ve skluzu, způsobené nedostatečnou rovnováhou a nedůsledným posunem těžiště těla vpřed, alespoň nad opornou plochu.

Spatnou koordinací pohybu paží a nohou dochází k souhlasnému pohybu stejné nohy a paže, tzv. pasgangu — běhu stejnostrannému.

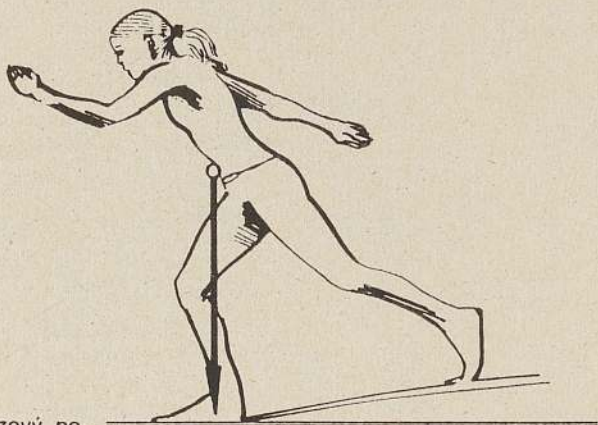
Běh soupažný jednoduchý

Specializovaná příprava spočívá v nácviku soupažného odpichu holemi — v nastavení trupu do optimální polohy.

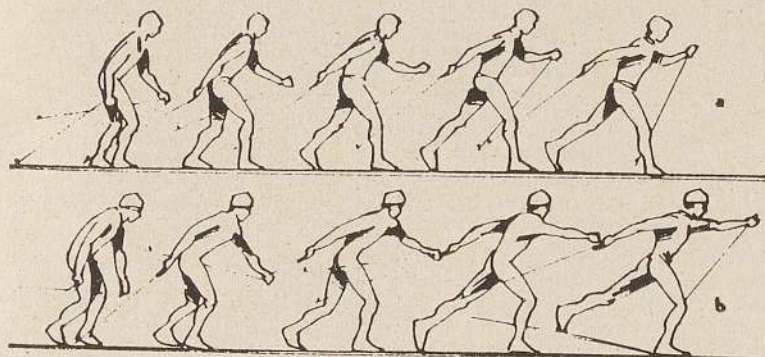
Pohyb paží procvičíme nejdříve na místě a bez holeí. Ujasníme si správný rozsah pohybu. Podobně se učíme nastavit trup až do vodorovné polohy. Potom oba cviky spojíme. Soupažný odpich se zpočátku učíme v mírně se svažující stopě (obr. 4).

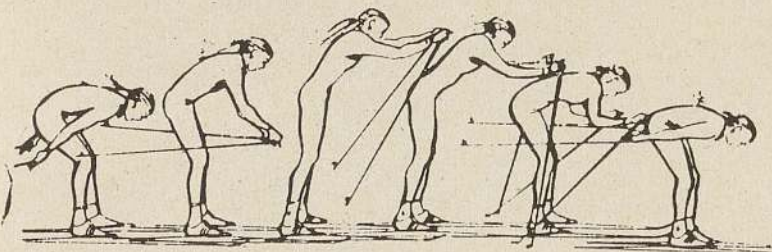
Běh střídavý dvoudobý je typický střídavou prací paží a skluzem po jedné lyži. Paže se pohybují střídavě, každá zvlášť, a opačně než dolní končetiny. Výsledkem je pravidelné střídání skluzu a odrazu na jedné a druhé lyži

Skluzový postoj v jednooporovém postavení s posunem těžiště vpřed

Srovnání chybného a správného provedení běhu střídavého dvoudobého: a) chybné provedení – jízda stále v dvouoporovém postavení, těžiště vzadu, odraz nedokončen, malý rozsah pohybu paží, nedůsledný odpích holemi, b) správné provedení – jízda v jednooporovém postavení, těžiště nad skluzovou lyží, důsledně dokončený odraz, rozsah pohybů paží a odpích holemi do krajních poloh

Správné provedení soupažného odpichu holemi

Komplexní nácvik

Zaměřujeme se především na koordinaci odrazu nohou a následného odpichu holemi. I tento komplexní pohyb je vhodné nacvičit nejdříve na místě.

Za pohybu se učíme odrážet zpočátku stejnou nohou, pak zkoušíme střídavě se odrážet pravou a levou nohou, při tom správně pracovat pažemi.

Nejčastější chyby:

- Předhazování holí bodci vpřed.
- Přílišné zvedání paží v předpažení, až na úroveň hlavy.
- Přílišné pokrčení paže při zahájení odpichu.
- Zapíchování holí příliš do stran.
- Odpích holemi končí u boků, není protažen za tělo.
- Poslední impuls odpichu nejde do poutek holí. Držení holí není uvolněno do poutek, hole zvedáme za záda.
- Paže s holemi se nevracejí dopředu spodním obloukem, hole vykyvují do strany.
- Trup při soupažném odpichu holemi zůstává vzpřímený a běžec si přisedává.
- Chybná koordinace pohybů, odraz a odpích jsou prováděny současně.

Srovnání úrovně techniky běhu

Cílem nácviku základní techniky je zvládnutí techniky běhu bez hrubých chyb. Požaduje se jízda ve skluzu ve vyváženém postoji.

Celý pohybový cyklus je charakterizován vyváženým, ale značně statickým postojem. Těžiště běžcova těla je převážně nad opornou plochou, s minimálním posunem vpřed. Z tohoto důvodu nejsou odrazové schopnosti plně využity. Pevně uplatňovaná statická rovnováha neumožňuje realizovat odraz pod optimálním úhlem. Efekt odrazu se více promítá do vertikální složky, v důsledku toho je kratší i skluz. Účinnost práce paží a odpichu holí jsou vzpřímeným postavením trupu značně limitovány.

Takovou úroveň techniky, kdy celý pohybový skluz je v celku i částech proveden bez hrubých biomechanických chyb, v odpovídajícím rytmu a vzájemné koordinaci, považujeme za základní. Cílem dalšího výcviku je zdokonalování a rozšiřování základní techniky. Jde o kvalitativní změny ve struktuře pohybu běžeczkých způsobů.

Základním požadavkem je jízda v dynamické rovnováze. Lze jí dosáhnout aktivním horizontálním posunem těžiště běžcova těla v průběhu běžeczkého kroku z polohy nad oporou před opornou plochu, do takzvaného přepadu nad skluzovou lyží.

Odraz musí být proveden důsledně šikmo vpřed do těžiště pod optimálním úhlem, v rozmezí 55° až 65°. Hybná síla, způsobená odrazem dolní končetinou a odpichem holí, je realizována v dlouhém skluzu. Trup běžce je aktivně nastaven do účelných poloh – náklonu dopředu, do vodorovného předklonu. Paže pracují ve velkém rozsahu do krajních poloh. Odpích holemi je důsledný, tlak na ně je po celou dobu pohybu paží.

Jednotlivě nacvičené a technicky zvládnuté způsoby běhu účelně kombinujeme podle charakteru terénu a lyžařské stopy.

Doc. dr. FRANTIŠEK DVORÁK, CSc.

Výuka sjíždění z pohledu mezinárodního semináře učitelů lyžování v Rakousku

Poznatky získané na semináři učitelů lyžování v rakouském Kitzsteinhornu mohou vést k základní úvaze: Vytvoří se technika a metodika sjezdového lyžování, nebo stagnuje?

TVORIVÝ PŘÍSTUP K VARIABILITĚ VÝUKY

Výukové plány obsahovaly tradičně již od 30. let určitý systém, který platil stejně pro nadané a nenadané, pro mládež i dospělé, dokonce i pro závodníky. Výhoda byla především v tom, že učitelé a instruktoři mohli postupovat v jednotlivých oblastech stejným způsobem.

Dynamický rozvoj lyžování si však vyžádal **tvorivý přístup k variabilitě výuky**. Základním heslem je přizpůsobit se zákazníkovi v oblasti fyzického zatížení i použité techniky. Proto výuka respektuje „systém“, ale současně i „situaci“. To znamená, že ne (jako v minulosti) všichni procházejí celou metodickou řadou, nýbrž instruktor vybírá cvičení, která nejvíce pomohou zdokonalit lyžařskou techniku jednotlivce.

SYSTÉM A SITUACE

Není to tak dávno, kdy byl hlavní důraz kladen na systém prezentovaný obloky rozdělenými do tří skupin:

1. Oblouky uskutečňované horní lyží (například obloky s přivrátím vyšší lyže).
2. Oblouky uskutečňované dolní lyží (například obloky odvrátím dolní lyže).
3. Oblouky uskutečňované zřetelným vertikálním pohybem těžiště (například srovnávací oblouk se zvýšením).

Samozřejmě se dnes také hovoří o postavení lyží, ale základním kritériem je **změna tlaku**:

- a) bočná změna zatížení
- b) diagonální změna zatížení
- c) vertikální změna zatížení
- d) předozadní změna zatížení.

Při běžné jízdě se samozřejmě objevují různé kombinace těchto čtyř způsobů zatížení, ale vždy jeden převažuje. Například bočná změna se objevuje zejména při pomalejší jízdě — tzn. obloky v přivrátu a v širší stopě, zatímco vertikální změna zatížení je typická pro rychlejší jízdu v užší stopě.

Další problém, který se pokouší lyžařská didaktika řešit, je rytmus. Tedy zda učit několik za sebou jdoucích navazovaných nebo jeden oblouk, na jehož začátku obvykle naznačujeme protioblouk. Odpověď dává pohybová úroveň žáka a lyžařský terén, na kterém výuku provádíme. Proto nácvik přes rytmicky napojované obloky úspěšně

využijeme na mírném svahu a u talentovanějších lyžařů, naopak nácvik samostatného izolovaného oblouku zvolíme na prudším svahu nebo u méně talentovaných žáků. Situace znamená kombinování těchto různých postupů a lyžařských technik, jejich tvořivé uplatňování v různých podmínkách.

TECHNIKA ZÁVODNÍKŮ JE VZOREM I PRO ZAČÁTEČNÍKY

I na kitzsteinhornském semináři se projevila letitá tendence využívat při lyžařské výuce některých prvků techniky špičkových závodníků. Jedná se zejména o tyto pohybové projevy:

- Postavení pánve více do středu oblouku, což umožňuje kvalitnější vedení lyží v průběhu zatáčení. Pohyb vnějšího kolena není tak výrazný, tím se značně šetří tento přetěžovaný kloub.
- Důraz je kladen na vedení oblouku, a to zejména na jeho konec, kde zdůraznění tlaku do vnější lyže pomáhá správnému vyřiznutí oblouku.
- Aktivnější práce vnitřní, odlehčené lyže, která „vykročí“ ve směru nového oblouku.
- Rytmičká změna směru jízdy má pozitivní vliv na získání pocitu správné bočné a předozadní rovnováhy.
- Využití širší stopy, která byla dříve považována za „lyžařské neumění“, je dnes součástí techniky špičkových závodníků. Z pohledu lyžařského estéta může být považována snad jen za méně elegantní pohybový projev.

Všechny tyto relativní novinky byly jako zcela právoplatné modifikace lyžařské výuky akceptovány i v rakouském lyžařském plánu. Není proto důvod, proč bychom se jejich použitím neměli zabývat i u nás. Podrobnější popis těchto pohybových mechanismů byl u nás již víckrát publikován, například v článcích J. Soukupa Co nového v Rakousku — Lyžařství 2/1992, 1—3/1990, jsem cvičitel a kdo je víc — Lyžařství 2/1992. Vývoj ve výuce sjíždění — Tělesná výchova mládeže 1/1992. Knižně je tato problematika zpracována zejména v publikaci K. Drlíka a K. Strobla Lyžujeme a v knize J. Soukupa Lyžování podle alpských škol, která je navíc doplněna videofilmem brněnské firmy Direct FILM.

Nezbývá než doufat, že uvedené náměty se stanou předmětem odborné diskuse, která bude vedena v tak přátelském a tolerantním duchu, jak tomu bylo i na 14. mezinárodním semináři učitelů lyžování.

JAROSLAV ŽÍDEK, LIBOR KNOT,
TOMÁŠ BIČÁK

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

dočetli jste další číslo časopisu Lyžařství. Pokud se vám líbilo, objednejte si časopis u Poštovní novinové služby, dnes tedy První novinové společnosti, a. s. Pro případ, že by vám nechtěli vyhovět, mějte při ruce toto vydání, abyste měli protiargument k námitkám, že Lyžařství už nevychází. Vychází, je řádně registrováno na ministerstvu kultury ČR, rozšiřuje ho PNS a společnost Transpress.

V minulém čísle jsme uveřejňovali objednávací lístek. Zabral však poměrně dost místa a váš poštovní doručovatel ho určitě má. Do rubriky katalogové číslo se vyplňuje 18138 — to kdyby někde nemohli správný údaj najít. Propagujte náš časopis a zůstaňte nám věrni. Za to vám všem předem děkuje

redakce Lyžařství

lyžařství

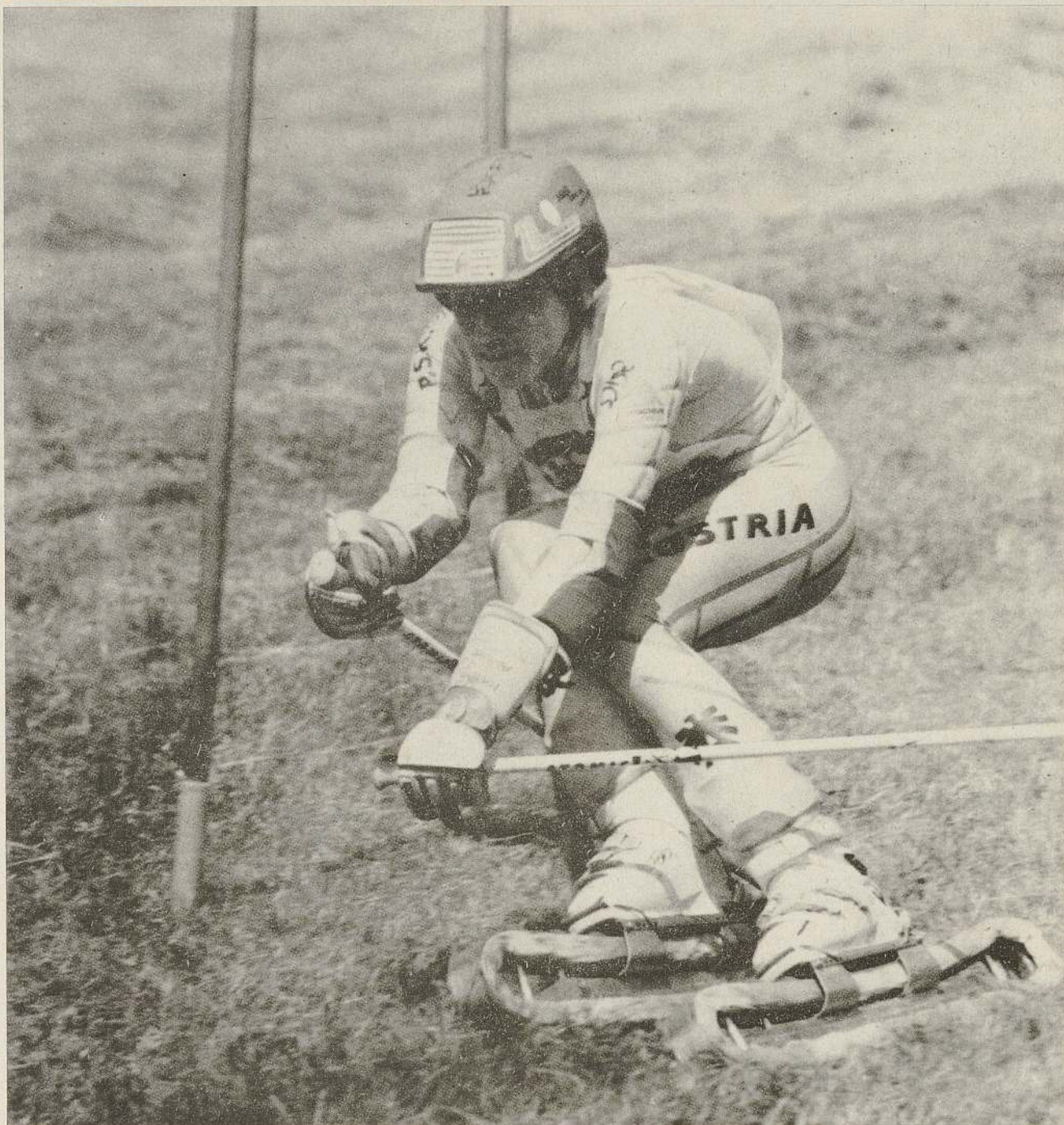
ČERVEN

ROČNÍK 79

1993

Kč 4,-

3

Z OBSAHU: Hodnocení sezóny ● Morioka jen pro silné osobnosti ● Král a Královna bílé stopy ● Vrátil se sláva švédských běžců? ● Statistika Světových pohárů ● Anitta Wachterová — a další zajímavosti.

MÍSTO ÚVODNÍKU

Mám na srdci dvě věci: Za prvé bych rád viděl větší podíl slovenských autorů na tvorbě našeho časopisu. Říci „větší“ je téměř eufemismus — jejich momentální podíl je zcela nulový. SLZ delegoval dva zástupce do redakční rady Lyžařství, a to je zatím všechno.

Skoda. Rádi bychom totiž dosáhli toho, aby alespoň v tělovýchovných časopisech přetrvalo ono dobré, co pro nás znamenala federace. Našemu přátelství by neměl být konec, skutečná a konkrétní spolupráce by měla přetrvat. Slovenský lyžařský svaz s námi uzavřel dohodu o společném vydávání odborného dvouměsíčníku všech českých a slovenských lyžařů, poslal hned začátkem roku i část peněžní dotace. Budíž mu za to dík, leč nerad bych, aby naše spojení mělo jenom tento vnější, formálně-právní charakter. Daleko hezčí by byla skutečná spolupráce, k níž tímto vyzývám všechny příznivce lyžování na Slovensku, jímž se náš časopis dostal do rukou.

Museli jsme překonat nejen administrativní problém — patrně ne všichni ve SR přejí distribuci českého tisku. Tím lepší by bylo, kdyby si naši přátelé ze Slovenska Lyžařství prostě vynutili a požadovali ho. Aby nebylo jenom české, záleží na vás. Rádi bychom četli pěknou a kultivovanou slovenštinu i na stránkách našeho časopisu, rádi bychom se dozvěděli o všem, co je na Slovensku v lyžování nového. Určitě toho není málo — vždyť vznikají nová reprezentační družstva, vytváří se něco, co dosud Slovensko ve sportu nemělo. Věřte, že nás v Čechách a na Moravě vývoj nadále zajímá a prosíme vás, byste se neuzavírali do úzké příhrádky dané novou realitou. Doufám za všechny, že už v příštím čísle bude důvod otevřít novou rubriku — informace ze Slovenska! Budete-li na ni potřebovat několik stránek, tím lépe...

Druhý problém je ještě decentnější a mluví se mně o něm opravdu obtížně, existuje však a nelze ho přejít. Redaktoři některých deníků hledali i pro sportovní rubriky senzace vyvolané rozpadem federace a našli je ve všech sportech — především v těch zimních, které rozpad státu zastihl v sezóně. Žel, ani Svaz lyžařů České republiky nezůstal ušetřen. Nejedna domněnka přerůstala v žalovatelné urážky a jenom díky nadhledu a trpělivosti představitelů českého lyžování neskončila u soudu.

O co šlo? O údajnou neprofesionální a nekompetentnost pracovníků sekretariátu SLČR, o domnělý amatérismus, jaký údajně ohrožuje samu existenci našeho lyžování. Inu, kdo chce psa bít, hůl si najde. Skutečností zůstává a zůstane, že téměř všichni pracovníci sekretariátu bývalého ČSSL dostali nabídku pracovat v analogických funkcích dál. A že jí nejméně z poloviny odmítli. Není vina zaměstnanců minulého sekretariátu SLČR, že se rozpadl společný stát. Ano, v minulosti — tedy až do loňského roku — zajišťoval sekretariát SLČR jiné úkoly než „federál“ a s reprezentací neměl mnoho společného. Tím však ještě není řečeno, že nedostatek zkušeností povede ke krachu našeho mlovaného sportovního odvětví. Uplynulá zima nás v mnohém poučila a myslím, že jí SLČR absolvoval s obtížemi, leč také se cíl. Lyžování se nezhroutí a ani nečekané výpadky v personálním obsazení jeho existenci neohrozily.

Je třeba si uvědomit, co všechno přináší nová situace. SLČR musí — na rozdíl od ČSSL — zajistit celé naše lyžování, nejen reprezentaci! Součástí každého odvětví je také sport pro všechny, základní výcvik v dotyčném sportu, práce s mládeží a s výkonnostní základnou, ale i výchova nezbytných dobro-

volných pracovníků — trenérů a cvičitelů, rozhodčích i organizátorů. Je konec časům, kdy se pracovníci federálního sekretariátu zabývali pouze státní reprezentací. Ano, ta je navenek nejdůležitější, ale není všechno. Najednou je problém najít lidi, kteří zastanou veškerou práci, jakou od nich musí nový sekretariát požadovat. V čele žádného úseku by proto neměl být jakýsi trenér, který ve skutečnosti nikoho netrénuje, nýbrž člověk, jehož odbornost, zanícení pro věc a chuť do práce překračují meze péče o reprezentační družstvo.

Některé udě al tak trochu aféru kolem názvu „referent úseku“. Zní jím příliš aparátnický, úřednický. Ano, připouštím, že slovo je trochu zprofanované a nezní sympaticky. O ně však přece vůbec nejde! Nechť se ta funkce nazývá jinak — manažer úseku, sportovní ředitel ... — zvolit můžeme jakýkoliv módní a populárnější znějící termín. Jde však o náplň činnosti, a ta zůstane stejná bez ohledu na název funkce. Ani finančně si dotyčný nepolepší či nepohorší kvůli jinému názvu. Trvat však musíme na rozsahu práce, jenž zahrnuje všechny uvedené oblasti. A — smím-li vyjádřit svůj názor — měla by to být funkce stálá, na dobu neurčitou, nikoliv pouze do příštích voleb v úseku. Vedoucí pracovník úseku by neměl být měněn každé dva roky podle výsledků reprezentantů nebo podle složené funkcionářů v úseku. Nebude-li dlouhodobě svou funkci řádně vykonávat, měl by úsek požadovat změnu, ovšem s přihlídnutím k práci a výsledkům dotyčného (s prominutím) „referenta“ ve všech sférách jeho činnosti.

Lyžaři byli vždycky pověstní svým kamarádstvím. To by je nemělo opustit ani teď. Naopak — mělo by se nejvýrazněji projevit právě v dobách obtížných, kdy vzniká něco nového. O budoucnosti našeho lyžování totiž může spolupřehodovat každý, kdo má chuť tvořivě a konstruktivně pracovat pro náš sport.

KAREL BLÁHA

Udělalí nám radost!

Praxe ukazuje, že v některých případech se o dobrou propagaci mohou postarat nejen sami sportovci. Náš dík a uznání patří tentokrát funkcionářům, zejména MUDr. Petrovi Krejčímu, kterého znáte i z článků v našem časopise.

V polovině května se naši zástupci v komisi FIS zúčastnili zasedání kalendářní komise FIS na Bledu. Když jeli autem z hotelu na jednání, viděl ve vodě jezera Bled tonoucí ženu, která se s posledními slami držela nad vodou. Nejmladší ze třech přítomných, MUDr. Petr Krejčí, okamžitě skočil do vody a ženu vytáhl za spolupráce kolegů doc. Ladislava Slonka a Miloslava Bělonožníka. Ti navíc přivolali další pomoc i policii. Rychlý zásah pomohl udržet nešťastnici při životě.

Tento čin českých funkcionářů našel velkou odezvu ve slovenských sdělovacích prostředcích. Pořadatelé kalendářní komise rozhodli navrhnout dr. Petra Krejčího jako kandidáta udělení olympijské Ceny fair play.

lyžařství

Ročník 79 — Číslo 3

NA TITULNÍ STRANĚ snímek Bohumila Hynka ze závodu EP v lyžování na trávě (Bettina Schweighoferová z Rakouska).

Časopis všech českých a slovenských lyžařů. Vydává Svaz lyžařů České republiky ve spolupráci se Slovenským lyžařským svazem. Odpovědný redaktor Karel Bláha, grafická úprava Miroslav Slejška. Redakce: Svaz lyžařů České republiky, Mezi stadióny, POB 40, 160 17 Praha 6 - Strahov. Telefon sekretariátu 35 04 98. Vychází šestkrát ročně. Tiskne Typos, tiskařské závody, a. s., nám. dr. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Rozšiřují PNS a Transpress, na Slovensku PNS Bratislava, OZ, Martanovičova 25, 813 81 Bratislava. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá administrace PNS, doručovatel tisku a předplatitelské středisko. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, administrace vývozu tisku, V celnici 4, 110 01 Praha 1. [Netýká se Slovenska!] Celoroční předplatné 24 Kč. Neobjednané příspěvky autorům nevracíme ani se k nim nevyjadřujeme.

ISSN 0323 - 1445

Jak hodnotili sezónu

SKOK NA LYŽÍCH

Kdo jiný by měl být spokojen, když ne skokani? Uvědomují si však, že jeden světový závodník (Jaroslav Sakala) ještě není všechno, ani v tandemu s Jiřím Parmou všechno nezachrán.

Ale postupně. Složení reprezentačních družstev a jmenování jejich trenérů bylo předmětem četných diskusí, které vyzněly takto: **A družstvo (RDA)** — trenéři Luděk Maturá a Pavel Ploc, závodníci Sakala, Parma, Jež, Goder, Dluhoš, Mojš, Věchet a Skoták. Poslední jméno stojí za zmínku nejvíc — Martin Skoták je v 15 letech nejmladším členem RDA skokanů v historii této disciplíny u nás! (Možná nejmladším v lyžování vůbec — pozn. red.) **B družstvo (RDB)** — trenéři Vladimír Podzimek a Jiří Rázl, závodníci Raška, Chlup, David Jiroutek, Jakub Jiroutek, Lasota, Mikuláščík. **C družstvo (RDC)** — vlastně družstvo mládeže. Trenéři Pavel Fizek a Jiří Hájek, závodníci Černý, Kahánek, Krompáč, Doležal, Ondruš, Jač.

Předsedou úseku skoku SLČR je Jiří Černý, manažerem Petr Müller, vedoucím realizačních týmů Josef Lánský. Vidíme tedy, že od reprezentace odešel (respektive nebyl zvolen) Dalibor Motejlek, u nejmladších postrádáme mezi trenéry reprezentace olympijského vítěze Jiřího Rašku. Do vedoucí funkce se naopak po roční přestávce vrací Josef Lánský. Manažer je funkce vlastně nová — dosud nebyla oficiální. Úkolem manažera je především sehnat peníze pro zajištění přípravy a existenci závodníků, hledat a uzavírat smlouvy se sponzory pokud jde o vybavení a oblečení.

Všechny tyto informace nám poskytl Josef Lánský, který dále řekl: „Skok na lyžích má před sebou mnoho změn v hodnocení, o nichž bychom měli připravit zvláštní a dost rozsáhlý článek. Jde jednak o změny v hodnocení SP i EP — má se bodovat 45 závodníků! — tak i o změny v samotném bodování při závodě, a to jak při hodnocení stylu, tak délky skoku. (Uveřejníme v Lyžařství 4/93 — pozn. redaktora.)

I doma jsme připravili něco nového. Mezi jednotlivými družstvy nebude přísná hranice a závodník má možnost postupu do družstva vyššího, ale i sestupu níž. Na závody do zahraničí by vždycky měli jet skokani momentálně nejlepší. Tedy bez ohledu na to, do kterého družstva byl původně kdo zařazen. Možné jsou i přesuny z EP do SP. Poháry se budou skákat v jakýchkoli etapách, takže například po 1. etapě závodů EP se pět nejlepších dostane na Intersportturné.

Tento systém bude znamenat zvýšenou motivaci pro závodníky, ale také větší nároky na trenéry, na koordinaci jejich práce. Ani pokud jde o trenéry družstev, nebude tudíž možná taková separace, jakou jsme znali v minulých letech.“

Vedoucí realizačních týmů skoku má pravdu. Má pravdu i v tom, že každý úsek by měl dostávat prostředky výhradně podle výkonů a postavení ve světě. Není možné stále předhazovat skokanům, že jich je málo a že tolik peněz nepotřebují. „Peníze by se přece měly investovat tam, kde se nejspíš vrátí. Skok na lyžích bude vždycky disciplína trochu výlučná. Vzhledem k její náročnosti — nejen finanční, ale i organizační — jí nikdy nebudou dělat stovky lidí. Nikde ve světě ne. Ale peníze si zasloužíme, i když máme jenom mládež a vrcholový sport.“

— Jak dopadlo hodnocení jednotlivých závodníků? Víme, že nebyly jenom skvělé výsledky, ale byla i zklamání. Nezapomírá trochu pohled světový Sakala?

„Určitě ne! Kvůli němu by se nemělo zapomínat na Jiřího Parmu, který také v sezóně odvedl hodně a družstvo svou autoritou držel. A nemyslete si, že už je moc starý. Generačně není starší než Felder a Vettori. Nějakou sezónu určitě ještě závodit bude.

Ted' k těm zklamáním: František Jež stále ještě dokonale nezvládl věčko, dnes bez diskuse podmínku dlouhých skoků. Měl s ním větší potíže než jsme čekali a vzalo mu to sebe-důvěru. Věřím ale, že se z této sezóny poučil on i jeho trenér a v příštím, olympijském roce bude František zase patřit ke špičce.

Tomáš Goder je trochu jiný případ. Tomu příliš stoupla do hlavy sláva po sezóně 1991/92, v níž byl i členem bronzového

družstva na olympiádě. Podcenil přípravu na další sezónu, příliš dlouho odpočíval, příliš si věřil. To se ve sportu obvykle nevyplatí. Pravda, byl zraněn, zlomená ruka v lokti není malíčkost. Ale tak strašný úraz to zase nebyl, aby se Tomáš nemohl od srpna do prosince vzpamatovat. A vlastně se nevzpamatoval celou sezónu. Je hodně mladý a doufejme, že už to se suverenitou přehánět nebude. Proto dostává ještě příležitost v A družstvu. Už jsem ovšem mluvil o jedné věci: Nejen Goder, ale nikdo nemá místo jisté, každý se o ně bude muset poprat.“

— Teď bychom to měli nějak vzletně zakončit...

„Napište, že věřím v mnohem lepší spolupráci, než jaká byla v minulých sezónách! Především mám na mysli spolupráci mezi trenéry.“

ALPSKÉ DISCIPLÍNY

Otázka, jak hodnotí sezónu úsek alpského lyžování, vzbuzuje u zasvěcených spíše trpký úsměv. V tomto odvětví nám svět dokonale odjel. Naši dnešní reprezentanti nebudují ani v Evropském poháru, ve SP zpravidla nemají šanci na účast v hlavním závodě. Ztratou závodnic ze Slovenska jsme přišli o to poslední, co nás spojovalo se světem alpských disciplín. Bohužel nám nedělají radost už ani junioři. Troufám si říci, že zmíněné neúspěchy jsou možná i jedním z důvodů malé popularity závodního lyžování v naší zemi — kde jsou dobří „sjezdáři“, je hned zájem větší. Možná, že také tento časopis by měl víc čtenářů, kdyby psal o našich úspěších na světových sjezdovkách...

Květnové zasedání úseku alpských disciplín SLČR ukázalo neradostnou tvář. Četné spory o zásadní otázky koncepce práce, tápání o vhodnosti kandidátů na funkce v úseku, jakoby převládala bezradnost. Po dlouhé diskusi a dokonce po dohadovacím řízení bylo zvoleno nové vedení úseku:

Předseda dr. Jan Vedral
 hospodář Ing. Dalibor Kondělka
 vedoucí divize vrcholového sportu Milan Bártl
 vedoucí divize výkonnostního sportu Stanislav Lochman
 mezinárodní styk a poolový pracovník Jan Vedral
 STK Miroslav Šenk
 výkonný pracovník v sekretariátu SLČR Jaroslav Máša
 trenér RD mužů Vladislav Augustin
 trenér RD žen Jan Němec

Reprezentační družstva dosud jmenována nebyla a o jejich složení se dozvíte asi až z příštího čísla Lyžařství. V každém případě však musíme počítat s tím, že naše reprezentace ještě několik let světu stačit nebudou, že je třeba začínat znovu, od začátku.

Přesto se popisovaná konference zabývala spíše reprezentací, na jejíž předsezónní přípravu nejsou peníze. Přidělené prostředky úsek vyčerpal beze zbytku v prvním čtvrtletí — role pracovníka poolu bude tedy velmi nevděčná.

Jaroslav Máša k tomu říká: „Ve světě jsou i jiné země, které pro alpské disciplíny nemají právě ideální podmínky pokud jde o množství sněhu nebo výšku hor. Ale například Lichtenštejnsko má na přípravu svých reprezentantů desetkrát víc peněz než my, o Norsku raději nemluvíme. Ani tam nejsou nejvyšší hory, ale jsou tam peníze. A bez těch to dnes v lyžování nejde, v alpských disciplínách určitě ne.“

Řešení situace v úseku bude ještě hodně složité. Jedni říkají, že bychom se měli zaměřit výhradně na budoucnost, do dnešních závodníků prý je škoda investovat. Jiní zase tvrdí, že... Co člověk, to názor — nevděčná role i pro předsedu úseku. K tomu připočítáme skutečně nepříznivé sněhové podmínky pro odvětví, které sněhu potřebuje nejvíc, skutečnost, že několik našich kvalitních trenérů působí (a většinou velmi úspěšně) v zahraničí, spory o koncepci práce. Slyšel jsem názor, že největší chybou bylo zrušení TSM. Jiný zase říká, že pro TSM stejně nemáme kvalitní trenéry, třetí tvrdí to a čtvrtý ono. Nejsem do věci tolik zasvěcen, ale tak trochu jsem si připomněl, že diskuse a střetnutí názorů nemusí vždycky vést k cíli.

Z mého pesimismu by mne měli vyléčit představitelé alpského lyžování a jeho trenéři sami. Doufejme, že v následujících týdnech si ujasní plány pro příští zimu a posléze i pro další sezónu. Velmi rád bych příště psal optimističtěji.

BĚH NA LYŽÍCH

Naši běžci začali sezónu nečekaně dobře a zejména závod v Ramsau vejde do historie jako jeden z našich neúspěšnějších ve SP vůbec. Vyvrcholení se ale bohužel tolik nepovedlo. Vedoucí trenér běhu v sezóně 1992/93 Petr Honzl k tomu píše: „Přes řadu vynikajících umístění nemůžeme být s celkovým vystoupením zcela spokojeni. Vysoce je třeba hodnotit výsledky Neumannové, Bence, Korunky, štafety žen. Částečnou spokojenost lze vyslovit s umístěním(i) Zelingerové a Teplého, který však během mistrovství světa onemocněl. Výsledky Chroustovské a Vondrové nutno hodnotit z pohledu jejich věku a především prvního startu na MS.“

Je pravda, že mnohé hrálo proti nám. Výrazně vzrostl počet startujících a zúčastněných států, především kvalitních závodníků z republik bývalého SSSR. Při zabezpečování přípravy nestačily peníze, chyběla především vysokohorská příprava. Také limitovaný počet českých závodníků ve jménu FIS stanovené společné výpravy (především omezení kvót počtu startujících) narušil předpokládanou koncepci nominování k jednotlivým startům.

Absolutorium zaslouží Neumannová, jejíž výsledky v sezóně opakujeme v článku o anketě Král a Královna bílé stopy, dále Korunka (3. v Ramsau, sedmkrát bodoval v závodech SP, 9. na 50 km ve Falunu, celkově 11. ve SP) a Benc (7. na 50 km ve Falunu, pětkrát bodoval ve SP, 2. místo v maratónu Engadin). Na druhé straně si přiznejme, že od mnohých jsme čekali víc. Čtenáři a hlavně závodníci vědí, koho máme na mysli... Ani junioři v Harrachově neuspokojili. Chlapci vůbec ne, umístění děvčat má — pokud jde o kvalitu — na svědomí hlavně Neumannová. Snad jenom Petra Letenská se stala objevem šampionátu a hned jí to také otevřelo cestu do RDA nové ČR. V jiném článku tohoto čísla Lyžařství vyjadřujeme obavu našich běžkyň, že místo jedné výborné štafety budeme mít jenom dvě průměrné. V případě juniorů nutno zdůraznit, že na jejich přípravu bylo vůbec málo prostředků — prioritu mají stále RDA dospělých.

Petr Honzl ve svém hodnocení poukazuje na to, že i na příště je nutné pověřit někoho pravomocí při vedení reprezentace, že na tuto práci nestačí jenom referent úseku. Běžci navrhuji referenta i vedoucího RD a jejich týmů. Otázka byla do uzávěrky tohoto čísla časopisu zatím otevřená, myslím si však, že je to požadavek rozumný a oprávněný. Je nutné zajistit celé naše běžecké lyžování na všech jeho věkových i výkonnostních úrovních, to bezesporu ano. Ale běh na lyžích je tak rozšířená, sledovaná a populární oblast, že jeden pracovník sekretariátu jí asi nezvládne, ať budou jeho pravomoci jakékoliv. Petr Honzl se domnívá, že příčiny některých neuspokojivých výsledků jsou v malé náročnosti trenérů na závodníky i závodnice, ve sféře odborně metodické, ale i v zabezpečení dalších složek tréninkového procesu (regenerace, lékařsko-pedagogické sledování, účast odborníků v tréninkovém procesu — biochemie, pitný režim atd.).

Ve složení družstev a trenérů mnoho nového není. Osobně se domnívám, že naši junioři reprezentanty příliš neprohánějí. V čísle 2/93 Lyžařství jsem konstatoval, že máme osm iet stejný kádr reprezentantů v běhu na lyžích. To neodvolám, ale musím přiznat, že vina je především na straně bývalých výběrných juniorů, kteří se po přechodu do kategorie dospělých většinou vytratili z předních pozic ve výsledkových listinách. Jména si opět doplníte sami — jako inspiraci doporučuji přehled Miloslava Bělonožníka z Lyžařství 1/93.

RDA mužů: trenér Bohuslav Rázl, asistent Lišičan, lékař Čížek a Krejčí, závodníci Korunka, Benc, Buchta, Teplý, Valenta. **RDA žen:** trenér Pavlata, Frühauf, servis Sturm, lékař Weissshäutel, závodnice Neumannová, Zelingerová, Chroustovská, Vondrová, Letenská.

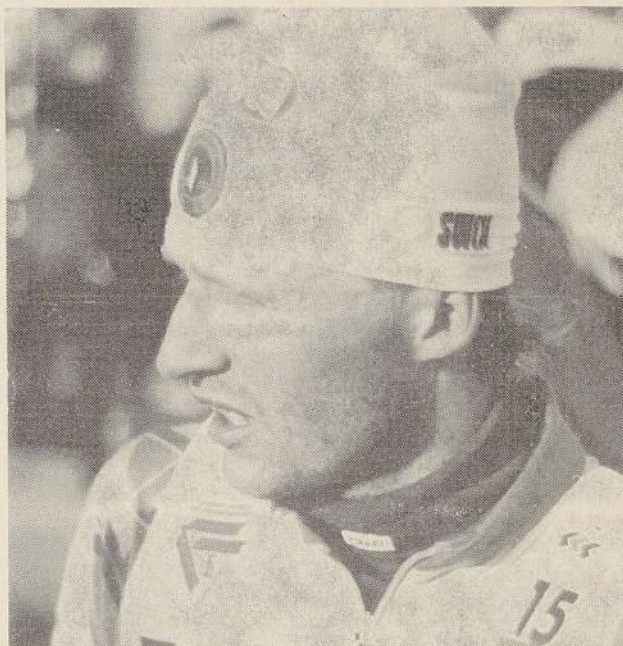
V **RDB** je podle zvyku posledních sezón především mládež. U chlapců Matějka, Bureš, Koutný, Horáček a Bryscejn pod vedením trenérů Bartoše a Slezáka, u děvčat jsou v týmu trenérů Baranyka a Riegera Jana Rázlová, Saldová, Kantorová, Německá, Hanušová Lucie, Drápáková a (v závorce) Hanušová Kateřina.

SEVERSKÁ KOMBINACE

RDA: trenéři Tomáš Kučera a Luděk Šablatura, závodníci Kopal, Mára, Kučera, Pánek, Skopek, Hradil. **RDB:** trenér Čestmír Kožíšek, závodníci Rygl, Láska, Flurášek, Jiří Čejchan, Krottl, Šmíd, Mrugala.

(Všimněte si, že Hradil a Flurášek přešli z ŠKP Štrbské Pleso do ČR.)

Také severskou kombinaci pochopitelně zasáhly všechny změny spojené s rozpadem federace a novou organizací naše-

Václav Korunka

Snímek Tomáš Macek

ho lyžování, která krystalizovala pouhých šest týdnů před MS! Také na tento úsek dolehly problémy ekonomické, včetně rozpočtového provizoria. Ale nejen to — sdružení měli též potíže s přechodem na nový styl skoku. Minulá sezóna ukázala, že ani v severské kombinaci není šance na vrcholné úspěchy bez zvládnutí skokanského V-stylu. Někteří trenéři se bohužel k problému stavěli trochu laxe a výsledek byl nečekaný, leč logický: Zatímco v minulých letech jsme — až na výjimky — lépe skákali než běhali, letos tomu bylo naopak. Běh zachraňoval nevyrovnané, nespolehlivé výsledky ve skoku.

Možná se ale dá spíše mluvit o nejistotě, malé sebedůvěře. Jak jinak si vysvětlit, že například Kučera skákal ve Falunu i v Harrachově dobře v tréninku (v Harrachově 2. nejlepší skok), v hlavních závodech pak byl podstatně horší?

Velkým oslabením mužstva bylo dosud nevysvětlené, záhadné virové onemocnění Zbyňka Pánka, který měl vynikající letní část sezóny. I v mezinárodních závodech se výborně umisťoval, nakonec většinu zimy „stál“. Nyní se zotavuje z následků onemocnění, po operaci mandlí je už docela zdrav, ale zatím jsou patrné následky tak dlouhého výpadku, hlavně v síle. Věřme, že sezóna 1993/94 pro něj bude šťastnější. V-styl zvládl výborně, stejně jako Kučera.

Jiní měli s „věckem“ potíže. Samozřejmě především nejstarší člen reprezentace Kopal, který skákal klasickým stylem víc než deset let a pamatuje ještě delta-styl. Přesto dostal znovu chuť do přípravy a pro nadcházející sezónu olympijskou může jeho zkušenost a autorita pomoci.

Na MS ve Falunu jsme nebyli tak úspěšní jako při individuálním závodě ve Val di Fiemme, ale umístění družstva, které zatím nejlepší — pátí jsme ještě v kombinaci družstev na MS nebo ZOH neskončili! Výkonnostní cíl jednotlivců — alespoň jeden závodník do 10. místa — byl také splněn. Škoda, že Kučera podal v závodě družstev podstatně lepší výkon než v jednotlivcích — jeho individuální výsledek byl 6. nejlepší vůbec! A přímo běžec mezi sdruženími je František Mára — na MS v běhu 5. čas, ve SP 3., 4., 6. ještě kdyby ten skok byl o něco lepší!

V zásadě se nedá říct, že „kombináci“ měli sezónu špatnou, i když myslím, že sami čekali trochu víc. Nejména skokanské poučení ze zimy 1992/3 by mělo vyburcovat a motivovat pro zimu olympijskou.

★

Lyžování je tak složité, že jsme všechno ani nestihli. Příště budeme věnovat větší pozornost alpským disciplínám, především po stránce sportovní, a dojde i na zatím u nás opomíjené akrobatické lyžování, kterému budeme věnovat nejméně dvoustranu.

Zpracoval K. B.

SAKALA A NEUMANNOVÁ s královskou korunou

Už dvacet let měla za sebou anketa o nejlepšího lyžaře/lyžačku roku, nazvaná Král/Královna bílé stopy. Potom zasáhlo rozdělení státu, tedy i lyžařských svazů. Pěknou tradici s originální odměnou jsme ale nechťeli opustit — úvahy o tom, jak pokračovat, byly na pořadu dne.

Jako Deus ex machina zasáhla agentura Sport-show, sponzor našich skokanů. (Tím ale není vyloučeno, že se v budoucnu bude věnovat i jiným disciplínám.) Pan Petr Müller nám jménem agentury nabídl variantu pokračování v tradici, což jsme s radostí přijali. Nejen proto, že nám Sport-Show téměř všechno zaplatila, dokonce i cestu novinářů na vyhlášení výsledků ankety do Frenštátu pod Radhoštěm.

Agentura přišla s četnými změnami, které jsme pro letošní ročník akceptovali. Jde ostatně o první ročník výhradně český, tedy Král a Královna bílé stopy České republiky. Tím jsme u prvních změn: Přátelům na Slovensku nezbývá než založit obdobnou tradici v nově vzniklé Slovenské republice. Naše anketa zahrnuje výhradně lyžaře a lyžačky CR. Dále — nové „královské“ koruny, vyrobené v novoborských sklárnách, jsou dvě: pro nejlepšího lyžaře a nejlepší lyžačku. Poprvé tedy měli muži a ženy vlastní, oddělené kategorie. V soutěži družstev jsme se dohodli na vyhlášení jediného týmu, úplnou novinkou potom byla soutěž o nejlepšího trenéra.

Také okruh tipujících se výrazně zúžil — napříště mají hlasovat výhradně sportovní novináři! Tedy ne trenéři, ne funkcionáři. Osobně tuto změnu vítám a považují za logickou: Ať hlasují jenom ti, kteří na výsledcích nejsou v žádném případě zainteresováni. Také vyhlášení nejúspěšnějšího trenéra je podle mého názoru vhodné.

Výhrady mám dvě a obě jsem s kolegy ze zmíněné agentury probral. Domnívám se, že napříště by bylo správnější neoddělovat kategorie mužů a žen, vrátit se k někdejší praxi: šest lyžařů nebo lyžaček, bez ohledu na pohlaví. Asi je správné mít nejvyšší ocenění i pro nejlepší ženu (v opačném případě pro nejlepšího muže), dále bych však zachoval zásadu šesti mužů **nebo** žen. Myslím, že letos na oddělování podle kategorií někteří lyžaři-muži doplatili...

Druhá připomínka se týká mých kolegů novinářů. Neměli by příště zapomínat ani na nová, netradiční odvětví lyžařského sportu. Podle mého názoru byl v hlasování neprávem opomenut například Michal Mačát, zlatý a stříbrný z MSJ v lyžování na trávě, přední závodník EP. I toto odvětví je součástí FIS a národních lyžařských federací. A že to není bílá stopa? Není — jenže kdybychom brali tuto básnickou hyperbolu doslova, nepatřilo by do ankety leccos, například běh na lyžích volnou technikou, nakonec ani sjezd nebo S—G! Zvykněme si, že lyžařský sport má i jedno letní odvětví!

Pokud jde o pořadí, první místa v obou kategoriích i v družstvech byla jasná. Které družstvo mohlo být lepší než skokani na MS ve Falunu, kdo jiný měl vyhrát individuální soutěže než Jaroslav Sakala a Kateřina Neumannová? Hvězdná sezóna frenštátského skokana vyvrcholila oceněním před domácím publikem. „Káča“ musela naopak jet hodně daleko, ale nelitovala a příště se můžeme s vyhlášením ankety podívat třeba na Sumavu. (Nebo raději do Písku?) V každém případě to bylo jasné — Sakalova stříbrná a bronzová z Falunu, navíc nemalý podíl na stříbrné medaili družstva. Výsledky ze SP a soutěží v letech na lyžích ve světle této slávy nezaslouženě zanikají.

Neumannová: 1. a 3. místo na MSJ, 5. místo na MS ve Falunu, vítězka závodu SP v Ramsau. To sice ještě není všechno, ale stačí.

Trochu tlačence bylo o další pořadí mezi muži. Nakonec velmi těsně obsadil 3. místo Václav Korunka, závodník Dukly Liberec. Zejména v závodech SP měl sezónu jako ještě nikdy. Škoda, že trochu lepší formu nepředvedl ve Falunu, ačkoliv 9. místo v běhu na 50 km je také pěkný úspěch. 3. místo z Ramsau ale přesto vede...

Druhým mužem se stal loňský Král bílé stopy Jiří Parma, tedy poslední vítěz federální ankety. Jeho výsledky v sezóně 1992/93 jsou ve stínu Jaroslava Sakaly, ale stříbrný z Falunu v soutěži družstev prokázal jistotu zkušeného borce a zejména pro pohodu v „mančafu“ znamená Parmova autorita strašně moc. (Nejen v závodech družstev.)

Složitější bylo rozhodování u žen. Kromě běžkyň lyžařky vysoké mezinárodní úrovně nemáme a proto se domnívám, že někteří muži by asi dostali přednost, kdyby se hodnotilo společně. (A neváhal bych přihlížet ani k výsledkům z „laufů“, ačkoliv je naši závodníci běhají soukromě.) Loňská úspěšná juniorka Iveta Zelingerová, která po rozpadu státu závodí za Elitex Precioza Jablonec, asi čekala lepší sezónu. Jenže každý rok to nevyjde podle představ a přece jenom je Iveta kvalitní závodnice, o níž určitě ještě hodně uslyšíme. A snad i o další jablonecké závodnici, Lucii Chroustovské, která teprve sbírá mezinárodní zkušenosti. Ona i Zelingerová pocitily známou pravdu — od velkých úspěchů mezi juniorkami je na výsluní mezi ženami ještě hodně dlouhá etapa.

Nejlepším trenérem se stal v prvním ročníku této kategorie Luděk Matura. Při výkonech skokanů není divu, přesto je škoda, že nejlepší může být jen jeden. Tedy příště by mohl přijít na řadu třeba Stanislav Frühauf, i když záležet bude hlavně na výkonech Kateřiny Neumannové.

K. B.

Neuvěřitelné jubileum

Přiznám se, že o narozeninách a výročních píšu v časopise vlastně nerad. Domnívám se, že čtenářů znajících jubilaanta je málokdy v celé republice — teď vlastně v obou republikách — tolik, aby článek našel dostatečný ohlas.

Tentokrát učiním výjimku — o narozeninách pana JAROSLAVA TROUSILA píšu s radostí. Nepřeju mu sice jeho věk, zasloužil by si méně let, ale přeju a závidím mu jeho kondici a vitalitu. Znám ho teprve od roku 1980 a mohu potvrdit, že celou tu dobu vypadá úplně stejně. Poznal jsem ho v nakladatelství Olympia jako člověka, který byl v letech 1973 až 1987 redaktorem Lyžařství, navíc tenkrát předním lyžařským funkcionářem. A nejen lyžařským; budiž prozrazeno, že jeho další velkou láskou je národní házená, sport tak skromný a zastrčený, že o něm skoro nikdo neví.

V roce 1987 odešel pan Trousil z funkce redaktora, vlastně trochu násilím. Tehdejšímu šéfredaktorovi odborných tělovýchovných časopisů přímo zakázali (kdo, to stále ještě nevím) zaměstnávat ve vedoucí redaktorské funkci externistu-důchodce. Důchodce, jehož věk byl každému záhadou, který překypoval energií a elánem, chutí do práce. Stále někam spěchal, klidu si dopřál jenom ve svém letním sídle nedaleko Prahy. Když jsem pana Trouсила poznal natolik, že jsem našel odvahu zeptat se ho na věk, směl jsem hádat trikrát. Odpovědí na moje tipy byl vždy úsměv a slova „Děkuju, děkuju...“ Hádal jsem totiž podstatně méně. A není divu.

Jaroslav Trousil se totiž narodil 3. 6. 1913! Takže to vyzrazenou s přáním ještě mnoha let elánu a hlavně rychlého uzdravení po loňském úraze. Zranil-li se někdo v 79 letech při basketbalu (!), určitě se uzdraví... Do třetice prozradím ještě něco: S panem Trousilem připravuji pro náš časopis velký rozhovor. Ale zatím mu to neříkejte!

K. B.

MORIOKA

jen pro silné osobnosti

DOKONČENÍ

KDO OBSTÁL A KDO PŘEKVAPIL

Zajímavou osobností byl Marc Girardelli. Ve slalomu sice neobhájil titul mistra světa, skončil druhý. Ale získal navíc bronzovou medaili v kombinaci. Pro tuto disciplínu byl jednoznačným favoritem, neboť ve SP vyhrál všechny tři závody. Nestal se však opěvovaným hrdinou japonských svahů — toto místo musel přepustit „všestrannějšímu“ Norovi Aamodtovi. Zato byl nejostřejším kritikem všeho v Morioko. Na protest nenastoupil ve sjezdu, protože trať nebyla podle jeho názoru hodná světového šampionátu.

Americký tým se dovede vždy dobře připravit a také překvapit. All Junior Kitt, označovaný lyžařskými odborníky za favorita na jednu z medailí ve sjezdu, jejich domněnku potvrdil třetím místem. O překvapení se postarala jeho týmová kolegyně, dvaadvacetiletá Picabo Streetová, stříbrnou medaili v kombinaci. Tu získala nejen vítězstvím ve sjezdu, ale i výborným výkonem ve slalomu. Dosud byla bez zkušeností z velkých závodů — do SP vstoupila poprvé až v tomto ročníku. Na konto si už připsala 73 bodů; z toho 55 ve sjezdu, ale ani jediný v kombinaci. Další překvapení připravila druhým místem ve slalomu její kolegyně Jane Parisienová. Ta již však zná pocit vítězství, letos vyhrála úvodní slalom SP.

Naše účast na šampionátu má politický význam. Výkonnostní cíle nemáme, o to víc bychom přivítali úspěch. To bylo „motto“ pro bývalé čs. trenéry a čs. reprezentantky Lucii Medzihradskou a Veroniku Tarasovičovou, startující poprvé za Slovensko. Sedmé místo Medzihradské v kombinaci patří mezi její velmi úspěšné výsledky. Porazila například mistryni světa Chantal Bournissenovou. Ovšem její závodnický projev ve 2. kole slalomu ostře kontrastoval s nasazením Streetové. Scházelo jí bojovné srdce, snaha některou ze soupeřek předjet. Tak dobře „rozjetou“ kombinaci již nikdy příště mít nemusí. Tarasovičová na svůj výsledek jen stále „čeká“.

K velkým úspěchům již přivedl Robert Zallman novozélandskou slalomářku Annelise Cobergovou (22 let). Stříbrná medaile z olympiády a vedoucí postavení ve SP mezi slalomářkami ji řadily mezi vážné kandidátky na titul. Rolí favoritky potvrdila, když po 1. kole výrazně vedla. Před pozdější vítězkou Karin Buderovou dokonce o 1,09 s a nejméně soupeřky — Vreni Schneiderová a Anitta Wachterová — již byly ze hry. Příči-

nu neúspěchu je možné hledat v narušení koncentrace v přestávce po 1. kole. Předčasné rozhovory s novináři uprostřed závodu působí negativně! To se mohlo odrazit při jízdě ve 2. kole předčasným uvolněním pozornosti těsně před cílem (tři branky) a následnou chybou. Při svém mládí a „četnosti“ šampionátů má budoucnost před sebou.

MORIOKA BEZ NÁS

My jsme „scházeli“ poprvé a naposledy na MS 1966 v chilském Portillo. To ovšem byla jiná doba a pro neúčast jiné důvody. Sjezdaři neměli ve „sjednocené tělovýchově“, úředně rozdělené kategorizaci sportů, na různých ustláno. Museli bojovat o místo na slunci. Nejdříve doma u vedoucích funkcionářů, potom teprve na sjezdových tratích. To se postupně dařilo, až po vytoužení medaili Olgy Charvátové na olympiádě v Sarajevu a řadu dalších bodovaných míst ještě na MS ve Vailu.

Rozpadem ČSFR zanikla i naše reprezentace. Český svaz hned v úvodu své existence nikoho do Morioky — ani za jiné peníze než svazové — neposlal. Důvod? Především výkonnost! Peníze lze při dobrém řízení sehnat. Výkonnost se ovšem koupit nedá, tu je třeba postupně vybudovat. Od výběru talentů až po týmovou práci trenérů a závodníků. Při této příležitosti se mně vybavuje ze srpnového čísla Lyžařství (z loňského roku) článek nazvaný Jde o systém práce. Neří mým úmyslem s obsahem článku

polemizovat, ale dokud budou převládat osobní a lokální zájmy se snahou uplatnit je v reprezentaci, není naděje na zlepšení situace. Připustme, že rozhodnutí svazu mohlo být správné. Ale už za necelý rok je olympiáda v Lillehammeru, 1995 a 1997 MS v Sierra Nevadě a Sestriere. V případě neúčasti i tam by se rozjetý superrychlík z Morioky už těžko doháněl. Znovu konstatovat, že jedinými zástupci českého lyžování byli trenéři Zeman v barvách Lichtenštejnska a Zallman za Nový Zéland v příštích sezónách nestačí.

KDO ZAPLATIL A ORGANIZOVAL

Reklama a obchod ve spojení s televizí — to jsou hlavní sloupy rozpočtu pro pořadatele. K tomu jako „podpurný produkt“ výkon sportovce. Ani na tomto šampionátu to neprobíhalo jinak. Působila na něm řada sponzorů, především z japonské strany. Firmy vyrábějící lyžařskou výstroj a výzbroj nesmějí scházet. Mezi trojici hlavních sponzorů patřil Phoenix — oblečení, v němž chodili všichni pořadatelé, Subaru — zajišťující dopravu osobními vozy pro členy FIS a pořadatele, a Nordica — sportovní velkofirma, kterou před nedávnou dobou koupil pan Benetton a na recepci se řádně pochlubil.

Celkový rozpočet 2,5 miliard jenů (20 miliard dolarů) měl být kryt z položek od sponzorů, reklamy, televize, místních podniků a vstupného. Při závěrečném hodnocení pan Cucu-

Kjetil-Andre Aamodt

Snímek Jiří Doležal

mi naznačil, že se čekalo víc, i když konečný hospodářský výsledek není znám. Zřejmě důsledek přesunů televizních přenosů, což bylo zaviněno počasím. V rezervě je ovšem pojišťovna, bez které se podnik tak velkého významu nekoná.

Na chodu celého šampionátu se podílelo 2600 osob. Organizační výbor měl 50 členů, stejný byl počet expertů, převážně z FIS, pro spolupráci s organizačním výborem. Na zajištění vlastních závodů (technici, rozhodčí) pracovalo celkem 800 osob. Kro-

mě tři hlavních sponzorů bylo deset dalších firem z oblasti časomíry, informatiky, peněžnictví, sportovního oblečení, potravin a nápojů. 28 televizních společností ze 13 zemí světa zajišťovalo obraz do 40 zemí buď přímo nebo ze záznamu. K zajištění těchto služeb muselo být položeno 45 km kabelů pro přenos obrazu a 30 km pro přenos zvuku. Sjezd mužů snímalo 23 stabilních kamer, jedna přenosná kamera na startu a čtyři v cíli. **NA ZÁVĚR**

Světový šampionát potvrdil, že ú-

spěšný výsledek je podmíněn nejen velkým zázemím technického vybavení a tvrdým, houževnatým tréninkem, ale daleko víc než dříve mentalitou lidí a jejich závodnickým projevem. Proto nemohu končit jinak, než jak jsem začal. Pro silné osobnosti nebyla jen Morioka. Jim budou patřit i příští velké soutěže!

PAVEL ZELENKA

(Cestu na MS do Japonska sponzorovala firma EUROVERLAG, spol. s r. o., Plzeň). P. Z.

Technická část

Součástí hodnocení každého šampionátu jsou oficiální výsledky. Vzhledem k tomu, že ty jsme v našem časopise už otiskli, předkládám k porovnání časové údaje poněkud v jiné formě, neméně zajímavé. Tímto způsobem jsou ve známé lyžařské ročence Biorama hodnoceny výsledky v jednotlivých závodech Světového poháru.

Jde o hodnocení kvality vítěze ve vztahu k soupeři na druhém místě. Z časového hlediska to je dlouhodobá charakteristika, proto je výpovědní hodnota těchto údajů velmi zajímavá. Všechny údaje jsou registrované od roku 1962. Právě od tohoto mistrovství světa zavedla komise alpských disciplín FIS elektronickou časomíru s přesností na 1/100 sekundy.

MUŽI

Sjezd: 0,60 s (Lehmann — Skaardahl)

Odstup patří do kategorie velkých. Jen čtyřikrát za sledované období byl větší než v Morioco.

největší 1,03 s 1974 MS St. Moritz (Zwilling — Klammer, oba Rak.)

nejmenší 0,05 s 1992 ZOH Albertville (Ortlieb, Rak. — Piccard, Fr.)

Slalom: 0,04 s (Aamodt — Girardelli)

V dosavadní evidenci je to nejmenší časová diference vítěze od 2. místa, dosažená již podruhé.

největší 1,40 s 1962 MS Chamonix (Bozon, Fr. — Perillat, Fr.)

nejmenší 0,04 s 1970 MS Val Gardena (Augert, Fr. — Russel, Fr.)

Obří slalom: 0,87 s (Aamodt — Salzgeber)

Časový rozdíl patří na šestou příčku největších odstupů. největší 2,22 s 1968 ZOH Grenoble (Killy, Fr. — Favre, Švýc.)

nejmenší 0,03 s 1985 MS Bormio (Wasmeier, NSR — Zurbriggen, Švýc.)
(**Super G** — závod se neuskutečnil pro nepříznivé počasí.)

ŽENY

Sjezd: 0,28 s (Paceová — Loedemellová)

Tento výsledek zaujímá čtvrté místo nejtěsnějších časových rozdílů mezi vítězkou a druhou v pořadí v historické tabulce.

největší 3,23 s 1962 Chamonix (Haasová, Rak. — Rivaová, It.)

nejmenší 0,05 s 1984 Sarajevo (Figiniová, Švýc. — Walliserová, Švýc.)

Slalom: 0,21 s (Buderová — Parisienová)

Ve s'a omu třetí nejtěsnější odstup vítězky od stříbrné medaile.

největší 1,71 s 1970 Val Gardena (Lafforgueová, Fr. — Cochranová, USA)

nejmenší 0,16 s 1991 Saalbach (Schneiderová, Švýc. — Bokalová, Jug.)

Obří slalom: 0,40 s (Merleová — Wachterová)

Přes dosti značný odstup patří výsledek do kategorie nejmenších odstupů na 7. pořadí!

největší 2,64 s 1968 Grenoble (Greenová, Kan. — Famosová, Fr.)

nejmenší 0,05 s 1978 Ga-Pa (Eppleová, NSR — Morerodová, Švýc.)

Super G: 0,16 s (Seizingerová — Ederová)

Nejmladší disciplína — jezdí se na MS a ZOH teprve od roku 1987, evidováno tedy jen šest výsledků. Výkon vítězky je třetí v pořadí nejmenších rozdílů.

největší 1,41 s 1992 Albertville (Compagnoniová, It. — Merleová, Fr.)

nejmenší 0,03 s 1989 Vail (Maierová, Rak. — Wolfová Rak.)

LJUBOV JEGOROVOVÁ — vítězka Světového poháru v běhu na lyžích

JEŠTĚ ROK A KONEC!

Už je to devět let, co osmnáctiletá Ljubov Jegorovová vybojovala na Štrbském Plese své první životní body do Světového poháru za 14. místo na 5 kilometrů. Od té doby stihla posbírat hezkou řádku nejčestnějších kovů na olympijských hrách a světových šampionátech. Svoji zářnou kariéru letos ještě zvýraznila další trofejí. Zpod tatranských velikánů si totiž po finále Světového poháru odvážela velký křišťálový glóbus za vítězství ve Světovém poháru.

Jste nejvšestrannější běžkyně této zimy, ale přesto: Kdy vám bylo nejhůře?

„Před mistrovstvím světa mne postihla krize. Měla jsem pocit, jako bych spadla do pořádně hluboké díry. Ale naštěstí jsem se z ní zase vydrápal na povrch.“

Lyžování jste zatím věnovala větši-

nu svého času, po ZOH v Lillehammeru se to však má změnit...

„Jsem už definitivně rozhodnuta: Ještě jeden rok a konec. Mám rodinu a kdybych chtěla dál závodně lyžovat, tak by mi to manžel už neodpustil. Chceme děti a rozhodně je nemíním mít tak pozdě jako Smetaninová.“

Máte už konkrétnější představy o svém dalším životě?

„Mám pedagogický institut, a tak budu učit na základní škole, to je přece prosté. Kde? V Leningradě... Vlastně pardon, v Sankt Petěrburgu!“

Kde si před poslední sezónou nejlépe odpočinete od lyžování?

„Pojeďu do Soči na rekreaci k moři. A pak strávím nějaký čas v jedné vesnici v Skopské oblasti. Tam ze mne vždycky spadnou všechny starosti. Rybolov, knihy, hudba — to je moje. Hudbu mám nejraději současnou a z knížek takové lehčí ženské romány.“

A co ten rybolov? Jakou největší rybu jste zatím ulovila?

„Já valný rybář nejsem, takže můj největší úlovek měřil 20 centimetrů. Pak jsme si ji hned dali k obědu.“

Vozíte si z putování po světě domů nějaké suvenýry?

„Ne, sobě většinou nekupuji nic. Spíše nakupuji hračky pro moji neteř.“

(tm)

Vzhledem k problémům s prodejem časopisu v Praze upozorňujeme na možnost koupit náš časopis v prodejně nakladatelství Olympia, na rohu ulice Opletalova a Hyberská, nedaleko Masarykova nádraží.

ZMĚNY na denním pořádku

Bengt-Erik Bengtsson, generální sekretář běžecké komise FIS, žije v převratném období. Desetiletí zakořeněné zvyky a tradice běžeckého lyžování se nyní mění z roku na rok a nikdo vlastně nemůže s určitostí říci, o co a jak se bude běhat na mistrovství světa už třeba za šest let.

Naše povídání však začneme Světovým pohárem. Letos poprvé jste zavedli nový bodovací systém, kdy hodnotíte v jednotlivých závodech první třicítku. Proč?

„Už v předcházející sezóně jsme vedle klasického bodování prvních patnácti zkusili experimentálně bodovat nejlepších třicet v každém závodě. A sledali jsme, že v konečném pořadí byly mezi oběma způsoby minimální rozdíly. Na bodování prvních třiceti už dříve přešli sjezdaři, nyní se k podobnému kroku chystá i severská kombinace. Chceme, aby v brzké době byla klasifikace ve všech lyžařských Světových pohárech jednotná.“

Jistě velmi příjemným překvapením pro vás byla vysoká úroveň finále letošního Světového poháru v běhu na lyžích na Štrbském Plese. Na téměř kompletní účast světové špičky jsme v minulých letech při závěrečných závodech SP nebyvali zvyklí.

„Byl jsem z toho opravdu velmi šťastný, vždyť v Tatrách bylo 26 mužů z první světové třicítky a 22 z 25 nejlepších žen. Samozřejmě za to mohl i světový žebříček, který jsme zavedli. Do něj se započítává devět nejúspěšnějších výsledků za posledních 12 měsíců. Výsledky ze závěru sezóny tedy budou velmi důležité pro nasazování v olympijské zimě.“

Tématem, které se jako červená niť vinulo poslední zimou, byla Gundersenova metoda v běhu na lyžích. Co s ní do budoucna?

„Vývoj běžecké kombinace, jejíž druhá část se běhá Gundersenovou metodou, se táhne vlastně již od roku 1985, kdy na scénu nastoupilo bruslení. Nový styl byl rozhodně obohacením našeho sportu, ale zároveň začal nesmírně rychle likvidovat ve špičkovém světovém lyžování klasiku. A to jsme nechtěli. Vždyť většina lidí vždycky na lyžích běhala a bude běhat klasicky a my si nepřejeme, aby někdy vznikla propast mezi vrcholným a masovým lyžováním. Prvním krokem tedy bylo rozdělení závodů při MS a ZOH na klasické a volné. Jenomže vývoj běhu se i potom ubíral nesprávným směrem — jinými slovy ubíral se k absolutní specializaci. Navíc se některé země, jako například bývalá NDR, začaly zaměřovat pouze na bruslení a silně omezovaly počet domácích závodů v klasické technice. Logickým důsledkem tedy bylo, že v zájmu zachrany klasiky a všestrannosti jsme museli nechat vzniknout kombinaci. Byla to soutěž, jejíž druhá (bruslařská) část je pro každého závodníka dobrovolná, ale vstupenkou do ní je klasika. Původně jsme uvažovali, že se bude udělovat jenom jedna sada medailí za dva dny, ale narazili jsme na prudký odpor závodníků, což vedlo k současnému kompromisu.“

V prosinci 1992 jsme se při Světovém poháru v Ramsau pokusili kombinaci otočit a druhou část vypsalí klasicky. Ukázalo se však, že při obtížných povětrnostních podmínkách (sněžilo) je velmi nesnadné udržet trať dobře připravenou pro první závodníky v klasické technice. Proto mohu zodpovědně prohlásit, že jak v Lillehammeru, tak na MS 1995 v Thunder Bay se běžecká kombinace pojede, její druhá část však bude v každém případě bruslení.“

Korunka, Mühlegg, Havrančíková a mnozí další si nedávno stěžovali na diskriminaci bruslení na vrcholných světových soutěžích. Co k tomu můžete uvést?

„Snad jen to, že po Thunder Bay 1995 dojde na MS a ZOH ke změně. Úvodní závod, kterým je mužská třicítky

a ženská patnáctka, se bude jezdit volně, a závěrečný maratón klasicky.“

Je zde také otázka masového startu na 50 km mužů a 30 km žen...

„Už v roce 1988 jsme startovali třicítku mužů v Castelrottu masově, dvakrát jsme masový start vyzkoušeli ve Světovém poháru i u žen (ve Falunu a Oslo). Je to principiální otázka, ale v nejbližší době chceme opět masový start ve Světovém poháru testovat. Možná na ještě delší trati než je padesátka. Byl bych rád, kdyby se v tomto desetiletí objevil závod s masovým startem i na mistrovství světa.“

Máte ještě další představy ohledně běžeckého programu MS a ZOH v budoucnosti?

„Snad bych vám mohl říci jednu svoji vizi o trochu vzdálenější budoucnosti. Třeba bude jednou program mistrovství světa i takový: První disciplínou bude sprint na velmi krátkou vzdálenost volnou technikou. Dále se poběží kombinace na 5 km klasicky a 10 km volně, ale pozor: Celá v jediném dnu a za jedinou sadu medailí! Pak bude následovat kondiční „zkouška“ klasicky — asi tak 30–50 km. A vrcholem bude velmi dlouhá vzdálenost volně, u mužů by mohla činit 70 km.“

Co říkáte běžeckým sprintům, jaké byly k vidění například při exhibici na zimním stadionu v Banské Bystrici?

„Víte, sním je na světě čím dál vzácnější. I u vás byl třeba v Praze dříve sním celou zimu a teď je tam dva až tři týdny. Proto hledáme cesty, jak i divákům v podobných místech přinést atraktivní lyžařskou podívanou. Letos jsem byl u takových pokusů dvakrát. Na olympijské rychlobruslařské dráze v Hamaru se závodilo na 400 m dlouhém okruhu, závodníci startovali ve dvojicích z jednoho místa současně. Na zimním stadionu v Banské Bystrici (okruh měřil 160 m) se pro změnu startovalo jako v cyklistické stíhačce. Je zajímavé, že v obou případech zvítězil před běžci-specialisty norský sdruženář Trond Einar Elden. Zatím ještě nemáme v úmyslu zařadit podobné závody do mezinárodního kalendáře a v žádném případě ne do programu MS. Rozhodně je však nezatračujeme.“

Tříkrát letos musel na MS a v SP rozhodovat o vítězi fotofiniš. Považujete vaši rozhodovací metodu za ideální?

„Poté, co nebylo možné na MS 1982 určit vítěze štafetového běhu mužů, jsme se prakticky neustále zabývali vyvíjením co nejdokonalejší metody k určení vítěze závodu. Dospěli jsme až k fotobuňce umístěné 25 cm nad zemí, tedy tak, aby nerozhodovala špička lyže. Jsem přesvědčen, že tato metoda není špatná a že na jejím základě v této zimě Dählie tříkrát regulérně při fotofiniši zvítězil. Přesto jsme však požádali firmu Longines o další vylepšení rozhodovacího systému, při kterém by měla firma vycházet ze zkušeností atletů.“

Ve sjezdovém lyžování se nyní začínají objevovat stále větší sumy peněz. Jak je tomu v běhu na lyžích?

„FIS rozhodla, že každý závod Světového poháru v běhu na lyžích musí být dotován minimální částkou 12 000 švýcarských franků (u sjezdařů je minimum 20 000 švýcarských franků). Výše částky je samozřejmě směrem nahoru neomezena, přesto se v běhu na lyžích zatím rozdělovalo nejvíce 14 000 švýcarských franků v jednom závodě, zatímco sjezdaři měli například v Kitzbühelu ve hře rovných sto tisíc.“

Myslíte si, že v budoucnu bude o pořadatelsství závodů SP rozhodovat, který pořadatel nabídne co nejvyšší částku na prize-money?

„Ne, tomu nevěřím.“

TOMÁŠ MACEK

Vrátí se bývalá sláva?

Jedním z největších překvapení MS ve Falunu byl neúspěch domácích sportovců. Před závěrečným během mužů na 50 km mělo Švédsko jenom dvě šestá místa — Mogren v kombinovaném závodě a štafeta mužů, samozřejmě rovněž s Mogrenem. Ten také vyhrál závěrečnou disciplínu a zdálo se, že všechno zachránil. Ale zachránil opravdu všechno? Skutečností zůstává, že v olympijském hodnocení šampionátu jsme se například my umístili daleko před Švédskem. A to jsme zemí, která si stěžuje na nedostatek sněhu.

Jenže Švédové už také. Nezapomeňme, že většina obyvatel království žije na jihu země, z něhož snh mizí. Mnozí rodiče si stěžují, že jejich dítěti je už šest let a skutečný snh dosud nevidělo. Pesimisté říkají, že momentální situace znamená ztrátu jedné generace lyžařů. Ostatně víme, že ani před MS ve Falunu to nevypadalo nejlépe a teprve první den soutěží zachránil do té doby dost neutěšený stav. V době, kdy 32 kilometrů běžeckých tras už bylo pro jistotu pokryto umělým sněhem.

Zavinil to Svan

Když se v roce 1991 vzdal Gunde Svan aktivní činnosti, nikdo netušil, k čemu to povede. Jakoby tím švédské běžecké lyžování ztratilo poslední motivaci. Skutečností zůstává, že generace Fosberga, Majbäcka, Ottossona, Westinové a Görlinové původní naděje zklamala.

Zatímco velký Gunde Svan využívá své popularity jako komentátor stanice TV-GameShow, televizní společnosti zaměřené především na sport, je domácí běžecké lyžování zmítáno problémy, spory a skandály. Dva týdny před zahájením MS ve Falunu vyhrožovali fanoušci trenérovi reprezentace Christeru Skogovi dokonce zabítím (!), protože nenominoval juniora Mathiase Fredrikssona. (On a jeho bratr obsadili poslední 1. a 3. místo na MSJ v Harrachově v běhu na 10 km K.) Zda z obou vynikajících bratrů skutečně budou noví Wassbergové a Svanové, ukáže čas. Zklamání nadějí bylo ve švédském běhu na lyžích už dost...

Gunde Svan a Thomas Wassberg byli poslední švédští běžci, kteří v 80. letech zahrnuli zemi tří královských korunek ve znaku medailemi z největších událostí. Svan má doma celkem 11 zlatých medailí — 4 ze ZOH a 7 z MS! Ironickým obratem se stalo MS ve Val di Fiemme, kdy Svan prohrál v závodě na 50 km s Torgny Mogrenem. Ve své knize vzpomínek, která přišla na trh právě v den zahájení MS ve Falunu, Svan píše, že tenkrát si poprvé uvědomil ústup ze slávy. A co víc: Ztratil motivaci, chuť bojovat, což je ve sportu nejhorší. „Ani mně ta porážka nevedla, nebyl jsem kvůli ní smutný. Právě tato sku-

tečnost mne přivedla k úmyslu definitivně skončit. Ne proto, že jsem prohrál. Ale proto, že mně to nevdalo...“, píše Gunde Svan.

Konečným rozhodnutím byl pak úspěch komentátora Svana ve zmíněné televizní společnosti při přenosu ze ZOH v Albertville. Po nich prý byl legendární švédský běžec ještě populárnější než po svých velkých triumech na lyžích.

Chyba v metodice

Jakoby se Svanovým odchodem zhroutilo všechno, dokonce i metodika přípravy. Mogren tvrdí, že Svanovi nástupci čekali úspěch jako samozřejmost, přirozenou linií vývoje. Neuvědomili si, že osobnost 80. let nespady z nebe a jejich výkony byly poctivě zasloužené.

Švédové vždy dávali přednost objemu před kvalitou a trénovali — řečeno atletickou terminologií — podle zásad van Aakenových: Především množství kilometrů v relativně volném tempu. V poslední zimě se začali předhánět v rychlosti a i v tréninku jakoby vzájemně závodili. Chvilí to šlo, potom někdo odpadl a tempo zmírnilo. Mogren upozorňoval, že vysoké tempo je na dlouhých tratích vražedné, leč pro zásadu získávat rychlost cestou vytrvalostí nenacházel pochopení. Asi není nakonec náhoda, že právě a jenom Mogren, věrný tradici švédského modelu přípravy, byl v poslední sezóně jediný skutečně úspěšný.

Ale nejen v ní — už ZOH v Albertville skončily pro švédské běžce špatně. Jediný bronz — Christer Majbäck na 10 km — měl varovat. Nevaroval, v pochybné metodice se pokračovalo. Za tu byl Skog odpovědný víc než za diskusní zařazení či nezařazení jednoho talentovaného juniora. Vyhrožovat proto trenérovi smrtí je pochopitelně nesmysl, leč ukázalo se, že Christer Skog asi není pro švédské běžecké lyžování tím pravým mužem. Z teorie tréninku totiž víme, že k úspěchu vede více cest a největší umění trenérova je vybrat tu pravou. Tu, která optimálně vyhovuje naturelu i dalším předpokladům konkrétních závodníků.

Středoevropan si však musí uvědomit ještě něco: Letitou nevaživost mezi Švédy a Nory! Hrdí Švédové neradi nesou porážky od svých „malých bratrů“, kteří jim vždycky byli tak trochu k smíchu. Politická atmosféra se promítla do sportu, což končí špatně. Odlišná mentalita Norů a Švédů znamená nutnost odlišného způsobu přípravy. Kdo si to neuvědomuje, ten jako trenér končí. Neštěstím švédských trenérů byla evidentní tendence rychle se vyrovnat Norům, a to i za cenu kopírování jejich přípravy. Jenže Norové dobře vědí, co je pro ně dobré, zato Švédové chtěli jít nahoru a cestou opi-

sovat. To je ale trestné nejen ve škole...

Počátkem uplynulé sezóny se ještě zdálo, že po dobrých výsledcích v závodech SP se Švédové vzpamatují a na Albertville, kde jim Norové „vyfoukli“ co se dalo, rychle zapomenou. Potom na jejich tým přišla chřipková epidemie a s ní snad i virus strachu z dalších porážek. Opět se vyskytly tradiční domněnky, že vysokohorský trénink Švédům nevyhovuje, že vyvolává nežádoucí reakce. Této pověře nepodlehli Ottosson, Westinová a Görlinová, ale nelze říci, že v sezóně byli(y) úspěšnější. V trenérském světě se šušká, že ve Švédsku nikdo nevěnoval vysokohorskému tréninku a jeho pozitivním i negativním ozvěnám v organismu pozornost především ve sféře vědy a výzkumu. Poukazuje se na to, že ani švédští orientační běžci nebo atleti se s touto formou přípravy neumějí vyrovnat. A kde v dnešním vrcholovém sportu chybí výzkum, tam nejsou ani výsledky. (Což bychom si ovšem měli uvědomit také u nás, kde na výzkum pro změnu nejsou peníze!)

Jediný Mogren neztratil nejen hlavu, ale ani sebevědomí. Už před Falunem se považoval za jednoho z favoritů nejdelší olympijské běžecké tratě. V prvním únorovém víkendu se stal počtvrté mistrem země na 50 km a jeho sebevědomí vzrostlo. Falun ukázal, že právem.

Lyže do muzea?

Více než výkony upoutal Christer Majbäck svými lyžemi. Před 20 lety se zdálo, že s dřevem je konec a tradiční prkynka patří do muzea. Lyže z umělých hmot a s umělými skluznicemi ovládly svět dokonce i v rekreačním lyžování, když tu náhle přišel Majbäck s lyžemi, jejichž střední část tvoří dřevěná vrstva. Ulvang zlostně označil jeho lyže za návrat k předválečným dobám, ale Švéd ví své: „Dřevo je přirozený materiál k výrobě lyží a jenom ono jim zachová elasticitu. Umělé hmoty jsou k výrobě lyží příliš nepoddajné, tvrdé, neohebné.“ Těžko hodnotit. Ulvang je sice Ulvang, ale autorita závodníka ještě nemusí nic znamenat, pokud jde o technologii materiálu. Je pravda, že Majbäck se sportovními výsledky s proslulým Vegardem srovnávat nemůže, zůstává však otázka, zda je to jenom lyžemi. Sotva...

Na jakých lyžích začnou Švédové zase v běžích vyhrávat, to také není jenom otázka technologie. Jedno poucení ale zůstává všem: Není dobré snažit se někoho křečovitě předhánět jenom proto, že je to politický nebo národnostní konkurent. Sportu dělá nejlépe, zůstane-li sportem.

Podle zahraničních pramenů K. B.

SVĚTOVÉ POHÁRY

Klasické disciplíny

Náš časopis je malý a při dvouměsíčníku nebudeme se zimou hotoví ani do té příští. Přinášíme první část přehledů, které zpracoval plzeňský redaktor Tomáš Macek. Příště otiskneme přehledné tabulky a pokusíme se o výsledky z alpských disciplín.

BĚH NA LYŽÍCH MUŽŮ — výsledky jednotlivých závodů:

10 km volně v Ramsau — 12. 12. 1992:
1. Ulvang (Nor.) 25:48,0, 2. Smirnov (Kaz.) 26:13,9, 3. Korunka (ČR) 26:14,6, 4. Myllylä (Fin.) 26:14,9, 5. Plaksunov (Rus.) 26:16,8, 6. Dählie (Nor.) 26:19,0... 11. Teplý 26:41,8, 17. Benc, 22. Nyč, 40. Buchta.

15 km klasicky — kombinace v Ramsau — 13. 12.: 1. Dählie 1:07:54,6, 2. Ulvang 1:07:54,6, 3. Smirnov 1:08:03,9, 4. Forsberg (Švéd.) 1:08:36,3, 5. Langli (Nor.) 1:08:37,3, 6. Jonsson (Švéd.) 1:08:38,8... 16. Benc.

30 km volně v Tesero-Fiemme — 18. 12.: 1. Smirnov 1:13:38,5, 2. Botvinov 1:14:29,6, 3. Prokurorov (oba Rus.) 1:14:34,4, 4. Mühlegg (Něm.) 1:14:44,0, 5. Ulvang 1:14:51,9, 6. Godioz (It.) 1:15:05,3, 7. Korunka 1:15:15,4... 47. Teplý 1:17:45,9, 56. Benc 1:18:16,5, 74. Buchta 1:19:33,4, 89. Havel 1:20:41,1, 94. Kvapil 1:21:17,0.

4X10 km klasicky v Tesero-Fiemme — 20. 12.: 1. Rusko (Kirilov, Prokurorov, Badamšin, Botvinov) 1:42:25,0, 2. Itálie (Fauner, Pulie, Vanzetta, Albarello) 1:42:45,8, 3. Norsko (Langli, Jevne, Ulvang, Dählie) 1:42:57,8, 4. Švédsko 1:44:36,5, 5. Finsko 1:45:11,8, 6. ČR (Teplý, Buchta, Benc, Korunka) 1:47:01,7.

30 km klasicky v Kavgolovu — 3. 1. 1993: 1. Dählie 1:24:39, 2. Botvinov 1:25:29, 3. Mogren (Švéd.) 1:25:55, 4. Ulvang 1:26:10, 5. Badamšin (Rus.) 1:26:13, 6. Jevne (Nor.) 1:26:26.

15 km klasicky v Ulrichenu — 9. 1.: 1. Albarello (It.) 39:34,5, 2. Ulvang 39:44,5, 3. Dählie 40:08,3, 4. Botvinov 40:12,3, 5. Otosson (Švéd.) 40:14,6, 6. Smirnov a Kirvesniemi (Fin.) 40:16,9... 12. Buchta 40:30,4.

4X10 km volně v Ulrichenu — 10. 1.: 1. Itálie (Valbusa, Vanzetta, Albarello, Fauner) 1:41:26,4, 2. Norsko (Sivertsen, Brørs, Ulvang, Dählie) 1:41:26,8, 3. Švédsko (Otosson, Majbäck, Haland, Mogren) 1:41:29,3, 4. Francie 1:43:19,8, 5. Finsko 1:43:23,9, 6. Německo 1:44:08,2, 7. ČR (Buchta, Nyč, Benc, Korunka) 1:44:42,8.

15 km volně v Bohinj — 16. 1.: 1. Smirnov 34:49,6, 2. Mogren 34:58,2, 3. Dählie 35:03,0, 4. Alsgaard (Nor.) 35:07,2, 5. Fauner (It.) 35:24,7, 6. de Zolt (It.) 35:33,2... 10. Korunka 35:52,5, 34. Benc 37:00,3, 45. Ježik 37:27,6, 51. Nyč 37:42,5, 53. Hudáč 37:53,3.

MS ve Falunu [všechny závody byly součástí SP v běhu] — výsledky jsme přinesli v Lyžařství č. 2/93.

30 km volně v Lahti — 7. 3.: 1. Mogren 1:21:14,2, 2. Smirnov 1:21:30,4, 3. Korunka 1:21:56,5, 4. Polvara (It.) 1:21:58,4, 5. Fauner 1:21:59,0, 6. Ballard (Fr.) 1:22:06,1... 10. Benc 1:22:47,2.

4X10 km mix v Lillehammeru — 10. 3.: 1. Norsko 1:42:55,8, 2. Švédsko 1:43:17,0, 3. Finsko 1:43:50,3, 4. Itálie 1:44:39,4, 5. Rusko 1:45:13,1.

50 km klasicky v Oslo — 11. 3.: 1. Prokurorov 2:19:40,2, 2. Skjeldal 2:19:51,3, 3. Sivertsen 2:20:26,8, 4. Jevne (vše Nor.) 2:20:46,2, 5. Ulvang 2:20:53,1, 6. Vanzetta (It.) 2:20:56,0.

Finále SP na Štrbském Plese — 19. a 20. 3. — výsledky jsme přinesli v Lyžařství č. 2/93.

POHÁR STÁTŮ MUŽŮ — konečné pořadí: 1. Norsko 3819, 2. Itálie 2430, 3. Švédsko 2046, 4. Rusko 1683, 5. Finsko 1116, 6. Kazachstán 893, 7. Německo 871, 8. ČR 751... 21. SR 51.

POHÁR STÁTŮ CELKOVĚ — konečné pořadí: 1. Norsko 6255, 2. Rusko 6135, 3. Itálie 4852, 4. Švédsko 2861, 5. Finsko 2638, 6. ČR 1435, 7. Německo 1108, 8. Švýcarsko 958... 11. SR 541.

BĚH NA LYŽÍCH ŽEN — výsledky jednotlivých závodů:

5 km klasicky v Ramsau — 12. 12. 1992: 1. Neumannová (ČR) 15:29,2, 2. Vjalbeová 15:30,7, 3. Lazutinová (obě Rus.) 15:31,3, 4. Määttäová (Fin.) 15:34,9, 5. Nybraatenová 15:35,0, 6. Dybendahlová (obě Nor.) 15:42,2... 23. Havrančíková, 25. Balážová, 42. Zelingerová, 44. Chroustovská, 57. Vondrová.

15 km volně v Tesero-Fiemme — 18. 12.: Jegerovová (Rus.) 39:18,7, 2. Lazutinová 39:53,9, 3. Vjalbeová 40:04,1, 4. Belmondová (It.) 40:18,2, 5. Gavriliuková (Rus.) 40:54,5, 6. di Centaová (It.) 41:11,9... 9. Neumannová 41:25,5, 22. Havrančíková 42:18,1, 42. Balážová 43:29,2, 48. Zelingerová 43:49,9, 67. Vondrová 46:24,0, 70. Chroustovská 46:35,5.

4X5 km klasicky v Tesero-Fiemme — 20. 12.: 1. Norsko (Dahlmová, Woldová, Nybraatenová, Dybendahlová) 57:50,4, 2. Rusko (Lazutinová, Vjalbeová, Gavriliuková, Jegerovová) 58:27,3, 3. Finsko (Pykkönenová, Roligová, Määttäová, Savolainenová) 59:09,3, 4. Itálie 1:00:15,5, 5. ČR/SR (Balážová, Havrančíková, Zelingerová, Neumannová) 1:01:16,1, 6. USA 1:01:32,1.

30 km klasicky v Kavgolovu — 3. 1. 1993: 1. Jegerovová 1:38:48, 2. Vjalbeová 1:40:28, 3. Dybendahlová 1:40:34, 4. Nagejkinová (Rus.) 1:40:42, 5. Woldová (Nor.) 1:40:49, 6. Lazutinová 1:41:23.

10 km klasicky v Ulrichenu — 9. 1.: 1. Vjalbeová 28:43,4, 2. Kirvesniemi (Fin.) 28:55,9, 3. Belmondová 29:00,0, 4. Jegerovová 29:13,6, 5. Lazutinová 29:19,8, 6. Nybraatenová 29:35,8... 14. Neumannová 30:21,5.

4X5 km volně v Ulrichenu — 10. 1.: 1. Rusko (Nagejkinová, Vjalbeová, Lazutinová, Jegerovová) 57:05,0, 2. Itálie (di Centaová, Vanzettová, Paruzziová, Belmondová) 57:38,7, 3. Norsko (Dybendahlová, Woldová, Nilsenová, Dahlmová) 58:17,6, 4. Švýcarsko 58:30,4, 5. Francie 58:44,0, 6. Finsko 59:10,2, 7. ČR/SR (Balážová, Neumannová, Zelingerová, Havrančíková) 59:29,0.

10 km volně v Cogne — 16. 1.: 1. Belmondová 25:13,7, 2. Vjalbeová 25:14,6, 3. Jegerovová 25:46,4, 4. di Centaová 26:08,7, 5. Neumannová 26:09,5, 6. Lazutinová 26:10,1... 12. Havrančíková 26:36,9, 27. Zelingerová 27:32,8.

4X5 mix v Cogne — 17. 1.: 1. Rusko (Nagejkinová, Lazutinová, Jegerovová, Vjalbeová) 57:17,2, 2. Itálie (Vanzettová, Paruzziová, di Centaová, Belmondová) 57:32,1, 3. Norsko (Moenová, Myklebustová, Heggeová, Nilsenová) 57:56,0, 4.

Švédsko 58:02,7, 5. ČR/SR (Balážová, Zelingerová, Neumannová, Havrančíková) 58:26,0, 6. Švýcarsko 58:26,6.

MS ve Falunu [všechny závody byly součástí SP v běhu] — výsledky jsme přinesli v Lyžařství č. 2/93.

5 km volně v Lahti — 6. 3.: 1. Jegerovová 14:42,0, 2. di Centaová 14:54,3, 3. Belmondová 14:56,0, 4. Vjalbeová 15:09,4, 5. Lazutinová 15:09,5, 6. Gavriliuková 15:18,4... 9. Havrančíková 15:23,8, 19. Zelingerová 15:37,9, 37. Balážová 16:05,5.

5 km klasicky v Lillehammeru — 9. 3.: 1. Dybendahlová 15:14,8, 2. Jegerovová 15:32,3, 3. di Centaová 15:33,1, 4. Moenová (Nor.) 15:35,1, 5. Vjalbeová 15:36,4, 6. Belmondová 15:37,9... 9. Neumannová 15:43,1.

10 km volně-kombinace v Lillehammeru — 10. 3.: 1. Jegerovová 42:06,1, 2. di Centaová 42:06,8, 3. Vjalbeová 42:10,4, 4. Belmondová 42:14,9, 5. Neumannová 42:47,8, 6. Moenová 43:23,9... 11. Havrančíková 43:44,7, 36. Zelingerová 45:49,7.

4X5 km klasicky v Oslo — 13. 3.: 1. Rusko (Nagejkinová, Vjalbeová, Lazutinová, Jegerovová) 1:01:46,6, 2. Norsko (Moenová, Nybraatenová, Nilsenová, Dybendahlová) 1:03:06,8, 3. ČR/SR (Balážová, Havrančíková, Zelingerová, Neumannová) 1:03:55,0, 4. Švédsko 1:04:16,6, 5. Itálie 1:04:26,3, 6. Finsko 1:04:28,5.

Finále SP na Štrbském Plese — 19. a 20. 3.: výsledky jsme přinesli v Lyžařství č. 2/93.

POHÁR STÁTŮ ŽEN — konečné pořadí: 1. Rusko 4452, 2. Norsko 2436, 3. Itálie 2422, 4. Finsko 1522, 5. Švédsko 815, 6. Švýcarsko 713, 8. ČR 684, 9. SR 487.

SKOK NA LYŽÍCH — výsledky jednotlivých závodů:

K-112 ve Falunu — 5. 12. 1992: 1. Rathmayr (Rak.) 202,3 (108,5 a 106), 2. Franc (Slovin.) 199,6 (107 a 109,5), 3. Kuttin (Rak.) 195,7 (104,5 a 106), 4. Martinsson (Švéd.) 192,5 (105,5 a 104,5), 5. Goldberger (Rak.) 190,1 (103 a 106), 6. Hornbacher (Rak.) 186,6 (101 a 108)... 25. Parma.

K-112 ve Falunu — 6. 12.: 1. Rathmayr 228,2 (114 a 114), 2.—3. Ottesen (Nor.) 223,9 (116,5 a 114,5), 4. Goldberger 223,9 (111,5 a 114,5), 4. Myrbakken (Nor.) 220,4 (112,5 a 113,5), 5. Hornbacher 216,6 (113 a 113,5), 6. Trunz (Švýc.) 211,4 (110 a 113,5)... 14. Sakala 197,5 (108 a 104,5), 15. Parma 195,4 (105,5 a 105,5), 32. Goder 167,9 (101 a 97,5), 41. Jež, 53. Švagerko, 58. Raška.

K-116 v Ruhpoldingu — 12. 12.: 1. Zünd (Švýc.) 236,3 (109,5 a 106,5), 2. Rathmayr 234,5 (111,5 a 106,5), 3. Mollard (Fr.) 234,4 (103 a 112), 4. Höllwarth (Rak.) 234,3 (107 a 111,5), 5. DeLaup (Fr.) 233,2 (104 a 113) a Nišikata (Jap.) 233,2 (110 a 107)... 10. Sakala 223,6 (106,5 a 104).

K-90 v Sapporu — 19. 12.: 1. Höllwarth 232,8 (88,5 a 92), 2. Rathmayr 229,8 (88 a 92,5), 3. Delaup 227,3 (90 a 88), 4. Higaši (Jap.) 225,6 (88 a 90,5), 5. Jean-Prost (Fr.) 221,6 (84,5 a 91,5), 6. Myrbakken 221,5 (86,5 a 91), 7. Sakala 218,9 (85 a 91).

K-120 v Sapporu — 20. 12.: 1. Higaši 234,4 (122 a 111,5), 2. Rathmayr 220,4 (117,5 a 108,5), 3. Myrbakken 219,0 (120,5 a 107), 4. Delaup 216,2 (118 a 105), 5. Zupan (Slovin.) 208,4 (110 a 108,5), 6. Bredesen (Nor.) 208,4 (116,5 a 102)... 11. Sakala 194,3 (101,5 a 110).

Intersportturné (všechny závody byly součástí SP ve skoku) — výsledky jsme přinesli v Lyžařství č. 1/93.

K-120 v Predazzu — 23. 1. 1993: 1. Kasai [Jap.] 223,2 (122,5 a 115,5), 2. Petek [Slovín.] 191,9 (115 a 101), 3. Ašimoto [Jap.] 190,8 (115,5 a 101,5), 4. Rathmayr 187,8 (117 a 97,5), 5. Mollard 182,7 (116 a 99,5), 6. Horngacher 181,2 (97,5 a 118), 7. Jež 179,9 (110 a 101), 8. Parma 179,4 (103,5 a 110)... 13. Švagerko 163,8 (103,5 a 98,5), 26. Bielčik, 36. Sakala, 44. Goder.

K-120 v Predazzu (družstva) — 24. 1. 1. Rakousko (Horngacher, Vettori, Goldberger, Rathmayr) 434,1, 2. Německo (Duffner, Stegmund, Thoma, Weissflog) 410,0, 3. Japonsko (Ašimoto, Higaši, Harada, Kasai) 403,8, 4. ČR/SR (Švagerko, Parma, Jež, Sakala) 382,2, 5. Francie 376,0, 6. Švédsko 361,7.

K-185 v Kulmu — 30. 1. 1. Sakala 339,0 (178 a 184), 2. Haim [Rak.] 338,0 (178 a 177), 3. Goldberger 337,5 (184 a 176), 4. Duffner (Něm.) 334,5 (181 a 178), 5. Mollard 334,0 (174 a 177), 6. Bredesen 333,5 (177 a 179).

K-185 v Kulmu — 31. 1. 1. Sakala 355,5 (189 a 190), 2. Mollard 342,5 (181 a 178),

3. Goldberger 340,5 (178 a 185), 4. Bredesen 334,0 (181 a 173), 5. Rathmayr 325,0 (175 a 168), 6. Reinthaler [Rak.] 316,0 (160 a 179),... 13. Goder 275,5, 15. Bielčik 245,5.

K-90 v Lahti — 5. 3. 1. Kasai 235,2 (90 a 89,5), 2. Sakala 217,8 (89,5 a 83,5), 3. Parma 213,2 (82,5 a 87), 4. Jasuzaki [Jap.] 208,0 (83 a 84,5), 5. Weissflog [Něm.] 204,7 (80,5 a 86,5), 6. Bredesen 203,3 (78,5 a 87),... 15. Dluhoš [182,4 (76,5 a 82,5)], 17. Bielčik 180,3, 18. Jež 179,4.

K-114 v Lahti — 7. 3. 1. Lunardi [It.] 224,7 (110 a 113,5), 2. Horngacher 209,4 (107,5 a 109), 3. Bredesen 207,8 (110,5 a 104,5), 4. Kasai 206,7 (112,5 a 101), 5. Sakala 202,3 (111 a 101,5), 6. Goldberger 199,8 (99 a 111),... 12. Jež 166,7, 14. Parma 157,7.

K-120 v Lillehammeru — 10. 3. 1. Bredesen 217,9 (117 a 114), 2. Okabe [Jap.] 210,0 (108,5 a 119), 3. Goldberger 201,1 (113,5 a 110,5), 4. Kasai 199,3 (110,5 a 111,5), 5. Sakala 194,8 (109,5 a 112,5), 6. Delaup 193,2 (105,5 a 115),... 19. Věchet 178,9, 22. Jež 176,4, 26. Švagerko 170,4.

K-110 v Oslo — 14. 3. 1. Bredesen 232,0 (107,5 a 110), 2. Mollard 228,6 (110,5 a 108,5), 3. Sakala 223,4 (106 a 110), 4. Kasai 222,4 (108 a 105,5), 5. Horngacher 217,4 (108 a 105,5), 6. Kuttin 216,6 (103 a 108,5),... 12. Švagerko 208,7 (102,5 a 108).

K-120 v Planici (družstva) — 27. 3. 1. Japonsko (Okabe, Jasuzaki, Harada, Kasai) 477,1, 2. Norsko (Ljokelson, Myrbakken, Brendryen, Bredesen) 463,0, 3. Slovinsko (Meglič, Zupan, Franc, Gostiša) 436,0, 4. Rakousko 422,4, 5. Německo 411,3, 6. Francie 357,7, 7. ČR (Věchet, Jež, Parma, Sakala) 331,8.

K-120 v Planici — 28. 3. 1. Bredesen 254,7 (121,5 a 134), 2. Goldberger 245,0 (121 a 126,5), 3. Duffner 233,3 (123 a 121,5), 4. Sakala 226,9 (119 a 119,5), 5. Parma 223,5 (123 a 114,5), 6. Haim 219,8 (115,5 a 119),... 8. Goder 216,7 (117,5 a 115,5), 35. Věchet 147,7 (103,5 a 97), 46. Bielčik.

SP DRUŽSTEV — konečné pořadí: 1. Rakousko 781, 2. Japonsko 444, 3. Norsko 375, 4. ČR 299, 5. Německo 280, 6. Francie 246, 7. Slovinsko 171, 8. Finsko 96, ... 15. SR. (Pokračování příště)

MY A ONI

Potkáváme se s nimi na sjezdovkách a lanovkách už mnoho let. Nejčastěji se míváme, jako bychom se ani neznali. Nelíbí se nám, že nás ve frontách předbíhají, protože si náčiní nesou v ruce, zatímco my víceméně spořádaně stojíme ve frontě. Když jsou při sjíždění za námi, nemáme jistotu, co udělají. Stejně tak nemáme jistotu, když po pádu sedí na svahu. Rozjedou se po spádnicí nebo nám zkříží cestu? Jejich náčiní nemá brzdičky, často ani pojistné řemeny. Někdy máme pocit, jakoby kdosi cizí okupoval místa, na něž přece patříme my. V průměru bývají mladší než my a co víc: Většina z nich asi umí lyžovat, většina z nás jejich umění neovládá.

Řeč je o snowboardérech. Mají u nás hned dvě organizace: Asociaci českých snowboardérů a Asociaci českého snowboardingu. Jejich mezinárodní federace se jmenuje ISF — International Snowboard Federation. Na sklonku roku 1992 se sešli oba prezidenté — Marc Hodler a Christian Savioz, a přijali memorandum týkající se minulosti, současného stavu a plánů pro budoucnost vzájemných vztahů.

Oba zmíněné sporty mají mnoho společného. Využívají hor, vznikly v „chladných“ zemích, nutně potřebují sněh, používají stejné lanovky k cestám na vrcholy stejných hor. Dokonce i technika obou sportů je založena na obdobných pohybech, oba využívají stejné materiály, stejný základní princip (pohyb deskou skluzem), také oblečení je v podstatě totéž. Najdou se i závodníci soutěžící v obou těchto sportech. Přesto už na sklonku sedmdesátých let začal konflikt, který neslouží ani jednomu z partnerů.

Přihlížíme-li ke společným zájmům, je pochopitelné možné nalézt nějaký způsob soužití. Musíme však vidět i rozpor, jak je uvádí zmíněné memorandum:

1. Příchodem snowboardu na zasněžené svahy vznikly problémy. Lyžaři na svazích měli výsadní právo a náhle se o ně museli dělit s jinými sportovními maniakami. Mezi oběma skupinami začala válka.

2. První snowboardéři byli většinou mladí lidé, kteří přicházeli z měst a chtěli se o víkendech a dovolených bavit. Přírodně provozovali skateboarding, surfing, windsurfing. Skuteční snowboardéři jsou většinou lidé žijící způ-

sobem života mladší generace, opírající se o individualitu.

3. Většina společností kolem snowboardu nepatří k výrobci lyžařské výstroje. Image, který si lyžařské firmy vytvořily, nebyl v souladu s mentalitou snowboardingu.

Prezidenti FIS a ISF se domnívají, že v současné době dochází ke změnám. Ve většině lyžařských středisek byl snowboarding přijat, přijalo ho i místní obyvatelstvo. O snowboarding se začínají zajímat i výrobci lyží. Také obě mezinárodní organizace, tedy FIS a ISF, začínají spolupracovat na partnerské bázi. Všechny své národní svazy vyzývají ke společné práci, která by přinesla důležitý ekonomický efekt pro oba sporty do 21. století. Výzvu opírají o některé prognostické záměry:

1. **Sportovci** — Mezi oběma sporty existuje podobnost. Ani lyžaři, ani snowboardéři si nepřejí být vzájemně identičtí. Odlíší je například oblečením. Zdá se, že pro lyžaře je vnější vzhled méně důležitý než pro snowboardéry. V současné době je na světě víc než milión snowboardérů a na horách je dost místa pro ně i pro lyžaře.

2. **Učitelé** — Protože sportovci mají k oběma sportům různý přístup, je velmi důležité tuto skutečnost nezneužívat, spíše se vzájemně podělit o zkušenosti z výuky.

3. **Průmysl** — Mělo by být možné stimulovat náměty a nápady mezi oběma druhy výrobců tak, aby jim to umožnilo povznést výrobu na efektivnější stupeň.

4. **Svazy** — V zásadě známe dvě možnosti:

a) Jeden stát, dva různé svazy. Oba pracují odděleně, vzájemně se téměř ignorují, některým jejich členům to přináší problémy.

b) Jeden stát, jeden svaz. Snowboarding je v tom případě součástí svazu lyžařů. Každý z odpovědných pracovníků svazu pracuje pro rozvoj svého sportu.

Oba prezidenti zakončili memorandum přesvědčením, že na základě vzájemné komunikace a spolupráce je budoucnost pro oba sporty velmi slibná v případě, že se budou neustále respektovat a vzájemně si pomáhat.

FIS a ISF vytvořily pracovní komisi, která se bude scházet dvakrát za rok a řešit otázky společného zájmu i případné rozpory. První oficiální MS ve snowboardingu se konalo začátkem letošního roku v Rakousku. ISF zřejmě požádá mezinárodní olympijský výbor o přijetí mezi olympijské sporty. Snowboarding by se tak mohl stát i olympijskou disciplínou.

Ing. MIROSLAV JEDLIČKA, CSc.

TA ŽENA MÁ SÍLU!

Už osmnáct let se stará Rosa Wachterová o kiosek v Latschau, u sjezdovky, kde její dcera Anitta dělala na lyžích své první obloučky. A protože matky se často tváří, jako by o svých dětech věděly všechno, pronáší i tato slova:

„Já vám řeknu, proč Anitta vyletěla najednou tak nahoru: Nikdy, vůbec nikdy nechtěla slyšet, že je neustále ve sílnu Kronbergerové.“

Ano, té Kronbergerové, se kterou před třemi lety doslova „na krev“ bojovala o velký křišťálový glóbus, a neuspěla. Té Kronbergerové, která v prosinci šokovala celý lyžařský svět, když pověšila své závodní Blizzardy na pomyslný hřebík.

Anitta Wachterová nejedná na Blizzardech, nýbrž má Kästle a před sezónou 1992/93 si užila své. V březnu předcházející zimy jí Miriam Vogtová při paralelním slalomu ve Vailu nešťastně upadla před nohy, odneslo to koleno Wachterové a následovala operace. Pak si při letním fotbalu pro změnu potrhala vaziva v kotníku a přišla další pauza. Přesto se od začátku Světového poháru stala velkou kandidátkou na celkové prvenství.

Z MS v Morioco si odvezla stříbro a bronz a šéftrenér rakouských žen Herwig Demtschar prohlásil:

„Čekala od Morioky určitě víc, ale ten nejdůležitější cíl je v této zimě teprve před ní: vyhrát Světový pohár.“ Anitta však hned vše přiváděla na správnou míru:

„Ano, chci zvítězit, ale ne za každou cenu. Chci se poučit z chyb před třemi lety a uzavřít se před psychickými tlaky ze strany tisku a spousty dalších lidí. Když to vyjde, tak to vyjde...“

Více než o dvou medailích Wachterové psali žurnalisté z Morioky o její lásce k rakouskému reprezentantovi Raineru Salzgeberovi. Ti dva se poznali již šestiletí v lyžařském klubu a do Morioky přijeli jako snoubenci. Kdy bude svatba?

„Zatím jsme nic neplánovali, ale určitě během několika příštích let,“ odpovídala neurčitě Anitta a přidávala, že to však nebude znamenat konec s lyžováním:

„Kdyby na mne Rainer naléhal, abych nechala lyžování, rozešla bych se s ním a našla si někoho jiného. Ale on sám chce jezdit dál a já si

přeju totéž. Nedovedu si zatím představit, že bych z družstva odešla.“ Její snoubenec tvrdil, že Anitta výrazně ovlivnila jeho sportovní dráhu:

„Často spolu hovoříme o svých výkonech. I když závod pokazím, nikdy nic nepřecházíme mlčením.“

To bylo v Morioco. Koncem února pak měl Reiner Salzgeber těžký pád při sjezdu ve Whistler Mountains. Přetřhaná kolenní vaziva, nutná operace. Anitta se tuto informaci dozvěděla v 7 hodin ráno ve Veysonnaz a okamžitě do zámoří telefonovala. O pět hodin později vybojovala druhé místo v super-G a potvrdila své „křišťálové“ ambice. Po vyhlášení výsledků okamžitě naskočila do auta a namířila si to směr Zürich, kam byl zatím Salzgeber letecky převezen a v doprovodu rodičů dopraven do nemocnice. Tam Anitta čekala na jeho operaci a z povzdálí přes sklo sledovala třípůlhodinovou (úspěšnou) snahu dr. Schenka, který ji samotnou už dvakrát ke všeobecné spokojenosti operoval. Když vše skončilo, byly dvě hodiny v noci. Hned dopoledne pak Anitta odjela do Morzine, k dalšímu dějství Světového poháru. A posléze tu posměv v této sezóně stála na stupních vítězů.

„V té ženě je ukryta obrovská síla. A nejen na lyžích,“ pronesl poté kdosi.

„Však také bude hodně síly potřebovat — v hlavě i ve svalech.“

dodál k tomu trenér Demtschar. Světový pohár vstupoval do závěrečné fáze.

V oněch březnových dnech vyrostla Wachterové soupeřka nad jiné zdatná: Němka Katja Seizingerová. Závod za závodem snižovala náskok Rakušanky na čele. Ze čtyř disciplín, které byly na programu finále SP ve švédském Aare, vkládala Seizingerová největší šance hned do úvodního sjezdu. Ten Wachterová tolik neumí, v něm je šance na srovnání jejího náskoku největší. Když byl pak sjezd pro špatné počasí zrušen, byla Seizingerová nesmírně smutná:

„Všechno je pryč, už nemám šanci na celkové vítězství. Bylo příliš větrno, závod se samozřejmě neměl jet. Ale chybou bylo, že byl zrušen bez náhrady. Vždyť se pak klidně mohl zvládnout super-G i sjezd v jednom dni.“

Rozhodnutí však ještě nepadlo. Nečekaně výrazné vítězství Seizingerové nad

Wachterovou ve finálovém super-G dokonce vyneslo německou lyžařku do čela celkového pořadí s náskokem 14 bodů. A Katja už byla optimističtější:

„Zase to začíná být zajímavější. Anitta je však mnohem lepší slalomářka než já, takže klíčový bude asi zítřejší obří slalom. Zbývá mi jediné: Jít do něj s plným rizikem a udělat si před nedělním slalomem dostatečný bodový náskok na Anittu. Přiznávám se, že jsem nervózní.“

Anitta na to reagovala:

„Nenechávám se rozptylovat tím, že už nejsem první. Konečně účty se budou dělat až v neděli. A i když nevyhraju, život jde dál...“

Obří slalom byl opravdu klíčový. Seizingerová zajela špatně první kolo, byla až devátá, ale ve druhém dějství si sáhla na dno sil. V poslední brance před cílem však padá, odletne jí jedna lyže, přesto se však dokutálí do cíle.

„Vím, co se stalo, ale vůbec nevím, jak jsem se dostala do cíle. Můj zubar bude mít práci, přišla jsem při tom o jeden zub,“ komentovala později situaci Seizingerová. Čas byl za daných okolností famózní. Němka skončila v obřím slalomu čtvrtá, jen 0,07 setin sekundy za Anittou Wachterovou. Těch sedm setin sekundy však bylo osudných. Kdyby si ty dvě v obřím slalomu pořadí prohodily, v konečném účtu by nakonec po neděli měly naprosto stejný bodový zisk a Světový pohár byl vyhrála Seizingerová, protože měla na kontě více prvních míst.

Takto rozhodl slalom pro Wachterovou. Jela ho nesmírně opatrně, skončila 11., ale Seizingerová až 18., a to stačilo. Anitta Wachterová vyhrála nejdramatičtější finále Světového poháru žen v jeho historii.

„Je to můj životní úspěch. Jsem strašně šťastná a strašně unavená. Teď se mi chce jenom moc a moc spát.“ Řekla vítězka, zatímco velká poražená Seizingerová skládala komplimenty na její konto:

„Bylo to těsně, ale Anitta si triumf přece jenom více zaslouží, protože nemá takovou slabinu, jakou byl pro mne vždy slalom. Bůh ví, že nejsem zklamaná, vždyť celá sezóna byla jinak pro mne velkolepá.“

Anitta zvedla ve svých 26 letech poprvé nad hlavu velký křišťálový glóbus a její matka se v Latschau mohla usmívat. Její dcera nebyla ve stínu; zářila na slunci!

TOMÁŠ MACEK

Zatím nemám zájem

Šestatřicetiletý Bohumír Zeman, přezdívaný Bobas, rodák ze Spindlerova Mlýna, vede již třetí rok mužský výběr Lichtenštejnska.

S Bohumírem Zemanem se známe od roku 1969. Začínal v Internátní škole mladých sjezdařů v místě svého bydliště, což byla na tehdejší dobu dobrá forma výchovy budoucích reprezentantů. Později se dostal do juniorského výběru a když v roce 1974 na MEJ v Jasně získal bronzovou medaili, byl zařazen do A družstva sjezdařů, ačkoliv mu bylo teprve 17 let. Osmdesátá léta patřila v našem alpském lyžování k těm úspěšným a i Zeman se na tom podílel. Je zapsán také do čestné listiny vítězů na Hahnenkammu.

— Považuješ se za lyžařskou legendu?

„Ne. Vyhrál jsem sice v Kitzbühelu kombinaci a porazil i Stenmarka, což tenkrát nebylo jednoduché. Ale legenda nejsem.“

— Trénoval jsi náš juniorský výběr a náhle jsi odešel...

„U nás věci nefungovaly tak, jak by fungovat měly, a stále ještě nefungují. Prostě to není podle mých představ. Po otevření hranic jsem dostal nabídku jít ven a šel jsem. Domluvil jsem se s Marif-Theres Nadigovou, která je šéftrenérkou lichtenštejnského týmu.“

— Zatím ale nemáš hvězdy, jako byli bratři Fromeltové, Wenzel a další...

„To byli mimořádní závodníci, s výjimečným talentem. Taková příležitost se v žádné zemi nenaskytne trenérovi často. Zatím mám šest závodníků s právem účasti ve SP, což při směšných 15 000 obyvatelích této země určitě není neúspěch.“

Jako trenér jsem se žádným velkým talentem vlastně ještě nepracoval. Je to i otázka štěstí, trenér je na své svěcené bohužel hodně odkázán. V Lichtenštejnsku nyní závodně lyžuje asi sto lidí, včetně těch nejmenších. To je strašně málo. Přesto ale patří alpské lyžování v zemi k populárním sportům, takže svaz všechno financuje. Šest trenérů se stará o národní družstvo, další jsou placeni svými kluby na částečný úvazek.“

— Co říká tvému pobytu v zahraničí rodina?

„Na podzim jsem jezdil domů každý týden, teď v zimě jenom jednou za měsíc. Pomalu budu muset končit a vrátit se. Mám dva kluky a holku, nejstaršímu je devět. Přicházejí do věku, kdy je nutná tvrdší ruka a ráznější výchova.“

— A kdybys dostal nabídku na místo trenéra naší reprezentace?

„Uvidím, jak se vyvinou podmínky. Momentálně budu asi raději lyžovat s dětmi...“

P. Z.

TRÁVA jako příležitost

Vážení sportovní přátelé!

Skončila zimní sezóna. Ohlédneme-li se zpět i na sezónu předcházející, musíme konstatovat, že podmínky pro závodníky v alpském lyžování nejsou růžové. Tréninková příprava probíhala v důsledku špatných sněhových podmínek na poslední chvíli, ti bohatší se připravovali na ledovci. První závody byly většinou zrušeny a posouvány na další termíny. Závodníky očekávaly špatně připravené tratě, které zdaleka „neunesly“ přihlášený počet závodníků, zájemců o závody bylo víc než dovolují směrná čísla. Docházelo k situacím, kdy skutečně závodit mohlo sotva prvních dvacet, ostatní bojovali o dojetí. Každému je jasné, jak je těžké získat body ze zadních pozic, zvláště když má závodník někdy pouze dva závody za sezónu. Po zvážení vynaložených finančních nákladů přivádí situace činovníky lyžařských oddílů i rodiče mladých sportovců k zoufalství. Několik šťastných a talentovaných závodníků „prodá“ formu a dostanou se na národní závod, někteří i na závody FIS, avšak momentální smolaři jsou bez šance.

Vezmeme-li v úvahu prognózu počasí pro další léta, musíme konstatovat, že podmínky pro alpské lyžování budou spíš horší než lepší.

Jak tedy dál? Jediným odpovídajícím řešením, jak udržet výkonnost a prodloužit sezónu u nás, je lyžování na trávě!

O této disciplíně vzniklo mnoho polemik i názorů, které nehodlám nikomu vyvracet. Metodika lyžování na trávě vychází z metodiky alpského lyžování, všechny základní pohyby končetin a kloubů jsou shodné.

Lyže se konstrukčně liší tím, že smyk kluznice po sněhu je nahrazen pohybem pásu po trávě. Pásová lyže je kratší než klasická a velice málo dovoluje boční přibrzdování. Ostatní výzbroj je stejná jako v zimě. Při lyžování na trávě si závodník utvrzuje základní pohybový stereotyp, vylepšuje předozadní rovnováhu. Zároveň se

naucí dokonale vyjždět oblouky, správně a včas najíždět do branek. Tak lze i v našich domácích podmínkách najet velké množství branek, které chybějí v zimní sezóně. Zájemci mohou shlédnout japonský filmový snímek, v němž lyžař ve dvojexpozici projíždí na sněhu a na trávě slalom, přičemž veškeré jeho pohyby jsou prakticky stejné.

Z lyžování na trávě nemusíte mít obavy. Nejlepší naši závodníci přešli na trávu ze zimy a v zimě nadále závodí. Pocit lyžaře po nasazení pásových lyží je zpočátku trochu jiný, ale po 10–15 tréninkových jízdách si natolik zvykne, že je schopen projíždět brankami. Příkladem může být známý sjezdař Daniel Mahrer, který si při mistrovství Švýcarska na trávě půjčil pásové lyže a bez problémů dělal předjezdce v závodech „trávařů“.

V naší zemi máme velké množství travnatých svahů i s vleky, které jsou ze známých důvodů nevyužité. Prakticky každý takový svah je možné využívat celoročně. Rozšířením činnosti o lyžování na trávě podníť lyžařské oddíly motivaci svých závodníků, zvýší zájem mládeže o lyžování jako takové.

Závodní sezóna v lyžování na trávě začíná v květnu a končí začátkem října. Soutěžní řád je podobný jako v alpském lyžování. Závodníci mohou absolvovat sedm závodů v Čechách a na Slovensku, z toho čtyři národní a jedno mistrovství republiky.

Závody jezdí všechny kategorie společně a zatím neexistují směrná čísla. Pokud není příliš rozmoklý a blátnivý terén, jsou podmínky i pro posledního závodníka regulérní. Závodníci mají dostatek možností si „vyjet“ body a tak získat oprávnění ke startům v zahraničí. Nejlepší závodníci tvoří reprezentační týmy, které se účastní závodů FIS, Evropského poháru, mistrovství Evropy i světa.

Dalším kladem je, že se závodí převážně v letních podmínkách. Účastníci mohou tábořit přímo u tratě, což vytváří příjemné společenské prostředí a hlavně výrazně snižuje finanční náklady.

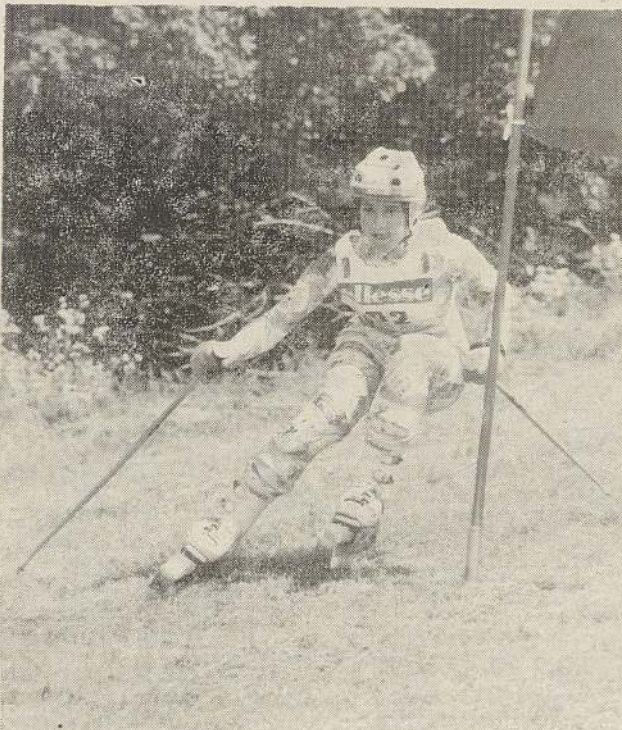
Důležitou složkou lyžování na trávě je materiální vybavení. V dnešní době má český svaz vlastního výrobce závodních lyží pro trávu, který upravuje a vyrábí potřebné komponenty i pro naši reprezentaci. Lyže naší výroby a jejich součástí splňují podmínky účasti v mezinárodních závodech, jsou cenově dostupné i v současné ekonomické situaci. (Konečně už nemusíme kupovat travní lyže za cizí měnu! — Pozn. red.) Na SLČR je k dispozici nově vydaná metodika lyžování na trávě, zpracovaná podle zahraničních materiálů.

Nabízí se otázka, proč naši reprezentanti v travním lyžování dosáhli světové úrovně, k níž mají tak daleko reprezentanti v alpském lyžování. Jednu z hlavních příčin vidím v tom, že „trávaři“ mají doma stejné terény, materiální a tréninkové možnosti jako nejpřednější světoví závodníci. Další výhodou je, že se zúčastňují daleko většího počtu mezinárodních závodů, při nichž soutěží s absolutní světovou špičkou.

Máme stejně talentované závodníky jako v alpských zemích. Lyžování na trávě potvrzuje, že při srovnatelných podmínkách jsme schopni světovým závodníkům konkurovat.

Tento dopis je výzvou a nabídkou všem lyžařským oddílům, aby se samy rozhodly, zda chtějí provozovat oba sporty, pro který se podle vlastních možností rozhodnou, který budou považovat za přípravný a který za hlavní.

Pokud chcete soutěžit i v lyžování na trávě, obraťte se na Svaz lyžařů České republiky, úsek lyžování na trávě, ing. Vladimír Novotný, Wolkerova 4, 602 00 Brno.

Markéta Suchá na snímku Bohumila Hyňka

DOMÁCÍ TERMÍNY

Nezapomeňte, že velká část našich aktivních závodníků a závodnic jezdí soutěže v zahraničí a závodů má tudíž mnohem víc — určitý přehled o nich budeme poskytovat průběžně, spolu s výsledky. Teď k termínům v ČR a SR:

15.—16. 5.	1. pohárový závod sl, osl	Odry
12.—13. 6.	2. pohárový závod sl, osl	Piešťany
26.—27. 6.	Evropský pohár — závod FIS, sl, osl, SG	Bezovec
28.—29. 8.	3. pohárový závod sl, osl, SG	Kálnica
18.—19. 9.	Mezinárodní paralelní slalom	Velké Meziříčí
25.—26. 9.	Mistrovství ČR a 4. pohárový závod sl, osl, SG	Karlovy Vary

Alpské lyžování žactva

Jako už tradičně, sněhové podmínky výrazně ovlivnily úroveň letošní „závodní“ zimy. Jednou chyběl sníh, podruhé ho zase bylo příliš mnoho, terén však byl bez podkladu. Za těchto okolností byly potíže nejen s pořádáním závodů, ale i s tréninkem. Tam, kde ubyla motivace, raději závody zrušili. A to, bohužel, i tradiční pořadatelé. Tak například odpadl NKZ žactva ve Vítkovicích na Bílé. Ukazuje se, že menší kluby přistupují k pořádání závodů odpovědněji. Jako příklad bych uvedl aktivní oddíl Ferum Frýdlant, který uspořádal závody na cizím kopci, když na vlastním neměl sníh, nebo Sokol Mosty, který připravil závody i na minimálním podkladu, kdy se jiní vymlouvali, že není sníh. Byť šlo v obou případech o oblastní či veřejné závody, úroveň byla dobrá a je škoda, že si z těchto oddílů neberou příklad tradiční pořadatelé větších závodů. Všeobecně však zájem oddílů o pořádání závodů upadá a letošní počet klasifikačních závodů byl nedostatečný. Podobný problém je údajně i u závodů juniorů, kde však zřejmě hrají roli FIS body a finanční problémy s tím spojené.

V mladším žactvu se závodilo bez bodů. Do závodů byli dosazováni závodníci podle vnitřních bodů, které sestavoval vedoucí oblasti po každém závodě. Tento systém se osvědčil. Nebylo však dobré dělat z prvních klasifikačních závodů závod nominační.

U staršího žactva naopak aranžmá zpracované v termínu podle soutěžního řádu — třikrát za sezónu — neodpovídalo skutečnosti a zejména mladší ročník byl při nasazování do závodů poškozen. Myslím, že i v této kategorii by body mohly být započítávány po každém závodě. Předělo by se tak při neodjetých závodech neodpovídajícímu zařazování v losování a nasazování závodníků.

Jeden z problémů, který nadále zůstává a snad se i prohlubuje, je neinformovanost a někdy dokonce utajování pořádného klasifikačního závodu. V MSLS to byl například závod pořádaný Horáckou župou 30. 12. na Pradědu, obdobný závod uskutečnil snad i PLS. Jistě, jde o oblastní závody a o startu z jiných oblastí rozhoduje pořadatel. Ale závodník není v posledních letech zase tak mnoho a myslím, že zvat jen někoho není slušné. Také na ostatní závody bylo obtížné získávat propozice, o shánění výsledků uskutečněných závodů raději nemluví.

Těmto problémům by nejspíše zabránilo zavedení telefonního čísla se záznamníkem, kde by pořadatel nahlásil do dvou — tří dnů před pořádaným závodem adresu a telefon organizačního pracovníka. Tím by odpadlo rozesílání propozic a každý by měl možnost zjistit, jaký závod se koná a zda je možnost se zúčastnit. Jednotně by to platilo pro všechny oblasti.

Znepokojující ovšem je klesající výkonnostní úroveň závodníků. Myslím, že nelze svalovat vinu jen na ekonomické problémy. Je třeba se zamyslet, zda všude vytvářejí žactvu dobré podmínky. V některých oblastech jsou tréninková centra příliš orientována na juniorskou kategorii, nejsou vybírání závodníci z různých oddílů a ne vždy jde o talenty. TC, v nichž pracují i se žactvem, mají kvalitnější žáky a do budoucna jistě lepší perspektivu. Samozřejmě tím nechci znehodnocovat prá-

LYŽE I PRO ZÁVODY

Od roku 1991 se brněnský inženýr Petr Šojat soustavně zabývá vývojem špičkových lyží pro lyžování na trávě s cílem dosáhnout mezinárodně srovnatelné úrovně. Pro rok 1993 má k dispozici kvalitní závodní lyže. Při jejich konečné úpravě a doladění využívá zkušenosti, které uplatnil v přípravě lyží pro dvojnásobného juniorského mistra světa pro rok 1992 Michala Mačáta.

Závodní lyže s 21 vozíky jsou použitelné pro všechny disciplíny lyžování na trávě a lze je získat i na dobírku za 5000 Kč. Samozřejmě k nim lze koupit všechny náhradní díly: pásy, osičky, kolečka, vozíky či příložky. Cenová relace je ve srovnání se zahraničními výrobky velmi výhodná. Objednávky a bližší informace na adrese ing. Petr Šojat, Voříškova 9, 623 00 Brno.

K lyžím má úzký vztah také nově vydaná metodika lyžování na trávě. Tu lze získat v nakladatelství Nová škola, náměstí SNP 9, 613 00 Brno.

S. H.

ci střediska s kvalitními juniory, jde jistě o náročnou práci s mnoha problémy. Ale cílem je zlepšovat úroveň našeho lyžování.

MICHAL ROZHON, trenér mládeže

TAKÉ JUNIOŘI NERADOSTNĚ

Nemám rád přehánění. Přesto však musím napsat, že situace v našem alpském lyžování je neutrální. Trenéři — přesněji řečeno ti, kteří tu zůstali! — nevidí pro nejbližší léta řešení. Občas se vynoří nějaký „Mesiáš“, který zase záhy zapadne. Tak to jde už několik let a rád bych věděl, kdo rozetne pověstný uzel.

Proč to píšu? Musím se totiž vrátit k jedinému zimnímu šampionátu, na který jsme zapomněli. Jde o MSJ v alpských disciplínách, které se konalo začátkem března v italském horském středisku Monte Campione. Kdy přesně, to nevím, právě tak, jako nikdo v sekretariátu SLČR neviděl výsledkovou listinu!!! Italové ji neposlali a nikdo od nás ji také nepřivezl — nebo alespoň neposkytl sekretariátu a redakci časopisu, což by měla být samozřejmost. Vycházím z hodnocení, které dostali všichni členové výkonného výboru!

Reprezentovali nás tři závodníci a jedna závodnice. Jejich jména by snad — vzhledem k umístění — bylo lepší neuvádět. Nejlepší umístění závodníka ČR je totiž 42. místo ve slalomu (Zakouřil), následují čísla přímo astronomická, mezi nimiž pořadí 45. a 46. jsou ještě velmi lichotivá. Existují však i umístění za 60., dokonce za 70. místem!!

Pro takové výsledky nelze najít omluvu. Ani tu, že se před mistrovstvím zranil Jan Holický, ani skutečnost, že jsme byli ubytováni daleko od místa konání soutěží. Zpráva nemluví o tom, kde bydlely ostatní výpravy, zato nezapomíná na oblíbené počasí, které ovšem bezesporu bylo pro všechny stejné! Takže z celého hodnocení oceňuji jedinou větu: „Všechny velké závody jsou náročné i na psychiku závodníků a vyrovnat se s konkurencí nejlepších juniorek světa mohou skutečně jen ti nejodolnější a nejvyspělejší jedinci.“ Tato věta koresponduje s názory bývalého hlavního trenéra alpského lyžování Pavla Zelenky, vyjádřenými v článku Morioka jen pro silné osobnosti, jež do dokončení [z čísla 2] přinášíme v tomto čísle našeho časopisu.

O nedostatecích svědčí už to, že z vrcholné události vrátí trenér bez kompletních výsledků. Kromě vítězů a vítězek některých (!) disciplín sám nevím, jak onen šampionát vlastně skončil. Vím jenom, že naši velkou ostudou, způsobenou především tím, že nejmladší závodníci hledají příčiny jinde než u sebe. A to je ve sportu vždycky počátek obtížně řešitelných problémů...

K. B.

CHAOS kolem lékařských prohlídek

Na MUDr. Petra Krejčího z vojenské nemocnice v Praze jsme se tentokrát obrátili s dotazem, jaká je momentální situace pokud jde o povinné lékařské prohlídky sportovců. „Obávám se, že čtenáře moc neuspokojím. Situace je značně chaotická a momentálně je kolem toho dost nejasností.“

Víme, že v dobách ČSTV byly prohlídky povinné, ne vždy však plnily svou funkci. Mnohdy se prováděly formálně nebo vůbec ne, ze strany organizátorů závodů i lékařů šlo o určitý alibismus. Požadatel závodu byl mimo nebezpečí trestního stíhání, měl-li vážně zraněný nebo dokonce zemřelý sportovec razítko o prohlídce. Lékař se zase zpravidla „vykroutil“ s tím, že celý rok nelze za zdraví člověka ručit a akutní změny zdravotního stavu je těžké postihnout — k takovým změnám může teoreticky dojít už následující den! Navíc zdravotní postižení při sportu jsou často takové povahy, že není možné jim předejít prohlídkou. Funkční vyšetření povinné nebylo, ani zátěžové testy ne. Při běžném klinickém vyšetření se výjimečně našlo vrozené onemocnění při první prohlídce, dále už nic. Nálezy byly zpravidla negativní a tělovýchovní lékaři ztráceli většinu času prohlížením lidí, kterým nic nebylo. Jaká je ale situace dnes?

MUDr. Krejčí: „Vycházíme ze zásady, že za své zdraví odpovídá každý sám sobě. Jenom malá část lékařských prohlídek je povinná a občan za ně neplatí. (Většinou jde o služební kontrolu zdravotního stavu u vojáků, policistů, letců a podobných profesí.) Ze zákona vyplývá, že nikdo nemůže lékařskou prohlídku požadovat a je na sportovci, zda se nechá vyšetřit.“

Ano, i u nás už konečně platí zásada Listiny lidských práv, že zdravotní úkony podstupuje občan dobrovolně, neboť jde o jistý zásah do jeho soukromí. Jenže u zdravotníků je to přece jenom jinak. Sport je totiž — mimo jiné — experiment s lidským organismem a někte-

rá opatření z toho vyplývající musí sportovci akceptovat.

„Pokud nezávodíte, je skutečně na vás, zda se necháte nebo nenecháte vyšetřit. Jenže kontrolu zdravotního stavu může vyžadovat už trenér, který musí mít jistotu, zda jeho svěženec je zdravotně natolik disponován, aby jeho organismus snesl tréninkové a závodní zátěžení bez újmy na zdraví. Nezapomínejte, že trenér má i určitou právní odpovědnost za svěženec. Pokud sportovec prohlídku odmítne, může trenér odmítnout jeho.“

Je zajímavé, že jeden ze soudců městského soudu v Praze mně na toto téma řekl, že podle jeho názoru by stačilo i v takovém případě čestné prohlášení dotyčného (plnoletého) sportovce, což by bylo postačující jako alibi pro trenéra. Vzhledem k tomu, že onen soudce však se sportem nemá zkušenosti, nechce nic tvrdit zásadně.

Není divu, jenže nic tvrdit nechce ani ten, kdo v tělovýchově pracuje. Každý říká jenom svůj názor a výsledkem je zmatek. I z vlastní zkušenosti vím, že organizátoři některých závodů prohlídku vyžadují, jiní ne, že sportovci začínají hledat závody podle toho, zda tam „chtějí prohlídku“. Někdo nechce nic, jiný se spokojí jakýmsi čestným prohlášením účastníka závodu, zato třetí pro změnu vyžaduje prohlídku ne starší než jeden měsíc, což je při dnešních cenách kontrol zdravotního stavu skutečně na pováženou.

MUDr. Krejčí: „Podle mého názoru by prohlášení fyzické osoby mělo stačit, někomu však nestačí. Ve zdravotnických zařízeních ovšem musí prohlídku platit ten, kdo ji vyžaduje, zpravidla tedy sportovec. (Nikoli trenér, jenom výjimečně zaplatí oddíl.) Pojišťovny většinou odmítají platit prohlídky sportovců s odkazem na nestandardní péči, leč co sportovcům zbývá? Prý jenom jakási hornická pojišťovna prohlídky platí. Stanou se tedy všichni sportovci „horníky“? To by připomínalo známou komickou situaci z dob před rokem 1989, kdy někteří

sportovci vstupovali do TJ Lokomotiva jenom proto, aby měli cesty na závody zadarmo nebo za symbolickou cenu. [Vzpomínám na kolegu-závodníka, který — ač Pražák — byl členem TJ Lokomotiva Kladno a vesele jezdil rychlíkem do Košic za osm korun!]

Ale vážně: „Možná by nebylo špatné, kdyby vznikla speciální pojišťovna pro sportovce. Nevím sice, zda nějaká někde existuje, tedy v zahraničí, ale hodila by se. Ještě větší zmatky než s prohlídkami jsou dnes s pojištěním sportovců. O tom nevím nic přesného,“ přiznává dr. Krejčí.

Inu, pokusíme se něco vypátrat a přístě informovat o tomto tématu.

KOLIK BUDEME PLATIT?

„Platit bohužel budete, protože dotace ministerstva zdravotnictví, která pro sportovní prohlídky platila do minulého roku, byla zrušena. Kolik tedy konkrétně? Ani tady nemohu odpovědět přesně. Oficiální cenky neexistují, ceny se v jednotlivých zařízeních pohybují v určitých rozmezích. Mohu říci, že základní klinické vyšetření, rozbor moči a EKG stojí kolem 200 Kč [jak je to na Slovensku, nevím vůbec — pozn. red.], požadujete-li zátěžové vyšetření, zvýší se cena zhruba na 500 Kč.“

I pokud jde o prohlídky sportovců, platí možnost svobodné volby lékaře, jenže je omezena tím, že většina praktických lékařů nemá vybavení pro zátěžové vyšetření, protože s „normálními“ pacienty se tak u nás ještě nepracuje. Takže zase zbývá tělovýchovně lékařství. Trápí mne i to, že délka platnosti prohlídky je nevyjasněná — k tomu by se vedení tělovýchovy mělo vyjádřit, dořešit tento problém obecně. Ještě k těm cenám: Starší sportovce-veterány bych chtěl upozornit, že občanům starším 40 let hraří pojišťovna komplexní lékařské vyšetření jednou za dva roky — i toho to práva lze využít.“

S prohlídkami tedy ještě nejeden problém bude. Je to jako ve všech oblastech života: Staré zaniklo, nové mnohde ještě nevzniklo. Také ve sportu nás čeká nemalá práce. Musíme si však uvědomit, že ji nikdo za nás neudělá. Každý svaz je dnes samostatný právní subjekt a nikdo mu tudíž „shora“ nic nenařídí. SLČR bude muset sám rozhodnout; minimálně o tom, zda organizátoři závodů mají právo požadovat prohlídku nebo zda je to výlučně věcí oddílů a trenérů.

Připravil K. B.

Skokani v USA

Je zdánlivě nesmyslné psát v červnu o závodech pořádaných v únoru, ale tento zájezd našich lyžařů — právě ve dnech MS ve Falunu — vzbudil takovou odezvu tisku, že není možné se k cestě nevrátit.

Především: Zájezd čtyř skokanů nás nestál prakticky nic, všechno hradili pořadatelé. Rozhodly kontakty pocházející z doby trenérského působení Dalibora Motejlka ve Spojených státech a byla by škoda nabízenou možnost nevyužít. [Jiná otázka je, zda Dalibor Motejlek sám neměl být z titulu své funkce v sezóně 1992/93 radějí ve Falunu.]

Závody v Iron Mountains jsou soutěž na úrovni kontinentálního poháru, vlastně kvalifikace pro možný start ve SP v příštím roce. Josef Lánský k tomu říká: „Rozhodně své předchůdce v tomto směru nekritizují. Pokud jde o Godera, prokázal i v USA, že na MS by asi neuspěl. Byla by chyba neposlat naše nejlepší skokany na mistrovství světa, právě tak ale nelze nevyužít takové startovní příležitosti, jaká se tu naskytla. Mu-

síme někdy slevit z představy, že cesta za oceán je vrcholná odměna vyhrazená těm nejlepším. Ve sportu je víc účast na MS, ať se koná kdekoliv.“

Američané pořádají tyto závody vždy a zřejmě úmyslně v době světového šampionátu. Vycházejí z toho, že na MS mohou z každého státu startovat nejvýše čtyři skokani a že ve skokanských nejlepších zemích tím pádem několik kvalitních závodníků zůstane doma. Ty potom pozvou. Je to dobrá škola, zejména pro mladé skokany, a bude-li možnost, měli bychom ji využít i v příštích sezónách.

Výsledky uvádíme skutečně jen pro „historickou úpinost“:

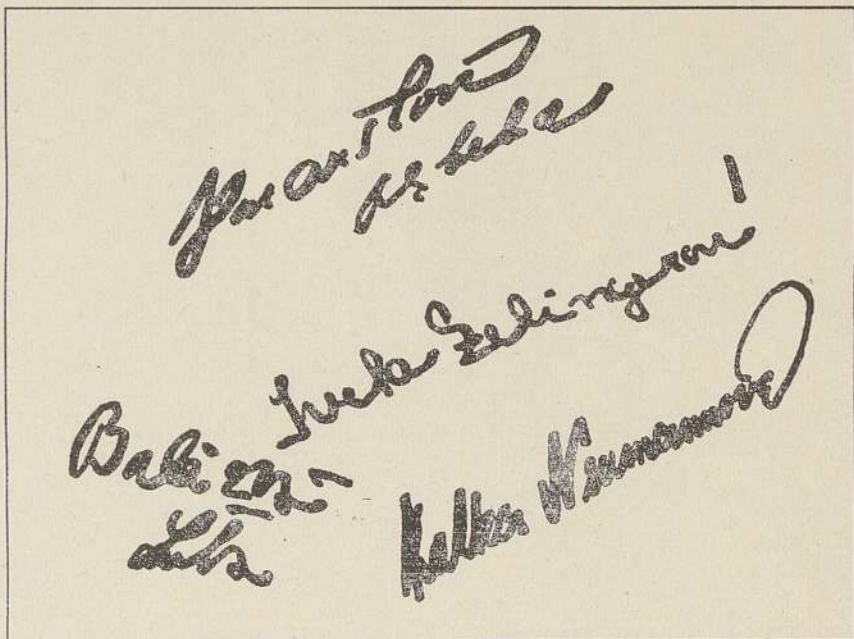
20. 2.: 1. Höllwarth (Rak.) 219,2 (113,5 a 110), 2. Higašino [Jap.] 210,1 (108,5 a 108,5), 3. Stöckl 207,1 (109 a 108), 4. Huber (oba Rak.) 201,3 (114,5 a 98), 5. Salonen (Fin.) 193,4 (113 a 98,5), 6. Goder 183,6 (108,5 a 98,5) ... 10. Raška 181,1, 15. Mojš 166,2, 16. D. Jiroutek 165,5.

21. 2.: 1. Höllwarth 221,1 (106 a 121), 2. Stöckl 216,9 (108 a 113,5), 3. Samitz (Rak.) 205,3 (106 a 109), 6. Jure (Slovensko) 191,7 (100 a 111), 5. Salonen 190,2 (100 a 111), 6. Mojš 188,9 (100,5 a 108,5) ... 12. Goder 172,4, 14. Jiroutek 166,9.

Mlha ráno schovala ve Falunu slunce do svého závoje a ztrácel se v ní i vrcholek velkého skokanského můstku. Maskot šampionátu výr Bubo, kterého člověk potkával na každém kroku, koukal pořád stejně. V hlavě se mu možná míhaly myšlenky, jestli se těm švédským klukům a holkám začne na mistrovství světa konečně dařit, když to zatím s nimi vypadalo takbledě. Z desítek plakátů se na lidi usmívala běžkyň Marie Helene Westinová s namalovanou švédskou vlajkou na tváři. Trenér Švédek tuto šestadvacetiletou dámu, která byla už na čtyřech MS, nominoval na poslední úsek ženské štafety, ale domácí škarohlídi říkali, že tam už stejně budou mít Švédky takovou ztrátu, že se jim o medaili bude moci jenom zdát.

To slovo „medaile“ se potichoučku šeptalo před závodem i v našem táboře. Bylo by to veliké překvapení, ale co kdyby... Ženská štafeta byla tím úplně posledním, co ještě mělo bývalé československé federální lyžování společné a čekal jí poslední

Tak nashle, holky!

měsíc existence. Falun, Oslo, Štrbské Pleso — a dost. S medaili by se nádherně loučilo.

Když jsme si však ráno před mistrovským soubojem štafet dovolili pronést podobné úvahy před manažerem Katky Neumannové Janem Weisshäutem, náš optimismus hned zarazil: „To ne, ostatní jsou moc silní. Když budou holky pátý, tak můžeme být spokojený. Ale Katka je po bruslařský desítkce pořádně nažhavená, to je pravda.“ Katka už se mezitím rozjížděla na stadiónu a koukala, jak jde Luba Balážová na start, do té hrozné řačnice o co nejlepší pozici na začátku prvního úseku.

Luba závod rozjede slušně a naše medailové přání zase trochu utvrdí. Jenom na chvíli zatrneme, když se ve sjezdu najednou začne nebezpečně kymáčet. „Měla jsem namále,“ vypráví později. „Škrtila jsem o kámen, lyže mi zahranila a vynášelo mě to ven. Rekla jsem si ježišmarjá, jenom abych nespádla — a naštěstí jsem rovnováhu vyrovnala.“ Nad tím, že Katku Neumannovou poslala na druhý klasický úsek jako čtvrtou, vyjadřuje Luba uspokojení. „Věděla jsem, že na Vjalbeovou a Dybendahlovou nemám, ale snažila jsem se mít za nimi co nejmenší odstup. Docela to vyšlo.“

Jan Weisshäutel zatím pronese ke druhému dějství, že „na tom Katčině

úseku je úplně nejtvrďší konkurence“. Katka však v pohodě „docvakne“ Svýcarku i Norku, jede si to hezky na stříbrné pozici a Luba Balážová uvažuje: „Vloni v Albertville jsme si před závodem myslely, že bychom měly být reálně tak páté, a pak jsme najednou dost dlouho jely na třetím místě o placku a koukaly na sebe, že to snad ani není možné, že to je krásný pohled. Ale na konci jsme byly šesté. Ne, radši bychom ani teď na medaili myslet neměly.“

Na stadiónu už poskakuje Iveta Zelingerová, je jí zima a je nervózní. Kateřina Neumannová přiváží československou štafetu na nádherné stříbrné příčce, ale hned za ní se ženou

Poznáte je všechny? Snímky Jiří Berger (3X), Jiří Pošváb a Bohumil Hynek

dračice di Centaová, Nybraatenová, Kirvesniemiová. „Táhly se furt za mnou, měly výhodu, že pořád někoho těsně stíhaly — a já mohla vidět akorát tak daleko před sebou Lazutinovou.“ řekne naše nejlepší běžkyně. Medaile? „Ne, na tu nemyslím. Na posledních dvou úsecích je to moc tvrdé.“ Mimochodem, těch svých pět kilometrů zajela Neumannová dokonce o deset sekund rychleji než mistryně světa na klasické pětce Lazutinová. Každý závod je jiný...

A je tady bruslení. Iveta Zelingerová se podle očekávání propadne na pátý flek a občas z něj zaútočí na čtvrtý. Tak zlé jako v Albertville to však rozhodně není. „Chtěla jsem udržet kontakt za každou cenu a jsem ze svého výkonu spokojenější než na olympiádě,“ pronese po předávce a přidá: „Že jsme na medaili nemyslely? Já myslím, že každá z nás o ní aspoň na chvíli zauvažovala.“ Zkušným okem však pohlédne na od-

stup, se kterým vyběhla na trať Bětka Havrančíková a špitne: „Asi ne. Už je to moc ujetý.“

Bětka dělá, co může, ale „...léta už jsou znát, už to není v závěru to, co dřív“. Ve spurtu o čtvrté místo prohraje s Roligovou a pořádně jí to leží v krku: „No, nepovedlo se, já vím. Moc mne to mrzí.“ A vysvětluje, jak si proti Roligové věřila: „Asi o deset metrů jsem jí na trati cukla, ale pak mě zas dojela, a tak jsme to táhly spolu. Říkala jsem si, že třeba stáhnem Norku a rozdáme si to ve třech o bronz, ale nešlo to. Před koncem vypadala Roligová unavená, já měla naopak sil dost. Myslela jsem si, že ji udělám.“

Jan Weisshäutel se k nám v cíli přitočí a usmívá se: „Tak co jsem vám říkal? Pátý. Ale není se za co stydět.“ Zlaté Rusky zatím vypadají, jako by to byla pro ně samozřejmost vyhrát štafetu a Ljubov Jegorovová řekne: „Předtím, než jsem vyjela do posledního úseku, tak jsem o ničem jiném než o zlaté nepřemýšlela.“ A Švédsko? Marie-Helene Westinová vyběhala do posledního úseku na sedmém místě se ztrátou více než minutu na bronz a opravdu si mohla nechat o medaili jenom zdát. My nakonec také, ale rozhodně jsme k ní byli blíž.

Mezi Falunem a definitivním loučením federální štafety na Štrbském Plese stává mezinárodní Oslo. Štafeta žen 4 × 5 km se tentokrát běží celá klasicky a nám tato varianta teoreticky příliš vyhovovat nemá. Už Luba Balážová na prvním úseku však jede velký závod a na předávce se dívá na záda jen Rusce Nagejkinové. „Ve štafetě to byl jeden z mých nejlepších výkonů v životě,“ komentuje tento výsledek, který ostatní tři umocňují do krásné bronzové podoby. Bruslařka Havrančíková běží neoblíbenou klasiku skvěle. Pustí před sebe sice Norky a Švédky, ale udrží kontakt, a to je rozhodující. Předává Ivetě Zelingerové s odstupem 13 sekund na Norku Nybraatenovou a 5 sekund na Švédku Westinovou. Zelingerová čtvrté místo udrží, Katka Neumannová už po dvou kilometrech dojde Wallinovou ze švédské štafety a v cíli se raduje ze třetího místa. S uctivým odstupem přihlížejí našemu úspěchu čtvrté Švédky i páté Italky s hvězdným duem di Centaová—Belmondová. Poprvé od roku 1987 stojí naše štafeta žen ve Světovém poháru opět na stupních vítězů.

„Byl to závod, ve kterém nám vyšlo naprosto všechno. Mazání, forma — no prostě všechno. A třeba Italkám pro změnu nevyšlo téměř nic,“ řekl trenér Vladimír Pavlata o Oslu a soustředil se na závěrečné představení svých dívek na Štrbském Plese. I když tušil, že právě Oslo bylo patr-

ně vrcholem několikaletého úsilí tohoto kvarteta.

Štrbské Pleso. Jarní slunce posílá na všechny své zářivé paprsky, Iveta Zelingerová se zastaví na schodech hotelu FIS a nelze se jí nezeptat na louchení štafety: „Už jsme se domlouvaly, že někdy v květnu se sejdeme a uděláme nějakou společnou akci na rozloučenou. Tady ne, tady bude ještě vše příliš zmatené,“ říká.

Finálová štafeta Světového poháru 1992/93 se běží volně a rozbíhá ji — jak jinak? — Lubomíra Balážová. Ale tentokrát není ve své kůži, ztrácí stále víc a víc a dosáhne jí i Lucie Chroustovská ze štafety Čechy B. „Luba má horečku, není jí dobře. Dojela jsem jí na třetím kilometru a od té doby běžela se mnou. Viděla jsem, jak ztuhla, jak se trápí,“ říká k tomu Lucie Chroustovská, jedna ze žhavých aspirantek na místo v nové se tvořící ryze české reprezentační štafetě. Luba Balážová předala pomyslný štafetový kolík po prvním úseku až jako desátá, vypadá nešťastně a brzy se kamsi vypaří. Ještě předtím se ovšem svěří: „Bylo toho na mne už moc. Kromě horečky jsem cítila i obrovskou únavu po jedenatřicetihodinové cestě autem z Norska.“

Alžběta Havrančíková vykouzlí na dalších pěti kilometrech z desáté příčky místo šesté a je na ní vidět, že vůbec nic Lubě nevyčítá. „V Oslu nám štafetu perfektně rozběhla, tady jí to nevyšlo. Ale takový je sport, vždyť to znáte. Já jsem dělala, co jsem mohla. Kdyby se Iveta teď udržela s di Centaovou a Katce to pak vyšlo, tak bychom snad ještě... Ale ne, třetí místo už to nebude, i když jsme v něm věřily.“

Iveta Zelingerová se di Centaové neudrží, dojede osmá a posteskuje si: „Na vodě mi to nejelo. Nic naplat, vrchol jsme měly opravdu v Oslu.“ Finišmanka Kateřina Neumannová pak přece jenom naplní předpoklady trenéra Pavlata, který před závodem ti poval, že holky skončí čtvrté. „Pětku ještě vydržím, ale jakmile je trať delší, už je to zlé,“ přiznává Katka velké „opotřebování“ v samotném závěru sezóny a ke štafetě dodá: „Dál než na čtvrté místo už to nešlo, odstup byl příliš velký. Poslední kilometr a půl už jsem absolvovala proto s rezervou.“

Čímž končí historie federální ženské lyžařské štafety Česko-Slovenska. „Možná za rok budeme proti sobě bojovat o umístění někde okolo devátého místa. Z jedné dobré štafety budou dvě průměrné,“ řekne ještě o hezkých pár hodin později Lubomíra Balážová. Kdo ví, jak daleko je od pravdy?...

TOMÁŠ MACEK

Učíme se správně a účelně běhat

BĚH VOLNOU TECHNIKOU

/7/

Budiž předesláno, že v textu používáme zkrácený termín „bruslení“, správný termín je v titulu článku. Důvodem je zkrácení, zjednodušení výrazového prostředku. Ve světě se také běžně říká „skating“, ačkoliv správný termín je free style.

pou po obou stranách. Terén upravujeme mechanicky, což je nevhodnější, nebo příčným ušlapáním a vyjetím stopy. Můžeme využít i lesní cesty, pokud šířkou a podkladem vyhovují požadavkům nácviku.

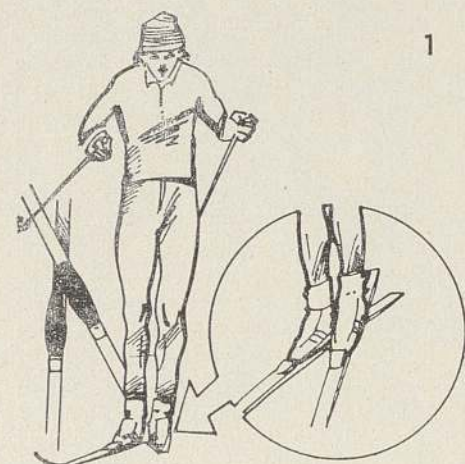
jeden mechanický systém, vázání nepřesahující šířku lyží.

Nácvik bruslení

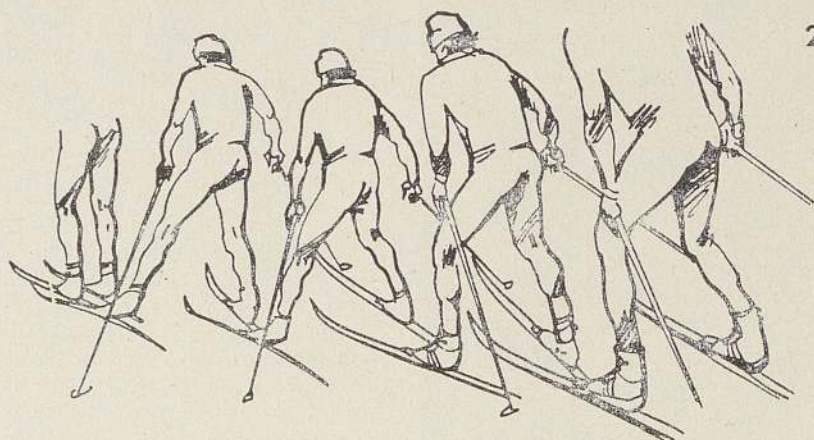
Postupujeme analogicky s nácvikem klasické techniky. Vytvoříme si pohybovou představu o struktuře jednotlivých způsobů bruslení a tyto způsoby nacvičujeme komplexní metodou.

Nejprve musíme projít specializovanou přípravou pro bruslení, v jejímž průběhu si vytvoříme návyky pro specifika této techniky. Jde především o jízdu po ploše lyže v odvrtném postavení, rychlou změnu plocha-hrana lyže při odrazu a vychylování těžiště více do stran přes osu pohybu.

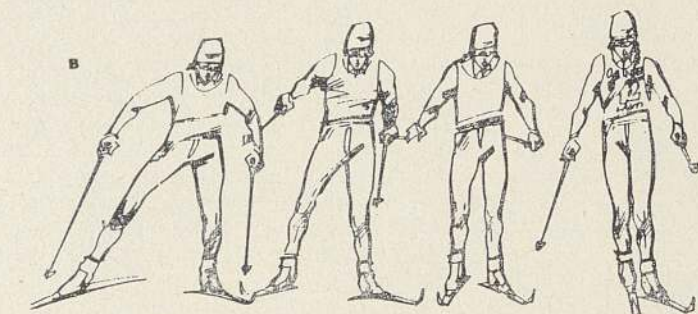
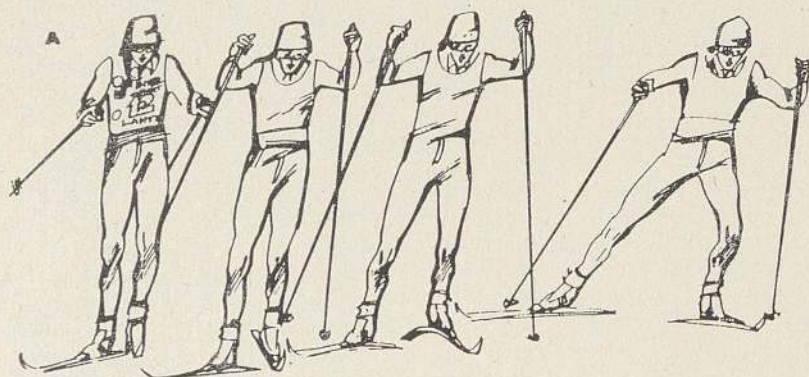
Pro počáteční nácvik můžeme využít lyže a hole pro klasickou techniku, lyže jsou namazány po celé délce pro skluz. K dalšímu zdokonalování bruslení a jeho použití v závodním lyžování doporučujeme speciální výzbroj: Lyže na bruslení, delší hole (zhruba do úrovně závodníkovy nosu), boty tvořící s vázáním

1

2

Specializovaná příprava

Obsahuje nácvik těchto prvků:

- skluz po ploše lyže v odvrtném postavení,
- nastavování optimálního úhlu odvratu,
- pohyb těžiště — částečný přenos váhy na lyži v odvratu.

Nacvičujeme na mírně se svažujícím terénu, bez holí.

K bodu prvnímu: Vyjždíme po ploše lyže v odvrtném postavení. Bez odrazu přestupujeme na plochu druhé lyže, také v odvrtném postavení. Volíme malý úhel odvratu lyží. Tím je zajištěn přenos váhy z lyže na lyži bez odrazu z vnitřní hrany. Paže jsou uvolněně podél těla, později pro zkomplikování úkolu za tělem.

K bodu druhému: Při jízdě ve stopě střídavě zaujímáme základní postavení nohou, což je pata nohy odlehčené za patou nohy stojné. (Obr. 1) V průběhu nácviku se snažíme o nastavení optimálního úhlu odvratu. Při příliš velkém úhlu dochází k rotaci trupu a tím k nepřírozenému postoji ve skluzu. Chybné je i velké pokrčení v koleni, jehož důsledkem je nesprávné základní postavení, kdy

3

odlehčená noha je pokládána až nad kotník nohy stojné. Paže uvolněně podél těla, hole (při nácviku s holemi) poněkud před tělem, aby pomáhaly udržovat rovnováhu.

K bodu třetímu: K nácviku použijeme upravenou stopu. Stojnou lyži vedeme ve stopě, druhou pokládáme na plochu do mírného odvratu. Zpět na lyži stojnou, jedoucí ve stopě, se vracíme bez odrazu z vnitřní hrany lyže. Na lyži v odvratu přenášíme pouze část váhy, přičemž stojná noha musí být neustále ve styku s podložkou. Pokud stojnou nohu zvedneme nad podložku, znamená to úplný přenos váhy na lyži v odvratu. K tomu však nesmí dojít, neboť tento cvik používáme jako průpravu pro jednostranné bruslení. (Obr. 2)

Jednotlivé způsoby bruslení

- bruslení jednostranné
- bruslení oboustranné jednodobé
- bruslení oboustranné dvoudobé
- bruslení oboustranné střídavé
- bruslení oboustranné prosté

Bruslení oboustranné jednodobé

Tento způsob je při správném technickém provedení nejrychlejší, zároveň však fyzicky nejnáročnější —

jeho využití je téměř výhradně v závodním lyžování, tedy u velmi dobře trénovaných sportovců. Přesto je základem všech ostatních způsobů bruslení, které jsou de facto jeho modifikacemi. (S výjimkou bruslení jednostranného.) (Obr. 3)

Neliší se výrazně od oboustranného bruslení dvoudobého. Přesto zde několik odchylek je. Při jednodobém bruslení dochází k odpichu holemi na každý odraz nohy, což je největší rozdíl ve srovnání s bruslením dvoudobým. Dále: Vycházíme z užšího zákládáního postavení, volíme menší úhel odvratu skuzové lyže. Předklon trupu po odpichu holemi je větší a celý pohybový cyklus se vyznačuje nižší frekvencí.

Vlastní nácvik oboustranného bruslení jednodobého obsahuje tyto úkoly:

- nácvik skuzové rovnováhy
- nácvik odrazu z vnitřní strany lyže
- nácvik koordinace práce paží s dolními končetinami.

Všechny způsoby bruslení nacvičujeme na mírně se svažujícím terénu, s vyjetou stopou po obou stranách. Pouze oboustranné bruslení střídavé nacvičujeme do strmého stoupání.

Nácvik skuzové rovnováhy

Zvládnuté skuzové postavení je podmínkou pro správné technické provedení všech způsobů bruslení. Nedostatek rovnováhy a z něj plynoucí pocit nejistoty způsobuje slabý odraz, neúplné přenesení váhy těla na skuzovou lyži, tedy i kratší skuz. Proto se zaměřujeme na nácvik skuzu s těžištěm minimálně nad opornou plochou. Jeden z prostředků, jak skuzovou rovnováhu nacvičit, je odbruslování po ploše lyže v odvratném postavení. Nacvičujeme bez holí, paže volně podél těla.

Zpočátku odbrusluje bez většího úsilí vkládaného do odrazu a volíme i menší úhel odvratu. Postupně zvětšujeme příklonění bérce k podložce, čímž je odraz intenzivnější a skuz na lyži v odvratu delší. Podmínkou zvládnuté skuzové rovnováhy je také správný přenos váhy z lyže na lyži. Při menším úhlu odvratu lyži přenášíme těžiště těla pouze nad skuzovou lyži. Zvětšíme-li úhel odvratu lyži, zvětší se i vychýlení těžiště přes osu pohybu.

Dr. LADA MAŠKOVÁ

Jsem kritizován, že kritizuji

Málokdo uprání novinářům svobodu slova. Alespoň teoreticky. Skutečnost je však taková, že se leckdo ozve, pokud je kritizován on. Zmíněnou svobodu by tedy zřejmě bylo žádoucí interpretovat s podmínkou: Mě se nedotkne! Jenže to nejde...

Jistě, sportovci budou vždycky souhlasit s tím, aby novináři kritizovali politiky, a politikové, aby tisk kritizoval sportovce. Jenom to nesmí být naopak!

Nemohu si pomoci, ale ani mnozí čtenáři našeho časopisu zřejmě nebudou přivyknout stylu, jaký je „na Západě“ už dlouho běžný: Totiž, že tisk především kritizuje a velmi málo chválí. Stále nechceme přistoupit na tuto hru. Nemí divu. Mnoho let se nesmělo kritizovat „z naší skutečnosti“ nic a kritika se rovnala odrovnání. Byl-li kdo kritizován, byl záhy zlikvidován. Nerad bych se také vracel do doby, když každý z nás byl svým prvním cenzorem a při pouhém náznaku kritiky dlouho hledal mezi řádky skryté významy, jak by si kdo případně mohl co vyložit.

Nezlobte se, ale opravdu nemohu napsat, že MSJ v Harrachově bylo připraveno dobře, když se v jeho průběhu vyskytlo tolik nedostatků a tisk na ně tolik upozorňoval. Právě tak nemohu napsat, že naši běžci-muži byli celý rok dobří, když se na MS ve Falunu ani jednou nedostali mezi prvních šest — kam se, mimochodem, dostali zástupci osmi států — a když mají umístění 7. (Benc), 8. (Štafeta) a 9. (Korunka). Tím končí výčet našich umístění do 15. místa...

Pan prezident Havel v památném novoročním projevu 1. ledna 1990 řekl: „Předpokládám, že jste mne nezvolili proto, abych vám i já lhal.“ Dovolím si použít jeho moudrá slova. Doufám, že nechcete takového redaktora Lyžařství, který vám vždy poklepe na rameno a nanejvýš připustí, že „ještě máme rezervy“ či nějaký jiný frázovitý nesmysl. Nestrkejme hlavu do písku, nepředstírejme, že je všechno v pořádku. Zvykněme si, že časopis Lyžařství nemá proto, aby všechno lyžařské vynášel do nebe. Není tu ani proto, aby všechno zatracoval. Říkejme si však pravdu a nebojme se jí. Musíme vědět, co o nás napsal tisk — viz třeba Harrachov — jak nás vidí veřejnost. Jak vidíme sami sebe totiž vůbec není zajímavé...

Strašně moc přeju obětavým kolegům v Harrachově i celému našemu lyžování, aby se jim příště práce podařila lépe. Určitě k tomu mají schopnosti! Stejně tak přeju všem lyžařům, abych o nich příště mohl psát jenom chválu. Ale opravdu chcete, abych chválil to, co za pochvalu nestojí? Abych psal, že v našem alpském lyžování je všechno v pořádku nebo že běžci a „kombináci“ se zlepšují?

Z toho bych byl moc smutný a snad bych takový časopis ani dělat nemohl. Protože ho dělám rád a na našem lyžování mně moc záleží, promiňte mi můj styl. Víím, že na jednu větu chválou přijdou čtyři věty kritiky. Takový jsem totiž ke všem, které mám rád a na nichž mně záleží.

KAREL BLÁHA

K nácviku zatáčení na lyžích v etapě základního lyžování

V etapě základního lyžování se nácvik techniky sjíždění a zatáčení uskutečňuje prakticky ve dvou základních oblastech po společném počátečním výcviku, který představuje nácvik základních lyžařských pohybových dovedností (pořadová na lyžích, obraty, chůze a výstupy). Nácvik všeobecné lyžařské průpravy, která má dva základní úkoly — získání tzv. komplexních lyžařských vjemů (pocit sněhu, lyží, skluzu, rychlosti apod.) a nácvik přenášení hmotnosti těla z lyže na lyži, který vrcholí nácvikem odšipování a bruslení. Po tomto společném základu, v němž se nacvičují základní pohybové dovednosti a činnosti, určíme další výukové cíle, vycházející ze znalosti situačně proměnných faktorů. Ty souvisejí se značnou proměnlivostí podmínek, v nichž se bude výcvik uskutečňovat.

Při určování dalšího postupu výuky můžeme vycházet z předpokladu, že existují oblouky:

- v nichž je průběh těžiště těla ve vertikálním směru ve fázi zahájení oblouku uskutečňován pohybem dolních končetin ve směru shora dolů (snížením),
- v nichž je průběh těžiště těla ve vertikálním směru ve fázi zahájení oblouku uskutečňován pohybem dolních končetin ve směru zdola nahoru (zvýšením),
- které se uskutečňují na základě společné práce dolních končetin.
- které se uskutečňují na základě rozdílné práce dolních končetin.

Z výsledků diplomové práce posluchače FTVS UK J. Matějí (Srovnání různých výukových postupů z hlediska nácviku techniky zatáčení na lyžích) můžeme konstatovat, že většina sledovaných žáků 7. tříd zvládla v průběhu stanoveného výukového programu všechny oblouky, které se nacvičují na úrovni první části etapy základního lyžování, a to včetně základního oblouku — na základě rozdílné práce dolních končetin (ve fázi zahájení oblouku snížením). Pouze 17 procent žáků základní oblouk nezvládlo ve stanoveném časovém limitu, ale zvládlo základní oblouk ve fázi zahájení oblouku zvýšením.

Z uvedeného vyplývá, že základním východiskem pro nácvik oblouků na úrovni první části etapy základního lyžování budou pohybové dovednosti směřující ke zvládnutí oblouků na základě rozdílné práce dolních končetin. V nich je pohybová činnost dolních končetin v kolénou ve fázi zahájení oblouku uskutečňována ve směru shora dolů, dovnitř a dopředu tvořeného oblouku, s využitím diferenciac tlaku na lyže při současném postavení vnější lyže na její vnitřní hranu.

Dále můžeme konstatovat, že tyto oblouky jsou logickým základem pro nácvik dalších oblouků na úrovni druhé části etapy základního lyžování a oblouků nacvičovaných na úrovni etapy závodního lyžování.

Ze závěrů diplomové práce J. Matějí můžeme dále usuzovat, že základní oblouky uskutečňované ve fázi zahájení

oblouku zvýšením mohou být základem pro nácvik techniky zatáčení na lyžích na úrovni etapy základního lyžování pro ty, kteří — ať z jakýchkoliv příčin — nemohou akceptovat program výuky oblouků na základě rozdílné práce dolních končetin.

{Pohybová činnost dolních končetin v kolénou ve fázi zahájení oblouku je uskutečňována ve směru shora dolů, dovnitř a dopředu tvořeného oblouku.}

V připojeném grafu se pokusíme vyjádřit určité vnitřní vazby v průběhu nácviku zatáčení na lyžích na úrovni I. a II. části etapy základního lyžování s využitím do vyšších stupňů nácviku.

Z grafu vyplývá, že čím výše žáci postupují na vývojové stupni zvládnutí pohybových dovedností, tím vyšší nároky na ně budou kladeny a tím více bude těch, kteří na základě nově vznikajících situačně proměnných faktorů budou volit jiné vazby z hlediska možnosti nebo představ zvládnutí techniky zatáčení na lyžích. Většina z nich bude volit jednodušší formy nácviku a využití techniky.

V závěru můžeme konstatovat, že uvedené skutečnosti mohou přispět k progresivnějšímu chápání nácviku techniky zatáčení na lyžích na úrovni etapy základního lyžování v následujícím:

- Po zvládnutí nácviku společného základu, který představuje nácvik základních lyžařských pohybových dovedností, všeobecné a specializované lyžařské průpravy, můžeme přistoupit ve většině případů u začátečnicků k nácviku oblouků na základě rozdílné práce dolních končetin, s průběhem těžiště ve vertikálním směru ve fázi zahájení oblouku směrem shora dolů.

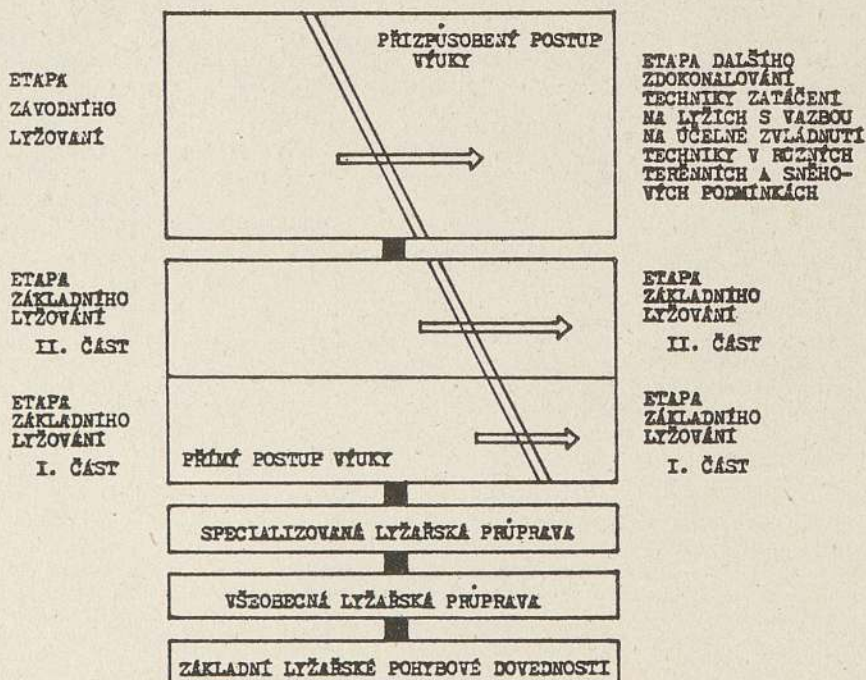
— Při nácviku základních oblouků z hlediska uvedení lyží do točení bude rozhodující **biomechanický princip zatížení lyže s diferenciací hranění**, který má proti předcházejícím vývojovým etapám některé přednosti:

- a) Zrychlení zahájení oblouku — akce lyžaře působí v místě interakce lyže a terénu.
- b) Průběh pohybové činnosti dolních končetin v kolénou ve směru shora dolů, dovnitř a dopředu tvořeného oblouku, jakož i s tím související poloha pánve, trupu a paží umožňují realizovat širokou škálu hranění lyže, což umožňuje velmi jemnou diferenciaci hranění a optimalizaci tlaku na lyže v předozadním směru. To vede k možnosti přesného odlišení, kdy se lyže smýkají a kdy jedou po hranách.
- c) Z didaktického hlediska má daný princip zahájení oblouku přednosti ve zcela konkrétní, jednoduché klíčové konstrukci — postavení lyže na vnitřní hranu se současným zatížením v její přední části.

— Pro perspektivní a hlavně všestrannější vývoj začátečnicků lze doporučit nácvik základních oblouků na základě rozdílné práce dolních končetin, kdy ve fázi zahájení oblouku je průběh těžiště ve vertikálním směru uskutečňován ve směru shora do ú (snížením).

— Při určování výukových cílů musí respektovat existující i nově vzniklé situačně proměnné faktory, které budou ovlivňovat modifikaci výcviku i jednotlivé přístupy s tím, že u určité části začátečnicků budeme volit nácvik základních oblouků zvýšením.

Doc. Dr. MILOŠ PŘIBRAMSKÝ, CSc.

lyžařství

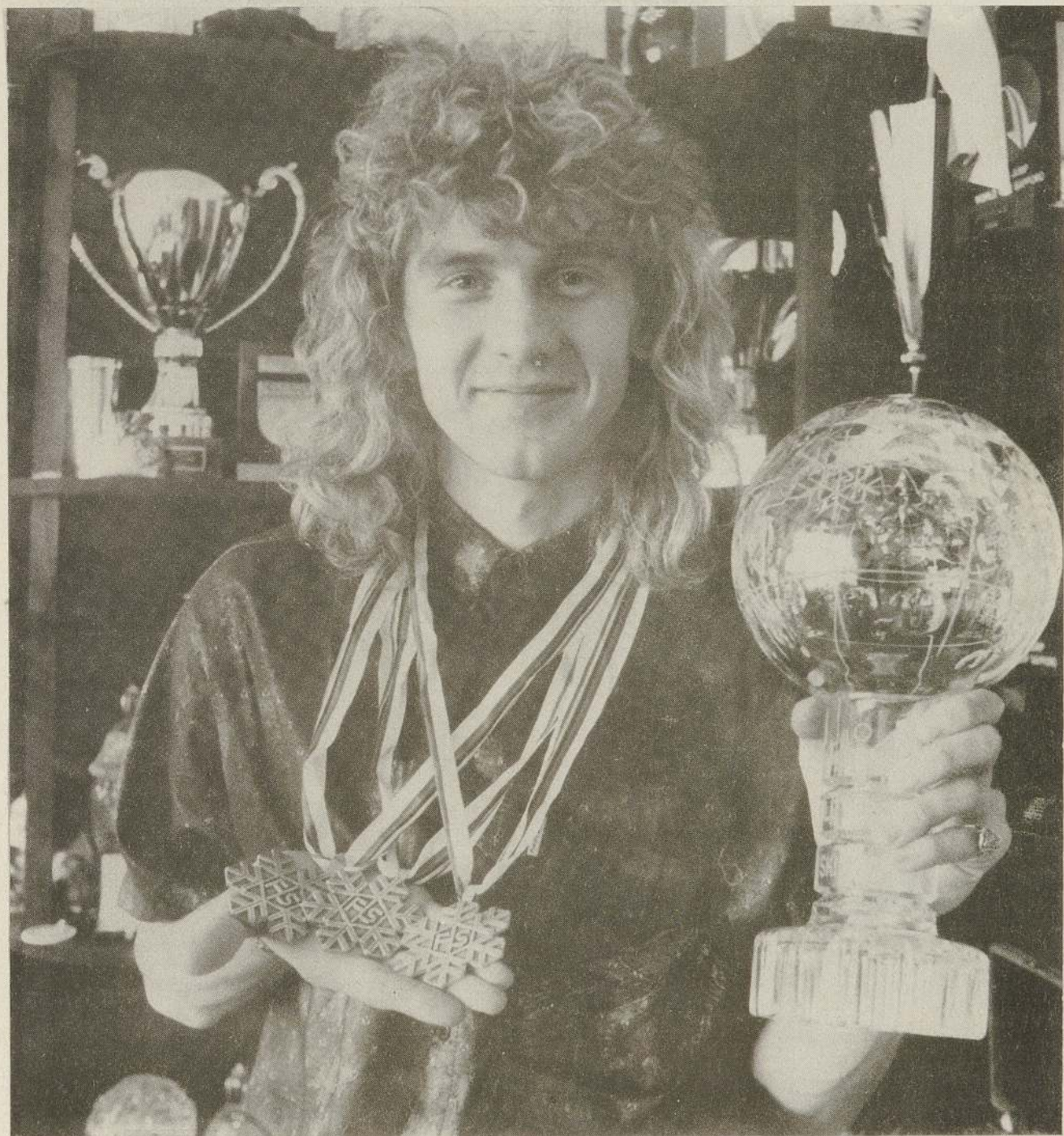
SRPEN

ROČNÍK 79

1993

Kč 6,-

4

Z OBSAHU: Rozhovor s Petrou Kronbergerovou ● Chcete jet do Lillehammeru? ● Statistika SP ● Sjezd v Morioco pod drobnohledem ● Naučte se bruslit na lyžích ● Doplnková výživa sportovců ● Změny v hodnocení skoku a další zajímavosti

Vážení čtenáři,

už jednou jsme uváděli, že náš časopis je nejstarší dosud vycházející tělovýchovné periodikum u nás. Počet jeho čtenářů je však neuspokojivý, spíše znepokojivý. Příliš nízký.

První ránu nám způsobily nejasnosti kolem další existence časopisu na přelomu let 1991–92. PNS tehdy vycházela z předčasné informace bývalého vydavatele, že časopis přestává vycházet, lyžařům naopak trvalo příliš dlouho, než se rozhodli pokračovat. PNS zrušila předplatné v celých oblastech, odmítala zájemce o předplatné s tím, že „objednávají zrušený titul“, pozdě reagovala na všechny důkazy, že Lyžařství vychází dál. Přetřeno u nás dosud pracně navazujeme, úbytek čtenářů a jejich důvěra v nás se těžko obnovuje.

Druhá rána přišla po rozpadu federace. Ztratili jsme dalších 400 čtenářů! V některých slovenských regionech jde bez přehánění o tendence směřující proti distribuci českého tisku. Snaživější by však mohlo být i představenstvo SLZ (Slovenský lyžiarsky zväz), především sháněním a zajišťováním příspěvků ze Slovenska. Čtenář na Slovensku má pramalý důvod číst časopis, v němž se slovenština nevyskytuje a informace o slovenském lyžování také ne. Naši snahou je mít časopis skutečně česko-slovenský, dvojjazyčný, zajímavý pro čtenáře české i slovenské. „Na tahu“ však jsou především potenciální spolupracovníci ve SR.

Ani v ČR není všechno v pořádku. Loňské iniciativy ke zvýšení počtu odběratelů příliš nezabraly, často odebírá časopis pouze oddíl a členové si ho vzájemně půjčují. Ani zvýšená cena 6 Kč se nám nezdá tak vysoká, že by lyžaři na Lyžařství neměli peníze. V době, kdy denní tisk stojí v průměru 3,50 Kčs a s víkendovou přílohou 5 Kč, nelze šest korun za časopis (navíc dvouměsíčník!) považovat za cenu přehnaně vysokou. Asi chybí lepší organizace. Právě v těchto dnech (červenec) se probírá staršími ročníky Lyžařství i jeho předchůdce, časopisu Zimní sport. Myslím si, že náš časopis není horší než byl dřív. Dokonce se domnívám, že je lepší. Ani při maximální sebekritičnosti nemám pocit, že Lyžařství dělám hůř než například moji předchůdci v šedesátých letech. Přesto měli tenkrát lyžaři o svůj časopis větší zájem. Bylo však i více lyžařů!

Když už jsme u té kvality: I já bych dokázal dělat časopis zajímavější a pestřejší, všechno se však — jako obvykle — točí kolem peněz. Potřebovali bychom více peněz na honoráře, abychom mohli zaplatit kvalitní autory a fotografy. Potřebovali bychom podstatně více peněz na cesty redaktora na závody, zejména do zahraničí, kam se nedostane vůbec! Víte, oč zajímavější je časopis, který připravil přímý svědek vrcholné soutěže, jak roste jeho odbornost a kvalita? Jenže, kde brát, když není... Knihovny už nemají na nákup zahraničních časopisů, svaz také ne — a jsme u dalšího problému. Káysi jsem se několik let podílel na tvorbě časopisu Atletika. Tenkrát jsem ovšem měl k dispozici atletické časopisy z osmi zemí. Jak vypadají zahraniční časopisy lyžařské, to vlastně ani nevíme! A zase: Nejde o nějaké opisování, nýbrž o informovanost.

Kdo nám dá peníze? Nikdo! Ani reklama ne, protože zájemci o reklamu v časopise s tak malým nákladem

Navzdory růstu výrobních cen i dalších nákladů spojených s vydáváním časopisu — daně, rabat distributorů atd. — jsme se snažili udržet původní cenu Lyžařství. Tak dlouho, až jsme nejlacinější časopis v republice. Prodávát dvouměsíčník za 4 Kč je opravdu dále neúnosné — viz vedlejší článek. Naše cena dokonce už vzbuzuje určitou nedůvěru v časopis, pochybnosti o něm. Rozhodli jsme se jí zvýšit na 6 Kč, což je na dnešní poměry stále velmi málo.

I tak bude náš časopis ztrátový, Svaz lyžařů České republiky na něj doplácí částkou 150 000 Kč ročně. Při současných daních a rabatech nám totiž z jednoho prodaného výtisku zbývá necelých 80 procent prodejní ceny.

Oblíbenou frází, že čtenáři nám snad prominou a i po zvýšení ceny zůstanou časopisu věrni, bychom si raději odpustili. Pokud věrni nezůstanou, časopis zanikne! Taková je realita a naše redakce nemá důvod se za ni omlouvat. Pouze předplatitelé ve 2. pololetí letošního roku ušetří — po dohodě s PNS jsme pro toto období přistoupili na předplatitelskou slevu, zatím se ovšem týká jenom čísel 4–6/1993.

Redakce

také nejsou. Investice do reklamy každý přirozeně spojuje s očekávaným ohlasem, jenž je u nás nesrovnatelně nižší než v denním tisku. Sponzora na cestu do zahraničí najde také jen deníkář, který potom dotyčné firmě dělá reklamu nejméně dva týdny každý den. Ke všemu nejsme dost lukrativní ani pro prodejce novin a časopisů, kteří kvůli svému rabatu dávají přednost titulům velkým a drahým. Čtyři výtisky Lyžařství prodané v jednom stánku sotva některého prodávatele/prodavačku budou zajímat. Většinou jim nestojí za tu práci navíc a raději tvrdí, že o časopis není zájem.

Jenže reakce lyžařů a funkcionářů, s nimiž přicházím do styku, hovoří o opaku. Nikoliv nezám, ale nedostatky v distribuci i v propagaci! Jenže na propagaci Lyžařství také nemáme — a jsme tam, kde jsme byli...

Nezačnete-li v oddílech a župách, Lyžařství se 80. ročníku nemusí dočkat! Nenechte se odbyt a časopis prostě požadujte. Informujte redakci o všech případech, kdy vám nebylo vyhověno. Propagujte časopis — například hlasatelé při závodech, trenéři u svých svěřenců.

Považujte časopis za svůj tak, jako ho považovali za součást hnutí třeba vodáci před válkou, kdy každý registrovaný člen oddílu odebíral Loďní sporty automaticky. Časopis úzce zaměřený na lyžování nikdo jiný než lyžaři číst nebude. Prošime vás o autorskou spolupráci, nikoliv o rady, co by v časopise mohlo být. Časopis nikdy nemůže být aktuálnější než denní tisk, to ani není úkolem tisku odborného. Ale připouštím, že až zase budeme mít prostředky na vydávání měsíčníku, bude situace lepší. Neznáte nějakou cestu, které nás v redakční radě nenašla? Já už nevím, jak z toho bludiště ven...

KAREL BLÁHA

lyžařství

Ročník 79 — Číslo 4

NA TITULNÍ STRANĚ Jaroslav Sakala — nejúspěšnější lyžař sezóny 1992/93 na snímku Jaroslava Legnera.

Časopis všech českých a slovenských lyžařů. Vydává Svaz lyžařů České republiky ve spolupráci se Slovenským lyžiarskym zväzom. Odpovědný redaktor Karel Bláha, grafická úprava Miroslav Slejška. Redakce: Svaz lyžařů České republiky, Mezi stadióny, POB 40, 160 17 Praha 6 - Strahov. Telefon sekretariátu 35 04 98. Vychází šestkrát ročně. Tiskne Typos, tiskařské závody, a. s., nám. dr. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Rozšiřují PNS a Transpress, na Slovensku PNS Bratislava, OZ, Martanovičova 25, 813 81 Bratislava. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, doručovatel tisku a předplatitelské středisko. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, administrace vývozu tisku, Hvoždčanská 5-7, 148 31 Praha 4. (Netýká se Slovenska!) Celoroční předplatné 24 Kč. Neobjednané příspěvky autorům nevracíme ani se k nim nevyjadřujeme.

ISSN 0323 - 1445

DEVADESÁT

V listopadu 1993 uplyne devadesát let od založení Svazu lyžařů v Království českém.

Potkat dnes člověka, jemuž je devadesát let, není tak velká vzácnost. Možná, že se podivujeme jeho vitalitě, ale sám fakt jeho existence nám už nepřipadá divný. Avšak představa roku 1903, kdy byla založena česká lyžařská organizace, nás uvádí do jakési mytické minulosti vzdálené jinak než doba zrození dnešního devadesátiletého spoluobčana. Spíše uvažujeme v rozměrech čtyř až pěti generací členů české lyžařské organizace, které se za tu dobu vystřídaly. Závodnických generací se nepochybně vystřídalo mnohem víc, neboť aktivní závodní kariéra je krátká.

O našich začátcích poutavě vypravuje pan dr. Kulhánek ve Zlaté knize lyžování. Kdo se chce pobavit čtením různých historek z ranných dob, nalezne je v prvních ročnících Zimního sportu, který byl jedním z předchůdců časopisu Lyžařství.

První oslavy výročí založení svazu, na které si vzpomínám, byly v neděli 8. prosince 1963 v tělocvičně Slovaneu Jilemnice. Tohoto šedesátiletého výročí se účastnil ještě napříklád arch. Karel Jarolímek a další pamětníci dávných časů. Rozdávaly se keramické kachle s nápisem ČSTV (!) 1903—1963 a s emblémem připomínajícím dnešní oficiální emblém svazu. Ing. Luděk Šablatura složil pro slavnostní oběd jelena, který se podával na smetaně a s brusínkami.

Na oslavách 70. výročí jsem vzhledem k okolnostem nebyl. Dokonce myslím, že ani žádné nebyly. V říjnu 1973 se totiž konala II. konference Československého svazu lyžařů, na níž se vedení svazu opět ujaly staré osvědčené kádry. Nicméně odstupující předseda pan Jano Mráz se ve svém projevu o výročí obšírně zmínil.

Zato osmdesáté výročí bylo oslavováno 26. listopadu 1983 ve velkém sále tehdejšího Ústředního kulturního domu železničářů dokonce za přítomnosti prezidenta FIS pana dr. Hodlera.

Když se blížilo letošní devadesáté výročí založení svazu, přemýšleli jsme, jak se k této události zachovat. Příliš se nám nechtělo do oslav z éry takzvaného socialismu. Především jsme se chtěli vyhnout oslavným projevům, které jen jinými slovy opakují a hodnotí stále tutéž skutečnost. To za prvé. Za druhé jsme nechtěli z úrovně vrcholného orgánu svazu omezovat účast na vzpomínkové akci. Právě výběr účastníků býval na minulých oslavách předmětem oprávněné kritiky. Hledali jsme tedy způsob, který umožní vložit rozhodnutí o účasti do rukou zájemců z řad členů svazu. Nakonec jsme se rozhodli uspořádat sympozium s názvem „Lyžování“, na které se může přihlásit kdokoli jako aktivní (přednášející) nebo pasivní (naslouchající a pozorující) účastník, pokud zaplatí účastnický poplatek. Na tomto sympoziu může být lyžování hodnoceno zcela obecně jako nepřehlédnutelný fenomén moderního života.

Byl určen termín a místo konání: 20. a 21. listopadu 1993 v Praze, v budově Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy, pod záštitou děkana této fakulty.

Sympozium má tyto programové sekce:

- historie, význam, mezinárodní spolupráce, perspektivy,
- závodní lyžování,
- metodika, výuka, zdravotní aspekty,
- výstroj, výzbroj, technické vybavení a zajištění,
- lyžování obyvatelstva, ekologie, podnikatelské a další možné souvislosti.

Jako doprovodné akce sympozia plánujeme:

- výstavu lyžařských potřeb pro závodní a rekreační lyžování,

- výstavu odborné literatury,
- předvádění filmů a videokazet se vztahem k lyžování,
- nabídky cestovních kanceláří na lyžařské zájezdy,
- oficiální tiskovou konferenci svazu, především o přípravě na olympiádu v Lillehammeru,
- tiskovou konferenci obchodních společností provozujících lyžařská zařízení v Krkonoších, Jeseníkách a na Šumavě,
- společenské setkání účastníků.

Do programu jsou zatím přihlášeny tyto přednášky: Z. Balabánová: Výuka dětí v lyžařské škole, K. Bláha: Historie českých lyžařských časopisů, K. Černý, M. Jarý: Podíl armádních lyžařů na reprezentaci naší republiky ve vrcholových soutěžích, J. Černošánek: Vztah lyžařské turistiky a ochrany přírody, J. Doubalíková: Historie lyžování ve Vysokém nad Jizerou, V. Fišera: Otázky spolupráce Klubu českých turistů a Svazu lyžařů v zájmu dalšího rozvoje lyžování, I. Hásková: Lyžařské muzejní sbírky, S. Henych, L. Šnebergerová: Zkušenosti s využitím lyžařských turistických tratí a činnost lyžařské školy na Horních Mísečkách, J. Holub: Snowboarding, M. Jirásek: Spolupráce Svazu lyžařů ČR s mezinárodní lyžařskou federací FIS, J. Jirka: Historie lyžování v západočeské lyžařské župě, M. Jedlička: Obnovení české lyžařské organizace v roce 1969, M. Kebrle: Zkušenosti s výrobou umělého sněhu, M. Knobloch: Lyžování v Orlických horách — Kunvald, Praha v historii českého lyžování, O. Kulhánek: Historie, význam, mezinárodní spolupráce a perspektivy lyžování, J. Kössl: Josef Rössler-Ořovský — lyžař zakladatel. N. Kunátová: Přijďte pobejt do Jilemnice, P. Landa: Počítačový program a tréninkový deník, M. Laník: Lyžařská turistika v KČT, J. Luštinec: Lyžařský fond Krkonošského muzea v Jilemnici, M. Morávek: Historie lyžování ve Vysokém nad Jizerou, V. Osvald: Historie lyžování na Plzeňsku, S. Patočka: Metodika lyžařského výcviku v KČT, J. Pauer: Lyžování tělesně postižených, J. Potměšil: Sportovní výsledky českých lyžařů od založení Svazu lyžařů v Království českém v r. 1903, M. Příbramský, F. Dvořák: Podmínky pro rozvoj základního lyžování v SLČR v oblasti vyučování jízdy na lyžích, J. Seidl: Historie a současnost lyžařského bezpečnostního vázání v Čechách a na Moravě, V. Setníčka: Počátky lyžování ve středních Čechách, I. Soulek: Sledování biochemických charakteristik v přípravném a závodním období u reprezentačního družstva mužů, L. Soumar: Hlavní biochemické charakteristiky bruslení — výsledky sledování předních světových běžců za poslední tři roky, P. Svinka: Sport, marketing, sponzoring, J. Štursa a B. Zemánek: Lyžování z pohledu KRMAP, P. Tilinger, J. Potměšil, T. Perič: Vývoj rychlosti v běhu na lyžích, J. Vedral: Sjezdové lyžování v ČR po 2. světové válce a jeho perspektivy, J. Vejnár: Historie lyžování v Jilemnici, P. Zelenka: Koncepce přípravy a zabezpečení české reprezentace v alpských disciplínách, Rychlostní lyžování a jeho vývoj ve světě i u nás.

Všechny příspěvky, které budou předneseny, budou také vydány ve sborníku přednášek sympozia, který dostanou všichni účastníci v rámci účastnického poplatku. Při sympoziu bude zajištěno stravování a pro mimopražské účastníky ubytování, pokud si ho objednájí.

Doporučujeme všem zájemcům o účast, aby si napsali o závaznou přihlášku k účasti co nejdříve buď na sekretariát svazu nebo přímo na pořádatel agenturu: TECH — MARKET, Novodvorská 994, 142 21 Praha 4, telefon: 02/47 02, linka 529, fax: 02/42 74 551.

Ing. MIROSLAV JEDLIČKA, CSc.
předseda organizačního výboru sympozia

Z předsednictva FIS

Počátkem června se sešla ve Stockholmu schůze předsednictva FIS, která byla velmi zajímavá. Přinášíme informace našeho delegáta MUDr. Milana Jiráka.

1. Alpská kombinace na MS a ZOH — Na ZOH 1994 bude uplatněn systém, při němž se po sjezdu a 1. kole slalomu stanoví momentální pořadí v kombinaci. Ve 2. kole slalomu budou závodníci/závodnice startovat v obráceném pořadí 1. — 15., tedy od 15. místa po 1. Tím se závěrečná část kombinace stane přehlednější a divácky atraktivnější.

2. Od MS 1997 by pořadatel měl uhradit účastníkům pobyt a část nákladů na dopravu. To by ovšem podle dosavadních cen stálo kolem dvou milionů švýcarských franků, nemluvě o tom, jak zvládnout počet účastníků. Například v obřím slalomu by mohlo být na startu 250 lidí, což odporuje tendenci MOV redukovat počet účastníků ZOH. Kongresu bude předložen návrh, aby úhrada odpovídala počtu startů. Například při startu v jedné disciplíně by pořadatel hradil maximálně dva noclehy.

3. Velká diskuse byla vedena o vztazích ke snowboardu. Na jedné straně stojí rostoucí popularita tohoto odvětví, na straně druhé jeho špatná organizace ve většině zemí. I mezinárodně existuje několik federací (1), pokusy o kontakt a přijetí do FIS zatím neuspěly. V některých zemích je snowboard součástí lyžařského svazu, jinde má do něj v dohledné době vstoupit. Byl přijat návrh USA na ustavení komise expertů, která do podzimu připraví pravidla pro snowboard, podle nichž by se už v nadcházející zimě pořádaly závody s patronací FIS. Je tendence strhnout snowboard na sebe, mimo jeho dosavadní struktury. Uznání jako olympijská disciplína přichází v úvahu nejdříve od ZOH 2002. Je ovšem snaha podchytil mládež a vyřešit konkurenci dvou odvětví na stejných svazích.

4. FIS musí hrát aktivní roli v ochraně životního prostředí, jinak podlehne kritice zimní turistiky a závodění v horách. Je třeba vytvořit z významných osobností vědy a veřejného života pracovní skupinu, která zformuluje podklad k řešení těchto problémů a zlepšit reputaci lyžařů. Skupina bude ustavena na podzim.

5. Rozdělení ČSFR — Bylo přijato kompromisní řešení při jednání s generálním sekretářem FIS. Od sezóny 1993/94 budou oba státy mít své vlastní nezávislé kvóty odpovídající pravidlům v jednotlivých disciplínách.

6. MSJ v Harrachově zhodnotil náš zástupce jako zdařilý s drobnými nedostatky způsobenými především pozdními přihláškami. Poděkoval za návštěvu panu Hodlerovi. Zároveň bylo rozhodnuto požadovat od profesionálních pracovníků FIS větší pomoc organizátorům během přípravy mistrovství a pro nové členské svazy FIS uspořádat instruktáž zaměřenou na administrativu, spolupráci s FIS atd. V tomto bodě se vyskytují značné problémy.

7. MSJ v severských disciplínách — Breitenwang, Rakousko, 24.—30. 1. 1994. Neobvyklý termín je vynucen tím, že po ZOH nelze najít termín přijatelný vzhledem k předpokládaným sněhovým podmínkám. — Další MSJ: 1995 severské Gällivare (Švédsko), alpské Voss (Norsko), 1996 severské Assiago (Itálie), alpské Schwyz (Švýcarsko). MSJ v alpských disciplínách 1994 bude v USA — Whiteface/Lake Placid od 6. do 13. března.

8. Při rozsáhlých hodnoceních MS 1993 byl odmítnut návrh odsoudit přidělení MS v alpských disciplínách Morioce s ohledem na klimatické podmínky.

9. FIS doporučuje změnit postup při výběru místa konání MS tak, aby se uchazeči hlásili v předstihu a po kontrole předsednictva FIS v kandidujícím místě byli zařazeni jen vhodní uchazeči — ostatní pak ušetří náklady za propagaci.

10. ZOH 1994 v Lillehammeru. Po testovacích závodech ve všech disciplínách byl konstatován vhodný výběr tratí s výjimkou sjezdu žen. Vrcholné závodnice považují trať za příliš snadnou a žádají přeložení do Kviftjellu. Prosadit tento návrh je složité vzhledem k tomu, že už bylo prodáno množství vstupenek na trať v Hafjellu, přesto však protestu zřejmě bude vyhověno.

Kvalifikační limity pro ZOH 1994

Alpské lyžování — prvních 600 žen podle FIS bodů v listopadu 1993, prvních 500 mužů dtto. Právo účasti v jedné alpské disciplíně má jeden sportovec nebo sportovkyně národního OV, který nemá závodníka/závodnici podle uvedených kritérií. Musí však patřit alespoň mezi prvních 1500 v listopadu před termínem ZOH.

Běh na lyžích — kvalifikují se pouze závodníci/ice nejméně s jedním výsledkem přes 100 FIS bodů podle systému zavedeného 1992 v Budapešti. Nemá-li některý NOV takového sportovce/sportovkyni, má právo účasti jednoho závodníka nebo závodnice v jedné disciplíně, ovšem za předpokladu, že získal/a FIS body a v roce předcházejícím ZOH se zúčastnil/a nejméně pěti závodů FIS, v nichž startovalo alespoň pět států.

Skok na lyžích — Závodníci kvalifikovaní pro SP a lety na lyžích, kteří získali v posledních dvou letech body ve SP ve skoku nebo v letech, případně umístění v první polovině startovního pole při MSJ v téže nebo předcházející sezóně; stejně tak skokani z první poloviny EP nebo s umístěním v první třetině závodů FIS, jichž se zúčastnilo nejméně pět států.

Severská kombinace — Kvalifikují se jenom ti, kteří se nejméně jednou umístili do 50. místa v závodech SP v sezóně 1992/93 nebo 1993/94.

Akrobatické lyžování — Každý NOV může přihlásit nejvýše šest mužů nebo žen — celkově maximálně 12 osob — kteří/ré se kvalifikují. Každý NOV hlásí nejvýše čtyři závodníky do každé disciplíny. Pro ZOH 1994 je maximální počet mužů a žen pro skok i sjezd omezen na 150. Kvalifikují se ti, kteří získali alespoň 20 bodů na MS, ve SP nebo v kontinentálním poháru, a to v období od srpna 1992 do ledna 1994.

Stručně k dalším bodům

Momentální finanční situace FIS je velmi dobrá. Dosavadní částka k dělení mezi národní svazy bude zvýšena na 1 600 000 švýcarských franků. Klíč zůstává stále stejný. Peníze lze čekat v létě nebo na podzim 1993.

Příští kongres FIS se koná v roce 1994 v Rio de Janeiro. Příští zasedání předsednictva v listopadu 1993 v Oberhofenu.

Velmi kritické stanovisko bylo zaujato k rychlostnímu lyžování. Je nutné buď zcela změnit jeho pravidla nebo bude vyřazeno z FIS! Jde především o to, jak předejít snaze o stále nové rekordy, protože v podstatě se v něm jiným než závodí.

NEMÁME HOMOLOGOVANOU TRÁŤ!

Zasedání běžecké komise FIS 13.—15. 5. na Bledu (Slovensko) nás upozornilo na smutnou skutečnost: Česká republika nemá ani jednu homologovanou běžeckou trať! Na listině rozpracovaných homologací jsou Nové Město na Moravě a Harrachov. Harrachov nemá dokončenou „letní prohlídku“, jinak se zdá být věc na dobré cestě. Horší je to s Novým Městem, které by mělo změnit posledních 1500 m před cílem. Pokud nepředložíme schválenou homologaci do října na konferenci v Lillehammeru, není možné pořádat v Novém Městě na Moravě závod SP v roce 1994. Zájem okamžitě projevil Zakopané.

Trvají spory o Gunderssenovu metodu, různé názory jsou na omezení startu a regulérnost druhého závodu. Obavy se potvrdily například při SP v Ramsau.

Velká diskuse byla též o zařazení Vasova běhu do SP. K tomuto problému byla ustavena komise, která předloží návrh říjnovému zasedání.

Trochu zábavný spor byl o to, zda švýcarská kombinéza je reklamou na emental! Problém zůstal nedořešen a spočívá v tom, že povolená velikost reklam byla sice zvětšena, ale stále smí pokrýt pouze několik procent povrchu kombinézy. Pro příští ZOH budou vydány přesné rozměry.

Pro cílovou kameru je rozhodující špička boty! Bude demonstrováno v Lillehammeru v říjnu 1993.

Minimální částka peněžních prémie při závodech SP v běhu na lyžích musí činit 12 000 švýcarských franků. Vítěz dostává 50 % celkové částky, druhý 25 %, třetí 12,5 % ... šestý 2 %.

Pokud jde o MSJ v Harrachově, ocenil B. E. Bengtsson dobrou přípravu tratí i to, že organizačních nedostatků s přibývajícím dnem mistrovství ubývalo. Kritizoval však přípravu MSJ i některá opatření v jeho průběhu.

Z informací
ing. Ladislava Slonka, CSc.

NA OLYMPIÁDU S PERISKOPEM

Ale kdepak, optický přístroj z ponorky potřebovat nebudete. Máme na mysli firmu PERISCOPE, společnost s ručením omezeným se sídlem v Turnově, která v říjnu minulého roku získala od ČOV výhradní právo na prodej vstupenek i zájezdů na soutěže XVII. ZOH v Lillehammeru. Její protagonisté, inženýři Petr Bláha a Milan Hajduk, připravili už ve druhé dekádě července prohlídku olympijských zařízení. Na základě osobního poznání chci čtenářům Lyžařství přiblížit jednotlivá sportoviště, a to nejen lyžařská. V říjnovém a prosincovém čísle se budu zabývat podrobnějším rozbohem tratí pro klasické i alpské disciplíny a jejich srovnáním s tratěmi minulých zimních olympiád.

Kompaktní hry a ekologie

Především: Všechna sportoviště jsou už hotova a připravena! Při naší návštěvě chyběl jenom sníh a v hálkách led. S takovým předstihem dosud žádná olympiáda připravena nebyla. Norové vyloučili jakoukoliv pompéznost, krásu hledají v jednoduchosti. Je to malý národ, přesto netrpí komplexem malosti, pronásledování však nejsou ani megalomanii. Architekti i stavbaři pracují s neobyčejným vkusem, se snahou co nejméně narušit přírodu a po hráčích vše vrátit do původního stavu.

Kolébka lyžování byla dějištěm ZOH zatím kupodivu jenom jednou — v roce 1952, kdy se hry konaly v hlavním městě. Od těch dob však požadavky na zajištění her značně stouply. V Lillehammeru se očekává 3000 osob ze 72 států, pro něž je v olympijské vesnici Skårsetta (vyslov Scherstiljá) připraveno skromné, ale velice účelné ubytování v typicky severských dřevěných sru-bech.

Olympijský trojúhelník

tvoří místa podléhající se na pořádání jednotlivých soutěží. Zasaahuje dokonce do dvou regionů — Hedmark a Oppland. Shodou okolností to jsou jediné z 19 norských regionů (okresů), které nemají kontakt s mořem. Zato mají půvabné jezero Mjøsa (Mjósja), což norský znamená zrcadlo. Je dlouhé 110 km a rozlohou 369 km² v zemi zdaleka největší.

Přirozeným centrem her je Lillehammer (norský „malé kladivo“ pravděpodobně však původně „malý hamr“ — pozn. K. B.). Asi 55 km severně leží dějiště alpských disciplín Ringeby-Kvitfjell, 45 km jihozápadně Gjøvik (Jóvíh), kde se uskuteční 19 hokejových zápasů včetně semifinále, a 58 km jihozápadně Hammar, místo konání rychlobruslařských a krasobruslařských soutěží. Samotný Lillehammer je od norské metropole vzdálen 170 km a leží na břehu zmíněného jezera.

Město Lillehammer má 23 000 obyvatel. V roce 1827 tu nežil skoro nikdo — snad 50 lidí. Může se chlubit jedním z největších skanzenů světa, v muzeu umění jsou vystavena díla světoznámého norského malíře Muncha. Nového je tu opravdu dost. Srdcem olympiády bude Olympia Park se stadiónem Birkebeineren. Stál 60 miliónů norských korun

a bude dějištěm běhu na lyžích a biatlonu. Tratě v jeho okolí měří celkem 35 kilometrů. Dominantou města je vrch Kauthangen (525 m n. m.), na jehož úpatí leží dva skokanské můstky. Tam bude 12. 2. 1994 zapálen olympijský oheň. V těsné blízkosti je areál pro soutěže v akrobatickém lyžování.

Někdy desítek metrů pod můstky je první architektonický skvost — Haakons Hall. V ní budou hned v úvodní den soutěží hrát naši hokejisté s Finskem a jistě bychom se nezlobili, kdyby v ní hráli i finále. Kapacita stadiónu je 10 000 diváků, z toho 7000 sedících. Má víceúčelové použití, vysouvací tribuny, neschází dokonce ani umělá horolezecká stěna. Aby vzhled krajiny nebyl příliš narušen, je třetina budovy pod zemí. Její stavba trvala dva roky a stála 228 miliónů norských korun.

Jména Haakon a Kristin se vážou ke staré norské pověsti, která byla velice pěkně popsána v Lyžařství 5/92. Také maskotem her je poprvé v historii člověk — dvě královská dítky ze 12. a 13. století.

V nedalekém Hunderfossenu se utkají bobisté a sánkaři. Náročná byla zejména výstavba bobové dráhy za 192 miliónů Nok (norských korun).

Hamar a vikingská loď

Stejně jako Lillehammer, leží i Gjøvik a Hamar u jezera Mjøsa. Centrem Hamaru je víceúčelová hala Vikingskipet, jejíž střecha s plochou 22 000 m² představuje kůl vikingské lodě. Je to prý „hala neomezených možností“ a patrně nejde o přívlastek přehnaný. Kapacita hlediště je různá podle toho, zda se v hale právě hraje fotbal nebo koncert. Pokud jde o sport, konalo se tu už

leccos, například lyžařské závody v běhu na umělém sněhu (na dráze dlouhé 400 m). Ostatně právě teď, 17. až 25. srpna, byla dějištěm mistrovství světa v dráhové cyklistice. V době naší návštěvy už v ní byl instalován cyklistický ovál ze dřeva.

Stavební raritou vskutku světovou je Gjøvik Olympiska Fjellhall, jakoby vytesaná ve skále. Leží pod povrchem a její rozměry jsou vzhledem k této skutečnosti obdivuhodné: 91 m délky, 61 m šířky a 24 m výšky. Kapacita hlediště 5800 diváků. Z autobusu budou hráči vystupovat přímo do dveří šaten. Stavba trvala od března 1991 do dubna 1993 a celé Norsko ji sledovalo s nemalým napětím. K jejímu „vydlabání“ bylo třeba 170 tun dynamitu. Dílo stálo 134,7 miliónů Nok, předpokládaný rozpočet však byl o 25,3 miliónu vyšší. Stěny v hale kromě malé ukázky původního „zdíva“, tedy ruly, mají desetimetrový náštřík z barevného betonu.

PERISCOPE to zařídí

Firma PERISCOPE připravuje 27 zájezdů po 40 osobách, celkem by měla uspokojit 1080 lyžařských nebo hokejových fanoušků. V ceně zájezdu jsou nejméně tři vstupenky. Doprava autobusem, letadlem nebo kombinovaně, v cenové relaci od 16 000 do 29 000 Kč. Cena zahrnuje dopravu, vstupenky, ubytování, plnou penzi v hotelu. Dopravu v místě her zajišťuje organizační výbor.

Dražba trička

Zajímavost na závěr: Když do zahájení ZOH zbývalo ještě tisíc dní, začala se na ulici Storgaten prodávat trička odpočítávací, kolik dní chybí do zahájení her. V den naší návštěvy v Lillehammeru, 13. července 1993, se dražilo tričko s číslem 214. Jeho cena během půl hodiny aukce vystoupila na 2700 Nok. Do zatím rekordní výše vyšplhala v den, kdy do začátku zbývalo 500 dní — 21 000 norských korun! Kolik asi bude stát tričko s číslem 1?... Předpokládá se, že jenom tyto dražby vynesou organizačnímu výboru her asi dva milióny. (Ono se řekne tričko...)

PAVEL ZELENKA

periscope
S.I.O.

OFICIÁLNÍ PRODEJCE ZÁJEZDŮ NA ZOH 1994

Přepeřská 1801 ■ 511 01 Turnov ■ tel.+ fax 0436/243 62

MÁLO NOVÉHO NA TRÁVĚ

(EP na Bezovci, 26. a 27. 6. 1993)

Přesně dva roky uplynuly ode dne, kdy jsem se prvně seznámil s lyžováním na trávě. Bylo to právě na Bezovci. Pravda, sotva někdo z nás tenkrát tušil, že o čtyřicet měsíců později pojedou do téhož místa jako do zahraničí a pro peníze si půjdou do devizové pokladny. Protože nemá smysl po dvou měsících popisovat průběh závodů, zamyslím se raději nad tím, co se za zmíněné dva roky v tomto odvětví změnilo, jak srovnávat tehdejší cestu s dnešní. (Kromě té nešťastné „ciziny“...)

Organizátoři

Jsou stejně fantastičtí jako tenkrát. Vždycky jsem se považoval za přítele Slováků, na Bezovci nebo v Kálnici dvojnásobně. Organizace všechno předem zajistí, nemusím se o nic starat, stačí jenom přijet. Ubytování i stravování zdarma, takže většina oněch „deviz“ putuje zase zpět do pokladny. Bydlení v chatě ŠPORT sice není luxusní, ale není ani špatné. Zkrátka sportovní — a já se tam vždycky cítím dobře. Inu, trávaři si vězí toho, že o nich někdo bude psát, zatímco olympijské disciplíny považují totéž až za příliš samozřejmé!

Také závody byly připraveny výborně, což tvrdím navzdory malým potížím při průběhu super-G. Jenže ty měl na svědomí spíše stavitel tratě, který má asi víc zkušeností s tratěmi na sněhu než na trávě... (Jak jinak si mám vysvětlovat zavřené branky přesně v místech, kde mají být otevřené?) Nedojeď-li 18 děvčat z 28 ve slalomu, není to tak úplně zvláštní, v této disciplíně však bývá „úmrtnost“ nižší. Dokonce i takový jezdec jako Peschek si v cíli stěžoval na „brutální“ trať, ačkoliv na ní vyhrál. Další problémy — například lepší ozvučení celého svahu — jsou spíše otázkou peněz a pořadatelé by je uměli vyřešit. Jenom mít víc sponzorů... Ozvučit celý bezovský kopec není ostatně tak jednoduché.

Svět přešlapuje na místě?

Ano, pokud jde o organizaci a uspořádání závodu, je důvod chválit. Zamyslíme-li se však nad vývojem travního lyžování, neměli bychom přehlédnout podstatnou věc: Po letech dynamického rozvoje jakoby toto odvětví ustrnulo. Stále se kolem něj točí podivuhodní nadšenci — krásní podivíni, jak jsem po Bezovci napsal přede dvěma lety. Ale možná, že se ve své podivuhodné vášni zhlížejí natolik, že jim skutečnost uniká.

1. Kde jsou nové země a noví závodníci? Na závodech stále vidíme soutěžící z těchže zemí — převažují Rakousko, Německo, Itálie, Švýcarsko. Ještě, že se Československo rozdělilo a vlastně tak jeden účastnický stát přibyl, chce se mně ironicky dodat. Pravda, byla tady i Angličanka, ale spíše díky benevolenci jury, byl dva Australané, jenže na svahu jakoby se vytratili. Kolik států vlastně jezdí pravidelně EP a kolik jich má šanci na stupně vítězů? Kolik lidí v Evropě má vyjeté FIS body? Na všechny tyto otázky bych rád četl odpovědi odborníka. Z výsledků závodů, které dostávám, moc moudrý nejsem. Je marné poukazovat na vysokou úspěšnost našeho travního lyžování, jezdí-li mezinárodní závody tak úzká konkurence. Ono už pouhých osm států na MSJ v Kálnici něco napovídalo...

2. Stále tytéž tváře! Za dva roky snad není ve světové špičce nikdo nový. Znamená opět kraluje už třicetiletá Hirschhoferová, která postoupila trůn jen velmi krátce po těžkému úraze právě na Bezovci v roce 1991. („Ještě dnes mě to koleno občas bolí,“ přiznala se při pohledu na svah, který byl pro ni tak nešťastný.) Za ní se občas vynoří Kalserová, ale jenom občas. Větší stálíci se zdá být Italka Mauriová. Italka jenom jménem — postavou i barvou vlasti a kůže téměř typická Germánka. (Dokonce mluví dobře německy.) Závodnice to je vynikající a hlavně umí všechny tři disciplíny na stejně vysoké úrovni.

Z mužů stále vládne závodník rakouského státního občanství a ryze germánského jména Peschek, křestním jménem Marcus. Přidejte Spinku (další „urgermán“!), Rincka, Faggerera a — inu, jsme téměř u konce. Věřte, že moc jmen vyskytujících se v jiných závodech mezi prvními šesti už dodávat nemusíme. Svahy ovládají Rakušané ve slušivých jednotných kombinézách.

Němci si pochvalují větší zájem domácího tisku i rozvoj lyžování na trávě v „nových spolkových zemích“, tedy v bývalé NDR. Ale nové tváře zatím na zahraniční závody moc nevozí. Jinde je patrně mezi závodníky i funkcionáři tak málo nového, jako u nás.

Kde přešlapujeme my?

V bodě 1. minulé části článku se ptám na počet startujících ze zahraničí. Jak je to s námi? Nezbývá než další otázka: Kolik vůbec máme závodníků a závodnic, kolik oddílů, trenérů atd.? Například děvčata: Známe jména Hojgrová, Gurecká, Lipčíková, Vosmanská, Suchá. Známe i tváře, každou z těch závodnic poznám. Jmenujte další! Máme ještě vůbec nějaké další, nebo je skutečně a doslova spočítáme na prstech jedné ruky? (A to mluvím o České republice, ze Slovenska znám jména čtyři...) Napadají mne dvě jména dívek, které od roku 1991 jezdí přestaly, ale ani jedno jméno takové, která od téhož roku jezdí začala nebo se alespoň mezi naše nejlepší probojovala.

Hodnotit trénovanost, kvalitu sportovní přípravu, mne asi nepřísluší vůbec. Přesto si dovoluji vyjádřit pocit, že naše dívky (včetně slovenských) sportu mnoho úsilí neobětují. Jejich kamarádky z jiných zemí působí na první pohled zcela jiným dojmem. Ani lyžování na trávě nelze redukovat na občasně svezení se z kopce...

V mužích (či chlapcích) není situace podstatně lepší. Jmen vyskytujících se ve výsledkových listinách tam, kam ještě oko dohlédne, také není mnoho. (Mačat, Sojat, Novotný, Gurecký, Mrňa — a kdo dál?) Někteří začínají nesměle pronikat na světlo (Zezula, Hnilica, Russwurm), na větší výsledky si však ještě počkáme. Inu, jsou mladí, budí. Jenže i tady platí, že za poslední dva roky jsme moc nových tvářů na travnaté svahy nepřivedli.

S kvalitou to také není tak uspokojivé, jak mní někteří funkcionáři. Mačat potvrzuje, že mezi juniory a muži je ve všech odvětvích rozdíl, další mužští zástupci vozí občas FIS body, medailová umístění zatím ne. Situace v kategoriích

žen (děvčat) považují za tristní. Zlepšuje se Hojgrová, která má stále větší šance a vzestup patrný už v Kálnici u ní pokračuje. Totéž ale nelze říci o Lipčíkové, jejíž forma je nestálá téměř chronicky a podle mne je to záležitost psychiky. Asi tak, jako výkonnost Gurecké, která občas příjemně překvapí, častěji však zklame. Suchá v poslední době víc studovala než trénovala, což lze pochopit. Vosmanská se zlepšovala do minulé sezóny, letošní zatím korunovala medailí na MSJ. Hodnotit podle jednoho závodu nemám právo a ani se nesnažím. Chci jenom zvonit na poplach: Nestačí pořádně zasnout nad tím, že už máme závodníky a závodnice schopné měřit síly v EP! Spíše se musíme zamyslet, proč jich je tak málo a jejich počet neroste, proč stále není jediný oddíl travního lyžování v Čechách, proč se výroba našich lyží a možnost koupit základní výzbroj za koruny neprojevila v růstu počtu oddílů a závodníků. To jsou daleko podstatnější otázky než věčné diskuse na téma, zda lyžování na trávě pomůže závodníkovi na sněhu nebo ne. „Zimní lyžaři“ trávu ve větší míře jezdit nebudou — musíte si najít jiné...

Potud dotazovaný odborník poukáže na moje nedostatečné znalosti a rozhled, souhlasím. Leč s tím, že z úseku travního lyžování většinou nedostávám výsledky závodů ani od nás, tím méně ze zahraničí. (Viz též stranu 16.) Raději bych nepsal ani o vzájemných vztazích mezi funkcionáři, které v tak malém odvětví začínají být na pováženu.

Jak dál?

Třetí otázník v mezititulku článku.

Především bych rád požádal kolegy z lyžování na trávě, aby mne neproklínali a raději se zamysleli nad tím, nakolik mám pravdu. Ve sportu totiž konec konců existuje jediný argument — počet a kvalita závodníků, jejich výsledky a výkony. Protestování proti tomu, co napsal časopis, respektive K. B., k ničemu nepovede a výsledky tím lepší nebudou. Dokážete-li mně, že nemám pravdu, rád se omluvím. Zatím se domnívám, že skutečně přešlapujeme na místě, pro propagaci tohoto odvětví se celkově dělá málo, není dost snahy zakládat oddíly a vychovávat závodníky. Také pokud jde o shánění sponzorských peněz se bude muset travní lyžování více snažit a nečekat pořádně jenom na svaz, od kterého dostávají všichni málo. „Trávu“ dělají velcí nadšenci — to jsem konstatoval už mnohokrát. Do své lásky investují nemalé peníze — to vím také. Tím spíše se nabízí otázka, jak dlouho je bude bavit dělat závody pro několik lidí, startovat v mezinárodních soutěžích, do nichž je tak snadné se probojovat, potkávat na závodech několik stále stejných tvářů.

Přátelé, věřte, že vám dál držím palce a travnímu lyžování fandím. To, co jsem napsal, jsem napsal musel. Snad se teď víc podíváme pravdě do očí. K. B.

Vracíme se k sezóně akrobatického lyžování

Uplynulá sezóna 1992/93 byla také v akrobatickém lyžování poznamenána rozpadem federace i nepříznivým průběhem zimy. Přesto se podařilo zajistit několik hodnotných domácích soutěží, reprezentanti se navíc zúčastnili mnoha podniků v zahraničí. Do sportovního dění se v tomto odvětví zapojilo celkem 110 soutěžících z 10 oddílů akrobatického lyžování v České republice.

Výsledky jsou — jako v celém lyžování — podmíněny kvalitní letní přípravou. Ta odpovídala našim finančním možnostem a za daných podmínek jsme udělali maximum. Zvláštní postavení i možnosti má v létě akrobatický skok — letní příprava výrazně předurčuje sportovní výkony v zimě. Skokan Aleš Valenta ze SKI Šumperk absolvoval přípravu v Bratislavě a zúčastnil se několika mezinárodních závodů, v nichž naznačil své možnosti. Do zimní sezóny nastupoval s dvojnými salty s jedním i dvěma vruty.

Domácí závody

S plány soutěží zamíchala ruka přírody. Některé závody — například mistrovství ČR v akrobatickém sjezdu i v akrobatických skocích, které do poslední chvíle obětavě připravoval karlovarský oddíl — se pro špatné sněhové podmínky neuskutečnily.

Začínali jsme soutěžit v Čeladné a ve Frenštátu pod Radhoštěm. Ostravský Slovan uspořádal kvalifikační závody, po nich pak i mistrovství ČR v baletu na lyžích. Startovalo 28 závodníků ze 7 oddílů, včetně slovenských. Soutěž prokázala určitý výkonnostní vzestup. Z mužů dominoval Daniel Pajer z Liberce, mezi ženami a dorostenkami se očekával souboj Fukalové (Liberec), Jirkalové (Jablonec) a Čtvrtníkové (Šumperk). V noci před závodem napadlo 20 cm prachového sněhu, což situaci spíše zkomplikovalo. Na měkkém podkladu patřily k nejobtížnějším figurám přemety s jeden a půl vrutem a dvojná axely (podobně jako v krasobruslení, skoky se vsíslou osou rotace). Nestartoval ale náš nejlepší závodník Pavel Landa, který byl s Alešem Valentou na SP.

Dále se zmíníme o závodech v akrobatickém sjezdu na Ještědu, které pořádal tamní oddíl pro 55 účastníků a účastnic z ČR i SR. V této disciplíně se projevuje výkonnostní vzestup celého startovního pole. Máme i poměrně širokou špičku, schopnou rychlé, razantní a efektivní jízdy s předepsanými skoky. (Tuž, Chadima, Holý, Karejs, Benedikt, ze Slovanu Láncz a Červeň.) Do repertoáru našich nejlepších už patří dvojná manévry i helikoptéry.

Stále potíže jsou u nás s akrobatickými skoky, pro něž jen výjimečně máme vhodné sněhové podmínky. Tak vysokou sněhovou peřinu, jakou tato disciplína potřebuje, nám příroda moc často nenadělá. V závěru sezóny stojí za zmínku podivná ve Špindlerově Mlýně (SKI TOUR ALBERON), kde ti nejlepší předváděli své umění v jednotlivých disciplínách akrobatic-

kého lyžování — Landa v baletu, Valenta ve skoku (jednoduché salto na improvizovaném můstku), Landová přímé skoky. Vystoupení doplnily mladé závodnice v baletu Turková a Čtvrtníková.

EP ve Špindlerově Mlýně

Byl to první závod na vyšší mezinárodní úrovni pořádaný na našem území. Soutěž organizačně zabezpečil oddíl Chemie Praha, závodilo se ve sjezdu (neboli v mogulu) a v baletu. Na startu bylo 70 závodníků ze 6 států, z toho 10 reprezentantů ČR. Závod byl hodnocen kladně i technickým delegátem, ačkoli už balet byl poznamenán špatnými sněhovými podmínkami po náhlé oblevě. Sjezd se nemohl uskutečnit vůbec. Škoda do určité míry zmařené práce obětavých pořadatelů.

Světový pohár

Úvodní částí SP se z našich reprezentantů zúčastnili Landa, Pajer a Fukalová v baletu a Tuž ve sjezdu. Pro nás jsou to soutěže velmi náročné, protože přece jenom nemáme takovou přípravu jako sněhově šťastnější země. Zejména v úvodu sezóny... Ani přípravy na ledovci není dost, především z důvodů finančních.

Ve druhé etapě SP v USA a v Kanadě se Pavel Landa umístil jednou na 4. místě ve finále baletu — zatím nejlepší výsledek jeho závodní činnosti. Na americkém kontinentě sbíral zkušenosti i Pavel Tuš. Po návratu do Evropy pokračoval SP třetí částí, které se zúčastnil opět Landa a skokan Valenta. Tato část byla provázena nepříznivými počasí — dokonce byly zrušeny soutěže ve Švýcarsku! Landa byl navíc hendikepován chřipkovým onemocněním. Závěru — předolympijské generáčky v Lillehammeru — jsme se nezúčastnili pro nedostatek finančních prostředků.

Evropský pohár

Těchto soutěží se zúčastňují členové našich výběrů B — junioři, i někteří zkušenější závodníci na vlastní náklady. Podstatná je proto dostupnost závodů; jak zeměpisná, tak finanční. Tým juniořů vedl trenér Petr Vokatý. K nadějším patří všestranný Ondřej Vokatý, v mogulech i Benedikt a Karejs. Do této skupiny patří i Petra Landová, která si vyjela kvalifikační body pro ZOH ve sjezdu, stejně jako Chadima (reprezentant ve vodním lyžování), Pajer a Fukalová.

Všem obětavým závodníkům i funkcionářům patří díky a uznání. Oni, jakož i trenéři a rozhodčí, se věnují tomuto odvětví zcela amatérsky, bez šance na výdělek, zisk. Mnoho času a práce obětují milovanému, atraktivnímu sportu. Příště si povíme něco víc o našich sponzorech, bez nichž by akrobatické lyžování u nás sotva mohlo existovat.

VÝSLEDKY MS

K mistrovství světa v akrobatickém lyžování, které se konalo 6. 3.—14. 3. 1993 v Altenmarktu (Zauchensee), se vracíme jenom proto, aby čtenáři časopisu měli přehled o poměru sil ve světě a poznali jména medailistů, mohli si udělat obrázek o tom, který stát má kolik medailí, případně kolik nám výkonnostně chybí do světa.

Balet — ženy: 1. Breenová 25,50, 2. Petzoldová (obě USA) 24,15, 3. Fechozová (Francie) 23,95, 4. Johanssonová (Švédsko) 23,05, 5. Snellová (Velká Británie) 22,75, 6. Batalovová (Rusko) 22,50.

Balet — muži: 1. Becker (Francie) 29,30, 3. Kristiansen (Norsko) 29,00, 3. Spina (USA) 26,80, 4. Baumgartner (Švýcarsko) 25,70, 5. Franco (Itálie) 24,70, 6. Roxberg (USA) 24,50 ..., 13. Landa 21,60.

Sjezd — ženy: 1. Hattestadová (Norsko) 34,9 — 25,22 (první číslo je čas, druhé celkové skóre), 2. Moroderová (Itálie) 35,11 — 23,97, 3. Thomasová (Kanada) 37,80 — 23,88, 4. Mittermayrová (Německo) 37,83 — 23,36, 5. McIntyreová (USA) 36,58 — 23,35, 6. Gilgová (Francie) 37,98 — 21,74.

Sjezd — muži: 1. Brassard (Kanada) 28,77 — 26,57, 2. Bertrand 29,53 — 25,27, 3. Cotte (oba Francie) 28,64 — 25,21, 4. Costa (Austrálie) 28,47 — 24,20, 5. Bertrand (Francie) 29,36 — 24,07, 6. Paajarvi (Švédsko) 30,71 — 24,06.

Skok — ženy: 1. Čerchazovová (Uzbekistán) 161,37, 2. Lindgrenová (Švédsko) 154,90, 3. Porterová 152,99, 4. Stoneová (obě USA) 152,27, 5. Ryanová (Kanada) 151,87, 6. Cagenová (USA) 130,54.

Skok — muži: 1. Laroche (Francie) 231,79, 2. Gobbing (Velká Británie) 229,75, 3. Bacquin 229,38, 4. Blanc (oba Francie) 229,21, 5. Worthington 220,32, 6. Milner (oba USA) 214,96.

Naši: Kromě Landy — V eliminaci baletu 26. Turková (13,10). V baletu mužů byl Landa v eliminaci 10. (22,60). 26. Pajer (15,70). V eliminaci sjezdu 27. Landová (44,86 — 14,40). Ve zbývajících disciplínách jsme nebyli zastoupeni.

STATISTIKA SP V KLASICKÝCH DISCIPLÍNÁCH

SEVERSKÁ KOMBINACE — výsledky jednotlivých závodů:

Vuokatti — 5. a 6. 12. 1992: 1. Ogiwara, 2. Kono (oba Jap.) —31,6, 3. Vik (Nor.) —33,6, 4. Levandi (Est.) —34,0, 5. Apeländ (Nor.) —1:53,4, 6. Lundberg (Nor.) —3:11,0, ... 8. Mäka —3:17,0, 9. Kučera —3:26,6, 20. Kopal —5:37,9, 29. Pánek —7:27,8.

Courchevel — 12. a 13. 12.: 1. Ogiwara, 2. Levandi —1:24,0, 3. Kono —1:24,7, 4. Lundberg —2:44,0, 5. Guy (Fr.) —3:08,1, 6. Abe (Jap.) —3:31,5, ... 14. Kučera, 17. Pánek

St. Moritz — 19. a 20. 12.: 1. Ogiwara, 2. Kono —36,4, 3. Abe —1:49,0, 4. Lundberg —2:23,4, 5. Guy —3:12,8, 6. Schaad (Švýc.) —3:317, ... 21. Kopal, 22. Pánek, 30. Mäka.

Oberwiesenthal — 3. 1. 1993 [družstva]: 1. Japonsko (Kono, Ogiwara, Abe), 2. Německo (Leonhard, Deimel, Abratis) —10:11,5, 3. ČR (Kučera, Skopek, Mäka) —11:11,9, 4. Norsko —12:58,4, 5. Rakousko —13:19,5, 6. Švýcarsko —13:40,1.

Reit im Winkl — 5. 1. (sprint dvojic): 1. Japonsko (Ogiwara, Abe), 2. Estonsko —1:59,5, 3. Německo —2:04,9, 4. Rakousko —2:22,8, 5. Švýcarsko —2:46,0, 6. Francie —4:25,1.

Schonach — 8. 1.: 1. Lundberg, 2. Abe —1,0, 3. Ogiwara —1,1, 4. Cuendet (Švýc.) —1:41,2, 5. Levandi —2:06,2, 6. B. Elden (Nor.) —2:36,0.

Saalfelden — 23. a 24. 1.: 1. Ogiwara, 2. Duffer (Něm.) —1:03,7, 3. Deimel (Něm.) —2:03,3, 4. Cuendet —3:09,4, 5. Abe —3:37,0, 6. Lundberg —3:58,7.

Lahti — 5. a 6. 3.: 1. Ogiwara, 2. Lundberg —34,6, 3. Abe —37,1, 4. Kono —1:32,8, 5. Apeländ (Nor.) —2:12,0, 6. Vik —2:37,9, ... 21. Mäka —7:49,4, 25. Kopal —8:31,8.

Oslo — 12. a 13. 3.: 1. Kono, 2. Ogiwara —0,1, 3. Kogawa (Jap.) —2:15,1, 4. Abe —3:28,9, 5. Lundberg —4:57,9, 6. Apeländ —5:03,1, ... 15. Kopal —7:40,9, 32. Kučera —13:49,4, 42. Mäka —18:54,7.

Štrbské Pleso — 20. a 21. 3. — výsledky jsme přinesli v Lyžařství č. 2/93.

PAHĀR STÁTŮ — konečné pořadí: 1. Japonsko 659, 2. Norsko 495, 3. Německo 227, 4. Švýcarsko 218, 5. Rakousko 147, 6. Estonsko 142, 7. ČR 121, 8. Francie 101.

Björn Dählie na snímku Juraje Bobuly

BĚH NA LYŽÍCH — MUŽI

		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
1. Dählie	NOR	40	100	(32)	100	60	60	100	(50)	100	(60)	36	(36)	100	696
2. Smirnov	KZK	80	60	100	—	40	100	(60)	80	80	(10)	80	—	29	649
3. Ulvang	NOR	100	80	45	50	80	36	80	60	(50)	(45)	(12)	45	(16)	576
4. Mogren	SWE	—	—	24	60	26	80	(18)	(32)	40	100	100	18	40	488
5. Albarello	ITA	7	22	—	22	100	18	50	(29)	32	—	—	20	80	351
6. Fauner	ITA	—	16	8	—	18	45	(20)	40	60	—	45	16	60	308
7. Botvinov	RUS	—	—	80	80	50	—	—	—	—	32	32	14	5	293
8. Sivertsen	NOR	—	11	11	20	14	10	—	100	18	—	—	60	32	285
9. Prokurorov	RUS	—	—	60	11	32	24	24	—	—	—	—	100	—	251
10. Langlie	NOR	32	45	9	26	6	—	40	(36)	45	—	—	13	18	234
11. Korunka	TCH	60	—	36	—	—	26	—	(8)	15	29	60	—	—	226
27. Benc	TCH	14	15	—	11	—	—	—	—	—	36	26	—	—	102
43. Buchta	TCH	—	—	—	13	22	—	—	—	—	—	—	—	—	35

Celkem bylo klasifikováno 103 běžců. Umístění dalších reprezentantů ČR a SR: 55. Teplý 27. b., 71. Nyč 12, 95. Havel 3, 99. Ježík 2. Pořadí jednotlivých závodů: 1. Ramsau 10 km V, 2. Ramsau 15 km K/C, 3. Tesero-Fiemme 30 km V, 4. Kavgolovo 30 km K, 5. Ulrichen 15 km K, 6. Bohinj 15 km V, 7. Falun 30 km K, 8. Falun 10 km K,

9. Falun 15 km V/C, 10. Falun 50 km V, 11. Lahti 30 km V, 12. Oslo 50 km K, 13. Štrbské Pleso 15 km K. Započítává se devět nejlepších výsledků (z MS ve Falunu maximálně dva závody). Škrtnuté body jsou uvedeny v závorce.

BĚH NA LYŽÍCH — ŽENY

		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
1. Jegorovová	RUS	(20)	100	100	(50)	60	(16)	80	60	(60)	100	100	80	80	760
2. Vjalbeová	RUS	80	60	80	100	80	100	50	(40)	(12)	(50)	60	(45)	100	710
3. Belmondová	ITA	(1)	50	—	60	100	(40)	(45)	100	100	60	50	40	36	596
4. Lazutinová	RUS	60	80	40	45	40	(50)	100	80	(50)	45	29	(13)	(26)	519
5. ěi Centaová	ITA	(9)	40	—	11	50	(45)	(26)	50	80	80	80	60	60	511
6. Dybendahlová	NOR	40	16	60	36	(15)	26	60	(24)	—	(10)	26	100	32	396
7. Neumannová	TCH	100	29	—	18	45	(15)	32	45	—	—	45	29	13	356
8. Kirvesniemlová	FIN	—	—	—	80	—	80	18	—	—	11	16	36	45	286
9. Roligová	FIN	—	15	—	29	36	60	36	(29)	—	36	14	9	50	285
10. Moenová	NOR	13	(8)	22	—	13	29	(29)	32	—	20	40	50	40	259
19. Havrančiková	SLK	8	9	—	—	22	—	—	10	45	29	24	—	6	153
35. Balážová	SLK	6	—	—	3	—	18	—	—	—	—	2	24	—	53
40. Zelingerová	TCH	—	—	—	1	4	—	—	5	2	12	—	—	5	29
69. Chroustovská	TCH	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3

Celkem bylo klasifikováno 75 běžkyň. Pořadí jednotlivých závodů: 1. Ramsau 5 km K, 2. Tesero-Fiemme 15 km V, 3. Kavgolovo 30 km K, 4. Ulrichen 10 km K, 5. Cogné 10 km V, 6. Falun 15 km K, 7. Falun 5 km K, 8. Falun 10 km V/C, 9. Falun 30 km K, 10. Lahti 5 km V, 11.

Lillehammer 10 km V/C, 12. Lillehammer 5 km K, 13. Štrbské Pleso 10 km K. Započítává se devět nejlepších výsledků (z MS ve Falunu maximálně dva závody). Škrtnuté body jsou uvedeny v závorce.

SKOKY NA LYŽÍCH

		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	
1. Goldberger	AUT	11	20	1	—	—	20	15	25	25	—	15	15	6	10	15	8	20	206
2. Sakala	TCH	—	2	6	9	5	10	3	20	11	—	25	25	20	11	11	15	12	185
3. Kasai	JPN	—	9	—	2	—	15	25	15	20	25	—	—	25	12	12	12	—	172
4. Rathmayr	AUT	25	25	20	20	20	11	11	7	—	12	9	11	—	—	—	—	—	171
5. Bredesen	NOR	2	6	7	3	11	—	—	—	—	10	12	10	15	25	25	25	151	
6. Duffner	GER	9	5	5	7	—	25	—	6	9	6	12	—	9	7	5	1	15	121
7. Mollard	FRA	—	7	15	—	—	—	—	9	15	11	11	20	—	3	3	20	—	114
8. Horngacher	AUT	10	11	—	—	—	—	—	—	10	4	—	4	20	8	11	—	—	78
9. Haim	AUT	—	—	—	6	—	5	6	12	5	—	20	7	—	—	—	—	10	71
10. Myrbacken	NOR	1	12	4	10	15	1	—	—	2	—	7	5	—	—	—	—	6	63
17. Parma	TCH	—	1	—	—	—	—	—	8	—	8	—	—	15	2	—	—	11	45
37. Jež	TCH	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	4	—	—	—	13
39. Goder	TCH	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	8	11

Celkem bylo klasifikováno 66 skokanů. Umístění dalších reprezentantů ČR a SR: 46. Švagerko 7 b., 59. Bielečik a Dluhoš 1. Pořadí jednotlivých závodů: 1. Falun K-112, 2. Falun K-112, 3. Ruhpolding K-116, 4. Sapporo K-90, 5. Sapporo K-120, 6. Oberstdorf K-115, 7. Ga-Pa K-107,

8. Innsbruck K-109, 9. Bischofshofen K-120, 10. Predazzo K-120, 11. Kulm K-185, 12. Kulm K-185, 13. Lahti K-90, 14. Lahti K-114, 15. Lillehammer K-120, 16. Oslo K-110, 17. Planica K-120.

SEVERSKÁ KOMBINACE

		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
1. Ogiwara	JPN	25	25	25	15	25	25	20	25	185
2. Lundberg	NOR	10	12	12	25	10	20	11	15	115
3. Kono	JPN	20	15	20	—	—	12	25	20	112
4. Abe	JPN	—	10	15	20	11	15	12	11	94
5. Levandí	EST	12	20	6	11	—	9	4	—	62
6. Apeland	NOR	11	9	—	5	—	11	10	2	48
7. T. E. Elden	NOR	9	—	9	6	—	8	—	12	44
8. Cuendet	SUI	4	—	3	12	12	1	9	—	41
9. Schaad	SUI	5	—	10	8	4	4	—	9	40
10. Guy	FRA	—	11	11	9	5	—	2	1	39
23. Kučera	TCH	7	2	—	—	—	—	—	—	9
25. Mäka	TCH	8	—	—	—	—	—	—	—	8
32. Kopal	TCH	—	—	—	—	—	—	4	3	4

Celkem bylo klasifikováno 37 závodníků. Pořadí jednotlivých závodů: 1. Vuokatti, 2. Courchevel, 3. St. Moritz,

4. Schonach, 5. Saalfelden, 6. Lahti, 7. Oslo, 8. Štrbské Pleso.

Jak získal zlato URS LEHMANN

Sjezdová trať v Morioce pod drobnohledem

Lyžařskými odborníky nejuznávanějším a pro diváky nejatraktivnějším závodem na každém šampionátu je sjezd mužů. Právem je označován již od svých začátků za disciplínu královskou, vítěz potom za hrdinu mistrovství. Trať byla především ze strany předních závodníků již před mistrovstvím podrobena tvrdé kritice, vytýkali jí jednoduchost, malou technickou náročnost.

„Zlato ze sjezdovky pro děti by mě netěšilo. Na celé trati není jediná zátláčka, terénní skoky jsou mizerné,“ prohlásil Girardelli a k závodu nenastoupil. „To je trať, která se dá jet s ruksakem na zádech,“ byl výrok vedoucího jezdce SP Heinzera, který nakonec skončil dešatý. Jak si potom vysvětlit jejich kritiku tratě pro malou obtížnost, když na druhé straně na sjezdovce Schneekristal v Saalbachu došlo k neúměrnému počtu zranění? „To byla těžká, až brutální trať,“ vyjádřil se Girardelli senior. Dovolují si tvrdit, že výroky od tak renomovaných jezdců, jakými jsou právě Marc a Franz, nebyly na místě a vůči organizátorům byly nevhodné. Je pravda, že sjezd se

nakonec musel jet ze startu pro kombinaci, ale to na věci nic nemění. Skutečný mistr musí umět zajet na každé trati.

Stavitel tratě

Japonci jsou pověstní pečlivostí a neponechali nic náhodě. Pro stavbu sjezdovky z vrcholu Mount Takakura nevybrali nikoho odpovědnějšího než mistra světa ve sjezdu 1970 z Val Gardeny a olympijského vítěze 1972 z japonského Sappora, dnes pětáctřicetiletého Bernharda Russiho. Původním povoláním průmyslový návrhář se po ukončení závodní kariéry věnoval tomu nejbližšímu: Začal projektovat sjezdové tratě, což mu právem vyneslo označení architekt lyžařských pist formule 1. Je nejuznávanějším expertem FIS pro výstavbu sjezdových tratí. V Morioce - Sizukiši to byla již jeho osmá trať. V časovém sledu nejdříve sarajevská sjezdovka z vrcholu Bjelašnica, pozoruhodná především startem ze střešky hotelu (kvůli dodržení pravidla o minimálním výškovém převýšení 800 m). Dalším místem bylo švédské středisko Åre, které kandidovalo na uspořádání MS pro rok 1986 ještě po léte starého harmonogramu. Potom následovala Nakiska pro olympiádu v Calgary. Nejvíce se vyznamenal postavením „chřestýší aleje“ na MS 1989 ve Vallu. Největší kritiku sklidil za olympijskou trať Face Bellecard ve Val d'Isère, zejména za obtížná místa nazvaná Bosse a Catherin a Passage de l'Ancolle. V paměti vám zajisté zůstal z televizního přenosu průjezd mezi dvěma skálami. Zbývající tratě postavil pro ženy.

Údaje o trati

Terén na Mt. Takakura nemá vysokohorský charakter. Konfigurace terénu nedovolila vytvořit takové úseky jako ve

Vallu nebo ve Val d'Isère. Přesto pasáže Panorama traverse, Tengu jump, Tengu traverse nebo skok před cílovým dojezdem důkladně prověřily technické schopnosti celého startovního pole. Okamžitá rychlost 138,1 km/h, naměřená Alphandovi, a průměrná rychlost Urse Lehmana 106,8 km/h, jsou hodnoty, které dosahují sjezdaři na tratích Big five v Alpách.

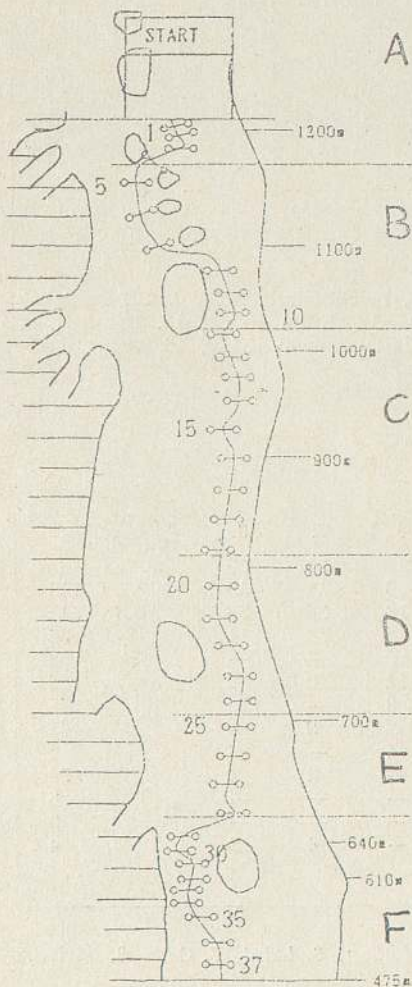
Pro úplnost uvedme další technické parametry. Trať se nazývá Mt. Takakura, start byl ve výšce 1208 m n. m., teplota -5°C , cíl 475 m n. m., -1°C . Délka tratě 2735 m, převýšení 733 m. Maximální sklon na úseku před nájezdem na měření okamžité rychlosti byl 57,1 %, nimální 12,5 % a průměrný sklon celé tratě 27,8 %. Délkou pod 3 km a převýšením pod 800 m patří do kategorie krátkých sjezdovek. Pod uvedenými parametry byly však tratě na MS nebo ZOH například v Portillu (2660 m — 803 m), Grenobleu (2890 m — 840 m), Sapporu (2640 m — 772 m), i v Saalbachu (2990 m, ale 920 m!).

Závodů předcházely tři tréninkové jízdy. Dvě se jely před závodem kombináčního sjezdu (3. a 4. února), obě zajel nejlépe Alphand. Třetí měřená jízda se jela den před závodem (10. února), nejlepšího času 1:34,68 dosáhl Lehmann. Pro nepříznivé počasí se nepodařilo absolvovat jízdu ze startu pro sjezd speciál, proto jury rozhodla o závodě na trati pro kombinaci.

Závod se uskutečnil ve čtvrtek 11. února se startem v poněkud nezvyklou dobu, v 9.00 hodin. Mimochodem proto tak časně, že ve 12.00 h se jel sjezd žen. V táboře Francouzů bylo před startem velké vzrušení. Nebylo se co divit. Luc Alphand (28 let) byl právem považován za favorita číslo jedna. Kromě posledního tréninku (skončil třetí) byl nejlepší v obou tréninkových jízdách

Vysvětlivky: Uvádíme prvních šest závodníků a jejich šest mezičasů (úseky A — F). Vždy mezičas a pořadí v daném úseku. Ve sloupci jména závodníka je kromě státní příslušnosti startovní číslo, značka lyží a pořadí ve SP po šesti závodech, které předcházely MS.

Jezdec	A	B	C	D	E	F	Výsledný čas	Ø rychlost
Lehmann, Švýcarsko 20 - Salomon - 14.	11,71 13.	16,29 12.	16,32 1.	13,44 1.	12,40 1.	21,90 3.	1:32,06	106,951
Skaardal, Norsko 9 - Fischer - 4.	11,66 7.	16,10 4.	16,40 3.	13,79 5.	12,81 6.	21,90 3.	1:32,66	106,295
Kitt, USA 11 - Rossignol - 16.	11,79 21.	16,50 24.	16,53 9.	13,69 2.	12,69 2.	21,78 1.	1:32,98	105,893
Alphand, Francie 3 - Atomic - 31.	11,55 4.	16,12 7.	16,47 4.	13,78 4.	12,89 10.	22,18 20.	1:32,99	105,882
Moe, USA 26 - Dynastar - 29.	11,86 32.	16,16 9.	16,57 14.	13,76 3.	12,78 4.	21,96 8.	1:33,09	105,768
Rey, Francie 2 - Rossignol - 13.	11,75 16.	16,14 8.	16,32 1.	14,03 17.	13,05 21.	21,91 6.	1:33,20	105,643

kombinačního sjezdu, který také vyhrál za 1:32,68. Od dob legendárního J. C. Killyho, mistra světa 1966 z Partilla a olympijského vítěze z Grenoble 1968, se dosud nepodařilo žádnému z Francouzů vyhrát MS nebo ZOH. Dokonce nezískali ani stříbrnou nebo bronzovou medaili. Světlou výjimkou bylo páté místo Bessona na MS 1974 ve Sv. Mořici. Mužem, který měl přerušit šňůru sedmadvaceti neúspěšných let, by právě Alphand.

S čísem jedna zajel Ital Vitalini základní čas 1:34,09. Ve srovnání s tréninky a závody v kombinaci byl pomalý. Hned vzápětí ho překonal s dvojkou jezdoucí Francouz Rey, který měl Alphandovi v podstatě otevstat trat, ale časem 1:33,20 se nakonec vešel mezi šest nejlepších. S trojkou vyjel Alphand a zajel těsně pod minutu třiatřicet sekund — 1:32,99. Jak se později ukázalo, technicky špatně provedeným skokem před cílovým úsekem se připravil o medaili. Podle svých předpokladů se ujal vedení a v cíli „přežil“ na vedoucím místě za ním jedoucí Italy Runggaldiera a Ghedinu, Wassmatera i Nora Thorsena, považovaného rovněž za jednoho z favoritů. Potom odstartoval s devátkou další Nor — Skaardal. Ten byl na všech mezičasech rovinnější, ale výborně zajel právě závěrečný úsek. Časem 1:32,66 se dostal na vedoucí pozici. O Alphandově smůle se může hovořit v okamžiku, kdy cílem projel s jedenáctkou Američan Kitt. Ten sice neodstartoval dobře, po prvních dvou úsecích byl dokonce na 24. místě! Ovšem druhou polovinu tratě zajel výborně, o jeho úspěchu rozhodl především skok a cílový dojezd — 21,78 s — první. Předstihl o pouhou setinu Alphanda a časem 1:32,98 se do-

stal na druhé místo. Z první skupiny zbyvali na startu Ortlieb, olympijský vítěz 1992, a Švýcaři v pořadí Besse, Mahrer a Heinzer.

O jejich kvalitách nemohlo být pochyb. Ve SP zaujímali (podle pořadí jmen) 6., 2., 5. a 1. místo. Ortlieb s časem 1:33,41 skončil nakonec osmý, Heinzer (1:33,51) se ještě vešel do první desítky. Oba dva měli značně nevyrovnanou jízdu, jak je patrné z tabulky mezičasů. Pomalý začátek a právě v technických částech značné chyby, byly příčinou jejich neúspěchů. Již to vypadalo na čtyřnásobné vítězství Norů, i když Skaardal později na tiskové konferenci prohlásil, že důvod nebyl v cíli Lehmann, nemohl pomýšlet na vítězství.

Ten jel se startovním číslem 20. Neodstartoval nejlépe. V polovině tratě se ujal vedení — 57,66 [Alphand 57,92 s — 2.]. Ani menší zaváhání na cílovém úseku ho nepřipravilo o konečné vítězství. „Po posledním tréninku jsem již v předvečer závodu věřil, že vyhraju. Měl jsem od svého servismana výborně připravené lyže,“ prohlásil po závodě vítěz.

Urs Lehmann se narodil v dubnu 1969. Studuje na univerzitě práva a ekonomii, ovládá čtyři cizí jazyky. V roce 1987 se v Hemsedalu stal juniorským mistrem světa, v Morioce si připsal i titul v seniorech. Ještě za ním tři startující Francouz Ple (st. č. 21), Kanaďan Mullen (st. č. 25) a Američan Moe (st. č. 29) zajeli výborně a zařadili se mezi deset nejlepších.

Šest závodníků z první skupiny skončilo mezi deseti. Tvrzení, že jezdcí startují postupně s vyššími startovními čísly měli výhodu lepší tratě, není na základě následující skutečnosti na místě. Je prav-

da, že vítěz jel s dvacítkou, ale na 2.—4. místě dojela startovní čísla 9, 11 a 3.

Firmy

V první desítkce se zásluhou jezdců umístilo celkem šest lyžařských firem. Jen po jednom páru měly zastoupení značky Dynastar, Fischer, Head a Salomon. Je zajímavé, že právě firmy s minimálním zastoupením byly nejúspěšnější. Vítězství Lehmana se staly lyže Salomon nejrychlejší, Skaardal přivedl značku Fischer k druhému místu. Největší zastoupení v první desítkce, dokonce po třech párech, měly firmy Atomic (nejúspěšnější značka na MS v Saalbachu) a Rossignol, která získala toto prvenství na ZOH v Albertville. O úspěchu v soutěži z obecného hlediska rozhodují kromě dlouhodobé sportovní přípravy, výkonnosti a kvalitně připraveného materiálu zejména momentální forma sportovce, podpořená dobrým psychickým stavem a vysokou dávkou motivace pro konkrétní závod. Tímto způsobem je možné si vysvětlit úspěch jezdců zaujímajících přední místa ve Světovém poháru. Nor Skaardal je v tomto případě výjimkou (4. ve SF). Heinzer s Ortliebem dokladem o pravdivosti tohoto tvrzení. Jejich přístup a výsledek v závodech odpovídá negativním výrokům o tratí a místě soutěže.

Mezičasy

Pokud máte rádi fakta, zamyslete se nad závodem z pohledu čísel uvedených v tabulce. Porovnejte text s analýzou časů a dojdete k závěru, že trať přece jen nebyla tak jednoduchá.

PAVEL ZELENKA

MUJU CUP jako předehra

V první polovině února proběhlo v Morioce mistrovství světa v alpských disciplínách bez našich reprezentantů. Vysoké náklady spojené se startem v nejvyšší světové soutěži byly nad možností sponzorů i svazové pokladny. Přesto se již týden po skončení MS vydala na východ asijského kontinentu malá výprava českých sjezdařů, aby se po dvanáctihodinovém letu z Frankfurtu do Soulu zúčastnila 1. ročníku FIS závodů o Pohár Muju („Múdzú“) ve slalomu a obřím slalomu. Naši sjezdaři se ocitli poprvé v historii na Korejském poloostrově díky osobnímu pozvání zástupce pořadatele uvedených závodů, velkoryse sponzorovaného majitelem moderního lyžařského a rekreačního střediska Muju. To leží uprostřed rozlehlého pohorí Duk-yu, asi 150 km jižně od Soulu. Veškeré náklady spojené s účastí 40 zahraničních závodníků hradil mocný sponzor Ssang Bang Wool, patřící k největším textilním výrobcům a obchodním společnostem v Jižní Koreji.

Po dvou dnech věnovaných kvalitnímu tréninku proběhly oba závody na dokonale připravených tratích, přestože jim předcházely velice nepříznivé okolnosti. Zatímco v Morioce záplavy mokrého sněhu rozbíjely plánovaný program MS, v korejských horách celý týden nepřetržitě přšelo, takže rozlátl veškerý sníh i v nejvyšších polohách (1900 m n. m.). Tato pohroma však neovlivnila provoz střediska Muju, ačkoli má nadmořskou výšku pouhých 1200 m n. m. Podél tratí projektovaných ve spojení se známým rakouským odborníkem Herbertem Spiessem je rozmístěno 280 hydrantů umožňujících pokrytí tak velké plochy umělým sněhem, jehož „životnost“ je zaručena do poloviny března bez ohledu na rozměry zimního klimatu. Ubytovací kapacitu zatím představuje asi 20 objektů nabízejících stovky zařízení apartmá — vše v těsné blízkosti lyžařských tratí. V sousedství tohoto dokonale fungujícího lyžařského ráje je projekčně připravena výstavba Olympijského areálu, v němž sedm sedaček a jedna gondola vyvezou lyžaře do výšky 1520 m n. m. Po dokončení bude celý komplex vybaven 38 km sjezdových tratí, 1800 apartmá a 600 pokojů v hotelích. Samozřejmě jsou již dnes rozlehlá parkoviště. V projektu jsou i veškeré sportovní zařízení potřebná pro pořádání soutěží Světového poháru v alpských dis-

ciplinách (v plánu na rok 1995), Zimní světové univerziády (1997), Zimních asijských her (1999) a snad i ZOH 2006.

1. ročník závodů o Pohár Muju byl tedy jakousi předehrou volných sportovních podniků a všichni jeho účastníci se shodli na tom, že předehrou po všech stránkách vydařenou. Početné týmy jednotně oblečených rozhodčích a techniků pracovaly bez chyby, závody Světového poháru ve slalomu a obřím slalomu by bez problémů zvládly již dnes. Vysokou sportovní úroveň obou letos konaných závodů zajistil start několika závodníků úspěšně startujících v soutěžích SP.

Naš zájem byl pochopitelně upřen i na početné pole domácích sjezdařů, převážně v juniorském věku. Jihokorejské reprezentační družstvo vedené rakouským trenérem v žádném případě nepůsobí na pozorovatele z Evropy dojmem exotického týmu doplňujícího na izolovanost od renomovaných lyžařských center. Dokonalé materiální zabezpečení od většiny světových firem, rychle se lepšící podmínky pro přípravu doma i v sousedním Japonsku, velkorysá podpora ze strany SBW a mládí korejských reprezentantů přinesou zřejmě již v nejbližší době odpovídající výsledky.

S výsledky našich závodníků Novotného a Vokatého spojení být nemůžeme, vzhledem ke konkurenci zůstali za očekávaním (umístění mezi 25. až 30. místem). Přesto jsme vymazali pro nás zatím bílé místo na mapě sjezdového lyžování a lze si jen přát, aby tato příležitost nezůstala posední.

KAREL HAMPL

Snímek autora článku

Hlavně porazit ŠVÉDY!

„Není důležité, jestli vyhraje. Důležité je, abychom porazili Švédy.“ — Taková je zásada norských sjezdařů, takovou zásadu vyznává i Kjetil Andre Aamodt, na kterého dnešní švédští sjezdaři skutečně „nemají“.

Prastará rivalita jednoho národa většího a jednoho menšího. Ještě v roce 1905 tvořilo Norsko se Švédskem unií, do níž několikrát v historii vstoupilo a zase z ní odcházelo. Středoevropan nechápe, proč se Švédové s Nory dodnes nemají rádi. Pro malý norský národ je největším zadostiučiněním, překoná-li v čemkoliv Švédsko. V lyžování ho překonává zcela jednoznačně. Po mistrovství v Morioco si pospíšil s gratulací norský král-regent Harald a předsedkyně vlády Brundtlandová. Filharmonikové z hlavního města uspořádali zvláštní koncert, vznikly i skladby na počest norského triumfu.

Však také bylo co chválit. V každém závodě mužů získali Norové nejméně jednu medaili, v soutěžích žen ve sjezdu a v super-G. Téměř zapomenut zůstává Stein Eriksen, který třemi zlatými medailemi z MS v roce 1954 položil základ dnešní slávy. Následovalo vítězství Inger Björnbackenové ve slalomu (1958), takže také Astrid Loedemelová našla předchůdkyni. Těch medailí bylo víc — už na ZOH 1936 vyhrála Laila Schou-Nielsenová sjezd a třetí místo získala v kombinaci, jinak však norské lyžařské úspěchy pocházely především ze severských disciplín.

Reprezentanti v alpských disciplínách začali znovu zářit v roce 1991, naplno se rozzářili v letech 1992 a 1993. To už jako svěřenci z Rakouska bezmála vyhnali Dietera Bartsche a Slovinci Aleše Gartnera. Po úspěších z Albertville a Morioky přišel v zemi běžců a skokanů opět do módy sjezd i slalom. Budiž poznamenáno, že pokud jde o hory, je na tom Norsko málem jako my — s tím rozdílem, že část země je obyvatelná i za polárním kruhem; navíc Norové mají dost prostředků na přípravu v zahraničí.

Dieter Bartsch říká: „Novináři mluví o tom, jak zbrojíme na hry doma v Lillehammeru. Věřte, že to není naše největší motivace. Myšlenkami jsme už dál — na MS 1995 v Sierra Nevadě.“ — Kdoví. Možná chce úspěšný trenér odlákat psychologickým trikem pozornost soupeřů, snad i minimalizovat případnou nervozitu svých borců před hrami pořádanými doma. Na druhé straně není divu, chce-li se tak malý národ proslavit o rok později právě v Americe. Pro království, jehož počet obyvatel se nerovná ani polovině populace New Yorku, to je velká příležitost. Kolik Američanů přesně ví, s kým Norsko sousedí?

Bartsch dále mluví o tom, že jediným jejich tajemstvím je tvrdá práce. Nelze o ní pochybovat, nemenší roli však hrají peníze, jichž má Norsko na rozdávání. Malé království už předstihlo velkého souseda nejen na lyžích, ale i v životní úrovni!

SPONZOŘI SE HRNOU

tam, kde čekají úspěch. Dnes tedy především do Norska. Útočícím Vikingům se upsala rejdařská společnost Bergesen, zajišťující více než třetinu z celoročního rozpočtu ve výši 4,5 miliónu švýcarských franků. Lodařské společnosti jsou zřejmě vůbec dobrý obchod pro lyžaře — to mohou dosvědčit i leckde jinde. Dále je k dispozici japonský oděvní kartel Phenix, s nímž Norský svaz lyžařů uzavřel cenný kontrakt na oblečení závodníků, částečně i na jejich výstroj. Firma Phenix se navíc už dnes podílí na výstavbě hotelů pro ZOH 1998 v Naganu. (Odtud také značka firmy na startovních číslech v Morioco.) Šéf Phenixu, třiapadesátiletý Kacuhiro (Kacuštó) Tadžima ví dobře, kudy vede cesta k vysněnému nejvyššímu stupni na žebříčku japonských firem lehkého průmyslu.

Od ZOH v Lillehammeru si slibuje útok na evropský trh. Pravděpodobně nikoliv marně...

Skutečností zůstává, že částka, kterou Phenix věnoval norským lyžařům, představuje dnes celý rozpočet švédského svazu! — Ke smrti je to moc a k životu málo — říkají Švédové se šibeničním humorem. Ani Fogdö a Wibergová, která ovšem v sezóně 1992/93 příliš nezávodila, víc peněz nezajistili. Zůstává jim především proslulá Lufthansa a Halva Finanz AG z Vaduzu, která má na starosti především práva na televizní přenosy. (Napadá mne drzá otázka, kolik potom mají na sebe vydělat sjezdaři a sjezdařky České republiky...)

Ingemar Stenmark smutně podotýká: „Dříve jsme si z Norů dělali legraci, byl to pro nás takový malý bratříček, jakýsi outsider. Dnes nám ten bratříček řádně přerostl přes hlavu a pro legraci jsme my jemu.“ (Mimochodem: Stenmarkova matka je Norka!)

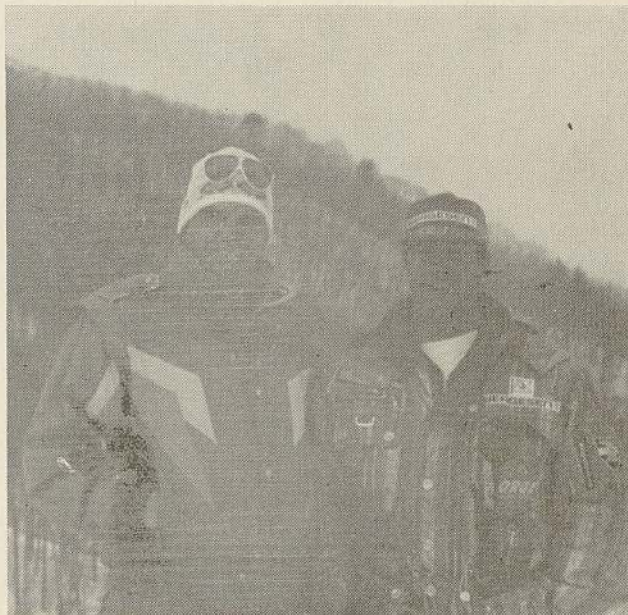

Aamodta a spol. pramálo zajímá historie švédsko-norských vztahů. Žijí současností a snad ani nevědí, odkud pramení letitá rivalita. Navzdory jí to byl ale právě Fogdö, kdo první blahopřál v Morioco Finu Aamodtovi a jeho slavnému synovi. Nakonec ani Loedemelová zřejmě proti Švédům nic nemá: trenéra Maxe Wahlquista, Švéda jménem i přesvědčením, si velmi váží.

Attacking Vikings se zotavili v létě na Havajských ostrovech a ve hvězdné sestavě budou útočit dál. Aamodt, Skaardal, Kjús, Jagge a další — to je leitmotiv dnešních zasněžených sjezdovek.

K. B.

P. S. — Jako lingvista si dovořím přiblížit správnou výslovnost jmen, v nichž často chybujeme. Tedy: Ómot, Skórdál (na konci jména je „l“, které ale téměř není slyšet), Lödemel (s výslovností koncového „l“ totéž), Jage (obě slabiky velmi krátké). Výslovnost jména Kjús téměř nelze napsat. Snad Chšús, ale není to ono. Na začátku jména je totiž německý ich-Laut, který další středoevropské jazyky nemají. Podobně se vyslovuje Aamodtovo křestní jméno — Chšetyl.)

Dieter Bartsch (vpravo) s našim Pavlem Zelenkou

BYLA SAMA PŘEKVAPENA?

(K odchodu Petry Kronbergerové)

Petra Kronbergerová říkala ještě počátkem letošního roku: „Svým odchodem jsem možná sama překvapena nejvíc!“ Teď se však nezdá, že by jí nečekané rozhodnutí bylo tolik překvapilo.

„Nerada jsem viděla, jak se postupně stávám strojem na vítězství. Nic jiného ode mne lidé nechtějí, nic jiného je ne zajímalo. Když jsem byla slavná, pořad se kolem mě točila spousta takzvaných příznivců. Najednou nikoho nezajímám, jenom svého přítele. Takový je rub sportovní slávy: je to sláva velmi pomíjivá. Jenže já chci být především člověk, na kterého se jako na člověka pohlíží a který druhé jako člověk zajímá.“

Její kariéra byla krátká, ale mimořádně úspěšná. V roce 1989 se ještě zdálo, že chce jenom občas zkazit radost ze života Vreni Schneiderové. Potom ale přišel vodopád úspěchů — dvojnásobná olympijská vítězka (1992 ve slalomu a v alpské kombinaci), mistryně světa ve sjezdu 1991, v sezónách 1990–92 se stala třikrát po sobě vítězkou absolutní klasifikace Světového poháru (Velký glóbus), SP ve slalomu vyhrála v roce 1991, vítězkou závodů SP se stala šestnáctkrát (6X sjezd, 2X super-G, 3X obří slalom, 2X kombinace). Byla tedy i neobyčejně všestranná, schopná vyhrát na sjezdovce cokoliv.

Stačily ale dva nebo tři relativní neúspěchy a fanoušci Kronbergerovou odesali. Od favoritů se vyžaduje jenom vítězství, všechno ostatní je špatné. „Představte si, že bych byla opravdu neúspěšná. To bych potom snad ani nemohla vyjít na ulici. Prostě jsem je zajímala, dokud jsem vyhrávala.“ Ano, sportovní nadšenci dovedou někdy okamžitě ztratit toho, koho ještě včera oslavovali. Petra Kronbergerová patří k těm, kteří se s podobným osudem nechtějí smířit. „Kdo se o mě bude zajímat, až sundám startovní číslo a odepnu lyže?“ Na takovou otázku si ani ten nejslavnější sportovec nemůže odpovědět optimisticky.

Nyní je Petře 24 let, narodila se 21. 2. 1969. Žije v obci Pfarrwerfen, nedaleko Salzburgu. Pracuje u přepážky v bance a snaží se dohonit zameškané vzdělání — momentálně usiluje o dokončení střední školy. Až bude mít maturitu, chce se věnovat práci pro zajištění dětí ze sociálně slabých rodin. „Přesnou představu o tom ještě ale nemám. Zatím jsem znala jenom lyže a o jiných oborech vím ve mi má.o.“

„Sport je zvláštní. Prý se při něm mládne, ale já bych řekla, že v mládí je tomu spíše naopak. Duševně, psychologicky i morálně člověk neobyčejně rychle dospívá právě jako sportovec. Za tři roky ve vrcholném sportu se naučí víc než za deset let v občanském životě. Dívá se na svět úplně jinak, rychle dozrává, získává zkušenosti. A také schopnost číst pravidla, respektovat zásady, uznávat druhé.“

Věčnou obrácenou stranou mince je — zejména u lyžařů — ztráta životní kvalifikace, průpravu pro občanské zaměstnání. Zejména u lyžařů proto, že jejich sezóna vrcholí v zimě, kdy je i ve školách nejvíce práce. Například atlet má pozici při studiu přece jenom jednodušší — snaživý student může většinu studijních povinností splnit do května a ve vrcholné fázi jeho sezóny jsou stejné školní prázdniny. Nejpозději od října se může zase věnovat studiu. Závodní lyžování a studium však opravdu nejsou do-

hromady. Nejen kvůli sezóně a školnímu roku, ale také proto, že většinu sportů lze provozovat na vysoké úrovni ve městech, v nichž jsou školy. Ale jaké školy jsou v horských střediscích? Pro to se lyžaři snaží další životní dráhu založit na svém jméne, popularitě, oblibě.

„Mně se sport vyplatil. Je hodně těch, kdo v něm z různých důvodů nedosáhli tak vysoko a potom mohou léta věnovaná své vášni považovat za ztracená. Já je za ztracená nepovažuji, ale měla jsem i dost štěstí,“ pokračuje Petra ve svém monologu. (Mimoходом: Pro novinaře fantastický typ člověka, který hovoří sám a nečeká na tradiční, obchrané otázky.) „Štěstí jsem měla ne snad při závodech, ale na lidi kolem sebe. Sama bych v lyžování mnoho nedosáhla. S takovým zázemím, na jaké mohu být pyšná, se dá dosáhnout hodně. Především to byli moji rodiče, dále trenér, manažer. A samozřejmě můj přítel Thomas. Poznal mne sice v době, kdy už jsem byla slavná, známe se teprve třetí rok. Ale od začátku jsem cítila, že tohoto muže zajímám jako žena, nikoliv jako královna sjezdovek. Zajímalo se prostě o Petru Kronbergerovou, nikoliv o vítězkou Světových pohárů a pozdější držitelku olympijských medailí. Také mne jako jeden z mála nezatratil proto, že jsem tak náhle skončila. Ale já už jsem opravdu nemohla dál.“

Při pravidelném americkém turné na začátku sezóny SP jí prostě sport přestal těšit. Vždy měla zásadu, že ho dělá pro radost a potěšení, nikdy ho nebude dělat jako povinnost. Proto odešla tak náhle. „Také jsem už nechtěla pokoušet osud pokud jde o riziko a možnost úrazu. Na štěstí se mně velké úrazy vyhýbaly, ale to je opravdu víc štěstí než umění. S přibývajícím věkem člověk víc přemýšlí, studuje trať, uvažuje, víc se bojí. Bez ochoty k riziku [„Risikobereitschaft“] nejste na sjezdovce nic.“ Lze dodat překvapivý výrok Markuse Wasmeiera: Každý má odvahu dokud nepozná, jak to vypadá

v nemocnici! A zase Kronbergerová: „Svůj lyžařský talent jsem nepromarnila. Naopak — vyčerpala jsem ho úplně. V dalších letech až bych určitě nebyla víc. To jsem cítila a proto jsem také skončila.“

Světově známý sportovec se stává kolečkem v soukolí zvláštního mechanismu, teprve konec závodní dráhy mu umožní jít vlastní životní cestou. Dokud závodí, musí se natolik podřizovat, že o vlastní cestě nemůže být řeč. Kronbergerová je jednou z mála, kdo jako bývalý populární sportovec nevidí svůj další život zase jenom ve sportu. „Zatím asi nebudu s lyžemi mít nic společného, kromě občasných vyjížděk do hor.“

Není tajemstvím, že kolem alpských disciplín se točí největší peníze, že Kronbergerová závoděním slušně vydělává. „Peníze jsou v naší společnosti skutečně důležité. Podle nich dokonce hodnotíme lidi. Když si chce něco koupit nebo někam cestovat — teď už to nebudu mít zádrmo! — potřebuji peníze a mám s nimi pocit větší svobody. Připouštím, že možná už nikdy nevydělám za rok tolik peněz jako lyžařka, kvůli tomu bych ale stejně nezavodila věčně. Chci se vrátit do normálního, skutečného života. Závodění je něco jako náhražka, asi jako kdybych hrála divadlo. A to já dlouho nedokážu.“

Úspěšná sportovkyně, sympatická a atraktivní mladá žena. Závěrem říká: „Nebylo v tom cirkuse všechno špatné! Poznala jsem země a lidi, prožila úspěchy i slávu, poznala její rub i líc. A hlavně jsem si uvědomila, že život se neděje na vítěze a poražené, že jsou na světě jiné, důležitější věci. Zatím je pro mne největší otázka, zda lidé o bývalé lyžařské hvězdě Kronbergerové uslyší ještě někdy a v jiné souvislosti.“

K. B.

In memoriam

Začátkem srpna zemřel ve věku 73 let ing. Petr Peňáz, dlouholetý pracovník lyžařského oddílu v Novém Městě na Moravě, člen výboru a hospodář SK. Bývalý úspěšný závodník v běhu na lyžích, avšak neméně dobrý atlet a fotbalista až do svého vážného onemocnění pravidelně lyžoval. Byl všude tam, kde bylo zapotřebí dobrovolné a obětavé práce, bez nároků na odměnu a chválu. Těžko lze vyčíslit, kolik času i energie věnoval zejména zajištění tradičních mezinárodních závodů Zlatá lyže Vysočiny a dalších akcí.

SK v Novém Městě na Moravě v něm ztrácí vynikajícího pracovníka a obětavého kamaráda, příznivce celého českého lyžování.

Čest jeho památce!

Doplňková výživa sportovců

Doplňková výživa je v současnosti velmi atraktivní oblast stravování sportovců. Hlavním důvodem je působení reklamy a trhu, který se zaměřil na propagaci použití různých doplňků nebo i potravin speciálně zaměřených k použití ve sportu všech výkonnostních kategorií, včetně rekreačního. Druhým, asi mnohem důležitějším důvodem, je snaha nahradit nevhodnou běžnou stravu moderními produkty potravinářského průmyslu, s cílem výrazně omezit její zdravotní rizika.

Rychle rostoucí nabídka těchto speciálních produktů je příčinou „hladu po informacích“. Pro běžného kupujícího je totiž často dilema co vlastně koupit, kdy a jak použít, dilema neřešitelné bez stručného a jednoznačného návodu. Výrobci poskytují kromě reklamy většinou nedostatečné pokyny pro použití, které mohou být dokonce příčinou některých nepříznivých projevů při nesprávném použití.

Účelem tohoto miniseriálu je poskytnout základní informace.

Základní členění doplňkové výživy

- Sportovní nápoje nízkooenergetické
- Sportovní nápoje vysokoenergetické
- Sportovní doplňková výživa:
 - pro vytrvalostní sporty
 - pro silové sporty
- Vitamínové a minerální směsi
- Energizující a „regenerační“ prostředky

Sportovní nápoje

Sportovní nápoje lze dostat v širokém sortimentu. Jejich složení a způsob použití se většinou výrazně neliší. K dispozici jsou jak výrobky tuzemské, tak i zahraniční. Prvním principem je vhodnost použití — jako nápoj před výkonem, v průběhu výkonu nebo po jeho ukončení, v době zotavení. Druhým principem je skutečnost, že sportovní nápoje jsou určeny pouze pro použití v těchto obdobích sportovního výkonu, nikdy ne k běžnému pití! Pravděpodobně jste již slyšeli, že se také liší co do „hustoty“ — známe nápoje relativně řídké — jinými slovy hypotonické — a nápoje „hustší“, jinak izotonické. Všude ve světě se v poslední době propagovaly nápoje izotonické. Upozorňuji na to, že mnohem vhodnější a do jisté míry i „bezpečnější“ jsou naopak nápoje hypotonické (izotonické nápoje bývají označovány již názvem Isotonic, Isostar apod.). Základním pravidlem pro volbu je: Není všechno zlato, co se třpytí! Tedy: zahraniční nápoje nejsou nutně lepší! Nutně jsou ale podstatně dražší. Jaké tuzemské nápoje si můžete dopřát? (upozorňuji, že neuvádím všechny):

- Období před výkonem a v jeho průběhu — Power drink (SDC Vizovice).
- Období v průběhu výkonu — Sport Ideál (stejná firma), Energion (Bonita) — vhodný i pro děti, Sprint (Medsport Hr. Králové), G-30 (Vitana) a B-Sport 92 Basic IS (Contipro). Mnoho ostatních nápojů, včetně zahraničních, není voleno složením iontů (minerálních látek) správně, proto je neuvádím.
- Období zotavení — Vita Drink (SDC Vizovice), všechny ovocné šťávy a džusy lepší kvality (ředěné vodou) a nápoje, které mají více draslíku než sodíku (např. Isotonic Champ, B-Sport 92 Basic I firmy Contipro).

Nápoje se liší většinou především přidávkou vitamínů. Ty, které mají celé spektrum vitamínů, jsou vždy výrazně dražší. Je však zbytečné takové nápoje kupovat, protože obsah vitamínů se na výkonu vůbec nijak neprojevuje!!! Na škodu věci bývá často nesprávně uvedené použití nápojů výrobcem, nebo také použití některých nevhodných ingrediencí.

Použití sportovních nápojů se stává nezbytností především u pravidelně provozovaného rekreačního sportu a pro sportovce vyšších výkonnostních kategorií. **Sport — to je odvodnění — bez tekutin nelze sportovat! Použití sportovního nápoje je nutné až od aktivity, která trvá minimálně 60 minut.** Mnohdy však může být dobrým „sportovním nápojem“ i obyčejná pitná voda! Vzhledem k tomu, že jsem měl možnost testovat nápoje Power Drink a Sport Ideál, mohu prohlásit, že oba jsou velmi kvalitní. Nápoj Energion je ideální pro rekreační sportovce nesportující pravidelně a naopak pro pravidelně sportující děti.

Vysokoenergetické nápoje

Vysokoenergetické nápoje mnohdy nemusejí být typickými nápoji ve smyslu klasického chápání, protože mohou být „husté“, doslova nabité energií — sem patří stále ještě klasický nápoj TT drink (SDC Vizovice) pro superdlouhé výkony. Mnoho vysokoenergetických nápojů není určeno pro průběžné občerstvení při výkonu, nýbrž pouze pro fázi zotavení. Jejich účelem je především doplňování energie, teprve na druhém místě tekutin. Tyto nápoje má v sortimentu mnoho firem. Například Contipro a Penco z tuzemských, Sponser a Koelbel ze zahraničních.

Doplňková výživa

S ohledem na to, že hovoříme o sportovních výkonech vytrvalostního charakteru, bude nyní řeč pouze o produktech vhodných pro tyto typy sportů.

Doplňkovou výživou jsou pro vytrvalce především:

- Tablety s obsahem cukrů (např. Energiv italské firmy Also nebo Hypercharge ESR firmy Vital — k dostání na dobírku po objednavce na adrese: Mgr. J. Jindra, Větrná 1, Svitavy).
- Koktejly tuzemských firem Contipro a Penco. Tablety lze použít v průběhu výkonu, kdy se kombinují s obvyklými nízkooenergetickými sportovními nápoji, koktejly je vhodné použít až po ukončení výkonu s cílem rychleji se zotavit po náročném zatížení. Dodávku cukrů lze podpořit i čistými substráty maltodextrinů firmy Inko-Sport (preparát EnergyPro) nebo Weider, případně lze použít i maltodextriny KMS-X Škrobáren Červená Řečice, eventuálně i čistou glukózu pod názvem Glukopur (k dostání v lékárnách).
- Koktejly připravované z doporučených preparátů již zmíněných firem — Penco, Contipro, ze zahraničních Koelbel, Inkosport, Weider — které obsahují převahu sacharidů (cukrů, glycidů, uhlohydrátů — což jsou synonyma pro cukry) a část bílkovin a tuků. Velmi výhodné bude použít na trh uváděného výrobku formy Promil Nový Bydžov pod názvem Laktosport.
- Vysokosacharidové potravinářské výrobky v „tuhé“ formě — jsou vhodné například i pro děti a pro rekreační sportovce při samotném výkonu (například při pěších túrách apod.). Sem patří velmi vhodné Müsli tyčinky všeho druhu, Deli tyčinky nebo i piškoty.

Mnoho firem (i uvedených) vyrábí samozřejmě četné preparáty obsahující zvýšenou dávku bílkovin. Tyto preparáty jsou pro sportovce mimo úroveň vrcholového sportu nevýznamné.

Vitamínové a minerální směsi

Vitamínové a minerální směsi jsou snad nejkupovanějšími doplňky vůbec, a to nejen sportovci. Jejich celosvětový „boom“ plyne z osvěty, v níž se hovoří o základním nedostatku vitamínů a některých minerálních látek v běžné výživě. Diskuse o vhodnosti jejich použití se točí kolem argumentů, že dostatečně kvalitní výživa jich

obsahuje dostatečné množství, a protiargumentů uvádě-
jících studie opačného výsledku: že mírně nadbytečný
příjem některých vitamínů má pozitivní vliv. Konkrétně
vitamíny C, A a E jsou trojkombinací, která úspěšně
působí proti vlivu znečištěného prostředí i stravy a chrá-
ní před rakovinou. Totéž platí i o některých minerálech,
především o hořčíku a zinku, asi i o selenu, chromu,
jodu a dalších.

**Ve velké většině případů je pro sportovce vhodné
uvažovat o použití některých produktů vybraných z ne-
přeborné řady preparátů s obsahem vitamínů a minerálů.**

Základními pravidly pro výběr jsou kromě ceny i for-
ma a složení. Nedoporučují preparáty šumivé a ty, které
více než dvojnásobně překračují doporučenou denní hod-
notu. (Na zahraničních preparátech je u seznamu uve-
dena vždy hodnota tzv. RDA v procentech, což je právě
ona denní doporučená dávka). Preparáty s relativně
malým množstvím vitamínů jsou i při každodenním po-
užití prakticky neškodné a slouží jako prevence. Mnoho
neseriózních zahraničních firem se dostává také na náš
trh. Proto doporučují opatrnost při volbě: Ty, které jsou
velmi levné, jsou vždy podezřelé! Na druhé straně je
„móda“ použití zahraničních preparátů jen vyhazováním
peněz — například obyčejný B-komplex nebo Lipovitan
v kombinaci s vitamínem C a vitamínem E české pro-
dukce jsou levnější a nikterak horší.

Na otázku, které vitamíny mohou být užitečné pro
zlepšení vytrvalostního výkonu, lze odpovědět jednodu-
še: Prakticky je to jen vitamín C a snad i vitamín E.

V zahraničí je k dostání jak v běžných supermarke-
tech, tak i ve specializovaných prodejnách tak obrovské

množství různých speciálních výrobků, že je opravdu těžké
si vybrat. Doporučuji informovat se u nás v lékárnách a
ve speciálních prodejnách s racionálními potravinami,
například v Country life v Praze apod. Nejlepší kombi-
nace vyrábí firma Upjohn, dále Roche (známý Supra-
dyn), dobrý je i Juwamine. Kdo chce mít dokonalý pře-
hled a možnost širokého výběru, může si napsat o katalo-
g a objednávkový list uvedené firmě VITAL. To není
reklama, nýbrž důsledek toho, že tato firma má kvalitní
kombinace pro různé příležitosti a nabízí i produkty,
které spadají do následující kategorie, to vše za velmi
přijatelné ceny.

**Základním pravidlem pro použití vitamínů a minerálů
je dokonalá znalost problému a zásada, že se nic nesmí
přehánět.**

Energizující prostředky

Daleko největším hitem jsou různé energizující, „omla-
zující“, regenerující doplňky. Je to jen důsledek toho, že
lidé jsou v podstatě pohodlní, na druhé straně se ne-
umějí postarat o své zdraví a kondici fyzickou i duševní.
Proto jsou snadnou kořistí pro firmy, které vyrábějí
takové preparáty. Tím nechci říct, že mnoho z dále uve-
dených výrobků jsou věci zbytečné. Vzhledem k tomu,
že tato oblast je nyní velmi sledovaná a žádaná, budu
se jí zabývat v následujícím pokračování. V dalším si
také ukážeme, jak lze sestavit celodenní stravu pro dlou-
hodobý vytrvalostní výkon, například pro Jizerskou pa-
desátku nebo i pro obyčejnou rodinnou celodenní túru,
aniž bychom museli navštívit jistě velmi levné a velmi
pohostinné Pohostinství.

MUDr. PETR FORT

KOASA znamená Kaiser

Poté, co byly definitivně přestříženy
hraniční osnaté dráty, nabízí se i širo-
ké lyžařské obci možnost vyřadit se na
svazích a ve stopách horstev onehdá
zlých kapitalistů. Jediným omezením —
žel, dost podstatným — zůstávají ceny
v měnách se symboly DM, ATS a jinš.
Přesto bych kamarádům rád doporučil
dvě místa a závody, s nimiž mám osob-
ní zkušenosti.

Od roku 1982 se hrstka členů našeho
lyžařského oddílu zúčastňovala za mno-
dy drastických finančních podmínek,
převážně pod křídly Sport-Turistu, závo-
dů Světové ligy dálkových běhů na ly-
žích. Marcialonga, Dolomitenlauf, Enga-
din, Vasaloppet, Königgludwiglauf, Koasa-
lauf. Co jméno, to pojem, pro nás téměř
abstraktní svět. Zatím nám vyrůstaly
děti, my jsme je učili běhat v našich to-
tálně odepsaných Krušných horách a le-
tos jsme s nimi poprvé vyrazili na zá-
vody „ven“.

Třetí únorový víkend se v obci Sankt
Johann in Tirol (10 km od Kitzbühelu)
konal 21. ročník mezinárodního lyžař-
ského běhu Koasalauf. Předehrou závo-
du je v sobotu večer Koasasprint, což je
závod čtveřic, z nichž vždy dva postu-
pují dál. Jede se mezi domy v nedalekém
Oberndorfu. Byli jsme svědky nešťastné-
ho startu Martina Petráska, který jako
jediný český zástupce zlomil lyži, a to
dokonce ve finále! V ženách ho pomstil
Anna Janoušková, když porazila tři Ra-
kušanky.

Koasalauf znamená Císařův běh, proto-
že Koasa je v místním nářečí Kaiser, ne-
boli císař. Jede se přes několik vesni-
ček a městeček Kössen, kde je průjezd-
ní přemě. Napůl lesem, napůl po rovi-
natých loukách, údajně 42 km, ačkoli

letos měřila trať asi víc — zejména kla-
sika určitě měla 50 km. Běží se totiž
paralelně volně i klasicky. Počasí moc
nepřálo. Kvůli chumelení byl dokonce
odložen start, po trati se vystřídaly snad
všechny nulové sněhy. Z Alp jsme toho
moc neviděli a na trati chyběla tradič-
ní divácká kulisa, samozřejmě s tyroláckými
kapelami. Nám chyběly hlavně
vrcholky krásných hor pod modrou oblo-
hou.

Startovné je 50 nebo i 65 DM na oso-
bu, podle toho, kdy se přihlásíte. Exis-
tuje také takzvaný family tarif pro dvě
osoby — 76, resp. 90 DM. Ubytování je
možné i v soukromých penzionech od
100 ATS se snídaní na osobu a den,
ovšem s bydlením trochu dále od startu.
V ceně startovného je započítáno bo-
haté občerstvení na trati a hlavně v cíli,
jakož i místní HUBER BRAU (bez omeze-
ní), což je opravdu špičkové pivo. K to-
mu sauna a bazén. Asi závody vyhrála
naše děvčata, bruslení Anička Janouško-
vá, klasiku Lenka Tučková. Z mužů byl
nejlepší 3. Jiří Kvapil v klasice, ve vol-
né technice obsadil Gunar Havel 29. místo.
V obou technikách celkem 28 kate-
gorií dospělých a 4 mládeže. Nejmladší
účastníci byli z ročníku 1978/79.

O druhém závodě jsme se dozvěděli na
poslední chvíli. Jel se první jarní den
u Bodenmais u Bavorském lese. Jme-
nuje se SKADI LOPPET. Trať vedou po
úpatí Grosse Arber, asi 20 km za Želez-
nou Rudou. Z Chomutova jsme to zvládli
za den, bez ubytování. Start je až ve 14
hodin, před ním jsme stihli ještě ná-
vštěvu Zwieselu. S mazáním jsme se moc

netrápili, neboť se běží volně. Byl však
připraven servis firmy Holmenkol, za-
tímco v předchozím popisovaném závodě
to byl SWIX. Servis je zdarma!

Všude už bylo jaro, takže obavy, že
závod nebude, převládaly. Ale směrem
ke startu u běžeckého centra Breiter
schachten sněh přibýval. Start a nejniž-
ší místo závodu je ve výšce 1120 m. Je
umístěn u silnice, na níž je možné par-
kovat. Startovní prostor byl letos po-
měrně malý.

Nejdříve běží děti 4 km za startovné
10 DM (ročník 1981 a mladší). Každý
obdržel čelenku a ledvinku, nejlepší ce-
ny od sklárny JOSKA, která vyrábí pro-
slulé křišťálové globusy pro všechny SP
v lyžování. Dalšími sponzory byly výro-
bce vosků Holmenkol a plovovar Kritzen-
thaler. Jeho speciální nealkoholické pivo
pro sportovce propagovala obrovská na-
fukovací láhev v cíli. Musím říct, že je
to první pivo tohoto druhu, které mi
chutnalo, protože nemá obvyklou pachut
nealkoholických piv. Decibely posledních
hltů jen občas přehlušil místí hlasatel.

Na stupních vítězů převažovali naši
závodníci z Karlových Varů, Aše, Jesení-
ku a dalších oddílů. Zejména pro děti
to byl obrovský zážitek, především vy-
hlásování vítězů večer před radnicí v Bo-
demaisu, opět se spoustou cen.

Příští den se — už bez nás — jel
hlavní závod, 42 km klasicky. Byl sou-
částí Ost-West Cupu a vyhrál ho Jiří
Bečvář. Pro příští rok s oběma závody
opět počítáme a dalším lyžařům je do-
poručujeme.

JIŘÍ MARKYTÁN,
předseda LO Kadan

Z mistrovství světa juniorů na trávě

Česká výprava se zúčastnila MSJ v lyžování na trávě v Italském městečku Bormio ve dnech 9. až 11. července 1993. Startovalo devět našich závodníků a závodnic, které doprovázeli tři členové oficiálního doprovodu.

První den byl na programu slalom, v němž závodilo 22 děvčat a 42 chlapců. Pro nás závod skončil nečekanou medailí Jarmily Vosmanské, která obsadila 2. místo. Hojgrová a Lipčíková nedokončily. Mezi juniory skvěle obstál Jan Němec, jehož 4. místo také nikdo nečekal. Další naši: 12. Jež, 14. Zezula, ostatní neklasifikováni.

Druhý den se jel obří slalom. Také v něm obsadil náš závodník Němec 4. místo, Jež skončil 11. a Zezula 17. Pohromou byl tento závod pro naše děvčata, z nichž nedojela do cíle obou kol ani jedna!

Super-G poslední den šampionátu byl pronásledován nepříznivým počasím. V dešti a na nezvykle dlouhé, těžké trati dojel Němec na 8. místě, další naše pořadí: 15. Russwurm, 16. Mrňa, 18. Jež, 27. Zezula a 33. Hnilica. Děvčata jela už bez deště a na jiné trati. Stříbrnou medaili získala Lipčíková, Hojgrová skončila 4. a Vosmanská 14. Vosmanské patří ovšem ještě bronzová medaile za 3. místo v kombinaci.

Získali jsme tedy celkem dvě stříbrné a jednu bronzovou medaili. Po odchodu Michala Mačáta z juniorské kategorie a při účasti nejlepších mladých závodníků z 10 států to lze považovat za úspěch. Proti loňsku ne-

jezdí v tak dobré formě Mrňa, zato se začal prosazovat dosud nenápadný Němec. Stále však máme problémy s nedostatkem kvalitních travních lyží, které jsou základem dobrých výsledků, zejména pak kvalitního tréninku, bez něhož se ani v lyžování na trávě vyhrávat nedá.

V kategorii děvčat u nás mnoho nového není, zlepšení Vosmanské se dalo očekávat, i když letos snad ještě ne tak výrazně. Osobně jsem (K. B.) čekal trochu víc od Hojgrové, ale ne každý závod vyjde podle přání.

Už v článku na straně 6 si stěžuji na nedostatek informací z lyžování na trávě — zejména výsledky nedostávám vůbec! Dokonce ani ze závodů, kterých jsem se zúčastnil, o těch dalších nemluvě. Na tomto místě měly být objednané a potom dvakrát urgované výsledky MSJ, nejen informace o umístění našich sportovců. Nedostal jsem je, stejně jako výsledky z EP na Bezovci! Omlouvám se čtenářům, že z časopisu dělám diskusní klub pro střetnutí s autory, ale nemám jinou možnost. Už nevím, jak jinak příště splnit povinnost výsledky včas opatřit. Bez spolupráce příslušného úseku to v žádném odvětví lyžování nepůjde!

K. B.

SKOKANI SE ZMĚNAMI

Při zasedání komise skoku FIS v květnu na Bledu byly projednány četné změny, které skokany čekají od sezóny 1993/1994. Týkají se jednak startů v závodech SP a snah zkvalitnit EP, ale i novinek v hodnocení stylu skoku a změn v bodovém hodnocení jeho délek.

Světový pohár

Celkem 17 závodů SP je rozděleno do pěti period. Právo startu v první periodě má na základě výsledků minulé sezóny celkem 62 závodníků, přičemž kvóta jednoho místa byla přiznána i lyžařským svazům, jejichž skokani v uplynulé sezóně nebodovali — jde o USA, Polsko, Kanadu, Bulharsko a Rusko.

V dalších periodách ovšem budou startovat pouze závodníci, kteří skončí do 45. místa ve SP, dále pak nejlepších pět z poháru interkontinentálního (dosud jsme byli zvyklí říkat EP). Proto jsou také periody Interkontinentálního poháru (IP) kalendářně přizpůsobeny SP. V první periodě SP 1993/94 startuje pouze vítěz minulého ročníku EP, v dalších už prvních pět z první periody IP sezóny 1993/94. Tento způsob jakési nominace do SP by měl přispět ke z kvalitnění naší kontinentální soutěže. Na druhé straně nelze zatím předvídat, zda nový systém (a mnohem pružnější systém, více motivující) skutečně prospěje rozvoji kvality této disciplíny, ani to, jak budou na nové uspořádání reagovat národní lyžařské svazy.

Příznivá situace našich

Do první periody si z minulého ročníku zajistili účast Sakala, Parma, Jež a Goder. Navíc nám byl vzhledem

ke kvalitě závodníků přidělen ještě jeden „placený“ skokan, takže máme úhradu pro pět sportovců a dva členy doprovodu. Do tréninku můžeme přihlásit závodníků dokonce sedm. dva na náklady svazu. Tuto možnost dvou navíc v tréninku ale mají zastupci všech 18 svazů, jejichž skokani budou v závodech SP závodit.

Díky našim dobrým výsledkům i úspěšným diplomatickým jednáním se nám podařilo získat dva závody SP — 15. a 16. 1. v Liberci. Důležité je, že se nepřerušila kontinuita vrcholných soutěží u nás a diváci budou mít opět možnost vidět doma světovou skokanskou elitu. Podstatně pro růst mladých borců je také to, že pořádací svaz může přihlásit národní skupinu a dát tak příležitost nové generaci. Celkový počet účastníků z pořádacího svazu ovšem nesmí překročit 12.

Jak se bude bodovat

Především: Boduje 30 závodníků, nikoliv dosavadních 25.

1. místo — 100 bodů
2. místo — 80 bodů
3. místo — 60 bodů
4. místo — 50 bodů
5. místo — 45 bodů
6. místo — 40 bodů

Dále: Za 7. místo je 36 bodů, za 8. 32, za 9. 29 a 10. místo za 26 bodů. Od 11. do 14. místa klesá počet bodů po

dvou — tedy 24, 22, 20 a 18. Za 15. místo bude 16 bodů, tedy ještě — 2, ale od 16. místa (za 15 bodů) už klesá hodnocení po jednotkách, tedy 15 bodů za 16. místo, 14 za 17., 13 za 18. atd. — až po 1 bod za místo 30.

Změny i v bodování stylu

Tolik k hodnocení jednotlivých umístění. Změny se však budou týkat také hodnocení stylu, tudíž bodů od stylových rozhodčích. V této chvíli — psáno koncem července — není zatím vše jasné a k tématu se vrátíme v Lyžařství 5/94, které vyjde koncem října. V něm definitivně popíšeme všechny změny a zároveň přineseme informaci, kteří rozhodčí z České republiky mají právo bodovat styl v závodech SP.

Pro nedočkavé čtenáře: V zásadě má jít o to, že rozhodčí bude hodnotit stylové provedení skoku, zatímco dosud srážel body i za krátké skoky a chyby při doskoku a odjezdu. Délka skoku bude hodnocena zvlášť podle tabulek, body za ni budou připočteny k bodům za styl. Ale ač nedočkaví, raději vyčkejte — podzimní seminář mezinárodních rozhodčích může ještě něco změnit. Příště otiskneme též tabulku zápisu bodového hodnocení.

Skok na lyžích je progresivní i v tom, že ve vrcholných soutěžích se bude hodnocení ověřovat podle videozáznamu! (Tomu se většina sportovních odvětví zatím brání...) Rozhodčí, kteří budou mít velké odchylky, mohou být postíženi zákazem rozhodovat závody kategorie A.

Z informací JOSEFA LÁNSKÉHO

Malou fotoreportáží

se vracíme k vyhlášení vítězů ankety Král a Královna bílé stopy ve Frenštátu pod Radhoštěm, o němž jsme podrobně informovali v minulém čísle Lyžařství. Bohužel nám fotograf nenabídl tváře všech; omlouváme se Parmovi, Korunkovi a Dluhošovi, kteří také byli přítomni a jejichž civilní podobu vám prozradíme při jiné příležitosti. Snad se na nás proto zlobit nebudou. Dopadli nakonec mnohem lépe než vítěz a vítězka, jímž byla letos odepřena tradiční královská koruna. Stalo se a napravit se už asi nedá... Agentura Sport show, která jinak akci připravila vzorně, vsadila při zakázce „královských“ korun na nového výrobce, který však nezodpovědným způsobem zklamal. Takže příště se s prosíkem vrátíme do Trutnova.

Jestlípak všechny poznáte? (Doufám, že vám neunikla informace o tom, že Neumannová je mistryní republiky v triatlonu!) Náš záběr ji ukazuje na horském kole „doma“ na Kvildě, zatímco zbývající dva snímky už jsou skutečně z Frenštátu pod Radhoštěm. Představují oba nejúspěšnější lyžaře ČR vedle sebe a dámskou jízdu doplněnou Františkem Ježem při úvodním banketu. (Zleva Kateřina Neumannová, Lucie Chroustovská a Iveta Zelingerová — čtvrtý je zmíněný F. J.). Že se náš nejlepší lyžař jmenuje Jaroslav Sakala snad ani nemusíme připomínat.

Snímky Martin Vostárek a Karel Hejda

Učíme se správně a účelně běhat

BĚH VOLNOU TECHNIKOU

/8/

Nácvik odrazu z vnitřní hrany lyže

Nejúčinnější pro začátečníka je nácvik v dobře upravené stopě v podobě odrazu jako u jednostranného bruslení. Nácvik ve stopě proto, že není třeba se tolik soustředit na skluzovou nohu. Tu vede stopa a tudíž můžeme věnovat maximální pozornost správnému provedení odrazu. V této části nácviku se zaměříme na správný úhel nastavení odrazové nohy, na návrat odrazové lyže do základního postavení (pata za patou). Dále na to, aby nedocházelo k náklonu trupu do strany při odrazu a k současnému přetáčení boků.

Zvládneme-li odraz v této formě, zkoušíme odbruslovat s odrazem na obě strany. Z mírného sklonu přecházíme do roviny až mírného stoupání. Provádíme bez holí, paže jsou podél těla nebo za tělem.

Pro zpestření nácviku odrazu můžeme využít slalomů mezi kužely nebo si vyznačíme různé tvary (například kruh, osmička) a objíždíme je po obvodu, s častou změnou směru.

Nácvik koordinace práce paží s dolními končetinami

Soupažná práce paží je shodná se soupažnou prací paží při klasickém způsobu běhu, a to soupažném běhu jednodobém. I zde postupujeme od bruslení jednostranného (výhodné vedení jedné lyže ve stopě) k bruslení oboustrannému. V této části nácviku se zaměříme na současný odraz nohy a odpích holemi, správné přenesení paží před tělo a po vlastním odpichu důsledné zatažení paží za tělem. Po zvládnutí těchto jednotlivých prvků můžeme přistoupit ke komplexnímu nácviku oboustranného bruslení jednodobého.

Komplexní nácvik

Využijeme již upravený, mírně se svažující terén (pozor na větší sklon, kdy dochází v důsledku zvyšující se rychlosti k předbírání nohou odpichu holemi). Snažíme se o komplexní provedení všech základních pohybových prvků tak, aby na sebe plynule navazovaly v daném pořadí.

Zpočátku volíme menší úhel odvratu a odpích holemi je prováděn s menší dynamikou. Postupně odvrat zvětšujeme do odpovídající velikosti, soupažný odpich paží důsledně podporuje odraz nohy. Dbáme na převrácení odrazové lyže na její vnitřní hranu a vyjetí skluzové lyže po ploše, na následný přenos váhy na skluzovou lyži přes osu pohybu a na dokončený pohyb holemi. Ten nekončí u boků, nýbrž paže za tělem zašvihují vzad a hole vypouštíme z dlaně. Dokončení odpichu je dáno i napnutím paže ve všech kloubech.

Jednostranné bruslení

Jednostranné bruslení jsme již využili ve specializované přípravě, a to především při nácviku odrazu z vnitřní hrany lyže, částečném pře-

nosu těžiště a koordinaci práce paží s dolními končetinami. Nácvik provádíme na mírně se svažujícím terénu s jednou stopou uprostřed nebo po obou stranách (střídání nohou). Tento způsob se vyznačuje stálým stykem skluzové lyže s podložkou a pouze částečným přenosem váhy těla na odrazovou lyži, tím i dvouoporovým postavením v momentě odrazu. Práce paží je i zde soupažná.

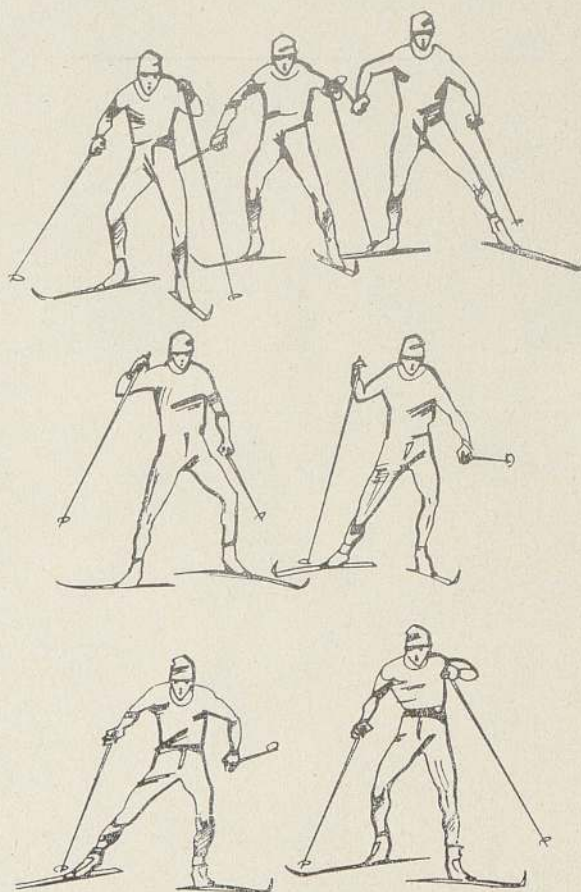
Při nácviku se zaměříme na to, aby docházelo pouze k částečnému přenosu váhy na odrazovou lyži a tím k vedení skluzové lyže ve stopě v neustálém styku s podložkou, na současný odraz nohy a odpích holemi s důsledným předklonem trupu a zatažením paží za tělem. K odrazu dochází v momentě, kdy jsou nohy téměř na stejné úrovni. Nesmí k němu dojít ve chvíli, kdy odrazová noha je příliš vzadu a jejím následným převrácením na vnitřní hranu nedochází k odrazu, naopak k jejímu podklouznutí vzad. Při napřimování trupu se současným přenosem paží a odrazové nohy do základního postavení se snažíme o protlačení pánve vpřed. V průběhu nácviku je

vhodné změnit odrazovou (a tím i stojnou) nohu.

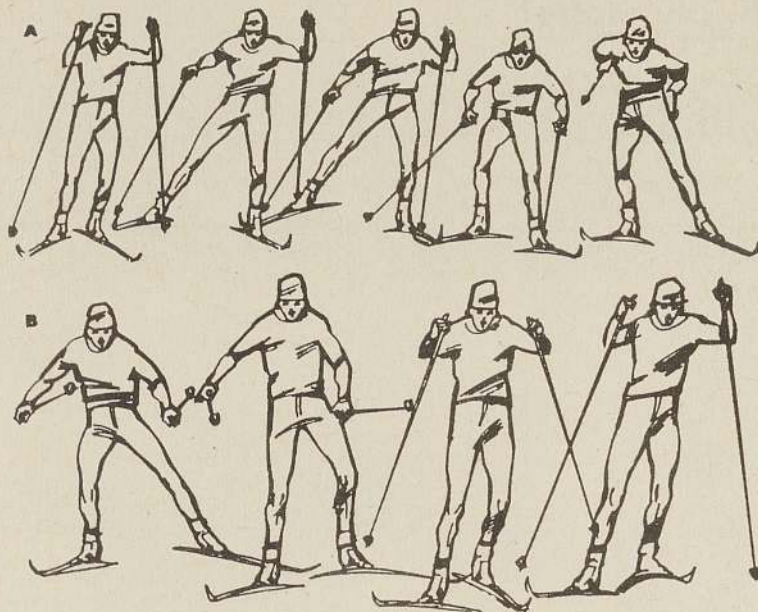
Oboustranné bruslení dvoudobé

Jde o modifikaci způsobu bruslení vycházející z oboustranného bruslení jednodobého. Pro samotný nácvik je náročnější z hlediska koordinace pohybu, kdy na každý druhý odraz nohy je prováděn soupažný odpích holemi, což vyžaduje vyšší frekvenci pohybu. Nároky na rovnováhu nejsou tak velké. Z toho plyne širší postavení nohou při přípravě na odraz a zároveň nastavení většího odvratu lyží. Velká frekvence pohybu nám neumožňuje, jako u předchozích způsobů, provést hluboký předklon po soupažném odpichu holemi. To znamená, že lyžař je vzpřímenější, ale rozsah práce paží jde do krajních poloh.

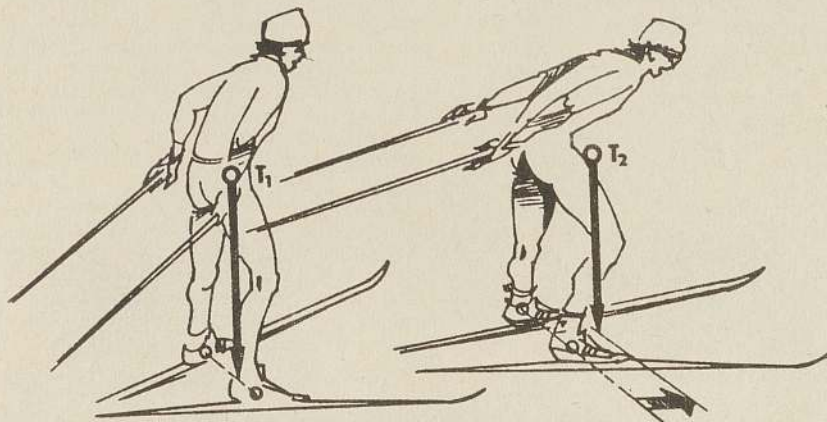
Nácvik provádíme opět na mírně se svažujícím terénu, dbáme na plynulost a přesnost provedení. Po zvládnutí oboustranného bruslení dvoudobého na mírně se svažujícím terénu pokračujeme nácvikem na rovině až do mírného stoupání. Dojde-li při jízdě po rovině nebo do mírného stoupání k velkému snížení rychlosti jízdy, může to být z dů-

Oboustranné bruslení střídavé

Oboustranné bruslení dvoudobé

Srovnání úrovně bruslařské techniky v 1. a 2. etapě výcviku

vodu slabého odrazu z vnitřní hrany, což je většinou způsobeno malým příkloněním bérce k podložce. Druhá možnost je, že jsme včas nepřeklopili lyži z hrany na plochu a skluz provádíme po hranách. Snížení rychlosti může být způsobeno i málo efektivním odpichem holemi.

Již při počátečním nácviku může dojít k protirotaci ramen a pánve. Nesnažíme se o odstranění, neboť při dalším nácviku hodnotíme jako jeden z ukazatelů správné práce paží, když v důsledku protirotace pánve a ramen dochází k asymetrické poloze paží vpřed) v průběhu odpichu holemi.

Oboustranné bruslení střídavé

Oboustranné bruslení střídavé je další modifikací oboustranného bruslení, avšak práce paží je při něm střídavá. Na každý odraz nohy připadá odpich stejnostranné hole, což je velmi náročné na koordinaci. Tento způsob je charakteristický krátkým skluzem (tím i malou rychlostí) a velkým odvratem nohou.

Nacvičujeme do strmějších stoupání, zpočátku výstupem oboustranným odvratem a postupným prodlužováním skluzové fáze. Odpich hole a odraz nohy je současný, poslední impuls odpichu je opření se do pouťka hole.

Rozsah práce paží je obdobný jako u klasické techniky (střídavý běh dvoudobý). Za dokončený ho může být považovat v momentě zatažení za tělo a napnutí všech kloubů paže, vypuštění hole z dlaně.

Při nácviku dbáme na důsledný odraz nohy a skluz po ploše lyže (důležitý pocit hrana-plocha lyže). Změna hrana-plocha lyže je velice rychlá. Pokud není lyže včas převrácená na plochu, dochází k jízdě po hranách, což vede k velkému zpomalení jízdy až k zastavení. Při přenosu dolní končetiny do dalšího odvratu se snažíme o protlačení pánve vpřed. Při nácviku často dochází k předbíhání paže před dolní končetinou v důsledku nedokončeného odpichu holemi. Práce paží není provedena v plném

rozsahu. Končí u boků, čímž je přenos paže vpřed rychlejší.

Oboustranné bruslení prosté

Vyznačuje se snížením čelního odporu vzduchu, předklonem trupu a celkovým snížením. Poloha paží je různá. Nejnáročnější z hlediska rovnováhy je bruslení prosté s pažemi fixovanými u boků jako ve sjezdovém postoji. Při dalším způsobu provádějí paže doprovodný kývavý pohyb. Nároky na rovnováhu nejsou již tak velké, protože doprovodná práce paží pomáhá rovnováhu udržovat. Celkově tento způsob bruslení vyžaduje velkou statistickou a dynamickou sílu dolních končetin.

Nácvik provádíme z mírného klesání. Zpočátku volíme malý odvrát, odraz z hrany je prováděn malou intenzitou, tím je i skluz kratší. Později prodlužujeme skluz, s odrazem maximální intenzitou. Postupně přecházíme do roviny, zároveň zvětšujeme úhel odvratu.

Srovnání úrovně techniky bruslení

Cílem základu nácviku techniky je zvládnutí techniky bruslení bez chyb. Proto, aby byla technika bruslení efektivní, vyžaduje se jízda ve skluzu ve vyváženém postoji.

Rozdíl v technickém provedení u začínajícího a vyspělého běžce je především v postoji ve skluzu. Začínající běžec je v průběhu celého pohybového cyklu ve vyváženém postoji (je to způsobeno malou rovnováhou), tzn. těžiště běžcova těla je minimálně nad opornou plochou. Z hlediska dvojice hybných sil je důležitější složka vertikální než horizontální. V této části nácviku můžeme pozorovat tyto nejčastější chyby:

- příliš široký postoj v základním postavení před odrazem,
- velký úhel lyže při odrazu, velký odvrát,
- v důsledku nedokonalé rovnováhy na jedné lyži dochází k přešlapování lyže na lyži do stran,
- přisedávání při odrazu,
- po odrazu, při přenášení lyže do základního postavení, pokračování dolní končetiny v koleni, zvedání nohou vysoko nad podložku,
- práce paží (soupažná, střídavá), odpich holemi v malém rozsahu. Odpich holemi končí u boků, což má za následek menší účinnost práce paží a je i příčinou špatné koordinace pohybů paží a dolních končetin.

U vyspělého běžce se zdokonaluje jízda ve skluzu a rozsah práce horních i dolních končetin. Při jízdě ve skluzu se těžiště ze statické pozice nad opornou plochou přesouvá před opornou plochu do tzv. přeřadu, s uplatněním dynamické rovnováhy. Jízdy v dynamické rovnováze dosáhneme tak, že celý trup z původního statického postoje nakloníme více vpřed. Tím dochází k prodloužení skluzu a zároveň k ekonomičtější jízdě. Celý pohyb vychází šikmo vpřed, tím se zvětšuje horizontální složka při odrazu.

Dr. LADA MAŠKOVÁ

ETAPA ZÁKLADNÍHO LYŽOVÁNÍ:

Struktura a výuka techniky sjíždění a zatáčení na lyžích

Na základě tříletých zkušeností (1990—1993) v oblasti výuky sjíždění a zatáčení na FTVSK UK a ve SLČR, která probíhala podle shodného výukového plánu, jsme dospěli k určitým empirickým i experimentálně ověřeným poznatkům, které posouvají teorii i praxi na vyšší úroveň především ve smyslu racionálnějšího chápání vzájemných vazeb a souvislostí z hlediska obsahu a rozsahu vyučované látky i její vlastní strukturalizace.

Současná struktura výuky techniky sjíždění a zatáčení na úrovni etapy základního lyžování, která byla publikována v Plánu výuky základního lyžování SLČR — I. část, vycházela z určitých praktických i teoretických předpokladů doby, v níž byla vytvořena (1988—1990). Její základní filozofií byla možnost propojení dvou základních postupů nácviku oblouků (přímého a přizpůsobeného postupu výuky) a přechodů mezi nimi v všech vývojových úrovních etapy základního lyžování z hlediska metodického využití jednoho postupu pro druhý a naopak.

V průběhu let 1990—1993 jsme dospěli k určitým poznatkům, které svým způsobem mění uspořádání vnitřních vazeb struktury sjíždění a zatáčení na úrovni etapy základního lyžování.

Citovaný výukový plán v oblasti nácviku techniky zatáčení na lyžích dělí oblouky na dva druhy podle pohybu těžiště ve fázi zahájení oblouku a řadí se následně do dvou základních výukových postupů — přímého a přizpůsobeného postupu výuky.

V přímém postupu výuky jde především o nácvik oblouků snížením na základě rozdílné práce dolních končetin (těžiště v zahájení oblouku vykonává pohyb shora dolů) a o nácvik modifikovaných oblouků, které jsou vhodné pro různé obtížné sněhové a terénní podmínky.

Hlavní zásadou nácviku základního oblouku je plynulý přechod od průpravných cvičení k vlnovce a od vlnovky k základnímu oblouku v rovnoběžném postavení lyží. Při nácviku je rozhodující zvládnutí základních pohybových dovedností pro zatáčení na lyžích (přenášení hmotnosti těla z lyže na lyži, kombinované pohyby dolních končetin ve směru vertikálním, předozadním a bočním, rozdílné pohyby dolních končetin, vedení vnější zatížené lyže po vnitřní hraně, postupná změna hranění, pohyby pažemi — píchání holí, regulace rychlosti jízdy) se zdůrazněním skutečnosti, že existuje několik relativně rozdílných mechanismů, které mohou samostatně nebo v kombinaci uvést lyže do otáčení. Na úrovni první části etapy základního lyžování především využíváme jednoho z nejlépe rozhodujících biomechanických mechanismů v současné vrcholné technice zatáčení na lyžích — zvýšení tlaku na lyži při současném postavení lyže na hranu.

Dalšími možnými mechanismy jsou:

- rotace,
- protirotace,
- odraz z hran lyží,
- opora o hůl,
- odklon trupu.

Na úrovni druhé části etapy základního lyžování lze uve- dené další mechanismy využít ve smyslu kombinace s principem specifikovaným v nácviku vlnovky a základního oblouku. Tuto formu považujeme z hlediska současných biomechanických i ostatních poznatků za optimální.

V přizpůsobeném postupu výuky jde o nácvik oblouků zvýšením (těžiště v zahájení oblouku vykonává pohyb zdola nahoru) s využitím převratného postavení lyží pro nácvik základního oblouku a o nácvik modifikovaných oblouků pro obtížnější terénní a sněhové podmínky.

Pro usnadnění otáčení lyží již na úrovni první části etapy základního lyžování využíváme:

— Přivratné postavení lyží (metodický blok oblouků — oblouky v pluhu, z pluhu, z přivratu, vyšší lyží, z rozšířené stopy až k základnímu oblouku zvýšením v rovnoběžném postavení lyží).

— Kombinaci odlehčením lyží zvýšením ve fázi zahájení oblouku s několika základními mechanismy pro otáčení lyží jako jsou — rotace, protirotace, opora o hůl, odraz z hran lyží.

To znamená, že v průběhu nácviku základního oblouku (zvý-

šením) děláme vše pro usnadnění zahájení otáčení lyží v oblouku s tím, že jde o postup, při němž se odchylujeme od současně vyhodnoceného optima a přizpůsobujeme se konkrétně existujícím situačně proměnným faktorům, které v ten či onen daný okamžik výcviku ovlivňují a zároveň limitují možnosti jak učitele, tak žáků.

Ve struktuře techniky sjíždění a zatáčení jsme dále předpokládali možné propojení dvou základních výukových postupů, a to především na úrovni její první části z hlediska určité metodické návaznosti, jak je v plánu uvedeno.

— Prokazatelnou skutečností je, že naše populace lyžuje jak snížením, tak zvýšením a kombinuje tyto principy s dalšími mechanismy směřujícími k zahájení otáčení lyží.

— Cílově zaměřením nácviku techniky zatáčení na lyžích je v zásadě dvojího druhu; buď s vazbou na závodní lyžování, nebo lyžování, které můžeme zahrnout pod současný slogan sport pro všechny.

— Zákonitě se musíme zabývat problémem, které oblouky a jejich nácvik jsou v dané konkrétní situaci rozhodující a akceptovatelné. Je samozřejmé, že situačně proměnných faktorů, které ovlivňují výuku, je mnoho a v podstatě na ně nemůžeme schematicky reagovat. Na základě zkušeností z vlastní výukové praxe můžeme v zásadě říci, že východiskem pro to, abychom zvládli bez problémů nácvik všech druhů oblouků (pokud pro to máme předpoklady) je nácvik oblouků snížením na základě rozdílné práce dolních končetin. Od jejich nácviku se odvíjí další možné stupně ve smyslu jeho zdokonalování a rozšiřování z hlediska nácviku dalších druhů oblouků uskutečňovaných na závodních tratích nebo v různých obtížných sněhových a terénních podmínkách.

— Při určování vyučovacích cílů musíme vycházet z toho, že existují další skutečnosti, které ovlivňují volbu výukového postupu. Například technická úroveň žáků, jejich výukové požadavky, terénní a sněhové podmínky, vybavení žáků atd. Tyto vazby samozřejmě operativně řeší učitel na základě svých pedagogických zkušeností, s využitím značných možností lyžařského výcviku z hlediska jeho variability a okamžitého přizpůsobení. To znamená, že volí odpovídající druhy oblouků pro danou konkrétní situaci, které jsou tím pravým optimem nácviku techniky zatáčení na lyžích.

— Možnost využití přizpůsobeného postupu (kdy provádíme oblouky zvýšením) pro nácvik základního oblouku v přímém postupu výuky je v podstatě nereálná, což potvrdila výuková praxe. To znamená, že oba postupy mají specifika vycházející z jejich cílového zaměření a nácvik pohybových činností je v některých případech tak rozdílný, že může dojít až k negativním vnitřním vazbám.

— V případě nácviku základního oblouku v přímém postupu výuky se jeví schůdnější možnost využití modifikovaných oblouků (v pluhu, z přivratu vyšší lyže, z rozšířené stopy) jako metodických prostředků, které můžeme vhodně zařazovat do nácviku od vlnovky k základnímu oblouku pro žáky, kteří nejsou schopni absolvovat tento nácvik přímo v rovnoběžném postavení lyží.

— Vymezení nefunkčních přechodových vazeb mezi přímým a přizpůsobeným postupem výuky neznamená jejich negaci, ale naopak zdůraznění úlohy učitele ve vlastním vyučovacím procesu: Kdy, jak a v kterém konkrétním okamžiku výuky se rozhodne pro to či ono optimální řešení vzniklé situace z hlediska respektování analýzy právě existujících situačně proměnných faktorů.

— V případech všech zvolených výukových postupů by měla existovat snaha o maximální usnadnění výcviku se zaměřením na využití emotivnosti horského prostředí a radosti z vlastního pohybu na lyžích, pokud možno bez stresových a konfliktních situací v průběhu výcviku.

V závěru bychom chtěli zdůraznit skutečnost, že účinný výcvik vyžaduje značnou variabilitu činnosti, dovedností, forem a metod nácviku. Z toho logicky vyplývá, že průběh a způsoby nácviku a osvojování dovedností jsou velmi rozmanité, rozdílným podmínkám adekvátní. Schematicnost a šablonovitost mohou vést v průběhu lyžařského výcviku k závažným chybám.

Doc. dr. MILOŠ PŘIBRAMSKÝ, CSc.

lyžařství

ŘÍJEN

ROČNÍK 79

1993

Kč 6,-

5

**Z OBSAHU: Lyžaři na Václavském náměstí ● Rozhovor s Franzem Heinzerem
● Kalendář závodů SP ● Popisy tratí ZOH v Lillehammeru ● Skokani úspěš-
ní i v létě ● Sportovní nápoj Power Drink a další zajímavosti**

O stanovách svazu

Jako každé občanské sdružení v tomto státě, řídí se i Svaz lyžařů České republiky stanovami registrovanými ministerstvem vnitra ČR ve smyslu zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů. Stanovy byly přijaty na ustavující konferenci SLČR na podzim 1990. Funkční období zvoiených orgánů, t. j. výkonného výboru a dozorčí rady, končí s podzimem 1994. Na konferenci, která bude v této souvislosti ve smyslu stanov svolána, bude jistě hodnocena činnost a zvoleny orgány nové. Především však bude nutná diskuse ke stanovám, budou navrhovány změny a úpravy, které pravděpodobně vyzní do zcela nového textu stanov.

Současné stanovy byly vytvořeny a schváleny v období přechodu od komunistického režimu k demokracii. Nesou jisté stopy tohoto převratného období, kdy došlo velmi rychle k přechodu činnosti lyžařské organizace od formy koordinované na všech úrovních orgány bývalého ČSTV na úplnou samostatnost svazu jako nového právního subjektu. Jsou poznamenány i různými představami o převedení práv na úseky svazu. Tenkrát však chyběly zkušenosti s funkčností takového přechodu. Za dva roky k tomu přistoupil zánik Československa a tím i Československého svazu lyžařů, všechny s tím související problémy a změny.

Pokusím se stručně naznačit některé hlavní problémy, které by měly být ve stanovách řešeny a které zobrazují různé střety zájmů.

Všimněme si například výkonného výboru SLČR. V něm jsou přímo zastoupeny všechny odborné úseky svazu svými předstedy, mají tak bezprostřední možnost hájit a prosazovat své zájmy společně i jednotlivě. Regionální svazové složky — župy a svazy — takovou přímou možnost nemají jinde než v radě svazu, která však jedná pouze dvakrát za rok. Z tohoto faktu patrně vyplývají i stížnosti na malou informovanost členstva o činnosti výkonného výboru.

Ve výkonném výboru nejsou přímo zastoupeny některé významné činnosti, o nichž se soudilo, že je mají zabezpečovat úseky. Praxe ukazuje, že tomu tak není. Námětka lze jmenovat koordináční činnost sportovně technickou, mezinárodní, obecné zdravotnické otázky a pod.

Zvláštní pozornost zasluhují majetkové poměry. V souvislosti s nabýváním majetku a jeho efektivní správou se zdá být nanejvýš potřebné vytvořit v rámci výkonného výboru vhodný orgán pro správu majetku svazu a výkon jeho vlastnických práv.

Náplň práce místopředsedů svazu není statutárně určena. Pokud by nebyli pověřováni speciálními úkoly v operativním pracovním pořádku, bylo by možné posuzovat jejich funkce jako zcela formální.

Zrod úseků jako autonomních organizačních útvarů, jejichž úkolem je všestranně zabezpečovat potřeby šesti závodních disciplín a základního lyžování, sahá do roku 1968. Tehdy byla v souvislosti s politickou situací prolomena tuhá centrální správa disciplín v někdejší ústřední sekcí lyžování a nastala nová éra řízení po disciplínách. Ia se udržela (s několikaletou přestávkou pouze na úrovni české lyžařské organizace) do dnešních dnů a ve své podstatě je nepochybně správná. Přesto existují některé problémy nikoliv okrajového charakteru, které nutí k zamyslení, jak při zachování podstaty uspořádat věci lépe.

Někdy se zdá, že tyto problémy vznikají na základě zcela subjektivní okolnosti, totiž že někteří pracovníci úseků jsou více ochotni přebírat práva než odpovědnost a povinnosti. Dosavadní stanovy neurčují úsekům povinnost mít nějaký statut nebo organizační řád, jímž by se mimo jiné řídilo i vytvoření vedení úseku vhodnou demokratickou formou. Z té by vyplývala odpovědnost zvolených číovníků vedení úseku jejich voličům delegovaným z celého svazového hnutí příslušné disciplíny. Proto by se mohlo stát, že vznik vedení úseku by záležel na libovůli toho nebo těch, kteří by delegáty na příslušné shromáždění odborníků z disciplín vybírali. Současný stav navíc umožňuje časté změny v obsazení funkcionářských míst v úsecích, což vede k činnosti bez dlouhé koncepce a hlavně bez pocitu odpovědnosti. Zdá se mi také důležitě, aby vedení úseků zdůvodňovalo svým voličům hospodaření s přidělenými prostředky, které je v rozsahu přidělených prostředků prakticky autonomní. Nutnost organizačního upevnění úseků svazu s respektováním demokratických hodnot na základě statutů přijatých konferencí je nezbytná.

Další typický střet zájmů vyplývá ze skutečnosti, že některé úseky — například severská kombinace — vůbec nepotřebují. Vzhledem ke koncentraci své činnosti v několika málo místech, regionální svazové složky, zatímco pro běh nebo alpské disciplíny je jejich existence s ohledem na systém soutěží nepostradatelná.

Jako v každé demokratické instituci, kterou by svaz jako občanské sdružení nepochybně měl být, mají působit orgány trojího druhu: usnášející se na základě pověření získaného volbou, kontrolní na základě pověření získaného volbou a exekutivní na základě smluvních vztahů. Exekutivní pracovníci svazu by neměli být voleni do rozhodujících funkcí. Pokud by se tak stalo, měl by být smluvní vztah okamžitě rozváznán a existenční poměry upraveny jinak.

Ačkoliv svaz je organizace nezávislá, není tato nezávislost nekonečná. Je omezena například ekonomickými podmínkami, které diktuji určité chování za určitých okolností. Ale i v jiných směrech je nutno různé okolnosti respektovat. Určitě se text stanov nemůže protivit Olympijské chartě nebo Evropské chartě sportu, jejíž přijetí vládou lze s jistotou očekávat. Nelze nebrat ohled ani na připravované správní rozdělení státu, zejména půjde-li o samostatné celky s vlastním rozpočtem. Regionální svazové složky musejí mít možnost se rozhodnout, jak těsně se budou takovému rozdělení přizpůsobovat. Termín celosvazové konference lyžařů bude asi ovlivněn termínem vyhlášení nového územního rozdělení státu, aby územní svazové celky [župy] mohly své konference tomuto rozdělení přizpůsobit. Rok 1994 je však pro konání konference mimořádně vhodný, protože nové funkční období se bude shodovat s cyklem pro zimní olympijské hry.

Koncem září začala pracovat zvláštní komise výkonného výboru SLČR pro úpravu stanov svazu, zřízená na základě rozhodnutí jarního zasedání rady svazu. Všichni, kdo se chtějí podílet na tvorbě nových stanov, mají možnost zaslat své připomínky nebo návrhy této komisi buď prostřednictvím redakce Lyžařství nebo sekretariátu svazu.

Ing. MIROSLAV JEDLIČKA, CSc.

lyžařství

Ročník 79 — Číslo 5

NA TITULNÍ STRANĚ snímek Miloše Rašochy ze závodu na Václavském náměstí.

Časopis všech českých a slovenských lyžařů. Vydává Svaz lyžařů České republiky ve spolupráci se Slovenským lyžiarskym zväzom. Odpovědný redaktor Karel Bláha, grafická úprava Miroslav Slejška. Redakce: Svaz lyžařů České republiky, Mezi stadióny, POB 40, 160 17 Praha 6 - Strahov. Telefon sekretariátu 35 04 98. Vychází šestkrát ročně. Tiskne Typos, tiskařské závody, a. s., nám. dr. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Rozšiřují PNS a Transpress, na Slovensku PNS Bratislava, OZ, Martanovičova 25, 813 81 Bratislava. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, doručovatel tisku a předplatitelské středisko. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, administrace vývozu tisku, Hvozdčanská 5-7, 148 31 Praha 4. (Netýká se Slovenska!) Celoroční předplatné 24 Kč. Neobjednané příspěvky autorům nevracíme ani se k nim nevyjadřujeme.

ISSN 0323 - 1445

V ASIAGU BEZ ÚSPĚCHŮ

Výsledky našich reprezentantů v lyžování na trávě při vrcholných světových soutěžích skýtají už několik let stále stejný obraz: Výborní junioři a juniorky, zatímco v kategoriích dospělých se stále prosazujeme nesměle, nevýrazně. Ani loňský šampion Mačát nemá mezi dospělými příliš výrazné postavení. Inu, než nám dospělí dorostou, bude to ještě trvat. Horší věc je, že částečně dorůstají a na juniorské úspěchy nenavazují. Také by se dalo říct, že loni ve Faistenau jsme byli výrazně úspěšnější. Já vím, to bylo jenom mistrovství Evropy, ale je to v lyžování na trávě rozdíl? Velký ne, protože mimoevropsští účastníci figurují v letošních výsledkových listinách hodně daleko v poli poražených a nestačí v žádné disciplíně na nejlepších 20. Ani počet zúčastněných států nesvědčí o tolik zdůrazňovaném rozvoji travního lyžování ve světě. Ve výsledcích, které mám k dispozici, jsem jich mezi klasifikovanými napočítal pouze 15...

MS se konalo začátkem září na bohatě travnatém svahu v italském městečku Asiago (asi 20 km jižně od Trentu). Na trávu bohatý svah totiž není v Itálii vůbec samozřejmostí — jižní svahy bývají natolik spálené sluncem, že na nich tráva ve skutečnosti skoro není. Asiago patří k výjimkám, bohužel zřejmě i pokud jde o počasí. Po prosulé italské modré obloze ani vidu — zato při slalomu dešť i v průběhu závodu, při ostatních disciplínách „jenom“ před ním. Teploty od 16 do 20 stupňů ukázaly, že časté obavy z horka byly zbytečné.

Organizace závodů dobrá, podle vyjádření mnohých však pouze měřeno italskými zvyklostmi. Nějaké zdržení musíte akceptovat, to už je v kraji zvykem. Naše výprava ke všemu příliš spoléhala na sliby, že Italové pošlou výsledky dodatečně na adresu svazu a v závěrečném spěchu odjela bez nich! To je ovšem chyba přímo fatální, protože zatím jsme se kompletní výsledkové listiny nedočkali a také už asi nedočkáme. Spokojit se tedy musíte s tím, co mám k dispozici a z neúplných výsledků MS obviňovat někoho jiného než mne. Je ostatně zvláštní, že nikdo z přítomných funkcionářů si na časopis Lyžařství nevzpomněl autentickým komentářem, takže zase sbírám informace, jak se dá... [!!!]

O výsledcích mimoevropských výprav jsem se už zmínil. Mezi evropskými nic nového není. Na prvních místech stále tytéž státy: Německo, Rakousko, Itálie, Švýcarsko.

Nikdo jiný „nemá nárok“. Omezení počtu účastníků z jedné země zatím v tomto odvětví patrně neexistuje. Jak jinak si mám vysvětlit, že například v super-G mužů je mezi klasifikovanými závodníky devět Rakušanů, nejhorší z nich na 17. místě (klasifikovaných celkem 61 borců)? Proč se vůbec jezdí národní šampionáty, když všichni kvalitní lyžaři na trávě mohou startovat na MS? Ale dost ironie, to už jsou potíže růstu. Ukáže-li čas, že lyžování na trávě má budoucnost a nebyla to pouhá móda, budeme za pár let určitě psát jinak.

Z výsledků tedy uvádím zatím torzo a doufám, i když ne příliš, že se jejich zbytku ještě letos dočkáme. Pokud ano, otiskneme chybějící dvě disciplíny žen v příštím čísle.

K. B.

Z výsledků

MUZI — Slalom (1147 - 1037 m, výškový rozdíl 110 m, brank 42, 39.) 1. Spinka 75,20 (39,10 a 36,10), 2. Holzbacher (oba Rak.) 76,88 (39,82 a 37,06), 3. Bazzi (It.) 77,06 (40,15 a 36,91), 4. Schretzmayer (Rak.) 77,09, 5. Rinck (Něm.) 77,28, 6. Schweinberger (Rak.) 77,77... 9. Novotný 78,69, 14. Němec 81,09, 15. Mrňa 81,29... ze Slovenska nejlépe 24. Bílený 85,65.

Obří slalom (1147 - 997 m, výškový rozdíl 150 m, brank 30, 30). 1. Grossmann (Něm.) 102,61 (51,68 a 50,93), 2. Gansner (Švýc.) 104,05 (52,25 a 51,80), 3. Peschek (Rak.) 104,62 (52,94 a 51,68), 4. Scheffler (Něm.) 104,79, 5. Fagerer (Rak.) 105,33, 6. Donini (It.) 105,58... 9. Mačát 106,29, 28. Gurecký 109,25, 29. Němec 109,36, 33. Mrňa 110,09 atd. Ze Slovenska opět nejlépe Bílený na 40. místě (112,86).

Super - G (1147 - 997 m, výškový rozdíl 150 m): 1. Grossmann 47,98 2. Peschek 48,93, 3. Donini 49,03, 4. Balek (Rak.) 49,07, 5. Scheffler 49,12, 6. Spinka 49,25... 11. Mačát 49,87, 23. Gurecký 51,42, 24. Novotný 51,66, 25. Němec 52,29 atd.

ZENY — Slalom (1127 - 1037, výškový rozdíl 90 m, brank v obou kolech 33): 1. Hirschhoferová (Rak.) 68,68 (33,79 a 34,89), 2. Daeplová (Švýc.) 70,41 (35,22 a 35,19), 3. Kaiserová (Rak.) 70,85 (35,57 a 35,28), 4. Bazziová (It.) 71,46, 5. Pohlová (Něm.) 72,30, 6. Businová (It.) 73,13. Děvčata z ČR se ve výsledcích neobjevují, ze Slovenska na 13. místě Grófová.

Domácí vyvrcholení

Letošní domácí sezóna lyžařů na trávě vyvrcholila mistrovstvím ČR a finálovým závodem Česko-Slovenského poháru 25. a 26. září v Karlově (Jeseníky). Vzhledem ke stále nedostačujícímu počtu závodníků a zejména závodnic tam bylo vyhlášeno i mistrovství Slovenska. Přesto v některých kategoriích dospělých byla účast tak nízká, že podle platných předpisů nebylo možné titul udělit, konkrétně v kategoriích žen.

Zatímco sobotní slalom a super-G probíhaly za krásného podzimního počasí, nedělní vytrvalý dešť znamenal — přes velkou snahu pořadatelů — definitivní ukončení obřího slalomu po 1. kole. Nových tváří mezi těmi staršími nepřibývá, zato se hlásí o slovo nová generace, která si už odbyla i mezinárodní křest. Jde především o lyžaře z Junloru Brno a SKI Velké Meziříčí, pozadu v tomto směru nezástal ani pořádatel SKI Ostroj Opava. Také v kategoriích junioerek a juniorků nacházíme jména zatím málo vídaná: sestry Šustrový, Brýdl, Odehnal, Hásková a další.

Překonat Michala Mačáta se nepodařilo nikomu, takže náš nejlepší muž si odvezl tři tituly. Junior Daniel Mrňa zvíťazil v super-G i v obřím slalomu, ve slalomu se před něj dostal Jan Němec ze Sokola Předklášteří, letos třikrát čtvrtý na MSJ. Juniorská vicemistryně světa ve slalomu Jarmila Vosmanská získala tituly za super-G i obří slalom, ve slalomu nedokonzolovala. Tam se z vítězství radovala Kateřina Šustrová z TJ Grasski Brno před svou sestrou Veronikou, Kamila Hojgrová na sebe upozornila druhým místem ve slalomu a obřím slalomu, nezabavíme se však dojmů, že po minulých úspěších to je trochu málo. A pokud s tímto názorem nesouhlasíte, snad dáte zapravdu alespoň v tom, že zcela „vybouchla“ Lipčiková, která startovala třikrát a nedokonzolovala ani jednou (respektive nebyla klasifikována).

V žákyních se dvakrát radovala z titulu Hladíková z TJ Grasski Brno. Letošní vítězka mezinárodního žákovského poháru doplnila sbírku ještě stříbrem z obřího slalomu, v němž vyhrála Kateřina Němcová ze Sokola Předklášteří. Do jaké míry byli vyhlášení slovenští mistři zatím nevíme, protože například Denisa Kabátová je dnes snad jediná žena mezi slovenskými „travaři“. Inu, v Čechách (přesněji na Moravě) i na Slovensku platí, že do dospělého věku musíme teprve dorůst.

Zhodnocení

Článek připravujeme po uzavření časopisu, na solidní hodnocení tedy není

čas a vrátíme se k němu až při hodnocení celé sezóny. Ačkoliv pořadatelé často zdůrazňovali, že mají zkušenosti jenom se zimními závody, zvládlí roli výborně. Mezi sjezdáckými závody v zimě a na trávě po organizační stránce skutečně velké rozdíly nejsou.

Závodníci obou republik dokázali, že jejich úspěchy v sezóně nebyly náhodné a oba naše státy patří v lyžování na trávě k nejlepším na světě. (Škoda jen ne právě nejvydařenějších výsledků na MS dospělých, ale o tom jsme se už zmínil — musíme dorůst...) Potěšitelné je především to, že se daří získávat nové závodníky a závodnice, nejmladší adepty nejmladšího lyžařského odvětví. Nová škola, brněnské nakladatelství, navíc připravuje první stovku výtisků metodiky travního lyžování pro potřeby škol.

Výsledků je — vzhledem k počtu kategorií — tolik, že se k nim vrátíme v příštím čísle Lyžařství, kdy vás seznámíme také s hodnocením sezóny a některými našimi úspěchy v zahraničí, zejména v závodech EP.

Ing. STANISLAV HLADÍK — K. B.

NA VÁCLAVSKÉM NÁMĚSTÍ

(Ale i v Harrachově)

Za 90 let organizovaného lyžování u nás se závodilo už leckde. Tedy leckde v místech, kde si to dnes neumíme představit. Pravidelné závody v běhu na lyžích bývají například v Praze ve Hvězdě, mistrovství republiky v běhu se konalo i na Barrandově, skokanské můstky byly v Senohrabech. Ale lyže na Václavském náměstí — to tu skutečně ještě nebylo!

Letos ano. Agentura VIVA z Prahy se spojila s agenturou May Day z Harrachova a společnými silami uskutečnily akci připravovanou dva roky. Podařilo se sehnat peníze i nadšené dobrovolné pomocníky. Oběma agenturám patří dík stejným dílem. Pražské proto, že propagovala náš sport v centru hlavního města, harrachovské proto, že svým závodem podpořila zájem účastníků. Sotva by totiž někdo cestoval třeba z Norska jenom kvůli čtyřem rychlým okruhům v Praze.

Obsazení obou závodů — v Harrachově 4. září, v Praze o den později — bylo přímo hvězdné. Smirnov, Botvinov, Prokurorov, Mikkelssplass, Mühleg, Behle — co jméno, to pojem. Spočítali jsme, že účastníci pražského závodu mužů mají dohromady 8 medailí ze ZOH a 16 z MS! O vysoké úrovni svědčí nakonec i vyrovnanost závodu v Harrachově, kde se běželo 6 × 4,8 km, tedy 28,8 km.

Harrachovský závod, který charakterem připomínal lyžování víc než ten pražský, připravili v podstatě tři lidé, a připravili ho dobře. Jenom počasí „nezajistili“, takže obecnostvo si připadalo skoro jako při závodech v zimě. Pouze 6 stupňů na teploměru, vytrvalý déšť — taková byla kulisa. Škoda, že se těsně před závodem při tréninku na horském kole zranil domácí favorit Václav Korunka. Škoda nejen pro tento závod. Naštípnutí záprstních kůstek na pravé ruce je pro lyžaře-běžce před sezónou hodně nešťastná záležitost.

O vyrovnanosti závodu v Harrachově už byla řeč. Posuďte sami: 1. Mühleg (Německo) 57:34,7, 2. Buchta (ČR) —0,3 (!), 3. Smirnov (Kazachstán) —1,8, 4. Mikkelssplass —2,1, 5. Brors (oba Norsko) —5,5, 6. Benc —7,5, 7. Teplý (oba ČR) —9,2.

Pražský závod měl charakter tradiční. Závodilo se totiž ve sprintech (název SKI SPRINT Praha 1993), tedy v disciplíně pro běžecské lyžování netypické. Na okruhu dlouhém pouze 330 m jel účastníci čtyři kola v rozjížděkách a šest ve finále. Závodilo se v dolní části Václavského náměstí, navzdory přímému televiznímu přenosu a nejistému počasí před početným publikem. Škoda, že

nelze divákům zajistit lepší přehled po trati — mám pocit, že někteří toho moc neviděli. Rozhodně se ale podařila dobrá propagace lyžování.

Neobvyklé je i to, že před závodem každý dostal úplně nový pár lyží. Všichni stejné, takže rovnocenné podmínky byly zajištěny také pokud jde o vybavení. (Po závodě zase všichni lyže odevzdali, agentura VIVA je věnuje našim mladým lyžařům.)

Se sprintem vznikly některé problémy, které se značně „podepsaly“ na zcela nečekaných výsledcích. Ukázalo se například, že slavný Smirnov tento způsob jízdy vůbec nezvládl a nakonec si ze svého výkonu sám dělal legraci. Zejména dolní zatáčka (na Můstku) byla hodně „úzká“ proto, že i dolní část náměstí se nenápadně, ale přece jenom svažuje. Původně obávané vzájemné kolize závodníků ani nebezpečné pády jsme neviděli, zato pobouraných ohrádek a poškozených reklam, někdy též prchajících diváků, bylo dost.

Předjíždět se na tak úzké trati a v tak krátkých jízdách skoro nedalo. Mímořádně významnou roli hrál start, který v „normálních“ závodech běžců roli nehraje. Bylo to trochu jako na ploché dráze: Kdo nebyl první v první zatáčce, prakticky ztratil šanci na vítězství. Dostat se před závodníka (závodníci) bylo možné

vlastně jenom po jezdecké chybě. To byl například důvod, proč v závodě žen skončila jediná zahraniční účastnice daleko na posledním místě. Zdržela se totiž zaseknutím hůlky do přihrádky oddělující trať od diváků.

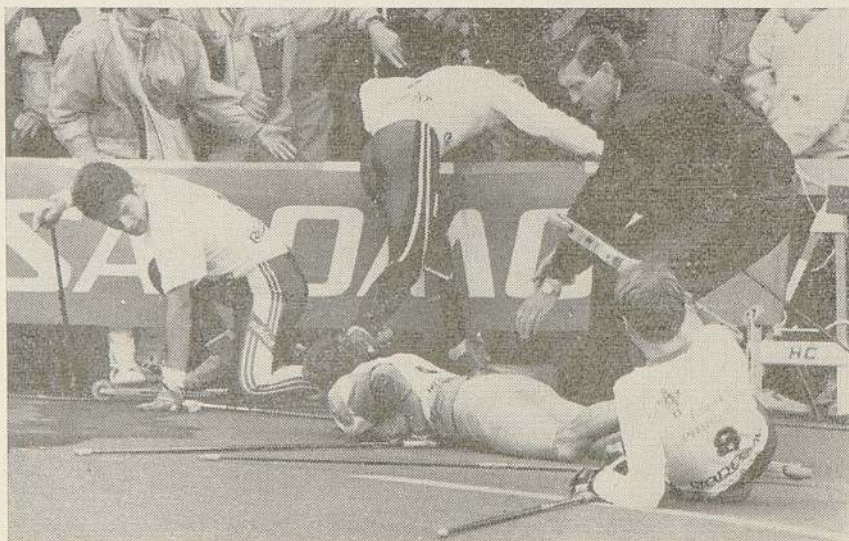
Také taktické pojetí tohoto druhu závodění vyžaduje určité zkušenosti. Například při finále mužů bylo znát, že závodníci jedou už potřetí, takže alespoň minimální zkušenost získali. Nutno však spravedlivě podotknout, že finále se jelo na šest kol.

Závod žen byl pouze vložený. Přede vším proto, aby si účastníci finálových jízd alespoň minimálně odpočinuli. Těžko říci, zda by rychlejší Neumannová při delší jízdě přece jen neměla potíže s „kolekářskou specialistkou“ Zelingerovou.

Závěrem: Byla to pěkná akce, i když pro lyžování poněkud netypická. Organizátorům však za ni patří dík. Doufáme, že lyžaře-běžce jsme v centru hlavního města neviděli naposledy.

Z výsledků — Finále B: 5. Benc 3:01,55, 6. Teplý 3:02,16, 7. Behle (Něm.) 3:02,61, 8. Skinstad (Nor.) 3:02,66. **Finále A:** 1. Botvinov (Rus.) 4:37,47, 2. Hasler (Licht.) 4:37,74, 3. Gandler (Švýc.) 4:38,70, 4. Kučera (ČR) 4:39,38. (Finále A se jelo na 6 kol. Na 4. místě Kučera Josef, nikoliv Milan.) **Exhibiční jízdu žen** vyhrála Neumannová před Zelingerovou a Chroustovskou, Norka Raesová dokončila po kolizi spíše symbolicky.

KAREL BLÁHA

Udělalí bác!

Snímek Miloš Rasocho

Pohár letní i jaspisový

1. Kempf (Švýc.)	skok 205,9 b. — běh 22:27,6
2. Andersen (Nor.)	215,7 — 23:37,5
3. Weber (Něm.)	207,1 — 22:57,6
5. Kopal (ČR)	198,2 — 22:32,8

Tolik z výsledků mezinárodních závodů v severské kombinaci 11. a 12. 9. 1993 v Breitenbergu (Německo). Byla to první část Letního poháru (Sommer Cup), jehož druhá část nazvaná Jasper Cup (Jaspisový pohár) se konala o týden později v Lomnici nad Popelkou.

Startovní listina prvního závodu obsahuje jména Schaad, Levandi, Ustupski, Ofner, Brendryen, Schwaar a další. Našemu nejstaršímu reprezentantovi se podařilo vyrovnat nedobré umístění po skoku a vynikajícím během postoupit ze 13. místa na konečné páté. Nejlépe skákal Němec Dörer, nejlépe běžel Estonec Levandi, celkově ale až 9. Z 20. místa ve skoku se víc udělat nedá... Naši senioři však, kromě Kopala, skončili hodně daleko i ve skupině B běhu. Ve skupině A jsme další zastoupení ani neměli. Sluší se pochválit 2. místo Jiřího Čejchana mezi juniory A, Milan Kučera tam skončil 10. Mám tedy zato, že příliš nadšení být nemůžeme.

Lomnice je pojmem!

Romanu Kumpoštovi vyšel založením letních závodů v Lomnici nad Popelkou vynikající tah. Často jsem organizátory i závodníky napadán pro svůj kritický tón. O Lomnici však píšou podstatně jinak a bouřící se kritizování pořadatelé by se měli zamyslet, proč také o nich nepišou tak dobře.

Organizace v Lomnici je jedním slovem skvělá! Málokde — včetně velkých závodů v zahraničí — to tak klapne. Kromě zcela nepatrných vad na krásu nelze vytknout opravdu nic. **Pěče o závodníky, doprovod i novináře je příkladná, v průběhu závodu se nedostatky prakticky nevyskytly.** A co víc: Pořadatelé skromně říkají, že se pořád učí, stále mají co zlepšovat. I letos jsme si povídali, které drobnosti by se příští rok vyskytovat nemusely. Důležité je, že organizátoři z Lomnice chtějí slyšet kritiku! Chtějí se poučit. Nestrkají hlavu do písku. Pochvala je potěší, vzápětí se však zeptají, co v pořádku nebylo! A můžete dát krk za to, že za rok se totéž opakovat nebude! Už proto je tolik chválím. Na případnou výtku totiž nereaguji názorem: „Co by vlastně ještě chtěli, můžou být rádi, že to někdo dělá“. Jenže s takovým přístupem se k výborně připraveným závodům nikdo nedopravuje... **Ještě jednou tedy veliký dík!**

Nejllepší byl Brendryen

Závod pro nás začal špatně už v tréninku: Milan Kučera měl ošklivý pád a z Lomnice odjížděl v sobotu v poledne s rukou na pásce. Ovšem se slovy, že za týden v Liberci už to zase zkusí. Protože až na Kopala nevypadala naše výchozí pozice z Breitenbergu dobře, nemohli jsme čekat zázraky. Nakonec jsme se jich téměř dočkali,

ačkoliv většinu našich závodníků vůbec nevyšel druhý skok. A třetí už — od letošní sezóny — „kombináci“ nemají. Odstupy před během: 1. Brendryen (Nor.) 0, 2. Kopal —38 s, 3. Ustupski (Pol.) —51, 4. Andersen (Nor.) —51,5, 5. Leonhardt (Něm.) —1:04,5, ... 11. Mák —2:11,5, 15. Pánek —2:53,5, 19. Skopek —3:22,0.

Škoda, přeškoda Kopalova nešťastného druhého skoku, v němž ze slibných 63 m v prvním pokuse (K-70) ubral metr a půl. Při dramatických závodech na kolečkových lyžích — jako vždy před početným obecnstvem — se Norovi podařilo náskok jakžtakž obhájit. Koučování ze strany trenéra bylo možná na pokrají pravidel, ale splnilo účet. Dokonale informovaný Brendryen jel v závěru přesně to, co potřeboval. Hlasatel závodu Štěpán Škorpil sice pilně a hlasitě odečítal Kopalou ztrátu, ale marně.

V souvislosti s tím bych měl přece jenom výhradu k obecnstvu: Diváků je sice v Lomnici tradičně hodně, ale chovají se jako v chrámu Páně. (Až na to, že v něm se neběhá přes trať s cukrovou vatou!). Ani místní rodák Mák neměl očekávanou podporu publika. To se potom špatně závodí... Naši však udělali při běhu maximum a nakonec se umístili mnohem lépe než v Breitenbergu.

Výsledky: 1. Brendryen, 2. Kopal —8,2, 3. Leonhardt —38,8, 4. Abratis (Estonsko) —44,4, 5. Mák (ČR) —46,3 (vzhledem k jeho ztrátě po 15. místě ve skoku opět vynikající zlepšení), 6. Andersen —53,0... 10. Skopek —2:11,5, 12. Pánek —2:17,5, 5. **Junióri:** 1. Jiří Čejchan (ČR), 2. Loos (Něm.) —1:15,1, 3. Prax (SR) —1:51,0. Kategorie **dorostu** ovládli Rakušané v pořadí Stecher, Gottwald, Baer. Náš Láďa Rygl sice v závěru mohutně dotahoval, ale bramborové medaili neunikl. Ani jemu by neškodila větší jistota ve skoku.

Závěrem

Zdá se, že skok pouze se dvěma pokusy bude sdruženářům nějaký čas dělat potíže. Nic se neškrťá, odpovědnost roste. A jak dopadl po lomnickém Jasper Cupu celý Letní pohár? Vyhrál ho Kopal se 31 b., další pořadí: 2. Andersen 30, 3. Brendryen 27... 8. Mák 11, 9. Skopek 6. Sportovní úroveň trochu snížila neúčast vítěze prvního závodu turné, ale opravdu jenom trochu.

KAREL BLÁHA

ÚSPĚŠNÍ NEJEN V ZIMĚ

Skokani na lyžích jsou proslulí tím, že také jejich letní závodní sezóna bývá bohatá. Z vystoupení našich jsme zachytili v přehledu letních výsledků čtyři nejvýznamnější závody.

Courchevel, 14. 8. 1993, K - 120: 1. Kasai (Jap.) 226,7 (116,5 a 119), 2. Parma 219,6 (117,5 a 114), 3. Sakala 217,9 (117,5 a 113,5), 4. Sakurai (Jap.) 213,4 (118,5 a 110) ... 11. Jež 188,6 (110 a 104).

Hinterzarten, 28.—29. 8. 1993, K - 90: 1. Nieminen (Fin.) 230,0 (90,5 a 89,5), 2. Soininen (Fin.) 226,4 (92 a 87), 3. Dluhoš 223,4 (88,5 a 90,5) ... 15. Goder 203,7 (87 a 82,5), 19. Švagerko (Slovensko) 194,7, 21. Jež 193,4.

Val di Fiemme - Predazzo, 2. 9. 1993, K - 90: 1. Weissflog (Něm.) 243,3 (90,5 a 95), 2. Mollard (Fr.) 240,3 (92 a 93,5), 3. Jean-Prost (Fr.) 239,5 (93 a 92), 4. Okabe (Jap.) 237,6 (90,5 a 93) ... 7. Parma 233,3 (89,5 a 91), 15. Dluhoš 221,3, 16. Sakala 221,2.

Stams - Tirol, 5. 9. 1993, K - 105: 1. Parma 219,3 (98 a 103), 2. Vettori (Rak.) 218,5 (96 a 104), 3. Jean-Prost (Fr.) 211,8 (94 a 102), 4. Kasai (Jap.) 211,2 (105 a 91,5), 5. Sakala 207,9 (101,5 a 94), 6. Weissflog (Něm.) 206,8 (103 a 95,5).

Závody v Hinterzartenu, Predazzu a Stamsu se sčítaly do takzvaného Letního turné tří zemí. Jeho celové výsledky: 1. Weissflog celkem 695 bodů, 2. Parma 694, 3. Kasai 689, 4. Sakala 661, 5. Jean-Prost 654, 6. Siegmund (Něm.) 640 ... 15. Goder 594, 27. Švagerko 460, 39. Jež 312.

Redakce

MONTÁŽNÍ ŠABLONY A OSAZENÉ VRTÁKY

pro všechna vázání, včetně nové řady Marker M8, 18, 28, 38, 48. Schváleno Cechem sportovních obchodů a služeb ČR. Nabídkový list zašleme obratem.

Pro tenis servisy nabízíme vyplétací stroje.

KV SERVIS, Plzeňská 25, 338 05 Mýto

Tel. 0181/95 11 24

Fax 0181/40 86

ZAHÁJIL DALŠÍ HVĚZDOU SEZÓNU?

Teprve nad statistickými údaji jsme si uvědomili skutečnost až neuvěřitelnou: Frenštátský Jaroslav Sakala ještě nikdy nevyhrál domácí Velkou cenu, náš nejstarší závod ve skoku na lyžích na umělé hmotě.

Letošní ročník byl provázen nepřízní počasí i některými problémy v práci jury. Ta — alespoň podle mého názoru — až příliš pozdě zrušila první kolo a snížila nájezd. Po několika skocích přes 90 m zasadil poslední úder prvnímu kolu Rakušan Wallner, který skočil 96,5 m, navíc s nebezpečně vyhlížejícím pádem. Televize nakonec měla starosti, jak stihnout konec závodu a podařilo se jí to jenom s tolerancí režiséra Sportovního odpoledne.

(Původně měli pořadatelé starosti, co dělat mezi prvním a druhým soutěžním kolem. První se mělo vysílat ze záznamu, druhé živě, nakonec bylo všechno trochu jinak. Původní vyplnění programové přestávky — seskoky parašutistů — situací jenom zkomplikovaly.)

Kromě počasí, které nezajistí žádný pořadatel na světě a nakonec jsme museli být rádi, že alespoň při závodech moc nepršelo, se nepodařila, bohužel, ještě jedna věc: zahraniční účast. Letošní byla sice velmi početná, leč nevalné kvality. Závody SP nepřipomínalo frenštátské obsazení tentokrát ani trochu. Kromě Kiesewettera a loňského vítěze Zunda tu nebylo jediné známé jméno Světového poháru. Nechci sahat našim skokanům do svědomí, délky jejich skoků a zejména bodové hodnocení svědčí o dobré formě, ale pokud jde o pořadí, měli usnadněnou úlohu.

Po prvním ukončeném kole bylo pořadí: 1. Sakala, 2. Goder, 3. Dluhoš, 4. Krompolc, 5. a 6. Jež a Raška, 7. Kiesewetter, 8. Parma, 9. Sucháček. Zúnd se ztrácel na 21. místě, ani jinak zahraniční účastníci příliš nezářili. Zato jich hodně vypadlo po 1. kole a nedostalo se mezi 35 nejlepších. (Vlastně 37, protože na posledním postupovém místě byla shoda bodů.) Překvapení se tedy jmenují Sucháček a ještě víc Krompolc. Pro nás potěšující zjištění, jde přece o domácí. Snad se jim povede i nadále a nedopadnou jako některé naděje minulých sezón, které zářily (ty naděje) příliš krátkou dobu a také tentokrát skončily hodně daleko. Žel, nikoliv na doskoku, nýbrž ve výsledkové listině...

Ve 2. kole měl stylově jasně nejlepší pokus Parma, který dostal čtyřikrát dvacítku! Dobrý skok zopakoval Dluhoš, konečně vyléčený z tatranského zranění i psychicky. Na výsluní se po minulé horší sezóně snad vrací Jež a také Goder, o překvapeních už řeč byla. Zahraniční účastníci pohříchu neoslznili a nejvýše z nich nakonec skončil právě Wallner, který „měl na svědomí“ nebezpečné zdržení programu závodu.

Snímek Bohumil Hynek

Organizaci si někteří pochvalovali, jiní ji považují až příliš za samozřejmou, pořadatelé však ocenění zaslouží. Škoda jenom, že nemají prostředky na modernizaci až přehnaně historicky vyhlížejícího areálu. Najmě nad dojezdem do písku už skokanský svět kroutí hlavou, ani můstku by však inovace neškodila.

K. B.

Výsledky: 1. Sakala 233,5 (93 a 86,5), 2. Dluhoš 227,5 (88 a 92), 3. Goder 224,0 (87,5 a 88), 4. Parma 217,5 (82 a 91,5), 5. Jež 210,0 (84,5 a 86), 6. Krompolc 209,0 (86 a 85,5).

LYŽOVÁNÍ VE 100 ALPSKÝCH STŘEDISCÍCH v Rakousku KAŽDÝ DEN JINDE! Pro sjezdaře i běžce

K dispozici je více než 1000 výtahů, 3000 km sjezdovek, 2000 km běžeckých tratí, jedno- i vícedenní lyžařské přejezdy. Délka zájezdů 8 dní. Odjezdy od 6. 2. 1994 do 30. 4. 1994 každou sobotu ze Žďáru nad Sázavou, Jihlavy, Tábora, Českých Budějovic. Ubytování ve vícelůžkových pokojích.

Cena od 5890 Kč. V ceně je započítána doprava autobusem Karosa lux, dvakrát denně jídlo z polní kuchyně, ubytování, pojištění, průvodce-lyžař, mapky lyžařských areálů, DPH. V ceně **nejsou zahrnuty** permanentky na vleky, vstupné do bazénů, lyžařští instruktoři, bufet na parkovišti, další místní služby. To vše je ale možné přikoupit za Kč.

Pište, volejte, navštivte nás

bivak klub

náměstní Republiky 32 — 591 01 Žďár nad Sázavou — telefon (i záznamník) 0616/236 42 — fax 0616/222 66

Na trávě také žáci

Také v lyžování na trávě se od letošního roku jezdí mezinárodní pohár FIS žáků a žákyň. Zatím se ho zúčastňujeme sporadicky. Problém spočívá v tom, že zatímco reprezentaci dospělých lze alespoň částečně hradit z prostředků svazu, financování závodů těch nejmladších, včetně jejich cest do zahraničí, je výhradně záležitost rodičů. (Výjimečně se podaří proplatit alespoň cestovné.) Vezmeme-li v úvahu, kolik stojí samotné vybavení, nelze se divit, že jenom občas obsadíme Schüler Cup početnější „reprezentací“. [V uvozovkách proto, že oficiální reprezentační družstva žactva v žádném odvětví lyžování nemáme.]

Zahraněčních závodů se v roce 1993 nejčastěji zúčastňovali Sylvie a Jan Hladíkoví z Brna, doplnění obvykle slovenskými lyžaři Cvaškovou, Marákovou a Murárikem. Za zmínku stojí zejména poslední, dosud především zimní lyžař.

Pokud jde o výsledky, z našich zástupců si vedli jednoznačně nejlépe Hladíkoví. (Nejen proto, že startovali v největším počtu závodů.) Zejména Sylvie, která získala významnou maďarskou trofej, Pohár Szokolya v obřím slalomu. Bylo to 22. a 23. května na kopci s nadmořskou výškou pouhých 500 m. Přesto na něm tamní nadšenci vybudovali lyžařský vleč a pořádají závody FIS, samozřejmě pouze na trávě. (Pochybují, že je tam někdy sníh!) Ale to je právě přednost a výhoda travního lyžování. Ve „sněhovém“ bychom se s Maďarskem sotva kdy setkali. Sourozenci Hladíkoví obsadili shodně druhá místa ve slalomu, což překvapilo především u teprve osmiletého Jana. Bez zajímavosti není, že v programu závodů byl také slalom na horských kolech (!), která jsou Maďarům patrně bližší než lyže.

Z terasy hotelu Panorama v Kováčově na Slovensku je vidět i jiné panorama, tentokrát maďarských vrchů, z nichž jeden se jmenuje Társa. Právě na něm se odehrálo historické zahájení 1. oficiálního Schüler Cupu, závodu FIS pro mládež od osmi do třinácti let.

Opět zářili Hladíkoví. Sylvie i Jan obsadili první místa ve svých kategoriích jak ve slalomu, tak v obřím slalomu. Jan Hladík za sebou nechal, pokud jde o dosažený čas, i podstatně starší soupeře. Úspěšní byli také slovenští účastníci, jejichž jména jsme už uvedli. (1. a 2. místa ve svých kategoriích pro Cvaškovou a Marákovou, 3. a 4. místo pro Murárika.)

Sourozenci Hladíkoví, vzadu Murárik

Při mistrovství Dolního Rakouska v Sulzu u Vídně měli mladí na co koukat: Obsazení kategorií dospělých bylo velmi kvalitní včetně Hirschhoferové, Kaiserové, Spinky, Baleka a dalších protagonistů největších světových soutěží. Většina rakouských reprezentantů v lyžování na trávě totiž není z Alp, nýbrž ze St. Pöltenu, St. Coronu a dalších míst Dolního Rakouska.

Vrch v Sulzu je neuvěřitelný: Na pohled skoro kolmý, dojezd ukrytý hodně stranou za lesem. „Umrtlost“ na takové tratí je tomu úměrná, ve všech kategoriích dohromady skončila bez projetí cílem více než třetina účastníků. Obří slalom žen dokonce neměl ani vítězku! Obě naše moravské děti ale dokončily, dokonce s poháry za první místa ve svých kategoriích. Sylvie navíc zopakovala tento triumf i ve slalomu.

DVA POHÁRY NARÁZ — KÁLNICA

Hned dva poháry se konaly 28. 8.—29. 8. v Kálnici. Třetí závod Česko-slovenského a čtvrtý Žákovského poháru FIS přivedly na start pěknou řádku účastníků. Konečně se podařilo doplnit osamocené sourozence Hladíkovy dalšími reprezentanty jejich oddílu — sestrami Veronikou a Kateřinou Šustrovými, které se zúčastnily i mezinárodního mistrovství Rakouska. Mladší žákovskou kategorií doplnila Kateřina Němcová [Sokol Předklášteří], na start dále dorazili Jitka Šitková a Jaroslav Drápela ze Ski klubu Velké Meziříčí. Mladé Slovensko zůstalo zastoupeno Michalem Murárikem a Veronikou Cvaškovou, dále přibyl Radovan Wágner a Ivo Janiš z Banky Piešťany.

Z našich vyhráli své kategorie sourozenci Hladíkoví a Veronika Šustrová v obřím slalomu, v němž další vítězové byli z Rakouska: Pfandl, Lechnerová, Winkler. Kategorií žáků II vyhrál Maďar Tumbász. Ve slalomu byla ze sester Šustrových tentokrát lepší Kateřina a Winklera vystřídal Melbinger, rovněž z Rakouska. Ostatní kategorie měly stejné vítěze jako obří slalom.

FINÁLE V GAALU

Gaal [Rakousko] se ve dnech 11. a 12. září stal dějištěm finále a celkového vyhodnocení Žákovského poháru. Již Kálnica naznačila, že zdaleka nemáme jen dva malé lyžaře na trávě, tentokrát bylo na startu devět našich dětí. Kromě už známých sourozenců Hladíkových a sester Šustrových, si budeme zvykat na jména Petry Padrnosové a Davida Žáka z Junioru Brno. Ski klub Velké Meziříčí přivezl, stejně jako do Kálnice, své nejlepší zimu lyžaře Jaroslava Drápela a Jitku Šitkovou. I když někteří z našich nejmladších získávali první „velké“ zkušenosti, podařilo se nám obsadit čtyři první, čtyři druhá a jedno třetí místo. Pořadatelé byl zvláště hodnocen náš výsledek v obtížném slalomu, kde při celkovém hodnocení dívek do roku narození 1978 dosáhla nejrychlejšího času Kateřina Němcová [Sokol Předklášteří, 1980], druhá za ní byla Sylvie Hladíková [Gras-ki Brno, 1982]! Při celkovém vyhodnocení poháru jsme se radovali dvakrát z prvního místa díky Sylvii a Janu Hladíkovým, pro Slovensko získala prvenství Veronika Cvašková.

Ing. STANISLAV HLADÍK, K. B.

Parma mladší v otcových stopách

Vrcholnou žákovskou soutěží skokanů je každoročně FIS Schüler-Cup, tedy Žákovský pohár FIS. Jeho 5. ročník na přelomu července a srpna v Garmisch-Partenkirchenu skončil úspěchem naší výpravy. Nejmladší skokan ČR pod vedením trenérů Szymeczka a Foltmana se v konkurenci 65 závodníků s rokem narození 1979—82 neztratili. Zdá se, že ani o budoucnost naší neúspěšnější lyžařské disciplíny nemusíme mít starosti. Startovali zástupci 10 států a pořadající spolkové země Bavorsko.

Nejcennější úspěch zaznamenal Jiří Parma ml. (1982) z Frenštátu pod Radhoštěm, syn mistra světa 1987 a jednoho z našich nejlepších skokanů všech dob Jiřího Parmy. Velkou zásluhu na vyslání poměrně početné výpravy — osm závodníků ze čtyř oddílů — má frenštátská společnost HOPS.

Z výsledků

Mústek K-43 m — 1982: 1. Parma (ČR) 171 b. (37,5 a 38,5)...

3. Schlank Pavol (Slovenská rep.) 161,1. 1981: 1. Peterka (Slovensko) 184,4 (37,5 a 40) ... 3. Schlank Peter (SR) 177,7 (37,5 a 39), 4. Sedlák 164,0 (37 a 36,5), 6. Tošovský (oba ČR) 160 (36,5 a 34,5). 1980: 1. Veith (Německo) 206,6 (41 a 41,5), 2. Matura 202,0 (40,5 a 40,5) ... 8. Jalůvka (oba ČR) 158,1 (34,5 a 35,5). 1979: 1. Störl (Německo) 201,4 (40,5 a 41,5) ... 5. Balcar 191,2 (38 a 41), 6. Hlava (oba ČR) 184,7 (38 a 38,5).

Také závod družstev se konal na mústku K-43 m. Nejlepší byli Rakušané v sestavě Dörner, Loitzl, Kladler, Blank výkonem 781,8 b. Naši získali 774,9 b. a obsadili 2. místo v sestavě Balcar, Matura, Sedlák, Parma. Družstvo Slovenské republiky ve složení Oršula, Schlank Peter, Reniar, Schlank Pavol skončilo se 664,1 b. na 5. místě. Celkové pořadí družstev: 1. Rakousko, 2. ČR, 3. Slovensko, 4. Německo, 5. SR, 6. Norsko, 7. Bavorsko, 8. Polsko, 9. Švýcarsko, 10. Itálie, 11. Švédsko.

KALENDÁŘ ZÁVODŮ SP

Skok na lyžích

11./12. 12. 93	Planica	Slovensko	K 90, K 120
14. 12.	Predazzo	Itálie	K 90
17. 12.	Courchevel	Francie	
19. 12.	Engelberg	Švýcarsko	
30. 12.	Oberstdorf	Německo	
1. 1. 94	Garmisch-Partenkirchen	Německo	
4. 1.	Innsbruck	Rakousko	
6. 1.	Bischofshofen	Rakousko	
9. 1.	Murau	Rakousko	
15./16. 1.	Liberec	Česká republika	K 90, K 120
22./23. 1.	Sapporo	Japonsko	K 90, K 120
5./6. 3.	Lahti	Finsko	K 90, K 120 družstva
9. 3.	Oernsköldsvik	Svédsko	K 90
11. 3.	Falun	Svédsko	
13. 3.	Oslo	Norsko	
19./20. 3.	Planica	Slovensko	lety
26./27. 3.	Thunder Bay	Kanada	K 90, K 120 družstva

Kde není uvedeno jinak, závodí se na můstcích K 120.

Běh na lyžích

11./12. 12. 93	Valfurva	Itálie	M — 30 K Z — 5 K 4 × 5 K
18./19. 12.	Davos	Švýcarsko	M — 15 V 4 × 10 K Ž — 10 V
21./22. 12.	Tolbach	Itálie	M — 10 K Gund. 15 V Gund.
8./9. 1. 94	Kavgopolovo	Rusko	M — 15 K Ž — 10 K
15./16. 1.	Oslo	Norsko	M — 15 V 4 × 10 V Ž — 15 V 4 × 5 V
24./30. 1.	Breitenwang	Rakousko	MSJ, plyný dosavadní program
12./27. 2.	Lillehammer	Norsko	ZOH s novým programem*)
5./6. 3.	Lahti	Finsko	M — 15 V 4 × 5 K Ž — 30 V 4 × 5 K
12./13. 3.	Falun	Svédsko	M — 30 K 4 × 10 V Ž — 10 K 4 × 5 V
19./20. 3.	Thunder Bay	Kanada	M — 50 V 4 × 10 mix Ž — 5 K Gund. 10 V Gund.

*) Na ZOH v Lillehammeru běží muži: 30 V, 10 K Gund.,

REPREZENTANTI

Alpské disciplíny určily svá reprezentační družstva s malým zpožděním, zato na základě předběžných testů.

Kdo nás tedy na svazích bude reprezentovat?

Muži — RDA: Trenéři Vladimír Augusta, Juraj Kočan. Závodníci — Jan Pipek, Radim Košek, Tomáš Kraus, Jan Holický, Borek Zakouřil, Martin Vokatý.

15 V Gund., 50 K, 4 × 10 mix. Ženy: 15 V, 5 K Gund., 10 V Gund., 30 K, 4 × 5 mix.

Největší změna je tedy v tom, že oba nejdější závody — 30 km žen a 50 km mužů — se poběží klasicky!

Severská kombinace

4./5. 12. 93	Saalfelden	Rakousko	
8. 12. 93	Andelsbuch	Rakousko	sprint
11./12. 12.	St. Moritz	Švýcarsko	
18./19. 12.	Chaux-Neuve	Francie	
2. 1. 94	Oberwies...	Německo	4 × 5 km
5. 1.	Reit im Winkel	Německo	sprint
8./9. 1.	Schonach	Německo	
15./16. 1.	Oslo	Norsko	
22./23. 1.	Trondheim	Norsko	
4./5. 3.	Lahti	Finsko	
10. 3.	Sapporo	Japonsko	
12./13. 3.	Sapporo	Japonsko	3 × 5 km
16. 3.	Salt Lake City	USA	
19./20. 3.	Thunder Bay	Kanada	finále

Alpské disciplíny — muži

30. 10. 93	Sölden	Rakousko	osl
27./28. 11.	Park City	USA	sl, osl
4./5. 12.	Stoneham	Kanada	sl, sol
11./12. 12.	Val d'Isère	Francie	sj, s-G
14. 12.	Sestriere	Itálie	sl
18. 12.	Gröden/Val Gardena	Itálie	sj
19. 12.	Alta Badia	Itálie	osl
20. 12.	Madonna di Campiglio	Itálie	sl
22. 12.	Lech	Rakousko	s-G
30. 12.		neurčeno	sj
6. 1. 94	Saalbach	Rakousko	sj
8./9. 1.	Kranjska Gora	Slovensko	sl, osl
11. 1.	Hinterstoder	Rakousko	osl
15./16. 1.	Kitzbühel	Rakousko	sj, sl, komb.
18. 1.	Adelboden	Švýcarsko	osl
22./23. 1.	Wengen	Švýcarsko	sj, s-G
29./30. 1.	Chamonix	Francie	sj, sl, komb.
5./6. 2.	GA-PA	Německo	sj, sl
5./6. 3.	Aspen	USA	sj, osl
12./13. 3.	Whistler	Kanada	sl, s-G
17./20. 3.	Vail - finále	USA	sj, sl, osl, s-G

Alpské disciplíny — ženy

31. 10. 93	Sölden	Rakousko	osl
20./21. 11.	Veysonnaz	Švýcarsko	sl, osl
27./28. 11.	Sta Caterina	Itálie	sl, osl
4./5. 12.	Tignes	Francie	sj, osl
11./12. 12.	Leysin	Švýcarsko	sj, osl
18./19. 12.	St. Anton	Rakousko	sj, sl, komb.
21. 12.	Flachau	Rakousko	s-G
22. 12.	Berchtesgaden	Německo	sl
5./6. 1. 94	Morzine	Francie	sl, osl
8./9. 1.	Altenmarkt	Rakousko	sl, s-G
14./16. 1.	Cortina	Itálie	sj, osl, s-G
22./23. 1.	d'Ampezzo	Slovensko	sl, osl
29./30. 1.	Maribor	Německo	sj, s-G
4./6. 2.	Sierra Nevada	Španělsko	sj, sl, s-G komb.
5./6. 3.	Whistler	Kanada	2 × sj
12./13. 3.	neurčeno	USA	sl, s-G
17./20. 3.	Vail - finále	USA	sj, sl, osl, s-G

Ženy — RDA: Trenéři Jan Němec a Milan Bártl. Závodnice — Karolína Sedová, Lenka Kornfeldová, Eva Kurfářová, Petra Kurková, Eva Erlebachová, Petra Bártlová. Přejeme, aby se jim dařilo lépe než v sezóně 1992/93 jejich předchůdcům, případně i jim samotným.

Sportovec musí být egoista

FRANZ HEINZER, 11. 4. 1962, 182/82, bydlí v Rickenbachu, majitel obchodu se sportovními potřebami v Erstfeldu. Svýcar z německy mluvícího kantonu. Mistr světa ve sjezdu 1991, držitel malého globu 1991 ve sjezdu a super-G, 1992 ve sjezdu. Vyhrál 13× sjezd SP. Na vysoké úrovni závodí od roku 1981, kdy skončil jako třetí ve sjezdu v Aspenu.

✦

„Ano, technika dnes hraje velkou roli, ale člověk přece jenom větší. Bez bojovnosti, bez srdce a nasazení mně ani nejdokonalejší vybavení není k ničemu. Víte, ve sjezdových disciplínách začíná hrát až nepříjemně velkou roli náhoda. Proto patřím k těm, pro něž je Světový pohár víc než mistrovství světa. Ve Světovém poháru musí sportovec prokázat formu celou sezónu, v mnoha závodech. A když je pořad výborný, tak to není náhoda. Bohužel, už i olympijské medaile v sobě mají něco z nahodilosti.“

— *Dokázal byste tak najednou skončit jako Kronbergerová?*

„Když člověk ztratí chuť k závodění, je konec. Zhasne v něm takový ten ohníček — potom nemá smysl pokračovat. Já takové pocity našťastí zatím neznám. Nevím, kdy skončím. Nejsem už nejmladší, ale pořád mě to baví. Až na mě přijdou podobné myšlenky, nejspíš také skončím hned. Ale v průběhu sezóny určitě ne. Já příliš ctím smlouvy a svoje závazky vůči firmám.“

— *Ríká se o vás, že umíte být velmi příjemný, ale také, že jste egoista...*

„Každý sportovec vysoké mezinárodní úrovně je egoista! Dokonce i v takzvaných kolektivních sportech. Kdo nemyslí především na svůj úspěch, ten ho nikdy nedosáhne. Ctižádost je vždycky egoistická. Když ji ztratím, není mně k ničemu pověst milého a příjemného člověka. Nepředstírám, že mezi lyžaři fandím především sobě. To snad ale každý, ne?“

— *A po závodě jste úplně jiný člověk. Nebo snad při závodě jste úplně jiný člověk?*

„Úplně jiný určitě ne, to zní přehnaně. Před závodem nejsem příliš milý, ani k sobě ne. Nervozitu neskrývám. Rozčílil mě, když mám čekat ve frontě na výtah nebo lanovku, ačkoliv při tréninku mně totéž nevádí. Někdy se před startem nehlasím ani k lidem, s nimiž si jindy rád povídám.“

— *A co mladí — šlapou vám na paty?*

„Bohužel dost málo! Jako by talentů ke sjezdu, speciálně k němu, ubývalo. Je i málo závodů, málo sponzorů. Dříve bývalo víc sjezdů, hlavně v Evropském poháru. Přesto ale nová jména samozřejmě jsou. Lehmann se teď proslavil nejvíce. Ale i další mohou být dobří: Besse, Gigandet, Cavegn, Kerner, Caduff, Brunner.“

Za posledních deset let prošlo sjezdové lyžování obrovským vývojem. Dobře si vzpomínám na své první vítězství ve sjezdu SP. Bylo to v prosinci 1983 ve Val d'Isère. Přesně vím, jak jsem jel. Víím také, že kdybych tak jel dnes, ne-

skončil bych ani mezi prvními deseti. Ve sjezdu se vývoj výkonnosti nedá srovnávat tak prokazatelně jako v atletice nebo v plavání, ale odborníkům je zřejmý. Není to jenom vývoj techniky, vybavení, materiálu — ale skutečně výkonů lidí, jejich trénovanosti, rozvoje talentu. Takový Peter Müller nejedzí hůře než dřív, jenže stagnuje. Jeho vývoj se zastavil, a je konec. Od nejvyšších míst v pořadí ho věčně dělí nejméně vteřina.“

— *Co se změnilo nejvíc, pochopitelně kromě vybavení?*

„Způsob jízdy v zatáčkách, důsledné držení stopy, po němž zbývají ve sněhu jenom nepatrné čárky. Ani čistá linie nestačí. Musíte plně stát na lyžích, tlačít na ně, rvát se o tempo, o závratnou rychlost. A pochopitelně ji technicky zvládnout. Pokusy v aerodynamických kanálech změnilly postoj lyžařů, považovaný za ideální. Tomu se přizpůsobilo držení paží, v nichž dnes musí sjezdaři mít ve kou sílu. Při skocích se stále víc zůstává v podřepu. Sjezdař je navíc odkázán na vědu a technologičtí materiálu, především používanou kombinézu, než třeba slalomář. Vzrostl i význam servismanů, dokonce volby vhodných lyží před závodem. Chybná volba může mít na svétomí šesté místo, zatímco výkonnostně i způsobem jízdy měl závodník na vítězství.“

— *Tím vysvětľujete dnešní menší odstupy ve výsledkových listinách?*

„Ano. Dříve bylo snad deset závodníků schopných vyhrát závod SP, mistrovství světa nebo olympiádu. Dnes jich je asi pětadvacet. To poznáte už v tréninku nebo při rozjždění před startem. Kolikrát si před startem na lanovce, cestou na vrchol říkám: Bože, kolik výbornejch kluků je tady, a já chci vyhrát! Dyť to nejde! [To řekl tak líbezným dialektem, který ani nepřis dohovorové češtiny přesně nevystihne — pozn. autora].“

Dnes opravdu mohou být mezi vítězstvími a porážkou dvě setiny... Také čekání v cíli dnes je čím dál větší nápor na nervy. Kolikrát si už závodník nebo závodnice myslí, že to má doma, rozdává podpisy, diktuje novinářům svoje moudrosti — a najednou bál! Někdo vystartoval jako číslo 32 a je přede mnou! Kolikrát už se to stalo...?“

— *Nehraje potom roli i štěstí?*

„Samozřejmě! Porážku o dvě setiny nemá smysl analyzovat, to je prostě smůla. Horší je, když někdo neví, proč prohrává o celé vteřiny. Nebo také proč vyhrává o celé vteřiny, proč se mu tak daří. I to je nebezpečné, ačkoliv příjemnější.“

— *Co si přejete nejvíc?*

„Zdraví! Ale přejú je i soupeřům. Když vypadl pro potíže s meniskem třeba Accola, bylo mi ho upřímně líto. Nerad se umísťuji proto, že velcí soupeři na startu chyběli.“

Podle zahraničních pramenů
K. B.

KRÁLOVSTVÍ SJEZDOVEK ...

Snímek Peter Pospišů

ZA 110 DNÍ

XVII. Zimní olympijské hry se konají ve dnech 12. až 27. února 1994. Tedy již za 110 dní ode dne, kdy toto číslo Lyžařství přijde do rukou čtenářů. Je proto na místě přiblížit si jednotlivá lyžařská sportoviště z pohledu jejich náročnosti, případně srovnat parametry tratí z předchozích her.

Přestávka jen 720 dnů

Zimní olympiáda v Lillehammeru se už před zahájením vyznačuje dvěma zvláštnostmi. Jednak bude po mnoha letech konečně tou pravou „horskou“ olympiádou. To lze jednoznačně říci již nyní. V případě Sarajeva 1984 a Calgary 1988 se ZOH konaly ve velkých městech, poslední v Albertville lze označit za hry „cestovatelské“, roztržštěné na několik šampionátů. Za druhé, z důvodu přesunu ZOH do meziodobí letních her, byl čtyřletý olympijský cyklus zkrácen na necelé dva roky. Přestávka mezi ukončením her v Albertville a 12. únorem 1994 trvá přesně 720 dnů.

Sjezdaři a sjezdařky společně

Soutěže v alpských disciplínách budou probíhat v Hafjellu (1050 m n. m.) a Kvittfjellu (1020 m n. m.). V prvně jmenovaném středisku, vzdáleném jen 15 km severně od Lillehammeru, se uskuteční technické disciplíny obou kategorií — slalomy speciál, kombinační a obří slalomy. Skluzové disciplíny — sjezdy a super obří slalomy včetně kombinačních

sjezdů — jsou situovány do druhého střediska, Kvittfjellu. To leží 40 km

dále na sever. Na všech předchozích olympiádách, ale i světových šampionátech, se uskutečnily soutěže mužů a žen na rozdílných tratích V Lillehammeru tomu tak poprvé nebude. Ženy pojedou sjezd na mužské „pístě“, ovšem se sníženým startem a větším počtem bran.

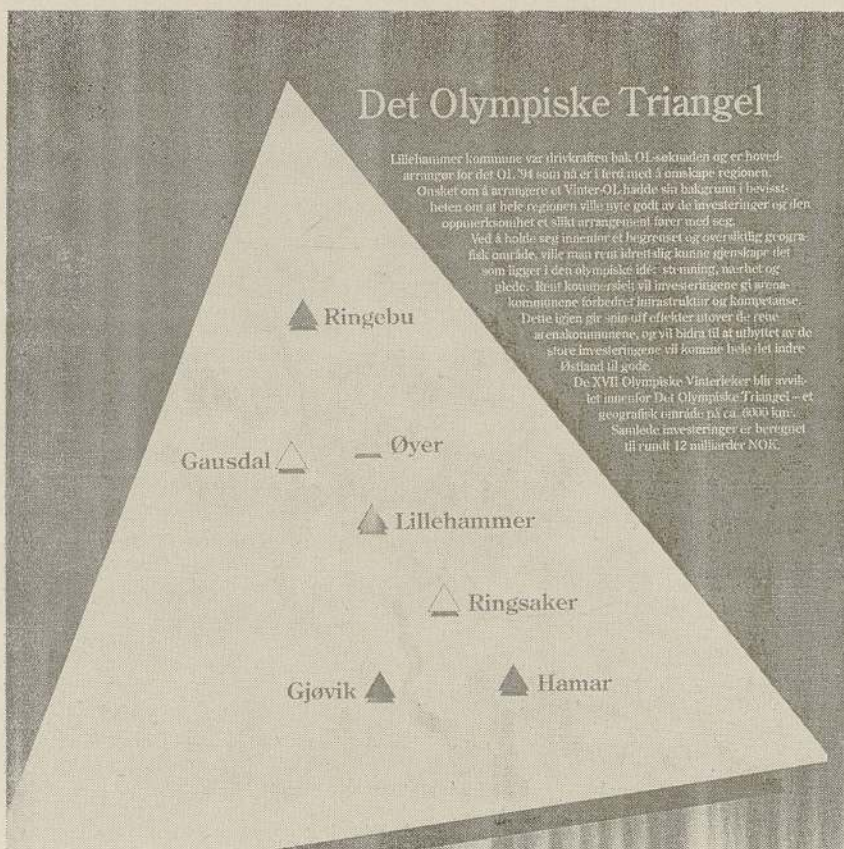
TABULKA 1
ALPSKÉ DISCIPLÍNY
Technická data olympijských tratí

Místo soutěží	Kvittfjell				Hafjell			
	Sjezd muži	Super G muži	Sjezd ženy	Super G ženy	Slalom muži	Obří slalom muži	Slalom ženy	Obří Slalom ženy
Technické údaje								
Délka tratě v metrech	3007	2350	2782	1586	645	1370	571	1370
Výškový rozdíl v metrech	838	638	770	476	212	372	180	372
Start: m n. m.	1020	822	952	658	485	645	453	645
Cíl: m. n. m.	182	182	182	182	273	273	273	273
Průměrný sklon v %	29,1	28,4	28,9	31,4	35,1	28,5	33,4	28,5
Maximální sklon v %	62,0	61,8	62	61,8	57,7	42	42,3	42
Minimální sklon v %	0	5	0	5	16,7	12	16,7	12

Soutěže v kombinaci (sj, Sl) se uskuteční na stejných svazích, zkrácených o snížený start. Proto parametry nejsou uvedeny.

TABULKA 2
Běh na lyžích a severská kombinace
Technická data olympijských tratí

Technické údaje	Běh — muži					Běh — ženy					Severská kombinace	
	10 km C	15 km F	30 km F	50 km C	4 × 10 km C/F	5 km C	10 km F	15 km F	30 km C	4 × 5 km C/F	15 km F	3 × 10 km F
Start — cíl m n. m.	487	487	487	487	487	487	487	487	487	487	487	487
Stoupání celkem (m)	413	619	1136	1787	392/420	199	420	568	1064	210	550	398
Maximální stoupání (m)	66	51	65	65	45/51	45	51	65	45	45/51	45	45
Výškový rozdíl (m)	104	68	166	166	66/68	66	68	166	166	66/68	66	66
Maximální výška (m n. m.)	550	550	650	650	550	550	550	650	650	550	550	550

Obě střediska patří mezi nejznámější centra alpského lyžování v Norsku. Jsou vybavena lehkou dopravní technikou v podobě vleků a sedaček s kapacitou 10 000 (Hafjell) a 1500 (Kvitfjell) osob za hodinu. Pochopitelně neschází umělý sníh a osvětlení pro večerní lyžování. O podpoře mládeže svědčí skutečnost, že děti do sedmi let mají vlek zdarma.

Nyní se podívejme na obtížnost tratí pomocí technických údajů v tabulce 1. Konfigurace terénu je do značné míry shodná s posledním šampionátem v Japonsku. Horské hřebeny nad oběma středisky připomínají naše Krkonoše, ovšem bez známky exhalovaného porostu. Malá nadmořská výška na startu a v cíli není na úkor obtížnosti tratí, jak by se snad mohlo zdát. Převýšení a členitost terénu odpovídají požadavkům mezinárodních pravidel.

Birkebeineren — běžecký stadion

Běžecký areál je součástí Olympijského parku a je vzdálen od středu města pouhé tři kilometry. Stadion leží v nadmořské výšce pouhých

487 m n. m., což je ve srovnání s „vysokohorskými“ tratěmi z posledních her v Les Saisies (1605 m n. m.) pro běžce velká výhoda. I přes toto „ulehčení“ mají tratě patřičnou náročnost, jak je ve Skandinávii běžné. Důkazem toho jsou technické para-

metry jednotlivých disciplín v tabulce 2.

Tratě tvoří množství smyček a jsou opakovaně vedeny přes stadion. Diváků se kolem tratí může shromáždit více než 25 000. Celkem se bude rozhodovat o vítězích v 18 disciplínách v běhu, v severské kombinaci a v biatlonu. Běžecký stadion má za sebou testovací závody v podobě Světového poháru v březnu letošního roku.

Lysgardsbakkene — skokanský areál

Kromě tří závodů ve skoku a dvou soutěží sdruženářů se tu uskuteční zahajovací a závěrečný ceremoniál. Skokanský areál tvoří dva můstky s kritickým bodem K-90 a K-120. Nájezdová rychlost skokanů na normálním můstku se bude pohybovat kolem 86 km/h, u velkého můstku se skokani budou odrážet přibližně při rychlosti 95 km/h. Oba můstky mají společné tribuny pro 8000 sedících diváků, do ochozů k stání může přijít až 34 000 osob.

Areál je právem nazýván srdcem Olympijského parku. Jednak proto, že leží uprostřed mezi hokejovou halou Haakons Hall a běžeckým stadionem, ale i proto, že v průběhu her se v něm uskuteční četná kulturní vystoupení folklorní a moderní hudby. K tomuto účelu je stadion vybaven nejmodernější zvukovou aparaturou. S jeho využitím se počítá pro podobné účely i v létě. Dvanáct metrů vysoká zeď na dojezdu, složená z kamene, tvoří zcela přirozený uzavřený amfiteátr.

PAVEL ZELENKA

periscope
S.T.O.

OFICIÁLNÍ PRODEJCE ZÁJEZDŮ NA ZOH 1994

Přepeřská 1801 ■ 511 01 Turnov ■ tel.+ fax 0436/243 62

SKOKANI SE ZMĚNAMI (2)

Předsednictvo FIS schválilo na návrh skokanské komise a komise severské kombinace četné změny v mezinárodních pravidlech, podle kterých budou probíhat všechny mezinárodní soutěže v sezóně 1993/1994. Uvádíme nejdůležitější z nich.

Soutěžní výbor

Ve skoku na lyžích trenéři nebudou zastoupeni v SV. Členy SV nyní budou: technický delegát FIS — předseda TD — asistenti na všech závodech, na něž je FIS určuje (ZOH, MS, MSJ, MS lety), ředitel závodu.

Při všech ostatních mezinárodních závodech, včetně SP, je členem SV určený rozhodčí stylu, který musí mít kvalifikaci technického delegáta. I tento člen SV je předem jmenován FIS, takže při poradě vedoucích se soutěžní výbor nevolí.

Měření délek

Každý měřič délek má za úkol sledovat přidělený úsek doskočiště (maximální délka úseku 3 m) a ihned ukázat místo doskoku. Při ZOH, MS, MSJ, MS lety a SP se používá měření délek videem. Proto v úseku, který je pokryt videoměřením, mohou mít měřiči délek úsek 10 m, neboť jejich měření by se použilo pouze v případě selhání měření technického. Na do-

skočišti je nutno každých 5 m označit příčnými čarami z malých větviček.

Hodnocení provedení skoku

Zde došlo k podstatné změně: Rozhodčí stylu skoku již nedávají celkovou známku od 0 do 20 bodů podle dřívějších pravidel, nýbrž zaznamenávají srážky bodů za jednotlivé chyby ve třech skupinách

- chyby při letu
- chyby při doskoku a dojezdu
- pád při doskoku nebo při dojezdu.

Každý rozhodčí oznámí své bodové srážky odděleně za chyby při letu a za chyby při doskoku (případně za pád) počítači nebo počtářům. Pokud nejsou tastatury zařízeny na oddělené oznámení srážek, rozhodčí stylu sečte oboje srážky a oznámí celkovou srážku počítači, případně tyto srážky odečte od 20. Rozdíl pak tvoří stylovou známku jako dříve. **Důležité je, že v této známce není obsažena srážka za nedostatky, které se projeví v délce skoku, což dříve bylo**

obsaženo ve stylové známce 0–5 body. Tyto srážky jsou nyní obsaženy v bodech za délky, které byly patřičně změněny.

Bodové srážky při letu

- Nedostatky v přesnosti a časovém průběhu letu nebo/a nedokonalosti v provedení nebo/a nedostatečná stabilita v letové poloze nebo/a nejistota max. 1,5 b.
- Vedení lyží
Nůžky v pohledu ze strany nebo/a neklidné držení (mírné pohyby jsou dovoleny) max. 1,5 b.
- Držení paží
nesouměrné nebo/a nedržené v klidu (malé pohyby jsou dovoleny) max. 1 b.
- Držení dolních končetin
ne zcela dopnuté nebo/a s jednou nohou předsunutou max. 1 b.

Maximální bodová srážka za celou skupinu (let) je 5 bodů.

Bodové srážky při doskoku a dojezdu

Nedošlo ke změně. Celková maximální srážka bodů při doskoku do telemarku je 1,5 bodu, při doskoku sounož 4,0 body (nejméně 2 body). Ani bodové srážky za pád se nezměnily.

Body za délku

Dochází k podstatné změně, neboť v těchto bodech je nyní zahrnuta ta část bodů za styl, která ovlivňuje délku skoku.

Podle velikosti můstku — K

	Body za 1 m	
	dříve	nyní
20–24 m	3,6	4,8
25–29	3,2	4,4
30–34	3,0	4,0
35–39	2,8	3,6
40–49	2,4	3,2
50–59	2,2	2,8
60–69	2,0	2,4
70–79	1,8	2,2
80–99	1,6	2,0
100–120	1,4	1,8
145–185	1,0	1,2

Lety na lyžích jsou hodnoceny stejně jako skok na lyžích, tj. zkušební nebo kvalifikační kolo a dvě soutěžní kola. Odpadá výpočet průměru nejdelších 10 letů a hodnocení dvou lepších letů ze tří provedených.

Severská kombinace

Dochází k podstatné změně: Odpadá hodnocení dvou nejlepších soutěžních kol ze tří. 60 bodů za délku není za nejdelší skok v kole, nýbrž za délku k bodu K. Skok do severské kombinace je tedy hodnocen stejně jako skok prostý.

*Kolik to bylo? Nedočkávané pohledyskokanů zůstanou beze změny...
Snímek Michaela Brachtlova*

INTERSKI České republiky

V polovině června se v sále kulturního domu na Vinohradech sešli zastupci téměř všech subjektů zabývajících se výukou lyžování v České republice. Shodli se na potřebě a zájmu sdružit se v INTERSKI ČR (IS ČR), které jako nástupnická organizace převezme práva a povinnosti zaniklého INTERSKI ČSFR pro území České republiky.

Tolik preambule usnesení pléna IS ČR, konaného dne 18. 6. 1993. Jde o historické datum, neboť po řadě neúspěšných jednání, kontraverzních názorů i personálních neshod zvítězil zdravý rozum a dobrá vůle sdružit se ve prospěch českého lyžování. Problémy a chaos v koordinaci činnosti v oblasti výuky lyžování, lyžařských kvalifikací i dalších aktivit spojených s lyžováním trvaly do konce roku 1992. Navíc mezinárodní INTERSKI v čele s panem prezidentem Hoppichlerem netrpělivě vysílalo signály a žádalo oficiální materiály (stanovy, složení výkonného výboru) české následnické organizace po IS ČSFR. To je totiž podmínka oficiálního přijetí na nejbližším zasedání do mezinárodního INTERSKI. Termin podání žádosti a příslušných písemných materiálů byl stanoven na 30. červen 1993. Podařilo se. Bylo by totiž smutné, kdyby české lyžování, které letos slaví 90 let svého trvání, stálo mimo světové lyžařské dění v oblasti výuky lyžování a jeho dalšího rozvoje.

Plénem formulovalo cíle a úkoly sdružení INTERSKI ČR. Schválilo stanov, které byly registrovány 24. 6. 1993:

INTERSKI ČR je nevládní organizace sdružující právnické osoby zabývající se výukou lyžování v České republice.

INTERSKI ČR zastupuje Českou republiku v Mezinárodním svazu pro výuku lyžování INTERSKI. Zajišťuje vzájemný styk s jednotlivými národními organizacemi a odbornými komisemi.

Každé občanské sdružení sdružené v IS ČR si zachovává plnou samostatnost a právní subjektivitu podle znění vlastních stanov.

Cílem IS ČR je dbát o pokrok a spolupráci ve výuce lyžování jak v ČR, tak i na mezinárodní úrovni. Uplatňovat společné hodnoty v mezilidských vztazích, vést své členy k zajišťování bezpečnosti lyžování a k ochraně přírody. Smyslem činnosti IS je koordinace členských organizací.

K dosažení cílů plní INTERSKI ČR zejména tyto hlavní úkoly:

- Vytváří podmínky pro spolupráci jednotlivých subjektů v něm sdružených, shromažďuje, vyhodnocuje a aktivně rozvíjí poznatky o výuce lyžování.
- Prezentuje systém výuky lyžování v ČR i v zahraničí, především v mezinárodní organizaci INTERSKI.
- Aktivně se zúčastňuje práce v mezinárodní organizaci INTERSKI, získané poznatky přenáší do lyžařského hnutí v ČR.
- Spolupracuje s orgány státní správy při koordinaci výchovy a školení lyžařských pedagogů, při tvorbě právních norem a předpisů v oblasti výuky lyžování. Cílem je jejich sjednocení s mezinárodním standardem.
- Vyvíjí publikační, vzdělávací, osvětovou a propagační činnost jak na území ČR, tak na poli mezinárodním.
- Využívá poznatky z oblasti péče o volný čas, s důsledným uplatněním zdravotně výchovných principů a ekologických zásad.

— Vytváří podmínky pro uskutečnění ideálu Sport pro všechny, rozvíjí péči o zdravotně postiženou populaci.

Ve své činnosti se INTERSKI ČR zabývá zejména:

- a) výukou lyžování na školách,
- b) problematikou lyžařských cvičitelů a učitelů,
- c) otázkou výuky lyžování ve školách.

Členství v INTERSKI ČR je kolektivní, tedy členy IS ČR jsou právnické osoby.

Členství je dvojího druhu: řádné a přidružené. Řádnými členy se stávají (projevili-li zájem podáním přihlášky):

- Svaz lyžařů ČR,
- Český svaz lyžařských škol,
- Fakulta tělesné výchovy a sportu UK Praha,
- Fakulta tělesné výchovy UP Olomouc,
- Asoc.ace profesionálních učitelů lyžování (APUL),
- pedagogické fakulty, které zajišťují výuku lyžování,
- vzdělávací zařízení akreditovaná MŠMT pro oblast lyžování.

Rozhodnout o přijetí dalších řádných členů může pouze vlná hromada pléna IS ČR.

Přidruženými členy IS ČR se mohou stát všechny další právnické osoby, které se zabývají výukou lyžování, projeví-li zájem o členství a podáním přihlášky vysloví souhlas s cíli, úkoly a stanovami IS ČR. Přidružení členové mají právo navrhovat své členy do odborných pracovních komisí.

Plénem IS ČR v závěru zvolilo výkonný výbor i kontrolní a revizní komisi ve složení:

- Předseda IS ČR Ing. Vladimír Mastný
 1. místopředseda doc. dr. František Dvořák
 2. místopředseda doc. dr. Jan Čermák
 členové dr. Karel Štrobl — předseda komise školské
 doc. dr. Miloš Příbramský — předseda komise metodické
 dr. Petr Houser — předseda komise cvičitelské
 Josef Tremel — předseda komise lyžařských škol
 Ing. Jaromír Pluskal — předseda kontrolní a revizní komise.

Následující schůze výkonného výboru 30. 6. 1993 jmenovala na doporučení pléna Igora Houdka čestným předsedou IS ČR a pověřila ho výkonem funkce mezinárodního sekretáře. Dále VV IS ČR jmenoval dr. Jana Přerovského zástupcem MŠMT ve výkonném výboru IS ČR. Schválil vytvoření terminologické komise a jmenoval dr. Jiřího Soukupa jejím předsedou. Byl také schválen emblém IS ČR a rozhodnuto, že sídlo sdružení bude na adrese Pod Děkanou 82, poštovní schránka 31, 140 00 Praha 4.

INTERSKI České republiky je tedy skutečností. Chceme věřit, že se stane sdružením potřebným, které bude světu jednotně prezentovat vysokou úroveň českého lyžování. Doufáme, že na území ČR bude moudrým koordinátorem výuky lyžování, jednotným partnerem státní správě (MŠMT) v oblasti lyžařských kvalifikací a podnikání. Ze svou činností bude přispívat k celkovému rozvoji lyžování a aktivit s ním spojených. Lyžování je široce oblíbená činnost podstatné části české aktivní populace všech věkových kategorií a cesta k dokonalosti je ve všech oborech nekonečná. Pro jízdu na lyžích to platí neméně.

Doc. dr. FRANTIŠEK DVOŘÁK

ČEST JEJICH PAMÁTKE!

Ve druhé polovině letošního léta náhle a nečekaně zemřel dlouholetý obětavý funkcionář českého lyžování, **ing. KAREL PECHATÝ**. Vzpomínat na něj budou nejen v jeho rodné tělovýchovné jednotě Bohemians Praha, kde pracoval jako hospodář oddílu lyžování, ale také jako vedoucí tréninkového střediska mládeže — jednoho z mála u nás, které dokázalo vychovat kvalitní závodníky mimo horské oblasti. Karel Pechatý však udělal mnoho i pro vyšší orgány našeho lyžování. Řadu let byl hospodářem úseku alpského lyžování Svazu lyžařů České republiky, analogickou funkci zastával také v bývalém orgánu federálním, v ČSSR. Zejména při rozpadu svazu v souvislosti se zánikem federace prokázal, jak mu záleží na budoucnosti lyžařského sportu u nás. Svých 70. narozenin se bohužel už nedožil.

V septembri 1993 ukončila zákerná choroba život profesora **Petera Pecha** z Nitry. Z radov lyžiarov tak odišiel nadšený, obetavý organizátor pretekov, aktívny lyžiarsky cvičiteľ, rozhodca I. triedy. Vychoval desiatky nových cvičiteľov, bol jedným zo zakladateľov verejnej lyžiarskej školy v Nitre, ktorá patrí medzi prvé na Slovensku. Niekoľko rokov prispieval aj do časopisu Lyžařství. Svojím elánom a nadšením dokázal, že lyžování sa dá robiť aj v ťažkých podmienkach, v kraji, kde veľa snehu nebýva.

Príkladný vychovateľ a pedagóg svoje ďalšie plány už nedokončil, zostane však v srdciach všetkých lyžiarov nejen v Nitre, ale aj na celom Slovensku.

OD VĚSTNÍKU PO LYŽAŘSTVÍ

aneb 81 let časopisu

Dne 8. listopadu 1912 vyšlo I. číslo I. ročníku nového periodika. Svaz lyžařů v království Českém se rozhodl vydávat vlastním nákladem svůj časopis, jehož plný název zněl Věstník Svazu lyžařů v království Českém. Na titulní fotografii prvního čísla je Aleš-Lyžec, propagátor lyžování a velký znalec našich hor. „Žádný autor či vydavatel map neměl by opominouti předložití jemu svou práci k opravě,“ praví se v dalším textu.

Redaktorem Věstníku v letech před 1. světovou válkou byl Vojtěch Hodan. Zpravodaj vycházel na pěkném papíře, se zajímavými fotografiemi, měl velmi dobrou polygrafickou úroveň. Jazykově a stylistická stránka už tak dokonalá není, publicistická vůbec ne. Občasné literární pokusy jsou vyložené podprůměrné a sotva by je některý dnešní redaktor vydal.

Věstník byl spíše funkcionářský zpravodaj než časopis. Přinášel informace z vnitrosvazového života, sněhové zprávy, doporučené lyžařské túry, informace o výzbroji a výstroji, přehledy ubytovacích možností v horách. [Zajímavé je například to, že členové Svazu lyžařů měli v roce 1913 poloviční sleva při každé cestě vlakem do hor!]

Nepodařilo se mně vypátrat, kdo vlastně časopis financoval, zda k tomu skutečně stačily příspěvky členů. Úvaha tím pochoptitelnější, sledujeme-li stesky na špatnou předplatitelskou morálku. „Odběratelé neplatí, nemáme peníze na výrobu!“ bůdže vydavatel v dubnu 1913, tedy koncem prvního ročníku. Zpravodaj totiž vycházel pouze od listopadu do dubna, obvykle deset vydání, číslování ročníků se tedy nekryje s kalendářními roky. Redaktor patrně dělal tuto práci při normálním občanském zaměstnání a kdo ví, zda vůbec za nějakou odměnu. Měl však hodně spolupracovníků, kteří — rovněž bezplatně — pomáhali autorsky i administrativně. Jinak by sotva někdo dokázal vydat při zaměstnání Věstník, třeba dvakrát měsíčně.

Zprávy ze závodů tenkrát nebyly časté, zato nám znějí závažně. Skokani na lyžích skákali nejdále 30 metrů, dlužno však říci, že z můstků na dnešní poměry dětských. Vítěz závodu v běhu na 50 km dosáhl času 4:30 h a poslední v témže závodě neuvěřitelných 7:50 h! Zaujalo mne též, že zima 1913/14 byla „bídná pro lyžaře“, stížností na nedostatek sněhu provázeli celý ročník Věstníku.

Náš první časopisecký předek neměl dlouhého trvání. V prosinci 1914 konstatuje Rössler-Ořovský, že při dalším trvání války asi nebude možné Věstník vydávat „v rozsahu jako v období minulém“. V zimě 1915/16 bylo jeho vydávání zcela přerušeno.

PO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE

vyšel časopis až v roce 1921. Jmenoval se Zimní sport. Ačkoliv byl věnován zimním sportům vůbec, lyžování jasně převažuje. [Někdy ovšem ještě „lyženi“ a „závodů lyžecké“.] V ústraní byl tenkrát dokonce i hokej, zásadně v podobě „kanadský hokej“. Novinkou bylo začlenění Slovenska do nové republiky, a tak se v časopise často píše o možnostech lyžování ve slovenských horách. Jako redaktor se střídali ing. Josef Jilek, ing. Hyněk Wachtl, JUDr. Josef Kalibera.

Trochu záhadné mně zůstává číslování ročníků, což má de facto vztah k ročníku dnešního Lyžařství. Za 1. světové války končíme ročníkem 4. V prosinci roku 1921 vychází Zimní sport, opět pod označením I. ročník. Na podzim 1922 však máme náhle v ruce ročník označený jako „XII./II.“. Kde se vzala ona dvanáctka? Jediné vysvětlení je, že lyžaři posléze započítávali i ročníky v zimách let 1915—21, kdy časopis nevycházel. Počítáme-li podle tehdejšího zvyku zimní období, nikoliv kalendářní roky, dojdeme však pro ročník 1922/23 k číslu 11, nikoliv 12. Nevím, zda tento problém už někdy někdo řešil. Pokud ano, omlouvám se za svou nezalost.

Číst si v časopise je však přímo kouzelné, bez ohledu na číslo ročníku. Nacházíme informace o ZOH v Chamonix, dokonce i první metodiku tréninku běžce na lyžích. Dnešní závodníci by jistě byli příjemně překvapeni trenérovým požadavkem trénovat alespoň třikrát v týdnu, z toho však jednou „v dobrém tempu“. Zertovně — bohužel — zní zpráva, že stavba horské chaty stála „celých 8600 korun“. Překvapující je informace, že už v roce 1926 se běžel atletický kros lyžařů v Senohrabech. Tento závod se totiž běhá dosud...

Ročník 1927/28 začíná nekrologem za zemřelého Aleše-Lyžce. Redakčně za časopis odpovídal JUDr. Kalibera s ing. Jílkem,

tedy jména nikoliv nová. Časopis je plný reklam i pěkných fotografií, obsahová stránka pokulhává. Zimní sport má úroveň solidní obrázkové revue, články jsou však zaměřeny spíše literárně než sportovně. Za zmínku stojí Slovenská hlička — kéž bych ji měl dnes! O vývoji ve sportu svědčí rostoucí pozornost věnovaná závodění žen. Dámská hlička působí místy poněkud feministicky, leč v tehdejší době nebylo zřejmě snadné prosadit sportování žen (respektive „dam“, jak se téměř výlučně píše) do povědomí veřejnosti.

Čtenář dnešních časopisů se má stále čemu divit. Start závodu v běhu na lyžích byl v Banské Bystrici na náměstí (!) reprezentant na ZOH v Lake Placidu se nemohl zúčastnit tréninku, poněvadž „měl boty u ševce“. Senzací byla novinka — skoky na lyžích na slámu — letní závody skokanů tudíž mají dlouholetou tradici. Zato obrázky skokanů s roztaženými rukama vzbuzují úsměv, podobně jako fotografie sjezdářů v pumpkách, navíc na zcela neupravených svazích. Nutno však vidět přibývající metodické materiály, z nichž některé mají úroveň velmi dobrou, na tehdejší dobu neuvěřitelně moderní. Mám na mysli například materiál dr. Jiřího Jelínka z roku 1933 o celoroční přípravě lyžařů-běžců. S výjimkou poněkud nízkých objemů lze autorovy zásady aplikovat ještě dnes...

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA

ochromila lyžařské hnutí a tedy i vydávání časopisu. Poslední předválečný redaktor Jan Řihánek se snažil udržet v časopise spíše odbornou podobu, leč ke svým snahám neměl dostatek času. Obdivuhodné je, jak se redaktor ročníku 1940/41 Kaja Bloman [novinářskou značku měl stejnou jako dnešní redaktor Lyžařství] dokázal zcela vyhnout politice a z časopisu se pozná, že vyšel ve strašném válečném konfliktu, za okupace naší země. Zimní sport tedy mohl v roce 1946 znovu vyjít s neposkvrněným štítem.

Éra poválečných ročníků Zimního sportu byla krátká. V roce 1949 začalo vycházet 12 odborných tělovýchovných měsíčníků, mezi nimi — 12. 2. 1949 — časopis s dosavadním názvem Lyžařství. Zajímavé je, že byl opět označen jako ročník I. a teprve po několika letech se vrátil k tradičnímu číslování v návaznosti na Zimní sport i Věstník.

Stát tenkrát časopis platil, ale nikoliv zadarmo. První redaktor Lyžařství Miro Fíšer nemohl nepodehnout politice oněch nešťastných let. Sportovní dění v zahraničí jako by neexistovalo, dočítáme se stále jenom o Sovětském svazu, události v lyžování musej ustoupit Stalínovým narozeninám či sjezdu KSČ. Citáty z Gottwalda i z Lenina jsou přímo povinnou četbou, některá konstatování byla zcela neapná. Například tvrzení, že příčinou nedostatečných úspěchů našich lyžařů je nedostatečné využívání sovětských zkušeností. Přitom lyžaři SSSR se tenkrát světových soutěží vůbec nezúčastňovali a dokonce i na ZOH se s nimi setkáváme až v roce 1956, navíc pouze v běžecích disciplínách. Jenže alpské disciplíny byly sport buržoazní, tedy odsouzenéhodný.

Náš časopis, ročník 1955, vyšel v nakladatelství Orbis jako orgán Státního výboru pro tělesnou výchovu a sport. Redaktorem byl Stanislav Toms a největším námětem spartakiáda. Nutno ovšem spravedlivě podotknout, že přibývá materiálů odborných a metodických i jmen autorů, s nimiž se setkáváme dosud nebo přinejmenším do let nedávno minulých. Mezi autory se už tenkrát objevují jména Bělohožník, Kulhánek, Jedlička, Husák, Čtvrtečka a další. V ročníku 1956 mne nejvíce zaujaly podrobnosti z natáčení filmu Synové hor, dosud nejvýznamnějšího počínu naší kinematografie, pokud jde o lyžařskou tematiku. Zajímavé je také to, že časopis zcela opomíjí sport pro všechny, který není zastoupen skoro vůbec, sport v zahraničí minimálně. Zelezná opona stále dělala své.

Následují léta, v nichž se redaktori Lyžařství nápadně rychle střídali. Beze slova komentáře, tím méně zdůvodnění, takže dnes není jasné, proč jdou tak rychle za sebou jména Zdeněk Paulů, Milan Špaček nebo Václav Trykar. Jistě, mohu se zeptat pamětníků — z časopisu samotného se to však nedozvím. Úroveň Lyžařství však ve druhé polovině padesátých let rostla. Přestalo být funkcionářským zpravodajem, vykristalovalo se skutečný časopis snažící se zaujmout nejširší veřejnost. Na přelomu let 50. a 60. lze sledovat i politické uvolnění. Demagogie mizí, přibývá informací ze světa, povinných

politických článků je čím dál méně. Lyžařství se snaží zachytit skutečné problémy společnosti. Například v ročníku 1965 čteme o zoufalém nedostatku lyží, a to i pro reprezentanty. Závěděť však mohu svým předchůdcům počet spolupracovníků, vzhledem k výši honorářů téměř dobrovolných. I já bych měl rád příležitost k nářkům, že „příspěvků do Lyžařství je mnoho a místa málo“. V roce 1964 se stal součástí našeho časopisu biatlon, tehdy ještě psáno „biathlon“.

PO ROCE 1968

Nedočkavě jsem sahal po ročníku 1968, ale byl jsem zklaman. O „obrodném procesu“ či „pražském jaru“ nepsali tehdejší autoři vůbec. Karel Moravec podrobně popisuje Raškův triumf na ZOH, k politickému dění však zůstává zcela němý, a to včetně invaze spojeneckých armád do Československa, Lyžařství vyšlo v září 1968, potom dvojčíslo listopad—prosinec, stále beze slova o politickém dění.

Děni v tělovýchově ovšem zachyceno je. Ročník 1968 končí ustavením Svazu lyžařů České republiky, respektive jeho obnovením v rámci federalizace, následující rok začíná federací a jejím dopadem ve sportu. Pod vedením tandemu Novotný—Nejedlo vyšlo Lyžařství v roce 1969 pouze pětkrát. Dubnové vydání z roku 1970 má 48 stran a je věnováno MS ve Vysokých Tatrách. Redaktorem byl dále J. F. Nejedlo, šéfredaktorem odborných tělovýchovných časopisů se stal Alfréd Janeček, který — ač bezpartijní — jím byl až do své smrti v lednu 1981.

NEDÁVNÁ MINULOST

Od 9. čísla ročníku 1973 se stal redaktorem Lyžařství Jaroslav Trousil. Byl jím až do roku 1987 a časopisu vtiskl podobu na mnoho let. Nemám prostor na hodnotící rozbor, myslím si však, že ze všech redaktorů Lyžařství byl Jaroslav Trousil nejlepší.

Především uměl najít správné proporce, věnovat pozornost podstatným věcem. Omezil výsledkové přehledy s tím, že nejsou příliš čtivé a oddíly dostávají výsledky Interní cestou. Zavedl rozsáhlé informace ze zahraničí a pravidelná rubrika Ze světa pod jeho vedením skutečně vzkvétala. Na druhé straně je však třeba vidět, že k jejímu naplnění měl i nejlepší podmínky — dlouholetá práce sportovního redaktora ČTK mu umožnila být

stále u zdroje informací. Dnešnímu Lyžařství chybí spolupráce s „Četkou“ a musím usilovat o její obnovení. Obdivuhodným způsobem uměl Jaroslav Trousil naplnit zejména letní a podzimní čísla časopisu. Na Lyžařství z jeho doby se prakticky nepozná, zda právě byla nebo nebyla lyžařská sezóna. Výhodu měl i ve kvalitním fotoreportérovi, jímž byl Bohumil Hynek.

Redaktor Trousil se pochopitelně nemohl zbavit úlitby tehdejšímu politickým bohům, ale té se nemohl zbavit nikdo z nás. Tělovýchovný časopis zkrátka musel začínat politickým úvodníkem. Jinak se ale Lyžařství politice vyhýbalo. Snad jedině, co bych hodnotil kriticky, jsou některé metodické materiály, které sloužily příliš úzkému okruhu čtenářů a je diskutní, proč podrobně rozebírat například postavení skokana na nájezdu, když trenéři měli i jinou možnost rozšiřování odborných materiálů.

Po roce 1987 se v rychlém sledu vystřídalí redaktori Petr Bušta a Michael Lohniský. Oba řídili časopis příliš krátkou dobu, než aby bylo možné jejich přínos odpovědně hodnotit. V historickém kontextu proto trochu zaniká literární vybroušenost Petra Bušty i faktografická důkladnost, z níž vycházel redaktor Lohniský.

SOUČASNOST

Snažíme se, navzdory složité hospodářské situaci, Lyžařství udržet. Proto, že je to nejstarší česky psané tělovýchovné periodikum. Ale především proto, že bychom bez něj „ztratili společnou řeč“, jak situaci pěkně charakterizoval poslední předseda ČSSL doc. dr. Jaroslav Potměšil.

Na stránkách časopisu, konkrétně v Lyžařství č. 4/93, ročník 79., jsem v úvodním článku shrnul podmínky, za nichž bych i já uměl Lyžařství udělat lépe. Doufejme, že se časem postupně splní. Zatím se jenom snažím nebýt horší než moji předchůdci. Časopis vydávaný mimo nakladatelství je skutečně v mimořádně těžké situaci.

KAREL BLÁHA

PS: Můj přehled je příliš stručný, na víc jsem neměl místo. Poznámky k historii časopisu by vydaly na minimálně dvojnásobný rozsah.

O vysychajících pramenech

Každý by chtěl, aby se o něm v Lyžařství psalo a aby se psalo pokud možno dobře. Málokdo ale pro to něco konkrétního udělá.

V minulém čísle jsem kritizoval lyžování na trávě, že jeho úsek nedodává výsledky. Žel, nejsou sami. V podobném tónu jsem se vyjádřil koncem zimy o úseku alpského lyžování, kdy dokonce ani vedoucí trenér při MSJ neměl pro redakci výsledky a také jsem se je už nedozvěděl! Obávám se, že v nadcházející zimní sezóně budou podobné potíže i s dalšími úseky našeho lyžování.

Už pořadatelé závodů celostátního formátu, včetně závodů mládeže, by neměli zapomínat informovat časopis. Ve většině případů stačí výsledková listina doplněná pěti řádky základních informací o závodě. Adresu redakce najdete v tiráži časopisu.

Někdy je problém i s výsledky závodů, na kterých redaktor Lyžařství byl. Jelikož nesmím řídit auto — po vážném úraze hlavy nevidím plasticky — jsem odkázán na veřejnou dopravu. Vzhledem k jízdním řádům nejednou nemožu na výsledky čekat. Požádám-li o ně, pořadatelé je zpravidla slíbí — a zpravidla nikdy nepošlou... Co se potom chcete o svých závodech dočíst? Nečekejte, že všechno bude v denním tisku.

Ještě složitější je to se závody pořádanými v zahraničí. Potom jsem skutečně odkázán na vedoucího zájezdu, případně reprezentačního tre-

nera. Jenže trenér reprezentačního družstva potřebuje svůj jediný exemplář pro sebe — a jsem tam, kde jsem byl. Nevěřili byste, jak těžko se výsledky shánějí. A odborný lyžařský časopis by se neměl spokojovat obligátním uvedením prvních tří, případně dokonce jenom vítězů...

Pokud jde o ČTK, ani tam není situace jednoduchá — moderní technika ji spíše zkomplikovala než usnadnila. Dříve nechávali pracovníci „čety“ výsledky třeba dva týdny, než si pro ně redaktor Lyžařství přišel. Od doby, kdy zprávy nejsou na papíře, nýbrž na disketách, se po třech dnech všechno vymaže a výsledků se už nedočkáte. Navíc spolupráce s agenturou není zadarmo a při našich financích nemožu od redaktorů ČTK chtít zázraky. Celou sezónu „pokrýt“ si musím převážně sám. Jistě, spolupráci s ČTK se musím snažit zlepšit, částečně to je moje vina. Ale vždy budu odkázán především na ochotu, protože dobře platit za takové služby nejsme schopni.

★

Druhé téma také není nové: Stále slyším rady, pomocí se však nedočkám. Co chvíli mně někdo zavolá a třeba i deset minut si se mnou povídá o tom, co by v časopise mělo být. Požádám-li na základě diskutovaných možností o konkrétní spolupráci, obvykle se jí nedočkám. Nezbyvá mně tedy, než abych poněkud nezduřil

řekl: Nepotřebuji ani tolik poradit, jako spíše pomoci. Nevymlouvejte se na neschopnost napsat dobrý článek. Nutnou publicistickou úroveň už dám textu sám, to je ostatně moje povinnost. Stačí pár tezí, nápadů, myšlenek formulovaných třeba i jenom jako poznámky, nikoliv souvislý text. Všechno ostatní je moje starost, leč prameny informací vysychají.

Objíždět jednotlivé lyžařské oblasti a sbírat materiály? To by bylo ideální, chybí však dostatek času i peněz. V souvislosti s historií časopisu Lyžařství jsem při studiu starých ročníků narazil na redaktorův povzdech: Příspěvků do Lyžařství je tolik — a místa tak málo! Jak rad bych měl jeho starosti... Dnes máme jenom dvouměsíčník a pokud zrovna není závodní sezóna, jako by ho nebylo čím naplnit.

Že však lidé ochotní i ke spolupráci s časopisem ještě nevymřeli, o tom svědčí příklad z Ostravy: Pan Michal Rozhon, trenér mládeže. Jistě, jeho příspěvky nejsou právě vybroušené a novinářsky čisté. Vycházejí v jazykově trochu jiné podobě, než v jaké byly napsány. Ale díky, veliké díky za ně! Dozvíme se věci, které trápí trenéry mládeže, a nejen na Ostravsku. Navíc: Zmíněný autor se vzdává honorářů ve prospěch časopisu. To opravdu stojí za zveřejnění. Přidají se další? (Třeba i s naším skromným honorářem...)

K. B.

ALPY I PRO VÁS

Dnešní situace umožňuje také turistům lyžovat v zahraničí. Někdy dokonce — bohužel — není cena ani podstatně vyšší než za pobyt v našich horách. Nechme o tom hovořit účastníka několika takových lyžařských cest.

Nejsem lyžař závodní, pouze rekreační. První zájezd do Alp jsem absolvoval ještě v „totalitě“, kdy takové cesty měly trochu jiné kouzlo, než jaké by ve skutečnosti měly mít. Člověk měl pocit něčeho nejen krásného, ale i zakázaného. Dnes je lyžování v Alpách celkem snadná záležitost. Pokud nepojedete zbytečně daleko, je to blíž než do Tater. Ideální a pro nás neobvyklé je zejména letní lyžování. Můžete ho pořídít s levným ubytováním v kempu, jakých je v okolí ledovců dostatek, otrlejší táboři i „na divoko“. (Pozn. redakce: To je sice dobrodružnější, ale o trpělivosti a shovívavosti tamní policie si nedělejte iluze!)

Letní lyžování je pochopitelně nejhezčí při pěkném, slunečném počasí, kdy však — na rozdíl od zimy — musíte někdy počítat s frontami, ne však příliš dlouhými. Trati jsou — alespoň v Rakousku — vždy perfektně upravené a vyznačené. Sníh bývá měkký, mokrá a tudíž těžký, jízda na něm je pomalejší, ale příjemná. Při horším počasí většina lidí uteče a potom máte hory pro sebe. Vleký jezdí i v létě, rolby k úpravě tratí také. Lyžování v létě se hodně podobá tomu našemu, včetně občasných fronty u nějakého atraktivnějšího svahu.

Naopak zimní lyžování je zcela odlišné. Pokud nehodláte sjíždět stále stejný svah a zdokonalovat svou techniku jízdy, lze mluvit o jakési turistice na sjezdových lyžích.

Nabídka tratí různé obtížnosti je v alpských střediscích neuvěřitelná. Sto, dokonce i 150 kilometrů sjezdovek v jediném středisku není nic výjimečného! Však také správné středisko zahrnuje několik hor, kopců a údolí. K dispozici je 30 až 50 různých tratí, takže je vyloučeno projet všechny v krátké době. Někdy se to za celý pobyt nemusí podařit. Potom se stanete turistou na sjezdovkách.

Sjíždíte stále nové a nové tratě, poznáváte ty, na kterých jste ještě nebyli, putujete od jedné k druhé a večer hledáte cestu zpátky, což někdy není jednoduché. Vždyť můžete být i dál než deset kilometrů od místa, v němž jste začali. V extrémních případech dokonce několik desítek kilometrů. Naštěstí vám systém lanovek, vleků a služeb pomůže. Propojení je tak dokonalé, že i hodně zbloudilý výletník se dostane tentýž den zpět. Zabloudit v Alpách, tedy v jejich zimních střediscích, se snad ani nedá.

Lyžaři průměrnému, technicky ne příliš dokonale vybavenému, mohou dělat problémy výborně upravené sjezdovky. To zní paradoxně — jak může být dobře připravená trať příčinou potíží? Ale může. Na takové trati dosáhne i méně zdatný lyžař vysoké rychlosti, což nemusí dobře skončit, přičemž právě ti méně dobří a nezkušení si rychlost uvědomí zpravidla až po pádu... Pád navíc nelze kontrolovat jako u nás — lyžař může „letět“ i třicet nebo dokonce padesát metrů bez možnosti ovlivnit svůj směr, tím méně zastavit. Příčinou pádu může být také únava z nezvykle dlouhé sjezdovky.

V souvislosti s tím doporučuji každému mezinárodní zdravotní pojištění. Ceny za dopravu a ošetření raněného jsou velmi vysoké, a pokud nemáte dost peněz, lékař vám poskytne první pomoc a víc se o vás nestará! Bezpečně to vím o Francii, ale v jiných zemích to prý není jiné. (— Pozn. redakce: Skutečně není, problémy tohoto druhu bývají dokonce i při zranění sportovců, účastníků mezinárodních soutěží, a nejen v lyžování!)

Protože u nás si sotva zvyknete na dlouhé kilometry sjezdovek, musíte počítat s tím, že vás večer bude bolet celé tělo. Přesto je lyžování v Alpách úžasný zážitek, euforie volnosti a pohybu. Chut vidět nové a další sjezdovky i údolí člověka neopouští.

JAROSLAV KAIL

EXTREM TOUR Vladimír Lomský TRAVEL SERVICE

nabízí lyžařům tyto zájezdy:

1. Val Thorens — (Savojské Alpy — Francie (6 dnů lyžování)). Ubytování ve výšce 2300 m n. m. Lyžování až ve výšce 3300 m n. m.

7. 1.—16. 1. 1994	7850 Kč
14. 1.—23. 1. 1994	7850 Kč
4. 2.—12. 2. 1994	9250 Kč

2. Hinterstoder — Rakousko (5 dnů lyžování). Terény ve výšce do 1800 m n. m. Ubytování v Kaplici, dojíždění denně dvě hodiny tam a dvě zpět. Termíny se shodují s jarními prázdninami pro Prahu.

28. 2.— 5. 3.	3980 Kč
7. 3.—12. 3.	3980 Kč

3. Pitztalský ledovec — Rakousko (5 dnů lyžování na ledovci, sníh po celý rok!)

13. 3.—19. 3.	4930 Kč
5. 4.—11. 4.	4930 Kč

V ceně všech zájezdů je doprava (včetně dálkových poplatků), permanentka (Skipas), ubytování, základní pojištění, lékařská péče, výcvik na našich snowboardech.

Cestovní kancelář Extrem Tour připravuje na duben 1994 letecké zájezdy do Nepálu a Indie — 20 dnů Nepál, 10 dnů Indie. Cílem je základní tábor pod jižní stěnou Annapurny (4500 m n. m.). Předpokládaná cena 27 000 Kč, předpokládané další nutné výdaje (stravování) asi 5000 Kč.

Blíže informace ke všem akcím na adrese CK Extrem Tour, Vladimír Lomský, Průchova 1031, 150 00 Praha 5, tel. 52 59 43 2.

Druhy oblouků a jejich nácvik v etapě základního lyžování

Zvládnutí techniky zatáčení na lyžích vyžaduje hodně času a úsilí. Jde o dlouhodobý, několikaletý proces, který dělíme na:

- etapu základního lyžování,
- etapu závodního lyžování.

Z hlediska nácviku jednotlivých druhů oblouků na úrovni I. a II. části etapy základního lyžování i dále v etapě závodního lyžování můžeme oblouky třídit podle několika kritérií.

1. Podle charakteru pohybu dolních končetin v průběhu jednotlivých fází napojovaných oblouků na oblouky:

- s rozdílnými pohyby dolních končetin,
- se společnými pohyby dolních končetin.

2. Podle průběhu těžiště ve vertikálním směru ve fázi zahájení oblouku na oblouky:

- zahajované pohybem dolních končetin ve směru shora dolů,
- zahajované pohybem dolních končetin ve směru zdola nahoru.

3. Podle polohy lyží v některé z pohybových fází napojovaných oblouků na oblouky:

- v rovnoběžném postavení lyží,
- v přívratném postavení lyží (jednosměrný, oboustranný přívrat),
- v odvratném postavení lyží.

4. Podle délky dělíme oblouky na:

- dlouhé, střední a krátké. Dlouhé jsou zhruba 25–30 metrů (od zahájení k ukončení jednoho oblouku), střední 15–20 metrů, krátké 8–5 metrů.

5. Podle velikosti změny směru dělíme oblouky na:

- otevřené a zavřené. Otevřené jsou oblouky s malou změnou směru jeté při spádnicí, zavřené se značnou změnou směru, vyjžděné více k vrstevnici.

Na základě zvolených kritérií můžeme sestavit určitý schematický přehled druhů oblouků, do kterého zařadíme možné mechanismy vychýlení lyží z přímočaré jízdy.

Z biomechanického hlediska je možné zatáčet na lyžích pomocí různých mechanismů-principů, eventuálně jejich kombinací. Jsou obsaženy v jednom pohybovém aktu a podílejí se společně na fázi zahájení oblouku. Z didaktického hlediska je velmi důležité vyzvednout do popředí (ve formě instrukcí) optimální formu zahájení oblouku pro zadaný pohybový

úkol, v dané terénní a traťové situaci.

Ze základních mechanismů zatáčení lyží lze vymežit následující:

- zvýšení tlaku na lyži při současném postavení lyže na hranu,
- odraz z hran lyží,
- opora o hůl,
- rotace,
- protirotace,
- odklon trupu.

Každý z uvedených mechanismů může za určitých specifických okolností uvést lyže do jízdy v oblouku. Ve většině případů jde o kombinaci nebo sčítání několika mechanismů.

Při nácviku jednotlivých druhů oblouků na úrovni etapy základního lyžování musíme vycházet z toho, v jakých terénních a sněhových podmínkách nácvik uskutečňujeme. Z tohoto předpokladu vyplývá několik zásad:

- Nácvik nejdříve uskutečňujeme v optimálních standardizovaných podmínkách (ideálně upravený terén na cvičných svazích).

— Po zvládnutí základních struktur pohybové činnosti můžeme přecházet k aplikaci nacvičeného do obtížnějších sněhových a terénních podmínek.

— Po zvládnutí nácviku ve standardizovaných podmínkách a jeho aplikace do mírně ztížených podmínek přecházíme k nácviku modifikace techniky. V této souvislosti hovoříme o **modifikovaných obloucích**, které nacvičujeme pro obtížné terénní a sněhové podmínky.

Pro zvládnutí výjimečně vznikajících sněhových podmínek na úrovni II. části etapy základního lyžování uskutečňujeme modifikované oblouky.

- krátké oblouky v hlubokém sněhu,
- krátké oblouky s přeskokem,
- krátké oblouky, jejichž fáze ukončení a zahájení je uskutečňována nad vnitřní lyží.

(Příště dokončení a schemata k tomuto článku.)

Doc. dr. MILOŠ PŘÍBRAMSKÝ

Začneme u oblouků a skončíme — možná — i na závodní trati...

Snímek Michaela Brachtlova

POWER DRINK

(a pitný režim vůbec)

Při formuaci tohoto příspěvku ze seriálu o racionální výživě sportovců jsem se zamyslel nad základním problémem: Nutností informovat veřejnost o nových výrobcích vyhovujících přísným kritériím racionální výživy. V praxi se totiž setkáváme se značnými rozpaky sportovců, co si zvolit z nyní již široké nabídky různých dietních doplňků, včetně nápojů.

Myslím, že není nutné zdůrazňovat, že každá fyzická a především sportovní činnost je spojená s rizikem ztráty tekutin. Zdá se, že mnohem důležitější než dostatečný příjem energie je právě konzumace nápojů. Energie máme všichni ve stravě dost. (I když samozřejmě u extrémně dlouhých výkonů je i ona mnohdy značným problémem.)

Nezbývá než věnovat pozornost výběru nápojů, a to z mnoha důvodů:

- ceny po přepočtu na 1 litr nápoje
- složení, tím i určení pro různé typy činností a pro různé období
- individuální tolerance.

V tuzemsku se objevily četné nápoje, které mohou sportovci používat. Připomínám běžné koncentráty ovocných šťáv, vhodné po zředění jako běžný rehydratační nápoj pro širokou veřejnost. Dále jsou to nápoje v koncentrované formě, tzv. v prášku, jako je VITA DRINK LIGHT výrobce SDC Vizovice, nebo již „sportovní nápoj“ určený pro nejširší veřejnost (včetně dětí), ENERGION firmy Bonita. Neztracujme ani starý dobrý G-30, eventuelně specializovaný sportovní nápoj špičkově úrovně SPORT IDEÁL. Mohl bych jmenovat ještě nápoje firem CONTIPRO, PENCO a AGROBAC, případně i SPRINT firmy Medsport. To vše jsou nápoje tuzemské.

Přesto je ve sportřebitelích zakořeněná představa, že nejlepší je dovoz — a tak se „vesele“ pije LAVIT, ISOSTAR a další, vždy mnohem dražší a často kvalitou horší! (Nemám-li některé nápoje z dovozu označit doslova za nevhodné!!) Zahraniční firmy „táhnou“ nepoučené zákazníky především atraktivními příchutěmi, zdůrazňováním obsahu všech minerálů, stopových prvků a vitamínů. V tom je právě obchodní trik, protože pro doplňování tekutin těsně před výkonem, při něm a eventuálně bezprostředně po něm je takové složení zbytečné, ne-li dokonce nevhodné...

Snaha výrobců nicméně neustává a asi je to dobře. To si můžeme dokázat právě na novém sportovním nápoji firmy SDC Vizovice, distribuovaném pod názvem POWER DRINK. Měl jsem možnost tento nápoj osobně testovat, a to velmi podrobně. Než se vyjádřím o kvalitě, musím vědět všechno. Nestačí jen porovnávat základní složení. Výsledky nyní stručně uvedu především proto, že podle mého názoru je nápoj POWER DRINK jedním ze špičkových.

Složení nápoje má důsledně vlastní koncepci. Neplývá množstvím stopových prvků, nepřidává zbytečně minimální množství vitamínů jen proto, aby se zvýšila cena, nepoužívá neověřené a sporné ingredience. Vychází z jednoduché a správné úvahy, že je nutné respektovat fyziologické funkce organismu i důsledky sportovního zatížení.

Nápoj POWER DRINK je proto hypotonický. (Tím si u mně výrobci „splhli“, protože neuznávám módní izotonické nápoje.) Používá jako základní zdroj cukrů pouze čistou glukózu, respektuje naopak nutnost mírné příchuti i „sladkosti“ dosažené použitím optimálního umělého sladidla aspartam. POWER DRINK je mimořádný také složením minerálních látek (iontů). Nízký obsah draslíku je výhodný s ohledem na možnost použití nápoje v průběhu výkonu, kdy hladina draslíku v krvi fyziologicky stoupá. Ztráty sodíku, k nimž dochází pod vlivem zatížení (pocení) a které mohou být jednou z příčin svaiočných křečí při přehřátí a při pití pouhé čisté vody, jsou zcela nově nahrazeny, nikoliv formou obvyklého chloridu sodného (kuchyňské soli). V nápoji prakticky chybějí ionty chloru jako součásti chloridu sodného, což brání metabolické acidoze (okyselení) i tzv. diluční acidoze. (Při předávkování ch'oridu sodného dojde k nasávání tekutiny z buněk do mezibuněčného prostoru i do krve, což má nepříjemné vedlejší účinky. Klesá

pH krve a její schopnost eliminovat neblahé působení kyselých produktů přeměny látek.)

Chápu, že mnozí z vás přesně nevědí, o co jde. Stručně řečeno: POWER DRINK je prostě jiný než obvyklé sportovní nápoje. Více než u jakéhokoliv jiného nápoje je důležité, aby se při přípravě sportovních nápojů používalo doporučené množství vody. Samotný nápoj obsahuje také ionty bikarbonátové, čili HCO₃ — a to je při přípravě patrné z mírného šumění. Tyto ionty nejsou samočelné, neboť pomáhají udržet na snesitelné úrovni metabolickou acidozu. Koncentrace vodíkových iontů, jinak vyjadřovaná jako ono známé pH, je u POWER DRINKU asi 5,8, tedy mírně vyšší než u jiných, které jsou většinou „kyselější“. Vstřebávání je nicméně (snad i právě proto) bez problémů.

Testy u špičkových sportovců prokázaly několik velmi překvapivých efektů:

1. Pouhá jedna dávka nápoje, použitá před několika minut trvajícím maximálním výkonem, ho zlepšila díky tomu, že vzrostla schopnost udržet stále vnitřní prostředí a dosáhnout tak vyšší individuální spotřeby kyslíku. Metabolická acidoza (pH krve) se snížila méně, a to i při stejném množství kyseliny mléčné produkované vždy, když zatížení překročí individuální práh a začíná se projevovat nedostatek kyslíku v tkáních.

2. POWER DRINK je tedy možné podat jako ideální stimulační nápoj před krátkodobými výkony. Pokud je nutné takový výkon opakovat po relativně krátké přestávce, další dávka POWER DRINKU to umožní.

3. POWER DRINK lze použít i v průběhu dlouhodobých výkonů za předpokladu, že dodržíme základní pravidla pitného režimu. Znamená to, že se nesmí vypít jednorázově více než 2 dcl, za jednu hodinu výkonu ne více než 6 dcl. Na otázku, zda je množství nápoje celkově omezené, trvá-li výkon několik hodin, lze odpovědět, že nikoliv. Pokud ovšem dodržíme uvedené pravidlo — vypít za hodinu maximálně 6 dcl.

POWER DRINK ovšem není nápoj vysokoenergetický! Obsah energie je v něm v podstatě minimální. Základní obsah glukózy slouží jako prevence poklesu hladin krevního cukru. Tím udržuje stabilní výkon bez nebezpečí, že by vysoká dodávka jednoduchých cukrů způsobila rychlejší vyčerpání zásob glykogenu.

Má POWER DRINK nějaké kontraindikace? Ovšem — jako každý jiný sportovní nápoj. Především musíme uvážit obsah glukózy v případě, že ho budou chtít používat diabetici. Dále obsah sodíku v případě, že uživatel trpí výraznou hypertenzí (vysokým krevním tlakem) a jakýmkoliv poruchami funkce ledvin. (Taková se ovšem sotva vyskytují mezi závodními sportovci...)

Tento nápoj prostě vybočuje z řady, a to v pozitivním smyslu. Sportovci různých specializací si ho oblíbili a dávají mu přednost před jinými. POWER DRINK měl úspěch u atletů-skokanů a desetibojařů, ale také u lyžařů-běžců, triatlonistů i cyklistů.

Ještě malou poznámku: Pokud patříte mezi sportovce, kteří preferují několikahodinové výkony, strídejte POWER DRINK s tekutou nebo i tuhou výživou a s pitím čisté (tzv. bezsolutové) vody, abyste nepřekročili únosnou konzumaci sodíku. POWER DRINK je však žádoucí i při dlouhotrvajících výkonech, protože obsahuje vápník a hořčík, čili dvě minerální látky, které se spolupodílejí na prevenci svalových křečí.

Jistě vás napadne, že článek vypadá jako reklama, na níž je autor hmotně zainteresován. Přiznávám se, že mám jedno procento z prodeje. Věřte však, že z mé strany jde především o zainteresovanost „ideovou“. Prostě se objevil nápoj, který je mimořádný, navíc tuzemské výroby. Aby ta sporná zainteresovanost nebyla tak jednoznačná, dovolte mi konstatování, že je jen a jen na vaší svobodné vůli, zda nápoj použijete nebo si oblíbíte některý jiný.

RNDr. PETR FORT, CSc.

Vážený pane redaktore,

nedá mi, abych se zcela otevřeně nevrátil k Vaším článkům Pramádů juniorské radosti a Nedobře se píše z Lyžařství 2/93. Jako předseda OV MSJ 93 v klasických disciplínách v Harrachově se domnívám, že je můj povinností uvést některé skutečnosti na pravou míru.

Úvodem je nutno konstatovat, že jsme skutečně byli zvyklí pořádat akce podobného charakteru a významu zcela jinak za plně zástity socialistického státu. Tam asi byla nasazena laťka, ke které vzhlížíte při svém hodnocení. V nových podmínkách má naše společnost i stát jiné priority. Vzpomeňte na problémy MS v ledním hokeji 92 a MS v krasobruslení 93. (A tam všude hrál prioritní roli příslušný svaz, což se v našem případě tak jednoznačně tvrdit nemůže.) Víím, že jak MS 92 v letech, tak MSJ 93 nedopadlo po pořadatelské stránce tak úspěšně jako MS v letech 83. Příčiny jsou jasné: nezájem státních orgánů (vláda ČR, MŠMT, Olympijský výbor a region) být jen o symbolickou podporu našeho činění. Na MSJ se s výjimkou představitelů okresu a města neobjevila žádná státní osobnost. Jak s tímto vším kontrastuje skutečnost, že MSJ navštívil, byť na krátkou dobu, prezident FIS a člen předsednictva MOV pan Marc Hodler. Co dělala naše sportovní diplomacie?

Vaše nepřítomnost se dá chorobou vysvětlit. Iž však nelze pochopit jak Vy, jako šéfredaktor vysoce odborného časopisu, jakým Lyžařství bezesporu je, se snížíte k tomu, že hodnotíte vše pouze z televizního přenosu a z poznatků svých kolegů, kteří v Harrachově byli.

Chci s Vámi polemizovat o konkrétních Vašich televizních poznatcích z MSJ:

— Není již pravdou, že Harrachov kandiduje dále na pořadatele MS v klasických disciplínách dospělých. V současných podmínkách je to nesmysl. Navíc nikde nekandiduje jen místo, ale i příslušný lyžařský svaz. Nemyslím si, že je situace taková, že bychom v nejbližší době mohli takovouto akci uspořádat.

— Existence poutače pro závod Bohemia turné, který se nekonal, dráždila hrstku našich novinářů. Nevím proč. Je to trochu v tuto chvíli historie, jejíž pokračování bychom chtěli zajistit, i když asi již v jiné podobě. Je existence tohoto poutače argumentem pro špatně uspořádané MSJ? Neří.

— Startovní čísla družstev a štafet. To je kapitola sama pro sebe. To byla velká chyba. Finanční stránku MSJ pomáhala zajišťovat reklamní agentura Neubauer. Žádná se známějších agentur si na akci jako je MSJ netroubala. Je potřeba této začínající agentuře vzdát dík. Vgroubu všech startovních čísel vždy zajišťuje agentura. Každá sada je prodána určitému sponzorovi, jehož jméno je na číslech umístěno. To, že výrobce nepochopil zadání (tisklo se v Německu) jsme se dozvěděli dva dny před zahájením soutěží. Mohli jsme použít sady čísel z jiných závodů, ale tam byli přece uvedeni jiní sponzoři. Zlý sen to pro nás byl, účastníci to vsač vzali po vysvětlení s pochopením. Nevím, proč ne naše sdělovací prostředky. Je existence špatně vyrobených čísel argumentem špatně uspořádaného MSJ? Je to nedostatek, který by se neměl vyskytovat.

— Závod ve skoku družstev nezačal o půl hodiny později. Začal přesně podle rozpisu soutěže. Každý závod ve skoku začíná soutěžním kolem. Zde došlo při plánování přenosu ČT k nedorozumění v tom smyslu, že ČT naplánovala televizní přímé přenosy podle začátků uvedených v rozpisu. Zapomnělo se jaksí na to, že soutěžní kola, která jsou pro přenosy atraktivní, začínají

později. Dá se zde mluvit o oboustranné chybě. Nemusím Vám však vysvětlovat, jak obtížné je hýbat na poslední chvíli s programem takové akce, jakou MSJ je, kde jedna disciplína navazuje na druhou. Zde tedy zcela mystifikujete lyžařskou veřejnost. Snad jste si však všiml, že v 2. přímém přenosu bylo již vše v pořádku. Zde se nám podařilo posunout začátek závodu o hodinu dopředu. Byli jsme si však vědomi rizika, které jako pořadatel podstupujeme. Toto se podařilo jedině díky maximálnímu pochopení všech účastníků MSJ, protože se hýbalo dopředu s celým denním programem. Kdyby v ten den nebylo tak fantastické počasí, byl by to jistě opět časový průšvih. Mimochodem zeptejte se na svazu krasobruslení, jestli je zahraniční televizní společnosti žalovaly za pozdní začátek přímého přenosu jednoho večera volných jízd při MS. Já to nevím. Je Vámi uváděný příběh argumentem k Vašemu hodnocení špatně uspořádaného MSJ? Neří.

— Ten zlomyslník, který namontoval na můstku mikrofon, byla produkce přenosu ČT. Jsem rád, že jste se pobavil. Já moc ne. Rozhodně skutečně až do rozhodnutí jury nemusí vědět proč a na jak dlouho je závod přerušen. Je toto argument pro Vaše negativní hodnocení? Také neří.

— To, co se dělo na našich traťích, je jen slabý odvar toho, co se děje v zájmu koučování a fandění v severských zemích. Přesto to ale jako důležitý nedostatek lze připustit. Zajímavé však je, že si nikdo nestěžoval, ani protestem nehrozil. Je to argument Vašeho absolutně negativního hodnocení? Neří.

— Výsledky měly skutečně v průběhu MSJ asi 2 X způzdění. Co se týče jejich neúplnosti i uvedení časových odstupů závodu v severské kombinaci, je to otázka výkladu pravidel a dohody s TD FIS. Je to argument pro Vaše negativní hodnocení? Zdásti ano.

— Je dojemné, jak mne Rudé právo jmenovalo v čele několika jednotlivců, kteří se snažili vše operativně řešit. Po skutečnosti, kdy najel daleko větší počet novinářů než byl přihlášen jsem se snažil řešit problém tiskového střediska. Proto jsem byl na očích. Při pořádání podobné soutěže je skutečně mnoho věcí závislých na operativním řešení. Rudé právo i některé ostatní deníky, které článček otiskly ve stejném znění, označily MSJ v Harrachově za vrženou kaňku na celé české lyžování. Vy jste za toto RP pochválil, nic horšího jste pro lyžování nemohl udělat. Bez osobní účasti, bez snahy zjistit si další podrobnosti, bez vlastního názoru. Myslíte si, že pořadatelé dalších závodů se pohnou dělat další černé kaňky?

... [Vynechána pasáž o materiálech, které autor dopisu poslal redakci. Jejich zveřejnění by zabralo polovinu našeho časopisu ...] ...

Závěrem bych chtěl zdůraznit, že MSJ v žádném případě nebylo organizačně bez chyb, ale zcela jiných než Vy uvádíte. Jste šéfredaktorem časopisu Lyžařství, časopisu, který vydává SLČR a ten existuje pouze díky činnosti lyžařských oddílů v České republice. Zkuste se nad tím zamyslet a přijďte občas mezi nás. Upřímně se na to těším.

S úctou

Ing. MILOŠ BALABÁN

Poznámka: Tento text nebyl redakčně upravován!

REDAKTOROVÉ STANOVISKO

1. Polemika s mým článkem Nedobře se píše byla slibována od konce dubna. Nakonec přišla tak pozdě, že nebylo možné ji zařadit ani do čísla 4. Tolik na vysvětlenou, proč se ještě teď vracíme k březnovému MSJ.

2. Ačkoliv autor polemiky dostal k dispozici trojnásobek rozsahu kritizovaného článku, ani v jednom bodě nedokázal, že jsem neměl pravdu!

3. Kdybych zamýšlenou kritiku předem diskutoval s kritizovaným, nezbylo by

z ní pochopitelně nic. Nevycházím jenom z novinových článků — zatím jsem nemluvil s nikým, kdo by organizaci MSJ v Harrachově pochválil.

4. Pokud redaktor Lyžařství nemá právo komentovat závody, jichž se nezúčastnil, můžeme tento časopis rovnou zrušit, případně změnit ve vysledkový zpravodaj. Vzhledem k nedostatku peněz na vydávání Lyžařství se jako redaktor nedostanu téměř nikam, určité pak nikam do zahraničí. Mám snad po ZOH nebo MS

právo o takových událostech nepsat proto, že jsem neměl možnost na nich být?

5. Autor polemiky se domnívá, že podobné články odradí oddíl od pořádání závodu. Já si zase myslím, že podobné reakce pořadatelů odradí novináře, zbaví je chuti vůbec něco psát.

6. S mnoha názory autora dopisu nesouhlasím, ale nehodlám už náš spor dále veřejně protahovat.

K. B.

Závody PNS v ČR

(aneb Kde si objednat časopis!)

Divize Praha

Praha - centrum

U průhonu 5, Praha 7
tel.: 80 03 10, 80 03 12, 80 02 64,
80 04 56, ing. Knyttl, l. 324, 321

Praha 3

Žirovnická 5, Praha 10
tel.: 76 55 51-9, l. 328, 213, 188

Praha 4

Hráského 2231, tel.: 79 30 80 5

Praha 5

Haštalská 7, Praha 1
tel.: 23 12 62 7, 29 10 86 9

Praha 6

M. Horákové 81
tel.: 38 14 23, 37 37 88

Praha 7

Veletržní 44
tel.: 37 70 70, 38 14 58

Praha 8

Rajmanova 1638
tel.: 84 07 78, 84 09 71

Praha 9

Podnádražní 2134
tel.: 83 27 73, 82 41 91

Praha 10

Žirovnická 5
tel.: 76 55 51-9, l. 366, 332, 210

Středočeská divize

256 67 Benešov u Prahy

Táborská 478, tel.: 223 39

266 01 Beroun

Politických vězňů 185, tel.: 31 55

272 01 Kladno

Dr. Pavla Vrbenského 2040
tel.: 20 44

280 10 Kolín

Jaselská 722, tel.: 533 22

284 01 Kutná Hora

Husova 149, tel.: 22 52

276 80 Mělník

Kamenická, tel.: 23 65

293 01 Mladá Boleslav

Širotkova 1242, tel.: 241 63

288 02 Nymburk

Boleslavská 133, tel.: 32 25

250 01 Říčany

(pro Prahu-východ)
Domažlická 1410/A, tel.: 27 29

261 01 Příbram

Mariánská 355, tel.: 220 59

269 16 Rakovník

Poštovní 240, tel.: 27 90

140 16 Praha 4

(pro Prahu-západ)
Křesomyslova 14, tel.: 43 87 78

Východočeská divize

580 01 Havlíčkův Brod

Bělohorská 3304, tel.: 220 77

502 51 Hradec Králové

Zamenhofova 1081, tel.: 375 89

537 01 Chrudim

Štěpánkova 108, tel.: 24 23

506 01 Jičín

Dělnická 226, tel.: 236 25

547 12 Náchod

nám. TGM 43, tel.: 33 64 04

530 02 Pardubice

Palackého, tel.: 51 31 72

516 01 Rychnov nad Kněžnou

Pod Budínem, tel.: 217 74

513 35 Semily

Husova 9, tel.: 25 16

568 02 Svitavy

Průmyslová 3, tel.: 227 76

541 42 Trutnov

Poštovní 42, tel.: 60 48

562 29 Ústí nad Orlicí

U nového nádraží, tel.: 26 16

Severočeská divize

470 01 Česká Lípa

Jindřicha z Lipé 124, tel.: 226 37

405 01 Děčín

Březová 187, tel.: 240 61

430 01 Chomutov

Chelčického 5, tel.: 21 05

460 01 Liberec

nám. dr. Beneše 28, tel.: 263 89

410 02 Lovosice

Kostelní 1, tel.: 20 46

438 02 Zatec

Purkyněho, tel.: 32 22

434 01 Most

Moskevská 5/5, tel.: 57 57

415 01 Teplice

Laubeho nám. 293, tel.: 32 03 11

400 01 Ústí nad Labem

Dlouhá 9, tel.: 260 95

Jihočeská divize

370 04 České Budějovice

Pražská 2304/69, tel.: 229 05

381 01 Český Krumlov

Latrán, tel.: 23 19

377 02 Jindřichův Hradec

Jarošovská 696/II, tel.: 221 68

293 28 Pelhřimov

Pražská 1192, tel.: 42 32

397 02 Písek

Roháčova 2285, tel.: 48 38

383 29 Prachatice

Pívovarská 284, tel.: 237 09

368 02 Strakonice

Nádražní 81, tel.: 235 23

390 65 Tábor

Žižkovo nám. 10, tel.: 221 79

Západočeská divize

305 68 Plzeň-město

Pražská 29, tel.: 22 32 63

309 57 Plzeň-jih

Častkova 74, tel.: 493 30

305 65 Plzeň-sever

Modřínova 2, tel.: 457 51

344 12 Domažlice

Hořejší nám. 71, tel.: 25 70

350 01 Cheb

nám. Jiřího z Poděbrad 38, tel.: 301

361 12 Karlovy Vary

Jugoslávská 3, tel.: 248 78

339 12 Klatovy

Pod Hůrkou 606/III, tel.: 221 40

337 49 Rokycany

J. Knihy 170/I, tel.: 29 92

355 12 Sokolov

Jednoty 1931, tel.: 231 20

347 12 Tachov

Hornická 1596, tel.: 39 43

Jihomoravská divize

601 00 Brno

Poštovská 315, tel.: 284 67

680 22 Boskovice

17. listopadu 14, tel.: 25 35

664 21 Brno-venkov

Cejl 73, tel.: 57 85 85, l. 90

690 10 Břeclav

Břečislavova 1, tel.: 203 76

635 77 Hodonín

Velkomoravská 6, tel.: 224 69

586 55 Jihlava

Masarykovo nám., tel.: 260 87

767 01 Kroměříž

Vrchlického 3282, tel.: 210 10

796 28 Prostějov

Janáčkova 4, tel.: 240 13

674 01 Třebíč

manželů Curieových 734
tel.: 760 35

686 78 Uherské Hradiště

Masarykovo nám. 12, tel.: 24 07

682 01 Vyškov

Čs. armády 8, tel.: 228 55

761 17 Zlín

nám. Míru 4393, tel.: 236 57

669 78 Znojmo

nám. Kosmonautů 13, tel.: 60 73

591 55 Žďár nad Sázavou

Jihlavská 4, tel.: 239 91

Severomoravská divize

709 90 Ostrava

Wattova, Ostrava-Přívov
tel.: 21 41 00

792 11 Bruntál

Zámecká 2. tel.: 423 17

738 11 Frýdek-Místek

Nádražní 2811, tel.: 237 24

733 55 Karviná

RA 1868, tel.: 478 66

741 11 Nový Jičín

Suvorovova 114, tel.: 226 91

778 00 Olomouc

Pasteurova 8, tel.: 221 62, l. 241

746 21 Opava

Hradecká 3, tel.: 213 00, l. 264

750 02 Přerov

Velká Dílačka 48, tel.: 502 09

789 01 Zábřeh na Moravě

Posřelmovská 1a, tel.: 218 80

755 01 Vsetín

Družstevní 1646, tel.: 40 26

lyžařství

PROSINEC

ROČNÍK 79

1993

Kč 6,—

6

POZOR: Poprvé na téma SNOWBOARDING (3 strany)! ● Z lyžování: Sjezdovky na ZOH 1994 ● I v alpských disciplínách něco umíme ● Další úspěšná sezóna na trávě ● Výsledky všech závodů SP a jiné zajímavosti

90 LET

20. listopadu 1903 založili Josef Rössler-Ořovský a Jan Buchar Svaz lyžařů v Království českém. Přesně o 90 let později, 20. 11. 1993, zahájil v budově pražské fakulty tělesné výchovy a sportu dnešní předseda Svazu lyžařů České republiky ing. Miroslav Jedlička sympozium k tomuto výročí.

Omlouvám se čtenářům i účastníkům, že nedodržím pro oko a jenom námátkou vyjmenuji — bez mnohých titulů a funkcí — některé hosty sympozia. Děkan fakulty (FTVS UK) docent Josef Dovalil, proděkan docent František Dvořák, zástupce ČOV docent Jiří Kössl. Nechyběli slavní lyžaři minulosti — olympijský vítěz Jiří Raška, medailistky ZOH Květa Pecková-Jeriová a Olga Křížová-Charvátová, mistři světa a držitelé dalších sportovních poct, ať už z doby poslední nebo předválečné.

Oslavit výročí není tak snadné, jak se zdá. Právě proto, že nemáme rádi oficiality a ceremonie, snažili jsme se jim vyhnout. Odmítli jsme obligátní a povinnou oslavu při níž několik řečníků vystoupí s povinnými projevy, v nichž říkají všichni totéž a dohromady vlastně nic. Nemluvě o tom, že za deset let vystoupí znovu a budou říkat zase totéž, jenom změní číslovku označující jubileum.

Protože samo pomyšlení na takovou slavnost ve většině lyžařů nadšení nevzbuzuje, rozhodl výkonný výbor SLČR jinak: Uspořádáme sympozium. Pracovní akci, posezení, v němž lze prezentovat výsledky konkrétní práce, vzájemně se informovat, odnést si něco nového. A ve volných chvílích — sympozium bylo dvoudenní — zbývá čas i na setkání dlouholetých přátel, spolupracovníků, kamarádů.

Záměr nám vyšel — letošní sympozium bylo neobyčejně zdařilé! Nejen, že jsme výročí oslavili, ale především se podařilo dokázat, jak obrovskou vývojovou etapu naše lyžování za oněch 90 let absolvovalo. Zijeme ve zcela jiném světě, v jiné dimenzi než předchůdci. A přejeme svým nástupcům, aby i oni mohli za dalších 90 let o nás říkat totéž. Ano, leccos z minulosti, z počátků lyžování u nás, dnes vzbuzuje úsměv. Pozor však — říkám úsměv, nikoliv smích! S oním úsměvem se mísí obdiv k lidem, bez jejichž práce, zanícen pro věc, bez jejichž nadšení by dnešní lyžování neexistovalo.

Všichni účastníci sympozia — zúčastnit se mimochodem mohl na základě četných výzev každý, kdo složil účastnický poplatek — dostal sborník přednesených prací. Dokonce bylo těch přednesených referátů o málo víc, ale ne každý odevzdal práci včas, aby se ve sborníku mohl prezentovat. Věřte, že byla radost většinu těch vystoupení poslouchat. Místo povinných svátečních úsměvů jsme volili konkrétní přístup ke konkrétním problémům. Nebudeme se přece na sebe dívat, jako bychom se ještě nikdy neviděli. To už je lepší jasně si říct co ano a co ne, co se daří a kde ještě musíme přidat, kdo přišel s něčím zajímavým, co by si neměl nechat pro sebe.

Abyste té chvály nebylo zase příliš — jsem přece proslulý reptal a kritik! — sluší se také podotknout, že... Vidíte, ani mě tentokrát kritika nenapadá. Snad jenom zkušenost pro příště: Raději chťte na sympozium vystupovat až druhý den. V sále sice není tolik lidí, někteří už dokonce odjeli, zato předsedající sekci budou tolerantnější k překračování vymezeného času. Zatímco první den jsme všichni spěchali a stačili přednést sotva dvě třetiny toho, co jsme otiskli ve sborníku, druhý den jsme slyšeli vystoupení i půlhodinová. (Inu, berte to tak: Kdyby v článku nebylo žádné „rejpnutí“, ani byste nepoznali, kdo je jeho autorem...) Zcela vážně však tvrdím jedno: Úroveň většiny příspěvků byla opravdu vysoká a věřte, že ke sborníku se všichni jeho majitelé budou vracet. V klidu svých domovů a pracoven, bez stresu a časového limitu.

Schválně neuvedu jediný příspěvek, jediného autora. Na všechny stejně nedojde a jmenovat některé je nespravedlivé, neobjektivní. **Myslím si, že sborník patří k tomu nejzajímavějšímu, co u nás kdy bylo k lyžování vydáno, a jeho majitelé nebudou litovat.** Došlo na všechny oblasti lyžování. Zazněly referáty věnované historii — a věřte, že i o ní se dá psát poutavě. Došlo na rekreační lyžování, turistiku, sport pro všechny. Nebylo samozřejmě možné zapomenout ani na závodní lyžování, dokonce na metodiku přípravy. Na své si přišli stoupenci Interski, prezentoval se snowboarding, z lyžování samého i jeho nové odvětví — lyžování na trávě. (Proč také vyznavači akrobatického lyžování nepřišli s troškou do mlýna? V mlýnici ještě kapacita byla...) Připomněl se Svaz tělesně postižených, řeč šla o problémy lyžařské turistiky a ekologie — zkrátka každý slyšel něco ze své oblíbené oblasti. Akci podtrhl a tečkou nad i se stal večerní raut se zástupci ČOV (zúčastnil se i předseda CSTV ing. Vladimír Srb) a jemu předcházející tisková beseda o možnostech rekreačního lyžování.

Za vydařenou akci patří dík (mimo jiné) pražské FTVS a jejímu děkanovi, společnosti TECH-MARKET v čele s ing. Jiřím Králem i všem zúčastněným. Ale — jak už bylo na začátku řečeno — jmenovačky jsou hodně neúplné. Těch, kteří mají na zdařilé oslavě zásluhu, je mnohem víc. Počínaje všemi ochotnými provozními pracovníky (pracovnicemi) FTVS až po autory referátů. Snad i počasí jako by chtělo lyžařům zahrát do noty. Druhý den jednání nás ráno probudil první pražský sníh, sněžilo i celý druhý den sympozia.

Budiž řečeno, že občas jsme někoho postrádali, jenže povinnost je povinnost. Lyžaři musejí především lyžovat, reprezentovat, připravovat se na své úkoly. Slavní z minulosti nechyběli, ze současnosti ano. Všechna reprezentativní družstva a jejich trenéři byla(i) na výcvikových táborech v zahraničí, proto jsme se při výročí s nikým z nich nesetkali. Protože však také v našich horách ležel první sníh, možná i leckterý trenér mládeže či učitel lyžování dal přednost práci. Nezapomněli jsme na ně — snad ani oni na nás. Pro lyžování pracujeme všichni a budeme pro ně pracovat dál.

Jak tak koukám, oslavný článek se mi nepodařil. Nevadí — vždyť ani o oslavu nešlo. Byla to jenom taková pěkná pracovní vzpomínka.

K. B.

lyžařství

Ročník 79 — Číslo 6

NA TITULNÍ STRANĚ ilustrační snímek Bohumila Hynka.

Časopis všech českých a slovenských lyžařů. Vydává Svaz lyžařů České republiky ve spolupráci se Slovenským lyžiarskym zväzom. Odpovědný redaktor Karel Bláha, grafická úprava Miroslav Slejška. Redakce: Svaz lyžařů České republiky, Mezi stadióny, POB 40, 160 17 Praha 6 - Strahov. Telefon sekretariátu: 35 04 98. Vychází šestkrát ročně. Tiskne Typos, tiskařské závody, a. s., nám dr. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Rozšiřují PNS a Transpress, na Slovensku PNS Bratislava, OZ, Martanovičova 25, 813 81 Bratislava. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, doručovatel tisku a předplatitelské středisko. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, administrace vývozu tisku, Hvožděnská 5-7, 148 31 Praha 4. (Netýká se Slovenska!) Celoroční předplatné 24 Kč. Neobjednané příspěvky autorům nevracíme ani se k nim nevyjadřujeme.

ISSN 0323-1445

Sezóna lyžařů na trávě SKONČILA

— *Podarilo se „trávařům“ splnit záměry pro sezónu 1993?*

Záměry po stránce sportovních výsledků jsme podle mého názoru prakticky splnili. Naši nejsilnější zbraní je stále kategorie juniorská. Na MSJ v Bormiu měla tentokrát trochu „navrch“ děvčata: Sylva Lipčíková vybojovala stříbro v super G, patnáctiletá Jarmila Vosmanská stříbro ve slalomu a ještě bronz v kombinaci! A mám snad hodnotit jako ústup ze slávy statečný výkon a tři čtvrtá místa Jana Němce? O tomto mladém závodníkovi ještě hodně uslyšíme.

A v dospělých? „Čerství muži“ Michal Mačát a Ladislav Novotný se rozhodně ve světě neztratili. Na mistrovství světa v Assiagu skončili sice ve slalomu a v obřím slalomu na konci první desítky, ale především Michal Mačát se v několika důležitých závodech, včetně Evropského poháru, dostal na 3. a 5. místo. Za rok uvidíme...

Hodně radostí nám udělali naši nejmladší lyžaři ročníku 1984 nebo jen o málo starší, o kterých se ještě zmíním.

— *Proč někteří závodníci absolvovali jenom část sezóny — například Lipčíková?*

U Sylvy Lipčíkové hrály roli studijní povinnosti (maturita) a také zdravotní potíže (koleno). Dotaz zrovna na ni mne trochu překvapil. Kdyby v jiném sportu někdo získal stříbro na MSJ či byl druhý na mezinárodním mistrovství Německa v obřím slalomu, určitě by jeho neúčast v někte-

rých závodech nebyla předmětem dohadů. Několik jiných travních lyžařů zmizelo ze svahů úplně — například sourozenci Stejní. Ale to bude vždycy a v každém sportu, že jedni přicházejí a druhí odcházejí.

— *Problémy kolem jmenování trenéra reprezentace i některé další organizační nejasnosti dávají tušit, že po této stránce není všechno v pořádku...*

Mám-li se podívat na průběh sezóny velmi kriticky, musím konstatovat, že byla dost bouřlivá a docházelo k některým organizačním problémům. Výbor pracoval pod značným tlakem, vyplývajícím z úspěšných minulých sezón i ze snahy udržet se na výsluní. Zaskřípalo nám to ve vedení některých výprav, což by se stávat nemělo. Výbor rozhodl o odvolání trenéra v průběhu sezóny. Sice k tomu vedly určité objektivní skutečnosti, ale při celkovém posouzení věci jsem měl osobní výhrady.

Ze všeho nejvíc bych si proto přál, aby v budoucnu nedocházelo k neshodám mezi těmi, kteří pro náš sport obětují peníze, volný čas i energii. Vzhledem k výsledkům jsme i v zahraničí doslova pod drobnohledem. Denně čteme ve sportovním tisku o skandálech či obviněních funkcionářů v jiných, větších sportech. Takovou „populáritu“ bych našemu odvětví rozhodně nepřál!

— *Jak se daří v lyžování na trávě překonávat největší současný problém nás všech — nedostatek peněz?*

Vhledem k výsledkům se první

sponzoři objevili, většinou si ale pochopitelně vybírají jenom nejlepší závodníky. Těžiště financování proto závisí na prostředcích SLČR. Velmi rád bychom dokázali, že nejsou vynakládány marně.

— *Jak vidíte perspektivy lyžování na trávě u nás?*

Naši perspektivou je mládí. Dorůstá velmi úspěšná juniorská kategorie a za ní s věkovým odstupem nejmladší generace. Ta letos absolvovala velmi náročnou sezónu s řadou mezinárodních startů. Vybojovali četné trofeje, včetně celkových vítězství a dalších úspěchů, o nichž jste v Lyžařství už psal. Ve finále Schüler Cupu v Gaalu nás reprezentovala devítiletá výprava našich nejmladších!

Loni vytvořená metodika lyžování na trávě byla realizována díky podpoře SLČR a vydána brněnským nakladatelstvím Nová škola. Toto nakladatelství ji zařadilo do běžné nabídky a expeduje ji do škol na celém území ČR. Naši učitelé tělesné výchovy určitě zjistí z příloženého informačního materiálu, že když lze získat také u nás jak lyže, tak kontakty na oddíly, lze část výcviku uskutečnit třeba na nejbližším svahu. Přístup tohoto známého nakladatelství, které se věnuje příručkám pro školní výuku, si zaslouží veřejné ocenění. My jsme připraveni pomoci každému zájemci, protože každý nový lyžař na trávě může být naše perspektiva...

S ing. VLADIMÍREM NOVOTNÝM
rozmlouval K. B.

Z VÝSLEDKŮ V ZAHRANIČÍ

Evropský pohár Bezovec — obří slalom: 4. Mačát, super-G: 3. Hojgrová.

Evropský pohár Breidenbach-Kleingladenbach — I. závod super-G: 3. Mačát, II. závod super-G: 4. Mačát, obří slalom: 5. Mačát.

Mezinárodní mistrovství Německa a závod FIS — obří slalom: 2. Lipčíková.

Mezinárodní mistrovství Rakouska — slalom: 4. Němec. Finále Evropského poháru Gutensteln (19.—22. 8.) — obří slalom: 7. Mačát, slalom: 9. Vosmanská.

MSJ Bormio (9.—11. 8.) — obří slalom: 4. Němec, super-G: 2. Lipčíková, 4. Hojgrová, 8. Němec, slalom: 2. Vosmanská, 4. Němec, kombinace: 3. Vosmanská, 4. Němec.

Mistrovství světa seniorů — Assiago (2.—5. 9.) — slalom: 9. Novotný, obří slalom: 9. Mačát.

JEŠTĚ K MS DOSPĚLÝCH

Obří slalom žen (10. 9. 1993, 1127 m — 997 m, výškový rozdíl 130 m, branek 27 — 27). 1. Hirschhoferová (Rak.) 100,64 s (52,01 — 48,63), 2. Bircherová (Švýc.) 103,03 (53,17 — 49,86), 3. Mauriová Ch. (It.) 103,26 (54,47 — 48,79), 4. Daeplová (Švýc.) 103,39, 5. Bazziová (It.) 104,52, 6. Pohlová (Něm.) 104,59 ... 14. Vosmanská 112,35. Ze slovenských závodnic 9. Denisa Kabátová (108,14), 10. Miriam Kabátová (108,17).

Ladislav Novotný

OLYMPIJSKÉ SJEZDOVKY

Když položíte lyže na sněh ne zrovna v ideální rovině, rozjedou se s kopce samy. Nevyskočí, ani se nerozběhnou do vršku. Určitě budete souhlasit, že něco na tom je. Vzpomeňte si na své první dětské lyže. Vynesli jste je na nějaký svah, abyste se svezli dolů. Drtivá většina lidí tuto funkci považuje za primární. Proto jsou z lyžařů nejvíce obdivováni ti, kteří na strmých sjezdovkách dokážou zvládnout na lyžích rychlost automobilů. Zajistě tomu tak bude i 13. února 1994 na sjezdovce v Kvittfjellu, kde se uskuteční olympijský závod mužů. O týden později i žen.

Lyže sice jedou s kopce samy, ale je třeba si uvědomit, jakou námahu znamená absolvování sjezdové tratě. Výzkumy dokázaly, že závod ve sjezdu je stejně náročný jako atletický běh na 800 metrů. Kromě výjimečných fyzických i psychických schopností, bez nichž to nejde, závisí velikost rizika také na obtížnosti tratě.

Kvittfjell = Sarajevo a Morioka dohromady

Za čtrnáct let jedenáct tratí. Žádná z nich nepatří mezi pět vyvolených — Big five. Nepravdělně jsou zařazovány do programu Světového poháru. Jejich „velikost“ vidíme v jedinečnosti soutěže, pro kterou byla trať postavena. Počtem šest z jedenácti nesou autorský rukopis B. Russiho, současně nejznámějšího odborníka pro stavbu sjezdových tratí. Proto nechybí ani v norském Kvittfjellu.

Trať můžeme přirovnat k sarajevské sjezdovce z vrcholu Bjelašnice převýšením i délkou. Konfigurace terénu, jak bylo popsáno v minulém Lyžařství, je do značné míry shodná s posledním šampionátem. Má řadu obtížných míst, na nichž se bude rozhodovat o příštím olympijském vítězi. O tom mě přesvědčila prohlídka tratě v létě při návštěvě olympijských zařízení s firmou Periscope.

Názvy míst na sjezdovce budou zanedlouho znát příznivci alpského lyžování na celém světě. Brzy po startu přijde na řadu Zimní skok. Podstatně větší délek (kolem 30 metrů) budou jezdcí dosahovat uprostřed tratě na nezbytném Russiho skoku. Ani vjezd do úseku zvaného Hrdlo, včetně výjezdu, nebude pro odklopený sklon svahu jednoduchá záležitost. Prověrkou jezdců v technice zatáčení o velkém poloměru při rychlosti 80 až 90 km/h bude tzv. obrácené S. Před cílem je čekají poslední dvě nástrahy v podobě Skoku přes tunel (Mimochoodem: V těchto místech přetíná trať silnice vedoucí do střediska!) a Cílového skoku. Ma-

lá nadmořská výška startu a cíle ve srovnání s ostatními tratěmi nemá na obtížnost žádný vliv.

OL — Arenna 94, jak se nazývá celý areál v Kvittfjellu byl uveden do provozu 5. ledna v loňském roce. Jediný test v podobě závodu Světového poháru se uskutečnil v březnu téhož roku. Obtížnost tratě na vlastním těle nejlépe poznal bývalý čs. reprezentant A. Bíreš. V závodě měl těžký pád, při němž si zranil koleno.

Se znalostmi světové závodnické špičky a zkušenostmi z předchozích deseti tratí se můžeme pokusit dosadit za otazníky konkrétní údaje a jména ještě před zahájením sezóny. V prvé řadě musíme mezi favority počítat domácí jezdce Skaardala a Thorsena. O jejich kvalitách a výhodě domácího prostředí není pochyb. Třináctý únor je pro ně dnem D. Plány se jim budou snažit překazit zkušení borci Heinzer, Besse, Mahrer ze Švýcarska. Z Rakušanů přichází v úvahu Ortlieb (vítěz z posledních ZOH) nebo stále se lepšící Rzehak. Mezi favority musíme zařadit Američana Moeho nebo Itala Rungaldiera.

Vítězův čas se může pohybovat v rozmezí 1:46 až 1:49. Tomu odpovídá průměrná rychlost 102,120 až 99,300 km/h. Jedině vítězstvím Mahrera by se rozšířil počet vítězných firem o značku Rossignol, která dosud nemá na kontě prvenství z olympijských her ve sjezdu. Nakolik se předpověď vyplní, musíme si počkat ještě celých padesát dní. Do uskutečnění nejdůležitějšího závodu letošní zimy.

Sjezdovky ZOH v posledních 24 letech

1980, Lake Placid: Délka tratě 3009 m, výškový rozdíl 832 m, start 1313 m n. m., cíl 481 m n. m., průměrná rychlost vítěze 102,699 km/h (Stock, Rakousko).

1984, Sarajevo: Délka 3066 m, výškový rozdíl 803 m, start - cíl 2076 - 1273, prům. rychlost vítěze 104,523 km/h (Johnson, USA).

1988, Calgary: Délka 3147 m, výškový rozdíl 874 m, start - cíl 2412 - 1538, prům. rychlost vítěze 94,750 km/h (Zurbriggen, Švýcarsko).

1992, Val d'Isère: Délka 3048 m, výškový rozdíl 973 m, start - cíl 2809 - 1836, prům. rychlost vítěze 99,418 km/h (Ortlieb, Rakousko).

Značky lyží vítězů: Stock — Kneissl, Johnson — Atomic, Zurbriggen — Kästle, Ortlieb — Head.

Z tratí sjezdu při MS v letech 1981 až 1993 byla nejdelší sjezdovka v Crans Montaně 1987, která měřila 3670 m! Největší výškový rozdíl měla trať sjezdu v Bormiu 1985, a to 1010 m. Nejrychlejší byl Urs Lehmann (Švýcarsko) v Morioco 1993, který jel průměrnou rychlostí 106,951 km/h na lyžích značky Salomon.

PAVEL ZELENKA

periscope
S.I.O.

OFICIÁLNÍ PRODEJCE ZÁJEZDŮ NA ZOH 1994
Přeperská 1801 ■ 511 01 Turnov ■ tel.+ fax 0436/243 62

TERMÍNY ZÁVODŮ domácích (i mezinárodních)

Běh na lyžích (celostátní závody):

28.—30. 12. 93	Horní Mísečky	M, j 10 K, 15 V Ž, j-ky 5 K, 10 V
21.—23. 1. 94	Nové Město na Moravě	M, j 15 K, 15 V Ž, j-ky 5 K, 10 V
29. 1.	Jilemnice — Hančův memoriál (M ČR ve vytrval. běhu)	M 50 K Z 20 K
4.—6. 2.	Jablonec-Břízky M ČR	M, j 10 K, 15 V Ž, j-ky 5 K, 10 V (Gunderssen)
14.—17. 2.	Pernink — Akademi. mistrovství ČR	M, j 15 K, 15 V, 3 × 10 K, V, V Ž, j-ky 5 K, 5 V, 3 × 5 K, V, V

Mezinárodní závody u nás:

21.—23. 1.	Nové Město n. M. Zlatá lyže Vysočiny	M, j 15 K, 15 V Ž, j-ky 5 K, 10 V
11.—13. 2.	Jablonec — pouze junioři a dorost	chlapani 10 K, 10 V dívky 7,5 K, 7,5 V
20. 2.	Bedřichov Jizerská 50	M i Z 50, 30, 20 (pouze od 18 let)

KALENDÁŘ ZÁVODŮ VE SKOKU NA LYŽÍCH V SEZÓNĚ 1993—1994

11.—12. 12. 93	2× K-70 m	Harrachov	dorost
18.—19. 12.	2× K-90 m	Harrachov	muži
8.—9. 1. 94	2× K-90 m	Frenštát p. R.	muži
	2× K-24, K-40	Třinec	žáci
15.—16. 1.	K-88, K-120 SP	Liberec	muži
	2× K-21, K-42	Frenštát p. R.	žáci
22.—23. 1.	2× K-43, K-70	Lomnice n. P.	žáci
29.—30. 1.	2× K-70	Lomnice n. P.	dorost
4.—6. 2.	K-90, K-120		
	družstva M ČR	Liberec	muži M ČR
	2× K-36, K-64	Machov	žáci
12.—13. 2.	2× K-90	Frenštát p. R.	dorost
19.—20. 2.	1× K-38, K-60	Desná v Jiz. h.	žáci M ČR
			jednotl.
26. 2.	K-90 Krakonoš	Harrachov	veřejný
25.—27. 2.	K-70, K-90		
	družstva M ČR	Liberec	dorost M ČR

5.—6. 3.			
12.—13. 3.	K-40, K-70	Harrachov	žáci M ČR družstva
19.—20. 3.			
26.—27. 3.			
	Pohár Harrachovských skláren mužů		
2. 4.	Veteráni	Harrachov	

Volné termíny se zatím pořadatelem nepodařilo obsadit.

Severská kombinace

11.—12. 12. 93	K-70 m	Harrachov	dorost
8.—9. 1. 94	K-24, 40	Třinec	žáci
22.—23. 1.	K-43, 70	Lomnice n. P.	žáci
29.—30. 1.	K-70	Lomnice n. P.	dorost
5.—6. 2.	K-90	Liberec	M/CR mužů
5.—6. 2.		Machov	žáci
19.—20. 2.	K-38, 60	Desná	M/CR žáci
26.—27. 2.	K-88	Liberec	M/CR dorost
12.—13. 3.	K-40	Harrachov	M/CR žáci družstva

Poznámka: V kategorii mužů obsazujeme SP i EP. Vzhledem k tomu, že vykonnostní sport v tomto odvětví prakticky nikdo neprovozuje, závodí naši dospělí téměř výhradně v zahraničí.

Alpské disciplíny

Mezinárodní závody v ČR

7.—8. 12. 93	FIS-EP žen (sl., osl.)	Spindlerův Mlýn
13.—15. 1. 94	Cena Pradědu (M + Ž, sl., osl.)	Jeseníky, Praděd
26.—29. 1.	Pohár osvobození (UNI — M + Ž, sl., osl., SG)	Spindlerův Mlýn
30. 1.—2. 2.	Mezinár. mistrovství ČR (sl., osl., SG)	Spindlerův Mlýn
3.—6. 2.	Cena Spindlerova Mlýna M CR juniorů (sl., osl., SG)	Spindlerův Mlýn
4.—5. 2.	SKI-INTERKRITERIUM žactva	Ríčky, Orlické hory
25. 2.	Velká cena Špičáku FIS slalom žen	Železná Ruda
2.—3. 4.	Paralelní slalom Alberon 94	Spindlerův Mlýn
6.—7. 4.	Moravský vohár (M + Z, sl., osl.)	Jeseníky, Praděd

POTŘEBNÁ PUBLIKACE!

V srpnu 1993 vydalo Sdružení organizátorů běžeckých závodů v ČR příručku zajímavou i pro funkcionáře lyžařských oddílů. Publikace **Průvodce po potřebných parametrech** se totiž týká tělovýchovných funkcionářů ve všech sportovních odvětvích.

Autoři JUDr. Jiří Hřebejk, JUDr. Václav Jašek, MUDr. Petr Brandejský a redaktor Ivo Domanský jsou sami dlouholetí zkušené sportovní činovníci. Z publikace se dozvíte všechno potřebné o současné problematice lékařských prohlídek sportovců, povinnostech organizátorů sportovních akcí z hlediska právního, o problematice daní a předpisů souvisejících se sponzorstvím, pojištění sportovců, o možnostech a právních náležitostech vzniku nových sportovních sdružení. V příloze najdete vzory smluv o podpoře sportu a o zajištění reklamy. Příručku, která stojí 12 Kč, lze objednat na adrese SOBZ, Na úlehli 7, 141 00 Praha 4. Za redakci Lyžařství tuto malou publikaci doporučujeme!

Pohár Interhotelu Zvičina

jsou zajímavé závody. Nejen skok na hmotě [a v keramické stopě], ale navíc při umělém osvětlení. Letošnímu závodě ve Frenštátě pod Radhoštěm sice hrozil odpolední déšť, večer ale mohli být diváci spokojeni s počasím i s předvedenými výkony. Náš nejlepší současný skokan Jaroslav Sakala nenechal ani tentokrát nikoho na pochybách o své suverenitě, navíc potěšili domácí mladíci Kahánek (5. místo), Kromploc (7.), Sucháček (11.), Mikuláščík a Skoták. Vezmeme-li v úvahu ještě další mladé [například Černý, Matura, Parma ml.], zdá se, že o budoucnost skoku na lyžích u nás nemusíte mít obavy.

Z výsledků: 1. Sakala (DuLi) 229,5 b. (91 a 90), 2. Parma 224,0 (88,5 a 86,5), 3. Dluhoš (oba DuLi) 223,5 (88 a 90,5), 4. Goder (SKI Jilemnice) 220,0 (89 a 86), 5.—6. Kahánek (MEZ Frenštát) 215,5 (86,5 a 86) a Švagerko (88,5 a 85). Škoda, že zahraniční účastníci — kromě skokanů ze Slovenska — právě kvalitní výkony nepředvedli.

RUBRIKA VETERÁNŮ

Vážení čtenáři, milí senioři,

úsek alpských disciplín, ve snaze aktivovat co nejširší okruh bývalých závodníků v alpských disciplínách a jejich příznivce, připravuje založení komise seniorů (MASTERS) od sezóny 1994–1995.

Proto vám dnes předkládáme doplněk mezinárodního soutěžního řádu (IWO).

Příslušný doplněk pro závody na území ČR bude dopracován současně s vydáním nových pravidel. Zároveň žádáme o případné připomínky k uvedenému materiálu. Veškeré připomínky v tomto směru adresujte úseku alpských disciplín, SLČR, Mezi stadióny, POB 40, 160 17 Praha 6.

Předpokládáme, že ustavující schůze komise seniorů se sejde v rámci konference úseku alpských disciplín v druhé polovině dubna 1994.

Dr. JAN VEDRAL
předseda ÚAD SLČR

MASTERS ALPIN

Překlad doplňků IWO —
Mezinárodního soutěžního řádu

1. Oprávnění ke startu

Účast na závodech MASTERS (dále jen seniorských) je omezena na muže a ženy, kteří 31. prosince běžného roku překročili hranici 30 let a kteří jsou členy národního lyžařského svazu.

Závody v listopadu a v prosinci se za počítávají jako závody v následujícím kalendářním roce.

Existují tyto věkové skupiny:

MUŽI: (A) 30–34, 35–39, 40–44, 45–49, 50–54

(B) 55–59, 60–64, 65–69, 70–74, 75–79 a dále každých 5 let.

ŽENY: (C) 30–34, 35–39, 40–44, 45–49, 50–54, 55–59, 60–64, 65–69, 70–74, 75–79 a dále každých 5 let.

Počet závodníků z jednoho státu není omezen.

2. Účast

Přihlášky musí obdržet pořadatel nejméně 24 hodin před losováním. O případné pozdější přihlášce rozhoduje organizační výbor.

Oficiální zástupce národního svazu musí garantovat, že každý závodník dotyčné země má licenci příslušného svazu.

3. Seniorské body

Pro účast v závodech seniorů platí pouze „seniorské body“. Tyto body jsou průměrem dvou nejlepších výsledků dosažených na závodech seniorů v uplynulé sezóně.

Seniorské body se přepočítávají pro každý závod na základě tří věkových klasifikací pro kategorie A, B a C (viz článek 1).

Body budou vypočítány pro slalom a obří slalom odděleně. Body z obřího slalomu jsou platné pro sjezd a super-G.

4. Losování

Losování bude provedeno podle věkových skupin. Skupina nejlepších seniorských bodů FIS bude losována odděleně. Ostatní závodníci startují podle pořadí dosažených seniorských bodů. Závodníci bez bodů budou vylosováni.

5. Trati

Doporučuje se závody v obřím slalomu provádět jednokolově, slalom dvoukolově.

Všechny závody se musejí pořádat na tratích, které jsou homologovány FIS a mají výškové rozdíly:

Slalom: minimálně 120 m, maximálně 180 m pro všechny kategorie.

Obří slalom: Muži (A) minimálně 250 m, maximálně 350 m,

Muži (B) a ženy (C) minimálně 200 m, maximálně 300 m.

Super-G: minimálně 300 m, maximálně 400 m pro všechny kategorie.

Závody kategorie A se musejí uskutečnit na jedné trati, závody kategorií B a C na jiné trati. Obě tratě mají mít rozdílný charakter se dvěma starty a dvěma cíli.

V případě, že příprava dvou tratí není možná, lze uspořádat závody na jedné trati s tím, že příslušné kategorie budou mít rozdílné starty s odpovídajícím výškovým rozdílem.

Zásadně mají starší věkové skupiny přednost. V tomto směru musí soutěžní výbor (z důvodů špatného počasí nebo na jiném základě) přijmout odpovídající závěry.

Kategorie C má vždy přednost.

Startovní intervaly pro závody kategorie mužů a žen 75–79 a 80–84 nesmějí být menší než jedna minuta.

Pravidlo startovního pořadí pro druhé kolo (čl. 621.10 IWO) se použije pro všechny kategorie. (Prvních 15 závodníků v obráceném pořadí časů.)

6. Technický delegát FIS

Náklady technického delegáta FIS (podle předpisu FIS) hradí pořadatel.

7. Předpisy (směrnice)

Každá jiná směrnice vydaná pro závody seniorů musí odpovídat Mezinárodnímu soutěžnímu řádu (IWO).

8. Klasifikace

Organizační výbor sestaví všeobecné pořadí v kategorii A, B a C pro seniorské body FIS a další pořadí podle jednotlivých věkových skupin s ohledem na rozdělení cen.

Tyto listiny musejí být zaslány před sedmi dny před závody seniorů. (Přeloženo z podkladů byra FIS.)

J. V.

POHÁRY a MEDAILE

pro vítěze
sportovních soutěží

Společnost YPER s.r.o.

Vám nabízí poháry ve velikostech

od 11 cm v cenách od 167 Kč

a medaile ve velikostech 50 a 90 mm

v cenách 56 Kč a 98 Kč včetně emblému sportu.

YPER
S.R.O.

Katalog a ceník
na vyžádání zašleme.

Zrzavého 1080/6
163 00 Praha 6
tel: 02 / 302 18 56
fax: 02 / 301 26 53

SP 1993 - 1994

ALPSKÉ DISCIPLÍNY

Obří slalom mužů, Sölden, 30. 10. 1993 — Na ledovci Rettenbach, start ve výšce 3000 m n. m.: 1. Piccard (Fr.) 1:56,32, 2. Nyberg (Švéd.) 1:56,44, 3. Aamodt (Nor.) 1:56,56, 4. Girardelli (Luc.) 1:56,58, 5. Mader (Rak.) 1:56,98, 6. von Grünigen (Švýc.) 1:57,18, 7. Belfrond (It.) 1:57,25, 8. Gstrein (Rak.) 1:57,71, 9. Salzgeber (Rak.) 1:57,86, 10. Locher (Švýc.) 1:57,88, 11. Mayer (Rak.) 1:57,91, 12. Kröll (Rak.) 1:58,26, 13. Bermolini (It.) 1:58,28, 14. Strolz (Rak.) 1:59,08, 15. Barnerssoi (Něm.) 1:59,56.

Obří slalom žen, Sölden, 31. 10. 1993 — Trať jako u mužů: 1. Wachterová (Rak.) 2:14,57, 2. Lefrancová (Fr.) 2:17,20, 3. Merleová (Fr.) 2:17,51, 4. Schneiderová (Švýc.) 2:17,58, 5. Panzaniniová (It.) 2:17,71, 6. Seizingerová (Něm.) 2:17,98, 7. Bergeová (Nor.) 2:18,10, 8. Maierová (Rak.) 2:18,35, 9. Kjörstadvová (Ndr.) 2:18,41, 10. Ederová (Rak.) 2:18,73, 11. Bernetová (Švýc.) 2:18,87, 12. Twardokensová (USA) 2:19,25, 13. Ertlová (Něm.) 2:19,32, 14. Geodeová-Dahlová (Nor.) 2:19,33, 15. Meierová (Něm.) 2:19,36.

Obří slalom žen, Santa Caterina, 26. 11. 1993: 1. Wachterová (Rak.) 2:17,31, 2. Schneiderová (Švýc.) 2:18,09, 3. Maierová (Rak.) 2:18,44, 4. Merleová (Fr.) 2:18,65, 5. Compagniová (It.) 2:19,15, 6. Wibergová (Švéd.) 2:19,32, 7. Pretnarová (Slovin.) 2:19,37, 8. Twardokensová (USA) 2:19,62, 9. Ertlová (Něm.) 2:20,04, 10. Reyová-Belletová (Švýc.) 2:20,21, 11. Ederová (Rak.) 2:20,30, 12. Meierová (Něm.) 2:20,38, 13. Lefrancová (Fr.) 2:20,45, 14. Galliziová (It.) 2:20,55, 15. Vogtová (Něm.) 2:20,85.

Obří slalom žen, Santa Caterina, 27. 11. 1993: 1. Maierová (Rak.) 2:20,84, 2. Wachterová (Rak.) 2:21,12, 3. Wibergová (Švéd.) 2:21,63, 4. Compagniová (It.) 2:21,70, 5. Schneiderová (Švýc.) 2:22,12, 6. Merleová (Fr.) 2:22,53, 7. Ertlová (Něm.) 2:22,90, 8. Lefrancová (Fr.) 2:23,35, 9. Meierová (Něm.) 2:23,52, 10. Ederová (Rak.) 2:23,56, 11. Gergová-Leitnerová (Něm.) 2:23,75, 12. Reyová-Belletová (Švýc.) 2:24,20, 13. Nowenová (Švéd.) 2:24,21, 14. Galliziová (It.) 2:24,22, 15. Panzaniniová (It.) 2:24,25.

Obří slalom mužů, Park City, 27. 11. 1993: 1. Mader (Rak.) 2:00,61, 2. Tomba (It.) 2:00,63, 3. Aamodt (Nor.) 2:00,73, 4. Piccard (Fr.) 2:00,85, 5. Locher (Švýc.) 2:01,27, 6. von Grünigen (Švýc.) 2:01,29, 7. Wasmeier (Něm.) 2:01,44, 8. Vogt (Licht.) 2:01,50, 9. Barnerssoi (Něm.) 2:01,73, 10. Mayer (Rak.) 2:01,74, 11. Königsrainer (It.) 2:01,86, 12. Belfrond (It.) 2:02,01, 13. Thorsen (Nor.) 2:02,12, 14. Knaus (Rak.) 2:02,37, 15. Strolz (Rak.) 2:02,44.

Slalom mužů, Park City, 28. 11. 1993: 1. Stangassinger (Rak.) 95,54, 2. Kosir (Slovin.) 95,98, 3. Jagge (Nor.) 96,06, 4. Gstrein (Rak.) 96,18, 5. Mader (Rak.) 96,35, 6. Aamodt (Nor.) 96,70, 7. De Crignis (It.) 96,71, 8. Crossan (Kan.) 96,72, 9. Kjus (Nor.) 96,79, 10. Bauer (Něm.) 97,04, 11. D. Thöni (Rak.) 97,09, 12. Roth (Něm.) 97,19, 13. Grosjean (USA) 97,27, 14. Dimier (Fr.) 98,06, 15. Weiss (It.) 98,22.

Slalom žen, Santa Caterina, 28. 11. 1993: 1. Schneiderová (Švýc.) 98,93, 2. Wachterová (Rak.) 99,84, 3. Hrovatová (Slovin.) 99,94, 4. Wibergová (Švéd.) 100,16, 5. Maierhoferová (Rak.) 100,38, 6. Chauvetová (Fr.) 100,81, 7. Accalová (Švýc.) 100,83, 8. Götschlová (Rak.) 100,84, 9. Galliziová (It.) 101,34, 10. Maierová (Rak.) 101,60, 11. Vogtová (Něm.) 101,65, 12. Ederová (Rak.) 101,70, 13. Filliolová (Fr.) 101,82, 14. Liebová (Rak.) 101,85, 15. Anderssonová (Švéd.) 101,95.

Sjezd žen, Tignes, 4. 12. 1993: 1. Paceová (Kan.) 1:16,56, 2. Seizingerová (Něm.) 1:16,70, 3. Häuslová (Něm.) 1:16,77, 4. Loedemelová (Nor.) 1:16,84, 5. Turgeonová (Kan.) 1:16,85, 6. Zelenská (Rus.) 1:16,89, 7. Montilletová (Fr.) 1:17,03, 8. Renothová (Něm.) a Stallmaierová (Rak.) 1:17,09, 10. Suchetová (Fr.) 1:17,14, 11. Kostnerová (It.) 1:17,18, 12. Stoocklová (Rak.) 1:17,21, 13. Lundeová (Nor.) a Wibergová (Švéd.) 1:17,25, 15. Ertlová (Něm.) 1:17,26. [Trať dlouhá 1960 metrů s převýšením 575 m.]

Obří slalom žen, Tignes, 5. 12. 1993: 1. Compagniová (It.) 2:15,43, 2. Wachterová (Rak.) 2:15,67, 3. Wibergová

(Švéd.) 2:16,45, 4. Kjörstadvová (Nor.) 2:17,34, 5. Völkeřová (USA) 2:17,50, 6. Schneiderová (Švýc.) 2:17,53, 7. Hrovatová (Slovin.) 2:17,71, 8. Maierová (Rak.) 2:17,73, 9. Merleová (Fr.) 2:18,35, 10. Zellerová-Bählerová (Švýc.) 2:18,41, 11. Meierová (Něm.) 2:18,57, 12. Piccardová (Fr.) 2:18,68, 13. Magnoniová (It.) 2:18,80, 14. Twardokensová (USA) 2:18,84, 15. Gergová (Něm.) 2:19,05.

Slalom mužů, Stoneham, 5. 12. 1993: 1. Tomba (It.) 1:47,57, 2. Stangassinger (Rak.) 1:47,69, 3. Košir (Slovin.) 1:48,47, 4. Jagge (Nor.) 1:49,04, 5. Aamodt (Nor.) 1:49,30, 6. Gstrein (Rak.) 1:49,31, 7. Sykora (Rak.) 1:49,47, 8. Fodgoe (Švéd.) 1:49,70, 9. Bauer (Německo) 1:49,86, 10. Mader (Rak.) 1:49,98, 11. Roth (Něm.) 1:50,21, 12. Girardelli (Luc.) 1:50,41, 13. D. Thöni (Rak.) 1:50,48, 14. Dimier (Fr.) 1:50,72, 15. Bittner (Něm.) 1:50,73.

SEVERSKÁ KOMBINACE

Sprint družstev, Andelsbuch, 8. 12. 1993: 1. Japonsko (Kono, Ogiwara), 2. Norsko (Lundberg, T. Elden) —1:33,0, 3. Finsko (Nurmela, Mantila) —1:49,6, 4. Francie II (Michon, Guy) —2:29,0, 5. Estonsko (Markvardt, Levandi) —3:08,5, 6. Japonsko II (Kogawa, Abe) —3:08,6, 7. Německo (Abratis, Deimel) —3:24,4, 8. Francie (Baud, Guillaumie) —3:35,3, 9. Švýcarsko (Cuendet, Kempf) —4:03,0, 10. Rakousko (Ofner, Platzer) —4:24,0.

Saalfelden, 4. 12. a 5. 12. 1993: 1. Ogiwara (Jap.), 2. Lundberg (Nor.) —39,1, 3. Apeland (Nor.) —2:20,4, 4. T. E. Elden (Nor.) —2:47,9, 5. Kono (Jap.) —2:48,4, 6. B. J. Elden (Nor.) —3:11,9, 7. Stecher (Rak.) —4:02,3, 8. Levandi (Eston.) —4:16,3, 9. Cecon (It.) —4:45,8, 10. Vik (Nor.) —4:59,3, 11. Mantila (Fin.) —5:15,3, 12. Baud (Fr.) —5:25,9, 13. Abratis (Něm.) —5:26,7, 14. Riedelsperger (Rak.) —5:36,9, 15. Markvardt (Eston.) —5:40,6, ... **24. Máka —6:24,3, 29. Pánek —7:02,5, 35. Kopal —8:23,0, 50. Kučera —10:22,3.**

Připravuje ČTK

Světové soutěže 1994

24.—30. 1.	MSJ v klasických disciplínách	Breitenwang Rakousko
12.—17. 2.	Zimní olympijské hry	Lillehammer Norsko
6.—13. 3.	MSJ v alpských disciplínách	Lake Placid USA
19.—20. 3.	MS v letech na lyžích	Planica Slovensko

Zemřel Oldřich Balcar

26. 11. 1993 zemřel ve věku 74 let Oldřich Balcar ze Špindlerova Mlýna.

Bývalý úspěšný závodník a reprezentant ve skoku na lyžích přivedl posléze na můstky i své syny, z nichž největšího úspěchu dosáhl Jaroslav 4. místem na ZOH 1976 v Innsbrucku. Také po skončení závodní kariéry obětoval Oldřich Balcar životní úsilí lyžování. Nemalou měrou se zasloužil o vybudování a provoz sportovního areálu ve Svatém Petru, jemuž svými odbornými znalostmi a zkušenostmi sloužil až do smrti. Ještě v prosinci jsme na jedněch dveřích pracoven tohoto sportovního zařízení našli jméno člověka, který dnes už mezi námi bohužel není. Čest jeho památce!

JDE TO TAKÉ U NÁS

SKI KLUB KRKONOS — Petr Záhrobský — neúspěšnější závodník závodník České republiky v alpských disciplínách. Přehled jeho výsledků:

1. místo	FIS závod Abetone, Itálie	slalom
1. místo	Austria Landescup, St. Michael	slalom
2. místo	FIS závod Zimní hry alpských zemí, San Candido, Itálie	obří slalom
2. místo	FIS závod Zimní hry alpských zemí	slalom
2. místo	Austria Landescup, Mariapfarr	super obří slalom
2. místo	Austria Landescup, Radstadt	obří slalom
2.—3. místo	FIS závod Abetone, Itálie	obří slalom
7. místo	FIS závod Zimní hry alpských zemí, San Candido, Itálie	slalom

„Všechny tyto výsledky nejsou náhodné. Nejde ani o mimořádný talent, spíše jsou to výsledky cílevědomé, odborné přípravy na suchu i na sněhu, říká otec právník, trenér, manažer, servisman, masér — to vše zatím v jedné osobě. „Naši žáci nejsou méně nadaní než rakouští nebo švýcarští. Podstatný rozdíl je ale v podmínkách, v náročnosti na jejich přípravu. A hlavně v osobách, které je vedou a připravují na výkon.“

Úroveň našeho závodnického lyžování (v alpských disciplínách) je mizerná z mnoha důvodů. Přesto náš příklad dokazuje, že je možné být ve špičce evropského závodnického lyžování a velmi úspěšně se v ní prosazovat.

Když jsem před čtyřmi roky zakládal Ski club Krkonos, bylo v jeho stanovách určeno hlavní poslání: Vytvářet pro sjezdaře podmínky k přípravě, být dostatečně včas na sněhu, mít odborné vedení, kvalitní technické vybavení, ale zároveň vyžadovat maximální nasazení. Jedinou podmínkou členství je výkonnost. Dalším motivem bylo, že příprava mládeže u nás nemá dostatečnou úroveň a já jsem se rozhodl jí vzít do vlastních rukou. Jít vlastní cestou, protože jedině výsledky ukáží, co kdo umí.“

— Kde (a od kolika let) trénujete?

„Velice často trénujeme na Mísečkách, Benecku, ale hlavně ve Vítkovicích na Aldrově. Přirozeně, že stávající terény nám přestávají stačit. Jezdíme i jinde, kde je možná domluva a upravené sjezdovky. Například ve Špindlerově Mlýně a také v Rakousku.“

Jezdíme od dvou a půl roku. Petr jel první závod ve čtyřech letech ve Vysokém nad Jizerou — výsledkem bylo 21. místo. Možná, že si hodně lidí vzpomene na špunta v pletené kombiněze. Jako trenér mám zkušenosti i z jiných sportů a nevidím lyžování pohledem profesionálně deformovaného lyžaře. Od začátku do toho jdeme s cílem prosadit se — dělat něco napůl nás nebaví. Než být průměrný, to už je lepší toho nechat!

Otázka tréninkové zátěže je ovšem individuální. Člověk si však dnes musí uvědomit, že pokud chce něčeho dosáhnout, je nutné něco obětovat. Musíme jít na maximum, na riziko, a to jak trenér, tak svěřenec. U svěřence samozřejmě úměrně věku, fyzickým silám atd. Rizikem nemyslím riziko zdravotní, nýbrž riziko vypadnutí ze závodu při maximálním nasazení.

— Na čem jezdíte?

„Na Blizzardech. Základní přípravu nám dělá v A-Z sportu na Smíchově šikovný servisman Olda Vraný. Přípravu lyží na závod si děláme sami.“

— Závodíte i v zahraničí?

„Ano, v Rakousku. Myslíte-li to alespoň trochu vážně s alpským lyžováním, musíte vyhledávat konkurenci. U nás není. Už dvě sezóny můj svěřenec doma neprohrál pořádný závod, a to se mi nelíbí. My musíme prohrávat. Potřebujeme motivaci, abychom šli dopředu.“

— A kdo to všechno platí?

„Máme sponzory, obchodní smlouvy. Věřte, že za velmi tvrdých podmínek. Čtvrtá, pátá místa už nikoho nezajímají.“

— Co je podle vás pro sjezdaře nejdůležitější?

„Zdraví, zdraví a zase zdraví. Chytrá hlava a vůle, osobní technická vybavenost, fyzická kondice, lyže.“

— Jezdíte všechny disciplíny?

„Ne, netřítíme zbytečně síly! Věnujeme se slalomu a obřímu slalomu, super-G jen tak někdy jako doplněk. Sjezd vypouštíme úplně. Nemáme k nim podmínky, sjezdovky, finance, tím pádem ani odpovídající trénink a „pocit trati“. Všeobecně platí: Sjezd je krásná disciplína a zůstane jí i bez našich podprůměrných výsledků.“

— V čem vidíte problém českého závodnického lyžování?

„U nás se trénuje velice nekvalitně a neoborně. Sam jsem byl mnohokrát svědkem, jak trenéři debatují pod kopcem: Jak, kdo a kde a co je výhodnější, a přitom žáci trénují v tyčích bez odborného vedení. Teorie, že se „vyjezdí“, vede k „vyježdění“ technických chyb.“

Další teorií těchto trenérů je, že on či ona má dost času. Že by se unavil(a), či se mu (jí) to znechutilo. Přitom zcela odpovědně mohu říct, že špičkoví závodníci (evropští, z alpských zemí) trénují pětkrát týdně a dvakrát volně, kterážto představa je pro některé naše trenéry úděsná. Zima není tak dlouhá, času je málo. Zainteresovanost na výsledcích je maximální a profesionalizace nemůže v přípravě začínat teprve u seniorů, začíná už od žáků. Nebudou-li kvalitní žáci, nebudou ani senioři! V Lyžařství a všude jinde čtu, že jen silná individualita může dosáhnout úspěchu. Ale my děláme všechno proti tomu. Hlavně, že jsme „kolektivní“. [Poz.: Promiňte moje vměšování, ale teď jsem autorovi v duchu zatleskal! Naše socialistická nivelizace nás totiž většinou neopustila. — Karel Bláha]

— Myslíte si, že tento přístup platí v celém českém lyžování?

„Platí všeobecně, a je dost zarážející. Pokud chcete mít úspěch, musíte trénovat za všech podmínek. Za deště, šera, sněžení, mrazu. Sjezdař musí mít pocit sněhu, musí s ním žít. Musí trénovat na různých náročných tratích a účastnit se náročných závodů. Trenérská rada, která má na starosti závodnické lyžování, ví, na jakých tratích se jezdí závodnické FIS závody. Jakou mají délku, čas, počty branek. Víme, že naši žáci nemají sílu už v polovině trati, a přesto trenéři připustí NKZ na louce u Praždu a v podobných terénech. A potom se diví...“

My stavíme tratě tak, aby dojeli i ti nejslabší, aby to raději moc nejelo. Venku se stavějí tratě podle nejlepších! Kdo se bojí, ať si přibrzdí nebo spadne, ale jenom ti nejlepší mají šanci jít dál.

Dalším problémem a ostudou je obsazování mezinárodních FIS závodů žáků. Monopol jediného člověka, který určuje podle nedefinovatelných měřítek obsazování těchto závodů, je hazardem vůči trenérům a závodníkům. Všechny státy je obsazují těmi nejlepšími závodníky. My jsme z těchto akcí udělali jakýsi turisticko-oddílový styk a obsazujeme je závodníky, kteří by se měli nejdříve doma učit jezdit — o výsledcích nemluvíme vůbec. Vinou trenérů a trenérské rady alpských disciplín došlo loni k tomu, že nejprestižnější závodnický závod FIS v Monte Bondone byl obsazen druhou a třetí garniturou. Já jsem musel v Abetone i jinde (v Rakousku) čelit dotazům, proč tam nebyl náš nejlepší žák, jen pokračováním armen. Místo abychom vybírali ty nejlepší, umožňovali jim získat mezinárodní zkušenosti, držet kontakt se špičkou, stávají se tyto závody jakýmisi „výjezdy“ bez motivace a nároku na výsledky.

Uvedu příklady: San Candido — Zimní hry alpských zemí. Česká výprava měla největší a nešpinavější autobus, byla absolutně reflexibilní, neměla s sebou kloubové tyče ani vysílačku, došlo k faux pas při vyhlásování výsledků družstev. [Česká výprava odjela, aniž se zú-

častila udělování medailí družstvům. Protože to nevěděla, ačkoliv při losování byla soutěž družstev jasně vyhlášena. Tyto problémy souvisejí s jazykovým analfabetismem těch, kteří vedou naše skupiny do zahraničí.)

Abetone: Cestou tam okružní jízda přes Brno a Terst (vyřizování jiných záležitostí), příjezd do místa závodu za 36 hodin! Upřednostnění ohňostrojů před kvalitním spánkem, naprostá absence rehabilitace a regenerace, pozdní příchody na sjezdovky, špatné informace o losování. To jsou pro mne nepochopitelné chyby. Kdo se snaží dělat lyžování s profesionálním přístupem, musí nutně mít potíže při spolupráci s takovými vedoucími družstev.

Proč k tomu dochází? Chybí obměna na těchto místech — trenérský post by neměl být pod penzí. Není motivace, často chybí odborný přístup k závodu i k přípravě, potlačují se individuality na úkor jakéhosi kolektivu.

Nikdy by můj svěřenec nedosáhl takových úspěchů, kdybych ho svěřil vedení, které většinu závodníků vidí až před závodem, a kdybych respektoval doporučení o neúčasti osobních trenérů. Je až šokující, z jaké pozice vystupují někteří vůči jiným trenérům, aniž by se mohli opřít o vlastní výsledky. Zpětná vazba na oddíly vůbec neexistuje, a analýze absolvovaných závodů nemluví. Moje zkušenosti ukazují, že jen individuální přístup a maximální nasazení mohou vést k úspěchu. Profesionalizace a jí odpovídající přístup jsou jedinou cestou. Kdo to nepochopí, nemá šanci. Úsek alpských disciplín by měl ještě pro tuto zimu provést změny, přehodnotit kolektivistické rozdělení závodů, dát příležitost těm mladým, kteří mají opravdu naději na úspěch, protože oni by se mohli stát budoucností našich alpských disciplín.

Ještě jedna věc je velmi důležitá: Také u nás již existují malé skupiny, schopné a ochotné dát lyžování materiálně, finančně i odborně víc než svaz. Musí se jim dát prostor, protože v případě úspěchu z toho bude mít zisk i svaz, což platí všeobecně a pro všechny kategorie. V jiných sportovních svazech to již dávno pochopili a rozvoj v nich jde zdárně kupředu. Kéž by se tak stalo i v našem úseku alpských disciplín!

— **Jak vidíte budoucnost našeho alpského lyžování?**

„Přeji mu osobnost typu Girardelliho a budeme mít vyhráno.“

**Partnerem v rozhovoru byl
JUDr. PETR ZÁHROBSKÝ**

Názor redaktorův

Mým úkolem je materiály připravovat, nikoliv komentovat. Tentokrát se ale komentáře nezdržím.

Autorův přístup jistě vyvolá polemiku. Tím lépe! Tím lépe pro naše lyžování. V alpských disciplínách jsme na tom tak katastrofálně, že nic jiného než zásadní, možná přímo revoluční, řešení nám nepomůže.

Minulosti se nezbavíme pouhým nadáváním na komunisty. V myšlení se mnoho lidí vůbec nezměnilo a poháčku právě ti, kteří nejvíce nadávají, v sobě nesou nemalou porci minulosti! Zelenou musí konečně dostat osobnost, výjimečnost, originalita — nikoliv unifikovaná a vnučená všednost.

Už dlouho jsem nepřipravoval tak zajímavý příspěvek!

K. B.

Petr Záhrobský, naše naděje v alpských disciplínách.

JSOU dietní doplňkové prostředky ÚČELNÉ?

Mnoho populárně vědeckých publikací věnuje mimořádnou pozornost možnostem využití racionální výživy, nápojů a nejnovejší i dietních doplňků. Už proto by čtenáři měli začít přemýšlet, co je příčinou.

Základní otázka zní: Co se skrývá pod pojmem **dietní doplňky**? Máme tím na mysli všechny speciálně vyrobené a k doplnění běžné výživy určené produkty založené na bázi přírodních nebo přírodně identických látek, někdy fyziologicky přítomných v organismu, někdy používaných jako látky nezbytné (essenčníální) nebo látky podporující přirozenou regeneraci, případně stimulující fyzickou a psychickou výkonnost. Mnohé z nich podporují léčení nebo pomáhají k udržení **zdravotního stavu**. Rada produktů (výrobků) může být řazena již do oblasti farmakologické. Přesné dělítko mezi produkty typicky výživovými a naopak farmakologickými neexistuje. Četné z uvedených výrobků totiž obsahují látky, které nejsou v běžné lidské výživě vůbec přítomny. Právě tento fakt činí mnohdy potíže lékařům a tedy i laikům při rozhodování, zda je používat, nebo se spolehnout na běžnou výživu.

Fakta o dietních doplňcích

Zajdete-li dnes do kterékoliv naší lékárny, najdete obrovský sortiment dietních doplňků. Původně se začaly produkovat ve velkém především vitamíny, nyní se přidaly sportovní nápoje, ale také různé bylinkové extrakty, směsi minerálních látek, speciální sportovní výživa, včetně proteinových koncentrátů a aminokyselinových směsí, různé „životabudiče“, omlazovače, afrodisiaka a další „libůstky“. (Pozn.: Afrodisiaka jsou látky povzbuzující sexuální aktivitu.)

Příkladem širší sortimentu mohou být sportovní nápoje. U nás je k dispozici již asi šest typů těchto speciálních výrobků. Jmenujme jako příklad **SPORT-IDEÁL** a **POWER DRINK**. Oba špičkové, kvalitou přinejmenším srovnatelné se zahraničními, cenově však podstatně dostupnější! Samozřejmě, že nabídka se rozšiřuje o výrobky z dovozu. Nejznámější jsou **ISOSTAR** a **GATORADE**, k dispozici bývají také **LAVIT** a **SPONSER**.

Druhým příkladem je nabídka speciální sportovní výživy. Ta byla zatím známa především kulturistům, nicméně je určena i ostatním sportům. Také v této oblasti je na trhu výběr, opět dokonce českých výrobků. Z nich budu jmenovat například **LAKTOFIT**, **LAKTOSPORT** a **MULTIPROTEIN**.

Základní otázkou však je: **jsou takové prostředky vůbec nutné?** Odpověď je jednoduchá — samozřejmě ano! **Vitamínové a minerálové směsi jsou nutné proto, že současná výživa je všechno, jen ne zdravá.** Speciální sportovní výživa je vhodná pro použití ve výkonnostním i vrcholovém sportu, ale uplatní se také jako náhrada nevhodné stravy na dovolené, při soustředěních, ve sportovních školách.

Důvod spočívá v nutnosti zajistit absolutně optimální, živinově vyváženou stravu pro organismus, který je fyzicky zatěžován.

Argument, že běžná strava poskytuje vše potřebné, je zcestný, jak — mimo jiné — dokazuje současný zdravotní stav české populace. Ani absolutně perfektní racionální výživa v případě výkonnostního a vrcholového sportu nestačí. To platí především pro sportující děti a mládež. Argumenty bychom našli při analýze stavu stravování ve sportovních školách.

Jsou výživové doplňky účinné? Tak by mohla znít další základní otázka. Odpověď je trochu rozpačtější — ANO, ale musíme je umět používat, což znamená i vybírat.

Jinak může dojít k tomu, že zbytečně investujeme. Jak vybírat — to bude předmětem dalších pokračování seriálu.

Není sporu o tom, že kvalitní výživa podpoří výkon stejně tak, jako umožní dokonalou regeneraci. Vztah mezi výživou a zdravím i mezi výživou, sportem a zdravím je natolik těsný, že jedno bez druhého si nelze představit. Nelze dosáhnout optimální výkonnosti, když budete chronicky odvodněni, chronicky unavení, případně budete trpět nějakou chorobou, byť podle vašeho názoru banální. Zprávy o důsledcích nesprávné výživy mohou zahrnovat takové problémy jako jsou například námahové zlomeniny, osteomalacie nebo osteoporóza (měknutí, resp. řídnutí kostí), sportovní anemie, poruchy imunity nebo i nespavost, nechuť k jídlu a podobně.

Proč bych měl konzumovat drahé proteinové koncentráty, když je známo, že bílkovin nepotřebuje ani sportovec tolik, kolik se dříve doporučovalo? Proto, že jimi lze velmi účinně nahradit nevhodné přirozené zdroje bílkovin — především uzeniny a hovězí maso. Nejen, že si tím zlepšíte zdraví, ale ani neutráte více. Kromě toho jsou speciální výrobky mnohem lépe využitelné v organismu.

Příklad: Pro občerstvení v průběhu veřejného lyžařského maratonu se absolutně nehodí pořadatelem nabízený sortiment. (Alespoň většinou, abych nekřivdil těm, kteří nabízejí ovoce, čaj, sportovní nápoj apod.) Není problém připravit si vlastní občerstvení, i když asi je problém ho při závodě použít. Mohu si na závody vozit cukerné komprimáty (např. **ENERVIT**), místo párku sníst banán atd.

Sportovci se snaží zvyšovat svoje výkony — to je zcela přirozené. K tomu může posloužit právě sportovní výživa a dietní doplňky, včetně látek přispívajících k regeneraci — a to aniž by hrozilo jakékoliv riziko dopingu nebo nějaké „narkomanie“. Opět příklad: Proč bych nepoužil pro občerstvení například

ASCOFFIN, čili kombinaci vitamínu C a kofeinu (samozřejmě u dospělých) místo **Coca-coly**, a místo cukru v tabletách glukozové sportovní komprimáty, které jsou mnohem lépe využitelné? To přece není doping, nýbrž jistota, že závod dokončím v pohodě.

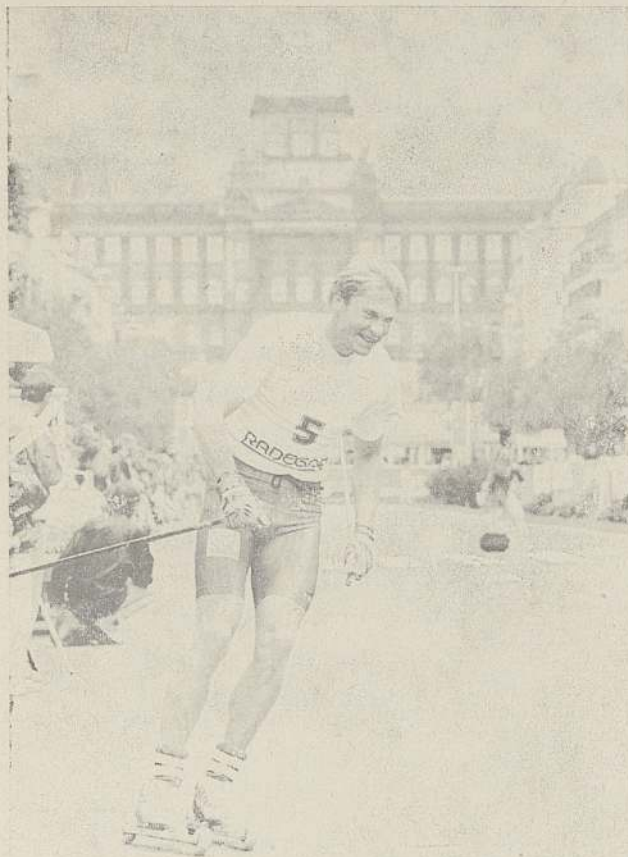
Vzpomínám na svůj lyžařský maraton **Krkonošská sedmdesátka**, kde jeden kolega byl po dojezdu úplně „groggy“. Přesto si po celé hodině dal půl grilovaného kuřete politého máslem! Potom nebyl schopen dojet vlastním autem domů především proto, že byl odvodněný, měl nízký tlak, nízký cukr v krvi. (Kde by ho vzal, když jeho první jídlo po takovém výkonu a v takovém stavu nepožil nějaké lehké sacharidové pokrmy, například rýžový nákyp.) Dostal navíc ještě průjem po tom tuku. Takový stav v tomto případě dokonce může ohrozit život!

V současnosti jsou vrcholoví sportovci přetěžováni. **Ale vůbec se nemyslí na výkonnostní a rekreační sportovce, u nichž se zjistilo, že jsou schopni se sami přetrénovat podobným způsobem.** Nipříklad starší lidé (už od 40 let) by měli být velice opatrní, protože regenerace u nich probíhá mnohem pomaleji. Také potom vždy pomohou dietní doplňky. Třeba žen-šen s mateří kašičkou a hlohem, polyvitaminové prostředky obohacené magnezium, zinkem a vápníkem, případně i železem. Dokonce se zjistilo, že intenzivní sportovní aktivita může způsobit „nadměrné okysličené“, které vede ke zvýšené tvorbě tzv. volných radikálů, tedy látek ohrožujících zdraví. Proto je velmi účinné používat vitamíny C, A a E. Pro starší sportovce by mělo být pravidlem dbát o zmíněný hořčík a zinek, už kvůli namáhanému srdci a ohrožené imunitě. Dále je k dispozici řada výrobků — v tomto případě **Dologran** nebo **Dolomit**, šumivý hořčík a vápník, polyvitamíny s přidávkem zmíněných rostlinných extraktů.

Dnešní nabídka uvedených výrobků ovšem měla být popudem k tomu, abychom se snažili dietní doplňky používat. Doporučuji, aby si všichni sportovci prostudovali publikaci původně určenou pro kulturisty, v níž je vyčerpávajícím způsobem popsána sportovní výživa a použití všech dostupných dietních doplňků. Jde o titul **Kulturistika od A do Z** (nakladatelství **CnS Zlín**), jehož první díl vyšel před půl rokem. Druhý díl, v němž jsou uvedeny hlavně výživové speciality, vyjde do konce roku tamtéž.

Pakud stále ještě váháte, uvědomte si: Je vhodnější investovat do takových prostředků než do lékařů!

RNDr. PETR FORT

Snímek Miloš Rasocha

VLADIMÍR SMIRNOV

sice oficiálně závodí za Kazachstán, ale doma už je spíše ve Švédsku. Pamatujeme si nakonec, že při MS ve Falunu na něj domácí publikum reagovalo jako na svého a povzbuzovalo ho stejně jako domácí reprezentanty.

Smirnovovým největším přítelem mezi předními lyžaři je Ulvang, s nímž našel společnou řeč doslova i obrazně. Bavi se spolu jakýmsi univerzálním severským jazykem, spolu provádějí i to, čemu Ulvang říká letní příprava a nad čím tradiční trenéři lomí rukama. Zájemci o lyžování už vědí, že Vegard Ulvang v létě jezdí napříč Grónskem, leze na vysoké hory, sjíždí nebezpečné řeky. Letos se rozhodl pro putování mongolskými horami a dobrodružství nebralo konce. Dostali se dokonce i do vězení!

„Teď už je to zábava, ale tenkrát nám do smíchu nebylo a dva dny jsem se opravdu bál,“ vzpomínal Smirnov při svém letním startu v Praze. O co šlo? Dostali na cestu domácí průvodce, jenže to neznáte Mongoly. Kdo umí rusky, nejspíše se bude snažit zmizet! Příležitostí je však málo a doprovod turistů či horolezců patří k jednomu z nich. Zkrátka nosič zavazadel a průvodce v jedné osobě záhy zmizel. Využil příležitosti a utekl. Oběma lyžařským cestovatelům nezbývalo než oznámit případ policii, jenže hned byli v podezření, že svého průvodce zabil... Marně se snažili dokázat, že jejich životní úroveň je nesrovnatelně vyšší a zabíjet chudího Mongola nemá smysl. Domluva byla těžká, mongolští policisté navíc zřídka mluví jiným jazykem než mateřštinou, zato nepokrytě hrozili soudem a dokonce zastřelením! Situaci nakonec zachránil norský velvyslanec, takže úřady se chtě nechtě spokojily s vypovězením obou nešťastníků ze země. Asi jsou dodnes přesvědčeny, že záhadní cizinci mají smrt jejich kolegy na svědomí. O možnosti emigrace prostě nechtějí ani slyšet.

Inu, příště se asi Ulvang se Smirnovem rozhodnou pro jinou zemi než je Mongolsko. Tolik dobrodružství zase nemusí mít ani ten největší odpůrce klidu a všedního dne.

K. B.

Co dál v žactvu ...?

Před nastávající sezónou máme nové reprezentační družstvo. Je složeno z velmi mladých závodníků, což je z hlediska budoucnosti našeho lyžování potěšitelné. Přesto však bude později nutné toto družstvo doplňovat. Bude ale z čeho vybírat? Tři děvčata naší reprezentace jsou ročník 1977. Tento ročník znám již z žakovské kategorie. V následujícím je ještě několik dobrých závodníků, potom však následuje výkonnostní mezera. Zřejmě se jí podaří díky mládí družstva překlenout, ale hrozí nedostatek konkurence. Abychom měli v budoucnu z čeho vybírat, bude nutné již dnes hledat následovníky a těm vytvořit patřičné podmínky.

Osobně mohu hodnotit spíše situaci na Moravě. Bohužel, není příliš příznivá. V současné době se snažím vytvořit v Beskydské oblasti žakovské centrum, do kterého budou zařazeni nejlepší žáci různých oddílů v regionu. Toto středisko dostává již konkrétní podobu a mělo by mít zázemí v jednom z nejlepších středisek v Beskydech — v areálu Sigmy Dolní Benešov na Grunl. Také výběr do střediska již probíhá, a protože čas zimní přípravy se díky možnosti lyžování na ledovci uspišil, prohlédl jsem si některé adepty přímo na sněhu.

Společně s trenérem Baníku Ostrava Karlem Krýsou jsme vyjeli ze sedmi žáků na Hintertux. Druhá skupina pod vedením trenéra Sigmy pana Litinského využila podzimních prázdnin k tréninku na Stubaiském ledovci. Obě akce se vydařily a utvrdily mě v přesvědčení, že vznik střediska, ve kterém budou nejlepším vytvořeny dobré podmínky, bude

pro všechny oddíly regionu přínosem a určitě i podnětem pro ostatní oblasti. Je důležité, aby každý přispěl svým dílem, a to nejen finančně. (I když zabezpečení střediska ekonomicky je jedna z prvořadých věcí.)

Nezdá se mi však například zájem či spíše nezájem o pořádání závodů. Úplný kalendář závodů nemám k dispozici, po značném úsilí se mi podařilo získat alespoň hlavní soutěže a oblastní závody na Moravě. O nezájmu regionu svědčí v celkově nedostatečném počtu závodů zastoupení pouze Sigmy a Ostroje Opava v republikových závodech. O ostatní se dělí Valašsko (Zlín, Vsetín), Šumperk a Rekultivace Karviná. V mladších je to opět Zlín a Brno.

Překvapuje nezájem některých bývalých tradičních pořadatelů, kteří dali

zřejmě přednost komerčním zájmům a ztratili motivaci, což je jistě škoda. Ani termíny nejsou optimální. Mnoho trenérů i rodičů by jistě uvítalo, aby se termíny mladších a starších žáků nekryly. To se daří až v závěru zimy. Vzhledem k malému počtu závodů by to šlo jistě už od začátku. Snad by se to dalo ještě napravit. Uvidíme, nakolik zařaduje počasí, kolik závodů se uskuteční podle původního plánu.

Rovněž jsem zvědav na informovanost, kterou soustavně kritizují, a nevidím příliš zlepšení. Rád se zúčastním s nejlepšími i závodů v jiné oblasti. Že není o lyžování přílišný zájem, svědčí i skutečnost, že zmínku o našich reprezentantech v prvním závodě Světového poháru bylo třeba pracně hledat.

MICHAL ROZHON

IN MEMORIAM

Ve věku pouhých 43 let zemřel 8. 11. 1993 RNDr. Jiří Bláha, dlouholetý pracovník v tělovýchově, člen výboru TJ i lyžařského oddílu v Novém Městě na Moravě.

Po absolvování vysoké školy a ukončení základní vojenské služby nastoupil jako trenér lyžování, později vedoucí Střediska vrcholového sportu a mládeže v Novém Městě na Moravě. Věnoval mnoho času a energie práci ve vedení tělovýchovné jednoty. Zemřel nečekaně, v plném pracovním nasazení, při výkonu funkce vedoucího trenéra výcvikového tábora v zahraničí. Nácházející sezóna, jejíž přípravě se tolik věnoval, proběhne už bez něho. Tím bolestnější je ztráta člověka, jehož stopa lyží osířela.

RADOST A UŽITEK Z BĚHU NA LYŽÍCH

Běh na lyžích je jedna z nejstarších pohybových činností. Z běžné lokomoce — chůze, chůze sunem a skluzem — se pro bezpečný a účelný pohyb na sněhové pokrývce formovala základní technika pro ovládnutí lyží. Při respektování zákonitostí biomechaniky hmotné soustavy lyžař-běžec (tělo běžce, jeho segmenty, lyže, hole) byly „vymyšleny“ a zdokonalovány způsoby změny směru (zatačení), sjíždění, výstupů, brzdění a především vlastní technika, v níž je výsledkem jízda ve skluzu. Dopředný pohyb, zrychlení pomocí vnitřních sil běžce (jejich nejlepší využití) — to byl motiv pro vývoj a zdokonalování techniky. Zpočátku šlo především o ekonomiku pohybu, záhy o rychlost: překonat určitou vzdálenost v co nejkratším čase. To už se ale píše nová éra běhu na lyžích. Původní funkce lyží jako dopravního prostředku patří minulosti. Snad ještě někde horský pošťák či lesník používá lyže ke své pracovní činnosti, ale to je výjimka.

Sport a rekreace se staly novým posláním běžeckých lyží. V prvopočátku pojem sport znamenal prostě tělesnou činnost. Rozdíly mezi kondiční a výkonnostní úrovní byly téměř zanedbatelné, odděloval je pouze nezávodivý nebo závodivý charakter. Lidská touha po neustálém zdokonalování se však projevila i v lyžování. Sportování závodní a rekreační se od sebe rychle vzdalují, oddělují.

Sport, to je soutěž a fyzický výkon. Cesta, po níž se vydávají ti, kteří závodí pro vítězství, bojují s časem, překonávají soupeře, snaží se dosáhnout sportovního mistrovství. Je to cesta systematická, náročná a značně selektivní. Úspěchu dosáhnou jen ti nejlepší, po všech stránkách výjimečně disponovaní, navíc s výjimečnými podmínkami. Většina populace zůstává před branami sportovního výkonu, obvykle se o něj vůbec nepokouší.

Většinou z nás jde především o zdravotní význam běhu a prostředí, v němž se uskutečňuje. Běh na lyžích v základním provedení poskytuje to, co dnešní občan postrádá a potřebuje. Kompenzuje duševní zatížení a napětí, stres z pracovního rytmu ve velkých městských aglomeracích, sedavý způsob práce, nedostatek pohybu, fyzické zátěže. Nedostatek tělesné práce a tím i zdravé

látkové výměny v organismu vede k nežádoucím fyziologickým změnám. Ukládání přebytečných tuků, obezita, ochabování svalů a celková atrofie svalové hmoty jsou jenom důsledkem, krutou daní za vymoženosti civilizace. Pravidelné aerobní sportování navíc kompenzuje psychické přetížení, jemuž je dnes velká část lidí vystavena.

Fyzicky pracujícím nabízí běh na lyžích relaxaci, vyrovnání jednostranné svalové práce, blahodárně působí na odbourávání únavy. Zdravotní význam běhu na lyžích je jedinečný. Tento pohyb zatěžuje většinu svalových skupin, dýchací aparát, srdce a oběhový systém. Probíhá v relativně zdravém prostředí zimní přírody. Velký význam má i přirozené otužování pohybem v zimním počasí a mnohdy nepříznivých klimatických podmínkách.

Běh na lyžích v lidovém pojetí je základem lyžařské turistiky, která násobí prožitky pobývání na běžeckých lyžích a posouvá oblast zážitkovou do sféry kulturně poznávací.

Pokud chápeme lyžování jako komplexní dovednostní činnost, je běh také kompenzačním prostředkem vůči lyžování sjezdovému. Napětí, dynamika, rychlost a síla jsou nahrazeny uvolněností, klidným pohybem, měkkostí skluzu a vytrvalostí aerobního charakteru.

Zanedbatelný není ani ekonomický aspekt běhu v osobním finančním rozpočtu jednotlivce či rodiny. Pořizovací náklady sjezdařské výstroje a výzbroje, vysoké ceny jízdenek na lanovky a vleky, dlouhé fronty a čekání značně kontrastují s finančními nároky provozování běhu na lyžích. A to jak v upravených stopách či v klidu volného terénu a krásné zimní horské přírody při lyžařské turistice.

Lyžařské školy v našich horách poskytují pestrout nabídku základní výuky. Pokud dáváte přednost vlastnímu zdokonalování, doporučujeme postupovat podle běžecké příručky autorů DVOŘÁK, F. — MAŠKOVÁ, L. — WEISS-HÄUTEL, J.: Běh na lyžích, Olympia, Praha 1991. V ní se dočtete jak na to, jak se nejhodněji obléci, připravit a namazat lyže, jak na nich správně jezdit.

Doc. PhDr. FRANTIŠEK DVOŘÁK, CSc.

Autorem ilustračního snímku je Ivan Bubelín

Běžeckým turistům

Z článku docenta Dvořáka vyplývá, že běh na lyžích patří k pohybovým činnostem mimořádně vhodným pro rekreační sport. Vytrvalostní pohyb, převážně aerobního charakteru, zatěžující mnoho svalových skupin, navíc provozovaný v relativně zdravém prostředí hor — co chcete víc? Rekreační sport má však ve všech odvětvích svá specifika, která bychom měli brát v úvahu a respektovat je.

Lyžař-běžec, kondiční sportovec, by si především neměl hrát na závodníka, nepředstírat něco, čím není. To začíná už volbou lyží. Šokovat okolí dokonalými běžecskými speciály není nejsprávnější cesta. Volíme proto raději lyže turistické, jimž se v Evropě zpravidla říká Wanderski a výrobci je označují symbolem W. Podrobněji a velmi kvalifikovaně psal o výběru lyží ing. Jan Seidl v článku Průvodce začínajícího lyžaře, Lyžařství 4/1992. Z jeho příspěvku vyplývá, že dobře jezdicí, vyspělejší turista může volit i lyže Allround, symbol A.

Také turistova výstroj, především oblečení, má určité odlišnosti. Nezbytná není závodní kombinéza. Skoro se domnívám, že pro tyto účely je zbytečná. Zato je nutné pamatovat, že turista musí vyřešit otázku malého zavazadla, v němž má věci, které závodník při závodě nepotřebuje, které však i on asi bude mít, vydá-li se na několikahodinový trénink, při němž se dostane poměrně daleko od výchozího bodu. Je nutné mít s sebou nějaké peníze, malé občerstvení (chodit na oběd do restaurace se při turistické jízdě z několika důvodů nehodí), osobní doklady, vosky, mapu, případně i nějaké náhradní oblečení. Nestydíme se tedy za malý batoh, přinejmenším „ledvinka“ by měla být samozřejmostí. Ne všechno se vejde do kapes lyžařské větrovky.

Trasu volíme podle turistických cest. Ty berou v úvahu specifika kondičního běhu na lyžích, navíc jsou voleny a připravovány — včetně stop — s ohledem na poznávací cíle kondičního pohybu v horách. Přímě prosím: Vyhýbejte se závodním tratím! Na těch většina turistů, s prominutím, nemá co dělat! Nejen, že trénujícím sportovcům překážejí ve stopě, ale také jí ničí. Nezapomeňte, že závodní tratě jsou čím dál tím náročnější. Jejich zdolání vyžaduje závodní lyže a dokonalou techniku jízdy na lyžích, značné schopnosti sjezdářské (!), navíc notnou dávku trénovanosti při běhu do kopce. Prudká stoupání a nebezpečné, náročné sjezdy, tak charakteristické pro současný trend vývoje stavby závodních tratí, to všechno předpokládá trénovaného běžce, kterým rekreační lyžař zpravidla není a ani být nemůže. Z „rozšmajdaných“ stop po rekreačních lyžařích závodníci věru radost mít nebudou, o „lavorech“ po padajících nemluvě. Jsme tudíž skromnější a věnujeme se skutečné lyžařské turistice, k níž horské hřebeny, magistrály či jiné cesty skýtají lepší možnosti než závodní tratě.

Třetí dnešní rada, lépe řečeno výzva, se týká moderního „bruslení“ na lyžích, odborně tedy běhu volnou technikou. To, co provozují někteří rekreační na běžkách, snad ani nelze nazvat slovem lyžování. Nejen sjezdu, ale také běhu by se měl naučit ten, kdo chce na lyžích opravdu běhat, byť jenom pro kondici a potěšení ze zdravého pohybu v horách. Zatímco při běhu klasickou technikou lze některé nedostatky „zaretušovat“, při běhu technikou volnou každá maličkost příliš vynikne. A věřte, že nejde jenom o estetickou stránku pohybu, ale především o požitek z něj. Lyžovat špatně je především nebezpečné. Kromě úrazů může chybné provádění pohybů vést k poruchám pohybového aparátu, k potížím, jejichž příčinou de facto není běh sám, nýbrž chybný, technicky špatný běh. A zase platí: Zejména při volné technice pozor! Napodobování závodníků vede k nehodám, které někdy končí pouze zábavně, jindy však mohou mít nebezpečné následky. Vzpomínám si například na lyžaře, který ležel na sněhu a doslova volal o pomoc. Vzadu za tělem se mu při pokusech o bruslení lyže zkrížily. Následoval nebezpečný pád na oblíček, navíc zkrížené lyže mu znemožňovaly vstát! Bez pomoci kolemjdoucích by se snad ani nezvedl, ačkoliv zraněn našťástí nebyl.

Nezapomínejte, že běh volnou technikou vyžaduje dokonalé technické zvládnutí poměrně složitého pohybu. Že ani závodníci ho nezvládli okamžitě, nýbrž teprve jako výsledek metodického nácviku pod odborným vedením: Pohybově nadaní mají samozřejmě výhodu, ale kolik jich mezi turisty je? Kazit si lyžování nepěknými zážitky je zbytečné riskování — hory

jsou i tak dost nebezpečné. Navíc běh volnou technikou vyžaduje trénovaný organismus. Nadprůměrnou sílu mnoha svalových skupin, pružnost a uvolněnost, ale také značnou funkční trénovanost. Na rozdíl od klasického střídavého kroku je totiž při bruslení nutné značně intenzivně běžet, nikoliv občas jít krokem nebo se vézt setrvačností.

Chcete-li volnou techniku zvládnout, vyhledejte odborníka v oddíle nebo ve veřejné lyžařské škole. Nepůjde to ani bez teorie, kterou najdete ve zmíněné knize o běhu na lyžích (viz článek doc. Dvořáka) i v časopise Lyžařství, v seriálu Učíme se správně a účelně běhat. O nácviku volné techniky psala dr. Mašková v čísle 3 a 4 letošního ročníku Lyžařství.

KAREL BLÁHA

Čtvrt století areálu na Horečkách

Před pětadvaceti lety, v listopadu bouřlivého roku 1968, byla v lyžařském areálu na Horečkách ve Frenštátě pod Radhoštěm dokončena stavba prvního přírodního skokanského můstku s kritickým bodem K 42 metrů hold olympijskému vítězi Jiřímu Raškovi. Za pouhých 40 dnů, od 26. září do 4. listopadu, proběhly všechny potřebné zemní a stavební práce podle projektu Josefa Zity z Vysokého nad Jizerou.

Již v květnu 1968 byly na odlesněné trase můstku vystřeleny pařezy, ale deštivé počasí od června a srpnová okupace odložily zahájení zemních prací až na konec září. Z iniciativy místopředsedy TJ MEZ Frenštát pana Květoslava Polívky a tehdejšího předsedy MěstNV pana Josefa Mazáče byly zajištěny finanční prostředky. Výstavbu zajistila za dozoru technika Stanislava Pavlísky stavební skupina n. p. MEZ Frenštát p. R., vedená Antonínem Bartošem. Díky brigádníkům z řad TJ a n. p. Frenštát MEZ a mechanismů z n. p. Tatra Kopřivnice stavba rychle pokračovala. Hluboké zapuštění oblouku nájezdu i dojezdu do terénu a minimální násyp bubnu můstku byly zárukou dobrých termiky budoucího můstku. Zároveň vytvářely bezpečný pocit pro začínající skokany. Panelové zpevnění nájezdu i odrazového stolu bylo výhodné pro uvažované pokrytí můstku umělou hmotou.

V z.m. 1968/69 sloužil nový můstek již od prosince mladým adeptům skokanského sportu. Tréninky svých synů a jejich kamarádů vedl strýc olympijského vítěze pan Rudolf Raška. Slib výboru lyžařského oddílu TJ MEZ Frenštát p. R., že na můstku určitě nebudou v příštích letech „jen houkat sovy“, se začal naplňovat. V sobotu 8. února 1969 bylo na můstku uspořádáno I. mistrovství mladšího dorostu České republiky, ve kterém zvítězil liberecký Leoš Škoda před bratry Makovcovými. O rok později, těsně před mistrovstvím světa ve Vysokých Tatrách, se na můstku uskutečnilo federální mistrovství Československa mladších dorostenců ve skoku a závodě sdruženém pro rok 1970.

Teprve pokrytím profilu můstku K 42 českou umělou hmotou DUOKRYT v létě roku 1971, kterou si frenštátští lyžaři musejí sami patentovat a vyrobit, byly vytvořeny podmínky pro systematickou přípravu mladých skokanů. Za deset let, při mistrovství Československa mužů 1981 v Harrachově, vybojoval dorostenec TJ MEZ Frenštát Jiří Parma na můstku K 120 svou první seniorskou zlatou medaili.

Po 25 letech je areál na Horečkách díky následující stavbě můstků K 90, K 21, K 9, osvětlení a lanové dráze zdrojem kvality dnešní skokanské reprezentace České republiky. Tu tvoří převážně frenštátští odchovanci — Jaroslav Sakala, Jiří Parma, Jiří Raška, Ladislav Dluhoš a František Jež, medailisté ZOH a mistrovství světa.

-sed-

STRUČNÉ POZNÁMKY k nácviku jednotlivých druhů oblouků na úrovni I. a II. etapy základního lyžování

I. část etapy základního lyžování

- Oblouky s rozdílnými pohyby dolních končetin, které zahajujeme shora dolů (snížením):

Základní oblouk,
modifikované oblouky:

- oblouky v pluhu,
- oblouky z přívratu vyšší lyží,
- oblouky z rozšířené stopy,
- oblouky ke svahu.

Pro všechny vyjmenované oblouky jsou rozhodující následující skutečnosti:

- Jsou zahajovány pohybovou činností dolních končetin ve směru shora dolů (snížením).
- Na jejich realizaci se podlejí základní pohybové dovednosti pro nácvik techniky zatáčení na lyžích.
- Uvedení lyží do točení se v případě všech oblouků uskutečňuje na základě jediného mechanismu - **zvýšení tlaku na lyži při současném postavení lyže na hranu.**
- Nácvik od vlnovky k základnímu oblouku lze uskutečňovat dvěma způsoby:
 1. V rovnoběžném postavení lyží v průběhu celého nácviku.
 2. S možným využitím modifikovaných oblouků jako jednotlivých metodických mezicílů, od vlnovky k základnímu oblouku.
- **Oblouky s rozdílnými pohyby dolních končetin, které zahajujeme zdola nahoru (zvýšením):**
 - základní oblouk,
 - oblouky v pluhu,
 - oblouky z pluhu,
 - oblouky z přívratu vyšší lyží,
 - oblouky z rozšířené stopy,
 - modifikované oblouky:
 - oblouk ke svahu,
 - oblouky z přívratu nižší lyží.

Při nácviku je rozhodující:

- Průběh pohybové činnosti dolních končetin ve fázi zahájení oblouků, který se uskutečňuje ve směru zdola nahoru.
- Na jejich realizaci se podlejí základní pohybové dovednosti pro nácvik techniky zatáčení na lyžích.
- V případě uvedení lyží do točení v jednotlivých obloucích se kombinují nebo sčítají základní mechanismy:
 - odraz z hran lyží,
 - opora o hůl,
 - rotace,
 - zvýšení tlaku na lyži při současném postavení lyže na hranu.
- Nácvik základního oblouku se ve většině případů uskutečňuje přes metodický blok jednotlivých mezicílů:
 - oblouky v pluhu,
 - oblouky z pluhu,

- oblouky z přívratu vyšší lyží,
- oblouky z rozšířené stopy,
- ZÁKLADNÍ OBLOUK.

II. část etapy základního lyžování

- **Oblouky s rozdílnými pohyby dolních končetin, zahajované shora dolů (snížením):**

Oblouky s přestoupením,

- krátké,
- střední,
- dlouhé.

- **Modifikované oblouky na základě rozdílné práce dolních končetin:** Krátké oblouky uskutečňované na tvrdém, zledovatěném povrchu, jejichž fáze ukončení a zahájení je uskutečňována nad vnitřní lyží.

Poznámky k nácviku:

- Při nácviku vycházíme z nácviku základního oblouku.

- V průběhu nácviku se k základním pohybovým dovednostem přiřazují rozšiřující pohybové dovednosti na úrovni II. části etapy základního lyžování, které se s nimi sčítají nebo kombinují podle zadaného pohybového úkolu.

- Pro uvedení lyží do točení je základem mechanismu **zvýšení tlaku na lyži při současném postavení lyže na hranu**, s nimiž se kombinují nebo sčítají další, podle charakteru oblouku, který se uskutečňuje. Jsou to:
 - odraz z hran lyží,
 - opora o hůl,
 - protirotace,
 - odklon trupu.

- **Oblouky se společnými pohyby dolních končetin, zahajované zdola nahoru (zvýšením):**

DRUHY OBLOUKŮ	
Oblouky zahajované shora dolů	Oblouky zahajované zdola nahoru
Oblouky s rozdílnými pohyby dolních končetin	Oblouky se společnými pohyby dolních končetin
<ul style="list-style-type: none"> • v rovnoběžném postavení lyží • v jednostranném přívratném postavení lyží • v oboustranném přívratném postavení lyží 	<ul style="list-style-type: none"> • v rovnoběžném postavení lyží
	Oblouky s rozdílnými pohyby dolních končetin
	<ul style="list-style-type: none"> • v rovnoběžném postavení lyží • v jednostranném přívratném postavení lyží • v oboustranném přívratném postavení lyží
Možné mechanismy uvedení lyží do točení	
<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení tlaku na lyži při současném postavení lyže na hranu • odraz z hran lyží • opora o hůl • rotace • protirotace • odklon trupu 	

MODIFIKOVANÉ OBLOUKY — I. ČÁST ETAPY ZÁKLADNÍHO LYŽOVÁNÍ

Oblouky zahajované shora dolů	Oblouky zahajované zdola nahoru
<ul style="list-style-type: none"> • oblouky v pluhu • oblouky z přívratu vyšší lyží • oblouky z rozšířené stopy • oblouk ke svahu 	<ul style="list-style-type: none"> • oblouky z přívratu vyšší lyží • oblouk ke svahu

II. ČÁST ETAPY ZÁKLADNÍHO LYŽOVÁNÍ

Oblouky zahajované shora dolů	Oblouky zahajované zdola nahoru
<ul style="list-style-type: none"> • oblouky uskutečňované na tvrdém, zledovatěném povrchu 	<ul style="list-style-type: none"> • oblouky pro přejiždění vln • oblouky s přibrzděním • oblouky s přeskokem • oblouky v hlubokém sněhu

KRÁTKÉ OBLOUKY V OBTÍŽNÝCH SNĚHOVÝCH PODMÍNKÁCH	
Kvalita sněhu	Oblouky
<ul style="list-style-type: none"> prachový sníh — rozhodující je výška sněhové pokrývky 	<ul style="list-style-type: none"> Krátké oblouky v hlubokém sněhu — rozhodující je zvýšený pohybový rozsah dolních končetin ve vertikálním směru s mírně posunutým těžištěm vzad a důslednou rytmizací pohybové činnosti Krátké oblouky v hlubokém sněhu — zdůraznění zvětšeného pohybového rozsahu dolních končetin ve vertikálním směru s posunutím těžiště vzad
<ul style="list-style-type: none"> ledová krusta, pod níž je prachový sníh 	<ul style="list-style-type: none"> Krátké oblouky s přeskokem
<ul style="list-style-type: none"> ledová krusta, pod níž je těžký vatový sníh 	<ul style="list-style-type: none"> Krátké oblouky s přeskokem
<ul style="list-style-type: none"> tvrdý zledovatělý sněhový povrch 	<ul style="list-style-type: none"> Krátké oblouky, jejichž fáze ukončení a zahájení je uskutečňována nad vnitřní lyží

Oblouky srovnávané:

- krátké,
- střední,
- dlouhé.

Poznámky k nácviku:

- Při jejich nácviku vycházíme ze základního oblouku.
- V průběhu nácviku zdokonalujeme základní pohybové dovednosti, k nimž přiřazujeme rozšiřující pohybové dovednosti pro zatáčení na lyžích na úrovni II. části etapy základního lyžování. Podle druhu a charakteru oblouku se pohybové dovednosti navzájem kombinují nebo sčítají.
- Pro uvedení lyží do točení je rozhodující pohyb dolních končetin ve fázi zahájení oblouku ve smys-

lu **odlehčení lyží zvýšením** a dalšími mechanismy:

- oporou o hůl,
- rotací,
- zvýšením tlaku na lyži při současném postavení lyže na hranu,
- odklonem trupu.

Modifikované oblouky na základě společné práce dolních končetin:

- oblouky pro přejetí vln,
- oblouky s přibrzděním,
- oblouky s přeskokem,
- oblouky v hlubokém sněhu.

Poznámky k nácviku:

- Oblouky se uskutečňují v obtížných terénních a sněhových podmínkách, které jsou charakteristické značnou šíří variability. Každý jednotlivý oblouk se musí

nacvičovat v odpovídajících sněhových a terénních podmínkách.

- Pro nácvik je rozhodující společná práce dolních končetin, a to především ve fázi ukončení a zahájení oblouku s tím, že na uvedení lyží do točení se podílejí tyto mechanismy:

- odraz z hran lyží,
- opora o hůl,
- rotace,
- protirotace,
- zvýšení tlaku na lyži při současném postavení lyže na hranu,
- odklon trupu.

- Podle druhu oblouku a podle toho, v jak obtížných terénních podmínkách se uskutečňuje, se základní mechanismy různě kombinují nebo sčítají se zdůrazněním jejich preference.

- Pro nácvik oblouků s přeskokem a s přibrzděním je rozhodující nácvik **zahranění a odrazu z hran**, který je dominantní ve fázi ukončení oblouku.

Nácvik uvedených oblouků je pro zvládnutí obtížných terénních a sněhových podmínek rozhodující. Je pochopitelné, že náročnost podmínek je limitovaná úrovní, kterou vymezuje etapa základního lyžování.

Doc. dr. MILOŠ PŘIBRAMSKÝ, CSc.

Rozvoj tradice výuky lyžování

O víkendy 23. a 24. října se konaly v Praze v hotelu Oáza valné hromady Českého svazu lyžařských škol (ČSLŠ) a Asociace profesionálních učitelů lyžování (APUL). Obě organizace mají za sebou dva až tři roky činnosti. Valné hromady jak programem jednání, tak účastí ukázaly, že to byla činnost prospěšná a perspektivní.

ČSLŠ a APUL vyplnily mezeru, která nás dosud oddělovala od lyžařsky rozvinutých zemí: zajišťují výuku lyžování zájemců jak z České republiky, tak z ciziny. Již dnes jsou důležitým činitelem cizineckého ruchu.

Účastníci valných hromad (30 lyžařských škol a 85 zakladatelů APUL) ocenili úzkou spolupráci obou organizací, která posiluje jejich význam. Uvítali, že na shromáždění bylo zastoupeno jak ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, tak krkonošská střediska (starosta Harrachova).

Valné hromady schválily rozsáhlou přípravu nastávající sezóny [jen například pro oblast Krkonoš se bude školit v pro-

sinci 200 učitelů], zahájenou spolupráci s alpskými lyžařskými školami a přípravu na reprezentaci ČR při mezinárodním kongresu INTERSKI 1995 v Japonsku. Doporučily plné zapojení obou organizací do jednání o kandidaturu ČR na pořádání kongresu INTERSKI 1999 v Krkonoších. Velmi příznivě přijaly zprávu, že metodickou a vědeckou úroveň práce lyžařských škol účinně pomáhají zajišťovat fakulta tělesné kultury v Olomouci a pedagogická fakulta v Brně.

Kritika se zaměřovala především na rozdíl mezi jednotně prováděným školením lyžařských učitelů v alpských zemích a dosud neuspokojivou situací u nás. Výkonnému výboru ČSLŠ bylo uloženo, aby důrazněji prosazoval administrativní úpravy důležité pro lyžařskou výuku.

Vzhledem k zájmu a iniciativě účastníků a vůli ke spolupráci je možné věřit, že další vývoj lyžařských škol naváže na naši bohatou lyžařskou tradici.

JIRÍ SOUKUP

Lyžařští prezidenti v Praze a v Krkonoších

INTERTERM se nezabývá technologií vyhřívání lyžařských bot, nýbrž je to označení mezinárodní komise pro lyžařské názvosloví. Komise, jejíž heslo zní: Jasně pojmy, dobří přátelé, pořádala od 15. do 19. září v Praze, Harrachově a ve Spindlerově Mlýně své 21. zasedání.

INTERTERM zpracovává a upravuje pro mezinárodní použití nejen současné i historické názvy a pojmy techniky sjíždění, ale také biomechanicky analyzuje, pojmenovává a definuje pohybové mechanismy, které se objevují v souvislosti s novými tendencemi v technice. V současné době připravuje již čtvrtou publikaci Lyžařská terminologie v šesti jazycích (anglicky, česky, francouzsky, německy, polsky a španělsky). Na výsledcích práce této komise závisí mezinárodní srozumitelnost metodiky lyžování. Proto se její pravidelné práce zúčastňují přední světové

metodici, jako například Franz Hoppichler z Rakouska, Karl Gamma ze Švýcarska, Takazumi Fukuoka z Japonska a další.

Na 21. zasedání byly zastoupeny Rakousko, Francie, Švýcarsko, Japonsko, Polsko, Německo, Španělsko a Česká republika. Jeho náplní bylo nejen názvosloví, ale i opět plně zapojení naší výuky lyžování do mezinárodního lyžařského dění. V této věci byla důležitá přítomnost vedoucích funkcionářů prezidia mezinárodní organizace pro výuku lyžování INTERSKI (prezident Franz Hoppichler, čestný prezident Adolf Odermatt, Karl Gamma). Naši hosté se blíže seznámili s výukou lyžování v České republice a s jejími možnostmi. Podle svých vlastních slov byli více než příjemně překvapeni.

Olympiáda výuky lyžování

Výsledkem návštěvy bude například jednoznačná podpora projedná-

vané kandidatury České republiky na pořádání 16. kongresu INTERSKI v roce 1999. Kongresy se konají vždy jednou za čtyři roky a jsou světovou přehlídkou praxe i teorie lyžařské pedagogiky. Pro výuku lyžování mají stejný význam jako olympijské hry pro sportovní závody a soutěže. Také o jejich pořádání je obdobný zájem. 16. kongres by byl pro naše lyžování historickou událostí s významem, který se zdaleka netýká pouze lyžařských aktivit.

S pracovníky INTERSKI jsme projednali podmínky účasti České republiky na 15. kongresu 1995 v Japonsku, zapojení do práce komisí INTERSKI, účast na mezinárodních cvičitelských kurzech a koordinace v oblasti metodiky.

Výsledky spolupráce

Zasedání INTERTERM nám udělalo dobrou reklamu ve světě a prokázalo schopnost spolupráce našich lyžařských organizací při podobných akcích. INTERSKI České republiky, Český svaz lyžování, Asociace profesionálních učitelů lyžování a Český svaz lyžařských škol spolu s MSMT a městskými úřady v Harrachově a Spindlerově Mlýně se zasloužily o tuto nevšední událost. **JIRI SOUKUP**

KE KVALIFIKACÍM V ZÁKLADNÍM LYŽOVÁNÍ

Podobně jako v závodním (soutěžním) sportu, záleží i v základním lyžování na personálním obsazení, v tomto případě na zajištění akcí kvalitními lyžařskými pedagogy.

V rámci tržní ekonomiky i vzhledem ke snížení dotací preferujeme akce, při nichž je plánován zisk. Za to bychom měli vymezit jisté hranice odbornosti učitelů (cvičitelů) základního lyžování, abychom občanovi za jeho peníze nabídli kvalifikovaného pedagoga, kvalitní tělovýchovné služby. Stát má tudíž povinnost formulovat podmínky pro ty, kdo budou provádět cvičitelskou činnost za úhradu. Kvalifikovaný profesionál by potom měl být vázán odpovědností za svůj výkon.

Zásadou připravovaného zákona o tělesné výchově je záruka kvality a odbornosti pedagogů působících v podnikatelské formě výuky veřejnosti. Pro všechna sportovní odvětví jsou dány dvě podmínky:

1. Vyjímaje vysokoškolské vzdělání ve specializaci, pouze školení ve vzdělávacím zařízení akreditovaném MSMT ČR, v délce minimálně 120–150 hodin.

2. Zakončení školení zkouškou podle výukového plánu schváleného ministerstvem školství.

Nový živnostenský zákon a pokyny MŠMT specifikují kvalifikaci pro funkci instruktora takto:

1. Cvičitelský nebo trenérský průkaz 1. nebo 2. třídy, vydaný příslušným sportovním svazem. [Jde ovšem o průkazy vydané někdejšími ČSTV, jejichž platnost končí 31. 12. 1994.]

2. Vysokoškolské tělovýchovné vzdělání s příslušnou specializací.

3. Osvědčení o odborné způsobilosti, vydané akreditovaným zařízením.

Výuková zařízení akreditovaná v lyžování se shodla na dvou nových názvech lyžařských pedagogů, a sice **cvičitel lyžování** [CL] a **učitel lyžování** [UL]. Cvičitel pracuje při výuce členů SLČR i veřejnosti, učitel je navíc členem lektorského sboru, školí a doškoluje CL a UL. Učitel lyžování, který získá tuto kvalifikaci vysokoškolským studiem ve specializaci, je označován přívlastkem **diplomovaný**.

+

Svaz lyžařů ČR je jedním ze zařízení akreditovaných MŠMT k výuce lyžařských cvičitelů a učitelů. Při tvorbě prováděcích předpisů respektoval svou specifikou. Tou je skutečnost, že výuka v mnoha sružených oddílech lyžování nenaplní podstatu podnikání. Pro většinu těchto oddílů by bylo neshodné určovat úroveň pedagoga, který povede výuku základ-

Snímek Ivan Bubelini

ního lyžování. Svaz lyžařů ČR proto doporučil v prováděcích pokynech rozsah školení takového pedagoga, odbornost lektora i název — **instruktor** (s případným doplňkem). Tohoto doporučení se mohou členové držet, nejsou jim však omezení a mohou využít svého práva svobodně se rozhodnout jinak. Například mohou k výuce mimo působnost živnostenského zákona použít i bývalého **cvičitele lyžování ČSTV 1.–4. třídy**. Po 31. 12. 1994 sice tato kvalifikace zaniká, ale jde o lidi prokazatelně školené ve všech potřebných oblastech k základní výuce lyžování. (Průkaz mu zůstává — maturitní vysvědčení také platí stále, i když škola zanikne.) Takové školení může být **základem pro udělení například doporučené kvalifikace instruktora**. Pokud by vznikly obavy z propadlé platnosti, lze takového instruktora snadno a krátce interně doškolit nebo doškolení někomu zadat (různá akreditovaná zařízení, včetně oblastí SLČR).

Souhrnně lze tedy konstatovat, že stát kodifikoval nároky na profesionála ve výuce lyžování a název jeho kvalifikace. SLČR potom doporučil rozsah i název amatérské kvalifikace s tím, že těchto kvalifikací může být víc, podle místních podmínek a potřeb. To znamená, že jsou splněny v plném rozsahu potřeby základního lyžování v působnosti SLČR.

**Doc. dr. MILOŠ PŘÍBRAMSKÝ, Csc.
ing. JAROMÍR PLUSKAL**

SNOWBOARDING

JEAN NERVA

BURTON
SNOWBOARDS

NĚCO Z HISTORIE

Snowboarding se od samého začátku natolik lišil od jiných zimních sportů a je natolik bláznivý, atraktivní a hravý, že se stal během několika málo zim téměř symbolem všech mladých, nekomformních lidí toužících po sportu, dobrodružství a zábavě. K snowboardingu patří hudba, pestrost, pohoda, ale také sebeovládání a kamarádství. Každý začínající snowboarder musí nejdříve na svahu pořádně padat, aby již druhý den ovládal snowboard lépe, a v dalších dnech mohl vychutnat pravou snowboardovou rozkoš.

Tento v současné době již zavedený sport (alespoň ve světě), vznikl počátkem šedesátých let ve Spojených státech. U jeho začátku byli známí surfeři, kteří vymysleli zimní napodobeninu svého „nádobíčka“. Většina z nich se věnovala také skateboardingu, proto výsledkem byl výtvar zvaný snurfer. Ten se trochu podobal surfu, trochu skateboardu a vzdáleně lyžím.

Největší zlom v počátcích snowboardingu nastal v zimě 1977 až 1978, kdy Američan Jake Burton založil v Manchesteru vlastní firmu na výrobu snowboardu a snowboardového vázání. Zpočátku jezdil pouze v prašanu, ale jako správný snurfer brzy pochopil, že kouzlo nového odvětví není jenom ve sjíždění upravených sjezdovek, ale hlavně ve zdolávání krkolomných kuloárů a nebezpečných terénů, včetně prolétání se příkrými zalesněnými a skálovitými svahy. Pro tyto účely také upravil původní snurfer s vázáním. První výrobek pojmenoval snowboard a prodal ho za 90 amerických dolarů. Mezi stejné nadšence vznikajícího sportu patřili ještě pánové Sims a Barfoot.

Během krátké doby se stal snowboarding velmi populárním a firma Burton největším výrobcem snowboardů a příslušenství na světě. Dnes tato firma vyrábí více než 20 snowboardo-

vých modelů ročně, široké příslušenství, má nejprestižnější profesionální družstvo závodníků.

S popularitou snowboardingu vzrůstal zájem o jeho výrobu. Nejedna americká firma změnila téměř ze dne na den svůj výrobní program. V laboratořích se začaly zkoušet nové materiály, optimální tvary a nové druhy vázání. To pochopitelně pokračuje dosud. S rozvojem výroby snowboardů se samozřejmě i tento sport profesionalizoval, v Americe se začaly organizovat první závody. Do Evropy přišel snowboarding na počátku osmdesátých let a jeho centrem se staly především Alpy. V roce 1986 se konalo první mistrovství Evropy ve Svatém Mořici.

V propagaci snowboardingu nezaostávalo ani Československo. První snowboardy domácí výroby se objevovaly již v letech 1979/80. K průkopníkům tohoto sportu u nás patří L. Váša, V. Rys, I. Dragoun, I. Pelikán a další. V následujících letech se podle zahraničních časopisů a vlastních zkušeností zdokonalovala konstrukce snowboardů i vázání.

Centrem snowboardingu se stal Pernink v Krušných horách, kde skupina kolem Lučka Váši již v roce 1984 zorganizovala slalomové závody. O sezónu později se ve stejném středisku uskutečnilo první mistrovství Československa ve snowboardingu.

V následujících letech se organizovaly závody také v ostatních střediscích a pochopitelně vznikaly skutečné snowboardové firmy. Pomalu končila doba, kdy si mohl každý šikovnější kutil postavit snowboard v kuchyni. Jeho stavba byla stále komplikovanější a náročnější.

KDE SE VYRÁBĚJÍ

Nejstarší firmou vyrábějící snowboardy je pražská firma VASA. Jak je z názvu zřejmé, jejím majitelem je již uvedený Luděk Váša, mistr světa ve skoku vysokém na skateboardu.

Tato firma vyráběla především snowboardy určené pro free style. Pro letošní sezónu přichází na trh také se slalomovou sérií.

Druhou pražskou snowboardovou firmou je od roku 1985 ROOK. Tato firma dodává snowboardy určené pro volnou jízdu i slalomové disciplíny. O rok později založili Tomáš Ronovský a Lukáš Schröder firmu LTB, která se od samého začátku i nyní specializuje na vývoj a výrobu snowboardů pro volnou jízdu a do U-rampy. V následujících letech vznikla v Jablonci nad Nisou firma BIG FOP a v Hradci Králové firma FROPLE. To znamená, že v současné době je v České republice pět snowboardových výrobců. Tato skutečnost snowboardingu v jeho začátcích i nyní velmi pomáhá. Šikovné české ruce vyrábějí výrobky ve slušné kvalitě a firmy je prodávají v dostupných cenách. V minulosti byl dovoz tohoto zboží výrazně omezen, v současnosti jsou ceny až trojnásobné. Ceny zahraničních výrobků pochopitelně odpovídají vysoké kvalitě a pověsti jednotlivých firem. Snowboarding však není pouze obchod, ale také závody, campy, party a expedice. První českou expedicí byl v roce 1989 prvosjezd nejvyšší hory Kavkazu Elbrusu (5642 m n. m.). V tomto roce se také naši závodníci poprvé zúčastnili mistrovství Evropy ve Schladmingu.

SPORTOVNÍ VÝVOJ U NÁS

K největšímu rozvoji snowboardingu v Československu došlo v sezóně 1990/91. V únoru 1990 byla založena Asociace československého snowboardingu — AČS. Byl uspořádán seriál šestí závodů o Československý pohár a mistrovství Československa, reprezentace se umístila na mistrovství Evropy v Ischglu na 10. místě v kombinaci mužů (Petr Cemper) a na 22. místě v SG žen (Blanka Sehnoutková). Na počátku této velmi úspěšné sezóny uspořádala firma VASA expedici do Mexika a prvosjezd hory Popocatepetl (5352 m n. m.), v závěru firma ROOK expedici do Himálajů a prvosjezd Mera Peak (6421 m n. m.). Podobné expedice do dalších atraktivních oblastí budou pořádaný i v následujících letech.

V poslední sezóně 1992/93 se událo také mnoho důležitého. Byla to přelomová sezóna snowboardingu u nás. Na podzim roku 1992 byla odsouhlasena nová struktura celé asociace a zvolen nový Výbor AČS. V lednu 1993 se v rakouském středisku Ischgl uskutečnilo první mistrovství světa ve snowboardingu, při němž desátým místem v kombinaci dosáhl nejlepšího umístění Petr Cemper. V průběhu sezóny se uskutečnilo šest snowboardových závodů, poslední společně mistrovství České a Slovenské republiky a závěrečná televizní exhibice paralelního slalomu Chio Snowboard Cup 93 ve Špindlerově Mlýně. Závodů se zúčastnilo celkem 183 majitelů závodních licencí a 17 týmů. Počátkem dubna se naše reprezentace zúčastnila s průměrnými výsledky mistrovství Evropy ve Francii a Poháru národů (také ve Francii), kde obsadila pěkné deváté místo. Vzhledem k rozdělení republiky vznikla samostatná Asociace českého snowboardingu, která je od dubna 1993 členem International Snowboard Federation (I.S.F.).

MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE

Nejvyšší institucí je International Snowboard Federation (I.S.F.) se sídlem v Innsbrucku. Dále jsou vytvořeny asociace ve třech nejdůležitějších oblastech — Asie, Evropa a Severní Amerika. V Asii existuje Japanese Snowboarding Association — J.S.B.A., která sdružuje profesionální snowboardisty. V Evropě dobře funguje Pro Snowboarders Association — P.S.A., která plní stejnou úlohu jako JSBA. Vedle této asociace existuje ještě International Snowboard Association — I.S.A., která sdružuje národní evropské snowboardové asociace. V současné době jich je 23, včetně Asociace českého snowboardingu. Poslední asociací je Northamerican Pro Snowboarders Association — N.P.S.A., která koordinuje činnost amerických profesionálních závodníků.

SNOWBOARDING SE PŘEDSTAVUJE

Jízda na snowboardu se natolik liší od lyžování, že při pohledu na svah je možné okamžitě poznat snowboardistu nebo lyžaře. Charakteristický je boční postoj na snowboardu a s tím spojený ladný způsob jízdy. Přestože nelze snowboardůž z mnoha důvodů určitým způsobem dělit, je nutné pro názornost uvést, že v zásadě existují 2 a 2 kategorie.

Prvním rozdělovacím znakem je postoj na snowboardu. Postavení levou nohou vpředu se nazývá Regular, pravou nohou vpředu Goofy. Pochopitelně, že každý z vyznavačů těchto postojů tvrdí, že právě ten jeho je ideální. Poměr Regular a Goofy je ve světě přibližně 70 : 30 ve prospěch Regular. Záleží na každém začátečníkovi, který postoj si podle vlastní chuti a přirozenosti zvolí.

Druhou odlišností je způsob jízdy a druh snowboardu, bot, vázání, oblečení a závodních disciplín. Někteří snowboardisté upřednostňují free style snowboardy, měkké vázání a boty, jiní race snowboardy, tvrdé vázání a boty.

Podrobně je nutné se zmínit o dvou skupinách. Skupina snowboardistů, kteří se v létě zabývají skateboardingem a podobnými sporty, dává přednost disciplíně Free style. To znamená volnou jízdu a skákání v přírodě nebo v umělé zkonstruovaném kanálu ve sněhu — Halfpipe (U-rampa), případně na umělé vytvořených skocích a překážkách.

Tyto snowboardy mají zvednutou špičku a patku a jsou většinou symetrické. Délka se pohybuje v rozmezí 150—165 cm. Podle způsobu použití se rozlišují na Freestyle, Freeride a Allround snowboardy. Rozdíly u jednotlivých modelů jsou přízpůsobeny použití snowboardu. (Rozdílná délka, šířka, tvar, pružnost, zvednutí špičky a patky, konstrukce a pochopitelně design.) Design je ve snowboardingu velmi důležitý. Konstrukci snowboardu si pochopitelně určuje každý výrobce individuálně. Všeobecně tvoří základ většinou dřevěné jádro, směrem vzhůru jsou použity různé lamináty, případně titanové plechy, vrchní povrch je tvořen ABS folií. Směrem dolů jsou opět lamináty a případně kevlar-karbon pásy. Skliznice jsou v různých molekulových hustotách, nejsou výjimkou ani grafitové. Samozřejmostí jsou ocelové hrany. Boky snowboardu jsou z podobného materiálu jako vrchní folie. Nejméně jeden z uvedených modelů snowboardů u nás vyrábějí všechny tuzemské firmy — BIG FOP, FROPLE, LTB, ROOK a VASA. Ze zahraničních výrobců jsou výrazní Burton, F2, Heavy Tools, Hooger Booger, Kemper, Mistral, Morow, Nitro, Rad Air, Sims, Vision a Wild Duck.

K těmto snowboardům patří „měkké — botičkové“ vázání. Toto vázání umožňuje potřebnou volnost nohy při jízdě, skocích, obratech a při dopadu. Některé vázání má přezky pouze přes nárt — AIR. To se používá zejména při jízdě v U-rampě. Jiné druhy mají přezky také na holeni — FLEX a jsou určeny pro volnou jízdu. Vázání jsou připevňována ke snowboardům vruty. Všechna vázání však musejí být z důvodů bezpečnosti vybavena pojistným popruhem. U nás zatím existuje pouze jediný výrobce měkkého vázání. Ze zahraničních jsou významní Burton, Santa Cruz, Sims, Crazy Banana.

Snowboardové boty pro tyto disciplíny jsou pochopitelně speciální, umožňují co největší pohyb a cit pro jízdu. K známým výrobcům patří Airwalk, Burton, Kastinger, Northwawe, Raichle a UPS.

K volné jízdě patří pochopitelně také volné, pohodlné, z pohledu ostatních sportů snad trochu vyštřední oblečení. U snowboardingu většinou převládají tlumené barvy, široké a pohodlné kalhoty, „kratasy“, trička, košile a bundy. Samozřejmostí jsou atypické pokrývky hlavy a kšiltovky. K výrobcům, kteří určují trend a módu v tomto sportu, patří Burton, Chiemsee, O'Neill, Oxbow, Quicksilver a Vision. U nás jsou mezi snowboardisty velmi oblíbené výrobky firmy SALEBRA.

Nezbytností každého snowboardisty jsou kvalitní rukavice. Jsou velmi důležité, protože při začátcích (i později) přicházejí ruce do styku se sněhem nejčastěji. K vyhlášeným výrobkům rukavic patří Burton, Level, Reusch.

Druhou skupinou jsou snowboardisté, kteří používají race snowboardy, tvrdé boty a vázání.

Race snowboardy jsou určeny pro slalomové disciplíny a tomu odpovídající způsob jízdy. Jsou většinou asymetrické, nemají zvednutou patku. Vyrábějí se v různých délkách, podle disciplíny, k níž mají být použity. Slalomové snowboardy měří

145 až 160 cm, snowboardy na obří slalom mají délku až 175 cm. Délkou a užitím je stanovena také tvrdost, pružnost a šířka snowboardu. V České republice se výrobou slalomových snowboardů zabývají firmy BIG FOP, FROPLE, ROOK a VASA. V zahraničí jsou uznávány Burton, F2, Heavy Tools, Hooger Booger, Hot, Kemper, Mistral, Nidecker, Nitro.

U slalomových snowboardů se používá „tvrdé“ vázání. Tato vázání jsou desková nebo dvojdílná. Mají upínací přezku buď na patu nebo na špičku boty. Všechna vázání však mají spíňovat základní požadavek — nesmějí být bezpečnostní, proto při pádu nesmějí vypnout. Deska vázání pod zadní nohou bývá většinou podklínována tak, aby noha měla boční náklon do směru jízdy. Vzdálenost mezi vázáním a úhly závisí na každém jednotlivci. V tuzemsku jsou tři výrobci vázání — STELKO, CHUM a Šugár. Zahraniční výrobky jsou však podstatně zpracovanější a také bezpečnější — Burton, Elfen, Emery, F2, Kemper, Santa Cruz a Snowpro.

Do těchto vázání je možné upnout také normální lyžařské nebo skialpinistické boty, které však nemají požadované přednosti speciálních snowboardových bot. Důležitý je náklon, tvar boty a přizpůsobení se šikmému postoji. K hlavním výrobcům speciálních snowboardových bot patří Burton, Kastinger, Raichle a UPS.

Vzhledem k tomu, že slalomové disciplíny se měří na čas, nezbytností ve vybavení každého závodníka jsou vosky, chrániče a brýle. Vrcholoví závodníci používají závodní kombinézy a ochranné přílby.

O JÍZDĚ NA SNOWBOARDU

Dostáváme se k vlastní jízdě na snowboardu. Při úplných začátcích je nutné se rozhodnout pro postoj — Regular nebo Goofy. Učení je možné provádět na obou typech snowboardu. Výhodou použití free style snowboardu je větší stabilita a zvednutá pata. To ulehčuje začátky, protože často dochází k jízdě pozpátku na „fakle“. Slalomový snowboard naopak umožňuje jednodušší a plynulejší provádění oblouků.

Základní postoj na snowboardu je mírně v podřepu, v nepatrném předklonu ve směru jízdy. Váha těla je na přední noze, koleno zadní nohy se přitlačuje k noze přední. Při jízdě je nutné být uvolněný, cítit snowboard a neprovádět křečovitě pohyby. Paže slouží k vyvažování a udržování rovnováhy. Před vlastními oblouky je dobré trénovat udržení rovnováhy, přenášením váhy na špičku a patu snowboardu, stejně jako na přední a zadní hranu. „Trénovat“ musíme i padání a vstávání.

Vlastní nácvik oblouků doporučujeme provádět na dostatečně široké, dlouhé a pozvolné stráni. Oblouk prováděný čelem ke středu se jmenuje Frontside, oblouk zády ke středu Backside. Oblouk může být proveden také řezaně, při čemž si dobrý snowboardista pomáhá opřením ruky o sněh. Nácvik těchto oblouků je velmi důležitý zejména pro slalomové disciplíny. Po dobrém zvládnutí obou oblouků přichází na řadu trénink v kloubových tyčích.

Ke snowboardové kráse patří nejrůznější skoky, otočky, triky a pochopitelně pády. Skoky se podstatně lépe provádějí na free style snowboardech. Každá boule, nerovnost, přírodní i umělá překážka se dá použít ke snowboardovým hříčkám. První skoky jsou velmi nekoordinované a často končí pádem. Postupem času však každý přijde na to, jak se má která část těla chovat, aby skok vypadal perfektně a dopad byl bez problémů. Při závodech jsou jednotlivé triky hodnoceny a každý má své jméno. Hodnotí se výška, provedení, náročnost, celkový dojem. Mezi nejznámější triky patří Tailgrab Air, Japan Air Rocket to method air.

Přestože pro některé naše správce vleků je snowboardista — zcela nepochopitelně — nepřítel číslo 1, i on má nárok jezdit na vleku. Bez problémů je možné jet na jakémkoliv vleku, lepší je mít odepnutou zadní nohu. Pohodlnější než lyžař se snowboardista pohybuje ve frontě a při jízdě na vleku vyrovnává nerovnosti. Kotva se dává buď pod zadní nebo pod přední nohu.

ORGANIZACE A TERMÍNY

Přestože je snowboarding sport velmi živý a na první pohled až chaotický, existují ve světě i u nás organizace, které aktivity v tomto sportu koordinují a usměrňují. V České republice je to uvedená Asociace českého snowboardingu.

Asociace českého snowboardingu — AČS — se zaměřuje na tři základní činnosti:

První je organizace snowboardových závodů v České republice. Pravidelně se u nás konají závody v rámci Českého poháru, mistrovství republiky a série závodů pro přichozí. Tyto závody pořádají sportovní kluby, oddíly, firmy a agentury v různých zimních střediscích. Pro slalomové disciplíny je vhodný zejména areál Svatý Petr ve Špindlerově Mlýně, pro trikové disciplíny a zvláště halfpipe (jízda v U-rampě) Pec pod Sněžkou.

Druhou činností je příprava české snowboardové reprezentace a její účast na vrcholných závodech v zahraničí.

Poslední oblastí jsou další důležité aktivity, mezi které patří vydávání Bulletinů AČS, organizace školení snowboardových instruktorů, propagace snowboardingu a činnosti AČS, spolupráce při organizaci škol a půjčoven snowboardingu, kempů, zájezdů a party, spolupráce se snowboardovými výrobci, prodejci, kluby.

Věříme, že právě tento článek ve vás probudil zájem o snowboarding. Pokud máte zájem o další informace a přehledy připravovaných akcí, navštivte snowboardové prodejny, kde můžete získat poslední vydání Bulletinu AČS, stejně jako první knihu o tomto odvětví, kterou pod názvem Snowboarding od A do Z vydává nakladatelství Čs. spisovatel.

Termínová listina Českého poháru

15.—16. 1. 94	Špindlerův Mlýn	Slalom, Super G
29.—30. 1.	Saré Hamry — Grůň	Slalom, Super G
11.—13. 2.	Pec pod Sněžkou	Slalom, Super G, Half Pipe
5.—6. 3.	Klínovec	Slalom, Super G
12. 3.	Žalý	Slalom
13. 3.	Pec pod Sněžkou	Halfpipe
20. 3.	Pec pod Sněžkou	Halfpipe

Mistrovství České republiky

25.—27. 3.	Špindlerův Mlýn	Slalom, Super G Halfpipe
------------	-----------------	-----------------------------

Další informace podá Asociace českého snowboardingu, Senovážné náměstí 24, 116 47 Praha 1.

Text a snímky
připravil JOSEF HOLUB

! UNIVERZÁLNÍ DRŽÁK LYŽÍ !

Je vhodný pro jakoukoliv konstrukci střešního nosiče zavazadel osobního automobilu. (Průřez o maximální hraně 30 mm.) Na držák lze snadno a rychle připevnit jakýkoliv druh lyží — Dodáváme v sadě pro upnutí jednoho páru lyží — Objednávky písemně i faxem — Cena pouze 38 Kč za jednu sadu!

DOKOV, s. r. o., Čechova 52, 370 01 Budějovice
tel. 038/71 12 19 (58970) — fax (záz.) 038/71 12 20

PF 1994 čtenářům i časopisu!

Na této stránce měla původně být malá bilance, zamyslení nad uplynulým rokem. Bohužel nebude radostná a skoro jsme měli chuť nadepsat článek slovy Bijeme na poplach!

Na schůzi výkonného výboru dne 10. 12. i při následujícím zasedání Rady svazu upozornil hospodář SLČR pan Mašata na málo optimistický výhled do roku 1994. Peněz od státu, především ze sázkových kanceláří, bude zase méně. Prý dokonce až o 40 procent... To by postavilo svaz do pozice málo záviděníhodné. Při schůzi Rady svazu vyjádřili někteří delegáti dokonce obavu, kde najdeme prostředky na pořádání závodů, pan Mašata pak upozornil na nejistou perspektivu časopisu Lyžařství. Dokonce se může stát, že v průběhu roku 1994 peníze skutečně „dojdou“ a na časopis nám nezbude! Právě příští rok by mělo Lyžařství — paradoxně — slavit své jubileum. 80. ročníkem se mezi tělovýchovnými periodiky můžeme pochlubit opravdu jenom my. Bude však důvod oněch osmdesát let oslavovat?

Nejednou jsme už v Lyžařství psali o tom, co nám chybí, proč čtenářů ubývá, že nemáme peníze. Časopis vydáváme, je však chudý. Nemáme prostředky na cesty redaktora do zahraničí, na alespoň průměrné honoráře autorům, na kvalitní fotografie, na nákup zahraničních lyžařských časopisů. FIS nás vyškrtla ze seznamu novin a časopisů, jimž posílá akreditace na vrcholné soutěže —

redaktor Lyžařství už tolik let nikam nejedí, že o naší existenci FIS neví!...

Podíváme-li se „za humna“, zjistíme, že i u nás má každý časopis svého manažera. Člověka, který shání reklamy a peníze, peníze a reklamy. Domnívám se (Karel Bláha), že nám takový člověk citelně chybí. Nevíte o někom? Doporučovat v naší situaci, že časopis by měl být „zajímavější, je rada k ničemu! Nemluvě o tom, že onu „větší zajímavost“ si každý představuje úplně jinak, závisí veškerá problematika čtivosti a zajímavosti Lyžařství zase jenom na penězích. Redaktor už na stránkách časopisu ostatně psal o tom, za jakých okolností by také on uměl dělat časopis lépe... A jsme tam, kde jsme byli — u oněch nešťastných peněz.

Potřebujeme vidět, že lyžaři časopis skutečně chtějí, že jim na něm záleží, že by jim chyběl. Jinak snad už ani nemá smysl ho udržovat při životě. Potřebujeme více čtenářů a odběratelů, více příspěvků, více zájmu. Když z informací PNS zjistím, že v Krkonoších se časopis nikoliv nedostane, nýbrž není o něj zájem, potom nevím... Východočeská divize PNS — v podstatě se kryje s dosavadním krajem — odebrala 176 výtisků Lyžařství a ještě jich 85 procent neprodala!!! Potom chcete tvrdit, že vinu nese výhradně distribuce? S takovým argumentem u PNS sotva pochodíme. Blíže a podrobněji se k těmto otázkám budeme vracet ve Zpravodaji SLČR.

Teď už opravdu Všechno nejlepší!

Redakce

TECHPRO^{S.R.O.}

DOVOZCE

RAKOUSKÉHO SPORTOVNÍHO ZBOŽÍ

NABÍZÍ:

LYŽE **HAGAN, YAMAHA**
LYŽAŘSKÉ RUKAVICE **ZANIER**
BEZPEČNOSTNÍ VÁZÁNÍ **LOOK**

**vynikající kvalita
bezkonkurenční ceny**

přímý odběr ze skladu
objednávky a informace o zboží přímo na naši adresu:

Na Pankráci 30
140 00 Praha 4
tel./fax: 02/64 30 610

Hledáme velkoobchodní odběratele